PROTOKOŁY

z I. sesyi IX. peryodu Sejmu krajowego

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

w r. 1909 i 1910.

IX.
1
1909-1910.
II

Posiedzenie 37—84.

od 16. września do 16. października 1909 i od 11. stycznia do 19. lutego 1910.

37-84

TOM II.

Przytem:

Skorowidz ważniejszych uchwał i Spis petycyj.

WE LWOWIE.
Z I. ZWIĄZKOWEJ DRUKARNI WE LWOWIE, UL. LINDEGO L. 4.
1910.

Protokuły
Period IX
Sesja I
t. II

418422
III 1909/10, 37-84

BIBLIOTHECA
VNIV. IAGELL.
CRACOVIENSIS

~~160, 2, 1 6.~~
III

~~7879~~
III

Skorowidz ważniejszych uchwał

zawartych w protokołach I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

(od XXXVII—LVI t. j. od 16. września do 16. października 1909 i od LVII—LXXXIV tj. od 11. stycznia do 19. lutego 1910).

(Liczby rzymskie oznaczają posiedzenia, liczby arabskie stronice protokołów).

Str.

XXXVII. Z dnia 16. września 1909.

XXXVIII. Z dnia 18. września 1909.

Uchwały zezwalające na pobór w r. 1909 wyższych dochodów powiatowych do podatków bezpośrednich Repr. pow. w Brzesku, Brzeżanach, Cieszanowie, Czortkowie, Dąbrowie, Gorlicach, Gródku Jagiellońskim, Grybowie, Kolbuszowej, Kossowie, Łańcucie, Mielcu, Podhajcach, Przemyślanach, Starym Samborze, Tarnobrzegu, Tłumaczu, Wadowicach 16—23

Ustawa zezwalająca na pobór opłat gm. od napojów spirytusowych, piwa i miodu gm. Borysław, Kańczuga, Kułaczkowce, Krakowiec, Dora, Radłów, Tartaków, Biecz . . . . 23—31

XXXIX. Z dnia 20. września 1909.

Uchwalenie nagłego wniosku p. Oleśnickiego i tow. w sprawie wezwania c. k. Rady szkolnej krajowej do przedstawienia sprawozdania w przedmiocie założenia szkół średnich z ruskim językiem wykładowym . . . . . 16—17

XL. Z dnia 23. września 1909.

Uznanie ważności wyboru pp. Komorowskiego, Marsa, Starowieyskiego, Wł. Czaykowskiego, Raciborskiego, Dulęby, Pastora . . . . . 19—20

XLI. Z dnia 25. września 1909.

Ustawa w przedmiocie przyłączenia kilkunastu gmin i kilku obszarów dworskich do m. Krakowa i zmiany statutu m. Krakowa . . . . 3—11

Str.

Ustawa zezwalająca na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu gm. Probużna 11—12

Uznanie ważności wyboru pp. Jampolskiego, Myroniuka - Zajaczuka, Sandulaka, Dumki 13

Uchwały zezwalające na pobór opłat mytniczych Wydziałom pow. w Lisku, Samborze, Sokalu oraz obszarom dworskim Kościelnikach, Snowidowie i Piotrowie . . . . 13—19

XLII. Z dnia 28. września 1909.

XLIII. Z dnia 30. września 1909.

XLIV. Z dnia 1. października 1909.

Uchwały w przedmiocie zamknięcia rachunków funduszów kraj. za r. 1908 14—15

Uchwały w przedmiocie sprawozdania Wydziału krajowego o kraj. funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. marca 1908 do 30 czerwca 1909. . . 15

XLV. Z dnia 2. października 1909.

Uchwała zezwalająca Reprezentacyi pow. w Złoczowie na pobór w r. 1909 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich 20

Uchwała w przedmiocie powiększenia etatu oddziału techniczno-drogowego 20—21

Ustawa w przedmiocie wcielenia kilku parcel z obszaru dworskiego w Kulparkowie do m. Lwowa . . . 22—23

XLVI. Z dnia 4. października 1909.

Uchwały w przedmiocie sprawozdania z czynności Departamentu I. Wydziału krajowego za czas od 15.

Str.

września 1906 do 1. kwietnia 1908 w zakresie spraw szkolnych, stypendyjnych, fundacyjnych, konserwatorskich i teatralnych . . . 20—21
Uchwały w przedmiocie aktu darowizny H. hr. Mierowej na rzecz kraju na pomieszczenie biur i pomieszkania Ministra dla Galicyi . . . 21
Uchwalenie stałej dotacyi rocznej w kwocie 200.000 K na dziesięciolecie 1911—1920 na drenowanie gruntów włościańskich 22
Uchwały w przedmiocie petycyi gmin Bezmichowa dolna i górna, Głuchów, Rzeszotary, Łosiniec, Pletenice, Pilzno, Krosno, Wojnicz, Koniuszki, Studziany, Kosów, Łowcza, Ropczyce o obniżenie lub odpisanie prestacyj nauczycielskich 23

XLVII. Z dnia 5. października 1909.

Ustawa zaliczająca gminę Ujście solne pow. bocheńskiego do miejscowości podlegających ust. gm. z 3. lipca 1896 Nr. 51 Dz u. kr. . . . 7
Uchwały w przedmiocie poprawy bytu służby kościelnej, a w szczególności organistów i dyaków . . . 7—8

XLVIII. Z d. 6. października 1909.

Ustawa zezwalająca na pobór opłaty gminnej od psów gm. Mosty wielkie 6
j. w. od napojów spirytusowych i piwa gminie m. Bobowa . . . . . 7—8
Uchwały w przedmiocie działalności krajowej szkoły ogrodniczej w Tarnowie, zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, niższej szkoły ogrodniczej na Wulce kapitańskiej i o popieraniu ogrodnictwa . . . . 8—10

XLIX. Z d. 7. października 1909.

Ustawa w przedmiocie utworzenia nowej gminy admin. Łukowiec wiszniowski 7
Uchwały w przedmiocie popierania przemysłu krajowego i o sprawozdaniu z czynności Departamentu II. Wydziału krajowego za czas od 1. maja 1908 do 30. lipca 1909 . 8—14
Uchwały w przedmiocie powiększenia etatu krajowego biura kolejowego . 15
Wezwanie c. k. Rady szkolnej krajowej do ułożenia pragmatyki służbowej dla nauczycieli ludowych . . 15

Str.

L. Z dnia 9. października 1909.

Uchwalenie §§. 1—4 ustawy *w przedmiocie organizacyi statystyki handlu zewnętrznego Galicyi* . . . . 4—6

LI. Z dnia 11. października 1909.

Uchwalenie ustawy *w przedmiocie organizacyi statystyki handlu zewnętrznego Galicyi* . . . . . 4—11

LII. Z dnia 12. października 1909.

Ustawa zezwalająca na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa itd. gminie Korczyna, Grzymałów, Kopyczyńce, Mosty wielkie, Brzesko, Lisko, Błażowa, Łańcut, Czortków, Krościenko, Sieniawa, Wadowice, Jagielnica . . 35—47
Ustawa *o rozdziale $2^1/_4$ miliona koron rocznie między 37 miast, posiadających wyłączne prawo propinacyi* do końca 1910 roku . . . . . 47—49
Ustawa *o dalszych zarządzeniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyi* 52—53
Uchwała powiększająca etat oddziałów konceptowego, rachunkowego, kasowego i manipulacyjnego Wydziału krajowego 53
Uchwała w przedmiocie założenia w Przedzielnicy krajowej osady poprawczej dla nieletnich chłopców i dziewcząt 54
Uchwały *w przedmiocie budowy zakładu dla umysłowo chorych w Kobierzynie* . . . . . 55—56

LIII. Z dnia 13. października 1909.

Ustawa w przedmiocie utworzenia samoistnej gminy administracyjnej pn. „Jaremcze“ . . . . . 20—21
Ustawa zezwalająca gm. Husiatyn na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych . . . . . 22—23
Uchwały w przedmiocie podwyższenia gwarancyi kraju *za wkładki oszczędności (do 40 milionów) i zmiany statutu Banku krajowego* . . . 23—24
j. w. *(do 100 milionów) dla emisyi obligów komunalnych Banku krajowego* 24—25
Ustawa zmieniająca §. 50. ustawy z 17. lutego 1905 Nr. 40 o włościach rentowych *(suma listów rentowych wynieść może najwyżej 10 milionów K)* 25—26
Uchwały *w przedmiocie ukrajowienia dróg* . . . . . 26—30

Str.

LIV. Z dnia 14. października 1909.

Uchwały w sprawie traktatów handlowych z Rumunią i innemi państwami bałkańskiemi . . . . . 15—17

LV. Z dnia 15. października 1909.

Ustawa zezwalająca gminie m. Krakowa na pobór opłaty gminnej na cele dobroczynności publicznej od przedstawień teatralnych, koncertów itd. . . . . 12—13

Uchwała podwyższająca gwarancyę kraju za wkładki w galic. Kasie oszczędności do 100 milionów koron 13—14

LVI. Z dnia 16. października 1909.

Uchwały w przedmiocie *sanacyi finansów krajowych* i Ustawa *o uwolnieniu podatku osobisto-dochodowego od wszelkich dodatków* podlegających kompetencyi ustawodawstwa *krajowego* . . . . . 5—7

Ustawa *o permanencyi komisyi dla reformy wyborczej* . . . . . 7—9

LVII. Z dnia 11. stycznia 1910.

Ustawa zezwalająca gminie Bukowsko na pobór opłaty gminnej od psów 5—6

Ustawa zezwalająca na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych itd. miastu Dukli . . . 6—9

j. w. gminie Zarszyn 9

Uchwała zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Grybowie na pobór wyższych dodatków powiatowych do podatków . . . . . 11—12

LVIII. Z dnia 12. stycznia 1910.

LIX. Z dnia 13. stycznia 1910.

LX. Z dnia 15. stycznia 1910.

LXI. Z dnia 17. stycznia 1910.

LXII. Z dnia 20. stycznia 1910.

LXIII. Z dnia 21. stycznia 1910.

LXIV. Z dnia 22. stycznia 1910.

Uchwalenie Rubryki I wydatków i dochodów budżetu krajowego na r. 1910 5—26

LXV. Z dnia 24. stycznia 1910.

Uchwalenie Rubryki II. wydatków i dochodów budżetu kraj. na r. 1910 5

Str.

Uchwalenie Rubryki III. wydatków i dochodów budżetu krajowego na rok 1910 wraz z budżetami kraj. szpitala powszechnego we Lwowie, zakładu kulparkowskiego i szpitala św. Łazarza w Krakowie . . . 75

LXVI. Z dnia 25. stycznia 1910.

Uchwała *przedłużająca rozprawę budżetową o trzy dni w myśl §. 18. regulaminu* 34

LXVII. Z dnia 26. stycznia 1910.

LXVIII. Z dnia 27. stycznia 1910.

LXIX. Z dnia 28. stycznia 1910.

LXX. Z dnia 29. stycznia 1910.

Uchwalenie Rubryki IV. wydatków i dochodów budżetu krajowego na rok 1910 . . . . . 4—7

LXXI. Z dnia 31. stycznia 1910.

Uchwalenie Rubryki V.—XVII wydatków i dochodów budżetu krajowego na rok 1910 . . . . 11—125

Ustawa finansowa na rok 1910 . 127—128

LXXII. Z dnia 1. lutego 1910.

Uchwała przekazująca cały szereg petycyj ze sfer nauczycielskich Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną krajową i do sprawozdania . . 6—10

LXXIII. Z dnia 3. lutego 1910.

Uchwały w przedmiocie operacyj agrarnych . . . . . 4—5

Uchwały w przedmiocie krajowej sprzedaży soli (uchwalenie etatu osób i płac krajowego Zarządu sprzedaży soli) . . . . . 5—12

Ustawa zmieniająca §. 24. ustawy o Reprezentacyi powiatowej z 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. . . . 12—15

LXXIV. Z dnia 4. lutego 1910.

Ustawa zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Nowym Targu na zaciągnięcie pożyczki 100.000 K . 10—11

Wybór uzupełniający 3 członków i 25 zastępców członków komisyi reformy wyborczej . . . . . 29—30

Uchwały w przedmiocie melioracyj (uchwalenie 12 ustaw o zabudowa-

Str.

niu potoku Leszcz, Biczyczanki, Sudół i Gródek, o regulacyi rzeki Bugu, Białego Stoku i Siwki, rzeki Jasiołki, wreszcie obwałowania lewego i prawego brzegu Wisły, o konserwacyi regulacyi rzeki Biały i o podwyższeniu wałów ochronnych rzeki Łęgu) . . . . . 12—51

Ustawa zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Pilznie na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 150.000 K . 51

LXXV. Z dnia 5. lutego 1910.

Uchwały w przedmiocie czynności Departamentu VI. Wydziału krajowego za czas od 1. maja 1908 do 30. czerwca 1909 . . . . . 4—8

Uchwały w przedmiocie regulacyi Prutu, Czeremosza, Rybnicy i Pistynki . . . . . 8—9

Ustawa zmieniająca *§. 47. ustawy wodnej* z 14. marca 1875 Nr. 38. Dz. u. kr. . . . . 9—13

LXXVI. Z dnia 7. lutego 1910.

Uchwały w przedmiocie czynności Departamentu IV. Wydziału krajowego za czas od 1. kwietnia 1908 do 30. czerwca 1909 w sprawach kolejowych . . . . . 8—16

LXXVII. Z dnia 8. lutego 1910.

Uchwała w sprawie przedłużenia kolei Lwów-Podhajce do Buczacza . . 9—10

Uchwały w przedmiocie kolei Wieliczka-Myślenice-Mszana dolna . . 11

Udzielenie 100.000 K pożyczki Towarzystwu akcyjnemu kolei Chabówka-Zakopane . . . . . 11—13

Uchwały w sprawie ulepszenia ruchu pociągów na kolei Lwów-Bełzec Jarosław-Sokal 13

Ustawa zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Myślenicach na zaciągnięcie pożyczki 70.000 K na pokrycie kosztów budowy dróg . . 14—15

Ustawa nadająca gminie Kraków prawo poboru samoistnych opłat gminnych od napojów spirytusowych, wina, piwa i miodu . . . . 15—18

Ustawa zmieniająca ustawę z 18. grudnia 1881 Nr. 48 ex 1883 o zniesieniu propinacyi a zaprowadzeniu miejskich opłat konsumcyjnych od spirytusu, piwa itp. we Lwowie . 18—20

Str.

LXXVIII. Z dnia 9. lutego 1910.

LXXIX. Z dnia 10. lutego 1910.

LXXX. Z dnia 11. lutego 1910.

Uchwały w przedmiocie *założenia akcyjnego Banku przemysłowego* . . 7—8

LXXXI. Z dnia 16. lutego 1910.

Uchwały w przedmiocie wykonywania patronatu nad spółkami oszczędności i pożyczek, oraz zmiany statutu krajowej centralnej kasy dla Spółek rolniczych . . . . . 7—9

Ustawa uwalniająca dochody centralnej kasy dla spółek rolniczych od dodatków do podatków . . . . 9—10

Ustawa przyłączająca gminę i obszar dworski Ludwinów oraz gminę Dąbie do miasta Krakowa . . . 10—15

Ustawa zmieniająca ustawę budowniczą dla miasta Krakowa . . . 15—20

Uzupełniający wybór członków komisyi reformy wyborczej, prawniczej, gospodarstwa krajowego . . . 20

Ustawa uwalniająca czasowo nowe i przebudowane domy w Białej od dodatków gminnych . . . . 21—22

LXXXII. Z dnia 17. lutego 1910.

Uchwały w przedmiocie budowy kolei Jaworów Lubaczów do granicy rosyjskiej . . . . . 13—14

Ustawy nadające prawo poboru opłat gminnych od napojów spirytusowych gminom m. Bełza, Bochni, Brodów, Dobromila, Grybowa, Drohobycza, Jarosławia, Jasła, Kołomyi, Krosna, Lubaczowa, Myślenic, N. Targu, Pilzna, Podgórza, Przemyśla, Rzeszowa, Sambora, Sanoka, Starego Sącza, Skawiny, Sokala, Starego Sambora, Stryja, Tarnopola, Tarnowa, Wieliczki, Żółkwi, Złoczowa, Wadowic, Jaworowa, Rohatyna, Brzeżan, Gorlic, Gródka Jagiellońskiego . . . . . 14—62

Ustawa zezwalająca na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych gminom miejskim i wiejskim . . 62—64

LXXXIII. Z dnia 18. lutego 1910.

Uchwały zezwalające na pobór w r. 1910 wyższych dodatków pow. do podatków bezpośrednich Reprezentacyom powiatowym w Brzesku, Kol-

Str.

buszowej, Bochni, Dąbrowie, Pilznie, Wadowicach, Żywcu, Brzozowie, Łańcucie, Mielcu, Tarnobrzegu, Kamionce strumiłowej, Turce, Zaleszczykach, Podhajcach, Starym Samborze, Kołomyi, Kosowie, Złoczowie, Dobromilu, Dolinie, Tłumaczu, Brzeżanach, Gródku, Nisku, Czortkowie, Przemyślanach, Gorlicach, Krośnie, Cieszanowie. . . 10—26

Uchwały w przedmiocie wydania rozporządzenia wykonawczego do ustawy wodnej . . . . . 26—32

LXXXIV. Z dnia 19. lutego 1910.

Ustawa zezwalająca gm. m. Buczacz na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu . 16—17

Str.

Ustawa zezwalająca Repr. gminnej w Mielcu na pobór w r. 1910 wyższych dodatków do podatków . . 17

Ustawa w przedmiocie utworzenia z przysiółka Kielanówka samoistnej gminy . . . . . 20—21

Uchwały w przedmiocie budowy klinik w Uniwersytecie lwowskim . 21

Uchwały w przedmiocie akcyi *zmierzającej do zwalczania drożyzny mieszkaniowej w miastach* . . . . 22—23

Uchwała przyznająca gwarancyę kraju fundacyi „Funduszu domów warstatowych i mieszkań ludowych . 23

Uchwały w przedmiocie wykształcenia kobiet w zakresie gospodarstwa wiejskiego i domowego. . . . 24

Spis petycyj.

Wniesione po dzień 18. września 1909.

2382. L. s. 3343. J. Stefania Ciesielska, p. p. Merunowicza o zasiłek z funduszu kraj. na dalsze kształcenie się w malarstwie.

2383. L. s. 3344. Tow. Domu zdrowia uczącej się młodzieży polskiej „Pomoc Bratnia“ w Zakopanem o zasiłek p. t. p.

2384. L. s. 3345. Bolesława Bieńkowska, stała nauczycielka szkoły wydziałowej żeńskiej im. ces. Elżbiety, prosi o dodatkowe zaliczenie lat służby do emerytury p. t. p.

2385. L. s. 3346. Gmina Przecław, p. p. Kędziora o kreowanie sądu obwodowego w Mielcu.

2386. L. s. 3347. Gmina Chorzelów, p. p. Kędziora o kreowanie sądu obwodowego w Mielcu.

2387. L. s. 3348. Gmina Podleszany, p. p. Kędziora o kreowanie sądu obwo- w Mielcu.

2388. L. s. 3349. Gorlach Karolina, wdowa po nauczycielu w Mielcu, p. p. Kędziora o podwyższenie pensyi wdowiej.

2389. L. s. 3350. Jabłonowska Stefania Lwów, p. p. Wereszczyńskiego o stały dar z łaski.

2390. L. s. 3351. Marczyński Roman, właściciel fabryki wódek w Półwsiu Zwierzynieckim p. p. Starzyńskiego o wynagrodzenie z powodu przyłączenia gminy do Krakowa.

2391. L. s. 3352. Gmina Pogorzany i inne, p. p. Skarbka w sprawie zamykania szynków.

2392. L. s. 3353. Gmina Dynów, p. p. Zdzisł. Skrzyńskiego o zasiłek na drogi gminne.

2393. L. s. 3354. Członkowie gminy Płazów, p. p. Jampolskiego w sprawie zamykania szynków.

2394. L. s. 3355. Gmina Majdan p. p. Kurowca w sprawie wypasu bydła w lasach kameralnych.

2395. L. s. 3356. Gmina Jasion, p. p. Kurowca w sprawie wypasu bydła w lasach kameralnych.

2396. L. s. 3357. Gmina Jasion, p. p. Kurowca o budowę mostu na Łomnicy w Dobrowlanach.

2397. L. s. 3358. Br. Otton M. Gończ Dyrektor Braci szkół chrześcijańskich Lwów p. czł. s. Bilczewskiego o subwencyę na budowę szkoły.

2398. L. s. 3359. Wydział krajowy, w sprawie zaopatrzenia Szymańskiego Wilhelma, dyetaryusza szpitala św. Łazarza w Krakowie.

2399. L. s. 3360. Ziołkowska Stefania, nauczycielka, Kołomyja, p. p. Adama o policzenie lat służby.

2400. L. s. 3361. Bursa polska im. Adama Mickiewicza w Trembowli p. t. p. o subwencyę.

2401. L. s. 3362. Komitet budowy kościoła w Radłowicach p. p. Sozańskiego o zasiłek.

2402. L. s. 3363. Stowarzyszenie „Przytulisko uczestników powstania z r. 1863/64“ z siedzibą w Krakowie przy ulicy Biskupiej l. 16. p. p. Męcińskiego.

2403. L. s. 3364. Stowarzyszenie kolonii leczniczych w Krakowie p. p. Landaua o subwencyę.

2404. L. s. 3365. Stowarzyszenie „Żydowska czytelnia ludowa w Krakowie p. t. p. o subwencyę.

2405. L. s. 3366. Polski Związek niewiast katolickich w Krakowie p. p. Dąmbskiego o subwencyę na prowadzenie robót kobiecych.

2406. L. s. 3367. Józefa Markowska, wdowa po śp. Władysławie Markowskim, zamieszkała ul. Jachowicza l. 17. p. t. p. o udzielenie jednorazowej bezzwrotnej zapomogi.

2407. L. s. 3368. Stowarzyszenie Rady opiekuńczej w Krakowie p. p. Maryewskiego o subwencyę.

2408. L. s. 3369. Towarzystwo ochrony dla małych dzieci w Podgórzu p. t. p. o subwencyę.

2409. L. s. 3370. Komitet parafialny rzym. kat. kościoła w Podgórzu p. t. p. o subwencyę na dokończenie kościoła.

2410. L. s. 3371. Izba stow. rękodzielników i przemysłowców w Krakowie p. t. p. o subwencyę na budowę domu.

2411. L. s. 3372. Zgromadzenie P. P. Kanoniczek św. Ducha de Laxio przy kościele św. Tomasza w Krakowie p. t. p. o subwencyę na utrzymanie szkoły wydz. żeńskiej im. św. Tomasza.

2412. L. s. 3373. Marya Magdalena Borowska gen. przełożona zgromadz. sióstr Felicyanek w Krakowie p. t. p. o subwencyę dla domu sióstr Felicyanek.

2413. L. s. 3374. Aleksander Fedorowicz, stały nauczyciel szkoły lud. w Bobulińcach p. p. Michałowskiego o policzenie lat służby w drodze łaski.

2414. L. s. 3375. Przełożeństwo Zboru izraelskiego w Tarnopolu p. t. p. o subwencyę na utrzymanie szpitala żydowskiego.

2415. L. s. 3376. Marya Lewicka tymczasowa nauczycielka w Tuczapach p. t. p. o policzenie lat służby w drodze łaski.

2416. L. s. 3377. Jan Krupa, emeryt. nauczyciel lud. w Czarnym Dunajcu p. t. p. o zapomogę.

2417. L. s. 3378. Józef Krzyżanowski, emert. naucz. ludow. w Brzeżanach p. p. Senyka o policzenie lat służby do emerytury.

2418. L. s. 3379. Klementyna Stasiniewiczowa, naucz. gosp. drobiowego w Zielonej p. p. Gniewosza o stabilizowanie i o nadanie posad podobnych nauczycielek kobietom.

2419. L. s. 3380. Wydział powiatowy w Żółkwi p. p. Korola o 75% subwencyi kraj. na budowę drogi gminnej I. kl.

2420. L. s. 3381. Swiato-Władymirskoje Obszczestwo we Lwowie p. p. Hanczakowskiego o subwencyę na bursę.

2421. L. s. 3382. Główny komitet pisarzy gminnych w Galicyi p. p. Oleśnickiego o reorganizacyę pisarzy gminnych.

2422. L. s. 3383. Gmina Wołodź powiat Brzozów p. t. p. o przeniesienie na fundusz krajowy należytości za utrzymanie Dumki w Budapeszcie w kwocie 312 K 72 h.

2423. L. s. 3384. Wydział filii Ruskiego Tow. pedagogicznego w Brzeżanach p. t. p. o subwencyę dla bursy.

2424. L. s. 3385. Towarzystwo Buska Bursa w Brzeżanach p. t. p. o subwencyę na rok 1909. w kwocie 1.000 K.

2425. L. s. 3386. Pożarna filia lwowskiego towarzystwa gimnastycznego „Sokół“, w Kozłowie p. t. p. o zapomogę.

2426. L. s. 3387. Pożarna filia lwowskiego towarzystwa gimn. „Sokół“ w Olchowcu p. t. p. o zapomogę.

2427. L. s. 3388. Pożarna filia lwowskiego towarzystwa gimn. „Sokół" w Szumlanach p. t. p. o zapomogę.

2428. L. s. 3389. Pożarna filia lwowskiego towarzystwa gimn. „Sokół" w Capowcach p. t. p. o zapomogę.

2429. L. s. 3390. Pożarna filia lwowskiego towarzystwa gimn. „Sokół" w Malechowie p. t. p. o zapomogę.

2430. L. s. 3391. Rada szkolna miejscowa w Posadzie górnej p. p. Wrześniowskiego o zaliczenie gminy Posada górna do wyższej klasy płac nauczycielskich.

2431. L. s. 3392. Gmina Posada górna p. t. p. o zaliczenie do wyższej klasy płac nauczycielskich.

2432. L. s. 3393. Członkowie gminy Boków p. p. Sodomorę z zażaleniem przeciw wójtowi Bolińskiemu o nadużycia władzy urzędowej.

2433. L. s. 3394. Julia Gering, córka śp. Franciszka konduktora dróg i mostów krajowych we Lwowie p. p. Rutowskiego o jednorazowy dar z łaski.

2434. L. s. 3395. Kornelia Strnad, wdowa po asyst. rachunkowym Wydz. kraj. we Lwowie p. p. Wereszczyńskiego o jednorazową zapomogę.

2435. L. s. 3396. Karol Niedzielski zamieszkały we Lwowie ul. Kochanowskiego 52 A. p. p. Bernadzikowskiego o zasiłek w celu kształcenia się w śpiewie.

2436. L. s. 3397. Komitet budowy Domu lud. w Zaborowie p. t. p. o subwencyę na budowę domu.

2437. L. s. 3398. Dr. Maurycy Gottfried w Skałacie p. p. Stylę o veniam aetatis.

2438. L. s. 3399. Jan Bobrzecki, emeryt. naucz. w Turzempolu p. p. Laskowskiego o przyznanie dodatków pięcioletnich ewentualnie o zasiłek w drodze łaski.

2439. L. s. 3400. Założyciele Instytutu muzycznego w Krakowie p. p. Sarego o subwencyę.

2440. L. s. 3401. Zwierzchność gminna w Stryszowej p. p. Skołyszewskiego względem prawa prezenty i o zniżenie prestacyi nauczycielskiej.

2441. L. s. 3402. Leokadya Piltosz, wdowa po kierowniku szkoły ludowej w Kołomyi p. p. Kiweluka o udzielenie zapomogi.

2442. L. s. 3403. Antoni Reif, emeryt. naucz. ludowy w Narolu mieście p. p. Jampolskiego o podwyższenie emerytury.

2443. L. s. 3404. Wydz. stowarzyszenia bursy polsk. rzemieślniczej pod wezwaniem św. Stanisława Kostki w Kołomyi p. p. Krzysztofowicza o subwencyę.

2444. L. s. 3405. Wydział Rady powiatowej w Łańcucie p. p. Żardeckiego o zmianę rozporządzenia z 15/1 1899 Dz. u. p. Nr. 45.

2445. L. s. 3406. Wydział Rady powiatowej w Łańcucie p. t. p. o utworzenie funduszu do udzielania pożyczek.

2446. L. s. 3407. Franciszek Kuliczkowski b. asystent rach. Wydz. kraj. we Lwowie p. t. p. o pensyę emerytalną.

2447. L. s. 3408. Zarząd Koła Tow. Szkoły lud. w Żółkwi p. p. Adama o subwencyę na utrzymanie bursy im. Bartosza Głowackiego w Żółkwi.

2448. L. s. 3409. Zofia z Zakrzewskich Mykietynowa, wdowa po starszym naucz. we Lwowie p. t. p. o jednorazową zapomogę.

2449. L. s. 3410. Eugeniusz Gache w Strusowie p. t. p. o stypendyum dla skrzypka Jerzego, syna swego.

2450. L. s. 3411. Marya Stanisławowa hr. Wodzicka p. p. Laskowskiego o subwencyę na utrzymanie opiekuńczego domu Pracy na Kaźmierzu w Krakowie.

2451. L. s. 3412. Jan Gustaw Różycki, emer. kier. naucz. lud. we Lwowie p. p. Merunowicza, o policzenie lat służby od roku 1878 do 1884 do pensyi emerytalnej.

2452. L. s. 3413. Krakowskie tow. techniczne p. p. Sarego o bezzwrotną subwencyę na wydawnictwo „Architekta".

2453. L. s. 3414. Tadeusz Bukowski ul. Gazowa 12, w Krakowie p. t. p. o zapomogę w celu kształcenia się w sztuce śpiewu.

2454. L. s. 3415. Rada wyznaniowa gminy izrael. w Krakowie p. t. p. o subwencyę na utrzymanie szpitala izrael. w Krakowie.

2455. L. s. 3416. Marya Gérard Festenburgowa, wdowa po kontrolorze kraj. Zarządu sprzedaży soli we Lwowie p. p. Jahla, o jednorazowy dar z łaski.

2456. L. s. 3417. Aniela Buynowska, wdowa po b. kasyerze Wydziału kraj. we Lwowie p. t. p. o jednorazowy dar z łaski.

2457. L. s. 3418. Włodzimiera Kiszelkówna, córka śp. urzędnika manipulacyjnego przy Wydz. kraj. p. p. Komorowskiego o dożywotny dar z łaski.

2458. L. s. 3419. Polskie towarzystwo gimnastyczno - strzeleckie Sokół w Bochni p. p. Maissa o subwencyę z funduszów krajowych.

2459. L. s. 3420. Marcin Posochowski, nauczyciel w Kociubińcach p. p. Horodyskiego o przyznanie mu 3 lat do emerytury.

2460. L. s. 3421. Stanisław Werycha Darowski, pensyonowany konduktor dróg i mostów krajowych we Lwowie p. p. Głąbińskiego, o podwyższenie płacy emerytalnej.

2461. L. s. 3422. Jan Zięba, ucz. III. kursu szkoły operowej c. k. Akademii muzycznej w Wiedniu, p. p. Głąbińskiego o udzielenie zapomogi.

2462. L. s. 3423. Wanda Dziubińska, wdowa po ś. p. praktykancie rachunwym Wydz. kraj. we Lwowie p. p. Władysława Kraińskiego o dar z łaski w wyższej kwocie niż dotychczas.

2463. L. s. 3424. Dr. Adolf Chybiński w Krakowie p. p. Jahla o subwencyę na podróż naukową.

2464. L. s. 3425. Nauczycielstwo szkół męskiej i żeńskiej w Podwołoczyskach p. p. Pinińskiego o przyznanie II. klasy płac.

2465. L. s. 3426. Nauczycielstwo gminy Zadnieszówka p. t. p. o przydzielenie gminy do III. klasy płac.

2466. L. s. 3427. Mieszkańcy miasta Kałusza p. p. Kurowca o przemianę dwóch szkół 6-cio klasowych ludowych na 3. względnie 4-klasowe wydziałowe.

2467. L. s. 3428. Mieszkańcy miasta i powiatu Kałuskiego p. t. p. o założenie szkoły przemysłowo-handlowej.

2468. L. s. 3429. Mieszkańcy miasta i powiatu kałuskiego p. t. p. o założenie szkoły przymysłowo-handlowej.

2469. L. s. 3430. Mieszkańcy miasta Kałusza p. t. p. o przemianę 2. szkół 6-cio klasowych lud. na 3, względnie 4-ro klasowe wydziałowe.

2470. L. s. 3431. Hnat Łesin absolwent tkackiej szkoły w Glinianach p. t. p. o zapomogę, ewentualnie o bezzwrotną pożyczkę na założenie warsztatu.

2471. L. s. 3432. Towarzystwo „Ruski narodny dom w Kałuszu" p. t. p. o zapomogę z funduszu krajowego.

2472. L. s. 3433. Członkowie gminy Gwitowa p. t. p. w sprawie regulacyi Dniestru.

2473. L. s. 3434. Wydział powiat. w Kałuszu p. t. p. o zmianę rozporządzenia z 15/4 1899. Dz. u. p. Nr. 15.

2474. L. s. 3435. Mikołaj Wojciechowski emer. naucz. kraj. szkoły rolniczej w Czernichowie p. p. Jaworskiego o przyznanie lat służby i podwyższenie emerytury.

2475. L. s. 3436. Janusz Gerżabek w Krakowie p. t. p. o przyznanie stypendyum na odbycie studyów muzycznych.

2476. L. s. 3437. Tow. „Eleuterya“ w Krakowie p. p. Głąbińskiego o subwencyę w kwocie 1000 K rocznie.

2477. L. s. 3438. Edmund Dąbrowski emer. asystent rachunkowy Wydz. kraj. p. t. p. o stały zasiłek.

2478. L. s. 3439. Nauczyciele szkoły w Monasterzyskach p. p. H. Badeniego o zaliczenie do II. klasy płac nauczycielskich.

2479. L. s. 3440. Filia ruskiego tow. pedagogicznego w Buczaczu p. p. H. Badeniego o subwencyę na bursy.

2480. L. s. 3441. Gmina Przecław p. p. Kędziora o koncesyę na pobór opłat od trunków.

2481. L. s. 3442. Gmina Mielec p. p. Kędziora o zaprowadzenie sądów polubownych.

2482. L. s. 3474. Stow. internatu dla uczniów c. k. Seminaryum nauczycielskiego męskiego w Krakowie p. p. Fedorowicza o subwencyę na readaptacye i rozszerzenie budynku.

2483. L. s. 3475. Stowarzyszenie internatu dla uczniów c. k. Seminaryum nauczycielskiego męskiego w Krakowie p. p. Fedorowicza o subwencyę dla zakładu.

2484. L. s. 3476. P. u., któremu exhibuje się petycye członków gmin, wniesione p. p. Głąbińskiego w sprawie reformy wyborczej do Sejmu, a to gminy: Panasówki p. Skałat; Czołhańszczyzny, Borek w. Zabojek, Bucniowa, Łuczki, Grabowiec, Dubowiec, Płotycz, Iwaczowa gór., Hłuboczka, Draganówki, Petrykowa, Nastasowa, Tarnopola, Gaji wielkich, Romanówki, Chodaczkowa wielkiego, Mikulińca, Rajkowiec, Ostrowa, Smykowiec, Płotycz, Dilkowiec, Ihrowicy, Czernielowa pow. Tarnopol; Warwaryniec, Darachowa, Tyczyna nowego, Łoszniowa, Janowa, Trembowli, Boryczówki, Krowinki, Strusowa, Podhajczyk just., Załowia, Plebanówki, Brykuli star., Brykulinowej, Chmilówki, Słobódki strus., Dołhe, Zaścianoczy, Kobyłowłoki, Młyńska pow. Trembowla; Czerniec, Gaj, Świniarska pow. N. Sącz; Markowa pow. Myślenice; Chorożca pow. Dąbrowa; Szaflary, Rdzawy pow. N. Targ; Kozowy, Kozłowa pow. Brzeżany; Zbaraża, Koszłaki, Nowego sioła pow. Zbaraż; Warzyc, Bierówki, Siekłówki dolnej, Siedlisk, Świerchowy, Kołaczyc, Sobwiowa, Łaski, Sądkowy, Siekłówki górnej, Umieszcza, Lublicy, Dębowca, Jasła, Bączala dol., Lipnicy dol., Wróblowa, Bączala gór., Żmigrodu star., Łysej góry, Sawiny, Nawsia kołaczyckiego, Czyluśnicy, Wrocanki, Glinika polsk., Gorczyc, Toki, Skołyszyna, Sławęciny, Roztok pow. Jasło; Stęcina pow. Krosno; Bukowska, Nadolan, Bzianki, Mileza, Posady larszyńskiej, Mrzygłody, Klimkówki, Posady dolnej, Beska, Larszyna, Posady górnej, Piszarowiec, Nowosielec, Długiego, Jędruszkowiec pow Sanok; Opłatnej, Macoszyny, Błyszczywody, Krasiczyna, Soposzyna, Kulikowa, Pieczychwasty, Przedrzymiechy mał., Lipina, Skwarzawy nowej, Wiązowej, Przemiwólki, Majdanu, Czestynia, Kłodna, Żółtaniec, Glińska, Kupiczwoli, Skwarzawy star., Strzemienia, „Woliwysockiej pow. Żółkiew. — Sambora, Czukwi, Woli baranieckiej, Strzałkowiec, Biskowic, Dublan, Oleksięta ad Kulczyce, Łanowicy, Olszańskiej, Kolonii pow. Sambor: Podszumlaniec, Rohatyna, Bukaczowiec pow. Rohatyn: Medynic, Letniej, Lipowiec, Rychcic, Słońska pow. Drohobycz; Kłaj, Woli bat., Niepołomic, Podłęża, Łapczyc pow. Bochnia; Goleszowa, Młodochowa, Woli zdakiewskiej, Gawłuszowic, Kliszczowa, Rzochowa pow. Mielec; Suchej, Lachowic, Krzeszowa, Stryszawy pow. Żywiec; Godowej, Strzyżowa, Niebylec, Czudca, Wyżnego, Żarnowej, Zaborowia pow. Strzyżów, Żołyni — wsi, Łańcuta, Leżajska, Żołyni pow. Łańcut; Ku-

rowic, Przemyślan, Plenikowa, Haczanowa, Uniowa, Majdanu, Dusanowa, Hanaczówki, Nowosiółki, Dobranicy, Krosienka, Białej, Tucznej, Lipowiec, Zalesia pow. Przemyślany: Zarudziec, Kościejowa pow. Lwów: Tarnobrzegu, Chmielowa, Trześni, Ocic, Radomyśla, Zaleszan, Żabna, Woli rzecz.. Nowin, Myłycz szl. pow. Lisko; Ropczyc, Dębicy, Kaweńczyna, Brzeziny, Góry ropczyckiej pow. Ropczyce: Suchejwoli, Suchodół, Wołochy, Ponikowic, Grzymałówki, Szczurowic, Romanówki, Bołdur Leszniowa, Piaski pow Brody: Majdanu granicznego pow. Nadwórna; Chocimierza, Okniany pow. Tłumacz: Stanisławowa, Drohomirczan, Uhrynowa, Jeziorka, Bednarowa, Pacykowa, Uhornik, Krymidowa, Delejowa pow. Stanisławów: Gwoździca, Soroki, św. Stanisław, Kamionki wielkiej, Ceniawy, Podhajczyk, Kułaczkowiec, Turki pow. Kołomyja; Wyszatyc, Przemyśla, Szechynia, Łętowni, Wyszatyc pow. Przemyśl: Bystrej, Rudałowic, Wiązownicy, Nielepkowic pow. Jarosław: Majdanu, Siedlanki, Brzostowa gór. pow. Kolbuszowa. — Markowa, Grzęska, Gać pow. Przeworsk; Dąbrowy, Trzcian, Przybyszówki, Chmielnika, Trzebowiska pow. Rzeszów; Jarhorowa, Weleśniowa, Zalesia, Wyczółki, Nagórzanki, Podzameczka, Trybuchowiec, Podlesia, Słobódki, Czechowa, Folwarek, Hułastowa, Purznik, Nowosiółki, Barycza pow. Buczacz: Zawadówki, Toustobaby pow. Podhajce: Zawałowa, Podhajec, Markowa, Staregomiasta pow. Podhajce: Torskie pow. Zaleszczyki; m. Krakowa; Wodnej i Górki pow. Chrzanowski.

2485. L. s. 3477. Naukowe towarzystwo im. Szewczenki Lwów p. p. Oleśnickiego o podwyższenie subwencyi.

2486. L. s 3480. Magistrat m. Śniatyna p. p. Moysy o zwolnienie od prestacyi szkolnej.

2487. L. s. 3489. P. u., którem exhibuje się petycye wniesione p. p. Kurowca o wybudowanie mostu na rzece Łomnicy w Dobrowlanach a to gminy: Uhrynowa starego, Kamienia, Petrynki, Sływka, Chebyłowa, Krasnej, Uhrynowa średniego i Prysłupy.

2488. L. s. 3490. Nasalski Julian, emeryt. prof. w Kołomyi p. p. Korola o subwencyę na wydawnictwo.

2489. L. s. 3491. Towarzystwo muzyczne M. Lysenko, Lwów, p. p. Oleśnickiego o subwencyę.

2490. L. s. 3492. Wiszniomirski Emil, em. naucz. Skole p. t. p. o policzenie lat służby.

2491. L. s. 3493. Komitet paraf. kościoła W. W. Świętych w Krakowie p. p. Federowicza o subwencyę na restauracyę kościoła.

2492. L. s. 3494. Dr. Grodecki Franciszek, lekarz okr. w Czarnym Dunaju p. p. Bednarskiego o veniam aetatis.

2493. L. s. 3495. Czaprański Aleksander, naucz. Wojniłów p. p. Wrześniowskiego o pięciolecia.

2494. L. s. 3496. Nauczycielstwo w Dębicy p. p. Pastora o przeniesienie go z III. kl. do II. kl. płac.

2495. L. s. 3497. Zarząd powsz. wykładów uniwersyteckich we Lwowie p. p. Marsa o podwyższenie subwencyi.

2496. L. s. 3498. SS. Felicyanki Przemyśl p. p. Głąbińskiego o pożyczkę na budowę internatu.

2497. L. s. 3499. Filipi Olga, kierow. zakładu nauk. Lwów p. t. p. o subwencyę.

2498. L. s. 3500. C. k. Zakład powszechny do badania środków spożywczych Kraków p. t. p. z projektem ustawy dla nadzoru nad obrotem handlowym żywności.

2499. L. s. 3501. Madeyska Kazimiera, wdowa po prymaryuszu szpitala w Przemyślu p. p. Dolińskiego o podwyższenie pensyi.

2500. L. s. 3502. Ksieni PP. Benedyktynek Przemyśl p. t. p. o subwencyę na internat.

2501. L. s. 3503. Bursa gimn. im. A. Mickiewicza Bochnia p. p. Maissa o zasiłek.

2502. L. s. 3504. Mieszkańcy Belny p. p. Pastora o zapomogę na odbudowanie mostu na rzece Ropie.

2503. L. s. 3505. Wydz. pow Złoczów p. p. Męcińskiego o subwencyę na budowę drogi Olesko Podhorce (70% kosztów budowy).

2504. L. s. 3506. Młyński Józef, właściciel fabryki kafli w S. Sączu p. p. Marsa o bezprocentową pożyczkę.

2505. L. s. 3507. Kraft Józef, rządca szpitala Lwów p. t. p. o podwyższenie płacy.

2506. L. s. 3508. Bursa jubileuszowa w Sanoku p. p. Wrześniowskiego o subwencyę.

2507. L. s. 3509. Tow. Pomocy naukowej w Sanoku p. t. p. o zapomogę.

2508. L. s. 3510. Magistrat król. woln. m. Sanoka p. t. p. w sprawie zmiany ustawy o Radzie szkolnej kraj.

2509. L. s. 3511. Mieszkańcy przysiółka Stare Sioło p. p. Senyka, o utworzenie samoistnej gminy.

2510. L. s. 3512. Serafina Wasyliw w Włodzimircach p. t. p. o przeniesienie sumy 328 K za leczenie Tekli Wasyliw w Zakładzie w Kulparkowie na fundusz krajowy.

2511. L. s. 3513. Gmina Toporów p. p. Kędziora o kreowanie sądu obwodowego w Mielcu.

2512. L. s. 3514. Gmina Dulcza mała p. t. p. Kędziora o kreowanie sądu obwodowego w Mielcu.

2513. L. s. 3515. Gmina Wojsław p. t. p. o kreowanie sądu obwodowego w Mielcu.

2514. L. s. 3516. Gmina Grochowe p. t. p. o sądy polubowne.

2515. L. s. 3517. Gmina m. Mielec p. t. p. o kreowanie sądu obw. w Mielcu.

2516. L. s. 3518. Emilia Neusser, wdowa po dyrektorze Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie p. p. Marsa o dar z łaski.

2517. L. s. 3519. Józef Salarz, b. piekarz kraj. szpitala im. Łazarza w Krakowie p. p. Federowicza o dar z łaski.

2518. L. s. 3520. Zakład im. ks. Siemaszki dla biednych i opuszczonych chłopców w Krakowie p. t. p. o subwencyę.

2519. L. s. 3521. Stoińska Helena, córka po śp. aptekarzu szpitala w Krakowie p. p. Marsa o zaopatrzenie.

2520. L. s. 3522. Załucka Anna, wdowa po stróżu Wydziału kraj. Lwów p. t. p. o zapomogę.

2521. L. s. 3523. Gmina Bereźnica p. p. Kurowca o wybudowanie mostu na rzece Łomnicy w Dobrowlanach.

2522. L. s. 3524. Gmina Łdziany p. t. p. o wybudowanie mostu na rzece Łomnicy.

2523. L. s. 3525. Gmina Howica p. t. p. o wybudowanie mostu na rzece Łomnicy.

2524. L. s. 3526. Konwent Braci Miłosierdzia w Zebrzedowicach p. p. Merunowicza o subwencyę.

2525. L. s. 3527. Dr. Gumowski Maryan Kraków p. p. Federowicza o subwencyę na wydawnictwa portretów królów polskich.

2526. L. s. 3528. Grabowski Piotr. b. stróż Wydziału krajowego Lwów p. p. Rutowskiego o podwyższenie daru z łaski lub o zapomogę.

2527. L. s. 3529. Gmina m. Rohatyna p. p. Krzeczunowicza o kreowanie tam szkoły średniej.

2528. L. s. 3530. SS. Felicyanki w Przemyślu p. p. Pilata o pożyczkę 300.000 kor. w Banku krajowym na budowę internatu.

2529. L. s. 3531. Lubowidzka Rafaela przełożona SS. Nazaretanek Kraków p. t. p. o subwencyę na internat.

Wniesione po dzień 20. września 1909.

2530. L. s. 3532. Prywatne gimnazyum żeńskie w Krakowie p. p. Jaworskiego o subwencyę.

2531. L. s. 3533. Rusko ukraińska powiatowa Bursa w Brodach p. p. Oleśnickiego o zapomogę.

2532. L. s. 3534. Filia ruskiego tow. pedagogicznego w Żółkwi o subwencyę.

2533. L. s. 3535. SS. Miłosierdzia w Bursztynie p. p. Wereszczyńskiego o subwencyę na szpital.

2534. L. s. 3536. Stow. rady opiekuńczej w Krakowie p. p. Maryewskiego o fundusz na założenie zakładu.

2535. L. s. 3537. Filia ruskiego tow. pedagogicznego w Zaleszczykach p. p. Makucha o zapomogę na utrzymanie bursy.

2536. L. s. 3538. Komitet redakcyjny „Kupca polskiego" w Krakowie p. p. Federowicza o subwencyę.

2537. L. s. 3539. Marya z Czernych Rumpeltowa, wdowa po zarządcy szpitala w Rzeszowie p. t. p. o dar z łaski.

2538. L. s. 3540. Marya Rudzka, wdowa po asyst. rach. Wydz. kraj. we Lwowie p. p. Wereszczyńskiego o zapomogę.

2539. L. s. 3541. Polska Bursa włościańska w Złoczowie p. p. Schätzla o subwencyę.

2540. L. s. 3542. Antoni Niedzielski, rewident oddziału rachunk. p. p. Wereszczyńskiego o doliczenie dodatku osobistego do emerytury.

2541. L. s. 3543. S. Marya Gerarda Leinweber ze Zgrom. SS. Felicyanek p. arc. Bilczewskiego o subwencyę dla zakładu św. Heleny.

2542. L. s. 3544. Siostry Miłosierdzia w Łobzowie p. p. Pastora o subwencyę na utrzymanie zakładu.

2543 L. s. 3545. Marya Ilnicka, wdowa po dyrekt. gimnazyalnym we Lwowie p. p. Oleśnickiego o podwyższenie rocznego datku.

2544. L. s. 3546. Leon Malinka, emeryt. naucz. w Podhajczykach p. p. Michałowskiego o przyznanie dodatku pięcioletniego.

2545. L. s. 3547. Karolina Kochanowska, wdowa po naucz. lud. w Trembowli p. t. p. o zapomogę.

2546. L. s. 3548. Bazyli Szulik, stały naucz. lud. w Kamionce str. p. t. p. o przyznanie 2 lat do emerytury.

2547. L. s. 3549. Szymon Naływajko, kier. naucz. szkoły lud. w Olszanicy p. t. p. o przyznanie 2 lat służby szkolnej, 3 lat wojsk. i dodatku 5 letn.

2548. L. s. 3550. Gmina Łukowiec p. p. Wereszczyńskiego o utworzenie Sądu pow. w Bukaczowcach.

2549. L. s. 3551. Wydział powiatowy w Lisku p. p. Starucha w sprawie reklamacyi wojskowej.

2550. L. s. 3552. Rada powiatowa w Lisku p. t. p. o przywrócenie prestacyi drogowej.

2551. L. s. 3553. Gmina Surowa p. p. Kędziora o kreowanie Sądu obwodow. w Mielcu.

2552. L. s. 3554. Gmina Schönanger p. t. p. o kreowanie Sądu obwodow. w Mielcu.

2553. L. s. 3555. Gmina Hohenbach p. t. p. o kreowanie Sądu obwodow. w Mielcu.

2554. L. s. 3556. Gmina Babule p. t. p o kreowanie Sądu obw. w Mielcu.

2555. L. s. 3557. Gmina Grochowce p. t. p. o kreowanie Sądu obwodow. w Mielcu.

2556. L. s. 3558. Gmina Wola wadowska p. t. p. o kreowanie Sądu obwod. w Mielcu.

2557. L. s. 3559. Gmina Kozłów p. p. Adama o utworzenie nowego Sądu pow. w Kozłowie.

2558. L. s. 3560. Gmina Kozłów p. t. p

o zaliczenie do rzędu miast rządzących się ustawą gminną.

2559. L. s. 3567. Stanisława Przybyłówna w Jaśle p. p. Ptaka o zapomogę.

2560. L. s. 3568. Wydział powiatowy w Jaśle p. p. Stefczyka o uchwalenie 50.000 K na roboty publiczne.

2561. L. s. 3569. Władysław Krzakowski, opiekun małoletniej Bronisł. Zofii Bilińskiej p. p. Kiweluka o zapomogę.

2562. L. s. 3570. Gmina Berezowica mała p. p. Adama w sprawie kosztów utrzymania Władysława Juzwowa w Czerniowcach.

2563. L. s. 3571. Polskie Muzeum szkolne we Lwowie p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

2564. L. s. 3572. O. Salwator Szpila, gwardyan paraf. w Zbarażu p. p. Adama o zapomogę na restauracyę kościoła.

2565. L. s. 3573. Tow. polskie „Sokół“ p. t. p. o zapomogę.

2566. L. s. 3574. Helena Karaczewska, wdowa po dyetaryuszu szpitala powszech. we Lwowie p. p. Skarbka o zaopatrzenie.

2567. L. s. 3575. Bronisława Iwanicka, wdowa po naucz. ludow. w Rudkach p. t. p. o podwyższenie daru z łaski i o zapomogę.

2568. L. s. 3576. Siostra Marya Agnieszka Kosińska, Przełożona SS. Felicyanek we Lwowie p. p. Skrzyńskiego o subwencyę.

2569. L. s. 3577. Wydział Rady powiat. w Gródku jag. p. p. Brunickiego o kredyt. 3.100.

2570. L. s. 3578. Wydział Ochronki polskiej pod wezwaniem św. Jadwigi w Drohobyczu p. p. Hałbana o subwencyę.

2571. L. s. 3579. Julian Kosik, uczeń Akademii sztuk pięknych w Krakowie p. p. Myjaka o subwencyę.

2572. L. s. 3580. Gminy Zarzecze, Czerniec, Łącko, Łączki, p. t. p. o subwencyę na budowę mostu.

2573. L. s. 3581. Wydział powiatowy w Jaśle, p. p. Stefczyka o subwencyę 7.000 K.

2574. L. s. 3582. Towarzystwo galicyjskich nauczycieli religii mojżeszowej we Lwowie, p. p. Merunowicza o subwencyę na wydawnictwo: Wychowanie i Oświata.

2575. L. s. 3583. Towarzystwo Eleuterya w Krakowie, p. p. Ptaka o subwencyę.

2576. L. s. 3584. Zakład opuszczonych dzieci F. Żurowskiej w Prądniku czerwonym, p. p. Ptaka o subwencyę.

2577. L. s. 3585. Emil Wiszniomirski, emerytowany nauczyciel ludowy w Skolem, p. p. Brunickiego o zapomogę.

2578. L. s. 3586. Antoni Grzywieński, nauczyciel muzyki w Przemyślu, p. p. Dolińskiego o zasiłek dla córki w celu kształcenia się w muzyce.

2579. L. s. 3587. Julia Natalia Władyszyn, wdowa po nauczycielu szkoły ludowej w Przemyślu, p. t. p. o zapomogę.

2580. L. s. 3588. Polskie towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Przemyślanach, p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

2581. L. s. 3589. Leon Rosenblum, artysta malarz w Krakowie, p. p. Landaua o zasiłek.

2582. L. s. 3590. Wydział towarzystwa szkolna pomoc w Sokalu, p. p. Kraińskiego o zapomogę.

2583. L. s. 3591. S. M. Kunegunda ze Zgromadzenia SS. Felicyanek w Bełzie, p. t. p. o subwencyę na rzecz ochronki.

2584. L. s. 3592. Towarzystwo hygieniczne we Lwowie, p. p. Marsa o podwyższenie subwencyi z 600 na 800 K.

2585. L. s. 3593. Liga pomocy przemysłowej we Lwowie, p. p. Głąbińskiego o podwyższenie subwencyi.

2586. L. s. 3594. Nauczycielstwo miasta Chrzanowa, p. p. Wodzickiego o przydzielenie do II. klasy płac.

2587. L. s. 3595. Nauczycielstwo w Dublanach, p. p. Brunickiego o przydzielenie do II. klasy płac.

2588. L. s. 3596. Emeryci nauczyciele szkół ludowych powiatu kołomyjskiego, p. p. Kleckiego o podwyższenie płac emerytalnych.

2589. L. s. 3597. Delegacya architektów polskich w Krakowie, p. p. Sarego w sprawie kursu nauki architektury w Akademii sztuk pięknych i o subwencyę.

2590. L. s. 3598. Wydział powiatowy w Stryju, p. p. Brunickiego w sprawie reklamacyi wojskowych.

2591. L. s. 3599. Wydział powiatowy w Sokalu, p. p. Kraińskiego w sprawie utworzenia funduszów na udzielanie pożyczek powiatom.

2592. L. s. 3600. Przysiółek Zapasternicze, p. p. Bojkę o utworzenie samoistnej gminy.

2593. L. s. 3601. Lwowski klub akadem. p. p. Jaworskiego i innych o subwencyę.

2594. L. s. 3602. Orłowicz Katarzyna, wdowa po stróżu Wydziału krajowego, p. p. Wereszczyńskiego o dar z łaski.

2595. L. s. 3603. Baranowska Augusta, wdowa po inżynierze Wydziału krajowego, p. p. Jędrzejowicza o zapomogę.

2596. L. s. 3604. Rzepecka Marya, wdowa po katechecie w Samborze, p. p. Sobolewskiego o zapomogę.

2597. L. s. 3605. Kratochwilowa Franciszka, wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego Lwów, p. p. Schnella o zapomogę.

2598. L. s. 3606. Komitet budowy kaplicy rz. kat. w Czarnokońcach, p. p. Szeptyckiego o subwencyę.

2599. L. s. 3607. Ochronka pod op. św. Stanisława Kostki w Nowym Targu p. p. Bednarskiego o zapomogę.

2600. L. s. 3608. Lipińska Salomea, wdowa po skrzypku Lwów, p. p. Wereszczyńskiego o zasiłek na rok 1910.

2601. L. s. 3609. Zielińska Zofia, wdowa po byłym urzędniku Wydziału krajowego we Lwowie, p. t. p. o zapomogę.

2602. L. s. 3610. Niewiadomska Sabina, wdowa po inżynierze Wydziału krajowego, p. p. Głąbińskiego o dodatek do pensyi.

2603. L. s. 3611. Pitułko Leon, asystent politechniki Lwów, p. p. Bernadzikowskiego o zasiłek na studya.

2604. L. s. 3612. Ludkiewicz Ludwik, emerytowany rządca szpitala w Brodach p. p. Sobolewskiego o podwyższenie emerytury.

2605. L. s. 3613. Bubes Marya, wdowa po stróżu Wydziału krajowego Lwów p. p. Jedynaka o zapomogę.

2606. L. s. 3614. Stępińska Leokadya, wdowa po rządcy szpitala w Jaśle, p. p. Stapińskiego o zapomogę.

2607. L. s. 4615. Fischer Olga, emerytowana nauczycielka Kraków, p. p. E. Mycielskiego o dodatek 5-letni.

2608. L. s. 3616. Borowiecka Tekla, nauczycielka w Chrzanowie p. t. p. o pięciolecia.

2609. L. s. 4617. Gmina Lubienie, p. p. Korola w sprawie kosztów utrzymania za Pawła Dumę.

2610. L. s. 3618. Rąbowa Zofia, emerytowana nauczycielka, Chrzanów, p. p. E. Mycielskiego o pięciolecia.

2611. L. s. 3619. Władyka Wawrzyniec, nauczyciel Brzozów, p. p. Miecz. Urbańskiego o policzenie lat służby.

2612. L. s. 3620. Wojnarowska Michalina, wdowa po nauczycielu w Dębicy, p. t. p. o podwyższenie pensyi.

2613. L. s. 3621. Wydział powiatowy Tarnów, p. p. Witosa w sprawie ekwiwalentu za zniesienie prestacyi drogowej.

2614. L. s. 3622. Wełyczkowska Irena, Dolina, p. członka Sejmu A. Szeptyckiego o subwencyę na kształcenie się w malarstwie.

2615. L. s. 3623. Pielecka Olga, Wiedeń, p. p. Rayskiego o subwencyę na kształcenie się w spiewie.

2616. L. s. 3624. Gmina miasta Wadowic, p. p. Maissa w sprawie opłat gminnych od napojów.

2617. L. s. 2625. Piro Karol, emerytowany oddźwierny szpitala lwowskiego, p. p. Wereszczyńskiego o zapomogę.

2618. L. s. 3626. Redakcya biblioteki muzykalnej (ks. Kopko) Przemyśl p. p. Korola o subwencyę.

2619. L. s. 3627. Wojtyna Anna, wdowa po stróżu Wydziału krajowego, p. p. Rutowskiego o zapomogę.

2620. L. s. 3628. Barycka Marya, wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego p. t. p. o dar z łaski.

2621. L. s. 3629. Pogorzelska Marya, wdowa po stróżu Wydziału krajowego p. t. p. o dar z łaski.

2622. L. s. 3630. Schmidt Waleryа, wdowa po rządcy szpitala, p. t. p. o podwyższenie wsparcia.

2623. L. s. 3631. Naukowe towarzystwo im. Szewczenki Lwów, p. p. Oleśnickiego o subwencyę dla ruskiego Domu akademickiego.

2624. L. s. 3632. Kuratorya internatu św. Stanisława, Tarnów, p. p. Męcińskiego o subwencyę na cele internatu.

2625. L. s. 3633. Kuratorya internatu św. Stanisława. Tarnów, p. t. p. o subwencyę na budowę internatu.

2626. L. s. 3634. Zarząd towarzystwa Muzeum tatrzańskiego, Zakopane, p. p. Tarnowskiego o subwencyę na budowę gmachu.

2627. L. s. 3635. Pustała Wojciech, emerytowany nauczyciel, Zagórz, p. p. Stapińskiego o zapomogę.

2628. L. s. 3636. Komitet towarzystwa rolniczego, Kraków. p. p. Tarnowskiego o subwencyę na inspektora chowu drobiu.

2629. L. s. 3637. Komitet towarzystwa rolniczego, Kraków, p. t. p. o subwencyę na popieranie działalności Towarzystw rolniczych okręgowych.

2630. L. s. 3638. Komitet towarzystwa rolniczego. Kraków. p. t. p. o subwencyę na prowadzenie agencyi handlu bydłem.

2631. L. s. 3639. Komitet towarzystwa rolniczego, Kraków, p. t. p. o subwencyę na zakładanie szkółek zbożowych.

2632. L. s. 3640. Komitet towarzystwa rolniczego, Kraków, p. t. p. o subwencyę na urządzenie wystawy rolniczej w roku 1911.

2633. L. s. 3641. Zacharyasiewicz Julian, nauczyciel, Żelibory, p. p. Wereszczyńskiego o policzenie lat służby.

2634. L. s. 3642. Wydział powiatowy Tarnobrzeg p. p. Tarnowskiego w sprawie reklamacyi wojskowych.

2635. L. s. 3643. Godlewski Apolinary, em. naucz. Grebów p. t. p. o podwyższenie pensyi.

2636. L. s. 3644. Wydział powiatowy Jarosław p. p. Czartoryskiego o podwyższenie subwencyi na drogę powiatową Jarosław-Hucisko.

3637. L. s. 3645. Komitet budowy ochronki dla dzieci w Biezdziedzy p. p. Stefczyka o zapomogę.

2638. L. s. 3646. Główny Wydział towarzystwa „Uczytelska Hromada" Lwów p. p. Lewickiego o subwencyę.

2639. L. s. 3647. Janikowska Marya, b. dozorczyni chorych w Kulparkowie p. t. p. o podwyższenie pensyi rocznej.

2640. L. s. 3648. Rada towarzystwa „Narodna Licznycia" Lwów p. p. Kurowca o subwencyę.

2641. L. s. 3649. Stowarzyszenie zorganizowanej młodzieży polskiej w kierunku kulturalno-ekonomicznym

Kołomyja p. p. Kleskiego o subwencyę.

2642. L. s. 3650. Sarnecka była dozorczyni chorych w Kulparkowie p. p. Adama o wymierzenie jej emerytury.

2643. L. s. 3651. Bernadzikiewicz Teodor, emerytowany dyrektor szkoły wydziałowej Podgórze p. t. p. o podwyższenie emerytury.

2644. L. s. 3652. Ogonowska Marya Teofila, nauczycielka p. p. Lewickiego o policzenie lat służby.

2645. L. s. 3653. P. u., którem exhibowano petycye w sprawie reformy wyborczej do Sejmu wniesione p. p. Bojkę a to gmina: Naszacowice, Stadło, Gostwica, Podegrodzie i Długołąka.

2646. L. s. 3654. P. u., którem exhibowano petycye w sprawie kreowania sądu obwodowego w Mielcu wniesione p. p. Kędziora a to gmina: Chrząstków, Podnichale, Jamy, Dąbrówka i inne.

2647. L. s. 3655. Gmina Wierzchosławice p. p. Witosa w sprawie reformy wyborczej.

2648. L. s. 3656. Gmina Ostrów p. p. Witosa w sprawie reformy wyborczej.

2649. L. s. 3657. Gmina Dąbrówka p. p. Kędziora w sprawie reformy wyborczej.

2650. L. s. 3658. Gmina Mikołajowica p. p. Witosa w sprawie regulacyi Dunajca.

Wniesione po dzień 23. września 1909.

2651. L. s. 3671. Lwowskie ochotnicze towarzystwo ratunkowe p. p. Loewensteina o podwyższenie subwencyi.

2652. L. s. 3672. Wydział stowarzyszenia dwucentowych wkładek w Przemyślu p. t. p. o subwencyę.

2653. L. s. 3673. Bursa im. J. Korzeniowskiego, Brody p. p. Salę o subwencyę.

2654. L. s. 3697. Zarząd towarzystwa Zakładu bł. Kunekundy, dla kształcenia dziewcząt na gospodynie w N. Sączu p. p. Stefczyka o przyjęcie Zakładu na fundusz kraju.

2655. L. s. 2698. Gmina Czerniów powiat Mościska p. p. Skwarkę, o regulacyę rzeki Wiszni.

2656. L. s. 3699. Wydział powiatowy Pilzno p. p. Krężla w sprawie ukrajowienia niektórych dróg w powiecie.

2657. L. s. 3700. Matkowski Władysław w Mołotkowicach p. p. Krynickiego w sprawie gospodarki drogowej w powiecie bohorodczańskim.

2658. L. s. 3701. Gmina Nowy Targ p. p. Bednarskiego o usunięcie zapory mytniczej przy drodze do Kowańca obok mostu na rzece Dunajcu.

2659. L. s. 3702. Towarzystwo politechniczne, Lwów p. p. A. Lubomirskiego w sprawie przechodzenia zasobów węglowych w obce ręce.

2660. L. s. 3703. Filia Proświty Kopyczyńce p. p. Kiweluka o zasiłek na szkołę szycia.

2661. L. s. 3704. Wydział powiatowy Wadowice p. p. Maissa popiera petycyę Wydziału pow. Grybów o utworzenie funduszu pożyczkowego dla Rad powiatowych.

2662. L. s. 3705. Magistrat Sanok p. p. Wrześniowskiego w sprawie nakładania opłat od napojów spirytusowych.

2663. L. s. 3706. Gmina Dulcza w. p. p. o wprowadzenie sądów polubownych.

2664. L. s. 3707. Gmina Malinie p. t. p. o wprowadzenie sądów polubownych.

2665. L. s. 3708. Gmina Białybór p. p. Adama w sprawie reformy wyborczej.

2666. L. s. 3709. Gmina Tuszyna p. p. Adama w sprawie reformy wyborczej.

2667. L. s. 3710. P. u., którem exhibowano petycye w sprawie reformy wyborczej wniesione p. p. Stapińskiego a to mieszkańców z gminy: Rącznej, Ujazdu, Brysty, Glinika chrz. Hermanowa i Hankówki.

2668. L. s. 3711. Gmina Dąbrówki breńskie p. p. Bojkę o zasiłek na budowę szkoły.

2669. L. s. 3712. Komitet emerytów i emerytek nauczycielskich, Kraków p. p. Jaworskiego w sprawie ustawy szkolnej.

2670. L. s. 3713. Ślusarczyk Antoni, nauczyciel Witkowice p. p. Stapińskiego o dodatek do emerytury.

2671. L. s. 3714. Nowak Jędrzej, nauczyciel Krościenko niżne p. t. p. o przyznanie pensyi.

2672. L. s. 3715. Reprezentacya miasta Lwowa p. p. Bataglię w sprawie ustawy o Radzie szkolnej krajowej.

2673. L. s. 3716. Kozankiewicz Leon, em. nauczyciel Horodenka p. p. Theodorowicza o przyznanie pięciolecia.

2674. L. s. 3717. Dutkiewicz Marya, żona byłego nauczyciela Bochnia p. p. p. Górskiego o zaopatrzenie.

2675. L. s. 3718. Maciałkowa Marya, wdowa po nauczycielu w Nagoszynie, p. p. Jedynaka o pensyę wdowią.

2676. L. s. 3719. Włodkowa Karolina, nauczycielka Nowosielec p. p. Bojkę o policzenie lat służby.

2677. L. s. 3720. Mikłasiewicz Michalina, nauczycielka Żółkiew p. p. Rayskiego o policzenie lat służby.

2678. L. s. 3721. Zarząd towarzystwa muzycznego w Brodach p. p. Salę o subwencyę na rok 1910.

2679. L. s. 3722. Elżbieta Chrzysztyrzyńska, wdowa po nauczycielu ludowym we Lwowie p. p. Rutowskiego o zapomogę.

2680. L. s. 3723. Pogorzelcy gminy Dźwinogród p. p. H. Badeniego o zapomogę.

2681. L. s. 2724. Obszczestwo „Światojurskaja bursa. w Tarnopolu p. p. Hanczakowskiego o zapomogę.

2682. L. s. 3725. Towarzystwo Instytut żeński im. księżniczki Jarosławy w Tarnopolu p. p. Oleśnickiego o subwencyę.

2683. L. s. 3726. O. Józef Zastyrec profesor gimnazyum w Tarnopolu p. t. p. o subwencyę na wydanie: Źródła do historyi kościoła w Galicyi.

2684. L. s. 3727. Wydział filii towarzystwa „Proświta" w Tarnopolu p. p. Dumkę o zapomogę na budowę bursy.

2685. L. s. 3728. Wydział filii towarzystwu „Proświta" w Tarnopolu p. p. Dumkę o zapomogę dla bursy.

2686. L. s. 3729. Wydział towarzystwa im. św. Mikołaja w Tarnopolu p. t. p. o jednorazową zapomogę.

2687. L. s. 3730. Tow. św. Stanisława Kostki opieki nad terminatorami we Lwowie p. p. H. Badeniego o subwencyę.

2688. L. s. 3731. Stefa Calvas Długoszowska, Słotwina p. p. Adama o subwencyę na kształcenie się w śpiewie.

2689. L. s. 3732. Marcyanna de Zakrzewska, wdowa po b. staroście, sekretarzu Wydziału kraj. we Lwowie p. p. Głąbińskiego o dodatek z łaski.

2690. L. s. 3733. Łucya Żulińska we Lwowie p. p. Adama o stypendyum w celu kształcenia się w teoryi i historyi muzyki.

2691. L. s. 3734. Zarząd główny Związku teatrów i chórów włościańskich we Lwowie p. p. Skarbka o subwencyę.

2692. L. s. 3735. Tow. ruska Zachoronka w Kołomyi p. p. Kiweluka o zapomogę.

2693. L. s. 3736. Jan Mierzwiński, były inżynier drogowy w Tłumaczu p. p. Stapińskiego o wyznaczenie mu

emerytury lub przyznanie odprawy w kwocie 1.800 K.

2694. L. s. 3737. Tow. bursy polskiej w Horodence p. p. Theodorowicza o subwencyę.

2695. L. s. 3738. Seweryna Matecka, wdowa po dyetaryuszu Wydziału kraj. we Lwowie p. p. Głąbińskiego o zapomogę.

2696. L. s. 3739. Tow. polskiej młodzieży im. Jana Kilińskiego we Lwowie p. t. p. o subwencyę.

2697. L. s. 3740. Anna Sarnecka, wdowa po starszym parobku w Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie p. p. Lewickiego o dożywotni dar z łaski.

2698. L. s. 3741. Gmina Trzciana p. p. Górskiego o przyjęcie kosztów leczenia 2 kalek na fundusz krajowy.

2699. L. s. 3742. Seweryn Abgarowicz we Lwowie p. p. W. Wiktora Czaykowskiego o zasiłek na kształcenie się w malarstwie.

2700. L. s. 3743. Wydział towarzystwa rolniczego okręgowego w Jaśle p. p. Stefczyka o jednorazowy zasiłek w kwocie 4.000 K.

2701. L. s. 3744. Konwent SS. Miłosierdzia w Rohatynie p. p. Krzeczunowicza o subwencyę.

2702. L. s. 3745. Apolonia Sernalowa, wdowa po urzędniku Wydziału kraj. we Lwowie p. p. Wereszczyńskiego o jednorazową zapomogę.

2703. L. s. 3746. Marya Karola dw. im. Gilatowska we Lwowie p. t. p. o subwencyę w celu kształcenia się w malarstwie.

2704. L. s. 3747. Dom techników słuch. c. k. lwowskiej szkoły politechnicznej we Lwowie p. p. Adama o subwencyę.

2705. L. s. 3748. Wydział bursy im. św. Włodzimierza w Gródku jagiellońskim p. p. Hanczakowskiego o jednorazową zapomogę.

2706. L. s. 3749. Eugenia Dekańska, wdowa po dyetaryuszu szpitala lwowskiego p. p. Bednarskiego o zapomogę.

2707. L. s. 3750. Towarzystwo rękodzielników żydowskich Jad Charuzim w Jarosławiu p. p. Loewensteina o subwencyę.

2708. L. s. 3751. Ks. Stanisław Sopuch, superyor domu rekolekcyjnego we Lwowie p. p. Lewakowskiego o subwencyę.

2709. L. s. 3752. Towarzystwo rękodzielników żydowskich Jad Charuzim w Jarosławiu p. p. Jahla o subwencyę.

2710. L. s. 3753. Polskie towarzystwo gimnastyczne Sokół we Lwowie p. p. Adama o subwencyę.

2711. L. s. 3754. Wasyl Janów, kurator Pawła Kostka w Drohowyżu p. p. Hanczakowskiego o uwolnienie od zapłaty za znajdującego się Kostka w szpitalu.

2712. L. s. 3755. Konwent SS. Miłosierdzia w Maryampolu p. p. Kozłowskiego o zasiłek na budowę szpitala.

2713. L. s. 3756. Walerya Bieńkowska, wdowa po archiwiście Wydziału krajowego we Lwowie p. t. p. o przedłużenie datków pobieranych przez córkę Józefę Maryę.

2714. L. s. 3757. Towarzystwo św. Wincentego a Paulo w Jarosławiu p. p. Jahla o zapomogę.

2715. L. s. 3758. Towarzystwo pomocy naukowej we Lwowie p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

2716. L. s. 3759 P. t. p. j. w. o subwencyę na bursę polską.

2717. L. s. 3760. Jan Timczak, pomocnik w szpitalu w Przemyślu p. p. Stapińskiego o wymierzenie pensyi.

2818. L. s. 3763. Polskie towarzystwo gorzelnicze we Lwowie p. p. Adama o subwencyę na wydawnictwo pisma.

2719. L. s. 3764. Towarzystwo dla popierania nauki polskiej we Lwo-

wie p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

2720. L. s. 3765. Dr. Zubrzycki Jan, architekta we Lwowie p. p. Adama o subwencyę na wydawnictwo.

2721. L. s. 3766. Towarzystwo katolickich robotników Przyjaźń w Rzeszowie p. p. Jabłońskiego o zapomogę.

2722. L. s. 3767. Komitet Ochronki dla małych dzieci w Rzeszowie p. t. p. o zapomogę.

2723. L. s. 3768. SS. Miłosierdzia św. Józefa w Krośnie p. p. Stapińskiego o zapomogę.

2724. L. s. 3769. Towarzystwo bursy polskiej im. Adama Mickiewicza w Czerniowcach p. p. Michałowskiego o subwencyę.

2725. L. s. 3770. Wydział bursy św. Włodzimierza w Samborze p. p. Skwarkę o zapomogę.

2726. L. s. 3771. Wydział „Szkolna Pomoc w Samborze“ p. t. p. o zapomogę.

2727. L. s. 3772. Dr. Janusz Wisłocki, b. lekarz kraj. Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie p. p. Jabłońskiego o przyznanie emerytury za 20 lat służby.

2728. L. s. 3773. Gmina Rzędzianowice p. p. Kędziora o kreowanie sądu obwodowego w Mielcu.

2729. L. s. 3774. Gmina Górki p. t. p. j. w.

2730. L. s. 3775. Gmina Brzyśce p. t. p. j. w.

2731. L. s. 3776. P. u., którem exhibowano petycye w sprawie kreowania sądu obwodowego w Mielcu wniesione p. p. Kędziora a to gminy: Dulcza w. Cyranka i inne.

2732. L. s. 3777. P. u., którem exhibowano petycye w sprawie reformy wyborczej wniesione p. p. Stapińskiego, a to mieszkańców gminy: Liszki, Smolarzyn, Posada, Głęboka i Samocice.

2733. L. s. 3778. Bodak Henryka, wdowa po nauczycielu w Krystynopolu p. p. Michałowskiego o zapomogę.

2734. L. s. 3779. Wydział pow. w Nadwórnej p. p. W. Czaykowskiego w sprawie reklamacyi wojskowej.

2735. L. s. 3780. Polacy z Czaszyna p. p. Stapińskiego o język urzędowy polski.

2736. L. s. 3781. Magistrat m. Wadowice p. p. Maissa w sprawie prestacyi szkolnej.

2737. L. s. 3782. Związek stow. przemysłowych we Lwowie p. p. Rutowskiego o subwencyę.

2738. L. s. 3783. SS. Bazylianki w Przemyślu p. czł. S. Czechowicza o subwencyę na internat dla uczenic seminaryum nauczycielskiego.

2739. L. s. 3784. Dtto p. t. p. o subwencyę na budowę internatu.

2740. L. s. 3785. Ruska bursa im. św. Mikołaja w Przemyślu p. t. p. o subwencyę.

2741. L. s. 3786. Towarzystwo im. św. Kiryła j. w. p. t. p.

2742. L. s. 3787. Ruskie bractwo św. Mikołaja j. w. p. t. p. o subwencyę na ochronki.

2743. L. s. 3788. Towarzystwo wzajemnej pomocy Diaków p. t. p. o subwencyę.

2744. L. s. 3789. Towarzystwo im. św. Piotra j. w. p. t. p. o zapomogę na budowę cerkwi.

2745. L. s. 3790. Ruskie towarzystwo pedagogiczne j. w. p. t. p. o zapomogę na bursę.

2746. L. s. 3791. Towarzystwo „Ruski instytut dla dziewcząt“ w Przemyślu p. t. p. o podwyższenie subwencyi.

2747. L. s. 3792. Polskie towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Brodach p. p. Salę o subwencyę.

2748. L. s. 3793. Towarzystwo budowy tanich domów w Krakowie p. p. Landaua o subwencyę.

2749. L. s. 3794. Stowarzyszenie ku wspieraniu słuchaczów wszechnicy w Krakowie p. t. o subwencyę.

2750. L. s. 3795. Filia ruskiego gimnast. towarzystwa pożarniczego „Sokół“ w Białymkamieniu p. p. Oleśnickiego o subwencyę.

2751. L. s. 3796. Łucki Piotr w Korolowie rusk. p. p. Kiweluka o zapomogę.

2752. L. s. 3797. Filia „Proświty“ w Gródku p. t. p. o subwencyę.

2753. L. s. 3798. Komitet paraf. w Debesławcach ad Kołomyja p. t. p. o subwencyę na budowę cerkwi w Traczy.

2754. L. s. 3799. Ruska ochronka we Lwowie p. t. p. o subwencyę na ochronkę przy ulicy Marcina.

2755. L. s. 3800. Dtto p. t. p. j. w. przy ulicy Solarnej.

2756. L. s. 3801. Nowakówna Zofia we Lwowie p. p. Rutowskiego o zasiłek na śpiew.

2757. L. s. 3802. Terlecka Marya, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego we Lwowie p. p. Wereszczyńskiego o dar z łaski.

2758. L. s. 3803. Stowarzyszenie funkcyonaryuszy autonomicznych w Krakowie p. p. Jaworskiego o subwencyę.

2759. L. s. 3804. Ks. Capuła Józef dr. Prepozyt koll. św. Anny w Krakowie p. t. p. o subwencyę na restauracyę kościoła.

2760. L. s. 3805. Towarzystwo przyjaciół muzyki „Harmonia“ w Krakowie p. p. Federowicza o subwencyę.

2761. L. s. 3806. Konwent Bonifratrów w Krakowie p. t. p. o subwencyę.

2762. L. s. 3807. Kołakowski Józef, em. funkcyonaryusz szpitala krajowego we Lwowie p. p. Rutowskiego o dar z łaski.

2763. L. s. 3808. Grono c. k. konserwatorów Galicyi wschodniej p. p. Pinińskiego o zakupno ruin zamku w Tokach.

2764. L. s. 3809. Dtto o subwencyę na rekonstrukcyę ścieków w zamku Oleskim.

2765. L. s. 3810. Zgromadzenie SS. Miłosierdzia w Przeworsku p. p. A. Lubomirskiego o subwencyę na utrzymanie szkoły.

2766. L. s. 3811. Iwan Lewicki em. urzędnik szpitala lwowskiego p. p. Senyka o policzenie lat służby.

2767. L. s. 3813. Centralny Wydział dla reformy mieszkań we Wiedniu p. p. Kiweluka o subwencyę.

2768. L. s. 3814. Bursa polska w Przemyślu p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

2769. L. s. 3815. Ruska ochronka w Tarnopolu p. t. p. j. w.

2770. L. s. 3816. Bulas Jan, art. malarz we Lwowie p. p. Stapińskiego o subwencyę.

2771. L. s. 3817. Lubieniec Jan, em. nauczyciel w Tarnopolu p. p. Głąbińskiego o zapomogę.

2772. L. s. 3818. Związek polskich gimnastycznych towarzystw sokolich w Austryi we Lwowie p. t. p. o subwencyę na rok 1910.

2773. L. s. 3819. Dtto p. t. p. o podwyższenie subwencyi.

2774. L. s. 3820. Komitet parafialny w Bochni p. p. Maissa o subwencyę na restauracyę kościoła.

2775. L. s. 3821. Werecka Konstancya, naucz. w Frysztaku p. p. Laskowskiego o policzenie lat służby.

2776. L. s. 3822. Czupkowa Antonina, wdowa po naucz. w Krakowie p. p. Landaua o podwyższenie pensyi.

2777. L. s. 3823. Wydział pow. w Turce p. p. Hanczakowskiego w sprawie ekwiwalentu za zniesioną prestacyę drogową.

2778. L. s. 3824. Kozłowska Michalina, właśc. pracowni sukien damskich we Lwowie p. p. Lubomirskiego o subwencyę.

2779. L. s. 3825. Wydział pow. w Turce p. p. Hanczakowskiego w sprawie ustawy o organizacyi pośrednictwa pracy.

2780. L. s. 3826. Gmina Jedlicze p. p. Stapińskiego w sprawie niepodzielności gruntów włościańskich.

2781. L. s. 3827. Mieszkańcy gminy Teklówka p. p. Kiweluka przeciw wyłączeniu gminy ze związku gminy Kołówka.

2782. L. s. 3828. Mieszkańcy Woli mieleskiej p. p. Kędziora o kreowanie sądu obwodowego w Mielcu.

2783. L. s. 3829. Ruska Bursa Tarnopol p. p. Oleśnickiego o subwencyę.

2784. L. s. 3830. Polińska Matylda, wdowa po nauczycielu stenografii Lwów p. p. Adama o zaopatrzenie.

2785. L. s. 3831. P u. którem exhibowano petycye w sprawie reformy wyborczej wniesione p. p. Stapińskiego, a to mieszkańców gminy: Łęka, Komarów, Wilcza wola, Krzyszkowice, Rudnik, Bęczarka, Jawornik, Jedlicze, Zeglce, Lipnica dol. Bieniaszowice, Dąbrówka, Osieczany, Grębów, Długie Majdan i Krzątka.

2786. L. s. 3832. Wydział powiatowy Wieliczka p. p. K. Czecza o subwencyę na zakład sadowniczy.

2787. L. s. 3833. Czajkowski Tadeusz p. p. Tertila o subwencyę na wydawnictwo „Głosu rolniczego“.

Wniesione po dzień 25. września 1909.

2788. L. s. 3834. Tow. gimn. „Sokół“ Turka nad Stryjem p. p. Loewensteina o subwencyę.

2789. L. s. 3835. Tow. Związek rodzicielski Lwów p. p. Rutowskiego o subwencyę.

2790. L. s. 3836. Gmina Uście ruskie p. p. Długosza o zapomogę z powodu gradobicia.

2791. L. s. 3838. Gmina Smerekowiec p. t. p. o zapomogę z powodu gradobicia.

2792. L. s. 3839. Gmina Grudna Kępska p. t. p. o zapomogę z powodu gradobicia.

2793. L. s. 3840. Gmina Głęboka p. t. p. o zapomogę z powodu gradobicia.

2794. L. s. 3841. Gmina Bystra szalowa p. p. Długosza o zapomogę z powodu gradobicia.

2795. L. s. 3842. Wydział pow. Gorlice p. t. p. o zapomogę z powodu gradobicia.

2796. L. s. 3843. Gmina Kwiatoń p. t. p. o zapomogę z powodu gradobicia.

2797. L. s. 3853. Blanka Marya Bieńkowska Lwów p. p. Salę o subwencyę na kształcenie się w śpiewie.

2798. L. s. 3854. Zarząd SS. Miłosierdzia Czerwony gród p. p. T. Cieńskiego o subwencyę.

2799. L. s. 3855. Stow. Diaków Dyecezyi stanisławowskiej p. p. T. Cieńskiego o przyznanie stałej płacy rocznej.

2800. L. s. 3856. Kubrakiewicz Franciszka, wdowa po maszyniście zakładu w Kulparkowie p. p. Jampolskiego o zaopatrzenie.

2801. L. s. 3857. Knorecka Józefa, wdowa po rządcy szpitala, Stanisławów p. p. Tracza o podwyższenie pensyi.

2802. L. s. 3858. Czytelnia akad. A. Mickiewicza Kraków p. czł. S. Łazarskiego o subwencyę.

2803. L. s. 3859. Tow. „Eleuterya“ Kraków p. p. Bandrowskiego o subwencyę.

2804. L. s. 3860. Bursa włośc. A. Potockiego Stryj p. p. Adama o subwencyę.

2805. L. s. 3861. Bursa i ochronka im. Issakowicza Stanisławów p. t. p. o subencyę.

2806. L. s. 3862. Mroczko Rozalia em. dozorczyni chorych zakładu kułparkowskiego p. t. p. o zapomogę.

2807. L. s. 3863. Jurkiewicz Marya, wdowa po odźwiernym szpitala Lwów p. t. p. o zapomogę.

2808. L. s. 3864. Hanaczewska Marya, wdowa po stróżu Wydz.kraj. p t. p. j. w.

2809. L. s. 3865. Piasecka Józefa Cypcer Lwów, p. p. Wereszczyńskiego j. w.

2810. L. s. 3866. Tow. „Ruskich dam“ Lwów, p. p. Korola o subwencyę.

2811. L. s. 3867. Wzajemna pomoc Uczestn. powstania 1863/4 r. Lwów, p. p. Męcińskiego j. w.

2812. L. s. 3868. Stowarzysz. „Jad Charuzim“ Lwów, p. p. Loewensteina j. w.

2813. L. s. 3869. Tow. Przyjaciół muzyki Tarnopol, p. p. Michałowskiego j. w.

2814. L. s. 3870. Gmina Rehberg p. p. Rayskiego o zaliczenie na fundusz kraj. kosztów lecz. za byłych członków gminy.

2815. L. s. 3871. Dobrowolski Otto p. p. Halbana o zasiłek na kształcenie się w malarstwie.

2816. L. s. 3872. Lohińska Serafina, Lwów p. p. Michałowskiego o zapomogę.

2817. L. s. 3873. Kraczyłowa Julia, wdowa po urzędniku Wydz. kraj. Lwów p. t. p. j. w.

2818. L. s. 3874. Zakład wychowawczy pod op. Rodziny Maryi. Łomna p. t. p. o zapomogę.

2919. L. s. 3875. Bursa im. F. Dymnickiego Rzeszów p. p. Jabłońskiego, j. w.

2820. L. s. 3876. Zarząd szpitala w Nowosiółkach p. p. Schnella o subwencyę.

2821. L. s. 3877. Van-Roy Aniela, wdowa po konduktorze dróg kraj. p. p. Jędrzejowicza o zapomogę.

2822. L. s. 3878. Polskie Tow. Emigracyjne, Kraków, p. p. Hupkę o subwencyę na schronisko.

2823. L. s. 3879. Dtto. p. t. p. osubwencyę na podróże w sprawie wychodźctwa.

2824. L. s. 3880. Tow. śpiewackie „Lutnia“, Lwów p. p. Ciuchcińskiego o subwencyę.

2825. L. s. 2881. Tow. Pomoc szkolna, Lwów p. p. Kolischera o subwencyę.

2826. L. s. 3882. Zarząd gł. Tow. Pedagogicz. (polsk.) Lwów p. p. Wasunga o subwencyę na wydawnictwo „Mapy Polski“.

2827. L. s. 3883. Dtto p. t. p. o subwencyę na wydawnictwa.

2828. L. s. 3884. Tow. opieki nad ochronką na Zasaniu w Przemyślu p. p. Czartoryskiego o zapomogę.

2829. L. s. 3885. Babińska Helena, Lwów, p. p. St. Mycielskiego o zapomogę.

2830. L. s. 3886. Przytulisko dla sierót św. Józefa, Lwów p. t. p. j. w.

2831. L. s. 3887. Komisya klimatyczna, Zakopane, p. p. Bednarskiego o subwencyę.

2832. L. s. 3888. Tow. szkoły średniej Czortków, p. p. Cieleckiego o subwencyę na prywatne gimnazyum.

2833. L. s. 3889. Milerowicz Wanda, Lwów p. t. p. o subwencyę.

2834. L. s. 3890. Zarz. szkoły gospodyń w Szymwałdzie p. p. Wilosa o stałą subwencyę roczną.

2835. L. s. 3891. Głów. Tow. „Kółek rolniczych“ Lwów, p. p. Cieleckiego o zwiększenie funduszu pożyczkowego dla popierania działalności kółek roln.

2836. L. s. 3892. Dtto p. t. p. o subwencyę na organizacyę pośrednią Towarz. Kółek rolniczych.

2837. L. s. 3893. Kotul Leokadya, wdowa po kierowniku szkoły ludowej Krosno p. p. Stapińskiego o zapomogę.

2838. L. s. 3894. Tow. bratniej pomocy słuchaczów wszechnicy lwowskiej p. p. Adama o subwencyę.

2839. L. s. 3895. Wydział powiatowy Dolina p. p. Stadnickiego o odpisanie pożyczki w kwocie 10.000 koron na szpital tamtejszy.

2840. L. s. 3896. Siostry Felicyanki, Przemyśl p. t. p. o sub. na internat.

2841. L. s. 3897. Jaworski Józef, emerytowany nauczyciel, Sambor p. p. Sobolewskiego o zapomogę.

2842. L. s. 3898. Zakład wychowawczy S. S. Nazaretanek, Lwów p. p. Tyszkiewicza o subwencyę.

2843. L. s. 3899. Tow. muzyczne Sambor p. p. Sobolewskiego o zapomogę.

2844. L. s. 3900. Tow. gimnastyczne „Sokół", Brzeżany p. p. Schätzla o subwencyę.

2845. L. s. 3901. Katolickie Stowarzyszenie rękodzielników i przemysłowców „Przyjaźń". Brzeżany p. t. p. o subwencyę.

2846. L. s. 3902. Bursa im. Jakubowicza, Brzeżany p. t. p. o subwencyę.

2847. L. s. 2903. Towarzystwo „Szkilna Pomicz", Lwów p. p. Kiweluka o subwencyę.

2848. L. s. 3904. Towarzystwo opieki nad służbą i robotnicami, Lwów p. p. Kiweluka o subwencyę

2849. L. s. 3905. Komitet budowy Kościoła Szpikłosy p. p. Weisera o subwencyę.

2850. L. s. 3906. Zarytkiewicz Dominik rzymsko-katolicki katecheta, Drohobycz p. p. Halbana o policzenie lat służby.

2851. L. s. 3907. Gocko Marcin, em. nauczyciel ludow., Popowce p. p. T. Cieńskiego o policzenie lat służby.

2852. L. s. 3908. Lercel Henryk, nauczyciel ludowy Janów p. p. Adolfa Brunickiego o policzenie lat służby.

2853. L. s. 3909. Mieszkańcy gminy Wykoty p. p. Makucha o zaprowadzenie ruskiego gimnazyum w Samborze.

2854. L. s. 3910. Kozicki Michał, emerytowany nauczyciel Kraków p. p. Stapińskiego o policzenie lat służby.

2855. L. s. 3911. Toksowa Marya, nauczycielka w Grzesce p. p. Wasunga o policzenie lat służby.

2856. L. s. 3912. Terensiewicz Agata, wdowa po naucz. Grybów p. p. Cielucha o podwyższenie daru z łaski.

2857. L. s. 3913. Romańska Marya nauczycielka, Łańcut p. p. Wasunga o policzenie lat służby.

2858. L. s. 3914. Bielczyk Marya, nauczycielka Stryj p. p. Dulębę o policzenie lat służby.

2859. L. s. 3915. Sądowa Helena, wdowa po nauczycielu Zabłotce p. p. Michałowskiego o podwyższenie daru z łaski.

2860. L. s. 3916. Tobiaszkowa Paulina, wdowa po nauczycielu Lwów p. p. Michałowskiego o podwyższenie daru z łaski.

2861. L. s. 3917. Filar Jan, em. katecheta p. t. p. o policzenie lat służby.

2862. L. s. 3918. Kasyanowa Elżbieta, nauczycielka Rydoduby p. p. Makucha o policzenie lat służby.

2863. L. s. 3919. Biłokur Dymitr, nauczyciel w Weryniu p. p. Senyka o policzenie lat służby.

2864. L. s. 3920. Mieszkańcy gminy Wykoty p. p. Makucha o założenie gimnazyum ruskiego w Samborze.

2865. L. s. 3924. Wydział powiatowy, Pilzno p. p. Wasunga o wstawienie do budżetu na r. 1910, 2000 koron dla szkoły zim. w Dulczówce.

2866. L. s. 3925. Towarzystwo ukraj. studentów tech. „Osnowa", Lwów p. p. Kiweluka o subwencyę.

2867. L. s. 3926. Komitet restauracyi starej bożnicy, Kraków p. p. Sarego o subwencyę.

2868. L. s. 3927. Zarząd domu akademickiego A. Mickiewicza, Lwów p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

2869. L. s. 3928. Gmina Kosmacz p. p. Tracza w sprawie budowy drogi z Jabłonowa do Kosmacza.

2870. L. s. 3929. Chmielowska Marya, wdowa po prof. literatury polskiej p. p. Głąbińskiego o dar z łaski.

2871. L. s. 3930. Towarzystwo „Silskyj Hospodar", Olesko p. p. Kiweluka o subwencyę.

2872. L. s. 3931. Kiełbusiewicz Leontyna, Lwów p. p. Laskowskiego o zapomogę.

2873. L. s. 3932. Polskie Towarzystwo śpiewackie „Lutnia", Wiedeń p. p. Dulębę o subwencyę.

2874. L. s. 3933. Zarząd T. S. Ludowej, Wiedeń p. t. p. o subwencyę.

2875. L. s. 3934. Przełożona St. Służebnic Serca Jezusowego (S. Alojza Rostkowska), Lwów p. p. Stanisława Mycielskiego o subwencyę.

2876. L. s. 3935. Gal. Towarzystwo leśnicze, Lwów p. p. Skołyszewskiego o subwencyę.

2877. L. s. 3936. Stowarzyszenie „Russkaja bursa" Gorlice p. p. Długosza o subwencyę.

2878. L. s. 3937. Ksiądz Głąb Jan, katecheta Mikołajów (n. Dn.) p. p. Cieleckiego o subwencyę na cele naukowe.

2879. L. s. 3938. Rada szkolna miejscowa w Borku fałęckim p. p. Skołyszewskiego o zaliczenie tej miejscowości do II. klasy prac nauczycieli.

2880. L. s. 3939. Gemser Karol, nauczyciel Olszany, p. p. Długosza o pięciolecie.

2881. L. s. 3940. Towarz. szkoły średniej Czortków p. p. Cieleckiego o upaństwowienie prywatnego gimnazyum w Czortkowie.

2882. L. s. 3941. Jaworski Józef, emerytowany nauczyciel Kraków p. p. Sobolewskiego o policzenie lat służby.

2883. L. s. 3942. Wydział powiatowy Kosów p. p. Tracza w sprawie prestacyi szkolnej.

2884. L. s. 3943. Tow. przewozowe Baligród p. p. Wasunga o pożyczkę bezprocentową 60.000 kor.

2885. L. s. 3944. Wydział powiatowy Gródek p. p. A. Brunickiego w sprawie reklamacyi wojsk.

2886. L. s. 3945. Wydział powiatowy Tarnów p. p. Witosa w sprawie reklamacyi wojsk.

2887. L. s. 3946. Wydział pow. Brzeżany p. p. Schätzla w sprawie reklamacyi wojsk.

2888. L. s. 3947. Wydział powiatowy Stary Sambor p. p. Lewakowskiego w sprawie reklamacyi wojsk.

2889. L. s. 3948. Wydział powiatowy Bochnia p. p. Górskiego w sprawie reklamacyi wojsk.

2890. L. s. 3949. Wydział powiatowy Kosów p. p. Tracza w sprawie ekwiwalentu za zniesioną prestacyę drogową.

2891. L. s. 3950. Gmina Ostrusza p. p. Cielucha o subwencyę na drogi.

2892. L. s. 3951. Wydział powiatowy Rohatyn p. p. Onyszkiewicza o ukrajowienie niektórych dróg.

2893. L. s. 3952. Wydział pow. Pilzno p. p. Krężla o ukrajowienie niektórych dróg.

2894. L. s. 3953. Gmina Landestreu p. p. Kurowca o pobudowanie mostu w Dobrowlanach.

2895. L. s. 3954. Gmina Słobodi nybył p. p. Kurowca o pobudowanie mostu w Dobrowlanach.

2896. L. s. 3955. Gmina Jasion p. p. Kurowca o pobudowanie mostu w Dobrowlanach.

2897. L. s. 3956 Wydział powiatowy St. Sambor p. p. Lewakowskiego w sprawie ekwiwalentu za zniesioną prestacyę drogową.

2898. L. s. 3957. Wydział powiatowy Złoczów p. p. Dulębę popiera petycyęWydziału powiatowego w Grybowie w sprawie funduszu pożyczkowego dla Rad powiatowych.

2899. L. s. 3958. Komitet Równouprawnienia Kobiet, Lwów p. cz. S. Pawle-

skiego w sprawie reformy wyborczej.

2900. L. s. 3959. Obywatele z Tarnawicy polnej p. p. Głąbińskiego w sprawie reformy wyborczej.

2901. L. s. 3960. Bursa dla młodzieży gimnazyalnej Brody p. p. Salę o subwencyę.

2902. L. s. 3961. Gmina Bukaczowce i okoliczne p. p. Schätzla o otwarcie Sądu powiatowego w Bukaczowcach.

2903. L. s. 3962. Stowarzyszenie Diaków dyec. lwowskiej p. p. Oleśnickiego o wyznaczenie stałej płacy rocznej.

2904. L. s. 3963. Filia Proświty Nowy Sącz p. t. p. o zapomogę.

2905. L. s. 3964. Ruskie Towarzystwo wakacyjnych kolonij, Lwów p. t. p. o zapomogę.

2906. L. s. 3965. Ruski Narodny Dom Stanisławów p. p. Hanczakowskiego o subwencyę.

2907. L. s. 3966. „Towarzystwo Kaczkowskiego" o subwencyę na bursę.

2908. L. s. 3967. Gromadko Barbara, wdowa po nauczycielu ludowym Złoczów p. p. Senyka o zapomogę.

2909. L. s. 3968 Towarzystwo wzajemnej pomocy uczniów uniwersyteckich, Kraków p. cz. S. Łazarskiego o subwencyę.

2910. L. s. 3969. Adamczak Walenty Lwów p. p. Wereszczyńskiego o subwencyę na muzykę.

2911. L. s. 3970. Bursa włość. im. Kościuszki, Stanisław p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

2912. L. s. 3971. Simonowicz Helena Lwów p. p. Krzysztofowicza o zasiłek na malarstwo.

2913. L. s. 3972. Szkoła gospodarczo kucharska, Kołomyja p. t. p. o subwencyę.

2914. L. s. 3973. Prywatne Seminaryum naucz. P. P. Benedyktynek, Przemyśl p. p. Dolińskiego o subwencyę.

2915. L. s. 3974. „Bursa Przemyska" (polska), Przemyśl p. p. Dolińskiego o subwencyę.

2916. L. s. 3975. Tymczak Jan posługacz szpitala w Przemyślu p. t. p. o emeryturę.

2917. L. s. 3976. Szymusik Tadeusz Maryan, Kraków p. p. Laskowskiego o zasiłek na malarstwo.

2918. L. s. 3977. Zarząd T. S. L. Tarnopol p. p. Michałowskiego o subwencyę.

2919. L. s. 3978. Bursa T. S. L. Tarnopol p. t. p. o subwencyę.

2920. L. s. 3979. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół", Tarnopol p. t. p. o subwencyę.

2921. L. s. 3980. Kolbiarz Bartłomiej, em. nauczyciel, Zator p. p. Długosza o policzenie lat służby.

2922. L. s. 3981. Chrzanowska Sabina, sierota po nauczycielu lud., Lwów p. p. Rutowskiego o pensyę sierocą.

2923. L. s. 3982. Wolańska Ludmila, em. nauczycielka ludowa, Lwów, p. t. p. o podwyższenie płacy em.

2924. L. s. 3983. Wolańska Ludmila, em. nauczycielka lud., Lwów p. t. p. o pięciolecie.

2925. L. s. 3984. Czajkowski Bazyli, nauczyciel w Czechowej p. p. Moysę o przyznanie lat służby.

2926. L. s. 3985. Nabak Hilary, nauczyciel ludowy, Zamarstynów p. p. Merunowicza o policzenie lat służby.

2927. L. s. 3986. Zofia Popiel zam. Mściwojewska kier. naucz., Krzywczyce p. t. p. o policzenie lat służby.

2928. L. s. 3987. Wydział Rady pow Kosów p. p. Tracza o założenie kraj. fabryki cementu.

2929. L. s. 3988. Wydział pow. Bochnia p. p. Górskiego o utworzenie funduszu dla pożyczek pow.

2930. L. s. 3989. Mieszkańcy przysiółka Łajków p. p. Merunowicza o utworzenie samoistnej gminy.

2931. L. s. 3990. Reprezentacya powiatowa, Rzeszów p. p. Jędrzejowicza o subwencyę na przedłużenie drogi w Błażowie.

2932. L. s. 3991. Mieszkańcy z ruskiej partyi w Rychcicach p. p. Zamoyskiego o rozdział gminy.

2933. L. s. 3992. Mieszkańcy Halicza p. p. Korola o przyłączenie miasta Wierzba do gminy Załuków pow. stanisławowskiego.

2934. L. s. 3993. Mieszkańcy gm. Rokitno p. p. Adama o oddzielenie gminy od pow. gródeckiego a przyłączenie do pow. lwowskiego.

2935. L. s. 3994. Gmina Gołogóry i inne p. t. p. o ustanowienie Sądu pow. w Gołogórach.

2936. L. s. 3995. Gmina m. Jarosławia p. p. Czartoryskiego o prawo poboru opłat od napojów alkohol.

2937. L. s. 3996. Urzędnicy techn. Oddziału agrarnego, Lwów p. p. Mycielskiego o płace urzędnicze.

2938. L. s. 3997. Zwierzchność gm. Czechów i Ludwik Krasucki p. p. Górskiego w sprawie regulacyi rzek Filipówki i Wolanki.

2939. L. s. 3998. Gmina m. Jarosławia p. p. Czartoryskiego w sprawie budowy kolei Jarosław-Pruchnik-Sanok.

2940. L. s. 3999. Wydział pow. Stary Sambor p. p. Lewakowskiego w sprawie zamykania szynków.

2941. L. s. 4000. Rada gm. Rehberg p. p. Rayskiego o zmianę nazwy miejscowości z „Rehberg“ na „Markówka“.

2942. L. s. 4005. Mieszkańcy gminy Tomaszowce p. p. Stapińskiego w sprawie niepodzielności gruntów.

2943. L. s. 4006. Mieszkańcy gminy Jodłówka p. p. Witosa w sprawie niepodzielności gruntów.

2944. L. s. 4007. Mieszkańcy gm. Ostrusza p. p. Cielucha w sprawie niepodzielności gruntów.

2945. L. s. 4008. Mieszkańcy gm. Ostrusza p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

2946. L. s. 4009. Mieszkańcy gm. Jastrzębia p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

2947. L. s. 4010. Mieszkańcy gminy Siedliska p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

2948. L. s. 4011. Mieszkańcy gminy Wyciąże p. p. Wasunga w sprawie reformy wyborczej.

2949. L. s. 4012. Gmina Wyciąż p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

2950. L. s. 4013. Mieszkańcy gminy Zabawa p. p. Bernadzikowskiego w sprawie reformy wyborczej.

2951. L. s. 4014. Mieszkańcy gminy Wal-Ruda p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

2952. L. s. 4015. Mieszkańcy gminy Zerków p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

2953. L. s. 4016. Gmina Pławo p. p. Kędziora o utworzenie Sądu obwodow. w Mielcu.

2954. L. s. 4017. Gmina Zdziarzec p. t. p. o utworzenie Sądu obw. w Mielcu.

2955. L. s. 4018. Gmina Ruda p. t. p. o utworzenie Sądu obw. w Mielcu.

2956. L. s. 4019. Holuka Aleksander em. adjunkt Wydziału kraj., Lwów p. p. Żardeckiego o rewizyę sprawy dyscyplinarnej i o policzenie lat służby.

2957. L. s. 4020. Grodzka Anna, naucz. Sielec p. p. Sapiehę o policzenie lat służby.

2958. L. s. 4021. Gmina Bochnia p. p. Maissa w sprawie opłat gminnych od napojów spirytusowych.

2959. L. s. 4022. Filia tow. Proświty, Kołomyja p. p. Kiweluka o zapomogę na rzemieślniczą bursę.

2960. L. s. 4023. Zarząd gł. Tow. S. Ludow., Wiedeń p. p. Dulębę o pożyczkę na 145.000 K na budowę domu.

2961. L. s. 4024. Gimn. Tow. Sokół-Macierz, Lwów p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

2962. L. s. 4025. Dr. Kraiński Juliusz, b. lekarz okręg., Kuty p. p. Marsa o zapomogę.

2963. L. s. 4026. Koło im. Maryi Konopnickiej T. S. L. Bochnia p. p. Maissa o subwencyę.

2964. L. s. 4027. Zgromadzenie S. S. Nazaretanek, Wadowice p. p. Maissa o subwencyę na budowę ochronki.

2965. L. s. 4028. Gimnast. Tow. „Sokół", Rzeszów p. p. Jabłońskiego o subwencyę.

2966. L. s. 4029. Centralny Wydział Tow. im. Kaczkowskiego, Lwów. p. p. Korola o subwencyę na naukę analfabetów

2967. L. s. 4030. Centralny Wydział Tow. im. Kaczkowskiego, Lwów p. t. p. o subwencyę na wydawnictwa.

2968. L. s. 4031. Centralny Wydział Tow. im. Kaczkowskiego Lwów p. t. p. o subwencyę na cele rolnictwa.

2969. L. s. 4032., Chmielowska Maryla Lwów p. p. Głąbińskiego o subwencyę na malarstwo.

2970. L. s. 4033. Liceum żeńskie im. W. Niedziałkowskiej, Lwów p. t. p. o subwencyę.

2971. L. s. 4034. Główny Wydział Proświty, Lwów p. p. Kiweluka o subwencyę na wydawnictwa.

2972. L. s. 4035. Główny Wydział Proświty, Lwów p. t. p. o subwencyę na cele rolnictwa.

2973. L. s. 4036. Główny Wydział Proświty, Lwów p. t. p. o subwencyę na cele oświatowe.

2974. L. s. 4037. Główny Wydział Proświty, Lwów p. t. p. o subwencyę na szkołę gospodarską w Miłowaniu.

2975. L. s. 4038. Wydział kraj. z petycyą praktykanta koncept. M. Madurowicza o „veniam studiorum".

2976. L. s. 4039. Wydział kraj. z petycyą architekty Wydziału kraj. A. Kamienobrodzkiego o policzenie lat służby.

2977. L. s. 4040. Filewicz Włodzimiera, Przełożona Internatu Bazylianek, Lwów p. p. Oleśnickiego o subwencyę.

2978. L. s. 4041. Przełożona S. S. Bazylianek, Lwów p. t. p. o subwencyę na żeńskie gimnazyum.

2979. L. s. 4042. P. u., którem się exhibuje petycye w sprawie reformy wyborczej wniesione p. p. Stapińskiego a to mieszkańców gmin: Janowice, Kłodawa, Harklowa i Pustków.

2980. L. s. 4043. P. u., którem exhibowano petycye w sprawie reformy wyborczej, wniesione p. p. Witosa, a to mieszkańców gminy: Łąkawica, Jodłówka, Uniczów i Kielanowice.

2981. L. s. 4044. Związek kobiet polskich, Lwów p. p. Niezabitowskiego o subwencyę na kuch. stud.

2982. L. s. 4045. Tow. Pomoc Szkolna p. t. p. o subwencyę.

2983. L. s. 4046. Tow. ruskie Nauczycieli szkół wyższych we Lwowie przez p. p. Oleśnickiego w sprawie utrakwizmu.

Wniesione po dzień 28. września 1909.

2984. L. s. 4047. Komitet obchodu J. Słowackiego, Lwów p. p. Rutowskiego o subwencyę.

2985. L. s. 4048. Ajdukiewicz Kazimierz, przewodniczący komitetu Ochronki, Dublany p. cz. S. ks. Bilczewskiego o subwencyę na budowę ochronki.

2986. L. s. 4049. Wydział powiatowy Kołomyja p. p. Kleskiego o pokrycie kosztów budowy drogi z

Wierbiąża do Pistynia w wysokości 60%.

2987. L. s. 4050. Bursa im. Mickiewicza Kołomyja p. t. p. o subwencyę.

2988. L. s. 4051. Prywatne Seminaryum żeńskie Kołomyja p. t. p. o subwencyę.

2989. L. s. 4052. Koło T. S. L. Peczyniżyn p. t. p. o subwencyę na polską szkołę i ochronkę.

2990. L. s. 4053. Fuk Leon, nauczyciel Poruczyn p. t. p. o zapomogę z powodu klęski pożaru.

2991. L. s. 4102. Komitet kraj. Wiecu nauczycieli ludowych, Lwów p. p. Tertila w sprawie dodatku drożyźnianego.

2992. L. s. 4103. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół", Tarnów p. t. p. o subwencyę.

2993. L. s. 4104. Stowarzyszenie rękodzielników „Gwiazda", Tarnów p. t. p. o subwencyę.

2994. L. s. 4105. Towarzystwo muzyczne Tarnów p. t. p. o subwencyę.

2995. L. s. 4106. Stowarzyszenie robotników kołodziejskich „Praca", Tarnów p. t. p. o subwencyę.

2996. L. s. 4107. Parafinowicz Gustaw, naucz., Tarnów p. t. p. o pięciolecie.

2997. L. s. 4108. Wilczyńska Aniela, wdowa po rządcy szpitala Tarnów p. t. p. o podwyższenie pensyi.

2998. L. s. 4109. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, Lwów p. p. Lewickiego o subwencyę na instytut św. Olgi.

2999. L. s. 4110. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, Lwów p. t. p. o pożyczkę 65.000 K na cele Towarzystwa.

3000. L. s. 4111. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, Lwów p. t. p. o subwencyę na bursę przy ulicy Andrzeja hr. Potockiego.

3001. L. s. 4112. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne p. t. p. o subwencyę na instytut św. Mikołaja.

3002. L. s. 4113. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, Lwów p. t. p. o subwencyę na wydawnictwo „Uczytel".

3003. L. s. 4114. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, Lwów p. t. p. o subwencyę na kursa analfabetów.

3004. L. s. 4115. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, Lwów p. t. p. o subwencyę na prywatne żeńskie seminaryum nauczycielskie.

3005. L. s. 4116. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, Lwów p. t. p. o subwencyę na szkołę wydziałową im. Szewczenki.

3006. L. s. 4117. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, Lwów p. t. p. o subwencyę na Walne Zgromadzenia.

3007. L. s. 4118. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, Lwów p. t. p. o podwyższenie subwencyi na wydawnictwo „Dzwinok".

3008. L. s. 4119. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, Lwów p. t. p. o podwyższenie subwencyi na ogólne wydawnictwa.

3009. L. s. 4120. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, Lwów p. t. p. o subwencyę na bursę filię przy ul. Ormiańskiej.

3010. L. s. 4121. Gmina Zarudeczko p. p. Michałowskiego o subwencyę na budowę kościółka.

3011. L. s. 4122. Komitet budowy ruskich szkół we Lwowie p. p. Lewickiego o zapomogę.

3012. L. s. 4123. Piotr Palijczuk, gospodarz Kosmacz p. p. Makucha o zapomogę w celu hodowli ryb.

3013. L. s. 4124. Filia ruskiego Towarzystwa pedagogicznego, Horodenka p. t. p. o subwencyę dla prywatnego ruskiego gimnazyum.

3014. L. s. 4125. Kulczycka Teofina, wdowa po księdzu w Samborze p. p. Oleśnickiego o zapomogę.

3015. L. s. 4126. Wydział Towarzystwa Szkolna pomoc (ruskie) w Kołomyi p. t. p. o jednorazową zapomogę.

3016. L. s. 4127. Krajowe rolnicze Tow. gospodarskie, Lwów p. t. p. o subwencyę w kwocie 32.500 K.

3017. L. s. 4128. Wydział Towarzystwa wzajemnej pomocy dyaków Stanisławów p. t. p. w sprawie wyznaczenia stałej pensyi.

3018. L. s. 4129. Wydział Towarzystwa wzajemnej pomocy dyaków, Stanisławów p. t. p. o zapomogę.

3019. L. s. 4130. Pierwsze galicyjskie Stowarzyszenie Nadzieja, Lwów, p. p. Stadnickiego o subwencyę.

3020. L. s. 4131. Redakcya „Małego Światka". Lwów p. p. Bandrowskiego o subwencyę.

3021. L. s. 4132. Redakcya „Małego Światka" Lwów p. t. p. i Battaglię o subwencyę na szkołę i pracownię w Kulikach.

3022. L. s. 4133. Lisieniecki Jan, emeryt. nauczyciel Podzameczek p. p. Kędziora o zapomogę.

3023. L. s. 4134. Strzałkowska Zofia, właścicielka prywatnego żeńskiego seminaryum. Lwów p. p. Jahla o podwyższenie subwencyi.

3024. L. s. 4135. Stow. sług katol. pod wezw. św. Zyty, Stanisławów p. p. Moysę o subwencyę.

3025. L. s. 4136. Gmina m. Stryja p. p. J. Brunickiego o subwencyę dla pryw. seminaryum.

3026. L. s. 4137. Teodorowicz Josafata przełoż. klasztoru SS. Bazylianek (rusk.) Jaworów p. p. Kurowca o zapomogę na internat.

3027. L. s. 4138. Teodorowicz Josafata, przełoż. klasztoru S. S. Bazylianek (rusk.), Jaworów p. p. Kurowca o zapomogę na utrzymanie seminaryum.

3028. L. s. 4139. Teodorowicz Josafata, przełoż. klasztoru S. S. Bazylianek (rusk.), Jaworów p. p. Kurowca o zapomogę na utrzymanie szkoły wydziałowej.

3029. L. s. 4140. Wydawnictwo Polskiego Przeglądu emigracyjnego, Kraków p. p. Hupkę o subwencyę.

3030. L. s. 4141. Wydział Tow. Bursy, Wadowice p. p. Maissa o zapomogę.

3031. L. s. 4142. Wydział Stowarzyszenia rękodzielników Gwiazda, Rzeszów p. p. Jabłońskiego o subwencyę.

3032. L. s. 4143. Wydawnictwo czasopisma pedagogicznego Rodzina i Szkoła, Lwów p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

3033. L. s. 4144. Frączkowska Antonina, art. dramat., Lwów p. p. Żardeckiego o subwencyę na kształcenie się w śpiewie.

3034. L. s. 4145. Drybłak Jan z Lisiejamy p. p. Jampolskiego o zapomogę.

3035. L. s. 4146. Towarzystwo Bursy św. Wojciecha, Lwów p. p. Marsa o subwencyę.

3036. L. s. 4147. Zarząd muzycznego Towarzystwa miejskiego. Lwów p. t. p. o subwencyę..

3037. L. s. 4148. Zarząd muzycznego Towarzystwa miejskiego, Lwów p. t. p. o subwencyę.

3038. L. s. 4149. Filia Towarzystwa Proświta, Stanisławów p. p. Oleśnickiego o zapomogę na utrzymanie internatu.

3039. L. s. 4150. Nowik Franciszek, gospodarz, Borki p. p. A. Brunickiego o zapomogę.

3040. L. s. 4151. Urząd parafialny obrz. łać., Koszlaki p. p. Adama o subwencyę na budowę plebanii.

3041. L. s. 4152. Komitet c. k. galic. Towarzystwa gospod., Lwów p. p. Brykczyńskiego o subwencyę na zasilenie działalności oddziałów.

3042. L. s. 4153. Komitet c. k. galic. Towarzystwa gospod., Lwów p. t. p. o subwencyę na prowadzenie agencyi sprzedaży materyału rzeźnego.

3043. L. s. 4154. Komitet c. k. galic. Towarzystwa gospod., Lwów p. t. p. o zasiłek na organizacyę handlu jajami.

3044. L. s. 4155. Komitet c. k. galic. Towarzystwa gospod., Lwów p. p.

Schätzla o zasiłek na kontrolę dzielności użytkowej.

3045. L. s. 4156. Komitet c. k. galic. Towarzystwa gospod., Lwów p. t. p. o podniesienie dotacyi na akcyę tępienia gruźlicy.

3046. L. s. 4157. Wydział Towarzystwa ruskich rzemieślników „Zorja", Lwów p. p. Lewickiego o zapomogę.

3047. L. s. 4158. Wydział Towarzystwa ruska bursa rzemieślnicza Lwów p. t. p. o stałą zapomogę.

3048. L. s. 4159. Towarzystwo Bursy gimnazyalnej, Podgórze p. p. Maryewskiego o subwencyę.

3049. L. s. 4160. Wydział Bursy im. św. Onufryja (ruska) Jarosław p. p. Jahla o zapomogę.

3050. L. s. 4163. Wydział ruskiej bursy Stryj p. p. Oleśnickiego o subwencyę.

3051. L. s. 4164. Polska bursa lud., Brzeżany p. p. Schätzla o subwencyę.

3052. L. s. 4165. Zarząd Towarzystwa szkoły gimnaz. żeńskiej, Kraków p. p. Bandrowskiego o subwencyę.

3053. L. s. 4166. Wydział Towarzystwa im. Kaczkowskiego, Drohobycz p. p. Kołpaczkiewicza o subwencyę na bursę.

3054. L. s. 4167. Wydział Towarzystwa im. Kaczkowskiego, Drohobycz p. p. Kołpaczkiewicza o subwencyę na bursę.

3055. L. s. 4168. Koło T. S. L. Śniatyn p. p. Moysę o subwencyę na bursę Mickiewicza.

3056. L. s. 4169. Bursa im. Mickiewicza, Drohobycz p. p. Halbana o subwencyę.

3057. L. s. 4170. Szkilna pomicz Stanisławów p. p. Kiweluka o subwencyę.

3058. L. s. 4171. Tow. Dom dobroczynny, Śniatyn p. p. Moysę o subwencyę na Ochronkę.

3059. L. s. 4172. Zarząd Towarzystwa Bursy polskiej Tarnopol, p. p. Michałowskiego o subwencyę.

3060. L. s. 4173. Towarzystwo gimnastyczne Sokół Żywiec p. p. Szweda o subwencyę.

3061. L. s. 4174. Gmina Skwirtne p. p. Długosza o zasiłek na budowę szkoły.

3062. L. s. 4175. Przybyś Jan, nauczyciel Klęczany p. p. Marszałkowicza o przyznanie remuneracyi za naukę religii.

3063. L. s. 4176. Przybyś Jan, nauczyciel Klęczany p. p. Marszałkowicza o pięciolecie.

3064. L. s. 4177. Szytkiewicz Michał, nauczyciel Turynka p. p. Starzyńskiego o policzenie lat służby.

3065. L. s. 4178. Gmina i Rada szkolna m. w Macyn wiel. p. p. Długosza o zarządzenie budowy szkoły.

3066. L. s. 4179. Auger Józefa, nauczycielka Lwów p. p. Kozłowskiego o policzenie lat służby.

3067. L. s. 4180. Bobiński Franciszek, nauczyciel, Kołomyja p. p. Michałowskiego o policzenie lat służby.

3068. L. s. 4181. Bobiński Franciszek, nauczyciel Kołomyja p. t. p. o pięciolecie.

3069. L. s. 4182. Sarnowicz Franciszek Lwów p. p. Szweda o zaopatrzenie sierót po śp. Ludwice Wernerowej nauczycielce ludowej.

3070. L. s. 4183. Wityńska Anna, wdowa po nauczycielu w Żyrawie p. p. Lewickiego o pięciolecie.

3071. L. s. 4184. Krajowy wiec nauczycieli ludowych z roku 1907, Lwów p. p. Makucha o zniżenie lat służby.

3072. L. s. 4185. Kraj. wiec nauczycieli ludowych z roku 1907, Lwów p. p. Długosza o organizacyę szkół.

3073. L. s. 4186. Krajowy Wiec nauczycieli ludowych z roku 1907, Lwów p. p. Wasunga o zniesienie kursów wakacyjnych dla nieukwalifikowanych nauczycielek.

3074. L. s. 4187. Krajowy wiec nauczycieli ludowych z roku 1907, Lwów

p. p. Wasunga o przyznanie nauczycielom ludowym 4 rang najniższych urzędników państwowych.

3075. L. s. 4188. Krajowy Wiec nauczycieli ludowych z roku 1907, Lwów p. p. Wasunga w sprawie zaliczek na płace nauczycieli.

3076. L. s. 4189. Krajowy Wiec nauczycieli ludowych z roku 1907, Lwów p. p. Wasunga o podwyższenie zaopatrzenia emerytów, wdów i sierót.

3077. L. s. 4190. Krajowy Wiec nauczycieli ludowych z roku 1907, Lwów p. p. Bandrowskiego w sprawie ustawy o Radzie szkolnej krajowej.

3078. L. s. 4191. Wydział powiatowy Turka p. p. Hanczakowskiego w sprawie reklamacyj wojskowych.

3079. L. s. 4192. Wydział krajowy z petycyą Dr. Majera Sokala lekarza w Jazłowcu o veniam aetatis.

3080. L. s. 4193. Stasiniewicz Klementyna, właścicielka szkoły chowu drobiu. Zielona p. p. Kołpaczkiewicza w sprawie nadawania posad w zakresie nauki gospodarstwa kobiecego.

3081. L. s. 4194. Adamczyk Jan i Marya Słupiec p. p. Bojkę w sprawie obwałowania Wisły.

3082. L. s. 4195. Adamczyk Antoni Jan i Wiktorya Słupiec p. p. Bojkę w sprawie obwałowania Wisły.

3083. L. s. 4196. Mieszkańcy Promowiec niż. p. p. Bednarskiego o zasiłek na budowę drogi i urządzenie składnicy pocztowej.

3084. L. s. 4197. Gmina miasta Grybowa p. p. Dolińskiego w sprawie ustawy o podatku konsumcyjnym od trunków propinacyjnych.

3085. L. s. 4198. Dr. Ruczka Stanisław, lekarz okręg., Niżankowice p. p. Sapiehę o „veniam aetatis".

3086. L. s. 4199. Wydział p. Grybów p. p. Cielucha o utworzenie funduszu pożyczkowego dla Rad powiatowych.

3087. L. s. 4200. Ajdukiewicz Kazimierz, profesor Akademii rolniczej, Dublany p. p. Marszałkowicza o przeniesienie na nowy statut emerytalny.

3088. L. s. 4202. Miasto Dolina p. p. Cipsera w sprawie budowy kolei Rachin-Niebyłów.

3089. L. s. 4203. P. u., którem exhibowano petycye w sprawie przeniesienia pisarzy gminnych na etat kraju wniesione p. p. Oleśnickiego a to petycya pisarza gminnego: Szymona Mełunyka, Bazyla Bełdyka, Antona Kuszniruka, Józefa Demczuka, Grzegorza Kuźniaka, Grzegorza Iluka, Michała Diakowa, Bazyla Winniczuka, Michała Semeniuka, Mikołaja Jaworskiego, Michała Własijczuka, Dmytra Babinka, Michała Kowbasiuka, Filemona Semotiuka, Mikołaja Moczerniuka i Ilka Kuszmaraka.

3090. L. s. 4204. Mieszkanki Jedlicza p. p. Stapińskiego w sprawie reformy wyborczej.

3091. L. s. 4205. Magistrat miasta Wieliczki p. p. Skołyszewskiego w sprawie opłat konsumcyjnych od piwa.

3092. L. s. 4206. Wydział powiatowy Pilzno p. p. Krężla o subwencyę na drogę Pilzno-Szynwałd.

3093. L. s. 4207. Stachów Helena, była służąca szpitala lwowskiego p. p. Loewensteina o zaopatrzenie.

3094. L. s. 4208. Krajowe Towarzystwo naftowe, Lwów p. p. Gorayskiego w sprawie dat statystycznych.

3095. L. s. 4209. Krajowe Towarzystwo naftowe, Lwów p. t. p. w sprawie podatków.

3096. L. s. 4210. Hemmerling Mikołaj em. dyrektor wydziałowych szkół, Lwów p. p. Adama o podwyższenie emerytury.

3097. L. s. 4211. Plancki Jan, nauczyciel Kraków p. p. Stapińskiego o policzenie lat służby.

3098. L. s. 4212. Ferusowa Marya, nauczycielka w Bryńcach p. p. Merunowicza o policzenie lat służby.

3099. L. s. 4213. Kochaj Stanisław kierownik szkoły w Porębie radl. p. p. Adama o policzenie lat służby.

3100. L. s. 4214. Kurczyński Stanisław Zygmunt rzeźbiarz p. t. p. o subwencyę na dalsze kształcenie się.

3101. L. s. 4215. Kraj. Dozorcy melior., Lwów p. p. Stapińskiego o polepszenie bytu.

3102. L. s. 4216. Gmina miasta Baligroda p. p. Ant. Starucha o udzielenie Towarzystwu Przewozowemu w Baligrodzie pożyczki względnie o objęcie przez kraj ruchu automobilowego.

3103. L. s. 4217. Gmina m. Rzochowa p. p. A. Starucha o kreowanie Sądu obwodowego w Mielcu.

3104. L. s. 4218. Gmina m. Rzemień p. t. p. o kreowanie Sądu obwodowego w Mielcu.

3105. L. s. 4219. Gmina Szydłowiec p. t. p. o kreowanie Sądu obwodowego w Mielcu.

Wniesione po dzień 30. września 1909.

3106. L. s. 4220. Polska Bursa ludowa, Sambor, p. p. Sozańskiego o subwencyę na budowę domu.

3107. L. s. 4221. Wydział powiatowy Cieszanów, p. p. Salę w sprawie reklamacyj wojskowych.

3108. L. s. 4223. Töpperówna Zofia, nauczycielka w Łętowie, p. p. Sapiehę o policzenie lat służby

3109. L. s. 4229. Mościcki Franciszek, były dozorca w Zakładzie kulparkowskim, p. p. Salę o dożywotni dar z łaski.

3110. L. s. 4230. Gimnastyczne Towarzystwo Sokół, Sambor, p. p. Sobolewskiego o subwencyę.

3111. L. s. 4231. Towarzystwo gimnastyczne Sokół, Kałusz, p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

3112. L. s. 4232. Komitet budowy kościoła w Żabiu p. t. p. o zapomogę.

3113. L. s. 4233. Towarzystwo „Przyjaźń“ w Cięcinie, p. p. Szweda o subwencyę.

3114. L. s. 4234. Dom polski w Morawskiej Ostrawie, p. p. Maissa o subwencyę.

3115. L. s. 4235. Bursa im. Jadwigi, Dębica, p. p. Jedynaka o subwencyę.

3116. L. s. 4236. Zarząd teatrów i chórów włościańskich, Lwów, p. p. Jedynaka o subwencyę.

3117. L. s. 4237. Prywatne gimnazyum żeńskie im. J. Słowackiego, Lwów, p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

3118. L. s. 4238. Niemiłowicz Michalina, wdowa po nauczycielu, Rzęsna polska, p. p. Wasunga o zapomogę.

3119. L. s. 4239. Kierownicy dopełniających kursów rolniczych i ogrodniczych, Lwów, p. t. p. w sprawie urządzenia tych kursów i w sprawie stosunków prawno-służbowych.

3120. L. s. 4240. Towarzystwo przyrodników im. Kopernika, Lwów, p. p. Głąbińskiego w sprawie urządzenia na Wawelu Muzeum narodowego.

3121. L. s. 4241. Towarzystwo kolonii wakacyjnych dla młodzieży szkół średnich miasta Krakowa i Podgórza, p. p. Jaworskiego o subwencyę.

3122. L. s. 4242. Komitet parafialny w Krośnie, p. p. Gorayskiego o subwencyę.

3123. L. s. 4243. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół IV., Lwów, p. p. Ciuchcińskiego o subwencyę.

3124. L. s. 4244. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół Sieniawa, p. p. Adama o subwencyę.

3125. L. s. 4245. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół w Suchej, p. p. Szweda o subwencyę.

3126. L. s. 4246. Fleszar Antoni, Balicki Jan i Piotrów Władysław, woźni w krajowym Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie, p. p. Lewickiego o polepszenie bytu.

3127. L. s. 4247. Katarzyna Pochmarska, wdowa po nauczycielu ludowym, Mrzygłód, p. p. Wrześniowskiego o zapomogę.

3128. L. s. 4248. Towarzystwo szkoły handlowej, Lwów, p. p. Battaglię o podwyższenie subwencyi.

3129. L. s. 4249. Karolina Paszkowska, wdowa po emerytowanym asystencie Wydziału krajowego, p. p. Wereszczyńskiego o zapomogę.

3130. L. s. 4250. Koło Towarzystwa Szkoły Ludowej im. Goldmana, Lwów, p. p. Loewensteina o subwencyę.

3131. L. s. 4251. Towarzystwo dobroczynności stołowania chorych izraelitów w szpitalu, Lwów, p. t. p. o subwencyę.

3132. L. s. 4252. Zarząd internatu dla ubogich dziewcząt, Lwów, p. p. Merunowicza o subwencyę.

3133. L. s. 4253. Ruska włościańska bursa, Rohatyn, p. p. Lewickiego o zapomogę.

3134. L. s. 4254. Filia Towarzystwa pedagogicznego, Rohatyn, p. t. p. o zapomogę.

3135. L. s. 4255. Filia Towarzystwa pedagogicznego w Kołomyi, p. p. Dumkę o subwencyę.

3136. L. s. 4256. Zarząd Koła Towarzystwa Szkoły Ludowej, Jaworów, p. p. Adama o subwencyę.

3137. L. s. 4257. Towarzystwo ruska bursa, Trembowla, p. p. Kiweluka o zapomogę.

3138. L. s. 4258. Wydział Towarzystwa Szkilna pomicz, Śniatyn, p. t. p. o zapomogę.

3139. L. s. 4259. Komitet ruskiej bursy filii Towarzystwa Proświta, Złoczów, p. p. Oleśnickiego o zapomogę.

3140. L. s. 4260. Komitet ruskiej bursy filii Towarzystwa Proświty, Złoczów, p. t. p. j. w. na utrzymanie bursy.

3141. L. s. 4261. Filia Towarzystwa Proświty, Cieszanów, p. p. Oleśnickiego o zapomogę.

3142. L. s. 4262. Bobrowska Alina, córka po urzędniku krajowego biura kolejowego, Żywiec, p. p. Szweda o zapomogę.

3143. L. s. 4263. Zarząd Zakładu sierocińskiego, pod kierownictwem S. S. Felicyanek, Iwonicz, p. p. Gorayskiego o subwencyę.

3144. L. s. 4264. Zarząd Zakładu dla matołków i ubogich małoletnich, Iwonicz, p. t. p. o subwencyę.

3145. L. s. 4265. Stowarzyszenie polskich burs rękodzielniczych, Stanisławów, p. p. Battaglię o stałą subwencyę.

3146. L. s. 4266. Nicofor Rawluk, Dżurów, p. p. Sandaluka o zapomogę z powodu pożaru.

3147. L. s. 4267. Rozalia Mazurkiewicz, wdowa po nauczycielu w Łyściu, p. p. Oleśnickiego o emeryturę dla wdowy.

3148. L. s. 4268. Komitet emerytów i emerytek naucz. z całego kraju, p. p. Jaworskiego w sprawie ustawy szkolnej z 25. maja 1907.

3149. L. s. 4269. Mieczysław Naganowski, nauczyciel w Wołowem, p. p. Adama o policzeniu lat służby.

3150. L. s. 4270. E. Mieczysława de Zgórków Hallowa, nauczycielka, Ulanów, p. p. Górskiego o policzenie lat służby.

3151. L. s. 4271. Zwierzchność gminy w Popelach p. p. Makucha o przyznanie naucz. III. kl. płac nauczycielskich.

3152. L. s. 4272. Wydział Towarzystwa wzajemnej pomocy dyaków, Prze-

myśl, p. p. Oleśnickiego o pensyę dla dyaków.

3153. L. s. 1273. Gmina Sucha Wola, p. p. Jampolskiego o utworzenie samoistnej gminy.

3154. L. s. 1274. Gmina Dębie, p. p. Z. Tarnowskiego w sprawie wyodrębnienia przysiółka „Poręby".

3155. L. s. 1275. Weissowa Aleksandra, wdowa po dyetaryuszu szpitala, Kraków, p. t. p. o stały dar z łaski.

3156. L. s. 1276. Bursa im. D. Borkowskiego (Towarzystwo urzędników prywatnych), Lwów, p. t. p. o subwencyę.

3157. L. s. 1277. Gmina miasta Sokala, p. p. Wincentego Kraińskiego w sprawie opłat od napojów spirytusowych.

3158. L. s. 1278. Szydoczyńska Zofia, nauczycielka, Sokal, p. t. p. o policzenie lat służby.

3159. L. s. 1279. Szaraniewicz Agata, wdowa po nauczycielu, Nastasów, p. p. Oleśnickiego o zapomogę.

3160. L. s. 1280. Stroiński Józef, Przemyśl, p. p. Sapiehę o zasiłek dla syna Maryana na malarstwo.

3161. L. s. 1281. Hilbricht Ferdynand, emerytowany inżynier Wydziału krajowego, Lwów, p. p. Loewensteina o podwyższenie poborów emerytalnych.

3162. L. s. 1282. Mieszkańcy gminy Łuczka, p. p. Dumkę w sprawie reformy wyborczej.

3163. L. s. 1283. P. u., którym exhibuje się petycye wniesione, p. p. Sandaluka w sprawie reformy wyborczej a to mieszkańców gminy: Mikuliniec, Tartarowa, Podwysokiej, Karłowa, Krasnostawiec, Budyłowa i Ostrowca.

3164. L. s. 1284. P. u., którem exhibuje się petycye w sprawie reformy wyborczej wniesione p. p. Makucha a to petycye mieszkańców gminy: Moskalówki, Bratyszowa, Sielisk, Pistynia, Wyktorowa, Zaleskiej Woli i Ninowiec.

3165. L. s. 1285. P. u., którem exhibuje się petycye w sprawie budowy kolei Przemyśl via Krasiczyn Bymanów, wniesione p. p. Sapiehę a mianowicie petycya Kółka rolniczego w Reczpolu, Torkach, Przemyślu, Dubiecku, Śliwnicy ad Dubiecko, Miżyńcu, Kosztownicy, Ostrowie, Żurawicy, Sielnicy, Darowicach, Medyce, Bolestraszycach, Balicach, Ujkowicach, Żrotowicach.

3166. L. s. 1287. Dom opieki dla młodych dziewcząt, Lwów, p. p. Niezabitowskiego o subwencyę.

3167. L. s. 1288. Towarzystwo „Proświta" Kamionka strumiłowa, p. JE. Marszałka krajowego o subwencyę na bursę.

Wniesione po dzień 1. października 1909.

3168. L. s. 1289. Tow. gimn. „Sokół", Czerniowce p. p. Tertila o subwencyę.

3169. L. s. 1290. Dtto Wojnicz p. t. p. j. w.

3170. L. s. 1291. Tow. gimn. Sokół, Dobromil p. p. Cipsera o subwencyę.

3171. L. s. 1292. Dtto Ropczyce, p. p. Jedynaka j. w.

3172. L. s. 1293. Dtto Stanisławów p. p. Głąbińskiego, j. w.

3173. L. s. 1294. Gułowski Wiktor, Lwów, p. p. Battaglię o subwencyę.

3174. L. s. 1295. Dr. Kuźniarz Wincenty im. sierót po ś. p. Tomaszu Mortku woźnym Wydz. kraj., p. t. p. o podwyższenie pensyi sierocej.

3175. L. s. 1296. Wyszatycki Stanisław, Lwów, p. t. p. o subwencyę na śpiew

3176. L. s. 1297. Fundacya Ozyasza Gotthelfa, Sambor, p. p. Sobolewskiego o subwencyę na internat.

3177. L. s. 4298. S. S. Felicyanki, Przemyśl p. p. Dembowskiego o subwencyę.

3178. L. s. 4299. Tow. zabaw ruch., Lwów p. t. p. o subwencyę.

3179. L. s. 4300. Kom. paraf. obrz. łać., Żółkiew, p. p. Starzyńskiego o subwencyę na kościół.

3180. L. s. 4301. Bobyk Bazyli, Bukowa p. p. Swarkę o zapomogę z powodu pożaru.

3181. L. s. 4302. Kraj. Związek turyst., Kraków, p. p. Wodzickiego o subwencyę.

3182. L. s. 4303. Rodzice uczniów gimnazyum w Sanoku p. p. Wrześniowskiego o subwencyę na warsztaty dla uczniów.

3183. L. s. 4304. S. S. Służebnice P. P. Maryi, Krystynopol p. czł. S. Szeptyckiego o subwencyę.

3184. L. s. 4305. Uchacz Michał, Kopyczyńce p. p. Kiweluka wsp. kosztów lecz. żony swej.

3185. L. s. 4306. Pożar. Filia „Sokół" w Bosyrach p. t. p. o subwencyę.

3186. L. s. 4307. Ruskie Tow. pedagog. Czortków, p. t. p. o subwencyę.

3187. L. s. 4308. Moszyński Henryk, naucz. Bucniów, p. p. Michałowskiego o pięciolecia.

3188. L. s. 4309, Krogulska Zofia, wdowa po urzęd. Zakładu w Kulparkowie p. p. Ptaka o zapomogę.

3189. L. s. 4310. Hildy Marya, przełożona liceum. Przemyśl p. p. Dolińskiego o subwencyę.

3190. L. s. 4311. Pauk Marya, wdowa po funkc. Zakładu w Kulparkowie p. p. Lewickiego o zaopatrzenie.

3191. L. s. 4312. Tow. „Siła", Lwów p. p. Oleśnickiego o subwencyę.

3192. L. s. 4813. Gmina Suszyce p. p. Skwarkę o zaopatrzenie z powodu gradobicia.

3193. L. s. 4314. Humeniuk Magdalena, przełożona internatu „Marya", Stanisławów, p. p. Kurowca o subwencyę na szkołę dla dziewcząt.

3194. L. s. 4315. Dtto p. t. p. j. w. na utrzymanie internatu.

3195. L. s. 4316. Dtto p. t. p. j. w. na żeńskie seminaryum.

3196. L. s. 4317. Tow. „Proświty", Drohobycz p. p. Skwarkę o subwencyę na bursę.

3197. L. s. 4318. Bursa im. Jana Chrzciciela (ruska), Drohobycz, p. t. p. o subwencyę.

3198. L. s. 4319. Bursa nauczycielska, Tarnopol, p. p. Michałowskiego o subwencyę.

3199. L. s. 4320. Tow. Bursy dla dzieci nauczycieli, Kraków, p. p. Dembowskiego o subwencyę na budowę bursy.

3200 L. s. 4321. Repr. pow. Krośnieńskiego p. p. Stapińskiego w sprawie kolei z Brzozowa do Krosna.

3201. L. s. 4322. Gmina Krosno p. t. p. w sprawie j. w.

3202. L. s. 4323. Pogotowie ratunkowe, Zakopane p. p. Bednarskiego o subwencyę.

3203. L. s. 4324. Bursa polska, Kołomyja p. p. Kleskiego o subwencyę.

3204. L. s. 4325. Bursa ludowa Kołomyja p. t. p. o subwencyę.

3205. L. s. 4326. Stowarzyszenie Panien Ekonomek, Kołomyja p. t. p. o subwencyę na ochronkę.

3206. L. s. 4327. Gmina Bania p. p. Kurowca w sprawie kosztów utrzymania za Józefa Godziowa.

3207. L. s. 4328. Topolnicka Julia, sier. po urzędniku Wydziału krajowego, Lwów p. p. Michałowskiego o zaopatrzenie.

3208. L. s. 4329. Kuss Witalina, Lwów p. t. p. o zapomogę.

3209. L. s. 4330. Internat Ks. Zmartwychstańców, Kraków p. p. Federowicza o subwencyę.

3210. L. s. 4331. Rzeczycka Teofila, wdowa po dyetaryuszu Wydziału kraj. p. p. Jahla o zapomogę.

3211. L. s. 4332. Stowarzyszenie „Praca Kobiet", Lwów p. t. p. o zasiłek.

3212. L. s. 4333. Ruska Ochronka, Peczeniżyn p. p. Oleśnickiego o zasiłek.

3213. L. s. 4334. Rygier Edmund, kierownik teatru ludowego, Kraków p. p. Abrahamowicza o subwencyę.

3214. L. s. 4335. Towarzystwo Panien „Prządki Maryi“, Stryj p. p. Dulębę o subwencyę na „Dom opieki nad dziećmi“.

3215. L. s. 4336. Magistrat Jaworowa p. p. J. Szeptyckiego o subwencyę na prywatne gimnazyum.

3216. L. s. 4337. Bursa dla uczniów szkół średnich, Lwów, p. p. Adama o subwencyę.

3217. L. s. 4338. Bursa ludowa, Husiatyn p. p. Horodyskiego o subwencyę.

3218. L. s. 4339. Gmina miasta Narola p. p. Jampolskiego o zapomogę z powodu gradobicia.

3219. L. s. 4340. Bursa polska A. Potockiego, Skałat p. p. Pinińskiego o subwencyę.

3220. L. s. 3341. Katolicka tania kuchnia, Nowy Sącz p. p. Adama o subwencyę.

3221. L. s. 3142. S. Marya Baptysta, przełożona Ochronki, Sniatyn p. p. Moysę o subwencyę.

3222. L. s. 4343. Pini Marya, wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

3223. L. s. 4344. Towarzystwo muzyczne „Harmonia“, Lwów p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

3224. L. s. 4345. Czytelnia w Lutowiskach p. t. p. o subwencyę.

3225. L. s. 4346. Towarzystwo Przyjaciół sztuk pięknych, Kraków p. p. Bandrowskiego o subwencyę.

3226. L. s. 4347. Stawiarski Antoni, em. naucz., Lwów p. p. Battaglię o podwyższenie emerytury.

3227. L. s. 4348. Frączkiewicz Jan, em. naucz., Tarnów p. p. Witosa o podwyższenie emerytury.

3228. L. s. 4349. Janiszewski Waleryan, naucz., Lubaczów p. p. Kozłowskiego o reaktywowanie na posadzie.

3229. L. s. 4350. Jachimowski Andrzej, em. naucz., Rymanów p. p. Wrześniowskiego o emeryturę za 21 lat służby.

3230. L. s. 4351. Nauczyciele w Zawoji p. p. H. Badeniego o zaliczenie do III. kl. płac.

3231. L. s. 4352. Drozdowski Wilhelm, naucz., Jeżowa p. p. Michałowskiego o kwartał pośmiertny po ś. p. Emilii Drozdowskiej, stałej nauczycielce.

3232. L. s. 4353. Nauczyciele w Łanczynie p. p. Stadnickiego o zaliczenie do III. klasy płac.

3233. L. s. 4354. Gergowich Stanisław, kier. szkoły p. p. E. Mycielskiego w sprawie obniżenia dodatku za kierownictwo.

3234. L. s. 4355. Tatarowa Marya, Bochnia p. p. Maissa o emeryturę dla chorej córki Maryi, naucz. ludowej.

3235. L. s. 4356. Gmina Jarosław p. p. Adama o zmianę ustawy o Radzie szkolnej krajowej.

3236. L. s. 4357. Tchorzewska Bogumiła, kierown. szkoły, Łańcut p. p. Żardeckiego o wypłacenie zaległego relutum na mieszkanie.

3237. L. s. 4358. Szlemkiewicz Klemens, naucz., Podhajczyki p. p. Michałowskiego o policzenie lat służby.

3238. L. s. 4359. Krzyżanowska Nikodema, em. naucz., Lwów p. t. p. o policzenie lat służby.

3239. L. s. 4360. Ks. Chołynecki Cyprian, Jarosław p. p. Oleśnickiego o zwrot wkładek emer. za czas służby przy szkołach ludowych.

3240. L. s. 4365. Prywatne gimnazyum żeńskie, Stanisławów p. p. Adama o subwencyę.

3241. L. s. 4366. Towarzystwo numizmatyczne, Kraków p. p. Sarego o subwencyę.

3242. L. s. 1367. Krajowy Związek turystyczny, Kraków p. p. Wodzickiego o subwencyę na wydawnictwa.

3243. L. s. 1368. Macierz szkolna Cieszyn p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

3244. L. s. 1369. Biblioteka słuchaczów Uniwersytetu, Kraków p. p. Jaworskiego o subwencyę.

3245. L. s. 1370. Gmina Nowy Targ p. p. Dolińskiego w sprawie opłat konsumcyjnych od napojów spirytusowych.

3246. L. s. 1371. Magistrat Podgórze p. p. Maryewskiego w sprawie opłat konsumcyjnych od napojów spirytusowych.

3247. L. s. 1372. Magistrat Stryj p. p. Battaglię w sprawie opłat konsumcyjnych od napojów spirytusowych.

3248. L. s. 1373. Wydział krajowy z petycyą dra Franciszka Gąsiorka o veniam aetatis.

3249. L. s. 1374. Wydział powiatowy Śniatyn p. p. Moysę o koncesyę na pobór opłat mytniczych na drodze Tułuków.

3250. L. s. 1375. Duda Wojciech, Lipień Józef i inni, Młynna, p. p. Marszałkowicza w sprawie zabudowania potoków górskich.

3251. L. s. 1376. Nauczyciele przy szkołach rolniczych p. t. p. o zrównanie poborów.

3252. L. s. 1377. Gmina m. Stryj p. p. Battaglię w sprawie zmiany ustawy o Radzie szkolnej krajowej.

3253. L. s. 1378. Gmina m. Narola p. p. Jampolskiego z zażaleniem na Starostwo w Narolu w sprawie zakazu wypuszczania trzody chlewnej.

3254. L. s. 1379. Gmina Pilcza żelichowska p. p. Stapińskiego przeciw sprowadzaniu bydła do Austryi z państw bałkańskich.

3255. L. s. 1380. Gmina Siedliszowice p. t. p. przeciw sprowadzaniu bydła do Austryi z państw bałkańskich.

3256. L. s. 1381. Wydział powiatowy Lisko p. p. Wasunga w sprawie ukrajowienia drogi Hoczew - Lutowiska.

3257. L. s. 1382. Gmina Podegrodzie p. p. Lewickiego w sprawie regulacyi rzeki Gniłej Lipy.

3258. L. s. 1383. P. u., którem exhibowano petycye 151 pisarzy gminnych p. p. Stefczyka w sprawie przeniesienia ich na etat krajowy.

3259. L. s. 1386. Głów. Komitet pisarzy gmin. p. p. Moysę w sprawie ich organizacyi.

3260. L. s. 1387. Gmina Brzozowa p. p. Witosa w sprawie reformy wyborczej.

3261. L. s. 1388. Gmina Rudki p. p. Bernadzikowskiego w sprawie reformy wyborczej.

3262. L. s. 1389. P. u., którem exhibuje się petycye w sprawie kolei Przemyśl via Krasiczyn - Rymanów p. p. Władysława Kraińskiego, a to petycya Kółka rolniczego w Przemyślu błonie, Torkach, Reczpolu, Przemyślu, Zasaniu, Drohobyczce, Wyszatycach, Przekopanej, Krzywczu, Nienadowej, Bachowcu, Dubiecku, Przedmieściu Dubieckiem, Śliwonicy ad Dubiecko, Miżyńcu, Koszłowie, Ostrowie, Żurawicy, Sielnicy, Darowicach, Krasiczynie, Medyce, Bolestraczycach, Babicach, Ujkowicach, Żrołowicach, Hureczku i N. Mieście.

3263. L. s. 1390. P. u., którem exhibuje się petycye w sprawie kolei Przemyśl via Krasiczyn, Rymanów p. p. Dembowskiego, a to petycye Kółek rolniczych z tych samych miejscowości jak L. s. 3262/1389.

3264. L. s. 1391. P. u., którem exhibuje się petycye w sprawie kolei Przemyśl via Krasiczyn, Rymanów p. p. Kozłowskiego, a to petycye Kółek rolniczych z tych samych miejscowości jak L. s. 3262/1389.

3265. L. s. 1393. Ruskie Tow. pedagogiczne, Stanisławów, p. p. Winniczuka o subwencyę.

Wniesione po dzień 2. października 1909.

3266. L. s. 4394. Lewandowski Adolf, naucz. Jaworów p. p. Schätzla o policzenie lat służby.

3267. L. s. 4415. Niżankowska Marya, naucz. Lwów, p. p. Głąbińskiego o policzenie lat służby.

3268. L. s. 4416. Gmina Zabierzów p. p. Stapińskiego o zapomogę na kościół.

3269. L. s. 4417. Stow. „Gwiazda“, Rohatyn p. p. Dulębę o subwencyę.

3270. L. s. 4418. Tow. gimn. „Sokół“ Drohobycz p. p. Halbana o subwencyę.

3271. L. s. 4419. Tow. gimn. „Sokół“, Kuty p. p. Kleskiego o subwencyę.

3272. L. s. 4420. Pohorecka Stefania, właścicielka fabryki kwiatów w Stryju p. p. Dulębę o subwencyę.

3273. L. s. 4421. Zakład sierót pod opieką S. S. Miłosierdzia, Kraków p. p. Ptaka o subwencyę.

3274. L. s. 4422. Stankiewicz Julia, Kraków p. p. Ptaka o zapomogę.

3275. L. s. 4423. Wyrobiszowa Julia, wdowa po naucz. Stary Sącz, p. p. Stapińskiego o zapomogę.

3276. L. s. 4424. Tow. „Życie“ stowarz. pol. młodzieży post., Lwów, p. p. Loewensteina o subwencyę.

3277. L. s. 4425. Zakład wychowania sierót izraelickich, Kraków, p. p. Landaua o zapomogę.

3278. L. s. 4426. Gmina Moszczenie p. p. Myjaka o zapomogę z powodu klęski elementarnej.

3279. L. s. 4427. Baczyńska Tekla, Stary Sącz, p. p. Myjaka o dar z łaski.

3280. L. s. 4428. Tow. gimn. „Sokół“ w Winnikach p. p. Merunowicza o subwencyę.

3281. L. s. 4429. Starzecki Edward, naucz. Piaski, p. p. Moysę o policzenie lat służby.

3282. L. s. 4430. Kłapa Ferdynand, naucz. Kraków p. p. E. Mycielskiego o policzenie lat służby.

3283. L. s. 4431. Hoszard Edward, naucz. w Gródku Jagiell. p. p. Kolischera o policzenie lat służby.

3284. L. s. 4432. Sobolski Józef, naucz. w Wielkopolu p. p. Jampolskiego o policzenie lat służby.

3285. L. s. 4433. Perdańska Dawela, naucz. w Przesiółkach, p. p. Adama o policzenie lat służby.

3286. L. s. 4434. Nauczycielstwo podm. m. Kołomyi, p. p. Makucha o zaliczenie do III. kl. płac.

3287. L. s. 4435. Prokopowicz Filomena, em. naucz. Śniatyn, p. p. Bednarskiego o podwyższenie pensyi.

3288. L. s. 4436. Reprez. gminy Delatyn p. p. Cipsera w sprawie prestacyi szkolnej.

3289. L. s. 4437. Mieszkańcy przedmieścia gródeckiego we Lwowie, p. p. Lewickiego o zaprowadzenie 2 ruskich szkół ludowych.

3290. L. s. 4438. Gmina Więckowice p. p. Oleśnickiego o założenie ruskiego gimnazyum w Samborze.

3291. L. s. 4439. Mieszkańcy gm. Przybyły p. p. Stapińskiego o zniżenie prestacyi szkolnej.

3292. L. s. 4440. Mieszkańcy z przysiółka Wyżratu gminy Lgota p. p. Stapińskiego o zapomogę na szkołę.

3293. L. s. 4441. Gmina Suchodół p. p. Stapińskiego o zwolnienie od dawaniu naturaliów dla tamt. nauczycieli.

3294. L. s. 4442. Gmina Szczawnicy wyż. p. p. Bednarskiego o zaliczenie jej do wyższej klasy płac.

3295. L. s. 4443. Gmina Nastasów p. p. Dumkę w sprawie drogi z Nastasowa do Konopkówki.

3296. L. s. 4444. Gmina Czułowice p. p. Skarbka w sprawie budowy mostu na rzece Wereszycy.

3297. L. s. 4445. Gmina Piwniczna p. p. Stapińskiego o wybudowaniu mostu na rzece Poprad.

3298. L. s. 4446. Gmina Moszczenie p. p. Myjaka o przyjęcie nieletniego dziecka Maryi Bernadzik na fundusz sierocy.

3299. L. s. 4447. Korosteński Zygmunt, Lwów p. p. Tertila o „veniam aetatis“.

3300. L. s. 4448. Gmina Zręcin p. p. Stapińskiego w sprawie niepodzielności gruntów.

3301. L. s. 4449. Gmina Dobieszyn p. t. p. w sprawie niepodzielności gruntów.

3302. L. s. 4450. Gmina Ołpiny p. t. p. w sprawie niepodzielności gruntów.

3303. L. s. 4451. Gmina Korczyn p. Krosno p. p. Stapińskiego o spowodowanie budowy kolei z Brzozowa do Krosna.

3304. L. s. 4452. Gmina Rohatyn p. p. Dolińskiego w sprawie opłat komunalnych od napojów spirytusowych.

3305. L. s. 4453. Gmina Brzostek p. p. Krężla o dodatek gminny od napojów spirytusowych.

3306. L. s. 4454. Gmina Rohatyn p. p. Głąbińskiego w sprawie opłat komunalnych od napojów spirytusowych.

3307. L. s. 4455. Gmina m. Krakowa p. p. Leo o ustawę o poborze opłat od widowisk i t. p. na rzecz ubogich miasta Krakowa.

3308. L. s. 4456. Sokołowski Stanisław, prof. szkoły ludowej, Lwów p. p. Marszałkowicza w sprawie emerytalnej.

3309. L. s. 4457. Czytelnia 2-go koła król. Jadwigi polskiego Tow. Szk. Lud., Wiedeń p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

3310. L. s. 4458. Tow. „Selańska Bursa“, Stanisławów p. p. Winniczuka o subwencyę.

3311. L. s. 4459. Mieszkańcy gminy Błonie p. p. Stapińskiego o kreowanie Sądu obwod. w Mielcu.

3312. L. s. 4460. Mieszkańcy gminy Rożniaty p. t. p. o kreowanie Sądu obwod. w Mielcu.

3313. L. s. 4461. Mieszkańcy gminy Pień p. p. Kędziora o kreowanie Sądu obw. w Mielcu.

3314. L. s. 4462. Rada m. Lwowa p. p. Ciuchcińskiego w sprawie reformy wyborczej.

3315. L. s. 4463. Mieszkańcy gminy Węglówka p. p. Bernadzikowskiego w sprawie seformy wyborczej.

3316. L. s. 4464. Mieszkańcy gminy Grabno p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

3317. L. s. 4465. Mieszkańcy gminy Widyniów p. p. Sandulaka w sprawie reformy wyborczej.

3318. L. s. 4466. Mieszkańcy Uście p. Śniatyn p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

3319. L. s. 4467. Mieszkańcy gminy Tułów p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

3320. L. s. 4468. Zakład św. Józefa dla sierót, Kraków p. p. Laskowskiego o subwencyę.

3321. L. s. 4469. Gmina Sokole i okoliczne p. p. Skwarkę o budowę drogi z Mościsk do Krakowca.

3322. L. s. 4470. Ficowski Aleksander, naucz. ludowy, Zimnowódka p. p. Adama o dodatek.

3323. L. s. 4474. Barwiński Roman p. p. Oleśnickiego o subwencyę na malarstwo.

3324. L. s. 4476. Ruskie Tow. pedag., Drohobycz p. p. Makucha o subwencyę.

3325. L. s. 4477. Ruskie Towarz. pedag., Kołomyja p. t. p. o subwencyę.

3326. L. s. 4478. Bratnia Pomoc Wilkowice p. p. Stojałowskiego o subwencyę.

3327. L. s. 4479. S. S. Kapucyńki, Kęty, p. t. p. o subwencyę na ochronkę.

3328. L. s. 4480. Organiści galicyjscy p. t. p. o polepszenie bytu.

3329. L. s. 4481. Organiści galic. przez komitet w Krakowie p. p. Stojałowskiego o polepszenie bytu.

3330. L. s. 4482. P. u., którem exhibuje się 27 petycyi zbiorowych z 27 gmin powiatu Jaworowskiego p. p. Kurowca o założenie gimnazyum ruskiego w Jaworowie.

3331. L. s. 4483. P. u., którem exhibuje się petycye wniesione p. p. Stapińskiego w sprawie reformy wyborczej a to gminy: Zręcin, Dubieszyń, Brody i Ołpiny.

3332. L. s. 4493. Gerzabek Janusz, Kraków p. p. Leo o stypendyum na studya muzyczne.

3333. L. s. 4494. Krajowy Wiec nauczycielstwa ludowego z r. 1907 p. t. p. w sprawie pożyczek na budowę tanich mieszkań.

3334. L. s. 4495. Gawlicka Apolonia, wdowa po naucz., Kraków p. t. p. o zapomogę.

3335. L. s. 4496. Pydynkowska Emilia, właścicielka Zakładu dla artystycznego hafciarstwa p. t. p. o zapomogę.

3336. L. s. 4497. Krakowskie Towarzystwo lekarskie p. t. p. o subwencyę.

3337. L. s. 4498. Komitet parafialny kościoła św. Floryana, Kraków, p. t. p. o 5-tą ratę subwencyi.

3338. L. s. 4499. Cybulska Marya, wdowa po maszyniście szpitala, Kraków p. t. p. o emeryturę.

3339. L. s. 4500. Izba stowarzyszeń rękodzielniczych, Kraków p. t. p. o subwencyę na budowę.

3340. L. s. 4501. Zakład wychowawczy Pawlikowice p. p. Leo o subwencyę.

3341. L. s. 4502. Gmina m. Krakowa p. t. p. o subwencyę na szkołę gospodarstwa domowego.

3342. L. s. 4503. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, Kraków, p. t. p. o subwencyę.

3343. L. s. 4504. Nauczycielstwo wydziałowe z miast całego kraju p. t. p. o podwyższenie płac.

3344. L. s. 4505. Ognisko nauczycielskie, Kraków p. t. p. o zmianę ustawy o stosunkach prawnych.

3345. L. s. 4506. Gmina m. Krakowa p. t. p. w sprawie organizacyi szkół miejskich.

3346. L. s. 4507. Mieszkańcy gminy Ludwinów p. t. p. o przyłączenie do m. Krakowa.

3347. L. s. 4508. Skibska Marya, wdowa po dyetaryuszu szpitala, Kraków p. t. p. o zapomogę.

3348. L. s. 4509. Rygier Edmund Kraków p. t. p. w sprawie subwencyi dla Teatru ludowego.

3349. L. s. 4510. Sosnowski-Solski Ludwik, dyrektor teatru w Krakowie p. t. p. o podwyższenie subwencyi.

3350. L. s. 4511. Rosenblum Leon, artysta malarz, Kraków p. p. Leo o zasiłek.

3351. L. s. 4512. Antoniewicz Stanisława, wdowa po profesorze Akademii handlowej Kraków p. t. p. o pensyę.

3352. L. s. 4513. Muzeum tatrzańskie, Kraków p. t. p. o subwencyę.

3353. L. s. 4514. Gmina m. Krakowa p. t. p. w sprawie podniesienia płac nauczycieli tymczasowych.

Wniesione po dzień 4. października 1909.

3354. L. s. 4520. Nittman Michalina, wdowa po nauczycielu, Kołomyja, p. p. Kleskiego o zapomogę.

3355. L. s. 4521. Kowalcowa Marya, wdowa po nauczycielu w Kołomyi, p. p. Kleskiego o zapomogę.

3356. L. s. 4522. Towarzystwo dla wspierania żydowskich studentów, Tar-

nopol, p. p. Michałowskiego o subwencyę na bursę.

3357. L. s. 4523. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, Zagrobola, p. p. Michałowskiego o subwencyę na bursę.

3358 L. s. 4524. Farion Grzegorz, dyetar. szpitala, Lwów, p. p. Michałowskiego o „veniam studiorum“.

3359. L. s. 525. Towarzystwo opieki nad internatem dla uczniów seminaryalnych, Tarnopol, p. p. Michałowskiego o subwencyę.

3360. L. s. 4526. Towarzystwo kolonii wakacyjnej dla dziewcząt, Lwów, p. p. Kozłowskiego o subwencyę.

3361. L. s. 4527. Kalicka Jadwiga, wdowa po sekretarzu Wydziału krawego, Kraków, p. p. St. Tarnowskiego o subwencyę.

3362. L. s. 4528. Ruski „Sokił“, Bolechowce, p. p. Kiweluka o subwencyę.

3363. L. s. 4529. Gobieńska Pawlina, wdowa po lekarzu, Lwów, p. p. Jabłońskiego o podwyższenie zapomogi z funduszu Pietruskich.

3364. L. s. 4530. Towarzystwo dobroczynności im. św. Salomei, Żółkiew, p. p. Starzyńskiego o subwencyę na ochronkę.

3365. L. s. 4531. Dr. Świeżawski Leon w Wiewiórce, p. p. Stefczyka o subwencyę na Stacyę rolniczą dla ludu.

3366. L. s. 4532. Towarzystwo b. uczniów gimnazyum w Dębicy p. p. Jedynaka o subwencyę.

3367. L. s. 4533. Wydział powiatowy Cieszanów p. p. Kozłowskiego o zapomogę dla tamtejszej ludności z powodu gradobicia.

3368. L. s. 4534. Towarzystwo zakładania polskich burs rękodz. im. Dekerta (przez J. Neumana), Lwów, p. p. Ciuchcińskiego o subwencyę.

3869. L. s. 4535. S. S. Felicyanki, Przemyśl, p. p. Stojałowskiego o subwencyę na budowę internatu.

3370. L. s. 4536. Towarzystwo Miłosierdzia pod Opatrznością, Lwów, p. p. Wereszczyńskiego o zasiłek.

3371 L.s. 4537. Towarzystwo Wzajemnej pomocy Dyaków cerk. dyecezyi lwowskiej, p. p. Oleśnickiego o polepszenie bytu diaków cerkiewnych.

3372. L. s. 4538. Towarzystwo Wzajemnej pomocy Dyaków cerkiewnych dyecezyi lwowskiej p. t. p. Oleśnickiego o zasiłek na cele Towarzystwa.

3373. L. s. 4539. Gmina Babice, p. p. Skołyszewskiego o zasiłek na spłatę długu zaciągniętego na budowę szkoły.

3374. L. s. 3540. Towarzystwo opieki nad wychowańcami seminaryum w Kętach, p. p. Skołyszewskiego o subwencyę na internat.

3375. L. s. 4541. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, Cieszyn, p. p. Adama o subwencyę.

3376. L. s. 4542. Mieszkańcy z Boniowiec, p. p. Skwarka o zapomogę z powodu klęski pożaru.

3377. L. s. 4543. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, Kołomyja, p. p. Kleskiego o subwencyę.

3378. L. s. 4544. Towarzystwo „Skała“, Lwów, p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

3379. L. s. 4545. Milska Helena, em. nauczycielka, Lwów, p. p. Ciuchcińskiego o pięciolecie.

3380. L. s. 4546. Bambarowicz Teofil, nauczyciel, Lwów, p. p. Adama o policzenie lat służby.

3381. L. s. 4547. Zalewska Domicela, wdowa po naucz., p. p. Kiweluka o podwyższenie pensyi.

3382. L. s. 4548. Giergielowa Józefa, nauczycielka w Ostrężnicy, p. p. Edw. Mycielskiego o policzenie lat służby.

3383. L. s. 4549. Buciewicz Julian, nauczyciel, Trembowla, p. p. Micha-

łowskiego o dodatek za kierownictwo.

3384. L. s. 4550. Kołodziejczuk Franciszek, nauczyciel w Brzeszczach, p. p. Stojałowskiego o policzenie lat służby.

3385. L. s. 4551. Gmina Starasól p. p. Lewakowskiego w sprawie prestacyi szkolnych.

3386. L. s. 4552. Grono nauczycielskie w Brzezińce p. p. Stojałowskiego o zaliczenie do kl. III. płac.

3387. L. s. 4554. Mieszkańcy gminy Przerytybór p. p. Krężla w sprawie reformy wyborczej.

3388. L. s. 4555. Mieszkańcy gminy Jażowa star. p. p. Kiweluka z protestem przeciw założeniu utrakwistycznego gimnazyum w Jaworowie.

3389. L. s. 4556. Mieszkańcy gminy Czajkowice p. p. Lewickiego o założenie ruskiego gimnazyum w Samborze.

3390. L. s. 4557. Mieszkańcy gminy Podhajczyk p. p. Lewickiego o założenie ruskiego gimnazyum w Samborze.

3391. L. s. 4558. Gmina Piechoty p. p. Kędziora o kreowanie Sądu obwodowego w Mielcu.

3392. L. s. 4559. Gmina Płuty p. p. Kędziora o kreowanie Sądu obwodowego w Mielcu.

3393. L. s. 4560. Gmina Golczów p. p. Kędziora o kreowanie Sądu obwodowego w Mielcu.

3394. L. s. 4561. Komitet równouprawnienia kobiet, Jasło, p. p. Jampolskiego w sprawie równouprawnienia kobiet.

3395. L. s. 4562. Mieszkańcy N. Targu p. p. Bednarskiego o zniesienie myta most. na Cz. Dunajcu.

3396. L. s. 4563. Gmina Zarszyn, Besko i okoliczne p. p. Urbańskiego w sprawie zaległości konkurencyjnej z powodu regulacyi rzek.

3397. L. s. 4564. Kiełbusiewicz Marya, Lwów, p. p. Stojałowskiego o stypendyum dla syna.

3398. L. s. 4565. Lwowskie Koło Związku górników i hutników p. p. Zamoyskiego w sprawie zapasów węgla zachodniej Galicyi.

3399. L. s. 4566. Wydział powiatowy Wieliczka p. p. Czecza w sprawie funduszu pożyczkowego dla Rad powiatowych.

3400. L. s. 4567. Gmina Filipowice p. p. Bernadzikowskiego o przyspieszenie regulacyi Rudanki.

3401. L. s. 4568. Przysiółek Ignasze, powiat Cieszanów, p. p. Jampolskiego o przyłączenie do gminy Rudawa.

3402. L. s. 4569. P. u., którem exhibuje się petycye o założenie gimnazyum ruskiego w Jaworowie wniesione p. p. Kiweluka, a to mieszkańców gminy: Żmijewisko, Mużylowice, Jaworów mały, Hruszów, Jaworowa miasta, Krakowca, Boniowa i Kobylnicy ruskiej.

3403. L. s. 4570. P. u., którem exhibuje się petycye o kreowanie Sądu obwodowego w Mielcu wniesione p. p. Kędziora a to gminy: Ostałęż, Ziempniów, Terciana, Wola ostałęczka, Łysaków i Breń osuchowski.

3404. L. s. 4571. P. u., którem exhibuje się petycye w sprawie budowy kolei Przemyśl via Krasiczyn Rymanów wniesione p. p. Dra Czaykowskiego Władysława a to petycye Zarządu Kółka rolniczego w Nowem mieście, Hureczku, Żrótowicach, Ujkowicach, Babicach, Bolestraszycach, Medyce, Krasiczynie, Darowicach, Sielnicy, Ostrowie, Żurawicy, Koszłowicc, Mizyńcu, Śliwnicy ad Dubiecko, Przedmieściu dubieckiem, Dubiecku, Bachorcu, Nienadowej, Przekopanej.

3405. L. s. 4572. Gembarzewska Jadwiga, Lwów, p. p. Wereszczyńskiego

o subwencyę na kształcenie się w muzyce.

3406. L. s. 4573. Gmina miasta Lwowa p. p. Rutowskiego o subwencyę na urządzenie „Wystawy miast“ we Lwowie.

3407. L. s. 4574. Gmina miasta Lwowa p. p. Rutowskiego o subwencyę na kupno obrazów Matejki dla Galeryi miejskiej.

3408. L. s. 4575. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, Brody, p. p. Salę o subwencyę.

3409. L. s. 4576. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, Brzezów niż., p. p. Kleskiego o subwencyę.

3410. L. s. 4577. Gmina miasta Krakowa p. p. Leo o subwencyę na cele wycieczek do Krakowa.

3411. L. s. 4597. Mieszkańcy gminy Podlesie p. Skałat, p. p. Pinińskiego o zapomogę z powodu pożaru.

Wniesione po dzień 5. października 1909.

3412. L. s. 4598. Rostworowski Michał, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego i tow., Kraków, p. p. Jaworskiego o subwencyę na szkołę nauk politycznych.

3413. L. s. 4599. Dobrowolski Jan, nauczyciel w Brzeżanach, p. p. Schätzla o policzenie lat służby.

3414. L. s. 4600. Kich Jan, były nauczyciel ludowy, Horodenka, p. p. Sandulaka o emeryturę.

3415. L. s. 4603. Towarzystwo lekarzy weterynaryjnych, Lwów, p. p. Bernadzikowskiego na wydawnictwo „Przeglądu weterynaryjnego“.

3416. L. s. 4604. Nydza Marya, była dozorczyni chorych szpitala, Lwów, p. p. Bernadzikowskiego o dar z łaski.

3417. L. s. 4605. Towarzystwo gimnastyczne Sokół, Przemyśl, p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

3418. L. s. 4606. Towarzystwo Rygoryzantów, Lwów, p. p. Landaua o subwencyę.

3419. L. s. 4607. Bursa im. Batorego, Lwów, p. p. Bandrowskiego o subwencyę.

3420. L. s. 4608. Zakład wychowawczy w Łomnie, p. p. Michałowskiego o subwencyę.

3421. L. s. 4609. Ochronka dla dziewcząt, Stanisławów, p. p. Jahla o subwencyę.

3422. L. s. 4610. S. S. Miłosierdzia, Bursztyn p. t. p. o subwencyę na szpital domowy.

3423. L. s. 4611. Płatkowa Antonina, wdowa po pomocniku kancelaryjnym, Lwów, p. p. Oleśnickiego o wsparcie.

3424. L. s. 4612. Szczerbowski Ignacy, wydawca skorowidza leśnego, Lwów, p. p. Skołyszewskiego o subwencyę.

3425. L. s. 4613. Janowicz Katarzyna, wdowa po nauczycielu, Ostrowczyk, p. p. Lewickiego o zapomogę.

3426. L. s. 4614. Komitet internatu dla uczniów seminaryum nauczycielskiego, Stanisławów, p. p. Dembowskiego o subwencyę.

3427. L. s. 4615. Komitet internatu dla uczniów seminaryum nauczycielskiego im. św. Stanisława Kostki, Stanisławów p. t. p. o subwencyę.

3428. L. s. 4616. Komitet dla uczniów seminaryum nauczycielskiego, Zaleszczyki. p. p. T. Cieńskiego o subwencyę.

3429. L. s. 4617. Reprezentacya pow. krościeńskiego, p. p. Gorayskiego, o subwencyę na drogi (25.000 K).

3430. L. s. 4618. Gmina Brzegi, p. p. Bednarskiego o subwencyę na drogi.

3431. L. s. 4619. Bursa Stanisława Kostki, N. Targ, p. t. p. o subwencyę.

3432. L. s. 4620. Żołyński Jan i tow. pogorzelcy w Petrykowie pow. Tarnopol, p. p. Czartoryskiego o pomoc.

3433. L. s. 4621. Reprezentacya pow. kolbuszowskiego, p. p. Tyszkiewicza o zapomogi dla ludności dotkniętej klęską elementarną.

3434. L. s. 4622. Mossoczy Adela, wdowa po nauczycielu, Tłuste, p. p. Michałowskiego o podwyższenie pensyi.

3435. L. s. 4623. Samocki Andrzej, nauczyciel, Targowiska, p. t. p. o dodatek 5-letni.

3436. L. s. 4624. Gmina Budzanów p. t. p. o uwolnienie od prestacyi szkolnej.

3437. L. s. 4625. Samborska Marya Bernardyna, nauczycielka, Bełz p. t. p. o policzenie lat służby.

3438. L. s. 4626. Konieczna Florentyna, emerytowana nauczycielka, Kraków, p. t. p. o podwyższenie emerytury.

3439. L. s. 4627. Magistrat m. Rzeszowa p. t. p. w sprawie ustawy o Radzie szkolnej krajowej.

3440. L. s. 4628. Lewicka Marya nauczycielka, Tuczapy p. t. p. o policzenie lat służby.

3441. L. s. 4629. Wiec z dnia 26. września 1909 w Brzesku, p. p. Bernadzikowskiego w sprawie reorganizacyi szkół ludowych.

3442. L. s. 4630. Mieszkańcy w Horodence p. Cz. S. A. Szeptyckiego o upaństwowienie tamtejszego ruskiego gimnazyum.

3443. L. s. 4631. Gmina Borysław, p. p. Zamoyskiego o zaliczenie do II. kl. płac nauczycielskich.

3444. L. s. 4632. Gmina Borysław wieś, p. t. p. o nadanie nazwy „miasteczka“.

3445. L. s. 4633. Gmina Wola pławska, p. p. Kędziora o zaprowadzenie Sądów polubownych.

3446. L. s. 4634. Gmina Wola pławska p. t. p. o kreowanie Sądu obwodowego w Mielcu.

3447. L. s. 4635. Gmina w Hołyniu, p. p. Kurowca o wolny pobór surowicy.

3448. L. s. 4636. Gmina Borysław, p. p. Zamoyskiego o nadanie osobnego posła.

3449. L. s. 4637. Wydział powiatowy Tarnów, p. p. Witosa o utworzenie funduszu pożyczkowego dla Rad powiatowych.

3450. L. s. 4638. Wydział powiatowy Myślenice, p. p. Starowieyskiego o utworzenie funduszu pożyczkowego dla Rad powiatowych.

3451. L. s. 4639. Wydział powiatowy Krosno, p. p. K. Lubomirskiego o utworzenie funduszu pożyczkowego dla Rad gminnych.

3452. L. s. 4640. Gmina Podczerwone z przysiółkiem Kaniówką, p. p. Bednarskiego o utworzenie z Kaniówki osobnej gminy.

3453. L. s. 4641. Stowarzyszenie biblioteki chrześcijańskiej, Tarnów p. p. Tertila o subwencyę.

3454. L. s. 4642. Magistrat Tarnowa, p. t. p. w sprawie opłat od trunków propinacyjnych.

3455. L. s. 4646. Mieszkańcy gminy Kidaniec, p. p. Sandałuka w sprawie reformy wyborczej.

3456. L. s. 4647. Rzemieślnicy Zakładu w Kulparkowie, p. p. W. Korytowskiego o zabezpieczenie na starość.

3457. L. s. 4648. Wójcik Mateusz, drożnik drogi krajowej w Dębicy, p. p. Z. Tarnowskiego o policzenie lat służby.

3458. L. s. 4650. Aptekarska Katarzyna, nauczycielka, Lwów p. p. Michałowskiego o policzenie lat służby.

3459. L. s. 4651. Krzyżanowski Józef, emerytowany nauczyciel, Brzeżany, p. p. Michałowskiego o policzenie lat służby.

3460. L. s. 4652. Drobot Jan, były drożnik krajowy, Jarosław, p. p. Jahla o zaopatrzenie.

3461. L. s. 4653. Mieszkańcy w Lubieni osiedleni na rozparcelowanym obszarze dworskim, p. p. Skołyszewskiego, o utworzenie z nich osobnej gminy pod nazwą „Skołyszówka“.

3462. L. s. 4666. Związek ekonomiczny urzędników, profesorów i nauczycieli w Krakowie, p. p. Leo w sprawie drożyźnianej.

Wniesione po dzień 6. października 1909.

3463. L. s. 4667. Kozubowa Małgorzata, wdowa po dozorcy szpitala, Bochnia p. p. Maissa o zaopatrzenie.

3464. L. s. 4668. Tow. opieki nad młodzieżą w Przemyślu na Zasaniu p. p. Dolińskiego o subwencyę.

3465. L. s. 4669. Koło Panien Polek, Stanisławów p. p. Paygerta o subwencyę.

3466. L. s. 4670. Wydział powiatowy Jaworów p. p. Szeptyckiego o zapomogę dla pogorzelców.

3467. L. s. 4671. Tow. wzajemnej pomocy służby miejskiej, Lwów, p. p. Ciuchcińskiego o zapomogę.

3468. L. s. 4672. Bursa im. T. Kościuszki, Złoczów p. p. Schätzla o subwencyę.

3469. L. s. 4673. Zarząd szpitala, Nowosiółki zahalcz. p. p. Schnella o subwencyę.

3470. L. s. 4674. Jędrzej Jędrzejowicz, Czernichów p. p. Skarbka o zwolnienie od płacenia kosztów leczenia za córkę.

3471. L. s. 4675. Związek Tow. nauk. wszechnicy lwowskiej p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

3472. L. s. 4676. Tow. opieki nad Internatem im. Piramowicza, Lwów p. p. St. Mycielskiego o zasiłek na internat.

3473. L. s. 4677. Tow. Opieki nad Internatem im. Piramowicza, Lwów p. p. St. Mycielskiego o subwencyę na budowę internatu.

3474. L. s. 4678. Kucharczyk Franciszek Józef, Wiedeń p. p. W. Długosza o subwencyę na studya w kierunku rzeźbiarstwa.

3475. L. s. 4679. Tow. gimnastyczne Sokół, Peczeniżyn p. p. Moysę o subwencyę.

3476. L. s. 4680. Tow. gimnastyczne Sokół, Jarosław, p. p. Jahla o subwencyę.

3477. L. s. 4681. Zarząd szkoły ludowej w Gorzowie p. p. E. Mycielskiego o posunięcie do III. kl. płac.

3478. L. s. 4682. Kuratorya Internatu św. Józefa, Tarnów p. p. Tertila o zasiłek.

3479. L. s. 4683. Zarząd gł. T. S. L. Kraków p. p. Jabłońskiego o subwencyę na środki naukowe.

3480. L. s. 4684. Zarząd gł. T. S. L. p. p. Leo o subwencyę na realne gimnazyum w Orłowej.

3481. L. s. 4685. Zarząd gł. T. S. L. p. p. Kleskiego o subwencyę na wydawanie dzieł.

3482. L. s. 4686. Zarząd gł. T. S. L. p. p. Sarego o subwencyę na Bursy i Ochronki.

3483. L. s. 4687. Zarząd gł. T. S. L., Kraków p. p. Sarego o subwencyę na wydawnictwo czasopisma.

3484. L. s. 4688. Ćwierniewicz Józef, urzędnik Stacyi klimat. w Zakopanem p. p. Jampolskiego o pożyczkę na odbudowanie źródła „Zdroju Kingi“ w Krościenku.

3485. L. s. 4689. Pryw. Seminaryum nauczyc. żeńsk. Zaleszczyki p. p. T. Cieńskiego o subwencyę.

3486. L. s. 4690. Biblioteka polska, Wiedeń p. p. Bilińskiego o subwencyę.

3487. L. s. 4691. Biblioteka polska, Wiedeń p. p. Bilińskiego o subwencyę na szkółkę języka polskiego.

3488. L. s. 4692. Biblioteka polska, Wiedeń p. t. p. o subwencyę na cel kolonii wakacyj.

3489. L. s. 4693. Nauczycielstwo m. Podgórza p. p. Maryewskiego o zrównanie z nauczycielami krakowskimi.

3490. L. s. 4694. Gmina Rosólna p. p. Krynickiego o organizacyę 4. kl. szkoły z ruskim językiem wykładowym.

3491. L. s. 4695. Furmanik Franciszek nauczyciel, Głagaczów p. p. Lubomirskiego o policzenie lat służby.

3492. L. s. 4696. Kratzerowa Romana, wdowa po nauczycielu, Strzyżów p. p. Głąbińskiego o pensyę.

3493. L. s. 4697. Gmina Dębica p. p. Dolińskiego w sprawie opłat komunalnych od napojów spirytusowych.

3494. L. s. 4698. Gmina Gorlice p. p. Dolińskiego w sprawie opłat komunalnych od napojów spirytusowych.

3495. L. s. 4699. Członkowie gmin wiejskich w Lipowcu, Krowimylas Dąbrowie pow. Cieszanów p. p. Jampolskiego o zwolnienie od opłacania myt.

3496. L. s. 4700. Wydział pow. w Rudkach p. p. Rayskiego o podwyższenie dotacyi kosztów budowy dróg.

3497. L. s. 4701. Wydział pow. w Rudkach p. t. p. w sprawie reklamacyi wojskowych.

3498. L. s. 4702. Brzowska Sylwerya, Lwów, p. p. Loewensteina o wypłatę wstrzymanych poborów śp. Brzowskiemu, farmaceucie szpitala lwowskiego.

3499. L. s. 4703. Wydział pow. Kraków p. p. Sarego w sprawie projektu ustawy o obwałowanie Wisły.

3500. L. s. 4704. Członkowie przysiółka Majdan ad Lipowce p. p. Jampolskiego o utworzenie samoistnej gminy.

3501. L. s. 4705. Rada gminna w Łękach doln. p. p. Krężla w sprawie reformy wyborczej.

3502. L. s. 4706. Mieszkańcy gminy Żuków p. p. Makucha w sprawie reformy wyborczej.

3503. L. s. 4707. Mieszkańcy gminy Kosów p. p. Makucha w sprawie reformy wyborczej.

3504. L. s. 4708. Mieszkańcy gminy Kosów p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

3505. L. s. 4709. Mieszkańcy gminy Lubycza kn. p. p. Makucha w sprawie reformy wyborczej.

3506. L. s. 4710. Mieszkańcy gminy Prokurowa p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

3507. L. s. 4711. Gmina Tarnawka p. p. Żardeckiego o subwencyę na budowę drogi.

3508. L. s. 4712. Gmina Rakszawa p. p. Żardeckiego w sprawie połączenia z obszarami dworskimi i w sprawie reformy wyborczej.

3509. L. s. 4717. Sikorska Antonina nauczycielka w Rzepienniku p. p. Długosza o policzenie lat służby.

3510. L. s. 4718. Jurkowski Sylwester, nauczyciel w Radożynie p. p. W. Długosza o pensyę.

3511. L. s. 4719. Bursa im. T. Kościuszki, Kamionka str. p. JE. Marszałka krajowego o subwencyę.

3512. L. s. 4720. Wydział krajowy z petycyą Dra Wiktora Łodzińskiego o „veniam aetatis".

3513. L. s. 4721. Habel Eleonora, nauczycielka robót ręcznych, Muszyna p. p. Merunowicza o zapomogę.

3514. L. s. 4722. Dolinka Jan, nauczyciel Brodki p. p. Merunowicza o policzenie lat służby.

3515. L. s. 4729. Zarząd polsk. Związku katol. uczniów rękodzielniczych p. p. Urbańskiego o subwencyę na kupno domu.

Wniesione po dzień 7. października 1909.

3516. L. s. 4730. Gmina Markowa p. p. Krynickiego w sprawie prestacyi szkolnej.

3517. L. s. 4731. Gmina Markowa p. p. Krynickiego o uwolnienie od płacenia należytości na akuszerkę.

3518. L. s. 4734. Szpakowski Teodor, kurator um. chorego Dmytra Krochmalnego w Czyżykowie p. p. Lewickiego o zwolnienie od płacenia kosztów leczenia.

3519. L. s. 4735. Zarząd gł. Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych, Lwów p. p. Wasunga o subw. na czasopismo „Muzeum".

3520. L. s. 4736. Tow. gimn. Sokół, Złoczów p. p. Schätzla o subwencyę.

3521. L. s. 4737. Tow. gimn. Sokół, Bełz p. p. Adama o subwencyę.

3522. L. s. 4738. Tow. P. P. Ekonomek, Tarnopol p. p. Michałowskiego o zasiłek na ochronkę.

3523. L. s. 4739. Tow. „Opieka", Lwów p. p. Loewensteina o subwencyę.

3524. L. s. 4740. Chudoba Marya, Lwów p. p. Jahla o zapomogę.

3525. L. s. 4741. Tow. S. L., Drohobycz p. p. Halbana o subwencyę na bursę.

3526. L. s. 4742. Polska Bursa, Zaleszczyki p. p. T. Cieńskiego o subwencyę.

3527. L. s. 4743. Komitet Internatu dla uczniów sem. naucz., Zaleszczyki p. t. p. o subwencyę na budowę domu.

3528. L. s. 4744. Stow. rękodzielników „Poale Izrael.", Drohobycz p. p. Halbana o subwencyę.

3529. L. s. 4745. Związek okr. Tow. Sz. Lud. p. p. Salę o subwencyę.

3530. L. s. 4746. Krasuska Konstancya, wdowa po urzędn. Wydziału kraj., Lwów p. p. Wereszczyńskiego o podwyższenie pensyi.

3531. L. s. 4747. Zarząd gł. Tow. nauczycieli szkół wyższych, Lwów p. p. Dembowskiego o subwencyę dla kolonii wakac.

3532. L. s. 4748. Czytelnia polska im. Tadeusza Kościuszki, Kałusz p. p. Adama o subwencyę.

3533. L. s. 4749. Szkoła nauk politycznych, Lwów p. p. Głąbińskiego o subwencyę 10.000 K.

3534. L. s. 4750. Gąsienica Stanisław, Kraków, p. p. Adama o zapomogę na kształcenie się w rzeźbie.

3535. L. s. 4751. Rada m. Tarnowa p. p. Tertila w sprawie zmiany ustawy o Radzie szkolnej krajowej.

3536. L. s. 4752. Magistrat Sambor, p. p. Michałowskiego, w sprawie zmiany ustawy o Radzie szkolnej krajowej.

3537. L. s. 4753. Nauczycielstwo Podgórza p. p. Maryewskiego o zrównanie płac z krakowskiem nauczycielstwem.

3538. L. s. 4754. Zarząd gł. Tow. nauczycieli szkół wyższych, Lwów p. p. Halbana z wnioskami, w sprawie szkół średnich.

3539. L. s. 4755. Świdzińska Eleonora naucz., Kosów p. p. Adama o policzenie lat służby.

3540. L. s. 4756. Kajetanowicz Zacharyasz, naucz., Słobódka p. t. p. o policzenie lat służby.

3541. L. s. 4757. Buzath Irma, Kuty p. t. p. o pięciolecie.

3542. L. s. 4758. Grono naucz., Kosów, p. t. p. o wyższy dodatek na mieszkanie.

3543. L. s. 4759. Ramankówna Kamila, naucz. Kuty p. t. p. o pięciolecie.

3544. L. s. 4760. Gmina m. Żabna p. p. Bojkę o zezwolenie na pobór opłat od psów.

3545. L. s. 4765. Kahanowa Aleksandra, wdowa po prof. szkoły roln. w Dublanach, obecnie w Krakowie p. p. Głąbińskiego o podwyższenie pensyi.

3546. L. s. 4766. Gmina Zabłotów i okoliczne p. p. Moysę o kreowanie posady lekarza okręgowego w Zabłotowie.

3547. L. s. 4767. Gmina Ruda p. p. Lewickiego w sprawie regulacyi rzeki Gniłej Lipy.

3548. L. s. 4768. Stacya klim. Brzuchowice p. p. Merunowicza o utworzenie z tam. kolonii, rzeczywistej stacyi klimatycznej.

3549. L. s. 4769. Gmina m. Sambor. p p. Dolińskiego w sprawie opłat komunalnych od konsumowanych napojów spiryt.

3550. L. s. 4770. Mieszkańcy w Żabiu p. p. Sandulaka w sprawie reformy wyborczej.

3551. L. s. 4771. Gmina Podwysokie p. p. Sandulaka w sprawie reformy wyborczej.

3552. L. s. 4772. Gmina Siedlec p. p. Witosa w sprawie reformy wyborczej.

3553. L. s. 4773. Gmina Łętowice p. p. Bernadzikowskiego w sprawie reformy wyborczej.

3554. L. s. 4774. Gmina Siedlec p. p. Witosa w sprawie niepodzielności gruntów.

3555. L. s. 4777. Willimkowa Magdalena, wdowa po naucz., Tenczynek p. p. E. Mycielskiego o podwyższenie pensyi.

3556. L. s. 4778. Konowalcowa Marya, Zaszków, p. p. Rutowskiego o policzenie lat służby.

3557. L. s. 4779. Krajewska Franciszka naucz., Polana p. p. Jampolskiego o policzenie lat służby.

3558. L. s. 4780. Paniczewska Paulina, wdowa po naucz., Stecowa p. p. Oleśnickiego o podwyższenie dodatku na wychowanie sierót.

Wniesione po dzień 9. października 1909.

3559. L. s. 4788. Świtalska Marya, Lwów, p. p. Adama o subwencyę na naukę malarstwa.

3560. L. s. 4796. Tow. pow. wzajemnych ubezpieczeń od utraty żywego inwentarza w Gródku, p. p. Brykczyńskiego o subwencyę.

3561. L. s. 4797. Polskie Tow. „Strzecha“, Wiedeń, p. p. Wł. Kraińskiego o subwencyę.

3562. L. s. 4798. Gmina Tuczapy, p. p. Korola o zapomogę dla pogorzelców.

3563. L. s. 4799. Zarząd Kółka rolniczego w Jazach, przysiółek gminy Niepołomice, p. p. Stapińskiego o subwencyę.

3564. L. s. 4800. Związek przyjaciół drzewek, Kraków, p. t. p. o subwencyę.

3565. L. s. 4801. Komitet Tow. roln., Kraków, p. p. Z. Tarnowskiego o subwencyę na szkołę roln. w Dulczówce.

3566. L. s. 4802. Jeziorańska Natalia, Krycowice, p. p. Dolińskiego o zapomogę.

3567. L. s. 4803. Tow. śpiewackie „Echo“, Lwów, p. p. Wrześniowskiego o subwencyę.

3568. L. s. 4804. Tow. rolnicze okręgowe w Dębicy, p. p. Krężla o subwencyę na wystawę rolniczą.

3569. L. s. 4805. Wydział powiatowy Pilzno, p. p. Krężla o zwolnienie gminę Siedliska od płacenia kosztów utrzymania 1352 K 28 h.

3570. L. s. 4806. Bracia Niemczewscy, właściciele zakładów sadowniczych w Okopach, p. p. Czarkowskiego-Golejewskiego o subwencyę.

3571. L. s. 4807. Stow. rękodzieln. „Gwiazda“, Lwów, p. p. Adama o subwencyę.

3572. L. s. 4808. Ochronka Jarosław, p. p. Jahla o subwencyę.

3573. L. s. 4809. Koło Tow. Szk. Lud., p. p. Skarbka o subwencyę.

3574. L. s. 4810. Bursa Kraszewskiego, Stanisławów, p. Czł. S. Theodorowicza o subwencyę.

3575. L. s. 4811. Karpińska Eugenia, em. nauczycielka w Ostrowcu, p. p. Kiweluka o policzenie lat służby.

3576. L. s. 4812. Adamowa Regina, em. nauczycielka, Lwów, p. p. Michałowskiego o podwyższenie emerytury.

3577. L. s. 4813. Momut Wincenty, em. nauczyciel, Śniatyn, p. Cz. S. Theodorowicza o pięciolecie.

3578. L. s. 4814. Jankowska Klementyna, nauczycielka, Barcice, p. p. Michałowskiego o policzenie lat służby.

3579. L. s. 4815. Schätzel Ida Marya, nauczycielka, Lwów, p. p. Michałowskiego w sprawie niezłożenia przysięgi służbowej.

3580. L. s. 4816. Keipperowa Magdalena, wdowa po nauczycielu, Demnia wyż., p. p. Adama o emeryturę.

3581. L. s. 4817. Stetkiewicz Katarzyna, wdowa po nauczycielu, Jabłonów, p. p. Skwarkę o podwyższenie emerytury.

3582. L. s. 4818. Torosiewicz Wanda, em. nauczycielka, Lwów, p. p. Jampolskiego o policzenie lat służby.

3583. L. s. 4819. Wydział powiatowy Kamionka str., p. J. E. Marszałka krajowego w sprawie ustawy o pośr. pracy.

3584. L. s. 4820. Gmina Zalipie p. Rohatyn, p. p. Lewickiego w sprawie szkarpów rzeki Gniłej Lipy.

3585. L. s. 4821. Wydział pow. Kałusz, p. p. Kurowca w sprawie funduszu pożyczkowego dla Rad pow.

3586. L. s. 4822. Wydział pow. Pilzno, p. p. Krężla w sprawie funduszu pożyczk. dla Rad pow.

3587. L. s. 4823. Mieszkańcy w Marcówce, p. p. Stapińskiego w sprawie przywozu bydła z Rumunii itd.

3588. L. s. 4824. Mieszkańcy w Biesnej, p. t. p. w sprawie przywozu bydła z Rumunii i t. d.

3589. L. s. 5825. Gmina Wiśnicz nowy, p. p. Górskiego w sprawie budowy kolei z Bochni do Sowlir.

3590. L. s. 4826. Gmina Dobromil, p. p. K. Szeptyckiego, w sprawie wyłączenia gruntów z gminy Huczko a przyłączenie do gminy Dobromil.

3591. L. s. 4830. P. u., którem exhibuje się petycye w sprawie reformy wyborczej wniesione pp. Adama, a to mieszkańców gminy: Czernica pow. Brody; Dubienko, Krościatyn pow. Buczacz: Laskówka pow. Dąbrowa; Ostrów pow. Jarosław; Siklówka gór., Sławęcin, Lubnica, Bezdziatki pow. Jasło; Zahajpot, Rosochacz pow. Kołomyja; Słopnice król., Glisne, Kasinka mał., Zbudz. Zalesie, Kobyłczyn, Sechna pow. Limanowa.

3592. L. s. 4831. P. u., którem exhibuje się petycye w sprawie reformy wyborczej wniesione, p. p. Salę, a to mieszkańców gminy: Gnojnica pow. Ropczyce; Dianowice, Stopnice szlacheckie pow. Limanowa; Skwarzawa nowa pow. Żółkiew; Bogdanówka, Bzowica pow. Zborów; Zbaraż; Toustobaby Wolica, Zatuszyn pow. Podhajce; Zaścianocza, Zubów, Nałuże, Zazdrość, Warwaryniec, Strusów pow. Trembowla; Zabojki, Iwaczów gór., Gaje wielkie, Józefówka, Ładyczyn, Dołżanka, Draganówka, Łuczka, Ludwikówka pow. Tarnopol; Brzezina pow. Ropczyce; Łopuszka wielka pow. Przeworsk; Ostrów, Szechynie pow. Przemyśl; Łonie pow. Przemyślany; Mielec; Żotynia wieś, Broża stadnicka pow. Łańcut.

3593. L. s. 4832. Mieszkańcy w Nastasowie i w Poczapińcach, p. p. Michałowskiego w sprawie reformy wyborczej.

3594. L. s. 4833. Wydział pow. Stryj, p. p. Stadnickiego i J. Brunickiego w sprawie zabudowania potoku Stynawki.

3595. L. s. 4834. Gmina izraelicka, Lwów, p. p. Loewensteina o subwencyę dla szpitala izraelickiego.

3596. L. s. 4835. Wilf Ozyasz, Lwów, p. t. p. o subwencyę na wydawnictwo gazety „kol. Machsika Hades".

3597. L. s. 4836. Wydział powiatowy Stryj, p. p. Stadnickiego i Juliana Brunickiego o ukrajowienie drogi Smorze-Ławoczne.

3598. L. s. 4837. Gmina Dobromil, p. p. Dolińskiego w sprawie podwyższenia opłat od napojów w miastach.

3599. L. s. 4838. Wiec 131 miast, p. t. p. j. w.

3600. L. s. 4839. Gmina Stawczany, p. p. Abrahamowicza o zasiłek na budowę szkoły.

3601. L. s. 4840. Wydział powiat. Stryj, p. p. Stadnickiego i Jul. Brunickiego o przyspieszenie regulacyi rzeki Stryj.

3602. L. s. 4841. Gmina Drohowyże, p. t. p. w sprawie starych koryt rzek Dniestru.

3603. L. s. 4847. Towarzystwo gimnast. „Sokół", Jaworów, p. p. Jahla o subwencyę.

3604. L. s. 4848. Woleński Władysław, artysta dramatyczny, Lwów, p. p. Wereszczyńskiego o zapomogę.

3605. L. s. 4849. Towarzystwo rolnicze okręgowe Dębica, p. p. Wasunga o subwencyę na urządzenia wystawy.

3606. L. s. 4850. Gmina Lubaczów, p. p. Jampolskiego o sprawie opłat kom. od napojów spirytusowych.

3607. L. s. 4851. Gmina Lubaczów, p. p. Wasunga o utworzenie Starostwa w Lubaczowie.

3608. L. s. 4852. Związek galicyjskich lekarzy okręgowych na ręce dra Wiktora Nattera w Fryszaku, p. p. Marsa a unormowanie płac emerytalnych.

3609. L. s. 4853. Grono nauczycielskie w Jodłowej, p. p. Wasunga o przydzielenie do III. kl. płac.

3610. L. s. 4854. Komarnicki Iwan, em. nauczyciel, Tarnopol, p. t. p. o zapomogę.

Wniesione po dzień 11. października 1909.

3611. L. s. 4867. Gmina Roków p. p. Styły o zapomogę z powodu gradobicia.

3612. L. s. 4868. Gmina Sosnowice p. t. p. o zapomogę z powodu gradobicia.

3613. L. s. 4869. Gmina Tomice p. t. p. o zapomogę z powodu gradobicia.

3614. L. s. 4870. Gmina Balice p. t. p. o zapomogę z powodu gradobicia.

3615. L. s. 4871. Gmina Czarna p. p. A. Starucha o zapomogę z powodu klęsk elementarnych.

3616. L. s. 4872. Mieszkańcy gminy Michałków p. p. Makucha w sprawie reformy wyborczej.

3617. L. s. 4873. Mieszkańcy gminy Pawężowa p. p. Witosa w sprawie reformy wyborczej.

3618. L. s. 4874. Mieszkańcy gmin pow. mieleckiego p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

3619. L. s. 4875. Mieszkańcy gm. Pawężowa p. t. p. w sprawie niepodzielności gruntów.

3620. L. s. 4876. Tymczuk Piotr, diak w Dorze, p. p. Senyka w sprawie polepszenia bytu diaków.

3621. L. s. 4877. Dyacy dyecezyi stanisławowskiej p. t. p. w sprawie polepszenia bytu diaków.

3622. L. s. 4878. Kaweciuk Iwan, dyak, Myszyn p. t. p. w sprawie polepszenia bytu diaków.

3623. L. s. 4879. Hul Iwan, dyak, Potniałycze p. t. p. w sprawie polepszenia bytu diaków.

3624. L. s. 4880. Olejnik Bazyli, dyak, Chołojów, p. p. Kiweluka w sprawie polepszenia bytu dyaków.

3625. L. s. 4881. P. u., którem exhibuje się petycye w sprawie reformy wyborczej wniesione p. p. Tertila a to mieszkańców gminy: Woli bałowskiej, Niepołomice, Podłąże, Łapczyca pow. Bochnia; Nowosiółki, Barysz, Huta stara, Folwarki, Czechów, Słobódka, Podzameczek, Nagórzanki, Wyczółki, Zalesie, Weleśniów, Jarhorów pow. Buczacz; Kozowa, Kozłów pow. Brzeżany; Suchowola, Suchodoły, Wałoch-Ponikwa, Ponikowica, Grzymałówki, Szczurowice, Romanówki, Boldury, Leszniów, Piaski pow. Brody; Mychałowice, Wola, Górki, Grojec, Chrzanów, Sierszy pow. Chrzanów; Czortków, Folwarki, Chotylub, Niemiłów, Cieszanów pow. Cieszanów; Chrążec pow. Dąbrowa; Medynice, Letnia, Lipowiec, Rychcice, Słońsko pow. Drohobycz; Bystrzyce, Rudołowiec, Rozwienica, Wiązownica, Nielepkowice pow. Jarosław; Bączal dolny, Lipnica dolna, Wróblowa, Bączal górny, Żmigród stary, Łysa góra, Sowiny, Nawsie kołaczyckie, Czeluśnia, Wrocanka, Glinik polny, Gorzyce, Toki, Skołyszyn, Sławęcina, Roztoki, Jasło, Skalnik, Kąty, Warzyce, Bierówki, Sieklówka dol., Siedliska, Świerchowa, Kołaczyce, Sobniów, Łaski, Sądkowa, Sieklówka, gór., Umieszcz, Sublica, Dębowiec pow. Jasło; Majdan, Siedlansza, brzostowa gór. pow. Kolbuszowa; Podmichale, Kraków; Sobotówka, Zwocin pow. Krosno; Kołomyja, Gwoździec, Soroki, Stary Stanisław, Kamionka wielka, Cieniawa, Podhajczyki, Kułaczkowce, Turka pow. Kołomyja; Zarudziec, Kościejów pow. Lwów; Łańcut Sonina, Żołyń wieś, Leżajsk, Żołyń, pow. Łańcut; Rzochów, Golesów, Młodochór, Wola zdakowska, Gazłuszowice, Kliszów pow. Mielec; Maków pow. Myślenice; Majdan, gran. pow. Nadwórna; Rdzawa, Szaflary pow. N. Targ; Łowicko, Przędziela pow. Nisko; Szczerzec, Czerniec, Gaj, Świniarska pow. N. Sącz; Wyszatyce, Przemyśl, Szechynie, Łętownia, Podmilno, Kurowiec, Przemyślany, Pleników, Hanaczów, Uniów, Majdan, Dusanów, Hanaczówka, Nowosiółka, Dobrzanica, Krosienko, Białe, Tuczna, Lipowiec, Zalesie, Żędowica, Ciemierzyńce, Borszów, Wiśniowczyk, Niedzieliska pow. Przemyślany; Markowa, Grzęsko, Gacie pow. Przeworsk; Stare m., Rosochowana, Korzowa, Markowa, Podhajce, Zawałów, Toustobaby, Zawadówka pow. Podhajce; Ropczyce, Dębica, Kawcuczyn, Brzezina, Góra ropczycka pow. Ropczyce; Podszumlańce, Rohatyn, Bukaczowice, pow. Rohatyn; Dąbrowa, Trzciana, Przybyrówka, Chmielnik Trzebowiska pow. Rzeszów; Sąsiadowice, Sambor, Czukwa, Wola boranicka, Strzałkowice, Bukowice, Dublany, Oleksięta, Łanowice, Olszańska kolonia, Uherce, Olszanik pow. Sambor; Posada jamierska, Liszna, Bukowsko wieś, Nadolany, Brianki, Milcza, Posada larczyńska, Mrzygłód, Klimkówka, Posada dolna, Besko, Zarszyn, Posada gór., Piszczowce, Nowosielec, Długie, Jędruszkowce pow. Sanok: Rasztowce, Dubkowce, Kaczanówka, Krzywa, Łuka mała, Magdalówka, Skałat, Rożyska, Nowosiółka, Chmieliska, Kołodziejówka, Połupanówka, Dorofiówka, Tarnorudy, Poznanka hełm, Mytnica sorocka, Rosochowociec, Iwanówka, Podlesie, Orzechowce, Stary Ska-

łat, Horodnica, Hałuszczyńce, Czerniszówka, Sorocko, Mołczanówka, Panasówka pow. Skałat; Stanisławów, Drohomirczany, Uhrynów szlach., Jeziówka, Bednarowa, Pacyków, Uhorniki, Krymiłowa, Kończaki stare, Delejów pow. Stanisławów: Godowa, Strzyżów, Przedmieście strzyżowskie, Niebylec, Czudziec, Wyżne, Żarnowa pow. Strzyżów; Stupki, Łuska wielka, Czołhańszczyzna, Boszki wielkie, Zabojki, Bucniów, Łuczka, Grabowice, Dubowce, Iwaczów górny, Hłuboczek wielki, Draganówka, Petryków, Nastasów, Tarnopol, Gaje wielkie, Romanówka, Małaczków wielki, Chodaczkowice, Mikolińce, Bajkowce, Ostrów, Smykowce, Płotycze, Ditkowce, Ihrowice, Czernichów mazow. pow. Tarnopol; Chocimierz, Okniany pow. Tłumacz: Wawrzyńce, Darachów, Tyczyce nowe, Łoszniów, Janów, Trembowla, Boryczówka, Krosińka, Struszów, Podhajczyki just., Żeławie, Trembowla, Plebanówka, Brykula stara, Brykula nowa, Chmielówka, Słobódki stros., Dołhe, Zaścianocza, Kobyłowłokie, Młyniska pow. Trembowla; Baranów, Motycze szlach., Nowiny, Dobrowa rzeczycka, Żabno, Zaleszany, Radomyśl, Ocice, Trześń, Chmielowa, Tarnobrzeg pow. Tarnobrzeg; Wadowice górne, Kalwarya, Zebrzydowice, Brody pow. Wadowice; Torskie pow. Zaleszczyki, Koszlaki, Nowe Sioło, Zbaraż pow. Zbaraż; Batiatycze, Mokrotyn kol., Opłytna, Macoszyn, Błyszczywody, Krasiczyn, Winniki ad Żółkiew, Soposzyn, Kulików, Pieczychwosty, Przedrzymichy małe, Lipina, Skwarzawa nowa, Wiązowa, Przemiwłóki, Majdan, stynie, Nowystaw, Kłodno, Żółtańce, Glińsko, Kupiczwola, Skwarzawa stara, Strzemień, Wola wysocka pow. Żółkiew; Sucha, Lachowice, Krzeszów, Stryszawa pow. Żywiec.

3626. L. s. 4882. Słonecki Wiktor, opiekun małolet. Maryi Janiny i Izabeli Słoneckich w Zielonej p. p. A. Theodorowicza o zmianę nazwy miejscowości na „Wawer“.

3627. L. s. 4883. Kędzior Józef i tow pisarz gminny, Lętownia p. p. A. Lubomirskiego o polepszenie bytu.

3628. L. s. 4884. Didocha Bazyli, pisarz gminny Strutyn p. p. Kurowca o polepszenie bytu.

3629. L. s. 4885. Kulczycka Katarzyna, wdowa po naucz. Wołoska wieś p. p. Sobolewskiego o umieszczenie córki Zofii w Zakładzie dla nieuleczalnych.

3630. L. s. 4886. Gmina Myślenice p. p. K. Lubomirskiego w sprawie zasklepienia kanału na Stradomiu.

3631. L. s. 4887. Wiec w Dubiecku i gminy okoliczne p. p. Sapiehę o kreowanie Starostwa w Dubiecku.

3632. L. s. 4888. Wiec w Dubiecku i gminy okoliczne p. p. Dolińskiego o kreowanie Starostwa w Dubiecku.

3633. L. s. 4889. Pulitowa Maryanna w Trzeszczewinie p. p. Myjaka o uwolnienie syna od służby wojskowej.

3634. L. s. 4890. Gmina m. Lanckorona p. p. Styły o wliczenie do rzędu miast i miasteczek.

3635. L. s. 4891. Gmina m. Oleska p. Sokołówka i okoliczne g. p. Wereszczyńskiego o subwencyę na drogę Olesko Sassów.

3636. L. s. 4892. Wydział powiatowy Wieliczka p. p. Maryewskiego o subwencyę na budowę dróg.

3637. L. s. 4893. Wydz. pow. Stryj p. p. Oleśnickiego w sprawie ukrajowienia drogi Smoczе-Ławoczne.

3638. L. s. 4894. Wydz. pow. Wadowice p. p. Styły w sprawie podwyższenia ekwiwalentu, za zniesienie prestacyi dróg.

3639. L. s. 4895. Gmina: Rostoka i okol. p. p. Myjaka w sprawie zatrzy-

mywania się pociągów kolej. w Barcicach.

3640. L. s. 1896. Gmina Przesietnica p. t. p. w sprawie zatrzymywania się pociągów kolej. w Barcicach.

3641. L. s. 1897. Gmina Barcice p. t. p. w sprawie zatrzymywania się pociągów kolej. w Barcicach.

3642. L. s. 1898. Gmina Wola krogul. p. t. p. w sprawie zatrzymywania się pociągów kolej. w Barcicach.

3643. L. s. 1899. Urząd paraf. Barcice p. t. p. w sprawie zatrzymania się pociągów kolej. w Barcicach.

3644. L. s. 1900. Wydz. pow. Stryj p. p. Oleśnickiego w sprawie regulacyi rzek.

3645. L. s. 1901. Wydz. pow. Stryj p. p. Oleśnickiego w sprawie zabudowania potoku Stynawki.

3646. L. s. 1902. Wydz. pow. w Lisku p. p. A. Starucha w sprawie funduszu pożyczk. dla Rad pow.

3647. L. s. 1903. Polskie Tow. przyrod. im. Kopernika p. p. Myjaka o urządzenie Muzeum narodowego na Wawelu.

3648. L. s. 1904. Gmina Wiśnicz nowy p. p. Górskiego o przyjęcie kosztów utrzymania 2.094 K 89 hal. na fundusz krajowy.

3649. L. s. 1905. C. k. Gal. Tow. gospod. Kałusz p. p. Laskowskiego o subwencyę na założenie szkoły ludowej z podkładem rolniczym.

3650. L. s. 1906. Lewicki Józef art. rzeźbiarz w Burkucie p. p. Jahla o zapomogę.

3651. L. s. 1907. Zasadnianka Marya sierota po naucz., w Półwsiu zwierz. p. p. Sarego o zapomogę.

3652. L. s. 1908. Monicowa Teofila wdowa po naucz. w Półwsiu zwierz. p. p. Bednarskiego o zasiłek.

3653. L. s. 1909. Fornaglowa Marya wdowa po naucz. Kraków p. t. p. o zapomogę stałą.

3654. L. s. 1910. Tow. Pedagogiczne (ruskie) Nadwórna p. p. Makucha o założenie szkoły średniej w Nadwórnej lub Delatynie.

3655. L. s. 1911. Czytelnia „Proświty“ Uhnów p. p. Kiweluka o zapomogę.

3656. L. s. 1912. Ochnicz Olga wdowa po naucz. Sambor p. t. p. o zapomogę.

3657. L. s. 1913. Komitet budowy kościoła Biskowice p. p. Sobolewskiego o subwencyę.

3658. L. s. 1914. Polówna Idylla sierota po urzędn. Wydz. kraj. Lwów p. p. Salę i Rayskiego o zasiłek.

3659. L. s. 1915. Tow. gimn. „Sokół“ Mościska p. p. Stadnickiego o subwencyę.

3660. L. s. 1916. Stow. rękodzielników „Gwiazda“ Koołomyja p. p. Kleskiego o subwencyę.

3661. L. s. 1917. Maciecha Marya wdowa po naucz. w Koszyłowie p. p. Oleśnickiego o zapomoge.

3662. L. s. 1918. Kretowicz Józef emer., prof. gimnazyalny p. p. A. Lubomirskiego o zapomogę dla córki na śpiew.

3663. L. s. 1919. Strzelecka Lubina wdowa po naucz. Sambor p. p. Sobolewskiego o zapomogę.

3664. L. s. 1920. Jaroń Stanisław naucz. Jarosław p. p. Jahla o subwencyę na szkółkę drzew.

3665. L. s. 1924. Związek chrześcijańskich robotników Kraków p. p. Marszałkowicza o subwencyę.

3666. L. s. 1925. Związek chrześcijańskich robotników we Lwowie p. t. p. o subwencyę.

3667. L. s. 1926. Gmina Tokarnia p. p. K. Lubomirskiego o subwencyę na budowę szkoły.

3668. L. s. 1927. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ Zaleszczyki p. p. T. Cieńskiego o subwencyę.

3669. L. s. 1928. Towarzystwo pomocy naukowej Zakopane p. p. Bednar-

skiego o subwencyę na budowę domu.

3670. L. s. 4929. Grabarzewska Józefa, wdowa po rządcy szpitala we Lwowie p. p. Sobolewskiego o zapomogę.

3671. L. s. 4930. Biblioteka im. Słowackiego Tarnów p. p. Tertila o subwencyę.

3672. L. s. 4931. Koło rolnicze Chocimierz p. p. Cieleckiego o subwencyę na zakupno sikawki.

3673. L. s. 4932. Koło T. Sz. Ludowej Gródek Jagiell. p. p. Skarbka o subwencyę na bursę.

3674. L. s. 4933. Zielińska Józefa nauc z w Wali zabierz. p. p. Górskiego o zaopatrzenie sieroty po zmarłym nauczycielu Ludw. Szrederze.

3675. L. s. 4934. Nauczycielstwo w Zawoi p. p. K. Lubomirskiego o posunięcie do III. kl. płac.

3676. L. s. 4935. Czapran Marcin naucz. Lwów, p. p. Merunowicza o pięciolecie.

3677. L. s. 4936. Salin Paweł Nowy Sącz p. p. Myjaka o odpisanie kosztów leczenia za syna Bolesława.

3678. L. s. 4937. Komitet budowy kościoła Sichów, p. p. Theodorowicza o subwencyę.

3679. L. s. 4938. Iłczyszyn Józef w Żyrawnie p. p. Oleśnickiego o zapomogę.

3680. L. s. 4939. Borys Teodor Chaszczów, p. p. Hanczakowskiego o odpisanie kosztów leczenia za córkę Aleksandrę w zakł. kulparkowskim.

3681. L. s. 4940. Tow. „Ruskych Żenszczyn" Stryj, p. p. Oleśnickiego o subwencyę.

Wniesione po dzień 12. października 1909.

3682. L. s. 4943. Matysiak Wojciech, nauczyciel, w Radomyślu p. p. Z. Tarnowskiego o pięciolecie.

3683. L. s. 4944. Wydz. pow. Tarnobrzeg p. t. p. w sprawie funduszu pożyczk dla Rad pow.

3684. L. s. 4945. Jaskół Michał, Dąbrowica, p. t. p. o odpisanie kosztów leczenia za syna Wawrzyńca.

3685. L. s. 4946. Tow. gimn. Sokół, Tarnobrzeg, p. t. p. o subwencyę.

3686. L. s. 4947. Przysiółek Poręby Dąbskie, p. t. p. o utworzenie samoistnej gminy.

3687. L. s. 4948. Wyższy instytut nauk. Brzeżany, p. p. Schätzla o subwencyę.

3688. L. s. 4949. Ruski Sokół Kołomyja, p. p. Kiweluka o subwencyę.

3689. L. s. 4950. Cichocka Gabryela, naucz. w Pol. Ostrawie, p. p. Michałowskiego o zapomogę.

3690. L. s. 4951. Kraj. Ognisko nauczycielskie, Lwów, p. p. Głąbińskiego o subwencyę na sanatoryum.

3691. L. s. 4952. Prywatne Seminaryum naucz. żeńskie, Stanisławów, p. t. p. o subwencyę.

3692. L. s. 4953. Szkoła muzyki powiatowego tow. weteranów wojsk. Śniatyn, p. p. Sandaluka o subwencyę.

3693. L. s. 4954. Tow. św. Jadwigi (Dom opieki dla sług), Lwów, p. p. Ciuchcińskiego o subwencyę.

3694. L. s. 4955. Zarząd Tow. Szkoły Lud., Kraków, p. p. Adama o subwencyę.

3695. L. s. 4956. Tow. muzyczne „Lutnia", Rzeszów, p. p. Jabłońskiego o subwencyę.

3696. L. s. 4957. Stow. „Gwiazda" Stanisławów, p. p. Merunowicza o subwencyę.

3697. L. s. 4958. I. Gal. Korpus c. k. Weteranów, Lwów, p. p. Battaglię o subwencyę.

3698. L. s. 4959. Wydz. pow, Wieliczka, p. p. Skołyszewskiego o subwencyę na drogi.

3699. L. s. 4960. Polskie Tow. gimnast. Sokół w Żydaczowie, p. p. J. Brunickiego o subwencyę.

3700. L. s. 4967. Uhrynów dol., górny, szlachecki o kreowanie posterunku żandarmeryi w Uhrynowie dolnym p. p. Winniczuka.

3701. L. s. 4968. Gm. Wielopole, p. p Bojkę o zasiłek na budowę szkoły

3702. L. s. 4969. Gm. Krzesłowice, p. p. Stapińskiego w sprawie reformy wyborczej.

3703. L. s. 4970. Jan Kruszyński, rolnik w Skopowie, p. p. Sapiehę o zapomogę.

3704. L. s. 4971. Tow. „Eleuterya“, Kraków, p. p. Stapińskiego o subwencyę.

3705. L. s. 4972. Komitet budowy ochronki Dębniki, p. p. Kozłowskiego o subwencyę.

3706. L. s. 4973. Zarząd T. S. L. w Rudkach, p. p. Skarbka o subwencyę na bursę.

3707. L. s. 4974. Wdowy po ruskich księżech dyecezyi przemyskiej, p. p. Głąbińskiego o podwyższenie płacy.

3708. L. s. 4975. Wydz. wykonawczy kraj. wiecu naucz. z r. 1907, p. p. Bednarskiego o dodatki pięcioletnie.

3709. L. s. 4976. Hubicka Aleksandra, em. naucz. Przemyśl, p. p. Dolińskiego o pięcio ecie.

3710. L. s. 4977. Wygoda Feliks, emer. naucz. lud. Brzeżany, p. p. Dulembę o policzenie lat służby i o emeryturę.

3711. L. s. 4978. Guszuł Antoni, dyak, Rożnów, p. p. Senyka o przyznanie rocznej płacy 600 K.

3712. L. s. 4979. Klimczuk Tadeusz, dyak w Koreliczach, p. p. Kiweluka o przyznanie rocznej płacy 600 K.

3713. L. s. 4980. Fenczyński Marcin, dyak Dunajów, p. t. p. o przyznanie rocznej płacy 600 K.

3714. L. s. 4981. Charon Michał, dyak Pomirce, p. t. p. o przyznanie rocznej płacy 600 K.

3715. L. s. 4982. Minczakiewicz Eliasz, dyak, Lacko wielkie, p. t. p. o przyznanie rocznej płacy 600 K.

3716. L. s. 4984. Ficycz Stefan, dyak, Brzozów niż., p. t. p. o przyznanie rocznej płacy 600 K.

3717. L. s. 4983. Było Józef, dyak, Burkanów, p. t. p. o przyznanie rocznej płacy 600 K.

3718. L. s. 4985. Zwierzch. gminy Mielnicz, p. p. Senyka o koncesyę do pobierania opłat mytniczych.

3719. L. s. 4986. Katz Jakób, zawiadowca soli topkowej Zborów, p. p. Michałowskiego o zniżenie ceny soli topkowej.

3720. L. s. 4987. Rada m. Drohobycza, p. p. Dolińskiego w sprawie unormowania wysokosci opłat gm. od wódki i piwa.

3721. L. s. 4988 Trembownisko, p. p. Głąbińskiego o przydzielenie gm. do pow. sądowego Rzeszow.

3722. L. s. 4989. Komisya zjazdu funkcyonaryuszy propinacyjn., Lwów, p. p. Battaglię z memoryałem w sprawie propinacyjnyjnej.

3723. L. s. 4990. Gmina Młynne, p. p, Marszałkowicza w sprawie zabudowania potoków górskich.

3724. L. s. 4991. Gmina Skała, p. p. Czarkowskiego-Golejewskiego o kreowanie sądu pow. w Skale.

3725. L. s. 4992. Jarok Jan, b. nauczyciel, Medyka, p. p. Wł. Czaykowskiego o przyjęcie nieuleczalnej żony do jednego z zakładów nieuleczalnych.

3726. L. s. 4996. P. u., którem exhibuje się petycye o założenie ruskiego

gimnazyum w Samborze wniesione p. p. Skwarkę a to gminy: Brzegi, Torhanowice, Kulczyce rust. i Bereżnicy pow. Sambor.

3727. L. 4997. Magistrat miasta Janowa, p. p. J. Szeptyckiego o zezwolenie na pobór opłat gm. od napojów spirytusowych.

3728. L. s. 4998. Gm. Dusowce, p. p. Sapiehę o zapomogę dla tamt. pogorzelców.

3729. L. s. 4999. Gmina Iskrzynia, p. p. Stapińskiego w sprawie budowy kolei Przemyśl-Brzozów-Rymanów.

3730. L, s. 5000. Gmina Krościenko wyżne ad Krosno, p. t. p. w sprawie budowy kolei Przemyśl-Brzozów-Rymaów.

3731. L. s. 5001. Gmina Kombornia, p. p. Stapińskiego w sprawie budowy kolei Przemyśl-Brzozów-Rymanów.

3732. L. s. 5002. Gmina Jabłonica polska, p. t. p. w sprawie budowy kolei Przemyśl-Brzozów-Rymanów.

3733. L. s. 5003. Ruffer Józef, uczeń sztuk pięknych, Kraków, p. p. Schätzla o zasiłek.

3734. L. s. 5004. Tow. Politechniczne Lwów, p. Cz. S. Pawlewskiego o subwencyę na czasopismo techniczne.

3735. L. s. 5005. P. u., którem exhibuje się petycye w sprawie polepszenia bytu dyaków cerkiewnych wniesione p. p. Senyka a to dyaka: Kurdiaka Piotra z Wodnik, Przysiężnego Grzegorza z Jasieniowiec. Petrusyka Jana z Worobijówki, Kudryka Bazyla z Cebrowa, Humeniuka Pawła z Kurowca, Rinyła Bazyla z Synowódzka, Popadiuka Józefa z Tustani, Własienka Mikołajo z Krzywcza, Lewickiego Stefana z Rozhorcza, Fecyna Michała z Woli cekl., Czapraka Bazyla z Nastaszczyna, Małego Jana z Kut, Wasyliszyea Bazyla z Piotrowa, Dawida Kiryła z Kołodrub, Dyaków z dziekanatu Kossowskiego, Bojka Jana z Wojtkowa, Iwanyka Hawryła z Włodzimierza i Dudyka Grzegorza z Wołek.

3736. L. s. 5006. P. u., którem exhibuje się petycye w sprawie reformy wyborczej, wniesione p. p. Adama a to mieszkańców gminy: Sokolniki, Dzików, Alfredówka, Trześń, Ocica, Kajmów, Rozalin, Machów, Jadachy, Skopanie, Rzeczyca dł., Brandwica, Wielowieś, Motycze szl., Kocmierz, Szwajkowce, powiat Tarnobrzeg; Witkowice, Petrzejowa, Brzyzna i Ropczyce pow. Ropczyce; Nienałówka, Trzeboś pow. Kolbuszowa; Kończyce, Łętownia, Nart stary, Majdan golcz., Huta, Bieliniec, Wolin pow. Nisko; Warsztat kolejowy, w Nowym Sączu, Nesterowice, pow. Złoczów; Mszana dolna pow. Limanowa; Ąlbigowa pow. Łańcut; Uszkowice pow. Przemyślany; Ujczna, pow. Przeworsk.

Wniesione po dzień 13. października 1909.

737. L. s. 5038. Gmina Borzęcin p. p. Götza w sprawie budowy drogi z Dębna do Zaborowa.

3738. L. s. 5039. Ruska Ochronka, Stanisławów, p. p. Winniczuka o subwencyę.

3739. L. s. 5040. Nasiuta Piotr, Hołos Iwan, Petrów Kiryło i Cybuch Roman w Pobużanach p. p. Sandulaka o zapomogę z powodu pożaru.

3740. L. s. 5041. Gmina Zagwoździe p. p. Winniczuka o zapomogę z powodu gradobicia.

3741. L. s. 5042. Ruski Sokół, Lwów, p. p. Oleśnickiego o subwencyę na organizacyę towarzystwa.

3742. L. s. 5043. Ruski Sokół, Lwów, p. p. Oleśnickiego o subwencyę na organizacyę straży pożarnych.

3743. L. s. 5044. Wydział powiatowy Śniatyn, p. p. Moysę o przyjęcie kosztów utrzymania Adeli Botulińskiej na fundusz krajowy.

3744. L. s. 5045. Bursa polska Czortków p. p. Cieleckiego o subwencyę.

3745. L. s. 5046. Szkoła gospodyń w Szynwałdzie p. p. Cieleckiego o subwencyę.

3746. L. s. 5047. Towarzystwo im. św. Salomei, Lwów, p. p. Raciborskiego o subwencyę.

3747. L. s. 5048. Bursa Mickiewicza, Sokal p. p. Winc. Kraińskiego o subwencyę.

3748. L. s. 5049. Internat dla uczniów c. k. Seminaryum nauczycielskiego Sokal, p. p. Winc. Kraińskiego o subwencyę na rozszerzenie internatu.

3749. L. s. 5050. Internat dla uczniów c. k. Seminaryum nauczycielskiego Sokal p. p. Winc. Kraińskiego o subwencyę na utrzymanie internatu.

3750. L. s. 5051. Tworowska Elżbieta wdowa po konduktorze dróg krajowych, Tarnopol, p. p. Bernadzikowskiego o zapomogę.

3751. L. s. 5052. Gmina Sulatycze p. p. Lewickiego o zwolnienie od płacenia kosztów leczenia za Annę Terebij.

3752. L. s. 5053. Gmina Ostrusza p. p. Cielucha zniesienie prestacyi szkolnej

3753. L. s. 5054. Gmina Jaroszowice p. p. Cielucha o zniżenie prestacyi szkolnej.

3754. L. s. 5055. Krechowiecka Paulina wdowa po nauczycielu w Podbrzeziu, p. p. Makucha o przyznanie pensyi.

3755. L. s. 5056. Galicyjskie Towarzystwo leśne, Lwów. p. p. Laskowskiego w sprawie wyrąbanych przestrzeni w dorzeczu Dniestru.

3756. L. s. 5057. Gmina Przemyśl, p. p. Dolińskiego o podwyższenie opłat od spirytusu.

3757. L. s. 5058. Gmina Kołomyja, p. p. Kleskiego o podwyższenie opłat od spirytusu.

3758. L. s. 5059. Mieszkańcy gminy Płaszkowa p. p. Cielucha o zapomogę z powodu gradobicia.

3759. L. s. 5060. Krajowy Związek gospodarski mleczarski, Stryj, p. p. Oleśnickiego o subwencyę.

3760. L. s. 5063. Męskie Towarzystwo św. Wincentego a Paulo, Brody p. p. Salę o subwencyę.

3761. L. s. 5064. Gmina miasta Krakowa p. p. Leo w sprawie ustawy o Radzie szkolnej krajowej.

3762. L. s. 5065. Car Grzegorz, emerytowany nauczyciel, Kołomyja, p. p. Dudykiewicza o policzenie lat służby.

3763. L. s. 5068. Towarzystwo „Ruskyj żinoczyj Krużok", Kołomyja, p. p. Skwarkę o subwencyę.

3764. L. s. 5069. Towarzystwo im. Tadeusza Kościuszki, Lwów. p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

3765. L. s. 5070. Towarzystwo „Światomychajłowskyj" Instytut, Kołomyja, p. p. Myroniuka-Zajaczuka o subwencyę na bursę.

3766. L. s. 5071. Gmina izraelicka w Monasterzyskach, p. p. St. H. Badeniego o subwencyę na synagogę.

3767. L. s. 5072. Mieszkańcy w Nowym Siole na ręce ks. Iwana Kosteka, p. p. Kozłowskiego o zapomogę z powodu gradobicia.

3768. L. s. 5073. Petry Stanisława, wdowa po notaryuszu, p. p. Skarbka o przedłużenie zapomogi danej przez Wydział krajowy dla jej syna.

3769. L. s. 5074. Wydział powiatowy Stary Sambor, p. p. Lewakowskiego w sprawie funduszu pożyczkowego dla Rad powiatowych.

3770. L. s. 5087. Gmina miasta Lwowa, p. p. Battaglię o zapewnienie gwarancyi kraju dla Instytucyi domów warsztatowych i mieszkań ludowych we Lwowie.

Wniesione po dzień 14. października 1909.

3771. L. s. 5094. Wydział powiatowy Dąbrowa p. p. Męcińskiego w sprawie Spółki wodnej im. Zyblikiewicza.

3772. L. s. 5095. Komitet ratunkowy dla pogorzelców w Jamnicy p. p. Winniczuka o zapomogę.

3773. L. s. 5096. Forys Teodor, zarobnik Rudniki p. p. Senyka o zwolnienie od opłaty kosztów szpitalnych.

3774. L. s. 5097. Garyłów Antoni, zarobnik Rudniki p. p. Senyka o zwolnienie od opłaty kosztów szpitalnych.

3775. L. s. 5098. Char Piotr, zarobnik Rudniki p. p. Senyka o zwolnienie od opłaty kosztów szpitalnych.

3776. L. s. 5099. Zwierzchność Szyporce p. p. T. Cieńskiego o subwencyę dla pogorzelców.

3777. L. s. 5100. Gmina Dołropole p. p. Kędziora o subwencyę dla pogorzelców.

3778. L. s. 5101. Komitet opieki obywateli nad internatem kandydatek sem. naucz. Lwów p. p. Michałowskiego o subwencyę na budowę internatów.

3779. L. s. 5102. Komitet opieki obywateli nad internatem kandydatek sem. naucz. Lwów p. p. Michalskiego o subwencyę na utrzymanie.

3780. L. s. 5103. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół" Husiatyn p. p. Horodyskiego o subwencyę.

3781. L. s. 5104. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół" Żółkiew p. p. Starzyńskiego o subwencyę.

3782. L. s. 5105. Lubiniecki Roman, student praw Wiedeń p. p. Oleśnickiego o zapomogę.

3783. L. s. 5106. Niementowski Józef, były nauczyciel Stanisławów p. p. Sobolewskiego o przyznanie stałej płacy emerytalnej.

3784. L. s. 5107. Czerniewicz Marya, wdowa po kierowniku szkoły ludowej Lwów p. p. Skarbka o podwyższenie pensyi wdowiej.

3785. L. s. 5108. Nauczycielstwo szkoły ludowej Truskawiec p. p. Zamoyskiego o zaliczenie do III. klasy płac.

3786. L. s. 5109. Grünesowa Fana vel Feige, wdowa Lwów p. p. Loewensteina o podwyższenie pensyi wdowiej.

3787. L. s. 5110. Gmina miasta Ropczyce p. p. Dolińskiego w sprawie opłat komunalnych od napojów spirytusowych.

3788. L. s. 5111. Gmina Żydaczów p. p. Senyka o zapomogę dla pogorzelców.

3789. L. s. 5112. Gmina Nowa p. p. Bernadzikowskiego o wybudowanie drogi przez gminę.

3790. L. s. 5113. Rada powiatowa Skałat p. p. Pinińskiego o przydłużenie kolei lokalnej Brodki-Grzymałów do Kołaharówki.

3791. L. s. 5114. Gmina Zwierzyniec p. p. Leo w sprawie obwałowania lewego brzegu Wisły.

3792. L. s. 5116. P. u., którem exhibuje się petycye w sprawie polepszenia bytu dyaków i organistów kościelnych wniesione p. p. Kiweluka a to petycya dyaka: Tatarskiego Iwana z Hlebówki, Tymiszaka Onufrego z Sadżawy, Kobrzyńskiego Bazyla z Hołego, Rubasa Grzegorza z Kudobiniec, Mykietuka Bazyla ze Suszni, Jacura Bazyla ze Skorodnego, Kwaśnicy Iwana z Bełzca, Jaremkowa Tychowa ze Skowiatyna, Tymczuka Hrycia z Duplisk, Kowalczuka Łukasza z Oserdowa i Teoniowa Eustachiusza z Szydlowiec.

3793. L. s. 5117. P. u., którem exhibuje się petycye w sprawie polepszenia bytu dyaków i organistów kościelnych wniesione p. p. Senyka a to petycya dyaka: Hołowińskiego Stefana z Tytkowa. Bobata Mikołaja z Monasterzec, Sytnika Iwana z Chwatowa, Hruszewicza Semene z Oleska, Bejsinka Andrzeja z Stopczatowa, Szewczyka Semena z Berezki, Prijma Iwana ze Stradcza, Litwina Emiliana z Dębowiec, Turkasa Dmytra ze Starej soli, Bahnija Pawła ze Starej soli, Berezińskiego Piotra z Myscowej, Caruka Daniela z Peratyna, Biłousa Tymka z Hanowice, i Musiała Teodora z Macyi wielkiej, Panczyszyna Józefa z Komarowa, Janczyńskiego Ignaca z Poruczyna, Mielnika Simona z Doliny, Chołoda Mikołaja z Tuczap, Holuka Jana z Barysza, Mytyka Jakima z Krzywotuły, Partyckiego Jana z Radruża, Jakimowicza Michała ze Szczutkowa, Żołyńca Andrzeja z Lepówki, Jancura Aleksandra z Pacykowa, Martyniaka Ilka z Rykowa, Jakimowicza Teodora z Czarnołoziec, Rawłyka Romana z Kopowicy i Łuczki Jana z Urtop.

3794. L. s. 5118. Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków cerkiewnych Stanisławów p. t. p. w sprawie j. w.

3795. L. s. 5119. P. u., którem exhibuje się petycye w sprawie reformy wyborczej wniesione p. p. Makucha a to mieszkańców gminy: Załucza nad Prutem, Białobornicy, Załucza, Oknian i Kosowa.

3796. L. s. 5120. Mieszkańcy gminy Stecowej p. p. Sandulaka w sprawie j. w.

3797. L. s. 5122. Ochronka św. Wojciecha (na ręce ks. Ant. Sos) Gorlice p. p. Pastora o subwencyę.

3798. L. s. 5123. Szlezynger Celina Lwów p. p. Wereszczyńskiego o subwencyę na muzykę.

3799. L. s. 5124. Szlezynger Marya Lwów p. p. Wereszczyńskiego o subwencyę na śpiew.

3800. L. s. 5125. Śpiewackie Towarzystwo „Bojan“ Lwów p. p. Kiweluka o subwencyę.

3801. L. s. 5126. Janiszewski Waleryan em. nauczyciel Lubaczów p. p. Michałowskiego o reaktyrowanie na posadzie.

3802. L. s. 5127. Sawicki Teodor em. nauczyciel Lwów p. t. p. w sprawie emerytury.

3803. L. s. 5128. Mieszkańcy w Turce p. p. Kleskiego w sprawie reformy wyborczej.

3804. L. s. 5129. Komitet równouprawnienia Kobiet Kraków p. Cz. S. Pawlewskiego w sprawie reformy wyborczej.

3805. L. s. 5130. Stowarz. Kobiet żydowskich „Judyta“ Kraków p. Cz. S. Pawlewskiego w sprawie reformy wyborczej.

3806. L. s. 5131. Halkiewicz Antonina Lwów p. p. Michałowskiego o spowodowanie odpisania zaległych podatków.

3807. L. s. 5132. Gmina Księżnice p. p. Kędziora o kreowanie Sądu obwodowego w Mielcu.

Wniesione po dzień 15. października 1909.

3808. L. s. 5150. Towarzystwo Ruskich niewiast, Stanisławów p. p. Winniczuka o zapomogę dla bursy.

3809. L. s. 5151. Komitet cerkiewny w Ternoszynie p. p. Kołpaczkiewicza o zapomogę.

3810. L. s. 5152. Kordik Józef, kierownik szkoły kucharskiej Lwów p. p. Sękowskiego o subwencyę.

3811. L. s. 5153. Pogorzelcy gminy Romanówka p. p. J. Korytowskiego o zapomogę.

3812. L. s. 5154. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ Buczacz p. p. Stanisława Henryka Badeniego o subwencyę.

3813. L. s. 5155. Gutkowski Kłym, ukończony student politechniki Lwów p. p. Oleśnickiego o subwencyę na badanie pieczary w Krzywczu.

3814. L. s. 5156. Stowarzyszenie „Przyjaźń“ Tarnopol p. p. Michałowskiego o subwencyę.

3815. L. s. 5157. Towarzystwo im. Kaczkowskiego Żółkiew p. p. Korola o subwencyę na bursę.

3816. L. s. 5158. Ruskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ Stanisławów p. p. Oleśnickiego o subwencyę na budowę domu.

3817. L. s. 5159. Pogorzelcy wsi Plenikowa p. p. Głąbińskiego o zapomogę.

3818. L. s. 5160. Towarzystwo „Koło architektów polskich“ Lwów p. p. Pinińskiego o subwencyę.

3819. L. s. 5161. Krajowy Związek gospodarsko-mleczarski Stryj p. p. Oleśnickiego o subwencyę na aparat chłodzący.

3820. L. s. 5162. Galicyjskie Towarzystwo muzyczne Lwów p. p. A. Lubomirskiego o podwyższenie subwencyi.

3821. L. s. 5163. Grodzka Anna, nauczycielka Sielec p. p. Wassunga o policzenie lat służby.

3822. L. s. 5164. Biliński Jan, emerytowany nauczyciel Posochacz p. t. p. o pięciolecia.

3823. L. s. 5165. Polskie Towarzystwo pedagogiczne Lwów p. t. p. z memoryałem w sprawie szkolnictwa ludowego.

3824. L. s. 5166. Krupa Jan, emerytowany nauczyciel N. Targ p. p. Bednarskiego o podwyższenie emerytury.

3825. L. s. 5167. Rada szkolna miasta Nadwórna p. p. St. H. Badeniego w sprawie konkurencyi na budynek szkolny.

3826. L. s. 5168. Gmina Niedomice i Ilkowiec p. p. Witosa w sprawie usunięcia młyna z rzeki Dunajec.

3827. L. s. 5169. Gmina Gdów p. t. p. w sprawie usunięcia młyna z rzeki Dunajec.

3828. L. s. 5170. Gminy i obszary dworskie powiatu Dobromil p. p. Władysława Czaykowskiego w sprawie regulacyi rzeki Wiaru.

3829. L. s. 5171. Gmina Wyżne i okoliczne powiatu Strzyżów p. p. Wasunga o wybudowanie drogi.

3830. L. s. 5172. Gmina Bukaczowce i okoliczne powiatu Rohatyn p. t. p. o utworzenie posady lekarza okręgowego w Bukaczowcach.

3831. L. s. 5173. Gmina miasta Sędziszowa p. p. Dolińskiego o przyznanie prawa poboru opłat gminnych od piwa etc.

3832. L. s. 5174. Gmina Tyrawa wołoska Rakowa i okoliczne p. p. Wrześniowskiego o kreowanie Sądu powiatowego w Tyrawie Wołoskiej.

3833. L. s. 5175. Wydział powiatowy Żywiec p. p. Szweda w sprawie uwalniania zakładów przemysłowych od dodatków do podatków.

3834. L. s. 5176. Gmina miasta Grzymałowa i okoliczne p. p. Pinińskiego o budowę kolei Grzymałów-Chorostków.

3835. L. s. 5177. Zjazd konduktorów drogowych Lwów p. p. Głąbińskiego

z memoryałem w sprawie reorganizacyi konduktorów drogowych.

3836. L. s. 5178. P. u., którem exhibuje się petycye w sprawie polepszenia bytu dyaków i organistów wniesione p. p. Kiweluka a to dyaka: Maluka Mateusza z Worwuliniec, Majuka Jana z Suchodołu, Kusznicza Józefa z Berdykowiec, Gojmana Michała z Zaleszczyk, Striżyka Piotra z Markowic, Musija Pawła z Wariaża, Bałka Teodora z Parchacza, Polecha Baryla z Horodyszcza, Myłyka Zacharyasza z Kormina, Fedyna Stefana z Zabcza, Semeniuka Jana z Leszczutowic, Bodyna Aleksandra z Poturzycy, Bachniuka Teodora z Hilcza, Mazurka Platona z Tudorkowiec, Chomy Pawła z Horodyszcza, Semenyszyna Jana z Waniowa, Mozaka Pawła z Kopyczyniec, Stasinka Pawła z Zaleszczyk, Maluka Mateusza z Worwuliniec, Wróbleskiego Sufrana z Korolówki, Guralczuka Michała z Krzywego, Wilczyńskiego Aleksandra ze Skałatu, i organisty Macelucha Macieja ze Skałatu.

3837. L. s. 5179. P. u., którem exhibuje się petycye w sprawie polepszenia bytu dyaków i organistów, wniesione p. p. Senyka a to petycya dyaka: Cymbałka Jana z Pozdiacza, Redka Pawła z Wariaża, Rudeckiego Michała z Wróblaczyna, Sawki Eliasza z Lubaczowa, Bewszyka Mikołaja z Baszni, Hawryluka Pawła z Wojsławic, Harasymczyka Józefa z Skomoroch, Ostapczuka Maksyma z Pozdzimierza, Kruka Kondrata z Wołowina, Antoniuka Teodora z Switaziowa, Spolitakiewicza Byzyla z Chorobrowa, Hnatiuka Aleksandra z Uhrynowa, Dudy Iwana z Dołiniowa, Krawczuka Pawła z Dobroczyna, Sagańskiego Maksyma z Ulwówka, Kiczuna Andrzeja z Głuchowa, Hoja Jana z Rożdżałowa, Sajkiewicza Grzegorza z Radwaniec, Klowańca Kornela z Horbkowa, Terecka Michalina z Sielca, Kicha Marka z Krystonopola, Denysinka Jana z Zobkowa, Kozickiego Michała z Waniowa, Socha Eliasza z Dytrza, Jackowa Hawryły z Juszkowic, Szostaczka Piotra z Wróblik, Skoplaka Adama z Kamionki strumiłowej i Sałyhy Jakóba z Korczyna.

3838. L. s. 5182. Redakcya „Dźwigni“ (czasopismo przemysłowe) Lwów p. p. Tertila o utworzenie Rady przemysłowej.

3839. L. s. 5183. Gmina Stadło p. p. Myjaka w sprawie kosztów utrzymania za Aleksandra Filipa.

3840. L. s. 5184. Wydz. pow. N. Sącz p. t. p. w sprawie funduszu pożyczkowego dla Rady pow.

3841. L. s. 5185. Wiesner Wincenty Rosochacz p. p. Cieleckiego o zapomogę.

3842. L. s. 5186. Kondratowiczówna Emilia, naucz. Hadynkowce, p. t. p. w sprawie nadania jej posady.

3843. L. s. 5187. Krajowy Wiec naucz. z r. 1907. Lwów, p. p. Leo w sprawie polepszenia bytu nauczycielstwa tymczasowego.

3844. L. s. 5188. Mieszkańcy gminy Hubicz p. p. Głąbińskiego w sprawie reformy wyborczej.

3845. L. s. 5189. Dto Oleszowa, p. p. Makucha jw.

3846. L. s. 5190. Dto, Klebanówki p. p. Dumkę j. w.

3847. L. s. 5191. Mieszkańcy gminy Uście-ryki p. p. Dumkę, jw.

Wniesione po dzień 16. października 1909.

3848. L. s. 5208. Kozłowska Izabella Lwów p. p. Maryewskiego o zapomogę.

3849. L. s. 5209. Koło T. S. L. Sanok p. p. Laskowskiego o subwencyę na bursy.

3850. L. s. 5210. Przybyła Franciszek, Nowosielica p. p. Tertila o subwencyę dla syna Juliana na malarstwo.

3851. L. s. 5211. Gałat Jan z Kłaja ad Bochnia p. p. Skarbka o zapomogę z powodu pożaru.

3852. L. s. 5212. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ Rohatyn p. p. Wereszczyńskiego o subwencyę.

5853. L. s. 5213. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ Podgórze p. p. Maryewskiego o subwencyę.

3854. L. s. 5214. Nauczycielstwo w Krzywczycach p. p. Merunowicza w sprawie płac.

3855. L. s. 5215. Rada szkolna miasta Potok złoty p. p. Stanisława Henryka Badeniego w sprawie reorganizacyi tamtejszej szkoły.

3856. L. s. 5216. Kondratowicz Tomasz nauczyciel w Hadyńkowcach p. p. Kiweluka, w sprawie swej córki nauczycielki.

3857. L. s. 5217. Gmina Starunia p. p. Makucha, o założenie gimnazyum w Nadwórnej.

3858. L. s. 5218. Gmina Jabłonka p. p. Makucha, o założenie gimnazyum w Nadwórnej.

3859. L. s. 5219. Gmina Krzywiec p. p. Makucha, o założenie gimnazyum w Nadwórnie.

3860. L. s. 5220. Gmina Rakowca p. p. Makucha o założenie gimnazyum w Nadwórnie.

3861. L. s. 5221. Adjunkci i oficyanci pocztowi Lwów p. p. Oleśnickiego w sprawie przyznania prawa przynależności.

3862. L. s. 5222. Właściciele realności gminy Kulparków p. p. Merunowicza o wyłączenie z gminy Kulparków, o przyłączenie do gmin miasta Lwowa.

3863. L. s. 5223. Mieszkańcy gminy Czajkowa p. p. Kędziora, o kreowanie Sądu obwodowego w Mielcu.

3864. L. s. 5224. Mieszkańcy gminy Maryampola, miasteczka Przedmieścia Wołoczkowa p. p. Abrahamowicza o budowę mostu na rzece Dniestr.

3865. L. s. 5225. Gmina Modrycz p. p. Głąbińskiego w sprawie reformy wyborczej.

3866. L. s. 5226. Mieszkańcy gminy Tudorkowie p. p. Makucha o zaprowadzenie ogólnego prawa głosowania do Sejmu.

3867. L. s. 5227. Grek Jan, dyak Derewnia p. p. Korola, o polepszenie bytu.

3868. L. s. 5228. Sagan Bazyli dyak z Bojaniec p. t. p. o polepszenie bytu.

3869. L. s. 5229. Kijemaniuk Anksenty dyak z Jawor, p. p. Hanczakowskiego o polepszenie bytu.

3870. L. s. 5230. Żuk Michał, diak ze Smolin p. p. Kołpaczkiewicza o polepszenie bytu.

3871. L. s. 5231. P. u., którem exhibowano petycye w sprawie polepszenia bytu dyaków i organistów wniesione p. p. Senyka, a to petycya dyaka Szarabuna Damian z Turza, Melnyka Antoniego z Słobodzice, Hurija Pawła z Oleszowej, Wernickiego Piotra z Załoziec, Łohory Pańka z Bukowni, Jabryhy Jana z Bortkowa, Dułyby Michała z Przegnojowa, Szarawary Iwana z Bukaczowiec, Ostowicza Jana z Rachiny, Hawryluka Bazyla z Krechowic, Jankowa Pawła z Struty-

na górnego, Petryszyna Teodora z Strutyna niższego, Capowicza Jana z Wełdziża, Gotia Hryńka z Goji, Kostewa Mikołaja z Mizuna dolnego, Zapatyła Teodora z Olszanicy, Muznycza Mikołaja z Załużca, Woncury Teodora z Szkła, Ślusara Daniela z Krakowca, Pałeszyńskiego Teodora z Zawałowa, Pańczyszyna, Iwana z Nakonecznego, Ciperka Semena z Jaziowa starego, Herowskiego Piotra z Jaziowa nowego.

3872. L. s. 5232. P. u., którem exhibowano petycye w sprawie polepszenia bytu dyaków i organistów, wniesione p. p. Starucha a to petycye dyaka: Babochowskiego Pawła z Szybałyn, Kowalskiego Teofana z Kurian, Hirniaka Dmytra z Mugielnicy nowej, Bojemna Iwana z Romanówki, Tataryna Mikoły z Długiego, Kuryła Dyoniza z Chmelówki, Fiła Eliasza z Iławcza, Małpe Michała z Kobyłowłok, Lukowskiego Grzegorza z Ostrowca, Staryka Iwana z Daraehowa, Słobodiana Filipa z Iwanowiec, Martyniuka Piotra z Derenówki, Kryształskiego Hnata z Trembowli, Pielicha Bazyla z Trembowli, Jastrzębskiego Jana z Janowa, Berezowskiego Jana z Humnisk, Kruszelnickiego Michała z Gleszczawy, Hirniaka Józefa z Trusowa, Haraluka Michała z Łaszniowa, Korzanowskiego Włodzimierza z Mogielnicy, Kłymkowa Piotra i tow. pow. brzeżańskiego.

3873. L. s. 5233. P. u., którem exhibuje się petycye w sprawie polepszenia bytu dyaków i organistów, wniesione p. p. Kiweluka, a to petycye dyaka: Jaremy Jana z Szeryrza, Dmytra Piotra z Czerniawiec, Kotulskiego Bazyla z Kupiczwoli, Pamiewicza Jana z Chorzawiec, Bernadyna Bazyla z Krasnego, Werała Mikołaja z Zielonej, Chłopieckiego Antoniego z Zielonej, Bassa Pawła z Pustołyt, Czubatego z Ujścia bisk. Sawurskiego Pawła z Paznańki gn., Samborskiego Piotra z Krasowa.

3874. L. s. 5234. Wydział krajowy z petycyą Dr. Maryana Biłgorajskiego, lekarza okręgowego w Radziechowie, o veniam aetatis.

3875. L. s. 5235. Czerneczyk Jan, dyak Pieczerna p. p. Oleśnickiego o polepszenie bytu.

3876. L. s. 5236. Mieszkańcy gminy Sąsiadowice p. p. Sozańskiego, o poprawienie drogi gminnej II. klasy.

3877. L. s. 5237. Mieszkańcy gminy Sąsiadowice p. p. Sozańskiego w sprawie regulacyi stosunków przynależności do gminy.

3878. L. s. 5238. Najdan Paweł, dyak Dźwiniacze p. p. Kiweluka o polepszenie bytu.

3879. L. s. 5239. Rada gminna Kotówki z Teklówką p. p. Kiweluka, w sprawie nierozłączania tych gmin.

3880. L. s. 5240. Dryblak Jan, Lisie Jamy p. p. Jampolskiego o jednorazową zapomogę.

3881. L. s. 5241. Martynowicz Jan, dyak Leśniki p. p. T. Starucha o polepszenie bytu.

3882. L. s. 5242. Łopuczańska Marya wdowa po drożniku Tłumacz p. p. Makucha i Kiweluka o zaopatrzenie.

3883. L. s. 5243. Komitet obrony dzielnicy żółkiewskiej Lwów p. p. Tracza w sprawie przerzucenia torów kolei koło cerkwi św. Onufrego.

3884. L. s. 5250. Borawa Paweł, uczeń konserw. muz. Lwów p. p. Dembowskiego o subwencyę na muzykę.

3885. L. s. 5252. Towarz. gimn. „Sokół" w Śniatynie p. p. Moysę o subwencyę.

3886. L. s. 5253. Pogorzelcy w Szczepłotach p. p. J. Szeptyckiego o zapomogę.

Wniesione po dzień 12. stycznia 1910.

3887. L. 5274. Dr. Gustaw Drahokoupil, lekarz okręgowy w Horożannie w. przez Wydział krajowy o veniam aetatis.

3888. L. s. 5275. Julia Olszewska, wdowa po dyetaryusza, Lwów p. Wydział krajowy o dożywotni dar z łaski.

3889. L. s. 5276. Dr. Czesław Sędzimir, lekarz okręgowy w Wilamowicach p. Wydział krajowy o veniam aetatis.

3890. L. s. 5277. Dr. Stanisław Grzybczyk, lekarz okręgowy w Szczurowej p. Wydział krajowy o veniam aetatis.

3891. L. s. 5278. Dr. Władysław Jasieński, lekarz okręg. w Jodłowy p. Wydział krajowy o veniam aetatis.

3892. L. s. 5279. Dr. Czesław Waligórski, lekarz okręg. w Śmietnicy przez Wydział krajowy o veniam aetatis.

3893. L. s. 5280. Dr. Hieronim Potok, lekarz okręgowy w Głogowie p. Wydział krajowy o veniam aetatis.

3894. L. s. 5282. Reprezentacya gminy m. Rohatyna p. p. Głąbińskiego o przyznanie dotacyi z funduszu opłat szynkarskich.

3895. L. s. 5283. Reprezentacya gm. m. Rohatyna p. p. Głąbińskiego o kreowanie szkoły średniej.

3896. L. s. 5284. Uniwersytet ludowy im. A. Mickiewicza, Kraków p. p. Bandrowskiego o subwencyę.

3897. L. s. 5285. Komitet budowy kaplicy w Biłce królewskiej p. p. Merunowicza o zapomogę.

3898. L. s. 5286. Magistrat m. Lwowa p. p. Adama o zmianę art. I. ust. z d. 22. czerwca 1867 dz. u. kr. Nr. 13.

3899. L. s. 5287 Krystyna Dengler, wdowa po drożniku krajowym w Tuszowie narodowym p. p. Kędziora o jednorazową odprawę.

3900. L. s. 5288. Ludwik Strzępka z Rudy p. t. p. o uwolnienie od ponoszenia kosztów leczenia za syna w Zakładzie kulparkowskim.

3901. L. s. 5289. Grono nauczycielskie w Perehińsku p. p. Kiweluka o przyznanie dodatku drożyźnianego.

3902. L. s. 5290. Wasyl Mazurkiewicz w Białej czortkowskiej p. t. p. o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia syna Łucia w szpitalu w Husiatynie.

3903. L. s. 5291. Stanisław Petrycki, emerytowany nauczyciel w Krakowie p. p. Maryewskiego o podwyższenie emerytury i przyznanie wszystkich pięcioleci.

3904. L. s. 5292. Towarzystwo opieki nad bursą dla uczniów szkoły ślusarstwa maszyn, w Tarnopolu p. p. Michałowskiego o subwencyę.

3905. L. s. 5293. Wanda Tertil, emerytowana nauczycielka w Tarnopolu p. t. p. policzenie lat do emerytury

3906. L. s. 5294. Helena Kaplińska, właścicielka liceum żeńskiego w Krakowie p. p. Bernadzikowskiego o subwencyę.

3907. L. s. 5295. Gmina Miżynice i okol. p. p. Sapiehę o ukrajowienie drogi gminnej I. kl. Hermanowice Sambor.

3908. L. s. 5296. Kollegium polskie w Chicago p. członka Sejmu Pelczara o subwencyę.

3909 L. s. 5297. Bursa polska im. Korzeniowskiego w Brodach p. p. Salę o zapomogę.

3910. L. s. 5298. Julia Gering, córka ś. p. Franciszka Geringa, konduktora dróg kraj. we Lwowie p. p. Wereszczyńskiego o jednorazowy dar z łaski.

3911. L. s. 5299. Dominik Chmielowski, b. strażnik regul. Trześniówki w

Trześni p. p. Z. Tarnowskiego o emeryturę lub przywrócenie do służby względnie odprawę.

3912. L. s. 5300. Marya Karpińska, b. uczenica wyższych kursów im. A. Baranieckiego w Krakowie p. p. Wereszczyńskiego o subwencyę na naukę malarstwa.

3913. L. s. 5301. Emi Doubrawa, uczeń akademii sztuk pięknych w Krakowie p. p. Rayskiego o zasiłek na studya.

3914. L. s. 5310. Polskie Tow. gimnastyczne Sokół w Starym Sączu p. p. Tertila o subwencyę.

3915. L. s. 5311. Olga Lewicka, uczenica Akademii handlowej w Wiedniu p. Członka Sejmu Czechowicza o stypendyum.

3916. L. s. 5312. Marya Baczyńska p. t. p. j. w.

3917. L. s. 5313. Stefania Sawicka p. t. p. j. w.

3918. L. s. 5314. Stefania Chrapliwa, wdowa po nauczycielu w Tarnopolu p. p. T. Cieńskiego o zapomogę.

3919. L. s. 5315. Franciszek Konicz, nauczyciel muzyki w seminaryum nauczycielskiem w Zaleszczykach p. t. p. o zapomogę na studya.

3920. L. s. 5316. Zwierzchność gminy Sudkowice pow. Mościska p. p. Skwarkę o podział gminy na dwie gminy katastralne.

3921. L. s. 5317. Mieszkańcy gm. Chocin pow. Kałusz p. p. Kurowca w sprawie budowy szkoły.

3922. L. s. 5318. Gmina Kamień, powiat Kałusz p. t. p. o pobór surowicy według dawnego sposobu.

3923. L. s. 5319. Dmytro Marczuk, nauczyciel gminny w Pleszkowcach p. p. Dumkę o zapomogę.

3924. L. s. 5320. Wydział krajowego Tow. rybackiego w Krakowie p. p. Wodzickiego o zapomogę na zarybienie małych stawów.

3925. L. s. 5321. Zwierzchność gminy w Porzeczu pow. Rudki p. p. Skarbka o zapomogę dla pogorzelców.

3926. L. s. 5322. Michał Mieckarz i tow. z Dzikowa starego p. p. Jampolskiego o zapomogę z powodu pożaru.

3927. L. s. 5323. Józef Kasprzycki, uczeń VIII. kl. gimnazyum we Lwowie p. p. Rayskiego o przedłużenie poboru datku na wychowanie.

3928. L. s. 5324. Mieszkańcy gm. Świdnika pow. Limanowa p. p. Marszałkowicza o zabudowanie potoku „Łukowska rzeka“.

3929. L. s. 5325. Mieszkańcy gminy Roztoki p. t. p. j. w.

3930. L. s. 5326. Mieszkańcy gm. Łukowicy pow. Limanowa j. w.

3931. L. s. 5327. Zarząd główny Tow. Eleuterya, Kraków p. p. Pinińskiego o subwencyę.

3932. L. s. 5328. P. u., którem exhibuje się petycye dyaków wniesione p. p. Kiweluka o zmianę ustawy konkurencyjnej mianowicie: Jaśkowa, Pytla, Glińskiego, Babija, Horodyskiego, Diducha, Tymoczka, Łypka, Krywoszyi, Sopotnickiego, Faraona, Bernickiego, Biłowusa, Babuniaka, Struka, Benia, Bodnara, Romanowskiego, Franczuka, Błońskiego, Hawryluka, Kaptija, Bujarskiego, Krawca, Kokolskiego, Bekusu, Hucaluka, Martyniuka, Szanajdy, Klasztorskiego, Rybakonika, Mryczka, Buczyńskiego, Charuka, Gojewa, i tow. Sałasza, Traczuka, Haftuniaka, Kozłowskiego, Nesterowicza, Maksymca, Pukały, Hrycaka, Romaniuka, Hymona, Łotockiego, Kondrackiego, Kaszuba, Szutkiewicza, Jakimowca, Fika, Białoskórka, Meczala, Fila, Czudyjowicza Kadraja, Zadorożnego, Hłuszki, Susły, Borsy, Semeniuka, Zapłatyńskiego, Ircha, Jurczyszyna, Tymczuka, Worka, o zmianę ustawy konkurencyjnej.

3933. L. s. 5329. P. u., którem exhibuje się 6 petycyi gm. powiatu kałuskiego wniesione p. p. Kurowca w sprawie zmiany postanowienia §. 15. instrukcyj c. k. galic. Dyrekcyi skarbowej we Lwowie, a mianowicie: gm. Niebytko. Dołha kałuska, Słoboda niebytowska, Siwka kałuska, Topolsko, Mowica.

Wniesione po dzień 13. stycznia 1910.

3934. L. s. 5338. Gmina miasta Baranowa p. p. Dolińskiego, w sprawie opłat gminnych od napojów po wygaśnięciu prawa propinacyi, poboru dodatków gminnych na dłuższy okres, założenia sądu itd.

3935. L. s. 5339. Towarzystwo „Muzeum przemysłowe“ w Rzeszowie, p. p. Jabłońskiego w sprawie zakładania muzeów techniczno-przemysłowych i wprowadzenia loteryi klasowej.

3936. L. s. 5340. Markus Duldig, Przemyśl, p. p. Dolińskiego, o wciągnięcie domu jego do wykazu domów uwolnionych od dodatków do podatków.

3937. L. s. 5341. Instytut „Narodny Dom“ we Lwowie, p. p. Hanczakowskiego o subwencyę 40.000 K, na utrzymanie biblioteki, muzeum i bursy.

3938. L. s. 5342. Gmina Sokołówka i okol. p. p. Wereszczyńskiego, o subwencyę na budowę drogi gminnej II. klasy Olesko-Uszniа-Sassów.

3939. L. s. 5343. Wydział powiatowy w Wieliczce, p. p. Maryewskiego, o subwencyę w wysokości 75% na budowę drogi gminnej I. klasy Łazany-Kunice.

3940. L. s. 5344. Stowarzyszenie polskie „Strzecha“ we Wiedniu, p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

3941. L. s. 5345. SS. Felicyanki w Przemyślu, p. p. ks. Stojałowskiego o subwencyę.

3942. L. s. 5346. Towarzystwo kolonii wakacyjnych dla młodzieży szkół średnich miasta Krakowa i Podgórza, p. t. p. o subwencyę.

3943. L. s. 5347. Uniwersytet ludowy im. A. Mickiewicza w Krakowie p. t. p. o subwencyę.

3944. L. s. 5348. Wydział powiatowy we Lwowie p. p. Merunowicza, o podwyższenie subwencyi na 75% na budowę drogi I. klasy Krasów-Wybranowka.

3945. L. s. 5349. Jan Feliks Majerski w Paryżu, p. p. Pinińskiego, o subwencyę na dokończenie nauki śpiewu.

3946. L. s. 5350. Zwierzchność gminna Jordanów, p. p. Bednarskiego, o utworzenie seminaryum nauczycielskiego męskiego.

3947. L. s. 5351. Zwierzchność gminna Dembno, p. p. Bednarskiego, o zapomogę dla Reginy Janosz z powodu pożaru.

3948. L. s. 5352. Ludmiła Kurkowa, wdowa po nauczycielu w Nowym Targu, p. p. Bernadzikowskiego, o odprawę zamiast pensyi.

3949. L. s. 5353. Polskie Towarzystwo Bratniej pomocy i Domu polskiego w Skolem p. p. Czarkowskiego-Golejewskiego o subwencyę.

3950. L. s. 5354. Jadwiga Tuzowa, nauczycielka w Kańczudze, p. p. Skwarkę o policzenie lat służby do emerytury.

3951. L. s. 5355. Antonina Szostkiewiczowa, wdowa po nauczycielu w Tomaszowie, p. p. Urbańskiego, o przyjęcie syna do zakładu naukowo-wychowawczego na koszt funduszu sierocego.

3952. L. s. 5356. Mieszkańcy gminy Przybyły ad Padow Kolonia, p. p. Kędziora, o zniżenie prestacyi szkolnej.

3953. L. s. 5357. Przysiołek Pierzchne ad Jaślany p. t. p. o wydzielenie z gminy Jaślany a przyłączenie do Padwi kolonii lub utworzenie samoistnej gminy.

3954. L. s. 5358. Kazimiera Kotłowska, wdowa po nauczycielu w Krośnie, p. p. Gorayskiego o przedłużenie datku z funduszu sierocego dla syna.

3955. L. s. 5359. Komitet pracy oświatowej im. Maryi Wysłouchowej, Lwów, p. p. Pawlewskiego o subwencyę.

3956. L. s. 5360. Leonia Jankiewicz, przełożona SS. Służebniczek w Starej wsi, przez Członka Sejmu Bilczewskiego, o subwencyę na utrzymanie nowicyatu.

3957. L. s. 5361. Marya z Raków Siessowa, emerytowana nauczycielka w Siółku, p. p. Kurowca o policzenie lat służby.

3958. L. s. 5362. Magistrat w Kołomyi p. p. Kleskiego, w sprawie zmiany ustawy o Radzie szkolnej krajowej.

3959. L. s. 5363. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół" w Gwodździcu, p. t. p. o subwencyę.

3960. L. s. 5364. Polskie Towarzystwo filozoficzne we Lwowie p. p. Pinińskiego, o subwencyę na wydawnictwa.

3961. L. s. 5365. P. n., którem exhibuje się petycye w sprawie opłat konsumcyjnych od napojow spirytusowych i piwa po ustaniu prawa propinacyi, wniesione p. p. Dolińskiego a mianowicie miast: Myślenice, Bełz, Stary Sambor, Stary Sącz, Bolechów, Brzostek, Brzozów, Chrzanów, Chyrów, Ciężkowice, Czortków, Dąbrowa, Delatyn, Komarno, Leżajsk, Lisko, Mosty wielkie, Olesko, Peczeniżyn, Podwołoczyska, Przemyślany, Rudki, Rymanów, Skole, Sokołów, Strzyżów, Szczerzec, Turka, Tylicz, Tyśmienica, Uście dolne, Ustrzyki, Wojnicz, Załoźce, Zborów, Żywiec, Skawina (razem 37 gmin).

3962. L. s. 5366. Mikołaj Kiernicki, kierownik szkoły w Romaszówce, p. p. Cieleckiego, o przyznanie dodatków pięcioletnich.

3963. L. s. 5367. Matylda Kiernicka w Romaszówce, p. t. p. o policzenie lat służby do emerytury.

3964. L. s. 5368. Elżbieta Kasyanowa nauczycielka w Rudodabach, p. t. p. o policzenie lat służby do emerytury.

3965. L. s. 5369. Krajowy związek ochotniczych straży pożarnych we Lwowie, p. t. p. o utworzenie funduszu pożyczkowego dla gmin i wiejskich straży pożarnych na zakupno sikawek.

3966. L. s. 5370. Natalia Jeziorańska, wdowa po jenerale wojsk polskich w Krysowicach, p. p. J. Szeptyckiego o podwyższenie datku lub o zapomogę.

3967. L. s. 5371. Wydział powiatowy w Zborowie, p. p. Viviena, o utworzenie funduszu celem udzielania bezprocentowych pożyczek na cele drogowe.

3968. L. s. 5372. Galicyjskie Towarzystwo c. k. leśniczych i pomocników lasowych, p. p. Cieńskiego, w sprawie projektu co do wprowadzenia dwutypowych zakładów naukowych leśnictwa.

3969. L. s. 5373. Gmina Łopuszna, p. p. Skwarkę, o kreowanie ruskiego gimnazyum w Samborze.

3970. L. s. 5374. Gmina Łukowica p. t. p. o kreowanie ruskiego gimnazyum w Samborze.

3971. L. s. 5375. Gmina Torkanowice, p. t. p. o kreowanie ruskiego gimnazyum w Samborze.

3972. L. s. 5376. Gmina Mrozowice, p. t. p. o kreowanie ruskiego gimnazyum w Samborze.

3973. L. s. 5377. Eugenia Pużyńska, wdowa po nauczycielu w Felsztynie, p. p. Głąbińskiego o dar z łaski.

3974. L. s. 5378. Towarzystwo wzajemnej pomocy studentów politechniki Lwów, p. t. p. o subwencyę.

3975. L. s. 5379. Stowarzyszenie kolonii leczniczej w Krakowie p. p. Landaua o subwencyę.

3976. L. s. 5380. Grzegorz Gogol, diak w Dębnie, p. p. T. Starucha, o przyznanie diaków funkcyonaryuszami cerkwi.

3977. L. s. 5381. Jan Biliński, diak w Bukomyszu, p. p. T. Starucha, o zmianę ustawy konkurencyjnej.

3978. L. s. 5382. S. Marya Polak, im. Zakładu wychowawczego dla sierót w Krakowie, p. p. Bandrowskiego, o subwencyę.

3979. L. s. 5383. Ks. Jan Kolanko w Koniuszkach sieniawskich, p. p. Skarbka, o zasiłek na kościółek.

3980. L. s. 5384. Wydawnictwo zakonu św. Bazylego w Żółkwi, p. p. Skwarkę, o subwencyę na wydawnictwa.

3981. L. s. 5385. Bursa Filii Towarzystwa Proświty w Złoczowie, p. p. Kiweluka, o subwencyę.

3982. L. s. 5386. Marya Herasymowicz, była nauczycielka w Leszniowie, p. t. p. o policzenie lat służby do emerytury.

3983. L. s. s. 5387 Towarzystwo „Akademiczna Hromada" we Lwowie, p. t. p. o subwencyę.

3984. L. s. 5388. Wydawnictwo „Więcej światła" w Krakowie, p. p. Bandrowskiego, w sprawie marnowania pierwiastków pożywczych rosnących dziko na polach.

3985. L. s. 5389. Juliusz Holzmüller, artysta malarz, Lwów, p. p. Adama o zasiłek na studya malarskie.

3986. L. s. 5390. Izba lekarska dla Galicyi zachodniej, p. p. Leo, w sprawie reformy wyborczej.

3987. L. s. 5391. Gmina Ludwinów, p. p. Leo, o przyłączenie gminy obszaru dworskiego do Krakowa.

3988. L. s. 5392. Prezydyum Rady miasta Krakowa, p. t. p. z poparciem gminy Ludwinów o przyłączenie do Krakowa.

3989. L. s. 5393. Gmina miasta Żółkwi, p. p. Starzyńskiego, w sprawie opłat konsumcyjnych po zgaśnięciu prawa propinacyi.

3990. L. s. 5394. Ludwik Ludkiewicz, emerytowany rządca szpitala w Starym Samborze, p. p. Tertila, o podwyższenie emerytury.

Wniesione po dzień 15. stycznia 1910.

3991. L. s. 5405. Gmina Czarny Dunajec p. p. Bernadzikowskiego w sprawie regulacyi potoku Czarny Dunajec.

3992. L. s. 5406. Tadeusz Konstanty Szulc, uczeń konserwatoryum p. p. Bernadzikowskiego o subwencyę na studya.

3993. L. s. 5407. Hipolit Kobyliński, em. nauczyciel w Suczawie p. p. Głąbińskiego o policzenie pięciolecia do emerytury.

3994. L. s. 5408. Waleryan Janiszewski emerytowany nauczyciel w Lubaczowie p. t. p. o reaktywowanie w urzędzie nauczycielskim.

3995. L. s. 5409. Wydział powiatowy w Turce p. p. Hanczakowskiego w sprawie funduszu pożyczkowego na ogniotrwałe krycie dachów.

3996. L. s. 5410. Towarzystwo Panien Ekonomek w Brzeżanach p. p. Schätzla o subwencyę.

3997. L. s. 5411. Filia Towarzystwa „Proświta“ w Buczaczu p. p. Makucha o zapomogę.

3998. L. s. 5412. Zwierzchność gminna w Woli Komborskiej p. p. Stapińskiego o uwolnienie od prestacyi.

3999. L. s. 5413. Jan Jakiel z Jaroszówki p. t. p. w sprawie zwrotu faktycznej straty 1.400 K. poniesionej przy budowie szkoły w Jedliczu.

4000 L. s. 5414. Mieszkańcy m. Tarnowa p. p. Tertila w sprawie reformy wyborczej.

4001. L. s. 5415. Józef Klochowicz, uczeń Akademii sztuk pięknych w Krakowie p. p. Wasunga o zasiłek na studya.

4002. L. s. 5416. Przysiółek Górka ad Zaczernie p. Rzeszów p. t. p. w sprawie niewyłączenia ze związku gminy Zaczernie.

4003. L. s. 5417. Zarząd szkoły w Tyczynie p. t. p. o zasiłek na wycieczkę do Krakowa.

4004. L. s. 5418. Romuald Bielikowicz kierownik szkoły w Załuziu p. p. Theodorowicza o policzenie lat służby do emerytury.

4005. L. s. 5419. P. u., którem exhibuje się petycye dyaków wniesione p. p Kiweluka w sprawie uznania diaków funkcyonaryuszami cerkiewnymi: Smetaniuka, Remirawskiego. Kamioneckiego, Grzymałowskiego Pawłyszyna, Kosteńka, diaka dekanatu radziechowskiego, Michajluka.

4006. L. s. 5420. P. u., którem exhibuje się petycye dyaków wniesione p. p. T. Starucha w sprawie uznania diaków i organistów funkcyonaryuszami cerkiewnymi a mianowicie Hirnego, Zajła, Biła, Tracza, Sojki.

4007. L. s. 5421. P. u., którem exhibuje się petycye dyaków wniesione p. p. ks. Senyka w sprawie uznania ich funkcyonaryuszami cerkiewnymi a mianowicie: Marcyniuka, Pryjmaka, Andrejszyna, Fedorowa, Goreckiego, Białeckiego, Szewczuka, Iwaśkowa, Kalmuka, Fediuka, Melnyka, Nazarewicza, Głomby, Kota, diaków dekanatu żukowskiego, Dołczaka, Mycaka, Kohuta, Wapeńskiego, Iwasiowa, diaków dekanatu kozłowskiego: Baczyńskiego, Makowieckiego, Jachniewicza.

4008. L. s. 5428. Honorata Perejmybida, wdowa po służącym Wydziału krajowego p. p. Kiweluka, o zapomogę.

4009. L. s. 5429. Słowarzyszenie katolickie im. Joanny. d'Arc. dla opieki nad dziewczętami p. p. Jaworskiego o subwencyę.

4010. L. s. 5430. Konwent Bonifratrów w Krakowie p. t. p. o subwencyę na restauracyę kościoła.

4011. L. s. 5431. Krajowy Związek turystyczny w Krakowie p. p. Federowicza o subwencyę.

4012. L. s. 5432. Komitet c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie p. p. Z. Tarnowskiego o subwencyę na instruktora.

4013. L. s. 5433. Galicyjskie Towarzystwo muzyczne we Lwowie p. p. A. Lubomirskiego o subwencyę na cele konserwatoryum.

4014. L. s. 5434. Zofia Ligia Dłużyńska w Zakliczynie p. p. Bernadzikowskiego o subwencyę na wydawnictwo utworów muzycznych.

4015. L. s. 5435. Urząd miejski Bohorodczany p. p. Dolińskiego w sprawie opłat konsumcyjnych po zgaśnięciu prawa propinacyi.

4016. L. s. 5436. Amalia Olszewska, sierota po dyetaryuszu rachunkowym

Lwów p. p. Federowicza o dożywotni dar z łaski.

1017. L. s. 5437. Gmina Zbadyn Kutenberg p. p. Korola o wyłączenie z pow. Jaworów a przyłączenie do powiatu Gródek Jagielloński.

1018. L. s. 5438. Gmina Tuczapy p. t. p. o wyłączenie z powiatu Jaworów a przyłączenie do powiatu Gródek Jagielloński.

1019. L. s. 5439. Jan Lubieniec em. nauczyciel w Tarnopolu p. p. Makucha o zapomogę.

1020. L. s. 5440. Wydział pow. w Wadowicach p. p. Bernadzikowskiego, Witosa, Stapińskiego, Krężla, Długosza, Wasunga, Stylę — w sprawie przyznania gminom koncesyi na wyszynk trunków po zgaśnięciu prawa propinacyi.

1021. L. s. 5441. Wydział pow. Limanowa p. p. Marszałkowicza w sprawie podwyższenia ekwiwalentu za zniesioną prestacyę drogową z 8% na 16% dodatków do podatków bezpośrednich.

1022. L. s. 5442. Związek katolickich kobiet polskich we Lwowie p. t. p. o subwencyę.

1023. L. s. 5443. Grono nauczycielskie w Żywcu p. p. Szweda o przeniesienie do II. kl. płac nauczycielskich.

1024. L. s. 5444. Anna Grodzka nauczycielka w Sielcu p. p. Skarbka o policzenie lat służby.

1025. L. s. 5445. Wasyl i Katarzyna Soroka, rolnicy w Ostrowie pohoreckim p. t. p. o zwolnienie od ponoszenia kosztów leczenia syna w Kulparkowie.

1026. L. s. 5446. Towarzystwo ogrodnicze Tarnów p. p. Witosa o subwencyę na wydawnictwo „Poradnika ogrodniczego".

1027. L. s. 5447. Gmina Pójło powiat Kałusz p. p. Kurowca o wolny pobór surowicy dla poprawy paszy.

1028. L. s. 5448. Zarząd główny Towarzystwa kółek rolniczych Lwów p. p. Cieleckiego o utworzenie funduszu pożyczkowego na zakupno sikawek.

1029. L. s. 5449. Gmina Bandrów — Kolonia p. p. Haempla o wyłączenie z gminy Bandrów i utworzenie samoistnej gminy.

1030. L. s. 5450 P. u., którem exhibuje się petycye gmin wniesione p. p. Adama w sprawie reformy wyborczej a mianowicie Bierowki, Nowosielec, Wólki bielińskiej, Racławic, Nowej wsi, Dąbrówki, Siedleszczan, Jamnicy, Nadbrzezia, Pilchów, Grębów, Rowelówka, Przyłęka, Widełki, Koziarna, Zarnowa, Markowiny, Mart nowy.

1031. L. s. 5451. Karol Wieczorkowski i tow. p. p. Adama w sprawie reformy wyborczej.

1032. L. s. 5452. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół" w Dolinie p. p. Cipsera o subwencyę.

1033. L. s. 5453. Miasto Dolina p. t. p. w sprawie bezpłatnego poboru surowicy solnej dla bydła.

1034. L. s. 5454. Jan Solecki, majster murarski w N. Sączu p. p. Myjaka o przyznanie w drodze łaski odszkodowania straty poniesionej przy budowie szpitala w Nowym Sączu.

1035. L. s. 5455. Zarząd główny Tow. Eleuteryi w Krakowie p. p. Pawlewskiego o subwencyę.

1036. L. s. 5456. Zarząd główny Tow. Eleuterya w Krakowie p. t. p. j. w.

1037. L. s. 5457. Konwent Braci Mniejszych (OO. Bernardynów) w Krap. p. Leo o subwencyę na restauracyę kościoła.

1038. L. s. 5458. Władysław Waleryan Krawczyński, naucz. w Dobrówkach breńskich p. p. Skołyszewskiego o posadę w szkole ogrodniczej w Tarnowie.

1039. L. s. 5459. Gminy Huciska jaworzyckie i Widaczów p. t. p. o

przeprowadzenie trasy i budowę drogi.

4040. L. s. 5460. Memoryał Stow. przemysłow zawodowych eksporterów nierogacizny Lwów, p. t. p. w sprawie powoływania delegatów stowarzyszeń do komisyi i ankiet obradujących nad sprawami chowu i handlu nierogacizny.

4041. L. s. 5464. Ludmiła Kurkowa, wdowa po naucz. w Nowym Targu p. p. Skołyszewskiego o odprawę zamiast pensyi.

4042. L. s. 5462. Bursa gimnazyalna w Myślenicach p. t. p. o subwencyę.

4043. L. s. 5463. Jan Timczak, dozorca chorych w szpitalu w Przemyślu p. t. p. o pensyę.

4044. L. s. 5464. Stanisław Siekierski, właściciel zakładu jubilerskiego, Lwów p. t. p. o subwencyę.

4045. L. s. 5465. Ogół kupiectwa pow. Kamionka strumiłowa w sprawie ucisku w nabyciu soli.

4046. L. s. 5466. Dtto p. t. p. w sprawie braku soli w głównym składzie.

4047. L. s. 5467. Zgromadzenie SS. Służebniczek Serca Jezusowego w Krakowie p. t. p. o subwencyę.

4048. L. s. 5468. Józef Krzyżanowski em. naucz. w Brzeżanach, p. t. p. o policzenie lat służby.

4049. L. s. 5469. Kazimiera Kotłowska, wdowa, po naucz. w Krośnie, p. t. p. o przedłużenie wsparcia sierocego dla syna.

4050. L. s. 5470. Antonina Derdelewiczówna, naucz. w Rozdole p. p. Dolińskiego w sprawie niewypłacenia poborów w kwocie 933 K 33 h.

4051. L. s. 5471. Stow. Gwiazda w Tarnopolu p. p. Michałowskiego o subwencyę.

4052. L. s. 5472. Leokadya Turzańska, naucz. w Nowoszycach, p. t. p. o policzenie lat służby.

4053. L. s. 5473. Wydział pow. w Trembowli p. p. Cielucha z poparciem petycyi Wydziału powiatowego w Grybowie w sprawie utworzenia funduszu pożyczkowego.

4054. L. s. 5474. Julia Grabowska, naucz. w Słobudce bołszowieckiej p. p. Lewickiego o policzenie lat służby.

4055. L. s. 5475. Gmina Albigowa p. p. Żardeckiego przeciw podziałowi powiatu łańcuckiego na dwa powiaty.

4056. L. s. 5476. Gmina Zarszyn p. p. Wrześniowskiego o kreowanie sądu w Zarszynie.

4057. L. s. 5477. Marya z Kittasów Janikowska, em. naucz. Lwów, przez Wydział krajowy w sprawie policzenia lat, wymiaru emerytury za spędzone lata w służbie.

4058. L. s. 5478. Stefan Jurkiewicz i tow. z Jawornika polskiego p. p. Pawlewskiego w sprawie zamykania szynków.

4059. L. s. 5479. X. Tadeusz Zaczkiewicz i tow. dtto p. t. p. j. w.

4060. L. s. 5480. Wojciech Żak dtto p. t. p. j. w.

4061. L. s. 5481. Tow. literackie im. A. Mickiewicza Lwów, p. p. Hupkę o subwencyę na wydawnictwo.

4062. L. s. 5482. Jan Szczupkowski, artysta rzeźbiarz Kraków, p. p. Jaworskiego o zasiłek na studya.

4063. L. s. 5483. Gmina Wierzawice p. p. Żardeckiego o podział powiatu łańcuckiego na dwa okręgi.

4064. L. s. 5484. Renner Walerya, bezpłatna praktykantka na poczcie w Piwniczny p. p. Głąbińskiego, o zapomogę w rocznej kwocie 120 K aż do pełnoletności.

4065. L. s. 5485. Pet. Tow. gimn. Sokół Zagrobela p. p. Czarkowskiego-Golejewskiego o subwencyę.

4066. L. s. 5486. Stała delegacya Zjazdów techników polskich Lwów, p. p. Pawlewskiego o subwencyę na V. Zjazd techników pol.

Wniesione po dzień 17. stycznia. 1910.

1067. L. s. 5487. Pryw. żeńskie Seminaryum nauczycielskie w Brodach p. p. Salę o subwencyę na r. 1910.

1068. L. s. 5493. Adam hr. Dunin inżynier w Lisku p. p. Pawlewskiego o subwencyę na wydanie dzieł technicznych.

1069. L. s. 5494. Michał Gustowicz, nauczyciel w Samborze, p. p. Sobolewskiego o uchylenie nagany i przyznanie dodatku pięcioletniego.

1070. L. s. 5495. Magistrat m. Krakowa p. p. Leo w sprawie podwyższenia opłat gm. od. spirytusu, piwa i miodu.

1071. L. s. 5496. Komitet ku uczczeniu 500 rocznicy zwycięstwa pod Grunwaldem p. t. p. o subwencyę 150.000 K. na pokrycie kosztów obchodu rocznicy.

1072. L. s. 5497. Józef Żaki emeryt nauczyciel, p. p. Michałowskiego o policzenie lat służby.

1073. L. s. 5498. Gmina Żydatycze p. p. Merunowicza o zasiłek na ochronkę.

1074. L. s. 5499. Marya Zajączkowska wdowa po pisarzu etat. Wydz. kraj. Lwów. p. t. p. o dar z łaski.

1075. L. s. 5500. Sekretaryat kursu uniuniwersytecz. Wiedeń, p. p. Abrahamowicza o subwencyę.

1076. L. s. 5501. Magistrat miasta Wadowic p. p. Maissa w sprawie nielegalnego wydzielenia części gminy Wadowic i wcielenia jej do gminy Gorzenia dolnego.

1077. L. s. 5502. Dyrekcya dóbr JC. Wys. Arcyksięcia Karola Stefana w Żywcu p. p. Maissa o uwolnienie części produkcyi rozdawanej urzędnikom i robotnikom od opłaty konsumcyjnej.

1078. L. s. 5503. Dyrekcya dóbr JC. Wys. Arcyksięcia Karola Stefana w Żywcu p. t. p. w sprawie pozostawienia opłaty konsumcyjnej w dotychczasowej wysokości i unieważnienia opłaty szynkarskiej dla gmin na granicy.

1079. L. s. 5504. Urząd gm. m. Tustanowice Wolanka, p. p. Halbana w sprawie zaliczenia do miast.

1080. L. s. 5505. Urząd gm. m. Tustanowice Wolanka p. t. p. o zaliczenie do II. klasy płac.

1081. L. s. 5506. Gmina Rzegocin p. p. Jedynaka o założenie Sądu w Wielopolu skrzyńskiem.

1082. L. s. 5507. Gmina Chyrów i okol. wsi p. p. Sodomorę w sprawie kreowania sądu w Chyrowie.

1083. L. s. 5508. Gmina Jordanów p. p. Bednarskiego o kreowanie Starostwa.

1084. L. s. 5509. Stow. dla zwalczenia gruźlicy Lwów, p. p. Loewensteina o subwencyę.

1085. L. s. 5510. Sp. oszczędności i pożyczek w Lękach górnych p. p. Krężla o ułatwienie kredytu hip. w Banku krajowym.

1086. L. s. 5511. Stow. przem. Majstrów murarskich etc. Lwów, p. p. Ciuchcińskiego w sprawie rozporządzenia Namiestnictwa o wydawaniu koncesyi budowni. kandydatom niekwalifikowanym.

1087. L. s. 5512. Gmina N. Targ p. p. Bednarskiego w sprawie opłat konsumcyjnych po zgaśnięciu prawa propinacyi.

1088. L. s. 5513. Miasto Skałat p. p. Pinińskiego o założenie gimnazyum.

1089. L. s. 5514. Franciszka Wistocka, wdowa po nauczycielu Lwów, p. p. Adama o pensyę.

1090. L. s. 5515. Filipina Czemeryńska, em. naucz. Lwów, p. t. p. o policzenie lat służby przy szkole PP. Benedyktynek.

4091. L. s. 5516. Tow. Dam dobroczynności w Śniatynie p. p. Moysę o zasiłek dla ochronki.

4092. L. s. 5517. S. Alojza Rostkowska Pust. SS. Służebniczek S. J. Lwów p. p. Mycielskiego i członka Sejmu Bilczewskiego o zapomogę.

4093. L. s. 5518. Józef Mann — Lwów p. p. Onyszkiewicza o zasiłek na kształcenie się w śpiewie.

4094. L. s. 5519. Katarzyna Mieśniowska nauczycielka w Groblach p. p. Bisa o policzenie lat do emerytury.

4095. L. s. 5520. P. u., którem exhibuje petycye gmin wniesione p. p. Kleskiego przeciw projektowi przymusowych związków rolniczych mianowicie: Gorliczyna, Przemiwólki, Dębica, Czeluśnica, Pasieki, Zubrza 2, Kozielniki, Sichów, Chorążec, Laskówka morawska, Łukowa, Wielopole, Ropczyce, Sosnice, Witkowice, Tłusteńskie, Zarudziec, Świętoniowa, Sieklówka dolna, Lublica, Laski, Zarzecze, Sobniów, Warzyce.

4096. L. s. 5521. Stanisław Wajda i tow. p. p. Kleskiego przeciw projektowi przymusowych związków rolniczych.

4097. L. s. 5522. Józef Baron i tow. p. t. p. przeciw projektowi przymusowych związków rolniczych.

4098. L. s. 5523. P. u., którem exhibuje się petycye gmin, wniesione p. p. Adama przeciw projektowi przymusowych związków rolniczych mianowicie: Kościejów, Zalesie, Hanaczówka, Korościetyn, Huta stara, Folwarki, Dubienko, Berezówka, Puźniki, Słobódka dolna Weleśniowa, Wyczółki, Zalesie, Wólka tarnowska, Zaszków, Sieklówka górna.

4099. L. s. 5524. P. u., którem exhibuje się petycye gmin wniesione p. p. Salę w sprawie reformy wyborczej.

4100. L. s. 5525. Gmina Wólka mędrzechowska p. p. Bojkę o pokrycie niedoboru na budowę szkoły.

4101. L. s. 5526. Włodzimierz Turski, nauczyciel w Przegnojowie p. t. p. o policzenie lat służby.

4102. L. s. 5527. Józefa Woleńska długoletnia artystka teatru Skarbka p. p. Wereszczyńskiego o zapomogę.

4103. L. s. 5528. Wydział pow. w Kolbuszowy p. p. Tyszkiewicza w sprawie zmiany ustawy drogowej.

4104. L. s. 5529. Gmina Josefberg pow. Drohobycz p. p. Zamoyskiego o zasiłek na budowę spalonej szkoły.

Wniesione po dzień 20. stycznia 1910.

4105. L. s. 5541. Jadwiga Strokowa, Kraków, p. p. Tadeusza Cieńskiego o subwencyę na wydawnictwo książek dla dzieci.

4106. L. s. 5542. Wydział gal. Tow. lekarzy weterynaryjnych we Lwowie, p. p. Bernadzikowskiego o subwencyę na wydawnictwo „Przeglądu weterynaryjnego".

4107. L. s. 5543. Wydział powiatowy w Kamionce Strumiłowej, p. p. Stanisława Badeniego z poparciem petycyi Wydziału powiatowego w Grybowie w sprawie funduszu pożyczkowego na drogowe roboty.

4108. L. s. 5544. Wydział powiatowy Grybów, p. p. Pilata o podwyższenie subwencyi na drogę z Krynicy do wysokości 75%.

4109. L. s. 5545. Gmina miasta Pilzna, p. p. Dolińskiego o podwyższenie opłat komunalnych od napojów propinacyi.

4110. L. s. 5546. Towarzystwa przyjaciół nauk w Przemyślu p. t. p. o subwencyę.

4111. L. s. 5547. Koło Pań T. S. L. we Lwowie p. p. Adama o subwencyę na budowę bursy dla dziewcząt.

4112. L. s. 5548. Jan Benesch, emerytowany nauczyciel, Lwów, p. p. Stanisława Mycielskiego o zapomogę.

4113. L. s. 5549. Wydawnictwo czasopisma pedagogicznego „Rodzina" i szkoła we Lwowie, p. p. Głąbińskiego o subwencyę na r. 1911.

4114. L. s. 5550. Zarząd oddziałowy polskiego Towarzystwa pedagogicznego w Samborze, p. p. Sobolewskiego o subwencyę na utrzymanie prywatnego Seminaryum żeńskiego.

4115. L. s. 5551. Ludwika Kraskowska, uczenica szkoły sztuk pięknych, Kraków, p. p. Adama o stypendyum na malarstwo.

4116. L. s. 5552. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół" w Jordanowie, p. p. Bednarskiego o subwencyę.

4117. L. s. 5553. Marya Rzeszotko, żona nauczyciela w Jaroszowicach, p. p. Wereszczyńskiego o udzielenie pensyi.

4118. L. s. 5554. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół" w Pnikucie, p. t. p. o subwencyę.

4119. L. s. 5555. Stefania Lidwinowa, komornica w Bogenicach, p. t. p. o zapomogę.

4120. L. s. 5556. Walerya Pacanowska, wdowa po nauczycielu w Siczosłowicach, p. p. Beruadzikowskiego o przyznanie pensyi.

4121. L. s. 5557. Zofia z Lubaczewskich Pilchowa, nauczycielka w Kormowicach, p. p. E. Mycielskiego o policzenie lat do emerytury

4122. L. s. 5558. Michalina Helena Kukurudzowa, wdowa po nauczycielu w Zamilińcach; p. p. Adama j. w.

4123. L. s. 5559. Stanisława Weissowa, nauczycielka w Sojkowy, p. p. Bisa j. w.

4124. L. s. 5560. Włodzimierz Kaczorowski, nauczyciel w Łazach, p. p. Wereszczyńskiego j. w.

4125. L. s. 5561. Michał Swistun, były nauczyciel w Zielonej, p. p. Kiweluka o wyznaczenie pensyi.

4126. L. s. 5562. Gmina Magierów, p. p. Korola o kreowanie sądu w Magierowie.

4127. L. s. 5563. Gmina Handzlówka, p. p. Żardeckiego przeciw podziałowi powiatu łańcuckiego na 2 powiaty.

4128. L. s. 5564. Gmina Wysoka p. t. p. w sprawie budowy 1-klasowej szkoły.

4129. L. s. 5565. Gmina Horodłowice, p. p. Wincentego Kraińskiego o zwolnienie od dobrowolnych świadczeń na szkołę.

4130. L. s. 5566. Mieszkańcy Oleksia i Jaruszczyc, p. p. Kiweluka o wyłączenie z gminy Komorów powiat Stryj i utworzenie osobnej gminy.

4131. L. 5567. Grono nauczycielskie w Dolinie, p. p. Cipsera o zaliczenie miasta do II. klasy płac nauczycielskich.

4132. L. s. 5568. Gmina Pacyków powiat Stanisławów, p. p. Makucha o regulacyę rzeki Bystrzycy.

4133. L. s. 5569. Filia Towarzystwa pedagogicznego w Zaleszczykach, p. p. Kiweluka o zasiłek na bursę.

4134. L. s. 5570. Mieczysław Krajewski, nauczyciel w zakładzie głuchoniemych we Lwowie, p. p. Bernadzikowskiego, o zasiłek na wyjazd do zakładów zagranicznych.

4135. L. s. 5571. Gmina Sośnice, p. p. Jedynaka, o założenie sądu w Wielopolu skrzyńskim.

4136. L. s. 5573. Gmina Sąsiadowice, p. p. Sozańskiego, o przekształcenie 2-klasowej szkoły na 1-klasową.

4137. L. s. 5571. Gmina miasta Wadowice, p. p. Maissa, w sprawie ponoszenia ciężarów wygórowanych na utrzymanie szkół pospolitych i wydziałowych.

1138. L. s. 5575. Gmina Medynia głogowska i okol., p. p. Stapińskiego, w sprawie budowy drogi od Trzewosi do Czarny.

1139. L. s. 5576. Izabela z Gramskich Pożniakowa, wdowa po zarządcy pod. Lwów, p. p. Adama o zasiłek na śpiew.

1140. L. s. 5577. Gmina miasta Rzeszowa, p. p. Jabłońskiego, o podwyższenie poboru opłat gminnych od napojów spirytusowych.

1141. L. s. 5578. Michał Daniłko, emerytowany nauczyciel w Jowczu, p. p. Merunowicza o podwyższenie emerytury.

1142. L. s. 5579. Towarzystwo św. Apostoła Pawła we Lwowie, p. p. Kiweluka o subwencyę na wydawnictwo.

1143. L. s. 5580. Gmina Siedliska, p. p. Merunowicza, o przyjęcie kosztów utrzymania Gottliba Salz recte Birn na fundusz kraj.

1144. L. s. 5581. Wydział powiatowy Wieliczka, p. p. Czecza, w sprawie zmiany ustawy drogowej.

1145. L. s. 5582. Reprezentacya miasta Brodów p. p. Rittla w sprawie opłat konsumcyjnych od piwa i wódki.

1146. L. s. 5583. Mieszkańcy kolonii Edwardówka ad Ceperów, p. p. Merunowicza, o utworzenie samoistnej gminy.

Wniesione po dzień 21. stycznia 1910.

1147. L. s. 5591. Stefan Fefsztyński, uczeń Akademii sztuk pięknych w Krakowie, p. p. Salę o zasiłek na malarstwo.

1148. L. s. 5592. Konstancya Palatyńska, wdowa po nauczycielu w Śniatynie p. p. Makucha o przyznanie wynagrodzenia za 32 lat służby.

1149. L. s. 5593. Nauczycielstwo w Podwołoczyskach p. p. Pinińskiego o o przyznanie II klasy płac.

1150. L. s. 5594. Gmina Trzebinia wieś i miasto p. p. E. Mycielskiego o przyznanie nauczycielstwu III. kl. płac.

1151. L. s. 5595. Hryń Charski, rolnik w Bebudowie p. p. Lewickiego o odpisanie kosztów leczenia syna Stefana w szpitalu św. Zofii we Lwowie.

1152. L. s. 5596. Mikołaj Matwijów, gospodarz w Obłażnicy, p. p. Senyka o przyjęcie kosztów leczenia sieroty w Kulparkowie.

1153. L. s. 5597. Towarzystwo szpitala dla dzieci im. św. Zofii we Lwowie p. p. Marsa o pokrycie niedoboru administracyjnego z r. 1909 w kwocie 10.000 K.

1154. L. s. 5598. Związek Stowarzyszeń przemysłowych, Lwów, p. p. Rutowskiego o subwencyę na r. 1910.

1155. L. s. 5599. Gmina Szczurowa p. p. Götza o kreowanie sądu powiatowego z siedzibą w Szczurowej powiat Brzesko.

1156. L. s. 5600. Bursa św. Mikołaja w Stanisławowie p. p. Krynickiego o subwencyę.

1157. L. s. 5602. Izabela Kozłowska, wdowa po profesorze konserwatoryum p. p. Wrześniowskiego o zapomogę.

1158. L. s. 5603. Ks. Franciszek Rabij, proboszcz w Samborze, p. p. Lewickiego o zasiłek na szkołę diaków.

1159. L. s. 5604. Towarzystwo Ochronka dla dziewcząt żydowskich imienia Leona i Julii Teichmanów, p. p. Michałowskiego o subwencyę.

4160. L. s. 5605. Stowarzyszenie wzajemnej pomocy kupców i młodzieży handlowej Lwów, p. p. Adama o subwencyę na budowę sanatoryum dla gruźlicznych.

4161. L. s. 5606. Spółka oszczędności i pożyczek w Boryni, p. p. Kiweluka o odpisanie zwrotu zasiłku na założenie spółki.

4162. L. s. 5607. Kulczyce szlacheckie, p. p. Skarbka o założenie gimnazyum w Samborze.

4163. L. s. 5608. Zwierzchność gminna w Brylińce p. t. p. o wyłączenie gminy z Niżankowic a przyłączenie do Przemyśla.

4164. L. s. 5609. Magistrat miasta Tarnopola, p. p. Michałowskiego w sprawie opłat komunalnych po zagaśnięciu prawa propinacyi.

4165. L. s. 5610. Magistrat miasta Podgórza, p. p. Maryewskiego o zezwolenie poboru opłaty od piwa w wysokości 6 K od 1 hl.

4166. L. s. 5611. Gmina Rozwienica, p. p. Adama w sprawie prestacyi szkolnej.

4167. L. s. 5612. S. M. Franciszka, Przełożona Felicyanek w Przemyślu p. p. Sapiehę i Czaykowskiego o subwencyę na budowę internatu.

4168. L. 5613. Towarzystwo ludoznawcze, p. p. Starzyńskiego o subwencyę na rok 1910.

4169. L. s. 5614. Nauczycielstwo lwowskie, p. p. Adama o podwyższenie dodatku na mieszkanie.

4170. L. s. 5615. Kazimierz Hordyński, technik gorzenialny, Spasów, p. p. Raciborskiego o subwencyę na pokrycie kosztów wydanego dziełka „Gorzelnictwo".

4171. L. s. 5616. Wydział powiatowy w Kolbuszowy, p. p. Tyszkiewicza o wyjednanie rozszerzenia przepisów co do ulg w sprawie służby wojskowej.

4172. L. s. 5617. Wydział powiatowy w Bóbrce, p. p. Pawlewskiego, popiera petycyę Wydziału powiatowego w Grybowie w sprawie funduszu na cele drogowe.

4173. L. s. 5618. Dtto p. t. p. o wyjednanie rozszerzenia przepisów co do ulg w sprawie służby wojskowej.

4174. L. s. 5619. Gmina Wola batowska p. t. p. przeciw projektowi przymusowych związków rolniczych.

4175. L. s. 5620. Józef Szerszeniewicz, właśc. fabryki medalików w Krakowie p. t. p. o zasiłek na prowadzenie fabryki.

4176. L. s. 5621. Gmina Lipnica górna p. p. Pawlewskiego o zwolnienie od prestacyi.

4177. L. s. 5622. Tekla Baczyńska, Stary Sącz, p. t. p. o dar z łaski.

4178. L. s. 5623. Gmina miasta Brzeżan p. p. Schätzla o nadanie prawa wyższej opłaty komunalnej od wódki, piwa i miodu.

4179. L. s. 5625. Komitet krajowego III. międzynarodowego kongresu hygieny szkolnej w Paryżu 1910 r. Lwów p. p. Laskowskiego o subwencyę.

4180. L. s. 5627. Gmina miasta Krakowa p. p. Leo o uchwalenie noweli do §. 16 ustawy budowniczej dla miasta Krakowa z 18. lipca 1883 Nr. 93. Dz. u. kr.

4181. L. s. 5628. Dtto p. t. p. o przyłączenie do niej obszaru dworskiego Ludwinów i gminy Dąbie z przysiółkami Błszczem i Głąbinowem.

Wniesione po dzień 22. stycznia 1910.

4182. L. s. 5629. Olga Ostrowska, wdowa po zarządcy szpitala powszechnego w Kołomyi, p. p. Kleskiego, o zapomogę.

4183. L. s. 5643. Władysław Łopuszański, emerytowany nauczyciel w Samborze, p. p. Michałowskiego, o przyznanie emerytury po myśli nowej ustawy

4184. L. s. 5644. Gmina i Rada szkolna miejscowa w Piotrowicach, p. p. Stylę, o zmianę §. 67. regulaminu szkolnego.

4185. L. s. 5645. Gmina miasta Bóbrki, p. p. Dolińskiego, w sprawie przyznania wyższych opłat od napojów spirytusowych.

4186. L. s. 5646. Karolina Dyrdzińska, wdowa po nauczycielu w Przemyślu, p. t. p. o zapomogę.

4187. L. s. 5647. Rada zawiadowcza Towarzystwa bursy przemyskiej w Przemyślu, p. t. p. o zapomogę na rok 1909/10.

4188. L. s. 5648. Towarzystwo „Szkilna Pomicz" w Sokalu, p. p. Wincentego Kraińskiego, o subwencyę na rok 1909/10.

4189. L. s. 5649. Towarzystwo pomocy naukowej dla Polek im. Kraszewskiego, p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

4190. L. s. 5650. Wydział powiatowy w Stryju, p. p. Stadnickiego i Jul. Brunickiego, o zapomogę dla pogorzelców gminy Półpotoku i Synowódzka wyżnego.

4191. L. s. 5651. Gmina Turze, powiat Stary Sambor, p. p. Lewakowskiego, o zniżenie prestacyi na płace nauczycielskie.

4192. L. s. 5652. Gmina miasta Lwowa, p. p. Ciuchcińskiego, o zmianę postanowień ustawy z dnia 18. grudnia 1881 Dz. u. kr. Nr. 48/883.

4193. L. s. 5653. Gmina Nowy Kałusz, p. p. Kurowca, o uwolnienie od prestacyi szkolnej.

4194. L. s. 5654. Członkowie Towarzystwa Samoobrony funkcyonaryuszy propinacyi w Samborze, p. p. Skarbka, o zabezpieczenie bytu po zgaśnięciu prawa propinacyi.

4195. L. s. 5659. Gmina miasta Halicza, p. p. Senyka, o zniesienie myta drogowego i mostowego na drodze krajowej pod Haliczem.

4196. L. s. 5660. Krajowy Związek turystyczny, Kraków p. p. Bandrowskiego o zasiłek na koszta kwaterowania ludzi w czasie obchodu grunwaldzkiego.

4197. L. s. 5661. Marya z Baronów Czechowiczów Kiełbusiewicz wdowa Lwów p. p. Skołyszewskiego o dodatek dla dzieci z funduszu sierocego.

4198. L. s. 5662. Dr. Leonard Chołowiecki lekarz okręg. w Jezupolu p. Wydział krajowy o veniam aetatis

Wniesione po dzień 24. stycznia 1910.

4199. L. s. 5666. Franciszek Bobiński, nauczyciel w Kołomyi Fleberg, p. p. Stapińskiego o przyznanie pięciolecia.

4200. L. s. 5667. Pelagia Juszko, wdowa po nauczycielu w Dobrusynie, p. p. Kiweluka o podwyższenie pensyi.

4201. L. s. 5668. Antoni Skórski, emerytowany nauczyciel w Krośnie, p. p. Stapińskiego o podwyższenie emerytury.

1202. L. s. 5669. Towarzystwo „Pomoc“ w Żurownie. p. p. Senyka o subwencyę.

1203. L. s. 5670. Julia Mogiła Stankiewicz, wdowa po weterynarzu wojskowym. pow. Kraków, p. p. Wasunga o zasiłek.

1204. L. s. 5671. Rusko-ukraińsko powiatowa Bursa w Brodach, p. p. członka Szeptyckiego o zapomogę.

1205. L. s. 5672. Filia ruskiego Towarzystwa pedagogicznego w Brodach, p. t. p. dtto na cele Towarzystwa.

1206. L. s. 5673. Wydział pow. Rawa ruska, p. p. Niezabitowskiego o subwencyę w wysokości 65% na budowę drogi.

1207. L. s. 5674. Związek właścicieli realności w Nowym Sączu, p. p. ks. Stojałowskiego o odroczenie wykonania inwestycyi gminnej.

1208. L. s. 5675. Towarzystwo św. Salomei w Białej, ptp. o subwencyę na ochronkę.

1209. L. s. 5676. Maciej Rączka, pryw. nauczyciel Hucisko p. t. p. o nadanie stałej zapomogi.

1210. L. s. 5677. Klara Marya Nalepińska, Przełożona Sióstr Kapucynek w Kętach, p. t. p. o zapomogę na ochronkę opuszczonych ubogich sierót.

1211. L. s. 5678. Antonina Derlewicz, nauczycielka w Rozdole, p. t. p. o policzenie lat służby.

1212. L. s. 5679. Związek katolicko-społeczny w Morawsku, p. t. p. o zamykanie szynków w niedzielę i świ ta.

1213. L. s. 5680. Gmina Czerhawa, p. p Skwarka o założenie ruskiego gimnazyum w Samb rze.

1214. L. s. 5681. Gmina Ruska wieś p. p. Sapiechę o zabezpieczenie gruntów przed wylewem rzeki San.

1215. L. s. 5682. Stowarzyszenie ochronki dziewcząt w Stanisławowie, p. p. Brykczyńskiego o subwencyę.

1216. L. s. 5683. Karolina z Dąbkiewiczów Wiśniewska, wdowa po nauczycielu, p. p. Battaglię o podwyższenie pensyi wdowie.

1217. L. s. 5684. Aleksander Zabokrzycki, rządowo upoważniony inżynier w Cieszanowie, p. p. Kozłowskiego o stypendyum dla córki na studya malarskie.

1218. L. s. 5685. Paraszkiewicz Miedzińska, Lwów, p. p. Stojałowskiego o zapomogę.

1219. L. s. 5687. Karpeniuk Jakób i Marya i inni w Woskrsińcach, pow. Kołomyja, p. p. Myrouiuka-Zajaczka o udzielenie zapomogi z powodu powodzi.

Wniesione po dzień 25. stycznia 1910.

1220. L. s. 5695. Marya Doroszowa, żona em. nauczyciela w Potoku złotym p. p. Stojałowskiego o policzenie lat służby.

1221. L. s. 5696. Władysław Dedio, naucz. w Woli dźwińskiej p. t. p. o policzenie lat służby.

1222. L. s. 5697. Furmanik Franciszek, naucz. w Głogoczowie p. t. p. o policzenie lat służby.

1223. L. s. 5698. Gmina Siemień i okoliczne pow. żywieckiego p. p. Szweda o posadę lekarza okręgowego.

1224. L. s. 5699. Związek studentów Architektury w szkole politechniczej Lwów, p. p. Pawlewskiego, o subwencyę.

1225. L. s. 5700. Jan Stefanowicz, em. naucz. Bolechów p. p. Stojałowskiego w sprawie zwolnienia kwi-

tów na pobranie płacy od potwierdzenia urzędu paraf. i gm.

4226. L. s. 5701. Gmina m. Jasła p. p. Adama, o zezwolenie na pobór opłat komunalnych od napojów spirytusowych.

4227. L. s. 5702. Gmina m. Krosna p. p. Maissa o zezwolenie na pobór opłat komunalnych od napojów spirytusowych.

4228. L. s. 5703. Gmina m. Złoczowa p. t. p. o zezwolenie na pobór opłat komunalnych od napojów spirytusowych.

4229. L. s. 5704. Wydział pow. Cieszanów p. p. Kozłowskiego w sprawie projekt. kolei Jaworów-Lubaczów-Cieszanów-Ptasów, ku granicy.

4230. L. s. 5705. Zarząd gminy wyznaniowej izraelickiej w Nowym Sączu p. p. Korytowskiego Witołda o subwencyę na utrzymanie szpitala Cesarza Franciszka Józefa I.

4231. L. s. 5706. Komitet budowy Kościoła w Gródku p. p. Cielucha o zasiłek na budowę kościoła.

4232. L. s. 5707. Gmina Kornalowice, p. p. Myroniuka - Zajaczuka o kreowanie ruskiego gimnazjum w Samborze.

4233. L. s. 5708. Mieszkańcy gminy Zborowice i Płosna, p. p. Stapińskiego w sprawie udzielenia koncesyi propinacyjnych gminom i stowarzyszeniom.

4234. L. s. 5709. Mieszkańcy gminy Płosna p. t. p. w sprawie reformy wyborczej i wprowadzenie ustawy językowej.

4235. L. s. 5710. Dito gmina Zborowice p. t. p. j. w.

4236. L. s. 5711. Dyetaryusze krajowego składu publicznego w Krakowie, p. p. Stapińskiego o przyjęcie na stały fundusz krajowy.

4237. L. s. 5712. Eugeniusz Henryk Podwiński, kierownik Zakładu i hodowli ryb w Chorostkowie, p. p. Stojałowskiego o subwencyę na prowadzenie Zakładu praktycznego dla hodowli ryb.

4238. L. s. 5713. Bursa imienia Tadeusza Kościuszki w Nowym Sączu, p. t. p. o subwencyę.

4239. L. s. 5714. Towarzystwo ochotniczej straży pożarnej w Łoniowach, p. t. p. j. w.

4240. L. s. 5715. Gmina Tartaków p. t. p. o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania nieletnich Schmiererów w Aradzie.

4241. L. s. 5716. S. M. Franciszka Przełożona Felicyanek w Przemyślu, p. t. p. o subwencye na budowę internatu.

4242. L. s. 5717. Maurycy Morecki, c. k. starszy oficyał sądowy w Kołomyi, p. t. p. o zasiłek dla córki na studya gry na fortepianie.

4243. L. s. 5718. Członkowie Rady gminnej w Borwałdzie górnym, p. t. p. w sprawie zatwierdzenia rady szkolnej miejscowej.

4244. L. s. 5719. Gmina Dobrowlany, p. p. Zamoyskiego o przyłączenie do Sądu powiatowego w Drohobyczu.

4245. L. s. 5721. Gmina Bukaczowce i 12 okolicz. p. p. Hanczakowskiego w sprawie utworzenia okręgu sanitarnego z siedzibą lekarza okręgowego w Bukaczowcach.

4246. L. s. 5722. Wydział powiatowy Turka, p. t. p. w sprawie zmiany ustawy w Radach powiatowych z 12/8. 1866.

4247. L. s. 5723. Ks. Dr. Władysław Jerewicz, katecheta szkoły wydziałowej żeńskiej A. Mickiewicza, Lwów, p. p. St. H. Badeniego o policzenie lat służby.

Wniesione po dzień 26. stycznia 1910.

1248. L. s. 5735. Tow. „Ochronek" w Samborze p. p. Sobolewskiego o zapomogę.

1249. L. s. 5736. Olga Strumińska, naucz. w Stulsku p. p. Senyka o policzenie lat służby.

1250. L. s. 5337. Pisarze gminni powiatu sokalskiego p. p. Winc. Kraińskiego o polepszenie bytu.

1251. L. s. 5738. Stow. burs rękodzielniczych, Stanisławów p. p. Pilata o subwencyę.

1252. L. s. 5739. Magistrat miasta Przeworska p. p. Żardeckiego w sprawie wyższych opłat gminnych od napojów spirytusowych po upływie prawa propinacyjnego.

1253. L. s. 5740. Magistrat miasta Przeworska p. p. Żardeckiego w sprawie wyższych opłat gminnych od napojów spirytusowych po upływie prawa propinacyjnego.

1254. L. s. 5741. Stowarzyszenie „Jutrznia" w Tarnowie p. p. Tertila o subwencyę.

1255. L. s. 5742. Oddział polskiego Towarzystwa pedagogicznego w Tarnowie p. p. Tertila o subwencyę.

1256. L. s. 5743. Gmina Sambor p. p. Maissa o podwyższenie opłat gminnych od napojów spirytusowych po roku 1910.

1257. L. s. 5744. Tow. „Sokół" w Kosowie p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

1258. L. s. 5745. Mieszkańcy gminy Potoczek, powiat Śniatyn p. p. Sandulaka w sprawie zamykania szynków w niedzielę i święta.

1259. L. s. 5746. Gmina Lipowiec, powiat Cieszanów p. p. Jampolskiego o zezwolenie od płacenia myta drogowego w Lubaczowie.

1260. L. s. 5747. Kolej lokalna Lwów (Kleparów)-Jaworów p. p. Kozłowskiego w sprawie poparcia przez kraj projektowanej budowy.

Wniesione po dzień 27. stycznia 1910.

1261. L. s. 5754. Gmina Gołąbkowice p. p. Myjaka o zasiłek na budowę szkoły.

1262. L. s. 5755. Gmina Perehińsko p. p. Lewickiego o kreowanie sądu w Perehińsku.

1263. L. s. 5756. Magistrat miasta Gorlic p. p. Długosza w sprawie opłat gminnych od napojów spirytusowych.

1264. L. s. 5757. Dwuletni kurs handlowy T. S. L. w Tarnopolu p. p. Michałowskiego o subwencyę.

1265. L. s. 5758. Gmina miasta Głogowa p. p. Jędrzejowicza o zezwolenie na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych.

1266. L. s. 5759. Emilia z Türkottów Dyrów wdowa po nauczycielu w Pasiecznej p. p. Winniczuka o zapomogę.

1267. L. s. 5760. Cyryl Czaban rolnik w Porsznej powiat Lwów p. p. T. Starucha w sprawie niezatwierdzenia uchwały gminnej na udzielenie zapomogi.

1268. L. s. 5761. Gmina Jacowce powiat Zbaraż p. p. Adama przeciw projektowi przymusowych związków rolniczych.

1269. L. s. 5762. Gmina Jacowce powiat Zbaraż p. t. p. w sprawie reformy wyborczej.

1270. L. s. 5763. Jadwiga Skwirzyńska wdowa po nauczycielu w Sędziszowie p. p. Stapińskiego o zapomogę.

1271. L. s. 5764. Gmina Mielec i okol. p. t. p. w sprawie wprowadzenia gminnych urzędów rozjemczych.

Wniesione po dzień 28. stycznia 1910.

1272. L. s. 5768. Katarzyna Szmilak, zarobnica w Witwicy, p. p. T. Starucha o przeniesienie na fundusz krajowy kosztów leczenia w Kulparkowie.

1273. L. s. 5769. Towarzystwo Ruska Zachoronka w Kołomyi, p. p. Skwarkę o zasiłek na budowę domu.

1274. L. s. 5770. Gmina Wołodź, powiat Brzozów, p. p. Lewickiego o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania Antoniego Dutki w Budapeszcie.

1275. L. s. 5771. Zwierzchność gminy w Maryampolu, p. p. Winniczuka o budowę mostu na Dniestrze.

1276. L. s. 5772. Gmina Kuryłówka i okoliczne, p. p. Żardeckiego o budowę mostu na Sanie pod Kuryłówką.

1277. L. s. 5773. Gmina Peim, p. p. K Lubomirskiego o przyspieszenie regulacyi Raby.

1278. L. s. 5774. Paraśka Wowk, wdowa po drożniku krajowym w Tarnopolu p. p. Michałowskiego o zaopatrzenie dla siebie i nieletnich dzieci.

1279. L. s. 5775. Grono nauczycielskie w Sokalu, p. p. Starzyńskiego w sprawie reorganizacyi szkół.

1280. L. s. 5776. Ks. Karol Olbrycht emerytowany katecheta szkoły Wydziałowej, Kalwarya pasławska, p. p. Sobolewskiego o policzenie lat do emerytury.

1281. L. s. 5777. Karol Gemser, nauczyciel w Olszynach, p. p. Długosza o przyznanie pięciolecia.

1282. L. s. 5778. Michał Swistun, nauczyciel w Zielonej, p. p. Kiweluka o przyznanie poborów emerytalnych.

1283. L. s. 5779. Adolf Brydziński konduktor dróg powiatowych w Czortkowie, p. p. Cieleckiego o zwolnienie od zwrotu pobranego stypendyum na kursie.

1284. L. s. 5780. Mieszkańcy Woli rzędzińskiej, p. p. Witosa o zamykanie szynków w niedziele i święta.

1285. L. s. 5781. Gmina Sonina powiat Łańcut, p. p. Bataglię przeciw przymusowym związkom rolniczym.

1286. L. s. 5782. Dr. Stanisław Glicksmann, lekarz okręgowy w Wiśniowczyku, p. Wydział krajowy o veniam aetatis.

1287. L. s. 5783. Gmina Żołynia miasteczko, p. p. Żardeckiego o przyznanie dodatku od napojów spirytusowych.

1288. L. s. 5784. Miasto Dolina, p. p. Dolińskiego w sprawie opłat gminnych od napojów spirytusowych.

1289. L. s. 5785. Miasto Leżajsk, p. p. Żardeckiego dtto.

1290. L. s. 5786. Polskie Towarzystwo przyrodników imienia Kopernika, Lwów, p. p. Głąbińskiego o subwencyę na wydawnictwo Kosmosu.

1291. L. s. 5787. Floryan Kaszuba w Przybyszówce, p. p. Jabłońskiego o zabezpieczenie jego pretensyi przy ewentualnej likwidacyi Banku parcelacyjnego.

1292. L. s. 5788. Wojciech Cach, dtto p. t. p. dtto.

4293. L. s. 5789. Filip Koryl dtto p. t. p. dtto.

1294. L. s. 5790. Józef Wiśniowski, dtto p. t. p. dtto.

4295. L. s. 5791. Towarzystwo bursy im. T. Kościuszki w Złoczowie p. p. Schätzla o subwencyę.

Wniesione po dzień 29. stycznia 1910.

4296. L. s. 5798. Komiet budowy kościółka w Zaścianie pow. Tarnopol p. p. Czecza o zasiłek na dokończenie budowy.

4297. L. s. 5799. Właściciele realności i rada gminna Krowodrza p. p. Czecza o zmianę projektu noweli budowlanej, uchwalonego przez radę miejską krakowską.

4298. L. s. 5800, dtto p. t. p. j. w.

4299. L. s. 5801. Gmina m. Dobczyc p. p. Czecza w sprawie opłat gminnych od napojów spirytusowych.

4300. L. s. 5802. Aniela Pacześniowska wdowa po nauczycielu w Schodnicy p. p. Czecza o podwyższenie pensyi wdowiej.

4301. L. s. 5803. Grono nauczycielskie w Janowie, p. p. Głąbińskiego o przeniesienie do II. klasy płac.

4302. L. s. 5804. Gmina Dołuczyce p. p. Maissa o przyłączenie do c. k. sądu powiatowego i urzędu podatkowego w Bochni.

4303. L. s. 5805. Gmina Rzędzianowice, p. p. Kędziora w sprawie odpisu podatku gruntowego za rok 1908 z powodu klęsk elementarnych.

4304. L. s. 5806. Dr. Leszek Dziama st. nauczyciel szkoły rolniczej w Czernichowie, p. p. Adama o przyznanie emerytury z dniem przejścia w stan spoczynku.

Wniesione po dzień 31. stycznia 1910.

4305. L. s. 5816. Polskie Tow. gimnastyczne Sokół w Rymanowie p. p. Wrześniowskiego o subwencyę.

4306. L. s. 5817. Stowarzyszenie rękodzielników „Gwiazda“ w Przemyślu p. p. Dolińskiego dtto.

4307. L. s. 5818. Bronisława Rychter Janowska p. p. Jaworskiego o zasiłek na studya malarskie.

4308. L. s. 5819. Gmina miasta Krakowa p. p. Leo w sprawie wydawania koncesyi budowlanych kandydatom niekwalifikowanym w powiecie krakowskim podgórskim i wielickim.

4309. L. s. 5820. Władysława Medwecka wdowa po nauczycielu w Przemyślu p. p. Merunowicza o zapomogę.

4310. L. s. 5821. Gmina Filipowice p. p. Götza o zabudowanie potoku Rudzanki.

4311. L. s. 5822. Gmina Ruda kameralna ptp. jak wyżej.

4312. L. s. 5823. Gmina Baligród p. p. A. Starucha o zaliczenie do urzędu 130 miast i miasteczek podlegających ust. z 3. lipca 1896. Dz. u. kr. Nr. 51.

4313. L. s. 5824. Stefan Sekunda w Łankach małych p. p. Jedynaka o przyjęcie kosztów leczenia syna Pawła w Kulparkowie na fundusz krajowy.

4314. L. s. 1825. Gmina Kurów ptp. o przyłączenie do Sądu w Bochni.

1315. L. s. 5826. Bursa włościańska króla Jana Sobieskiego w Złoczowie p. p. Schätzla o zasiłek.

1316. L. s. 5828. Właściciele realności gminy Krowodrza p. p. Cielucha o zmianę projektu noweli budowlanych uchwalonego przez krakowską Radę miejską.

1317. L. s. 5829. Właściciele realności Gminy Grzegórzki p. p. Cielucha o zmianę projektu noweli budowlanych uchwalonego przez krakowską Radę miejską.

1318. L. s. 5830. Związek teatrów i chórów włościańskich przy kole T. S. L. w Bielsku p. p. Stojałowskiego o subwencyę.

1319. L. s. 5831. Komitet polski budowy kościoła w Budapeszcie p. p. Głąbińskiego o subwencyę na kościół.

1320. L. s. 5832. Towarzystwo naukowo-wychowawcze imienia Juliusza Słowackiego w Kopyczyńcach p. p. Gołuchowskiego o subwencyę.

Wniesione po dzień 1. lutego 1910.

1321. L. s. 5843. Zarząd gminy Słobódka leśna, p. p. Makucha o podwyższenie poboru surowicy.

1322. L. s. 5844. Zarząd gminny w Zakopanem, p. p. Bernadzikowskiego o odpisanie prestacyi drogowych za r. 1898 — 1907.

1323. L. s. 5845. Wydział powiatowy w Limanowej p. p. Marsa o przywrócenie prestacyi drogowej w naturze.

1324. L. s. 5846. dtto p. p. Marszałkowicza j. w.

1325. L. s. 5847. dtto w Żywcu p. p. Szweda w spr. zmiany ustawy drogowej.

1326. L. s. 5848. Jakób Skulski w Lisowcach p. p. T. Cieńskiego o odpisanie połowy czynszu dzierżawnego za myta w Dobrowlanach.

1327. L. s. 5849. Towarzystwo gimnastyczne Sokół w Chyrowie p. p. Lewakowskiego o subwencyę.

1328. L. s. 5850. Mieszkańcy gminy Laszki murowane p. t. p. o zasiłek na budowę kładki na rzece Strwiążu.

1329. L. s. 5851. Dr. Adolf Schmetterling lekarz okręgowy w Uściu zielonem i dr. Jakób Newestiuk lekarz okręgowy w Żabiu p. Wydział krajowy o veniam aetatis.

1330. L. s. 5852. Gmina Tarnówka, p. p. Żardeckiego o przydzielenie do powiatu politycznego i sądowego w Łańcucie.

1331. L. s. 5853. Józef Maciej Wodyński artysta malarz w Krakowie p. p. Gniewosza o zasiłek na studya malarskie.

1332. L. s. 5854. Komitet budowy ochronki polskiej w Glinianach p. p. Adama o zasiłek.

1333. L. s. 5855. Gmina Lisowice p. p. T. Cieńskiego o zasiłek na budowę cerkwi.

1334. L. s. 5856. Komitet ku uczczeniu 500 rocznicy zwycięstwa pod Grunwaldem w Krakowie, p. p. Leo o częściowe pokrycie kosztów obchodu.

1335. L. s. 5857. Towarzystwo Ruska Zachoronka w Drohobyczu, p. p. Kiweluka o subwencyę.

4336. L. s. 5858. Piotr Biega emerytowany nauczyciel w Rzeszowie p. p. Wasunga o zapomogę.

4337. L. s. 5859. Leopoldyna Polla emerytowana nauczycielka w Kleparowie p. p. Bayskiego o zapomogę.

4338. L. s. 5860. Magdalena Keipperowa wdowa po nauczycielu z Demni wyżnej p. p. Adama o stałe zaopatrzenie.

4339. L. s. 5861. Konstancya Lisicka nauczycielka w Jezierzanach p. p. Głąbińskiego o policzenie lat służby.

4340. L. s. 5862. Modesna Szczęsnowiczówna nauczycielka w Bursztynie p. t. p. j. w.

4341. L. s. 5863. Mieszkańcy gminy Dębniki p. p. Jedynaka o zmianę projektu noweli budowlanej uchwalonego przez krakowską Radę miejską.

4342. L. s. 5864. dtto gmina Prądnik czerwony p. t. p. j. w.

4343. L. s. 5865. Jan Humeniuk wójt w Łopatynie p. p. Bojkę o darowanie mu grzywien.

4344. L. s. 5866. Gmina miasta Nowego Targu p. p. Bednarskiego w sprawie opłat gminnych od napojów spirytusowych po upływie prawa propinacyi.

4345. L. s. 5867. Spółka kamieniarzy Lwów p. p. Battaglię o ułatwienie komunikacyi złomów tatrzańskich do Zakopanego.

4346. L. s. 5868. Krajowe ognisko nauczycielskie, Lwów p. t. p. o subwencyę na budowę sanatoryum nauczycieli.

4347. L. s. 5869. Zw. gminy Gorzejowa p. p. Krężla o zasiłek na budowę szkoły.

4348. L. s. 5870. P. u. którem exibuje się petycye gmin wniesione p. p. Salę przeciw projektowi przymusowych związków rolniczych a mianowicie: Terściana, Zawałów, Sułkowszczyzna, Toki, Wigrownica, Kołaczyce, Kolbuszowa dolna, Mszana dolna, Huta stara, Alfredówka, Głuchów, Słobódka polna, Soroka, Skwarzawa, Czyszki, Albigowa, Kątój, Nowosiółka Koropiecka, Brzoza stadnicka, Strzyżów, Żarnowa, Zalesie, Mołowody, Diółkowce, Rdzawa, Niepołomice, Dubienko, Lany, Biała, Wybranówka, Średnia ślednia, Pyszkowce, Gorzyce, Korościatyn, Rusiłów nowy, Rusiłów stary, Brzostowa górna, Zbłudna, Kaczorów, Roztoki, Żółków, Zahajpol, Podhajczyki, Hanaczów, Smigno, Kotowa, Woła, Szczerzec, Abrahamowice, Siemakowice, Zamulińce, Handzlówka, Biały Potok, Trzciana, Zmięca, Świleza, Dąbrowa, Wronowice, Kobełczyna, Ujanowice, Kamienna, Suchorzów, Reniów, Górki, Kułaczkowce, Chodenice, Grosłowce, Dźwinogród, Nagorzanki, Podlesie, Trybuchowce, Maksymowice, Przedmieście dolne ad Sambor, Ostrów, Chmielnik, Małyna, Czukiew, — razem 79.

Wniesione po dzień 3. lutego 1910.

4349. L. s. 5877. Stefania Pohorecka właść. pracowni sztucznych kwiatów w Stryju p. p. Kiweluka o zasiłek na rozszerzenie pracowni.

4350. L. s. 5878. Zarząd polsk. Tow. Spółka szewska w Uhnowie p. p. Schätzla o subwencyę.

4351. L. s. 5879. Gm. Iwkowa p. p. Bernadzikowskiego o kreowanie poczty.

4352. L. s. 5880. Bursa dla synów i córek naucz. ludowych w Krakowie p. p. Dembowskiego o subwencyę.

1353. L. s. 5881. Feliksa Flasińska wdowa po pisarzu etat. szpitala w Krakowie p. p. Lea o podwyższenie datku.

1354. L. s. 5882. Gm. Wielopole skrzyńskie i sąsiedn. p. p. Jedynaka o kreowanie Sądu w Wielopolu skrz.

1355. L. s. 5883. Gm. Jodłowa p. p. Krężla w spr. nadzoru targowego przez lekarza okręgowego.

1356. L. s. 5884. Magistrat m. Buczacza p. p. St. H. Badeniego o spr. podwyższenia opłat od napojów spirytusowych.

1357. L. s. 5885. Zw. gm. Baworów p. p. Pastora o zasiłek na zakupno zboża jarego.

1358. L. s. 5886. Towarzystwo kobiece Lwów p. p. Adama w spr. urządzenie kursów specyalnych i zawodowych szkół robót kobiecych.

1359. L. s. 5887. Dtto p. t. p. w spr. zreformowania i uzupełnienia kursów żeńskich w szkole przemysłowej.

1360. L. s. 5888. Stefan Wojłyga i tow. p. p. Pastora w sprawie zamykania szynków w niedziele i święta.

1361. L. s. 5889. P. u., którem exhibuje się petycye gmin wniesione p. p. Adama w sprawie reformy wyborczej: Trzciana, Albigowa, Kąty, Nowosiółki, Koropieckie, Brzoza plodnicka, Strzyżów, Żarnowa, Zalesie, Małowody, Rdzewy, Ditkowce, Czyszki, Skwarzawa, Soroki, Słobódka polna, Głuchów, Alfredówka, Huta stara, Mszana Dolna, Kołaczyce, Wiązownica, Toki, Sułkowszyzna, Zawałów, Seredne.

Wniesione po dzień 4. lutego 1910.

1362. L. s. 5900. Tow. wzajemnej pomocy uczestników powstania polskiego 1863/4 p. p. Męcińskiego o subwencyę.

1363. L. s. 5901. Paulina Sztogryn Lwów, p. p. Kiweluka o zasiłek na naukę kroju.

1364. L. s. 5902. Gm. Czernice — Zarzecze, p. p. Adama o budowę mostu na Dunajcu.

1365. L. s. 5903. Dr. Adam Rorski lek. okr. w Lutowiskach p. Wydział kraj. o veniam aetatis.

1366. L. s. 5904. Dr. Jan Niklibor lek. okr. w Kalwaryi p. t. p. dtto.

1367. L. s. 5905. Andrzej Dwornik kurator um. chorego Teodorego Lukiendenka z Szupaczki p. p. Korola o przyjęcie kosztów leczenia w Kulparkowie na fund. kraj.

1368. L. s. 5906. Antoni Kaczmarski naucz. w Woli Jakubowej p. p. Kiweluka o przywrócenie mu dawnych poborów.

1369. L. s. 5907. Iwan Szczadyło s. Michała w Szczepłotach p. p. J. Szeptyckiego o przyjęcie kosztów lecz. na fundusz kraj.

1370. L. s. 5910. Redakcya Dźwigni Lwów p. p. Tertila o utworzenie kraj. Rady przemysłowo-rękodzielu. wraz z sekcyą kupiecką.

1371. L. s. 5911. Magistrat m. Tarnopola p. p. Michałowskiego w spr. opłat komunalnych od piwa.

1372. L. s. 5915. Tow. gimn. „Sokół" w Ottynii p. p. A. Theodorowicza o subw.

1373. L. s. 5916. Gm. Majdan pow. Kolbuszowa p. p. Tyszkiewicza o uwolnianie od zobowiązania na utrzymanie nauczyciela.

1374. L. s. 5917. Magistrat m. Gródka jag. p. p. Skarbka w spr. opłat gmin. od napojów spirytus.

1375. L. s. 5918. Tow. gim. „Sokół" w Gródku p. t. p. o subwencyę.

1376. L. s. 5919. Marya z Bilińskich Chrząszczewska wd. po inż. Wydz. kraj. Kraków p. p. Sobolewskiego o zwolnienie kosztów pobytu syna w zakładzie dla nieulecz. w Krakowie.

Wniesione po dzień 5. lutego 1910.

1377. L. s. 5931. Mieszkańcy m. Podgrodzie p. p. Lewickiego o oddanie im szkarp przy regulacyi Gniłej Lipy do użytku.

1378. L. s. 5932. Mieszk. powiatu żydaczowskiego p. p. Senyka o przyspieszenie budowy mostu na Dniestrze i Brzezinie.

1379. L. s. 5933. Stefan Kolitczuk słuch. politechniki Lwów p. p. Kiweluka o przedłożenie datku sierocego.

1380. L. s. 5934. Ks. Emilian Węgrzynowicz proboszcz w Tyliczu p. p. Senyka o przyjęcie kosztów leczenia Emila Klatki w spr. w Nowym Sączu na fund. kraj.

1381 L. s. 5935. Wasyl Skoplak naucz. w Zawiszniu p. p. Lewickiego dtto córki w szpitalu w Kulparkowie na fund. kraj.

1382. L. s. 5936. Tow Przyjaźń w Brzeżanach p. p. Schätzla o subwencyę.

1383. L. s. 5937. Gm. [illegible]ord[illegible]nia szlach. p. p. Skwarkę o zało nie gimnazyum ruskiego w Samborze.

1384. L. s. 5938 Gm. Siekierczyce p. t. p. dtto.

1385. L. s. 5939. Komitet cerkiewny w Magierowie p. p. Korola o subwencyę na budodowę cerkwi.

1386. L. s. 5941. Ludwika Ziołowa naucz.p. p. Kozłowskiego w Kozłowie o zapomogę dla 2 sierót po naucz. lud. Stanisławie Tustanowskim.

1387. L. s. 5942. Gm. Perła p. p. Götza o odpisanie 3% nadwyżki na utrzymanie szkoły.

1388. L. s. 5943. Mieszkańcy gminy Potoczka p. p. Wrześniowskiego w spr. zamykania szynków w niedziele i święta.

Wniesione po dzień 7. lutego 1910.

1389. L. s. 5946. Albina Teodora Dowasser wd. po emeryt. nauczycielu w Kołomyi p. p. Michałowskiego o udzielenie pensyi wdowiej.

1390. L. s. 5947. Tow. Bursy im. Batorego Lwów p. p. Jabłońskiego o subw.

1391. L. s. 5948. Mieszk. gm. Zalipie p. p. Lewickiego o zezwolenie na używanie szkarpu Gniłej Lipy.

1392. L. s. 5949. Mieszkańcy Meszny opackiej p. p. Salę w spr. reformy wyborczej.

1393. L. s. 5950. Repr. pow. w Ropczycach p. p. Jedynaka o udzielenie pomocy technicznej celem wykończenia projektu regul. Wielopolki i osuszania nadbrzeżnych gruntów.

1394. L. s. 5953. S. Marya Cherubina Jasińska Przełożona Zgr. SS. Felicyanek Kraków p. p. Stojałowskiego o subwencyę.

1395. L. s. 5954. Emilia Ptaczek wd. po stolarzu w Schodnicy p. t. p. o zapomogę.

1396. L. s. 6955. Władysława z Makarewiczów Zajączkowska naucz w Leżajsku p. p. Adama o policzenie lat służby.

Wniesione po dzień 8. lutego 1910.

polska im. A. Mickiewicza Stryj p. p. J. Brunickiego o subwencyę.

1398. L. s. 5967. Anna Ładniak wdowa po nauczycielu Zagórze p. p. Garapicha o subwencyę.

1399. L. s. 5968. Helena Jaślarówna sierota po ś. p. Pawle Jaślarzu naucz. w Przysietnicy p. p. Skrzyńskiego o zaopatrzenie.

1400. L. s. 5970. Kazimierz Wojdyło naucz. w Skołoszowie p. p. Jahla o policzenie lat służby.

1401. L. s. 5971. Julian Malagos naucz. w Nowosiółce skałackiej p. p. Adama o policzenie lat służby.

1402. L. s. 5972. Gmina Bystrowice p. t. p. o zniesienie zobowiązania na rzecz szkoły.

1403. L. s. 5973. Bronisława Fiderer wd. po egzekutorze pod. w Stanisławowie p. p. Bandrowskiego o zapomogę.

1404. L. s. 5974. Miasto Bełz p. p. Starzyńskiego o zaliczenie do miast podlegających ust. z 13/3 1887. Dz. u. kr. 24.

1405. L. s. 5975. Dr. Julian Krański b. lekarz miejski i okr. w Kutach p. p. Marsa o zapomogę.

1406. L. s. 5976. Zwierzchność gm. Suchowola p. p. T. Starucha o przyjęcie kosztów leczenia Zofii Modły w szpitalu kraj. we Lwowie na fund. krajowy.

1407. L. s. 5977. Gmina Ślemień i Gilowice pow. Żywiec p. p. Szweda o regulacyę potoka Łękowka zwanego w dorzeczu rzeki Soły położonego.

Wniesione po dzień 9. lutego 1910.

1408. L. s. 5986. Dr. Julian Daniel Jastrzębski lek. okr. w Wojniłowie przez Wydział kraj. o veniam aetatis.

1409. L. s. 5987. Andrzej Jabłoński naucz. w Gajach niżnych p. p. Makucha o policz. lat służby.

1410. L. s. 5988. Emilia Mochnacka wd. po prakt. kanc. Namiestn. w Stryju p. p. Adama o kwartał pozgonny po ś. p. córce Jadwidze Kubesiowej naucz. w Stryju.

1411. L. s. 5989. Gmina Harta pow. Brzozów p. p. Skrzyńskiego o subw. na budowę drogi i przyspieszenie tejże.

1412. L. s. 5990. Helena Simonowicz art. malarka — Rzym p. p. Halbana o zasiłek na studya.

1413. L. s. 5991. Mieszkańcy gm. Kałabarówka p. p. Hanczakowskiego z zażaleniem na gospodarkę wójta.

1414. L. s. 5999. Gm. Dąbie z Beszczem i Głąbinowem p. p. Wodnickiego o przyłączenie do Krakowa.

Wniesione po dzień 10. lutego 1910.

1415. L. s. 6000. Gmina Siedliska ad Tuchów p. p. Witosa w sprawie zamykania szynków w niedziele i święta.

1416. L. s. 6001. Jakób Naływajko b. nauczyciel w Złoczowie p. p. Adama o

1117. L. s. 6002. Stanisława z Ottów Kordasiowa wdowa po nauczycielu w Czarnym Dunajcu p. t. p. o zapomogę.

1118. L. s. 6003. Gm. Morawsko p. t. p. o zniesienie zobowiązania na szkołę.

1119. L. s. 6004. Jurko Szurma im. niel. Szurmów — Waniowa p. p. Winc. Kraińskiego o przyjęcie kosztów leczenia żony w Kulparkowie na fund. kraj.

1120. L. s. 6005. Czytelnia „Proświty“ w Kutach starych p. p. Winniczuka o pobór surowicy.

1121. L. s. 6006. Konopata Ziembowa wd. po naucz. Lwów p. p. Merunowicza o dar z łaski.

1122. L. s. 6007. Gm. Brykula stara p. p. Adama w sprawie reformy wyborczej.

1123. L. s.6008. Gm. Chmielówka p. t. p. dtto.

1124. L. s. 6009. Gm. Brykula stara p. t. p. przeciw przymusowym związkom rolniczym.

1125. L. s. 6010. Gm. Chmielówka p. t. p. dtto.

1126. L. s. 6011. Gm. Moderówka p. p. Gorayskiego w sprawie budowy szkoły.

1127. L. s. 6012. Jan Kondur b. naucz. w Kamionce p. p. Cipsera o pensyę.

Wniesione po dzień 11. lutego 1910.

1128. L. s. 6028. Michał Wacławski naucz. w Janowie p. p. Głąbińskiego o zniesienie kary spóźniania się kwinkweniów.

1129. L. s. 6029. Bursa filii Tow. pedagogicznego rusk. w Czortkowie p. p. Kiweluka o subwencyę.

1130. L. s. 6030. Iłko Bucmaniuk uczeń akad. sztuk pięk. Kraków p. t. p. o zasiłek na studya.

Wniesione po dzień 16. lutego 1910.

1131. L. s. 6040. Mieszkańcy gminy Laszki mur. pow. St. Sambor p. p. Kozłowskiego w spr. zwrotu dawnych gruntów zniesionej rz. kat. parceli nowo utworzonemu probostwu.

1132. L. s. 6041. Jan Dąbrowski z Pętnej b. drożnik p. p. Długosza o podwyższenie pensyi.

1133. L. s. 6042. Antoni Kaczmarski naucz. w Woli jakubowej p. t. p. w sprawie wymian najwyższej płacy.

1134. L. s. 6073. Romuald Olszewski em. naucz. w Wieliczce p. p. Bandrowskiego o przyznanie trzeciego dodatku pięcioletn.

1135. L. s. 6074. Koło T. S. L. w Krakowie p. t. p. o zasiłek na utrzymanie polskich szkół i ochronek na Morawach.

1136. L. s. 6075. Romuald Olszewski em. nauczyciel w Wieliczce p. p. Wasunga o przywrócenie nieprawnie zatrzymanego 3-go dodatku pięcioletniego.

1137. L. s. 6076. Magistrat m. Gorlic p. p. Abrahamowicza w spr. odszkodowania za stratę dzierżawy

prawa propinacyi od 1. stycznia 1911.

4438. L. s. 6082. Powiat Jaworów p. p. J. Szeptyckiego o przedłużenie kolei z Jaworowa na Krakowiec, Wielkie Oczy do Cieszanowa.

4439. L. s. 6083. Stanisława Marcinkiewiczowa wdowa po adjunkcie konc. Wydz. kraj. p. p. Adama o zapomogę.

Wniesione po dzień 17. lutego 1910.

1140. L. s. 6095. Wydział pow. w Wadowicach z petycyą gminy Spytkowice p. p. Stylę o zasiłek na wiosenne zasiewy.

1441. L. s. 6096. Wanda Kalinowiczówna em. naucz. Lwów p. p. Głąbińskiego o policz. lat służby.

1142. L. s. 6097. Władysław Leliwa Haładkiewicz p. p. Jedynaka w spr. poparcia wydania książki legitymacyjnej.

1443. L. s. 6098. Gm. Stanimirz p. p. Lewickiego o wyłączenie z okręgu sądu pow. w Glinianach a przyłączenie do Przemyślan.

1444. L. s. 6099. Grono naucz. w Borysławiu p. p. St. H. Badeniego o zaliczenie do II. kl. płac.

1445. L. s. 6100. Dito w Czortkowie p. p. Cieleckiego j. w.

1446. L. s. 6101. Gm. m. Lwowa p. p. Rutowskiego o subwencyę na restauracyę kamienicy Sobieskich.

1447. L. s. 6102. P. u., którem exhibuje się petycye wniesione p. p. Lewickiego w spr. projektu Rady kultury krajowej a mianowicie:

Filie Tow. „Silskyj Hospodar": w Kołomyi, Wojniłowie, Złoczowie, Glinianach, Turce, Przemyślu, Stanisławowie, Husiatynie, Jajkowcach, Brodach, Cieszanowie, Olesku, Sokalu, Jaworowie, Czortkowie, Samborze, Zaleszczykach, Dolinie, Borkach w. Nowemsiole, k. Podwołoczysk, Zbarażu, Rudkach, Buratynie, Nadwórnej, Borszczowie, Lwowie, Szczercu, Trembowli, Gródku jag., Dobromilu, Budzanowie, Strzeliskach n., Lisku, Bohorodczanach, Siedliskach, Stryju, Tarnopolu, Kamionce str., Kopyczyńcach, St. Samborze, Mielnicy, Kobyłowłokach, Chodorowie, Rudkach, Zgrom. pow. borszczowskie i w Zaleszczykach.

1448. L. s. 6104. Gm. Zakopane p. p. Bednarskiego o podwyższenie opłat od napojów.

1449. L. s. 6105. Gm. Nowy Targ p. t. p. j. w.

1450. L. s. 6106. Gm. Stryj p. p. J. Brunickiego j. w.

1451. L. s. 6107. Gmina Zaleszczyki p. p. T. Cieńskiego j. w.

1452. L. s. 6108 Gm. Przemyślany p. t. p. o bezzwrotny zasiłek na cele asanacyjne.

1453. L. s. 6109. Konstancya Fanger em. naucz. Lwów p. p. Battaglię o policzenie lat służby.

1454. L. s. 6110. Gm. Korzenica p. p. Jampolskiego o przydzielenie do okręgu pocztowego w Miękiszu now. i o nadanie listonosza wiejskiego przy tymże urzędzie.

1455. L. s. 6111. Mikołaj Zabołotny gosp. w Babinie p. p. Kurowca o odpisanie kosztów leczenia syna w Kulparkowie.

1456. L. s. 6112. Gmina Bobin p. t. p. o zwolnienie od konkurencyi na cerkiew w Studzience.

1457. L. s. 6113. Komitet budowy rz. k. kościoła w Starym Skalacie p. p. Pinińskiego o zapomogę.

1458. L. s. 6114. Towarzystwo właścicieli realności w Krakowie p. p. T. Cieńskiego w spr. projektu noweli do §. 16 ust. bud. mającego się uchwalić przez Sejm.

1459. L. s. 6115. Wydział powiatowy w Kosowie p. p. Tracza o subwencyę na drogi.

1460. L. s. 6116. Mieszkańcy miasta Turki gór. i szer. nad Stryjem p. p. Hanczakowskiego o wyłączenie od miasta Turki, a utworzenie z Turki gór. i średniej osobnych gmin.

1461. L. s. 6117. Dtto p. t. p. j. w.

1462. L. s. 6118. Gm. m. Gorlice p. p. Skołyszewskiego w spr. przyznania wyższych opłat spożywczych od trunków i piwa od 1. stycznia 1911.

1463. L. s. 6119. Mieszk. m. Nadwórny p. p. Cipsera o utworzenie szkoły gimnazyalnej lub realnej.

1464. L. s. 6121. Gmina Bobrówka i Horajskie p. p. Kozłowskiego o zapomogę na zakupno wiosennych zasiewów.

1465. L. s. 6122. Gmina Wielkie Oczy i okol. p p. Starzyńskiego o założenie Sądu powiatowego.

Wniesione po dzień 18. lutego 1910.

1466. L. s. 6145. Zarząd m. Turki p. p. Loewensteina o utworzenie utrakwistycznego gimnazyum.

1467. L. s. 6146. Józef Ceranowicz em. naucz. Kraków p. p. Bandrowskiego o zapomogę w drodze łaski dla żony i syna.

1468. L. s. 6147. Wanda z Durzielów 2 n. Olsowa naucz. w Smodnie p. p. Tracza o policzenie lat.

1469. L. s. 6148. Zofia Krogulska wd. po pisarzu kraj. zakładu dla obłąkanych Lwów p. p. Kurowca o zapomogę.

1470. L. s. 6149. Wydział pow. w Dobromilu p. p. Urbańskiego o ukrajowienie drogi pow. Krościenko — Kuźmina i o subw. 75% na dokończenie budowy tychże.

1471. L. 6150. Gm. Ozimina p. p. Wereszczyńskiego o pomoc dla pogorzelców.

1472. L. s. 6151. Jan Wilk prow. magazynier w kraj. zakładzie publ. w Krakowie p. p. Niezabitowskiego o stabilizacyę.

1473. L. s. 6152. P. u., którem exhibuje się petycye wniesione p. p. Kiweluka przeciw projektowi Rady kultury kraj. a mianowicie: Filii Tow. Silskyj Hospodar w Brzeżanach, Skałacie, Gródku jag., Obertynie, Tyśmienicy, Radziechowie, Podhajcach, Śniatynie, prezydyum wiecu. gosp., w Lisku, Zbarazu, Borszczowie, gm. pow. sądowego, Sołotwina, mieszkańcy gm. Buszniów.

1474. L. s. 6153. P. u., którem exhibuje się petycye wniesione p. p. Lewickiego przeciw projektowi Rady kultury kraj. a mianowicie: Filii Tow. Silskyj Hospodar w Janowie, Bełzie, Sołotwinie, Żydaczowie, Jarosławiu, Stanisławowie, Buczaczu, Dynopowie, pow. brzeżańskiego liskiego, gminy Stubisk nowych i okol, pow. Oleskiego, pow. brzeżańskiego, wiecu włościan w Nowem Siole, koło Podwołoczysk i w Czernelowie ruskim.

Wniesione po dzień 19. lutego 1910.

1475. L. s. 6169. Rozumiłowska Emilia sierota po naucz. w Samborze p. p. Kozłowskiego o wsparcie.

1476. L. s. 6170. Komitet budowy kościoła w Budapeszcie p. p. Ciuchcińskiego o subwencyę.

1477. L. s. 6171. Komitet budowy kościoła w Sielowie p. p. A. Theodorowicza o subw.

1478. L. s. 6172. Tow. im. El. Orzeszkowej i Pol. Zjednoczenie studentek wszechnicy lwowskiej p. p. Wasunga w spr. udzielenia stypendyów kobietom.

1479. L. s. 6173. Gm. Lany p. p. Lewickiego w spr. Rady kultury kraj. i w spr. rekompenzacyjnych zapomóg dla rolników.

1480. L. s. 6174. Filia Silskyj Hospodar w Husiatynie, wiec gospodarski w Bóbrce Nadwórnej p. p. Kiweluka przeciw Radzie kult. kraj.

1481. L. s. 6175. Filia Silskyj Hospodar Przemyślany p. t. p. j. w.

1482. L. s. 6176. Dito w Cieszanowie p. t. p. j. w.

1483. L. s. 6177. Gmina Żyraków p. p. Jedynaka o przyspieszenie budowy mostu na Wisłoce.

1484. L. s. 6178. Grono naucz. szkoły 5 kl. Ulanów p. p. Skołyszewskiego o przeniesienie do II. kl. płac naucz.

Protokół

37. posiedzenia, I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 16. września 1909.

Początek o godz. 11 minut 33 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 123.

Ze strony Rządu: JE. c. k. Namiestnik dr. Michał Bobrzyński i c. k. wiceprezydent namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie Sejmu, zwołanego Najwyższym Patentem z dnia 12. września na dzień 16. września 1909 do Lwowa.

Marszałek przemawia do Izby i kończy okrzykiem na cześć Najjaśniejszego Pana, który to okrzyk Izba trzykrotnie powtarza.

Przemawia JE. c. k. Namiestnik.

Marszałek poświęca wspomnienie śp. Władysławowi Głębockiemu, Janowi Trzecieskiemu, Wojciechowi hr. Dzieduszyckiemu, Tadeuszowi Skałkowskiemu, bł. pamięci Filipowi Fruchtmanowi i śp. K. Badeniemu.

Przemawia p. Głąbiński i poświęca dłuższe wspomnienie śp. Kazimierzowi hr. Badeniemu.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopu pp. Zdzisławowi Tarnowskiemu, Obertyńskiemu, Dudykiewiczowi i Cipperowi na 8 dni, Czeczowi na 4 dni, Sękowskiemu na 1 dzień.

Izba bez rozprawy i oddzielnie udziela urlopu p. Garapichowi na całą sesyę, względnie do 15. października, p. Baworowskiemu na dni 11, tj. do końca września 1909.

Marszałek oznajmia, że wpłynęło pismo c. k. sądu powiatowego karnego w Krakowie z 5. grudnia 1908 U. I. 598/8 (2) w sprawie zaniechania postępowania karnego przeciw posłowi Janowi Stapińskiemu i odwołania prośby w tym przedmiocie z 23. września 1908 U. I. 1.598/8; oraz pismo c. k. sądu powiatow. we Lwowie z dnia 9. czerwca 1909 L. cz. U. III. 3252/8 w sprawie cofnięcia wniosku jego z 1. października 1908 L. cz. Um. 3252/8 o zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. Kurowca.

Następnie Marszałek oznajmia, że wpłynęło pismo c. k. sądu powiatow. w Brzeżanach z 4. stycznia 1909 L. cz. Ns. 255/8 (1) o zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. Tymoteusza Starucha; c. k. sądu pow. w Nowem siole z 7. czerwca 1909 L. cz. Ns. 83 i 84/9 (1) o zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. Oleksy Krysowatego i c. k. sądu pow. w Przemyślu z 19. stycznia 1909 Ns. VI. 410/8 (13) o zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. dr. Władysława Czaykowskiego.

Izba bez rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego uchwala przekazanie tych pism komisyi prawniczej.

Marszałek oznajmia, że na sesyi przed odroczeniem Sejmu odbytej, zgłoszono 10 wniosków samoistnych, których pierwsze czytanie jeszcze się nie odbyło.

Wobec upływu znacznego czasu, mogła znaczna część tych wniosków stać się bezprzedmiotową; a niektórych wniosków mogą wnioskodawcy nie życzyć sobie obecnie popierać, przeto Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tych wniosków umieści ewentualnie na porządku dziennym, o ile wnioskodawcy oświadczą czy to Marszałkowi, czy też kancelaryi sejmowej, że wnioski te podtrzymują i życzą sobie umieszczenia pierwszego czytania tych wniosków na porządku dziennym Izby.

Sekretarz p. Urbański odczytuje na wezwanie Marszałka spis tych wniosków, a mianowicie:

1. Wniosek p. Bernadzikowskiego w sprawie utworzenia sądu powiatow. w Szczurowej pow. Brzesko.

2. Wniosek p. Bisa i tow. w sprawie budowy drogi dojazdowej do stacyi kolejowej w Łętowni.

3. Wniosek p. Bisa i tow. w celu uzyskania odpowiednich funduszów na budowę drogi Stany, Maziarnia, Sójkowa w pow. Niskim.

4. Wniosek p. J. Brunickiego i tow. w sprawie przemiany przestanku osobowego Martynów na stacyę osobowo-towarową.

5. Wniosek p. Czartoryskiego i tow. w sprawie zachowania w kraju zabytków archeologicznych.

6. Wniosek p. Czecza w sprawie postępowania przy udzielaniu pożyczek bezproc. na drenowanie i osuszenie gruntów.

7. Wniosek p. Górskiego i towarz. w sprawie utworzenia starostwa w Lipnicy murowanej (pow. Bochnia).

8. Wniosek p. Kozłowskiego i tow. w sprawie obostrzenia ustawy przeciwko lichwie.

9. Wniosek p. W. Kraińskiego w sprawie kreowania c. k. Starostwa powiat. w Ustrzykach dolnych.

10. Wniosek p. p. Krynickiego i Senyka w sprawie unormowania ustawą państwową stanowiska diaków i organistów, jako niższych funkcyonaryuszy cerkiewnych (służby cerkiewnej) we wszystkich obrządkach katolickich.

11. Wniosek p. Krzysztofowicza o utworzenie starostwa w Gwoździcu.

12. Wniosek p. p. ks. A. Lubomirskiego, Żardeckiego i Wasunga w sprawie otwarcia przystanku osobowego w Strażowie (pow. Łańcut).

13. Wniosek p. Maryewskiego o obwałowanie Wilgi.

14. Wniosek p. Myjaka o utworzenie sądu pow. w Łącku.

15. Wniosek p. Myjaka o utworzenie drugiego starostwa w obrębie dotychczasowego powiatu politycznego Nowosądeckiego z siedzibą w Łącku.

16. Wniosek p. Myroniuka-Zajaczuka i tow. w sprawie udzielenia Radzie pow. kołomyjskiej bezproc. pożyczki w sumie 100.000 K na utworzenie funduszu zapasowego robót konser. dróg gminnych II. klasy.

17. Wniosek p. Myroniuka-Zajaczuka i tow. w sprawie budowy drogi gm. l. kl. Jabłonów-Kosmacz pow. Peczeniżyńskiego.

18. Wniosek p. Myroniuka-Zajaczuka i tow. w sprawie najrychlejszego przystąpienia do ukończenia robót regulacyjnych na rzece Prut na przestrzeni od mostu kołomyjskiego do wsi Siemaszkowce i ustanowienia urzędu regulacyi dla tejże części rzeki.

19. Wniosek p. Oleśnickiego i tow. w sprawie zmiany §. 41. i 47. kraj. ust. wodnej.

20. Wniosek p. Schätzla o utworzenie seminaryum nauczycielskiego w Brzeżanach.

21. Wniosek p. Schätzla i towarz. względem ustawy o powołaniu kraj. biura pośred. parcelacyjnego.

22. Wniosek p. Schätzla i towarz. względem zmiany statutu Banku kraj. wprowadzającej obok istniejących oddziałów Banku kraj., nowy oddział kredytu parcelacyjnego.

23. Wniosek p. Stapińskiego w sprawie sejmowej reformy wyborczej.

24. Wniosek p. T. Starucha i towarz. w przedmiocie zaopatrzenia diaków i organistów w Galicyi.

25. Wniosek p. T. Starucha i tow. w sprawie pobudowania drogi dojazdowej z gościńca powiatowego z miejscowości Iszczkow do stacyi kolej. Słoboda-Teofilpólka.

26. Wniosek p. Styły i tow. w sprawie poszukiwania i wydobywania skarbów podziemnych w zachodniej części kraju.

27. Wniosek p. ks. Stojałowskiego w sprawie dozoru nad zakładem narodowym im. Ossolińskich.

28. Wniosek p. Szweda i tow. o budowę mostu na rzece Sole w Wieprzu pow. Żywiec.

29. Wniosek p. Szweda o rozszerzenie prawa uwolnienia popisowych od czynnej służby wojskowej.

30. Wniosek p. A. Teodorowicza w sprawie utworzenia sądu powiatow. w Czornelicy pow. horodeńskiego.

31. Wniosek p. A. Teodorowicza o utworzenie Starostwa w Obertynie.

32. Wniosek p. Tracza i towarz. w sprawie urządzenia przy wszystkich zarządach dóbr państw. powiatu kosowskiego składów drzewa opałowego i budulcowego dla zaspokajania potrzeb okolicznej ludności.

33. Wniosek p. Tracza i tow. w sprawie regulacyi rzek Rybnicy i Pistańki w pow. kosowskim.

34. Wniosek p. Tracza i towarz. w sprawie budowy mostu na Czeremoszu na „Wygodzie“ między Jasionowem a Krasnoiłą, pow. kosowskiego.

35. Wniosek p. Winniczuka i tow. w sprawie udzielenia wydatnej zapomogi dla gminy Czukalówka pow. stanisławowskiego na odbudowanie zniszczonej powodziami drogi.

36. Wniosek p. Winniczuka i tow. w sprawie regulacyi rzeki Bystrzycy sołotwińskiej w pow. stanisławowskim, koło wsi Pasiecznej.

37. Wniosek p. Winniczuka i tow. w sprawie zapomogi dla gminy Moszkowce pow. kałuskiego na odbudowanie drogi gm. II. kl. w Moszkowcach p. kałuskiego.

38. Wniosek p. Winniczuka i tow. w przedmiocie kraj. ustawy wodnej.

39. Wniosek p. Witosa i towarz. w sprawie otwarcia przystanku kolejowego we Woli rzędzińskiej dla ruchu osobowego i towarowego.

40. Wniosek p. Wrześniowskiego o utworzenie starostwa w Rymanowie.

Marszałek udziela głosu p. Adamowi dla zgłoszenia oświadczenia.

Przemawia p. Adam i składa imieniem posłów należących do demokracyi narodowej oświadczenie określające ich stanowisko w Sejmie w sprawie reformy sejmowej ordynacyi wyborczej.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stapiński i składa imieniem posłów należących do polskiego stronnictwa ludowego oświadczenie, określające stanowisko stronnictwa w sprawie reformy sejmowej ordynacyi wyborczej i zniesienia dwutypowości seminaryów i szkół ludowych.

Przemawia p. Oleśnicki imieniem klubu rusko-ukraińskiego, zaznacza stanowisko tego klubu wobec reformy sejmowej ordynacyi wyborczej i stawia formalny wniosek o usunięcie z porządku dziennego pierwszego czytania sprawozdań Wydziału krajowego, umieszczonych pod pozycyą 1—6, 8, 12—32, 35—50, 52, 53, 56, z powodu, że wbrew postanowieniom §. 3. u. 4. regulaminu sprawozdania te nie zostały w języku ruskimwy drukowane i rozdane.

Sprawozdania te są następujące:

1. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności urzędowych za czas od 1. kwietnia 1908 do końca czerwca 1909.

2. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie powiększenia etatu oddziałów: konceptowego, rachunkowego, kasowego i manipulacyjnego.

3. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o przekazanych mu przez Wysoki Sejm petycyach.

4. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie odnowienia król. zamku na Wawelu w Krakowie.

5. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany aktu darowizny, przez Helenę hr. Mierową na rzecz kraju uczynionej.

6. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o fundacyi Stanisława hr. Skarbka za czas od r. 1907, do połowy r. 1909.

8. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie.

12. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi nauczycieli i nauczycielek, tudzież wdów i sierót po nauczycielach o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, przyznanie emerytury, pensyi wdowiej, dodatków pięcioletnich i t. p.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz.

13. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o budżecie krajowym na r. 1910.

14. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zamknięcia rachunków funduszu krajowego za r. 1908.

15. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o przeniesieniu czynności c. k. Dyrekcyi galicyjskiego funduszu propinacyjnego na Wydział krajowy.

16. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o rozdziale kwoty $2^1/_4$ miliona koron pomiędzy miasta, posiadające wyłączne prawo propinacyi.

17. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłu krajowego.

18. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych.

19. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej sprzedaży soli.

Sprawozdawca p. Jahl.

20. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o kraj. zakładach naukowych rolniczych w Dublanach, tudzież o krajowych stacyach doświadczalnych rolniczych w Dublanach i we Lwowie.

21. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o kr. średniej szkole rolniczej i folwarku w Czernichowie za rok szk. 1908/9.

22. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o kraj. niższych szkołach rolniczych w Bereźnicy, Horodence, Jagielnicy, Kobiernicach, Miłocinie i Suchodole.

23. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych zimowych szkołach rolniczych i o działalności kraj. nauczycieli wędrownych za rok 1908/9.

24. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej wyższej szkole lasowej we Lwowie za r. szkolny 1908/9.

25. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie, zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach, o założeniu krajowej szkoły ogrodniczej na Wulce kapitańskiej i podniesieniu sadownictwa w kraju za r. 1908|9.

26. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wykształcenia kobiet w zakresie gospodarstwa wiejskiego i domowego.

27. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia hodowli bydła w r. 1908.

28. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia mleczarstwa.

29. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie podniesienia hodowli drobiu.

30. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o włościach rentowych.

31. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o wykonywaniu Patronatu nad Spółkami oszczędności i pożyczek i innemi Spółkami rolniczemi wraz ze sprawozdaniem o wprowadzeniu w życie kraj. centralnej kasy dla Spółek rolniczych.

32. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym.

35. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o melioracyach.

36. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o regulacyi rzek kanałowych.

37. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o udzielaniu pożyczek bezprocentowych na osuszanie i drenowanie gruntów.

38. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowym kursie praktycznym dozorców drenarskich.

39. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie operacyi agrarnych.

Sprawozdawca p. Pilat.

40. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie ukrajowienia dróg.

41. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie po-

większenia etatu oddziału techniczno-drogowego Wydziału krajowego.

42. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie zmiany etatu urzędników krajowego biura kolejowego.

43. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności w zakresie publicznego pośrednictwa pracy za rok 1908 i I. półrocze r. 1909.

44. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie preliminarza kosztów utrzymania urzędów pośrednictwa pracy w r. 1910.

Sprawozdawca p. Dąbski.

45. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie założenia kraj. zakładu dla podrzutków we Lwowie.

46. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu funduszu budowy kraj. zakładu dla umysłowo-chorych w Kulparkowie.

47. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o budowie krajowego zakładu dla umysłowo-chorych w Kobierzynie.

48. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego usprawiedliwiającego wstawienie do preliminarzy budżetów krajowych szpitali w Krakowie i we Lwowie na r. 1910 wyższych kredytów z powodu proponowanych zmian etatu posad i płac służbowych.

49. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie rekonstrukcyi i ulepszeń szpitala powszechnego w Bochni.

50. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie zakładu szczepienia przeciw wodowstrętowi dra O. Bujwida w Krakowie.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski.

52. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków galic. fund. propin. za r. 1908, tudzież o preliminarzach tegoż funduszu na r. 1910.

53. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o założeniu w Przedzielnicy krajowej osady poprawczej dla nieletnich chłopców i dziewcząt.

56. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gminy Sapohów wraz z obszarem dworskim z okręgu c. k. sądu powiatowego w Mielnicy, a przyłączenia jej do okręgu c. k. sądu powiatowego w Borszczowie.

Sprawozdawca p. Kiweluk.

Marszałek udziela wyjaśnienia w tej sprawie.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności urzędowych za czas od 1. kwietnia 1908 do końca czerwca 1909.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o odesłanie sprawozdania Wydziału krajowego z jego czynności urzędowych, a mianowicie: biura prezydyalnego komisyi budżetowej, departamentu I komisyi gminnej i szkolnej, departamentu II komisyi budżetowej i przemysłowej, departamentu III komisyi gospodarstwa krajowego, departamentu IV komisyi drogowej i kolejowej, departamentu V komisyi sanitarnej, departamentu VI komisyi prawniczej.

Marszałek otwiera rozprawę nad wnioskiem powyższym p. Oleśnickiego.

Przemawia p. Oleśnicki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca ten wniosek p. Oleśnickiego, a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie powiększenia etatu oddziałów: konceptowego, rachunkowego, kasowego i manipulacyjnego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Marszałek otwiera rozprawę nad wnioskiem formalnym p. Oleśnickiego o usunięcie tej sprawy z porządku dziennego.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. Piniński.

Przemawia p. Skwarko.

Przemawia p. Korol.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Onyszkiewicz.

Izba odrzuca wniosek formalny p. Oleśnickiego, a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o przekazanych mu przez Wysoki Sejm petycyach.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Marszałek otwiera rozprawę nad wnioskiem formalnym p. Oleśnickiego o usunięcie tej sprawy z porządku dziennego.

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia p. Tymoteusz Staruch.

Przemawia p. Merunowicz.

Przemawia p. Skwarko.

Przemawia p. Tymoteusz Staruch.

Przemawia p. Makuch.

Marszałek przerywa p. Makuchowi i wzywa go, by mówił o przedmiocie będącym na porządku dziennym Izby.

Przemawia dalej p. Makuch.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca ten wniosek p. Oleśnickiego, a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie odnowienia król. zamku na Wawelu w Krakowie.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Marszałek otwiera rozprawę nad wnioskiem p. Oleśnickiego o usunięcie tej sprawy z porządku dziennego.

Przemawia p. Oleśnicki.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca wniosek p. Oleśnickiego, a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany aktu darowizny, przez Helenę hr. Mierową na rzecz kraju uczynionej.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Marszałek otwiera rozprawę nad wnioskiem p. Oleśnickiego o usunięcie tego przedmiotu z porządku dziennego.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. Skwarko.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca wniosek ten p. Oleśnickiego, a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o fundacyi Stanisła-

wa hr. Skarbka za czas od r. 1907 do połowy r. 1909.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o odesłanie tego sprawozdania do komisyi budżetowej.

Marszałek otwiera rozprawę nad wnioskiem p. Oleśnickiego o usunięcie tego sprawozdania z porządku dziennego.

Przemawia p. Tymoteusz Staruch.

Izba uchwala bez rozprawy na wniosek p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy.

Przemawia p. Sodomora.

Przemawia p. Sandulak.

Izba odrzuca formalny wniosek p. Oleśnickiego, a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. marca 1908 do 30. czerwca 1909.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o odesłanie tego sprawozdania do komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie.

Marszałek oznajmia, że usuwa tę sprawę z porządku dziennego, ponieważ jutro lub pojutrze będzie sprawozdanie w tym przedmiocie wygotowane w ruskim języku.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem noweli do §. 24 ustawy o Reprezentacyi powiatowej.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o odesłanie tego sprawozdania do komisyi administracyjnej.

Przemawia p. Makuch i wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi prawniczej.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba wniosek formalny p. Makucha odrzuca, a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy o odesłanie tej sprawy do komisyi administracyjnej.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany granic miasta Lwowa i okręgu Reprezentacyi powiatowej we Lwowie przez wyłączenie z obszaru dworskiego Kulparków część II. kilku parcel gruntowych i wcielenia ich do gminy miasta Lwowa.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Izba uchwala te wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zaliczenia gminy miasteczka Skały w powiecie borszczowskim do rzędu miejscowości podlegających ustawie gminnej z dnia 3. lipca 1896 dz. u. kr. Nr. 51.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia Komisyi gminnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi nauczycieli i nauczycielek, tudzież wdów i sierót po nauczycielach o policzenie w drodze łeski lat służby do emerytury, przyznanie emerytury, pensyi wdowiej, dodatków pięcioletnich i t. p.

Marszałek oznajmia, że tę sprawę usuwa z porządku dziennego, ponieważ to sprawozdanie w języku ruskim będzie jutro wydrukowane.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o budżecie krajowym.

Sprawozdawca p. Jahl wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Marszałek otwiera rozprawę nad wnioskiem formalnym p. Oleśnickiego o usunięcie tego sprawozdania z porządku dziennego.

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia p. Dumka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek p. Oleśnickiego, a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Marszałek oznajmia, że z powodu spóźnionej pory ma zamiar zamknąć posiedzenie, i że wnioski nagłe p. Oleśnickiego w sprawie wykonania uchwały Sejmu z 5. listopada 1908 w przedmiocie zakładania gimnazyów, stosownie do potrzeb narodowości, oraz p. K. Lewickiego w sprawie reformy sejmowej ordynacyi wyborczej wnieść na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 18. września 1909 godz. 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Henryk Badeni w. r.

Protokół

38. posiedzenia, I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 18. września 1909.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 120.

Ze strony Rządu: c. k. wiceprezydent namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 37 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopu p. JE. Stanisławowi Tarnowskiemu na 3 dni, p. Ciuchcińskiemu na 4 dni; następnie, że JE. p. Biliński zawiadomił, iż z powodu zajęć służbowych będzie mógł dopiero 5. października 1909 wziąć udział w obradach sejmowych.

Marszałek oznajmia, że p. Garapich złożył mandat do komisyi gminnej i solnej, wobec czego umieści uzupełniający wybór na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia, a p. Niezabitowski mandat do komisyi administracyjnej, wobec czego umieści uzupełniający wybór na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 18. września 1909 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej L. s.: 3343, 3344, 3349—3351, 3358, 3359, 3361—3373, 3375, 3377, 3381, 3383—3398, 3394—3397, 3400, 3402, 3404, 3406, 3407, 3409—3411, 3413—3419, 3421—3424, 3432, 3436—3438, 3440, 3474, 3475, 3477, 3490, 3491, 3493, 3497—3499, 3501—3501, 3506—3509, 3512, 3518—3522, 3526—3528, 3530, 3531.

Komisyi szkolnej L. s.: 3345, 3360, 3374, 3376, 3378, 3391, 3392, 3399, 3401, 3403, 3408, 3412, 3420, 3425—3427, 3430, 3439, 3480, 3492, 3495, 3496, 3510, 3529.

Komisyi gminnej L. s.: 3382.

Komisyi petycyjnej L. s.: 3398, 3494.

Komisyi administracyjnej L. s.: 3352, 3354, 3393, 3405, 3434, 3441, 3511.

Komisyi prawniczej L. s.: 3346, 3347, 3348, 3442, 3516, 3517.

Komisyi gosp. kraj. L. s.: 3355, 3356, 3379, 3435.

Komisyi drogowej L. s.: 3353, 3357, 3380, 3489, 3504, 3505, 3523—3525.

Komisyi przemysłowej L. s.: 3428, 3429, 3431.

Komisyi sanitarnej L, s.: 3500.

Komisyi wodnej L. s.: 3433.

Komisyi reformy wyborczej L. s.: 3476.

Po odczytaniu petycyi L. s.: 3489 gminy Uhrynowa o wybudowanie mostu na rzece Łomnicy w Dobrowlanach,przemawia p. Kurowiec, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. p. Urbański, a następnie Skwarko odczytuje zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k

posła Battaglii i towarzyszy w przedmiocie urządzenia statystyki handlu zewnętrznego Galicyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić .

U s t a w a

z dnia . . . w przedmiocie organizacyi statystyki handlu zewnętrznego Galicyi.

Za zgodą Mego Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

§ 1.

Wszelkie przesyłki towarów, przychodzące do Galicyi z poza granic kraju drogami żelaznemi, pocztą oraz przedsiębiorstwami żeglugi parowej, niemniej jak wszelkie przesyłki towarów, nadawane w ten sam sposób w Galicyi z przeznczeniem do miejscowości pozagalicyjskich, muszą być zaopatrzone w deklaracyę stystyczną, wystawioną na przepisanym w drodze rozporządzenia formularzu a zawierającą:

a) nazwę miejscowości nadawczej,

b) nazwę kraju, w którym przedmiot przesyłki wyprodukowano,

c) nazwę miejscowości odbiorczej,

d) nazwę kraju, w którym przedmiot przesyłki ma być użytym lub zużytym,

e) dokładne oznaczenie przedmiotu przesyłki nazwami gatunkowemi i określeniami jakościowemi niemniej jak ilościami według poszczególnych gatunków,

f) podanie wagi przesyłki,

g) o ile przesyłka w obrębie Galicyi podlegała oceleniu. pozycye taryfy cłowej, na których podstawie nastąpiło oclenie,

h) datę wystawienia.

§ 2.

Obowiązek wystawienia deklaracyi statystycznej ciąży na nadawcy przesyłki, o ile przesyłkę nadaje się w obrębie Galicyi, a zresztą na jej odbiorcy, o ile przesyłka, przeznaczona do Galicyi, nie została zaopatrzona w taką deklaracyę przez pozagalicyjskiego nadawcę.

§ 3.

Przedsiębiorstwa dróg żelaznych, poczt i żeglugi parowej w obrębie Galicyi obowiązane są nie przyjmować, względnie nie wydawać przesyłek, niezaopatrzonych w dokładnie wypełnioną deklaracyę statystyczną w myśl powyższych przepisów.

Na przedsiębiorstwach tych cięży obowiązek zbierania wspomnianych deklaracyi i przesyłania ich biuru stytystycznemu krajowej komisyi dla spraw przemysłowych w terminach, które oznaczy rozporządzenie.

§ 4.

Dla wszelkich przesyłek towarów wchodzących w granice z poza granic monarchii w sposób inny, niż określony w § 1., a więc drogą kołową lub wodną, jednak nie zapomocą żeglugi parowej, deklaracye statystyczne będą wypełnione przez c. k. urzędy cłowe, dokonujące odprawy cłowej.

Na urzędach tych cięży również obowiązek zbierania i przesyłania deklaracyi w sposób, określony w ustępie drugim paragrafu 3.

§ 5.

Krajowa komisya dla spraw przemysłowych zorganizuje przy pomocy korporacyi gospodarczych ustawowych i dobrowolnych za zatwierdzeniem Wydziału krajowego komisyę znawców dla oznaczenia wartości handlowych dla przesyłek objętych wspomnianemi deklaracyami statystycznemi, a wyniki wszystkich objętych tą ustawą zabiegów statystycznych uczyni przedmiotem stałych peryodycznych publikacyi.

§ 6.

Koszta druku formularzy na deklaracye statystyczne, oraz koszta opracowania i publikowania zebranego materyału ponosi fundusz krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Przesyłki formularzy oraz wypełnionych deklaracyj statystycznych wolne są od opłaty porta pocztowego.

§ 7.

Organom władz skarbowych wzbroniony jest wgląd w deklaracye statystyczne z wyjątkiem wynikającym z § 1 tej ustawy.

Wszelkie organy władz oraz przedsiębiorstw przewozowych, niemniej jak organy krajowej komisyi dla spraw przemysłowych oraz i znawcy powołani na podstawie § 5 obowiązani są do ścisłego zachowywania tajemnicy względem treści deklaracyj statystycznych.

§ 8.

Rozporządzenie wykonawcze do tej ustawy wyda Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem w porozumieniu z c. k. Dyrekcyami kolei państwowych we Lwowie, Krakowie i Stanisławowie, oraz z c. k. Dyrekcyą kolei państwowej, z c. k. Dyrekcyą poczt i telegrafów we Lwowie, wreszcie z c. k. krajową Dyrekcyą skarbu we Lwowie.

§ 9.

Ustawa wchodzi w życie 1. stycznia 1911.

§ 10.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, handlu, rolnictwa, kolei żelaznych i skarbu.

Wnioskodawca:
Battaglia w. r.

Leo, Głąbiński, A. Lubomirski, St. Mycielski, Brykczyński, J. Brunicki, Pilat, Długosz, Wasung, Kolischer, Schätzel, Kleski, Michałowski, Pawlewski, Rutowski, Rittel, Landau, Götz, Tertil, Starzyński, Skarbek, Adam, Sala, Hupka, Jabłoński, Horodyski, Paygert, Milewski, Maryewski, Bednarski, Halban, Jahl, Sare.

W n i o s e k

posła dra Kurowca i towarzyszy w sprawie przekształcenia dwóch sześcioklasowych szkół ludowych w Kałuszu na 3, a względnie 4-klasowe szkoły wydziałowe.

Zważywszy, że miasto Kałusz liczy około 9.000 mieszkańców, a razem z gminą Zagórze i Bania, które to gminy

nie mając własnej szkoły, posyłają dzieci do szkoły w Kałuszu, liczą razem ponad 10.000 mieszkańców; miasto powiatowe Kałusz, centrum powiatu kałuskiego nie ma dotąd żadnej średniej szkoły, dlatego biedniejsi mieszkańcy zmuszeni są posyłać swe dzieci do 6-klasowej szkoły, która to szkoła wśród teraźniejszych istniejących stosunków i potrzeb jest nieodpowiednią, gdyż nie daje przystępu do szkół zawodowych i seminaryów nauczycielskich;

zważywszy, że frekwencya w obu szkołach w 5. i 6. klasie dosięgła do 90 uczniów, względnie uczenic;

zważywszy, że budynki szkolne nowe są odpowiednie, a ilość ukwalifikowanych sił nauczycielskich jest dostateczna;

więc chociaż miasto Kałusz nie należy do kategoryi miast I. i II. klasy, przekształcenia szkół 6-klasowych na szkoły wydziałowe jest koniecznie potrzebne.

Podpisani stawiają przeto wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

przekształcenie obu szkół 6-klasowych ludowych na 3, względnie 4-klasowe szkoły wydziałowe.

We Lwowie, dnia 18. września 1099.

Wnioskodawca:

Kurowiec w. r.

Kiweluk, Sandulak, Makuch, Dumka, Winniczuk, T. Staruch, A. Staruch, Sodomora, Skwarko, Oleśnicki, Korol, Lewicki, Hanczakowski, Senyk. Tracz.

W n i o s e k

posła dra Kurowca i towarzyszy w sprawie przekształcenia szkoły prsemysłowej dopełniającej w Kałuszu na szkołę przemysłowo-handlową.

Miasto Kałusz i powiat kałuski liczy około 75.900 mieszkańców, jest ubogi w ziemię urodzajną, natomiast bogaty w pokłady solne, sole potasowe, drzewo, naftę i wosk ziemny.

Miasto Kałusz jest w przededniu przemiany saliny kałuskiej na wielką kopalnię soli potasowych — więc jest na czasie założenie szkoły przemysłowo-handlowej ewentualnie przemysłowej z oddziałem handlowym w mieście Kałuszu.

Ze względu na wszystkie możliwe okoliczności i warunki przemysłowo-handlowej szkoły w Kałuszu,

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

jak najrychlejsze przekształcenie szkoły przemysłowej dopełniającej na szkołę przemysłowo-handlową w Kałuszu.

We Lwowie, dnia 18. września 1909.

Wnioskodawca:

Kurowiec, w. r.

Senyk, Sandulak, Dumka, Lewicki, Sodomora, Hanczakowski, Oleśnicki, T. Staruch, A. Staruch, Kiweluk, Makuch, Skwarko, Tracz, Winniczuk, Korol.

W n i o s e k

posła Iwana Kiweluka i towarzyszy w sprawie założenia gimnazyum z językiem wykładowym ruskim w Kopyczyńcach.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Rząd, aby bezzwłocznie przystąpił do założenia gimnazyum z ruskim językiem wykładowym w Kopyczyńcach.

We Lwowie, dnia 18. września 1909.

Wnioskodawca:

Iwan Kiweluk, w. r.

Andrzej Szeptycki, Czechowicz, Chomyszyn, Oleśnicki, Skwarko, T. Staruch, A. Staruch, Dumka, Winniczuk, Lewicki, Makuch, Sodomora, Sandulak, Kurowiec.

I n t e r p e l a c y a

p. Dra Makucha i towarzyszów do c. k. Rządu w sprawie wyborów do rady gminnej w Uhornikach, powiatu tłumackiego.

W gminie Uhorniki, powiat. towmackiego urzęduje już 9 lat rada gminna, a gospodaruje tak licho, że pastwisko gminne było już wystawione na licytacyę.

Pan naczelnik gminy Zaleski, zdefraudowawszy parę tysięcy koron gminnych pieniędzy, uciekł do Ameryki, a jego zastępca nie wiele ładniej zarządza majątkiem gminnym.

Skutki takiej gospodarki rady gminnej są dla gminy fatalne.

W celu poprawy stosunków w gminie jest konieczną rzeczą zrobić ład ze starą radą gminną.

Dnia 1. września 1908 roku odbyły się wybory do rady gminnej. Niezadowoleni z wyniku wyborów stronnicy starej rady gminnej wnieśli protest. Protest ten dotychczas niezałatwiony.

Dla dobra gminy Uhorniki należy protest jak najprędzej załatwić, a to w celu normalnych stosunków we wsi. Wobec tego zapytują podpisani:

Czy c. k. Rząd skłonny rozśledzić gospodarkę gminną w Uhornikach;

czy c. k. Rząd połagodzi prędko protest, wniesiony przeciw wyborom gminnym w Uhornikach, powiatu tłumackiego.

Interpelant
Makuch.

Kiweluk, Kość Lewicki, Sodomora Sandaluk, Skwarko, Dumka, Winniczuk. Kurowiec, Tracz, Krysowaty, T. Staruch, A. Staruch, Hanczakowski, Kołpaczkiewicz.

Interpelacya

posła doktora Kostia Lewickiego i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie naruszenia praw ruskiego języka funkcyonaryuszami c. k. państwowych kolei w Galicyi.

Przy sposobności załatwienia tegorocznego budżetu państwowego wezwała Izba posłów c. k. Rządu, ażeby w Galicyi i na Bukowinie wprowadził bilety kolejowe także z ruskimi napisami a stacye i czas odjazdu pociągów kolejowych żeby wywoływano także w ruskiej mowie.

Tej uchwały prawodawczej ciała państwowego do tego czasu u nas nie wykonano, a fukcyonaryusze c. k. państwowych kolei w kraju na żądanie ruskich stron nie tylko nie chcą wydawać poświadczeń zapłaty w ruskim języku, ale także bezprawnie dopuszczają się przytem ustnych i czynnych zniewag osób interesowanych, co w ostatnich dniach wywołało ogólne wiadome oburzenie wśród ruskiego społeczeństwa, jakie może doprowadzić do poważnych konfliktów przez oczewiste naruszenie równouprawnienia ruskiego języka funkcyonaryuszami c. k. państwowych kolei w naszym kraju.

Z tego powodu zapytują podpisani:

Czy wie c. k. Rząd o tych ciężkich naruszeniach praw ruskiego języka przez funkcyonaryuszów c. k. państwowych kolei w Galicyi i jakie zarządzenia wydał c. k. Rząd w celu przywrócenia ruskiemu narodowi należnego równouprawnienia językowego na c. k. państwowych kolejach w Galicyi?

Lwów, dnia 16. września 1909.

Interpelant:
dr. Kost Lewicki.

Kurowiec, Korol, Kołpaczkiewicz, Oleśnicki, Makuch, Sodomora, Dumka Kirchuk, Skwarko, T. Staruch, A. Staruch, Winniczuk, Sandulak, Hanczakowski.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zam-

knięcia rachunków funduszu krajowego za r. 1908.

Sprawozdawca p. Jahl wnosi o przekazanie tego przedmiotu komisyi budżetowej.

Przemawia p. Oleśnicki i wnosi o usunięcie tego sprawozdania z porządku dziennego z powodu, że sprawozdanie to nie zostało w języku ruskim wydrukowane i rozdane. Zarazem oświadcza, że postępowanie posłów ruskich w tej sprawie nie zwraca się przeciw osobie Marszałka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Jahl.

Izba odrzuca wniosek formalny p. Oleśnickiego, a oddzielnie uchwala przekazanie tego sprawozdania komisyi budżetowej.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o przeniesieniu czynności c. k. dyrekcyi gal. funduszu propinacyjnego na Wydział krajowy.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o rozdziale kwoty $2^1/_4$ miliona koron pomiędzy miasta, posiadające wyłączne prawo propinacyi.

Sprawozdawca p. Jahl wnosi o odesłanie tych sprawozdań do komisyi budżetowej.

Przemawia p. Makuch i stawia wniosek formalny o usunięcie sprawozdania Wydziału krajowego o rozdziale kwoty $2^1/_4$ miliona koron pomiędzy miasta, posiadające wyłączne prawo propinacyi.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca wniosek formalny p. Makucha, a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłu krajowego.

Sprawodzawca p. Jahl wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi przemysłowej.

Przemawia p. Skwarko i wnosi o usunięcie tego sprawozdania z porządku dziennego, z powodu, że nie zostało ono wydrukowane w języku ruskim.

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia p. Stapiński.

Izba uchwala na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy.

Przemawia zapisany do głosu p. Lewicki.

Przemawia zapisany do głosu p. Skwarko.

Izba odrzuca wniosek formalny p. Skwarki, a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy o odesłanie tego sprawozdania do komisyi przemysłowej.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych.

Sprawozdawca p. Jahl wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi górniczej.

Przemawia p. T. Staruch i stawia wniosek formalny o usunięcie tego sprawozdania z porządku dziennego z powodu, że nie zostało ono wydrukowane w języku ruskim.

Przemawia p. Makuch.

Przemawia p. Oleśnicki.

Marszałek oznajmia, że w przyszłości nie dopuści do merytorycznych rozpraw przy pierwszem czytaniu, lecz ściśle przestrzegać będzie regulaminu, by przy pierwszem czytaniu rozprawiano o stronie formalnej.

Izba odrzuca wniosek formalny p. T. Starucha, a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej sprzedaży soli.

Sprawozdawca p. Jahl wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi solnej.

Przemawia p. Kurowiec i wnosi o usunięcie tego przedmiotu z porządku dziennego, z powodu, że sprawozdanie to nie zostało w języku ruskim wydrukowane.

Przemawia p. Skwarko.

Marszałek przerywa p. Skwarce oznajmiając, że nie dopuści do merytorycznej rozprawy przy pierwszem czytaniu i mowcom nie stosującym się do postanowień regulaminu będzie zmuszony odebrać głos.

Przemawia dalej p. Skwarko.

Przemawia p. T. Staruch.

Marszałek przerywa mowcy, oświadczając, że nie dopuści do nieprzestrzegania przepisów regulaminu, wzywa mowcę, by ograniczył swe przemówienie do strony formalnej.

Przemawia dalej p. T. Staruch.

Izba uchwala na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy.

Przemawia p. Lewicki.

Izba odrzuca wniosek formalny p. Kurowca, a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o kraj. zakładach naukowych rolniczych w Dublanach, tudzież o kraj. stacyach doświadczalnych rolniczych w Dublanach i we Lwowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o kraj. średniej szkole rolniczej i folwarku w Czernichowie za r. szk. 1908|9.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych niższych szkołach rolniczych w Bereźnicy, Horodence, Jagielnicy, Kobiernicach, Miłocinie i Suchodole.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych zimowych szkołach rolniczych i o działalności krajowych nauczycieli wędrownych za rok 1908/9.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej wyższej szkole lasowej we Lwowie za r. szkolny 1908/9.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o kraj. szkole ogrodniczej w Tarnowie, zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach, o założeniu kraj. szkoły ogrodniczej na Wulce kapitańskiej i o podniesieniu sadownictwa w kraju za r. 1908/9.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wykształcenia kobiet w zakresie gospodarstwa wiejskiego i domowego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia hodowli bydła w r. 1908.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia mleczarstwa.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie podniesienia hodowli drobiu.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tych przedłożeń komisyi gospodarstwa krajowego.

Posłowie pp. Oleśnicki, T. Staruch, Sodomora i Kurowiec żądają głosu.

Przemawia zapisany do głosu p. Oleśnicki i wnosi o usunięcie z porządku dziennego punktu 12-go, t. j. pierwszego czytania sprawozdania Wydziału

krajowego o krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie, zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach, o założeniu krajowej szkole ogrodniczej na Wulce kapitańskiej i o podniesieniu sadownictwa w kraju za r. 1908/9, z powodu, że sprawozdanie to nie zostało wydrukowane w języku ruskim.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi o usunięcie z porządku dziennego punktu 11-go, t. j. pierwszego czytania sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej wyższej szkole lasowej we Lwowie za r. szk. 1908/9.

Izba uchwala na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy.

Przemawia zapisany do głosu p. Lewicki i wnosi o usunięcie z porządku dziennego punktu 13-go, t. j. pierwszego czytania sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wykształcenia kobiet w zakresie gospodarstwa wiejskiego i domowego.

Przemawia zapisany do głosu p. Kurowiec i wnosi o przejście do porządku dziennego nad punktem 17., t. j. sprawozdaniem Wydziału krajowego o włościach rentowych.

Marszałek przerywa mowcy, oznajmia, że wniosku takiego regulamin nie dopuszcza, tylko wniosek o usunięcie tej sprawy z porządku dziennego.

Przemawia p. Kurowiec i wnosi o usunięcie tego przedmiotu z porządku dziennego.

Przemawia zapisany do głosu p. Sandulak i wnosi o usunięcie z porządku dziennego punktu 10-go, t. j. pierwszego czytania sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych zimowych szkołach rolniczych i o działalności kraj. nauczycieli wędrownych za r. 1908/9.

Marszałek przerywa mowcy i wzywa go do uzasadnienia wniosku formalnego.

Przemawia dalej zapisany do głosu p. Sandulak.

Przemawia zapisany do głosu p. Winiczuk i wnosi o usunięcie z porządku dziennego sprawozdania Wydziału krajowego o kraj. niższych szkołach rolniczych, t. j. punktu 9-go porządku dziennego.

Przemawia zapisany do głosu p. Sodomora i wnosi o usunięcie z porządku dziennego punktu 7-go, t. j. pierwszego czytania sprawozdania Wydziału krajowego o kraj. zakładach naukowych rolniczych w Dublanach, tudzież o krajow stacyach doświadczalnych rolniczych w Dublanach i we Lwowie.

Przemawia zapisany do głosu p. Dumka i wnosi o usunięcie z porządku dziennego pierwszego czytania sprawozdania Wydziału krajowego o szkole i folwarku w Czernichowie, t. j. punktu 8-go.

Przemawia zapisany do głosu p. Makuch i wnosi o usunięcie z porządku dziennego punktu 14-go, t. j. sprawozdania Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do hodowli bydła.

Przemawia zapisany do głosu p. Antoni Staruch i wnosi o usunięcie z porządku dziennego punktu 15-go porządku, t. j. sprawozdania Wydz. krajow. o podniesieniu mleczarstwa, oraz punktu 16-go, t. j. sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie hodowli drobiu.

P. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Marszałek oznajmia, że podda pod głosowanie wnioski o usunięcie tych sprawozdań z porządku dziennego.

Przemawia p. Oleśnicki i żąda oddzielnego głosowania nad każdem sprawozdaniem i obliczenia stosunku głosów, które padły za, a które przeciw.

Izba odrzuca wniosek formalny p. Sodomory o usunięcie punktu 7. z po-

rządku dziennego 85. głosami przeciw 14., wniosek p. Dumki 85. głosami przeciw 14. o usunięcie punktu 8. porządku, wniosek p. Winniczuka o usunięcie punktu 9. porządku, wniosek p. Sandulaka o usunięcie punktu 10. porządku 85. przeciw 16., wniosek p. T. Starucha o usunięcie p. 11. porządku 85. przeciw 16., wniosek p. Oleśnickiego o usunięcie punktu 12. porządku 85. głosami przeciw 16. wniosek p. Lewickiego o usunięcie punktu 13. porządku 85. gł. przeciw 16., wniosek p. Makucha o usunięcie punktu 14. porządku 85. głosami przeciw 16., wniosek p. A. Starucha o usunięcie punktu 15. porządku 85. gł. przeciw 16., wniosek p. A. Starucha o usunięcie punktu 15. i 16. porządku dziennego 85. przeciw 16. w oddzielnem głosowaniu.

Następnie Izba uchwala wniosek p. sprawozdawcy o przekazanie sprawozdań pod punktem 7.—16. włącznie komisyi gospodartwa krajowego.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o włościach rentowych:

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o odesłanie tego sprawozdania do komisyi reform agrarnych.

Przemawia p. Skwarko i wnosi o odczytanie tego sprawozdania w całości.

Marszałek zwraca uwagę, że p. Skwarko nie wnosi o usunięcie tego przedmiotu z porządku dziennego, wniosku takiego później nie mógłby poddać pod uchwałę.

Przemawia p. Skwarko i wnosi o usunięcie tego sprawozdania z porządku dziennego, oraz o odczytanie tego sprawozdania.

Marszałek oznajmia, że po myśli § 17. regulaminu odczytanie sprawozdania Wydziału kraj. jest niedopuszczalne.

Przemawia p. Skwarko.

Marszałek zapytuje, czy p. Skwarce wystarcza zamiast § 3., § 17.

Przemawia p. Skwarko.

Marszałek oznajmia, że wniosku p. Skwarki o odczytanie tego sprawozdania nie może poddać pod głosowanie, jako niedopuszczalnego regulaminem.

Izba odrzuca wniosek p. Skwarki o usunięcie tego sprawozdania z porządku dziennego 73. głosami przeciwko 17., a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy o przekazanie tego przedmiotu komisyi reform agrarnych.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o wykonywaniu Patronatu nad spółkami oszczędności i pożyczek i innemi spółkami rolniczemi wraz ze sprawozdaniem o wprowadzeniu w życie kraj. centralnej kasy dla spółek rolniczych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym.

Pierwsze czytania sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie podwyższenia gwarancyi kraju za wkładki oszczędności i zmiany statutu Banku krajowego.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tych sprawozdań komisyi bankowej.

Przemawia p. Sodomora i wnosi u usunięcie z porządku dziennego punktu 18., t. j. sprawozdania Wydziału krajowego o spółkach oszczędności.

Marszałek przerywa p. Sodomorze, wzywając go, by uzasadniał wniosek formalny.

Przemawia dalej p. Sodomora.

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia p. Dumka i wnosi o usunięcie punktu 20. porządku dziennego, t. j. sprawozdanie Wydziału krajowego o podwyższenie gwarancyi kraju za

wkładki oszczędności i zmiany statutu Banku kraj.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Przemawia zapisany do głosu p. Makuch i wnosi o usunięcie punktu 19-go z porządku dziennego, t. j. sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym.

Przemawia p. T. Staruch.

Izba w oddzielnych głosowaniach odrzuca 71. głosami przeciw 16. wniosek p. p. Sodomory, Makucha i Dumki, a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy o przekazanie tych sprawozdań Wydz. krajowego komisyi bankowej.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zarządzie krajowym składem publicznym, połączonym ze składem wolnym w Krakowie.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o melioracyach.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi gospodarstwa krajowego.

Przemawia p. Winniczuk i wnosi o usunięcie tego przedłożenia z porządku dziennego, z powodu, że sprawozdanie to nie zostało wydrukowane w języku ruskim.

Przemawia p. Kurowiec.

Przemawia p. A. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba odrzuca wniosek formalny p. Winniczuka 71. głosami przeciw 17., a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o regulacyi rzek kanałowych.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi wodnej.

Przemawia p. Sandulak i wnosi o usunięcie tego przedłożenia z porządku dziennego, z powodu, że sprawozdanie to nie zostało wydrukowane w języku ruskim.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Przemawia zapisany do głosu p. Oleśnicki.

Przemawia zapisany do głosu p. Makuch.

Izba odrzuca wniosek formalny p. Sandulaka 70. głosami przeciw 13., a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o udzielaniu pożyczek bezprocentowych na osuszanie i drenowanie gruntów.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi przekazanie tego przedłożenia komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowym kursie praktycznym dozorców drenarskich.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi gospodarstwa krajowego.

Przemawia p. Oleśnicki i wnosi o usunięcie tego przedłożenia z porząd-

ku dziennego, z powodu, że sprawozdanie to nie zostało wydrukowane w języku ruskim.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca wniosek formalny p. Oleśnickiego 70. głosami przeciw 13., a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie operacyi agrarnych.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi reform agrarnych.

Przemawia p. Lewicki i wnosi o usunięcie tego przedłożenia z porządku dziennego, z powodu, że sprawozdanie to nie zostało wydrukowane w języku ruskim.

Przemawia p. T. Staruch.

Przemawia p. Dumka.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca wniosek formalny p. Lewickiego, za którym wnioskiem padło 16 głosów, a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy.

Marszałek oznajmia, że obecnie następuje:

Wybory uzupełniające do komisyi:

budżetowej — 3 członków — w miejsce śp. Badeniego Kazimierza, Skałkowskiego i Trzecieskiego,

bankowej — 1 członka — w miejsce śp. Skałkowskiego,

drogowej — 1 członka — w miejsce śp. Głębockiego,

gminnej — 2 członków — w miejsce członka Wydziału krajowego p. Bernadzikowskiego i b. p. Fruchtmanna,

górniczej — 2 członków — w miejsce śp. Głębockiego i rektora Niementowskiego,

petycyjnej — 1 członka — w miejsce śp. Głębockiego,

prawniczej — 3 członków — w miejsce rektora p. Fiericha, b. p. Fruchtmanna i śp. Skałkowskiego,

reformy wyborczej — 1 członka — w miejsce śp. Badeniego Kazimierza,

sanitarnej — 2 członków — w miejsce członka Wydziału krajowego p. Bernadzikowskiego i śp. Trzecieskiego,

solnej — 1 członka — w miejsce śp. Głębockiego,

wodnej — 1 członka — w miejsce rektora Niementowskiego.

Wybór uzupełniający 1 kwestora — w miejsce śp. Głębockiego.

Marszałek zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Komorowskiego, Rittla, Makucha i Czaykowskiego Władysława — a posłów wzywa do oddawania kartek.

Po oddaniu kartek, Marszałek ogłasza głosowanie za zamknięte, a podczas skrutynium Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego, a mianowicie:

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie ukrajowienia dróg.

Sprawozdawca p. Dąmbski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi drogowej.

Przemawia p. Makuch i wnosi o usunięcie tego przedłożenia z porządku dziennego, z powodu, że sprawozdanie to nie zostało wydrukowana w języku ruskim.

Przemawia p. Skwarko.

Przemawia p. Sodomora.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca wniosek formalny p. Makucha, za którym to wnioskiem padło 14 głosów,

a oddzielne uchwala wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie powiększenia etatu oddziału techniczno-drogowego Wydziału kraj. i kraj. biura kolejowego.

Sprawozdawca p. Dąmbski wnosi o przekazanie tych przedłożeń komisyi budżetowej.

Przemawia p. Skwarko i wnosi o usunięcie tego przedłożenia z porządku dziennego, z powodu, że sprawozdanie to nie zostało wydrukowane w języku ruskim.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi na wypadek odrzucenia wniosku p. Skwarki o przekazanie tego sprawozdania komisyi drogowej.

Przemawia p. Lewicki i uprasza p. Marszałka, by skonstatował ile padnie głosów za, a ile przeciw wnioskowi.

Marszałek oznajmia, że czyni to przy wszystkich głosowaniach.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba odrzuca 69. głosami przeciw 8. wniosek p. Skwarki o usunięcie powyższego sprawozdania z porządku dziennego, a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy, odrzucając poprzednio w oddzielnem głosowaniu wniosek p. T. Starucha o przekazanie tego sprawozdania Wydziału krajowego komisyi drogowej.

P. T. Staruch żąda głosu do pierwszego czytania sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany etatu kraj. biura kolejowego.

Marszałek oznajmia, że rozprawa nad tem sprawozdaniem została już zamknięta, przeto głosu nie może obecnie udzielić p. T. Staruchowi.

Izba uchwala wniosek p. sprawozdawcy o przekazanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany etatu urzędników kraj. biura kolejowego komisyi budżetowej.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności w zakresie publicznego pośrednictwa pracy za rok 1908 i I. półrocze r. 1909.

Sprawozdawca p. Dąmbski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Przemawia p. Skwarko w sprawie kompletu przy uchwalaniu poprzedniego punktu porządku dziennego.

Marszałek udziela wyjaśnienia w tej sprawie.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi o usunięcie tego przedłożenia z porządku dziennego, z powodu, że sprawozdanie to nie zostało wydrukowane w języku ruskim: następnie oświadcza, że uchwały zapadają mimo braku kompletu, którego nie było w czasie uchwalania poprzedniego punktu porządku dziennego.

Marszałek przerywa p. T. Staruchowi i udziela wyjaśnienia w tej sprawie.

Przemawia p. T. Staruch.

Przemawia p. Kurowiec.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę, sekretarze na wezwanie p. Marszałka obliczają ilość obecnych posłów w Izbie.

Po obliczeniu okazuje się, że 87 posłów jest obecnych.

Marszałek konstatuje, że Izba jest w komplecie.

Izba 76. głosami przeciw 10. odrzuca wniosek p. T. Starucha o usunięcie tego przedłożenia z porządku dziennego, a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy.

Marszałek skonstatowawszy ten rezultat głosowania, wzywa posłów, by byli ostrożniejsi z zarzutami zwróconymi przeciw jego osobie.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie preliminarza kosztów utrzymania urzędów pośrednictwa pracy w r. 1910.

Sprawozdawca p. Dąmbski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Przemawia p. Sodomora i wnosi o usunięcie tego przedłożenia z porządku dziennego, z powodu, że sprawozdanie to nie zostało wydrukowane w języku ruskim.

Przemawia p. Korol.

Przemawia p. Senyk.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca wniosek formalny p. Sodomory, a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy.

Marszałek odracza posiedzenie do godz. 7. wieczorem.

Przerwa posiedzenia godz. 2 minut 10. po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 18. września 1909.

Początek posiedzenia o godzinie 7. minut 30 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów, i otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Marszałek wzywa p. Czarkowskiego do zdania sprawy z wyniku skrutynium.

P. Czarkowski zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyborów.

Głosowało 99. posłów. Absolutna większość 50.

Z tego otrzymali głosów:

Na kwestora: p. Komorowski 99.

Do komisyi budżetowej: pp. Abrahamowicz 93, Korytowski Witold 99, Tarnowski Zdzisław 99.

Do komisyi bankowej: p. Abrahamowicz 93.

Do komisyi drogowej: p. Raciborski 99.

Do komisyi gminnej: pp. Jampolski 99, Tertil 99, Wereszczyński 99.

Do komisyi górniczej: pp. Mars 99, Pawlewski 99.

Do komisyi petycyjnej p. Komorowski 99.

Do komisyi prawniczej: pp. Doliński 99, Czaykowski Władysław Wiktor 99, Starowieyski 99.

Do komisyi reformy wyboczej: Czaykowski Władysław Wiktor 99.

Do komisyi sanitarnej: pp. Łazarski 99, Szwed 99.

Do komisyi solnej: pp. Komorowski 99, Szeptycki Jan 99.

Do komisyi wodnej: p. Maryewski 99.

Marszałek stwierdza powyższy rezultat wyborów.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie założenia krajowego zakładu dla podrzutków we Lwowie.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Przemawia p. Dumka i wnosi o usunięcie tego przedłożenia z porządku dziennego, z powodu, że sprawozdanie to nie zostało wydrukowane w języku ruskim.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca wniosek formalny p. Dumki, a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięcie funduszu budowy kraj. zakładu dla umysłowo-chorych w Kulparkowie.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Przemawia p. Winniczuk i wnosi o usunięcie tego przedłożenia z porządku dziennego, z powodu, że sprawozdanie to nie zostało wydrukowane w języku ruskim.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca wniosek formalny p. Winniczuka, a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o budowie krajowego zakładu dla umysłowo-chorych w Kobierzynie.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi sanitarnej w porozumieniu z komisyą budżetową.

Przemawia p. Sandulak i wnosi o usunięcie tego przedłożenia z porządku dziennego, z powodu, że sprawozdanie to nie zostało wydrukowane w języku ruskim.

Przemawia p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca wniosek formalny p. Sandulaka, a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego usprawiedliwiającego wstawienie do preliminarzy budżetów krajowych szpitali w Krakowie i we Lwowie na r. 1910 wyższych kredytów z powodu proponowanych zmian etatu posad i płac służbowych.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie rekonstrukcyi i ulepszeń szpitala powszechnego w Bochni.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi sanitarnej.

P. T. Staruch żąda głosu do powyższego punktu porządku dziennego.

Marszałek udziela wyjaśnienia w tej sprawie i oznajmia, że powyższe sprawozdanie rozdano w języku ruskim.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi o usunięcie tego przedłożenia z porządku dziennego.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca wniosek formalny p. T. Starucha, a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego, w sprawie zakładu szczepienia przeciw wodowstrętowi dra O. Bujwida w Krakowie.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Przemawia p. Lewicki i wnosi o usunięcie tego przedłożenia z porządku dziennego, z powodu, że sprawozdanie to nie zostało wydrukowane w języku ruskim.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca wniosek formalny p. Lewickiego, a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi b. dyrektora szpitala św. Łazarza w Krakowie, p. Dra Stanisła Ponikły o wymierzenie mu pełnej emerytury.

Sprawozdawca p. Bernardzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia Komisyi budżetowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków galic. fund. propinacyj. za r. 1908 tudzież o preliminarzach tegoż funduszu na r. 1910.

Sprawozdawca p. Kiweluk wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Przemawia p. Makuch i wnosi o usunięcie tego przedłożenia z porządku dziennego zpowodu sprawozdanie, że to nie zostało wydrukowane w języku ruskim.

Przemawia p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca wniosek p. sprawozdawcy.
Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o założeniu w Przedzielnicy krajowej Osady poprawczej dla nieletnich chłopców i dziewcząt.

Sprawozdawca p. Kiweluk wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej w porozumieniu z komisyą budżetową.

Przemewia p. Skwarko i wnosi o usunięcie tego przedłożenia z porządku dziennego z powodu, że sprawozdania to nie zostało wydrukowane w języku ruskim.

Przemawia p. Oleśnicki.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca wniosek formalny p. Skwarki, a oddzielnie uchwala wniosek p. sprawozdawcy.
Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gminy i obszaru dworskiego w Budkach nieznanowskich z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Busku a przydzielenia ich do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kamionce strumiłowej.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gmin i obszarów dworskich Sanniki i Mistyce z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Sądowej Wiszni a przydzielenia tychże do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Mościskach.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gminy Sapohów wraz z obszarem dworskim z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Mielnicy a przyłączenia jej do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Mielnicy a przyłączenia jej do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Borszczowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gmin i obszarów dworskich w Zaborzu i Wulce mazowieckiej z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Uh-

nowie a wcielenia ich do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Rawie ruskiej.

Sprawozdawca p. Kiweluk wnosi oddzielnie o przekazanie tych przedłożeń Komisyi prawniczej.

Izba w oddzielnem głosowaniu uchwala te wnioski bez rozrpawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Brzesku na pobór w r. 1909 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Brzesku zezwala się w myśl postanowień § 23 ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51 pobierać w r. 1909 dodatki powiatowe w wysokości 55 (pięćdziesiąt pięć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobistodochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe przepisanego §-fem 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Brzeżanach na pobór w r. 1909 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Brzeżanach zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. k. Nr. 51 pobierać w r. 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 44% (czterdzieści cztery) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-em 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. k. kr. Nr. 155.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi o cofnięcie tego spawozdania i odesłanie go do Wydziału krajowego do zbadania.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższy wniosek Wydziału krajowego po poprzedniem odrzuceniu wniosku p. T. Starucha, za którym to wnioskiem padło 12 głosów.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezenta-

cyi powiatowej w Cieszanowie na pobór w r. 1909 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Cieszanowie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 67% (sześćdziesiąt siedm) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego § 12. ustawy zdnia 10-go grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Czortkowie na pobór w r. 1909 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

Reprezentacyi powiatowej w Czortkowie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 46% (czterdzieści sześć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe przepisanego § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Dąbrowie na pobór w r. 1909 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończonem następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Dąbrowie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 42½% (czterdzieści dwa i pół) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18% podatku na cele drogowe, przepisanego § 12.

ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Gorlicach na pobór w r. 1909 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Gorlicach zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 46% (czterdzieście sześć) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18% dodatku na cele drogowe przepisanego § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi w Gródku Jagielońskim na pobór w r. 1909 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Gródku jagielońskim zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 52% (pięćdziesiąt dwa) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18%, dodatku na cele drogowe, przepisanego § 12. ustawy z dnia 10-go grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 158.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Grybowie na pobor

w r. 1909 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Grybowie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 65% (sześćdziesiąt pięć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Kolbuszowej na pobór w r. 1909 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Kolbuszowej zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 51% (pięćdziesiąt jeden) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Kosowie na pobór w r. 1909 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Kosowie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 13% (czterdzieści trzy) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% podatku na cele drogowe, przepisanego § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Łańcucie na pobór w r. 1909 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończony następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Łańcucie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 60% (sześćdziesiąt) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Mielcu na pobór w r. 1909 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Mielcu zezwala się w myśl postanowień § 23. ust. z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 47% (czterdzieści siedm) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18% podatku na cele drogowe, przepisanego § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Podhajcach na pobór w r. 1909 wyższych dodatków do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Podhajcach zezwala się w myśl § 23. ust. z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 51% (pięćdziesiąt jeden) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach na pobór w r. 1909 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprzawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach zezwala się w myśl postanowień § 23. ust. z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 63% (sześćdziesiąt trzy) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego § 12. ustawy z dnia 10-go grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Starym Samborze na pobór w r. 1909 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Starym Samborze zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 53% (pięćdziesiąt trzy) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania po-

wyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Tarnobrzegu na pobór w r. 1909 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Tarnobrzegu zezwala się w myśl postanowień §-fu 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 58% (pięćdziesiąt ośm) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-em 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w odzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałą w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Tłumaczu na pobór w r. 1909 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Tłumaczu zezwala się w myśl postanowień §-fu 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1909 dodatki powiatowe w wysokości 40% (czterdzieści dziewięć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12 ustawy z dnia 10 grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Przemawia p. Makuch i wnosi o odesłanie tego sprawozdania do Wydz. kraj. celem przeprowadzenia lustracyi gospodarki powiatowej w Tłumaczu i następnie przedłożenia ponownego sprawozdania.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek Wydz. kraj. po poprzedniem odrzuceniu wniosku p. Makucha, za którym to wnioskiem padło 18 głosów.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaoiu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Wadowicach na pobór w r. 1909 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Wadowicach zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1871 dz. u. k. Nr. 51 pobierać w r. 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 44% (czterdzieści cztery) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Borysław (powiat Drohobycz) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie Borysław (powiat Drohobycz) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Kodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Borysław (powiat Drohobycz) zezwala się pobierać od wejścia w użycie niniejszej ustawy do końca r. 1909 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1) Od jednego litra stustopniowego spirytusu dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 11 h. czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 11 K.

2) Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jakoto: rumu, koniaku, śliwowicy, i rozolisu po 11 hal. czyli od jednego hektolitra po 11 Kor.

3) Od jednego hektolitra piwa bez względu na gatunek po 2 K.

4) Od jednego hektolitra miodu po 8 Kor.

Art. II.

Okreg poborowy stanowi gm. Borysław.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli § 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną po koniec r. 1910 z dzierżawą prawa propinacyi w Borysławiu a dla przeprowadzenia tej dzierżawy po koniec r. 1910 obowiązaną jest gmina zgodnie porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawą prawa propinacyi w Borysławiu.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpi do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Kańczuga (powiat Łańcut) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa, miodu maliniaku, wiśniaku i poziomczaku.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie Kańczuga (powiat Łańcut) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa, miodu, wiśniaku maliniaku i poziomczaku.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Król. Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Kańczuga (powiat Łańcut) zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca r. 1919. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych:

1) Od jednego litra stustopniowego spirytusu dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 12 hal., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 12 K.

2) Od jednego hektolitra araku, rumu, likieru, koniaku, śliwowicy, rozolisu ponczowej esencyi i innych słodzonych napojów spirytusowych w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 6 K. czyli od jednego litra po 6 hal.

3) Od jednego hektolitra piwa po 2 K.

4) Od jednego hektolitra miodu, wiśniaku, maliniaku i poziomczaku po 6 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Kańczuga.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli § 6 ces. rozp. z 17. lipca 1899 dz. p. p. Nr. 120. cześć II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną po koniec roku 1910 z dzierżawą prawa propinacyi w Kańczudze a dla przeprowadzenia tej dzierżawe obowiązaną jest gmina po koniec r. 1910 zgodnie porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Kańczudze.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Ministrowi skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Kułaczkowce (powiat Kołomyja) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa, miodu, maliniaku i wiśniaku.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a,

z dnia . . . o zezwoleniu gminie Kułaczkowce (powiat Kołomyja) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa, miodu, wiśniaku i maliniaku.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Kułaczkowce (powiat Kołołomyja) zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy na przeciąg lat dziesięciu opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

Od jednego litra spirytusu po 11 h. czyli od jednego hektolitra spirytusu po 11 Kor.

Od jednego hektolitra słodzonych napojów spirytusowych jakoto: araku, rumu, koniaku, ponczowej esencyi, likieru, śliwowicy i rozolisu po 11 K., czyli od jednego litra po 11 h.

Od jednego hektolitra piwa po 2 K.

Od jednego hektolitra miodu po 10 Kor.

Od jednego hektolitra wiśniaku i maliniaku po 11 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Kułaczkowce.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi, ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli § 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899. dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną po koniec r. 1910 z dzierżawą prawa propinacyi w Kułaczkowcach a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina po koniec r. 1910 zgodnie porozumieć się z c. k. dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Kułaczkowcach.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Krakowiec (pow. Jaworów) na pobór podwyższonych opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie Krakowiec (pow. Jaworów) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Krakowiec (pow. Jaworów) zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy na przeciąg lat pięciu opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych, według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 20 hal., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 20 K;

2. Od jednego hektolitra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem, jakoto: araku, rumu, koniaku, ponczowej esencyi, likieru, śliwowicy i rozolisu po 10 K, czyli od jednego litra po 10 hal.;

3. Od jednego hektolitra piwa bez względu na gatunek po 3 K;

4. Od jednego hektolitra miodu po 3 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Krakowiec.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli § 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną po koniec r. 1910 z dzierżawą prawa propinacyi w Krakowcu, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy po koniec roku 1910 obowiązaną jest gmina zgodnie porozumieć się z c. k. dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Krakowcu.

Art. VII.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy traci moc obowiązującą ustawa z dnia 17. kwietnia 1895 dz. u. kr. Nr. 34.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Dora (powiat Nadwórna) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . o zezwoleniu gminie Dora (powiat Nadwórna) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Dora (powiat Nadwórna) zezwala się pobierać opłaty gminne od

niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych, na czas a to: od napojów spirytusowych i miodu od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy na przeciąg lat dziesięciu, zaś od piwa od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do końca r. 1914, według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 22 hal., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 22 K;

2. Od jednego hektolitra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem, jakoto: araku, rumu, rozolisu i innych słodzonych napojów spirytusowych po 11 K, czyli od jednego litra po 11 h.;

3. Od jednego hektolitra piwa po 3 K 40 h.;

4. Od jednego hektolitra miodu po 10 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Dora.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi, ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli § 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat, wyda w drodze administracyjnej c. k. namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną po koniec roku 1910 z dzierżawą prawa propinacyi w Dorze, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina po koniec roku 1910 zgodnie porozumieć się z c. k. dyrekcyą galicyjskiego funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Dorze.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Radłów (powiat Brzesko) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem nasstępującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie Radłów (powiat Brzesko) na pobór

opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Radłów (powiat Brzesko) zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy, przez lat sześć opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych, według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 4 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 4 K;

2. Od jednego hektolitra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem, jako to: araku, rumu, koniaku, ponczowej esencyi, likieru, śliwowicy i rozolisu po 3 K, czyli od jednego litra po 3 h.;

3. Od jednego hektolitra piwa po 1 K 60 h.;

4. Od jednego hektolitra miodu po 2 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Radłów.

Art. III.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi, ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadków, w których po myśli § 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną po koniec r. 1910 z dzierżawą prawa propinacyi w Radłowie, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy po koniec r. 1910 obowiązaną jest gmina zgodnie porozumieć się z c. k. dyrekcyą galic. funduszu prop., względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Radłowie.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Tartakowa (powiat Sokal) na pobór podwyższonych opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiśniaku i maliniaku.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie m. Tartakowa (powiat Sokal) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa, miodu, wiśniaku i maliniaku.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie m. Tartakowa (powiat Sokal) zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy przez przeciąg lat dziesięciu opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych, według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 16 hal., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 16 K:

2. Od jednego hektolitra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem, jakoto araku, rumu, koniaku, ponczowej esencyi, likieru, śliwowicy i rozolisu po 11 K, czyli od jednego litra po 11 h.;

3. Od jednego hektolitra piwa po 3 K 40 h.:

4. Od jednego hektolitra miodu, wiśniaku i maliniaku po 10 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina m. Tartakowa.

Art. III.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi, ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich przypadkach, w których po myśli § 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną po koniec roku 1910 z dzierżawą prawa propinacyi w m. Tartakowie, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina po koniec r. 1910 zgodnie porozumieć się z c. k. dyrekcyą galicyjskiego funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Tartakowie.

Art. VII.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, traci moc obowiązującą ustawa z dnia 1. września 1901 dz. ust. kraj. Nr. 86.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Biecz (powiat Gorlice) na pobór opłaty gminnej od psów.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . w przedmiocie zezwolenia gminie Biecz pow. Gorlickiego na pobór opłaty gminnej od psów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam:

§ 1.

Gminie Biecz zezwala się na pobór opłaty gminnej od każdego psa w gminie utrzymywanego w wysokości dwóch koron rocznie.

§ 2.

Postanowienie wykonawcze, oraz wskazanie wypadków, w których dozwolonem będzie uwolnienie od opłaty, określi uchwała Rady gminnej, podlegająca zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

W każdym razie są wolne od opłaty psy trzymane na uwięzi, oraz psy do celów wojskowych utrzymywane.

§ 3.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że z powodu nieobecności w Izbie sprawozdawcy p. Dąmbskiego, usuwa z porządku dziennego następujące punkta, a mianowicie:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Wydziałowi powiatowemu w Lisku koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Olszanica-Ropienka.

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Wydziałowi powiatowemu w Samborze koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Strwiążu w Babinie.

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Radzie powiatowej w Sokalu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Sokal-Uhrynów.

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie obszarowi dworskiemu w Kościelnikach koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr w Kościelnikach.

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie obszarom dworskim w Snowidowie i Piotrowie koncesyi do pobierania opłat mitniczych od przewozu przez rzekę Dniestr między Snowidowem a Piotrowem.

Marszałek oznajmia, że wobec odbycia się uzupełniających wyborów na

kwestora i do komisyi porządek dzienny został wyczerpany.

Marszałek oznajmia, że w porozumieniu z wnioskodawcami, zgłoszone wnioski nagłe umieści na początku następnego posiedzenia.

Marszałek udziela głosu p. T. Staruchowi.

Przemawia p. T. Staruch i zwraca się do Marszałka z zapytaniem w sprawie stenografowania ruskich przemówień.

Marszałek udziela wyjaśnienia w tej sprawie.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 20. września 1909 godz. 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 9 minut 12 wieczorem.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Henryk Badeni w. r.

Protokół

39. posiedzenia, I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 20. września 1909.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów: 105.

Ze strony Rządu: JE. c. k. Namiestnik dr. Michał Bobrzyński i c. k. wiceprezydent namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 37 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 38 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopu na 8 dni p. Rittlowi.

Marszałek oznajmia, że p. Jędrzejowicz złożył mandat do komisyi reform agrarnych i że uzupełniający wybór umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Stanisław hr. Badeni odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 20. września 1909 r., które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 3532—3545, 3547, 3567—3579, 3582—3593, 3597, 3589, 3601—3614, 3620, 3622, 3623, 3625—3635, 3645—3650.

Komisyi szkolnej Ls. 3546, 3548—3549, 3594—3596, 3615—3619, 3641, 3643, 3651, 3652.

Komisyi gminnej Ls. 3560, 3600.

Komisyi administracyjnej Ls. 3551, 3598, 3624, 3642.

Komisyi prawniczej Ls. 3550, 3553 do 3559, 3654.

Komisyi gosp. kraj. Ls. 3636—3640.

Komisyi drogowej Ls. 3552, 3580, 3581, 3621, 3644.

Komisyi wodnej Ls. 3653,

Komisyi reformy wyborczej Ls. 3653, 3655—3657.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Skwarko, a następnie p. Urbański odczytuje zgłoszone wnioski i interpelacye które opiewają:

W n i o s e k n a g ł y

p. Oleśnickiego i tow. w sprawie wezwania Rady szkolnej krajowej do bezzwłocznego wypełnienia uchwały Sejmu z 5. listopada 1908.

W dniu 5. listopada 1908. uchwalił Sejm rezolucyę następującej treści:

„Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, by wzięła pod rozwagę sprawę założenia nowych szkółśrednich z uwzględnieniem potrzeb obu narodowości i zdała o tem sprawę Sejmowi".

Uchwała ta była prowizorycznem załatwieniem wniosku ruskich posłów, wniesionych na ostatniej sesyi sejmowej, w sprawie założenia owych szkół średnich z ruskim językiem wykładowym, a w szczególności ruskich gimnazyów w Stryju, Brzeżanach, Samborze, Jaworowie i Rohatynie.

Od tego czasu minął już rok cały i za ten czas c. k. Rada szkolna krajowa wzięła pod rozwagę tylko zprawę założenia nowych szkół średnich z językiem wykładowym polskim i założyła aż pięć takich szkół w kraju — a z nich trzy we wschodniej jego części, nie zrobiwszy natomiast ani jednego kroku dla założenia choćby jednej szkoły średniej z ruskim językiem wykładowym i nie przedłożywszy w tym kierunku ani jednego sprawozdania Sejmowi.

Ze względu na to, kiedy z nowym rokiem szkolnym nowe rzędy ruskiej młodzieży stoją przed zamkniętemi drzwiami nauki i kiedy społeczeństwo ruskie musi z ostatnim wysiłkiem swoich środków przystępować do zakładania szkół prywatnych, kiedy przeto sprawa założenia ruskich szkół średnich jest w najwyższym stopniu i ważną i nagłą, wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, by bezzwłocznie przedłożyła Sejmowi sprawozdanie po myśli uchwały Sejmu z 5. listopada 1908, o bejmujące przedłożenia co do założenia nowych szkół średnich z ruskim językiem wykładowym, odpowiadające potrzebom rnskiego narodu na polu szkolnictwa średniego.

Wnioskodawca:
Oleśnicki.

Andrzej Szeptycki, Konstanty Czechowicz, Grzegorz Chomyszyn, Lewicki, Sodomora, Makuch, Dumka, T. Staruch, A. Staruch, Skwarko, Kiweluk, Winniczuk, Kurowiec, Sandulak.

W n i o s e k n a g ł y

p. dra Kostia Lewickiego i tow. w sprawie przedłożenia projektu ustawy o reformie wyborczej do Sejmu krajowego.

Wysoki Sejmie!

Z uwagi, że komisya dla reformy wyborczej, wybrana na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z 19. września 1908 r. do tego czasu nie przygotowała w tej ważnej sprawie przedmiotu dla obrad Sejmu i z uwagi, że szerokie masy społeczeństwa od dłuższego czasu domagają się równego prawa wyborczego do Sejmu krajowego, jak również z uwagi, że wszelka do z zwłoka w tej sprawie z każdym dniem zostrza w najszerszych sferach ludowych walkę za powszechnem i równem prawem wyborczem sejmowem, przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się komisyi dla reformy wyborczej, aby na podstawie przydzielonej jej wniosków w sprawie reformy wyborczej do Sejmu krajowego, przedłożyła Sejmowi swoje sprawozdanie wraz z projektem ustawy o reformie wyborczej do Sejmu krajowego w terminie 14-dniowym.

Pod względem formalnym wnosimy, by ten wniosek był traktowany jako nagły po myśli § 67. regulaminu sejmowego.

Lwów dnia 16. września 1909.

Wnioskodawca:
dr. Kost' Lewicki.

Oleśnicki, Skwarko, Kiweluk, Dumka, Sodomora, Makuch, T. Staruch, A. Staruch, Winniczuk, Sandulak, Kurowiec, Korol, Hanczakowski, Kołpaczkiewicz.

W n i o s e k n a g ł y

posła Winniczuka i towarzyszy do c. k. Rządu w przedmiocie regulacyi rzeki Bystrzycy sołotwińskiej koło wsi Zagwoździa.

Rzeka Bystrzyca sołotwińska w r. 1909 kilka razy tak silnie wezbrała, że we wsi Zagwoździu zalała urodzajnego pola i ogrodów około 60 morgów pola i na tem miejscu pozostawiła szutrowisko i zrobiła łożysko wodne po pod samą wieś, a co najgorzej, że zagraża cerkwi, która kosztuje do 56.000 K.

Mieszkańcy tej wsi stoją przed wielką katastrofą, która każdej chwili, kiedy wody Bystrzycy przybędą, może nastąpić.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić, traktując powyższą sprawę jako nagłą:

Wzywa się c. k. Rząd, by bezzwłocznie przystąpił do regulacyi Bystrzycy sołotwińskie koło wsi Zagwoździa w pow. stanisławowskim, by mienie tych mieszkańców i ich cerkwi zabezpieczył przed katastrofą, która im z przyszłą wiosną zagraża.

Wnioskodawca:
Winniczuk.

Lewicki, Kiweluk, Makuch, T. Staruch, Sandulak, Senyk, Tracz, Skwarko, Kurowiec, A. Staruch, Oleśnicki, Sodomora, Dumka, Hanczakowski.

W n i o s e k n a g ł y

posła Winniczuka i towarzyszy w przedmiocie klęsk elementarnych w powiecie stanisławowskim.

Dnia 7. lipca 1909 nawiedził powiat stanisławowski grad i zniszczył całkiem płody w gminach, a mianowicie: w Zagwoździu, Pasiecznej, Czukałówce, Opryszowcach, Wołczyńcu, Podłużu, Uhornikach, Radczy i Kołodziejówce.

Za sprawą nieszczęśliwych włościań dostarczyło c. k. starostwo w Stanisławowie na zasiew, tam gdzie włościanie pokosili żyto i pszenicę przez grad zniszczone, hreczki, za którą mieli połowę ceny po żniwach zapłacić.

Dnia 28. sierpnia 1909 ogromny grad zniszczył w tych samych gminach wszystkie płody tak, że nic dla tych nieszczęsnych włościan nie zostało na polu, a z hreczki i śladu nie zostało, za którą c. k. starostwo każe zapłacić połowę ceny a nawet zagraża egzekucyą. Biedni ludzie nie mają z czego wyżyć, bo niczego z pola nie zebrali, przeto nie są w stanie za hreczkę połowy ceny zapłacić.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy, traktując powyższą sprawę jako nagłą uchwalić:

1) Wzywa się Wysoki c. k. Rząd, by udzieloną gminom: Zagwoźdź, Pasieczna, Czukałowce, Opryszowce, Wołczyniec, na zakupno nasienia hreczki lipcu bieżącego roku pożyczkę odpisał.

2) Wzywa się c. k. Rząd, by zniszczonym przez grad gminom wyżej naprowadzonym pospieszyło z jak najrychlejszą pomocą przez udzielanie zapomogi na jesienne zasiewy i na paszę dla bydła.

Wnioskodawca:
Winniczuk.

Skwarko, Oleśnicki, Kurowiec, Dumka, Sodomora, Makuch, T. Staruch, Kiweluk, Sandulak, A. Staruch, Hanczakowski, Tracz, Lewicki, Senyk.

Wniosek nagły

p. dra Makucha i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom gminy Pohonia, pow. tłumackiego.

Dnia 31. sierpnia 1909 o godz. 2 popołudniu powstał z niewiadomej przyczyny ogień we wsi Pohonia, pow. tłumackiego, i zniszczył doszczętnie 8 gospodarstw ze wszystkimi budynkami, przyrządami gospodarczymi i całym tegorocznym zapasem zboża i paszy, tak, że 8 rodzin pozostało bez dachu i najmniejszego kawałka chleba.

Szkoda spowodowana przez pożar obliczona przez c. k. żandarmeryę na 873 K, nikt z pogorzelców nie był ubezpieczony od ognia.

Wieś Pohonia bardzo mała, bo liczy zaledwie 20 numerów, a ludność bardzo biedna, nie może przyjść z pomocą tym, co pocierpieli od ognia.

Celem ulżenia nędzy nieszczęśliwych pogorzelców Pohoni pożądaną jest rychła i wydatna pomoc z funduszów państwowych i krajowych.

Przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) udzielenie zapomogi pogorzelcom z Pohoni z krajowych funduszów w odpowiedniej wysokości;

2) wezwać c. k. Rząd do udzielenia zapomogi tym pogorzelcom Pohoni z funduszów państwowych;

3) odpisać z urzędu pogorzelcom podatki za rok bieżący, i wstrzymać egzekucyjne ściąganie zaległości podatkowych za poprzednie lata.

Wnioskodawca:
Makuch.

Kurowiec, Skwarko, T. Staruch, Kiweluk, Lewicki, A. Staruch, Sodomora, Sandulak, Korol, Dumka, Kołpaczkiewicz, Hanczakowski, Tracz, Winniczuk.

Wniosek

posła dra Makucha i tow. w sprawie udzielenia zapomogi mieszkańcom gminy Podpieczary powiatu tłumackiego, nawiedzonym trzykrotnym gradobiciem w 1909 r.

Gmina Podpieczary powiatu tłumackiego położona nad nieuregulowaną dotąd rzeką Wroną, narażona zawsze na wylew rzeki.

W ubiegłym roku ucierpiała gmina najbardziej wskutek wylewu tej rzeki i sloty tak, iż mieszkańcy tej gminy zamierzają w wielkiej części wyemigrować ze wsi.

Bieżącego roku trzykrotnie nawiedził grad tę gminę i zniszczył bardzo ziemiopłody, tak, iż mieszkańcy cierpią już teraz głód.

Rychła i wydatna pomoc z funduszów państwowych i krajowych jest konieczną dla ułatwienia egzystencyi wieśniakom.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) udzielenie wydatnej zapomogi gminie Podpieczary z powodu trzykrotnego gradobicia;

2) wezwać c. k. Rząd do udzielenia wydatnej zapomogi z funduszów państwowych, oraz udzielenia znacznej bezprocentowej pożyczki z funduszów państwowych dla dotkniętych gradem mieszkańców wsi Podpieczary przez ulokowanie tejże w tamiejszej kasie pożyczkowej Raiffeisenowskiej;

3) odpisać z urzędu podatki za rok 1909 i wstrzymać na dłuszy czas ściąganie zaległości podatkowych za lata dawniejsze.

We Lwowie, dnia 20. września 1909.

Wnioskodawca:
Makuch w. r.

T. Staruch, A. Staruch, Sandulak, Dumka, Winniczuk, Lewicki, Tracz, Kołpaczkiewicz, Kurowiec, Korol, Sodomora, Skwarko, Hanczakowski.

W n i o s e k

posła Sodomory i tow. w sprawie założenia w Galicyi wschodniej kosztem kraju publicznego domu składowego na zboże.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, by przeprowadził odpowiednie studya w sprawie założenia we wschodniej części kraju, publicznego domu składowego dla zboża i na najbliższej sesyi przedłożył w tym względzie wygotowany projekt Sejmowi.

Wnioskodawca:
Sadomora w. r.

Makuch, Winniczuk, Sandulak, A. Staruch, T. Staruch, Kurowiec, Skwarko, Kiweluk, Dumka, Kołpaczkiewicz, Lewicki, Oleśnicki, Myroniuk-Zajaczuk, Hanczakowski.

W n i o s e k n a g ł y.

W licznych gminach powiatów autonomicznych Grybów, Gorlice, Jasło, Rzeszów, Wieliczka, Nowy Sącz, Nisko, Cieszanów, jako też w gminach Wiewiórka, Zassów, Mokre, Róża, powiatu pilzneńskiego, Stobierna, pow. ropczyckiego, Wola żelichowska, Zapasternicze Zalipie i Lubiczko powiatu dąbrowskiego, plony tegoroczne zostały zniszczone w zupełności gradem. Włościanie w tych gminach wyczerpali już wskutek klęsk zeszłorocznych wszelkie zasoby materyalne i znajdują się obecnie w położeniu bez wyjścia. Dotychczasowa pomoc rządowa tylko na zakupno nasienia przenicy do siewu nie odpowiada nawet w drobnej części faktycznem, spotrzebowaniu i nie łagodzi klęski, kraj zaś nie pospieszył dotychczas z pomocą. Dlatego też podpisani wnoszą:

1) Sejm uchwala w budżecie na rok 1910 wstawić kwotę 150.000 koron na wykonanie robót publicznych w poszkodowanych gminach.

2) Sejm uchwala wstawić w budżet na rok 1910 kwotę 50.000 dla Spółek oszczędności i pożyczek istniejących w poszkodowanych gminach, by Spółkom umożebnić udzielenie włościanom bezprocentowych pożyczek.

3) Wzywa się c. k. Rząd, by z funduszów państwowych zarządził roboty publiczne w dotkniętych klęską gminach w celu dostarczenia ludności zarobku.

4) Wzywa się c. k. Rząd, by otworzył wszelkie źródła solne istniejące w wymienionych powiatach i zezwolił na pobór surowicy dla bydła przez przeciąg trzech lat.

Wnioskodawca:
Jan Wasung.

Bojko, Kędzior, Jampolski, Jędrzejowicz, Stapiński, Maryewski, Bernadzikiewicz, Jedynak, Cieluch, Styła Myjak, Bis, Urbański, Witos, Krężel.

W n i o s e k n a g ł y.

Posłów Laskowskiego, Lea, Kozłowskiego, Stapińskiego i towarzyszy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm, zastrzegając się przeciw opieraniu całej akcyi, zmierzającej do sanacyi finansów krajowych, prawie wyłącznie na podpisaniu podatku od wódki, domaga się aby o ile możności cała podwyżka podatku od wódki była przeznaczona jak w roku 1901, dla skarbów krajowych.

II. Sejm wzywa Rząd, ażeby bez względu na to, w jakich rozmiarach obecnie przeprowadzoną będzie zamierzona państwowa reforma skarbowa, zapewnił w jak najkrótszym czasie możność sanacyi finansów krajowych, przeznaczając dla Galicyi na ten cel fundusze przynajmniej w tej wysokości

w jakiej były przyznane w ostatnim projekcie rządowym z 28. kwietnia 1909.

Pod względem formalnym wnosimy odesłać do komisyi budżetowej.

Lwów, 18. września 1909.

Wnioskodawcy:

Laskowski, Leo, Kozłowski, Stapiński, Głąbiński, Piniński, Starzyński, Jedynak, Sapieha, A. Brunicki, Wrześniowski, Schnell, Jędrzejan, Gorayski, Niezabitowski, Schätzel, Mars Męciński, Wasung, Rutowski, Skarbek, Wład. Czajkowski, Wodnicki, Mycielski, Bojko Styła, Horodyski, Jan Szeptycki Moysa, Sobolewski, Czartowski,—Golejewski, Marszałkowicz, W. W. Czaykowski, Bandrowski, Landau, Cielecki, Pastor, Maryweski, Stadnicki, Skrzyński, L. Cieński, Urbański, T. Cieński, Brykczyński, Sękowski.

W n i o s e k

w sprawie dotacyi funduszu zapomogowego na drenowanie gruntów włościańskich.

Uchwałą z 5. lipca 1901 ustanowił Wysoki Sejm fundusz zapomogowy na drenowanie gruntów włościańskich i przeznaczył na ten cel na razie na lat dziesięć od r. 1901 do r. 1910 stałą dotacyę roczną w kwocie 50.000 K.

Uchwałą z 11. listopada 1905 podwyższył Wys. Sejm tę dotacyę roczną z 50.000 na 80.000 K, uchwałą zaś z 18. marca 1907 na 200.000 K.

Ponieważ do preliminarza krajowego na r. 1910 wstawioną została w rubr. IX. poz. 16, lit. c) ostatnia rata dotacyi tego funduszu, akcya zaś podjęta w tym dziale popierania kultury krajowej znajduje się w początkach i nie może być wstrzymaną, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Sejm przeznacza na drenowanie gruntów włościańskich w myśl uchwały swej z 5. lipca 1901 stałą dotacyę roczną na następnie dziesięciolecie 1911 do 1921 w dotychczasowej wysokości 200.000 K".

Lwów, dnia 20. września 1909.

Wnioskodawca:

Kędzior w. r.

Pawlewski, Bednarski, Kleski, T. Staruch, Maiss, Kiweluk, Leo, Wasung, W. Kraiński, Lewicki, Skwarko, Makuch, Gorayski, Stapiński, Bojko, Skarbek, Bernadzikowski, Jedynak, Ptak, Cieluch, Styła, Witos, Jampolski, Stefczyk, Myjak, Krężel, Oleśnicki, Bis, Merunowicz, Rutowski, Dumka, Sodomora, Sandulak, Winniczuk, Myroniuk-Zajaczuk, Krynicki, Senyk, Hanczakowski.

W n i o s e k

posła Landaua i towarzyszy w sprawie akcyi zmierzającej do zwalczania drożyzny mieszkaniowej w miasteczkach.

Z każdym rokiem stosunki mieszkaniowe w większych a nawet w mniejszych miastach naszego kraju tak się pogarszają, że drożyzna i brak mieszkań zaczyna przybierać cechę społecznej klęski dla najszerszych warstw ludności. Wobec takiego stanu rzeczy nie może w żaden sposób wystarczyć jakakolwiek akcya prywatna, lecz okazuje się konieczną energiczna, szeroko zakreślona i natychmiastowa działalność wszystkich publicznych czynników

Ponieważ postawione w powyższej sprawie i uchwalone przez Wysoki Sejm na zeszłorocznej sesyi rezolucye posła Lea nie doczekały się dotąd merytorycznego załatwienia i nie widzimy dotąd jakiejkolwiek na tem polu akcyi czynników krajowych i państwowych, stawiają podpisani następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się c. k. Rząd, aby do przyszłorocznego budżetu państwowego wstawił odpowiednią kwotę na poparcie

akcyi budowy tanich mieszkań w miastach galicyjskich.

2. Wzywa się c. k. Rząd, aby bezzwłocznie przystąpił do budowy na szeroką skalę domów na pomieszczenie władz, instytucyi i zakładów rządowych oraz mieszkań dla funkcyonaryuszów państwowych, zwłaszcza w tych miastach, gdzie przebywa stale znaczna liczba funkcyonaryuszów kolejowych i pocztowych.

3. Wzywa się Wydział krajowy, by w porozumieniu z Bankiem krajowym przedłożył na obecnej sesyi sejmowej wnioski w kierunku przyjścia z pomocą stowarzyszeniom budowlanym i gminom, które zajmują się budową tanich i zdrowych mieszkań dla mniej zamożnych warstw ludności miejskiej, czy to przez przystąpienie z większymi udziałami do tychże stowarzyszeń, czy przez udzielanie stowarzyszeniom i gminom taniego i wydatnego kredytu.

4. Wzywa się Wydział krajowy, by zwołał w najbliższym czasie ankietę w sprawie zmodernizowania i podniesienia przemysłu budowlanego w kraju.

Wnioskodawca:
Landau w. r.

Skarbek, Leo, Federowicz, Jabłoński, Sare, Sala, Maiss, Pawlewski, Rayski, Doliński, Rittel, Głąbiński, Rutowski, Bandrowski, Loewenstein, Maryewski, Merunowicz, Kleski, Michałowski.

Interpelacya

posła Teofila Merunowicza i tow. do c. k. Rządu.

Uchwałą z dnia 4. listopada 1908 polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu ponownie, ażeby wdrożył natychmiast, pertraktacye z c. k. Rządem, celem bezzwłocznego objęcia w zarząd kraju, ewentualnie zadzierżawienia dochodów galicyjskich dóbr państwowych i funduszowych dla kraju. Zarazem upoważnił Wysoki Sejm Wydział krajowy do zawarcia z c. k. Rządem odnośnej umowy imieniem kraju.

Sprawozdanie z czynności departamentu III. Wydziału krajowego stwierdza, iż w wykonaniu tej uchwały Wydział krajowy przesłał c. k. ministerstwu rolnictwa za pośrednictwem c. k. Prezydyum namiestnictwa pismo, w którem na podstawie udzielonego mu przez Sejm upoważnienia, oświadczył zasadniczo chęć wzięcia położonych w Galicyi dóbr państwowych i funduszowych w długoletnią dzierżawę, a ewentualnie także gotowość nabycia tych dóbr na własność kraju za dopłatą do czynszu dzierżawnego annuitetów amortyzacyjnych. Zarazem upraszał Wydział krajowy, aby c. k. ministerstwo wyznaczyło termin do ustnego rokowania tak co do warunków, jako też co do wysokości czynszu dzierżawnego względnie amortyzacyjnego. Z treści sprawozdania Wydziału krajowego okazuje się, właściwie c. k. Rząd dotąd nie zaznaczył zasadniczo, jakie zamierza zająć stanowisko, wobec tego postulatu kraju przychylne, czy odporne?

Sejm słusznie liczył na to, iż skoro c. k. Rząd rozsprzedał już — i to w regule za bezcen, stronom prywatnym olbrzymie obszary królewszczyzn, jakie objął w posiadanie po przyłączeniu kraju naszego do państwa austryackiego, łatwo zgodzi się na oddanie w zarząd autonomiczny kraju reszty państwowych i funduszowych posiadłości ziemskich w Galicyi za odpowiednią rekompenzatę finansową dla skarbu państwa od kraju.

Kilkakrotnie ponawianemi uchwałami zaznaczył Sejm, iż przywiązuje do tego wielką wagę, ażeby to żądanie kraju zostało spełnionem, i że jest jego wolą stanowczą obstawać przy niem wytrwale.

W myśl uwag powyższych podpisani mają zaszczyt zapytać:

1) Jakie zajmuje c. k. Rząd stanowisko wobec uchwał sejmowych, do-

magających się oddania dóbr państwowych i funduszowych w Galicyi w zarząd kraju?

II) Kiedy zamierza c. k. Rząd przystąpić w tej sprawie do bliższych rokowań z Wydziałem krajowym?

Lwów, dnia 18. września 1909.

Interpelant:
Teofil Merunowicz.

Tadeusz Cieński, Rayski, Pawlewski, Doliński, Sare, Bandrowski, Federowicz, Maryewski, Rittel, Sala, Michałowski, Schätzel, Adam, Bednarski, Skarbek, Leo, Rutowski, Kędzior, Maiss, Jabłoński, Stefczyk.

Interpelacya

posła Teofila Merunowicza i tow. do c. k. Rządu.

Kraj nasz posiada ogromną obfitość wód płynących w niezliczonych dopływach Wisły i Dniestru. Dotąd są te wody tylko w minimalnej części zużytkowane dla celów ekonomicznych. I przeciwnie — gdy z licho zalesionych stoków górskich nagle spadają ulewne wody do nieuregulowanych koryt rzek i potoków, wyrządzają one niemal co roku znaczne szkody — przez wylewy peryodyczne, obrywanie brzegów i zasuwanie urodzajnych gruntów piaskiem lub żwirem.

Regulacya rzek i potoków jest już wprawdzie rozpoczętą, lecz postępuje niestety zbyt powoli. Zresztą regulacya koryt rzecznych i potoków górskich, o ile chronić zdoła grunta przybrzeżne od szkód wylewowych, spełni tylko jedną część swojego zadania. Roboty te ażeby opłaciły się w całej pełni, będą wymagały dalszego uzupełnienia w tym kierunku, iżby stały się podstawą do zaopatrzenia kraju w sieć dróg wodnych, jako też dostarczenia na usługi rolnictwa i przemysłu wielkiego zasobu taniej siły motorycznej.

J. E. obecnie urzędujący pan minister skarbu, obejmując urzędowanie — zapowiedział, iż teraźniejszy c. k. Rząd z pełną świadomością wielkości tego zadania, będzie się starał oddać siły wodne, będące własnością państwa, na służbę rolnictwa i przemysłu, że wszystkie dotyczące ministerstwa zajmą się z całą energią badaniem wśród jakich warunków finansowych, technicznych i gospodarczych zamiar ten możnaby przeprowadzić?

Opinia publiczna w całem państwie przyjęła tę zapowiedź tak wybitnego członka urzędującego obecnie gabinetu z sympatyą i z jednomyślnem uznaniem. Dla Galicyi miałoby spełnienie tej obietnicy szczególniej doniosłe znaczenie praktyczne z powodu olbrzymiej obfitości wód płynących ze znacznym spadem, jak niemniej także z powodu pilniejszej niż gdzieindziej potrzeby zasilenia rolnictwa i przemysłu tanią siłą motoryczną w kraju pod względem ekonomicznym tak srodze zaniedbanym, jak nasz. Motoryczna siła wodna, rozprowadzona z górskich zbiorników przewodami elektrycznymi — po folwarkach dla ruchu maszyn rolniczych, po miastach dla celów oświetlenia elektrycznego, jako też dla ruchu tramwajów i kolei lokalnych, dla ruchu fabryk i warsztatów rękodzielniczych mogłaby się stać cennym czynnikiem kulturalnego postępu i ekonomicznego wzbogacenia kraju.

Dotąd jednak nie słychać o akcyi Rządu w duchu owej wspomnianej powyżej zapowiedzi JE. pana ministra skarbu. Z powodu regulacyi rzek t. z. kanałowych przewidzianą jest wprawdzie budowa kilku zbiorników wód w górach w dorzeczu Skawy, Soły i Dunajca, jako też w dorzeczu Stryja i Oporu. Lecz nie ma dotychczas mowy o planowem objęciu siły mechanicznej wód płynących w całym kraju w system takich urządzeń, które ułatwiłyby oddanie ich na usługi ekonomicznego podniesienia kraju.

Z tego powodu podpisani mają zaszczyt zapytać: Jakie są zamiary c. k. Rządu względem oddania sił wodnych w Galicyi, będących własnością państwa, na usługi rolnictwa i przemysłu?

Lwów, 18. września 1909.

Interpelant:
Teofil Merunowicz.

Rayski, br. Pawlewski, Doliński, Sare, Bandrowski, Maryewski, Federowicz, Rittel, Bednarski, Sala, Michałowski, Leo, Skarbek, Schätzel, Rutowski, Kędzior, Głąbiński, Adam, Maiss, Stefczyk, Jabłoński.

Interpelacya

posła dra Kurowca i towarzyszy do Jego Ekscelencyi Pana Namiestnika, jako prezydenta c. k. dyrekcyi domen i lasów w sprawie sprzedaży kameralnego budynku w Nowicy pow. kałuskiego pod karczmę zamiast pod szkołę.

Gmina Nowica pow. kałuskiego liczy około 3000 mieszkańców, potrzebuje budować szkołę, a nie ma własnego dogodnego plann pod szkołę, odniosła się do c. k. dyrekcyi domen i lasów we Lwowie z prośbą o kupno kameralnego budynku, położonego w środku wsi przy głównej drodze, gdzie obecnie karczma się znajduje. Miejscowy dzierżawca Seeman dowiedziawszy się, że gmina zamierza kupić dom kameralny pod szkołę, wniósł również ofertę do c. k. dyrekcyi domen i lasówna zakupno domu tego pod karczmę. Chociaż gmina Nowica dawała równą ofertę jak żyd dzierżawca, chociaż gmina kupowała realność na kulturną instytucyę jak szkołę. Chociaż gmina za żadne pieniądze nie może dokupić się dogodnego placu na szkołę, to c. k. dyrekcya domen i lasów we Lwowie wolała zaopiniować korzystnie sprzedaż kameralnego budynku na karczmę, gniazdo demoralizacyi — niż na szkołę, kulturną instytucyę. Ponieważ gmina Nowica dawała c. k. skarbowi te same warunki, co żyd Seeman, przeto zapytują podpisani JE. Pana Namiestnika, co zniewoliło c. k. dyrekcyę do sprzedaży kameralnej realności w gminie Nowica na karczmę, gniazdo demoralizacyi a nie na szkołę, kulturną instytucyę.

Interpelant:
Dr. Kurowiec.

Winniczuk, T. Staruch, A. Staruch, Sandulak, Dumka, Kiweluk, Makuch, Oleśnicki, Lewicki, Sodomora, Hanczakowski, Tracz, Skwarko, Senyk, Krynicki.

Interpelacya

posła Tymoteusza Starucha i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie bezprawnego postępowania c. k. żandarmeryi z posterunku w Dydiatyczach. pow. mościckiego.

Na dzień 14. lutego 1909 zwołał poseł do Rady państwa ks. Stefan Onyszkiewicz publiczne zgromadzenie do Makuniowa pow. mościskiego, by złożyć poselskie sprawozdanie. C. k. starostwo w Mościskach zakazało odbycia zgromadzenia, jak następnie prezydyum namiestnictwa skonstatowało, całkiem niesłusznie i poleciło c. k. posterunkowi żandarmeryi w Dydiatyczach do publicznego zgromadzenia nie dopuścić. Powiadomiony o zakazie zaprosił ks. Onyszkiewicz swoich wyborców do Makuniowa na poufne zgromadzenie po myśli § 2. ustawy o zgr. i przyjechawszy na miejsce zgromadzenia ogłosił przed licznie zebranym narodem, że publiczne zgromadzenie nie odbędzie się i że w poufnem zgromadzeniu tylko te osoby mogą wziąć udział, które mają piśmienne zaproszenie. Wielu wyborców, którzy zjawili się, z okolicznych gmin wystawiano zaproszenia w domu parafialnym, gdzie zajechał ks. Onyszkiewicz. Do niego zgłosił się żandarm Stefan Pryjmak i oświadczył, że do żadnego zgromadzenia otóż i do zgromadzenia poufnego nie dopuści. „Czy wiecie, dlaczego starostwo zabroniło na zgromadzenie?“, pyta, z pewnością za moje interpelacye w parla-

mencie wniesione przeciw temu starostwu — odpowiedział poseł. Żandarm przytaknął. Kiedy ks. Onyszkiewicz przeczytawszy intymat starostwa do żandarmeryi, zauważył i zwrócił uwagę żandarma Pryjmaka, że starostwo tylko do publicznego zgromadzenia poleciło żandarmeryi nie dopuścić, a do prywatnego zgromadzenia żandarmerya nie ma prawa mieszać się, zagroził żandarm: „Czy chcecie Horucka, czy chcecie przelewu krwi". Chociaż wyborcy hurmą szli, kilkaset osób, z domu parafialnego do domu gminnego, gdzie poufne zgromadzenie miało się odbyć, żandarmerya, (żandarmi) Pryjmak i komendant posterunku z Dydiatycz — temu nie przeszkadzali, ani nie wzbraniali wejść zaproszonym do sali zgromadzenia. Aż jak wyborcy salę zapełnili, wszedł żandarm Pryjmak z zastępcą wójta do sali i zaczął ludzi wypędzać. Ludzie zwrócili się do zastępcy wójta, że asystuje żandarmowi, jak ten nieprawnie wypędza ich z ich domu, z domu gminnego. Na to zastępca wójta: „Cóż mam robić? Żandarmi grożą mi, że pójdę do aresztu jak nie zabronię zgromadzenia. Czy ja wiem, kogo słuchać?" Poseł Onyskiewicz zwrócił ponownie uwagę żandarma Pryjmaka, że nie ma prawa poufnego zgromadzenia rozbijać; wtedy żandarm odezwał się: Ludzie rozejdźcie się, by tak nie było, jak w Horocku? Na to poseł Onyszkiewicz: Panie, proszę uważać, byś nie sprowokował ludzi do rewolucyi, do przelewu krwi" i począł ludzi uspakajać. Ale Pryjmak począł dalej ludzi wypędzać i wezwał: „Ludzie, wzywam was w imieniu prawa, rozejdźcie się, bo ks. poseł powiedział, że sprowokuje do rewolucyi, i do przelewu krwi". Poseł powołał się na obecnych, jak: Ilaryona Sawickiego, gospodarza z Szeszerowic, Dańka Kowala, gospodarza z Dydiatycz, Andrucha Granama, gospodarza z Waszczanin, i inni, że tak nie powiedział, ale żandarm odpowiedział: ja sam słyszałem, i mam lepszą wiarę, jak ks. poseł!" Ludzie wyszli ze sali spokojnie, a żandarmerya bez potrzeby, prowokująco rozpędzała ludzie z przed domu gminnego, nie dając im za swym posłem pomówić. Mało tego, c. k. żandarmerya z Dydiatycz zrobiła doniesienie karne przeciw posłowi ks. Onyskiewiczowi o publiczny gwałt i in. przeciw Ilarynowi Sawickiemu o opór władzy a dała powód, że kilkanaście osób musiało bez potrzeby iść na (przesłuchanie) protokołu do Starostwa w Mościskach (przeszło 30 km.) a następnie składać protokołu przed sędzią śledczym z Przemyśla do L. Vr. 613/9.
28.

Żandarmerya jednak nie wypuszcza ze swej osobliwszej opieki posła ks. Onyszkiewicza. Kiedy 19. sierpnia b. r. poseł ks. Onyszkiewicz zwołał zgromadzenie do Makuniowa, to z powodu niewielkiej ilości zebranych zaprosił ich zamiast do szopy parafialnej, gdzie było zgromadzenie w starostwie zgłoszone, do poblizkiego domu gminnego, wszedł komendant posterunku żandarmeryi z Dydiatycz do sali, gdzie ks. poseł z wyborcami znachodził się, bez asystencyi Zwierzchności gm. bez żadnego upoważnienia c. k. starostwa i wezwał ks. posła, by poszedł na zgromadzenie do paraf. szopy a kiedy tenże nie spełnił tego wezwania, stanął ten żandarm ze swoim drugim towarzyszem w drzwiach do domu gminnego, podsłuchując, co poseł mówi, i odstraszając swoją postawą wyborców, którzy chcieli przyjść na zgromadzenie. W ten sposób pozbawił nie jednego wyborcę możności być na sprawozdaniu swego posła. Świadkowie Ilaryon Sawicki, Andruch Granaty, Deńko Kowal (j. w.).

Wobec powyższych faktów zapytują podpisani:

1) Co zamierza uczynić na przyszłość c. k. Rząd, by c. k. żandarmi z posterunku w Dydiatyczach nie przeszkadzali posłowi ks. Onyszkiewiczowi

schodzić się na zgromadzeniach ze swymi wyborcami, i by fałszywemi doniesieniami nie dali powodu ściągania ludzi na przesłuchania w starostwie czy sądzie?

2) Czy zechce c. k. Rząd pociągnąć do odpowiedzialności żandarma Stefana Pryjmaka i komendanta posterunku w Dydiatyczach, mościskiego starostwa, że dnia 11. lutego br. w Makuniowie rozbili poufne zgromadzenie, zwołane według § 2. ust. o zgr. przez posła ks. Onyszkiewicza, że zrobili fałszywe doniesienie na niego i Ilaryona Sawickiego a karygodne czyny, i że 19. sierpnia br. komendant posterunku z drugim żandarmem z Dytiatych naruszyli domowy spokój podczas poselskiego sprawozdania ks. Onyszkiewicza?

Interpelant:
T. Staruch.

Skwarko, Dumka, Winniczuk, A. Staruch, Sandaluk, Oleśnicki, Hanczakowski, Myroniak-Zajaczuk, Tracz, Kurowiec, Kiweluk, Sodomira, Kołpaczkiewicz, Lewicki.

Interpelacya

posła Zacharyusza Skwarki i towarzyszy do Wydziału krajowego w sprawie nadużycia władzy przy wykonywaniu ustawy budowlanej przez Wydział powiatowy w Rudkach.

Wydział powiatowy w Rudkach, względnie jego prezes nadużywają swej władzy, by swoim politycznym przeciwnikom dać się we znaki. O tem była mowa zeszłej sesyi w interpelacyi p. Kiweluka i tow. w sprawie rozdziału krajowej zapomogi pogorzelcom w Podhajczykach, obecnie jesteśmy zmuszeni podać wiązankę faktów z zastosowania ustawy budowlanej w Chyszewicach pow. rudeckiego.

I. Wydział powiatowy w Rudkach wezwał pod dniem 15. lipca 1905, l. 2.585 Zwierzchność gminną w Chyszewicach do pilnowania, by Iwan Steciów nie odnawiał swoich budynków w tem oddaleniu, jak obecnie stoją, ale, by ich przestawił na oddalenie 50 m. od cerkwi. W r. 1907 prosił tenże Iwan Steciów Zwierzchność gm. w Chyszewicach o konsens na budowę nowej drewnianej chaty na starem miejscu, 20 m. od cerkwi. Po myśli § 37. ust. bud. dla wiejskich gmin i wyżej cytowanego polecenia Wydziału pow., Zwierzchność gm. odmówiła tego konsensu. Iwan Steciów wiedział, kiedy hr. Skarbek nieprzychylnie usposobiony do naczelnika gminy i wogóle całej gminy Chyszewice, a osobliwie przeciw jej proboszczowi ks. St. Onyszkiewiczowi, posłowi do Rady państwa.

Było to po wyborach do parlamentu w r. 1907, kiedy to przepadł stronnik polityczny hr. Skarbka p. Purufka, a jak hr. Skarbek mniemał, głównie zachodami ks. Onyszkiewicza i jego parafian. Wtedy to udał się Iwan Steciów do hr. Skarbka jako prezesa Rady powiatowej z zażaleniem na Zwierzchność gminną w Chyszewicach, która stoi na usługach ks. Onyszkiewicza i nie chce jemu pozwolić na postawienie chaty na starem miejscu. Wydział powiatowy, nie pytając Zwierzchności gm., nie pytając sąsiadów, nie zważając na swą rezolucyę z 15. lipca 1905, l. 2.585 przeciw § 37. ust. bud. wydaje, jako pierwsza instancya, pod dniem 18. lipca 1907, l. 1.812 polecenie do Zwierzchności gm. w Chyszewicach takiej treści:

„Na prośbę Iwana Steciowa udziela mu Wydział powiatowy zezwolenia na budowę domu krytego dachówką w oddaleniu 20 m. od cerkwi — a zarazem należy zwrócić baczną uwagę, by ten nie przestąpił granic udzielonego mu konsensu“.

Zwierzchność gminy nie remonstrowała przeciw temu poleceniu, a proboszcz, jako interesowany sąsiad, dowiedział się przypadkowo o powyższej rezolucyi w kilka miesięcy później i wniósł

zażalenie do Wydziału krajowego, ale Iwan Steciów nie korzystał z zezwolenia i nie budował chaty.

Po myśli orzeczenia Wydziału krajowego z 16. czerwca 1908 l. 19.659 z powodu przeprowadzonej komasacyi i regulacyi wsi Chyszewic, ustanowił Wydział powiatowy w Rudkach komisyę regulacyjną dla wsi Chyszewice.

Na swem posiedzeniu dnia 11. marca 1908 ułożyła powyższa komisya plan regulacyjny. W tym planie pod poz. 4. zaznaczono budynki Iwana Steciowa jako takie, które więcej na tem miejscu nie miały budować się ani odnawiać, a między innemi i dlatego, że ogród Iwana Steciowa ma 17 a powierzchni, jednym końcem przytyka do ulicy koło cerkwi, a drugim, znacznie szerszym, do drugiej ulicy oddalonej około 100 m. od cerkwi.

Wydział powiatowy w Rudkach na swem posiedzeniu z 8. kwietnia 1908 do l. 813/08 plan ten zatwierdził, a Iwan Steciów przeciw temu nie wniósł odwołania.

Aż tego roku w czerwcu zaczął Iwan Steciów budować nową chatę na starym placu. Zwierzchność gminna zakazała mu tej budowy, nie znając usposobienia przeciw sobie Wydziału powiatowego, względnie hr. Skarbka, jego prezesa, naczelnik gminy budowy tej nie wstrzymał. Najbliższy sąsiad, interesowany w budowie ks. St. Onyszkiewicz, wniósł zażalenie w tej sprawie do Wydziału krajowego i Wydziału pow. w Rudkach. Prawdopodobnie na to zażalenie przyjechał z Rudek pow. lustrator 3. lipca b. r. na plac budowy Iwana Steciowa. Interesowanego sąsiada, chociaż mu powiedzieli, że ks. Onyszkiewicz jest w domu, nie wezwał do podtrzymania zarzutów na miejscu, ale ostentacyjnie pochwalił Steciowa, że ładną chatę stawia i w należytem oddaleniu. „Czegoż chcą od Was? Przecież do cerkwi jest jeszcze dosyć daleko"! (20 m.) Kiedy naczelnik gminy zwrócił uwagę lustratora, że w Chyszewicach obowiązuje plan regulacyjny, to ten pan, machnąwszy ręką, powiedział: „E, co tam plan regulacyjny". Na swoje zażalenie nie dostał proboszcz dotychczas odpowiedzi ani z Wydziału pow., ani z Wydziału krajowego, a Iwan Steciów kończy budować chatę. Prawdopodobnie hr. Skarbkowi i jego Wydziałowi powiatowemu nie chodzi tak o Iwana Steciowa, któremu, jak z powyższego przedstawienia wynika, nie dzieje się żadna krzywda, a ich celem jest pokazać włościaninowi, analfabecie, że hr. Skarbek jest dobrym, sprawiedliwym panem, a proboszcz ks. Onyszkiewicz, jego poseł do Rady państwa, chce biednego chłopa z ojcowskiego gniazda wyrzucić. A trzeba wiedzieć, że gmina cała prosiła Iwana Steciowa, by przeniósł swe budynki na inne miejsce proboszcz dawał mu w zamian za jego plac budowlany dwa razy tyle pola (cerkiewnego) i 100 K, a byłby dostał jeszcze tak jak i inni uczestnicy komasacyi, którzy przenieśli swe budynki, 100 K od komisyi agrarnej. Pod wpływem Wydziału powiatowego w Rudkach, względnie jego funkcyonaryuszy, Iwan Steciów odrzucił wszystkie powyższe propozycye. Ot, do czego doprowadza polityka zastosowywana przy wykonywaniu humanitarnej ustawy przez Wydział powiatowy!

II. Z wyborów do parlamentu skorzystał jeszcze inny mieszkaniec Chyszewic, a to Seńko Turczyn. W roku 1907 zamierzał budować chatę na miejscu starej chaty, od sąsiedniej Michała Starczuka chaty 2 m., a 1 m. od miedzy. Udał się on wprost do Wydziału pow., a ten reskryptem z dnia 8. lipca 1907 l. 1.484 nie pytając Zwierzchności gminnej ani sąsiadów, udzielił mu konsensu na tę budowę. Pisma tego nie otrzymała Zwierzchność gm., bo w swoim czasie, a naczelnik gminy Iwan Sawczuk, nie pozwolił budować domu, a nawet prze-

szkodził majstrom-budowniczym zaciągnąć fundamenty. Kiedy powyższe pismo przypadkowo odnalazło się, wniosła Zwierzchność gminna przeciw temu rekurs 3. czerwca 1908 do Wydziału krajowego. Na ustne zażalenie Seńka Turczyna, poradzono mu w Wydziale pow. zaskarżyć naczelnika gminy Iwana Sawczuka do sądu o odszkodowanie (ma się rozumieć, że zrobił to, ale sprawę przegrał), a do tego orzeczeniem z 3. czerwca 1908 l. 1.682 ukarano go grzywną 10 K. Iwan Sawczuk wniósł przeciw tej karze rekurs do Wydziału krajowego, a Wysoki Wydział krajowy zatwierdził nieustawowy konsens budowy, udzielony przez Wydział powiatowy w Rudkach Seńkowi Turczynowi dnia 8. lipca 1907 l. 1.484, orzeczenie karne z 3. czerwca 1908 l. 1.682.

III. Myślałby kto, że Wydział pow. w Rudkach kierował się w obu powyższych wypadkach swoją filantropią i dlatego wbrew ustawie budowl., a nawet swemu własnemu orzeczeniu, daje konsens jako pierwsza instancya na budowę chat, to musi nabrać innego przekonania, rozważając następujące dwa wypadki:

W jesieni 1907 r. Ołeksa Szczupak, diak i pisarz gminny, którego uważają pewne sfery w Wydziale powiatowym w Rudkach za prawą rękę ks. Onyszkiewicza prosił Zwierzchność gminną w Chyszewicach o konsens na budowę stajni z pruskiego muru, pod dachówkę, 4 m. szerokiego a 5 m. długiego, w oddaleniu 1 m. od miedzy Fedka Powyka. Zwierzchność gm. zwróciła interesowanego do Wydziału pow. w Rudkach, o konsens, chociaż uważała powyższą budowę za możliwą i ze względów ogniowych (13 m. i 20 m. oddalenia od najbliższych budynków Fedka Powyka) a Ołeksa Szczupak ma tak mały plac budowlany, że gdzieindziej nie może postawić chlewa. Ponieważ sąsiad sprzeciwił się tej budowie, to Wydział pow. orzeczeniem z 4. stycznia 1908 l. 3.699 nie dał na to konsensu, ale wkrótce potem prezes Rady pow. hr. Skarbek, powiedział do obecnego w lokalu Wydziału pow. wójta Iwana Sawczuka: „jeżeli sąsiedzi zezwolą, to możesz wójcie, pozwolić Szczupakowi wykonać robotę“. Powyższe słowa słyszał Ołeksa Szczupak, który przyszedł był na tę chwilę do Wydziału powiatow. prosić o konsens.

W październiku 1908 roku wniósł Ołeksa Szczupak prośbę do Zwierzchności gminnej o konsens na budowę stajni z materyału i o rozmiarach wyżej podanych w innem miejscu. Naczelnik gminy udał się na miejsce budowy, przesłuchał najbliższych sąsiadów Pazię Powyk i Fedka Powyka, że budowie nie sprzeciwiali się, a opierając się na ustnem pozwoleniu hr. Skarbka, pozwolił Ołeksie Szczupakowi budować stajnię oddaloną 3 m. od miedzy Fedka Powyka, a 15 m., względnie 22 m. od jego gruntów gosp. Na podstawie tego konsensu Ołeksa Szczupak pobudował powyższą stajnię w roku 1909. Z powodu zażalenia Iwana Steciowa (p. wyżej) był w Chyszewicach powiatowy lustrator, który pochwalił budowę chaty Iwana Steciowa 20 m. od cerkwi, a zganił budowę chlewka Ol. Szczupaka 22 m. oddalonego od chaty Fedka Powyka. Skutkiem tej lustracyi było orzeczenie Wydziału pow. w Rudkach z 24. lipca 1909 l. 2.376, którem nałożono na naczelnika gmin. grzywnę 20 K, ponieważ Zwierzchność gminna nie wykonała polecenia z 4. stycznia 1908 l. 3.699 w sprawie budowy stajni Ol. Szczupaka. owszem, zezwoliła wobec zarządzenia Wydziału pow. wykonać budowę sprzeciwiającą się ustawie budowlanej — chociaż Zwierzchność gm. wykonała to polecenie, bo nie dopuściła do tej budowy i zezwoliła upoważniona do tego przez prezesa Rady pow. hr. Skarbka, na budowę w innem miejscu. Dalej powyższem orzeczeniem z 24. lipca 1909 l. 2.376 polecono Zwierzchności

gminnej ukarać Ołeksę Szczupaka grzywną 50 K za wykonanie budowy i polecić mu, by do dni 14. zakwestyonowaną budowę rozebrał pod rygorem ponownej grzywny 50 K!

IV. Wydział pow. w Rudkach nakazał pod dniem 17. października 1908 l. 2.000 Zwierzchności gmin. w Chyszewicach, by Fedko Łopadczak posunął swoją chatę na 10 m. od chlewka Teresy Czornij, bo stoi tylko o 8 m. od tego chlewka, a 4 m. od miedzy. Zwierzchność gm. poruczyła tę czynność zastępcy wójta Hryciowi Korzirce, a ten doniósł w swoim czasie, że chata przesunięta. Na podstawie tego sprawozdania doniosła Zwierzchność gminna pod dniem 28. października 1908 l. 229, że polecenie spełnione. A Wydział pow. w Rudkach z tego powodu wydał takie polecenie Zwierzchności gm. w Chyszewicach, ponieważ Teresa Czornij pokłóciła się o coś z Fedkiem Łopadczakiem i jego przyskarżyła, że postawił chatę na 8 m. od jej budynku. Kiedy 3. lipca b. r. przyjechał powiatowy lustrator oglądać chatę Iwana Steciowa, to nie dowidział 30 m., o jakie stoi za blizko jego chata od cerkwi, a dojrzał 2 m. brakujące w oddaleniu chaty Fedia Łopadczaka do chlewka Teresy Czornij. A chociaż T. Czornij oświadczyła, że nie ma nic przeciw oddaleniu chaty od jej chlewka, chociaż ten chlewek wart był wszystkiego około 20 K i 2. ludzi może go przenieść o 10 m. dalej bez wielkiego naprężenia, to Wydział pow. orzeczeniem z 24. lipca 1909 l. 2.835/08 ukarał naczelnika gminy Iwana Sawczaka grzywną 20 K ($^1/_5$ część jego rocznej płacy) i polecił wezwać Fedka Łopadczaka, by swój dom (od roku gotowy) przesunął do 30. dni do ustawowego oddalenia od „budynków“ sąsiada pod grzywną 50 K.

V. Ilko Sawczuk prosił o konsens na budowę nowej chaty. Wójt wyznaczył mu miejsce pod powyższą budowę, 5 m. od miedzy, a 10 m. od sąsiedniego budynku. Otóż Sawczuk począł budować chatę jednym rogiem wszystkiego $5^1/_2$ m. od miedzy. Kiedy o tem się dowiedział wójt, poszedł na plac budowy i wstrzymał ją, a na prośbę Ilka Sawczuka pozwolił, dopóki nie postara się o zezwolenie w Wydziale powiatowym chaty o $1^1/_2$ m. od miedzy nie odsuwać. Wydział pow. nie dał zezwolenia, a Ilko Sawczuk prosił znów Zwierzchność gm. o zezwolenie, by chata jego — dalej z powodu żniw nie budowana — postała jakiś czas, zanim on po żniwach znajdzie budowniczego, by chatę odsunął i dobudował. Wójt i na to zezwolił. Dnia 7. września 1909 przesunął Ilko Sawczuk swoją chatę 5 m. od miedzy, a 9. września 1909 dostał wójt orzeczenie Wydziału pow. w Rudkach z dnia 28. sierpnia 1909 l. 2.129, którem Wydział pow. nakłada na niego karę 20 K, „ponieważ Zwierzchność gm. wydała konsens budowlany Ilkowi Sawczukowi sprzeczny z postanowieniem § 20. ust. bud. z r. 1907 — co jest całkiem nieprawdą.

VI. Z powodu komasacyi i regulacyi wsi Chyszewice ponad 60 gospodarzy przeniosło swe budynki na nowe place. Hryć Czornij i jego syn Paweł Czornij przenieśli swoją chatę, która stała już kilkanaście lat na starym placu, na nowy plac. Powyższa chata i chata sąsiada Wasyla Koromca stoją osobno ponad 200 m. od wsi. Według informacyi zasięgniętej w Wydz. pow. w Rudkach u prezesa hr. Skarbka, chaty stare, przenoszone na nowe miejsca, mogą być pokrywane swojem starem słomianem nakryciem i tak praktykowało się u wielu mieszkańców w Chyszewicach już po wydaniu ustawy budowlanej w r. 1907. Jednak Zwierzchność gminna nie dała konsensu Hryciowi Czornij, poszywać przeniesionej chaty starem poszyciem. Hryć Czornij udał się z prośbą ustną do Wydziału powiatowego w Rudkach, skąd przyniósł wia-

domość, że Wydział powiatowy godzi się na stare poszycie. A że jak wyżej powiedziano, prezes hr. Skarbek oświadczył był (wójtowi Iw. Sawczukowi i proboszczowi ks. Onyszkiewiczowi), że stare przeniesione budynki można poszywać starem poszyciem, to Zwierzchność gm. dała wiarę Hryciowi Czornij i do tej budowy więcej nie wtrącała się. Wydz. pow. nałożył jednak 10 K kary na wójta, że zezwolił na poszycie starymi snopkami starej przeniesionej chaty Hrycia Kowala, ale nie polecił wcale na pokrycie tej chaty dachówką. Ot, kara dla kary, dla zemsty! A Wydział krajowy podobnie jak karę za Seńka Turczyna (patrz II.), zatwierdził w rekursie i tę karę dla kary!

Wójt w Chyszewicach pobiera rocznie 100 K płacy, ale do tej płacy musi corocznie na grzywny jeszcze dołożyć ze swoich pieniędzy. Już prosił kilka razy Radę gminną w Chyszewicach, by przyjęła jego rezygnacyę z wójtostwa; prosił funkcyonaryuszy Wydziału pow. w Rudkach, by go Wydział powiatowy z urzędu usunął. Widocznie panom chodzi dać odstraszający przykład, jak oni umieją mścić się cicho „w ustawowy sposób" zato, że chłop chce iść swoją drogą, chociaż ta droga ostro ustawowa, a nie drogą wszechpolskich polityków, z „polskich bezirków". Jeżeliby powyższe fakta nie były bolącą rzeczywistością, to możnaby ich uważać za anegdotki, które tak często krążą o Wydz. pow., tak zw. naszymi włościanami „polskie bezyrki". Na żal takie rażące nadużycia Wydziału pow., nie tylko podkopują jego powagę, ale wogóle powagę naszych autonomicznych władz i niszczą materyalnie naszych włościan.

Dlatego zapytują podpisani:

1. Czy wie Wysoki Wydział krajowy o samowolnem, przeciwustawowem postępowaniu Wydziału pow. w Rudkach przy zastosowaniu przez niego ustawy budowlanej z r. 1907?

2. Co zamyśla zarządzić Wysoki Wydział krajowy, by Wydział powiatowy w Rudkach, a wogóle Wydziały powiatowe w kraju nie nadużywali ustawy budowlanej dla celów politycznych swoich funkcyonaryuszy, chociażby to byli i wysoko urodzeni prezesowie Rad powiatowych i nie niszczyli karami materyalnie gminnych naczelników, którzy i tak są narażeni na nieprzyjemności ze strony mieszkańców z powodu wykonywania ustawy budowlanej z roku 1907?

3. Czy zechce Wydział kraj. przypilnować, by plan regulacyjny wsi Chyszewic był punktualnie przestrzegany i by budynki Iwana Steciowa w Chyszewicach były zgodnie z planem regulacyjnym usunięte ze starego placu?

4. Czy zechce Wydział pow. unieważnić powyżej naprowadzone orzeczenia Wydziału pow. w Rudkach, któremi nałożono już tego roku 60 K kary na naczelnika gminy w Chyszewicach, a 50 K na gminnego pisarza Ołeksę Szczupaka?

5. Czy zechce Wydział kraj. uważniej rozpatrywać rekursy w sprawach karnych, odnoszące się do ustawy budowlanej z roku 1907, zanim je zatwierdzi?

Interpelant:
Z. Skwarko.

Makuch, Kurowiec, Dumka, Sodomora, Sandulak, A. Staruch, Winniczuk, T. Staruch, Kołpaczkiewicz, Tracz, Lewicki, Oleśnicki, Hanczakowski, Myroniuk-Zajaczuk.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosków nagłych.

W n i o s e k n a g ł y

p. Oleśnickiego i tow. w sprawie wezwania Rady szkolnej krajowej do bezzwłocznego wypełnienia uchwały Sejmu z 5. listopada 1908.

W dniu 5. listopada 1908. uchwalił Sejm rezolucyę następującej treści:

„Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, by wzięła pod rozwagę sprawę założenia nowych szkółśrednich z uwzględnieniem potrzeb obu narodowości i zdała o tem sprawę Sejmowi“.

Uchwała ta była prowizorycznem załatwieniem wniosku ruskich posłów, wniesionych na ostatniej sesyi sejmowej, w sprawie założenia owych szkół średnich z ruskim językiem wykładowym, a w szczególności ruskich gimnazyów w Stryju, Brzeżanach, Samborze, Jaworowie i Rohatynie.

Od tego czasu minął już rok cały i za ten czas c. k. Rada szkolna krajowa wzięła pod rozwagę tylko zprawę założenia nowych szkół średnich z językiem wykładowym polskim i założyła aż pięć takich szkół w kraju -- a z nich trzy we wschodniej jego części, nie zrobiwszy natomiast ani jednego kroku dla założenia choćby jednej szkoły średniej z ruskim językiem wykładowym i nie przedłożywszy w tym kierunku ani jednego sprawozdania Sejmowi.

Ze względu na to, kiedy z nowym rokiem szkolnym nowe rzędy ruskiej młodzieży stoją przed zamkniętemi drzwiami nauki i kiedy społeczeństwo ruskie musi z ostatnim wysiłkiem swoich środków przystępować do zakładania szkół prywatnych, kiedy przeto sprawa założenia ruskich szkół średnich jest w najwyższym stopniu i ważną i nagłą, wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, by bezzwłocznie przedłożyła Sejmowi sprawozdanie po myśli uchwały Sejmu z 5. listopada 1908, o bejmujące przedłożenia co do założenia nowych szkół średnich z ruskim językiem wykładowym, odpowiadające potrzebom rnskiego narodu na polu szkolnictwa średniego.

Wnioskodawca:
Oleśnicki.

Andrzej Szeptycki, Konstanty Czechowicz, Grzegorz Chomyszyn, Lewicki, Sodomora, Makuch, Dumka, T. Staruch, A. Staruch, Skwarko, Kiweluk, Winniczuk, Kurowiec, Sandulak.

Przemawia p. Oleśnicki uzasadniając nagłość tego wniosku.

Przemawia JE. c. k. Namiestnik.

Przemawia p. Hanczakowski.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. Kurowiec.

Przemawia p. Skwarko.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Przemawia zapisany do głosu p. T. Staruch, zaznaczywszy poprzednio, że choć zgłosił się do głosu wcześniej, otrzymał głos po mowcach, którzy później niż on głosu zażądali.

Izba uchwala jednomyślnie nagłość tego wniosku p. Oleśnickiego.

Przemawia p. Oleśnicki uzasadniając sam wniosek.

Marszałek otwiera rozprawę nad meritum wniosku nagłego p. Oleśnickiego.

Przemawia p. Makuch.

Izba uchwala powyższy wniosek p. Oleśnickiego, po poprzedniem odczytaniu przez Marszałka tego wniosku tej treści:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, by bezzwłocznie przedłożyła Sej-

mowi sprawozdanie po myśli uchwały Sejmu z 5. listopada 1908, obejmujące przedłożenia co do założenia nowych szkół średnich z ruskim językiem wykładowym, odpowiadające potrzebom narodu na polu szkolnictwa średniego.

Marszałek oznajmia, iż Izba przystępuje do załatwienia wniosku nagłego p. Lewickiego.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

p. dra Kostia Lewickiego i tow. w sprawie przedłożenia projektu ustawy o reformie wyborczej do Sejmu krajowego.

Wysoki Sejmie!

Z uwagi, że komisya dla reformy wyborczej, wybrana na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z 19. września 1908 r. do tego czasu nie przygotowała w tej ważnej sprawie przedmiotu dla obrad Sejmu i z uwagi, że szerokie masy społeczeństwa od dłuższego czasu domagają się równego prawa wyborczego do Sejmu krajowego, jak również z uwagi, że wszelka do z zwłoka w tej sprawie z każdym dniem zostrza w najszerszych sferach ludowych walkę za powszechnem i równem prawem wyborczem sejmowem, przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się komisyi dla reformy wyborczej, aby na podstawie przydzielonej jej wniosków w sprawie reformy wyborczej do Sejmu krajowego, przedłożyła Sejmowi swoje sprawozdanie wraz z projektem ustawy o reformie wyborczej do Sejmu krajowego w terminie 14-dniowym.

Pod względem formalnym wnosimy, by ten wniosek był traktowany jako nagły po myśli § 67. regulaminu sejmowego.

Lwów dnia 16. września 1909.

Wnioskodawca:
dr. Kost' Lewicki.

Oleśnicki, Skwarko, Kiweluk, Dumka, Sodomora, Makuch, T. Staruch, A. Staruch, Winniczuk, Sandulak, Kurowiec, Korol, Hanczakowski, Kołpaczkiewicz.

Przemawia p. Lewicki uzasadniając nagłość tego wniosku.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Laskowski, Tracz, Witos, T. Staruch.

Przemawia p. Laskowski.

Przemawia p. Tracz.

Przemawia p. Witos.

Przemawia p. Tymoteusz Staruch.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Sodomora, Dumka i Lewicki.

Izba uchwala bez rozprawy zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Przemawia zapisany do głosu p. Sodomora.

Przemawia zapisany do głosu p. Dumka.

Przemawia zapisany do głosu p. Lewicki.

Przemawia dla sprostowania faktów p. Witos.

Przemawia p. T. Staruch dla sprostowania faktów.

Przemawia p. Oleśnicki i wnosi o imienne głosowanie nad nagłością wniosku p. Lewickiego.

Izba popiera ten formalny wniosek p. Oleśnickiego.

Marszałek stwierdza, że Izba poparła formalny wniosek p. Oleśnickiego, wobec czego zarządza imienne głosowanie, wzywając posłów, by głosowali o ile są za nagłością wniosku przez powiedzenie słowa: „tak“, o ile zaś są

przeciwni nagłości przez powiedzenie słowa: „nie“.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów.

Za nagłością wniosku p. Lewickiego głosowali następujący posłowie: Adam, Bandrowski, Batagia, Bednarski, Bernadzikowski, Dumka, Głąbiński, Hanczakowski, Jabłoński, Jampolski, Kędzior, Kiweluk, Kleski, Kołpaczkiewicz, Krężel, Krynicki, Krysowaty, Kurowiec, Lewicki, Makuch, Maryewski, Michałowski, Myroniuk-Zajaczuk, Oleśnicki, Pawlewski, Sala, Sandulak, Skarbek, Skołyszewski, Skwarko, Sodomora, Stapiński, Tymoteusz Staruch, Stefczyk, Styła, Tracz, Winniczuk, Witos, Żardecki.

Przeciw nagłoeci wniosku p. Lewickiego głosowali następujący posłowie: Abrahamowicz, Badeni Stanisław Henryk, Brunicki Adolf, Brykczyński, Cielecki, Cieński Leszek, Dąmbski, Dembowski, Gołuchowski, Horodyski, Hupka, Jędrzejowicz, Komorowski, Korytowski Witold, Kozłowski, Kraiński Władysław, Krzeczunowicz, Laskowski, Lubomirski Andrzej, Mars, Marszałkowicz, Milewski, Mycielski Edward, Mycielski Stanisław, Onyszkiewicz, Paygert, Pilat, Raciborski, Sapieha, Schnell, Sękowski, Skrzyński, Stadnicki, Starowieyski, Teodorowicz Antoni, Tyszkiewicz, Urbański, Vivien, Wereszczyński, Wodzicki, Wrześniowski.

Marszałek stwierdza, że w izbie jest posłów 81, zatem Izba jest w komplecie, że za nagłością głosowało 39, przeciw nagłości 11 posłów, oraz wyjaśnia, że Marszałek nie głosował.

Marszałek oznajmia, że nagłość wniosku p. Lewickiego nie została uchwaloną, nie oświadczyło się bowiem za nią dwie trzecie obecnych posłów, jak tego wymagają przepisy § 67 regulaminu.

Marszałek oznajmia, iż Izba przystępuje do załatwienia dalszego wniosku nagłego.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y.

Posłów Laskowskiego, Lea, Kozłowskiego, Stapińskiego i towarzyszy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm, zastrzegając się przeciw opieraniu całej akcyi, zmierzającej do sanacyi finansów krajowych, prawie wyłącznie na podpisaniu podatku od wódki, domaga się aby o ile możności cała podwyżka podatku od wódki była przeznaczona jak w roku 1901, dla skarbów krajowych.

II. Sejm wzywa Rząd, ażeby bez względu na to, w jakich rozmiarach obecnie przeprowadzoną będzie zamierzona państwowa reforma skarbowa, zapewnił w jak najkrótszym czasie możność sanacyi finansów krajowych, przeznaczając dla Galicyi na ten cel fundusze przynajmniej w tej wysokości w jakiej były przyznane w ostatnim projekcie rządowym z 28. kwietnia 1909.

Pod względem formalnym wnosimy odesłać do komisyi budżetowej.

Lwów, 18. września 1909.

Wnioskodawcy:

Laskowski, Leo, Kozłowski, Stapiński, Głąbiński, Piniński, Starzyński, Jedynak, Sapieha, A. Brunicki, Wrześniowski, Schnell, Jędrzejowicz, Goraysk, Niezabitowski, Schätzel, Mars, Męciński, Wasung, Rutowski, Skarbek, Wład. Czajkowski, Wodzicki, Mycielski, Bojko, Styła, Horodyski, Jan Szeptycki, Moysa, Sobolewski, Czarkowski,—Golejewski, Marszałkowicz, W. W. Czaykowski, Bandrowski, Landau, Cielecki, Pastor, Maryewski, Stadnicki, Skrzyński, L. Cieński, Urbański, T. Cieński, Brykczyński, Sękowski.

Przemawia p. Laskowski uzasadniając nagłość tego wniosku.

Przemawia członek Wydz. kraj. p. Jahl.

Izba uchwala nagłość powyższego wniosku.

Przemawia p. Laskowski uzasadniając sam wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Przemawia p. Lewicki.

Marszałek przerywa p. Lewickiemu oznajmiając, że nie dopuści do rozprawy merytorycznej o tym wniosku nagłym.

Przemawia dalej p. Lewicki.

Izba uchwala na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy.

Przemawia zapisany do głosu p. Hanczakowski i wnosi o odesłanie tego wniosku do osobnej komisyi dla reformy finansów złożonej przynajmniej z 30 członków.

Izba w oddzielnem głosowaniu odrzuca formalny wniosek powyższy p. Hanczakowskiego, następnie formalny wniosek p. Lewickiego, wreszcie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego p. Laskowskiego komisyi budżetowej.

Marszałek oznajmia, że jeżeli nikt się nie sprzeciwi umieści na porządku dziennym obecnie uzupełniający wybór jednego członka komisyi administracyjnej, szkolnej i budżetowej.

W Izbie nikt się temu nie sprzeciwia, wobec czego Marszałek zarządza ten wybór.

Marszałek zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. L. Cieńskiego, Kurowca i Maryewskiego i wzywa posłów do oddawania kartek.

Marszałek wzywa komisyę do przeprowadzenia skrutynium tego wyboru.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpolacyj.

Sekretarz Stanisław Henryk hr. Badeni, a następnie Skwarko odczytuje zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się ponownie c. k. Rząd, aby z najbliższym rokiem szkolnym założył w Czortkowie szkołę średnią z językiem wykładowym polskim.

We Lwowie, dnia 20. września 1909.

Wnioskodawca:
Cielecki w. r.

Głąbiński, Laskowski, Jabłoński, Wład. Wiktor Czaykowski, Bednarski, Brykczyński, Sapieha, Paygert, A. Lubomirski, Bojko, Maryewski, Starzyński, L. Cieński, Sala, Kleski, Horodyski, Raciborski, Rutowski, Wł. Czaykowski, A. Teodorowicz, Jedynak.

W n i o s e k.

W przeszłorocznych obradach i uchwałach Wysokiego Sejmu znalazło wyraz utarte już w kraju zapatrywanie, że dotychczasowa organizacya szkolnictwa rolniczego nie czyni wcale zadosyć piekącym potrzebom szerokich warstw ludności włościańskiej naszego kraju. — Urządzona przez Wydział krajowy w myśl uchwały sejmowej z dnia 12. października 1908 konferencya, złożona z sił fachowych, potwierdziła to zapatrywanie i uznając konieczność najrychlejszego zaradzenia dzisiejszemu stanowi rzeczy, wskazała różne środki i sposoby, wiodące do tego celu. Między innemi uwydatniła się opinia, że nauka rolnictwa dla włościan musi pozostawać w najściślejszej łączności z praktyczną działalnością zdążającą do ułatwienia i ulep-

szania zawodowej pracy rolników. Wydział krajowy nie przygotował jednak żadnych wniosków, odnoszących się do tej tak bardzo pilnej sprawy i dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył program akcyi zmierzającej do założenia w kraju sieci powiatowych względnie okręgowych zakładów rolniczych, których zadaniem będzie krzewienie wiedzy rolniczej i praktyczne wspomaganie najszerszych warstw ludności rolniczej w jej pracy zawodowej.

II. Program tej akcyi winien obejmować:

a) szczegółowy, normalny plan urządzenia i działania powiatowych względnie okręgowych zakładów rolniczych, uwzględniający z jednej strony organizacyę nauki rolnictwa zarówno dla dojrzałych rolników mniejszych jak dla młodzieży włościańskiej przeznaczonej do zawodu rolniczego na własnych gospodarstwach, z drugiej zaś strony praktyczną działalność zakładu polegającą na współdziałaniu z centralnemi instytucyami rolniczemi;

b) wnioski, dotyczące środków finansowych potrzebnych dla pokrycia kosztów założenia i prowadzenia tego rodzaju zakładów a zarazem zdążające do zapewnienia i uregulowania pomocy z funduszów krajowych dla ufundowania i utrzymywania tych zakładów;

c) propozycye, odnoszące się do zawodowego, pedagogicznego i dydaktycznego kształcenia sił głównych i pomocniczych, potrzebnych do pracy w projektowanych zakładach rolniczych.

III. Zarazem poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wszedł w porozumienie z c. k. Rządem dla zapewnienia krajowi odpowiedniej pomocy z funduszów państwowych na cele projektowanej akcyi.

We Lwowie, dnia 20. września 1909.

Wnioskodawca:
Stefczyk w. r.

Stapiński, Bojko, Marszałkowicz, Jedynak, Kędzior, Witos, Cieluch, Jampolski, Styła, Krężel, Myjak, Żardecki, St. H. Badeni, Skołoszewski, Bis.

W n i o s e k

dra Makucha i tow. w sprawie języka wykładowego w seminaryach nauczycielskich.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

U s t a w ą

z dnia . . . zmieniająca postanowienia § 3. ustawy z 12. czerwca 1907 dz. u. kr. Nr. 101. o wykształceniu nauczycieli i o uzdolnieniu do nauczania w szkołach ludowych.

§ 1.

Postanowienia § 3. ustawy z 12. czerwca 1907 dz. u. kr. Nr. 101. tracą moc obowiązującą, a w miejsce ich wchodsą w życie następujące postanowienia:

Językiem wykładowym w seminaryach nauczycielskich męskich i żeńskich jest język polski lub ruski.

Który z tych języków ma być wykładowym, ustanawia minister oświaty po wysłuchaniu Rady szkolnej krajowej.

Obok seminaryów z wykładowym językiem polskim lub ruskim może być dla przygotowania nauczycieli niemieckiego języka założone jedno seminaryum męskie z wykładowym językiem polskim i niemieckim.

Gdzie tego wymaga potrzeba, należy wychowankom seminaryów męskich i

żeńskich z wykładowym językiem polskim dać także możność wykształcenia się w znajomości języka ruskiego.

Przy nauce języka niemieckiego, który jest obowiązkowym we wszystkich seminaryach, język niemiecki jest wykładowym.

§ 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi wyznań i oświaty.

Wnioskodawca:
Makuch w. r.

Dumka, T. Staruch, A. Staruch, Oleśnicki, Sandulak, Sodomora, Lewicki, Winniczuk, Skwarko, Kiweluk, Kurowiec, Korol, Hanczakowski, Tracz.

W n i o s e k

posła Z. Skwarki i tow. w sprawie wezwania c. k. Rządu o zaprowadzenie drogą ustawodawczą upaństwowania i zmonopolizowania środków transportowych olejów ziemnych i rurociągów, jak również przedłożenie Sejmowi galicyjskiemu projektu noweli do krajowej ustawy.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd:

1) aby drogą uchwalić się mającej ustawy zaprowadził upaństwowienie środków transportowych olejów ziemnych a w szczególności rurociągów i zmonopolizowanie ich oraz magazynów;

2) aby jak najrychlej przedłożył Sejmowi galicyjskiemu projekt noweli do krajowej ustawy naftowej z unormowaniem kwestyi rozmiarów i oddalenia zakopów:

3) aby drogą ustawodawczą unormował sprawę czasu roboczego i terminów wypłaty płac robotnikom w przemyśle kopalnianym zajętym.

We Lwowie, dnia 29. września 1909.

Wnioskodawca:
Z. Skwarko w. r.

Kurowiec, Dumka, Sandulak, Winniczuk, Hanczakowski, Myroniuk-Zajaczuk, Tracz, Oleśnicki, Krysowaty, Kołpaczkiewicz, Makuch, Sodomora, Krynicki, Kiweluk.

I n t e r p e l a c y a

posła Zacharyasza Skwarki i towarzyszy do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie szkoły ludowej w Chyszewicach, rudeckiego okręgu szkolnego.

Gmina Chyszewice należy do najbardziej oświeconych gmin rudeckiego powiatu, liczy około 1.400 dusz, ma kilkadziesiąt uczniów w gimnazyum i wiele kulturnych ekonomicznych i innych zakładów jak: czytelnię „Proświty“ z dwoma domami, sklepikiem, szpichlerzem i trafiką, szkołę koszykarską, Spółkę oszczędności i pożyczek, spółkę dla eksploatacyi i kultury torfów: Chyszewice, to pierwsza z gmin, która przeprowadziła u siebie komasacyę gruntów. Ale mimo tego, że mieszkańcy własnemi siłami szukają światła, c. k. Rada szkolna okręgowa w Rudkach nie chce dopuścić tego światła przez poparcie szkoły w Chyszewicach.

Szkoła w Chyszewicach niema własnej Rady szkolnej miejscowej, chociaż wymówiła sobie gmina, kiedy darowała przed trzema laty mórg gruntu dla swej szkoły. Szkoła w Chyszewicach należy do Rady szkolnej miejscowej w Koropużu, która się wcale szkołą nie interesuje.

Do jednoklasowej szkoły w Chyszewicach było obowiązanych dzieci:

w r. 1907/8	obow. 274	zap. 253	chodz. 243
„ „ 1908/9	„ 298	„ 259	„ 243
„ „ 1909/0	„ 319	„ 319	„ 307

Z tej przyczyny już w r. 1908 uchwaliła Rada gm. prosić Radę szkolną krajową o systemizowanie dwuklasowej szkoły i o nadanie trzeciej naucz. siły, a Zwierzchność gminna wykonała powyższą uchwałę pod dniem 5. sierpnia 1908 l. 247. Również Rada szkolna miejscowa w Koropużu mimo oporu delegatów z Koropuża, uchwaliła i rzeczywiście odniosła się z podobną prośbą do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Rudkach.

Bezsprzecznie wskutek tych petycyi i z przyczyn terytoryalnych, c. k. Rada szkolna okręgowa pod dniem 9. stycznia 1909 l. 2.840 doniosła zarządowi szkoły w Chyszewicach, że nada trzecią siłę nauczycielską, jeżeli zarząd szkoły wykaże, że dla tej klasy będzie pomieszczenie. Zarząd szkoły wykonał powyższe polecenie Rady szkolnej okręgowej pod dniem 24. stycznia 1909 l. 11, 14. lutego 1909 l. 18 i 9. września 1909 l. 74, jednak dotychczas nie otrzymał żadnej odpowiedzi.

Również dla szkoły w Chyszewicach nie została dotychczas kreowana osobna Rada szkolna miejscowa.

Dlatego zapytują podpisani:

1. Czy znanem jest położenie szkolnictwa w Chyszewicach Wys. c. k. Rządowi?

2. Co zamyśla zrobić Wysoki c. k. Rząd, by dla szkoły ludowej w Chyszewicach rudeckiego szkolnego okręgu, kreować osobną Radę szkolną miejscową, oraz, by przekształcić szkołę na dwuklasową etatową o trzech siłach nauczycielskich.

Interpelant:
Z. Skwarko.

T. Staruch, A. Staruch, Sandulak, Winniczuk, Kurowiec, Hanczakowski, Oleśnicki, Krynicki, Sodomora, Kołpaczkiewicz, Myroniuk-Zajaczuk, Makuch, Tracz, Krysowaty.

Interpelacya

p. dra Makucha i tow. do JE. p. Namiestnika w sprawie bezpodstawnego zasądzenia 39 włościan z Horyhlad tłumackiego powiatu, przez sekretarza starostwa p. Maniowskiego i jego postępowania w tej sprawie.

Sekretarz c. k. starostwa w Tłumaczu p. Maniowski zasądził dnia 6. maja 1909 do l. 10.427, 39 włościan z Horyhlad za nieprawne łowienie ryb na różne pieniężne kary, jak na bardzo biednych włościan za wysokie.

To zasądzenie jest bezpodstawne, z powodu następujących przyczyn:

1. Brak istoty czynu karygodnego.

W r. 1906 wylał Dniestr w Horyhladach i wyrwał 16 gospodarzom w Horyhladach część ogrodów, wskutek czego została się zwyczajna bajura z wodą, w której pozostała ryba. Na wiosnę 1909 gospodarze ogrodów razem z innymi mieszkańcami zabrali rybę, która według postanowień § 43. ust. kraj. z 31. października 1887 dz. u. kr. l. 37 Nr. 1890, stanowiła ich własność. Wydzierżawiający część rewiru rybackiego w Horyhladach Nykoła Rawluk Wasyla z Horyhlad, doniósł o tem c. k. Starostwu w Tłumaczu, a owe wydelegowało 6. maja b. r. swego urzędnika manipulacyjnego p. Maniowskiego, który nie rozumiejąc wyżej naprowadzonych postanowień, zasądził wszystkich 39. włościan za domniemaną kradzież ryb, chociaż powołane postanowienie § 43. ust. kraj. wyraźnie postanawiają, że pozostawiona przed 3. laty ryba na polu włościan jest ich własnością. Sam dzierżawca rewiru Nykola Rawluk Wasyla dzielił w poprzednich latach rybę z tej bajury między poszkodowanych włościan, nie uważając siebie za właściciela ryb w bajurze, a nadto był obecnym przy fakcie tego samego łowienia, za które posądzeni zostali ukarani, oraz dobrowolnie

im odstąpił tę rybę, zabierając dla siebie tylko część.

Powyższe orzeczenie karne na 39. włościan są wypływem tej w Galicyi nieustawowej praktyki, że ludzi sądzą nie urzędnicy prawnicy, ale urzędnicy manipulacyjni, którzy nie umieją prawnych postanowień zastosowywać. Tutaj dodamy, że za czasów starosty hr. Dzieduszyckiego w tutejszym powiecie wydzierżawił Nykoła Rawluk Wasyla jako zastępca wójta w Horyhladach część rewiru Dniestru w Horyhladach na rachunek gminy, za gminne pieniądze, którzy mu z kasy gminnej w sumie 100 K kasyerzy gminni Nykoła Dworski i Józef Sołowij wypłacili i których on dotąd do kasy gminnej nie zwrócił, chociaż sam używa dzierżawy na własną korzyść.

Chociaż rybackiego rewiru Nykoła Rawluk ustawowo na imię gminy Horyhlady nie mógł zalicytować, to bardzo charakterystyczne dla galicyjskich stosunków, że za gminne pieniądze używa tego prawa, a władze nie pociągnęły go dotychczas do odpowiedzialności, przeciwnie, stają mu z pomocą i bezpodstawnie zasądzają 39. ludzi na dosyć wysokie kary pieniężne.

2. Osądzenie tej sprawy wcale nie należy do władz administracyjnych, tylko do sądowo-karnego postępowania, przeto wydane przez c. k. Starostwo zasądy są nieważne.

C. k. Sąd powiatowy w Tłumaczu przeprowadził przeciw tym samym 39. gospodarzom dochodzenia karne do l. cz. Z. 413/8 — a prokurator państwa zastanowił sprawę.

Wkońcu musimy stanowczo zaprotestować przeciw powodzeniu p. Maniowskiego przy wydaniu tych zasądów karnych. Pozbawia on 39. włościan prawa rekursu, bo do kilku zasądzonych, kiedy zgłaszali rekurs przeciw zasądowi, odezwał się głośnym krzykiem: „Taki tobie dam rekurs, że ci uszy poobrywam". Tę okoliczność dowiodą zasądzeni włościanie świadkami.

Tego rodzaju postępowanie urzędnika mogło łatwo spowodować katastrofę na miejscu, gdzie do 300 ludzi było obecnych, a tylko zimnej krwi rozważniejszych włościan trzeba zawdzięczać, że nie powtórzył się za kilka głupich ryb drugi „Czernichów".

Zasądzeni wnieśli w powyższej sprawie zażalenie do c. k. Namiestnictwa, które poleciło c. k. Starostwu w Tłumaczu sprawę zbadać. C. k. starosta polecił tę czynność temu samemu p. Maniowskiemu.

Podpisani zapytują:

1. Czy JE. P. Namiestnikowi wiadomy naprowadzony fakt bezpodstawnego zasądzenia przez c. k. Starostwo w Tłumaczu, 39. włościan, za domniemaną kradzież ryb?

2. Czy pociągnie JE. P. Namiestnik do odpowiedzialności za bezpodstawne zasądzenia c. k. Starostwo i czy poleci zbadać naprowadzoną sprawę i skasować bezpodstawne zasądzenie 39 włościan?

3. Czy zechce JE. P. Namiestnik pociągnąć do odpowiedzialności p. Maniowskiego za jego bezprawne postępowanie przy wydaniu tych zasądzeń?

4. Co zamyśla JE. P. Namiestnik zarządzić, aby podobnego rodzaju bezpodstawne zasądzenia nie powtarzały się?

Interpelant:
Makuch.

Sandulak, Winniczuk, Sodomora, T. Staruch, A. Staruch, Kurowiec, Dumka, Skwarko, Hanczakowski, Tracz, Korol, Senyk, Kiweluk, Oleśnicki.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku

dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek zwraca się z apelem do przewodniczących komisyj, by zechcieli zwołać komisye, zwłaszcza, że sprawy przydzielone komisyom w tym roku jeszcze nie zostały oddane referentom, nadto, że rozprawy nad niektóremi sprawami rozpoczętej w komisyi jeszcze nie ukończono.

Marszałek oznajmia, że rezultat uzupełniającego wyboru do komisyi odbytego na dzisiejszem posiedzeniu ogłosi na następnem posiedzeniu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 23. września 1909 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 17 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni, w. r.

Sekretarze:
Mieczysław Urbański, w. r.
Stanisław Henryk Badeni, w. r.

Protokół

40. posiedzenia, I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 23. września 1909.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 126.

Ze strony Rządu: c. k. wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 38 posiedzenia uważa za przyjęty gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 39. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopu pp. Moysie-Rosochackiemu i Krzysztofowiczowi na 2 dni, Kazimierzowi Lubomirskiemu na 8 dni.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 23 września 1909 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 3671—3673, 3704, 3717, 3718, 3721—3735, 3737—3753, 3755—3759, 3763—3771, 3778, 3782—3810, 3813—3820, 3829, 3830, 3833.

Komisyi szkolnej Ls. 3711—3716, 3719, 3720, 3781, 3821, 3822.

Komisyi gminnej Ls. 3827.

Komisyi petycyjnej Ls. 3736, 3754, 3760, 3772, 3811.

Komisyi administracyjnej Ls. 3705, 3779, 3880, 3825.

Komisyi prawniczej Ls. 3706, 3707, 3773—3776, 3828.

Komisyi gosp. krajowej Ls. 3697, 3698, 3832.

Komisyi drogowej Ls. 3699—3701, 3823.

Komisyi górniczej Ls. 3702.

Komisyi przemysłowej Ls. 3703, 3824.

Komisyi reformy wyborczej Ls. 3708—3710, 3777, 3831.

Komisyi reform agrarnych Ls. 3826.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3697 Zarządu tow. zakładu bł. Kunegundy

dla kształcenia dziewcząt na gospodynie w Nowym Sączu o przejęcie Zakładu na fundusz krajowy.

Marszałek udziela głosu p. Stefczykowi dla uzasadnienia tej petycyi.

P. Stefczyk nieobecny w Izbie.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3698 gminy Czerniowa powiat Mościska o regulacyę rzeki Wiszni, przemawia p. Skwarko popierając tę petycyę.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3699 wydziału pow. w Pilźnie w sprawie ukrajowienia niektórych dróg w powiecie, przemawia p. Krężel popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek oznajmia, że c. k. sąd pow. oddz. II. w Nowemsiole Nr. 83/9 i 84/9 pismem z dnia 18. września 1909 cofnął żądanie z dnia 7. czerwca 1909 o zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. Krysowatego.

Izba bez rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego uchwala przekazanie tego pisma komisyi prawniczej.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stapiński oświadczając, że głosował za nagłością wniosku p. Lewickiego, w sprawie sejmowej reformy wyborczej.

Oświadczenie to składa wobec głosów prasy przedstawiającej, że wstrzymał się od głosowania nad nagłością tego wniosku.

Marszałek wzywa p. L. Cieńskiego do zdania sprawy z wyniku skrutynium wyboru uzupełniającego do komisyi dokonanego na poprzedniem posiedzeniu.

P. L. Cieński zdaje sprawę z wyniku skrutynium uzupełniającego wyboru członka do komisyi administracyjnej, budżetowej i szkolnej.

Głosowało 82 posłów. Absolutna większość 42. Na to otrzymali na członka komisyi administracyjnej p. Jan Szeptycki 82, na członka komisyi budżetowej p. Starowieyski 82, na członka komisyi szkolnej p. Wereszczyński 82 głosów.

Marszałek stwierdza powyższy wybór.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosków nagłych zgłoszonych na poprzedniem posiedzeniu, a mianowie następuje:

W n i o s e k n a g ł y.

W licznych gminach powiatów autonomicznych Grybów, Gorlice, Jasło, Rzeszów, Wieliczka, Nowy Sącz, Nisko, Cieszanów, jakoteż w gminach Wiewiórka, Zassów, Mokre, Róża, powiatu pilzneńskiego, Stobierna pow. ropczyckiego, Wola żelichowska, Zapasternicze, Zalipie i Lubiczko pow. Dąbrowskiego, plony tegoroczne zostały zniszczone w zupełności gradem. Włościanie w tych gminach wyczerpali już wskutek klęsk zeszłorocznych wszelkie zasoby materyalne i znajdują się obecnie w położeniu bez wyjścia. Dotychczasowa pomoc rządowa tylko na zakupno nasienia pszenicy do siewu nie odpowiada nawet w drobnej części faktycznemu zapotrzebowaniu i nie łagodzi klęski, kraj zaś nie pospieszył dotychczas z pomocą. Dlatego też podpisani wnoszą:

1. Sejm uchwala w budżecie na r. 1910 wstawić kwotę 150.000 K na wykonanie robót publicznyah w poszkodowanych gminach.

2. Sejm uchwala wstawić w budżet na r. 1910 kwotę 50.000 K dla Spółek oszczędności i pożyczek, istniejących w poszkodowanych gminach, by Spółkom umożebnić udzielanie włościanom bezprocentowych pożyczek.

3. Wzywa się c. k. Rząd, by z funduszów państwowych zarządził roboty

publiczne w dotkniętych klęską gminach, w celu dostarczenia ludności zarobku.

4. Wzywa się c. k. Rząd, by otworzył wielkie źródła solne, istniejące w wymienionych powiatach i zezwolił na pobór surowicy dla bydła przez przeciąg trzech lat.

Wnioskodawca:
Jan Wasung.

Bojko, Kędzior, Jampolski, Jędrzejowicz, Stapiński, Maryewski, Bernadzikowski, Jedynak, Cieluch, Styła, Myjak, Bis, Urbański, Witos, Krężel.

Przemawia p. Wasung uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku.

Przemawia p. Stefczyk.

Przemawia p. Kurowiec.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy nad nagłością tego wniosku na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Przemawia zapisany do głosu p. Skwarko.

Przemawia zapisany do głosu p. Bis.

Przemawia zapisany do głosu p. Makuch.

Przemawia zapisany do głosu p. Jampolski.

Izba uchwala nagłość tego wniosku p. Wasunga, oddzielnie zaś uchwala odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

p. dr. Makucha i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom gm. Pohonia pow. tłumackiego.

Dnia 31. sierpnia 1909 o godz. 2. po południu powstał z niewiadomej przyczyny ohień we wsi Pohonia powiatu tłumackiego i zniszczył doszczętnie 8 gospodarstw ze wszystkimi budynkami, przyrządami gospodarczymi i całym tegorocznym zapasem zboża i paszy, tak, że 8 rodzin pozostało bez dachu i najmniejszego kawałka chleba.

Szkoda spowodowana przez pożar obliczona przez c. k. żandarmeryę na 8.737 K, nikt z pogorzelców nie był ubezpieczony od ognia.

Wieś Pohonia bardzo mała, bo liczy zaledwie 20 numerów, a ludność bardzo biedna nie może przyjść z pomocą tym, co pocierpieli od ognia.

Celem ulżenia nędzy nieszczęśliwych pogorzelców Pohoni, pożądaną jest rychła i wydatna pomoc z funduszów państwowych i krajowych.

Przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Udzielenie zapomogi pogorzelcom z Pohoni z krajowych funduszów w odpowiedniej wysokości.

2. Wezwać c. k. Rząd do udzielenia zapomogi tym pogorzelcom Pohoni z funduszów państwowych.

3. Odpisać z urzędu pogorzelcom podatki za rok bieżący i wstrzymać egzekucyjne ściąganie zaległości podatkowych za poprzednie lata.

Wnioskodawca:
Makuch.

Kurowiec, Skwarko, T. Staruch, Kiweluk, Lewicki, A. Staruch, Sodomora, Sandulak, Korol, Dumka, Kołpaczkiewicz, Hanczakowski, Tracz, Winniczuk.

Przemawia p. Makuch, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

posła Winniczuka i towarzyszy do c. k. Rządu w przedmiocie regulacyi rzeki Bystrzycy sołotwińskiej koło wsi Zagwoździa.

Rzeka Bystrzyca sołotwińska w r. 1909 kilka razy tak silnie wezbrała, że we wsi Zagwoździu zalała urodzajnego pola i ogrodów około 60 morgów pola i na tem miejscu pozostawiła szutrowisko i zrobiła łożysko wodzie pod samą wieś, a co najgorzej, że zagraża cerkwi, która kosztuje do 56.000 K.

Mieszkańcy tej wsi stoją przed wielką katastrofą, która każdej chwili, kiedy wody Bystrzycy przybędą, może nastąpić.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić, traktując powyższą sprawę jako nagłą:

Wzywa się c. k. Rząd, by bezzwłocznie przystąpił do regulacyi Bystrzycy sołotwińskiej koło Zagwoździa w pow. stanisławowskim, by mienie tych mieszkańców i ich cerkwi zabezpieczył przed katastrofą, która im z przyszłą wiosną zagraża.

Wnioskodawca:
Winniczuk.

Lewicki, Kiweluk, Makuch, T. Staruch, Sandulak, Senyk, Tracz, Skwarko, Kurowiec, A. Staruch, Oleśnicki, Sodomora, Dumka, Hanczakowski.

Przemawia p. Winniczuk, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi wodnej.

Izba boz rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie go komisyi wodnej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

posła Winniczuka i tow. w przedmiocie klęsk elementarnych w powiecie stanisławowskim.

Dnia 7. lipca 1909 nawiedził powiat stanisławowski grad i zniszczył całkiem płody w gminach, a mianowicie: w Zagwoździu, Pasiecznej, Czukałówce, Opryszowcach, Wołczyńcu, Podłużu, Uhornikach, Radczy i Kołodziejówce.

Za sprawą nieszczęśliwych włościan dostarczyło c. k. Starostwo w Stanisławowie na zasiew, tam, gdzie włościanie pokosili żyto i pszenicę przez grad zniszczone, hreczki, za którą mieli połowę ceny po żniwach zapłacić.

Dnia 28. sierpnia 1909 ogromny grad zniszczył w tych samych gminach wszystkie płody tak, że nic dla tych nieszczęsnych włościan nie zostało na polu, a z hreczki i śladu nie zostało, za którą c. k. Starostwo każe zapłacić połowę ceny, a nawet zagraża egzekucyą. Biedni ludzie nie mają z czego wyżyć, bo niczego z pola nie zebrali, przeto nie są wstanie za hreczkę połowy ceny zapłacić.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy, traktując powyższą sprawę, jako nagłą uchwalić:

1. Wzywa się Wysoki c. k. Rząd, by udzieloną gminom Zagwóżdź, Pasieczna, Czukałowce, Opryszowce, Wołczyniec na zakupno nasienia hreczki w lipcu bieżącego roku, pożyczkz odpisał.

2. Wzywa się c. k. Rząd, by zniszczonym przed grad gminom wyżej naprowadzonym, pospieszyła z jak najrychłejszą pomocą przez udzielanie zapomogi na jesienne zasiewy i na paszę dla bydła.

Wnioskodawca:
Winniczuk.

Skwarko, Oleśnicki, Kurowiec, Dumka, Sodomora, Makuch, T. Staruch, Kiweluk, Sandulak, A. Staruch, Hanczakowski, Tracz, Lewicki, Senyk.

Przemawia p. Winniczuk, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Przemawia p. Sandulak.

Izba uchwala nagłość powyższego wniosku p. Winniczuka, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyi.

Sekretarze p. Skwarko, a następnie p. Stanisław Henryk hr. Badeni odczytuje zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

N a g ł y w n i o s e k

posła ks. Kornela Senyka i towarzyszy w sprawie udzielenia możliwie jak najrychlej wydatnej pomocy dla pogorzelców przysiółka Demnia ad Sulatycza pow. Żydaczów.

Dnia 30. sierpnia 1909 wybuchł z niewiadomej przyczyny w przysiółku Demnia ad Sulatyce pow. żydaczowskiego pożar, zniszczywszy 14. gospodarstw włościańskich wraz ze wszystkimi zasobami zboża i kilkoma sztukami bydła. Według dołączonego wykazu sporządzonego przez Wydział powiatowy w Żydaczowie, wynosi szkoda:

1)	Wartość budynków . . .	16.718 K
2)	„ zboża	6.422 „
3)	Spalona gotówka	406 „
4)	5 krów, 3 woły, 1 łoszak, 2 bezrogi	1.210 „
5)	przyrządy rolnicze, odzież	4.472 K
	Razem . .	29.258 K

Wobec wyżej naprowadzonego, Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Pogorzelcom przysiółka Demnica ad Sulatyce pow. żydaczwskiego, udziela się z fuduszów krajowych wydatnej pomocy na odbudowanie budynków, konieczne zasiewy i pożywienie.

Wnioskodawca:
Kornel Senyk.

Stadnicki, Oleśnicki, Sandulak, Sodomora, Dumka, A. Staruch, Skwarko, Makuch, Kiweluk, Winniczuk, Lewicki, Kurowiec, Myroniuk-Zajaczuk, Krynicki, Hanczakowski, Korol.

W y k a z

pogorzelców i wartość wyrządzonej szkody przez ogień na dniu 30. sierpnia 1909 w Demni sulatyckiej.

L. porz.	Nr. D.	Imię i nazwisko oraz przedmiot spalony:	Wartość pojed. koron	Razem koron
1.	38.	Adam Pawłyk niezasekurowany		
a)		Dom o 3. częściach mieszkalnych i komorach słomą kryty	800	
b)		stajnia	600	
c)		stodoła	700	
d)		komora i stajenka	400	
e)		28 kóp żyta á 16 K	148	
f)		32 „ pszenicy á 20 K	640	

g)	20 „ jęczmienia á 14 K		280	
h)	10 „ owsa á 14 K		140	
i)	10 fur siana z koniczyną á 20 K		200	
j)	2 wozy, brony, sieczkarnia, pługi, beczki, uprząż, 2 pary chomąt, szleje i inne sprzęty domowe		420	
k)	odzież i bielizna		100	4.728
2. 38.	Fed' Pawłyk nieasekur.			
a)	Dom mieszkalny dachówką kryty pozostał zrąb		600	
b)	2 obrogi á 30 K		60	
c)	żyta 12. kóp á 16 K		192	
d)	pszenicy 10 kóp á 20 K		200	
e)	jęczmienia 7 kóp á 14 K		98	
f)	siana 16 fur á 20 K		320	
g)	koniczyny 2 fury á 24 K		48	
h)	narzędzia rolnicze jak: wóz z drabinami, brony i t. p.		168	
i)	bielizna		40	1.726
3. 38.	Teśka Pawłyk wdowa przy teściu Adamie Pawłyk			
a)	gotówka		60	
b)	2 krowy		300	
c)	bielizna, płótna i rzeczy		200	
d)	narzędzia gospodarcze i domowe jak wóz, brony, pług, beczki i t. p.		160	
e)	żyta 5 kóp á 16 K		80	
f)	pszenicy 10 kóp á 20 K		200	
g)	jęczmienia 5 kóp á 14 K		70	
h)	fasoli 2 kopy á 20 K		40	
i)	1. obróg		30	1.140
4. 161.	Ołena Pawłyk nieasekur.			
a)	dom mieszkalny o 2. częściach		800	
b)	stajnia		100	
c)	1 obróg		30	
d)	żyta 10 kóp á 16 K		160	
e)	pszenicy 12 kóp á 20 K		240	
f)	jęczmienia 8 kóp á 14 K		112	
g)	grochu 1 kopa á 20 K		20	
h)	bielizna i płótna		200	
i)	ubrania i futra		100	
j)	gotówka		100	1.862
5. 161.	Pawło Olszaniecki zięć Ołeny Pawłyk przy niej zamieszkały			
a)	gotówka		100	
b)	bielizna i ubrania		100	200

6. Dmytro Jaworski asekurow. na 1000 K

a)	chałupa i stajnia nowa	400	
b)	stodoła	300	
c)	szopa	300	
d)	obróg	30	
e)	żyta 10 kóp á 16 K	160	
f)	pszenicy 12 kóp á 20 K	240	
g)	jęczmienia 9 kóp á 14 K	126	
h)	owsa 13 kóp á 14 K	182	
i)	narzędzia rolnicze, wóz, pług, młynek	200	
j)	bielizna i płótna	20	
k)	ubrania, futra	200	
l)	gotówka	66	

7. 16. Piotr Grodlewski nieasekur.

a)	dom mieszkalny nowy	1.000	
b)	stodoła, stajnia i komora pod jednym dachem nowa	2.000	
c)	olejnia	300	
d)	stajnia	200	
e)	pasieka 30 pni á 16 K	480	
f)	obróg	30	
g)	chlew	100	
h)	2 krowy	400	
i)	2 woły	240	
j)	1 łoszę	60	
k)	żyta 15 kóp á 16 K	240	
l)	pszenicy 21 kóp á 20 K	420	
m)	owsa 8 kóp á 14 K	112	
n)	jęczmienia 12 kóp á 14 K	168	
o)	siana i koniczyny 5 fur	100	
p)	narzędzia rolnicze, 2 wozy, 2 pługi, 2 brony, młynek, sieczkarnia	394	
r)	bielizna i płótna	200	
s)	ubrania i futra	300	
t)	gotówka	74	6.818

8. 46. Fedio Grodlewski nieasekurow.

a)	dom mieszkalny nowy	1.000	
b)	stodoła	600	
c)	stajnia	400	
d)	1 obróg	30	
e)	1 chlew	20	
f)	krowa	200	
g)	2 świnie	40	
h)	żyta 8 kóp á 16 K	128	
i)	pszenicy 7 kóp á 20 K	140	

j)	jęczmienia 7 kóp á 14 K		98	
k)	owsa 2 kóp á 14 K		28	
l)	siana 2 fury á 20 K		40	
m)	fasoli 1 ctn.		20	
n)	narzędzia i sprzęty domowe		100	
o)	bielizna i płótna		200	
p)	ubrania i futra		200	
r)	gotówka		6	
9. 202.	Prokop Gródlewski nieasekur.			
a)	dom mieszkalny i stajnia		1.000	
b)	stodoła		500	
c)	szopa		300	
d)	żyta 12 kóp á 16 K		192	
e)	pszenicy 10 kóp á 20 K		200	
f)	jęczmienia 4 kopy á 14 K		56	
g)	siana 1 fura		20	
h)	warsztat tkacki i przędziwo		50	
i)	narzędzia rolnicze i gospodarcze jak: wóz, sieczkarnia, brony i t. p.		100	
j)	bielizna i płótna		200	
k)	ubrania, kożuch		100	2.718
10. 95.	Iwan Kozak nieasekurow. bardzo biedny ojciec 8-ga dzieci			
a)	chałupa		300	
b)	stajnia		200	
c)	obróg		20	
d)	jęczmienia 4 kopy á 14 K		56	
e)	siana 2 fury		40	
f)	bielizna		50	
g)	sprzęty domowe		40	706
11. 95.	Fedio Melnyk nieasekurow.			
a)	dom mieszkalny		300	
b)	szopa		200	500
12. 48.	Iwan Krajnyk nieasekurow.			
a)	dom mieszkalny		400	
b)	bielizna i ubranie		100	500
13. 48.	Fedio Melnyk nieasekurow.			
a)	dach nad domem mieszkalnym			200
14. 116.	Iwan Witruk nieasekurow.			
a)	dach i części zrębu nad domem mieszkalnym, stajnia, komora		1.200	

b)	stodoła	400	
c)	obróg	30	
d)	pasieka	20	
e)	żyta 7 kóp á 16 K	112	
f)	pszenicy 10 kóp á 20 K	200	
g)	jęczmienia 18 kóp á 14 K	252	
h)	koniczyny 3 fury	72	
i)	narzędzia rolnicze	20	
j)	bielizna i płótna	100	
k)	ubrania i futra	100	2.506
	Razem . .		29.258 K

a mianowicie:

Wartość budynków	16.718
„ zboża	6.422
gotówka	406
5 krów. 2 woły, 1 łoszę, 2 świnie .	1.240
narzędzia, ubrania, bielizna i t. p. .	4.472
Saldo	29.258 K słownie:

dwadzieścia dziewięć tysięcy dwieście pięćdziesiąt ośm koron

Demnia sulatycka, dnia 2. września 1909.

Ficałowicz m. p.
kraj. lustr. Wydziału pow.

W n i o s e k n a g ł y
dra Makucha i tow.

Z uwagi, że organa państwowe na żądanie pracodawców przymusowo sprowadzają na miejsce pracy sezonowych robotników, którzy robotę porzucili, z uwagi dalej na to, że u nas nie ma specyalnego przepisu prawnego, któryby zastosowywał postanowienia regulaminu dla sług z 1. lipca 1857 L. 37321 na sezonowych robotników, a przeciwnie tylko ogólna ustawa normuje stosunki sezonowych robotników do pracodawców, wskutek czego organy państwowe przez przymusowe sprowadzenie sezonowych robotników napowrót do roboty, nadużywając urzędowej władzy, a wkońcu z uwagi, że właśnie teraz przy pilnych jesiennych robotach mogą organa państwowe jeszcze w większej mierze popełniać te nadużycia co do sezonowych robotników, stawiają podpisani następujący

n a g ł y w n i o s e k:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by zbadało nadużycia władzy urzędowej państwowych organów, popełniane przez przymusowe sprowadzenie na miejsce roboty porzuciwszych pracę sezonowych robotników i pociągnęło do odpowiedzialności.

Wnioskodawca:
Makuch.

T. Staruch, A. Staruch, Sandulak, Dumka, Winniczuk, Skwarko, Kurowiec, Lewicki, Kiweluk, Sodomora, Oleśnicki, Hanczakowski, Krysowaty, Myroniuk-Zajaczuk.

W n i o s e k

posła Z. Skwarki i tow. w sprawie budowy dróg: 1) z Mościsk do Krakowca i dalej Lubaczowa, 2) z Mościsk do Rudek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w możliwie najkrótszym czasie jak najdokładniej zbadał potrzebę budowy dróg:

1) z Mościsk do Krakowca i dalej Lubaczowa,

2) z Mościsk do Rudek, aby zebrał w tej sprawie potrzebne informacye, daty i materyały, aby ewentualnie kosztem kraju sporządził odpowiednie plany i kosztorysy i wszystko to razem ze swymi wnioskami co do budowy powyższych dróg przedłożył Sejmowi na jednej z najbliższych sesyj.

We Lwowie, dnia 23. września 1909.

Wnioskodawca:
Z. Skwarko w. r.

Oleśnicki, Kurowiec, Hanczakowski, A. Staruch, T. Staruch, Dumka, Sandulak, Lewicki, Winniczuk, Senyk, Kiweluk, Makuch, Myroniuk-Zajaczuk, Korol.

W n i o s e k

posła Z. Skwarki i tow. w sprawie zmiany ustawy krajowej z dnia 15/8 1895. Dz. u. kr. Nr. 62.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

zmianę ustawy krajowej z dnia 15. sierpnia 1895 obowiązującej dotąd w królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem a dotyczącej wpisywania do ksiąg gruntowych na podstawie prywatnych dokumentów w sprawach hipotecznych drobiazgowych w ten sposób, iżby dotycząca ustawa po zmianie brzmiała, jak następuje:

§ 1.

Sprawy hipoteczne należy po myśli § 1. ustawy z dnia 5. czerwca 1890. Dz. u. p. Nr. 109, uważać za drobne wówczas, jeżeli w dokumencie prywatnym, na podstawie którego ma być uzyskany wpis do ksiąg gruntowych, kwota wierzytelności, cena lub wartość nieruchomości, albo prawa wogóle mające być przedmiotem wpisu do ksiąg gruntowych, są oznaczone i bez odsetek należytości ubocznych nie przenoszą kwoty 200 (dwieście) K.

§ 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§ 3.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Memu Ministrowi sprawiedliwości.

Wnioskodawca:
Z. Skwarko.

Oleśnicki, Kurowiec, Dumka, T. Staruch, Sandulak, Lewicki, Winniczuk, Kiweluk, Makuch, Hanczakowski, Myroniuk-Zajaczuk, Korol, A. Staruch.

I n t e r p e l a c y a

posła Z. Skwarka i tow. do JE. p. Namiestnika w sprawie nadużyć c. k. starostwa w Zaleszczykach przy gminnych wyborach w Capowcach pow. Zaleszczyki.

Gminne wybory w Capowcach pow. Zaleszczyki ogłosił tamt. wójt najwyraźniej na dzień 10. lipca 1907 a to półtora tygodnia naprzód, ustnie i publicznie koło cerkwi słowami: „wybory do rady gminnej odbędą się 10. lipca, a jak nie wiecie, kiedy to jest 10. lipca, to wiedźcie, że w środę po św. Janie".

Nadto ogłosił pisemnie afiszami przybitymi na kancelaryi gminnej i na cerkwi. Poświadczą to świadkowie:

1) Stefan Berezowski, 2) Iwan Łopuszniak, 3) Józef Pryjmak, 4) Iwan Tzroniecki, 5) Wasyl Smereka, 6) Daniel Melnyk wójt, wszyscy gospodarze w Capowcach.

Następnie jednak nastąpiło coś, co w prawnem państwie wprost wydaje

się niewiarygodnem a na wszelki wypadek niesłychanem.

Oto c. k. starostwo w Zaleszczykach, względnie p. komisarz p. Wojcikiewicz, uplanowawszy sobie widocznie z góry przeprowadzenie wyborów w Capowcach na 2 (d w a d n i n a p r z ó d według swojej myśli a nie według ustawy, zawezwano wójta Daniela Melnyka na 8. lipca 1907 rano do c. k. starostwa w Zaleszczykach na co dowodem jest oryginał odnośnego protokołu gminnego i pieczątka na nim pod l. 186 i świadkowie: Iwan Łandiak Ilka. 2) Daniel Melnyk wójt, obaj gospodarze w Capowcach.

W czasie kiedy naczelnik gminy jawił się w c. k. starostwie przed komisarzem p. Atentatem a ponieważ pokazało się w sprawie małoważnej i niepotrzebnej a mianowicie w celu pogodzenia się (?) z p. Naglerem, zjechał niespodzianie do Capowiec komisarz Wojcikiewicz i posłał do zastępcy naczelnika gminy Iwana Kolby, wezwanie, by tenże jawił się w urzędzie gminnym p o d z a g r o ż e n i e m g r z y w n y 40 K.

W taki sam sposób spędził komisarz Wojcikiewicz potrzebnych mu wyborców żandarmem do urzędu gminnego i kiedy zastępca wójta i inni wyborcy, ani „pary z ust nie puściwszy“ sam komisarz Wojcikiewicz ustanowił komisyę wyborczą i sam przeprowadził wybory.

I. Dowody świadkowie

Iwan Kolba, Wasyl Smereka, Michał Lewicki, gospodarze w Capowcach.

II. Dwa legalizowane poświadczenia, złożone w kancelaryi dra Teofila Okuniewskiego, adwokata i posła do Rady państwa w Horodence.

W ten sposób przeprowadził c. k. komisarz starostwa z Zaleszczyk wybory w Capowcach, a wójt Danyło Melnyk, jak twierdzy — powróciwszy do domu, nie chciał dać wiary, by c. k. „władza cesarska“ to z nim mogła zrobić i z wyborami.

To mało jeszcze tego!

Mieszkańcy Capowiec wnieśli następnie przez pocztę za recepisem protest przeciw aktowi wyborczemu. Protest ten przepadł!

Następnie wnieśli mieszkańcy drugi raz protest.

Przytem wzmieszali się w sprawę posłowie ludowi i dopiero wtedy zaczęły się dochodzenia. Dochodzenia te przeprowadził p. komisarz Garbaszewski i w części sam komisarz Wojcikiewicz, który przytem namawiał ludzi, by od protestu odstąpili.

Kto od protestu odstąpił, temu komisarz Wojcikiewicz pisał kartkę, względnie polecenie do wójta, by wójt (czy z gminnych funduszów?) wypłacił mu koszta podróży! A kto nie odstąpił od protestu, temu powiedział, że mu się nie należą koszta.

Możliwie, że w odnośnych aktach wyborczych znachodzi się doniesienie Zwierzchności gminnej w Capowcach do c. k. starostwa w Zaleszczykach, że wybory odbędą się dnia 8-go a nie 10. lipca 1907.

Jednak wójt Danyło Melnyk i pisarz gminny Stefan Berezowski stanowczo twierdzą i przysięgą chcą stwierdzić, że oni względnie Zwierzchność gminna w Capowcach takiego zawiadomienia do c. k. starostwa w Zaleszczykach niewysyłali.

Natomiast ewentualne przybicie pieczątki gminnej na powyższem ewentualnem zawiadomieniu tłumaczy sobie wójt Danyło Melnyk — niestety analfabeta — w ten sposób, że komisarz Wojcikiewicz zawezwał go był przed wyborami do biura c. k. starostwa dla przybicia pieczątki na jednej wojskowej reklamacyi. Wtedy to komisarz

Wojcikiewicz sam wybijał sobie gminną pieczątkę na tej, jak mówił reklamacyi, a prócz tego wybił tę pieczątkę jeszcze na kilku aktach.

Z powodu, że podobnego rodzaju przeprowadzeniem wyborów naruszone zostały w niepraktykowany nigdzie sposób zasadnicze postanowienia § 17. i 18. ord. gm. wyb., i że, jak z powyższego przedstawienia widać, popełniono przy powyższych wyborach nie tylko nadużycie władzy, ale i oszustwo,

podpisani zapytują:

1) czy wie JE. o sprawie powyższych nie prawnych względnie przeciw ustawowych wyborów gm. w Capowcach i o powyższych nadużyciach władzy c. k. starostwa w Zaleszczykach względnie odnośnego komisarza Wojcikiewicza i o oszustwach, jakie popełniono w powyższej sprawie?

2) czy raczy JE. zarządzić dochodzenia w sprawie powyższych nadużyć i oszustw w drodze administracyjnej a prócz tego w drodze sądowo-karnego dochodzenia celem wykrycia i ukarania winnych?

3) czy i co JE. raczy zarządzić, by odnośny akt wyborczy jako nieprawny względnie przeciwustawowy został unieważniony i by zostały przeprowadzone ponowne wybory.

Interpelant:
Skwarko w. r.

Oleśniki, Kurowiec, Hanczakowski, Dumka, Sandulak, Lewicki, Winniczuk, A. Staruch, Kiweluk, Makuch, Senyk, Mironiuk-Zajaczuk, T. Staruch, Korol.

Interpelacya

posła ks. Kornela Senyka i tow. do JE. b. k. Namiestnika w sprawie, że Wydział krajowy nie otrzymał dotychczas zawiadomienia o Najwyższej Sankcyi projektu uchwalonej uchwały przez Wysoki Sejm w dniu 19. października 1908 o regulacyi potoków Kłodnicy (Nieżachówki) i Brydnicy z dopływami.

Wobec tego, że Wysoki Sejm uchwalił na posiedzeniu w dniu 19. października 1908 projekt ustawy o regulacyi potoków Kłodnicy (Nieżachówki) i Brydnicy z dopływami, które to potoki, będąc dopływami Dniestru przy trochę większym jego stanie wody, mają wstrzymany odpływy a w złocisty czas same mają nadmiar wody i przez to robią jeszcze większe szkody na gruntach ornych, łąkach i pastwiskach, położonych nad ich brzegami.

Wobec tego, że regulacya tych potoków nie cierpi najmniejszej zwłoki.

Wobec tego, że odnośna uchwała Wysokiego Sejmu w tej piekącej sprawie nastąpiła jeszcze przed rokiem,

zapytują podpisani:

„Co zamierza JE. przedsięwziąć, by uchwała projektu ustawy z dnia 19. października 1908 przez Wysoki Sejm powzięta, o regulacyi potoków Kłodnicy (Nieżachówki) i Brydnicy z dopływami otrzymała jak najrychlej Najwyższą Sankcyę".

Interpelant:
Kornel Senyk w. r.

Myroniuk-Zajaczuk, Krysowaty, Kiweluk, Skwarko, Sandulak, Korol, Winniczuk, Tracz, Hanczakowski, Bis, Kurowiec, Lewicki, Makuch, A. Staruch, Jampolski.

W n i o s e k

posła ks. Kornela Senyka i tow. o zmianę § 4. ustawy z dnia 17. lutego 1905 obowiązującej w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o tworzeniu włości rentowych (Dz. u. kr. Nr. 40).

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

W § 4. ustawy z dnia 17. lutego 1905 obowiązującej w Królestwie Gali-

cyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o tworzeniu włości rentowych (Dz. u. kr. Nr. 40) dodać się ma na końcu następujący ustęp:

„Wyjątek stanowi, jeżeli nieruchomości należące do gospodarstwa są położone w sąsiedniej gminie“.

Wnioskodawca:
Senyk w. r.

Korol, Makuch, Hanczakowski, Tracz, Jampolski, Kiweluk, Skwarko, Myroniuk-Zajaczuk, Krysowaty, Oleśnicki, Dumka, Sandulak, Bis, Kurowiec, Lewicki, A. Staruch.

W n i o s e k

posła ks. Kornela Senyka i towarzyszy w sprawie rychlejszego obwałowania brzegów już uregulowanej części rzeki Dniestru we wsiach Uście, Rozwadów, Nadiatycze, Czernica, Krupsko, Brzezina pow. żydaczowskiego, przez które to wsie Dniestr przepływa, albo przecina grunta do tych wsi należące.

Wobec tego, że rzeka Dniestr, pomimo regulacyi już przeprowadzonej, tylko przy trochę większym stanie wody, a z reguły na wiosnę i w jesieni zalewa wielkie przestrzenie łąk i pastwisk, a gdzieniegdzie i orne pola w wyżej naprowadzonych wsiach.

Wobec tego, że Wysoki Sejm na swem posiedzeniu dnia 5. października 1908 powziął następującą uchwałę:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby jak najrychlej zarządził opracowanie projektu obwałowania Dniestru i Strwiąża od Sambora w dół i przedłożył Sejmowi do lat 3 (t. j. do r. 1911) projekt ustawy, polecającej wykonanie przy pomocy państwowego funduszu melioracyjnego“ —. a tą projektowaną ustawą są zatrwożeni mieszkańcy wyżej naprowadzonych wsi, a to dlatego, że kiedy nastąpi rychlejsze obwałowanie górnego biegu Dniestru i Strwiąża, niż brzegów w wyżej naprowadzonych wsiach jako niżej położonych — a racyonalna regulacya rzek wraz z niezbędnie potrzebnem obwałowaniem w odnośnych miejscowościach, powinna jak raz przeprowadzać się prędzej w dolnym ich biegu, to wylewy staną się jeszcze większymi i dla właścicieli nadbrzeżnych gruntów bardziej szkodliwymi.

Wobec tego, że obwałowanie już regulowanej części rzeki jest o wiele tańszem i lżejszem do przeprowadzenia, a i do wydatków obwałowania mieszkańcy tych wsi chętnie przyczynią się:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by w jak najkrótszym czasie przystąpił do obwałowania już uregulowanej części rzeki Dniestru od wsi Uście do wsi Brzezina powiatu żydaczowskiego, w tych miejscach, gdzie tego okaże się konieczna potrzeba.

Wnioskodawca:
ks. Senyk w. r.

Krysowaty, Sandulak, Korol, Tracz, Hanczakowski, Bis, Kurowiec, Lewicki, Makuch, Jampolski, Myroniuk-Zajaczuk, Kiweluk, Skwarko, Winniczuk, A. Staruch.

W n i o s e k

posła dra Korola i towarz. w sprawie zmiany §§ 2. i 28. ustawy o włościach rentowych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . zmieniająca §§ 2. i 28. ustawy z 17. lutego 1905 Nr. 40. Dz. u. kr.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

§ 1.

§§ 2. i 28. ustawy z 17. lutego 1905 Nr. 40. Dz. u. kr. znosi się w dotychczasowem brzmieniu, a mają opiewać, jak następuje:

§ 2.

Pożyczka rentowa może być udzielona na następujące cele:

a) na spłatę obciążających gospodarstw (§§ 4—6) hipotecznych długów;

b) na spłatę współnastępców gospodarstwa;

c) na spłatę współwłaścicieli gospodarstwa;

d) na uzyskanie funduszów celem wyposażenia dzieci;

e) na spłatę ceny kupna, a także innych kosztów na wypadek nabycia gospodarstwa, albo na wypadek nabycia gruntów, które mają być złączone w jedną posiadłość, albo przyłączone do posiadłości:

f) na pokrycie kosztów, które wymaga wybudowanie albo naprawa mieszkalnego budynku albo gospodarskich budynków, na posiadłości stanowiącej gospodarstwo, o ile te budynki są potrzebne do porządnego prowadzenia gospodarstwa;

g) na pokrycie kosztów melioracyjnych robót (nawodnienie, odwodnienie i t. d.);

h) na sprawienie martwego albo żywego inwentarza, potrzebnego do prowadzenia porządnego gospodarstwa na posiadłości;

i) na dostarczenie obrotowego kapitału potrzebnego do prowadzenia porządnego gospodarstwa na posiadłości, względnie w tych wypadkach, kiedy takiego kapitału na dogodnych warunkach w inny sposób dostać nie można.

§ 28.

Jeżeli na podstawie rentowego kontraktu wniesiono podanie o intabulacyę prawa zastawu dla rentowej pożyczki, to właściwy sąd hipoteczny powinien podaniu zadość uczynić, jeśli rentowa posiadłość tworzy tylko jedno ciało hipoteczne, albo jeśli nieruchomości składające włość rentową należą wprawdzie do kilku ciał hipotecznych, jednak równocześnie wniesiono podanie o ich połączeniu w jedno ciało hipoteczne, a niema przeciw takiemu połączeniu przeszkody.

Nie podlega rozpatrzeniu sądów hipotecznych, czy zachodzą warunki udzielenia rentowej pożyczki po myśli §§ 2., 7., 9. i 10 tej ustawy.

Równocześnie z intabulacyą pożyczki rentowej, należy wpisać na karcie stanu majątkowego adnotacyę niepodzielności włości rentowej i to w następującej formie: „Niepodzielna włość rentowa po myśli ustawy z dnia . . . . . rentowego kontraktu z dnia . . . . . między gal. krajową komisyą dla włości rentowych i . . . . . .“.

Lwów, dnia 23. września 1909.

Wnioskodawca:
Korol.

Tracz, Hanczakowski, Krysowaty, Myroniuk-Zajaczuk, Lewicki, Kiweluk, Kurowiec, Skwarko, A. Staruch, Makuch, Dumka, Sandulak, Senyk, Kołpaczkiewicz.

W n i o s e k

posła Kazimierza Jampolskiego i tow. w sprawie budowy drogi krajowej od miasteczka Narola pow. cieszanowskiego do miasteczka Niemirowa powiatu rawskiego.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm uznaje budowę drogi krajowej od miasteczka Narola (pow. cie-

szanowskiego przez gminy Krupiec, Łówcza, Brusno, Podemczyzna, Horyniec, dalej Radruż do miasteczka Niemirowa powiatu rawskiego) za użyteczną i potrzebną.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wypracował projekt tej budowy, korzystając ewentualnie z gotowych planów znajdujących się w Wydziale pow. w Cieszanowie dla drogi Narol-Horyniec, uzupełniając je drogą od Horyńca do Niemirowa.

We Lwowie, dnia 23. września 1909.

Wnioskodawca:
Jampolski w. r.

Krężel, Cieluch, Bernadzikowski, Myjak, Stapiński, Senyk, Żardecki, Stefczyk, Kurowiec, Kędzior, Bojko, Styła, Witos, Skołyszewski, Jedynak.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie galic. Kasy oszczędności we Lwowie.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi bankowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Radzie powiatowej w Pilźnie na zaciągnięcie pożyczki 150.000 K.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi gminnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi nauczycieli i nauczycielek, tudzież wdów i sierót po nauczycielach o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, przyznanie emerytury, pensyi wdowiej, dodatków pięcioletnich itd.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia do komisyi budżetowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Myroniuka-Zajaczuka i tow. w sprawie budowy drogi gminnej I. kl. Jabłonów-Kosmacz w powiecie peczeniżyńskim.

Przemawia p. Myroniuk-Zajaczuk uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Myroniuka-Zajaczuka i tow. w sprawie pożyczki dla Rady powiatowej w Kołomyi na utworzenie funduszu zapasowego na konserwacyę dróg gminnych II. klasy.

Przemawia p. Myroniuk-Zajaczuk uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Myroniuka-Zajaczuka i tow. w sprawie ro-

bót regulacyjnych na rzece Prut, na przestrzeni od mostu kołomyjskiego do wsi Siemaszkowce i ustanowienia urzędu regulacyi dla tej części rzeki.

Przemawia p. Myroniuk - Zajaczuk uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Tracza i tow. w sprawie regulacyi rzeki Rybnicy i Pistynki w powiecie kossowskim.

Przemawia p. Tracz uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Battaglii i tow. w przedmiocie urządzenia statystyki handlu zewnętrznego Galicyi.

Przemawia p. Battaglia uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi przemysłowej.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Kiweluka i tow. w sprawie założenia gimnazyum z językiem wykładowym ruskim w Kopyczyńcach.

Przemawia p. Kiweluk uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Kurowca i tow. w sprawie przekształcenia szkoły przemysłowej uzupełniającej w Kałuszu na szkołę przemysłowo-handlową.

Przemawia p. Kurowiec uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi przemysłowej.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Kurowca i tow. w sprawie przekształcenia dwóch sześcioklasowych szkół ludowych w Kałuszu na 3, względnie 4-klasowe szkoły wydziałowe.

Przemawia p. Kurowiec uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Witosa i tow. w sprawie otwarcia przystanku kolejowego w Woli rzędzińskiej dla ruchu osobowego i towarowego.

Przemawia p. Witos uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi kolejowej.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Kędziora i tow. w sprawie dotacyi funduszu zapomogowego na drenowanie gruntów włościańskich.

Przemawia p. Kędzior uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Sodomory i tow. w sprawie założenia w Galicyi wschodniej kosztem kraju publicznego domu składowego no zboże.

Przemawia p. Sodomora uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Landaua i tow. w sprawie akcyi zmierzającej do zwalczenia drożyzny mieszkaniowej w miastach.

Przemawia p. Landau uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi bankowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Makucha i tow. w sprawie udzielenia zapomogi mieszkańcom gminy Podpiczary pow. tłumackiego, nawiedzonym trzykrotnym gradobiciem w r. 1909.

Przemawia p. Makuch uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Cieleckiego i tow. w sprawie założenia w Czortkowie szkoły średniej z językiem wykładowym polskim.

Przemawia p. Cielecki uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Stefczyka i tow. w sprawie akcyi zmierzającej do założenia w kraju sieci powiatowych względnie okręgowych zakładów rolniczych.

Przemawia p. Stefczyk uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Makucha i tow. w sprawie języka wykładowego w seminaryach nauczycielskich.

Przemawia p. Makuch uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Skwarki i tow. w sprawie upaństwowienia i zmonopolizowania środków transportowych olejów ziemnych i rurociągów i przedłożenia projektu noweli do krajowej ustawy naftowej.

Marszałek oznajmia, że ten punkt porządku dziennego usuwa na życzenie wnioskodawcy.

Następuje :

Uzupełniający wybór jednego członka komisyi dla reform agrarnych w miejsce p. Jędrzejowicza.

Marszałek zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Kleskiego, Sobolewskiego, A. Starucha, oraz wzywa posłów do oddawania kartek.

Po oddaniu kartek, Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego.

Następuje.

Propozycya Wydziału krajowego w sprawie wyboru 3 członków i 2 zastępców członków Rady nadzorczej Banku krajowego.

Sprawozdawca p. Pilat odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

P r o p o z y c y a

Wydziału krajowego w sprawie wyboru 3 członków i 2 zastępców członków Rady nadzorczej Banku krajowego.

Wysoki Sejmie !

Z końcem r. 1909 gasną mandaty 3 członków i 2 zastępców członków Rady nadzorczej Banku krajowego, a mianowicie mandaty członków pp.: Augusta Gorayskiego, Kazimierza Laskowskiego i dra Franciszka Paszkowskiego, tudzież zastępcy członka p.: Adolfa hr. Brunickiego, wybranych na posiedzeniu Wys. Sejmu w dniu 3. października 1003 na kadencyę od 1. stycznia 1904 do końca r. 1909, oraz zastępcy członka p. Oskara Schnella wybranego na posiedzeniu Wys. Sejmu w dniu 2. listopada 1008 na resztę kadencyi w miejsce zastępcy członka p. Stefana Moysy Rosochackiego, który równocześnie wybrany został członkiem Rady nadzorczej. Wobec tego, że p. Stefan Moysa Rosochacki wybrany został zastępcą członka Rady nadzorczej na posiedzeniu w dniu 3. października 1903 na kadencyę poczynającą się w dniu 1. stycznia 1904, zatem i wybór p. Oskara Schnella zastępcą członka Rady nadzorczej w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 2. listopada 1908 ważny jest tylko do końca r. 1009.

Na podstawie postanowienia § 110. statutu Banku krajowego, uchwalił Wydział krajowy przedstawić Wysokiemu Sejmowi do wyboru na dalszą kadencyę tych samych członków i zastępców członków Rady nadzorczej.

W myśl powyższego Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybrać:

I. Członkami Rady nadzorczej Banku krajowego na kadencyę sześcioletnią poczyniającą się z dniem 1. stycznia 1910 pp.: Augusta Gorayskiego, Kazimierza Laskowskiego i dra Franciszka Paszkowskiego ;

II. Zastępcami członków Rady nadzorczej Banku krajowego na tę samą kadencyę pp. Adolfa hr. Brunickiego i Oskara Schnella.

Marszałek udziala głosu p. A. Brunickiemu.

P. A. Brunicki nieobecny w Izbie.

Przemawia p. Lewicki i wnosi o zwrócenie propozycyi Wydziałowi krajowemu z wezwaniem przedłożenia nowej propozycyi uwzględniającej obie narodowości.

Przemawia p. Stapiński i wnosi o zwrócenie propozycyi Wydziałowi krajowemu do rozważenia i przedłożenia innej, odpowiadającej faktycznym stosunkom i kredytowej potrzebie.

Przemawia p. Korol.

Przemawia p. Leo i wnosi o zwrócenie propozycyi Wydziałowi krajowemu, a wniesienia nowej uwzględniającej potrzeby kredytowe miast.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. Piniński i wnosi o odroczenie wyboru.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala zwrócenie tej propozycyi Wydziałowi krajewemu z wezwaniem przedłożenia innej propozycyi.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi większych posiadłości byłego obwodu samborskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wyzoki Sejm raczy wybór p. Stefana hr. Komórowskiego na posła z kuryi większych posiadłości byłego obwodu samborskiego uznać za ważny.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi większych posiadłości byłego obwodu sandeckiego.

Sprawozdawca p. Onyzskiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. dra Antoniego Marsa na posła z kuryi większych posiadłości byłego obwodu sandeckiego uznać za ważny.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi większych posiadłości byłego obwodu sanockiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. dra Stanisława Biberstein Starowieyskiego na posła z kuryi większych posiadłości byłego obwodu sandeckiego uznać za ważny.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi większych posiadłości byłego obwodu stanisławowskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Wiktora Władysława Czaykowskiego na posła z kuryi większych posiadłości byłego obwodu stanisławowskiego uznać za ważny.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi większych posiadłości byłego obwodu złoczowskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. dra Aleksandra Raciborskiego na posła z kuryi większych posiadłości byłego obwodu złoczowskiego uznać za ważny.

Izba bez rozprawy uchwala tan wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi m. Stryja.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. dra Władysława Dulęby na posła z kuryi m. Stryja uznać za ważny.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z okręgu wyborczego m. Gorlice-Jasło.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór ks. Leona Pastora na posła z kuryi miast Gorlice-Jasło uznać za ważny.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 25. września 1909 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:
Mieczysław Urbański w. r.
Stanisław Henryk Badeni w. r.

Protokół

41. posiedzenia, I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 25. września 1909.

Początek posiedzenia o godzinie 10. minut 30 przed południem. .

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 141.

Ze strony Rządu: radca dworu Jan Czeżowski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 39. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 40. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyi wniesionych po dzień 25. września 1909 r., które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 3.834–3.843, 3.853, 3.854, 3.856—3.905, 3.912, 3.915, 3.916, 3.925—3.927, 3.957. 3.960, 3.963—3.947, 3.976—3.979, 3.981, 3.982, 4.022—4.034, 4.036, 4.040, 4.041, 4.044, 4.045.

Komisyi szkolnej Ls. 3.906—3.911, 3.913, 3.914, 3.917—3.920, 3.938—3.942, 3.980, 3.983—3.986, 4.020, 4.046.

Komisyi gminnej Ls. 3.989, 3.991, 3.992.

Komisyi petycyjnej Ls. 3.975, 4.019. 4.038, 4.039.

Komisyi administracyjnej Ls. 3.855, 3.944—3.948, 3.962, 3.988, 3.993, 3.995, 3.999, 4.000, 4.021.

Komisyi prawniczej Ls. 3.961, 3.994, 4.016—4.018.

Komisyi gosp. kraj. Ls. 3.924, 3.987, 4.035, 4.037.

Komisyi drogowej Ls. 3.949—3.956, 3.990.

Komisyi kolejowej Ls. 3.998.

Komisyi przemysłowej Ls. 3.943.

Komisyi wodnej Ls. 3.997.

Komisyi reformy wyborczej Ls. 3.858, 3.859, 4.008–4.015, 4.042, 4.043.

Komisyi reform agrarnych Ls. 3.996, 4.005—4.007.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3.854 Zakładu SS. Miłosierdzia Czerwonogród

o subwencyę przemawia p. T. Cieński popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3.855 Stowarzyszenia dyaków dyecezyi stanisławowskiej o przyznanie stałej płacy rocznej przemawia p. T. Cieński, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3.890 Zarządu szkoły gospodyń w Szynwałdzie o stałą roczna subwencyę przemawia p. Witos popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4.046 Zarządu głównego Tow. ruskiego nauczycieli szkół wyższych we Lwowie w sprawie utrakwizmu, przemawia p. Oleśnicki popierając tę petycyę.

Marszałek udziela głosu JE. p. Namiestnikowi.

Przemawia JE. c. k. Namiestnik dr. Michał Bobrzyński i przedstawia Izbie radcę dworu p. Jana Czeżowskiego, jako komisarza rządowego.

Marszałek udziela głosu p. Gołuchowskiemu.

Przemawia p. Gołuchowski i wnosi o przekazanie komisyi budżetowej przydzielonego komisyi sanitarnej uchwałą Sejmu z 17. września 1908 wniosku p. Witosa i tow. Ls. 1.801 w sprawie objęcia na fundusz krajowy kosztów leczenia i utrzymanie ubogich, przynależnych do gminy.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek p Gołuchowskiego.

Przemawia komisarz rządowy radca dworu Jan Czeżowski i odpowiada na interpelacye:

1. pp. *Jedynaka* i tow. z 1/10 1908 w sprawie nieodpisania podatków gminie Krzywe i Cierpisz;

2. pp. *Jedynaka* i tow. z 26/9 1908 w sprawie wodno-karnej Stanisł. Wodzenia z Żyrakowa;

3. pp. *Lewickiego* i tow. z 1/10 1908 w sprawie niewydawania przez c. k. starostwo w Rohatynie certyfikatów do tępienia dzikiej i szkodliwej zwierzyny;

4. pp. *Krężla* i towarz. z 7/10 1908 w sprawie zamknięcia stacyi kolei w Czarnej dla ładowania nierogacizny;

5. pp. *Kiweluka* i tow. z 6/10 1908 w sprawie nieposzanowania języka ruskiego przez władzie skarbowe w Tarnopolu;

6. pp. *Myroniuka-Zajaczuka* i tow. z 28/10 1908 w sprawie nieprzyznania zapomóg rodzinom żołnierzy powołanych do ćwiczeń wojskowych;

7. pp. *Witosa* i towarz. z 9/10 1908 w sprawie paszportów bydlęcych w pasie granicznym;

8. pp. *T. Starucha* i tow. z 3/10 1908 w sprawie odmawiania wydawania paszportów przez c. k. starostwo lwowskie;

9. pp. *Jedynaka* i tow. z 9/10 1908 w sprawie zaciemniania gruntów gminy Braciejowej przez lasy hr. Raczyńskiego;

10. pp. *Krężla* i tow. z 19/10 1908 w sprawie wymiaru podatku zarobkowego Józefowi Kizierowi w Dąbiu;

11. pp. *Lewickiego* i tow. z 23/10 1908 w sprawie nieprawidłowości w urzędowaniu c. k. starostwa w Przemyślanach:

12. pp. *Krężla* i tow. z 19/10 1908 w sprawie wymiaru podatku zarobkowego J. Charazmuosowi recte Erazmusowi w Zassowie pow. pilzneńskiego;

13. pp. *Sandulaka* i towarz. z 14/10 1908 w sprawie regulacyi Bystrzycy nadwórniańskiej pod Nawizowem;

14. pp. *Winniczuka* i tow. z 16/10 1908 w sprawie przyspieszenia regulacyi Bystrzycy sołotwińskiej pod Pasieczną;

15. pp. *Jedynaka* i tow. z 28/10 1908 w sprawie regulacyi rzeki Wisłoki w gminie Pustków powiatu ropczyckiego.

Marszałek udziela głosu p. Oleśnickiemu.

Przemawia p. Oleśnicki i wnosi o otwarcie na najbliższem posiedzeniu rozprawy nad odpowiedzią p. komisarza rządowego na interpelacyę p. Lewickiego i tow. z 1. września 1908 w przedmiocie odmowy przez c. k. Starostwo w Rohatynie wydawania certyfikatów wojskowych.

Izba popiera ten wniosek p. Oleśnickiego, a następnie w oddzielnem głosowaniu odrzuca ten wniosek p. Oleśnickiego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożeniem sprawozdania c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie wychowania publicznego za r. szk. 1907/8.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi szkolnej.

Przemawia p. Oleśnicki i zastrzega się imieniem klubu rusko-ukraińskiego przeciw niewydrukowaniu tego sprawozdania Rady szkolnej krajowej w języku ruskim.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala ten wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie sprostowania pomyłki w projekcie ustawy o przyłączeniu sąsiednich gmin i obszarów dworskich do miasta Krakowa.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi, by Izba po myśli §. 16. regulaminu uchwaliła przystąpić do drugiego czytania tej sprawy bez odsyłania jej do komisyi.

Izba bez rozprawy uchwala ten formalny wniosek p. sprawozdawcy.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . w przedmiocie przyłączenia kilkunastu gmin i kilku obszarów dworskich do miasta Krakowa, wyłączenia tychże gmin i obszarów dworskich z okręgów Rad powiatowych krakowskiej i wielickiej, tudzież w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 6. października 1901 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 108, nadającej statut dla stoł. król. miasta Krakowa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminy i obszary dworskie, w krakowskim autonomicznym powiecie położone, a mianowicie gminy: Półwsie Zwierzynieckie; Zwierzyniec; Czarna Wieś z Kawiorami; Nowa Wieś Naro-

dowa; Łobzów-Krowodrza; Grzegórzki-Piaski; część gminy Prądnik biały, położona po prawym brzegu potoku Sudoł, część gminy Prądnik czerwony, leżąca po prawym brzegu rzeki Białuchy, a z przysiółka Prądnika czerwonego — Olszy część aż po obecny wał fortyfikacyjny; oraz obszary dworskie: Półwsie Zwierzynieckie i Zwierzyniec — a następnie gminy i obszary dworskie, położone w autonomicznym powiecie wielickim, a mianowicie gminy: Zakrzówek z Kapelanką i Dębniki — oraz obszary dworskie: Zakrzówek, Kapelanka i Dębniki z Rybakami — zostają połączone z miastem Krakowem w jedną gminę miejscową pod wspólną nazwą stołeczne królewskie miasto Kraków.

Art. II.

Wskutek tego połączenia przestają w Artykule I. wymienione a w całości do Krakowa wcielone gminy i obszary dworskie istnieć jako samodzielne jednostki administracyjne, tamże zaś wyszczególnione części gmin Prądnik biały i Prądnik czerwony z Olszą zostają odłączone od dotyczących gmin.

Art. III.

Granica rozszerzonego miasta Krakowa od strony samodzielnej części gminy Prądnik biały biegnie środkiem koryta potoku Sudoł, a mianowicie środkiem parceli l. k. 533, aż do jej wschodniego końca, od tego punktu zaś północno-wschodnią granicą parceli l. k. 140/2, a następnie północną granicą parceli l. k. 513 i 532 aż do północnego końca wschodniej granicy odłączonej części gminy Prądnik biały; a od strony samodzielnej części gminy Prądnik czerwony biegnie nowa granica środkiem rzeki Białuchy, stanowiącej parcele l. k. 1.100.

Od strony obszaru dworskiego Olsza odcina granicę rozszerzonego miasta Krakowa wschodnia strona parceli l. k. 66/3 i południowa strona parceli l. k. 79 leżąca między parcelą l. k. 80/1, a wschodnią stroną parceli l. k. 66/3.

Art. IV.

Równocześnie z przyłączeniem do Krakowa zostają wymienione w Art. I. gminy i części gmin oraz obszary dworskie wyłączone z odnośnych okręgów Rad powiatowych krakowskiej i wielickiej.

Art. V.

Gmina miasta Krakowa przejmuje prawa i obowiązki gmin w całości przyłączonych, z wyjątkiem praw i obowiązków wypływających z takich umów, które potrzebują do ważności swej zatwierdzenia przez władze przełożone, a które zatwierdzenia tego do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy jeszcze nie uzyskały.

Co do stosunków gminy miasta Krakowa z gminami, z których tylko części odłączono celem ich przyłączenia do Krakowa, obowiązują umowy zawarte między temiż gminami a gminą miasta Krakowa.

Art. VI.

Gmina miasta Krakowa obowiązaną jest ściśle dopełnić zobowiązań przyjętych mocą zawartych z wymienionymi w artykule I. gminami i obszarami dworskimi, uwów zatwierdzonych uchwałą Rady miasta z 19. września 1907.

Nad ścisłem dopełnieniem powyższych zobowiązań czuwać będzie Wydział krajowy, któremu w tym celu służy prawo zarządzić stosowne środki zaradcze.

Gdyby Rada miejska nie wstawiła we właściwym czasie w swój budżet kwoty, potrzebnej na pokrycie wydatków połączonych z wypełnieniem takiego

zobowiązania, będzie miał Wydział krajowy prawo kwotę tę wstawić do budżetu miejskiego.

Art. VII.

W celu złagodzenia względnie usunięcia utrudnień w administracyi powiatowej, powstających z powodu wyłączenia z okręgu Rady powiatowej krakowskiej i wielickiej gmin i obszarów dworskich, w art. I. wymienionych, oraz w celu uregulowania stosunków, wynikłych z odpowiedzialności za zobowiązania wielickiej Kasy oszczędności gmin i obszarów dworskich, w wielickim powiecie autonomicznym położonych a również w art. I. wymienionych obowiązaną jest gmina miasta Krakowa uiścić:

a) Reprezentacyi powiatowej w Krakowie w pierwszych trzydziestu latach po przejściu wymienionych w art. I. tej ustawy gmin i obszarów dworskich, względnie części gmin, pod zarząd Rady miejskiej i Magistratu stoł. król. miasta Krakowa (Art. XIV.) corocznie w ratach kwartalnych z dołu na podstawie wyniku podatkowego za rok ubiegły taką kwotę, która się równa różnicy pomiędzy 49 razy wziętą wydatnością jednego halerza w gminach przy powiecie krakowskim pozostających a kwotą 116.000 koron.

b) Reprezentacyi powiatowej w Wieliczce w pierwszych dwudziestu latach po przejściu wymienionych w art. I. tej ustawy gmin i obszarów dworskich pod zarząd Rady miejskiej i Magistratu stoł. król. miasta Krakowa (Art. XIV.) corocznie sumę 3.662 K, a prócz tego do końca roku 1912 corocznie sumę 3.866 K, wreszcie w pierwszym roku po przejściu rzeczonych gmin i obszarów dworskich pod zarząd Rady miejskiej i Magistratu król. stoł. miasta Krakowa jednorazowo sumę 47.650 K.

Na wypadek sporu między gminą miasta Krakowa a powiatem krakowskim co do oznaczenia podstaw i wysokości odszkodowania, n. p. wskutek zmiany systemu podatkowego, rozstrzygnie rzecz Wydział krajowy.

Art. VIII.

Z dniem wcielenia do stoł. król. miasta Krakowa wymienionych w art. I. gmin i obszarów dworskich oraz części gmin (art. XIV.) przechodzi na gminę miasta Krakowa obowiązek utrzymywania znajdujących się na wcielonym do miasta Krakowa obszarze dróg gminnych i powiatowych, jako dróg gminnych.

Z dniem powyższym przechodzi na gminę miasta Krakowa prawo poboru myta, przysługujące dotąd Radzie powiatowej w Wieliczce na mocy ustawy z dnia 10. września 1892 Nr. 71. dz. u. kr.

Art. IX.

Prawo propinacyjne na terytoryach gmin i obszarów dworskich, do miasta Krakowa przyłączonych, pozostaje niezmienione do końca roku 1910.

Po roku 1910 terytorya te podlegać będą przepisom, obowiązującym dla miasta Krakowa (Art. I. ustawy krajowej z d. 20. grudnia 1905 Dz. u. kr. Nr. 11 ex 1906).

Art. X.

Ustawy krajowe, obowiązujące w mieście Krakowie mają obowiązywać także i w powstałem przez przyłączenie sąsiednich gmin i obszarów dworskich powiększonem terytoryum miasta Krakowa, o ile tą ustawą dla tego terytoryum osobne przepisy nie zostały wydane.

W sprawie przepisów budowlanych dla terytoryów przyłączonych do miasta Krakowa gmin i obszarów dwor-

skich wydane zostaną w drodze ustawy krajowej osobne postanowienia z uwzględnieniem zawartych umów (Art. VI.) i stosunków miejscowych.

Do czasu ustawodawczego uregulowania powyższych stosunków obowiązywać będzie w przyłączonych terytoryach ustawa budownicza dla miasta Krakowa z dnia 18. lipca 1883 Nr. 63 Dz. u. kr. zmieniona częściowo ustawą z dnia 28. marca 1905 Nr. 57. Dz. u. kr. z następującymi wyjątkami:

1. Istniejące dotąd na całym obszarze do miasta Krakowa niniejszą ustawą przyłączonym nieogniotrwałe pokrycia dachów winny być w ciągu lat 15, licząc od dnia wejścia w życie tej ustawy, zamienione na ogniotrwałe.

2. Na przyłączonym do miasta Krakowa obszarze gminy Zwierzyniec wolno będzie przez lat 20 od dnia wejścia w życie tej ustawy stawiać domy parterowe. Również na folwarku Zwierzynieckim na terytoryum przyłączonego do Krakowa obszaru dworskiego Zwierzyniec, stawiać będzie wolno parterowe domy, jednak tylko dla służby folwarcznej i klasztornej.

3. Rada miasta Krakowa jest upoważnioną do wydania z uwzględnieniem zawartych umów (Art. VI.) i miejscowych stosunków, przejściowych przepisów co do urządzenia, względnie przerobienia dołów kloacznych i gnojowisk, oraz co do przebudowy istniejących budynków mieszkalnych i gospodarczych.

Art. XI.

Postanowienia §. 18., §. 29., §. 30., §. 31., §. 32., §. 33., ustęp 1. i 2., §. 36. ustęp 2., 9. i 10., §. 41., §. 45., §. 53. ustęp 1. i 5. ustawy z dnia 6. października 1901 Dz. u. kr. Nr. 108, obejmującej statut gminy stoł. król. miasta Krakowa, znosi się w ich dotychczasowem brzmieniu, a natomiast opiewać mają, jak następuje:

§. 18.

Rada miejska składa się z 83 członków (radców miejskich).

Z powyższej ilości członków Rady miejskiej wybierają wyborcy zamieszkali na terytoryum Krakowa, jakie istniało przed obecnie dokonanem przyłączeniem sąsiednich gmin i obszarów dworskich, 72 radców, a wyborcy zamieszkali na terytoryach przyłączonych obecnie do Krakowa gmin i obszarów dworskich 11 radców. W szczególności zaś wybierają wyborcy zamieszkali na terytoryum dotychczasowej gminy: Zakrzówek z Kapelanką 1 radcę, Dębniki 1 radcę, Półwsie Zwierzynieckie 1 radcę, Zwierzyniec 1 radcę, Czarna Wieś z Kawiorami 1 radcę, Nowa Wieś Narodowa 1 radcę, Łobzów 1 radcę, Krowodrza 2 radców, część Prądnika białego oraz część Prądnika czerwonego i Olszy 1 radcę, Grzegórzki-Piaski 1 radcę.

Wyborcy zamieszkali na przyłączonych do Krakowa obszarach dworskich będą wykonywali czynne prawo wyborcze razem z wyborcami tej gminy, z którą obszar dworski wspólną nosi nazwę.

Członków Rady miejskiej wybierają członkowie gminy, prawo głosowania mający. Gdyby powyższa liczba radców miejskich pomiędzy jednym a drugim wyborem przez śmierć lub rezygnacyę, lub utratę urzędów się zmniejszyła, wtedy Rada miejska do pełnienia obowiązków radców przyzwie tych, którzy przy odnośnym wyborze po wybranych w kole, oddziale lub okręgu wyborczym, do którego ubyły radca należał, największą liczbę głosów otrzymali. Radcy, przez Radę miejską przybrani, tylko do najbliższych wyborów obowiązki pełnić będą (§. 45).

§. 29.

Celem dopełnienia wyborów będą wyborcy, zamieszkali na terytoryum

miasta Krakowa, jakie istniało przed obecnem przyłączeniem sąsiednich gmin i obszarów dworskich, podzieleni na trzy koła wyborcze:

W pierwszem mieścić się będą wyborcy, wymienieni w §. 19. pod literami: a), b), c), d), e), f), g), h), i), k), l), m);

w drugiem właściciele lub dożywotnicy nieruchomości, o których mówi §. 19. pod lit. n);

w trzeciem wyborcy wymienieni w §. 19. pod literami o) i p).

Wyborcy, zamieszkali na terytoryach przyłączonych do Krakowa gmin i obszarów dworskich, będą wykonywali w wyznaczonych dla nich okręgach czynne prawo wyborcze razem, bez podziału na koła wyborcze.

§. 30.

Dla wyborców, zamieszkałych w granicach Krakowa, jakie istniały przed obecnem przyłączeniem sąsiednich gmin i obszarów dworskich, ustanawia się następujące oddziały dla wyborców koła drugiego i trzeciego:

Koło drugie podzielone będzie na dwa oddziały, według wysokości podatku. W tym celu należy ułożyć spis wyborców w porządku wysokości wymierzonego im na rok ostatni podatku domowo-czynszowego, gruntowego i 5% podatku od budynków uwolnionych od podatku domowo czynszowego, poczynając od najwyżej, a kończąc na najniżej opodatkowanych.

Suma podatku tak uporządkowanego, podzielona będzie na dwie połowy; wyborcy w pierwszej połowie ogólnej sumy podatkowej umieszczeni, stanowić będą pierwszy oddział, zaś należący do drugiej połowy, drugi oddział drugiego koła.

Koło trzecie podzielone będzie na trzy oddziały.

Oddział pierwszy obejmować będzie wyborców, wymienionych w §. 19. pod lit. p), tudzież z wyborców wymienionych w §. 19. pod lit. o), te osoby, które przy ostatnim rozkładzie podatku zarobkowego powszechnego zaliczone zostały do I. i II. klasy opodatkowanych.

Oddział drugi obejmować będzie z wyborców, wymienionych w §. 19. pod lit. o) te osoby, które są rękodzielnikami, posiadającymi kartę przemysłową na samoistnie prowadzony przemysł rękodzielniczy, o ile nie należą do oddziału pierwszego trzeciego koła.

Oddział trzeci obejmować będzie resztę wyborców wymienionych w §. 19. pod lit. o), nie zaliczonych ani do pierwszego, ani do drugiego oddziału tego koła.

Wyborcy zamieszkali na terytoryum dotychczasowej gminy Krowodrza, wybierać będą swoich członków Rady miejskiej w 2 terytoryalnych okręgach, a mianowicie wyborcy, zamieszkali na części dotychczasowej gminy Krowodrzy, graniczącej z dzielnicami Kleparz i Piasek aż po obecną linię akcyzową, wybierać będą wraz z wyborcami Krowodrzy murowanej 1 radcę, a wyborcy zamieszkali w Krowodrzy poza obecną linią akcyzową, wybierać będą drugiego radcę.

Wyborcy wszystkich innych przyłączonych do Krakowa gmin sąsiednich, o ile im według §. 18. niniejszego statutu służy prawo wyboru własnego reprezentanta do Rady miejskiej, wybierać ich będą w okręgach, odpowiadających granicom, jakie gminy te posiadały w czasie przyłączenia ich do miasta Krakowa, powiększonym o terytoryum obszaru dworskiego, posiadającego z gminą wspólną nazwę.

§. 31.

Liczba wybrać się mających radców miejskich z terytoryum Krakowa,

jakie istniało przed przyłączeniem sąsiednich gmin i obszarów dworskich, będzie podzielona pomiędzy trzy koła wyborcze w ten sposób, że na każde koło przypada 24 radców.

W kole drugiem każdy oddział wybiera połowę radców, na toż koło do wyboru przypadających.

W kole trzeciem wybiera pierwszy oddział 10 radców, drugi oddział 4 radców, trzeci oddział 10 radców.

Liczbę radców wybierać się mających z terytoryów przyłączonych do Krakowa gmin i obszarów dworskich, tudzież okręgi, z których radcy ci mają być wybrani, podaje §. 18. i 30. tego statutu.

§. 32.

Spisy wyborców, zamieszkałych na tem terytoryum miasta Krakowa, jakie istniało przed obecnem przyłączeniem sąsiednich gmin i obszarów dworskich, sporządzone będą według wyżej wymienionych kół wyborczych i to w kole pierwszem w porządku alfabetycznym, w kole drugiem i trzeciem zaś w porządku wysokości podatku.

Dla każdego oddziału wyborczego koła trzeciego ułożony będzie odrębny spis wyborców. Spisy obejmować będą imiona i nazwiska wyborców (§ 30.), tytuł, na którym się ich prawo głosowania opiera, a w szczególności w kole drugiem, wymienienie realności, numeru, ulicy i dzielnicy miasta, zaś w kole trzeciem wymienienie rodzaju zatrudnienia lub przedsiębiorstwa zarobkowego; w kole drugiem i trzeciem ma być uwidoczniona obok każdego wyborcy cyfra podatkowa.

Dla każdego okręgu wyborczego na terytoryum Krakowa, powstałego przez przyłączenie sąsiednich gmin i obszarów dworskich, sporządzony będzie osobny spis wyborców. W spisie tym umieszczeni będą wyborcy uprawnieni do głosowania według postanowień tego statutu w porządku alfabetycznym, z uwidocznieniem obok każdego z nich tytułu (§ 30.), na którym się ich prawo głosowania opiera.

§. 33.

Ustęp 1. Każdy wyborca ma tylko jeden głos i to w tem kole lub w tym okręgu wyborczym, w którego spisie zamieszczony będzie.

Ustęp 2. Zasadą do zamieszczenia w kołach wyborczych jest główne zatrudnienie wyborcy.

§. 36.

Ustęp 2. Głosowanie odbywa się pisemnie kartkami, które zawierać mają tyle nazwisk, ilu członków Rady miejskiej odnośne koło, oddział lub okręg wybiera.

Ustęp 9. Wybrany w dwóch lub więcej oddziałach albo okręgach wyborczych powinien oświadczyć w dniach trzech, w którym oddziale albo okręgu wyborczym wybór przyjmuje, a gdyby żadnego nie dał oświadczenia, uważanym będzie za przyjmującego wybór w tym oddziale lub okręgu wyborczym, w którym najpierw wybrany został, a gdyby wybory w tych oddziałach lub okręgach wyborczych odbyły się równocześnie, w tym oddziale lub okręgu wyborczym, który los wyciągnięty przez prezydenta miasta na pełnem posiedzeniu Rady miejskiej oznaczy.

Ustęp 10. W takim razie w innych oddziałach lub okręgach wyborczych za wybranych uważać należy tych, którzy po ostatnim wybranym najwięcej otrzymali głosów. W razie równości głosów zastosować należy analogiczne postanowienie ustępu 7. tegoż paragrafu.

§. 41.

Dla uzupełnienia miejsc, opróżnionych wskutek nieważności lub nieprzyjęcia wyboru, poleci Rada miejska prezydentowi rozpisać bezzwłocznie na podstawie tych samych spisów nowy wybór w tem kole, oddziale albo okręgu wyborczym, w którym wybór był unieważniony albo nieprzyjęty.

§. 45.

Radcy miejscy z terytoryum m. Krakowa, jakie istniało przed obecnem przyłączeniem sąsiednich gmin i obszarów dworskich wybierani są na lat sześć. Co trzy lata połowa radców z każdego koła i oddziału wyborczego wybranych, ustępuje, a na ich miejsce wstępują do Rady nowowybrani z właściwych kół wyborczych, wybory przeto do Rady miejskiej odbywają się co trzy lata.

Ustępujący radcy miejscy pozostają na urzędzie aż do prawomocnego przeprowadzenia nowych wyborów. Po upływie 3 lat od pierwszego wyboru ustępuje wskazana losem połowa członków Rady. Losowanie radców ustępujących z końcem pierwszego trzechlecia winno nastąpić w takim czasie, aby nowe wybory na sześć tygodni przed ukończeniem kadencyi nastąpić mogły. Losowania dokonywa prezydent miasta lub jeden z wiceprezydentów wobec zgromadzonej Rady.

Do mandatów opróżnić się mających z końcem pierwszego trzechlecia przez losowanie, tak samo do opróżnić się mających z końcem sześciolecia mandatów tych radców, którzyprzez sześć lat swój urząd sprawowali, wliczyć należy mandaty tych radców, którzy w ciągu ostatniego trzechlecia ubyli z Rady przez śmierć, rezygnacyę lub z innych przyczyn, statutem przewidzianych, i w ten sposób co trzy lata dokonać wyboru na wszystkie opróżnione mandaty.

Członkowie Rady miasta z okręgów utworzonych na przyłączonem do Krakowa terytoryum sąsiednich gmin i obszarów dworskich wybierani są również na lat sześć. Przewidziane w tym paragrafie losowanie połowy członków Rady po upływie 3 lat od pierwszego wyboru nie ma zastosowania do członków Rady miasta, wybranych z okręgów, utworzonych na przyłączonem do Krakowa terytoryum sąsiednich gmin i obszarów dworskich.

§. 53.

Ustęp 1. W razie rozwiązania Rady miejskiej przez polityczną władzę krajową mają być najdalej do sześciu tygodni ogłoszone i rozpisane nowe wybory 83 członków Rady.

Ustęp 5. Z radców, po rozwiązaniu Rady wybranych z terytoryum Krakowa, jakie istniało przed przyłączeniem sąsiednich gmin i obszarów dworskich, ustąpi po upływie pierwszego trzechlecia z każdego koła i oddziału połowa, którą los oznaczy. Losowania dokona prezydent na posiedzeniu Rady.

Losowanie powyższe nie dotyczy członków Rady miasta wybranych z okręgów położonych na terytoryach przyłączonych do Krakowa sąsiednich gmin i obszarów dworskich.

Art. XII.

Czas trwania mandatu członków Rady miasta, wybranych z terytoryum Krakowa, jakie istniało przed obecnem przyłączeniem sąsiednich gmin i obszarów dworskich, nie doznaje zmiany przez obecne rozszerzenie granic miasta Krakowa.

Art. XIII.

Wybór członków Rady miasta Krakowa z okręgów, utworzonych z powodu przyłączenia do miasta Krakowa gmin i obszarów dworskich, nastąpi po

myśli przepisów tego statutu zaraz po faktycznem przejęciu tych gmin i obszarów dworskich pod zarząd gminy miasta Krakowa.

Wybrani z powyższych okręgów nowi członkowie Rady miasta pełnić będą swe funkcye aż do najbliższych wyborów do Rady miasta, poczem nastąpią tak na terytoryum miasta Krakowa, jakie istniało przed obecnem przyłączeniem sąsiednich gmin i obszarów dworskich, jakoteż i na terytoryum Krakowa, powstałem przez przyłączenie tychże gmin i obszarów dworskich, nowe wybory po myśli przepisów, zawartych w Art. XI. tejże ustawy i w odnośnych paragrafach obowiązującego w Krakowie statutu miejskiego.

Art. XIV.

Termin, w którym wymienione w art. I. tejże ustawy gminy i obszary dworskie, względnie części gmin przejdą pod zarząd Rady miejskiej i Magistratu stoł. król. miasta Krakowa, wyznaczy c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Z dniem tym przestaną na przyłączonych do miasta Krakowa terytoryach obowiązywać ustawy krajowe, którym one jako gminy wiejskie względnie obszary dworskie i składowe części autonomicznych powiatów podlegały, a natomiast zaczną obowiązywać ustawy krajowe (artykuł X.), którym podlega miasto Kraków.

Z dniem powższym zostaną rozwiązane Rady gminne w gminach, przyłączonych w całości do miasta Krakowa.

Do terminu w niniejszym artykule oznaczonego pozostanie w terytoryach do miasta Krakowa przyłączonych nadal w mocy urzędowa działalność c. k. władz państwowych administracyjnych.

Art. XV.

Od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy, zarządy gmin w całości przyłączonych nie mogą bez zgody Prezydenta m. Krakowa zaciągać nowych zobowiązań ani też zawierać umów, względnie przedsiębrać czynności, któreby pociągały za sobą zmiany w stanie posiadania, obciążenia lub używania majątku i dobra gminnego, oraz nie mogą czynić wydatków budżetem gminnym nie przewidzianych. Budżety, uchwalone w powyższym czasie przejściowym na rok następny przez Rady powyższych gmin, muszą być zatwierdzone przez Prezydenta m. Krakowa.

Przeciw odmowie Prezydenta miasta Krakowa przysługuje jednak Reprezentantom gminnym prawo wniesienia zażalenia do Wydziału krajowego, który rozstrzyga ostatecznie.

C. k. Namiestnictwo i Wydział krajowy zarządzą, aby działalność urzędów państwowych i autonomicznych, o ile ona dotyczy przyłączonych gmin i obszarów dworskich jak najspieszniej przekazaną została gminie m. Krakowa w zakresie, statutem tejże gminy określonym.

C. k. Namiestnictwo zarządzi również, aby w miejsce c. k. Władz państwowych, właściwych dotychczas dla gmin i obszarów dworskich do m. Krakowa przyłączonych, czynności odnośne objęły c. k. władze państwowe właściwe dla miasta Krakowa.

Wydział krajowy wyda odpowiednie zarządzenia, aby majątek i dobro gminne przez gminy w całości do miasta Krakowa przyłączone temuż miastu inwentarycznie oddane zostały.

Art. XVI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. XVII.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Probużna (powiat Husiatyn) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie Probużna (powiat Husiatyn) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Król. Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Probużna (powiat Husiatyn) zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy po koniec r. 1919. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów przeznaczonych dla miejscowej konsumcyi według następującej taryfy:

1) Od jednego litra stustopniowego spirytusu dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 16 hal., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 16 K.

2) Od jednego hektolitra słodzonych napojów spirytusowych w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jakoto: araku, rumu, koniaku, ponczowej esencyi, likieru, śliwowicy i rozolisu po 8 K, czyli od jednego litra po 8 hal.

3) Od jednego hektolitra piwa bez względu na gatunek po 2 K i wreszcie

4) Od jednego hektolitra miodu po 6 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Probużna.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi, ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli § 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną po koniec r. 1910 z dzierżawą prawa propinacyi w Probużnej a dla przeprowadzenia tej dzierżawy po koniec r. 1910 obowiązaną jest gmina zgodnie porozumieć się z c. k.

Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawą prawa propinacyi w Probużnej.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Tracza i tow. w sprawie budowy mostu na Czeremoszu na „Wygodzie“ między Jasienowem i Krasnoiłą powiatu kossowskiego.

Przemawia p. Tracz uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi drogowej.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Juliana Brunickiego i tow. w sprawie przemiany przystanku osobowego Martynów na stacyę osobowo-towarową.

Przemawia p. J. Brunicki uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Myjaka i tow. o utworzenie sądu powiat. w Łącku.

Przemawia p. Myjak uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Myjaka i tow. o utworzenie drugiego starostwa w obrębie dotychczasowego powiatu politycznego nowosądeckiego, z siedzibą w Łącku.

Przemawia p. Myjak uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Bisa i tow. w sprawie budowy dojazdowej drogi do stacyi kolei w Łętowni.

Przemawia p. Bis uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi drogowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Bisa i tow. w sprawie budowy drogi Stany-Maziarnia-Sojkowa w powiecie niskim.

Przemawia p. Bis uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym

wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi drogowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu cieszanowskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Kazimierza Jampolskiego na posła z kuryi gmin wiejskich pow. cieszanowskiego uznać za ważny.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu kołomyjskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Michała Myroniuka-Zajaczuka z kuryi gmin wiejskich powiatu kołomyjskiego uznać za ważny.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu nadwórniańskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Iwana Sandulaka na posła z kuryi gmin wiejskich pow. nadwórniańskiego uznać za ważny.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu tarnopolskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Pawła Dumki na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu tarnopolskiego uznać za ważny.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu rudeckiego.

Marszałek udziela głosu p. Skwarce, który tego zażądał.

Przemawia p. Skwarko i uprasza Marszałka o usunięcie tej sprawy z porządku dziennego posiedzenia.

Marszałek oznajmia, że podobne życzenie wystosowano doń i co do dalszego punktu porządku dziennego, jeżeli zatem nikt się nie sprzeciwi temu, usuwa powyższą sprawę z porządku dziennego, jakoteż sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła z kuryi gmin wiejskich powiatu sokalskiego.

W Izbie nikt się temu nie sprzeciwia.

Wobec tego Marszałek usuwa te sprawy z porządku dziennego.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Wydziałowi powiatowemu w Lisku koncesyi do pobierania opłat

mytniczych na drodze gminnej Olszanica-Ropienka.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Lisku do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej II. klasy Olszanica-Ropienka.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej II. klasy Olszanica-Ropienka Wydziałowi powiatowemu w Lisku, jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy przy pomocy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie z powiatowego funduszu drogowego wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyconej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania przez Wydział powiatowy należytego nadzoru nad utrzymaniem drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń, wskazanych w § 14. i 21. ust. 3. ustawy drogowej z 10. grudnia 1907, Nr. 155 dz. u. kr.

Art. II.

Opłatę myta drogowego i mostowego przy jednej zaporze w Wańkowej pobierać należy według tego samego wymiaru, a mianowicie:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, odbydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) hal.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, wolne są od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o zniżeniu tejże.

Nadto mają być wolni od opłaty myta urzędnicy Wydziału powiatowego w Lisku.

Przemawia p. Sodomora i wnosi o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem Wydziału krajowego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek p. Sodomory.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Wydziałowi powiatowemu w Samborze koncesyi do pobierania

opłat mytniczych od mostu na rzece Strwiążu w Babinie.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Samborze koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Strwiążu w Babinie.

Art. I.

Wydziałowi powiatowemu w Samborze nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta od mostu na rzece Strwiążu w Babinie przy drodze gminnej II. kl. Babina-Brzegi pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§ 14. i 21. ust. 31. ustawy drogowej z dnia 10-go grudnia 1907 Nr. 155. Dz. u. kr.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu po 4 (cztery) h.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h:

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h:

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od tej opłaty lub o zniżeniu tejże.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia pan Makuch i wnosi o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem Wydziału krajowego.

Przemawia p. Winniczuk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek p. Makucha o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem Wydziału krajowego.

Izba więc przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Radzie powiatowej w Sokalu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Sokal-Uhrynów.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Sokalu koncesyi do pobierania opłat myt-

niczych na drodze powiatowej Sokal-Uhrynów.

Art. I.

Radzie powiatowej w Sokalu nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Sokal-Uhrynów pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§ 14. i 21. ustawy drogowej z dnia 10. grudnia 1907 (Dz. u kr. Nr. 155).

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy na dwóch rogatkach a to: Chorobrowie i pod Opulskiem na każdej z nich według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o zniżeniu tejże.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Sandulak i wnosi o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem Wydziału krajowego.

Przemawia p. T. Staruch.

Przemawia p. T. Cieński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek p. Sandulaka.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej

Sprawozdawca wnosi przyjęcie powyższej uchwały en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytaniu.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie obszarowi dworskiemu w Kościelnikach koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr w Kościelnikach.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Kościelnikach koncesyi do pobiera- opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr w Kościelnikach.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonywanie tej uchwały nadaje się obszarowi dworskiemu w Kościelnikach (powiat Buczacz) prawo do pobierania

myta od przewozu przez rzekę Dniestr w Kościelnikach, pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie, własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w § 24. ust. 15. ust. drogowej z dnia 10. grudnia 1907 (dz. u. kr. Nr. 155.) w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo powyższego obszaru dworskiego.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) h.,

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) h.,

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h.,

d) od jednej osoby, wyjąwszy woźnicę przy zaprzęgu i wierzchem jadącego 4 (cztery) h.

Konie woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o zniżeniu tejże.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Kurowiec i wnosi o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem Wydziału krajowego.

Przemawia p. Dumka.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Tadeusz Cieński.

Przemawia p. Skołyszewski.

Przemawia p. Maryewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba wniosek p. Kurowca odrzuca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Przemawia p. Stojałowski.

Marszałek oznajmia, że wyjątkowo dopuścił do rozprawy ogólnej, zwraca jednak uwagę, że Izba jest przy rozprawie szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc z wyjątkiem tytułu uchwały.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały en bloc, z wyjątkiem tytułu uchwały.

Przemawia p. Skołyszewski do tytułu uchwały. Po zamknięciu rozprawy Izba uchwala tytuł uchwały.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie obszarom dworskim w Snowidowie i Piotrowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr między Snowidowem a Piotrowem.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu obszarom dworskim w Snowidowie i Piotrowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr między Snowidowem a Piotrowem.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się wspólnie obszarom dworskim w Snowidowie (pow. Buczacz) i Piotrowie (pow. Horodenka) prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Dniestr między Snowidowem a Piotrowem pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie, własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w § 21. ust. 15. ustawy drogowej z dnia 10-go grudnia 1907 (dz. u. kr. Nr. 155) w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo powyższych obszarów dworskich.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 12 (dwanaście) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 6 (sześć) h;

c) od każdej sztuki bydła pedzonego drobnego 3 (trzy) h;

d) od jednej osoby, wyjąwszy woźnicę przy zaprzęgu i i wierzchem jadącego 6 (sześć) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o zniżeniu tejże.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi o usunięcie tej sprawy z porządku dziennego, oraz polecenie Wydz. kraj., by pobudował przewozy, względnie mosty zamiast promu.

Przemawia p. Makuch i wnosi o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem Wydziału krajowego, oraz stawia następującą rezolucyę:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby rozpatrzył sprawę utrzymania środków komunikacyjnych na spławnych rzekach i przedłożył swe wnioski Sejmowi na najbliższej sesyi".

Izba popiera tę rezolucyę p. Makucha.

Przemawia p. Tadeusz Cieński.

Przemawia p. Merunowicz i stawia następującą poprawkę jako dodatek do wniosku p. Makucha: z obliczeniem przypuszczalnych kosztów ewentualnego zastąpienia promów mostami.

Izba popiera tę poprawkę p. Merunowicza.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. Makucha i poprawkę p. Merunowicza do tej rezolucyi i podaje przedewszystkiem pod głosowanie wniosek p. T. Starucha o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem Wydziału krajowego.

Izba odrzuca wniosek p. T. Starucha o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Na przebig lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się wspólnie obszarom dworskim w Snowidowie (pow. Buczacz) i Piotrowie (pow. Horodenka) prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Dniestr między Snowidowem a Piotrowem pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie, własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w § 24. ust. 15. ustawy drogowej z dnia 10. grudnia 1907 (dz. u. kr. Nr. 155) w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo powyższych obszarów dworskich.

Izba bez rozprawy uchwala Art. I. zgodnie z wnioskiem p. sprawozdawcy.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 12 (dwanaście) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 6 (sześć) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 3 (trzy) h;

d) od jednej osoby, wyjąwszy woźnicę przy zaprzęgu i wierzchem jadącego 6 (sześć) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Przemawia p. Makuch i wnosi poprawkę, aby zastosować najwyższą taryfę.

Izba popiera tę poprawkę p. Makucha.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala art. II. zgodnie z wnioskiem p. sprawozdawcy.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o zniżeniu tejże.

U c h w a ł a

o udzieleniu obszarom dworskim w Snowidowie i Piotrowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr między Snowidowem a Piotrowem.

Izba bez rozprawy uchwala art. III. i tytuł zgodnie z wnioskiem p. sprawozdawcy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Makucha, wraz z poprawką p. Merunowicza, na którą p. Makuch oświadcza, że się na tę poprawkę godzi:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby rozpatrzył sprawę utrzymania środków komunikacyjnych na spławnych rzekach i przedłożył swe wnioski Sejmowi na najbliższej sesyi, z obliczeniem przypuszczalnych kosztów ewentualnego zastąpienia promów mostami".

Przemawia p. Piniński i wnosi o odesłanie tej rezolucyi do komisyi drogowej.

Przemawia p. Stojałowski i wnosi poprawkę do formalnego wniosku p. Pinińskiego, aby komisya drogowa przedłożyła w tym przedmiocie sprawozdanie jeszcze w ciągu bieżącej sesyi.

Przemawia p. Piniński i oznajmia, że zgadza się na tę poprawkę p. Stojałowskiego.

Izba po zamknięciu rozprawy uchwala wniosek p. Pinińskiego o przekazanie powyższej rezolucyi p. Makucha wraz z poprawką p. Merunowicza komisyi drogowej z poleceniem przedłożenia w tym przedmiocie sprawozdania w ciągu bieżącej sesyi sejmowej.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie. Przedtem jednak są jeszcze wnioski nagłe, a mianowicie wniosek nagły p. Senyka który opiewa:

N a g ł y w n i o s e k

posła ks. Kornela Senyka i towarzyszy w sprawie udzielenia możliwie jak najrychlej wydatnej pomocy dla pogorzelców przysiółka Demnia ad Sulatycze pow. Żydaczów.

Dnia 30. sierpnia 1909 wybuchł z niewiadomej przyczyny w przysiółku Demnia ad Sulatyce pow. żydaczowskiego pożar, zniszczywszy 14. gospodarstw włościańskich wraz ze wszystkimi zasobami zboża i kilkoma sztukami bydła. Według dołączonego wykazu sporządzonego przez Wydział powiatowy w Żydaczowie, wynosi szkoda:

1)	Wartość budynków . . .	16.718 K
2)	„ zboża	6.422 „
3)	Spalona gotówka	406 „
4)	5 krów, 3 woły, 1 łoszak, 2 bezrogi	1.210 „
5)	przyrządy rolnicze, odzież	4.472 K
	Razem .	29.258 K

Wobec wyżej naprowadzonego, Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Pogorzelcom przysiółka Demia ad Sulatycze pow. żydaczwskiego, udziela się z fuduszów krajowych wydatnej pomocy na odbudowanie budynków, konieczne zasiewy i pożywienie.

Wnioskodawca:
Korneł Senyk.

Stadnicki, Oleśnicki, Sandulak, Sodomora, Dumka, A. Staruch, Skwarko, Makuch, Kiweluk, Winniczuk, Lewicki, Kurowiec, Myroniuk-Zajaczuk, Krynicki, Hanczakowski, Korol.

W y k a z

pogorzelców i wartość wyrządzonej szkody przez ogień na dniu 30. sierpnia 1909 w Demni sulatyckiej.

L. porz.	Nr. D.	Imię i nazwisko oraz przedmiot spalony:	Wartość pojed. koron	Razem koron
1.	38.	Adam Pawłyk niecasekurowany		
a)		Dom o 3. częściach mieszkalnych i komorach słomą kryty	800	
b)		stajnia	600	

c)	stodoła		700	
d)	komora i stajenka		400	
e)	28 kóp żyta á 16 K		448	
f)	32 „ pszenicy á 20 K		640	
g)	20 „ jęczmienia á 14 K		280	
h)	10 „ owsa á 14 K		140	
i)	10 fur siana z koniczyną á 20 K		200	
j)	2 wozy, brony, sieczkarnia, pługi, beczki, uprząż, 2 pary chomąt, szleje i inne sprzęty domowe		420	
k)	odzież i bielizna		100	4.728

2. 38. Fed' Pawłyk nieasekur.

a)	Dom mieszkalny dachówką kryty pozostał zrąb		600	
b)	2 obrogi á 30 K		60	
c)	żyta 12. kóp á 16 K		192	
d)	pszenicy 10 kóp á 20 K		200	
e)	jęczmienia 7 kóp á 14 K		98	
f)	siana 16 fur á 20 K		320	
g)	koniczyny 2 fury á 24 K		48	
h)	narzędzia rolnicze jak: wóz z drabinami, brony i t. p.		168	
i)	bielizna		40	1.726

3. 38. Teśka Pawłyk wdowa przy teściu Adamie Pawłyk

a)	gotówka		60	
b)	2 krowy		300	
c)	bielizna, płótna i rzeczy		200	
d)	narzędzia gospodarcze i domowe jak wóz, brony, pług, beczki i t. p.		160	
e)	żyta 5 kóp á 16 K.		80	
f)	pszenicy 10 kóp á 20 K		200	
g)	jęczmienia 5 kóp á 14 K		70	
h)	fasoli 2 kopy á 20 K		40	
i)	1. obróg		30	1.140

4. 161. Ołena Pawłyk nieasekur.

a)	dom mieszkalny o 2. częściach		800	
b)	stajnia		100	
c)	1 obróg		30	
d)	żyta 10 kóp á 16 K		160	
e)	pszenicy 12 kóp á 20 K		240	
f)	jęczmienia 8 kóp á 14 K		112	
g)	grochu 1 kopa á 20 K		20	
h)	bielizna i płótna		200	
i)	ubrania i futra		100	
j)	gotówka		100	1.862

5.	161.	Pawło Olszaniecki zięć Ołeny Pawłyk przy niej zamieszkały		
a)		gotówka	100	
b)		bielizna i ubrania	100	200
6.		Dmytro Jaworski asekurow. na 1000 K		
a)		chałupa i stajnia nowa	400	
b)		stodoła	300	
c)		szopa	300	
d)		obróg	30	
e)		żyta 10 kóp á 16 K	160	
f)		pszenicy 12 kóp á 20 K	240	
g)		jęczmienia 9 kóp á 14 K	126	
h)		owsa 13 kóp á 14 K	182	
i)		narzędzia rolnicze, wóz, pług, młynek	200	
j)		bielizna i płótna	20	
k)		ubrania, futra	200	
l)		gotówka	66	
7.	16.	Piotr Grodlewski nieasekur.		
a)		dom mieszkalny nowy	1.000	
b)		stodoła, stajnia i komora pod jednym dachem nowa	2.000	
c)		olejnia	300	
d)		stajnia	200	
e)		pasieka 30 pni á 16 K	480	
f)		obróg	30	
g)		chlew	100	
h)		2 krowy	400	
i)		2 woły	240	
j)		1 łoszę	60	
k)		żyta 15 kóp á 16 K	240	
l)		pszenicy 21 kóp á 20 K	420	
m)		owsa 8 kóp á 14 K	112	
n)		jęczmienia 12 kóp á 14 K	168	
o)		siana i koniczyny 5 fur	100	
p)		narzędzia rolnicze, 2 wozy, 2 pługi, 2 brony, młynek, sieczkarnia	394	
r)		bielizna i płótna	200	
s)		ubrania i futra	300	
t)		gotówka	74	6.818
8.	46.	Fedio Grodlewski nieasekurow.		
a)		dom mieszkalny nowy	1.000	
b)		stodoła	600	
c)		stajnia	400	
d)		1 obróg	30	

e)	1 chlew		20	
f)	krowa		200	
g)	2 świnie		40	
h)	żyta 8 kóp á 16 K		128	
i)	pszenicy 7 kóp á 20 K		140	
j)	jęczmienia 7 kóp á 14 K		98	
k)	owsa 2 kóp á 14 K		28	
l)	siana 2 fury á 20 K		40	
m)	fasoli 1 ctn.		20	
n)	narzędzia i sprzęty domowe		100	
o)	bielizna i płótna		200	
p)	ubrania i futra		200	
r)	gotówka		6	
9. 202.	Prokop Gródlewski nieasekur.			
a)	dom mieszkalny i stajnia		1.000	
b)	stodoła		500	
c)	szopa		300	
d)	żyta 12 kóp á 16 K		192	
e)	pszenicy 10 kóp á 20 K		200	
f)	jęczmienia 4 kopy á 14 K		56	
g)	siana 1 fura		20	
h)	warsztat tkacki i przędziwo		50	
i)	narzędzia rolnicze i gospodarcze jak: wóz, sieczkarnia, brony i t. p.		100	
j)	bielizna i płótna		200	
k)	ubrania, kożuch		100	2.718
10. 95.	Iwan Kozak nieasekurow. bardzo biedny ojciec 8-ga dzieci			
a)	chałupa		300	
b)	stajnia		200	
c)	obróg		20	
d)	jęczmienia 4 kopy á 14 K		56	
e)	siana 2 fury		10	
f)	bielizna		50	
g)	sprzęty domowe		40	706
11. 95.	Fedio Melnyk nieasekurow.			
a)	dom mieszkalny		300	
b)	szopa		200	500
12. 48.	Iwan Krajnyk nieasekurow.			
a)	dom mieszkalny		400	
b)	bielizna i ubranie		100	500
13. 48.	Fedio Melnyk nieasekurow.			
a)	dach nad domem mieszkalnym			200

14. 116. Iwan Witruk nieasekurow.

a)	dach i części zrębu nad domem mieszkalnym, stajnia, komora	1.200	
b)	stodoła	400	
c)	obróg	30	
d)	pasieka	20	
e)	żyta 7 kóp á 16 K	112	
f)	pszenicy 10 kóp á 20 K	200	
g)	jęczmienia 18 kóp á 14 K	252	
h)	koniczyny 3 fury	72	
i)	narzędzia rolnicze	20	
j)	bielizna i płótna	100	
k)	ubrania i futra	100	2.506
	Razem		29.258 K

a mianowicie:

Wartość budynków	16.718
„ zboża	6.422
gotówka	406
5 krów, 2 woły, 1 łoszę, 2 świnie	1.240
narzędzia, ubrania, bielizna i t. p.	4.472
Saldo	29.258 K słownie:

dwadzieścia dziewięć tysięcy dwieście pięćdziesiąt ośm koron
Demnia sulatycka, dnia 2. września 1909.

Ficałowicz m. p.
kraj. lustr. Wydziału pow.

P. Senyk uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wnosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, o oddzielnie przekazanie tego wniosku p. Senyka komisyi budżetowej.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosku nagłego p. Długosza.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y.

Wysoki Sejmie!

Ludność włościańską powiatu gorlickiego, dotknięta w roku ubiegłym elementarnemi klęskami, nawiedziły w roku bieżącym ponownie dwukrotne klęski grad. W dniu 3, i 18. sierpnia b. r. zniszczały wskutek niebywale silnych gradowych nawałnic całkowicie niezebrane podówczas jeszcze plony w kilkudziesięciu gminach, przyprawiając ludność zubożałą tamtegorocznym nieurodzajem o stratę blizko pół miliona koron.

W szeregu petycyi zwracają się zarówno dotknięte nieszczęściem gminy, jak i Wydział powiatowy w Gorlicach, do pomocy Wysokiego Sejmu, wskazując na dotkliwość i rozmiary katastrofy oraz grożącą powszechną klęskę głodową.

Wobec całkowitego zubożenia ludności wieśniaczej wskutek corocznych

nieurodzajów, zachodzi konieczność dostarczenia jej sposobności do zarobku, gdyż jedynie w ten sposób da się choćby w drobnej mierze zaradzić ogólnej nędzy.

Sposobność tę do zarobku, o którą wszystkie gminy jednomyślnie proszą, dałby mogła regulacya szeregu dróg gminnych w dotkniętej klęską okolicy, których naprawy oddawna ludność z największem oczekuje upragnieniem.

Zważywszy, iż regulacya ta, leżąca w interesie zaniedbanej dziś całkowicie komunikacyi, możliwa jest jedynie przy wydatnej pomocy ze strony zarówno kraju jak Rządu, wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na rekonstrukcyę dróg gminnych Bystra-Szalowa-Biecz-Głęboka wyasygnował kwotę 50.000 koron.

2. Wzywa się c. k. Rząd, aby na ten sam cel z funduszów zapomogowych przeznaczył taką samą kwotę.

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby podniósł dotacyę na ukończenie drogi Uście ruskie Gładyszów z 40% na 60%.

Wnioskodawca:
Władysław Długosz.

Stapiński, Jedynak, Krężel, Bojko, Sandulak, Bis, Styła, Cieluch, Sodomora, Jampolski, Kiweluk, Dumka, Skołyszewski, Staruch, Bernadzikowski, Żardecki.

P. Długosz uzasadnia nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie przekazanie tego wniosku p. Długosza komisyi budżetowej.

Marszałek oznajmia, iż Izba przystępuje do załatwienia wniosku nagłego p. Makucha.

Wniosek ten opiewa:

Wniosek nagły

dra Makucha i tow.

Z uwagi, że organa państwowe na żądanie pracodawców przymusowo sprowadzają na miejsce pracy sezonowych robotników, którzy robotę porzucili, z uwagi dalej na to, że u nas niema specyalnego przepisu prawnego, któryby zastosował postanowienia regulaminu dla sług z 1. lipca 1857 l. 37321 na sezonowych robotników, a przeciwnie tylko cywilna ustawa normuje stosunki sezonowych robotników do pracodawców, wskutek czego organy państwowe przez przymusowe sprowadzenie sezonowych robotników napowrót do roboty, nadużywają urzędowej władzy, a wkońcu z uwagi, że właśnie teraz przy pilnych jesiennych robotach mogą organa państwowe jeszcze w większej mierze popełniać te nadużycia co do sezonowych robotników, stawią podpisani następujący nagły wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by zbadał nadużycia władzy urzędowej państwowych organów, popełniane przez przymusowe sprowadzenie na miejsce roboty, którzy porzucili pracę sezonowych robotników i pociągnięto do odpowiedzialności.

Wnioskodawca:
Makuch.

T. Staruch, A. Staruch, Sandulak, Dumka, Winniczuk, Skwarko, Kurowiec, Lewicki, Kiweluk, Sodomora, Oleśnicki, Hanczakowski, Krysowaty, Myroniuk-Zajaczuk.

P. Makuch uzasadnia nagłość tego wniosku.

Przemawia dalej p. T. Staruch.

Marszałek przerywa mowcy zaznaczając, że według regulaminu winien był już dawno przerwać mowcy, nie uczynił tego jednak, aby nie przerywał w chwili, gdy p. T. Staruch przedstawiał rzeczywiste czy rzekome nadużycia, odtąd jednak nie dozwoli mówić nadto, co się ściśle odnosi do wniosku p. Makucha.

Przemawia p. T. Staruch.

Przemawia p. Kurowiec.

Przemawia p. Merunowicz.

Izba uchwala na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy nad nagłością wniosku p. Makucha.

Przemawia zapisany do głosu p. Sandulak.

Marszałek oznajmia, iż z powodu, że Izba nie jest w komplecie odracza rozprawę nad nagłym wnioskiem p. Makucha do następnego posiedzenia. Rozprawę nad nagłością wniosku p. Makucha została zamkniętą. Zapisany do głosu jest p. Stojałowski.

Marszałek oznajmia, iż wobec braku kompletu w Izbie musi również odstąpić od zamiaru załatwienia jeszcze jednego wniosku nagłego.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz pp. Urbański, a następnie p. Kiweluk, w zastępstwie p. Skwarki odczytuje zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k n a g ł y.

Zważywszy, że wybuch prochowni we Woli Duchowskiej dnia 5. czerwca b. r., wyrządził niepomierne szkody w budynkach położonych: w Podgórzu, Ptakowie, we Woli duchod. i Krakowie, pozbawiając najbiedniejszą ludność dachu nad głową.

Zważywszy, że c. k. Rząd dotychczas nie wynagrodził wyrządzonych szkód spowodowanych wskutek wadliwego i niewłaściwego urządzenia prochowni.

Zważywszy, że właściciele zniszczonych domów z braku funduszów, takowych dotychczas odbudować nie byli w stanie:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, żeby przez swoje organa, skonstatowane szkody, jak naspieszniej wypłacił.

Wnioskodawcy:
Czecz, Maryewski.

Gorayski. Raciborski. Leo, Skołyszewski, Wodzicki, Maiss, Mycielski Edward, Piniński, Bandrowski, Kędzior, Bednarski, Weiser, Federowicz, Stadnicki, Skarbek, Sobolewski. Loewenstein Landau, Jaworski, Pawlewski, Bojko, Götz, Laskowski, Cieński Leszek, Wasung, Wrześniowski, Cielecki, Starzyński, Sare, Merunowicz, Krzeczunowicz, Michałowski, Sękowski, Brunicki, Kraiński Wincenty.

W n i o s e k n a g ł y

posła Jana Bisa i tow. w sprawie udzielenia pożyczki bezprocentowej na 10 lat członkom gminy Sarzyna w powiecie Łańcut.

Wysoki Sejmie!

Dnia 12. sierpnia 1909 o godz. 3-ciej popołudniu z niewiadomej przyczyny wybuchł ogień i obrócił 116 domów mieszkalnych i 234 stajen i stodół razem 350 budynków gospodarczych w perzynę. Wszyscy pogorzelcy są rolnikami i wszystkie plony zebrane z gruntów zwiezione do stodół i gumien zostały razem z budynkami spalone; nieszczęśliwym rodzinom nie pozostało na jeden bochenek chleba i nie są w stanie i nie mają czem obsiać swych gruntów,

ani też wyżywić swych rodzin — grozi im głód i nędza.

Wobec czego podpisani wnoszą

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

Wzywa się c. k. Rząd, aby bezzwłocznie udzielił pożyczki bezprocentowej na 10 lat nieszczęśliwym pogorzelcom z gminy Sarzyna w powiecie Łańcut.

Wnioskodawca:
Jan Bis.

Stapiński, Krężel, Cieluch, Bojko, Jampolski, Witos, Myjak, Kędzior, Stefczyk, Styła, Sandulak, Skołyszewski, Lewakowski.

W n i o s e k

posła Jana Bisa i tow. o założenie szkoły gimnazyalnej w Nisku.

Według opinii zgodnej całego społeczeństwa dążyć należy koniecznie do tego, aby w każdym powiecie była jedna szkoła średnia, gimnazyum lub szkoła realna. Do tej mety idziemy powoli, ale idziemy. Pośród okolicznych powiatów Łańcut ma gimnazyum, Jarosław ma gimnazyum i szkolę realną, Ropczyce gimnazyum, w Dębicy i Mielcu gimnazyum a ostatnia Tarnobrzeg szkoła realna, tylko powiat Nisko pozostaje jeszcze w tyle. Opuszczony powiat rozległy, ludny, przemysłowy, przygraniczny zasługuje na uwzględnienie i pomoc w postaci umożliwienia wyższej oświaty przez założenie gimnazyum, skoro w najbliższej odległości jest w Tarnobrzegu szkoła realna.

Z tego względu upraszam.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm uznaje za rzecz konieczną utworzenie szkoły gimnazyalnej w Nisku z najbliższym rokiem szkolnym 1910/11.

Lwów, onia 27. września 1909.

Wnioskodawca:
Jan Bis.

Stapiński, Lewakowski, Krężel, Cieluch, Bojko, Jampolski, Myjak, Wasung, Witos, Styła, Kędzior, Stefczyk, Długosz, Skołyszewski, Sandulak.

W n i o s e k

posła Jana Bisa i tow. w sprawie budowy drogi od Nartu nowego w powiecie Nisko do miasta Raniżowa w powiecie Kolbuszowa.

Wysoki Sejmie!

Droga prowadząca przez Narty do Raniżowa miasteczka handlowego jest konieczna, którąby ułatwiła pozbywanie produktów rolnych gminom Sajkowej Jacie, Holewianej Górze, Gwoździcowi i Nartom na targi i jarmarki w Raniżowie i Kolbuszowej. Dziać się to nie może z powodu kiepskiej drogi bo jest piaszczysta i bagnista.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca sie Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Wydziałem powiatowym w Nisku i z Wydziałem powiatowym w Kolbuszowej już z wiosną roku 1910 przystąpił do budowy drogi Nart nowy-Raniżów przy użyciu odpowiedniej kwoty z funduszów krajowych, równających się $^3/_4$ kosztów budowy.

Wnioskodawca:
Bis w. r.

Stapiński, Lewakowski, Krężel, Cieluch, Myjak, Bojko, Jampolski, Wasung, Witos, Styła, Kędzior, Stefczyk, Długosz, Skołyszewski, Sandulak.

W n i o s e k

posła Jane Bisa i tow. w sprawie budowy drogi od gminy Pysznica do gminy Studzieńca i Domostawy.

Wysoki Sejmie!

Droga powyżej wspomniana prowadząca od Pysznicy do powyższej wspomnianych gmin Studzieńca, Ka-

tów i Domostawy jest drogą komunikacyjną lecz piaszczysta, bagnista w tak złym stanie, że uniemożliwia dojazd do kościoła parafialnego i do miasta handlowego Rozwadowa, z drugiej strony dojazd do lasów dóbr Pysznica również uniemożliwia dojazd i dostęp do władz powiatowych w Nisku a przestrzeń owej drogi wynosi około 14 kilometrów. Powyżej wspomniane gminy z jednej strony zamknięte granicą rosyjską a z drugiej strony rzeką Sanem a nie mają tak dostępnej drogi oprócz wspomnianej powyżej, którąby mogła ułatwić powyższym gminom pozbywanie produktów rolnych i ułatwiłaby dojazd do miast handlowych Rudnika, Ulanowa, Niska i Rozwadowa.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Wydziałem powiatowym w Nisku już z wiosną w r. 1910 przystąpił do budowy drogi Pysznica, Katy, Studzieniec i Domostawy przy użyciu odpowiednich funduszów krajowych równających się $^3/_4$ kostów budowy.

Wnioskodawca:
Jan Bis w. r.

Myjak, Stapiński, Skołyszewski, Lewakowski, Krężel, Cieluch, Kędzior, Stefczyk, Bojko, Jampolski, Wasung, Sandulak, Witos, Styła. Długosz.

W n i o s e k

posła Jana Bisa i tow. w sprawie przeprowadzenia nowej klasyfikacyi gruntów w Narcie starym i w Narcie nowym.

Wysoki Sejmie!

Grunta położone w gminie katastralnej Nart stary są to ziemie iłowate, twarde, niedopuszczalne i nawet średnio nieurodzajne a zaklasowane są owe grunta do I-szej klasy, dlatego podatki z dodatkami wygórowane niesłychanie tak, że już gospodarze nie są w stanie ich płacić. Owe grunta nie dają i nie są w stanie dać odpowiednich dochodów na pokrycie podatków.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził nową klasyfikacyę gruntów w Narcie starym i w Narcie nowym jak najprędzej.

We Lwowie, dnia 25. września 1909.

Wnioskodawca:
Jan Bis w. r.

Stapiński, Lewakowski, Krężel, Cieluch, Bojko, Jampolski, Wasung, Witos, Styła, Kędzior, Stefczyk, Długorz, Skołyszewski, Myjak, Sandulak.

W n i o s e k

posła Skarbka i tow. w sprawie zmiany i uzupełnienia postanowień §§ 12, 16, 22, 26, 27 i 29. ustawy z dnia 6. marca 1875 r. l. 27. Dz. u. kr. o ustanowieniu gminnych urzędów rozjemczych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

załączony projekt ustawy.

Wnioskodawca:
Skarbek.

Korol, Hanczakowski, Komorowski, Starzyński, Battaglia, Rayski, T. Cieński, Stapiński, Jedynak, Merunowicz, Hupka, Bandrowski, Stefczyk, Sękowski, Leo, Kędzior, Wł. Czaykowski, Adam, Sala Jahl, Michałdwski, Bednarski, Bojko, Witos, Jabłoński, Kozłowski, Czecz, Cielecki.

U s t a w a

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca i uzupełniająca postanowienia §§ 12, 16, 17, 22, 26, 27 i 29. ustawy z 6. marca 1875, l. 27. D. u. k. o ustanowieniu gminnych urzędów rozjemczych.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księ-

stwem Krakowskiem i na podstawie artykułu III. uytawy z 27. lutego 1907 l. 59. Dz. u. p. postanawiam, co następuje:

Artykuł I.

Postanowienia §§ 12. 16, 17. 22, 26, 27 i 29 ustawy z 6. marca 1875 l. 27. Dz. u. k. zmienia się i mają one opiewać, jak następuje.

§ 12.

Kompetencya urzędu rozjemczego w gminach z ludnością nad cztery tysiący mieszkańców, obejmuje spory:

a) o pretensye pieniężne i roszczenia do rzeczy ruchomych;

b) o oznaczenie lub sprostowanie granic dóbr nieruchomych albo o służebności gruntowe;

c) o służebności mieszkania;

d) o posiadanie;

W gminach innych zaś obejmuje spory o pretensye pieniężne do wysokości 600 k, tudzież o roszczenia do rzeczy ruchomych, jeżeli strony oświadczą gotowość przyjąć za nie kwotę nie przewyższającą sumy 600 koron, wreszcie obejmuje spory pod b) c) d), wyżej wymienione.

O ugodach, któremi przenosi się własność posiadłości wpisanej do ksiąg gruntowych lub części jej, albo przez które ciało hipoteczne doznaje zmiany, ma Urząd rozjemczy donieść urzędnikowi pomiarowemu z urzędu.

W tego rodzaju wypadkach, można na wniosek stron, przybrać do rozprawy ugodowej celem przedstawienia granic posiadłości znawcy upoważnionego do sporządzania i uwierzytelniania geometrycznych planów (planów sytuacyjnych) (Artykuł I. § 1. ust. z 27. lutego 1907 l. 59. Dz. u. p.).

§ 16.

Strona, która nie chce albo z wiadomej jej wówczas przyczyny nie może zadość uczynić zaproszeniu do Urzędu rozjemczego, musi najpóźniej dzień przed wyznaczoną rozprawą ugodową donieść o tem Urzędowi rozjemczemu, w przeciwnym bowiem razie może Urząd rozjemczy w wypadku niestawiennictwa nałożyć grzywnę, w gminach z ludnością nad cztery tysiące od $^1/_2$ do 5 kor. (Art. I. § 2. ustawy z r. 1907), w gminach zaś innych od $^1/_2$ do 2 kor. (Art. III. ust. z 1907 r.). Grzywny nakłada Urząd rozjemczy większością głosów.

Przeciw nałożeniu grzywny może być wniesione pisemne lub ustne zażalenie do Urzędu rozjemczego w 14-tu dniach po doręczeniu pisma nakładającego grzywnę, któreto pismo zawierać ma wyczerpujące pouczenie strony o przysługującym jej środku zażalenia.

Zażalenie wstrzymuje ściągnięcie grzywny, które nastąpić ma dopiero po prawomocności nałożenia jej. Zażalenie rostrzyga Rada gminna tej gminy, w okręgu której mieszka lub przebywa obłożony grzywną i to w ostatniej instancyi.

Grzywny te ściąga się tak samo jak świadczenia pieniężne, które mają być uiszczone na podstawie ważnej uchwały gminnej dla celów gminy, a wpływają one na fundusz ubogich gminy miejscowej.

Niedopuszczalne jest użycie środków przymusowych względem osób, które nie uczynią zadość zaproszeniu Urzędu rozjemczego; należy jednak w zaproszeniu podać do wiadomości stron, że nie mają obowiązku jawienia się przed Urzędem rozjemczym, że jednak za zaniedbanie lub spóźnienie doniesienia, iż się nie zjawią, nałożona być może na nich grzywna, której wysokość należy wymienić.

Powyższe postanowienia karne nie mają zastosowania do czynnych osób wojska obrony krajowej i żandarmeryi, osoby te zaś należy przez przełożoną komendę zapraszać przez Urząd rozjemczy.

§ 17.

Stronom wolno stanąć przed Urzędem rozjemczym osobiście lub dać się zastąpić przez pełnomocnika jednakże nie należącego do stanu adwokatów lub notaryuszy.

W charakterze pełnomocników nie mogą być dopuszczeni notoryczni pisarze pokątni.

Pełnomocnik działać może imieniem mocodawcy, jeżeli wykaże się pełnomocnictwem pisemnem upoważniającem do zawarcia ugody.

§ 22.

Ugoda winna dokładnie określić przedmiot, rodzaj rozmiar dłużnego świadczenia albo zaniechania; mianowicie Urząd rozjemczy powinien przestrzegać, aby ugoda podawała tytuł zobowiązania, obejmowała dokładne postanowienia co do wysokości kapitału, odsetek, terminów spłaty i wszelkich innych z natury sporu wynikających szczegółów, jak niemniej co do kosztów (por. § 27. ustęp 2).

Jeżeliby w ugodzie brakło postanowienia co do kosztów, to koszta poniesione do chwili zawarcia ugody znoszą się wzajemnie a koszta zawartej ugody poniosą strony po połowie.

§ 26.

Koszta utrzymania Urzędu rozjemczego ponosi gmina.

Strony nie płacą żadnych należytości prócz zwrotu kosztów oględzin (§ 20). Jeżeli według ugody strona ma zapłacić usprawiedliwionemu sumę pieniężną do 200 koron włącznie, należy przy wpisywaniu ugody do księgi urzędowej użyć stempla według skali II. wraz z nadzwyczajnym dodatkiem od kwoty ugodzonej.

Przy spisywaniu ugód:

a) w sporach o oznaczenie i sprostowanie granic dóbr nieruchomych (jeżeli przez ugodę nie następuje przeniesienie własności z jednej z interesowanych stron na drugą, albo na osobę trzecią):

b) w sporach o naruszenie posiadania (jeżeli ugoda ogranicza się do przywrócenia naruszonego posiadania do pierwotnego stanu), należy użyć stempla za 1 koronę.

We wszystkich innych wypadkach, należy za wpisanie ugody do księgi urzędowej uiścić taką samą należytość jak od ugody sądowej a Urząd rozjemczy ma w 8 dniach po zawarciu ugody w celu wymierzenia należytości udzielić wolny od stempla wyciąg z księgi urzędowej właściwemu urzędowi do wymierzenia.

Wszystkie przed Urzędem rozjemczym spisane protokoły, wniesione do niego prośby i podania wreszcie wygotowania dokumentu urzędowego podlegają temu samemu stemplowi co wygotowania ugód sądowych.

§ 27.

Ugody zawarte wobec Urzędu rozjemczego w miarę powyższych przepisów, posiadają moc ugód sądowych, a dokumenta urzędowe wygotowane według postanowień § 24. stoją na równi z urzędowemi wygotowaniami ugód sądowych § 8. ust. państw.

Na podstawie ugód, któremi dzieli się parcelę katastralną (§ 12. lit. b), może ten podział w księdze gruntowej

tylko wtedy być przeprowadzony, jeżeli opisanie albo geometryczne przedstawienie podziału w dokumencie urzędowym lub w dołączonym do niego planie sytuacyjnym odpowiada istniejącym przepisom.

Sprawy prób pojednania.

§ 27 a)

Urząd rozjemczy jest także kompetentnym według poniższych postanowień do przedsiębrania w sprawach o obrazę czci prób pojednania.

Jeżeli oskarżyciel prywatny i obwiniony mają zamieszkanie w okręgu tego samego Urzędu rozjemczego i tenże Urząd rozjemczy uprawniony jest do przedsiębrania prób pojednania, może być wdrożone postępowanie o przekroczenia przeciw bezpieczeństwu czci z §§ 487 do 497 k. k. przed sądem dopiero wtedy, jeżeli próba pojednania przed Urzędem rozjemczym spełzła na niczem.

Jeżeli przeświadczenia tej okoliczności nie przedłożono przy wniesieniu skargi prywatnej, należy skargę z urzędu odstąpić Urzędowi rozjemczemu do przedsięwzięcia próby pojednania.

Postanowienie to niema zastosowania:

1) jeżeli karygodną czynność popełniono osnową pisma drukowego;

2) jeżeli obrażony lub obraziciel jest czynną osobą wojskową, obrony krajowej lub żandarmeryi (Art. II. § 1. ust z r. 1907).

Postępowanie.

§ 27 b)

Do rozprawy pojednawczej należy zaprosić donosiciela i obwinionego. Strony przy tej rozprawie nie mogą dać się zastępować przez pełnomocników.

Rozprawę można odroczyć tylko za zgodą obydwóch stron.

Próbę pojednania należy także wówczas uważać za bezskuteczną, jeżeli donosiciel albo obwiniony nie staną do rozprawy pojednawczej. Jeżeli zagodzenie nie przyjdzie do skutku albo jeżeli jedna strona nie stanie do rozprawy pojednawczej, to Urząd rozjemczy poświadczy to w przeciągu 3 dni.

Wygotowanie to ma zawierać:

a) nazwiska stron;

b) podanie czasu i miejsca popełnionego przekroczenia:

c) dzień, w którym uczyniono żądanie, aby wdrożono rozprawę pojednawczą albo na który była ona bezskutecznie wyznaczoną.

Jeżeli skargę odstąpił sąd Urzędowi rozjemczemu do przedsięwzięcia próby pojednania, ma ten ostatni w razie bezskuteczności próby pojednania zwrócić skargę z pisemnem poświadczeniem tej okoliczności z urzędu w ciągu trzech (3) dni. Określonego pod lit. c) zapodania czasu nie potrzeba we wygotowaniu zamieszczać (Art. II. § 2. ust. z r. 1907).

§ 27 c)

Jeżeli jedna ze stron ani nie stanie do rozprawy pojednawczej, ani w dniu przed wyznaczoną rozprawą pojednawczą nie doniesie Urzędowi rozjemczemu, iż nie stanie, można na nią nałożyć grzywnę pod tymi samymi warunkami i w tej samej wysokości jak według § 16. w postępowaniu do zawarcia ugody. Postanowienie § 16. ma zastosowanie także przy zaproszeniu do rozprawy pojednawczej (Art. II. § 3 ust. z 1907 r.).

Zresztą postanowienia co do postępowania dotyczącego rozprawy ugodowej, mają także i tutaj odnośnie do rozprawy pojednawczej zastosowanie.

§ 27 d)

Dla spraw prób pojednania należy prowadzić odrębną księgę urzędową. Do niej należy wpisywać żądanie wdrożenia rozprawy pojednania, a mianowicie przy zapodaniu nazwisk stron, dnia wniesienia lub wejścia odstąpionej przez sąd skargi, dalej należy zaznaczyć, czy obydwie strony lub która z nich stanęła do rozprawy pojednania, czy pogodzenie sie przyszło do skutku albo nie. Spisywanie protokołów o rozprawie pojednawczej nie jest dozwolone. (Art. II. § 5. ust. z r. 1907).

Skutki prób pojednania.

§ 27 e)

Czas od wniesienia do Urzędu rozjemczego żądania wdrożenia rozprawy pojednawczej do tego dnia, w którym faktycznie przedwzięto rozprawę pojednawczą albo na który ją bezskutecznie wyznaczono, nie wliczają się do sześciotygodniowego okresu do wniesienia skargi (§ 530 k. k.).

§ 27 f)

Okoliczność, że zaniedbano wbrew postanowieniom tej ustawy postarać się o rozprawę pojednawczą, nie może być po otwarciu rozprawy głównej prawnie zużytkowaną. Bez względu na ten brak należy orzec w rzeczy głównej.

Skazany nie może wnosić odwołanie z tego powodu, iż nie było rozprawy pojednawczej. (Art. II. § 6. ustawy z r. 1907).

§ 29.

Gminy, które na swym obszarze ustanawiają kilka Urzędów rozjemczych, mogą każdemu z tych urzędów, przydzielić poszczególną część obszaru gminy, jako okręg, dla którego jest wyłącznie kompetentnym albo uznać każdy poszczególny Urząd rozjemczy właściwym dla całej objętości obszaru gminy (Art. IV. ustawy z r. 1907).

W gminach z ludnością nad 1.000 mieszkańców, ma Rada gminna uchwalić, czy Urząd rozjemczy ustanawia się z pełną właściwością, czy przeciwnie, tylko z częściową właściwością a mianowicie, czy tylko dla spraw cywilnych w § 12. czy też wyłącznie dla spraw karnych w § 27 a) wymienionych.

W gminach zaś innych ma Rada gminna w ciągu 30 dni po wejściu w życie niniejszej ustawy powziąć uchwałę, czy ustanawia Urząd rozjemczy, czy nie — oraz czy z pełną lub tylko ograniczoną kompetencyą i donieść o tem politycznej władzy powiatowej, której obowiązkiem jest pilnować, aby wszystkie dotyczące gminy owe zawiadomienia w czasie wyznaczonym nadesłały.

Polityczne Władze powiatowe mają na odbywających się miesięcznych zgromadzeniach naczelników gmin po ogłoszeniu niniejszej ustawy pouczyć zebranych o korzyściach Urzędów rozjemczych trzykrotnie oraz zaznajomić ich z treścią ustawy.

W jaki sposób zawiadomić sądy o utworzeniu i rozwiązaniu Urzędów rozjemczych, które są właściwymi do przedsiębrania prób ugodowych po myśli § 27 a) będzie ustalone w drodze rozporządzenia.

O wykazach rocznych z czynności gminnych Urzędów rozjemczych stanowi rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z 9. lutego 1908 r. l. 231 Dz. u. p.

Art. II.

Minister sprawiedliwości jest uprawniony każdego czasu w czynności Urzędów rozjemczych rozglądnąć i udzielić im do utrzymania porządnego toku ich czynności potrzebnych pouczeń i wskazówek.

Art. III.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy po jej ogłoszeniu.

Art. IV.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Moim Ministrom sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i skarbu.

W n i o s e k

posła Styły i tow. w sprawie zaprowadzenia sądów rozjemczych w gminach wiejskich i małomiejskich.

Ustawa gminna z roku 1866 pozwala na wprowadzenie w gminach wiejskich sądów rozjemczych do tego się kwalifikujących, lecz wprowadzenia tej instytucyi nie popiera ani Wydział urajowy należycie, pomimo nagromadzonych materyałów, ani też nie przypomina i nie zachęca Rad powiatowych, aby pouczyły gminy o błogich skutkach wprowadzenia sądów rozjemczych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższej sesyi sejmowej wniósł projekt ustawy o obowiązkowych sądach rozjemczych w gminach wiejskich.

Wnioskodawca:
Styła.

Jedynak, Wasung, Rojko, Witos, Długosz, Cieluch, Bis, Stefczyk, Bernadzikowski, Stapiński, Lewakowski, Krężel, Nyjak, Jampolski.

W n i o s e k

posła Krężela i towarzyszy w sprawie podwyższenia subwencyi na budowę drogi Pilzno-Szynwałd.

Na budowę drogi Pilzno-Szywałd przyznał Wydział krajowy reskryptem L. 83.413 w r. 1903 subwencyę 40% ogólnych kosztów budowy z funduszów krajowych.

Zważywszy, że na rok 1910 pozostaje do wykończenia $2^1/_2$ klm. tej drogi kosztem około 35.000 K;

zważywszy, że powiat Pilzneński buduje nadto drogę Tuchów-Zawadka i przystępuje w najbliższym czasie do rekonstrukcyi drogi gminnej I kl. Wiewiórka-Jastrząbka stara, która stanowi przedłużenie drogi z Dębicy do Wiewiórki z mostem na Wisłoce;

zważywszy, że Rada powiatowa w Pilznie jest w konieczności uchwalenia na rok 1910 60% dodatków do podatków na pokrycie potrzeb powiatu:

zważywszy nadto, że od szeregu lat powiat ten nawiedzają klęski elementarne a ludność pozbawiona jest zarobków, których szukać musi po za granicami kraju, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na budowę drogi Pilzno-Szynwałd przyznaje się 60% subwencyi ogólnych kosziów budowy z funduszów krajowych zamiast 40%.

Wnioskodawca:
Ad. Krężel w. r.

Witos, Jampolski, Myjak, Styła, Wasung, Stefczyk, Długosz, Cieluch, Stapiński, Lewakowski, Jedynak, Bis, Bojko, Kędzior, Bernadzikowski.

W n i o s e k

posła Jedynaka i towarzyszy w sprawie przyspieszenia regulacyi rzeki Wielopolki w powiecie Ropczyckim.

W górach wielopolskich wypływa potok Wielopolka, z którego w dolnej części powiatu tworzy się dość poważna rzeka, przepływając przez gminy powiatu Ropczyckiego, a to: Wielopole, Rzegocin, Glinik, Niedźwiade, Łączki opudowe, Chehły, Ropczyce, Witkowice, Petrzejowa, Kozodrza, Ostrów, Skrzyszów, Paszczynę, w Brzeźnicy kończy swój bieg wpadając do rzeki Wisłoki. W górzystej części powiatu po większych deszczach i ulewach występuje po kilka razy rocznie z brzegów, zalewając nadbrzeżne pola i łąki, narażając ludność zamieszkałą wzdłuż brzegów rzeki na wielkie szkody. Wylewy te powodują

to, iż rzeka Wielopolka ma płyfkie i wązkie koryto. Aby zabezpieczyć ludność od dalszych szkód przeprowadzenie tej regulacyi jest w jak najkrótszym czasie koniecznem. Ponieważ regulacya Wielopolki objęta jest uchwalonym przez Wysoki Sejm programem regulacyi wód w kraju, ze względu na ciągłe szkody, jakie ta rzeka wyrządza, regulacya tej rzeki jest nagła,

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zarządził opracowanie projektu regulacyi Wielopolki i w jak najkrótszym czasie przedłożył Sejmowi projekt ustawy zapewniającej wykonanie tej regulacyi przy pomocy państwowego funduszu melioracyjnego.

Lwów, dnia 25. września 1909.

Wnioskodawca:
Jedynak w. r.

Długosz, Lewakowski, Bernadzikowski, Krężel, Wasung, Stapiński, Jampolski, Myjak, Skołyszewski, Styła, Witos, Cieluch, Bojko, Bis.

W n i o s e k

posła Wasunga i tow. o zmianę ustawy krajowej o seminaryach nauczycielskich.

Podpisani czynią wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:
załączony ./. projekt zmian ustawy o kształceniu nauczycieli i uzdolnieniu do nauczania w szkołach ludowych z dnia 12. czerwca 1907 Dzien. ust. p. 101 ex 30. września 1907.

We Lwowie, dnia 23. września 1909.

Wnioskodawca:
J. Wasung w. r.

Korol, Lewakowski, Stapiński, Kiweluk Krężel, Styła, Sobolewski, Skwarko, Kurowiec, Cieluch, Bandrowski, Leo, Stefczyk, Kędzior, Landau, Sare, Maryewski, Bojko, Witos, Oleśnicki, Makuch, Lewicki, Federowicz, Żardecki, Myjak, Jampolski, T. Staruch, A. Staruch, Jedynak.

U s t a w a

z dnia . . . . zmieniająca § 1, 2, 4, 8, 10, 15, 18, 19, 20. ustawy z dnia 12. czerwca 1907 r., ogłoszonej w Dzienniku ust. i rozp. kraj. z dnia 30. września 1907 nr. 101.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Dotychczasowe brzmienie § 1, 2 4, 8, 10, 15, 18, 19, 20. ustawy o kształceniu nauczycieli, oraz o uzdolnieniu do nauczania w szkołach ludowych z dnia 12. czerwca 1907 r., Dziennik ust. kraj. nr. 101 uchyla się i paragrafy te mają opiewać, jak następuje:

§ 1.

Zadaniem seminaryów nauczycielskich męskich i żeńskich dla szkół ludowych jest wykształcenie takich sił nauczycielskich, które na podstawie swej ogólnej i zawodowej wiedzy i uzdolnienia, oraz pod względem swego wychowania i charakteru sprostać mogą zadaniu nauczyciela ludowego.

§ 2.

Ażeby wykształcić siły nauczycielskie dla szkół ludowych, będą plany naukowe seminaryów obok nauki języków kłaść nacisk na nauki przyrodniczo-rolnicze, jako też na naukę rysunków.

Nauka historyi uwzględni historyę powszechną, austryacką i kraju ojczystego.

Ogólna nauka muzyki i śpiewu oraz gra na skrzypcach stanowią we wszystkich seminaryach męskich i żeńskich przedmiot nauki obowiązkowej, gra na fortepianie i organach przedmiot nauki nadobowiązkowej.

Nauka przyrody uwzględniać będzie praktyczne wiadomości z rolnictwa i ogrodnictwa, oraz potrzeby szkolnej.

Nauczanie somatologii i hygieny powierzona będzie lekarzowi specyalnie do tego uzdolnionemu, któremu także jako lekarzowi szkolnemu poruczony będzie nadzór nad ogólnymi stosunkami zdrowia wychowanków i nad hygienicznym utrzymaniem lokalów szkolnych. Odpowiednie przepisy wydaje Rada szkolna krajowa po wysłuchaniu Krajowej Rady zdrowia z przyzwoleniem Ministra oświaty.

§ 4.

Seminaryom nauczycielskim męskim i żeńskim dodany będzie jako środek pomocniczy przy nauce przyrody i gospodarstwa ogród szkolny odpowiednio urządzony, oraz pole odpowiednio położone i w odpowiednim wymiarze dla nauczania i ćwiczenia wychowanków w pracach rolniczych.

§ 8.

Celem praktycznego przysposobienia wychowanków istnieje przy każdem seminaryum z polskim językiem wykładowym szkoła ludowa jako szkoła ćwiczeń i szkoła wzorowa.

Przy seminaryach nauczycielskich urządzonych pod względem języka wykładowego utrakwistycznie, istnieć będzie dla każdego z dwóch języków wykładowych osobna szkoła ćwiczeń.

Szkołę ćwiczeń utrzymywaną przez państwo może wyjątkowo zastąpić także inna szkoła publiczna wzorowo urządzona.

Szkoła ludowa ma w regule cztery klasy, może być jednak urządzoną także jako więcej klasowa.

Liczba uczniów w poszczególnych klasach szkoły ćwiczeń nie może przekraczać czterdziestu.

§ 10.

Plany naukowe, rozkład przedmiotów na poszczególne kursa roczne i liczbę godzin nauki dla seminaryów oraz dla połączonych z niemi klas przygotowawczych, ogródków dziecięcych i specyalnych kursów nauczania ustanawia Rada szkolna żrajowa z przyzwoleniem Ministra oświaty, biorąc za podstawę postanowienia ustawy państwowej o szkołach ludowych oraz szczegółowe wskazówki podane w poprzedzających paragrafach niniejszej ustawy.

Bliższe postanowienia o urządzeniu językowem seminaryów utrakwistycznych, wydaje Rada szkolna krajowa z przyzwoleniem Ministra oświaty.

Plan naukowy szkoły ćwiczeń układa konferencya nauczycielska z uwzględnieniem planu nauki normalnego przepisanego dla szkół ludowych w kraju i przedkłada go Radzie szkolnej krajowej do zatwierdzenia.

Pod względem zewnętrzego i wewnętrznego porządku w szkołach ćwiczeń obowiązują normy wydane dla szkół ludowych publicznych, o ile nie będę wydane specyalne przepisy.

§. 15.

Świadectwo dojrzałości uprawnia do prowizorycznej służby nauczycielskiej we wszystkich szkołach ludowych, o ile kandydat ze względu na znajomość języków świadectwem tem wykazaną odpowiada wymaganiom szkoły, do której ma być przeznaczony.

Do stałego zamianowania nauczycielem w szkołach ludowych pospolitych wymagane jest świadectwo kwa-

lifikacyi nauczycielskiej dla pospolitych szkół ludowych, które uzyskuje się przez egzamin kwalifikacyjny nauczycielski po najmniej dwuletnim zadowalniającem zajęciu w praktycznej służbie nauczycielskiej w szkole ludowej publicznej lub posiadającej prawo publiczności. Do szkół ludowych pospolitych, w których drugi język krajowy lub język niemiecki jest przedmiotem nauki obowiązkowym, wykazać się należy uzdolnieniem nauczania tych języków. Przy egzaminach kwalifikacyjnych do szkół pospolitych należy więc na żądanie kandydata przez wynik egzaminu stwierdzić, czy jest uzdolnionym uczyć także drugiego języka krajowego, względnie języka niemieckiego w szkołach ludowych pospolitych.

§ 18.

Celem dalszego wykształcenia do zawodu nauczycielskiego w przedmiotach nauki szkół ludowych odbywać się będą corocznie przez przeciąg jednego roku szkolnego przy seminaryach nauczycielskich lub innych zakładach naukowych dwa kursa wydziałowe dla dwóch z powyżej wymienionych zawodowych grup wydziałowych.

Na kurs wydziałowy przyjmować się będzie abituryentów seminaryów nauczycielskich męskich, którzy uzyskali świadectwo dojrzałości z odznaczeniem, bezpośrednio po ukończeniu seminaryum, oraz nauczycieli ludowych, którzy złożyli egzamin kwalifikacyjny do szkół ludowych pospolitych z odznaczeniem lub też wykazują szczególniejsze zamiłowanie i przygotowanie do przedmiotów jednej z trzech grup naukowych wymienionych w § 16.

Pierwszych utrzymuje się na czas trwania kursu w dalszem pobieraniu stypendyum, które w seminaryum nauczycielskiem posiadali; drudzy otrzymują urlop z pełnymi poborami.

Liczba słuchaczów niema przenosić trzydziestu pięciu.

§ 19.

Celem dalszego wykształcenia nauczycieli w nauce i nabycia praktycznych wiadomości z rolnictwa i ogrodnictwa, jako też dostarczenia praktycznych wiadomości z dziedziny handlu i przemysłu potrzebnych nauczycielom ludowym do nauczania w szkołach wydziałowych urządzane będą specyalne kursa dla nauczycieli ludowych przy szkołach rolniczych, przemysłowych i handlowych.

Na kursa te przyjmowani będą kandydaci, którzy po złożeniu egzaminu kwalifikacyjnego najmniej przez trzy lata byli dodatnio czynni i wykazali wybitne zamiłowanie w przedmiotach, których na kursie słuchać mają.

Liczba słuchaczy kursu nie ma przekraczać dwudziestu.

Frekwentanci otrzymają na czas kursu urlop z pełnymi poborami.

Programy ułoży i miejsce, i czas trwania kursu oznaczy Rada szkolna krajowa z przyzwoleniem Ministra oświaty.

§ 20.

Nauka na wszystkich kursach nauczycielskich jest bezpłatna.

Wydatek na kursa nauczycieli wydziałowych i na kursa specyalne rolnicze, ogrodnicze, handlowe i przemysłowe pokrywany będzie ze środków państwa.

Art. II.

Postanowienia tej ustawy obowiązują od początku roku szkolnego następującego po jej ogłoszeniu.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi Wyznań i Oświaty.

W n i o s e k

posła Witosa i tow. w sprawie założenia szkoły koszykarskiej w powiecie tarnowskim.

Wysoki Sejmie!

Koło brzegów rzek Dunajca i Biały znajdują się bardzo znaczne obszary wikliny koszykarskiej, która jako surowy materyał bywa rok rocznie wywożoną setkami wagonów poza granice kraju, wracając potem jako gotowy wyrób, płacony dobrymi pieniądzmi.

Ludność miejscowa i okoliczna mogłaby znaleźć odpowiednie zarobki przy wyrobie różnych sprzętów w zakres koszykarstwa wchodzących, gdyby posiadała potrzebne w tym zawodzie wykształcenie.

Wykształcenie to mogłaby dać tylko szkoła koszykarska założona w jednej z gmin tarnowskiego powiatu, lub też kurs koszykarski tamże urządzony.

Wysoki Sejm raczy zatem uchwalić.

Poleca się Wydziałowi krajowemu:

1) ażeby przeprowadził badania, czy więcej odpowiedniem byłoby założenie szkoły koszykarskiej, czy też urządzenie kursu;

2) ażeby w porozumieniu z Wydziałem powiatowym w Tarnowie oznaczył, która gmina najwięcejby się do tego nadawała;

3) ażeby z wnioskami odpowiednimi przyszedł przed Sejm na następną sesyę sejmową.

We Lwowie dnia 25 września 1909.

Wnioskodawca:
Witos.

Stapiński, Stefczyk, Myjak, Styła, Krężel, Cieluch. Bis, Cipser, Jampolski, Wasung. Bojko. Lewakowski. Jedynak, Szwed.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd o zniesienie podatku klasowo-domowego od domów składających się z jednej i dwóch części mieszkalnych.

We Lwowie, dnia 25. września 1909.

Wnioskodawca:
Szwed w. r.

Kiweluk, Stapiński, Szwed, Myjak Styła, Krężel, Długosz, Bernadzikowski, Lewakowski, Skołyszewski, Cieluch, Żardecki, Witos, Jampolski.

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Na krajowej drodze prowadzącej z Koniecznej do Gorlic, o długości 29 km., ustanowiony szereg myt, wynoszących razem 1·76 K za jazdę tam i z powrotem, a mianowicie: w gminie Siary 64 hal., w gminie Kopica ruska 48 hal., w gminie Na Magórze 32 hal., a w Koniecznej również 32 hal.

Uboga ludność włościańska okolicy zmuszona jest przy każdej jeździe do Gorlic na wezwanie władzy lub sądu, do lekarza lub adwokata, wreszcie udając się ze skromnym swoim produktem na targ, — opłacać kwotę 1·76 K, której wysokość wobec panującego w okolicy tej ubóstwa przedstawia się jako niesłychane obciążenie. To też cała ludność zamieszkała przy wspomnianej drodze łączy się w prośbie o zniesienie myt na omawianej drodze, z tem, iżby w razie niemożności doraźnego zniesienia myt na całej linii, nastąpiło ono sukcesywnie.

Wobec tego wnoszę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zarządził zniesienie myt na drodze Konieczna-Gorlice w ten sposób, iżby

w roku 1910 zniesione zostały myta w Siarach, zaś w następnych w reszcie gmin po kolei.

Wnioskodawca:
Długosz w. r.

Bis, Kiweluk, Skołyszewski, Komorowski, Sobolewski, Jedynak, Cieluch, Zamoyski, Lewakowski, Jampolski, Krężel, Stefczyk, Wrześniowski, Lewicki, Kurowiec.

W n i o s e k

p. Bandrowskiego i tow. o zmianę ustawy krajowej o szkołach realnych.

Podpisani czynią wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

./. załączony ./. projekt zmian ustawy z dnia 24. sierpnia 1899 o szkołach realnych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie, dnia 24. września 1909.

Wnioskodawca:
Bandrowski w. r.

Stapiński, Długosz, Jaworski, Maiss, Kleski, Leo, Laskowski, Skołyszewski, Federowicz, St. H. Badeni, A. Lubomirski, Stadnicki, Jahl, Kędzior, Rayski, Sala, Adam, Gołuchowski, Halban, Wassung, Maryewski, Doliński, Landau, Stefczyk, Rutowski, Jabłoński, Skarbek, Tertil, Michałowski, Łazarski, Bojko, Schätzel, Pawlewski, Bednarski, Sare, Głąbiński, Gniewosz, Ciuchciński.

U s t a w a

z dnia . . . . zmieniająca §§ 3., 4., i 5., 10 A, 10 B i 10 C, ustawy z dnia 24. sierpnia 1899 l. 108 Dz. u. kr.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§ 1., 2., 3., 4., i 5. ustawy z dnia 24. sierpnia 1899 l. 108 dz. u. kr. tracą moc obowiązującą, w miejsce zaś §§ 1., 2., 10 A, B, i C wchodzą w życie następujące:

§ 1. Zadaniem szkoły realnej jest:

1) podawać wykształcenie ogólne ze szczególnem uwzględnieniem praktycznych warunków życiowych na podstawie nauk matematyczno-przyrodniczych i języków nowożytnych;

2) przygotowywać go wyższych zakładów naukowych, do których dostęp abituryentom tych szkół jest otwarty.

§. 2. Szkoły realne składają się z 8 klas, z których każda stanowi kurs roczny.

§ 10. A. Przedmiotami obowiązkowymi są:

a) Religia.

b) Języki a mianowicie: język wykładowy, następnie język niemiecki i język francuski lub angielski.

c) Historya powszechna ze szczególnem uwzględnieniem historyi nowożytnej oraz historya austryacka i ojczysta.

d) Geografia z uwzględnieniem statystyki, geografii ekonomicznej i krajoznawstwa.

e) Matematyka.

f) Historya naturalna (botanika, zoologia, mineralogia i geologia, biologia ogólna, ogólna nauka o przyrodzie).

g) Fizyka.

h) Chemia.

i) Geometrya wykreślna i rysunki geometryczne.

k) Propodeutyka filozofii.

l) Rysunki odręczne.

m) Gimnastyka.

n) Kaligrafia.

Uwaga. Nauka przedmiotów wyliczonych pod d, f, g, h, odbywa się przy jak najszerszem zastosowaniu ćwiczeń praktycznych uczniów.

B) Przedmioty względnie obowiązkowe:

Drugi język krajowy jest względnie obowiązkowym dla tych uczniów, których rodzice lub opiekunowie z początkiem roku szkolnego wyraźnie oświadczą, że ich synowie lub pupile przynajmniej przez dwa lata będą brali udział w nauce tego języka. Takim uczniom wolno rozpoczętą naukę przed upływem powyższego czasu przerwać tylko z ważnych powodów za przyzwoleniem Rady szkolnej krajowej.

W każdej szkole realnej musi być dana sposobność pobierania nauki drugiego języka krajowego. Nadto będzie udzielanym język łaciński celem przygotowania abituryentów do egzaminu dopełniającego w myśl rozp. c. k. Ministerstwa Wyzn. i Ośw. z dnia . . .

C) Przedmiotami wolnymi są:

Język angielski lub francuski — o ile jeden z nich nie jest obowiązkowym — śpiew i stenografia. Inne przedmioty wolne mogą być w szkołach realnych zaprowadzone w miarę potrzeby za zezwoleniem Ministra Wyznań i Oświecenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Memu Ministrowi Wyznań i Oświecenia.

N a g ł y w n i o s e k

posła Tymoteusza, Starucha i tow. w sprawie elementarnej klęski tj. pożaru we wsi Poruczynie, powiat Brzeżany.

Dnia 5. czerwca 1909 powstał silny ogień we wsi Poruczynie i w kilku chwilach zniszczył 45 gospodarskich zabudowań z całym ruchomym majątkiem, z tych jakaś część była ubezpieczona a szkoda przewyższa 150.000 K.

Wieś Poruczyn należy do najbiedniejszych gmin pow. brzezińskiego i chociaż starostwo zarządziło składki po wszystkich gminach brzezińskiego powiatu dla tych biednych pogorzelców, wszystko to tylko w małej mierze ich poratowało, dlatego jest koniecznem, by kraj przyszedł im również z pomocą.

Podpisani stawią wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić odpowiednią zapomogę dla pogorzelców w Poruczynie pow. Brzeżany.

Wnioskodawca:
Tymoteusz Staruch.

Winniczuk, A. Staruch, Kiweluk, Oleśnicki, Sandulak, Krysowaty, Sodomora, Hanczakowski, Myreniuk-Zajaczuk, Makuch, Dumka, Skwarko, Lewicki, Kurowicz, Tracz.

N a g ł y w n i o s e k

posła Tymoteusza Starucha i tow. w sprawie elementarnej klęski, t. j. pożaru w Budyłowie pow. Brzeżany.

Dnia 12. sierpnia 1909 wybuchnął groźny pożar w Budyłowie, pow. Brzeżany, i zniszczył 38 gospodarstw do szczętu ze wszystkiemi gospodarskiemi narzędziami a nawet niektórzy mieli już zwiezione zboże z pola i to spaliło się. Z tych 38 gospodarzy było tylko 7 ubezpieczonych, a ogólna szkoda wynosi zwyż 100.000 K.

Mieszkańcy Budyłowa są bardzo biedni, a ta katastrofa teraz pod zimę

strasznie ich dotknęła, dlatego koniecznem jest, by kraj przyszedł im z pomocą, w tem nieszczęściu.

Dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić odpowiednią zapomogę dla pogorzelców w Budyłowie, pow. Brzeżany.

Pod względem formalnym proszę wniosek ten odesłać do komisyi budżetowej.

Wnioskodawca:
Tymoteusz Staruch

Sandulak, Winniczuk, A. Staruch, Kiweluk, Oleśnicki, Sodomora, Tracz, Krysowaty, Myroniuk-Zajaczuk, Makuch, Dumka, Lewicki, Kurowiec, Hanczakowski, Skwarko.

N a g ł y w n i o s e k

posła Antoniego Starucha i tow. w sprawie wielkiej posuchy w powiecie liskim.

Powiat liski nawiedziło tego lata wielka posucha, przez całe trzy miesiące nie było deszczu otóż siana i zbiory były straszne liche i ludności grozi wielki brak paszy, z tej przyczyny cene bydła spadła do niesłychanie nizkiej ceny tak, że krowa, która przedtem była w cenie 163 K, obecnie nikt nie chce dać i 80 K. A kiedy zważywszy, że włościanie powiatu liskiego wyłącznie z chowu bydła utrzymują się, to rzeczywiście grozi im wielka ruina, bo z braku paszy muszą za bezcen pozbywać się bydła.

Dlatego podpisani stawią wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić odpowiednią zapomogę dla włościan powiatu liskiego w celu zakupna paszy.

Pod względem formalnym proszę odesłać ten wniosek do komisyi budżetowej.

Wnioskodawca:
Antoni Staruch w. r.

Winniczuk, Sadomora, Sandulak, Senyk, Tracz, T. Starych, Dumka, Lewicki, Krysowaty, Kurowiec, Myroniuk-Zajaczuk, Kiweluk, Makuch, Oleśnicki, Hanczakowski, Skwarko.

W n i o s e k

posła Jana Kiweluka i tow. w sprawie ezolucyi do Rządu w przedmiocie ustawodawczej zmiany postanowień ustawy cywilnej co do ewikcyi przy kontraktach kupna-sprzedaży bydła.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby projekt noweli do ustawy cywilnej Radzie Państwa przedłożony uzupełnił przedłożeniem zmiany §§ 924—928 u. c. w tym kierunku, iżby terminy odpowiedzialności ewikcyjnej przy sprzedaży bydła były znacznie skrócone, względnie, by odpowiedzialność ta została uchyloną tam, gdzie brak pomyłek ewikcyę usprawiedliwiających przy oddaniu bydła przez oględziny fachowego znawcy i jego świadectwo stwierdzony został.

Wnioskodawca:
Kiweluk w. r.

Makuch, T. Staruch, A. Staruch, Sandulak, Dumka, Winniczuk, Kurowiec, Krysowaty, Krynicki, Lewicki, Myroniuk-Zajaczuk, Oleśnicki, Skwarko. Sodomora, Hanczakowski.

W n i o s e k

posła Hanczakowskiego i tow. w sprawie kreowania c. k. Sądu powiatowego w Wysocku wyżnem powiatu politycznego Turka.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd o utworzenie c. k. Sądu powiatowego w Wysocku wyżnem pow. Turka w jak najkrótszym czasie.

Wnioskodawca:
Hanczakowski w. r.

Tracz, Senyk, Kurowiec, Sandulak, Dumka, Makuch, A. Staruch, Lewicki, Kolpaczkiewicz, Krysowaty, Krynicki, Myroniuk-Zajaczuk, Kiweluk, Skwarko.

W n i o s e k

p. Hanczakowskiego, i tow. w sprawie kreowania c. k. Sądu powiatowego w Perehińsku powiatu polit. Dolina.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa sie c. k. Rząd o utworzenie c. k. Sądu powiatowego w Perehińsku powiatu polit. Dolina w jak najkrótszym czasie.

Lwów, dnia 25. września 1909.

Wnioskodawca:
Hanczakowski w. r.

Tracz, Senyk, Kurowiec, Sandulak, Dumka, Makuch, A. Staruch, Lewicki Kołpaczkiewicz, Krysowaty Krynicki, Myroniuk-Zajaczuk, Kiweluk, Skwarko.

W n i o s e k

posła Hanczakowskiego i tow. w sprawie zmiany instrukcyi Wydziału krajowego z 11/12 1907 l. 115.913 normującej sposób przyznawania i wypłat pożyczek reprezentacyom powiat. na ogniotrwałe krycie dachów przez ludność małych miasteczek i wsi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu zmianę postanowień instrukcyi Wydziału krajowego z 11/12 1907 l. 115.913 w sprawie pożyczek z krajowego funduszu pożyczkowego dla Reprezentacyj powiatowych na ulżenie krycia budynków materyałem ogniotrwałym przez ubogą ludność — a to w tym kierunku, że przyznawane względnie udzielane reprezentacyom powiatowym pożyczki bezprocentowe na powyższy cel, mają być w całej przyznanej kwocie za zeznaniem jednego tylko skryptu wypłacane, a Wydział powiatowy z końcem każdego roku ma zdać sprawę z użycia pożyczki.

We Lwowie, dnia 25. września 1909.

Wnioskodawca:
Hanczakowski w. r.

Tracz, Senyk, Kurowiec, Sandulak, Dumka, Makuch, Lewicki, Kołpaczkiewicz, Krysowaty, A. Staruch, Krynicki, Myroniuk-Zajaczuk, Kiweluk, Skwarko, Korol.

W n i o s e k

posła Hanczakowskiego i tow. w sprawie utworzenia c. k. Sądu powiatowego w Łomnej pow. Turka.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd o utworzenie c. k. Sądu powiatowego w Łomnej pow. Turka w jak najkrótszym czasie.

We Lwowie, dnia 25. września 1909.

Wnioskodawca:
Hanczakowski w. r.

Tracz, Senyk, Kurowiec, Sandulak, Dumka, Makuch, A. Staruch, Kewicki, Kołpaczkiewicz, Krysowaty, Korol, Krynicki, Myroniak-Zajaczuk, Kiweluk, Skwarko.

W n i o s e k

posła Dumki w sprawie wezwania c. k. Rządu o uwolnienie w drodze ustawodawczej małych gospodarzy gruntowych od podatku gruntowego i zaprowadzenie w tym podatku stopy progresywnej.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w drodze ustawodawczej przeprowadził reformę podatku gruntowego w ten sposób, iżby małe gospodarstwa gruntowe, z których roczny dochód nie przewyższa 600 K, były uwolnione od podatku gruntowego, natomiast iżby zaprowadzoną została przy wyższych dochodach

z gospodarstwa gruntowego stopa progresywna.

Wnioskodawca:
Dumka w. r.

Winniczuk, Sandulak, A. Staruch, T. Staruch, Sodomora, Kurowiec, Skwarko, Kiweluk, Lewicki, Makuch, Oleśnicki, Tracz, Myroniuk-Zajaczuk, Hanczakowski.

W n i o s e k

posła Hanczakowskiego w sprawie założenia zawodowej szkoły przemysłowej w Turce, względnie w jednej z miejscowości powiatu politycznego nad Stryjem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zarządził przeprowadzenie odpowiednich studyów nad tem, jakiego rodzaju przemysł miałby widoki na rozwój w powiecie Turka i aby na podstawie tych studyów przystąpił w jak najkrótszym czasie do założenia zawodowej szkoły przemysłowej w tym powiecie, pomieszczając tę szkołę w Turce lub w innej miejscowości tego powiatu jak n. p. Komarniki, Łomna, Borynia, Rozłucz, Wysocko wyżne.

We Lwowie, 25. września 1909.

Wnioskodawca:
Hanczakowski w. r.

Krysowaty, Moroniuk-Zajaczuk, Tracz, T. Staruch, A. Staruch, Winniczuk, Kurowiec, Sodomora, Sandaluk, Senyk, Makuch, Kołpaczkiewicz, Krynicki, Korol.

W n i o s e k

posła Tracza i tow. w sprawie ustanowienia geometrów przy sądach powiatowych.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przy Sądach powiatowych ustanowił geometrów, którzyby:

a) z urzędu wykonywali dla stron potrzebne do aktów prawnych pomiary gruntów;

b) byli pomocni sądom w utrzymywaniu zgodności stanu faktycznego posiadania ze stanem hipotecznym;

c) byli znawcami swego fachu w sprawach sądowych.

Lwów, dnia 25. września 1909.

Wniosuodawca:
Tracz w. r.

Senyk, Skwarko, Hanczakowski, Kiweluk, Krysowaty, Myroniuk-Zajaczuk, Sandulak, T. Staruch, A. Staruch, Lewicki, Sadomora, Makuch, Kurowiec, Korol, Winniczuk, Kołpaczkiewicz.

I n t e r p e l a c y a

posła dr. Kurowca i tow. do JE. pana Namiestnika jako prezydenta dyrekcyi domen i lasów w sprawie niedozwolenia całkowitego albo i częściowego wypasu bydłu w lasach kameralnych kałuskiego powiatu i prześladowań włościan wysokiemi karami pieniężnemi przez c. k. starostwo w Kałuszu.

Ministerstwo rolnictwa w r. 1897, by przyjść z pomocą biednym włościanom w chowaniu rogatego bydła, wydało okólnik do dyrekcyi domen i lasów, aby pojedyncze zarządy kameralne wynajmywały t. zw. fachy lasowe, w których niema t. zw. kultur, t. j. sadzonek, pojedynczym włościanom albo całym spółkom za opłatą od pojedynczej sztuki, jednak niektóre c. k. zarządy nie tylko nie stosują się do tego okólnika, ale wprost wyszukują różne przeszkody i prześladują włościan do niemożliwych granic. I tak c. k. zarząd dóbr skarbowych w Petrance nie chciał wynająć paszy w lasach kameralnych włościanom

z Petranki, Równej i Łóziany, a trzeba wiedzieć, że te gminy są biedne i nie mają żadnych pastwisk gminnych, a żyją i utrzymują swoje rodziny wyłącznie z chowu bydła. Gminy te dopiero za interwencyą swoich delegatów u Ekscelencyi pana Namiestnika, wyjednały u dyrekcyi domen i lasów we Lwowie, że mieszkańcom naprowadzonych gmin dozwolono paść bydło. Jednak pomimo nakazu c. k. Dyrekcyi we Lwowie, aby dokuczyć włościanom, kalącym się u Jego Ekscelencyi wynalazł sposób, kierownik zarządu w Petrance, mianowicie taki: wynalazł pojedynczym włościanom paszę, jednak zamiast wynająć gospodarzowi na 1 sztuki bydła, wynajął na 3, a drugiemu zamiast na 3 sztuki, wynajął na 1. W ten sposób postąpił sobie z mieszkańcami Łoziany, a to zato, ażeby uniemożliwić mieszkańcom bydło, bo i jak może gospodarz korzystać z takiego wynajęcia, kiedy na jedną połowę bydła ma wypas, o drugą musi pozostawić w domu albo najmować sługę, by ten pasł drugą połowę gdzieindziej. A dalej za wszelkie najmniejsze szkody zaraz z c. k. starostą Tokarzem ponakładał drakońskie kary. I tak: Dmytro Nespiak Danyła dostał 9 K 80 h kary, Mikołaj Kawa Michała 13 K 30 h. Iwan Nespiak Nykoły Zaseckyj 23 K 95 h. Ołeksa Dżegoła 4 K 80 h. Iwan Borynec Małes 50 K 20 h. Mikołaj Nespiak Zaseckyj 61 K 15 h. Dmytro Słowban 25 K 70 h. Dmytro Daniw Czekil 9 K 5 h. Nykoła Ozar 21 K 65 h. Wasyl Kernicki 34 K 40 h. Michał Kernicki Wasyla 8 K 40 h. Stefan Hryciw Bojko 33 K 50 h. Wasyl Jukisz 12 K 50 h. Jakób Luczak 99 K 50 h. (Razem 14). Wszyscy ci włościanie pochodzą z gminy Łoziany.

Oprócz tego dostali jeszcze zawiadomieniem l. 15.275 z c. k. starostwa w Kałuszu zakaz wzbraniający im wypasu.

W miesiącu lipcu nałożył sekretarz Tokarz takie kary na następujących włościan w kwocie do 5 K.

Ołeksa Drakan 1·12+0·50 K.

Stefan Hryciw 0·58+0·50 K.

Iwan Hryciw Bojko 0·58+0·50+ +1·74+0·50 K.

Magda Semianczyk Iwana 0·84+ +0·50 K.

Iwan Hawrynowski 1·16 + 0·50 + +1·16+0·50 K.

Jakób Lutczak 5·19 + 0·50 + 4·84 + + 0·50 + 2·61 + 0·50 + 3·19 + 0·50 + 2·24+ + 0·50 + 2·61 + 0·50 + 0·58 + 0·50 + 2·61+ +0·50 K.

Michał Nespiak 2·32+0·50 K.

Dmytro Sławko 2·03+0·50 K.

Mikołaj Zasecki 1·94+0·50 K.

Michał Nespiak Nykoły 1·16+0·50 K.

Iwan Nespiak Zasecki 1·16+0·50+ +0·87+0·52 K.

Nykoła Nespiak Zasecki 1·74+0·50 K.

Ilko Warwurak 0·24+0·52 K.

Iwan Jaśków 0·29+0·50 K.

Jurko Jaśków 0·29+0·50 K.

Nastia Chemij 0·25+0·50 K.

Michał Kowa Andrija 0·87+0·50 K.

Donia Sanyka 0·25+0·50 K.

Jakób Zwarycz Michała 0·50+0·50 K.

Piotr Zwarycz 0·50+0·50 K.

Wasyl Zwarycz 0·50+0·50 K.

Jurko Zwarycz 0·58+0·50 K.

Michał Rym Dmytra, Donia Rym Jacka, Mykita Szkil, Iwan Majdeński,

Iwan Lusznak, Stefan Hryciw Wikasiwskyj, Iwan Nespiak, Ołeksa Styniak Ołeksy, Nykoła Koba, Petro Szkil, Magda Kieszaycka, Michał Kulczycki, Prociw, Teofil Kulczycki Dmytro, Magda Hawryłowska, Fedor Szkil Jakima, Teodor Wankela, Mykoła Ozar Kraż, Iwan Borynec, Magas, Mykoła Ozar.

Wszyscy wyżej wymienieni gospodarze opłacili w zarządzie paszę w 5 fachach dla 150 sztuk bydła po 4 K od krowy, od małych byczków po 3 K, od byków po 6 K. Pomimo tego na wniosek c. k. kierownika skarbowego z Petranki sekretarz Tokarz nałożył grzywny od 1—6 K.

Tak samo zarządca dóbr skarbowych w Niebyłowie nie chce wynajmywać paszy w kameralnych lasach włościanom ze Słobody niebyłowskiej, Majdani i Prystupia.

I tak włościanie ze Słobody niebyłowskiej Iwan Kotyk Kostiw, Piotr Senycz, Michał Kotyk, Mikołaj Mendiak chcieli wynająć paszę dla 16 sztuk rogatego bydła factu 4, 5, 6, 9, 10, 11. Jednak mimo to, że tam sadzonek niema, wyżej wymienieni włościanie nie dostali wynajmu paszy. Stwierdzą to świadkowie Piotr Senycz, Michał Kotyk i Mikołaj Myndiak.

Również włościanie ze Śliwek i Prystupia, mimo kilkakrotnych próśb w c. k. zarządzie paszy choćby i za wielkie pieniądze nie dostali.

Podpisani zapytują Jego Ekscelencyę pana Namiestnika, czy na wyżej przytoczone fakta zarządzi dochodzenia, pokara winnych i wyda odpowiednie zarządzenia, by podobne wypadki prześladowań włościan nie powtarzały się.

Interpelant:
Kurowiec.

Sodomora, Dumka, Sandułak, Kołpaczkiewicz, Skwarko, Hanczakowski, Tracz, A. Staruch, Senyk, Myroniak-Zajaczuk, Makuch, Oleśnicki, Lewicki, Jampolski, Kiweluk, T. Staruch, Krysowaty.

Interpelacya

posła dr. Kurowca i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego w sprawie nie przedkładania zamknięcia rachunkowego kasy powiatowej w mieście Dolinie pełnej Radzie powiatowej do zatwierdzenia.

W mieście Dolinie istnieje od kilku lat kasa powiatowa, która ma milionowy obrót, a za tę kasę daje powiat doliński porękę podatkami. Kasę prowadzi odpowiednia dyrekcya z ramienia Wydziału powiatowego, a Wydział powiatowy ma nad tą kasą kontrolę. Jednak roczne zamknięcia rachunkowe powinny być przedkładane pełnej Radzie powiatowej do zatwierdzenia, co jednak dotychczas nie dzieje się, bo zamknięcia rachunkowe nie są przedkładane, a kiedy tego roku na pełnej Radzie niektórzy członkowie zażądali przedłożenia sprawozdania i dyskusyi, to, przy głosowaniu, kiedy okazała się równość głosów, marszałek powiatowy rozstrzygnął swoim głosem w niekorzyść t. zn., że zamknięcia rachunkowe roczne nie mają być dyskutowane i zatwierdzone przez pełną Radę.

Interpelanci dolińskiej kasy chcieli wglądnąć w rachunki, a to z tego powodu, za wszelkie niedokładności cały powiat gwarantuje, a dalej dlatego, że kasa jest źle prowadzoną i nie spełnia swoich celów, a mianowicie kredyt jest trudny, drógi, koszta syndykackie i administracyjne nadzwyczaj wysokie. Przeciw orzeczeniu Rady powiatowej w Dolinie wnieśli radni a mianowicie Iwan Hraboweński i tow. protest do Wydziału krajowego, jednak mimo upływu kilku miesięcy, nie mają dotychczas żadnej odpowiedzi.

Podpisani zapytują Wysoki Wydział krajowy czy i kiedy będzie ta ważna

sprawa dla dolińskiego powiatu rozstrzygniętą.

Interpelant:
Kurowiec.

Dumka, Sodomora, Sandulak, Hanczakowski, Tracz, A. Staruch, Makuch, Senyk, Jampolski, Krysowaty, Myroniuk-Zajaczuk, Kołpaczkiewicz, Skwarko, Oleśnicki, Lewicki, T. Staruch.

I n t e r p e l a c y a

posła dr. Kurowca i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieprzyznania wolnego poboru surowicy niektórym gminom powiatu kałuskiego i mieszczanom-rolnikom w Kałuszu.

Prawie wszystkie gminy powiatu kałuskiego i mieszczanie (gospodarze) z Kałusza wnieśli zeszłego roku do Wysokiego Sejmu petycye o wolny pobór surowicy. Na wniosek komisyi solnej Wysoki Sejm uchwalił rezolucye do c. k. Rządu za dozwoleniem wolnego poboru surowicy.

Wysoki Sejm zażądał wolnego poboru z przyczyn naprowadzonych w petycyach, a mianowicie ze względu na brak i lichą paszę w całym kałuskim powiecie, a dalej ze względu na to, że Ministerstwo skarbu na wolny pobór surowicy w powiatach, gdzie są solne źródła, zgodziło się. Pomimo przychylnej uchwały Wysokiego Sejmu c. k. Rząd a względnie dyrekcya skarbowa nie uwzględniła słusznych domagań niektórych gmin, jak: Niegowce, Dołpotów, Bołochów, Zawadka, Werchnia, Kałusz i inne gminy.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, z jakich przyczyn wyżej naprowadzone gminy a specyalnie Kałusz nie otrzymały wolnego poboru surowicy, a nawet nie otrzymały na petycye swoje odpowiedzi.

Interpelant:
Kurowiec.

Sodomora, T. Staruch, Dumka, Sandulak, Hanczakowski, Kołpaczkiewicz, Krysowaty, Tracz, Skwarko, A. Staruch, Jampolski, Myroniak-Zajaczuk, Makuch, Senyk, Oleśnicki, Lewicki, Kiweluk.

I n t e r p e l a c y a

posła dr. Kurowca i tow. do c. k. Namiestnika Jego Ekscelencyi M. Bobrzyńskiego w sprawie nieprawnego odroczenia przez c. k. starostwo w Kosowie wyborów Zwierzchności gminnej w Krzyworówni.

Po 9 latach urzędowania starej Rady gminnej rozpisano na koniec na dzień 31. lipca b. r. wybory do Rady gminnej, które rzeczywiście w oznaczonym terminie odbyły się w obecności c. k. komisarza starostwa p. Mozkowskiego. Kiedy w oznaczonym terminie nikt z mieszkańców nie wniósł protestu przeciw nowej Radzie gminnej doniosła Zwierzchność gminna c. k. starostwu w Kosowie, że przeprowadzone wybory do Rady gminnej są prawomocne i naznaczyła wybór nowej Zwierzchności gminnej na dzień 13. września 1909. Z niewiadomych zaś przyczyn Zwierzchność gminna telegraficznie odniosła się do c. k. starostwa dnia 11/9 1909 do l. 25.367 telegraficznego doniesienia, że przesuwa wybory Zwierzchności gminnej w Krzyworówni z dnia 13/9 na 17/9 b. r.

I rzeczywiście dnia 17/9 zeszli się w oznaczonej porze nowo wybrani radni, by wybrać nową Zwierzchność gminną; wtedy to przybył jeden z mieszkańców imieniem Hnat Słowak (nie radny) i podał od c. k. starostwa w Kosowie pismo naczelnikowi gminnemu Fedowy Maksymiakowi. Pismo to wedle odpisu brzmi tak:

O d p i s.

L. 25.752.

Kosów dnia 15. września 1909.

Do
Zwierzchności gminnej
w Krzyworówni.

Odnośnie do telegraficznego doniesienia de praes: 11/9 1909 l. 25.357 po-

lecam Zwierzchności gminnej wstrzymać przeprowadzenie wyboru nowej Zwierzchności gminnej, gdyż wedle złożonego w tutejszem c. k. starostwie protokolarnego oświadczenia Hnata Słowaka i Maksyma Gołycza nie odstąpili oni wcale od wniesionych przeciw wyborom Rady gminnej protestów.

Polecam przeto Zwierzchności gminnej przedłożyć wniesione protesta wraz z wszelkiemi aktami i protokolarnem oświadczeniem tych, którzy od protestu odstąpili, bez względu na odstąpienie, natychmiast c. k. namiestnictwu i aż do decyzyi tej władzy wyborów Zwierzchności gminnej nie przeprowadzać.

O wykonaniu należy mi donieść odwrotną pocztą.

Kierownik c. k. starostwa:
dr. Schwarz m. p.

Wobec tego nowowybrani radni nie mało zdziwili się, że na protokolarne oświadczenie jednego z mieszkańców Hnata Słowaka — bo Maksym Gołycz, obecny w gminnej kancelaryi, po odczytaniu pisma c. k. starostwa oświadczył, że żadnego protokolarnego oświadczenia w c. k. Kosowie nie robił — c. k. starostwo wstrzymało wybór Zwierzchności gminnej, nie zważając na to, że urzędowo od starej Zwierzchności gminnej ma doniesienie, że protestów niema i że tem samem wybory nowej Rady są prawomocne.

Wprawdzie wniesione były dwa protesty w terminie, ale były przez interesowanych odwołane, a ustawa nie przewiduje takiego wypadku, by można systować wybory Zwierzchności gminnej przez to, że były protesty, chociaż ich potem odwołano i w obecności naczelnika gminy podarto. Dlatego podpisani zapytują c. k. Namiestnika.

1) Czy bezprawne systowanie wyborów Zwierzchności gminnej w Krzyworówni przez c. k. starostwo w Kosowie, nie jest podeptaniem ustawy gminnej?

2) Czy udzielenie reskryptu interesowanemu Hnatowi Słowakowi, by ten powyższe orzeczenie oddał wójtowi, nie poniża tak Zwierzchności gminnej jak nowo wybranej Rady?

3) Czy nie należało telegraficznie, jak pierwszym razem systować wybory Zwierzchności gminnej, aby wójt mógł był naprzód o tem zawiadomić nowowybranych radnych, oraz by oni nie potrzebowali tracić drogiego czasu na pusty chód do gminy kancelaryi, która w tych górskich stronach jest oddalona od zapór radnych na 15 km.?

4) Czy Wysokie c. k. Namiestnictwo zamyśla temu bezprawnemu postępowaniu c. k. starostwa w Kosowie udzielić swego placet?

Interpelant:
dr. Kurowiec.

Sodomora, Dumka, Sandulak, Hanczakowski, A. Staruch, Makuch, Senyk Krysowaty, Myroniak-Zajaczuk, Skwarko, Oleśnicki, Lewicki, Jampolski, Kiweluk, Kołpaczkiewicz, T. Staruch.

Interpelacya

posła Kurowca i tow. do Jego Ekscelencyi pana Namiestnika jako prezydenta Rady szkolnej krajowej w sprawie pozostawienia p. Ludwika Popowicza na posadzie kierownika szkoły w gminie Wierzchnia powiatu kałuskiego.

W gminie Wierzchnia powiatu kałuskiego, jest kierownik szkoły p. Ludwik Popowicz, 71-letni starzec, który wysłużył pełnych 40 lat. Nauczyciel ten, kiedyś dobry pedagog, cierpi wskutek starości na rozmiękczenie mózgu i wobec swej nieuleczalnej choroby zachowuje się wśród dzieci niemoralnie, a zamiast nauki wypowiada nieprzyzwoite powiastki i prowadzi się niemo-

ralnie wśród mieszkańców. Mieszkańcy odnosili się ze skargami kilkakrotnie tak do Rady okręgowej jak i krajowej. Tak w Radzie okręgowej jak i krajowej obiecano, że z nowym rokiem szkolnym szkoła będzie obsadzona nową siłą nauczycielską. Pomimo tych obietnic pozostawiono z nowym rokiem szkolnym dalej p. Ludwika Popowicza, kierownikiem szkoły w gminie Wierzchnia, bo tak chce c. k. starosta w Kałuszu, któremu na oświecie ruskiego chłopa nic nie zależy, a przeciwnie proteguje słabego i zdzieciniałego starca na szkodę całej gminy.

Podpisani zapytują Jego Ekssełencyę pana Namiestnika czy i kiedy szkoła w Wierzchni, powiatu kałuskiego, będzie obsadzona odpowiednią siłą nauczycielską i jak długo potrwa jeszcze ten anormalny stan.

Interpelant:
dr. Kurowiec.

Dumka, Sodomora, Sandulak, Hanczakowski, Tracz, A. Staruch, Makuch, Senyk, Krysowaty, Myroniak-Zajaczuk, Kołpaczkiewicz, Skwarko, Oleśnicki, Lewicki, Jampolski, Kiweluk, T. Staruch.

I n t e r p e l a c y a

dr. Jana Makucha i tow. do Jego Eks. Namiestnika Galicyi w sprawie bezprawnego urzędowania Stefana Zwarycza w Łokułkach ze Słobódką i Jacówką, tłumackiego powiatu i w sprawie postępowania c. k. starostwa w Tłumaczu przy załatwieniu protestu przeciw wyborom do Rady gminnej w Łokutkach.

Już 17. lat wójtuje w gminie Łokułki ze Słobódką i Jacówką, pow. tłumackiego, wójt Stefan Zwarycz (od lutego 1893 r.) członek Rady powiatowej w Tłumaczu.

Uchwał Rady gminnej jemu albo panom z Wydziału powiatowego niemiłych nie wykonuje, albo wnosi przeciw nim rekurs do Rady powiatowej, aby wszystko na swojem postawić.

W skład gminy wchodzą dosyć daleko od siebie odalone trzy wsie tak, że miejsce sprawy danych wsi musi załatwiać miejscowy urzędnik danej wsi, wójt w jednej, zastępca wójta w drugiej, a asesor w trzeciej wsi, za co pobierają odpowiednią płacę, chociaż Rada gminna uchwalała w ostatnich czasach o wiele większą płacę urzędnikom gminnym, jak pobierali ich poprzednicy, to mimo to oni nią nie zadawalniają się. Na wniesione przez wójta Stefana Zwarycza zażalenie, Wydział powiatowy podnosi płacę pisarzowi gminnemu, zastępcy wójta i asesorowi znacznie więcej, a wójtowi pół trzecia razy większą płacę jak Rada gminna uchwaliła (na rok 1908) i to bezprawnie, bo Wydziałowi powiatowemu nie przysługuje prawo podwyższenia płacy funkcyonaryuszom gminnym przeciw uchwale Rady gminnej. Wójt ten przy każdej sposobności wyzyskuje biedną ludność. Na przykład za paszporty na bydło brał po 14. h od jednej sztuki (za krowę z ssącem cielęciem 28 h) przez 2 lata: a kiedy Rada gminna uchwaliła od konia i dorosłej sztuki bydła rogatego po 10. h a od bezróg po 8. h, pomimo tego pobiera wójt dalej po 12. h od sztuki za paszport.

Za rok 1906, 1907 i 1908 nie wykłanał ani nie przedkładał Radzie gminnej zamknięć rachunków gminnych, chociaż tego radni jednogłośnie na posiedzeniu Rady gminnej dnia 2. stycznia 1909 domagali się. Radę gminną zwołuje chyba raz w rok celem uchwalenia budżetu, którego nie wykłada według przepisu ustawy gminnej do przeglądu; n. p. budżet na r. 1909 uchwalono w styczniu 1909, a od tego czasu nie zwoływał ani jednego posiedzenia Rady gminnej do tej pory.

Asesorem w Jacówce szwagier wójta Jan Krzemiński; chociaż przed kilku

laty jako asesor karany za kradzież przez tłumacki sąd, a w dodatku człowiek chorowity, tak urzęduje 17. rok, że tylko za darmo płacę pobiera, bo we wsi żadnego ładu nie robi. Siedział już za zaniedbanie swych obowiązków, w tłumaekich aresztach, a kiedy tego roku znów został pokarany, to kazał sobie przy rozdaniu zapomogowej soli dla bydła płacił po 8. h od sztuki, inaczej nie chciał dać państwowej zapomogi w soli; niektórzy biedacy musieli składać bezprawną opłatę i za tegoroczną zapomogę.

Wszystkich łajdactw trudno spisywać, zabrałoby to dużo czasu.

Kilka lat już minęło, jak miały się odbyć wybory do Rady gminnej w Łokutkach. Wójt Stefan Zwarycz tak kręcił, że aż dnia 10. września 1908 wybory te mogły się odbyć. Chociaż jak chciał wójt przeprowadzić te wybory, po galicyjsku, nie udało mu się tego zrobić. Rada gminna zażądała asystencyi c. k. komisarza przy akcie wyborczym; komisarza razem z komisyą wyborczą przeprowadzili wybory prawidłowo i ustawowo. Wójt przepadł ze swoją kliką przy wyborach do Rady gminnej. Ałe na cóż galicyjskie sztuki! Wójt razem z szumowiną zaczęli szukać za zmyślonemi przyczynami, aby wnieść przeciw wyborom protest. Znaleźli się tacy, którzy podpisali wygotowany przez wójta protest.

Z powodu zaprotestowania wyborów wójtuje Stefan Zwarycz ze swymi zausznikami dalej, i nadal pisarzem minnym jest urzędnik c. k. starostwa w Tłumaczu ekspedytor c. k. starostwa Józef Gill, nadal policyantem gminnym na trzy wsie jest młodziutka wdówka Politowska, na śmiech i demoralizacyę mieszkańców, chociaż Rada gminna przy uchwale budżetu o tym policyancie wyraźnie zastrzegła się, i podwyższyła płacę policyanta gminnego, by wójt nię mógł się wymawiać, że na dotychczasową płacę nie może znaleźć mężczyzny na policyanta, chociaż przed nią byli za tę płacę porządni policyanci.

A chociaż przeprowadzono prawidłowo i według ustawy, bo o to starali się wyborcy, pragnąc dobra dla swej gminy, to przecież znalazło się kilku zauszników i naganiaczy wójtowskich, którzy teryrorywali niedozwoloną agitacyę wyborców, a kiedy im nie udało się przeprowadzić po galicyjsku wyborów, wnieśli protest przeciw wyborom.

Wybory odbyły się jeszcze dnia 10. września 1908. Dopiero 12. grudnia przesłuchano na ten protest wyborczą komisyę i rządowego komisarza, którzy zapodali, że wybory odbyły się całkiem legalnie, i że podniesione w proteście zarzuty są wzięte z powietrza. Ale tak c. k. starostwa jak i Wydziałowi powiatowemu w Tłumaczu zależało bardzo na tem, aby protest uwzględniono. Poczęli się obawiać bardzo i jeździć do referenta w Wysokim c. k. namiestnictwie we Lwowie, by przecież zmiłował się nad ich benjaminkiem Stefanem Zwaryczem i jego protest uwzględnił. W dziesięć miesięcy po wyborach a w sześć miesięcy po przesłuchaniu komisyi wyborczej, przesłuchiwał dnia 1. czerwca b. r. sekretarz c. k. namiestnictwa p. Kulczycki protestujących i świadków i dowiedzenie przez nich prawdziwości zarzutów naprowadzonych w proteście. Protestujących zapisał Stefan Zwarycz, by ich nakłonić do podtrzymania przy przesłuchaniu całkiem nieprawdziwych zarzutów.

Przy przesłuchaniu 1. czerwca b. r. zeznali świadkowi, zapodani przez protestujących, że fakta nadużyć i nieprawidłowości w proteście podniesione nieprawdziwie i to powtórzyli przy konfrontacyi w oczy protestującym a później zeznali pod przysięgą w c. k. sądzie w Tłumaczu przy rozprawie.

Musimy przeto stanowczo zaprotestować przeciw przewlekaniu protestu. Przecież c. k. namiestnictwo mogło zarządzić już przy przesłuchaniu wyborczej komisyi dnia 12. grudnia 1908 i przesłuchanie protestujących i świadków w proteście naprowadzonych, a nie czekając do dnia 1. czerwca 1909 r. z przesłuchaniem protestujących i świadków. Mimowoli musimy podejrzywać, że tak długie czekanie było spowodowane na to, aby potem taki powiatowi mogli się w sprawie zoryentować i nacisnąć na c. k. namiestnictwo do uwzględnienia protestu.

Podpisani zapytują:

1) Czy JE. p. Namiestnikowi wiadome są naprowadzone wyżej fakta bezprawnego urzędowania wójta Stefana Zwarycza w Słobódce ad Tłumacz i Wydziału powiatowego w Tłumaczu?

2) Czy zechce JE. p. Namiestnik rozpatrzeć tę sprawę i pociągnąć winnych do odpowiedzialności?

3) Co zamyśla JE. p. Namiestnik zrobić, aby tego rodzaju nadużycia i lekceważenie obowiązku rychłego załatwiania protestów nie powtarzały się?

Interpelant:
Makuch.

Winniczuk, Sandulak, A. Staruch, T. Staruch, Skwarko, Kurowiec, Sodomora Dumka, Oleśnicki, Senyk, Korol, Hanczakowski, Kiweluk, Tracz.

Interpelacya

Dra Makucha i tow. do JE. p. Namiestnika w sprawie nieprawnego wstrzymywania zarobkowej emigracyi do Prus przez c. k. Starostwo w Tłumaczu.

W połowie czerwca br. wybrało się kilkunastu rolnych robotników ze wsi Hryniowiec, tłumackiego powiatu, na robotę do Prus. Jako ludzie całkiem ciemni i w świecie niebywali, w obawie, by nie popaść w ręce niesumiennych agentów, uprosili swego współmieszkańca, Hnata Pawluka, człowieka więcej oświeconego, który bywał po większych miastach, aby towarzyszył im w drodze do biura pośrednictwa pracy w Neubrunie. Zarobkowa jednak emigracya nie ma sympatyi u rządcy miejscowego dworu, p. Strzeleckiego. Jednego i tego samego dnia zaraz w południe, kiedy partya robotników razem z Pawlukiem udali się na dworzec w Połahiczach, gdzie trzeba było czekać na pociąg do godziny $12^1/_2$ w nocy, widzieli ludzie, jak p. Strzelecui zajechał karetą przed budynek c. k. starostwa w Tłumaczu i udał się na konfezencyę do starosty p. Stanisławskiego. Co tam panowie między sobą mówili, trudno wiedzieć, ale w chwili, kiedy robotnicy razem z Pawlukiem mieli już wsiadać do pociągu, zjawię się gdzieś na dworcu żandarm i nie mówiąc, za co aresztował Pawluka, odprowadził go do aresztów w Tłumaczu, pozwalając innym robotnikom dalej echać. Ci jednak pozbawieni w ten sposób przewodnika, wszyscy wrócili napowrót do wsi. Zaraz jednak drugiego dnia Pawluua wypuszczono na wolę i on pojechał do Neubrunu. Żandarmerya zrobiła doniesienie do sądu, ten jednak nawet nikogo nie przesłuchując w tej sprawie, odstąpił te szarostwu. Orzeczenium z dnia 12. lipca 1909 L. 15.517. uznało starostwo Pawluka za powyższy fakt winnym przekroczenia z § 21a ust. przem. z 5/2 1907, dz. u. p. nr. 26 i ukarało grzywną 200 K, ewentualnie karą 20-dniowego aresztu. Pawlak, ma się rozumieć, wniósł przeciw orzeczeniu rekurs do c. k. namiestnictwa, który leży tam, dotychczas niezałatwiony. Takie orzeczenie, jak powyższe, mogła podyktować chyba niska złośliwość, albo ignorancya prawa. Wiadomo, że w tłumackiem starostwie do takich rzeczy nieukwalifikowani urzędnicy manipulacyjni sądzą ludzi i wydają wyroki. Powołana wyżej ustawa nakłada kary na tych, któ-

rzy bez koncesyi trudnią się zarobkowo pośrednictwem pracy. W czynie jednak Pawlaka, jedynym wreszcie w jego życiu, trudno dogłądnąć, by on był jakimś pośrednikiem pracy, a o zarobkowości i mowy być nie może. Wychodzi przeto na to, że intencyą starostwa było steroryzować robotników, aby siedzieli w domu i nie narażali dziedzica na obawę przed brakiem robotnika i żniwa. A tłumacki starosta postąpił tutaj, nie jako austryacki naczelnik powiatu, ale jak „podstarości“ dóbr Hryniowce.

Podpisani zapytują:

1. Czy wiadomy JE. p. namiestnikowi fakt bezprawnego aresztowania i pokarania Hnata Pawlak z Hryniowiec przez c. k. starostwo w Tłumaczu?

2. Czy JE. p. namiestnik zechce pociągnąć tłumackiego starostę za powyższy bezprawny fakt do odpowiedzialności?

3. Co zamyśla JE. p. namiestnik zarządzić, aby c. k. starostwo w Tłumaczu na przyszłość w ten sposób nie wykonywało administracyjnego sądownictwa.

Interpelant:
Makuch

Sandulak, Winniczuk, T. Staruch, A. Staruch, Kiweluk. Oleśnicki, Skwarko, Senyk, Kurowiec, Sodonica, Dumka. Koroł, Hanczakowsui, Tracz.

Interpelacya

dra Makucha i tow. do JE. p. namiestnika w sprawie postępowania państwowych władz co do nieusunięcia Aleksandra Woroszczuka z urzędu naczelnika gminy w Połahiczach, powiatu tłumackiego.

Wyrokiem c. k. sądu powiatowego w Tłumaczu z dnia 7. października 1908 L. sp. U 2763/8, uznano Aleksandra Woroszenka, naczelnika gminy w Pałahiczach, winnym przestępstwa z § 1 ust. z 25. maja 1883 dz. u. p. nr. 78 (udaremnienie egzekucyi) i zasądzono na karę 24 godzin aresztu.

Pomijając kwestyę, że wedle postanowień pow. kar. sądu, z urzędu powinien był przedłożyć akta tej sprawy c. k. starostwu w Tłumaczu, jako władzy nadzorczet nad naczelnikiem gminy, dla zrobienia z nich urzędowego użytku, zawiadomili mieszkańcy Pałachicz: Fedor Samborski i Filemon Owczarczyn piśmiennie c. k, starostwo w Tłumaczu o powyższym wyroku i prosili, aby c. k starostwo stwierdziło z urzędu, że Aleksander Woroszczuk stracił mandat radnego i naczelnika gminy i by zarządziło, że potrzeba przeprowadzić dopełniający wybór Zwierzchności gminnej w Pałahiczach.

Na kilkakrotne ustne urgensa oświadczyło c. k. starostwo w Tłumaczu, że tego nie zrobi, podając jako motyw, że do przeprowadzenia tej sprawy „potrzeba bardzo wiele pisaniny“ (autentyczne).

Dla informacyi dodajemy, że Aleksander Woroszczuk w jesieni 1908 odpowiadał przed c. k. sądem okręgowym w Stanisławowie za przestępek sprzeniewierzenia gminnego mienia.

Sądzimy, że oba fakta wystarczają w pełni na to, aby Aleksandra Woroszczuka zwolnić raz z urzędu naczelnika gminy i radnego gminy Pałabicz i uspokoić tamtejszych mieszkańców, którzy obawiają się bardzo o gminny majątek.

Oprócz tego odniesiono się na piśmie do JE. p. Namiestnika z przedstawieniem tej sprawy i prośbą o zarządzenie usunięcia Aleksandra Woroszczuka z urzędu naczelnika gminy w Pałahiczach, jednak prośba ta została dotychczas bez wyniku.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy JE. p. Namiestnik zarządzi usunięcie Aleksandra Woroszczuka z urzędu naczelnika gminy w Pałahiczach.

Interpelant:
Makuch.

Sandulak, Winniczuk, Sodomora, Dumka, Oleśnicki, T. Staruch, A. Staruch, Kurowiec, Skwarko, Senyk, Korol, Lewicki, Myroniuk-Zajaczuk, Krysowaty, Kiweluk.

Interpelacya

posła dr. I. Kurowca i tow. do Jego Ekscelencyi Namiestnika dr. M. Bobrzyńskiego, w sprawie wydawania przez c. k. starostwo w Kosowie czasopisma „Dziennik urzędowy“ w polskim języku dla ruskich stron i za ruskie pieniądze.

Począwszy od początku tego roku wydaje c. k. Starostwo w Kosowie razem z Radą szkolną okręgową informacyjne czasopismo. Czasopismo to, jak świadczy załączone do tej interpelacyi l. 5. tego czasopisma z dnia 15/3 1909 nazywa się „Dziennik urzędowy“ i wydaje się w polskim języku; tymczasem powiat kosowski, to powiat czysto ruski, bo Rusini stanowią tam 90 prc. ludności. Wypadałoby przeto, aby obywatele-Rusini, którzy zamieszkują kosowski powiat i wszystkie urzędy gminne mogli informować się o sprawach w powiecie, w swoim ojczystym zrozumiałym języku.

Podpisani zapytują Waszą Ekscelencyę, czem usprawiedliwić postępowanie c. k. starostwa w Kosowie, że ono odważyło się dla ruskich stron i za ruskie pieniądze, wydawać swe czasopismo w polskim języku?

Interpelant:
Kurowiec

T. Staruch, Myroniak-Zajaczuk, Oleśnicki, Hanczakowski, Sodomora, Skwarko, Dumka, Sandulak, A. Staruch, Kiweluk, Krysowaty, Makuch, Senyk Kołpaczkiewicz, Lewicki.

Interpelacya

posła dr. I. Kurowca i tow. do Jego Ekscelencyi ck. Namiestnika M. Bobrzyńskiego w sprawie niesłusznego ukarania grzywną niektórych prywatnych osób w Krzyworówni i Jasionowie górnym zato, że meldowali członków swej najbliższej rodziny, które zagościły do nich tylko na kilkudniowy pobyt.

C. k. starostwo w Kosowie w wydawanej gazecie „Dziennik urzędowy“ l. 5. podało do wiadomości reskrypt c. k. namiestnictwa we Lwowie z dnia 25/II. 1909 l. 338/pr., że w gminie Krzyworówni na podstawie § 9. orzeczenia ministeryalnego z dnia 15/2 1857 Dz. pp. Nr. 33 ustanawia się sposób, w jakim ma się odbywać meldowanie osób obcych, przyjętych na mieszkanie przez prywatne osoby w Krzyworówni. Otóż na podstawie tego orzeczenia na doniesienie c. k. żandarmeryi w Jasionowie górnym ukarało c. k. starostwo w Kosowie profesora lwowskiego uniwersytetu M. Hruszewskiego, ks. Ałeksieja Wołońskiego proboszcza w Krzyworówni i dr. zato, że członków swej najbliższej rodziny, którzy zagościli do nich na kilkudniowy pobyt, nie zameldowali, mówiąc, według przepisu z r. 1857 i 1858 29/2 Dz. u. p. Nr. 29. i nałożono na nich karę według ministeryalnego orzeczenia z dnia 2/4 1858 Dz. p. p. Nr. 51.

Wygląda, że chyba c. k. profesor uniw. M. Hruszewski i inni, są w konstytucyjnem państwie pod nadzorem ck. politycznych władz, kiedy im trzeba najbliższą swą rodzinę meldować. Do tego c. k. starostwa w Kosowie całkiem nie patrzy się na to, że przepisu tego w Krzyworówni nie można prawie wykonać, bo wójt niepiśmienny, pisarz siedzi w drugiej wsi i tylko raz w tygodniu przyjeżdża na urzędowanie, kancelarya gminna zamknięta przez cały tydzień, trzeba kilka razy chodzić do kancelaryi, by tam kogoś zastać i podać meldunkową kartkę, a strony mimo to muszą płacić karę zato, że

urząd gminnny nie jest urządzony do tego przedkonstytucyjnego rozporządzenia.

Podpisani zapytują ck. Namiestnika:

1) Czy c. k. Namiestnik pozwoli i nadal by c. k. starostwo w Kosowie trzymało pod policyjnym nadzorem spokojnych i poważnych obywateli, a jeżeli tak, to

2) czem usprawiedliwi takie postępowanie?

Interpelant:
Kurowiec.

Makuch, Dumka, Sandulak, Hanczakowski, Kołpaczkiewicz, Senyk, Skwarko, Krysowaty, Myroniuk-Zajaczuk, T. Staruch, Oleśnicki, Lewicki, Jampolski, Kiweluk.

Interpelacya

posła dra Kurowca i tow. do Jego Ekkscelencyi pana Namiestnika w sprawie bezprawnego sprowadzenia sezonowych robotników przez ck. żandarmów na polecenie ck. Starostwa w szczególności ck. starostwa w Kałuszu do miejsca roboty.

Z kałuskiego powiatu idzie wiele ludzi w inne powiaty Galicyi na robotę na dworskich obszarach. Ci robotnicy idą albo na żniwa, albo najmują się na przeciąg kilka miesięcy do sezonowych robót polnych. W najmie robotników pośredniczą istniejące w Kałuszu dwa biura pośrednictwa pracy a to jedno urzędowo-powiatowe a drugie prywatne hr. Stefana Łosia.

Bywały wypadki, że robotnicy porzucali robotę i wracali do domu. Zazwyczaj robili to dlatego, że pracodawca nie dotrzymywał zawartej umowy, dawał złe pożywienie i t. p.

Tak porzucili robotę u jakiegoś pana w powiecie Horodenka, robotnicy z Uhrynowa środkowego: Wasyl Łyłyk, Michał Wasiutiak, Andrzej Semków, Stefan Siniów, Dmytro Sawczuk, Stefan Hryciński, Iwan Baziuk, a dwaj robotnicy z Grabówki. Wszystkich tych robotników w dniu 3. czerwca b. r. żandarmerya zabrała i sprowadziła do Starostwa horodeńskiego czy na miejsce roboty. Tak samo sprowadziła żandarmerya tego roku większą ilość robotników do wsi Woroniów pow. Tłumacz, na robotę do tamtejszego pana Mozesa Weismana. Tak samo zeszłego roku sprowadzała żandarmerya trzech robotników z Nowicy.

Takie sprowadzenie robołników dzieje się widocznie na polecenie Starostwa, do którego miejsce roboty należy, a pewnie wie o tem także starostwo kałuskie, które zarządza sprowadzenia. Namiestnictwo może przeto w Starowstwie kałuskiem samo dokładnie sprawdzić, kiedy, kogo i dokąd sprowadzono.

Takie sprowadzanie robotników jest całkiem bezprawne Można wprawdzie sprowadzać do roboty sługi (Dienstboten) na podstawie obowiązującego jeszcze regulaminu dla sług z r. 1857 jednak tego regulaminu nie można zastosować do robotników t. zw. do żniw i sezonowych.

Podpisani zapytują Jego Ekscelencyę pana Namiestnika, jak da się usprawiedliwić postępowanie w tej mierze c. k. Starostw, a w szczególności c. k. Starostwa w Kałuszu i co zarządzi, aby podobne wypadki na przyszłość nie zdarzały się?

Interpelant:
Dr. Kurowiec

Sodomora, Dumka, Sandulak, Hanczakowski, Tracz, A. Staruch, Makuch, Senyk, Krysowaty, Myroniak-Zajaczuk, Skwarko, Oleśnicki, Lewicki, Jampolski, Kiweluk, Kołpaczkiewicz, T. Staruch.

Interpelacya

posła Hanczakowskiego i tow. w sprawie wyborów do Rady gminnej w Haliczu.

Decyzyą z dnia 27. sierpnia 1909 L. III. $\frac{518}{5a}$/1 podaną do wiadomości reskryptem c. k. Starostwa w Stanisławowie z dnia 1. września 1909 L. 4300 unieważniło c. k. Namiestnictwo przeprowadzone dnia 28. października 1908 wybory do Rady gminnej w Haliczu w całości, poleciło przeprowapzić ponowne wybory, przyczem zarządziło, ażeby ponowne wybory odbyły się na podstawie list wyborczych, które wprzód należy poddać postępowaniu reklamacyjnemu, a zarazem wezwało c. k. Namiestnictwo gminę Halicz o sprostowanie list wyborczych na podstawie wymiaru podatków na rok bieżący.

Od powyższej decyzyi wykluczyło c. k, Namiestnictwo środki prawne.

Decyzya c. k. Namiestnictwa polega jednak na przemytce, wywołanej mylnem pojęciem treści protestów i zapodań poszczególnych obywateli, przesłuchiwanych w trakcie dochodzeń.

Tak w swoich protestach, jak w zapodaniach, zakwestyonowali obecni wyborcy tylko sam akt wyborczy, względnie postępowanie przy wyborach, a nie ułożenie opisu wyborców i listy wyborczej. Mianowicie zakwestyonowali wyborcy akt wyborczy z tego powodu, że na 8 dni przed dniem wyboru, nie były listy wyborcze wyłożone w gminie do dowolnego przeglądu, a ta niewłaściwość nie stoi w żadnym związku z ułożeniem spisu wyborców a listy wyborczych, przeciw którym jak wyżej wspomniano, nikt żadnego zarzutu nie podnosił.

Po myśli orzeczenia Trybunału administracyjnego z dnia 20. grudnia 1883 l. 2921 Budw. 1954 mają odbyć się nowe wybory na podstawie ostatnich listy wyborczych, jeżeli postępowanie przy wyborach unieważniono z przyczyny, która nie stoi w żadnym związku z ułożeniem spisu wyborców i list wyborczych, a w takim wypadku celem przedsięwzięcia ponownej czynności wyborczej, nie potrzeba zarządzać ułożenia nowego spisu wyborców i list wyborczych.

Z powodu, że w Haliczu już kilka lat a to od 4/12 1906 trwa urzędowanie komisarza rządowego, pragnęliby mieszkańcy już raz otrzymać Radę gminną z burmistrzem a to w tym celu aby wiele zaległych spraw, jakie leżą w interesie gminy, mogły być załatwione.

Na wypadek założenia nowych listy wyborczych, sprawa przeprowadzenia nowych wyborów przeciągnęłaby się na długi nieograniczony i nieprzewidziany czas, co byłoby połączone z wielkiemi stratami ekonomicznemi i materyalnemi dla gminy.

Pomijając te okoliczności jest zarządzenie ułożenia nowych listy wyborczych w danym wypadku nieuzasadnione. Wybory do Rady gm. składają się z 2 części, a mianowicie z ułożenia listy wyborczych i samego aktu wyborczego, po upływie terminu reklamacyjnego stają się listy wyborcze prawomocne, a zmiana listy wyborczych w ostatnich 8 dniach przed wyborami jest niedozwolono.

Po ukończeniu tej czynności przygotowawczej następuje akt wyborczy, który rozpoczyna się od wyłożenia listy wyborczych na 8 dni przed wyborami. Z tej otóż przyczyny, że listy wyborcze nie były wyłożone na 8 dni przed wyborami, wnieśli wyborcy protest, w uwzględnieniu którego c. k. namiestnictwo powołaną wyżej decyzyą unieważniło wybór członków Rady.

Wobec wyżej przytoczonego, zarządzenia ułożenia nowych list wyborczych na podstawie wymiaru podatków na rok bieżący po myśli ordynacyi wyborczej nieuzasadnione. Tembardziej, że przeciw liście dla poprzednich wyborów ułożonej, żadnych reklamacyj nie było i stała się lista ta prawomocną.

Nie od rzeczy będzie, dla illustracyi istniejących w gminie Haliczu stosunków, że jeszcze w r. 1904 wstrzymało c. k. starostwo w Stanisławowie rozpisane wybory, i od tego czasu bez przerwy trwa urzędowanie rządowych komisarzy. Zarządzenie takie może być wskazanem chwilową potrzebę z drugiej jednak strony jasnem jest, że takie zarządzenie tymczasowe, jeśli trwa tak długi czas, niekorzystnie odbija się na całem życiu społecznem i ekonomicznem gminy, i dlatego bardzo usprawiedliwione jest żądanie mieszkańców, co koniecznem jest dla prawidłowego i korzystnego załatwienia wszystkich bieżących spraw gminy.

Wobec tego zapytują podpisani c. k. Rząd, czy, kiedy i w jaki sposób zamierza zarządzić wybory do Rady gminnej w Haliczu na podstawie ostatnich i już prawomocnych list wyborczych zgodnie z wyżej naprowadzonem orzeczeniem Trybunału administracyjnego.

Interpelant:
Hanczakowski.

Krysowaty, Myroniuk-Zajaczuk, Senyk, Makuch, T. Staruch, Sandalak, Tracz, L. Staruch, Sodomora, Winniczuk, Kurowiec, Korol, Kołpaczkiewicz, Krynicki.

Interpelacya

do Wysokiego c. k. Rządu posła Winniczuka i tow. w przedmiocie regulacyi rzeki Bystrzycy sołotwińskiej we wsi Pasieczna pow. stanisławowski.

Wieś Pasieczna, pow. Stanisławów, leży nad rzeką Bystrzycą sołotwińską tak nizko nad wodą, że wieś tę corocznie woda zalewa. W r. 1908 4 razy a w r. 1909 2 razy woda zatopiła, a regulacya wspomnianej rzeki od 3 lat rozpoczęła się, ale nie tak prawidłowo i gruntownie, że kiedy woda większa zbierze się, to pobudowane tamy rozrywa i zabiera z wodą, a wtedy woda jeszcze o więcej na wieś Pasieczną wylewa, jak przed regulacyą, łamie i niszczy urodzajne grunta włościańskie tak, że w r. 18908 zniszczyła Józefowi Świetnickiemu, Wasylowi Ślusar, i Stefanowi Łotockiemu i innym 12 morgów urodzajnego i drogiego pola, a w r. 1909 złamała do reszty i szutrem i piaskiem zasypała, a nawet drogę polną całkiem zniszczyła.

Wobec tego podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd:

1) co zamyśla uczynić, aby mieszkańców Pasiecznej ochronić przed wiecznemi katastrofami powodzi a przez to od ruiny?

2) Czy i kiedy raz już będzie przeprowadzona regulacya rzeki Bystrzycy sołotwińskiej we wsi Pasieczna?

Interpelant:
Łazarz Winniczuk.

Sodomora, Oleśnicki, T. Staruch, Hanczakowski, Krysowaty, Myroniuk-Zajaczuk, Skwarko, Kiweluk, A. Staruch, Makuch, Sandulak, Lewicki, Kurowiec, Tracz, Dumka.

Interpelacya

do Wysokiego c. k. Rządu p. Winniczuka i tow. w sprawie założenia kursu przygotowawczego przy ruskiem gimnazyum w Stanisławowie.

Dnia 16. października 1908 poseł Winniczuk przedłożył kilka petycyj, a mianowicie petycyę filii ruskiego To-

warzystwa pedagogicznego w Stanisławowie i petycyę Józefa Karanowicza, Radcy sądowego w Stanisławowie i wiele innych osób, w sprawie założenia kursu przygotowawczego przy ruskim gimnazyum w Stanisławowie, a ponieważ Rada szkolna krajowa, której wiadomą jest potrzeba powyższa, dotychczas niczego nie zdziałała.

Wobec tego podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd:

Czy i kiedy zadosyć uczyni Rada szkolna krajowa słusznemu żądaniu mieszkańców Stanisławowa przez założenie przygotowawczego kursu przy ruskim gimnazyum w Stanisławowie.

Interpelant:
Łazarz Winniczuk

Sodomora, Sandulak, Oleśnicki, Dumka, T. Staruch, Hanczakowski, Krysowaty, Myroniuk-Zajaczuk, Kurowiec, Kiweluk, A. Staruch, Makuch, Lewicki, Skwarko, Tracz.

Interpelacya

posła dr. I. Kurowca i tow. do J. E. c. k. Namiestnika w sprawie utrudnień w wydawaniu kart myśliwskich i karty na noszenie broni poszczególnym włościanom i członkom spółek łowieckich w powiecie kałuskim ze strony c. k. starostwa w Kałuszu.

Włościanie-gospodarze pow. kałuskiego, jako górskiego i lesistego, cierpią wiele szkody od dzikich zwierząt, a osobliwie od (kabanów) dzików. Dlatego to jeszcze przed nową ustawą łowiecką powstały w powiecie kałuskim prawie w każdej gminie włościańskie towarzystwa łowieckie statutowe, celem ochrony gruntów włościańskich przed dzikiemi zwierzętami. Towarzystwa te przystąpiły do licytacyi prawa polowania i pozapłacali wysokie kwoty, żeby mieć prawo polowania. I tak gmina Krasna wydzierżawiła polowanie za 195 K przeciw dawnych 15 K, Łdziane za 58 K przeciw dawnych 10 K, Petranka za 240 K przeciw dawnych 25 K, Kwiatowa za 112 K, Dołpotów za 63 K, Niedziowce za 250 K przeciw 4 K, Siewka wojniłowska za 100 K przeciw 13 K i t. d. Cyfry powyższe najlepiej świadczą, że zagrożeni włościanie przez dzików musieli chwycić się samoobrony, zakładając towarzystwa łowieckie i wydzierżawiać prawo polowania za wysokie pieniądze. Pomimo tego, że towarzystwa te legalne i pożyteczne, doznają od c. k. starostwa w Kałuszu wielkich prześladowań i przeszkód, a osobliwie od pana Tokarza, sekretarza c. k. starostwa, który będąc w wielkich łaskach p. starosty, jako jego zaufany człowiek, prześladuje włościan w niemożliwy sposób. I tak zgłaszającym się o kartę łowiecką i o kartę na broń, odmawia pozwolenia, jako odnośny referent. Mianowicie odmówił Michałowi Pańkowemu, gospodarzowi z Uhrynowa środkowego, pod pozorem, że ten był kilka razy karany za różne przewinienia. A faktem jest, że ten gospodarz był z powodu § 411 i 398 pokarany przed kilku laty jednodniowym a raz dwudniowym aresztem. Melnyk Jurko, syn Tymka z Równej, podał się o kartę przed rokiem i doczekać się jej nie może. Członkowie spółki łowieckiej w Uhrynowie środkowym, a to Ołeksa Karotnyk, Ilko Turczyniak, Wasyl Nespiak, Michał Pańkow, Mikołaj Stefanów, Trofyan Wasylów, Piotr Wasiutiak, Mikołaj Wasiutiak, w żaden sposób kart myśliwskich i kart na broń doczekać się nie mogą. To samo dzieje się z członkami spółek łowieckich w Medyni, Krasnej i Petrance. Klasycznym dowodem złej woli p. Tokarza jest zasądzenie Michała Mysiowa s. Hrynia, z Medyni na grzywnę 57 K za to, że on będąc właścicielem polowania, poszedł ze strzelbą odpędzać szkodników. W gminie Krasna wydzierżawiał przedtem polowanie leśniczy Bratkowski, serde-

czny przyjaciel Tokarza za 15 K, spółka łowiecka, włościańska w drodze licytacyi wydzierżawiła prawo polowania w gminie Krasna za 195 K, by mieć prawo odpędzania bronią dzikich zwierząt. Aby zbrzydzić i dokuczyć włościanom, p. Tokarz nie wydał kart myśliwskich, a p. Bratkowski poluje dalej na obcem terytoryum i jeszcze donosi do c. k. starostwa, że prawdziwi właściciele polowania noszą broń, a p. Tokarz kara ich w nielitościwy sposób grzywnami, co mogą stwierdzić członkowie łowieckiej spółki w Krasnej. Włościanie gminy Śliwek, pow. Kałuskiego, a względnie Zwierzchność gm. w Śliwkach odniosła się do c. k. Starostwa w Kałuszu z proścą o pozwolenie wyniszczenia bronią rysi i dzików, które namożyły się i robią ogromne szkody biednej gminie. Jednak od kilku miesięcy zwierzchność gm. niema żadnej odpowiedzi, co poświadczy naczelnik gminy „Śliwki".

Podpisani zapytują Jego Ekscelencyę p. namiestnika, jak długo będzie trwać samowola sekretarza c. k. staroaostwa p. Tokarza a dalej, co zarządzi, sby na przyszłość interesowani na wniesione podania otrzymali w swój czas odpowiedź.

Interpelant:
dr. Kurowiec

Winniczuk, Kiwaluk, A. Staruch, Makuch, Sodomora, Sandulak, T. Staruch, Oleśnicki, Lewicki, Hanczakowski, Tracz, Myroniuk-Zajaczuk, Krysowaty, Senyk, Kołpaczkiewicz, Skwarko.

I n t e r p e l a c y a

posła dra I. Kurowca i tow. do J. E. p. namiestnika, jako prezydenta c. k. dyrekcyi domen i lasów w sprawie prześladowania włościan przy odbieraniu serwitutowego drzewa z lasów kameralnych, a w szczególności przez funkcyonaryuszy c. k. zarządu w Połtrance pow. kałuskiego.

Włościanie z Uhrynowa środkowego, Petronki, Ldzianego i Krasnej cierpią od funkcyonaryuszy, a to od poberežników i leśniczych liczne prześledowania, a to wedle kontraktu wolno w lesie raz w tygodniu, t. j. w piątek, a w zimie dwa razy — w poniedziarek i piątek brać z lasu, co leży na ziemi suche i co suche stoi, a dają tylko zgniło, i to muszą jechać po gnilaki 15—20 km. I tak Jakób Lulczak z Ldzianego wiózł furę suchego drzewa a leśniczy kazał zrzucić i podał jeszcze do c. k. sądu w Kałuszu o kradzież drzewa. Świadkami tego byli Ołeksa Kernicki i Wasyl Kernicki z Ldzianego. Na doniesienie leśniczego odbyła się sądowa rozprawa w dzień 12. sierpnia. Pozprawa wykazała całą nieprawdę po stronie leśniczego, a pozwany został całkiem uwolniony. Onufry Lulczak z Ldzianego, również Iwan Kulczycki całkiem bez powodu zostali pobici przez leśniczego przy odbieraniu serwitutów co poświadczy wójt z Ldzianego Mikołaj Iłyniak. To samo cierpią wszyscy włościanie, że zarządzone dochodzenie najlepiej wykazałoby, a dzieje się to dlatego, że zarząd dóbr chce zniewolić włościan do tego, by zrzekli się pobierania serwitutów. Wskutek prześladowań i utrudnienia poboru serwitutów biedni włościanie pomagają sobie w sposób występny, t. j. kradzieżą, za co masowo są karani w c. k. sądzie powiatowym w Kałuszu i płacą ogromne kary. Jako przykład nieżyczliwości c. k. zarządu dóbr skarbowych dla włościaństwa posłuży następujący klasyczny fakt: Aby włościanie z Uhrynowa środkowego mieli dostatecznie drzawa na opał i na budowę, zawiązali spółkę, na czele której stanął zamożny gospodarz Onufry Wasylów i złożywszy wadyum, stanęli do licytacyi hurtownej na na kilkaset kubicznych metrów drzewa materyałowego i opałowego, Spółka zaoferowała najwyższą cenę i utrzymała, się przy licytacyi. Jednak kierownik

c. k. zarządu w Petrance, nieprzychylny dla włościan, postarał się o to, że licytacyę skasowano, a drzewo sprzedano spekulantom za grubo niższą cenę. Podobne prześladowania t. j. pobicia, znęcania nad włościanami dzieją się przez funkcyonaryuszy drugich zarządów, a osobliwie spełnia to z wielką przyjemnością pobereżnik Lachowicz z Rodobnego, wydając serwituty włościanom z Pojła, Siewki i wsi Pobereżnicy i leśniczy całkiem otwarcie mówią, że mają taki nakaz, a to dlatego, że włościanie odnośnych wsi nie głosowali na rządowych kandydatów, a żałących się włościan na przesłuchaniach cynicznie odsyłają do posłów Romańczuka i Trylowskiego. By raz temu bezprawnemu postępowaniu funkcyonaryuszy c. k. zarządów położyć koniec:

Podpisani zapytują Jego Ekscelencyę pana namiestnika, jako prezydenta c. k. dyrekcyi domen i lasów, czy zarządzi dochodzenia na podane fakta i czy spowoduje c. k. dyrekcyę, aby wydała do podległych jej urzędników i służby lasowej rozporządzenie, by ci spełniali swą służbę ustawowo i nierobili trudności w sprzedaży drzewa maeryałowego i opałowego, a przy hurtownych licytacyach uwzględniali w pierwszej mierze miejscową ludność przed spekulantami?

Interpelant:
Kurowiec

Myroniuk-Zajaczuk, Winniczu, Kiweluk, A. Staruch, Makuch, Sodomora, Hanczakowski, Kołpaczkiewicz, Oleśnicki, Krysowaty, Sandulak, T. Staruch, Skwarko, Lewicki, Senyk, Tracz.

Interpelacya

posła dra I. Kurowca i tow. do Jego Ekscelencyi c. k. namiestnika, jako prezydenta c. k. dyrekcyi domen i lasów w sprawie zakazu włościanom z Mizunia pow. dolińskiego wypasu owiec w lasach kameralnych przez kierownika dóbr skarbowych w Słobodzie mizuńskiej p. Bożyńskiego.

Włościanie z Mizunia mają prawo wypasu dla 1200 owiec w lasach kameralnych; jednak p. kierownik dr. Bożyński ze Swobody mizuńskiej nie pozwala je paść, bo las „Cichy“ wynajął na wypas wołów przedsiębiorcom z Seneczowa, dalej w lasach drugich porobiono lizawki dla jeleni i do tych lasów nie puszczają, bo owce zamiast jeleni zlizywały sól. Z powodu tych zarządzeń włościanie z Mizunia nie mogą korzystać ze swego prawa wypasu owiec w lasach kameralnych.

Podpisani zapytują Jego Ekscelencyę p. namiestnika, jako prezydenta dyrekcyi domen i lasów, co zarządzi, by włościanie z Mizunia, pow. dolińskiego, odzyskali swe prawa wypasu owiec w lasach kameralnych, a dalej, by poszkodowani dostali za poniesione straty odszkodowanie?

Interpelant:
dr. Kurowiec

Winniczuk, Kiweluk, A. Staruch, Ma-Sodomora, Sandulak, T. Staruch, Oleśnicki, Lewicki, Hanczakowski, Tracz, Myroniuk-Zajaczuk, Krysowaty, Senyk, Kołpaczkiewicz, Skwarko.

Interpelacya

posła dra I. Kurowca i tow. do c. k. Rządu w sprawie założenia składu drzewa opałowego w Kałuszu i pozostawienia stałego kontyngentu w komercyalnych lasach do użytku miejscowego włościaństwa.

Z początkiem 1910 roku ma się kałuska salina opalać ropą, przeto około 16000 m³ drzewa zostanie do wolnej rozsprzedaży. Pogłoski krążą, że wszystko drzewo, które poszło do salin, ma iść do składów drzewa w Stanisławowie i Lwowie. Ponieważ w kałuskim powiecie oprócz kameralnych

lasów, prywatnych lasów jest bardzo mało, i nie wystarcza do zapotrzebowania miejscowej ludności, przeto cena drzewa w Kałuszu i w powiecie mimo wielkiego bogactwa lasów jest większą jak we Lwowie. Z tego powodu jest wielka drożyzna, a uboga ludność wiejska, nie mogąc kupić drzewa choćby i za wielkie pieniądze, zdobywa sobie w biedzie opałowe i materyałowe drzewo kradzieżą, czego dowodem bardzo częste karne procesa, a dla ludzi wielka niedogodność. By temu zapobiedz:

Podpisani zapytują c. k. Rząd, czy c. k. dyrekcya domen i lasów spełni sprawiedliwy postulat ludności miasta Kałusza i powiatu, i założy skład drzewa w Kałuszu dla potrzeb mieszkańców i pozostawi odpowiedni kontyngent drzewa we wszystkich c. k. zarządach dóbr skarbowych w powiecie kałuskim dla potrzeb miejscowej ludności.

Interpelant:
dr. Kurowiec

Winniczuk, Kiweluk, A. Staruch, Makuch, Sodomora, Sandulak, T. Staruch, Oleśnicki, Lewicki, Hanczakowski, Tracz, Myroniuk-Zajaczuk, Krysowaty, Senyk, Kołpaczkiewicz, Skwarko.

Interpelacya

posła dra J. Kurowca i tow. do JE. Namiestnika, jako prezydenta c. k. dyrekcyi domen i lasów w sprawie Danyły Chomyszyna, gospodarza z Nowosielicy pow. dolińskiego przeciw pokrzwydzeniu przez c. k. Zarząd dóbr skarbowych w Mizuniu.

Gospodarz Danyło Chomyszyn z Nowosielicy ma kilka morgów gruntu położonego w gminie katastralnej Książołuka. Grunt ten jest tak zw.: „inklową“ między kameralnemi parcelami. W roku 1908 w miesiącu sierpniu spasły jelenie z kameralnych lasów parcelę dwumorgową koniczyny wartości co najmniej 200 K. Poszkodowany odniósł się z zażaleniem tamtego roku do c. k. Zarządu dóbr w Mizuniu, ówczesny kierownik p. Jaworski wyrzucił żałującego się za drzwi. A kiedy poszkodowany na interwencyę przypadkowo przebywającego tamże na polowaniu Arcyksięcia Salwatora przedłożył w poleconym liście za zwrotnym recepisem protokół szacunkowej komisyi Zwierzchności gminnej, c. k. Zarząd dóbr w Mizuniu nie przyjął pisma poleconego z uwagą na list w niemieckiej mowie, że pism w ruskiej mowie nie jest obowiązany przyjmować i że ruskiej mowy nie wie. Protokół szacunkowy był przetłumaczony przez Urząd gm. w Nowosielicy i tenże Urząd sam urzędowo wysłał pismo do c. k. Zarządu dóbr w Mizuniu. W tej sprawie wniosłem na początku sesyi w październiku 1908 r. interpelacyę a w skutek interpelacyi powoływało Starostwo w Dolinie Danyła Chomyszyna i żądało przedłożenia tego listu, który jednak jako alegat i fakt pewny naruszenia praw ruskiej mowy, został dołączony do interpelacyi. W c. k. Starostwie w Dolinie zażądano od Danyła Chomyszyna złożenia 30 K jako kosztów komisyi, a kiedy Danyło Chomyszyn wyjął pieniądze na zapłacenie, sekretarz Starostwa nie chciał przyjąć i kazał przyjść za tydzień i przyprowadzić świadków, wyznaczając dzień, jednak wezwań dla świadków nie dał, przeto świadkowie na oznaczony dzień nie stanęli, a na drugim terminie sekretarz Starostwa Piekarz wydał orzeczenie, że sprawa przepadła.

Danyło Chomyszyn był następnie 8 razy u starosty, skąd zawsze wyrzucali ga za drzwi. Dopiero w marcu 1909 r. podczas jego zgłoszenia się w Starostwie powiedziano mu znowu, aby natychmiast złożył 30 K, jednak on nie miał wtedy przy sobie pieniędzy, a wtedy ten sam sekretarz powiedział: „sprawa już teraz przepadła“. Chomyszyn dalej chodził do starostwa ze świadkami, których przesłuchano, a ci potwierdzili

jego zeznania. Poszkodowany był jeszcze kilka razy w c. k. Starostwie w Dolinie, a wkońcu powiedzieli mu, że akta jego sprawy gdzieś przepadły.

Podpisani zapytują JE. Pana Namiestnika, czy takie postępowanie przez c. k. Zarząd dóbr skarbowych w Mizuniu i c. k. Starostwo w Dolinie jest prawne, dalej, czy poszkodowany, jako biedny gospodarz dostanie wkońcu odszkodowanie, co stało się z listem, dołączonym jako alegat do interpelacyi posła dra Kurowca, w którym był protokół szacunkowy szkody, zrobionej przez jelenie, wystawiony przez Zwierzchność gm. w Kniażołuce, a dalej, czy za bezprawne prowokujące postępowanie c. k. władz odnośni urzędnicy będą pokarani?

Interpelant:
Kurowiec w. r.

Winniczuk, Kiweluk, A. Staruch, Maukch, Sodomora, Sandulak, Senyk, T. Staruch, Lewicki, Hanczakowski, Myroniuk-Zajaczuk, Skwarko, Krysowaty, Tracz, Oleśnick, Kołpaczkiewicz.

Interpelacya

posła Michała Myroniuka - Zajaczuka i tow. w sprawie obsadzenia notaryatu w Żabiu, kosowskiego powiatu.

W Żabiu, pow. kosowskiego wakuje posada c. k. notaryusza. Na tą posadę proponowali kompetentni urzędnicy kandydata notaryalnego Sauła Bernhauta, izraelitę, nie mającego sposobności poznać życie i potrzeby włościan w okolicy Żabiego, eksponowany przez licznych lichwiarzy (po większej części żydów), rozsianych w pojedynczych wsiach okręgu c. k. Sądu powiatowego w Żabiu.

Mieszkańcy tego okręgu sądowego potrzebują koniecznie opieki i szczerej porady prawnej ze strony powołanych urzędników — a tak jak mianowanie Sauła Bernhauta c. k. notaryuszem w Żabiu, wywołałoby u ludności dotyczącego okręgu sądowego ugoryczenie i niedowierzanie do jego osoby — chociażby nawet Sauł Bernhaut w istocie był człowiekiem najlepszych przedmiotów i najlepszej woli.

Dlatego zapitują podpisani c. k. Rząd, czy zamierza uczynić zadość potrzebom i stosunkom Hucułów powiatu Żabie, przez mianowanie c. k. notaryuszem w Żabiu odpowiedniego kandydata

Interpelant:
Michał Myroniuk-Zajaczuk.

Dumka, Senyk, A. Staruch, Kurowiec, Skwarko, Lewicki, Krysowaty, Winniczuk, Sandulak, Sodomora, T. Staruch, Kołpaczkiewicz, Makuch, Oleśnicki.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek oznajmia, że według przedłożonego wyciągu ze stenograficznych sprawozdań użył p. T. Staruch w swem przemówieniu o c. k. staroście w Brzeżanach rzeczownika, który jest obrazą czci tego urzędnika.

Marszałek stwierdza, że wyrażenia tego p. T. Starucha nie słyszał, gdy mowca przemawiał, wobec czego dopiero obecnie przywołuje p. T. Starucha do porządku za to obrażliwe wyrażenie.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 28. września 1909 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 3 min. 15 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:
Mieczysław Urbański w. r.
Stanisław Henryk Badeni w. r.

Protokół

42. posiedzenia, I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 28. września 1909.

Początek o godzinie 10 minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów: 87.

Ze strony Rządu: c. k. Radca dworu Jan Czeżowski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 40. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 41. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopu na 1 dzień pp. Czartoryskiemu i Sękowskiemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 28. września 1909 r., które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 4047, 4048, 4050—4053, 4103—4106, 4109—4127, 4129—4160, 4163—4174, 4207, 4210, 4214, 4215.

Komisyi szkolnej Ls. 4102, 4107, 4175—4190, 4211—4213.

Komisyi gminnej Ls. 4203.

Komisyi petycyjnej Ls. 4.108, 4192, 4198.

Komisyi administracyjnej Ls. 4128, 4191, 4197, 4199, 4205.

Komisyi prawniczej Ls. 4217—4219.

Komisyi gosp. kraj. Ls. 4193—4195, 4200, 4208.

Komisyi drogowej Ls. 4049, 4196, 4206.

Komisyi podatkowej Ls. 4209.

Komisyi kolejowej Ls. 4202.

Komisyi reformy wyborczej Ls. 4204.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4215 kraj. dozorców melioracyjnych we Lwowie o polepszenie bytu, Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu dla poparcia tej petycyi.

P. Stapiński nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls.-4216 gminy Baligród o udzielenie tow. przewozowemu w Baligrodzie pożyczki, względnie o objęcie przez kraj ruchu automobilowego, przemawia p. A. Staruch popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosków nagłych, a mianowicie wniosku nagłego p. T. Starucha w sprawie klęski pożaru w Poruczynie.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y

p. Tymoteusza Starucha i tow. w sprawie elementarnej klęski, tj. pożaru we wsi Poruczynie, pow. Brzeżany.

Dnia 5. czerwca 1909 powstał silny ogień we wsi Poruczynie i w kilku chwilach zniszczył 45 gospodarskich zabudowań z całym ruchomym majątkiem z tych jakaś część była ubezpieczona, a szkoda przewyższa 150.000 K.

Wieś Poruczyn należy do najbiedniejszych gmin pow. brzeżańskiego i chociaż starostwo zarządziło składki po wszystkich gminach brzeżańskiego powiatu dla tych biednych pogorzelców, wszystko to tylko w małej mierze ich poratowało, dlatego jest koniecznem, by kraj przyszedł im również z pomocą.

Podpisani stawiają wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić odpowiednią zapomogę dla pogorzelców w Poruczynie pow. Brzeżany.

Wnioskodawca:
Tymoteusz Staruch.

Winniczuk, A. Staruch, Kiweluk, Oleśnicki, Sandulak, Krysowaty, Sodomora, Hanczakowski, Myroniuk-Zajaczuk, Makuch, Dumka, Skwarko, Lewicki, Kurowiec, Tracz.

P. Antoni Staruch w zastępstwie nieobecnego p. T. Starucha, uzasadnia nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie przekazanie tego wniosku p. T. Starucha komisyi budżetowej.

Z kolei przystępuje Izba do załatwienia dalszego wniosku nagłego, który opiewa:

W n i o s e k n a g ł y

p. Tymoteusza Starucha w sprawie elementarnej klęski, tj. pożaru w Budyłowie pow. Brzeżany.

Dnia 12. sierpnia 1909 wybuchnął groźny pożar w Budyłowie, pow. Brzeżany i zniszczył 38 gospodarstw do szczętu ze wszystkiemi gospodarskiemi narzędziami, a nawet niektórzy mieli już zwiezione zboże z pola i to spaliło się. Z tych 38 gospodarzy było tylko 7 ubezpieczonych, a ogółem szkoda wynosi zwyż 100.000 K.

Mieszkańcy Budyłowa są bardzo biedni, a ta katastrofa teraz pod zimę strasznie ich dotknęła, dlatego koniecznem jest, by kraj przyszedł im z pomocą w tem nieszczęściu.

Dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić odpowiednią zapomogę dla pogorzelców w Budyłowie pow. Brzeżany.

Pod względem formalnym proszę wniosek ten odesłać do komisyi budżetowej.

Wnioskodawca:
Tymoteusz Staruch.

Sandulak, Winniczuk, A. Staruch, Kiweluk, Oleśnicki, Sodomora, Tracz, Kryso-

waty. Myroniuk-Zajaczuk, Makuch. Dumka, Lewicki, Kurowiec, Hanczakowski, Skwarko.

P. Antoni Staruch w zastępstwie nieobecnego wnioskodawcy p. T. Starucha uzasadnia nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość, a oddzielnie przekazanie tego wniosku p. T. Starucha komisyi budżetowej.

Marszałek oznajmia, że z kolei następuje:

W n i o s e k n a g ł y

p. Jana Bisa i tow. w sprawie udzielenia pożyczki bezprocentowej na 10 lat członkom gminy Sarzyna w powiecie Łańcut.

Wysoki Sejmie!

Dnia 12. sierpnia 1909 o godz. 3. po południu z niewiadomej przyczyny wybuchł ogień i obrócił 116 domów mieszkalnych i 234 stajen i stodół, razem 350 budynków gospodarskich w perzynę. Wszyscy pogorzelcy są rolnikami i wszystkie plony zebrane z gruntów zwiezione do stodół i gumien, zostały razem z budynkami spalone; nieszczęśliwym rodzinom nie pozostało na jeden bochenek chleba i nie są w stanie i nie mają czem obsiać swych gruntów, ani też wyżywić swych rodzin — grozi im głód i nędza.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby bezzwłocznie udzielił pożyczki bezprocentowej na 10 lat nieszczęśliwym pogorzelcom z gminy Sarzyna pow. Łańcut.

Wnioskodawca:
Jan Bis.

Stapiński, Krężel, Cieluch, Bojko, Jampolski, Witos, Myjak, Kędzior, Stefczyk, Styła, Sandulak, Skołyszewski, Lewakowski.

P. Bis nieobecny.

Marszałek oznajmia, że z kolei następuje:

W n i o s e k n a g ł y

p. Antoniego Starucha i tow. w sprawie posuchy w pow. liskim.

Powiat liski nawiedziła tego lata wielka posucha, przez całe trzy miesiące nie byto deszczu. Otóż siana i zboża były bardzo liche i ludności grozi wielki brak paszy, z tej przyczyny cena bydła spadła do niesłychanie niskiej ceny, tak, że krowa, która przedtem była w cenie 160 K, obecnie nikt nie chce dać i 80 K. A kiedy zważymy, że włościanie liskiego powiatu wyłącznie z chowu bydła utrzymują się, to rzeczywiście grozi im wielka ruina, bo z braku paszy muszą za bezcen pozbywać się bydła.

Dlatego podpisani stawiają wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić odpowiednią zapomogę dla włościan powiatu liskiego w celu zakupna paszy.

Pod względem formalnym proszę odesłać ten wniosek do komisyi budżetowej.

Wnioskodawca:
Antoni Staruch.

Winniczuk, Sodomora, Sandulak, Senyk, Tracz, T. Staruch, Dumka, Lewicki, Krysowaty, Kurowiec, Myroniuk-Zajaczuk, Kiweluk, Makuch, Oleśnicki, Hanczakowski, Skwarko.

P. A. Staruch uzasadnia nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość, a oddzielnie przekazanie tego wniosku p. A. Starucha komisyi budżetowej.

Z kolei następuje:

W n i o s e k n a g ł y

posła Stanisława Henryka Badeniego i tow.

Dnia 20. września b. r. powstał w miasteczku Radziechowie wielki pożar, który zniszczył doszczętnie 44 domów, 120 rodzin, a przeszło 800 osób. Szkoda nieubezpieczona wynosi przeszło pół miliona, a pożar dotknął ludność najuboższą, która we własnych zasobach żadnej pomocy znaleść nie może.

Dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom miasteczka Radziechowa przyznaje się zapomogę w kwocie 10.000 K.

Lwów, dnia 28. września 1909.

Wnioskodawca:
Stanisław Henryk Badeni.

Rayski. Rittel, Sala, Bednarski, Jaworski, Jędrzejowicz, Adam, Halban, Górski, Wrześniowski, Korol, Oleśnicki, Lewicki, Bernadzikowski.

Przemawia p. Stanisław Henryk hr. Badeni uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej z poleceniem zdania ustnie sprawozdania na jednem z najbliższych posiedzeń.

Izba uchwala bez rozprawy nagłość, a oddzielnie przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej z poleceniem przedłożenia w tym przedmiocie ustnego sprawozdania na jednem z najbliższych posiedzeń Sejmu.

Marszałek udziela głosu p. komisarzowi rządowemu.

Przemawia p. komisarz rządowy radca dworu Jan Czeżowski i odpowiada na interpelacye:

1. pp. *Oleśnickiego* i tow. z 31/10 1908 w sprawie rzekomych sekatur ludności okolicznej z powodu regulacyi Sanu;

2. pp. *Makucha* i tow. z dnia 4/11 1908 w sprawie połączenia gminy Lesiówki z Grabówką i zamknięcia drogi łączącej te gminy;

3. pp. *Starucha* i tow. z 21/10 1908 i pp. *Oleśnickiego* i tow. z 28/10 1908 w sprawie wojskowej Demiana Sojkiewicza.

4. pp. *Sandulaka* i tow. z 28/10 1908 w sprawie rzekomego zakazu c. k. starostwa w Nadwórnie wydawania książeczek robotniczych mieszkańcom gm. Jabłonicy;

5. pp. *Oleśnickiego* i tow. z 4/11 1908 w sprawie rzekomego nielegalnego postąpienia c. k. starosty w Sokalu odnośnie do odbytego w dniu 26 lipca 1908 koncertu.

Marszałek udziela głosu p. Oleśnickiemu.

Przemawia p. Oleśnicki i wnosi o otwarcie rozprawy nad odpowiedzią p. komisarza rządowego na interpelacyę jego z dnia 31. października 1908 r. w sprawie sekatur ludności okolicznej z powodu regulacyi Sanu.

Izba popiera ten wniosek p. Oleśnickiego, a w oddzielnem głosowaniu odrzuca ten wniosek.

Marszałek udziela głosu p. Lewickiemu.

Przemawia p. Lewicki i wnosi o otwarcie rozprawy nad odpowiedzią p. komisarza rządowego na interpelacyę pp. Sandulaka i tow. z dnia 28. października 1908 w sprawie zakazu c. k. Starostwa w Nadwórnie wydawania książeczek robotniczych mieszkańcom gminy Jabłonicy.

Izba popiera ten wniosek p. Lewi-

ckiego, a w oddzielnem głosowaniu odrzuca powyższy wniosek.

Marszałek udziela głosu p. Makuchowi.

Przemawia p. Makuch i wnosi o otwarcie rozprawy nad odpowiedzią p. komisarza rządowego na interpelacyę pp. Oleśnickiego i tow. z dnia 4. listopada 1908 w sprawie postępowania c. k. Starosty w Sokalu odnośnie do odbytego w dniu 26. lipca 1908 koncertu.

Przemawia p. komisarz rządowy Radca dworu Jan Czeżowski dla sprostowania faktów.

Przemawia p. Oleśnicki dla sprostowania faktów.

Izba popiera ten wniosek p. Makucha, a następnie przystępuje do głosowania nad tym wnioskiem.

Posłowie głosują.

Marszałek oznajmia po chwili, że z powodu małej różnicy głosów i braku kompletu, odracza posiedzenie na kwandrans.

Przerwa posiedzenia godzina 11 minut 7 przed południem.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 28. września 1909.

O godzinie 11 minut 30 rano Marszałek otwiera odroczone posiedzenie i wzywa sekretarzy do obliczenia posłów obecnych w Izbie.

Sekretarze obliczają obecnych posłów w Izbie.

Po chwili Marszałek stwierdza, że Izba nie jest w komplecie, ponieważ jest tylko 65 posłów obecnych, wobec czego zmuszony jest z żalem przystąpić do zamknięcia posiedzenia.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz pp. Urbański, a następnie Skwarko odczytuje zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

W nocy z 25. na 26. września b. r. pożar zniszczył znaczną część miasteczka Łopatyna powiatu brodzkiego.

Wobec faktu, że z powodu tej klęski 125 rodzin znajduje się bez dachu nad głową utraciwszy prawie całe swe mienie zbiory tegoroczne doszczętnie, podpisani stawiają wniosek nagły:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Mieszkańcom miasteczka Łopatyna w powiecie brodzkim, dotkniętym pożarem w dniu 26. września 1909, Sejm uchwala zapomogę w kwocie 5 tysięcy Koron.

Lwów, dnia 28. września 1909.

Wnioskodawca:
Sala.

Rittel, Sobolewski, Ciuchciński, Rutowski, Battaglia, Bednarski, Merunowicz, Wereszczyński, Henryk Badeni, Maiss, Rayski, Adam, Jędrzejowicz, Loewenstein, Br. Pawleski.

W n i o s e k.

Zważywszy, że powiat żywiecki utrzymuje od dawna trzy drogi powiatowe, z których pierwsza „Międzybrodzka“ prowadzi do powiatu bialskiego, druga Pietrasina zwana, do Jabłonkowa na Śląsk — a trzecia przez góry Beskidowe do granicy węgierskiej;

zważywszy, że te trzy drogi są bardzo kosztowne, bo prowadzą obok większych rzek, mają wielką liczbę mostów

murów i tam, które podczaz nawałnic rzeki górskie często zrywają;

zważywszy, że powiat żywiecki należy do uboższych powiatów naszego kraju, niema żadnej drogi krajowej, a powiatowe drogi zbudował własnym kosztem bez zasiłku od rządu lub kraju, i drogi te z powodu przeciążenia powiatu, a stanowiące główną komunikacyę między Węgrami a Śląskiem — a Galicyą — powinny należeć do sieci dróg krajowych — a przynajmniej jedna z nich „Połcharska“ prowadząca do Węgier powinna być za drogę krajową uznana:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Drogę powiatową Połcharską z Żywca do Węgier prowadzącą, obejmującą 24 kilometrów, uznaje się za drogę krajową.

We Lwowie, 25. września 1909.

Wnioskodawca:
Szwed w. r.

Stapiński, Styła, Bis. Długosz, Bernadzikowski, Lewakowski, Skołyszewski, Krężel, Cieluch, Żardecki, Bojko, Myjak, Wilos, Sandulak.

Lwów, dnia 23. września 1909.

Interpelacya posłów Teofila Merunowicza i tow. do c. k. Rządu.

Telefoniczne połączenie Lwowa z Wiedniem jest tak często przerwane, że w tych warunkach mowy być nie może o regularnej komunikacyi. Dziennikarstwo, kupcy i finansiści, jak niemniej także i przemysł, ponoszą z tego powodu, że nigdy nie można spuścić się na prawidłowe funkcyonowanie telefonu, rozliczne niedogodności i straty.

Niemniej liczne skargi na c. k. Zakład telefoniczny dają się słyszeć w kołach abonentów lwowskich, którzy ciągle narażeni są na jakieś przerwy w funkcyonowaniu telefonu miejskiego. Według zasięgniętych informacyi, główną przyczyną owych wszystkich przerw jest ta okoliczność, iż dla Lwowa przeznaczono stary, gdzie indziej już za nieodpowiedni uznany i innym lepszym zastąpiony, aparat centralny, który ustawicznie psuje się i przerywa funkcyonowanie stacyj w mieście. Według zasady biurokratycznej: „Für Galizien ist alles gut“ — dostarcza się znacznej części abonentów lwowskich także tańszych ale gorszych aparatów telefonicznych — n. p. z jedną tylko słuchawką i t. d. — To wszystko sprawia, iż miasto Lwów, chociaż leży niedaleko od środka Europy, ma bardzo źle funkcyonującą sieć telefoniczną, chociaż warunki abonamentu wcale nie są tu inne, niż w innych miastach, objętych siecią austryackiej komunikacyi telefonicznej.

Lwowscy abonenci mają prawo żądać, ażeby c. k. Zakład telefoniczny tak samo lojalnie spełniał wobec nich przyjęte zobowiązania, jak wobec innych abonentów, cieszących się większą protekcyą.

I dlatego zapytują podpisani:

1. Jakie są powody tych ustawicznych przerw w komunikacyi telefonicznej Lwowa z Wiedniem i kiedy można spodziewać się ich trwałego uchylenia?

2. Czy i co zamierza Zarząd centralny c. k. Zakładu telefonicznego przedsięwziąć w tym kierunku, ażeby poprawić w ogólności funkcyonowanie sieci telefonów w mieście Lwowie?

Wnioskodawca:
Teofil Merunowicz

Sala, Rittel, Loewenstein, Rayski, Pawłowski, Ciuchciński, Bataglia, Bednarski, Cipser, Kędzior, Maiss, Rutowski, Adam, Stefczyk, Jabłoński.

W n i o s e k

posła Hanczakowskiego i tow. w sprawie prowadzeoia statystyki cen ziemi.

Z uwagi na to, iż zadaniem statystyki administracyjnej jest ustalenie wszelkiego rodzaju ekonomicznych i socyalnych zjawisk nie tylko co do ich liczby (statystyka cyfrowa), ale również co do ich przyczyn i środków zaradczych, mających dobro ogółu na oku (statystyka deskryptywna) oraz z uwagi, iż ani Ministerstwo rolnictwa, ani centralna komisya statystyczna nie prowadzą statystyki cen ziem w krajach reprezentowanych w Radzie państwa, a statystyka taka prowadzona i publikowana w innych państwach pożądana także dla krajów reprezentowanych w Radzie państwa w ogólności, a dla Galicyi w szczególności gdyś potrzebą takiej statystyki usprawiedliwia nie tylko interes oryentowania się c. k. Rządu w prowadzeniupolityki ekonomicznej i państwowej (Staatskunst), ale także interes ludności i wielu instytucyj finansowych zajmujących się udzielaniem kredytu hipotycznego i kupnem ziemi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby już w najbliższym czasie przedsięwziął co należy w celu prowadzenia i publikowania cyfrowej i deskryptywnej statystyki cen ziemi w krajach w Radzie państw reprezentowanych.

Wnioskodawca:
Hanczakowski.

Korol, Tracz, Makuch, Krynicki, Kołpaczkiewicz, Sandulak, Senyk, Krysowaty, Lewicki, Oleśnicki, A. Staruch, T. Staruch, Dumka Skwarko. Kiweluk.

W n i o s e k.

posła dra Kostia Lewickiego i tow. w sprawie zmiany §. 13. ordynacyi wyborczej gminnej z 12. sierpnia 1886 Dz. u, kr. Nr. 19.

Podpisani wnoszą:

Wysoki sejm raczy uchwalić:

U s t a w a

z dnia . . . zmieniającą postanowienie § 13. ordynacyi wyborczej gminnnej z 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr: 19.

Artykuł I.

Dotychczasowe postanowienie § 13. ordynacyi wyborczej gminnej z 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 19 traci moc obowiązującą a w miejsce jego wchodzi następujące postanowienie:

§ 13.

Na podstawie spisu wyborców utworzone będą okręgi wyborcze. W gminach, w których ilość wyborców nie przewyższa 50, będą utworzone dwa we wszystkich innych trzy okręgi wyborcze.

Okręgi wyborcze będą utworzone w taki sposób, że ilość wszystkich osób w spisie wyborców po myśli § 12. niniejszej ustawy sporządzonym, w porządku tam ustanowionym zamieszczonych, ma się podzielić w pierwszym wypadku na dwie, w drugim na trzy równe części, a otrzymane z tego podziału grupy wyborców stanowić będą w pierwszym wypadku dwa, w drugim trzy okręgi wyborcze.

Artykuł II.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się c. k. Ministrowi spraw wewnętrznych.

We Lwowie, 28. września 1909.

Wnioskodowca
dr. Kost' Lewicki w. r.

Dumka, Sandulak, T. Staruch, A. Staruch, Tracz, Hanczakowski, Skwarko,

Korol, Krysowaty, Kiweluk, Oleśnicki, Makuch, Kurowiec, Winniczuk.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacyę zaś odstąpi p. komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 30. września 1909 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 11. minut 40 przed południem.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.
Stanisław Henryk Badeni w. r.

Protokół

43. posiedzenia, I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 30. września 1909.

Początek o godzinie 10 minut 35 przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 137.

Ze strony Rządu: c. k. Radca dworu Jan Czeżowski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 41 posiedzenia uważa za przyjęty gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 42. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopu p. Zamoyskiemu na 2 dni.

Marszałek oznajmia, że c. k. sąd pow. w Brzeżanach pismem z 21. września 1909 Lcz. Ns. 255/9 (3) cofa swą prośbę (Ns. 255/8) o zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. T. Starucha.

Izba bez rozprawy uchwala przekazanie tego pisma c. k. sądu pow. w Brzeżanach komisyi prawniczej, na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 30. września 1909 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie

Komisyi budżetowej L. s. 4220, 4229—3238, 4240 do 3267, 4275, 4276, 4279 — 4281, 4287, 4288.

Komisyi szkolnej L. s. 4223, 4268—4171, 4278.

Komisyi gminnej L. s. 4273, 4274.

Komisyi administracyjnej L. s. 4221, 4272, 4277.

Komisyi gosp. krajowej L. s. 4239.

Komisyi kolejowej L. s. 4285.

Komisyi reformy wyborczej L. s. 4282, 4283, 4284.

Po odczytaniu petycyi L. s. 4233 tow. „Przyjaźni“ w Cięcinie o subwencyę przemawia p. Szwed, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 1235 Bursy im. Jadwigi w Dębicy o zapomogę przemawia p. Jedynak popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 1236 Zarządu teatrów i chórów włościańskich we Lwowie o zapomogę przemawia p. Jedynak popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek udziela głosu p. Traczowi przed przystąpieniem do porządku dziennego.

Przemawia p. Tracz i zapytuje przewodniczącego komisyi administracyjnej, w jakiem stadyum znajduje się wniesiony w r. 1908, a przekazany komisyi administracyjnej jego wniosek w sprawie zamykania szynków w niedziele i święta.

Marszałek oznajmia, że na zapytanie to odpowie przewodniczący komisyi administracyjnej.

Marszałek udziela głosu p. Oleśnickiemu.

Przemawia p. Oleśnicki i zapytuje dlaczego na porządku dziennym nie ma umieszczonego głosowania nad wnioskiem p. Makucha o otwarcie rozprawy nad odpowiedzią p. komisarza rządowego na interpelacyę p. Oleśnickiego i tow. z dnia 4. listopada 1908 w sprawie postępowania starosty w Sokalu odośnie do odbytego w dniu 26. lipca 1908 koncertu.

Marszałek udziela wyjaśnienia w tej sprawie i zarządza głosowanie nad powyższym wnioskiem p. Makucha.

Przemawia p. Oleśnicki i wnosi o imienne głosowanie w tej sprawie.

Izba nie popiera tego formalnego wniosku p. Oleśnickiego, za którym to wnioskiem padło 27 głosów.

Izba przystępuje do głosowania nad wnioskiem p. Makucha o otwarcie rozprawy nad odpowiedzią p. komisarza rządowego na interpelacyę p. Oleśnickiego i tow. z 4. listopada 1908 w sprawie postępowania c. k. starosty w Sokalu odnośnie do odbytego tam w dniu 26. lipca 1908 koncertu.

Izba odrzuca wniosek ten p. Makucha, za którym to wnioskiem padło 34 głosów przeciw 51 głosom.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego, w przedmiocie podwyższenia gwarancyi kraju dla wkładek w galicyjskiej Kasie oszczędności we Lwowie.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi bankowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie założenia nowych szkół średnich z językiem wykładowym ruskim.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi szkolnej.

Przemawia p. Adam i wnosi o odesłanie tego sprawozdania do komisyi szkolnej, a część sprawozdania o szkołach zawodowych do komisyi przemysłowej.

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. Rayski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek wyjaśnia, że rozumie wniosek p. Adama w ten sposób, że sprawozdanie powyższe Wydz. krajowego należy w całości odesłać do komisyi szkolnej, o ile zaś dotyczy ono szkół zawodowych do komisyi przemysłowej.

Poseł Adam oznajmia, że w ten sposób należy rozumieć jego wniosek.

Izba uchwala wniosek formalny p. Adama.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad wnioskiem nagłym p. Makucha i tow. w sprawie organów rządowych przy przymusowem sprowadzaniu robotników sezonowych, którzy porzucili pracę.

Marszałek oznajmia, że rozprawa została zamkniętą, głos ma zapisany p. Stojałowski. Przedtem udziela jednak głosu JE. p. Namiestnikowi.

Przemawia JE. c. k. Namiestnik dr. Michał Bobrzyński.

Przemawia zapisany do głosu p. Stojałowski.

Marszałek oznajmia, że w myśl § 62 regulaminu rozprawę otwiera napowrót. Posłowie zgłaszają się do głosu, a Izba uchwala bez rozprawy na wniosek sekretarza Urbańskiego zamknięcie rozprawy.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są p. p. T. Staruch, Makuch, Skołyszewski, Stapiński, Lewicki i zapytuje, którzy z mowców zapisani są za, a którzy przeciw nagłości powyższego wniosku.

P. P. T. Staruch, Makuch, Stapiński i Lewicki oznajmiają, że zgłaszają się do głosu za nagłością wniosku p. Makucha; zaś p. Skołyszewski oznajmia, że mówić będzie przeciw nagłości tego wniosku p. Makucha.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu mowców do wyboru mowców generalnych.

Po chwili Marszałek oznajmia, że p. Skołyszewski przemawiać będzie przeciw nagłości wniosku p. Makucha, zaś za p. T. Staruch jako mowca generalny.

Przemawia p. Skołyszewski przeciw nagłości wniosku p. Makucha.

Przemawia p. T. Staruch jako generalny mowca za nagłością wniosku p. Makucha.

Marszałek przerywa mowcy wzywając go do porządku za użycie obelżywych wyrazów zawartych w odczytywanej przez mowcę interpelacyi zgłoszonej w parlamencie.

Przemawia p. T. Staruch.

Marszałek przerywa mowcy i oznajmia, że strzeżenie przyzwoitości w tej Izbie należy do Marszałka, zarazem wzywa mowcę do przemawiania w tonie właściwym.

Przemawia dalej p. T. Staruch.

Marszałek przerywa mowcy zaznaczając, że rozstrzyganie o tem co stanowi przedmiot obrad należy do Marszałka, następnie, że już raz wezwał mowcę do porządku, oraz, że zmuszony będzie odebrać głos mowcy, jeżeli się nie zastosuje do wezwania Marszałka.

Przemawia dalej p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. Makuch dla sprostowania faktów.

Izba odrzuca nagłość wniosku p. Makucha, albowiem za nagłością głosowało 38 posłów.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia nagłych wniosków, a mianowicie wniosku nagłego

p. Czecza i Maryewskiego. Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y.

Zważywszy, że wybuch prochowni we Woli duchowskiej dnia 5. czerwca b. r., wyrządził niepomierne szkody w budynkach położonych: w Podgórzu, Ptakowie, we Woli duchackiej i Krakowie, pozbawiając najbiedniejszą ludność dachu nad głową;

zważywszy, że c. k. Rząd dotychczas nie wynagrodził wyrządzonych szkód spowodowanych wskutek wadliwego i niewłaściwego urządzenia prochowni;

zważywszy, że właściciele zniszczonych domów z braku funduszów, takowych dotychczas odbudować nie byli w stanie:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, żeby przez swoje organa, skonstatowane szkody jak najspieszniej wypłacił.

Wnioskodawcy:
Czecz, Maryewski.

Gorayski, Raciborski, Leo, Skołyszewski, Wodzicki Maiss, Mycielski Edward, Piniński, Bandrowski, Kędzior, Bednarski, Weiser, Federowicz, Stadnicki, Skarbek, Sobolewski, Loewenstein, Landau, Jaworski, Pawlewski, Bojko, Götz, Laskowski, Cieński Leszek, Wasung, Wrześniowski, Cielecki, Starzyński, Sare, Merunowicz, Krzeczunowicz, Michałowski, Sękowski,

Brunicki, Kraiński Wincenty

Przemawia p. Czecz uzasadniając nagłość wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku nagłego Wydziałowi krajowemu jako komisyi.

Przemawia p. Maryewski.

Przemawia p. Skołyszewski.

Izba uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego Wydziałowi krajowemu jako komisyi.

Z kolei następuje:

W n i o s e k n a g l y
w sprawie traktatów handlowych z państwami bałkańskiemi.

Zważywszy na groźne następstwa dla rolnictwa krajowego w razie dojścia do skutku przygotowanych przez c. k. Rząd do ustawodawczego załatwienia traktatów handlowych z Rumunią i innemi państwami bałkańskiemi, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm ponawiając uchwałę z dnia 12. marca 1907 wzywa c. k. Rząd, by nie dopuścił do otwarcia granicy rumuńskiej i serbskiej, tak dla importu żywego bydła i nierogacizny, jako też i bitego mięsa, oraz by nie zezwolił na przewóz bydła jak i mięsa do cesarstwa niemieckiego inaczej jak tylko w wagonach plombowanych i przy zachowaniu najdalej idących środków ostrożności.

We Lwowie, dnia 23. września 1909.

Wnioskodawca:
Myjak.

Cieluch, Styła, Bojko, Jedynak, Krężel, Witos, Stapiński, Wasung, Kędzior, Kurowiec, Jampolski, Skołyszewski, Stefczyk, Długosz, Lewicki, Kiweluk, Sodomora, Dumka, Skwarko, Długosz, Lewakowski, Staruch, Sandulak.

Przemawia p. Myjak uzasadniając nagłość tego wniosku.

Marszałek wzywa mowców, by posłowie, którzy będą przemawiali w tej sprawie ograniczyli się do uzasadnienia nagłości.

Przemawia p. Laskowski i wnosi o odesłanie tego wniosku nagłego do komisyi gospodarstwa krajowego.

Przemawia p. Głąbiński.

Przemawia p. Wasung.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek sekretarza p. Urbańskiego na zamknięcie rozprawy nad nagłością wniosku p. Myjaka.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są p. p. Stapiński, Oleśnicki, T. Staruch, Battaglia, Korol, Maryewski.

Przemawia zapisany do głosu p. Stapiński.

Marszałek wzywa zapisanych do głosów mowców do wyboru mowców generalnych, a po chwili oznajmia, że mowcą generalnym za nagłością wniosku p. Myjaka jest p. Oleśnicki, zaś mowcą generalnym przeciw nagłości wniosku p. Myjaka p. Battaglia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 1. października 1909 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 1 minut 55 popołudniu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Henryk Badeni w. r.

Protokół

44. posiedzenia, I. Sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 1. października 1909.

Początek o godzinie 10 minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Ssanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 131.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dwozu Jan Czeżowski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 42. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono pzzeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 43. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że p. Cieńskiemu udzielił urlopu na dwa dni.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 1. października 1909 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej: L. s. 4289 do 4294, 4295—4307, 4209—4319, 4320, 4323 do 4346, 4365—4369, 4393.

Komisyi szkolnej: L. s. 4308, 4347 4348—4360, 4377.

Komisyi gminnej: L. s. 4383, 3386.

Komisyi pesycyjnej: L. s. 4373.

Komisyi administracyjnej: L. s. 4370 do 4372, 4378.

Komisyi gosp. kraj.: L. s. 4375, 4376, 4379, 4380, 4382.

Komisyi drogowej: L. s. 4374, 4381.

Komisyi kolejowej: L. s. 4321, 4322, 4389—4391.

Komisyi reformy wyborczej: L. s. 4387, 4388.

Po odczytaniu petycyi L. s. 4321 Reprezentacyi powiatu krościeńskiego w sprawie kolei z Brzozowa do Krosna, Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu.

P. Stapiński nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 4323 Pogotowia ratunkowego w Zakopanem przemawia p. Bednarski popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 4389 Kółka rolniczego w Przemyślu i t. d. w sprawie kolei Przemyśl - Rymanów, przemawia p. Władysław Kraiński popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 4399 Ruskiego Tow. pedagogicznego w Stanisławowie o subwencyę przemawia p. Winniczuk, popierając tę petycyę.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p. p. Skwarko a następnie Urbański odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k n a g ł y.

posła Skwarki i tow. w sprawie wezwania c. k. Rządu do zaprowadzenia na galicyjskich kolejach państwowych biletów jazdy z ruskimi napisami.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby bezzwłocznie zaprowadził na kolejach państwowych ruskie bilety jazdy.

Wnioskodawca:
Skwarko.

Dr. Kost' Lewicki, Tracz, Kurowiec, Hanczakowski, Kiweluk, Senyk, Krynicki, Oleśnicki, Sandulak, Makuch, Dumka, A. Staruch, T. Staruch, Korol, Krysowaty.

W n i o s e k n a g ł y

p. Dumki i towarz. w sprawie gminy Chodaczków mały pow. tarnopolskiego o zapomogę z powodu trzyletniej klęski elementarnej.

Gmina Chodaczków mały pow. tarnopolskiego została nawiedzona ciężką klęską elementarną a to w r. 1907, dnia 11. sierpnia wybił grad, a w r. 1908 zniszczył mróz w czerwcu i długotrwałe słoty, jakie były w tym roku, a w roku 1909 w dniach 8. i 11. lipca znów grad i burza zniszczyli prawie wszystkie jej płody, gdzie spowodowali prawie nieuniknioną zgubę i ruinę mieszkańcom tej wsi.

Dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić odpowiednią zapomogę dla dotyczącej gminy.

Wnioskodawca:
Paweł Dumka.

Kiweluk, Oleśnicki, Makuch, Lewicki, Hanczakowski, Skwarko, A. Staruch, T. Staruch, Korol, Tracz, Sandaluk, Krysowaty, Winniczuk, Kurowiec.

W n i o s e k

posła dra Korola i towarz. w sprawie zmiany regulaminu ruchu na kolejach.

Zwarzyżwszy, iż obowiązujący dotąd regulamin ruchu (Betriebesreglement) unormowany rozporządzeniem Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem sprawieoliwości z 10. grudnia 1892 Dz. u. p. Nr. 207 i dodatkowemi rozporządzeniami Ministerstwa handlu z 1. września 1893 N. 138, z 1. maja 1895 N. 55 i z 15. kwietnia 1898 N. 48 Dz. u. p. a mianowicie § 51. tegoż regulaminu postazowienie dodatkowe XX. (2) i (3) postanawia, iż wszelkie zapiski w listach przewozowych powinny być pisane alfabetem łacińskim albo niemieckim:

zważywszy, iż zarządy kolejowe w Galicyi wschodniej, opierając się na powyższym regulaminie, nie pozwalają wypełniać listów przewozowych ruskim językiem i ruskiem pismem;

zważywszy, iż takie postanowienie regulaminu ruchu narusza w wysokim stopniu prawa ruskiego języka i ruskiego pisma i sprzeciwia się ustawom zasadniczym,

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby bezzwłocznie przedsięwziął w obowiązującym regulaminie ruchu na kolejach potrzebne zmiany w tym kierunku, iżby prawa ruskiego języka i ruskiego pisma zostały zrównane z prawami języka polskiego i niemieckiego w obrocie kolejowym Galicyi wschodniej.

We Lwowie, dnia 29. września 1909.

Wnioskodawca:
Korol, w r.

Kołpaczkiewicz, Hanczakowski, Tracz, Oleśnicki, Makuch, Dumka, A. Staruch, Kurowiec, T. Staruch, Krysowaty, Lewicki, Skwarko, Kiweluk, Senyk, Winniczuk, Krynicki.

Wniosek

posła Sodomory i tow. w sprawie dokończenia regulacyi rzeki Złotej Lipy od gminy Bożyków aż do Ujścia.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Wys. c. k. Rządem w najkrótszym czasie przeprowadził dokończenie regulacyi rzeki Złotej Lipy od gminy Bożyków pow. Podhajeckiego aż do Ujścia.

Lwów, dnia 1. października 1909.

Wnioskodawca:
Sodomora w. r.

Dumka, Kurowiec, Makuch, Winniczuk, Korol, Krysowaty, Sandulak, Oleśnicki, Lewicki, Skwarko, Kieweluk, Hanczakowski, Hołpaczkiewicz, Tracz.

Interpelacya

posła Tracza i tow. do c. k. Rządu w sprawie dzikiego spławu drzewa na rzecze Pistynce.

Firma Scheb i Safrin otrzymała na podstawie koncesyi, którą posiada Skarb państwa, pozwolenie na spław dziki grubego drzewa (kloców) rzeką Pistynką aż do tartaku w Pistyniu z tem jednak zastrzeżeniem, że wykona budowle zabezpieczające nadbrzeżne grunta włościańskie i ewentualnie szkody pokryje. Firma wykonuje budowle nie przed rozpoczęciem spławu, ale dopiero po nim, a mianowicie wtedy dopiero, ady zjechać ma komisya do oszacowaszkód. I to nie wykonuje firma wszystkich budowli, jak przepisuje koncesya, ale porobi gdzieniegdzie coś, by komisyi mogło się wydawać, że firma dotrzymuje swych zobowiązań. Jeżeli komisya zarządzi uzupełnienia, to firma znów nie wykonuje ich przed spławem, ale dopiero po spławie przed przyjazdem komisyi na następny rok. Wskutek niezabezpieczenia brzegów narażeni są nadbrzeżni mieszkańcy rzeki Pistynki nanieobliczone szkody. Drzewo puszczone wodą w wielkich masach, rozbija brzegi i woda zabiera ze sobą $^1/_4$ $^1/_2$ a nawet po kilka morgów włościańskiego gruntu. I tak zabrała woda wskutek spławiania $1^1/_2$ morga gruntu Fedorowi, Iwanowi i Mikołajowi Uhryniakom z Szeszor, dalej zabrała po kawałkowi gruntu Maryi Styżuk, Łesewy Kralukowi, Nestorowi Kralukowi i Maciejowi Skoreckiemu i wielu innym gospodarzom z Szesor, z Pistynia i Prokurowy. A nadmienia tutaj tylko firma Brzeszownika, Onufrego Styżuka i Jurka Wesyłoszczuka. Także niszczy puszczone rzeką drzewo nadbrzeżne drogi i roz-

bija mosty. Powszechnie jest to zdaniem innych dziki jeszcze spław drzewa na Pistynce, jest prawdziwem corocznie powtarzającem się nieszczęściem kosowskiego powiatu. Przedsiębiorca jeszcze i w innych kierunkach nie trzyma się postanowień koncesyi. a mianowicie:

1) jest on obowiązany skończyć dziki spław 15. lipca każdego roku, a prawdziwego np, teraz t. w wrześniu;

2) Przedsiębiorca przyjął na siebie obowiązek bezwłocznego naprawienia kładki i poręczy, przez kloce uszkodzonych, a tego nie robi. Wskutek tego:

a) w lipcu br. dziewczyna Marya Mychajłuk idąc 12. lipca 1909 przez kładkę, przy której kloce zerwały poręcza, straciła równowagę i upadła między kloce, które ją zabiły,

b) włościanie nie mogą pędzić bydła na paszę i z paszy przez cały rok, bo drzewo, które idzie całe lato kaleczy i zabija bydło, tak że włościanie muszą swoje mienie z narażeniem życia ratować. (Niedawno kloce zabiły barana),

c) włościanie mieszkający za rzeką, boją się posyłać dzieci do szkoły, bo łatwo jest wypadek nieszczęśliwy z powodu braku kładek i poręczy.

3) Przedsiębiorca przy spławie drzewa nie stawia przepisanych znaków ostrzegawczych.

Ze względu na to zapytują podpisani Wysoki c. k. Rząd:

1) co zamyśla uczynić, aby ochronić grunta właścicieli nad Pistynką przed niszczeniem ze strony posiadającego koncesyę na dziki spław drzewa na tej rzece?

2) czy ze względu na niedotrzymane warunki nie uważa za odpowiednie odjąć uprawnionemu koncesyę i nie nadawać więcej koncesyj na dziki spław drzewa na rzekach nie obwałowanych?

Interpelant:
Tracz.

Lewicki, Sandulak, Winniczuk, Dumka, Hanczakowski, A. Staruch, Oleśnicki, Myroniuk-Zajaczuk, Skwarko, Krynicki, Krysowaty, Kol, Makuch, T. Staruah, Kołpaczkiewicz, Kurowiec.

Interpelacya

posła Dumki i tow. do c. k. Rządu w sprawie gminy Chodaczków mały, pow. tarnopolskiego, o odwołanie egzekucyi podatkowej z powodu trzyletniej klęski elementarnej w tej gminie.

Gmina Chodaczków mały, pow. tarnopolskiego, nawiedzone gradem w r. 1907 dnia 11. sierpnia, który zniszczył wszystkie jej płody, tak że nie było ani na pożywienie ani na obsiew, i gdzie na obsiew r. 1908, musieli za pożyczone pieniądze wszystko kupować, to jednak i w r. 1908 wiadoma w całym kraju klęska elnmentarna, bo mrozy w czerwcu a potem długo trwające słoty poniszczyły wszystkie zdobycze, i znów ani na obsiew ani na pożywienie nie stało i wszystko musiało się znowu kupować za pożyczone pieniądze.

Z zapomogi krajowej, jak i c. k. Rządu uzyskała bardzo małą ofiarę, bo na zwyż 400 numerów a ponad 2.000 ludności dostali 50 kor. żyta po 10 K na tak wielką katastrofę.

Jndnak i tego roku dnia 8. i 11. lipca nawiedził grad i burza powyższą gminę i zniszczył płody jej prawie do szczętu, zniszczył wszystek dobytek i nadzieję, czem miało się żywić i ciężary spłacać.

Urząd podatkowy w Tarnopolu nie zważając na tę katastrofę i na te przykre stosunki gminy, nie zważając na

głód i nędzę, jaka zagraża ludności, zesłał z początkiem września aż 2 egzekutorów do ściągania podatków, które z wyżnj przytoczonych przyczyn nie zostały spłacone, i spłacone w tak przykrej porze i warunkach być nie mogą.

Dlatego podpisani zapytnją c. k. Rząd, czy gotów jest podwładnym organom polecić, by zaprzestali dalszych kroków ściągania podatku z wyżej naprowadzonych przyczyn i uwolnić włościan powyższej gminy od grożącej ruiny.

Interpelant:
Dumka.

A. Staruch, Oleśnicki, Makuch, T. Staruch, Korol, Sandulak, Kurowiec, Skwarko, Krysowaty, Hanczakowski, Lewicki, Tracz, Kiweluk, Winniczuk.

Interpelacya

do c. k. Rządu posła dra Oleśnickiego i tow. w sprawie wykładowego języka w szkole ludowej w Chołojowie pow. kamioneckiego.

Rada gminna w Chołojowie uchwaliła przed dwoma laty zaprowadzenie w ludowej szkole w Chołojowie ruskiego języka wykładowego a zawiadomiła o tem Radę szkolną krajową.

W tej szkole prócz nielicznych żydów są uczniowie wyłącznie ruskiej narodowości.

Pomimo upływu tych dwu lat sprawa dotąd nie jest załatwiona.

Wobec tego podpisani zapytują:

1) Czy wiadomy jest powyższy stan c. k. Rządowi?

2) Czy gotów jest c. k. Rząd przyczynić jaknajrychlejsze merytoryczne załatwienie sprawy języka wykładowego w ludowej szkole w Chołojowie?

Interpelant:
Oleśnicki.

Sandulak, Lewicki, Makuch, Kurowiec, Sodymora, Kołpaczkiewicz, Kiweluk, T. Staruch, Tracz, A. Staruch, Korol, Skwarko, Winniczuk, Dumka, Hanczakowski.

Interpelacya

do c. k. Rządu posła dra E. Oleśnickiego i tow. w sprawie wyborów Rady gminnej w Jaworowie.

Dnia 3. czerwca 1909 odbyły się wybory do Rady gminnej w Jaworowie.

Przeciw tym wyborom został wniesiony protest, dotychas nie załatwiony.

Ponieważ w zarządzie miaste Jaworowa panują stosunki w wysokim stopniu niekorzystne dla gospodarzy tej gminy i dla majątku gminnego i sanacya tych stosunków wymaga jak najrychlejszego załatwienia protestu wprowadzenia w życie wybranej Rady gminnej, dlatego podpisani zapytują:

1) Czy wiadome są te stosunki c. k. Rządowi?

2) Czy c. k. Rząd gotów jest zarządzić jak najrychlejsze merytoryczne załatwienie wniesionego protestu?

Interpelant:
Oleśnicki.

Sandulak, Lewicki, Makuch, Kurowiec, T. Staruch, A. Staruch, Kołpaczkiewicz, Kiweluk, Skwarko, Winniczuk, Dumka, Tracz, Sodomora, Hanczakowski, Korol

Interpelacya

do c. k. Rządu posła dra E. Oleśnickiego i tow. w sprawie nieprawnie przeprowadzonej rewizyi u Teodora Balana w Demidowie (pow. Rohatyn) i nieprawnie zabranych przy tejże ruchomości.

W pierwszych dniach września 1909 została przeprowadzona ze strony c. k. posterunku żandarmeryi w Bartunikach

rewizya w domu Teodora Balana w Demidywie, przy której zabrano mu przyrządy ogrodnicze i pasiecznicze, jak również okazy z tej dziedziny przygotowane przez niego na wystawę gospodarską w Stryju, a dalej całą jego bibliotekę złożoną z 600 książek, przeważnie gospodarskiej treści, z których ani jedna nie była skonfiskowaną.

Ponieważ powyższy fakt stanowi rażące naruszenie praw ogólnemi ustawami zabezpieczonych, zapytują podpisani:

1) Czy c. k. Rządowi wiadomy jest powyższy fakt?

2) Czy gotów jest c. k. Rząd fakt powyższy zbadać, pociągnąć do odpowiedzialności naruszających ustawę i zarządzić oddanie Teodorowi Balanowi zabranych mu ruchomości?

Interpelant:
Oleśnicki:

Sandulak, T. Staruch, A. Staruch, Lewicki, Makuch, Kurowiec, Sodomora, Kołpaczkiewicz, Tracz, Hanczakowski, Kiweluk, Skwarko, Winniczuk, Dumka, Korol.

Interpelacya

do c. k. Rządu posła dra E. Oleśnickiego i tow. w sprawie pokrzywdzenia robotników przez firmą Wolf Ziman w Wygodzie pow. Dolina.

Semion Kiszczuk, gopodarz z Nowosielicy pow. dolińskiego, miał syna Teodora Kiszczuka, który jako dzienny robotnik pracował w firmie „Wolf Ciman" w Wygodzie i był zgłoszony i opłacał kasę chorych.

Dnia 10. czerwca 1909 zasłabł Fedor Kuszczak, a jego ojciec Semion otrzymawszy dnia 11. czerwca 1909 z zarządu tartaku kartkę do lekarza, udał się do fabrycznego lekarza Kasy chorych dra Józefa Klaftena z prośbą, by pojechał do Nowosielicy $2^1/_2$ klm. drogi, gdzie leżał chory Fedor. Lekarz jednak nie chciał bezwarunkowo jechać, natomiast kazał przywieźć chorego do siebie, co też uczyniono dnia 12. czerwca 1909. Kiedy 12. czerwca 1909 stan zdrowia chorego bardzo pogorszył się, był ojciec jego 3 razy u dra Klaftena a drugi brat jego Michał dwa razy z żądaniem, ażeby jechał do Nowosielicy, jednak lekarz nie pojechał a żądał znowu, by chrego przywieziono do niego. Ponieważ, z powodu bardzo groźnego stanu chorego nie można było w żaden sposób wieść, sprowadził ojciec Semion Kiszczuk lekarza dra Joachima Kosterkiewicza z Doliny, któremu zapłacił 16 K a ten powiedział, że żadnego ratunku nie może dać, bo już spóźniono. Fedor Kiszczuk umarł dnia 22. czerwca 1909 licząc 20 lat.

Po myśli § 11 statutu fabrycznej Kasy chorych w Wygodzie należą się koszta pogrzebu w wysokości 20-krotnego dziennego wynagrodzenia, w tym wypadku 20×1 K 70 h $= 34$ K. Semionowi Kiszczukowi wypłacono jednak tylko 14 K i cztery deski na trumnę wartości najwyżej 6 K.

Semion Kiszczuk po dzisiejszy dzień pomimo wszelkich próśb i upomnień nie otrzymał ani przynależnego mu pogrzebowego ani zwrotu kosztów na lekarza i aptekę.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy wiadomy jest c. k. Rządowi powyższy stan rzeczy?

2) Czy gotów jest c. k. Rząd pociągnąć winnych do odpowiedzialności, spowodować wypłacenie Semionowi Kiszczukowi należących się mu sum i postarać się o to, by na przyszłość takie traktowanie robotników było niemożliwe?

Interpelant:
Oleśnicki.

Sandulak, Lewicki, Makuch, Kurowiec, Kiweluk. T. Staruch, A. Staruch, Skwarko, Dumka, Korol Kołpaczkiewicz, Tracz, Sodomora, Hanczakowski.

Interpelacya

do c. k. Rządu posła dra E. Oleśnickiego i tow. w sprawie zarządzenia wyborów Rady gminnej w Łanczynie (pow. Nadwórna).

Jeszcze w lutym 1909 skończyła się 6-letnia kadencya Rady gminnej w Łanczynie i według ustawy powinny były być rozpisane bezzwłocznie nowe wybory, ale na wielkie rozgoryczenie wszystkich mieszkańców wsi nie tylko do tej pory wybory nie odbyły się mimo wszelkich urgensów u wójta Ofenbergera i w starostwie w Nadwórnej, ale i nie ma najmniejszej nadziei, aby w najbliższej przyszłości odbyły się. Trzeba dodać, że dotychczasowa Rada gminna w Łańczynie i tak całkiem bezprawnie urzęduje już przez cztery lata, bo na na (30) trzydziestu radnych dziesięciu umarło, a dwóch przeniosło się z Łanczyna do innych miejscowości. Tych dwunastu radnych zabrakło jeszcze przed czteru latami. Faktem jest, że liczne posiedzenia Rady gminnej odbywały się bez kompletu, a mimo tego przyjmowały różne uchwały. I tak np. 9 bm. odbyło się posiedzenie Rady bez kompletu, a przyjęto kilka uchwał. Np. uchwalono dla Moszka Birnbauma zapomogę 250 K chociaż on nie jest przynależny do gminy, drugiemu żydowi Boruchowi Stron uchwalono koncesyę na wino i restauracyę i t. d. Miejscowy wójt Ofenberger chcąc utrzymać się najdłużej przy władzy, usprawiedliwia się przed mieszkańcami, że wybory nie mogą się prędko odbyć z powodu świąt żydowskich a następnie katolickich.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy wiadome są c. k. Rządowi te niemożliwe stosunki?

2) Czy gotów jest c. k. Rząd zarządzić, ażeby wybory do nowej Rady gminnej w Łanczynie były jak najprędzej rozpisane i przeprowadzone?

Interpelant:
Oleśnicki.

Sandulak, Lewicki, Makuch, Kurowiec, Dumka, Winniczuk, T. Staruch, A. Staruch, Sodomora, Kiweluk, Skwarko, Hanczakowski, Korol, Kołpaczkiewicz, Tracz.

Interpelacya

do Wydziatu krajowego p. dra Oleśnickiego i tow. w sprawie nieprawnego przytrzymania przez Wydział powiatowy w Bóbrce Kasy gminnej gminy Sarniki.

Przed kilkunastu laty przyjął Wydział powiatowy w Bóbrce Kasę gminną gminy Sarniki pod swój zarząd i pomimo tego, że jest ona dawno uporządkowana i że w gminie są obecnie wszelkie warunki jej należytego rozwoju, nie chce jej gmine oddać.

Ponieważ zarząd Wydziału powiaowego jest tylko środkiem przechodowym, który gminy prawa zarządu swej kasy nie może pozbawić, zapytują podpisani:

1) Czy wiadomy jest ten fakt Wydziałowi krajowemu?

2) Czy Wydział krajowy gotów jest spowodować, aby Kasa gminy Sarniki była w Zarząd powyższej gminy jak najprędzej oddaną?

Interpelant:
Oleśnicki.

Sandulak, Lewicki, Makuch, Kurowiec, T. Staruch, A. Staruch, Tracz, Kołpaczkiewicz, Sodomora, Skwarko, Winniczuk, Dumka, Hanczakowski, Korol.

Interpelacya

posła Kurowca i tow. Jego Ekscelencyi p. Namiestnika w sprawie lekceważenia

ruskiej mowy w korespondencyi urzędowej z ruskiemi stronami przez c. k. Starostwo w Dolinie.

Powiat doliński jest czysto ruskim powiatem, ao liczy około 90% czysto ruskiej ludności, jednak c. k. Starostwo w Dolinie ze stronami ruskiemi, gminami i ruskiemi towarzystwami używa wyłącznie polskiego języka — jak załączony alegat — wezwanie c. k. Starostwa w Dolinie do Wydziału czytelni Proświty w Mizuniu starym, najlepiej stwierdza powyższy fakt.

Podpisani zapytują Jego Ekscelencyę Pana Namiestnika, co zarządzi, ażeby na przyszłość c. k. Starostwo w Dolinie z ruskiemi stronami używało w słowie i piśmie ruskiej mowy?

Interpelant:
dr. Kurowiec.

Sandulak, Winniczuk, Dumka, Oleśnicki, Skwarko, Hanczakowski, A. Staruch, Korol, Krysowaty, Makuch, Kiweluk, Sodomora, Lewicki, T. Staruch.

W n i o s e k

w sprawie nadużyć żandarmów pruskich i pracodawców niemieckich względem robotników sezonowych galicyjskich.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby robotników sezonowych udających się w granice państwa niemieckiego wziął w obronę przed szykanami i nadużyciami organów rządowych pruskich, oraz przed pokrzywdzeniem ze strony tamtejszych pracodawców.

We Lwowie, dnia 1. październ. 1909.

Wnioskodawca:
Stojałowski w. r.

Oleśnicki, Makuch, Jedynak, Adam, Stefczyk, T. Staruch, A. Staruch, Stapiński Pawlewski, Merunowicz, Tertil, Myjak Skołyszewski, Marszałkowicz, Szwed.

W n i o s e k n a g ł y

Zbiory pszenicy i żyta w roku bieżącym wypadły w większej części krajów monarchii austryackiej i w królestwie Węgierskiem niepomyślnie, powodując ustalenie wysokich cen powyższych artykułów.

Zważywszy, że najuboższa ludność tak wiejska jak miejska, wskutek wysokich cen mąki i chleba tych najważniejszych artykułów żywności, dotkliwie na tem cierpi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby na drodze właściwej wyjednał zawieszenie cła na pszenicę i żyto do dnia 1-go lipca 1910 r.

Wnioskodawca:
Maryewski.

Maiss, Ciuchciński, Rutowski, Federowicz, Michałowski, Tertil, Bandrowski, Jabłoński, Doliński, Saro, Adam, Schatzel, Landau, Wasung, Cieluch.

W n i o s e k

Zważywszy, iż zachodzi poważna obawa, iż c. k. Rząd nie ma zamiaru w przyszłości udzielać refakcyi dla trafu sportów kolejowych spirytusu przeznaczonego do eksportu i wywozu do krajów alpejskich:

zważywszy, że w chwili gdy spirytus stać się ma jednym z głównych źródeł środków do wyprowadzenia kraju i państwa z trudnego położenia finansowego, unikać należy wszystkiego, coby na jego produkcyę źle wpłynąć mogło, a przesilenie związane z podniesieniem podatku pogorszyć;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby refakcyi przyznawanej dotąd dla transportów spirytusu przeznaczonego do eksportu i wywozu do krajów alpejskich udzie-

lał i nadal, a tem samem, aby termin naznaczony na 31. grudnia b. r. w Nr. 75. z b. r. Dziennika rozporządzeń kolejowych przedłużył na razie, jak zwykle do końca kampanii tj. do 31. sierpnia 1910.

We Lwowie, dnia 28. września 1909.

Wnioskodawca:
Paygert w. r.

Mycielski, Czecz, A. Theodorowicz, Piłat, Wł. W. Czajkowski, Halban, A. Brunicki, Cielecki, Starzyński. Raciborski, Niezabitowski, Hupka, Piniński, Laskowski, J. Brunicki, Horodyski, St. H. Badeni, Weiser.

W n i o s e k.

Uchwałą z dnia 20. marca 1899 r. uznał Wysoki Sejm projektowaną kolej żelazną o torze normalnym z Przeworska do Dynowc za użyteczną ze względu na interesa kraju i udzielił na rzecz tej kolei gwarancyi dochodów dla kapitału pierwszeństwa w wysokości koron 3,100.000. Uchwały tej nie przedłożył c. k. Rząd do najwyższego zatwierdzenia, ponieważ, jak się później pokazało, władze wojskowe budowie kolei żelaznej Przework-Dynów wogóle były przeciwne. Dopiero po wieloletnich pertraktacyach zgodziło się c. k. Ministerstwo wojny na budowę wąskotorowej kolei Przework-Dynów i to po złożeniu rewersu demolacyjnego przez koncesyonaryusza.

W ten sposób zamiast pierwotnie żądanej i uchwalonej kolei żelaznej normalnotorowej przyszła do skutku wąskotorowa kolej miejscowa.

Kapitał zakładowa tej kolei wynosi 1,448.4000 K. z czego na pożyczkę pierwszeństwa gwarantowaną przez kraj przypada 2,964.000 K. Obciążenie funduszu krajowego przewidziane w powołanej na wstępie uchwale Wysokiego Sejmu zostało więc wskutek zmiany typu kolei Przeworsk-Dynów o 136.000 K zredukowane, jednakże oszczędność ta okazała się w gruncie rzeczy fatalną, bo rentowność wąskotorowej kolei jest tak mała, że dopłaty gwarancyjne pochłonęły już całą powyższą sumę chwilowej a wymuszonej oszczędności. Po koniec r. 1908 dopłacił fundusz krajowy z tytułu gwarancyi dochodów udzielonej na rzecz kolei miejscowej Przeworsk-Dydnów kwotę 136.034 K 57 gr., a ponieważ nie ma nadziei, aby rentowność tej linii sama przez się mogła się kiedyś podnieść, przeto liczyć się trzeba z dalszem, stałem obciążeniem krajowego funduszu kolejowego w przeciętnej kwocie 80.000 K rocznie odpowiadającej kapitałowi 1,600.000 K. Przyczyny niedostatecznej rentowności kolei Przework-Dynów tkwią wyłącznie w różnicy szerokości toru, która nie dozwala na przejście wagonów z linii lokalnej na główną i wywołuje konieczność przeładowania posyłek w stacyi złączenia. Przeładowanie nie tylko, że przedłuża czas transportu i podraża jego koszta o kilka koron na wagonie, ale w dodatku staje się przyczyną licznych uszkodzeń towaru a niektóre artykuły przeładowania wogóle nie znoszą.

Wskutek niemożności przechodzenia państwowego taboru wozowego na kolej wąskotorową, panuje na tej ostatniej podwójny brak wagonów. a mianowicie: o ile się rozchodzi o posyłki zwyczajne (zboże, drzewo, buraki, żwir i t. p.) brak sporadyczny w czasie pełnej kampanii, o ile się rozchodzi o towary wymagające do przewozu wozów specyalnych, jak wozów bydlęcych, cystern, wozów na mięso, piwo i t. p. brak ustawiczny, bo kolej miejscowa nie ma wcale takich wozów a wszechstronne uzupełnienie jej taboru jest rzeczą wykluczoną. Wobec tego kolej miejscowa traci gros transportów, które tezra jak dawniej przewozi się drogą bitą — a okolica traci korzyści ekonomiczne, spodziewane i słusznie wymagane od drogi żelaznej.

Stosunki te pogorszą się jeszcze, gdy przyjdzie do skutku projektowana kolej żelazna w dolinie Sanu: Przemyśl-Dynów-Brzozów-Rymanów. Wtenczas kolej Przeworsk-Dynów stanie się pod względem technicznym i komercyonalnym wprost bezprzedmiotową, bo nie ma przykładu, aby kolej wąskotorowa łączyła dwie linii kolejowe o torze normalnym. Przeciwnie, kolej żelazna Przeworsk-Dynów o torze normalnym nabrałaby w tym wypadku bardzo doniosłego dla kraju i okolicy znaczenia a to jako linia transitowa łącząca najkrótszą rutę kolei Karola Ludwika i szlak Przeworsk-Rorwadów-Nadbrzezie z koleją transwersalną i z Węgrami.

Zważywszy, że koleje wąskotorowe o charakterze publicznym są jeszcze wobec zaniedbanych stosunków komunikacyjnych naszego kraju faktycznie anachronizmem, bo przedewszystkiem uzupełnić należy sieć kolei pełnych:

zważywszy, że Wysoki Sejm w swej pierwotnej uchwale sam już uznał potrzebe i użyteczność normalnotorowej kolei żelaznej Przeworsk-Dynów:

zważywszy, że wąskotorowa kolei Przeworsk-Dynów ekonomicznym potrzebom okolicy absolutnie zadość nie czyni i uczynić nie może, a trwale obciążać będzie krajowy fundusz kolejowy;

zważywszy, że projekt kolei żelaznej w dolinie Sanu, siłą faktów wywołuje konieczność zmienienia typu kolei miejscowej Przeworsk-Dynów:

zważywszy, wreszcie że ofiara wymagana na radykalną sanacyę stosunków w każdym razie mniejszą będzie, aniżeli dotychczasowe obciążenie krajowego funduszu kolejowego:

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu:

1. aby pod względem technicznym i komercyalnym zbadał sprawę przebudowania wąskotorowej kolei Przeworsk-Dynów na kolei normalnotorową;

2. aby na wypadek korzystnych wyników tych badań przeprowadził z c. k. Rządem rokowania celem wyjednania wydatnego udziału państwa w kosztach przebudowy:

3. aby z wykonania tych poleceń zdał sprawę na najbliższej sesyi sejmowej.

Wnioskodawaa:
Żardecki w r.

Wasung, Lewakowski, Szwed, Krężel, Jampolski, Styła, Bernadzikowski, Cieluch, Skrzyński, A. Lubomirski, Stapiński, Skołyszewski, Witos, Bojko, Jedynak, Myjak, Stefczyk.

W n i o s e k

posła Sobolewskiego i tow. w sprawie rewizyi ustawy z dnia 24. kwietnia 1891. Dz. u. kr Nr. 49.

Wniosek ma na celu spowodować rewizyę ustawy z dnia 24. Kwietnia 1891 Dz. u. kr. Nr. 49, która rozkładając ciężary na cele szkolne nierównomiernie krzywdzi w wysokim stopniu bardzo wiele gmin wiejskich, jak niemniej i miejskich, a mianowicie:

Na podstawie brzmienia art. 4-go powołanej ustawy pozostają wszelkie dawniejsze zobowiązpnia gmin, korporacyj, instytucyj lub osób prywatnych w swej mocy, wskutek czego dzieje się, że przeważna część gmin wiejskich w kraju płaci po myśli orzeczenia organizacyjnego znacznie więcej, jak 6% ustawowej prestacy na płace nauczycieli, prestacya ta dochodzi w niektórych gminach nawet do 34%; są to przeważnie gminy, których ovarność, przekraczająca nieraz ich możność materyalną, sprawiła, że szkoła istnieje u nich już od kilkudziesięciu lat a więc gminy, które za swoją gorliwość bywają

niejako karane, gdyż opłacają znacznie większe dodatki na płace nauczycieli, jak te gminy, które wcale się o szkołę nie starały a otrzymawszy ją dopiero po w ostatnich latach, za swą opieszałość płacą tylko 6% na powyższy cel.

Wprawdzie drugi ustęp art. 1-go zapewnia gminom wiejskim ulgę w tych ciężarach, zniżając ich zobowiązania o 3%, jednak są te ulgi bardzo małe, a korzysta z nich niestety bardzo mało gmin, głównie dlatego, że nie umieją się o to upomnieć.

Jakaż znowu krzywda w tym kierunku dzieje się miastom, pozwolę sobie na przykładzie to wykazać.

W Samborze pobiera urząd podatkowy 130.819 K podetków państwowych a ponieważ Sambor należy do rzędu tych miast, które płacą na płace nauczycieli 9% dodatku do podatków, więc powinienby urząd podatkowy pobrać nadto 11.793 K od kontrybuentów na cele rządowe, a gdyby ta kwota nie wystarczała, pokrywałby resztę fundusz krajowy. Tymczasem rzecz się ma inaczej, miasto Sambor ma mieć majątek, co zdaniem mojem należy do dalekiej przeszłości, więc płaci na podstawie orzeczenia Rady szkolnej krajowej zamiast 11.793 K aż 43.826 K, czyli każdy opodatkowany w Samborze płaci na płace nauczycieli przeszło 4 razy po 9% dodatków do podatków.

Wprawdzie gmina Sambor rekurowała przeciw orzeczeniu Rady szkolnej krajowej, jednak bezskutecznie a chcąc pokryć powyższe podatki, nałożyła 40% dodatków do podatków, co wynosi 51.000 K a zapłaciwszy 43.826 K tylko na cele szkolne i mając inne jeszcze różne wydatki, musiała wyszukać nowe źródło dochodu, zaprowadziła podatek czynszowy, przez co wzmogły się w mieście ciężary podatkowe do tego stopnia, że ludność miasta jest wprost zagrożona w swej egzystencyi.

To samo, co powiedziałem o Samborze, muszę powiedzieć i o innych tego rodzaju miastach w kraju.

Dane powyżej naprowadzone dowodzą, że miasta łożą na cele szkolne niestosunkowo bardzo wiele i więc słuszną jest rzeczą, że trzeba temu zaradzić, a zwłaszcza, jeżeli się uwzględni, że do szkół miejskich uczęszcza wiele dzieci zamiejscowych, jak n. p. w Samborze uczęszcza na 2.500 dzieci przeszło 400 zamiejscowych.

Wreszcie z uwagi na ustanie prawa propinacyi z końcem 1910 roku, będą miasta w swoich dochodach bardzo uszczuplone, dlatego wszelkie ulgi w dotychczasowych ciężarach będą dla nich bardzo pożądane.

Tak samo niesprawiedliwą jest ustawa w artykule 6, 6 i 8, gdzie jest mowa o kwocie ryczałtowej, jaką corocznie określa Rada szkolna okręgowa.

Kwota ta niejednokretnie przewyższa 10% dodatków do podatków a chociaż nadwyżkę powinien pokrywać fundusz krajowy, nie zawsze tak się dzieje, gdyż postępywanie w takich wypadkach jest zawikłane, sprawa musi przechodzić przez kilka instancyi, a gminy tego nie rozumiejąc, płacą tyle, ile im każą.

W art. 9. jest mowa o nadzwyczajnych wydatkach na cele szkolne np. gdy chodzi o budowę szkoły, zakupno gruntu itp. Zawisło to od orzeczenia Rady szkolnej okręgowej, ile strony konkurencyjne mają na ten cel płacić, z zastrzeżeniem jednakże, że wydatek ten nie może przewyższać 40% dodatków i nie może być dłużej pobierany jak przez 3 lata, a gdyby to nie wystarczało, resztę pokryje fundusz krajowy.

Jak ten artykuł bywa stosowany w praktyce, niech ilustruje fakt, że znam wypadki, gdzie gminy płacą około 200% dodatków na ten cel, a czasami dłużej, jak 3 lata.

W przekonaniu, że to, co dotychczas powiedziałem, wystarczy na umotywowanie wniosku, wnoszę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową wypracował do najbliższej sesyi sejmowej projekt ustawy z 24. kwietnia 1894 Dz. u. kr. Nr. 19, zmieniającej jej postanowienia w ten sposób, iżby ciężary na cele szkolne równomiernie rozliczone były w całym kraju, a poszczególne gminy zwolnić od dotychczasowych zobowiązań, bez względu na to, czy o to proszą, czy nie.

Wnioskodawca:
Sobolewski w. r.

Gniewosz, Pastor, Marszałkiewicz, Rittel, A. Brunicki, Leo, Jabłoński, Kozłowski, Merunowicz, Tertil, Maryewski, Michałowski, Kleski, Sare, Maiss, Sala, Loewenstein, Pawlewski, Bednarski.

Interpelacya

do Wysokiego Wydziału krajowego.

W miesiącu maju r. b. otrzymała gmina Maruszyna za pośrednictwem c. k. starostwa w Nowym Targu zawiadomienie, że w pewnej z ochronek węgierskich znajduje się na utrzymaniu troje dzieci Antoniny Stanek pochodzącej z Maruszyny. Aby uniknąć ponoszenia dalszych kosztów utrzymania przebywających w ochronce dzieci, wysłała zwierzchność gminna po stwierdzeniu przynależności Antoniny Stanek do gminy, oraz po wyszukaniu za pośrednictwem starostwa miejsca pobytu dzieci, swego delegata, w osobie Stanisława Bartoszka do Veszprém celem sprowadzenia tychże do gminy.

Zarząd jednak ochronki mimo, że urzędownie był na czas uwiadomiony o wysłaniu delegata — mimo, że tenże wysłannik wykazał się wiarygodemtn pełnomocnictwem, dzieci wydać nie chciał, wręczył mu natomiast pismo (z 18. sierpnia 1900 l. 6130) do gminy, że nie potrzebuje się nadal o te dzieci troszczyć, gdyż zabiera je pod swoją opiekę „węgierska liga ku uchronie dzieci".

W ślad zatem pismem otrzymała Maruszyna rachunek na 519 K 20 h za utrzymanie dzieci od 7. września 1908 do 31. sierpnia 1909, a to po 16 miesięcznie za 9-letniego Grzegorza, po 11 K zaś za 6-letniego Michała i tyleż za 4-letnią Annę.

Z powyższego widać, że gmina wymieniona poniosła już znaczne koszta dalekiej podróży swego delegata, że będzie musiała zapłacić jeszcze 519 K 20 h, a to tylko na to, by wzmocnić żywioł madziarski, o co się już „liga" postara, wychowując dzieci te te w duchu i w środowisku czysto madziarskim, które zatem uważać należy za stracone nie tylko dla kraju, ale i dla rodziny.

Przytoczyliśmy ten konkretny wypadek, niestety jeden z wielu — aby w należytem świetle przedstawić postępowanie instytucyj i władz węgierskich, a zwłaszcza t. z. ochronek państwowych, które nie są instytucyami filantropijnemi lecz politycznemi, a których prawie wyłącznem zadaniem jest madziaryzowanie innoplemieńców, a przedewszystkiem ochronki te z predylekcyą wyłapują dzieci polskie dorastające, by je wychować na Madziarów, a ze sposobu przeprowadzenia korespondencyj z naszemi władzami dla stwierdzenia przynależności aż nadto widocznem jest, że leży w ich interesie aby dzieci przyjęte do ochronki jaknajdłużej w niej pozostawały na koszt gmin przynależności, od których znów nasze władze narosłe nieraz do wielkich sum koszta bezkrytycznie ściągają.

W ten sposób za pieniądze polskie fabrykuje się z dzieci polskich nowożytnych janczarów madziarskich!!

Wobec tych powszechnie znanych, a dokumentami autentycznymi popartych faktów, zapytują podpisani Wysoki Wydział:

1. Czy mu znane jest postępowanie instytucyj i rządu węgierskiego, mające na celu w pierwszym rzędzie wynarodowienie polskich dzieci za pieniądze od polskich gmin ściągane?

2. Czy zamierza w tej sprawie coś uczynić, ażeby ochronić zarówno gminy jak i kraj przed stratami materyalnemi jak i utratą w ludności?

Interpelant:
Bednarski.

Maryewski, Sobolewski, Adam, Dolliński, Rayski, Kędzior, Leo, Battaglia, Stojałowski, Szwed, Merunowicz, Fedorowicz, Sala, Rittel, Michałowski, Jabłoński, Stefczyk, Maiss, Łazarski, Kleski, Schätzel.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o podwyższenie wałów ochronnych rzeki Łęgu w powiecie tarnobrzeskim.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekanie tego przedłożenia komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy o rybołostwie z 31. października 1887 dz. u. kr. Nr. 37 z r. 1890.

Sprawozdawca p. Pilat uprasza o usunięcie tego przedłożenia z porządku dziennego Izby.

Marszałek uzuwa tę sprawę z porządku dziennego.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad wnioskiem nagłym p. Myjaka i tow. w sprawie traktatów handlowych z państwami bałkańskiemi.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y

w sprawie traktatów handlowych z państwami bałkańskiemi.

Zważywszy na groźne następstwa dla rolnictwa krajoweSo w razie dojścia do skutku przygotowanych przez c. k. Rząd do ustawodawczego załatwienia trautatów handlowych z Rumunią i innemi państwami bałkańskiemi.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm ponawiając uchwałę z dnia 12. marca 1907 wzywa c. k. Rząd by nie dopuścił do otwarcia granicy rumuńskiej i serbskiej tak dla importu żywego bydła i nierogacizny, jako też i bitego mięsa, oraz by nie zezwolił na przewóz bydła jeu i mięsa do cesarstwa niemieckiego, inaczej jak tylko w wagonach plombowanych i przy zachowaniu najdalej idących środków ostrożnosci.

We Lwowie, dnia 23. września 1909.

Wnioskodawca:
Myjak w. r.

Cieluch, Styła, Bojko, Jedynak, Kędziel, Witos, Stapiński, Wasung, Lędzior, Kurowiec, Jampolski, Skołyszewski, Stef-

czyk, Długosz, Lewicki, Kiweluk, Sodomora, Dumka, Skwarko, Długosz, Lewakowski, Staruch, Sandulak.

Marszałek udziela głosu generalnemu mowcy przeciw nagłości wniosku p. Myjaka.

Przemawia p. Battaglia jako generalny mowca przeciw nagłości wniosku p. Myjaka.

Marszałek wzywa posłów, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia dalej p. Battaglia.

Marszałek wzywa, by nie przerywano mowcy.

Przemawia dalel p. Battaglia.

Przemawia p. Oleśnicki jako generalny mowca za nagłością p. Myjaka.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu dla sprostowania faktów wzywając go, by ograniczył się do sprostowania faktów.

Przemawia p. Stapiński dla sprostowania faktów.

Izba uchwala jednogłośnie nagłość wniosku p. Myjaka.

Marszałek oznajmia, że p. Laskowski postawił formalny wniosek o przekazanie komisyi gospodarstwa krajowego tego nagłego wniosku.

Przemawia p. Wasung i wnosi w razie uchwalenia wniosku p. Laskowskiego, by komisya gospodarstwa krajowego przedłożyła w tym przedmiocie sprawozdanie do dni 5.

Przemawia p. Skołyszewski i wnosi o imienne głosowanie nad wnioskiem p. Laskowskiego w tej sprawie.

Przemawia p. Kozłowski.

Przemawia p. Piniński i wnosi, by komisya gospodarstwa krajowego w razie przekazania jej wniosku nagłego p. Myjaka zdała w tym przedmiocie sprawozdanie do dni 8.

Przemawia p. Korol.

Izba nie popiera wniosku p. Skołyszewskiego o imienne głosowanie nad wnioskiem p. Laskowskiego.

Izba uchwala przekazanie wniosku nagłego p. Myjaka komisyi gospodarstwa krajowego, zgodnie z wnioskiem p. Laskowskiego za którym ło wnioskiem padło 68 głosów.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Skołyszewski i wnosi o imienne głosowanie nad terminem w którym komisya ma przedłożyć sprawozdanie w tym przedmiocie.

Izba nie popiera wniosku p. Skołyszewskiego, a oddzielnie uchwala wniosek formalny p. Pinińskiego, by komisya gospodarstwa krajowego zdała wtym przedmiocie sprawozdanie do 8 dni.

Następuje:

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o zamknięciu rachunków funduszów krajowych za rok 1908.

Sprawozdawca p. Głąbiński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm udziela Wydziałowi krajowemu absolutoryum z rachunków fun-

duszów budżetem objętych i dotowanych za rok 1908.

2. Powyższa uchwała obejmuje także absolutoryum dla c. k. Rady szkolnej krajowej z działu wydatków krajowego funduszu szkolnego emerytalnego za rok 1908.

3. Rachunki funduszów samoistnych budżetem nie objętych, wykazanych w dziale C., przyjmuje Sejm do wiadomości.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia członek Wydz. kraj. p. Pilat.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Makuch.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p Urbańskiego.

Na zapytanie Marszałka oznajmiają posłowie zapisani do głosu, że przemawiać będą, a mianowicie p. Stojałowski za, pp. Hanczakowski, Sandulak i Krysowaty przeciw wnioskom komisyi.

Marszałek wzywa mowców zapisanych do głosu do wyboru mowców generalnych.

Przemawia generalny mowca przeciw wnioskom komisyi p. Krysowaty.

Przemawia generalny mowca za wnioskami komisyi p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski komisyi, które p. sprawozdawca z kolei odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego o krajowych funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska, za czas od 1. marca 1908 do 30. czerwca 1909.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowych funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. marca 1908 do 30. czerwca 1909 przyjmuje Sejm do wiadomości.

2. Sejm ponawia swoje wezwanie z dnia 21. lutego 1907 i z dnia 30. września 1908 i wzywa c. k. Rząd, ażeby wdrożoną przez c. k. organa podatkowe sprawę opodatkowania koszar i innych budynków, przez kraj na umieszczenie c. i k. wojska dostarczonych, podatkiem domowo-czynszowym, zbadał i spowodował stanowcze zaniechanie akcyi rozwiniętej w tym kierunku.

W rozprawie szczegółowej nikt głosu nie żąda Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski 1 i 2 komisyi które p. sprawozdawca z kolei odczytuje.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Bernadzikowskiego i tow. o utworzenie c. k. sądu powiatowego w Szczurowej pow. Brzesko.

Przemawia p. Bernadzikowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Tracza i tow. w sprawie urządzenia przy wszystkich zarządach dóbr państwowych powiatu kosowskiego składów drzewa opałowego i budulcowego dla zaspokania potrzeb okólicznej ludności.

Przemawia p. Tracz uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Mierwsze czytanie wniosku p. Skwarki i tow. w sprawie upaństwowienia i zmonopolizowania środków transportowych olejów ziemnych i rurociągów i przedłożenia projektu noweli do krajowej ustawy naftowej.

Marszałek oznajmia, że w porozumieniu z wnioskodawcą usuwa tę sprawę z porządku dziennego.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Skwarki i tow. w sprawie budowy dróg: 1) z Mościsk do Krakowca i dalej Luczowa, 2) z Mościsk do Rudek.

Przemawia p. Skwarko uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi drogowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosk p. Szweda i tow. o budowę mostu na rzece Sole w Wieprzu pow. Żywiec.

Przemawia p. Szwed uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi drogowej.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosków nagłych, a mianowicie wniosku nagłego p. Bisa.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y

posła Jana Bisa i tow. w sprawie udzielenia pożyczki bezprocentowej na 10 lat członkom gminy Sarzyna w powiecie Łańcut.

Wysoki Sejmie!

Dnia 12. sierpnia 1909 o godz. 3 popołudniu z niewiadomej, przyczyny wybuchł ogień i obrócił 116. domów i 234 stajen i stodół razem 350 budynków gospodarczych w perzynę. Wszyscy pogorzelcy są rolnikami i wszystkie plony zebrane z gruntów zwiezione do stodół i gumien zostały razem z budynkami spalone; nieszczęśliwym rodzinom nie pozostało na jeden bochenek chleba i nie są w stanie i nie mają czem obsiać swych gruntów, ani też wyżywić swych rodzin — grozi im głód i nędza.

Wobec czego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby bezwłocznie udzielił pożyczki bezprocentowej na 10 lat nieszczęśliwym pogorzelcom z gminy Sarzyna w powiecie Łańcut.

Wnioskodawca:
Jan Bis.

Slapiński, Krężel, Cieluch, Bojko, Jampolski, Witos, Myjak, Kędzior, Stefczyk, Styła, Sandulak, Skołyszewski, Lewakowski.

Poseł Bis nieobecny w Izbie.

Z kolei następuje:

W n i o s e k n a g ł y

p. Dumki i tow. w sprawie gminy Chodaczków mały pow. tarnopolskiego

o zapomogę z powodu trzyletniej klęski elementarnej.

Gmina Chodaczków mały powiatu tarnopolskiego została nawiedzona ciężką klęską elementarną a to w r. 1907, dnia 11. sierpnia wybił grad, a r. 1908 zniszczył mróz w czerwcu i długotrwały słoty, jakie były w tym roku, a w r. 1909 z dnia 8. i 11. lipca znów grad i burza zniszczyli prawie wszystkie jej płody, gdzie spowodowali prawie nieknioną zgubę i ruinę mieszkańcom tej wsi.

Dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić odpowiedną zapomogę dla dotyczącej gminy.

Wnioskodawca:
Paweł Dumka.

Kiweluk, Oleśnicki, Makuch, Lewicki, Hanczakowski, Skwarko, A. Staruch, T. Staruch, Korol, Tracz, Sandulak, Krysowaty, Winniczuk, Kurowiec.

P. Dumka, uzasadnia nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie przekazanie tego wniosku p. Dumki komisyi budżetowej.

Z kolei następuje:

Wysoki Sejmie!

W nocy z 25. na 26. września b. r. pożar zniszczył znaczną część miasteczka Lopatyna powiatu brodzkiego.

Wobec faktu, że zpowodu tej klęski 325 rodzin znajduje się bez dachu nad głową utraciwszy prawie całe swoje mienie zbiory tegoroczne doszczętnie, podpisani stawiają wniosek nagły

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Mieszkańcom miasteczka Lopatyna w powiecie brodzkim, dotkniętym pożarem w dniu 26. września 1909. Sejm uchwala zapomogę w kwocie 5.000 K.

Lwów, 28. września 1909.

Wnioskodawca:
Sala.

Rittel, Sobolewski, Ciuchciński, Rutowski, Battaglia, Bednarski, Merunowicz, Wereszczyński, Henryk Badeni, Maiss Rayski, Adam, Jędrzejowicz, Loewen, stein, Br. Pawlewski.

Przemawia p. Sala uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej, z poleceniem zdania sprawozdania w tym przedmiocie na jednem z najbliższych posiedzeń bez drukowania.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku.

Przemawia p. Makuch.

Po zamknięciu rozprawy Izba uchwala nagłość wniosku p. Sali, a pod względem formalnym uchwala odesłanie tego wniosku nagłego do komisyi budżetowej, z poleceniem zdania sprawozdania w tym przedmiocie na jednem z najbliższych posiedzeń bez drukowania.

Z kolei następuje:

Wniosek nagły.

Zbiory pszenicy i żyta w roku bieżącym wypadły w większej części krajów monarchii austryackiej i w królestwie węgierskiem niepomyślnie, powodując ustalenie wysokich cen powyższych artykułów.

Zważywszy, że najuboższa ludność tak wiejska jak miejska, wskutek wysokich cen mąki i chleba tych najważniejszych artykułów żywności, dotkliwie na tem cierpi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby na drodze właściwej wyjednał zamieszenie

cła na pszenicę i żyto do dnia 1. lipca 1910 r.

Wnioskodawca:
Maryewski.

Maiss, Ciuchciński, Rutowski, Federowicz, Michałowski, Tertil, Bandrowski, Jabłoński, Doliński, Sare, Adam, Schätzel, Landau, Wasung, Cieluch.

Przemawia p. Maryewski uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi gospodarstwa krajowego, z poleceniem zdania w tym przedmiocie sprawozdania do dni ośmiu.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku.

Przemawia p. Dumka.

Przemawia p. Sandulak.

Izba uchwala w oddzielnem głosowaniu trzykrotnem nagłość tego wniosku, przekazanie go komisyi gospodarstwa krajowego i polecenie jej przedłożenia w tym przedmiocie sprawozdania do dni ośmiu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 2. października 1909 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 popołudniu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Henryk Badeni w. r.

Protokół

45. posiedzenia, I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 2. października 1909.

Początek posiedzenia o godzinie 10. minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 138.

Ze strony Rządu: Radca dworu Jan Czeżowski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 43. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 44. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że p. Oleśnicki złożył mandat do komisyi wodnej, i że uzupełniający wybór umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyi wniesionych po dzień 2. października 1909 r., które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 4.416—4.428, 4.435, 4.440, 4.446, 4.457, 4.458, 4.468, 4.474, 4.475—4.479, 4.493—4.503, 4.508—4.513.

Komisyi szkolnej Ls. 4.394, 4.415, 4.429—4.434, 4.436—4.439, 4.441, 4.442 4.470, 4.482, 4.504—4.506, 4.514.

Komisyi gminnej Ls. 4.507.

Komisyi petycyjnej Ls. 4.447.

Komisyi administracyjnej Ls. 4.452, 4.453—4.455, 4.480, 4.481.

Komisyi prawniczej Ls. 4.459—4.461.

Komisyi gosp. kraj. Ls. 4.456.

Komisyi drogowej Ls. 4.443—4.445, 4.469.

Komisyi kolejowej Ls. 4.451.

Komisyi reformy wyborczej Ls. 4.462—4.467, 4.483.

Komisyi reform agrarnych Ls. 4.448 do 4.450.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4.437 mieszkańców przedmieścia grodeckiego we Lwowie o zaprowadzenie 2 ruskich szkół ludowych we Lwowie, przemawia p. Lewicki popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4.453 gminy Brzostek o podatek gminy od napojów spirytusowych, przemawia p. Krążel popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4.458 Tow. Bursy selańskiej w Stanisławowie o subwencyę, przemawia p. Winniczuk popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz pp. Urbański, a następnie Skwarko odczytuje zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k

posła Ciuchcińskiego i tow. w sprawie odpowiedniego zastępstwa naszego kraju w najwyższej Radzie zdrowia we Wiedniu.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd. aby ilość członków reprezentujących Galicyę w najwyższej Radzie zdrowia we Wiedniu unormował stosownie do zaludnienia naszego kraju.

Wnioskodawca:
Ciuchciński w. r.

Dulęba, Głąbiński, Schätzel, Skarbek, Landau, Maiss, Federowicz, Rayski, Rutowski, Pawlewski, Battaglia. Sala, Tertil, Bednarski, Doliński.

W n i o s e k

posła Skołyszewskiego i tow. o zmianę przepisów statutu krajowego i zaprowadzenie nowej ordynacyi wyborczej sejmowej.

Wysoki Sejm raczy uchwalić, dołączony projekt ustawy zmieniającej postanowienia §§ 3, 4, 6, 11 i 12 statutu krajowego tudzież ordynacyę wyborczą sejmową dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie, 30. września 1909.

Wnioskodawca:
Skołyszewski w. r.

Bernadzikowski, Długosz, Lewakowski, Wasung. Bojko, Bis, Stefczyk, Kędzior, Stapiński, Ptak, Krężel, Myjak, Jedynak, Jampolski, Szwed. Witos, Styła, Cieluch.

U s t a w a

z dnia . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca §§ 3. 4, 6, 11 i 12 statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861 r. tudzież ordynacyę wyborczą sejmową:

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§. 3, 4, 6, 11 i 12 statutu krajowego w dotychczasowem brzmieniu znoszą się i mają opiewać jak następuje:

§ 3.

Sejm krajowy składa się ze 161 członków, a mianowicie:

I. 12 członków z mocy piastowanej godności, a to:

a) z trzech arcybiskupów lwowskich księcia biskupa krakowskiego, dwóch

biskupów przemyskich, biskupa tarnowskiego i biskupa stanisławowskiego. W razie wakującej stolicy arcybiskupiej lub biskupiej, administrator dyecezyi w sprawach duchownych jest członkiem Sejmu krajowego:

b) z prezesa Akademii Umiejętności w Krakowie:

c) z rektorów Uniwersytetu lwowskiego i krakowskiego i rektora szkoły politechnicznej we Lwowie.

II. Ze 149 posłów, wybranych przez powszechne, równe, bezpośrednie i tajne prawo głosowania, a mianowicie:

a) czterdziestu jeden posłów z okręgów wyborczych miast i miasteczek:

b) stu ośmiu posłów wybranych z okręgów wyborczych złożonych z poszczególnych powiatów sądowych, względnie grup i części powiatów sądowych.

§ 4.

Cesarz mianuje dla kierownictwa Sejmem Marszałka krajowego i jego pierwszego zastępcę z grona Sejmu. Sejm wybiera drugiego zastępcę Marszałka ze swego grona.

§ 4.

Czas trwania funkcyi Marszałka krajowego i jego zastępców tudzież wybranych członków Sejmu krajowego (okres sejmowy) oznacza się na lat sześć.

Wybory posłów sejmowych nie mogą być przez wyborców sejmowych odwołane.

Po upływie zwykłego okresu sejmowego lub po wcześniej dokonanem rozwiązaniu Sejmu, niemniej w razie ustąpienia poszczególnych posłów, rozpisuje się nowe wybory.

Byli członkowie Sejmu mogą być ponownie wybrani.

§ 11.

Wydział krajowy jako zarządzający i wykonawczy organ Sejmu składa się pod przewodnictwem marszałka krajowego z dziesięciu członków wybranych z łona Sejmu.

Dla kierowania Wydziałem wybierają członkowie Wydziału krajowego z pomiędzy siebie zastępcę.

§. 12.

Dwóch członków Wydziału krajowego wybierają wirylni członkowie Sejmu i posłowie wybrani z 41 okręgów wyborczych miast i miasteczek, dwóch członków Wydziału krajowego wybierają posłowie okręgów wyborczych 22—71 i posłowie mniejszości okręgów 72—84, dwóch członków Wydziału krajowego wybierają posłowie większości okręgów 72—84 oraz posłowie okręgów 85 do 116; czterech członków wybiera cały Sejm ze wego grona.

Każdy wybór przychodzi do skutku bezwzględną większością głosów. Jeżeli nie uzyskano bezwzględnej większości głosów przy głosowaniu pierwszem i powtórnem, wówczas należy przedsięwziąć wybór ściślejszy pomiędzy temi dwiema osobami, które przy drugiem głosowaniu otrzymały największą ilość głosów.

W razie równości głosów rozstrzyga los.

Sejmowa ordynacya wyborcza dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Ustawa z dnia

Art. I.

Sejmowa ordynacya wyborcza dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wzaz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ogłoszona jako załącznik II. patentu z 26-go lutego 1861 Nr. 20 Dz. u p. traci w dotychczasowem syem brzmieniu moc obo-

wiązującą i ma na przyszłość obowiązywać w brzmieniu następującem:

I. Okręgi i miejsca wyborcze.

§. 1.

Dla wyboru posłów do Sejmu galicyjskiego ustanawia się 116 okręgów wyborczych złożonych z następujących miejscowości i powiatów sądowych. względnie grup miejscowości i powiatów sądowych:

a) okręgi wyborcze złożone z poszczególnych miast i miasteczek, względnie miast i miejscowości.

1) Lwów,

2) Kraków, z pow. sąd. krakowskiego okręg wyb. 24 miejscowości: Czarna wieś, Grzegórzki, Krowodrza, Łobzów, Nowa wieś narodowa, Półwsie zwierzynieckie, Prądnik biały, Prądnik czewony, Rakowice, Zwierzyniec, i z pow. sąd. Podgórze okręg. wyb. 33 miejscowości: Dębniki i Zakrzówek.

3) Przemyśl,

4) Tarnów,

5) Kołomyja,

6) Tarnopol,

7) Stanisławów,

8) Drohobycz,

9) Podgórze,

10) Nowy Sącz,

11) Rzeszów,

12) Jarosław,

13) Stryj,

14) Sambor,

15) Biała, Kęty, Andrychów,

16) Wadowice, Oświęcim, Chrzanów,

17) Wieliczka, Bochnia,

18) Gorlice, Jasło,

19) Krosno, Sanok, Korczyna,

20) Brody,

21) Brzeżany, Złoczów,

b) okregi wyborcze złożone z poszczególnych powiatów sąd. względnie grup powiatów sądowych i miejscowości:

22) Chrzanów, Jaworzno,

23) Krzeszowice, Liszki,

24) Kraków (z wyłączeniem miejscowości wymienionych w okręgu 2)

25) Kęty, Oświęcim,

26) Biała,

27) Żywiec,

28) Milówka,

29) Andrychów, Sucha,

30) Wadowice, Zator,

31) Kalwarya,

32) Maków, Jordanów,

33) Podgórze, Skawina (z wyłączeniem miejscowości wymienionych w okręgu wyborczym 2),

34) Wieliczka, Dobczyce,

35) Myślenice,

36) Bochnia, Niepołomice,

37) Wiśnicz,

38) Limanowa,

39) Mszana dolna, Krościenko,

40) Nowy Targ, Czarny Dunajec,

41) Radłów, Żabno,

42) Brzesko,

43) Wojnicz, Zakliczyn, Ciężkowice

44) Nowy Sącz,

45) Stary Sącz, Muszyna,

46) Grybów,

47) Dąbrowa,

48) Tarnów,

49) Tuchów, Biecz,

50) Gorlice,

51) Radomyśl,

52) Dębica, Pilzno,

53) Brzostek, Frysztak,

54) Jasło,

55) Krosno,

56) Żmigród, Dukla,

57) Rozwadów, Ulanów,

58) Tarnobrzeg,

59) Mielec,

60) Kolbuszowa,

61) Ropczyce,

62) Strzyżów,

63) Nisko,

64) Leżajsk,

65) Głogów, Sokołów,

66) Łańcut,

67) Rzeszów,

68) Przeworsk,

69) Tyczyn,

70) Dynów, Dubiecko,

71) Brzozów,

72) Sieniawa, Cieszanów, Lubaczów, Niemirów oraz z okręgu 85. miejscowości: Bełzec, Michałówka, Tomaszyce, Zastawie,

73) Jarosław, Pruchnik, Radymno, Przemyśl,

74) Rymanów, Sanok, Bukowsko, Bircza,

75) Dobromil, Niżankowice, Mościska, Stara sól (z wyjątkiem gmin wyliczonych w okręgu wyborczym 91) oraz z okręgu 96. miejscowości: Dublany, Biskowice, Czukiew, Czyszki, Kalinów, Łanowice, Nadyby, Sąsiadowice, Strzałkowice, Strupnica kol., Uherce,

76) Lwów, Szczerzec, Winniki,

77) Gródek, Rudki, Komarno i z okręgu wyborczego 91. gminy: Słomianka, Stojańce, Twierdza, Wojkowice, Zawadów, z okręgu wyborczego 90. Możyłowice kol. i z okręgu wyborczego 98 Medenica.

78) Busk, Kamionka strumił., Gliniany, Przemyślany, z okręgu wyb. 89. Kłodno wielkie, Przemiwółki, z okręgu wyborczego 86. Mosty wielkie, Stanisłówka i z okręgu wyborczego 87. Bełz,

79) Załoźce, Olesko, Zborów, Złoczów,

80) Kozowa, Wiśniowczyk, Mikulińce, Tarnopol.

81) Zbaraż, Nowe sioło, Podwołoczyska, Skałat,

82) Podhajce, Monasterzyska, Buczacz, z okr. wyb. 106 Tarnawica polska, z okręg. wyb. 108 Jeziorko, Końbzaki stare, Maryampol wieś, Wołosków z okr. wyb. 107. Knihinin kolonia, Knihinin wieś, z okr. wyb. 108. Ludwikówka, Słobódka kąkolnicka, Zagórze kąkolnickie,

83) Trembowla, Grzymałów, Husiatyn Kopyczyńce,

84) Budzanów, Czortków, Borszczów oraz z okręgu wybor. 116 Burakówka i Czerwonogród,

85) Rawa ruska, Uhnów z wyjątkiem gmin wymienionych w okręgu wyborczym 72,

86) Bełz, Mosty wielkie z wyjątkiem gmin wymienionych w okręgu wyborczym 78,

87) Sokal, Radziechów z wyjątkiem gmin wymienionych w okręgu wyborczym 78,

88) Brody, Łopatyn,

89) Żółkiew, Kulików z wyjątkiem gmin wymienionych w okręgu wyborczym 78,

90) Jaworów, Janów z wyjątkiem gmin wymienionych w okręgu wyborczym 77.

91) Krakowiec, Sądowa Wisznia z wyjątkiem gmin wymienionych w okręgu wyborczym 77. wraz z okręgiem wyborczym 75. gminy: Czerniawa, Hodynie, Kalników, Laszki gościńcowe, Podgać, Sokole, Starzawa, Wola małnowska,

92) Lisko, Baligród, Lutowiska,

93) Ustrzyki, Stary Sambor.

94) Turka, Borynia,

95) Skole, Podbuż,

96) Sambor, Łęka szlach., z wyjątkiem gmin wyliczonych w okręgu wyborczym 75,

97) Drohobycz,

98) Mikołajów, Medenice z wyjątkiem gmin wyliczonych w okręgu wyborczym 77,

99) Stryj Bolechów,

100) Dolina, Rożniatów,

101) Żydaczów, Żurawno,

102) Bóbcka, Chodorów,

103) Kałusz, Wojniłów,

104) Bohorodczany, Sołotwina,

105) Nadwórna, Delatyn,

106) Tłumacz, Ottynia, z wyjątkiem gmin wyliczonych w okręgu wyborczym 82,

107) Stanisławów, Tyśmienica z wyjątkiem gmin wyliczonych w okręgu wyborczym 82,

108) Bursztyn, Halicz, z wyjątkiem gmin wyliczonych w okr. wyb. 82,

109) Rohatyn, Brzeżany,

110) Żabie, Kuty Kosów,

111) Kołomyja, Peczeniżyn,

112) Obertyn, Gwoździec,

113) Potok złoty, Tłuste,

114) Śniatyn, Zabłotów,

115) Horodenka,

116) Zaleszczyki, Mielnica, z wyjątkiem gmin wyliczonych w okręgu wyborczym 84.

§. 2.

Z okręgów wyborczych 22 — 116 wyłączone są miejscowości tworzące okręgi wyborcze 1—21.

Lwów wybiera dziewięciu, Kraków i miejscowości (okr. 2) ośmiu, Tarnów, Przemyśl, Kołomyja, Tarnopol, Stanisławów, okr. wyb. 72—84 po dwóch posłów, reszta w § 1. wymienionych okręgów po jednym pośle. Wszyscy uprawnieni do wyboru posła z jednego okręgu wyborczego stanowią jedno ciało wyborcze.

§ 4.

Na wypadek utworzenia w przyszłości nowych powiatów sądowych zatrzymują gminy do tych nowych powiatów przydzielone przynależność swoją do tego okręgu wyborczego, w którym są po myśli tej ustawy do głosowania uprawnione.

§ 5.

W każdym okręgu wyborczem jest w zasadzie miejscem wyborczem każda

miejscowość stanowiąca gminę, która wedle ostatniego spisu ludności liczy więcej niż 500 mieszkańców. Z miejscowości tego samego powiatu sądowego, liczących 500 lub mniej mieszkańców, położonych obok siebie — w tym samym okręgu wyborczym mogą być utworzone zbiorowe miejsca wyborcze.

Zbiorowe miejsca wyborcze ma oznaczyć Namiestnik w porozumieniu z Wydziałem krajowym drogą rozporządzenia. Jedno zbiorowe miejsce wyborcze nie może obejmować gminy, względnie miejscowości z ludnością razem wyżej dwóch tysięcy mieszkańców.

II. O prawie czynnego i biernego wyboru.

§. 6.

Do wyboru posłów na Sejm krajowy jest uprawniony każdy własnowolny obywatel (obywatelka) państwa, który ukończył (ukończyła) 24. rok życia, co do którego (której) nie zaszły przyczyny powodujące wedle obowiązującej ustawy gminnej utratę prawa wyboru do reprezentacyi gminnej, a to w tej gminie, w której w dniu rozpisania wyboru jest co najmniej 6 miesięcy zamieszkały (zamieszkała).

Osoby zamieszkałe na obszarach dworskich do gmin nieprzyłączonych, wykonują to prawo przy zachodzących tych samych warunkach w tych gminach, z jakiemi dotyczący obszar dworski tworzy jedną miejscowość. Gdy takiej gminy niema, oznaczyć ma polityczna władza krajowa, w której gminie osoby na obszarze dworskim z żadną gminą jednej miejscowości nie tworzącym swoje prawo wyboru mają wykonywać.

§. 7.

W stałej lub czasowej służbie pozostający oficerowie i wogóle osoby należące do armii lub żandarmeryi, nie mogą w czasie czynnej służby, jak również w czasie czasowego urlopu ani wybierać, ani być wybranemi. Zakaz ten nie dotyczy jednak osób pozostających w służbie czynnej czasowo dla wypełnienia obowiązku ćwiczeń wojskowych.

§. 9.

Wyborca może swe prawo wykonywać tylko w jednym okręgu wyborczym i tylko osobiście.

Posłem sejmowym może być wybrany (wybrana) każdy (każda), który (która):

a) jest obywatelem (obywatelką) austryackim (ą);

b) ma lat 30;

c) znajduje się w pełnem używaniu wszystkich praw obywatelskich;

d) ma prawo według postanowień tej ustawy wybierać posła sejmowego.

§. 10.

Od prawa wybierania i wybieralwykluczone są te osoby, które zasądzone zostały wyrokiem sądowym za jakąkolwiek zbrodnię, albo za przestępstw kradzieży, sprzeniewierzenia, udziału w nich, oszustwa, lub za przewinienie bankructwa (§§. 460, 461, 463, 464 i 486 ust. karnej).

Ten skutek zasądzenia karnego ma ustąpić co do zbrodni wyszczególnionych w §. 6 pod liczbami 1 do 10 ustawy z 15. listopada 1867 (Nr. 131 Dz. p. p.) po ukończeniu kary, w innych zaś wypadkach po upływie lat pięciu, a co do przestępstw i prewinień wyżej wymienionych po upływie lat trzech, licząc od ukończenia kary.

Osoby, które popadły w konkurs, albo załagodziły swe bankructwa dobrowolną ugodą z wierzycielami przy współudziale sądu, nie mogą być wybrane posłem do Sejmu, jak długo trwa rozprawa konkursowa lub ugodowa.

III. O rozpisaniu i przygotowaniu wyborów.

§. 11.

Do przeprowadzenia wyborów wzywa Namiestnik, ogłaszając dzień, w którym mają się odbyć wybory posłów sejmowych w miejscach wyborczych, przeznaczonych niniejszą ordynacsą wyborczą.

Dzień wyborów należy tak ustanowić, żeby można było poczynić wszelkie potrzebne przygotowania.

§. 12.

Rozpisanie ogólnych wyborów należy ogłosić w dziennikach krajowych, a także ogłoszeniami we wszystkich gminach kráju.

Między dniem ogłoszenia wybarców a dniem wyboru musi upłynąć czas co najmniej sześciu tygodni.

§. 13.

W każdej gminie ma burmistrz, względnie naczelnik gminy listę wszystkich w tej gminie do wyboru uprawnionych w porządku alfabetycznym z podaniem charakteru i miezrkania kéżdego uprawnionedo. Gdy w jakiejś gminie ma się odbywaś wybór w więcej lokalach, a do każdego lokalu ma się przydzialić jakaś terytoryalna część miejscowości, mają listy dla uprawnionych w każdej takiej terytoryalnej częśbi zamieszkałych ułożyć się osobno.

Lista wyborcza ma być sporządzona co najmniej w dwóch egzemplarzach jeden egzemplarz obowiązany naczelnik gminy i po ukończeniu wyborów utrzymywać w cięglej ewidencyi i dozwolić każdemu wgląd i odpisy.

§. 14.

Po ułożeniu listy wyborczej ma naczelnik gminy przedłożyć oba lej egzemplarze swojej bezpośredniej władzy poisycznej pierwszej instancyi, a prezydent stolicy politycznej władzy krajowej.

Dla miast niestołeeznych, mających własne stasuty, wyznaczy polityczna władza krajowa starostwo, które ma zająć się zbadaniem ich list wyborczych

Polityczna władza ma dostrzeżone młki w liście z urzędu popraw jeden egzemplarz tak poprawionej ıity naczelnikowi gminy zwrócić.

§. 15.

Najpóźniej na 30 dni przed dniem wyboru ma w każdej cminie burmistrz względnie na § elnik gminy poprawioną się wyborczą wystawić w urzędzie gminnym do przeglądnięcia na przeciąg 4 dni. Zarazem ma to wystawienie listy obwieścić w gminie, a to tak przez publiczne ustne ogłoszenie, jak również przybicie pisemnego obwieszczenia na budynku gminnym i co najmniej w trzech widoeznych miejscach w gminie i oznaczyć ośm dni termin do wniesienia reklamacyi, — tak jednakowoż, ażeby pomiędzy ostatnim dniem tego terminu a dniem wyboru ęosła było oajmniej 8 dni czasu.

W ogłoszeniu tem ma być dokładnie określony lokal, w którym lista do przeglądnięcia jest wyłożona, jak również ma być podanem do powszechnej wiadomości, że listę wolno przeglądnąć każdemu wyborcy każdego dnia od godziny 9-tej rano do 6-tej po południu.

Listy wyborcze wolno każdemu przeglądać i brać sobie z nich odpisy

W gminach liczących ponad 10.000 mieszkańców ma być lista wyborcza równocześnie z wyłożeniem jej wydrukowana i każdemu w godzinach urzęoowych w lokalu, gdzie lista jest wyłożea, od dnła wystawienia po cenach druku sprzedawana.

§. 16.

Reklamacye przeciw listom wyborczym mogą wnosić uprawnieni do wy-

boru w odnośnym okręgu wyborczym z powodu pomieszczenia w liście do wyboru nieuprawionych lub pominięcia do wyboru uprawnionych do rąk naczelnika odnośnej gminy ustnie albo na piśmie.

Naczelnik gminy obowiązany jest wniesione do rąk jego reklamacye w przeciągu 48 godzin przedłożyć starostwu powiatowemu a w miastach z własnymi statutami temu organowi politycznemu, którego Namiestnik do rozstrzgania reklamacyj wyznaczy.

Starostwo powiatowe, względnie ten organ, obowiązany jest wniesione reklamacye bezzwłocznie zozstrzynąć tak, żeby rozstrzygnięcie wnoszonemu reklamacyę w przeciągu dni trzech od jej przedłożenia powołanej do rozstrzygnięcia władzy doręczone było.

Przeciw temu rozstrzynięciu wolno reklamacyjnemu w przeciągu dni trzech od doręczenia wnieść odwołanie przez Starostwo powiatowe względnie polityczny organ, który wydał rozstrzygnięgnięcie, do Namiestnika kraju.

Namiestnik rozstrzyga reklamacye ostatecznie, tak jednak, żeby pisemne jego rozstrzygnięcie reklamującemu przed dniem wyboru posła doręczone być mogło.

§. 17.

Listy wyborcze zprostowane wskutek rozstrzygnięcia reklamacyi mają być przygotowane w dwóch egzemplarzach.

Jeden ehzemplarz przedłożyć ma naczelnikgminy Starostwu powiatowemu a w miastach z własnymi statutami organowi politycznemu do rozstrzygania reklamacyj ustanowionemu, — a drugi egzemplarz przechowa u siebie. Naczelnicy tych gmin, które są z innemi gminami do jednego zbornego miejsca wyborczego przyłączone, mają przesłać listy wyborcze ze swych gmin naczelnikowi tej gminy, która jako zborne miejsce wyborcze jest postanowioną.

§. 18.

Na podstawie przedłożonych list wyborczych Starostwo powiatowe ma wystawić dla wyborców ze wszystkich gmin swego powiatu karty legitymacyjne, w której ma być powołana liczba porządkowa listy wyborczej, imie i nazwisko uprawionego do wyboru, miejsce, w którem wybóe ma się odbyć i oznaczenie czasu, w którem głosowanie ma się rozpocząć i ukończyć.

W miastach z własnymi statutami bowiązaną jest do wygotowania kart legitymacyjnych Zwiezzchność gminy.

Karty legilymacyjne mają być doręczone każdemu wyborcy za własnoręcznie potwierdzonym recepisem najpóźniej trzy dni przed dniem wyboru.

Doręczenie może nastąpić przez poestę lub przez Zwierzchność gminy, w której wyborca zamieszkuje.

Równocześnie poda starostwo powiatowe, a w miastach z własnymi statutami Zwierzchność gminna do powszechnej wiadomości, że każdy wyborca, któryby z jakiejkolwiek przyczyny karty lepitymacyjnej nie otrzymał, może w przeciągu ostatnich dwóch dni przed wyborami otrzymać od tejże władzy duplikat karty legitymaeyjnej. Ygłaszającemu się po taki duplikat wyborcy obowiązaną jest odnośna władza tenże bezwarunkowo i bez jakiejkolwiek przeszkody wydać.

§. 19.

Równocześnie z kartami legitymacyjnemi ma być doręczona każdemu wyborcy karta do głosowania, zaopatrzona pieczęcią Siarostwa powiatowego, w miastach z własnymi statutami pieczęcią Zwierzchności gminnej z dodatkiem umieszczonym na karcie legity-

macyjnej, że głosy oddane na innych pieczęcią nie zaopatrzonych kirtach, będą uważane za nieważne.

Co do sposobu doręczenia i wydania duplikatów kart do głosowania obowiązują postanowienia §. 18. co do kart legitymacyjnych.

§. 20.

Dla wyborów z każdego ciała wyborczego ustanowiony będzie ze strony c. k.Rządu komisarz wyborczy. Komisarza wyborczego ustanawiać ma dla ciał wyborczych z miast mających własne statuta c. k. Namiestnik kraju — dla wszystkich innych ciał wyborczych naczelnicy powiatowych władz politycznych tych powiatów, w których są główne miejsca wyborcze.

Ustanowienie komisarza wyborczego podane będzie do wiadomości wyborców najmniej na 8 dni przed dniem wyborów przez pisemne ogłoszenie, przybite na zwyczajnem miejscu ogłoszeń c. k. Starostwa powiatowego — a oprócz teco przez ustne ogłoszenie przed rozpoczęciem samego aktu wyborczego. Urząd komisarza wyborczego jest honorowym urzędnikiem obywatelskim, od którego przyjęcia nikt — z wyjątkiem przeszkód nie dających się usunąć — uchylić się nie może.

IV. Wybór posła sejmowego.

§. 21.

Wyborami z każdego ciała wyborczego kieruje w obecności komisarza wyborczego komisya wyborcza, utworzona z tegoż ciała wyborczego, a składająca się z pięciu, a w gminach, których liczba mieszkańców przewyższa 10.000, z siedmiu członków wybranych przez wyborców w celu przeprowadzenia wyborów zebranych z pomiędzy osób do wyboru w tej zminie uprawnionych. W gminach wyżej 10.000 mieszkańców mogą przy zachodzących wymogach terytoryalnych być ostanowione komisye wyborcze w większej liczbie i każdej z nich odpowiednia część gminy przydzielona.

Rozstrzyga o tem polityczna władza powiatowa, a co do miast mających własne statuty — polityczna władza krajowa.

§ 22.

Komisya wyborcza złożona w powyższy sposób wybiera z pomiędzy siebie absolutną większość głosów przewodniczącego. Gdy absolutnej większości głosów osiągnąć się nie da, oznacza osobę przewodniczącego komisarz wyborczy.

Wszystkie uchwały komisyi wyborczej zapadają względną większością głosów bez względu na liczbę głosujących. Przewodniczący głosuje tylko przy równości głosów.

§ 23.

Karta legitymacyjna wydana wyborcom przez starostwo nadaje im prawo wstępu do miejsca wyboru i zastępuje wezwanie do jawienia się w oznaczonym czasie do głosowania.

Z uderzeniem godziny na kartach legitymacyjnych jako początek aktu wyborczego oznaczonej, ma każdy wyborca wolny wstęp do lokalu wyborczego i nie może być z tegoż przed ukończeniem wyboru wydalonym.

§ 24.

Lokal wyborczy ma być w ten sposób urządzony, ażeby wszyscy do głosowania uprawnieni mogli być pomieszczeni w jednej sali i to w tej samej, w której urzęduje komisya wyborca i komisarz wyborczy. Pod żadnym warunkiem nie może być miejsce urzędowania tej komisyi i komisarza w jakikolwiek sposób odosobnione, oddzielone albo odgraniczone od miejsca, gdzie znachodzą się wyborcy. Stół, przy którym komisya i komisarz urzęduje, ma być ustawiony w środku lokalu wyborczego tak, ażeby wszyscy wyborczy

mieli ze wszystkich stron wolny dostęp do tegoż i wszystkie czynności komisyi mogli wszechstronnie kontrolować.

W lokalu wyborczym musi znachodzić się dostateczna ilość rekwizytów do pisania i miejsc, na których możnaby pisać.

Jak długo wybór nie zostanie skończony, musi przy stole znachodzić się nieprzerwanie co najmniej trzech członków komisyi.

§ 25.

W oznaczonym dniu i godzinie zaczną się wybory w przeznaczonym miejscu bez względu na liczbę jawiących się członków w ten sposób, że naprzód wybiera się i konstytuowuje się w sposób w § 21. oznaczony komisya wyborcza, której ma być oddana lista wyborcza i przygotowane spisy głosowania.

§ 26.

O ile rozchodzi się o członków komisyi wyborczej się mających, nastąpi ich wybór przez wszystkich w lokalu wyborczym obecnych wyborców, uprawnionych do głosowania drogą ustnego głosowania. W celu przeprowadzenia tego głosowania złożona będzie komisya prowizoryczna, złożoną z naczelnika miejscowej gminy i jednego członka Rady gminnej, powołanego przez komisarza wyborczego. Komisya ta odbierze głosy obecnych wyborców w ten sposób, że jeden jej członek odczyta imiona wyborców z listy wyborczej, a drudzy dwaj będą zapisywać głosy oddane na członków komisyi. Rezultat tego wyboru ogłosi komisarz wyborczy i natychmiast po ogłoszeniu ustąpi komisya prowizoryczna, a miejsce jej zajmie komisya wyborcza.

— Bezpośrednio po złożeniu komisyi nastąpi wybór jej przewodniczącego.

§ 27.

Przewodniczący komisyi wyborczej ma zebranym wyborcom przedstawić treść §§-ów 9. i 10. ordynacyi wyborczej co do warunków, potrzebnych na posła, ma im wyjaśnić sposób głosowania i obliczania głosów, a wkońcu wezwać, aby swoje głosy oddawali wedle swobodnego przekonania, bez wszelkich samolubnych celów, tak jak to uważają wedle swojej najlepszej wiedzy i sumienia za najodpowiedniejsze dla ogólnego dobra.

§ 28.

Jeżeli kto przed rozpoczęciem głosowania podniesie zarzuty przeciw którejkolwiek osobie, wciągniętej do listy wyborczej, że ta osoba nie jest uprawnioną do wybierania posła, bo od czasu ułożenia listy wyborców utraciła któryś z warunków prawa wyborczego, to co do tego zarzutu ma natychmiast powziąść uchwałę komisya wyborcza i to bez wszelkiego rekursu.

Bezpośrednio przed rozpoczęciem głosowania ma komisya wyborcza przekonać się, czy urna przeznaczona do wrzucania kartek głosowania jest próżną.

§ 29.

Głosowanie na posła rozpoczyna się tem, że naprzód oddają swoje kartki głosowania członkowie komisyi wyborczej.

Następnie wywołuje jeden członek komisyi wyborczej do głosowania wszystkich wyborców w porządku, jak ich imiona były wpisane w liście wyborczej.

Wyborcy, którzy przyszli na wybory już po wywołaniu ich imion, muszą po odczytaniu całej listy zgłosić się w komisyi wyborczej i oddać swoje kartki głosowania.

§ 30.

Każdy do głosowania przywołany wyborca, okazując swoją kartę legitymacyjną, ma oddać komisyi kartkę do głosowania, w której ma być nazwaną dokładnie ta osoba, która ma zostać posłem sejmowym.

Jeżeli jakie ciało wyborcze ma wybierać dwóch lub kilku posłów z wyjątkiem okręg. wybor. Nr. 72—84 (§§ 42—44) ma każdy wyborca podać tyle imion, ile posłów wybrać należy.

Każdy wyborca, do urny wyborczej przywołany, ma prawo żądać przed oddaniem głosu, ażeby dano mu czystą kartkę do głosowania, zaopatrzoną pieczęcią urzędową. W takim wypadku obowiązany jest komisarz wyborczy, któremu przed wyborem polityczny Urząd powiatowy, względnie w miastach o własnych statutach Zwierzchność gminna ma dostarczyć odpowiedniego zapasu kartek do głosowania — bezzwłocznie dać jeden egzemplarz karty do głosowania na żądanie wyborcy, bez względu na to, czy taka karta była mu już przedtem doręczoną, a przewodniczący komisyi jest obowiązany dać temu wyborcy krótki przeciąg czasu i możność, ażeby albo sam kartkę w lokalu wyborczym wypełnił, albo drugiemu wyborcy poruczył ją wypełnić.

§ 31.

Jeżeli przy głosowaniu zajdzie jaka niepewność co do tożsamości wyborcy, to o tem natychmiast orzeka bez rekursu komisya wyborcza.

§ 32.

Imię każdego wyborcy, który oddał swój głos, ma komisya wyborcza wciągnąć do spisu głosowania, mającego się prowadzić w dwu egzemplarzach.

Nieważnymi są te głosy wyborców, któreby oddano z jakiemś zastrzeżeniem, albo z jakiemś nakazem dla posła wybrać się mającego.

O ważności lub nieważności poszczególnych głosów rozstrzyga natychmiast komisya wyborcza bez rekursu.

§ 33.

Komisya wyborcza obowiązaną jest prowadzić protokół z aktu wyborczego, w którym mają być zamieszczone w szczególności wszystkie orzeczenia komisyi, uchwalone w wypadkach, niniejszą ustawą przewidzianych.

Wybory powinny się odbyć w przeciągu wyznaczonego dnia. Jeżeli jednak zaszło coś takiego, że nie możnaby rozpocząć, dalej prowadzić lub ukończyć wyboru, to komisya wyborcza może dalszą czynność wyborczą za zgodą komisarza wyborczego odłożyć na następny dzień. O tem należy uwiadomić wyborców w taki sposób, jakiego zwykle używa się w dotyczącem miejscu.

§ 34.

Czas przeznaczony do głosowania nie może być krótszym od przeciągu czterech godzin.

Po upływie czasu, przeznaczonego do oddania głosów, ma obwieścić przewodniczący komisyi wyborczej, że głosowanie ukończone; jednak wyborcom, którzy w chwili tej jeszcze w lokalu wyborczym się znajdują, a którzy dotychczas jeszcze głosów nie oddali, nie może być odjętą możność oddania głosów. Następnie ma komisya sprawdzić zgodność liczby oddanych kartek z liczbą wyborców zapisanych w spisie głosowania, poczem cała komisya wyborcza i komisarz wyborczy mają podpisać obydwa spisy głosowania i ma się natychmiast przystąpić do otwarcia kartek i obliczenia głosów.

Czynność ta ma być przeprowadzoną jawnie w obecności i przy względzie wszystkich wyborców w następujący sposób:

Przewodniczący komisyi wyciąga z urny po jednej kartce, otwiera każdą z osobna i odczytuje imię kandydata na niej umieszczone, poczem podaje odczytaną kartę drugiemu członkowi komisyi, który prawdziwość odczytanego imienia potwierdza — i kartki w takim porządku, jak były oddane, otwarte składa. Równocześnie dwóch innych członków komisyi prowadzi listy głosowania w ten sposób, że zapisują przy pierwszym głosie, który otrzymał kandydat na posła, jego imię i nazwisko i przy nim liczbę „1“ — przy drugim liczbę „2“ i t. d.

§ 35.

Gdy karta do głosowania mieści w sobie więcej imion, niż ma być wybranych posłów i to imiona dalej napisane, o iliczbę posłów wybrać się mających przewyższają, uważają się jako zupełnie nie napisane i zupełnie się nie uwzględniają. Kiedy na kartce napisano mniej imion, niż wynosi liczba posłów wybrać się mających, to głosy przez napisanie tych imion oddane są ważne. Kiedy imię jednej i tej samej osoby na tej samej kartce kilka razy jest napisane, liczy się przy obliczeniu głosów tylko jako jeden głos.

Imiona niejasne i niedokładne do tego stopnia, że nie ma pewności, którą osobę oznaczają — uważają się jako głosy nieważne. Orzeka o tem komisya wyborcza, a orzeczenie jej ma być w protokole zamieszczone.

§ 36.

Po obliczeniu głosów podaje przewodniczący komisyi rezultat tegoż do wiadomości wyborców, poczem wszyscy członkowie komisyi i komisarz wyborczy podpisują protokół i listy głosowania i przewodniczący komisyi oddaje wszystkie akta wyborcze komisarzowi wyborczemu. Członek komisyi nie chcący podpisać protokołu, ma prawo umieścić w tymże protokole przyczyny, dla których odmawia podpisu.

Gdy rezultat wyboru posła ma być obliczony w głównem miejscu wyboru — przedsiębierze przewodniczący komisyi w obecności wszystkich członków komisyi i wyborców znachodzących się w lokalu wyborczym opieczętowanie wszystkich aktów wyborczych razem z kartami głosowania pieczęcią urzędową miejscowej Zwierzchności gminnej, umieszcza na zewnątrz napis oznaczający treść i oddaje tak opieczętowane akta wyborcze komisarzowi wyborczemu, który obowiązany jest odesłać je bezzwłocznie do c. k. starostwa powiatowego głównego miejsca wyboru. Każdemu z członków komisyi przysługuje prawo przyłożyć także swoją prywatną pieczęć.

Na zewnętrznej stronie opieczętowanych aktów umieścić ma przewodniczący komisyi imię i nazwisko kandydata, który w tem miejscu wyboru otrzymał najwięcej głosów i liczbę głosów, jaka na niego padła.

§. 37.

Zbadanie i ogłoszenie ogólnego rezultatu wyboru należy do głównej komisyi wyborczej w głównem miejscu wyboru zebrać się mającej.

Komisyę tę zwołuje najdalej do trzech dni po nadesłaniu aktów wyborczych ze wszystkich miejsc wyborczych dotyczącego okręgu wyborczego starosta powiatowy głównego miejsca wyboru. Komisya ta składa się z siedmiu członków, a mianowicie z naczelnika gminy głównego miejsca wyboru, lub jego zastępcy, trzech członków wybranych przez Radę gminną głównego miejsca wyboru i trzech członków z pomiędzy uprawnionych do wyboru tego samego okręgu wyborczego przez komisarza wyborczego głównego miejsca wyboru powołanych.

Komisya urzęduje w obecności komisarza wyborczego głównego miejsca wyboru — w lokalu możliwie najobszerniejszym, urządzonym w sposób §. 24. tej ustawy oznaczonym, przyczem mają wszyscy wyborcy prawo być obecnymi w miarę objętości miejsca.

§ 38.

Komisya przyjmuje z rąk komisarza wyborczego opieczętowane akta, nadesłane ze wszystkich miejsc wyborczych i stwierdza nienaruszenie pieczęci.

Każdemu z członków komisyj wyborczych poszczególnych miejsc wyborczych tego okręgu wyborczego, którzy po myśli § 36. tej ustawy przyłożyli na akta wyborcze swoje prywatne pieczęcie, wolno żądać od komisarza głównego miejsca wyborczego przed rozpakowaniem aktów zbadania, czy przyłożona przez dotyczącego wyborcę pieczęć jest nienaruszoną.

Komisya wybiera z pomiędzy siebie przewodniczącego absolutną większością głosów. Gdyby taka większość nie dała się osiągnąć, mianuje przewodniczącego z pomiędzy członków komisyi komisarz wyborczy. Następnie przystępuje komisya do obliczenia głównego rezultatu wyboru na podstawie obliczeń dokonanych przez komisye wyborcze poszczególnych miejsc wyborczych.

Rezultat ogólnego obliczenia ogłosi obecnym przewodniczący komisyi.

Co do całej czynności komisyi spisany będzie protokół, który podpiszą wszyscy członkowie komisyi i komisarz wyborczy.

§ 39.

Za wybranego posłem ma się ten uważać, kto otrzymał więcej jak połowę wszystkich oddanych ważnych głosów.

§ 40.

Gdy przy głosowaniu nie padła na nikogo taka większość głosów, należy zarządzić ściślejsze wybór. Wybór ten ma zarządzić c. k. starosta powiatowy głównego miejsca wyboru we wszystkich dotyczących miejscach wyborczych, a rezultat tych wyborów będzie obliczony po myśli powyższych postanowień niniejszej ustawy.

§ 41.

Przy ściślejszym wyborze mają wyborcy ograniczyć się tylko na tych kandydatach, którzy po wybranych absolutną większością otrzymali najwyższą liczbę głosów.

Liczba kandydatów przychodzących do ściślejszego wyboru musi być zawsze dwa razy większą niż liczba posłów wybrać się mających. Przy równości głosów rostrzyga los, kto ma przyjść do ściślejszego wyboru.

Każdy głos, podający przy ściślejszym wyborze na osoby nie przeznaczony do tego wyboru, ma się uważać jako nieważny.

Gdy po ściślejszym wyborze wszystkie oddane ważne głosy będą podzielone pomiędzy wszystkich do tego wyboru przeznaczonych kandydatów w równych częściach tak, że każdy z nich ma za sobą połowę wszystkich głosów, wtedy rozstrzyga o wyborze los, przez przewodniczącego komisyi wyborczej wyciągnąć się mający.

§ 42.

W okręgach wyborczych 72 — 81 (§ 30.) wybierających równocześnie dwóch posłów głosują wyborcy tylko na jednego kandydata. Jeżeli kartka do głosowania mieści w sobie więcej imion, to imiona dalej napisane, nie będą uwzględniane, Za wybranego uważanym będzie ten, kto ma ze sobą więcej jak połowę wszystkich oddanych głosów. Obok bezwzględną większością głosów wybranego, za drugiego wybranego uważać należy tego, który uzyskał

więcej jak jedną czwartą część oddanych (ważnych) głosów.

Gdyby w pierwszym okresie wyborczym nikt nie uzyskał bezwzględnej większości głosów, należy przedsiębrać drugi akt wyborczy. Jeżeli i w tym okresie wyborczym nikt nie otrzymał bezwzględnej większości głosów, należy przystąpić do wyboru ściślejszego (§ 43).

Jeżeli w pierwszym lub w drugim akcie wyborczym, wprawdzie jeden wybrany uzyskał bezwzględną większość głosów, reszta zaś głosów tak jest rozstrzelona, że żadna osoba nie ma więcej jak czwartą część oddanych (ważnych) głosów, należy co do drugiego wybrać się mającego zarządzić wybór ściślejszy (§ 43). Jeżeli w pierwszem i drugiem głosowaniu głosy oddane zostały wogóle tylko na jedną osobę, należy dla wyboru drugiego posła zarządzić nowy akt wyborczy.

§ 43.

W okręgach wyborczych 72—84 przy ściślejszym wyborze, odbywa się wybór pomiędzy tymi trzema osobami, które przy ostatnim akcie wyborczym uzyskały dla siebie względnie najwięcej głosów, przyczem za wybrane uważać należy te dwie osoby, na które padło względnie najwięcej głosów.

W razie równości głosów rozstrzyga wyciągnięty przez przewodniczącego komisyi wyborczej los, kto ma wejść do ściślejszego wyboru.

Każdy głos, który przy ściślejszym wyborze padnie na osobę do tego nie należącą, będzie uznany za nieważny.

Jeżeli przy wyborze ściślejszym wszystkie oddane głosy ważne są równo rozdzielone pomiędzy wszystkie osoby, do wyboru należące, natenczas los wyciągnięty przez przewodniczącego komisyi wyborczej rozstrzyga, kto z nich ma być uważany za wybranego.

§ 44.

Okręgi wyborcze 72—84 wybierające równocześnie dwóch posłów, wybierają zarazem zapomocą tych samych kartek do głosowania także zastępców i to w ten sposób, że każdy wyborca wypisze na swej kartce do głosowania, oprócz imienia i nazwiska tej osoby, którą na posła wybiera, w drugiej rubryce kartki do głosowania także jeszcze imię i nazwisko drugiej osoby, którą wybiera na zastępcę. Wybór zastępcy następuje w tym akcie wyborczym, w którym wybiera się dotyczącego posła.

Przy wyborze zastępcy liczy się tylko głosy, znajdujące się na ważnych kartkach do głosowania, oddanych dla obranego posła. Za wybraną na zastępcę uważać należy tę osobę, która w ten sposób względnie najwięcej głosów dla siebie pozyskała. Gdyby przy rozstrzygającym akcie wyborczym dwie lub więcej osób otrzymało jednakową ilość głosów, rozstrzyga pomiędzy niemi los, którą uważać należy za wybraną.

Zastępca wchodzi do Sejmu w tym wypadku, gdy mandat tego posła, na którego zastępcę został wybrany, opróżni się. Gdyby jednak obydwa mandaty okręgu wyborczego równocześnie zostały opróżnione, należy dla obu urządzić nowe wybory.

Jeżeli zastępca utraci prawo wybieralności, zejdzie ze świata, lub też zrzeknie się swej funkcyi jako zastępca, natenczas w razie opróżnienia dotyczącego mandatu poselskiego, nie należy go obsadzać aż do czasu zarządzenia powszechnych nowych wyborów, względnie aż do opróżnienia drugiego mandatu. Tak samo należy postąpić, jeżeli zastępca, który wszedł do Sejmu, z jakiegokolwiek powodu przestał być członkiem Sejmu.

§ 45.

Gdy wybór przepisanej w dotyczącym okręgu wyborczym liczby posłów zostanie należycie przeprowadzony, ma być zamknięty protokół czynności wyborczej i podpisany przez wszystkich członków komisyi wyborczej jak również przez komisarza wyborczego, następnie z dołączeniem wszystkich kartek głosowania opieczętowany i komisarzowi wyborczemu w celu przesłania c. k. namiestnictwu oddany.

§ 46.

Namiestnik ma, przeglądawszy akta wyborcze jemu nadesłane, każdemu wybranemu posłowi, co do którego nie zachodzą przyczyny wykluczające go po myśli niniejszej ustawy od obieralności, doręczyć certyfikat wyborczy.

Certyfikat ten uprawnia wybranego posła wstąpić do Sejmu i usprawiedliwia domniemanie ważności na tak długo i dopóki Sejm inaczej nie postanowi.

§ 47.

Wszystkie akta wyborcze ma następnie c. k. Namiesinik przesłać Wydziałowi krajowemu.

Wydział krajowy jest obowiązany zbadać akta wszystkich wyborców i przedstawić co do wszystkich swoje wnioski Sejmowi, a to najdalej do roku od dnia przeprowadzenia wyborów. Sejmowi przysługa prawo ostatecznego rozstrzygania o ważności każdego poszczególnego wyboru.

§ 48.

Jak długo Sejm nie uzna za nieważny wybór posła, któremu wydano certyfikat wyborczy, ma dotyczący poseł głos i miejsce w Sejmie.

Jeżeli wybór posła, któremu odmówiono certyfikatu wyborczego, zostanie uznany za ważny, obowiązany jest Marszałek krajowy wezwać go, aby wstąpił do Izby sejmowej.

§ 49.

Przy podwójnym wyborze obowiązany jest wybrany na posła najpóźniej w przeciągu ośmiu dni po ukonstytuowaniu nowowybranego Sejmu, a na wypadek uzupełniającego wyboru do ośmiu dni po otwarciu dotyczącej sesyi oświadczyć, który wybór przyjmuje.

Jeżeli takie go oświadczenia nie da w podanym terminie, rozstrzygnie los wyciągnięty na publicznem posiedzeniu przez Marszałka krajowego, dla którego okręgu wyborczego wybór jest ważny.

Na opróżniony w ten sposób mandat należy rozpisać nowy wybór.

§ 50.

Jeżeli zajdzie potrzeba rozpisania nowego wyboru w przeciągu 30 dni po wyborze posła, należy przeprowadzić ten wybór na podstawie list wyborczych użytych przy poprzednim wyborze, o ile nie unieważniono poprzedniego wyboru posła właśnie z powodu nieprawidłowości tych list wyborczych.

§ 51.

Do ważności uchwały Sejmu, o zmianie postanowień tej ustawy potrzeba obecności co najmniej dwóch trzecich części wszystkich posłów.

Gdy taka liczba posłów jest obecną zmiana może nastąpić absolutną większością głosów obecnych.

§ 52.

Ustawa ta ma wejść w życie w sześć miesięcy po ogłoszeniu, poczem ma być Sejm rozwiązany i nowe wybory na podstawie niniejszej ustawy przeprowadzone.

W n i o s e k

posła Krężela i tow. w sprawie zniesienia opłaty należytości spadkowej od realności nie przewyższającej wartości 3.000 kor.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby zniósł opłatę należytości spadkowej od realności nie przewyższającej wartości 3.000 koron, stanowiącej warsztat rolniczy.

Lwów, dnia 2. października 1909.

Wnioskodawca:
Krężel w. r.

Jampolski, Sandulak, Wasung, Bernadzikowski, Lewandowski, Kurowiec, Szwed, Makuch, Skwarko, Stapiński, Styła, Cieluch, Jedynak, Witos, Bis, Myjak, Cipser, Dumka Sodomora, Stefczyk.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby linie obecnie upaństwowionej kolei Północnej cesarza Ferdynanda, znajdujące się w obrębie granic Galicyi włączył do okręgu urzędowania Dyrekcyi c. k. kolei państwowych w Krakowie.

Lwów, 2. października 1909.

Wnioskodawca:
Teofil Merunowicz, w. r.

Leo, Doliński, Battaglia, Adam, Schatzel, Rayski, Tertil, Rittel, Sala, Federowicz, Bednarski, Jabłoński, Kleski, Pawleski, Landau, Maiss, Maryewski, Sare.

I n t e r p e l a c y a
posła Jedynaka i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie niezałatwienia rekursu konkurencyi kościelnej w Łączkach kucharskich powiatu Ropczyckiego.

Przed laty 8 został wniesiony rekurs do c. k. namiestnictwa przeciw rozprawie konkurencyjnej kościelnej w Łączkach kościelnych. Załatwienie tego rekursu dotąd nie nastąpiło.

W kwietniu b. r. wniesiony znów został przez strony konkurencyjne rekurs do c. k. namiestnictwa przeciwko rozprawie konkurencyi kościelnej na restauracyę kościoła w Łączkach. Rekurs ten pomimo, że upłynęło blizko 6 miesięcy, dotąd nie doczekał się załatwienia.

Podpisani zapytują c. k. Rząd:

1. Dlaczego ta sprawa się przewleka?

2. Kiedy nareszcie załatwioną będzie?

Interpelant:
Jedynak

Jampolski, Styła, Stapiński, Krężel, Szwed, Cieluch, Myjak, Ptak, Wasung, Skołyszewski, Bojko, Witos, Długosz, Lewakowski.

W n i o s e k
posła dra Eugeniusza Oleśnickiego i tow. o rozdział c. k. gimnazyum z ruskim wykładowym językiem w Przemyślu na dwa odrębne zakłady pod osobnym zarządem naukowym i administracyjnym.

Z uwagi, iż frekwencya uczniów w c. k. gimnazyum z ruskim wykładowym językiem w Przemyślu wynosiła w r. sz. 1908/9 872 uczniów a w bieżącym r. sz. 1909/10 — 917, a w szczególności:

	w r. 1908/9		w r. 1909/10	
w klasie przygot.	55	ucz.	60	uczniów
„ I.	128	„	177	„
„ II.	136	„	102	„
„ III.	123	„	138	„
„ IV.	99	„	110	„
„ V.	99	„	96	„
„ VI.	87	„	89	„
„ VII.	67	„	79	„
„ VIII.	78	„	66	„
Razem	872	ucz.	917	uczniów

a w r. sz. 1907/8 to samo gimnazyum liczyło 869 uczniów, dalej z uwagi, iż wyżej wspomniane gimnazyum liczyło

w r. sz. 1908/9 — 19 klas, a w bieżącym r. szk. 1909/10 — 21 klas, która to nadmierna liczba tak klas jak i uczniów skupionych w jednym zakładzie, prawie uniemożliwia prawidłową naukę i kierownictwo tak pod względem pedagogicznym i dydaktycznym, jak niemniej kierownictwo pod względem administracyjnym;

ostatecznie z uwagi, że i liczne grono nauczycielskie, złożone z 1 kierownika, 16 nauczycieli rzeczywistych a aż 22 zastępców nauczycieli, trudno jednemu człowiekowi skoncentrować do równomiernego, jednolitego postępowania z młodzieżą w kierunku naukowym i pedagogicznym,

podpisani stawiają wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Rząd, aby jeszcze w tym roku szkolnym 1909/10 a najdalej do następnego roku szkolnego 1910/11 przeprowadził rozdział obecnego gimnazyum z ruskim wykładowym językiem w Przemyślu na dwa odrębne zakłady pod osobnemi kierownictwami, z których jeden zakład pozostać ma w dotychczasowym budynku państwowym, wspólnie z c. k. I. gimnazyum z wykładowym językiem polskim, — a drugi ma być przeniesiony na przedmieście Zasanie.

Dla bliższego umotywowania powyższego wniosku nadmieniają podpisani, że c. k. gimnazyum z ruskim wykładowym językiem w Przemyślu, już od czterech lat nie mogło się pomieścić w przeznaczonym dla niego budynku państwowym a rozdzielone tak, że część klas pomieszczona w głównym budynku, a inne klasy w wynajętym domu p. Olgi Lityńskiej. W bieżącym roku 1909/10 pomieszczone w budynku głównym 12 klas, a filialnym 9 klas, nad któremi ustanowiony i osobno remunerowany osobny profesor jako dozorca.

Rozdział więc dokonany siłą potrzeby i konieczności oczekuje tylko uzupełnienia co do formy i prawnej organizacyi.

Przedmieście Zasanie wybierają podpisani dlatego, iż to przedmieście rozwinęło się w czasach ostatnich prawie w drugą połowę miasta, jest co do ruchu handlowego spokojniejsze, przeto i do nauki dogodniejsze, ostatecznie zamieszkałe przez mieszczan, u których uczniowie znajdą tańsze stancye i odpowiedniejszy dozór.

We Lwowie, dn. 1. października 1909.

Wnioskodawca:
Oleśnicki w. r.

Makuch, Skwarko, Sandulak, Dumka, Winniczuk, Sodomora, Kiweluk, Krysowały, Stojałowski, Szwed, Lewicki, Kurowiec, T. Staruch, A. Staruch.

W n i o s e k

p. Krysowatego i tow. w sprawie założenia szkoły tkackiej w Zbarażu lub w Koszlakach.

Wobec tego, że Podole co do szkół średnich i co do szkół przemysłowych bardzo upośledzone,

wobec tego, że właśnie tam a w szczególności w powiecie zbarazkim uprawa konopi i lnu bardzo rozwinięta,

wobec tego, że ludność tego powiatu ograniczona tylko do rolnictwa, nie znajduje w temże dostatecznego źródła zarobku.

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu założenie w Zbarażu lub we wsi Koszlakach powiatu zbarazkiego szkoły tkackiej.

Lwów. dnia 2. października 1909.

Wnioskodawca:
Krysowaty. w. r.

Korol, Hanczakowski, Tracz, Krynicki, Kołpaczkiewicz, Myroniuk-Zajaczuk, Winniczuk, Lewicki, Dumka, Kurowiec, Sandulak, Senyk, Oleśnicki, Sodomora, Makuch.

W n i o s e k n a g ł y

p. Winniczuka i tow. w sprawie założenia czteroklasowej szkoły ludowej w Jamnicy pow. stanisławowskiego z ruskim językiem wykładowym.

Wysoki Sejmie!

Gmina Jamnica pow. stanisławowskiego ma obecnie mieszkańców 2.666, a z tego dzieci w wieku szkolnym 500. W gminie tej jest tylko 2 klasowa szkoła, a przy niej zatrudnionych 6 sił nauczycielskich. System ten szkodzi wychowaniu. Już od kilku lat starają się mieszkańcy gminy o przemianę tej szkoły na 4 klasową, a jednak bezskutecznie. Szkołę przed 2 laty zbudowano murowaną na jedno piętro, gdzie uczniowie mają pomieszczenie. Czteroklasowa szkoła w Jamnicy jest bardzo potrzebną nie tylko tej gminie, ale należy się jej z powodu wielkiej liczby dzieci w wieku szkolnym, lecz byłaby ona korzystną także dla okolicznych gmin, bo te zamiast posyłać swe dzieci do miasta do czteroklasowych szkół, potrzebnych jako przygotowanie do szkół średnich, dzieci swe posyłałyby do szkoły w Jamnicy. Szkoła ta miałaby być z ruskim językiem wykładowym, ponieważ na 500 dzieci w wieku szkolnym jest zaledwie 17 dzieci obrządku łacińskiego. Szkoła ta miałaby mieć nazwę im. Szewczenki.

Dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm krajowy raczy, uznając sprawę za nagłą, uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, względnie c. k. Radę szkolną krajową, ażeby bezzwłocznie przystąpiła do zorganizowania czteroklasowej szkoły ludowej z ruskim językiem wykładowym w Jamnicy powiatu stanisławowskiego.

Wnioskodawca:
Winniczuk.

Kiweluk, Kurowiec, Lewicki Makuch, Sodomora, Senyk, Tracz, Hanczakowski, Oleśnicki, Dumka, Sandulak, Skwarko, Korol, Myroniuk-Zajaczuk, T. Staruch, A. Staruch.

I n t e r p e l a c y a

posła dra Kurowca i tow. do Wydziału krajowego w sprawie nieodpowiedniego zachowania się pana Jasińskiego, lustratora administracyjnego szpitali, względem lekarzy szpitalnych w Lubaczowie przed personalem nielekarskim.

Większa część lekarzy szpitalnych spełnia swe obowiązki zawodowe a w szczególności szpitalne sumiennie, z poświęceniem, z narażeniem życia — za co jest licho nieodpowiednio płacona, dlatego nie jest to dopłatą — za ich trudy, zachowanie się względem nich p. Jasińskiego, jak to miało miejsce w Lubaczowie 15. maja 1909, którego to dnia wpadł w furyę między 1 a 3-cią godziną w południo do kancelaryi szpitalnej p. Jasiński i tutaj przed zakonnicami począł wykrzykiwać pod adresem lekarzy „raz na zawsze mają sobie zapamiętać, żeby telegramów do Wydziałz nie wysyłać, bo to lakarze telegrafują — lekarze to kupcy etc.

Podpisani zapytują Wysoki Wydział krajowy, czy takie postępowanie manipulacyjnego urzędnika Wydziału kraj. względem lekarzy jest odpowiednie, i czy takie zachowanie się może przyczynić się do podniesienia powagi stanu lekarskiego i co Wysoki Wydział kraj. zarządzi, ażeby na przyszłość podobne wypadki nie zdarzały się?

Interpelant:
dr. Kurowiec.

Skwarko, Dumka, Hanczakowski, A. Staruch, Sodomora, Sandulak, T. Staruch, Korol, Tracz, Senyk, Lewicki, Oleśnicki, Winniczuk, Makuch, Myroniuk-Zajaczuk.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski, umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia reprezentacyi powiatowej w Złoczowie na pobór w r. 1909 wyższych dodatków do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Złoczowie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. k. Nr. 51. pobierać w r. 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 50% (pięćdziesiąt) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Skwarko i wnosi o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem Wydz. kraj.

Przemawia p. Dumka.

Przemawia p. Winniczuk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek Wydziału krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w predmiocie zaliczenia gminy Ujście solne w powiecie bocheńskim do miejscowości podlegających ustawie gminnej z 3. lipca 1896 Nr. 51 Dz. u. kr.

Marszałek oznajmia, że sprawę tę usuwa z porządku dziennego, z powodu, że sprawozdanie w tym przedmiocie ma być wydrukowane w obu językach.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy o rybołowstwie z 31. października 1887 Dz. u. kr. Nr. 37 z r. 1890.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie powiększenia etatu działu techniczno-drogowego.

Sprawozdawca p. Jędrzejowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 29. lipca 1909 L. 84.539 w przedmiocie powiększenia etatu oddziału techniczno-drogowego Wydziału krajowego.

2. Dotychczasowy etat osób i płac rocznych oddziału techniczno-drogowego Wydziału krajowego, ustanowiony uchwałami Sejmu z dnia 10. i 15. lutego 1898 oraz z dnia 13. listopada 1905 i z dnia 29. października 1908, Sejm powiększa o jedną posadę starszego inżyniera, o jedną posadę inżyniera I. kl., o jedną posadę inżyniera II. kl. tudzież o jedną posadę inżyniera-adjunkta z dodatkami aktywalnymi odpowiedniego stopnia.

Przemawia p. Sodomora.

Przemawia p. Kurowiec i stawia następującą rezolucyę:

Sejm uchwala, ażeby były specyalne siły techniczne do kontroli inżynierów powiatowych i ich czynności.

Przemawia członek Wydz. kraj. p. Dąmbski.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej bez rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Przemawia zapisany do głosu p. Winniczuk.

Przemawia zapisany do głosu p. Makuch i stawia następującą rezolucyę:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w wykonaniu uchwały sejmowej z 29. października 1908 postawił jeszcze na tej sesyi sejmowej konkretne wnioski co do kwestyi traktowania konduktorów drogowych w charakterze urzędników.

Przemawia p. Dumka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Jędrzejowicz.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski 1 i 2 komisyi, które p. sprawozdawca z kolei odczytuje.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. Kurowca, którą Izba popiera, a następnie odrzuca, dalej odczytuje rezolucyę p. Makucha, którą Izba popiera, i oddzielnie również odrzuca.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Skwarki i tow. w sprawie upaństwowienia i zmonopolizowania środków transportowych olejów ziemnych i rurociągów i przedłożenia projektu noweli do krajowej ustawy naftowej.

Przemawia p. Skwarko uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi górniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Korola i tow. w sprawie zmiany §§ 2. i 28. ustawy o włościan rentowych.

Przemawia p. Korol uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi reform agrarnych.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Jampolskiego i tow. w sprawie budowy drogi krajowej od miasteczka Narola pnwiatu cieszaowskiego do miasteczka Niemirowa powiatu rawskiego.

Przemawia p. Jampolski uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi drogowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła ks. Senyka i tow. w sprawie obwałowania brzegów już regulowanej części rzeki Dniestru i we wsiach Uście, Rozwadów, Nadiatycze, Czernica, Krupsko, Brzezina powiatu żydaczowskiego.

Przemawia p. Senyk uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła ks. Senyka i tow. o zmianę § 4. ustawy z dnia 17. lutego 1905 obowiązującej w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskim o tworzeniu włości rentowych (Dz. u. kr. Nr. 40).

Przemawia p. Senyk uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi prawniczej.

Marszałek zapytuje, czy nie ma pomyłki w sprawie formalnej, bo wniosek poprzedni p. Korola w sprawie zmiany ustawy o włościach rentowych odesłano do komisyi reform agrarnych.

Przemawia p. Senyk.

Przemawia p. Hanczakowski i,wnosi o odesłanie wniosku p. Senyka dó komisyi gospodarstwa krajowego.

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia p. Hanczakowski i oznajmia, że wnosi o przekazanie wniosku p. Senyka komisyi reform agrarnych.

Po zamknięciu rozprawy, Izba uchwala przekazanie tego wniosku p. Senyka komisyi reform agrarnych.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Skwarki i tow. w sprawie zmiany ustawy z dnia 15. sierpnia 1895 Dz. u. kr. Nr. 62, dotyczącej wpisów do ksiąg gruntowych.

Przemawia p. Skwarko uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Skarbka i tow. w sprawie uzupełnienia §§ 12, 15, 22, 26, 27 i 29 ustawy z dnia 6-go marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 27. o gminnych Urzędach rozjemczych.

Przemawia p. Skarbek uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany granic miasta Lwowa i okręgu reprezentacyi powiatowej we Lwowie przez wyłączenie z obszaru dworskiego Kulparków część II. kilku parcel gruntowych i wcielenie ich do gminy miasta Lwowa.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ⁄. projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . w przedmiocie zmiany granic miasta Lwowa i okręgu Reprezentacyi powiatowej we Lwowie przez wyłączenie z obszaru dworskiego Kulparków część II. kilku parcel grunto-

wych i wcielenie ich do gminy miasta Lwowa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Parcele gruntowe l. l. 75/3, 75/4, 76, 77, 78, 79, 80, 81 i 82/1, położone w gminie katastralnej Kulparków część II., wyłącza się z obszaru dworskiego Kulparków część II. i wciela się jedo związku gminy miasta Lwowa.

Art. II.

Równocześnie z przyłączeniem do miasta Lwowa zostaje wyłączoną wymieniona w Art. I. część obszaru dworskiego Kulparków część II. z okręgu reprezentacyi powiatowej we Lwowie.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W sprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi szkolnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Departamentu I. w odniesieniu do spraw szkolnych, stypendyjnych, fundacyjnych, konserwatorskich i teatralnych za czas od 15. września 1906 do 1. kwietnia 1908.

Sprawozdawca p. Piniński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Departamentu I. w odniesieniu do spraw szkolnych, stypendyjnych, fundacyjnych, konserwatorskich i teatralnych za czas od 15. września 1906 do 1. kwietnia 1908 przyjmuje Sejm wraz z niniejszem sprawozdaniem Komisyi do wiadomości.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia p. Stojałowski.

Marszałek oznajmia, że odracza rozprawę nad powyższą sprawą, i udziela głosu p. Skarbkowi w sprawie formalnej.

Przemawia p. Skarbek i wnosi o przekazanie komisyi górniczej przydzielonej komisyi gminnej petycyi L. s. 3702 Tow. politechnicznego w sprawie przechodzenia zasobów węglowych w kraju w obce ręce.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek formalny p. Skarbka.

Marszałek udziela głosu p. Skołyszewskiemu w sprawie wystosowania zapytania do przewodniczącego Komisyi administracyjnej.

Przemawia p. Skołyszewski i zapytuje przewodniczącego Komisyi administracyjnej w sprawie zatatwienia wniosku p. Tracza o zamykanie szynków w niedziele i święta.

Marszałek oznajmia, że przewodniczący Komisyi administracyjnej, który chwilowo nieobecny jest w Izbie, zechce zapewnie udzielić odpowiedzi w tej sprawie.

Marszałek udziela głosu p. Senykowi.

Przemawia p. Senyk i zapytuje Marszałka, dlaczego w porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia nie było sprawozdania Komisyi szkolnej o wniosku mowcy w przedmiocie pragmatyki służbowej dla nauczycielstwa ludowego.

Marszałek udziela wyjaśnienia w tej sprawie.

Marszałek oznajmia, że p. Makuch wniósł nagły wniosek o interwencyę Rządu austryackiego w sprawie zasądzenia w Rosyi na śmierć Czesława Zakrzewskiego.

Wniosek ten usuwa po myśli § 12 regulaminu, jako niedotyczący spraw należących do zakresu działania Sejmu.

Następnie udziela Marszałek głosu p. Głąbińskiemu, zaznaczając, że nad tem oświadczeniem Marszałka nie ma rozprawy.

P. Głąbiński składa oświadczenie w tej sprawie.

Marszałek wzywa sekretarza p. Skwarkę do odczytania interpelacyi.

Sekretarz p. Skwarko czyta:

Interpelacya

posła Antoniego Starucha, Tymoteusza Starucha i towarzyszów do c. k. Rządu w sprawie nadużycia c. k. żandarma przez przebicie gospodarza Semka Nowickiego z Sokołowej Woli powiat Lisko.

Dnia 27. września 1909 około 11 godziny przed południem przebił bagnetem c. k. żandarm z posterunku Ustrzyki dolne gospodarza Semka Nowickiego z Sokołowej Woli, powiat Lisko.

Przyczyna do tego nadużycia bront była ta, że ten żandarm kilka razy napadał na żonę tego gospodarza nazwiskiem Nastia, ze swymi miłosnymi zamiarami.

Nastia Nowicka, małżonka przebitego gospodarza, zeznała przed posłami Antonem i Timoteuszem Staruchem, że ów żandarm jeszcze w miesiącu marcu 1990 napadł na nią w chałupie i namawiał ją do wiarołomstwa małżeńskiego a nawet groził jej założeniem łańcuszków na ręce. Po kilku tygodniach po tym wypadku ona przyznała się przed swoim mężem, że żandarm ten namawiał do wiarołomstwa i wtedy Semko Nowicki zapałał całkiem zrozumiale żalem i nienawiścią przeciw temu żandarmowi i ten żal i złość przeszły już granice cierpliwości, kiedy ten sam żandarm przed dwoma tygodniami w nocy wkroczył nieprawnie do chałupy Semka Nowickiego i dopytywał się za żoną Semka, która wtenczas spała w drugiej chałupie z mężem i ta właśnie okoliczność wywiodła już Semka Nowickiego z równowagi jako męża kochającego swą żonę w pierwszym roku swego wspólnego życia i wtedy postanowił Semko Nowicki przy pierwszem spotkaniu tego żandarma zapytać się, dlaczego on zatruwa jego szczęśliwe życie z żoną.

27. września 1909 napijał się Semko Nowicki w karczmie i dowiedział się, że ten sam żandarm ma patrulę we wsi a spotkawszy tego żandarma na drodze koło chałupę wójta Iwana Drabka, zapytał się Nowicki żandarma, dlaczego on napada na jego żonę i wtedy wywiązała się kłótnia między Nowickim a żandarmem, który doprowadził do przekłócia Nowickiego.

Żandarm przebił Nowickiego bagnetem w prawe ramię i zranił jego

ciężko i Nowicki leży i walczy ze śmiercią w szpitalu w Przemyślu.

Bezsprzecznie wina leży po stronie żandarma i dlatego podpisani zapytują:

Czy jest wiadomem Rządowi to nadużycie żandarma, czy jest on gotów zarządzić srogie dochodzenie i winnego żandarma pociągnąć do ostrej kary.

Interpelanci:

A. Staruch T. Staruch.

Sodomora, Dumka, Winniczuk, Makuch, Sandulak, Skwarko, Korol, Kołpaczkiewicz, Hauczakowski, Tracz, Lewicki, Kiweluk, Kurowiec, Oleśnicki.

Marszałek oznajmia, że interpelacyę tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zaprasza Izbę na odbyć się mające w katedrach wszystkich trzech obrządków w dniu 1. b. m. o godzinie 9 rano uroczyste nabożeństwo z okazyi Imienin Najjaśniejszego Pana.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 4. października 1909 o godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 30 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Henryk Badeni w. r.

Protokół

46. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 4. października 1909 r.

Początek o godzinie 10 minut 45 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Miecrysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 108.

Ze strony Rządu: JE. c. k. Namiestnik dr Michał Bobrzyński; c. k. Radca Dworu Jan Czeżowski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 44 posiedzenia uważa za przyjęty gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 45 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Stanisław Henryk hr. Badeni odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 4. października 1909 r., które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej: L. s. 4522, 4523, 4525—4528, 4530, 4536, 4538—4544, 4564, 4572—4574, 4575—4677, 4597.

Komisyi szkolnej: L. s. 4520, 4521, 4529, 4545—4552, 4555—4557, 4568, 4569.

Komisy gminnej: L. s. 4565, 4568.

Komisyi petycyjnej: L. s. 4524.

Komisyi administracyjnej: L. s. 4537, 4566.

Komisyi prawniczej: L. s. 4558 do 4560, 4570.

Komisyi gospodarstwa krajowego: L. s. 4563, 4567.

Komisyi drogowej: L. s. 4562.

Komisyi kolejowej: L. s. 4571.

Komisyi reformy wyborczej: K. s. 4554, 4561.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz pp. Skwarko a następnie Urbański odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k n a g ł y

p. Senyka i tow. w sprawie udzielenia wydatnej zapomogi dla pogorzelców wsi Nemiacz powiat Brody.

Dnia 27. września 1909 wybuchł we wsi Niemiacz powiot Brody pożar w tym czasie, gdy wszyscy ludzie byli w cerkwi na mszy.

Popaliło się 8 gospodarzy. W ogniu tym spaliły się nie tylko budynki i wszystkie płody ziemnei jak zboże, pasza i narzędzia rolnicze, ale spaliła się wszystka odzież i bielizna. Pogorzelcy w liczbie 8 — tego tylko jeden na bardro nizką sumę ubezpieczony — zostali bez kawałka chleba, bez ziazna na zasiew i bez paszy na wyzimowanie inwentarza — z odzieży zostało im to tylko, co na sobie.

W załączniku przedkładam instancyę tych 8 gospodarzy, potwierdzoną przez Zwierzchność gminną i miejscowy urząd parafialny.

Z powodu wyżej naprowadzonych okoliczności podpisani wnoszą do Wys. Sejmu następujący nagły wniosek:

Pogorzelcom gminy Niemiacz pow. Brody raczy Wys. Sejm udzielić wydatniejszej bezpowrotnej zapomogi z funduszów krajowych w celu odbudowania budynków i na kupienie ziarna na zasiewy.

Wnioskodawca:
Senyk w. r.

Kurowiec, Korol, Oleśnicki, Dudykiewicz, Winniczuk, Hanczakowski, Tracz, Kołpaczkiewicz, Myroniuk-Zajaczuk, Makuch, Skwarko, Sodomora, Dumka, Sandulak, Krynicki.

W n i o s e k n a g ł y.

p. Oleśnickiego i tow. z wezwaniem do c. k. Rządu w sprawach koniecznych zarządzeń co do wykonania ustawy krajowej z 20. grudnia 1905 l. 11 z r. 1906 dz. u. kr.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w jak najkrótszym czasie:

1) wydał rozporządzenie wykonawcze do ustawy z 20. grudnia 1905 l. 11 dz. u. kr. z r. 1906;

2) ogłosił termin, od którego podania o koncesyi szynkarskiej można będzie wnosić, jak również podał w tem ogłoszeniu warunek jaki w tem podaniu petenci mają wykazać i dopełnić;

3) przy udzielaniu koncesyi na wyszynk trunków spirytusowych od 1. stycznia 1911 spowodował ścisłe trzymanie się następujących zasad:

a) że w gminach wiejskich nie może być więcej szynków jak jeden na 800 mieszkańców;

b) że przy równych warunkach należy przedewszystkiem udzielać koncesyi szynkarskiej sklepom gminnym, cerkiewnym jak również sklepom założonym i prowadzonym oświatowemi i ekonomicznemi organizacyami ruskimi we wschodniej, a polskimi w zachodniej części kraju.

Wniorkodawca:
Oleśnicki w. r.

Lewicki, Kurowiec, Makuch, Skwarko, Sandulak, Senyk. Dumka, T. Staruch, A. Staruch, Sodomora, Winniczuk, Korol' Myroniuk-Zajaczuk, Hanczakowski, Tracz.

W n i o s e k n a g ł y

p. Oleśnickiego i tow. w sprawie przyznania zapomogi dla pogorzelców gminy Tytownica (pow. stryjski).

W dniach 18. i 19. lipca 1909 nawiedził silny ogień biedną górską wieś Tytownice, pow. stryjskiego, i zniszczył w tej wsi 8 zagród do szczętu.

Popalili się: Andrzej Dziadzyn, Mikołaj Kuszczyszyn, Jan Hawrylak, Jan Rawlinko, Teodor Sołowij, Teodor Rawlinko, Stefan Melnyk i Tymko Sołowij. Zostali oni bez dachu i środków do życia, bo ogień zniszczył nie tylko budynki ale wszystkie ruchomości i odzież.

Z powodu tak ciężkiego a wyjątkowego nieszczęścia wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić z funduszów krajowych powyższym pogorzelcom odpowiednią zapomogę.

Wnioskoaawca
Oleśnicki.

T. Staruch, A. Starkch, Lewicki, Korol, Hanczakowski, Kiweluk, Sodomora, Dumka, Skwarko, Makuch, Sandulak, Kurowiec, Winniczuk, Myroniuk-Zajaczuk.

W n i o s e k n a g ł y.

p. Lewickiego i tow. w sprawie podatkowego uprzewilejowania stowarzyszeń.

Wysoki Sejmie!

Postanowienia § 84. ustawy z 25/10 1896 l. 220 Dz. u. p. przyznaje podatkowe uprzywilowanie (po myśli § 100. ustawy z 23/10 1896 l. 220 dz. u. p.) tym stowarzyszeniom zarobkowym i gospodarskim które ograniczają swą działalność rzeczywiście i statutowo do swoich członków.

Centralne związki stowarzyszeń zarobkowych i gospodarskich, w których jest zorganizowanych ponad 12 tysięcy stowarzyszeń zarobkowych i gospodarskich stosując się do postanowień § 85. ustawy z 25/10 1896 l. 220 dz. u. p. wydały wzorowe statuty, a na nich założożone stowarzyszenia zarobkowe i gospodarskie otrzymały juz od podatkowych władz przyznanie na podatkowe uprzywilejowanie.

W ostatnich jednak czasach okazały się w sprawie podatkowego uprzywilejowania stowarzyszeń zarobkowych i gospodarskich orzeczenie administracyjnego Trybunału niezgodne z duchem ustawy i wolą ustawodawcy jakie to wprowadzają odmienną interpretacyę § 85 ustawy z 25/10 1896 l. 220 dz. u. p. od dotychczasowej praktyki władz podatkowych i administracyjnego trybunału, według której to interpretacyi nie są uprzywilowane te stowarzyszenia zarobkowe i gospodarskie, w których statut dozwala członkom składać udziały ratami.

Interpretacya ta sprzeciwia się postanowieniom dotyczącej ustawy i idzie przeciw idei wspólnictwa i zagraża w swym bycie i rozwoju całe setki pożytecznych chleborobskich stowarzyszeń zarobkowych i gospodarskich, jaki przy tego rodzaju interpretacyi ustawy będą musiały działalność swoją zaprzestać i zlikwidować.

Z tych przyczyn podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić;

Wzywa się c. k. Rząd, aby wydał odpowiadające duchowi ustawy interpretacyę § 85., ustawy z 25/10 1896 l. 220 dz. u. p.

Wnioskodawca:
Lewicki.

Korol, Myroniuk-Zajaczuk, Hanczakowsui, Kiweluk, Oleśnicki, Makuch, Kurowiec, Dumka, A. Staruch, T. Staruch, Winniczuk, Sandulak, Skwarko, Sodomora,

I n t e r p e l a c y a

posła Makucha i tow. do c. k. Rzadu w sprawie funduszu szkolnego w gminie Wyspa, pow. rohatyńskiego.

W gminie Wyspa spaliła się przed 10 laty szkoła. Wynagrodzenie asekuracyjne w sumie 1.400 K pobrała gmina a przewodniczący Rady szkolnej miejscowej ks. Paweł Koziuk włożył te pieniądze na książeczkę wkładkową.

Obecnie zamierzała gmina obliczyć, ile jest tych pieniędzy razem z procentami. Pokazało się, że nie tylko nie przyrosły żadne odsetki, ale z kapitału zabrakło jeszcze 400 K i gmina odebrała tylko 1.000 K od przewodniczącego

przedwodniczący Rady szkolnej miejscowej zapytany, gdzie się podziały pieniądze. odpowiedział mieszkańcom gminy; „dwa razy przyjeżdżała z Rohatyna komisya do Wyspy na szkołę, musiałem przyjmować u siebie, a to kosztuje. Jeździłem do Lwowa, pieniądze woziłem do kasy i t. d. a to wszystko przecież kosztuje".

Tak otóż utraciła gmina ponad tysiąc K. Ks. Koziuk jako przewodniczacy rozdawał na popisie we wsi Wyspie i Lubszy dzieciom nagrody a mianowicie z wydawnictwa „Mody paryskie" powycinał „kapelusze, majtki, głowy pań gorsety" następnie z cennika „Eugeniusz Spożarski", krzyże, lampy, pająki i to rozdawał dzieciom na popisie. Za te „nagrody" policzył sobie ks. Koziuk 10 K z Lubszy, a 10 K z Wyspy.

Na Wyspie jest obecnie nauczycielka p. Teodora Zobkówna. Wieś Lubsza jest pół km oddalona od Wyspy. W Lubszy była rodzona siostra p. Teodory — Marya Zobkówna. P. Teodora Zobkówna uczyła na Wyspie, ale mieszkała w Lubszy ze siostrą. Ks. Koziuk wykorzystał tę okoliczność i na posiedzeniu Rady szkolnej miejscowej w Wyspie, zmniejszył o połowę t. j. z 80 K na 40 K wydatek na opał szkolny. Wypłaca teraz nauczycielce tylko 40 K chociaż ona mieszka już w swej szkole w Wyspie. Ponieważ kwota na opał szkolny jest to „ryczałt stały" którego nie można ani zmniejszyć ani podnieść bez specyalnego zarządzenia rozprawy konkurencyjnej, przeto postępek przewodniczącego Rady szkolnej miejscowej ks. Koziuka jest nieprawny. Nauczycielka udała się z zażaleniem do Rady szkolnej okręgowej w Rohatynie na ten postępek ks. Koziuka, jednak zamiast przywrócenia dawnej kwoty na opał, dostała „ostre wytknięcie za niewłaściwe obchodzenie się z ks. przewodniczącym".

Podpisani zapytują:

1) Czy wiadome c. k. Rządowi naprowadzone fakta marnowania funduszów szkolnych w Wyspie i Lubszy?

2) Czy c. k. Rząd pociągnie winnych do srogiej odpowiedzialności?

3) Co zamyśla c. k. Rząd uczynić, aby zapobiedz tego rodzaju nadużyciom?

Interpelant:
Makuch.

Sandulak, Kiweluk, Dumka, Winniczuk, Oleśnicki, Styła Jedynak, Lewicki, Kurowiec, Sodomora, Skwarko, T. Staruch A. Staruch, Jampolski, Stapiński.

Interpelacya

dra Makucha i tow. do Wydziału krajowego w sprawie defraudacyi gminnych funduszów przez byłego naczelnika gm. Wasyla Berczuka w Chomiakówce pow. tłumackiego.

W dzienniku kasowym i w księdze kontowej zapisał były naczelnik gminy w Chomiakówce Wasyl Berczuk, że w r. 1908 wypłacił posłańcowi pocztowemu jako płacę za r. 1908 kwotę 20 K a policyantowi gminnemu część płacy za 1908 r. w sumie 39 K.

Powyższe pozycye są nieprawdziwe, bo posłańca pocztowego gmina Chomiakówka wcale nie trzyma, nie było więc osoby, którejby można było kwotę 20 K wypłacić, a policyant gminny Stefan Kapeczuk kwoty 39 K, jako części płacy za r. 1908 nie pobrał, a przeciwnie wypłaciła mu kasa gminna w styczniu 1909 całą płacę za r. 1908 w sumie 70 K, zachodzi podejrzenie, że były naczelnik gminy Wasyl Berczuk przywłaszczył sobie kwoty 20 K i 39 K.

Przy lustracyi kasy gm. w Chomiakówce w styczniu 1909 nie spostrzegł tego nadużycia lustrator Wydziału powiatowego w Tłumaczu, i dopiero w maju 1909 za zgodą radnych, którzy

wykryli te sprzeniewierzenia, wpisał lustrator do protokołu lustracyi, że znalazł te pozycye 20 K i 39 K jako nieprawdziwe.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) czy Wydziałowi krajowemu wiadomy naprowadzony fakt sprzeniewierzenia dobra gminnego przez byłego naczelnika gminy Wasyla Berczuka w Chomiakówce?

2) czy Wydział krajowy pociągnie winnego do odpowiedzialności, aby gminie wynagrodził szkodę?

3) co zamyśla Wydział krajowy uczynić, aby tego rodzaju nadużycia nie powtarzały się?

Interpelant:
Makuch w. r.

Sandulak, Dumka, Kurowiec, Winniczuk, Korol, Oleśnicki, Hanczakowski, Lewicki, Sodomora, Skwarko, T. Staruch, A. Staruch, Tracz, Moroniuk-Zajaczuk.

Interpelacya

posła Makucha i tow. do Wysokiej c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie zaniedbania ludowego szkolnictwa i tendencyjnego traktowania Rusinów przez c. k. Radę szkolną okręgową w Rudkach.

Powiat rudecki należy do tych powiatów, gdzie liczba analfabetów bardzo przewyższa liczbę analfabetyzmu w kraju wogóle. Przyczyną tego jest, że Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa nie opiekuje się szkołami tego powiatu w taki sposób, jak to robi w wielu innych powiatach.

Kiedy w wielu gminach tego powiatu szkoły wcale nie ma, to w innych wprawdzie jest szkoła, ale jednoklasowa przy 300 i wyżej dzieciach codziennej nauki (jak to n. p. było przedstawione tego roku w interpelacyi w szkole w Chyszewicach) budynki stare z małemi, nie hygienicznemi salami, nauczycielskie posady obsadza sie nie najlepszemi siłami, ale według ich politycznej lojalności, nauczycieli Rusinów szykanuje się, przenosi się bez potrzeby młodszych nauczycieli z miejsca na miejsce, przewodniczący c. k. Rady szkolnej okręgowej oświadcza nauczycielom Rusinom wprost, że on nauczycieli Rusinów nie potrzebuje i nie puści do okręgu; c. k. inspektor okręgowy wprost agituju przy wyborach za wszechpolskim kandydatem na posła, nawet grozi wyborcom, którzy nie pójdą za jego kandydatem, nie spełnią jego woli; Rusinów nauczycieli chwali w oczy przy wizytacyi, a pisze fałszywe, niekorzystne sprawozdania z wizytacyi; posiedzenia c. k Rady szkolnej okręgowej odbywają się zaledwie co kilka miesięcy a t. zw. Wydział t. j. c. k. starosta, c. k. inspektor i polski ksiądz przy pomocy prezesa Rady powiatowej i zarazem organikatora Rusinom wrogiej wszechpolskiej partyi załatwiają nawet takie sprawy, które nie należą do plenum Rady szkolnej, przez co Rusini nie mają możności przez swego konsystoryalnego, t. j. jednego swego zastępcy wpływać na sprawy szkolnictwa w rudeckim powiecie.

Poszczególnych faktów interpelanci nie naprowadzają, ponieważ takowe sa znane Wysokiej c. k. Radzie szkolnej krajowej z interpelacyj w Radzie państwa z rozpraw sądowych przeciw c. k. inspektorowi ks. Dutkiewiczowi, z zażaleń wnoszonych przez mieszkańców do c. k. Rady szkolnej krajowej, z lustracyi krajowego inspektora szkolnego, oraz z protokołów i zażaleń nauczycieli.

Ale pomimo wyżej przytoczonego stanu faktycznego Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa dotychczas nie zwróciła swej uwagi na szkolny okręg Rudki i już od 9 miesięcy, nie jest obsadzoną posada okręgowego inspektora szkolnego.

Dlatego zapytują podpisani:

1) czy zechce Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa z urzędu skonstatować upadek ludowego szkolnictwa w rudeckim powiecie?

2) czy zechce Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa pociągnąć do swojej odpowiedzialności podwładne organa, którzy spowodowali upadek ludowego szkolnictwa w rudeckim powiecie oraz mylnie poinformowali swą wyższą władzę o stanie powyższego szkolnictwa?

3) co zarządzi Wysoka c. k. Rada szkolna, aby jak najprędzej podnieść z upadku ludowe szkolnictwo w rudeckim powiecie?

4) co zarządzi c. k. Rada szkolna krajowa, aby jak najprędzej zorganizować szkoły ludowe po ruskich gminach, aby pobudować odpowiadające potrzebom szkolnictwa budynki, aby 70% ruskiej ludności powiatu dostało elementarne wykształcenie przez Rusinów nauczycieli, aby nauczyciele Rusini nie byli prześladowani przez swoich zwierzchników, aby zastępcy Rusinów dać możność stanąć w obronie praw ruskiego narodu na polu szkolnictwa w c. k. Radzie szkolnej okręgowej w Rudkach?

Interpelant:
Makuch w. r.

Dumka, T. Staruch, A. Staruch, Sandulak, Sodomora, Skwarko, Korol, Hanczakowski, Tracz, Mironiuk-Zajaczuk, Lewicki, Kurowiec, Oleśnicki, Winniczuk, Kiweluk.

Interpelacya

dr. Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie niszczenia frekwencyi w szkole ludowej w Łopuszanach przez c. k. Radę szkolną okręgową w Zborowie.

We wsi Łopuszanach, zborowskiego powiatu, jest jednoklasowa szkoła z nadetatową siłą. Frekwencya w szkole licha, a przyczyną lichej frekwencyi jest Rada szkolna okręgowa w Zborowie. W roku 1908/09 zwolniła Rada szkolna okręgowa 6 dzieci całkiem od codziennej nauki bez wiadomości zarządu szkoły.

Przy wizytacyi szkoły przez inspektora Skałeckiego prosił nauczyciel, aby Rada szkolna okręgowa nie zwalniała tyle dzieci bez wiadomości zarządu szkoły, bo przez to psuje się frekwencyą w szkole. Radzie szkolnej okręgowej chodzi widocznie o zniesienie nadetatowej klasy przy tej szkole. Na to otrzymał nauczyciel „polecenie“ z c. k. Rady okręgowej w Zborowie dnia 18/8 1908 l. 1454/3. „Donieść również należy, jaka liczba dzieci się zapisała do szkoły, a c. k. Rada szkolna okręgowa weźmie pod rozwagę zniesienie siły nadetatowej“.

Donieść, które dzieci i z jakich powodów wskutek bezustannego uwalniania przestały uczęszczać do szkoły w 1907. Nauczyciel, rozumie się, nie mógł podać przyczyn, bo Rada szkolna okręgowa uwalniała dzieci bez wiadomości zarządu szkoły. Nauczyciel jednak nie dopuścił do zmniejszenia frekwencyi a przez to i do „zniesienia siły nadtesatowej“.

Za to otrzymał on „wezwanie do przesłuchania“ do L. 2596/A przez Urząd gminny. Na przesłuchaniu inspektor Skałucki zbeształ go ostatniemi słowy za to, że on nie dopuścił do zniesienia siły nadetatowej, i powiedział mu wyraźnie: pańska żona pójdzie sobie na swoją posadę, czy pan myśli, że 140 dzieci zatrzymują ją w Łopuszanach? Pan się myli! Proszę pana „tak się dzieje“, że jeden nauczyciel uczy sam 230 dzieci, a jego żona jest na innej posadzie!

Dnia 4/11 1908 otrzymał nauczyciel takie pismo: Zborów 20/X 1908 L. 2172. Zarządowi szkoły w Łopuszanach po-

leca się wykreślić Ławra Mysaka, ucz IV. stopnia tamtejszej szkoły z katalogów i metryki nauki codziennej, a wpisać go na naukę dopełniającą, o czem należy Matwija Mysaka, ojca ucznia zawiadomić i do posyłania dziecka tego na naukę dopełniającą wezwać. O wykonaniu należy donieść do dni 3. Przewodniczący kierownik c. k. starostwa Krasucki. Polecenie było przysłane nie do zarządu szkoły, tylko do Zwierzchności gminnej, rozpieczętowane wójt oddał nauczycielowi za recepisem. Dodać należy, że Ławro Mysak zaczął chodzić do szkoły w roku 1903. Na II. str. repetował, a na 5 roku nauki dostał „trójkę", bo nic się nie uczył. Powinien był powtórzyć 5 rok nauki, a 6-ty dopełnić. Ale Matwij Mysak powiedział nauczycielowi: możecie sobie pisać, co chcecie, a mój Ławro do szkoły chodzić nie będzie, bo mnie p. starosta obiecał, że nie będzie I swego dopełnił. Aby kierownik szkoły tego nieprawnego polecenia nie wrzucił do kosza, starosta Krasuski przesyła go nie zarządowi szkoły, ale „Zwierzchności gminnej", aby wszyscy chrunie to przeczytali i dowiedzieli się, jaką siłę ma nauczyciel w szkole, a jaką łaskę ma u starosty Matwij Mysak. Na to zawiadomił nauczyciel Radę szkolną okręgową, że Ławro Mysak ma uczęszczać jeszcze na 6-ty rok nauki, a do tego ma 5 roku „trójkę", nie może przeto przechodzić prawnie na dopełniającą, a to tem bardziej, że jego ojciec, Matwij Mysak, nie potrzebuje go wcale przy gospodarstwie do pomocy, bo ma 3 starszych synów.

Dnia 11/I 1909 do l. 12 przedkłada nauczyciel odpis klasyfikacyi Ławra Mysaka od 1 roku nauki po ostatni czas i znów prosi, aby c. k. Rada szkolna okręgowa zmieniła postanowienie z 20|X 1908. Na to dostał on dnia 16|III 1909 rezolucyę z 8|III 1909. L. 135|2. Do zarządu szkoły w Łopuszanach. W załatwieniu relacyi z dnia 9|12 1908 L. 169 zawiadamia się, że c. k. R. o. sz. nie zmienia reskryptu swego z dnia 20|X 1908 L. 2172, którym poleciła zarządowi szkoły wykreślić Ławra Mysaka, ucznia IV stop. nauki, z katalogów i metryki nauki codziennej, a wpisać go na naukę dopełniającą. Wzywam zatem zarząd szkoły, aby bezwłocznie powołany reskryptem wykonał i o tem c. k. R. sz. o. do dni 3 zdał sprawę. Przewodniczący kierownik c. k. starostwa Krasuski. Równocześnie otrzymał Zarząd szkoły także pismo: „Odpis L. 129|b. Zborów 8|3 1909. Do Zwierzchności gminnej w Łopuszanach. W załatwieniu relacyi z dnia 15|11 1909 L. 266 i 10|11 1909 L. 2 tudzież wniesionej tu prośby Matwija Mysaka o uwolnienie go od grzywny szkolnej, nałożonej tut. reskryptem z dnia 14|10 1908 L. 2280 oznajmia c. k. R. sz., że przychylając się w części do tej prożby, uwalnia od nałożonych grzywnie Marcina Wodeckiego, Wasyla Konara, Andrucha Łobuza, Matwija Mysaka, Wasyla Mysaka, od reszty należy natychmiast ściągnąć grzywny i do 15 dni c. k. R. sz. o. nadesłać, a to pod zagrożeniem wysłania na koszt opieszałych posłańca karnego. Syna Marcina Wodeckiego, Piotra, zwalnia c. k. R. sz. o. w uwzględnieniu naprowadzonych przez petenta okoliczności od uczęszczania do szkoły w bieżącym roku szkolnym. O czem należy interesowanego zawiadomić. Zarządowi szkoły w Łopuszanach do wiadomości na rezolucyę z dnia 11. stycznia 1909 L. 8. Przewodniczący kierownik c. k. starostwa Krasuski.

Otóż nie dosyć, że nauczyciel daremnie pisał odpis klasyfikacyi, prosił o zmianę „reskryptu" z 20|X, ale jeszcze kpi sobie z niego Rada szkolna okręgowa, bo bez wiadomości zarządu szkoły zwalnia Piotra Wodeckiego s. Marcina od nauki szkolnej, a samych bogaczy, radnych, od kar szkolnych, pozostawiając do ukarania samych biedaków, których zarząd szkoły od nauki pouwal-

niał. Równocześnie Rada okręgowa uwolniła dziewczynę ucz. IV st. Kseńkę Kosar c. Kostia całkowicie od nauki codziennej i dopełniającej (orzeczenie z 12|X 1908 L. 1985), „z przyczyny choroby ocznej", mimo to, że dziewczynie nigdy nawet nie śniło się chorować na oczy i do dziś jest najzdrowszą, a w dodatku sama dziewczyna nie chciała opuszczać szkoły. Wiele jest takich uczniów, którzy ani razu jeszcze tego roku nie byli w szkole, a mimo to, że nauczyciel podał miesięczny wykaz, Rada szkolna okręgowa zawsze ich od kary uwolni. Jaki postęp w nauce może być w takiej szkole.

Dnia 20|5 1909 otrzymał nauczyciel polecenie odnoszące się „do klas nadetatowych" (z 30|4 1909 L. 1071|c). Tak ważne sprawy jak „klasy nadetatowe" c. k. Rada okręgowa posyła zarządowi szkoły wcale nierekomendowane, a nawet nie zapieczętowane! Inna rzecz, jak „ostre postępowanie z uczniami, kursy analfabetów — nauczyciele obowiązani do 6-letniej służby, czy szkoła posiada tablice Golińskiego", i inne podobne rzeczy, nic nie wartające, posyła się za „recepisem zwrotnym", grozi się karnym posłańcem, a taką rzecz, jak pozostawienie klasy nadetatowej na r. 1900|10 posyła się niezapieczętowane, nie rekomendowane, i do sprawozdania do dni 3. Oczywiście! kawałek nie rekomendowany przepadnie na poczcie albo w gminie, nauczyciel do 3 dni nie doniesie, znaczy się! „klasy nadetatowej nie potrzeba" i z całym cynizmem znosi się nadesłał a żonę nauczyciela przenosi się na inną posadę.

Podpisani zapytują:

1) Czy wiadomo Rządowi naprowadzone fakta bezprawnego postępowania Rady szkolnej okręgowej w Zborowie w sprawie uiszczenia frekwencyi w szkole w Lopuszanach dla zwinięcia nadetatowej szkoły?

2) Czy c. k. Rząd pociągnie winnych do odpowiedzialności?

3) Czy zamyśla uczynić c. k. Rząd, aby tego rodzaju nadużycia nie powtarzały się?

Interpelant:
Makuch.

Sandulak, Kiweluk, Dumka, Kurowiec, Winniczuk, Tracz, Oleśnicki, Myroniak-Zajaczuk, Lewicki, Sodomora, Skwarko, T. Staruch, A. Staruch, Korol, Hanczakowski.

Interpelacya

dr. Makucha i tow. c. k. Rządu w sprawie nieprawnego postępowania władz szkolnych przy dobudowie drugiej sali szkolnej przy szkole ludowej w Berezowie niżnym powiatu Peczeniżyn.

Jeszcze dnia 10. maja 1907 l. 579, wezwała Rada szkolna okręgowa z Peczeniżyna Radę gminną w Berezowi niżnym, aby wybrała dwu pełnomocników do przeprowadzenia rozprawy konkurencyjnej, dla dobudowy drugiej sali szkolnej, a 24. maja 1907 przyjechał inspektor Krukowicz na rozprawę konkurencyjną i powiedział, by gmina brała się do budowy szkoły a on wystara się o bezprocentową pożyczkę z funduszu krajowego dla budowy w sumie 5.000 K bo gmina inaczej nie chciała przyjąć się do budowy szkoły i pobrał koszta komisyjne za tę rozprawę razem z delegatem z Rady powiatowej 16 K 11 h i pojechał. Tegoż samego roku począł wprowadzać miejscowy nauczyciel Antoni Banach w szkole polski język wykładowy i mówić z ruskiemi dziećmi po polsku, i jak również wyrabiać różne szopki w naszej szkole, aby temu zapobiedz Rada gminna na posiedzeniu dnia 7. marca 1907 skonstatowała, że w szkole był dotychczas język wykładowy ruski (to i na przyszłość ma takiż język wykładowy pozostać) i o tem zawiadomiła Radę szkolną miejscową, okręgową i krajową.

Na to nasi panowie pogniewali się i „Towarzystwo szkoły ludowej" w Kołomyi założyło prywatną polską szkołę im. Mickiewicza w Berezowie niżnym dla kilku łacińskich dzieci i żydków, a Rada szkolna krajowa w porozumieniu z okręgową reskryptem z dnia 9. grudnia 1907 L. 58607 przeniosła tę szkołę na etat krajowy i pozwoliła na otwarcie z dniem 1. stycznia 1908.

Dnia 6. listopada 1907 wniosła Rada gminna prośbę o pożyczkę bezprocentową w sumie 5.000 K, którą przyobiecał inspektor Krukowicz, na ręce Rady szkolnej okręgowej w Pęczeniżynie do Rady szkolnej krajowej. Aż przyjeżdza p. inspektor Krukowicz na dzień 2. kwietnia 1908 i każe mieszkańcom, że oniby prędzej dostali pożyczkę, jakby razem przyjęli się zbudować i polską szkołę; za koszta podróży wziął 22 K 16 h i odjechał.

A tutaj wójt Michał Drohomirecki razem z mieszkańcami poradził się i jeszcze w jesieni 1907 roku kupili za pożyczone pieniądze (mianowicie we wsi na 10%) drzewo w kameralnym lesie, zrębali, powozili i zsczęli budować szkołę na wiosnę 1908 r., bo panowie z Rady szkolnej okręgowej powiedzieli: rąbcie drzewo tych miesięcy zimowych, bo wtedy drzewo trwałe i budujcie, pożyczkę wam pewnie i prędko sie nie udzieli. I czekali cierpliwie na pożyczkę. Aż tu przychodzi polecone pismo z poczty z Rady szkolnej krajowej z dnia 29. maja 1908 L. 424 następującej treści: „Do Zwierzchności gminnej w Berezowie niżnym. Reskryptem z dnia 27. kwietnia 1908 L. 17638 oznajmiła c. k. Rada szkolna krajowa, zwracając prośbę gminy o bezprocentową pożyczkę za budowę szkoły, że przed rozpoczęciem budowy należy obmyśleć sposób umieszczenia polskiej szkoły w Berezowie niżnym, dla której musi być zabezpieczona sala naukowa i mieszkanie dla nauczyciela. Gdy zaś pokrycie kosztów sali naukowej i mieszkania dla nauczyciela byłoby może za trudnem do pokrycia z własnych funduszów gminy, przeto na ten cel otrzymać może gmina prócz proszonej pożyczki 5.000 K także bezzwrotny zasiłek w kwocie 6.000 K z funduszu szkolnego krajowego. Zwierzchność gminy zwoła przeto natychmiast pełną Radę gminną, przedstawi jej tę sprawę i zasięgnie opinii, a na dzień 17. czerwca 1908 o 10 rano wyszle swych pełnomocników i naczelnika gminy do Pęczeniżyna celem złożenia prokotolnego oświadczenia. Przewodniczący c. k. starostwa Tebinka.

Wójt zwołał w tym celu Radę gminną na dzień 12/6 1908 i ta jednogłośnie uchwaliła nie budować polskiej szkoły, lecz tę tylko, którą objęła planem, bo dla kilku żydków i łacinników trudno budować osobną szkołę; lecz niech chodzą jak dotychczas do jednej szkoły. Rada szkolna okręgowa z p. starostą Tebinką i inspektorem Krukowiczem poleciła ponownie zwołać Radę gminną i wybrać w tym celu dwu pełnomocników i Rada to uczyniła.

Na dzień 17. grudnia do l. 1639 z 29/11 1908 Rada szkolna okręgowa zawezwała pełnomocników do Pęczeniżyna i wójta, a ci znów nie przyjęli się budować osobnej polskiej szkoły, to inspektor i starosta znów po raz trzeci polecił wójowi zwołać Radę, a kiedy wójt zwołał trzeci raz Radę gminną, na Radę przyjechał i sam inspektor Krukowicz i mówił, że gmina będzie mniej płacić, jak będzie i polska szkoła i co innego. A jak na Radzie gminnej jeden z radnych Stefan Ficyk odpowiedział inspektorowi, że niech sobie Polacy sami budują szkołę, jak Rada szkolna krajowa daruje na ratowanie kresów 6.000 K, to inspektor odpowiedział, że sami Polacy berezowscy tego domagają się. Tenże radny powiedział inspektorowi na Radzie, że jak sami

polacy domagają się polskiej szkoły w Berezowie niżnym, to czemu nie jawił się na posiedzenie Rady gminnej ani jeden Polak, a jest ich w Radzie gminnej czterech, to inspektor zapytał wszystkich obecnych radnych, czy godzą się budować szkołę polską w Berezowie niżnym, czy nie? Wszyscy jednogłośnie odpowiedzieli „nie“! Wtedy inspektor ze złości poszedł z Urzędu gminnego do szkoły. Potem poszedł wójt do Peczeniżyna do starostwa i do Rady szkolnej okręgowej zapytać się, czy będzie pożyczka, to starosta Tebinka i inspektor Krukowicz ze złości krzyczeli do wójta słowami: „ty“ buntujesz naród przeciw Polakom i od tego czasu już pięć komisyj było na wójta ze starostwa i „powiatu“, chcieliby go suspendować z wójta, ale nie mogą znaleść podstawy. Wtedy inspektor powiedział wójtowi, że jak nie chcecie budować szkoły polskiej, na którą wam dajemy w darze 6.000 K, to na waszą szkołę i pożyczki nie damy.

Było 3 ludzi na audyencyi i u wiceprezydenta p. Dembowskiego we Lwowie jeszcze na 15. lipca 1908 i tam nam p. Dembowski powiedział, że pożyczka udzieli się, jest dla drugich, to i dla was będzie, ale obiecał pan kożuch ciepłe jego słowo, od tego czasu pisała gmina już kilka razy do Rady okręgowej i krajowej, ale do dziś dnia niema żadnej odpowiedzi. By gminie chociaż plan, kosztorys, mapę szkolnego ogrodu, wypis tabularny i arkusz gruntowy zwrócili. Teraz szkoła już pod dachem i trzeba w środku sporządzać, a niema pieniędzy, bo i tak pożyczono już we wsi 3.900 K na 10%. Potem wójt zwołał radę, aby rada uchwaliła zaciągnąć pożyczkę w „Dniestrze“ na 5% na dzień 5|6 1909 i Rada to uchwaliła i natychmiast wysłał wójt do Wydziału powiatowego odpis uchwały do zatwierdzenia, który w powiecie w Kołomyi dotąd trzymali, aż nie poradzili się z panami z starostwa i Rady szkolnej w Peczeniżynie, i przysłali ten odpis zatwierdzony aż 27. sierpnia 1909 i Wydział powiatowy z dnia 30|7 1909 L. 3697 polecił wójtowi, aby natychmiast złożył pieniądze, jak dostanie, pożyczkę z „Dniestru“ w kwocie 5.000 K w Radzie szkolnej okręgowej w Peczeniżynie, a ta będzie wypłacać, gdzie co trzeba.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy wiadomo c. k. Rządowi postępowanie władz szkolnych przy dobudowie sali szkolnej w Berezowie niżnym?

2) Czy c. k. Rząd pociągnie winnych do odpowiedzialności za bezprawne postępowanie?

3) Czy c. k. Rząd poleci przewodniczącemu c. k. Rady szkolnej okręgowej w Peczeniżynie p. staroście Tebince, nie żądać od naczelnika gminy w Berezowie niżnym złożenia prywatnej pożyczki w sumie 5.000 K do depozytu c. k. Rady szkolnej okręgowej w Peczeniżynie?

4) Co zamyśla uczynić c. k. Rząd, aby tego rodzaju bezprawne postępowanie szkolnych władz na przyszłość nie powtarzało się?

Interpelant:
Makuch.

Sandulak, Kiweluk, Dumka, Winniczuk, Oleśnicki, Myroniuk-Zajaczuk, Lewicki, Kurowiec, Sodomora, Skwarko, T. Staruch, A. Staruch, Korol, Hanczakowski, Tracz.

Interpelacya

dra Makucha i tow. w sprawie postępowania szkolnych władz co do bezprawnego lekceważenia usprawiedliwionego żądania rady gminnej w Kobyłowłokach organizacyi czteroklasowej szkoły ludowej w Kobyłowłokach i nieustawowego kreowania eksponowanej klasy z polskim językiem wykładowym.

W interpelacyi wniesionej 1. października 1908 przedstawiono, jakie nieustawowe trudności robią szkolne władze co do przemiany 3. klasowej szkoły ludowej w Kobyłowłokach na 4-ro klasową.

Władze szkolne uwzięły się niedopuścić do takiej przemiany a przeciwnie zamyśliły rozbić dotychczasową 3 klasówkę na 3 szkoły, z których jedna byłaby z polskim językiem wykładowym.

Kiedy nie udało się nakłonić Rady gminnej, aby uchwaliła zmianę wykładowego języka ruskiego na polski albo złamać opór rady gminnej co do podziału dotychczasowej 3 klasówki na 2 szkoły z których jedna byłaby polską puściły się władze szkolne na łamanie ustawy i bez zgody i przeciw woli Rady gminnej w Kobyłowłokach, założyły eksponowaną klasę i wprowadziły w niej wykładowy język ruski.

Rada gminna zaprotestowała na swem posiedzeniu 24. lipca 1909 przeciw temu bezprawnemu krokowi władz szkolnych i wysłała do c. k. Rady szkolnej krajowej we Lwowie odpis protestującej uchwały, która brzmi:

Rada gminna w Kobyłowłokach na posiedzeniu odbytem dnia 24. lipca 1909 pod przewodnictwem naczelnika gminy Iwana Zbaraszczuka w obecności 24 członków Rada gm. uchwala następujący wniosek p. Zacharyasza Koczkura większością głosów:

Tutejsza gmina od roku 1886, t. j. od 23 lat ma trzyklasową szkołę, od lat 14 domagamy się zorganizowania czterokłasowej szkoły, budowy nowego budynku szkolnego, a nawet utworzenia dopełniającego kursu rolniczo-sadowniczego o czem świadczą liczne uchwały tutejszej Rady gminnej i Rady szkolnej miejscowej. Nic nie stoi temu na przeszkodzie.

Mamy sześć sił nauczycielskich, a to jedną w Papierni a pięć tutaj. Sale szkolne wynajmujemy za drogie pieniądze i należycie je otrzymujemy. Liczba dzieci od 10 lat po 400 i więcej całkiem wystarczające, by zaprowadzić czteroklasową szkołę. W tutejszym powiecie założone w niedawnym czasie czteroklasowe szkoły w Łoszniowie, w w Strusowie, Budzanowie i Janowie, wszystkie z językiem wykładowym polskim, podczas gdy ani jednej szkoły nie założono z językiem wykładowym ruskim mimo tego, że Rusinów w powiecie jest około 70 procent. Od 12 lat prosimy o zmianę planu nauki. Mimo tego że z swiadectwem czwartej klasy lud., mogliby prędzej dostać się do rzemiosła, czy do służby przy kolei czy do szkół przemysłowych, wydziałowych i średnich, nie chcą nam władze szkolne zorganizować czteroklasowej nauki. To uważamy za krzywdzenie większości, przeciw temu protestujemy i żądamy równych praw dla wszystkich. Już w r. 1897 c. k. starostwo trembowelskie, wysławszy komisyę sanitarną, pismem z dnia 19. grudnia 1897 l. 21.410 uznało budynek szkolny pod l. kons. 119 przerobiony z aresztów na szkołę przed 45 laty, dla zdrowia dzieci szkodliwym i nakazało budowę nowej szkoły, mimo tego, że gmina tutejsza chętnie na to przystała, o plan i kosztorys się postarała, pieniądze na to dzieło z procentów kasy pożyczkowej gminnej otrzymała, c. k. władze szkolne do tej pory przez lat 11 z budową szkoły zwlekają. a tym czasem nasze dzieci giną w niezdrowych, wilgotnych i przesiąkniętych grzybem murach. Aby przeszkodzić w budowie szkoły i utworzeniu czteroklasowej szkoły, opiekunowie nasi z krzywdą wszystkich włościan tak Rusinów jak i Łacinników starają się nas rozdzielić, jednych przeciw drugim postawić jak wrogów. Jednym nie dają niczego, a drugim dubę na wierzbie. Co warta jest szkoła o sześciu latach nau-

ki, a jednym nauczycielu, już tego roku przekonali się bracia łacinnicy w prywatnej szkole „Towarzystwa szkoły ludowej“, którą im bez ich woli narzucono. Ich dzieci cały rok zmarnowały niczego nie nauczyły się, chyba rzucać kamieniami na ruskie dzieci, tak że drogą przejść nie można. Z tych przyczyn nie godzimy się na rozdział naszej szkoły trzyklasowej na polską i ruską. Dzieci tak polskie jak i ruskie więcej skorzystają wtedy, gdy będziemy mieli tu szkołę czteroklasową, jak dwie szkoły w pięciu budynkach, a do tego jeszcze polską z 6 latami nauki i z jednym nauczycielem i ruską tylko z 4 siłami nauczycielskiemi.

Proszę i żądam, aby podane przezemnie motywa, do dalszych wniosków były dokładnie wpisane w protokole i na podstawie tych dowodów, mając na celu dobro ogólne wszystkich mieszkańców tutejszej wsi, wnosze:

Rada gminna raczy uchwalić:

1. Że protestuje i sprzeciwia slę dycyzyi c. k. Rady szkolnej okręgowej trembowelskiej z dnia 20. czerwca 1909 l. 1007, wydanej na podstawie reskryptu c. k. Rady szkolnej krajowej z dnia 31. maja 1909 l. 27393, którym bez wiadomości i bez uchwały Rady gminnej samowolnie zarządzono odłączenie jednej z trzech klas tutejszej szkoły oraz otworzenie osobnej eksponowanej klasy z językiem wykładowym. Sprzeciwiamy się temu z tych przyczyn: a) zarządzenie to sprzeciwia się artykułowi 28. ustawy z 23. maja 1895 Nr. 57, który brzmi: zakładanie nowych szkół nie powinno dziać się ze szkodą szkół poprzednio zorganizowanych; b) sprzeciwia się orzeczeniu Trybunału administracyjnego z dnia 14. września 1886 l. 1144, które brzmi: z liczby dzieci uczęszczających do prywatnej szkoły o innym języku wykładowym, jak używanym w publicznej szkole, nie można wnosić o potrzebie założenia publicznej szkoły z językiem wykładowym tej szkoły prywatnej; c)sprzeciwia się orzeczeniu Trybunału administracyjnego z dnia 8. stycznia 1897 l. 6515/896 i drugiemu z dnia 11. grudnia 1901 l. 9330, które brzmi: gmina może żądać wyłączenia z okręgu szkolnego względnie utworzenia samoistnej szkoły ludowej tylko wtedy, jeżeli oddalenie więcej niż 4 kilometrowe od najbliższej szkoły i jeżeli co najmniej 40 dzieci jest obowiązanych do nauki szkolnej, a także otworzenie samoistnej szkoły nie może być żądanem, jeżeli oddalenie gminy od szkoły nie wynosi całe 4 kilometry Zaznaczamy, że oddalenie najdalej mieszkających mieszkańców tutejszej wsi od głównego budynku szkolnego nie wynosi nawet półtora km. Co do języka wykładowego, to zarządzenie sprzeciwia się: a) Artykuł I. ustawy z dnia 22. czerwca 1867 Nr. 13 brzmi: „decydowanie o języku wykładowym w szkołach ludowych służy tym, którzy tę szkołę utrzymują“. Artykuł II. „jeżeli szkoła ludowa pobiera zasiłki zarządów publicznych, prawo decydowania, który z języków polski albo ruski ma być wykładowym, wykonuje gmina wspólnie z władzą szkolną krajową w ten sposób, że orzeczenia Rady gminnej podlegają zatwierdzeniu władzy szkolnej krajowej“; dalsza część tego artykułu potwierdzoną jest jeszcze orzeczeniem Trybunału administracyjnego z dnia 7. kwietnia 1877 l. 328 i z dnia 1. października 1879 l. 1469 które brzmi, że: „ustanowienie języka wykładowego nie jest rzeczą dowolnego ocenienia władz szkolnych, tylko należy w tej mierze rozstrzygnąć w granicach oznaczonych ustawami. Orzeczeniem z dnia 15. października 1889 l. 161 postanowił Trybunał państwa, że na podstawie zasady wyrażonej w artykule 19 zasadniczej ustawy państwowej o ogólnych prawach obywatelskich z dnia 21. grudnia 1867 nie może być wyciągnięty wniosek, że

poszczególnym członkom gminy szkolnej zagwarantowane konstytucyjnie prawo domagania, aby istniejące na podstawie prawomocnych zarządzeń władz szkolnych zarządzenia językowe pewnej szkoły ludowej zostały zmienione odpowiednio do ich osobistych żądań".

Sprzeciwiamy się i nie przyjmujemy do wiadomości odczytanego nam orzeczenia c. k. władz szkolnych, tem bardziej, że gmina tutejsza nie żądała wyłączenia jednej z trzech klas tutejszej szkoły ani utworzenia osobnej eksponowanej klasy z językiem wykładowym polskim.

Natomiast Rada gminna uchwala:

2. Żądać od władz szkolnych zorganizowania tutejszej trzyklasowej szkoły z językiem wykładowym ruskim na szkołę czteroklasową z językiem wykładowym ruskim i to już od 1-go wrzeonia b. r., przyczem powołujemy się na wszystkie poprzednie uchwały Rady gminnej.

3. żądać bezwłocznie przystąpienia do omów w celu budowy nowego budynku szkolnego według planów i kosztorysów, przedłożonych w swoim czasie c. k. Radzie szkolnej okręgowej trembowelskiej, a to ze względu na orzeczenie c. k. Starostwa trembowelskiego z dnia 19. grudnia 1897 l. 21510 i ze względu na to, że budynek szkolny przerobiony przed 45 laty z aresztów gminnych wcale nie odpowiada wymogom hygieny.

4. Rada gminna znosi samowolne zarządzenie władz szkolnych co do języka wykładowego polskiego w eksponowanej szkole w Papierni, a to po myśli artykułu l. ustawy z dnia 22/VI 1767 dz. u. kr. nr. 13 zaprowadza w powyższej szkole począwszy od 1 września 1909 język wykładowy ruski, a to z tej przyczyny, że gmina sama szkołę utrzymuje i jako taka ma prawo decydować o języku wykładowym.

Bezwłoczne wykonanie powyższch uchwał poleca tutejszej Zwierzchności gminnej w Kobyłowłokach dnia 24. lipca 1909.

Iwan Zbaraszczuk, naczelnik gminy w. r., Jakób Zareczko, zastępca w. r., Michał Mokrzycki w. r., Ostap Berezowski w. r. Zachar Koczkur w. r., Andrzej Antonyszyn w. r., Michał Szydłowski w. r., Jakim Jamny w. r.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy wiadome c. k. Rządowi naprowadzone wyżej fakta bezprawnego postępowania władz szkolnych co do założenia eksponowanej klasy z polskim językiem wykładowym i co do robienia bezprawnych trudności w sprawie przemiany 3 klasowej szkoły ludowej na 4 klasową i budowy szkolnego budynku w Kobyłowłokach?

2) Czy c. k. Rząd zniewoli władze szkolne przychylnie załatwić żądauia gm. Kobyłowłoki co do przemiany 3 klasowej szkoły na 4 klasową i budowy nowego budynku szkolnego oraz wniesionego protestu co do eksponowanej klasy z polskim językiem wykładowym?

3) Jak zamyśla c. k. Rząd postąpić, aby nie dopuścić na przyszłość tego rodzaju nadużyć władz szkolnych?

Interpelant:
Makuch.

Sandulak, Kiweluk, Dumka, Winniczuk, T. Staruch, A. Staruch, Kurowiec, Oleśnicki, Myroniuk-Zajaczuk, Lewicki, Sodomora, Skwarko, Korol, Hanczakowski Tracz.

Interpelacya

dra Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie postępowania władz szkolnych co do luodwych szkół w mieście Janowie koło Lwowa.

W mieście Janowie koło Lwowa jest 4-klasowa szkoła męska i żeńska,

w której jest do 1000 dzieci szkolnych przeważnie żydowskich i ruskich.

Co do planów naukowych to szkoła powyższa jest niższego typu, tj. dwa lata muszą dzieci chodzić do trzeciej, a dwa do czwartej klasy, co dla ludności jest wielką krzywdą.

Od kilku lat starają się mieszkańcy Janowa, aby władze szkolne zniosły ten niższy typ, a zaprowadziły sześcioklasowe szkoły, ale mimo domagań i uchwał Rady gminnej władze szkolne żądania tego nie spełniły, tylko zawsze obiecują to zrobić.

Na 16 sił nauczycielskich prócz ruskiego katechety, wszyscy Polacy, mimo wiecznych próśb nauczyciela, nie dają władze szkolne Rusina.

Budynek szkolny wali się; od 12 lat leżą plany, Rada szkolna krajowa nie chce budować nowego budynku.

W tym roku była komisya ze starostwa i stwierdziła, że szkoła do pół roku może się zawalić; na razie podparta jest belkami, ale każdej chwili może być katastrofa.

Do Janowa przyłączone jest przedmieście Zalesie oddalone od Janowa 3-5 minut chodu.

Inspektor szkolny gródecki powiada, że musi się odłączyć Zalesie od Janowa, żąda, aby gmina Janów zgodziła się na odłączenie Zalesia, a dopiero wtedy pozwoli on budować szkołę. Robi to inspektor dlatego, bo hr. Gołuchowski ma wiele płacić na szkołę, a jak Zalesie odpadnie, to hr. Gołuchowski nic nie będzie płacił na janowską szkołę.

Siedm lat minęło, jak wybrali w Janowie Radę szkolną miejscową, z której całe miasto niezadowolone, a kiedy teraz wybrali nową Radę szkolną miejscową, to Rada okręgowa odrzuciła ten wybór, mówiąc, że teraz nowa ustawa taka, że jak stara rada dobra, to nie trzeba nowej, a p. inspektor wyraźnie powiedział, że wystarczy jeden wyborca, którego wylosuje Rada powiatowa.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy c. k. Rządowi wiadome zaprowadzone fakta lekceważenia przez władze szkolne usprawiedliwionych żądań miasta Janowa co do organizacyi 6-klasowych szkół w Janowie, bezprawnego starania się Rady szkolnej okręgowej w Gródku jag. co do wyłączenia przysiółka Zalesia ze związku szkolnego z miastem Janowem przeciw woli mieszkańców Janowa i Jalesia a tylko w interesie hr. Gołuchowskiego i co do niezatwierdzenia miejscowej Rady szkolnej w Janowie?

Czy c. k. Rząd usunie te bezprawne postępowania władz szkolnych i zniewoli powyższe władze, aby uwzględniły żądania mieszkańców Janowa oraz, aby zatwierdziły nową Radę szkolną miejscową?.

Interpelant:
Makuch.

Sandulak, Kiweluk, Dumka, Kurowiec, Winniczuk, Oleśnicki, Myroniuk-Zajaczuk, Lewicki, Sodomora, Skwarko, T. Staruch, Korol, Hanczakowski, Tracz.

Interpelacya

dra Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie lekceważenia uchwał rady gminnej w Porzeczu janowskiem co do zmiany wykładowego języka polskiego na wykładowy język ruski w szkole ludowej w Porzeczu janowskiem powiatu gródeckiego.

Wieś Porzecze janowskie, pow. gródeckiego, jest czysto ruska, bo tylko 2 chałupników, którzy niedawno przyszli, są Polakami, a mimo to wykładowym językiem w tamtejszej szkole ludowej język polski.

Rada gminna uchwaliła dnia 17/IX. 1908 zmienić w swej szkole wykła-

dowy język polski na ruski i podała odpis odnośnej uchwały Rady gminnej do c. k. Rady szkolnej okręg. w Gródku jagiel., jednak dotąd nie otrzymała żadnej decyzyi w tej sprawie od władz szkolnych, tak że w szkole wykładowy język i nadal polski.

Dnia 6. września 1909 uchwaliła Rada gminna ponownie zmienić wykładowy język polski w szkole na ruski i predłożyła odpis tej uchwały c. k. Radzie szkolnej krajowej we Lwowie, która dotąd w tej sprawie nie powzięła żadnej decyzyi.

Podpisani zapytują

1) Czy wiadomy c. k. Rządowi fakt lekceważenia przez szkolne władzy uchwał Rady gminnej w Porzeczu janowskiem co do zmiany wykładowego języka polskiego w tamtejszej szkole ludowej na ruski język wykładowy?

2) Czy c. k. Rząd przynagli władze szkolne do załatwienia powyższych uchwał Rady gm. w Porzeczu janowskiem?

3) Co zamyśla c. k. Rząd uczynić, aby tego rodzaju lekceważenia uchwał Rad gminnych co do zmiany wykładowego języka w szkołach ludowych na przyszłość nie powtarzały się?

Interpelant:
Makuch.

Sandulak, Kiweluk, Dumka, Kurowiec, Winniczuk, Oleśnicki, Myroniuk-Zajaczuk, Sodomora, Skwarko, T. Staruch, A. Staruch, Korol, Tracz, Hanczakowski.

Interpelacya

dra Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie postępowania Rady szkolnej okręgowej w Kałuszu co do niezatwierdzenia Rady szkolnej miejscowej w Dołpotowie.

Ponieważ wybrana 12. września 1903 Rada szkolna miejscowa w Dołpotowie nie spełniała swych obowiązków, rozwiązano ją po 3 latach pismem Rady szkolnej okręgowej w Kałuszu z dnia 2/10 1906 a polecono Radzie gminej wybrać 2 reprezentantów.

Rada gminna wybrała Józefa Hanuszczaka i Michała Mykietyna wójta Rada szkolna okręgowa obu zatwierdziła i poleciła wybrać przewodniczącego i zastępcę. Dotychczasowy przewodniczący, dziedzic Władysław Rozwadowski, nie spieszył się ze zwołaniem posiedzenia, aż ostatecznie zwołał je na 23/2 1907. Wtedy wybrano jednogłośnie przewodniczącym Józefa Hanuszczaka, a zastępcą Michała Mykietyna. Akta odesłano Radzie szkolnej okręgowej w Kałuszu, gdzie do dziś spoczywają, a dawny przewodniczący jak urzędował bez Rady szkolnej miejscowej, tak dalnj urzęduje. Posiedzeń nigdy nie zwołuje, rachunków nie przedkłada.

Obecnie buduje się budynek szkolny. Rozwadowski sam zrobił plan i kosztorys, nikomu ich nie pokazywał, a teraz chce wziąć budowę szkoły i przedsiębiorstwo. Kiedy zapytano Radę szkolną okręgową, czemu nie zatwierdza nowej Rady miejscowej w Dołpotowie, to inspektor Dębowski bronił się tem, że Józef Hanuszczak miał się dopuścić w czasie wyborów parlamentarnych występku publicznego gwałtu. Natychmiast sędzia z Wojniłowa Smoleński, szwagier Rozwadowskiego, zawezwał Józefa Hanuszczaka jako obżałowanego o występek do sądu, ale nie dowidziono mu najmniejszej winy, bo takowej nie było.

Charakterystyczne i to, że od lutego do maja Rada okręgowa nie zatwierdzała przewodniczącego, niejako wiedziała, że on dopuści się występku.

Rada szkolna okręgowa nie wykonuje specyalnie w Dołpotowie przymusu szkolnego, bo dzieci trzeba Rozwadowskiemu do roboty, ponieważ starsi za 30 do 50 gr. nie chcą robić.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy c. k. Rząd wie o naprowadzonym fakcie niezatwierdzenia miejscowej Rady szkolnej w Dołpotowie przez Radę szkolną okręgową w Kałuszu?

Czy c. k. Rząd poleci szkolnym władzom załatwić sprawę zatwierdzenia Rady szkolnej miejscowej w Dołpotowie?

Co zrobi c. k. Rząd, aby tego rodzaju postępowania władz szkolnych nie powtarzały się?

Interpelant:
Makuch.

Sandulak, Kiweluk, Dumka, Kurowiec, Winniczuk, Oleśnicki, Myroniuk Zajaczuk, Sodomora, Skwarko, T. Staruch, A. Staruch, Korol, Tracz, Hanczakowski.

W n i o s e k

posła Witosa i tow. w sprawie zniesienia opłat akcyzowych od bydląt z konieczności dorzniętych.

Wysoki Sejmie!

Od całego lat szeregu w każdej niemal sesyi sejmowej ulegając słusznym żądaniom pokrzywdzonej ludności, stawiano wnioski ze strony poselskiej, następowały także i uchwały Wysokiego Snjmu, wzywające Rząd, ażeby zaniechał pobierania opłat akcyzowych od bydląt z konieczności dorzniętych.

Pomimo tego opłaty te do tego czasu bywają z całą dokładnością pobierane rujnując najuboższą ludność nieszczęściem dotniętą. Rozgoryczenie ludności z tego powodu jest teraz coraz większe.

Ażeby temu nieszczęściu ludności raz zapobiedz i ubogą ludność od kłopotów i stratbardzo znacznych uwolnić

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby zaniechał pobierania opłat akcyzowych od bydląt z konieczności dorzniętych.

Wnioskodawca:
Witos.

Jampolski, Ptak, Styła, Stapiński, Wasung, Cieluch, Jedynak, Długosz, Krężel, Myjak, Skołyszewski, Bojko Stefczyk, Lewakowski, Bernadzikowski, Cipser.

W n i o s e k

Od lat 10-ciu na porządku dziennym Wysokiego Sejmu pojawia się sprawa budowy brakujących klinik w Uniwersytecie lwowskim, a jak dotąd budowa ta wcale nie rozpoczęta.

Porozumienie władz krajowych z c. k. Rządem ukończone.

Wysoki Sejm uchwalił i polecił wstawić potrzebne kredyty do budżetu krajowego.

Praca nad planami i wygotowaniem kosztorysów wobec braku sił technicznych w biurach krajowych i rządowych szła i idzie bardzo powoli.

Jak Wysokiemu Sejmowi ze sprawozdania Departamentu V. Wydziału krajowego wiadomo, plany i kosztorysy dwu projektowanych gmachów już opracowane i gotowe nadesłało c. k. namiestnictwo Wydziałowi krajowemu, a mianowicie: dla kliniki dermatologiczno-syfilistycznej w dniu 11. sierpnia 1908, a dla dwóch klinik okulistycznej i oto-laryngologicznej w dniu 5. kwietnia b. r.

Wobec podrożenia cen materyałów i robocizny jak niemniej wobec skrócenia dnia dziennej pracy robotniczej, kosztorysy przedstawiają przekroczenia a to: dla kliniki dermatologiczno-syfilistyczej o 92.500 koron czyli 24% pierwotnie preliminowanej kwoty, a dla dwóch klinik w jednym gmachu ocznej i chorób uszu i gardła 164.000 K czyli 30% pierwotnie preliminowanej kwoty.

Połowa tych kwot ma być pokryta przez Skarb państwa, na kraj zatem przypadałaby połowa.

Wydział krajowy chciał zmniejszyć rozmiary tych przekroczeń przez zapro-

wadzenie w budowach oszczędności i w myśl tego w projekcie planów dla kliniki dermatologiczno-syfilistycznej zaproponował oszczędność w kwocie 30.000 K, na czemby kraj mógł oszczędzić połowę t. j. 15.000 K. Myśl ta została przedłożona władzom rządowym, które się na to nie zgodziły, a c. k. Ministerstwo oświadczyło, że chcąc pójść za myślą Wydziału krajowego, trzebaby przerabiać gruntownie plany i kosztorysy, coby wywołało znów zwłokę prowadzącą do nowego podniesienia się kosztów budowy. Z uwagi zaś, że plany i kosztorysy były opracowane w myśl i na podstawie programu budowy i szkiców, które Wydział krajowy wyraźnie przyjął; Ministerstwo bierze na siebie połowę kosztów przekroczenia i wyraża nadzieję, że kraj drugą połowę pokryje, a Wydział krajowy do budowy bezzwłocznie przystąpi.

W podobnym celu odbywają się obecnie badania planów kliniki okulistycznej i oto-laryngologicznej, a ponieważ są sporządzone według szkiców przyjętych przez Wydział krajowy, spodziewać się należy, że z wiosną będzie można przystąpić do budowy tych dwóch gmachów klinicznych.

Klinika dla chorób umysłowych i nerwowych dzięki zakupnu realności Kurkowskiego ma możność korzystnego rozmieszczenia się, co wyjdzie na korzyść klinik i przyległego szpitala krajowego. Zmiana ta wymagała zmiany szkiców i planów tej kliniki, skutkiem czego budowa jej nieco się opóźnić musi; prawdopodobnie jednakże w niedalekiej przyszłości także plany tejże kliniki będą wykończone i budowa będzie mogła być rozpoczęta.

Wobec doniosłości budowy klinik ze stanowiska kulturalnego, ekonomicznego, narodowego i ze względu, że każda dalsza zwłoka podniesie koszta budowy, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby z wiosną roku 1910 przystąpił do budowy tych gmachów klinicznych, których plany i kosztorysy będą wykończone i przyjęte.

Wnioskodawca:
Antoni Mars w. r.

Laskowski, Vivien, Piniński, Milewski, Czecz, Hupka, Męciński, St. Tarnowski, St. H. Badeni, Urbański, Komorowski, Paygert, Potocki, Wodzicki, Raciborski, Wł. W. Gzaykowski, Czarkowski-Golejewski, A. Theodorowicz, Górski, Halban, A. Brunicki, St. Mycielski, Kozłowski, Sozański, Skrzyński, J. Korytowski, Wincenty Kraiński, Wł. Kraiński, Moysa, L. Cieński, Głąbiński, Wł. Czaykowski, W. Korytowski, Gołuchowski, Starzyński, Starowieyski, Horodyski, Sobolewski, Bednarski, Sala, Skarbek, Rayski, Rutowski, Bandrowski, Sare, Maiss, Łazarski.

W n i o s e k

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa sie c. k. Rząd, aby po myśli rozporządzenia z dnia 26. lutego 1907, L. 1414. przystąpił do zabudowania potoków górskich w dorzeczu rzeki Soły i Skawy.

We Lwowie, dnia 30. września 1909.

Wnioskodawca:
Szwed w. r.

Wasung, Lewicki, Korol, Stefczyk, Jampolski, Kiweluk, Makuch, Skwarko, Dumka, Kurowiec, Sodomora, Winniczuk, Sandulak, T. Staruch.

W n i o s e k n a g ł y

posła Jana Cielucha i tow. w sprawie klęski elementarnej, spowodowanej gradobiciem w powiecie grybowskim na dniu 3-go sierpnia i 19-go września 1909 r.

Wysoki Sejmie!

W dniu 3. sierpnia o godz. 12-tej w południe powstała niebywała burza gradowa w powiecie grybowskim.

Przechodząc pasem zniszczyła doszczętnie wszystko, a grad dochodził do 800 gram. wagi. Wielkiem szczęściem było, że działo się to w południowej porze, gdy ludzie i bydło ściągnięto z pól do domów, bo na wypadek pozostania ich w polu zpowodowałby grad wypadki śmierci, co dowodem jest, że wszystka dzika zwierzyna wybitą została.

Taka sama burza gradowa połączona z ulewą nawiedziła tenże powiat w dniu 19. września 1909, niszcząc resztki niedobitków z 3. sierpnia, a zasiewy ozime spłukała razem z ziemią, nie zostawiając tylko podglebie.

Wprawdzie na doniesienie Wysokiemu c. k. Namiestnictwu o rozmiarach klęski z dnia 3. sierpnia, przeznaczyło kwotę 4.000 K., jednak to jest niczem wobec takiej klęski, a tem bardziej, że jak mi gminy donoszą, zapomoga ta niesumiennie przez Starostwo w Grzybowie rozdzieloną była.

Lud tego powiatu w strasznej jest rozpaczy, czekając z góry ratunku, bo przez 4. przedtem po sobie następujące lata ucierpiał wiele pod względem klęsk elemen., ciesząc się nadzieją lepszej przyszłości, która go i tego roku tak strasznie zawiodła.

To też występując w imieniu tejże ludności, proszę:

Wysoki Sejm raczy łaskawie przyznać na natychmiastowy ratunek dla tego powiatu, znaczniejszą kwotę, któraby dała możność egzystencyi przez udzielenie pożyczki bezprocentowej, otrąb dla bydła, a ze względu na spóźnioną porę jesienną, zboża na zasiewy wiosenne.

Wnioskodawca:
Jan Cieluch.

Bernadzikowski, Stapiński, Stojałowski, Skołyszewski, Wasung, Zamoyski, Lewakowski, Styła, Witos, Stefczyk, Ptak, Myjak, Cipser, Krężel, Jedynak, Jampolski, Szwed.

Interpelacya

posła Witosa i tow. do c. k. Rządu w sprawie zniesienia opłaty pocztowej od pieniędzy przesyłanych przez Wydziały powiat. do delegatów dróg powiatowych i gminnych.

„C. k. gal. Dyrekcya poczt i telegrafów pismem z dnia 20/9. 1909, wystosowanem do Wydziału powiatowego w Tarnowie na jego odezwę, odpowiedziała, iż posyłki pieniężne Wydziałów powiatowych w sprawach drogowych są w myśl reskryptu c. k. Ministerstwa handlu z dnia 6. marca 1867, tylko wtedy są wolne od opłaty pocztowej, jeśli odnośne Wydziały, względnie ustanowieni przez nich inspektorowie lub konduktorze drogi mają powierzony zarząd dróg krajowych, zaopatrzone przytem klauzulą „sprawa dróg krajowych". Jeśli zaś rozchodzi się o zarząd dróg powiatowych lub gminnych uwolnienie to wspominianym przesyłkom nie przysługuje".

Wobec tego, że przesyłki owe są tak samo uskuteczniane jak i na drogach krajowych w interesie publicznym.

Wobec tego, że cierpią tu słabo uposażone fundusze dróg powiatowych i gminnych, które przez uskutecznienie tych opłat bywają znacznie uszczuplane, podpisani zapytują:

Czy c. k. Rząd zechce wydać odpowiednie zarządzenie, ażeby pieniądze przesyłane przez Wydziały pow. na roboty na drogach pow. i gminnych były wolne od opłaty pocztowej i kiedy to uczynić zamierza?

Interpelant:
Witos.

Stapiński, Styła, Krężel, Cieluch, Jampolski, Jedynak, Ptak, Długosz, Skołyszewski, Bojko, Stefczyk, Lewakowski, Wasung, Bernadzikowski.

I n t e r p e l a c y a

posła Krężela i tow. do c. k. komisarza rządowego, w sprawie bezpośredniego połączenia pocztowego między miastami Brzostek-Kołaczyce.

Miasta Brzostek i Kołaczyce mają połączenie pocztowe, za pośrednictwem c. k. Urzędu pocztowego w Dębicy.

Połączenie to, dla wyżej wspomnianych miejscowości jest w najwyższym stopniu bardzo niekorzystne, z tego powodu, że: ludność tamtejsza przemysłowa prowadzi rozległą korespondencyę, która nadana jednego dnia w Brzostku dochodzi na drugi dzień rano do Kołaczyc, przez c. k. Urząd pocztowy w Dębicy i odwrotnie.

Ze względu, że oddalenie Brzostku od Kołaczyc jest kilkakroć mniejsze niż do Dębicy, a połączenie pocztowe jest możliwe drogą powiatową, utrzymywaną w dobrym stanie.

Ze względu, że ludność wspomnianych miejscowości uchroni się od bardzo znacznych strat jakie ponosi w swych interesach handlowych, przez opóźnienie korespondencyi, wskutek tak niekorzystnego połączenia pocztowego.

Podpisani zapytują c. k. komisarza rządowego dlaczego c. k. gal. Dyrekcya poczt i telegrafów załatwiła odmownie podania wniesione przez Zwierzchność gminną w Brzostku z dnia 17. maja 1909 r. L. 546. bezpośrednie połączenie pocztowe między Brzostkiem a Kołaczycami.

Czy zechce poczynić odpowiednie kroki, ażeby połączenie to natychmiast zaprowadzonem zostało.

Interpelant:
Krężel.

Cieluch, Witos, Jedynak, Styła, Skołyszewski, Lewakowski, Kiweluk, Старух, Sandulak, Sodomora, Dumka, Winniczuk, Cipser, Myjak, Jampolski, Stefczyk.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek imieniem Sejmu składa na ręce JE. p. Namiestnika życzenia z okazyi imienin Najjaśniejszego Pana.

Marszałka udziela głosu p. T. Staruchowi w sprawie złożenia oświadczenia.

Przemawia p. T. Staruch i składa oświadczenie w sprawie zarzutów podniesionych przez mowcę przeciw c. k. staroście w Rawie ruskiej na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z 25. września 1909.

Marszałek przerywa p. T. Staruchowi.

P. T. Staruch przemawia dalej.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosku nagłego p. Skwarki i tow. w sprawie zaprowadzenia na gal. kolejach państwowych biletów jazdu z ruskimi napisami.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y

posła p. Skwarki i tow. w sprawie wezwania c. k. Rządu do zaprowadzenia na galicyjskich kolejach państwowych biletów jazdy z ruskimi napisami.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby bezzwłocznie zaprowadził na galicyjskich kolejach państwowych ruskie bilety jazdy.

Wnioskodawca:
Skwarko w. r.

Dr. Kosl Lewicki, Tracz, Kurowiec, Hanczakowski, Kiweluk, Senyk, Krynicki, Oleśnicki, Sandulak, Makuch, Dumka, A. Staruch, T. Staruch, Korol, Krysowaty.

Marszłek udziela głosu p. Skwarce dla uzasadnienia nagłości wniosku.

Przemawia p. Skwarko uzasadniając nagłość tego wniosku.

Premawia p. Głąbiński.

Przemawia p. Korol.

Przemawia p. T. Staruch.

Przemawia p. Dumka.

Izba uchwala na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy nad nagłością tego wniosku.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu posłów Pinińskiego, Oleśnickiego, i Makucha do wyboru mowców generalnych.

Przemawia generalny mowca przeciw nagłości p. Piniński.

Przemawia generalny mowca za nagłością p. Oleśnicki.

Izba odrzuca nagłość wniosku p. Skwarki.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Antoniego Theodorowicza o utworzenie Sądu powiatowego w Czernelicy, pow. Horodenka.

Przemawia p. Theodorowicz uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szweda i tow. w sprawie zniesienia podatku domowo-klasowego od domów jedno i dwuizbowych.

Marszałek oznajmia, że ten punkt, jako też dwa następne, a mianowicie:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szweda i tow. w sprawie ukrajowienia drogi powiatowej z Żywca do Węgier i pierwsze czytanie wniosku p. Stojałowskiego i tow. w sprawie nadzoru nad Zakładem narodowym im. Ossolińskich usuwa porządku dziennego, z powodu nieobecności w Izbie wnioskodawców.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi szkolnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Departamentu I. w odniesieniu do spraw szkolnych, stypendyjnych, fundacyjnych, konserwatorskich i teatralnych, za czas od 15. września 1906 do 1. kwietnia 1908.

Przemawia p. Skołyszewski i stawia następującą rezolucyę:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zwrócił uwagę na obecne kierownictwo sceny lwowskiej, której kierunek artystyczny i dobór repertuaru wykazuje w porównaniu z poprzednimi latami znaczne obniżenie poziomu".

Marszałek udziela głosu p. Wasungowi.

P. Wasung nieobecny w Izbie.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Piniński i podejmuje następującą rezolucyę zgłoszoną przez p. Wasunga:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by na najbliższą sesyę sejmową przedłożył projekt krajowej ustawy o ochronie zabytków starożytnych na wzór ustawy obowiązującej w innych krajach koronnych".

Izba uchwala następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Departamentu I. w odniesieniu do spraw szkolnych, stypendyjnych, fundacyjnych, konserwatorskich i teatralnych za czas od 15. września 1906 do 1. kwietnia 1908 przyjmuje Sejm wraz z niniejszem sprawozdaniem komisyi do wiadomosci.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę, zgłoszoną przez p. Wasunga a podjętą przez p. sprawozdawcę:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by na najbliższą sesyę sejmową przedłożył projekt krajowej ustawy o ochronie zabytków starożytnych na wzór ustawy obowiązującej w innych krajach koronnych.

Izba uchwala bez rozprawy tę rezolucyę.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Skołyszewskiego.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zwrócił uwagę na obecne kierownictwo sceny lwowskiej, której kierunek artystyczny i dobór repertuaru wykazuje w porównaniu z poprzednimi latami znaczne obniżenie poziomu.

Marszałek oznajmia, że p. sprawozdawca wniósł o przekazanie tej rezolucyi komisyi szkolnej.

P. Skołyszewski oznajmia, że zgadza się na odesłanie jego rezolucyi do komisyi szkolnej, zgodnie z wnioskiem formalnym p. sprawozdawcy.

Izba uchwala przekazanie rezolucyi p. Skołyszewskiego komisyi szkolnej.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie aktu darowizny przez Helenę hr. Mierową na rzecz kraju uczynionej.

Sprawozdawca p. Witold Korytowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego, względnie komisyi budżetowej co do zmiany przedmiotu darowizny, uczynionej przez Helenę hr. Mierową na rzecz kraju na pomieszczenie biur i mieszkanie Ministra dla Galicyi aktem notaryalnem z 2. czerwca 1902.

2) Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyjęcia od Heleny hr. Mierowej ekwiwalentu w kwocie 300.000 K. i do uznania za bezprzedmiotowy wspomnianego aktu darowizny, o ile się odnosi do realności przy ul. Lichtensteina Nr. 51 we Wiedniu.

3) Sejm upoważnia Wydział krajowy do kupna realności we Wiedniu III Rennweg Nr. or. 1 A w. h. l. 2597 położonej za cenę 430.000 K. na pomieszczenie biur i mieszkania Ministra dla Galicyi, a to w ten sposób, że powyższa cena kupna 430.000 K. pokrytą zostanie kwotą 300.000 K, ofiarowaną przez hr. Mierową i pożyczką 130.000 K. przez kraj zaciągnąć się mającą.

4) Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby w porozumieniu z c. k. Rządem i za tegoż interwencyą zaciągnął pożyczkę amortyzacyjną na hipotekę realności we Wiedniu III Rennweg Nr. or. 1 A w. h. l. 2597 położonej.

5) Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia z c. k. Rządem umowy na warunkach wyżej określonych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski 1 — 5 komisyi, które p. sprawozdawca z kolei odczytuje.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania powyższej uchwały bez czytania, uchwala Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że obecnie

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szweda i tow. w sprawie zniesienia podatku domowo-klasowego od domów jedno i dwuizbowych.

Przemawia p. Szwed uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi podatkowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szweda i tow. w sprawie ukrajowienia drogi powiatowej, prowadzącej z Żywca do Węgier.

Przemawia p. Szwed uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi drogowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o wniosku posła Kędziora, dotyczącym dotacyi funduszu zapomogowego na drenowanie gruntów włościańskich.

Sprawozdawca p. Gorayski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przeznacza na drenowanie gruntów włościańskich w myśl uchwały swej z 5. lipca 1901 r. stała dotacyę roczną na następne dziesięciolecie od 1911 do 1920 r. włącznie w dotychczasowej wysokości 200.000 K.

Przemawia p. Kurowiec i wnosi poprawkę o podwyższenie kwoty z 200.000 na 300.000 K.

Przemawia p. Winniczuk i wnosi poprawkę o podwyższenie cyfry proponowanej przez komisyę z 200.000 na 400.000 K.

Przemawia p. Sandulak.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca. Izba w oddzielnych głosowaniach odrzuca poprawki pp. Winniczuka i Kurowca, a uchwala wniosek komisyi.

Następuje:

Wybór uzupełniający jednego członka komisyi wodnej w miejsce p. Oleśnickiego.

Marszałek udziela głosu p. Senykowi, który tego zażądał.

Przemawia p. Senyk zwracając się z prośbą do sprawozdawców, by zechcieli tak głośno przemawiać, aby w Izbie można ich było słyszeć.

Marszałek zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Winniczuka, Komorowskiego i Rittla.

Marszałek wzywa posłów do oddawania kartek, komisyę skrutacyjną do przeprowadzenia skrutynium, a tymczasem po oddaniu kartek Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o wniosku posłów Skołyszewskiego i Ptaka w sprawie uregulowania granic między powiatami krakowskim a wielickim.

Sprawozdawca p. Skołyszewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Ur-

bańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie rokowań pomiędzy reprezentacyami powiatów krakowskiego i wielickiego, rokowań z reprezentacyami gmin, których grunta rzeka Wisła obecnie przerzyna, oraz rokowań z odnośnemi władzami rządowemi i ażeby na najbliższej sesyi sejmowej z odpowiedniimi wnioskami wystąpił.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie petycyj gmin o uwolnienie względnie obniżenie lub odpisanie zaległych prestacyj nauczycielskich.

Sprawozdawca p. Kozłowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Począwszy od 1. stycznia 1909 roku zniża się w drodze łaski dotychczas uiszczane pretensye na płace nauczycieli gminom:

a) Bezmichowa dolna i górna powiatu liskiego z kwoty po 80 K rocznie przypadającej od każdej z tych gmin do wysokości 8%;

b) Głuchów powiatu sokalskiego z kwoty 255 K 62 h do wysokości 12%;

c) Rzeszotary powiatu wielickiego z kwoty 261 K 30 h do wysokości 10%;

d) Łosiniec powiatu turczańskiego z kwoty 328 K 98 h do wysokości 15%;

e) Pletenice powiatu przemyślańskiego z kwoty 183 K 38 h do wysokości 15%;

całej należytości podatków bezpośrednich wraz z dodatkami państwowymi w tych gminach opłacanych.

II. Nad petycyami gminy: Pilzna Krosna, Wojnicza, Koniuszki siemianowkie, Studzian, Kossowy, Łowczy Ropczyce — przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Styła i stawia rezolucyę następującą, zamiast wniosku komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Począwszy od 1. stycznia 1910 znosi sie wszystkim gminom w całym kraju dotychczas uiszczane prestacye na płace nauczycieli.

Przemawia p. Wasung i stawia zamiast wniosku II. komisyi następujący wniosek:

II. Petycye Pilzna, Krosna, Wojnicza, Koniuszek siemianowskich, Studzian, Kossowy, Łowczy, Ropczyc odsyła się Wydziału krajowego do ponownego rozważenia.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i wnosi o odesłanie rezolucyi p. Styły do komisyi szkolnej.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem formalnym p. sprawozdawcy odesłać rezolucyę p. Styły do komisyi szkolnej; oddzielnie uchwala wniosek I. komisyi, następnie odrzuca wniosek p. Wasunga i wreszcie uchwala wniosek II. komisyi w oddzielnem głosowaniu, po odczytaniu wniosków przez p. sprawozdawcę.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gmin i obszarów dworskich Postołówka i Rakówkąt z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kopyczyńcach, a wcielenia ich do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Husiatynie.

Sprawozdawca p. Adolf Brunicki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem udziela c. k. Rządowi zdanie, że w interesie należytego wymiaru sprawiedliwości i dobra mieszkańców gmin Postołówka i Rakówkąt, leży wydzielenie ich wraz z obszarami dworskimi z okręgu c. k. Sądu pow. w Kopyczyńcach i wcielenie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Husiatynie.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej o wniosku p. ks. Stojałowskiego w sprawie poprawy bytu służby kościelnej, a w szczególności organistów i dyaków.

Sprawozdawca p. Adolf Brunicki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posła ks. Stojałowskiego w sprawie poprawy bytu służby kościelnej a w szczególności organistów i dyaków odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia wniosku na najbliższej sesyi sejmowej.

Temsamem załatwioną zostaje petycya Nr. 2609 prezyum dyaków wszystkich 3 dyecezyi.

Marszałek otwiera rozprawę nad wnioskiem komisyi.

Przemawia p. T. Staruch.

Izba uchwala bez rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu posłów Sandulaka, Sodomorę, Dumkę, Senyka, Skwarkę i Myroniuka-Zajaczuka do wyboru mowców generalnych.

PP. Sandulak, Sodomora, Skwarko oznajmiają, że mówić będą przeciw, zaś pp. Dumko, Senyk, Myroniuk-Zajaczuk za wnioskiem komisyi.

Podczas wyboru mowców generalnych wzywa Marszałek p. Komorowskiego do zdania sprawy z wyniku skrutynium uzupełniającego wyboru członka komisyi wodnej.

P. Komorowski zdaje sprawę z wyniku skrutynium tego wyboru.

Głosowało 87 posłów. Absolutna większość 44.

P. Kurowiec otrymał 85, p. Senyk 2 głosy.

Marszałek oznajmia, że członkiem komisyi wodnej wybrany został p. Kurowiec.

Marszałek oświadcza, że mowcą generalnym przeciw wnioskowi komisyi prawniczej w sprawie poprawy bytu służby kościelnej, a w szczególności organistów i dyaków jest wybrany p. Sodomora, zaś mowcą generalnym za wnioskiem komisyi p. Senyk.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 5. października 1909 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 min. 5 popołudniu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Stanisław Henryk Badeni w. r.

Zacharyasz Skwarko w. r.

Protokół

47. posiedzenia, I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 5. października 1909.

Początek o godzinie 10 mint 34 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław kr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 131.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Jan Czeżowski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 45 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 46 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że p. Stajałowskiemu udzielił urlopu na 3 dni.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 5. października 1909 r., które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej: L. s. 4598, 4603—4016, 4619—4629, 4641, 4647, 4648, 4652.

Komisyi szkolnej: L. s. 4599, 4600, 4630, 4631, 4650, 4651.

Komisyi gminnej: L. s. 4632, 4640,

Komisyi administracyjnej: L. s. 4637 do 34639, 4642.

Komisyi prawniczej: L. s. 4633, 4634.

Komisyi drogowej: L. s. 4617, 4618.

Komisyi bankowej: L. s. 4666.

Komisyi solnej L. s. 4635.

Komisyi reformy wyborczej: L. s. 4636, 6446.

Po odczytaniu petycyi L. s. 4631 gminy Borysławia o zaliczenie do II. klasy płac nauczycielskich, przemawia p. Zamojski popierając tę petycyę.

Sekretarz p, Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p. p. Urbański, a następnie Skwarko ozczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k

Wysoki Sejmie!

Od dłuższego czasu kierownictwa rzek nakładają na włościan posiadających grunta w pobliżu terenu regulacyjnego kary za szkody wyrządzone przez bydło ich na szkarpach rzecznych.

Nie kwestyonując bynajmniej potrzeby ochrony szkarp rzecznych, należy skonstatować, iż to postępowanie nie zapobiega szkodom i że same grzywny są tu niewystarczające a nadto wywołują wielkie rozgoryczenie wśród narażonej na nie ludności wiejskiej i usposabiają ją bardzo nieprzychylnie zarówno do robót regulacyjnych jak niemniej i do instytucyi autonomicznych.

Jest rzeczą łatwo zrozumiałą, iż jeden względnie dwóch pasterzy gminnych pilnujących kilkaset sztuk bydła na gminnem pastwisku nie są w stanie zapobiedz szkodzie, jeżeli szkarpy na długiej przestrzeni dostępne są dla bydła.

Jedynem odpowiedniem zabezpieczeniem brzegów i szkarp regulacyi podlegających rzek przed szkodami wyrządzanemi przez bydło włościańskie byłoby ogrodzenie uniemożliwiające przejście pasących się sztuk na teren regulacyjny.

Wobec tego wnoszą podpini:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przy regulowaniu rzek należy na terenie regulacyjnym brzegi szkarpy znajdujących się wśród pastwisk ochronić przed szkodami wyrządzonemi przez bydło, za pomocą odpowiednich ogrodzeń wykonywanych kosztem funduszów regulacyjnych.

Wnioskodawca:
Skarbek, w. r.

Brykczyńtki, Leo, Rayski, Marszałkowicz, Federowicy, Stefczyk, Sala, J. Korytowski, Bednarski, Tertil, Michałowski, Kleski, Czartoryski, Sozański, Cielecki, Gniewosz, Sapieha.

W n i o s e k

posła Skołyszewskiego i towarzyszy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zbadał tak pod względem iechnicznym jak finansowym, oraz ze stanowiska użyteczności kwestyę wybudowania linii kolejowej łączącej miasto Bochnię na Siedlec, Nieszkowice, Sokołów, Łapanów, Tarnawę z Tymbarkiem (linia kolei transwersalnej).

Wnioskodawca:
Skołyszewski w. r.

Szwed, Cleuch, Barnadzikowski, Wasung, Jedynak. Bojko, Lewakowski, Krężel, Styla, Jampolski, Ptak, Stefczyk, Cipser, Witos.

W n i o s e k

posła Franciszka Zamoyskiego w sprawie udzielenia gminie Truskawiec na cele budowy dróg z subwencyjnego funduszu krajowego zasiłków przekraczających granicę oznaczoną w okólniku Wydziału krajowego z dnia 22. grudnia 1882.

Wysoki Sejmie!

Ze wszystkich naszych zdrojowisk Truskawiec najliczniej bywa odwiedzany przez chorych, a zestawienia ilości osób przybywających rou rocznie na kuracyę oraz zestawienie wydanych kąpieli najlepiej świadczą o rozwoju tego zdrojowiska.

I tak np. w roku 1909 ilość kuracyuszów wyncsiła 4.102 (2847 w r. 1904). a ilość wydanych kąpieli doszła do liczby 71.084 (w roku 1904 — 47.697)

W parze ze zwiększającą sie frekwencę idzie jeknak potrzeba coraz to nowych domów mieszkalnych — a wyrazem tej konieczności jest fakt, że

w ostatnich kilku latach wielu przybywających gości z powodu braku mieszkań nie mogło korzystać z kuracyi.

Tymczasem wobec sytuacyi zdrojowiska, położonego w kotlinie — ruch budowlany może się tylko wówczas na obszarze stosunkowo ograniczonym racyonalnie rozwinąć, jeżeli ten obszar zostanie zaopatrzonym w odpowiednią sieć komunikacyjną.

Bez tej sieci bowiem dostęp do tego obszaru jest niemożliwy, a temsamem ruch budowlany nie może się należycie rozwinąć.

Prawomocnie zatwierdzony plan regulacyi zdrojowiska Truskawiec przewiduje wprawdzie szereg takich dróg — ze względu jednak na znaczne koszte budowy tychże dróg, plan regulacyi — nawet przy stosownem przyczynieniu się funduszów krajowych i powiatowych — w najbliższym czasie uskutecznionym nie zosianie, jakkolwiek podnieść wypada, że Wydział krajowy w ostatnich latach jednokrotnie popierał dążenia gminy Truskawiec o uzyskanie odpowiednich dróg, a 2 klm. wybudowane obecnie przy pomocy Wydziału krajowego świadczą najlepiej o tejże intencyi Wydziału krajowego.

Nadmienić tu wypada, że w r. 1892 Wysoki Sejm, na wniosek komisyi drogowej, upoważnił Wydział krajowy, aby na budowę dróg w gminie Zakopane udzielił z subwencyjnego funduszu krajowego zasiłków przekraczających granicę oznaczoną w okólniku Wydziału krajowego z dnia 22. grudnia 1882 a to w miarę potrzeby aż do wysokości 70% ogólnych kosztów budowy. (Aleg. 155 L. s. 1529/92).

Powołując się tedy na analogię z gminą Zakopane i zaznaczając raz jeszcze wielką potrzebę stworzenia odpowiedniej sieci drogowej w obrębie gminy Truskawiec, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Upoważnia się Wydział krajowy, aby na dalszą budowę dróg wewnętrznych w gminie Truskawiec, za stosownem przyczynieniem się funduszu powiatowego, udzielił z subwencyjnego funduszu krajowego zasiłków przekraczających granicę oznaczoną w okólniku Wydziału krajowego z dnia 22. grudnia 1882 a to w miarę potrzeby, aż do wysokości 70% ogólnych kosztów budowy.

Wnioskodawca:
Zamoyski w. r.

Wasung. Sapieha, Kędzior, Czartoryski, Witos, Hupka, Sozański, Jawarski, Cieluch, Styja, Ptak, Jedynak, Lewakowski, Lubomirski K., Horodyski.

Interpelacya.

Rada szkolna krajowa zamianowała kierownikiem filii gimnazyum w Stryju pana Kazimierza Nagóreckiego, który przed tą nominacyą pracował zaledwie dwa i pół roku w zawodzie nauczycielskim a to jako suplent w Krakowie, a następnie przy gimnazyum w Mielcu, które 8 klas nie obejmowało. W chwili nominacyi nie był nawet zatwierdrony w zawodzie nauczycielskim jako profesor.

Nic dziwnego, że p. Kazimierz Nagórecki jako kierownik zakładu wobec braku doświadczenia w zawodzie nauczycielskim (gdyż około 15 lat stracił na służbę wojskową) nie wykazał odpowiednich zalet, jużto przy postępowaniu z gronem profesorskiem, jużto w postępowaniu z uczniami. Jako zarzut podnieść należy iż siostra p. Kazimierza Nagóreckiego mieszkająca z nim razem utrzymuje pensyonat, w którym mieszkają uczniowie jego zakładu. Zachodzą wypadki, że p. kierownik filii wbrew wyraźnemu brzmieniu ustawy zezwala uczniom, którzy nie zdali egzaminu wstępnego przed wakacyami, do składania poprawek (z egzaminu wstępnego!!!) po wakacyach.

Podpisani zapytują J. E. pana Namiestnika.

1) Czy znany mu jest ten stan rzeczy?

2) Czy gotów jest zapobiedz nadawaniu posad kierowników szkół średnich, nauczycielom nie mającym po temu kwalifikacyi i to ze szkodą dla zakładu i dla innych doświadczonych profesorów starszych służbą, doświadczeniem pedagogicznem, których przecież w gronie profesorów szkół średnich nie braknie.

Interpelant
Wasung.

Kurowiec, Cieluch, Skołyszewski, Bis, Lewakowski, Jedynak, Korol, Styła, Ptak, Krężel, Cipser, Bojko, Witos.

W n i o s e k n a g ł y

p. Lewickiego i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzelców miasteczka Knihynicze.

Dnia 28/VIII 1909 zniszczył ogień w miasteczku Knihynicze 21 zagród gospodarskich razem ze wszystkimi płodami ziemnemi i narzędziami gospodarskiemi. Z powodu wielkiej posuchy i z przyczyny, że zboże było już zwiezione do domu, ratunek był niemożliwy. Pogorzelcy byli wprawdzie ubezpieczeni, jednak na nizką cenę i to tylko co do budynków. Ogólna szkoda wynosi około 70.000 K, a otrzymali z ubezpieczenia tylko 17.000 K. Pogorzelcy znajdują się teraz w ostatniej nędzy, bo zostali bez dachu i nie mają ani siebie ani bydła czem wyżywić.

Z tej przyczyny wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dla pogorzelców miasteczka Knihinicze pow. rohatyńskiego, zapomogę z krajowych funduszów w sumie 5.000 Koron.

Lwów, 5. października 1909.

Wnioskodawca
Lewicki.

Kiweluk, Kurowiec, Oleśnicki, Dumka, Sodomora, Sandulak, A. Staruch, Skwarko, T. Staruch, Makuch, Hanczakowski, Tracz, Winniczuk, Senyk.

I n t e r p e l a c y a

p. dra Oleśnickiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie ukonstytuowania Rady gminnej w Mikołajowie nad Dniestrem pow. żydaczowskiego.

W zarządzie gminy Mikołajów nad Dniestrem pow. żydaczowskiego panują stosunki niepraktykowane i niesłychane a mające na celu chyba zupełne zniszczenie tej gminy i jej majątku.

Od roku 1904 stoi kwestya Rady i zwierzchności gminnej niepołagodzona. Rada gm. została wybrana dnia 12. października 1904.

Reskryptem z 12. kwietnia 1905 r., l. 12177 zniosło c. k. namiestnictwo te wybory i zarządziło nowe w dniach 19. i 20. lipca 1905. Na protest przeciw tym wyborom zatwierdziło c. k. namiestnictwo w r. 1907 tylko wybór 4 radnych z II. okręgu wyborczego, a co do reszty, zarządziło wybór uzupełniający, który sie odbył dnia 16. sierpnia 1907.

Na protest unieważniło c. k. namiestnictwo ten wybór reskryptem z 9. listopada 1907, l. 128165 i zarządziło nowy wybór uzupełniający 13. marca 1908.

Ten wybór został znów unieważniony na protest przez c. k. namiestnictwo pod dniem 23. czerwca 1908, l. 78860.

Trzeci wybór uzupełniający odbył się 2. października 1908. Rozstrzygając wniesiony protest zatwierdziło c. k. namiestnictwo w końcu ten wybór.

W nastepstwie tego rozpisany został wybór zwierzchności gminnej na dzień 30. lipca 1909.

W tym dniu, jak również w dniach 16. i 23. sierpnia 1909 nie przyszedł ten

wybór do skutku z przyczyny, że część radnych posiedzenie dekompletowała.

Odbył się on na koniec w dniu 10. września 1909. Wybrano burmistrza i 4 asesorów, jednak gdy przyszło do wyboru zastępcy burmistrza, cześć radców znowu posiedzenie zdekompletowała.

Takim sposobem nie może przyjść do ukonstytuowania nowej Rady i stara już 6 rok bezprawnie urzęduje, a na jej czele naczelnik starzec więcej jak 80 lat, bezsilny i zdzieciniały

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy jest ten fakt wiadomy c. k. Rządowi?

2) Czy c. k. Rząd jest gotów spowodować przedprzyjęcie wszystkich ustawowych miar, ażeby pełne ukonstytuowanie Rady gminnej w Mikołajowie nad Dniestrem już raz w rzeczywistości było przeprowadzone?

Interpelant:
Oleśnicki.

Korol, Lewicki, Dumka, T. Staruch, A. Staruch, Hanczakowski, Skwarko, Makuch, Sandulak, Kurowiec, Winniczuk, Sodomora, Myroniuk-Zajaczuk, Kiweluk.

Interpelacya

do c. k. Rządu p. dra Oleśnickiego i tow. w sprawie nieprawnego przeniesienia na etat krajowy prywatnej szkoły ludowej w Brykule starej (powiat Trembowla i niepołagodzenia rekursów przeciw temu, przez strony konkurencyjne wniesionych.

Gminy Chmielówka i Brykuła stara miały do tego czasu jedną szkołę ludową przez obie gminy utrzymywaną jaka potrzebom obu sił gmin terytoryalno ze sobą złączonych, w zupełności wystarczała.

Przed trzema laty zorganizowało Towarzystwo szkoły ludowej w Brykule starej szkołę prywatną z językiem wykładowym polskim.

Rada szkolna miejscowa w Chmielówce, układając preliminarz budżetu szkolnego na rok 1908-9 wstawiła w niego wydatki na jedną tylko szkołę publiczną dotychczas istniejącą. Tymczasem c. k. Rada szkolna okręgowa w Trembowli włożyła z urzędu w ten preliminarz wydatek na utrzymanie szkoły prywatnej polskiej w Brykule starej Towarzystwem szkoły ludowej założonej, przejmując ją tym sposobem zupełnie nieprawnie na etat krajowy.

Ponieważ takie postępowanie sprzeciwia się obowiązującym ustawom i narusza prawo gmin, jakie spełnili już swój obowiązek, utrzymując jedną szkołę, dlatego zapytują podpisani:

1) Czy fakt ten jest wiadomy c. k. Rządowi?

2) Czy gotów jest c. k. Rząd zarządzić wyeliminowanie z budżetu gminy Brykuła stara pozycye na utrzymanie tej drugiej szkoły wstawione?

3) Czy gotów jest c. k. Rząd zapobiedz na przyszłość takim nadużyciom i naruszeniom praw gminy?

Interpelant:
Oleśnicki.

Lewicki, Korol, T. Staruch, A. Staruch, Skwarko, Makuch, Sandulak, Kurowiec, Winniczuk, Sodomora, Myroniuk-Zajaczul, Dumka, Hanczakowski, Kiweluk.

Interpelacya

p. Korola i tow. do c. k. Komisarza rządowego w sprawie wyborów do Rady gminnej we wsi Batiatycze powiat Żółkiew.

W gminie Batiatycze przeprowadzono wybory do Rady gminnej jeszcze w miesiącu wrześniu 1907.

Przeciw tym wyborów wniesiono protest, który pomimo wpływu pełnych dwóch lat nie został załatwiony.

Ponieważ takie zwlekanie załatwienia protestu wpływa bardzo niekorzystnie na gospodarkę gminną, wywołuje niezadowolenie u interesowanych a takie niedowierzanie do władzy, powołanej do strzeżenia ustaw, podpisani zapytują:

Czem usprawiedliwi c. k. Rząd tę zwłokę w załatwieniu protestu, wniesionego przeciw przeprowadzonym jeszcze w miesiącu wrześniu 1907 wyborom Rady gminnej we wsi Batiatycze, pow. Żółkiew.

Lwów, 4. października 1909.

Interpelant:
Korol.

Lewicki, Kurowiec, Sandulak, Makuch, Winniczuk, Senyk, Tracz, Hanczakowski, Krynicki, Skwarko. T. Staruch, A. Staruch, Sodomora, Dumka, Myroniuk-Zajaczuk.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek udziela głosu p. Komisarzowi rządowemu w celu odpowiedzi na interpelacye.

Komisarz rządowy Radca Dworu p. Jan Czeżowski odpowiada na interpelacye:

1) pp. Tracza i tow z 30. września 1908 w sprawie spławu drzewa na rzece Czeremoszu Czarnym;

2) pp. Krężla i tow. 24. września 1908 w sprawie egzekucyj podatkowych;

3) pp. Oleśnickiego i tow. z 30. września 1908 w sprawie wyborów do Rady gminnej w Romanowie;

4) pp. Oleśnickiego i tow. z 28. października 1908 w sprawie ukonstytuowania się Rady gminnej w Kurowicach;

5) pp. Oleśnickiego i tow. z dnia 30. września 1908 w sprawie interpretacyi przez starostwa postanowień §. 24 ustawy o policyi drogowej;

6) pp. T. Starucha i tow. z dnia 26. września 1908 w sprawie wypłacenia gminie Łapszyn i Hinewice zapomogi;

7) pp. Makucha i tow. z dnia 18. września 1908 w sprawie wyborów gminnych w Uhornikach.

Marszałek udziela głosu p. Laskowskiemu.

P. Laskowski, jako przewodniczący komisyi administracyjnej odpowiada na zapytanie pp. Tracza i Skołyszewskiego w sprawie załatwienia wniosku p. Tracza o zamykanie szynków w niedziele i święta.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego z projektem ustawy o uwolnieniu podatku osobisto-dochodowego od dodatków podlegających kompetencyi ustawodawstwa krajowego.

Sekretarz p. Stanisław Henryk Badeni wnosi o odesłanie tego przedłożenia do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zaliczenia gminy Ujście solne w powiecie bocheńskim do miejscowości podlegających ustawie gminnej z 3. lipca 1896. Dz. u. kr. Nr. 51.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi w myśl § 16 regulaminu do przystąpienia do drugiego czytania tego sprawozdania bez odsyłania go do komisyi.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek p. sprawozdawcy.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ./. projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . o zaliczeniu gminy Ujście solne powiatu bocheńskiego do miejscowości podlegających ustawie gminnej z dnia 3. lipca 1896 Dz. u. kr. Nr. 51.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Gmina Ujście solne, powiatu bocheńskiego zaliczoną zostaje do miejscowości, w których obowiązuje ustawa gminna z dnia 3. lipca 1896 dz. u. kr. Nr. 51.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi o przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcia powyższej ustawy en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Paygerta i tow. w sprawie refakcyi dla transportów kolejowych spirytusu, przeznaczonego do eksportu i wywozu do krajów alpejskich.

Przemawia p. Paygert uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Sobolewskiego i tow. w sprawie rewizyi ustawy szkolnej z dnia 24. kwietnia 1894. Dz. u. kr. Nr. 49.

Przemawia p. Sobolewski uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi prawniczej o wniosku p. ks. Stojałowskiego w sprawie poprawy bytu służby kościelnej, a w szczególności organistów i dyaków.

Przemawia generalny mowca przeciw wnioskowi komisyi p. Sodomora.

Przemawia generalny mowca za wnioskiem komisyi p. Senyk i stawia następującą rezolucye:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w porozumieniu z odnośnemi władzami cerkiewnemi w jak najkrótszym czasie w noweli wydać się mającej do ustawy państwowej z dnia 7. maja 1874 Nr. 50 Dz. p. p., albo w osobnej ustawie uznał diaków i organistów jako funkcyonaryuszy cerkiewnych niższego stopnia (służbę cerkiewną) jak również określił prawa i obowiązki.

Przemawia p. T. Staruch dla sprostowania faktów.

Przemawia p. Senyk w sprawie osobistej.

Przemawia sprawozdawca p. Adolf Brunicki.

Izba uchwala wniosek komisyi tej treści:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posła ks. Stojałowskiego w sprawie poprawy bytu służby kościelnej a w szczególności organistów i dyaków odstępuje się Wydziałowi kraj. do zbadania i przedłożenia wniosku na najbliższej sesyi sejmowej.

Tem samem załatwioną zostaje petycya Nr. 2609 prezydyum dyaków wszystkich 3 dyecezyj.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. Senyka, którą Izba bez rozprawy uchwala.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o wniosku nagłym p. Stanisława Henryka hr. Badeniego w sprawie zapomogi dla pogorzelców miasteczka Radziechowa i wniosku nagłym p. Sali i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzelców miasteczka Łopatyna.

Sprawozdawca p. Niezabitowski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Dla pogorzelców miasteczka Radziechowa i Łopatyna udziela się zapomogę w kwocie 6000 K do podziału przez Wydział krajowy.

Wydatkiem tym obciąża się budżet z r. 1909.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. T. Staruch i stawia poprawkę, aby zapomogę tę podwyższyć z 6000 K na 6250 K.

Przemawia p. Kurowiec i wnosi o podwyższenie tej kwoty do 10.000 K.

Przemawia p. Dumka i stawia wniosek o podwyższenie tej kwoty do 7000 K.

Przemawia p. Winniczuk i wnosi o podwyższenie tej kwoty do 8000 K.

Izba oddzielnie popiera każdy z tych wniosków pp. T. Starucha, Kurowca, Dumki i Winniczuka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Niezabitowski.

Izba w oddzielnych głosowaniach odrzuca wnioski pp. Kurowca, Winniczuka, Dumki i T. Starucha i uchwala wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej o petycyi Antoniego Dominikowskiego c. k. zarządcy podatkowego w przedmiocie zwrotu kwoty 1000 K nadpłaconej do kasy szpitala św. Łazarza w Krakowie.

Sprawozdawca p. Maiss odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującem wnioskiem:

Petycyę Antoniego Dominikowskiego o zwrot kwoty 1000 koron odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia sprawozdania na następnej sesyi sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej co do petycyi gminy Bukaczowiec oraz okolicznych gmin i obszarów dworskich z dotychczasowego powiatu sądowego w Bursztynie o utworzenie sądu powiatowego z siedzibą w Bukaczowcach — tudzież co do petycyi gminy Hryhorów o wydzielenie jej z powiatu sądowego w Rohatynie i przyłączenie do utworzyć się mającego sądu powiatowego w Bukaczowcach.

Sprawozdawca p. Tertil odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem.

Petycyę gminy miasteczka Bukaczowce i okolicznych gmin i obszarów dworskich należących dotychczas do

powiatu sądowego w Bursztynie o utworzenie z tymże nowego sądu powiatowego z siedzibą w Bukaczowcach — oraz petycyę gminy Hryhorów o wydzielenie jej z powiatu sądowego w Rohatynie i przyłączenie do utworzyć się mającego sądu powiatowego w Bukaczowcach odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej w przedmiocie wniosku posłów Kędziora i Sękowskiego oraz tow. o utworzenie sądu powiatowego w Przecławiu, tudzież o petycyi gminy Przecław w tej samiej sprawie.

Sprawozdawca p. Tertil uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posłów Kędziora i Sękowskiego oraz tow. o utworzenie sądu powiatowego w Przecławiu, tudzież petycyę gminy Przecław ks. 2.105/908 w tej samej sprawie wniesioną odstępuje się Wydziałowi krajowemu do wszechstronnego zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesyi.

Przemawia p. Skwarko.

Przemawia p. Makuch.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Przemawia zapisany do głosu przeciw wnioskowi komisyi p. T. Staruch.

Przemawia zapisany do głosu za wnioskiem komisyi p. Sandulak.

Przemawia sprawozdawca p. Tertil.

Izba uchwala wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi sanitarnej o petycyi lwowskiego towarzystwa ginekologicznego w sprawie kursów wakacyjnych dla położnych.

Sprawozdawca p. Sobolewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby z tytułu subwencyi zapewnił bezpłatne wyżywienie dziesięciu położnych z kuchni krajowego szpitala powszechnego we Lwowie, podług III. klasy normy szpitalnej, co roku 8 tygodni w czasie dwóch czterotygodniowych kursów letnich.

Przemawia p. Kurowiec.

Marszałek uprasza mowcę, by zechciał mówić głośniej, a Izbę, by umożliwiła Marszałkowi słyszenie mowcy.

Przemawia p. Kurowiec.

Przemawia p. Sandulak.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Przemawia zapisany do głosu p. Myroniuk-Zajaczuk.

Przemawia sprawozdawca p. Sobolewski.

Izba uchwala wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi szkolnej o wniosku posła ks. Senyka i tow. w sprawie pragmatyki służbowej dla nauczycielstwa ludowego.

Sprawozdawca p. Halban uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbań-

skiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby przystąpiła do ułożenia pragmatyki służbowej dla nauczycieli ludowych. W razie gdyby ułożenie pragmatyki w ramach obowiązujących ustaw okazało się niemożliwem, poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową przedłożył na najbliższej sesyi wnioski co do odpowiednich zmian ustawowych.

Tem samem są załatwione petycye L. 1.600, 1.846 i 2.199.

Przewawia p. Lewicki.

Przemawia p. Dumka.

Marszałek przerywa mowcy, wzywając go, by ograniczył swe przemówienie do przedmiotu będącego na porządku dziennym.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu mowców „za“ wnioskiem komisyi pp. Makucha, Winniczuka, Kurowca i Wasunga do wyboru mowcy generalnego.

Przeciw wnioskowi komisyi zapisany jest do głosu p. Wasung.

Marszałek udziela głosu p. wiceprezydentowi Rady szkolnej krajowej p. Dembowskiemu, który przedtem głosu zażądał.

Przemawia wiceprezydent Rady szkolnej krajowej p. Dembowski.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 6. października 1909 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 min. 25 popołudniu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.
Stanisław Henryk Badeni w. r.

Protokół

48. posiedzenia, I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 6. października 1909.

Początek o godz. 10 minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 141.

Ze strony Rządu: c. k. Radca dworu Jan Czeżowski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 46 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 47 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 6. października 1909 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej L. s. 4667-4669, 4670-4673, 4675-4680, 4682-4692, 4719, 4721, 4729.

Komisyi szkolnej L. s. 4684, 4693—4696, 4717, 4718, 4722.

Komisyi gminnej L. s. 4704.

Komisyi petycyjnej L. s. 4702, 4720.

Komisyi administracyjnej L. s. 4697, 4698, 4701.

Komisyi drogowej L. s. 4699, 4700, 4711.

Komisyi sanitarnej L. s. 4671.

Komisyi wodnej L. s. 4703.

Komisyi reformy wyborczej L. s. 4705-4710, 4712.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. p. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k

posła Bisa i tow. w sprawie budowy drogi krajowej Rozwadów-Majdan-Kolbuszowa przez gminę Jamnicę do Grębowa w powiecie tarnobrzeskim.

Wysoki Sejmie!

Budowa drogi prowadzącej od drogi krajowej Rozwadów-Majdan-Kolbuszowa na Jamnicę do Grębowa jest konieczna, bo jest tak piaszczysta i bagnista, że uniemożliwia przejazd a długość tej drogi około 11 kilometrów, utrudnia dojazd i dostęp do miasta handlowego Rozwadowa, utrudnia zbyt produktów rolnych i gospodarczych, również przyległym gminom utrudnia dostęp na targi do Grębowa i na jarmarki do miasta handlowego Rozwadowa.

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Wydziałem powiatowym w Tarnobrzegu, przystąpił do budowy drogi z Rozwadowa do Grębowa już z wiosną w roku 1910 przy pomocy zasiłku krajowego w wysokości $^3/_4$ kosztów budowy.

Wnioskodawca:
Jan Bis.

Krężel, Cieluch, Jedynak, Witos, Ptak, Styła, Żardecki, Szwed, Długosz, Sandulak, Bojko, Myjak, Lewakowski, Skołyszewski.

W n i o s e k

posła Bisa i tow. w sprawie budowy drogi do gminy Woliny przez gminę Stróże do miasta handlowego Rudniki w powiecie Nisko.

Wysoki Sejmie!

Budowa wspomnianej drogi jest koniecznie potrzebną, bo jest tak piaszczysta, że dobre konie gołego wozu nie są w stanie przeciągnąć, a gmina Stróża jest przemysłowa, gdzie rok rocznie wysyło w świat różne roboty koszykarskie, które sami mieszkańcy gminy Stróża wyrabiają, a nie mogą wyroby na czas odchodzić, jak powinny, ponieważ brak dobrej drogi.

Z powyżej przytoczonych powodów wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Wydziałem powiatowym w Nisku przystąpił do budowy drogi z Woliny do Rudnika już z wiosną w roku 1910 przy pomocy kraju w wysokości $^3/_4$ kosztów budowy.

Wnioskodawca:
Bis, w. r.

Krężel, Cieluch, Jedynak, Witos, Styła, Ptak, Lewakowski, Szwed, Kędzior, Stefczyk, Żardecki, Skołyszewski, Sandulak, Bojko, Myjak, Długosz.

W n i o s e k

posłów Andrzeja ks. Lubomirskiego, Starzyńskiego i tow. o przerachowanie baremu taryfowego c. k. kolei państwowych przez kolej żelazną Lwów-Bełzec (Tomaszów) i ulepszenia rozkładu jazdy na tej ostatniej.

Wysoki Sejmie!

Kolej żelazna Lwów-Bełzec, wybudowano na podstawie koncesyi z dnia 8. stycznia 1886 (dz. u. p. 20|836) — a otwarta dnia 28. października 1887 r. jest obecnie najstarszą koleją prywatną w Galicyi.

Przez cały czas swej egzystencyi, kolej ta kierując się wyłącznie egoistycznemi pobudkami prywatnego przedsiębiorstwa, nie uwzględniała wcale ekonomicznych stosunków i potrzeb okolicy i kraju. Na udowodnienie tego twierdzenia posłużą następujące cyfry:

Ruch osobowy i towarowy na kolei żelaznej Lwów-Bełzec wynosił:

W roku 1888 2,613.494 osobowych kilometrów i 2,313.047 ton kilometrów.

W roku 1907 17,539.776 osobowych kilometrów i 5,288.129 ton kilometrów.

Pomimo tak olbrzymiego przyrostu ruchu, taryfy tej kolei przez lat 20 pozostały bez zmiany i należały do najwyższych w całej Austryi.

W relacyi Lwów-Bełzec pobiera kolej Bełzecka następujące należytości za przewóz towarów na odległość 92 kilometrów.

Klasa taryfowa							
I	II	A	B	C	Sp. T. 1	Sp. T. 2	Sp. T. 3
Groszy za 100 kilogramów							
192	155	118	107	98	111	55	59
Stawki taryfowe tej wysokości obowiązują na kolei państwowej dopiero na odległość:							
150	150	160	200	320	220	130	170
Kilometrów							

Taryfa towarowa kolei żelaznej Lwów-Bełzec była więc więcej niż 2 razy wyższą od takiejże taryfy c. k. kolei państwowych, co wynika również z tego faktu, że w roku 1907 przeciętny dochód z przewozu jednej tonny towaru na 1 kilometr, wynosił:

na szlakach państwowych 3.92 grosza

a na kolei Bełzeckiej 8.45 grosza.

Dopiero gdy dywidendy wypłacone przez towarzystwo kolei Lwów-Bełzec przeszły wysokość 6% od całego kapitału zakładowego, skłonił c. k. Rząd to towarzystwo w roku ubiegłym do pewnego obniżenia taryfy.

Że obecne taryfy kolei Bełzeckiej pomimo tego obniżenia są jeszcze zawsze nie proporcyonalnie wysokie — udowodnią następujące przykłady:

Należytość kolejowa:

W obrocie między stacyami	Na odległość kilometrów	Taryfa osobowa		Taryfa towarowa klasy							
		II kl.	III kl.	I	II	A	B	C	Sp. T. 1	Sp. T. 2	Sp. T. 3
		od osoby kor.		groszy za 100 kilogramów							
Lwów-Bełzec . Podług zaś taryfy kolei państwowej włącznie z należytością stacyjną wypada na odległość klm. . .	92	7.—	3.50	155	137	106	87	63	82	55	50
	92	5.10	2.80	131	113	80	63	48	62	48	44
Zatem taniej o		1.90	0.70	23	24	26	24	15	20	7	6

Powyższe różnice rosną progresywnie, gdy posyłka między dwiema stacyami c. k. kolei państwowej przechodzi przez kolej Bełzecką jako najkrótszą rutę.

Na przykład:

Odległość ze Stanisławowa do Sokala wynosi przez kolej Bełzecką (Lwów-Rawa Ruska) 273 kilometrów.

Przewóz wagonu kartofli podług taryfy obliczonej przez tę rutę kosztuje 127 koron. Natomiast długość ruty kolejowej prowadzącej ze Stanisławowa do Sokala wyłącznie przez szlaki państwowe, t. j. przez Lwów-Jarosław, wynosi 424 kilometrów, ale transport przez tę rutę kosztuje tylko 102 K. Pomimo więc, że ruta państwowa dłuższą jest o 151 km. od ruty mieszanej — przecież jeszcze jest o 25 K na wagonie tańszą.

Podobne stosunki panują na kolei Bełzeckiej przy usłudze ruchu osobowego.

Z sześciu pociągów kursujących między Lwowem a Sokalem przez Rawę Ruską najspieszniejszy odbywa tę drogę (133 km.) w pięć i pół godzin, to znaczy, że porusza się z chyżością zaledwie 24 kilometrów na godzinę.

Wobec nadzwyczaj wysokich taryf, małej chyżości i złych połączeń — kolej żelazna Lwów-Bełzec nie może spełnić tego gospodarczego zadania, które z natury rzeczy przypadło jej w udziele, jako linii łączącej dwa ludne, żyzne powiaty, kilka miast i miasteczek ze stolicą kraju.

Już od szeregu lat ponawiane starania o upaństwowienie tej kolei prywatnej nie przyniosły dotąd żadnego pozytywnego rezultatu.

Na XII. sesyi parlamentu (w roku 1897) przedłożył wprawdzie c. k. Rząd projekt ustawy o upaństwowieniu kolei Bełzeckiej za ryczałtową kwotę wykupna 4,108.400 zł., jednakże przedłożenie to ugrzęzło w komisyi kolejowej.

Natomiast w maju roku bieżącego zawarł c. k. Rząd z towarzystwem kolei Lwów-Bełzec umowę, mocą której wydzierżawił tę linię za roczny czynsz 119.192 K z tem prawomocnem zastrzeżeniem, że za rentę tej samej wysokości może każdej chwili powyższą kolej wykupić.

Należało przypuszczać, że po wzięciu przez państwo kolei Bełzeckiej w dzierżawę, nieróżniącą się wcale od istotnego wykupna, wyżej opisane, pożałowania godne stosunki, radykalnej ulegną zmianie na lepsze.

Ale i ta usprawiedliwiona nadzieja zawiodła.

Rozkład jazdy i taryfy kolei Bełzeckiej pozostały dotąd bez zmiany.

C. k. Ministerstwo kolejowe zamierza wprawdzie na kolei Bełzeckiej nowy barem taryfowy c. k. kolei państwowych, jednakże bez przerachowania tego baremu, to znaczy, że znacznie tej linii jako ruty transitowej, łączącej ze sobą dwa szlaki kolei państwowej, będzie nadal jak dotąd całkiem iluzoryczne.

Kraj miałby zupełne prawo żądać od państwa, aby wydzierżawioną kolej Bełzecką traktowało na równi z liniami państwowemi — bez względu na finansowe wyniki.

W tym wypadku jednak nawet i względy finansowe nie stoją na przeszkodzie.

W przeciągu ostatnich dwóch lat (1907 i 1908) przyniosła eksploatacya kolei Lwów-Bełzec czysty dochód 496.000 K rocznie.

Dochód ten należy powiększyć o kwotę 58.000 K, pobieraną przez kolej państwową od kolei Bełzeckiej tytułem kosztów służby centralnej i używania wspólnego dworca, które to koszta, gdy ruch prowadzi państwo na własny rachunek odpadają.

Czysty dochód z eksploatacyi kolei Bełzeckiej ocenić więc można na 554.000 K rocznie, a że czynsz dzierżawny wynosi tylko 419.000 K więc pozostaje nadwyżka 135.000 K rocznie, którą państwo użyć może i powinno na ulepszenie rozkładu jazdy i obniżenie taryfy względnie przerachowanie baremu państwowego przez kolej Bełzecką.

Opierając się na przytoczonych faktach, wnoszą podpisani

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd:

1) aby na kolei żelaznej Lwów-Bełzec i szlaku sąsiednim Jarosław-Sokal zaprowadził pociągi osobowe kursujące z najwyższą dopuszczalną chyżością, posiadające bezpośrednie połączenie z Lwowem;

2) aby przez kolej żelazną Lwów-Bełzec przerachował całkowicie osobowy i towarowy barem taryfowy c. k. kolei państwowych.

Wnioskodawcy:
A. Lubomirski w. r.
St. Starzyński w. r.

Sapieha, Niezabitowski, Raciborski, St. H. Badeni, St. Mycielski, E. Mycielski, Tyczkiewicz, Winc. Kraiński, Jampolski, Jan Szeptycki, Sznell, K. Lubomirski, Dembowski, Urbański, K. Cieński, Czarkowski-Golejewski, Gniewosz, Piniński, Horodyński, Cielecki, Czartoryski.

Wniosek

posła Winniczuka i tow. w przedmiocie udzielenia włościanom powiatu stanisławowskiego surowicy.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, iż z powodu tegorocznej posuchy zbiór paszy w powiecie stanisławowskim prawie żaden,

zważywszy, że i ta zebrana pasza jest bardzo lichego gatunku,

zważywszy, że katastrofie tej braku paszy, a przez to i ruinie gospodarczej może po części zapobiedz udzielanie ludziom, posiadającym bydło, surowicy, jak to było już zeszłego roku, która to surowica przyczyniła się do utrzymania bydła gospodarzom w powiecie stanisławowskim.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby gospodarzom powiatu stanisławowskiego udzielało surowicę dla poprawienia paszy dla bydła z najbliższych źródeł solnych a to w Staruni powiatu bohorodczańskiego, albo w Zawoju powiatu kałuskiego i w ten sposób umożliwiłyby włościanom utrzymanie bydła.

Wnioskodawca:
Winniczuk.

Oleśnicki, Dumka, T. Staruch, A. Staruch, Sandulak, Skwarko, Sodomora, Korol, Krysowaty, Tracz, Kurowiec, Kiweluk, Makuch, Lewicki, Kołpaczkiewicz.

Interpelacya

p. Winniczuka i tow. do Wys. Wydziału kraj. w sprawie drogi gminnej w Czukałówce pow. stanisławowskiego.

Przez wieś Czukałówka prowadzi droga gminna II. kl. Zeszłego roku powodzie zniszczyły tę drogę na przestrzeni do 2 km., jest to jedyna droga komunikacyjna dla gmin Czukałówka do Opryszowiec i do Stanisławowa. Sama gmina Czukałówka jest biedna i ma tylko 70 numerów domowych i nie jest w sile poprawić tej drogi, osobliwie, że droga ta potrzebuje bardzo dużej naprawy co najmniej do 5.000 K.

Wprawdzie zeszłego roku poniekąd naprawiła gmina z subwencyi, jaką otrzymała, jednak na dalej drogi tej

używać nie można i naprawa jej będzie jeszcze dużo kosztować.

Gmina na taką sumę zdobyć się nie jest w stanie. Wydz. pow. stanisławowski sprawę tą tak piekącą dla naprowadzonych gmin nie bardzo się zajmuje.

W skutek tego zapytujemy:

Czy skłonny jest Wydział krajowy polecić Radzie powiatowej w Stanisławowi, żeby się zajęła naprawą drogi we wsi Czukałówka i w tym celu tak ze swoich funduszów na naprawę tej drogi przyznaczyła odpowiednią kwotę, jako też wyjednała z funduszów krajowych odpowiednią zapomogę na naprawę tej drogi.

Interpelant:
Łazarz Winniczuk.

Lewicki, Korol, Krysowaty, Kołpaczkiewicz, Tracz, Oleśnicki, T. Staruch, Sandulak, Skwarko, A. Staruch, Sodomora, Dumka, Kurowiec, Makuch.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń: interpelacyę zaś odstąpi Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Mosty wielkie (powiat Żółkiew) na pobór opłaty gminnej od psów.

P. Pilat w zastępstwie sprawozdawcy p. Onyszkiewicza odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a.

z dnia . . . . . w przedmiocie zezwolenia gminie Mosty wielkie (pow. Żółkiew) na pobór opłaty gminnej od psów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Mosty wielkie zezwala się, począwszy od wejścia w życie niniejszej ustawy na przeciąg lat dziesięciu pobierać opłatę gminną od każdego psa w gminie utrzymanego po (10) dziesięć koron rocznie.

Art. II.

Wolne od opłaty są:

1) szczenięta poniżej 10 dni,

2) psy służące do celów wojskowych.

3) psy, które służą do strzeżenia, o ile przez dzień są trzymane na uwięzi, z tych psów jeden u każdego właściciela wolny jest od opłaty.

Art. III.

Postanowienia wykonawcze do niniejszej ustawy określiła uchwała Rady gminnej, podlegająca zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

Art. IV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. V.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem Wydziału krajowego.

Przemawia p. Kurowiec.

Izba bez rozprawy uchwala na wniosek sekretarza Urbańskiego zamknięcie rozprawy ogólnej.

Przemawia zapisany do głosu p. Skwarko.

Przemawia zapisany do głosu p. T. Staruch.

Przemawia sprawozdawca p. Pilat.

Izba odrzuca wniosek p. T. Starucha o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem Wydziału krajowego.

Izba nie popiera poprawki p. T. Starucha, aby art. I. zmienić opłatę z 10 na 4 korony.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej. Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Bobowa (powiat Grybów) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.

P. Pilat w zastępstwie sprawozdawcy pana Onyszkiewicza odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie Bobowa (powiat Grybów) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Bobowa (powiat Grybów) zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy na przeciąg lat pięciu opłaty gminne od niżej poszczególnych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1) Od jednego litra stustopniowego spirytusu dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 22 h, czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 22 K.

2) Od jednego litra araku, rumu, ponczowej esencyi, śliwowicy, rozolisu i innych słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nieda się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 11 hal., czyli od jednego hektolitra po 11 K.

3) Od jednego hektolitra piwa po 2 kor.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Bobowa.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli § 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną po koniec r. 1910 z dzierżawą prawa propinacyi w Borowej, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina po koniec r. 1910 zgodnie porozumieć się z c. k. dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Bobowej.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem Wydziału krajowego.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy nad wnioskiem sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu mowców pp. Makucha i Sodomorę do wyboru mowcy generalnego.

Przemawia generalny mowca „przeciw" wnioskowi Wydziału krajowego p. Makuch.

Przemawia mowca „za" wnioskiem Wydziału krajowego p. Lewicki.

Przemawia sprawozdawca p. Pilat.

Izba odrzuca wniosek p. T. Starucha o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem Wydziału krajowego.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Bandrowskiego i tow. o zmianę ustawy o szkołach realnych.

Przemawia p. Bandrowski uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie zmiany etatu krajowego biura kolejowego.

Marszałek oznajmia, że usuwa tę sprawę z porządku dziennego z powodu nieobecności w Izbie sprawozdawcy p. Skołyszewskiego.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego o krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie, o krajowym zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach, o objęciu w zarząd kraju niższej szkoły ogrodniczej na Wulce Kapitańskiej i o popieraniu ogrodnictwa w kraju.

Sprawozdawca p. Brunicki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie, o zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach, o założeniu krajowej szkoły ogrodniczej na Wulce Kapitańskiej oraz o popieraniu ogrodnictwa w kraju.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu sporządzenie planów i kosztorysów i wstawienie w budżet na rok 1911 względnie następne lata rat, na pokrycie kosztów budowy nowej odpowiedniej szklarni przy szkole ogrodniczej w Tarnowie, oraz uzyskanie od c. k. Rządu stosownej na ten cel subwencyi.

3. Sejm uchwala statut organizacyjny krajowej szkoły ogrodniczej na Wulce Kapitańskiej, poleca jednak uzupełnić przedłożony projekt w kierunku wprowadzenia nauki religii przynajmniej jednej godziny tygodniowo na każdym roku nauki, prócz ekshort niedzielnych, nauki miernictwa i nauki zbioru i przechowania oraz zużytkowania owoców i jarzyn w odpowiednim takiej szkole zakresie.

4. Sejm ustanawia etat następujący w krajowej szkole ogrodniczej na Wulce Kapitańskiej:

a) kierownika szkoły a zarazem nauczyciela fachowego oprócz wolnego pomieszkania z poborami: trzy tysiące (3.000) koron rocznej płacy i prawem do poboru pięciu dodatków pięcioletnich z których dwa pierwsze w wysokości po czterysta (400) koron rocznie, trzy następne zaś po sześćset (600) koron rocznie;

b) nauczyciela pomocniczego a zarazem instruktora do robót praktycznych, oprócz wolnego pomieszkania z poborami: dwa tysiące (2.000) koron rocznej płacy i prawem do poboru pięciu dodatków pięcioletnich, z których dwa pierwsze w wysokości po trzysta (300) koron rocznie, trzy następne zaś po czterysta (400) koron rocznie.

5. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu sporządzenie planów i kosztorysów budynku gospodarczego oraz szklarni odpowiedniej przy szkole na Wulce Kapitańskiej i wstawienie do budżetu na rok 1911 stosownej kwoty na pokrycie kosztów budowy, oraz odniesienie się do c. k. Rządu o przyczynienie się do kosztów tej budowy.

6. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przedłożenie na najbliższej sesyi projektu ustawy o tępieniu szkodników ogrodowych.

7. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przedłożenie na najbliższej sesyi wniosku systemizowania od roku 1911 posady krajowego inspektora ogrodnictwa, i wstawianie w budżet od roku 1911 poczawszy kwot potrzebnych na płacę, koszta podróży i t. d. tegoż, oraz uzyskanie od c. k. Rządu odpowiedniego przyczyniania się do tych wydatków.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Kurowiec, Dumka i T. Cieński i wzywa do wyboru mowcy generalnego.

Przemawia p. Kurowiec przeciw wnioskom komisyi i stawia następujące rezolucye:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Wzywa się c. k. Rząd o zbadanie szkodnika ogrodowego, który grozi zniszczeniem kompletnym sadów śliwowych w kałuskim powiecie i wogóle na wschodniem podgórzu.

2) Poleca się Wydziałowi krajowemu urządzanie praktycznych kursów krótkotrwających ogrodnictwa i sadownictwa przy krajowych szkołach ogrodniczych i sadowniczych.

Przemawia p. T. Cieński jako generalny mowca za wnioskami komisyi,

o czem rozstrzygnął los wyciągnięty między mowcą, a p. Dumką.

Przemawia sprawozdawca p. Julian Brunicki.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski 1—7 komisyi, które p. sprawozdawca z kolei odczytuje.

Marszałek odczytuje pierwszą rezolucyę p. Kurowca, która opiewa:

1. Wzywa się c. k Rząd o zbadanie szkodnika ogrodowego, który grozi zniszczeniem kompletnym sadów śliwowych w kałuskim powiecie i wogóle na wschodniem podgórzu.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i oświadcza, że godzi się na tę rezolucyę p. Kurowca z tą zmianą, aby rezolucya ta opiewała:

Wzywa się Wydział krajowy i c. k. Rząd, by zbadali szkodnika zagrażającego zniszczeniem sądów śliwowych zwłaszcza w pow. kałuskim i zarządzili tępienie tegoż szkodnika.

P. Kurowiec oznajmia, że zgadza się na poprawkę p. sprawozdawcy.

Izba uchwala rezolucyę powyższą p. Kurowca z poprawką p. sprawozdawcy w następującem brzmieniu:

Wzywa się Wydział krajowy i c. k. Rząd, by zbadali szkodnika zagrażającego zniszczeniem sadów śliwowych zwłaszcza w pow. kałuskim i zarządzili tępienie tegoż szkodnika.

Marszałek odczytuje rezolucyę drugą p. Kurowca, którą Izba popiera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca tę drugą rezolucyę p. Kurowca.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o wnioskach poselskich i petycyach, domagających się utworzenia nowych powiatów politycznych i starostw państwowych.

P. Laskowski, imieniem komisyi administracyjnej wnosi o odesłanie tego sprawozdania napowrót do komisyi.

Przemawia p. Oleśnicki i oznajmia, że godzi się na ten formalny wniosek p. Laskowskiego, lecz po przeprowadzeniu poprzedniem rozprawy nad tym przedmiotem.

Przemawia p. Hanczakowski.

Marszałek zwraca uwagę, że rozprawa toczy się nad wnioskiem formalnym p. Laskowskiego.

Przemawia p. Styła.

Przemawia p. Starzyński.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek przerywa mowcy, oświadczając, że rozprawa jest tylko nad wnioskiem formalnym p. Laskowskiego.

Izba uchwala bez rozprawy zamknięcie rozprawy nad wnioskiem formalnym p. Laskowskiego na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Przemawia zapisany do głosu p. Skwarko.

Przemawia zapisany do głosu p. Stojałowski i wnosi do wniosku formalnego p. Laskowskiego poprawkę, aby komisya przedłożyła w tym przedmiocie sprawozdanie jeszcze na obecnej sesyi sejmowej.

Przemawia zapisany do głosu p. Kozłowski.

Izba uchwala wniosek formalny p. Laskowskiego o odesłanie tego sprawozdania napowrót do komisyi, a oddzielnie uchwala poprawkę p. Stojałowskiego, aby komisya przedłożyła w tym przedmiocie sprawozdanie jeszcze w ciągu obecnej sesyi sejmowej.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej w przedmiocie petycyi gminy miasta Krystynopola o utworzenie nowego sądu powiatowego z siedzibą w Krystynopolu.

Sprawozdawca p. Tertil odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę gminy miasta Krystynopola o utworzenie tamże sądu powiatowego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do dalszego badania i do zdania sprawy na najbliższej sesyi.

Przemawia p. Sodomora.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego,

PP. T. Staruch i Stojałowski zapisani są za wnioskiem komisyi; Marszałek wzywa ich do wyboru mowcy generalnego.

Przemawia p. T. Staruch jako generalny mowca za wnioskiem komisyi, o czem rozstrzygnął los, wyciągnięty między p. Stojałowskim a T. Staruchem. Sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala ten wniosek komisyi.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi szkolnej o wniosku p. ks. Senyka i tow. w sprawie pragmatyki służbowej dla nauczycielstwa ludowego.

Marszałek otwiera rozprawę wobec przemówienia p. Wiceprezydeta Rady szkolnej krajowej na poprzedniem posiedzeniu.

Przemawia p. Wasung.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Skwarko „przeciw“ a pp. Makuch, Stapiński, Stojałowski i Bandrowski „za“ wnioskiem komisyi; wzywa posłów do wyboru mowcy generalnego „za“ wnioskiem komisyi, a udziela głosu p. Skwarce, jako mowcy „przeciw“ wnioskowi komisyi.

Przemawia zapisany do głosu mowca „przeciw“ wnioskowi komisyi p. Skwarko i stawia następujący wniosek:

„Wzywa się Radę szkolną krajową, by do końca r. 1910 przedłożyła pragmatykę służbową dla nauczycieli ludowych“.

Marszałek udziela głosu generalnemu mowcy za wnioskiem komisyi p. Stapińskiemu.

P. Stapiński nieobecny w Izbie.

Przemawia sprawozdawca p. Halban.

Marszałek zapytuje p. Skwarkę, czy poprawka jego różni się od wniosku komisyi tylko tem, że oznacza termin dla przedłożenia pragmatyki służbowej dla nauczycieli ludowych.

P. Skwarko oznajmia, że tak.

Przemawia p. Lewicki dla sprostowania faktów.

Przemawia wiceprezydent Rady szk. kraj. p. Dembowski dla sprostowania faktów.

Marszałek wzywa sekretarzy do skonstatowania, czy Izba jest w komplecie.

Po chwili Marszałek oznajmia, że w izbie jest 38 posłów, więc Izba nie jest w komplecie, wobec czego musi odstąpić od zamiaru załatwienia wniosków nagłych.

P. Skwarko zapytuje Marszałka, dlaczego nie zarządził odczytania zgłoszonego na wczorajszem posiedzeniu wniosku nagłego mowcy o zmianę § 3 regulaminu sejmowego.

Marszałek udziela wyjaśnienia w tej sprawie, w szczególności oznajmia, że regulamin nie dopuszcza wniosków nagłych o zmianę regulaminu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 7. października 1909 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 3. po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Henryk Badeni w. r.

Protokół

49. posiedzenia, I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 7. października 1909.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 138.

Ze strony Rządu: JE. c. k. Namiestnik dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca dworu Jan Czeżowski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 47 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 48 posiedenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 7. października 1909 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls. 4735—4750.

Komisyi szkolnej Ls. 4730, 4751 do 4759, 4777—4780.

Komisyi gminnej Ls. 4768.

Komisyi petycyjnej Ls. 4731.

Komisyi administracyjnej Ls. 4760, 4769.

Komisyi gosp. kraj. Ls. 4765.

Komisyi sanitarnej Ls. 4734, 4766.

Komisyi wodnej Ls. 4767.

Komisyi reformy wyborczej Ls. 4770—4773.

Komisyi reform agrarnych Ls. 4774.

Po odczytaniu petycyi Ls. 4760 gminie m. Żabna o zezwolenie na pobór opłat od psów, przemawia p. Bojko, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyi.

Sekretarze pp. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszoną wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k

o założenie szkoły realnej w Przemyślu.

Wysoki Sejmie!

Miasto Przemyśl posiada trzy gimnazya, mianowicie: dwa z językiem wykładowym polskim, trzecie z językiem wykładowym ruskim, natomiast nie posiada dotąd szkoły realnej, ani żadnej szkoły o kierunku wybitnie realnym. Jakkolwiek potrzebę takiej szkoły żywo odczuwa i od szeregu lat utworzenia takiej szkoły się domaga. Tymczasem potrzeba szkoły realnej w Przemyślu staje się coraz naglejszą.

Miasto Przemyśl liczy obecnie przeszło 56.000 mieszkańców. Trzy gimnazya w Przemyślu liczyły w roku 1908/9 uczniów 746 + 342 + 809, razem uczniów 1897, a ilość ta staje się jeszcze wymowniejszą wobec tej okoliczności, że II. gimnazyum polskie nie jest jeszcze zupełne i ma dopiero 5 klas.

Nie ulega wątpliwości, że z powyższej ogólnej liczby 1897 uczniów, pomieszczonej obecnie w 3 zakładach, a wystarczającej do zapełnienia 4 zakładów naukowych, wielu zwłaszcza młodzieży miejscowej tylko dlatego uczęszcza do gimnazyów, bo brak im środków do szukania szkoły realnej poza siedzibą rodziców.

Założenie szkoły realnej w Przemyślu usunęłoby tę trudność i zapobiegłoby hiperprodukcyi młodzieży kształconej tylko w kierunku humanistycznym.

Dlatego Przemyśl z ubolewaniem spogląda na to, że dano pierwszeństwo mniejszym miastom, gdzie założone szkoły realne wykazują małą frekwencyę, a Przemyśl bywa konsekwetnie pomijanym, pomimo, że wobec znacznej liczby młodzieży miejscowej i z najbliższej okolicy szkoła realna w Przemyślu może niezawodnie zaraz w początku liczyć na dostateczną frekwencyę.

Z tych powodów przedkładamy Wysokiemu Sejmowi następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby z najbliższym rokiem szkolnym założył w Przemyślu wyższą szkołę realną lub szkołę o kierunku wybitnie realnym.

Wnioskodawca:
Doliński w. r.

Bandrowski, Sala, Fedorowicz, Loewenstein, Schätzel, Sapieha, Kleski, Landau, Rittel, Jahl, Tertil, J. Brunicki, Maiss, Maryewski, Jabłoński.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu p. dra Oleśnickiego i tow. w sprawie nieprawnego skasowania Rady szkolnej miejscowej w ruskiej części gminy Rychcice pow. Drohobycz i zamierzonego zniesienia tej szkoły względnie złączenia ze szkołą polską w polskiej części powyższej gminy.

Gmina Rychcice dzieli się na dwie części. Strona polska i strona ruska, po której mieszka z wyż 800 dusz samych Rusinów.

Od wielu lat miała polska strona swoją szkołę polską, a ruska strona osobną szkołę z wykładowym językiem ruskim. Taki stan trwał do końca roku 1907. W lutym 1908 r. rozwiązała Rada szkolna okręgowa w Drohobyczu obie Rady szkolne miejscowe i zarządziła wybór jednej wspólnej Rady.

A że strona ruska w Radzie gm. nie ma ani jednego swego członka, to wybór przeprowadzono tak, że do nowej wspólnej rady wybrano wszystkich członków strony polskiej, a Rusini nawet nie wiedzieli, kiedy się to stało.

Przeciw temu pokrzywdzeniu swych praw wnieśli Rusini do c. k. Rady szkolnej okręgowej protest, załączając odpis aktu organizacyjnego swej szkoły. Jednak przez $1^1/_2$ roku nie było żadnej decyzyi,

a obie stare Rady szkolne urzędowały prowizorycznie dalej.

Aż z końcem lipca 1909 wezwała Rada szkolna okręgowa nowowybraną Radę miejscową do ukonstytuowania.

Na posiedzeniu tej Rady jedyny członek Rusin miejscowy proboszcz zaraz na początku założył protest w imieniu całej ruskiej strony przeciw oddaniu ruskiej szkoły pod jeden wspólny zarząd i przeciw temu, by Rusini nie mieli mieć nikogo swego w tej ewentualnej nowej Radzie a potem usunął się od dalszych obrad.

Prócz tego wręczyli wybrani do tego członkowie ruskiej strony protest na piśmie przewodniczącemu Rady szkolnej miejscowej hrabiemu Bielskiemu.

W kilka dni później wysłała ruska strona protest podpisana przez wielu mieszkańców do Rady szkolnej krajowej wprost do Lwowa. Pomijając tę okoliczność, że opieka polskiej Rady nad ruską szkołą nie daje żadnej nadziei na jakieś dobro, zachodzi jeszcze większe niebezpieczeństwo, a to całkowite zniesienie ruskiej szkoły.

Polska strona chce zaprowadzić u siebie na miejsce obu dotychczasowych szkół, jedną 4-klasową szkołę po stronie polskiej, wspólną dla wszystkich i to rozumie się z polskim językiem wykładowym.

Dla ruskiej strony szkoła ta już dlatego nie może być dogodną, że za daleko byłaby oddalona.

Chyba tylko dzieci z jednego końca wsi mogłyby ko niej chodzić. Dalej mieszkający rodzice albo wcale nie mogłyby posyłać do szkoły albo codziennie furami wozić swoje dzieci.

Sposobność do takiego zniesienia ruskiej szkoły chce mieć strona polska dlatego, że budynek ruskiej szkoły lichy i potrzebuje przebudowania.

Rusini chcą murować nową szkołę. A dlatego, że Polacy swą szkołę stawiali sami bez pomocy ruskiej strony, teraz Polacy sprzeciwiają się tej budowie. Aby i tę przeszkodę usunąć, wszyscy mieszkańcy Rusini zobowiązali się budować szkołę bez udziału polskiej strony.

To zobowiązanie ze wszystkimi podpisami wysłano przed kilku miesiącami do c. k. Starostwa. Jednak po dzień dzisiejszy nie ma żadnej wiadomości.

Widocznie sprawa przewleka się, aby przygotować wszystko do zaprowadzenia jednej szkoły.

Wobec tego bezprawnego stanu, wobec grożącego atentatu na ruską szkołę i na prawa ruskich mieszkańców w Rychcicach zapytują podpisani:

1) czy wiadomy jest c. k. Rządowi powyższy fakt?

2) czy gotowy jest c. k. Rząd przywrócić nieprawnie skasowaną Radę szkolną miejscową w ruskiej części gm. Rychcice, i nie dopuścić do pokrzywdzenia tej części i do skasowania samoistnej ruskiej szkoły w powyższej ruskiej części gm. Rychcice istniejącej?

Interpelant:
Oleśnicki w. r.

Sandulak, Winniczuk, Dumka, Sodomora, Kurowiec, Skwarko, Makuch, Kiweluk, A. Staruch, T. Staruch, Hanczakowski, Krysowaty, Tracz, Lewicki.

Interpelacya

posła dra Oleśnickiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie zarządzenia c. k. Rady szkolnej krajowej co do przejścia ruskich uczniów do ruskich klas paralelnych w gimnazyum w Brzeżanach.

C. k. Rada szkolna krajowa wydała rozporządzenie, którem zakazuje Dyrekcyi c. k. gimnazyum w Brzeżanach pozwalać uczniom Rusinom przechodzić z polskich oddziałów do utrakwistycznych. Rodzicom, którzy chcą przenieść swoich

synów do wspomnianych klas na początku roku szkolnego, nie pozostaje nic innego, jak odnosić się z prośbą do Rady szkolnej krajowej. Zanim jednak przyjdzie takie pozwolenie, nie może dziecko korzystać z nauki, bo siedzi w domu albo jest zniewolone zapisać się do polskiego oddziału. W ostatnim razie rodzice są narażeni na straty, bo w razie pozwolenia Rady szkolnej (a takie pozwolenie nie przychodzi prędzej jak 6—8 tygodni) muszą kupować inne książki, a dziecko zmuszone jest pokonywać trudności wyuczaniem się terminów i nomenklatury w innym języku.

By ochronić się przed temi niekorzyściami, zaczęli ojcowie i opiekunowie wnosić podania do Rady szkolnej krajowej o takie zezwolenie na przejście swych dzieci z polskich oddziałów do utrakoistycznych jeszcze na początku szkolnych feryj letnich. Tak zrobiono w sprawie uczniów: Kramarczuka Stefana, Gembarskiego Piotra i Kinasza Iwana z II b. a Graniaka Michała z III b. Pierwsi trzej uczniowie wnieśli podanie jeszcze w połowie lipca, a ostatni w sierpniu b. r.

Zezwolenia proszone dotychczas nie nadeszły.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy wie c. k. Rząd o powyższem postępowaniu c. k. Rady szkolnej krajowej?

2) Czy gotów jest spowodować jak najrychlejsze załatwienie tej sprawy?

3) Czy gotów jest zarządzić, aby na takie przeszkody nie byli narażani w przyszłości ruscy uczniowie?

Interpelant:
Oleśnicki.

Sandulak, Winniczuk, Sodomora, Skwarko, Kurowiec, Makuch, Kiweluk, A. Staruch, T. Staruch, Dumka, Hanczakowski, Krysowaty, Tracz, Lewicki.

Interpelacya

do c. k. Rządu posła dra Oleśnickiego i tow. w sprawie prowokującego postępowania zwróconego przeciw narodowości ruskiej przez urzędnika stacyi c. k. kolei państwowych w Zadwórzu-Rybickiego.

Bezkarnie przez władze tolerowany szowinizm urzędników kolejowych państwowych względem ruskiej ludności, dochodzi do niemożliwych granic i grozi usilnem i umyślnem wywołaniem w kraju niespokojów.

Do licznych faktów w Sejmie w tym kierunku podnoszonych, dołączają podpisani następujący fakt:

Filipczuk Dmytro, uczeń III kl. akademicznego gimnazyum jak dołączone poświadczenie wykazuje, jechał z Zadwórza do Lwowa dnia 25/9 1909. Na stacyi w Zadwórzu urzędnik Rybicki, z powodu, że poświadczenie wypełnione przez Dyrekcyę gimnazyum po rusku, nie chciał mu potwierdzić poświadczenia, skrzyczawszy na Filipczuka: ty smarkaczu, ruszaj mi stąd, karty ruskiej nie podpisuję, powiedz swemu dyrektorowi niech napisze po łacinie to ci podpiszę, a ruskiej podpisywać mie się nie chce! I faktycznie nie podpisał, a chłopiec, który codziennie ze Lwowa do Zadwórza na noc przyjeżdza, byłby stracił dzień nauki, gdyby nie ksiądz Iwan Fedyński, który będąc świadkiem tego, kupił chłopcu pełny bilet. Ks. Fedyński zato, że upomniał się za chłopcem, został również obrzucony przez Rybickiego obelżywemi słowy a nawet zagrożony aresztowaniem. Za swe ubliżenie wniósł ks. Fedyński zażalenie do Ministerstwa.

Świadkiem faktu był także p. Włodzimierz Smytyk nauczyciel z Laszek. Dołączając w oryginale poświadczenie c. k. akadem. gimnazyum we Lwowie na dowód, jak traktują urzędnicy kolejowi nawet dokumenty urzędowe, kie-

dy są po rusku pisane, zapytują podpisani:

1) Czy wiadomy c. k. Rządowi powyższy fakt?

2) Co zamyśla c. k. Rząd uczynić, aby już raz ukrócić tak bezprzykładną samowolę kolejowych urzędników w Galicyi?

Interpelant:
Oleśnicki.

Sandulak, Winniczuk, A. Staruch, T. Staruch, Dumka, Sodomora, Hanczakowski, Krysowaty, Tracz, Kiweluk, Lewicki, Kurowiec, Makuch, Skwarko.

Interpelacya

do c. k. Rządu p. dra Oleśnickiego i tow. w sprawie nieprawnego postępowania władz szkolnych co do zaprowadzenia ruskiego języka wykładowego w szkole ludowej w Petrykowie (p. Tarnopol).

Rozporządzeniem c. k. Rady szkolnej krajowej otworzoną dnia 1/9 1906 jednoklasowo szkołę w Petrykowie. Do szkoły wpisało się 40 dzieci ruskich a 10 łacińskich. Zaraz pierwszego dnia zebrała się Rada gminna i uchwaliła jednogłośnie język wykładowy ruski. O tem powiadomiono c. k. Radę szkolną okręgową w Tarnopolu. W odpowiedzi na to zawiadomiła Rada szkolna okręgowa Zwierzchność gminną, że nie może przyjąć tej uchwały do wiadomości, bo 1) nie wszyscy radni na posiedzenie byli zaproszeni, 2) w tym dniu, kiedy było posiedzenie Rady gminnej odbywało się poświęcenie „kapliczki“, 3) za mało radnych jawiło się na Radzie. Na to naczelnik dowiódł w starostwie, że wszystkie te zarzuty nie są zgodne z prawdą. Nie mogąc w ten sposób nic zrobić, skorzystała Rada szkolna okręgowa z pisma, wniesionego przez kilku członków gminy, które swą drogą zaopatrzone było w podpisy sfałszowane, i wydała rezolucyę następującej treści: Ponieważ wniesiono tutaj pismo o język wykładowy polski, które podpisało 10 radnych, kilku ojców dzieci i kilkunastu gospodarzy z Petrykowa, dlatego na tej podstawie zaprowadzono język wykładowy polski, daremnie wójt protestował przeciw temu, daremnie przedstawiał, że Rada szkolna okręgowa sama sobie sprzeciwia się: bo pierwej pisała że 12 radnych mało a teraz i 10 podpisów (radnych) chociaż fałszywych wystarcza, c. k. Rada szkolna okręgowa pozostała przy swej decyzyi. Wtedy zebrała się ponownie Rada gminna uchwaliła znów język wykładowy ruski i rekurs do Rady szkolnej krajowej. Nadto do tego rekursu dołączyła osobne pismo o wykładowy język ruski i tę prośbę podpisało 10 radnych, 36 ojców dzieci szkolnych i 70 mieszkańców z Petrykowa. Przeglądnąwszy to wszystko inspektor okręgowy Chmurowicz, powiedział: „Nu, teraz macie już język ruski“. Po kilku tygodniach zniosła jednak Rada szkolna okręgowa w Tarnopolu znów uchwałę Rady gminnej i poleciło jeszcze jedną nową uchwałę uchwalić!

Przeciw tej całkiem nieprawnej uchwale wniosła gmina rekurs do c. k. Rady szkolnej krajowej. Rekurs leżał 2 lata i dopiero po 2 latach zapytało Namiestnictwo Zwierzchność gminną, czy ona obstaje jeszcze za wykładowym językiem ruskim. Zwierzchność gminna, rozumie się, odpisała, że obstaje. Sprawa znów zaległa cały rok.

Dopiero tego roku, znaczy po 3 latach Namiestnictwo reskryptem z dnia 24/4 1909 L. 121069 unieważniło wszystkie orzeczenia starostwa w Tarnopolu a przyznało ważnemi wszystkie uchwały Rady gminnej w Petrykowie. Zdawało się, że sprawa szczęśliwie skończyła się. Ale tak tylko zdawało się. Starostwo ani do końca roku szkolnego 1909, ani w czasie feryj, ani po feryach co do wykładowego języka nic nie zarządziło. Nowy rok szkolny zaczął się znów językiem wykładowym polskim. Zaraz na

początku roku szkolnego 3. września odniósł się miejscowy ksiądz wprost do Eksc. p. Namiestnika z prośbą, aby polecił c. k. Radzie szkolnej okręgowej w Tarnopolu wykonać uchwały Rady gminnej i orzeczenie c. k. Namiestnictwa, ale wszystko na darmo, i w szkole jest już czwarty rok nieprawnie i samowolnie zaprowadzony język wykładowy polski.

Podpisani zapytują c. k. Rząd:

1) Czy wiadomy jest c. k. Rządowi ten fakt?

2) Co zamyśla c. k. Rząd zarządzić, aby ten język ruski wykładowy zaraz zaprowadzić.

Interpelant:
Oleśnicki.

Sandulak, Winniczuk, Sodomora, Skwarko, Dumka, Krysowaty, Lewicki, Kurowiec, Makuch, Kiweluk, A. Staruch, T. Staruch, Hanczakowski, Tracz.

Interpelacya

do c. k. Rządu p. dra Oleśnickiego i tow. w sprawie nadużyć kierownika szkoły ludowej w Starym Samborze.

Kowal Lachowicz, pochodzący ze Starego Sambora, a przebywający dłuższy czas w Borysławiu przy fabryce, mając jednak w Starym Samborze dom swój własny i kilka kawałków pola, przywiózł do starosamborskiej szkoły męskiej swego syna Andrzeja do zapisu do I. klasy ludowej. Kierownik tutejszej szkoły Winkowski zdziwił się, że uczeń Andrzej Lachowicz obrządku gr. kat., jednak wpisał do szkolnej metryki jako rzym. kat. Za jakąś chwilę przyszedł do szkoły łac. proboszcz ks. Daszek, który zastępuje teraz chorego łac. katechetę. Z nim poradziwszy się Winkowski, przywołał Lachowicza-ojca do szkolnej kancelaryi i począł namawiać, aby zgodził się na przemianę obrządku ucznia na łac., bo inaczej nie przyjmie chłopca do szkoły, a kiedy przyjmie, będzie dziecko w szkole prześladowane. Przestraszony ojciec zgodził się na tę propozycyę, a Winkowski wyjął natychmiast napisane oświadczenie i kazał Lachowiczowi podpisać. Lachowicz podpisał.

Wieść jednak o tem rozniosła się po Starym Samborze; mieszczanie wzięli Lachowicza między siebie i z nim poszli do starostwa na skargę. Starosta kazał sobie przedłożyć oświadczenie Lachowicza, spisał z nim protokół i oświadczył, że Lachowicz swój podpis na oświadczeniu odwołuje. Na tem rzecz pokończono: ale Lachowicz wniósł do c. k. Rady szkolnej krajowej skargę na Winkowskiego a przy tem doniesienie do bisk. Ordynariatu w Przemyślu o przymuszenie do zmiany obrządku.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy wiadomy c. k. Rządowi ten fakt?

2) Czy gotów jest c. k. Rząd pociągnąć zato ciężkie nadużycia p. Winkowskiego do srogiej odpowiedzialności?

Interpelant:
Oleśnicki.

Sandulak, Winniczuk, Dumka, Sodomora, Kurowiec, Makuch, Skwarko, Kiweluk, A. Staruch, T. Staruch, Hanczakowski, Krysowaty, Tracz, Lewicki.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. komisarzowi rządowemu.

Marszałek udziela głosu JE. c. k. Namiestnikowi dr. Michałowi Bobrzyńskiemu.

Przemawia JE. c. k. Namiestnik dr. Michał Bobrzyński i na mocy Najwyższego upoważnienia składa najłaskawsze podziękowanie Sejmowi za wyrażone przezeń życzenia Najjaśniejszemu Panu z okazyi Jego imienin.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o budowie dróg wodnych.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi wodnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia rozparcelowanej posiadłości tabularnej w Wiszniowie osobnej gminy administracyjnej pod nazwą Łukowiec wiszniowski.

P. Jahl w zastępstwie sprawozdawcy p. Onyszkiewicza wnosi w myśl § 16 regulaminu o przystąpienie do załatwienia tej sprawy bez odsyłania jej do komisyi.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o utworzeniu z posiadłości powstałych z rozparcelowanych dóbr tabularnych w Wiszniowie powiat Rohatyn, nowej gminy administracyjnej pod nazwą Łukowiec wiszniowski.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Posiadłości powstałe wskutek rozparcelowania majętności tabularnej w Wiszniowie powiat Rohatyn, a wchodzące w skład nowej gminy katastralnej Łukowiec wiszniowski, tworzyć mają nową gminę administracyjną Łukowiec wiszniowski.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnątrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Marsa i tow. w sprawie budowy klinik w Uniwersytecie lwowskim.

Marszałek udziela głosu p. Marsowi dla uzasadnienia tego wniosku.

P. Mars nieobecny w Izbie.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Wasunga i tow. w sprawie zmiany ustawy krajowej w seminaryach nauczycielskich.

Przemawia p. Wasung uzasadniając swoj wniosek a pod względem formal-

nym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej o petycyach gmin Dąbrówki morskiej Grobli, Popędzyny, Barczkowa, Wrzępi, Strzelec małych, Strzelec wielkich, Ujścia solnego, Cerekwi i Niedar o utworzenie sądu powiatowego w Ujściu solnem.

Sprawozdawca h. Maiss odczytuje sprawozdanie, zakończone następującym wnioskiem:

Petycye gmin Dąbrówka morska, Grobli, Popędzany, Barczkowa, Wprzępi, Strzelec małych, Strzelec wielkich, Ujścia solnego i Cerekwi przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia sprawozdania.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Sodomora.

Przemawia p. Dumka.

Po zamnięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę Izba uchwala ten wniosek komisyi.

Następuje,

Sprawozdanie komisyi przemysłowej o wniosku pp. Battaglii i tow. dotyczącym projektu ustawy w przedmiocie organizacyi statystyki handlu zewnętrznego Galicyi.

Marszałek udziela głosu p. Oleśnickiemu.

P. Oleśnicki uprasza o usunięcie tej sprawy z porządku dziennego posiedzenia z powodu, że niektórzy posłowie nie mieli czasu do rozpatrzenia się w tem sprawozdaniu.

Marszałek usuwa tę sprawę z porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia z zastrzeżeniem, że umieści je na punkcie pierwszym najbliższego posiedzenia.

W Izbie nikt nie sprzeciwia się temu zarządzeniu Marszałka.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi przemysłowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie popierania przemysłu krajowego oraz o sprawozdaniu z czynności Departamentu II. Wydziału krajowego za czas od 1. maja 1908 do 30. lipca 1909, z wyłączeniem wszelkich praw, dotyczących szkolnictwa przemysłowego i handlowego.

Sprawozdawca p. Battaglia uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłu krajowego i dołączone do niego sprawozdanie krajowej Komisyi dla spraw przemysłowych, niemniej jak sprawozdanie z czynności Departamentu II. Wydziału krajowego za czas od 1. maja 1909 do 31. lipca 1909 — z wyjątkiem wszelkich spraw, dotyczących szkolnictwa przemysłowego i handlowego a tworzącycy przedmiot osobnych sprawozdań komisyjnych.

II. Sejm przeznacza z funduszu krajowego, począwszy od 1. stycznia 1909:

a) dla Instytutu popierania przemysłu w Krakowie po 7.500 K rocznie;

b) dla Muzeum technologicznego we Lwowie po 5.000 K rocznie — tytułem subwencyi krajowej na częściowe umorzenie i oprocentowanie pożyczek, zaciągniętych na budowę odnośnych budynków na pomieszczenie tych zakładów, a to aż do zupełnego ich umorzenia.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do pokrywania z funduszu krajowego, począwszy od 1. stycznia 1910, procentów i rat annuitowych od pożyczki w maksymalnej wysokości 70.000 K w gotówce, zaciągnąć się mającej przez Towarzystwo kapeluszników w Myślenicach na budowę warsztatu spółkowego.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do pokrywania z funduszu krajowego, począwszy od 1. stycznia 1910, procentów i rat annuitetowych od pożyczki 50.000 K w gotówce, zaciągnąć się mającej przez Towarzystwo kuśnierzy i białoskórników w Tyśmienicy, na częściowe pokrycie kosztów budynku dla wspólnej garbarni białoskórniczej i wspólnej pracowni kuśnierskiej w Tyśmienicy.

V. W razie przyczynienia się skarbu państwa kwotą 12.000 K na rzecz powstać mającej spółki tkackiej w Ludwikówce, Sejm upoważnia Wydział krajowy do pokrywania z funduszu krajowego, począwszy już od r. 1910, procentów i rat anuitetowych od pożyczki 10.000 K w gotówce, jaką gmina, względnie krajowy Związek przemysłowy zaciągnie celem wybudowania domu spółkowego w Ludwikówce.

VI. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby

a) z funduszów, przeznaczonych na popieranie wielkiego przemysłu, zapewnionemi zostałe: dotacya dla krajowego funduszu przemysłowego, odpowiadająca naszym potrzebom i świadczeniom kraju na cele przemysłu; niemniej jak poparcie badań nad warunkami rozwoju przemysłu oraz starań konkretnych o finansowanie przedsiębiorstw, względnie finansowe poparcie instytucyi, któraby dla tych celów powstała,

b) z funduszu, zbieranego z opłat za udzielanie tytułów dworskich (Hoftitelfaxfond), a przeznaczonego na popieranie przemysłu artystycznego w krajach koronnych monarchii, oddano do rozporządzenia Wydziału krajowego stałą roczną dotacyę, odpowiadającą rozmiarom i zaludnieniu naszego kraju,

c) obracał większe niż dotąd kwoty na popieranie rękodzieł w Galicyi, jużto w formie udzielania maszyn pomocniczych, jużto w formie pożyczek i subwencyi.

VII. Sejm, nie mogąc utaić przykrego zdziwnienia, że rezolucye sejmowe, uchwalone w sprawach, dla kraju doniosłych, nieraz albo wcale nie doczekują się odpowiedzi ze strony c. k. Rządu albo dopiero po upływie długiego czasu, wzywa c. k. Rząd z całą stanowczością, by bezwarunkowo i bezwarunkowo i bezwłocznie zmienił tę praktykę, nie opowiadającą duchowi konstytucyi.

VIII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by przez czynniki krajowe, powołane do reprezentowania kraju w Wiedniu, starał się usilnie i systematycznie o wykonywanie a przynajmniej o załatwianie rezolucyi sejmowych i w tym celu rezolucye te komunikował wspomnianym czynnikom.

IX. Sejm wzywa c. k. Rząd, by jak najrychlej przeniósł właściwość względem rozdawnictwa dostaw państwowych w obrębie Galicyi z władz centralnych na władze krajowe — w jak najszerszej mierze.

X. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by, traktując sprawy konkretnych inwestycyi gminnych lub powiatowych oraz zaciąganych na ten cel pożyczek, nakładał na reprezentacye gminne i powiatowe obowiązek dawania pierwszeństwa wytwórstwu krajowemu i pracy krajowej w rozdawnictwie dostaw i robót, dla tych inwestycyi potrzebnych, a to w ramach zasad, ustalonych znanym regulatywem, oraz by dopełnienie

tego obowiązku w każdym konkretnym wypadku ścisłej poddawał kontroli.

XI. Sejm wzywa c. k. Rząd, by zawczasu obmyślił i przygotował sposób zrównoważenia strat, na jakie i galicyjski przemysł wyrobu zapałek i zaangażowany w nim krajowy fundusz przemysłowy będzie narażony wskutek zakazu używania białego fosforu.

XII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by doprowadził do stałego porozumienia się i współdziałania w sprawach pomocy finansowej dla stowarzyszeń rękodzielniczych — z jednej strony swój własny aparat niemniej jak Komisyę krajową dla spraw przemysłowych, z drugiej c. k. Urząd dla popierania drobnego przemysłu oraz instytuty lwowski i krakowski, służące temu samemu celowi — to przez urządzanie stałych peryodycznych konferencyi.

XIII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by jeśli środki, którymi rozporządzać będzie krajowy fundusz przemysłowy w tym roku i następnym, okażą się niewystarczającymi na pokrycie zapotrzebowania pożyczkowego, starał się o zmianę układu, zawartego z Bankiem krajowym co do eskontu czwartego miliona, w tym kierunku, aby raty po 250.000 K, przypadające na lata 1911 i 1912, w części lub w całości — w miarę potrzeby — stały się płynnemiąjuż w roku 1910.

XIV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu. by w porozumieniu z Bankiem krajowym zbadał sprawę zabezpieczenia krajowemu funduszowi przemysłowemu znaczniejszych środków płynnych na akcyę pożyczkową na podkładzie przyszłych tego funduszu dotacyi — ewentualnie przez emisyę fundowanych na tych dotacyach obligacyi bankowych — i przedstawił Sejmowi w tym względzie wnioski przed końcem roku 1910.

XV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by zainicyował w Banku krajowym podwyższenie najwyższego wymiaru pożyczek gotówkowych na przedsiębiorstwa przemysłowe z 25% na 33% wartości nieruchomości wraz z urządzeniem maszynowem.

XVI. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by po zasięgnięciu opinii Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych rozpatrzył, czy części dotacyi. przeznaczanej co roku w bdżecie na bezzwrotne zasiłki na cele przemysłowe, nie należałoby rozdzielać między rękodzielników sposobem konkursów, rozpisywanych według pewnego systemu co do miejscowości i gałęzi.

XVII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by stanowczo i bezzwłocznie przystąpił do najdalej idącego uproszczenia i przyspieszenia toku czynności w biurze krajowej Komisyi dla spraw przemysłowych w myśl zeszłorocznego życzenia Sejmu i jeśliby w tym celu potrzebną była zmiana statutu Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych, zmianę taką po wysłuchaniu tejże Komisyi jaknajrychlej Sejmowi do uchwały przedstawił.

Celem zapewnienia stale szybkiego toku spraw przemysłowych bez uszczerbku dla gruntowności — Sejm uważa nietylko jak najdalej idące uproszczenie sposobu porozumiewania się Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych z departamentem II. Wydziału krajowego lecz także pomnożenia sił w tym departamencie za potrzebne.

XVIII. Sejm podwyższa dotacye budżetowe na rok 1910 na referenta statystycznego tudzież na badania, ankiety, publikacye statystyczne i pomoc kancelaryjną w rubryce XII. poz. 185 i 189 łącznie na 11.600 K.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następujące rezolucye:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby uzupełnił krajową komisyę przemysłową powołując w jej skład odpowiednią ilość członków z grona przemysłowców ruskiej narodowości".

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu ażeby w akcyi założenia krajowego Banku przemysłowego spowodował powołanie do współdziałania osób narodowości ruskiej ze sfer przemysłowych i finansowych".

Przemawia p. Halban.

Przemawia p. Makuch i stawia następującą rezolucyę:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu ażeby przeprowadził gruntowne studya w zakrasie domowego przemysłu a w szczególności w zakresie przemysłu tkackiego, kilimkarskiego, drzewnego, mosiężnictwa — rozpatrzył warunki jego rozwoju, obmyślił sposoby organizacyi i na najbliższej sesyi sejmowej przyszedł z odpowiednimi wnioskami".

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Na wezwanie Marszałka zapisani do głosu posłowie Hanczakowski, Dumka, Myroniuk-Zajaczuk oznajmiają, że przemawiać chcą za wnioskiem komisyi, zaś pp. Skwarko i Lewicki „przeciw" wnioskom komisyi.

Marszałek wzywa do wyboru mowców generalnych.

Przemawia generalny mowca „przeciw" wnioskom komisyi p. Lewicki.

Przemawia generalny mowca „za" wnioskami komisyi p. Hanczakowski.

Przemawia sprawozdawca p. Battaglia.

Przemawia p. Oleśnicki dla sprostowania faktów.

Sprawozdawca czyta:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłu krajowego i dołączone do niego sprawzdanie krajowej Komisyi dla spraw przemysłowych, niemniej jak sprawozdanie z czynności Departamentu II. Wydziału krajowego za czas od 1. maja 1908 do 31. lipca 1909 — z wyjątkiem wszelkich spraw, dotyczących szkolnictwa przemysłowego i handlowego a tworzących przedmiot osobnych sprawozdań komisyjnych.

Przemawia p. Skwarko i wnosi o odesłanie wniosku I. napowrót do komisyi.

Izba popiera ten wniosek p. Skwarki, następnie odrzuca, a oddzielnie uchwala wniosek I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

II. Sejm przeznacza z funduszu krajowego, począwszy od 1. stycznia 1909:

a) dla Instytutu popierania przemysłu w Krakowie po 7.500 K rocznie;

b) dla Muzeum technologicznego we Lwowie po 5.000 K rocznie — tytułem subwencyi krajowej na częściowe umorzenie i oprocentowanie pożyczek, zaciągniętych na budowę odnośnych budynków na pomieszczenie tych zakładów, a to aż do zupełnego ich umorzenia.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek II. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do pokrywania z funduszu krajowego, począwszy od 1. stycznia 1910, procentów i rat annuitetowych od pożyczki w maksymalnej wysokości 70.000 koron w gotówce, zaciągnąć się mającej przez Towarzystwo kapeluszników w Myślenicach na budowę warsztatu spółkowego.

Przemawia p. Skwarko i wnosi o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem III. komisyi.

Przemawia p. Oleśnicki.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Przemawia zapisany do głosu p. Skołyszewski.

Przemawia członek Wydziału kraj. p. Jahl.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Przemawia zapisany do głosu p. Stojałowski.

Marszałek dwukrotnie przerywa mowcy, i wzywa posłów. w szczególności p. Makucha, by nie przeszkadzał mowcy,

Przemawia dalej p. Stojałowski.

Przemawia p. Makuch w sprawie osobistej.

Marszałek udziela wyjaśnienia.

Przemawia p. Makuch.

Marszałek oznajmia, że nie udzielił głosu p. Makuchowi.

Przemawia sprawozdawca p. Battaglia.

Marszałek oznajmia, że wniosku p. Skwarki o przejście do porządku dziennego nie może w myśl regulaminu poddać pod głosowanie.

Izba uchwala wniosek III. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do pokrywania z funduszu krajowego, począwszy od 1. stycznia 1910 procentów i rat anuitetowych od pożyczki 50.000 K w gotówce, zaciągnąć się mającej przez Towarzystwo kuśnierzy i białoskórników w Tyśmienicy, na częściowe pokrycie kosztów budynku dla garbarni białoskórniczej i wspólnej pracowni kuśnierskiej w Tyśmienicy.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek IV. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

V. W razie przyczynienia się skarbu państwa kwotą 12.000 K na rzecz powstać mającej spółki tkackiej w Ludwikówce, Sejm upoważnia Wydział krajowy do pokrywania z funduszu krajowego, począwszy już od r. 1910, procentów i rat anuitetowych od pożyczki 10.000 K w gotówce; jaką gmina, względnie krajowy Związek przemysłowy zaciągnie celem wybudowania domu spółkowego w Ludwikówce.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek V. komisyi.

Marszałek oznajmia, że wnioski VI—IX. poda łącznie pod obrady Izby, w myśl § 53 regulaminu.

Sprawozdawca czyta:

VI. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby:

a) z funduszów, przeznaczonych na popieranie wielkiego przemysłu, zapewnionemi zostały: dotacya dla krajowego funduszu przemysłowego, odpowiadająca naszym potrzebom i świadczeniom kraju na celu przemysłu, niemniej jak poparcie badań nad warunkami rozwoju przemysłu oraz starań konkretnych o finansowanie przedsiębiorstw, względnie finansowe poparcie instytucyi. któraby dla tych celów powstała,

b) z funduszu, zbieranego z opłat za udzielanie tytułów dworskich (Hoftiteltaxfond), a przeznaczonego na popieranie przemysłu artystycznego w krajach koronnych monarchii, oddano do rozporządzenia Wydziału krajowego stałą roczną dotacyę, odpowiadającą rozmiarom i zaludnieniu naszego kraju,

c) obracał większe niż dotąd kwoty na popieranie rękodzieł w Galicyi, jużto

w formie udzielania maszyn pomocniczych, jużto w formie pożyczek i subwencyi.

VII. Sejm, nie mogąc utaić przykrego zdziwienia, że rezolucye sejmowe, uchwrlone w sprawach, dla kraju doniosłych, nieraz albo wcale nie doczekają się odpowiedzi ze strony c. k. Rządu albo dopiero po upływie długiego czasu, wzywa się c. k. Rząd z całą stanowczością, by bezwarunkowo i bezzwłocznie zmienił tę praktykę, nieodpowiadającą duchowi konstytucyi.

VIII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by przez czynniki krajowe, powołane do reprezentowania kraju w Wiedniu, starał się usilnie i systematycznie wykonywanie a przynajmniej o załatwianie rezolucyi sejmowych i w tym celu rezolucye te komunikował wspomnianym czynnikom.

IX. Sejm wzywa c. k. Rząd, by jak najrychlej przeniósł właściwość względem rozdawnictwa dostaw państwowych w obrębie Galicyi z władz centralnych na władze krajowe w jak najszerszej mierze.

Izba uchwala łącznie i bez rozprawy wnioski VI—IX. komisyi.

Marszałek oznajmia, że wnioski X—XVII. komisyi poda łącznie pod obrady Izby.

Sprawozdawca czyta:

X. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by, traktując sprawy konkretnych inwestycyi gminnych lub powiatowych oraz zaciąganych na ten cel pożyczek, nakładał na reprezentacye gminne i powiatowe obowiązek dawania pierwszeństwa wytwórstwu krajowemu i pracy krajowej w rozdawnictwie dostaw i robót, dla tych inwestycyi potrzebnych, a to w ramach zasad, ustalonych znanym regulatywem, oraz by dopełnienie tego obowiązku w każdym konkretnym wypadku ścisłej poddawał kontroli.

XI. Sejm wzywa c. k. Rząd, by zawczasu obmyślił i przygotował sposób zrównoważenia strat, na jakie galicyjski przemysł wyrobu zapałek i zaangażowany w nim krajowy fundusz przemysłowy będzie narażony wskutek zakazu używania białego fosforu.

XII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by doprowadził do stałego porozumiewania się i współdziałania w sprawach pomocy finansowej dla stowarzyszeń rękodzielniczych — z jednej strony swój własny aparat niemniej jak komisyę krajową dla spraw przemysłowych, z drugiej c. k. Urząd dla popierania drobnego przemysłu oraz instytuty lwowski i krakawski, służące temu samemu celowi — a to przez urządzanie stałych peryodycznych konferencyi.

XIII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by jeśli środki, którymi rozporządzać będzie krajowy fundusz przemysłowy w tym roku i następnym, okażą się niewystarczającymi na pokrycie zapotrzebowania pożyczkowego, starał się o zmianę układu, zawartego z Bankiem krajowym co do eskontu czwartego miliona, w tym kierunku, aby raty po 250.000 K, przypadające na lata 1911 i 1912. w części lub w całości — w miarę potrzeby — stały się płynnemi już w roku 1910.

XIV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by w porozumieniu z Bankiem krajowym zbadał sprawę zabezpieczenia krajowemu funduszowi przemysłowemu znaczniejszych środków płynnych na akcyę pożyczkową na podkładzie przyszłych tego funduszu dotacyi — ewentualnie przez emisyę fundowanych na tych dotacyach obligacyi bankowych — i przedstawił Sejmowi w tym względzie wnioski przed końcem roku 1910.

XV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by zainicyował w Banku krajowym podwyższenie najwyższego wymiaru pożyczek gotówkowych na przedsiębiorstwa przemysłowego z 25 na 33 procent wartości nieruchomości wraz z urządzeniem maszynowem.

XVI. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by po zasięgnięciu opinii Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych rozpatrzył, czy części dotacyi, przeznaczonej co roku w budżecie na bezzwrotne zasiłki na cele przemysłowe nie należałoby rozdzielać między rękodzielników sprosobem konkursów, rozpisywanych według pewnego systemu co do miejscowości i gałęzi.

XVII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by stanowczo i bezzwłocznie przystąpił do najdalej idącego uproszczenia i przyspieszenia toku czynności w biurze krajowej Komisyi dla spraw przemysłowych w myśl zeszłorocznego życzenia Sejmu i jeśliby w tym celu potrzebną była zmiana statutu Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych, zmianę taką po wysłuchaniu tejże Komisyi jak najrychlej Sejmowi do uchwały przedstawił.

Celem zapewnienia stale szybkiego toku spraw przemysłowych bez uszczerbku dla gruntowności — Sejm uważa nietylko jak najdalej idące uproszczenie sposobu porozumiewania się Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych z departamentem II. Wydziału krajowego, lecz także pomnożenia sił w tym departamencie za potrzebne.

Izba łącznie i bez rozprawy uchwala wniosek X—XVII.

Sprawozdawca czyta:

XVIII. Sejm podwyższa dotacye budżetowe na rok 1910 na referenta statystycznego tudzież na badania, ankiety publikacye statystyczne i pomoc kancelaryjną w rubryce XII. poz. 185 i 189 łącznie na 11.600 K.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek XVIII Komisyi.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Oleśnickiego:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu ażeby uzupełnił krajową Komisyę przemysłową powołując w jej skład odpowiednią ilość członków z grona przemysłowców ruskiej narodowości".

Izba popiera tę rezolucyę, a następnie Izba odrzuca rezolucyę powyższą posła Oleśnickiego 47 głosami przeciw 37.

Marszałek odczytuje następującą 2 rezolucyę p. Oleśnickiego:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu ażeby w akcyi założenia Krajowego Banku przemysłowego spowodował powołanie do współdziałania osób narodowości ruskiej z sfer przemysłowych i finansowych".

Izba popiera tę rezolucyę.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca tę rezolucyę p. Oleśnickiego.

Marszałek odczytuje rezolucyę posła Makucha, która opiewa:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przeprowadził gruntowne studya w zakresie domowego przemysłu a w szczególności w zakresie przemysłu tkaczego. kilimkarskiego, drzewnego, mosiężnictwa — rozpatrzył warunki jego rozwoju, obmyślił sposoby organizacyi i na najbliższej sesyi sejmowej przyszedł z odpowiednimi wnioskami".

Izba popiera tę rezolucyę.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Battaglia.

Izba uchwala tę rezolucyę p. Makucha.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie zmiany etatu krajowego biura kolejowego.

Sprawozdawca p. Skołyszewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie powiększenia etatu krajowego Biura kolejowego do wiadomości.

2. Dotychczasowy etat osób i płac rocznych krajowego Biura kolejowego Sejm powiększa o jedną posadę starszego inżyniera, o jedną posadę inżyniera pierwszej klasy, o jedną posadę inżyniera drugiej klasy i o trzy posady inżynierów-adjunktów z dodatkami aktywalnymi odpowiedniego stopnia.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1 i 2 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Głosowanie nad wnioskiem komisyi szkolnej w sprawie pragmatyki służbowej dla nauczycielstwa ludowego.

Marszałek oznajmia, że p. Skwarko wniósł poprawkę do wniosku komisyi a mianowicie tej treści:

„Wzywa się Radę szkolną krajową, aby do końca r. 1910 ułożyła pragmatykę służbową dla nauczycielstwa ludowego".

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Halbanowi.

Przemawia sprawozdawa poseł Halban.

Izba uchwala następujący wniosek komisyi:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby przystąpiła do ułożenia pragmatyki służbowej dla nauczycieli ludowych. W razie gdyby ułożenie pragmatyki w ramach obowiązujących ustaw okazało się niemożliwem, poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową przedłożył na najbliższej sesyi wnioski co do odpowienich zmian ustawowych.

Tem samem są załatwione petycye L. 1.600, 1.846 i 2.199.

Następnie w oddzielnem głosowaniu odrzuca Izba wniosek p. Skwarki po poprzedniem odczytaniu tego wniosku przez Marszałka w brzmieniu:

„Wzywa się Radę szkolną krajową aby do końca r. 1910 ułożyła pragmatykę służbową, dla nauczycielstwa ludowego".

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosków nagłych.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

posła Jana Bisa i tow. w sprawie udzielenia pożyczki bezprocentowej na 10 lat członkom gminy Sarzyna w powiecie Łańcut.

Wysoki Sejmie!

Dnia 12. sierpnia 1909 o godzinie 3-ciej popołudniu z niewiadomej przyczyny wybuchł ogień i obrócił 116 domów mieszkalnych i 234 stajen i stodół razem 350 budynków gospodarczych w pierzynę.

Wszyscy pogorzelcy są rolnikami i wszystkie plony zebrane z gruntów zwiezione do stodół i gumien zostały razem z budynkami spalone; nieszczęśliwym rodzinom nie pozostało na jeden bochenek chleba i nie są w stanie i nie

mają czem obsiać swych gruntów, ani też wyżywić swych rodzin — grozi im głód i nędza.

Wobec czego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby bezzwłocznie udzielił pożyczki bezprocentowej na 10 lat nieszczęśliwym pogorzelcom z gminy Sarzyna w powiecie Łańcut.

Wnioskodawca:
Jan Bis w. r.

Stapiński, Krężel, Cieluch, Bojko, Jampolski, Witos, Myjak, Kędzior, Stefczyk, Styła, Sandulak, Skołyszewski, Lewakowski.

P. Bis uzasadnia nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość, a oddzielnie przekazanie tego wniosku p. Bisa komisyi budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

p. Oleśnickiego i tow. w sprawie przyznania zapomogi dla pogorzelców gminy Tytownica (pow. stryjski).

W dniach 18. i 19. lipca 1909 nawiedził silny ogień biedną górską wieś Tytownice pow. stryjskiego i zniszczył w tej wsi 8 zagród do szczętu.

Popalili się: Andrzej Dziadzyn, Mikołaj Kuszczyszyn, Jan Hawrylak, Jan Rawlinko, Teodor Sołowij, Teodor Rawlinko, Stefan Melnyk i Tymko Sołowij. Zostali oni bez dachu i środków do życia, bo ogień zniszczył nie tylko budynki ale wszystkie ruchomości i odzież.

Z powodu tak ciężkiego a wyjątkowego nieszczęścia wnoszą podpisani:

Wsoki Sejm raczy uchwalić z funduszów krajowych powyższym pogorzelcom odpowiednią zapomogę.

Wnioskodawca:
Oleśnicki w. r.

T. Staruch, A. Staruch, Lewicki, Korol, Hanczakowski, Kiweluk, Sodomora, Dumka, Skwarko, Makuch, Sandulak, Kurowiec, Winniczuk, Myroniuk-Zajaczuk.

P. Oleśnicki uzasadnia nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość, a oddzialnie przekazanie tego wniosku negłego komisyi budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

p. Lewickiego i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzelców miasteczka Knihynicze.

Dnia 28. sierpnia 1909 zniszczył ogień w miasteczku Knihynicze 21 zagród gospodarskich razem ze wszystkimi płodami ziemnemi i narzędziami gospodarskiemi. Z powodu wielkiej posuchy i z przyczyny, że zboże było już zwiezione do domu, ratunek był niemożliwy. Pogorzelcy byli wprawdzie ubezpieczeni, jednak na nizką cenę i to tylko co do budynków.

Ogólna szkoda wynosi około 70.000 Koron, a otrzymali z ubezpieczenia tylko 17.000 Koron.

Pogorzelcy znajdują się teraz w ostatniej nędzy, bo zastali bez dachu i nie mają ani siebie, ani też bydła czem wyżywić.

Z tej przyczyny wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dla pogorzelców miasteczka Knihynicze pow.

rohatyńskiego, zapomogę z krajowych funduszów w sumie 5.000 K.

Lwow, dnia 5. października 1909.

Wnioskodawca:
Lewicki w. r.

Kiweluk, Kurowiec, Oleśnicki, Dumka, Sodomora, Sandulak, A. Staruch, Skwarko T. Staruch, Makuch, Hanczakowski, Tracz, Winniczuki, Senyk.

Przemawia p. Lewicki uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość, a oddzielnie przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

posła Korola i tow. o udzielenie zapomogi pogorzelcom gminy Tuczapy, powiatu jaworowskiego.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom gminy Tuczapy pow. jaworowskiego udziela się z funduszów krajowych bezpowrotną zapomogę w kwocie 2.000 K.

Pod względem formalnym wnoszę na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej z poleceniem zdać sprawę ustą do 3 dni.

Lwów, dnia 6. października 1909.

Wnioskodawca:
Korol w. r.

Lewicki, Krynicki, Hanczakowski, Kołpaczkiewicz, Dumka, Makuch, Winniczuk, Sandaluk, Sodomora, A. Staruch, Tracz, Krysowaty, Oleśnicki, Skwarko, Kurowiec, T. Staruch.

P. Korol uzasadnia nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość, a oddzielnie przekazanie tego wiosku nagłego komisyi budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y.

p. Senyka i tow. w sprawie udzielenia wydatnej zapomogi dla pogorzelców wsi Niemiacz powiat Brody.

Dnia 27. września 1909 wybuchł we wzi Niemiacz pow. Brody pożar w tym czasie, gdy wszyscy iudzie byli w cerkwi na mszy.

Popaliło się gospodarzy. W ogniu tym spaliły się nie tylko budynki i wszystkie płody ziemne, jak zboże, pasza i narzędzia rolnicze, ale spaliła się wszystka odzież i bielizna. Pogorzelcy w liczbie 8 — z tego tylko jeden na bardzo nizką sumę ubezpieczony — zostali bez kawałka chleba, bez ziarna na zasiew i bez paszy na wyzimowanie inwentarza — z odzieży zostało im to tylko, co na sobie.

W załączniku przedkładam instancyę tych 8 gospodarzy, potwierdzoną przez Zwierzchność gminną i miejscowy Urząd parafialny.

Z powodu wyżej naprowadzonych okoliczności podpisani wnoszą, do Wysokiego Sejmu następujący nagły wniosek:

Pogorzelcom gminy Niemiacz, pow. Brody raczy Wysoki Sejm udzielić wydatniejszej bezpowrotnej zapomogi z funduszów krajowych w celu odbudowania budynków i na kupienie ziarna na zasiewy.

Wnioskodawca:
Senyk w. r.

Kurowiec, Korol, Oleśnicki, Dudykiewicz, Winniczuk, Hanczakowski, Tracz, Kołpaczkiewicz, Myroniuk - Zajaczuk, Makuch, Skwarko, Sodomora, Dumka, Sandaluk, Krynicki.

P. Senyk uzasadnia nagłość tego wniosku, a pod wzhlędem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość a oddzielnie przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

p. Senyka i tow. w sprawie pogorzelców miasteczka Żydaczowa.

Dnia 6. października zniszczył pożar w Żydaczowie 68 budynków gospodarskich i mieszkalnych razem z całą krescensyą. Pogorzelcy pozostali bez dachu nad głową, bez środków do życia dla siebie i dla inwentarza. Szkoda wynosi około 120.000 K.

Z powodu tego proszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dla pogorzelców miasteczka Żydaczowa, którzy utracili przy pożarze 6. października 1909 cały swój mąjątek, wydatną sumę, w celu poratowania ich w tem nieszczęściu.

Wnioskodawca:
Senyk.

Dumka, Sodora, A. Staruch, Hanczakowski, Korol, Myroniuk - Zajaczuk, Ptak, Makuch, Oleśnicki, Sandulak, Dudykiewicz, Kołpaczkiewicz, Krysowaty, Winniczuk, Skwarko.

P. Senyk uzasadnia nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Przemawia p. Oleśnicki.

Po zamknięciu rozprawy Izba uchwala nagłość, a oddzielnie przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

posła Jana Cielucha i tow. w sprawie klęski elementarnej, spowodowanej gradobiciem w powiecie Grybowskim na dniu 3. sierpnia i 19. września 1909.

Wysoki Sejmie!

W dniu 3. sierpnia o godzinie 12-tej w południe powstała niebywała burza gradowa w powiecie grybowskim.

Przechodząc pasem zniszczyła doszczętnie wszystko, a grad dochodził do 800 gram. wagi. Wielkiem szczęściem było, że działo się to w południowej porze, gdy ludzie i bydło ściągnięto z pól do domów, bo na wypadek pozostania ich w polu z powooowałby grad wypadki śmierci, co dowodem jest, że wszystka dzika zwierzyna wybitą została.

Taka sama burza gradowa połączona z ulewą nawiedziła tenże powiat w dniu 19. września 1909, niszcząc resztki niedobitków z 3. sierpnia, a zasiewy ozime spłukała razem z ziemią, nie zostawiając tylko pddglebie.

Wprawdzie na doniesienie Wysokiemu c. k. Namiestnictwu o rozmiarach klęski z dnia 3. sierpnia, przeznaczyło kwotę 4.000 K., jednak to jest niczem wobec takiej klęski, a tembardziej, że jak mi gminy donoszą, zapomoga ta niesumiennie przez Starostwo w Grybowie rozdzieloną była.

Lud tego powiatu w strasznej jest rozpaczy, czekając z góry ratunku, bo przez 4. przedtem po sobie następujące lata ucierpiał wiele pod względem klęsk elementarnych, ciesząc się nadzieją lepszej przyszłości, która go i tego roku tak strasznie zawiodła.

To też występując w imieniu tejże ludności, proszę:

Wysoki Sejm raczy łaskawie przyznać na natychmiastowy ratunek dla

tego powiatu, znaczniejszą kwotę, któraby dała możność egxysteecyi przez udzielenie pożyczki bezprocentowej, otrąb dla bydła, a ze względu na spóźnioną porę jesienną, zboża na zasiewy wiosenne.

Wnioskodawca:
Jan Cieluch.

Bernadzikowski, Stapiński, Stojałowski, Skołyszewski, Wasung, Zamoyski, Lewakowski, Styła, Witos, Stefczyk, Ptak, Myjak, Cipser, Krężel, Jedynak, Jampolski, Szwed.

P. Cieluch uzasadnia nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość a oddzielnie przekazanie tego wniosku nagłego komisyi buożetowej.

Marszałek oznajmia, że z powodu braku kompletu nie może przystąpić do załatwienia pozostałych jeszcze trzech wniosków nagłych.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 9. października 1909 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 20 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Zacharyasz Skwarko w. r.

Protokół

50. posiedzenia, I. Sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 9. października 1909.

Początek posiedzenia o godzinie 10. minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 143.

Ze strony Rządu: Radca dworu Jan Czeżowski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 48. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 49. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyi wniesionych po dzień 9. października 1909 r., które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls. 1778, 1796—1810, 1831—1835, 1839, 1847—1849, 1854.

Komisyi szkolnej Ls. 1811—1818, 1853.

Komisyi gminnej Ls. 1826.

Komisyi administracyjnej Ls. 1819, 1821, 1822, 1837, 1838, 1850, 1851.

Komisyi gosp. kraj. Ls. 1820, 1823, 1824, 1833.

Komisyi drogowej Ls. 1836.

Komisyi kolejowej Ls. 1825.

Komisyi sanitarnej Ls. 1852.

Komisyi wodnej Ls. 1840, 1841.

Komisyi reformy wyborczej Ls. 1830—1832.

Po odczytaniu petycyi Ls. 1817 Stetkiewicz Katarzyny, wdowy po nauczycielu o podwyższenie pensyi, przemawia p. Skwarko popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 1825 gminy Wiśnicz nowy w sprawie budowy kolei z Bochni do Gorlic, przemawia p. Górski popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz pp. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k n a g ł y

Zważywszy, że w ostatnich czasach mnożą się wypadki, z których władze skarbowe w Galicyi niesłusznie pozbawiają stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze ulg podatkowych, przewidzianych w ustawie podatkowej z r. 1896, zważywszy, że praktyka tego rodzaju może łatwo wejść w system, a w takim razie może poważnie zagrażać nie tylko rozwojowi ale i podstawom bytu wspomnianych stowarzyszeń.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w ramach obowiązujących ustaw wydał właściwym organom skarbowym wskazówki, mające na celu sprawiedliwe stosowanie ustaw podatkowych do stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, a przedewszystkiem aby zarządził powstrzymanie w konkretnych wypadkach kroków egzekucyjnych aż do zasadniczego rozstrzygnięcia.

Wnioskodawca:
Adam.

Loewenstein, E. Michałowski, ks. Pastor, dr. Sobolewski, dr. Tertil, Jampolski, Kleski, Maryewski, Baudrowski, Landau, Jabłoński, St. hr. Badeni, Rittel, Merunowicz, Halban.

W n i o s e k

w sprawie połączenia linii kolejowej Lwów-Podhajce z linią Stanisławów-Husiatyn w stacyi Buczacz.

Przed kilku dniami oddaną została do użytku publicznego linia kolejowa Lwów-Przemyślany-Brzeżany-Podhajce.

Byłoby sprzecznem z zasadniczemi pojęciami dobrze zrozumiałej polityki kolejowej, gdyby ta linia miała i nadal pozostać „ślepą“ i nie otrzymała w najbliższej przyszłości połączenia z siecią dróg żelaznych w kraju, a mianowicie z szlakiem kolei państwowych Stanisławów-Husiatyn.

Połączenia tego domaga się z jednej strony interes gospodarczy jednej z najludniejszych i najżyźniejszych okolic kraju, z drugiej zaś strony interes finansowy skarbu państwa, jako gwarantującego dochody linii lwowsko-podhajeckiej.

Szlak kolejowy Podhajce - Buczacz obsługiwałby dwa miasta powiatowe i blizko 30 gmin katastralnych; obszar ciążenia tej linii okrągło 49.000 hektarów z 50.000 mieszkańców, a sfera atrakcyjna objęłaby 23 stacyj położonych na szlakach: Monasterzyska - Wygnanka, Wygnanka-Iwanie puste, Teresin-Skała i Czortków-Zaleszczyki.

Obecna odległość Buczacza od Lwowa przez Stanisławów wynosi 215 km., w razie wybudowania proponowanej linii odległość ta zmniejszy się o 45 km. co pociągnie za sobą obniżenie ceny biletów kolejowych za przejazd z Buczacza do Lwowa o 18%, kosztów przewozu zboża o 15%, a bydła nawet o 16%. A właśnie miasto Buczacz jest dziś obok Tarnopola głównem centrum handlu zbożem, spirytusem, drzewem i bydłem na galicyjskiem Podolu; ułatwienie połączenia ze stolicą kraju będzie potężną dźwignią rozwijającego się ruchu handlowego, dla zapewnienia temu miastu należytego rozwoju staje się to połączenie postulatem pierwszorzędnym, niemal koniecznością.

Dopiero po uzyskaniu połączenia z linią kolei transwersalnej, stanie się li-

nia Lwów-Podhajce rzeczywiście rentowną, ponieważ własny jej obszar ciążenia i ruch osobowy i towarowy z tego obszaru przyrośnie o 26%, a oprócz tego uzyska ta kolej znaczny ruch tranzytowy: podczas gdy kapitał zakładowy całej linii obniży się o 25.000 K. na kilometrze, czyli o mniej więcej 17%.

Wreszcie należy jeszcze podnieść, że połączenie Podhajec z Buczaczem nie przedstawia żadnych większych trudności technicznych, tak że koszta budowy kolei byłyby stosunkowo niewysokie.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby gwarantowaną przez Państwo linię kolejową Lwów-Podhajce przedłużył do Buczacza dla połączenia jej z koleją tranwersalną Stanisławów-Husiatyn.

Wnioskodawca:
Stanisław Henryk Badeni w. r.

Laskowski, Wł. Wiktor, Czaykowski, Urbański, St. Mycielski, Michałowski, Wereszczyński, Gołuchowski, J. Korytowski, Sodomora, Loewenstein, Starzyński, Głąbiński, J. Brunicki, Sapieha, Piniński.

Interpelacya.

posła Styły i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego w sprawie budowy poczekalni na kolei Trzebinia Skawce w gminie Woźniki.

Na kolei Trzebinia Skawce w gminie Woźniki utworzono przystanek osobowy, którego znaczna okolica koniecznie wymagała, gdyż ruch z okolicznych, gęsto zaludnionych wiosek coraz bardziej wzrasta, przeto niezawodnie konieczną rzeczą stała się potrzeba wybudowania poczekalni dla osób czekających na pociąg, który bardzo często opóźnia się nawet o 3 kwadranse.

Ludność wiejska, nie znając dokładnie czasu odjazdu pociągów, musi stać całemi godzinami na otwartem powietrzu, narażoną bywa na wichry i śnieżyce zimy i ulewy, przeziębiając się często z powodu atmosfery i narażając na szwank swoje zdrowie.

Najlepszym tego dowodem jest uzasadnione żądanie gmin Woźniki, Zygodowie, Bachowice, Grodzisko, które to gminy wniosły wspólną prośbę do Wysokiego Wydziału krajowego, tak w interesie ludności swojej jak również i w interesie kolei.

Podpisani zapytują Wysoki Wydział krajowy kiedy przystąpi do wybudowania poczekalni w Woźnikach.

Interpelant:
Antoni Styła.

Stapiński, Sodomora, Sandulak, Jampolski, Bis, Długosz, Skwarko, Bojko, Witos, Dumka, Ptak, Cieluch, Krężel, Stefczyk, Długosz.

Interpelacya

posła Jana Cieluch i tow. do Wydziału krajowego.

Od 10 lat stara się powiat grybowski o wybudowanie drogi z Grybowa do Krynicy względnie Krzyżówki przez Florynkę, Polany i Berest, funduszami kraju, państwa i powiatu, ważnej nietylko dla niego, ale i dla Zakładu zdrojowego w Krynicy, domenów przy niej leżących oraz osób jadących przez Grybów do Krynicy, zmuszonych obecnie odbywać drogę 97 klm. koleją, przez Nowy Sącz, Muszynę, podczas gdy z wybudowaniu rzeczonej drogi, odległość Krynicy od Grybowa wynosić będzie zaledwie 27 klm.

Do 1898 r. zbudowano część tej drogi w dwóch niełączących się ze sobą kawałkach, a resztę prowadzić mającą na 11 klm. przez gminy Florynka, Berest do Krzyżówki, pozostawiono nietkniętą i dopiero w r. 1903 po energicznych zabiegach, skorotrasa i kosztorys budowy zostały ostatecznie ustalone i u-

zyskano subwencye z funduszów państwowych, poruczył Wydział krajowy budowę tej drogi Wydziałowi powiatowemu w Grybowie, który wybudował dalszą jej część przez Florynkę do Polan na długość $3^1/_2$ klm.

Pozostaje więc jeszcze do wybudowania droga od Polan przez Berest do Krzyżówki długości $7^1/_2$ klm., a budowę tę objął Wydział krajowy do wykonania własnemi swemi siłami, lecz niestety nic zgoła tu nie robi.

Wobec tego zapytują podpisani Wydział krajowy:

1) Jaki jest powód nieprowadzenia dalszych robót około budowy tej drogi?

2) Czy Wydział krajowy poczynił potrzebne kroki celem usunięcia zachodzących ewentualnie przeszkód co do rzeczonej budowy?

3) Kiedy można się spodziewać przystąpienia do dalszej bugowy i ukończenia w mowie będącej drogi.

Interpelant:
Cieluch.

Witos, Ptak, Krężel, Bis, Styła, Żardecki, Stapiński, Jampolski, Kędzior, Stefczyk, Bojko, Skołyszewski, Wasung, Długosz, Cipser, Lewakowski.

Interpelacya

posła Bisa i tow. do c. k. Rządu w sprawie zniesienia kulczyków świńskich w gminie Nowosielcu i w Jeżowem w powiecie niżańskim.

Gmina Nowosielec jak i Jeżowe są oddalone od granicy mokrej przeszło 12. kilometrów i nie powinny należeć do rzędu tych gmin, w których zaprowadzono kulczykowanie. W ostatecznym razie możnaby obsadzić oglądacza w Jeżowem jedynie na przysiółku zwanym Pikułami, który obejmuje 55 numerów domu i najwięcej zbliża się ku granicy rosyjskiej.

Jedna i druga gmina leżą na gruntach piaszczystych nieurodzajnych z jednej strony bieda nęka mieszkańców tych gmin, z drugiej strony podatki wygórowane wyciągają ostatni grosz i to pożyczony a reszty dokonują kulczyki.

Wobec tego zapytują podpisani czy skłonny jest c. k. Rząd przystąpić do zniesienia kulczykowania nierogacizny w wyżej podanych gminach.

Interpelant:
Jan Bis.

Wasung, Długosz, Bojko, Witos, Krężel Cieluch, Ptak, Myjak, Skołyszewski, Stapiński, Bernadzikowski, Lewakowski, Cipser, Stefczyk.

Wniosek nagły

posła Skwarki i tow. w sprawie ruskich napisów na i we wszystkich budynkach publicznych urzędów we wschodniej Galicyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa Rząd, ażeby w jak najkrótszym czasie zaprowadził napisy w ruskim języku na wszystkich budynkach publicznych urzędów we wschodniej Galicyi tak zewnątrz jak i wewnątrz mających oryentować strony w sprawie przeznaczenia dotyczących budynków, jak również pojedynczych departamentów, oddziałów, kancelaryj urzędowych, biur i t. p w dotyczących budynkach pomieszczonych.

Wnioskodawca:
Skwarko.

Lewicki, Makuch, Sandulak, Korol, Oleśnicki, Tracz, Hanczakowski, Myroniuk-Zajaczuk, Kurowiec, T. Staruch, A. Staruch, Dumka, Sodomora, Krynicki.

Wniosek nagły

p. Winniczuka i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzelców gminy Jamnica, pow. stanisławowskiego.

Dnia 5. października 1909, w samo południe, gdy ludzie byli przy robocie

w polu, we wsi Jamnica powstał ogień i zniszył 23 gospodarstw wraz ze wszystkiemi płodami, które już z pola były powożone, tak, że ludzie nic mogli nawet nic z odzieży uratować, bo jak już powiedziano nie było ich w domu.

Nad 50 rodzin zostało bez dachu, bez pożywienia i bez odzieży i bez kawałka chleba, tylko gdzie niektórym pozostały ziemniaki w polu, które nie były wykopane, bo te, które były pozwożone, wkońcu także uległy pożarowi.

Z powodu tego wielkiego nieszczęścia, które nawiedziło mieszkańców gminy Jamnica, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uznać sprawę za nagłą i uchwalić zarazem dla pogorzelców gminy Jamnica, pow. stanisławowskiego zapomogę w wysokości 5.000 K.

Wnioskodawca:
Winniczuk.

Krynicki, Senyk, Oleśnicki, Korol, Hanczakowski, Lewicki, A. Staruch, T. Staruch, Dumka, Tracz, Kurowiec, Skwarko, Myroniuk-Zajaczuk, Sodomora, Sandulak, Makuch, Krysowaty.

Interpelacya

do Wysokiego c. k. Rządu p. Sandulaka i tow. w sprawie wyborów gminnych we wsi Ilińcach, pow. śniatyńskiego.

Jeszcze w dniach 16. i 17. września 1908 odbyły się wybory do Rady gminnej we wsi Ilińcach pod nadzorem c. k. komisarza starostwa Żółkiewicza. Pomimo tego, że wybory odbyły się prawidłowo, a że niezadowolona klika wniosła protest przeciw wyborom i karne wniesienie do Prokuratoryi przez mniemane pogróżki, niebezpieczne podczas wyborów, c. k. Prokuratorya już dawno zastanowiła o tem dochodzenia z braku dowodów, protest wniesiony mimo tego, że bezpodstawny do dzisiaj nie połagodzony i stara Rada gminna urzęduje dalej po swojemu ze szkodą dla ogółu tej gminy.

Z tego powodu zapytujemy c. k. Rząd:

1) Czy długo jeszcze trzeba mieszkańcom gminy w Ilińcach znosić bezprawną gospodarkę Rady gminnej?

2) Kiedy już raz doczekają się mieszkańcy gminy Iliniec ostatniego połagodzenia protestu przez jego odrzucenie a w ten sposób dania możności, żeby prawidłowo wybrana Rada gminna zarządzała gminą?

Interpelant:
Sandulak.

Lewicki, Makuch, Korol, Tracz, Skwarko, Oleśnicki, Myroniuk-Zajaczuk, Krysowaty, Dumka, Winniczuk, T. Staruch, A. Staruch, Kiweluk, Sodomora, Kurowiec.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek udziela głosu p. Pinińskiemu.

Przemawia p. Piniński i wnosi, aby wobec ukończenia prac nad budżetem w komisyi budżetowej wszystkie petycye, które dziś odczytano i które będą wniesione a budżet obciążają przekazano Wydziałowi krajowemu.

Izba bez rozprawy uchwala ten formalny wniosek p. Pinińskiego.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przyzwolenia Radzie powiatowej w Brzeżanach za zaciągnięcie pożyczki 500.000 K.

P. Jahl w zastępstwie sprawozdawcy p. Onyszkiewicza wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi gminnej.

Przemawia p. Makuch i wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

P. Jahl zgadza się na odesłanie tego sprawozdania do komisyi administracyjnej.

Izba po zamknięciu rozprawy uchwala bez rozprawy wniosek formalny p. Makucha o odesłanie tego przedłożenia do komisyi administracyjnej.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Schätzla i tow. względem ustawy o powołaniu „krajowego Biura pośrednictwa parcelacyjnego".

Przemawia p. Schätzel uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi dla reform agrarnych.

Przemawia p. Lewicki wnosząc o odesłanie tego wniosku do komisyi bankowej.

Przemawia p. Schätzel i zgadza się na odesłanie tego wniosku do komisyi bankowej.

Izba po zamknięciu rozprawy uchwala powyższy wniosek formalny o przekazanie tego wniosku komisyi bankowej.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Schätzla i tow. względem zmiany statutu Banku krajowego, wprowadzającej obok istniejących oddziałów Banku krajowego, nowy „Oddział kredytu parcelacyjnego".

Przemawia p. Schätzel uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi bankowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Lewickiego i tow. w sprawie zmiany § 13. ordynacyi wyborczej gminnej z 12. sierpnia 1866. Dz. u. k. Nr. 19.

Przemawia p. Lewicki uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi gminnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi przemysłowej o wniosku p. Battaglii i tow., dotyczącym projektu ustawy w przedmiocie organizacyi statystyki handlu zewnętrznego Galicyi.

Sprawozdawca p. Adam uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi, sprostowawszy poprzednio pomyłkę druku, a mianowicie w § 8 ustawy w pierwszym wstępie, zamiast: „§ 4" ma być „§ 5", a w ustępie drugim zamiast „§ 5" ma być „§ 6".

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną ustawę:

U s t a w a

z dnia . . . . . w przedmiocie organizacyi statystyki handlu zewnętrznego Galicyi.

Za zgodą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§ 1.

Wszelkie przesyłki towarów, przychodzące do Galicyi z poza granic kraju drogami żelaznemi, pocztą oraz przedsiębiorstwami żeglugi parowej, niemniej jak wszelkie przesyłki towarów, nadawane w ten sposób w Galicyi z przeznaczeniem do miejscowości pozagalicyjskich, muszą być zaopatrzone w deklaracyę statystyczną, wystawioną na przepisanym w drodze rozporządzenia formularzu a zawierającą:

a) nazwę miejscowości nadawczej,

b) nazwę kraju, w którym przedmiot przedmiot przesyłki wyprodukowano,

c) nazwę miejscowości odbiorczej,

d) nazwę kraju, w którym przedmiot przesyłki ma być użytym lub zużytym,

e) dokładne oznaczenie przedmiotu przesyłki nazwami gatunkowemi i określeniami jakościowemi, niemniej jak ilościami według poszczególnych gatunków,

f) podanie wagi przesyłki,

g) o ile przesyłka w obrębie Galicyi podlegała ocleniu, pozycye taryfy cłowej, na których podstawie nastąpiło oclenie,

h) datę wystawienia.

§ 2.

Pewne kategorye przesyłek, nie mające istotnego znaczenia dla statystyki handlu zewnętrznego, mogą być wyjątkowo zwolnione od obowiązku wystawienia deklaracyi statystycznej. Szczegółowe przepisy w tym względzie wydane będą w drodze rozporządzenia.

§ 3.

Obowiązek wystawienia deklaracyi statystycznej cięży na nadawcy przesyłki, o ile przesyłkę nadaje się w obrębie Galicyi, a zresztą na jej odbiorcy, o ile przesyłka, przeznaczona do Galicyi nie została zaopatrzona w taką deklaracyę przez pozagalicyjskiego nadawcę.

§ 4.

Przedsiębiorstwa dróg żelaznych, poczt i żeglugi parowej w obrębie Galicyi obowiązane są nie przyjmować, względnie nie wydawać przesyłek, niezaopatrzonych w dokładnie wypełnioną deklaracyę statystyczną w myśl powyższych przepisów.

Na przedsiębiorstwach tych cięży obowiązek zbierania wspomnianych deklaracyi i przesyłania ich biuru statystycznemu krajowej komisyi dla spraw przemysłowych w terminach, które oznaczy rozporządzenie.

§ 5.

Dla wszelkich przesyłek towarów wchodzących w granice Galicyi z poza granic monarchii w sposób inny, jak określony w § 1., a więc drogą kołową lub wodną, jednak nie zapomocą żeglugi parowej, deklaracye statystyczne będą wypełnione przez c. k. Urzędy cłowe, dokonujące odprawy cłowej.

Na Urzędach tych cięży również obowiązek zbierania i przesyłania deklaracyi w sposób, określony w drugim paragrafu 4.

§ 6.

Krajowa komisya dla spraw przemysłowych zorganizuje przy pomocy korporacyi gospodarczych ustawowych i dobrowolnych za zatwierdzeniem Wydziału krajowego komisyę znawców dla oznaczenia wartości handlowych dla przesyłek objętych wspomnianemi deklaracyami statystycznemi, a wyniki wszystkich objętych tą ustawą zabiegów statystycznych uczyni przedmiotem stałych peryodycznych publikacyi.

§ 7.

Celem pokrycia kosztów druku formularzy na deklaracye statystyczne, oraz kosztów opracowania i publikowania zebranego materyału, może być pobierana od osób obowiązanych do wystawienia deklaracyi statystycznej opłata statystyczna, a to za każdą przesyłkę deklarowaną z wyjątkiem przesyłek pocztowych — w wysokości 10 halerzy lub niższej, ustalonej rozporządzeniem wykonawczem po wysłuchaniu galicyjskich Izb handlowych i przemysłowych. Resztę wspomnianych kosztów ponosi fundusz

krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

§ 8.

Organom władz skarbowych wzbroniony jest wgląd w deklaracye statystyczne z wyjątkiem wynikającym z § 5. tej ustawy.

Wszelkie organy władz oraz przedsiębiorstw przewozowych, niemniej jak organy krajowej komisyi dla spraw przemysłowych oraz i znawcy powołani na podstawie § 6. obowiązani są do ścisłego zachowywania tajemnicy względem treści deklaracyi statystycznych.

§ 9.

Rozporządzenie wykonawcze do tej ustawy wyda c. k. Namiestnictwo za zgodą i w porozumieniu z Wydziałem krajowym Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, oraz w porozumieniu z c. k. Dyrekcyami kolei państwowych we Lwowie, Krakowie i Stanisławowie, tudzież z c. k. Dyrekcyą kolei północnej, z c. k. Dyrekcyą poczt i telegrafów we Lwowie, wreszcie z c. k. krajową Dyrekcyą skarbu we Lwowie.

§ 10.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie 1. stycznia 1911 roku.

§ 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, handlu, rolnictwa, kolei żelaznych i skarbu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną,

Przemawia p. Lewicki i wnosi o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem komisyi.

Przemawia p. Hanczakowski i wnosi na wypadek odrzucenia wniosku o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem komisyi o zwrócenie sprawozdania napowrót do komisyi.

Przemawia p. Battaglia.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu posłów a mianowicie „za“ wnioskiem komisyi pp. Kolischera, Maissa, Tertila i Maryewskiego, oraz „przeciw“ wnioskowi komisyi pp. Oleśnickiego, Kurowca, Skwarkę, Makucha Sodomorę i Korola do wyboru mowców generalnych.

Przemawia generalny mowca „przeciw“ wnioskowi komisyi p. Oleśnicki.

Przemawia generalny mowca „za“ wnioskiem komisyi p. Kolischer.

Przemawia sprawozdawca p. Adam.

Przemawia p. Korol dla sprostowania faktów.

Marszałek przerywa mowcy, wzywając go, by do sprostowania faktów nie wciągał „Słowa Polskiego“.

Przemawia dalej p. Korol dla sprostowania faktów.

Przemawia p. Oleśnicki i uprasza Marszałka, by przy uchwalaniu tej ustawy zastosowane były postanowienia § 38 statutu krajowego, z powodu, że ustawa ta zmienia statut krajowy.

Przemawia p. Korol i oznajmia, że posłowie należący do klubu ruskiego nie będą obecni przy głosowaniu nadtą ustawą.

Marszałek oznajmia, że zdaniem jego ustawa powyższa nie zmienia statutu krajowego, wobec czego stosowanie przy jej uchwalaniu kwalifikowanej większości wymaganej w myśl § 38 statutu i § 37 regulaminu sejmowego nie jest potrzebne.

Izba odrzuca wniosek p. Lewickiego o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem komisyi, następnie oddzielnie odrzuca wniosek p. Hancza-

kowskiego o zwrócenie tego sprawozdania komisyi przemysłowej.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

§ 1.

Wszelkie przesyłki towarów, przychodzące do Galicyi z poza granic kraju drogami żelaznemi, pocztą oraz przedsiębiorstwami żeglugi parowej, niemniej jak wszelkie przesyłki towarów, nadawane w ten sam sposób w Galicyi z przeznaczeniem do miejscowości pozagalicyjskich, muszą być zaopatrzone w deklaracyę statystyczną, wystawioną na przepisanym w drodze rozporządzenia formularzu a zawierającą:

a) nazwę miejscowości nadawczej,

b) nazwę kraju, w którym przedmiot przesyłki wyprodukowano,

c) nazwę miejscowości odbiorczej,

d) nazwę kraju, w którym przedmiot przesyłki ma być użytym lub zużytym,

e) dokładne oznaczenie przedmiotu

f) podanie wagi przesyłki, przesyłki nazwami gatunkowemi i określeniami jakościowemi, niemniej jak ilościami według poszczególnych gatunków,

g) o ile przesyłka w obrębie Galicyi podlega ocleniu, pozycye taryfy cłowej, na których podstawie nastąpiło oclenie,

h) datę wystawienia.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi o przejście do porządku dziennego nad §. 1.

Przemawia p. Korol.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu „przeciw“ wnioskowi komisyi posłów, a mianowicie: Makucha, Kurowca, Skwarkę, Starzyńskiego, A. Lubomirskiego, St. Mycielskiego, Paygerta, Sękowskiego, Komorowskiego, Halbana, Niezabitowskiego, Schnella, Skrzyńskiego, Górskiego, oraz zapisanych „za“ wnioskiem komisyi Hanczakowskiego, Maissa, Bednarskiego, Tertila, Pawlewskiego, Maryewskiego, Battaglię, Rittla, Landaua i Kolischera do wyboru mowców generalnych.

Po chwili Marszałek udziela głosu generalnemu mowcy „przeciw“ wnioskowi komisyi p. A. Lubomirskiemu.

P. A. Lubomirski zrzeka się głosu.

Marszałek udziela głosu generalnemu mowcy „za“ wnioskiem komisyi p. Battaglii.

P. Battaglia zrzeka się głosu.

Przemawia sprawozdawca p. Adam.

Marszałek oznajmia, że wniosku formalnego p. T. Starucha o przejście do porządku dziennego nad §. 1 nie może podać pod głosowanie.

Izba uchwala §. 1 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§ 2.

Pewne kategorye przesyłek, nie mające istotnego znaczenia dla statystyki handlu zewnętrznego, mogą być wyjątkowo zwolnione od obowiązku wystawienia deklaracyi statystycznej. Szczegółowe przepisy w tym względzie wydane będą w drodze rozporządzenia.

Marszałek otwiera rozprawę szczegółową nad §. 2.

Przemawia p. Oleśnicki.

Sekretarz p. Urbański wnosi o zamknięcie rozprawy.

Marszałek oznajmia, że do głosu są zapisani pp.: T. Staruch, Hanczakowski, Sodomora, Starzyński, A. Lubomirski, St. Mycielski, Paygert Sękowski, Komorowski, Halban, Niezabitowski, Schnell, Skrzyński i Górski „przeciw“ wnioskowi komisyi, a pp. Maiss, Bednarski, Tertil. Pawlewski, Maryewski, Rittel, Landau, Kolischer „za“ wnioskiem komisyi.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi by wszyscy zapisani do głosu mowcy przemawiali.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy zgodnie z wnioskiem sekretarza p. Urbańskiego, następnie nie popiera wniosku formalnego p. T. Starucha, wobec czego Marszałek wzywa do wyboru generalnych mowców.

Wybrany generalny mowca „przeciw“ wnioskowi komisyi p. A. Lubomirski, a następnie wybrany mowcą generalnym „za“ wnioskiem komisyi p. Kolischer zrzekają się głosu.

Przemawia sprawozdawca p. Adam.

Izba uchwala §. 2. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§ 3.

Obowiązek wystawienia deklaracyi statystycznej cięży na nadawcy przesyłki, o ile przesyłkę nadaje się w obrębie Galicyi, a zresztą na jej odbiorcy, o ile przesyłka, przeznaczona do Galicyi, nie została zaopatrzona w taką deklaracyę przez pozagalicyjskiego nadawcę.

Marszałek otwiera rozprawę nad §. 3-cim.

Przemawia p. Skwarko i wnosi o przejście do porządku dziennego nad §. 3-cim.

Przemawia p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. Hanczakowski i stawia następującą poprawkę:

Zamiast §. 3. według dotychczasowego brzmienia, ma być:

§ 3.

„Obowiązek wystawienia deklaracyi statystycznej ciąży na odbiorcy o ile nie została wystawiona przez nadawcę“.

Izba popiera tę poprawkę p. Hanczakowskiego po poprzedniem odczytaniu jej przez Marszałka.

Przemawia sprawozdawca poseł Adam.

Izba odrzuca poprawkę p. Hanczakowskiego, a w oddzielnem głosowaniu uchwala §. 3. w brzmieniu zaproponowanem przez komisyę.

Sprawozdawca czyta:

§ 4.

Przedsiębiorstwa dróg żelaznych, poczt i żeglugi parowej w obrębie Galicyi obowiązane są nie przyjmować, względnie nie wydawać przesyłek, niezaopatrzonych w dokładnie wypełnioną deklaracyę statystyczną w myśl powyższych przepisów.

Na przedsiębiorstwach tych cięży obowiązek zbierania wspomnianych deklaracyi i przesyłania ich biuru statystycznemu krajowej komisyi dla spraw przemysłowych w terminach, które oznaczy rozporządzenie.

Marszałek otwiera rozprawę nad §. 4-ym.

Przemawia p. Lewicki i wnosi o odesłanie §. 4. napowrót do kowisyi przemysłowej.

Przemawia p. Hanczakowski i stawia następującą poprawkę, na wypadek odrzucenia wniosku p. Lewickiego o zwrócenie §. 4. napowrót komisyi:

Dodatek do §. 1. jako ustęp trzeci:

„Niepodjęte przesyłki będą, o ile nie ulegają zepsuciu sprzedane w drodze publicznej licytacyi po upływie 30 dni od daty wezwania adresata do odbioru — zaś co do innych przesyłek po upływie dni trzech. — Cena kupna przypada adresatowi po pokryciu kosztów przewozu i licytacyi“.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Oleśnicki i T. Staruch.

Przemawia zapisany do głosu p. Oleśnicki i wnosi o zwrócenie całego projektu ustawy do komisyi.

Przemawia zapisany do głosu p. T. Staruch.

Sprawozdawca p. Adam zrzeka się głosu.

Marszałek oznajmia, że wniosku p. Oleśnickiego o zwrócenie całego projektu ustawy do komisyi nie może podać pod głosowanie, albowiem paragrafów już przez Izbę uchwalonych nie można zwracać komisyi.

Izba odrzuca wniosek p. Lewickiego o odesłanie §. 1. napowrót do komisyi, następnie oddzielnie uchwala §. 4 w brzmieniu zaproponowanem przez komisyę, wreszcie oddzielnie odrzuca poprawkę p. Hanczakowskiego po odczytaniu jej przez Marszałka.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 11. października 1909 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia. Koniec posiedzenia godzina 2 minut 15 popołudniu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Henryk Badeni w. r.

Protokół

51. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 11. października 1909 r.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 131.

Ze strony Rządu: c. k. Radca dworu Jan Czeżowski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 49 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 50 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz St. Henryk hr. Badeni odczytuje spis petycyi, wniesionych po dzień 11. października 1909 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 4.867—4.871, 4.833, 4884, 4891, 4892, 4904—4.906, 4.911, 4.913—4.916, 4.918, 4.924—4.932, 4.936, 4.937—4.940.

Komisyi szkolnej L. s. 4.907—4.910, 4.912, 4,917, 4.919, 4.920, 4.933, 4.934, 4.935.

Komisyi gminnej L. s. 4.890.

Komisyi budżetowej L. s. 4.903.

Komisyi administrac. L. s. 4.876—4.880, 4.882, 4.902.

Komisyi prawniczej L. s. 4.887—4.889.

Komisyi gosp. kraj. L. s. 4.900, 4.901.

Komisyi drogowej L. s. 4.886, 4.893, 4.894.

Komisyi kolejowej L. s. 4.895—4.899.

Komisyi sanitarnej L. s. 4885.

Komisyi reformy wyborczej L. s. 4.872—4.874, 4.881.

Komisyi reform agrarnych L. s. 4.875.

Po odczytaniu petycyj L. s. 4.867 gminy Raków o zapomogę z powodu klęski gradobicia, przemawia p. Styła popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. Henryk hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 4.871 gminy Czarnej o udzielenie zapomogi z powodu klęsk elementarnych, przemawia p. A. Staruch, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. Henryk hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek udziela głosu p. komisarzowi rządowemu w celu odpowiedzi na interpelacye.

Przemawia komisarz rządowy Radca dworu Jan Czeżowski i odpowiada na interpelacye:

1) pp. Jedynaka i tow. z 26./9 1908 w sprawie sprawowania funkcyj dyrektora pow. Kasy oszczędności w Ropczycach przez Piotra Juszczyka;

2) pp. Tracza i tow. z 30./10 1908 w sprawie budowy mostu na Czeremoszu między Kutami a Wyżnicą;

3) pp. Tracza i tow. z 4./11 1908 w sprawie nadużyć popełnionych przez St. Maksymowicza, naczelnika gminy w Rzeczyczanach pow. horodeńskiego;

4) pp. Bisa i tow. z dnia 16./10 1908 w sprawie wstrzymania poborów inwalidy Tomasza Tenderysa z Przyszowa szlacheckiego;

5) pp. Oleśnickiego i tow. z 12./10 1908 w sprawie nieuwzględnienia prośby „Proświty" w Trybuchowcach o nadanie trafiki;

6) pp. Kurowca i tow. z 14./10 1908 w sprawie nieposzanowania języka ruskiego przez sąd, Urząd podatkowy i pocztowy w Dolinie.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu przed przystąpieniem do porządku dziennego.

Przemawia p. Stapiński w sprawie odroczenia sesyi sejmowej.

Marszałek stwierdza, że nie wie o wcześniejszem odroczeniu Sejmu, że od jutra zarządzi po dwa posiedzenia i uprasza posłów o stały i trwały współudział w pracach Sejmu.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosku nagłego p. Oleśnickiego i tow. z wezwaniem do c. k. Rządu w sprawie zarządzeń co do wykonania ustawy krajowej z 20. 12 1905 L. 11 z r. 1906 Dz. u. i rozp. kr.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g l y

p. Oleśnickiego i tow. z wezwaniem do c. k. Rządu w sprawie koniecznych zarządzeń co do wykonania ustawy krajowej z 20. grudnia 1905 L. 11 z roku 1906 Dz. u. kraj.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w jak najkrótszym czasie:

1) wydał rozporządzenie wykonawcze do ustawy z 20. grudnia 1905 L. 11 Dz. u. kr. z r. 1906;

2) ogłosił termin, od którego podania o koncesyi szynkarskiej można będzie wnosić, jak również podał w tem ogłoszeniu warunek jaki w tem podaniu petenci mają wykazać i dopełnić;

3) przy udzielaniu koncesyi na wyszynk trunków spirytusowych od 1. stycznia 1911 spowodował ścisłe trzymanie się następujących zasad:

a) że w gminach wiejskich nie może być więcej szynków jak jeden na 800 mieszkańców,

b) że przy równych warunkaah należy przedewszystkiem udzielić koncesyi szynkarskiej sklepom gminnym, cerkiewnym jak również sklepom, założonym i prowadzonym oświatowemi i ekonomicznemi organizacyami ruskimi we wschodniej, a polskimi w zachodniej części kraju.

Wnioskodawca:
Oleśnicki.

Lewicki, Kurowiec, Makuch, Skwarko, Sandulak, Senyk, Dumka, T. Staruch, A. Staruch, Sodomora, Winniczuk, Korol, Myroniuk, Zajaczuk, Hanczakowski, Tracz.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku.

Przemawia p. Oleśnicki, uzasadniając nagłość swego wniosku.

Marszałek przerywa mowcy, wzywając go, by ograniczył swe przemówienie do nagłości.

Przemawia dalej p. Oleśnicki.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu mówców, by ściśle mówili o nagłości wniosku, a dopiero po uchwaleniu nagłości będzie można rozprawiać o meritum sprawy.

Przemawia p. Korol.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Battaglia.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy nad nagłością na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Przemawia zapisany do głosu p. Skwarko.

Marszałek przerywa mowcy, wzywając go, by ograniczył się do nagłości.

Przemawia dalej p. Skwarko.

Przemawia p. T. Staruch.

Izba uchwala nagłość tego wniosku.

Przemawia p. Oleśnicki, uzasadniając sam wniosek, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi administracyjnej z tem, by ta do 3 dni przedłożyła sprawozdanie w tym przedmiocie.

Przemawia p. Laskowski i wnosi, by komisya w ciągu tej sesyi przedłożyła sprawozdanie w tym przedmiocie.

Przemawia p. Skołyszewski.

Izba uchwala przekazanie wniosku nagłego p. Oleśnickiego komisyi administracyjnej, oddzielnie odrzuca wniosek formalny p. Oleśnickiego o polecenie komisyi, by do trzech dni przedłożyła sprawozdanie w tym przedmiocie, wreszcie uchwala wniosek formalny p. Laskowskiego, by komisya przedłożyła sprawozdanie w tym przedmiocie przed ukończeniem obecnej sesyi sejmowej.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest: Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie podwyższenia gwarancyi kraju dla emisyi obligacyj komunalnych Banku krajowego.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi bankowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posłów Andrzeja ks. Lubomirskiego, Starzyńskiego i tow. o przerachowanie baremu taryfowego c. k. kolei państwowych przez kolej żelazną Lwów-Bełzec (Tomaszów) i ulepszenia rozkładu jazdy na tej ostatniej.

Przemawia p. A. Lubomirski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Stanisława Henryka hr. Badeniego i tow. w sprawie połączenia linii kolejowej Lwów - Podhajce z linią Stanisławów-Husiatyn na stacyi Buczacz.

Przemawia p. Stanisław Henryk hr. Badeni uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Marsa i tow. w sprawie budowy klinik w Uniwersytecie lwowskim.

Przemawia p. Mars uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi sanitarnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Merunowicza i tow. w sprawie włączenia linii upaństwowionej obecnie kolei Północnej Ces. Ferdynanda znajdującej się w obrębie Galicyi, do okręgu urzędowania dyrekcyi c. k. kolei państwowych w Krakowie.

Marszałek udziela głosu p. Merunowiczowi dla uzasadnienia tego wniosku.

P. Merunowicz nieobecny w Izbie.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Żardeckiego i tow. w sprawie przebudowania wąskotorowej kolei Przeworsk-Dynów na kolej normalnotorową.

Przemawia p. Żardecki uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy szczegółowej nad sprawozdaniem komisyi przemysłowej o wniosku p. Battaglii i tow. dotyczącym projektu ustawy w przedmiocie organizacyi statystyki handlu zewnętrznego Galicyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 5.

Dla wszelkich przesyłek towarów wchodzących w granice Galicyi z poza granic monarchii w sposób inny, jak określony w §. 1., a więc drogą kołową lub wodną, jednak nie zapomocą żeglugi parowej, deklaracye statystyczne będą wypełnione przez c. k. Urzędy cłowe, dokonujące odprawy cłowej.

Na urzędach tych cięży również obowiązek zbierania i przesyłania deklaracyi w sposób, określony w ustępie drugim paragrafu 4.

Przemawia p. Hanczakowski i stawia następujące trzy poprawki:

w drugim wierszu §. 5. należy zamiast słów „monarchii“ użyć słów „kraju“,

w wierszu piątym zamiast słów „c. k. Urzędy cłowe“ użyć należy słów „drogą osobnego rozporządzenia ustanowić się mające organa“,

w ustępie drugim należy użyć zamiast słów „na urzędach“ „na organach tych“.

Przemawia p. Makuch.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu posłów, a mianowicie: „przeciw“ Oleśnickiego. Lewickiego, Sodomorę i T. Starucha, Skarbka i Salę, zaś „za“ pp. Kurowca, Dumkę, Hanczakowskiego, Kolischera, Tertila, T. Cieńskiego, Schätzla do wyboru mowców generalnych.

Przemawia generalny mowca „przeciw“ p. Oleśnicki.

Generalny mowca „za“ p. Tertil zrzeka się głosu.

Przemawia sprawozdawca poseł Adam.

Izba w trzech oddzielnych głosowaniach odrzuca trzy poprawki posła Hanczakowskiego, które Marszałek odczytuje, a osobno uchwala §. 5 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 6.

Krajowa komisya dla spraw przemysłowych zorganizuje przy pomocy korporacyi gospodarczych ustawowych i dobrowolnych za zatwierdzeniem Wydziału krajowego komisyę znawców dla oznaczenia wartości handlowych dla przesyłek objętych wspomnianemi deklaracyami statystycznemi, a wyniki wszystkich objętych tą ustawą zabiegów statystycznych uczyni przedmiotem stałych peryodycznych publikacyi.

Przemawia p. Oleśnicki.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Przemawia zapisany do głosu „przeciw“ p. Hanczakowski.

Przemawia zapisany do głosu „za“ p. Kolischer.

Sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala §. 6. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§ 7.

Celem pokrycia kosztów druku formularzy na deklaracye statystyczne, oraz kosztów opracowania i publikowania zebranego materyału, może być pobierana od osób obowiązanych do wystawienia deklaracyi statystycznej opłata statystyczna, a to za każdą przesyłkę daklarowaną z wyjątkiem przesyłek pocztowych — w wysokości 10 halerzy lub niższej, ustalonej rozporządzeniem wykonawczem po wysłuchaniu galicyjskich Izb handlowych i przemysłowych.

Resztę wspomnianych kosztów ponosi fundusz krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Przemawia p. T. Staruch.

Przemawia p. Lewicki.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy nad wnioskiem sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu mowców, a mianowicie mowców „przeciw“ Rittla, Kurowca, Dumkę, Maryewskiego, Sarego — oraz mowców „za“ pp. Battaglię, Jabłońskiego, Salę, Skarbka, A. Lubomirskiego, Tertila, Maissa do wyboru mowców genaralnych.

Generalny mowca „przeciw“ p. Sare i generalny mowca „za“ p. Battaglia zrzekają sie głosu.

Sprawozdawca p. Adam zrzeka się głosu.

Izba uchwala § 7 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że wyśl §. 53 regulaminu otwiera rozprawę łącznie nad §§ 8 i 9.

Sprawozdawca czyta:

§ 8.

Organom władz skarbowych wzbroniony jest wgląd w deklaracye statystyczne z wyjątkiem wynikającym z § 5. tej ustawy.

Wszelkie organy władz oraz przedsiębiorstw przewyzowych, niemniej jak organy krajowej Komisyi dla spraw przemysłowych oraz i znawcy powołani na podstawie § 6 obowiązani są do ścisłego zachowywania tajemnicy względem treści deklaracyi statystycznych.

§. 9.

Rozporządzenie wykonawcze do tej ustawy wyda c. k. Namiestnictwo za zgodą i w porozumieniu z Wydziałem krajowym Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem oraz w porozumieniu z c. k. Dyrekcyami kolei państwowych we Lwowie, Krakowie i Stanisławowie tudzież z c. k. Dyrekcyą kolei północnej, z c. k. Dyrekcyą poczt i telegrafów we Lwowie, wreszcie z c. k. krajową Dyrekcyą skarbu we Lwowie.

Przemawia p. Skwarko.

Przemawia p. Hanczakowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia zapisany do głosu p. T. Staruch.

Sprawozdawca p. Adam zrzeka się głosu.

P. T. Staruch uprasza o skonstatowanie kompletu.

Marszałek stwierdza, że Izba jest w komplecie.

Izba uchwala §§ 8 i 9 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że otwiera łącznie rozprawę nad §§ 10, 11 i tytułem oraz wstępem ustawy.

Sprawozdawca czyta:

§ 10.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie 1. stycznia 1911 roku.

§ 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych handlu, rolnictwa, kolei żelaznych i skarbu

U s t a w a

z dnia . . . . w przedmiocie organizacyi statystyki handlu zewnętrznego Galicyi.

Za zgodą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Przemawia p. T. Staruch i stawia poprawkę następującą:

W § 10 zamiast „1911“ ma być „1915“, w § 11 dodać słowa: „i robot publicznych“.

Przemawia p. Skwarko i wnosi o opuszczenie § 10.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca p. Adam zrzeka się głosu.

Izba nie popiera powyższej poprawka p. T. Starucha do § 10.

Izba uchwala § 10 zgodnie z wnioskiem komisyi, wobec czego upada wniosek p. Skwarki.

Izba nie popiera powyższej poprawki p. T. Starucha, wniesionej do § 11.

Izba uchwala § 11, a następnie oddzielnie tytuł i wstęp ustawy, zgodnie z wnioskiem komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwala Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia niektórych wniosków nagłych, a mianowicie następuje:

W n i o s e k

posła Stanisława Henryka Badeniego o zapomogę dla pogorzelców gminy Dobropole pow. buczackiego.

Wysoki Sejmie!

Przed kilku dniami zniszczył ogień 64 zabudowań włościańskich w gminie Dobropole powiatu buczackiego pozbawiając 300 osób dachu i wszelkich środków do życia.

Wobec tego smutnego stanu rzeczy podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy pogorzelcom gminy Dobropola udzielić wydatnej zapomogi.

Wnioskodawca:
Stanisław Henryk Badeni.

Bandrowski, St. Mycielski, Wrześniowski, Czecz, Zamoyski, Brykczyński, Tadeusz Cieński, Niezabitowski, Cielecki, Rayski, Krynicki, Władysław Czaykowski, Skrzyński, Jędrzejowicz.

P. Stanisław Henryk hr. Badeni uzasadnia nagłość tego wnioskn. a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość, a oddzielnie przekazanie tego wniosku komisyi budzetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

p, Winniczuka i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzelców gminy Jamnica pow. stanisławowskiego.

Dnia 5. października 1909, w samo południe, gdy ludzie byli przy robocie w polu, we wsi Jamnica powstał ogień i zniszczył 23 gospodarstw wraz ze wszystkiemi płodami, które już z pola były pozwożone, tak, że ludzie ci nie mogli nawet nic z odzieży uratować, bo jak już powiedziano, nie było ich w domu.

Nad 50 rodzin zostało bez dachu, bez pożywienia i bez odzieży i bez kawałka chleba, tylko gdzie niektórym pozostały ziemniaki w polu, które nie były wykopane, bo te, które były pozwożone, wkońcu także uległy pożarowi.

Z powodu tego wielkiego nieszczęścia, które nawiedziło mieszkańców gminy Jamnica, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uznać sprawę za nagłą i uchwalić zarazem dla pogorzelców gminy Jamnica, pow. stanisławowskiego zapomogę w wysokości pięciu tysięcy koron.

Wnioskodawca:
Winniczuk.

Krynicki, Senyk, Oleśnicki, Korol, Hanczakowski Lewicki, A. Staruch, T. Staruch, Dumka, Tracz, Kurowiec, Skwarko, Myroniuk-Zajaczuk, Sodomora, Sandulak, Makuch, Krysowaty.

P. Winniczuk nieobecny w Izbie.

Marszałek udziela głosu p. T. Staruchowi celem poparcia nagłości tego wniosku, w zastępstwie wnioskodawcy p. Winniczuka.

P. T. Staruch popiera nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość a oddzielnie przekazanie tego wniosku komięyi budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y.

Dnia 6. października zniszczył pożar doszczętnie 23 zagród mieszczańskich w Żydaczowie wraz z nagromadzonemi zbiorami żywności i paszy o łącznej wartości 76.000 K.

29 rodzin pozostaje bez dachu i chleba i patrzy z trwogą na widomo nędzy i głodu, zbliżające się wraz z nadchodzącą zimą.

Podjąwszy akcyę ratunkową, mającą na celu niesienie pomocy pogorzelcom, udało się prezydyum Wydziału powiat. żydaczowskiego do Wysokiego Sejmu z prośbą o zasiłek dla pogorzelców.

Na powyższych podstawach podpisani wnoszą:

1) Wysoki Sejm uchwalić raczy zapomogę 2.000 K dla pogorzelców w Żydaczowie.

2) Wysoki Sejm raczy odesłać powyższy wniosek do komisyi budżetowej z poleceniem, aby do trzech dni przedłożyła Sejmowi ustne sprawozdanie z powyższego wniosku.

Lwów, dnia 11. października 1909.

Wnioskodawca:
Kozłowski.

Sozański, Stadnicki, Czartoryski, Gniewosz, Raciborski, Winc. Kraiński, Jan Szeptycki, J. Brunicki, Czaykowski, Schnell, A. Lubomirski, K. Lubomirski, Piniński Starzyński. Götz, Pastor.

P. Kozłowski uzasadnia nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość a oddzielnie przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Marszałek oznajmia, że na początku jutrzejszego posiedzenia ma zamiar umieścić wnioski nagłe pp. Lewickiego i Adama w sprawie uprzywilejowania podatkowego stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 12. października 1909 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 1 minut 58 popołudniu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Henryk Badeni w. r.

Protokół

52. posiedzenia, I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 12. października 1909.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 137.

Ze strony Rządu: JE. c.k Namiestnik dr. Michał Bobrzyński, Radca dworu Jan Czeżowski i c. k. Radca namiestnictwa Gustaw Brückner.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 50 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 51 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 12. października 1909 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu 4.945, 4.946, 4.948—4.958, 4.960, 4.968, 4.970—4.973, 4.998, 5.003, 5.004.

Komisyi szkolnej L. s. 4.943, 4.975—4.977, 4.986, 4.996.

Komisyi gminnej L. s. 4.947.

Komisyi petycyjnej L. s. 4.974, 4.978—4.984, 4.992.

Komisyi administrac. L. s. 4.944, 4.987, 4.989, 4.997, 5.005.

Komisyi prawniczej L. s. 4.967, 4.988, 4.991.

Komisyi gosp. kraj. L. s. 4.990.

Komisyi drogowej L. s. 4.959, 4.985.

Komisyi kolejowej L. s. 4.999—5.002.

Komisyi reformy wyborczej L. s 4.969, 5.006.

Po odczytaniu petycyi L. s. 4.967 Uhrynowa górnego, średniego, szlacheckiego o kreowanie posterunku żandarmeryi. przemawia p. Winniczuk, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 4.968 gminy Wielopole o zasiłek na budowę

szkoły, przemawia p. Bojko, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 4.996 gmin Brzegi i innych o założenie ruskiego gimnazyum w Samborze, przemawia p. Skwarko, uzasadniając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze pp. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k n a g ł y

posła Górskiego i tow.
w sprawie zapewnienia renty wdowom i sierotom po wychodźcach, którzy ulegli nieszczęśliwym wypadkom w niemieckich przedsiębiorstwach rolnych i leśnych.

Wysoki Sejmie!

Według § 100. ustęp 2-gi, niemieckiej ustawy o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków w rolnictwie i leśnictwie z 30. czerwca 1900 prawo do renty przyznane poddanemu zagranicznemu, jego wdowie i sierotom, który to zagraniczny poddany uległ nieszczęśliwemu wypadkowi w przedsiębiorstwie rolnem lub leśnem, spoczywa tak długo, „dopóki uprawniony obcokrajowiec nie ma zwykłego miejsca zamieszkania w kraju".

Postanowienie to nie odnosi się (na podstawie późniejszych uchwał Rady związkowej) do obcokrajowców uległych nieszczęśliwemu wypadkowi w niemieckich przedsiębiorstwach przemysłowych: co do przedsiębiorstw rolnych i leśnych zostało ono uchwałą Rady związkowej z 13. października 1900 o tyle zmienione, że prawo obcokrajowca do poboru renty, zostaje utrzymane w mocy, jeśli uprawniony zamieszkuje w galicyjskich powiatach Biała i Chrzanów. W ten sposób mieszkańcy Galicyi, którzy tak tłumnie udają się do Niemiec na zarobki w gospodarstwach rolnych i leśnych, a niestety tak często ulegają tam nieszczęśliwym wypadkom, są zupełnie pozbawieni prawa do renty, jeśli nie przeniosą się do powiatów bialskiego lub chrzanowskiego.

Z uwagi, że sprzeciwia się to duchowi nowoczesnego ustawodawstwa społecznego czynić prawo poboru renty zależnem od miejsca pobytu robotnika lub jego rodziny,

z uwagi, że w powiecie bialskim i chrzanowskim panuje taka drożyzna, że przyznana robotnikowi w Niemczech renta musiałaby być pochłoniętą przez większe wydatki na utrzymanie robotnika lub jego rodziny, która dla otrzymania poboru renty dzisiaj musi z najodleglejszych stron Galicyi do wyżej wspomnianych powiatów się przenosić,

z uwagi, że podjęte przez wnioskodawcę usiłowanie wywołania u centralnych władz niemieckich nie odniosły skutku, a to z tego powodu, iż ochrona robotników rolnych i leśnych austryackich w Niemczech dlatego nie może być w drodze wzajemności zapewniona, że robotnicy rolni i leśni nie podlegają w Austryi przymusowemu powszechnemu ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków.

Niżej podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby bezzwłocznie przedsięwziął rokowania

z Rządem niemieckim w tym celu, aby robotnikom rolnym i leśnym, względnie ich rodzinom, którzyto robotnicy ulegli w Niemczech nieszczęśliwym wypadkom, było ustawowo zapewnione prawo do poboru renty z Niemiec, bez względu na to, w jakim powiecie galicyjskim oni mają miejsce zamieszkania.

We Lwowie, 11. października 1909.

Wnioskodawca:
Górski.

Mycielski E., Laskowski, Wodzicki, Starzyński, Mars, Mycielski St., Kraiński Winc., Zamojski, Stadnicki, Starowieyski, Piniński, Jaworski, Hupka, Sapieha, Sozański, Obertyński, Cieński L., Lubomirski.

W n i o s e k

posła Stefczyka i tow w sprawie wydania krajowej ustawy o zawodowej organizacyi rolników.

Wysoki Sejmie!

Obecny stan rzeczy na polu zawodowej organizacyi rolników w naszym kraju utrudnia w najwyższym stopniu skuteczną obronę i popieranie zawodowych interesów ludności rolniczej i rozwój krajowego rolnictwa. — Istnieje w kraju kilka towarzystw rolniczych, które starają się objąć swą działalnością całokształt interesów zawodowych ludności rolniczej w całym kraju, a z których żadne nie jest w stanie zadania tego należycie spełniać. Żadne z nich bowiem nie może reprezentować interesów całego rolnictwa i ogółu ludności rolniczej, żadne z nich nie ma dostatecznych sił do wykonywania zbyt rozległych zadań, jakie sobie wytyczyło. Przeciwnie, działalność tych towarzystw w wieloraki sposób z sobą się krzyżuje, niema pomiędzy niemi odpowiedniego podziału pracy według specyalnych zadań i działów zawodowej pracy a natomiast jest podział faktyczny podług stanów, narodowości i nawet partyj politycznych. Dlatego w tej rozbieżnej pracy marnują się siły i środki naszego ubogiego kraju.

W tych warunkach nie mamy i nie możemy mieć nawet dobrej znajomości rzeczywistych stosunków i potrzeb naszego rolnictwa, ponieważ każde towarzystwo działając we właściwej sobie sferze, stykając się tylko z pewnemi kołami ludności rolniczej, nie posiada wglądu w stosunki, potrzeby, zapatrywania i żądania ogółu ludności rolniczej.

Temu chaosowi w zakresie organizacyi nazego rolnictwa, tej dezorganizacyi sił ludności rolniczej należy czem rychlej kres położyć przez wytworzenie krajowej organizacyi, któraby objęła ogół rolników zarówno większych jak i mniejszych i ogół zawodowych interesów ludności rolniczej a przez to mogła być wyrazem ich wspólnych potrzeb i żądań wobec czynników państwowych i krajowych organizacyi, która byłaby uzdolnioną do wprowadzenia i utrzymywania koniecznego ładu w pracy i współdziałania różnych towarzystw rolniczych, skupiała w swych rękach dostateczne środki i siły dla skuteyznego popierania interesów krajowego rolnictwa a mogła je rozdzielać i przeznaczać w sposób odpowiadający celowi i dający rękojmię najlepszego zużytkowania.

Ażeby jednak krajowa organizacya mogła spełniać istotnie te zadania i być wyrazem potrzeb, zapatrywań i żądań ogółu rolników, musi się opierać na odpowiednio urządzonych organizacyach powiatowych, obejmujących w obrębie swojego terytoryum również całokształt interesów zawodowych ludności rolniczej.

Tylko tym sposobem można związać osobliwie mniejszych rolników z krajową organizacyą, tylko tym sposobem można im zapewnić słuszny wpływ,

tylko tym sposobem można im ułatwić korzystanie z działalności krajowej organizacyi. W powiatowych organizacyach musi leżeć punkt ciężkości całej zawodowej organizacyi rolników, o ile chodzi o praktyczną działalność, dla skutecznego popierania pracy rolniczej. Dlatego wyposażenie tych powiatowych organizacyj w potrzebne urządzenia, siły, i środki, rozstrzygać będzie o skuteczności ich działania, o spełnieniu zadań, do jakich ta organizacya zawodowa byłaby powołaną.

Jeżeli zaś ogół rolników ma być uprawniony do korzystania z pożytków takiej organizacyi, to i obowiązki, które są nieodzownym warunkiem korzystania z praw, powinny być rozłożone w odpowiedni sposób na ogół rolników. Czy jednak stosunki w całym naszym kraju nadają się już obecnie do wprowadzenia wszędzie organizacyi zawodowej rolnikow, tego nie chcemy przesądzać, owszem przypuszczamy, że w znacznej części naszego kraju okaże się może wskazanem oparcie powiatowej organizacyi na współdziałaniu dobrowolnych stowarzyszeń rolniczych, w odpowiedni sposób w tym celu skoordynowanych.

Zresztą jednak także w tych częściach kraju, w których zaprowadzony zostałby obowiązkowy udział ogółu rolników w zawodowej organizacyi, należałoby do jej najważniejszych zadań popierać w każdym okręgu powstawanie i rozwój dobrowolnych stowarzyszeń dla spełniania różnych szczegółowych zadań i czynności w zakresie stosunków rolniczych.

Coraz trudniejsze warunki, w jakich rolnictwo naszego kraju znalazło się wskutek niepomyślnego układu ekonomicznych stosunków i politycznych kunjunktu r, coraz poważniejsze niebezpieczeństwa, jakie z tego powodu grożą w dalszym ciągu rozwojowi naszego rolnictwa tak dalece, że najliczeiejszą warstwę całego społeczeństwa doprowadzić mogą do zupełnej ruiny gospodarczej, wzywają nas do pospiechu w rozwiązaniu powyższego problemu.

Zważywszy tedy powyższe okoliczności, wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w najkrótszym czasie a w każdym razie na najbliższej sesyi przedłożył Sejmowi do uchwały projekt krajowej ustawy o zawodowej organizacyi rolników, opartej na następujących zasadach.

II. Celem zawodowej organizacyi rolników jest zastępowanie, bronienie i popieranie zawodowych interesów ludności rolniczej w każdym kierunku a w szczególności:

a) współdziałanie z władzami krajowemi i państwowemi przy wykonywaniu ustaw i innych przepisów, odnoszących się do stosunków rolniczych w kraju jako też wypowiadanie opinii i przedkładanie wniosków co do wydania albo zmiany przepisów prawnych lub zarządzeń administracyjnych, które dotyczą potrzeb rolnictwa jako też zawodowych interesów ludności rolniczej;

b) zarządzanie funduszami państwowymi i krajowymi, przeznaczonymi na potrzeby rolnictwa krajowego, rozdział ich i czuwanie nad ich właściwem użyciem;

c) badanie stosunków rolniczych zwłaszcza przez zbieranie i publikowanie dat statystycznych;

d) krzewienie i popularyzowanie wiedzy rolniczej wśród najszerszych warstw ludności rolniczej przy pomocy odpowiednich zakładów rolniczych i innych środków ułatwiających zastoso-

wanie zdobyczy naukowych do praktyki rolniczej;

e) popieranie rozwoju i działalności rolniczych Spółek zarobkowo-gospodarczych jakoteż towarzystw i instytucyj rolniczych, które bądźto służą ogólnym interesom rolnictwa i ludności rolniczej, bądźteż zajmują się wybranemi gałęziami produkcyi rolniczej albo leśnej;

f) organizowanie pomocy prawnej w zakresie stosunków rolniczych, zwłaszcza w tym celu, aby szerszym warstwom rolników ułatwić korzystanie z urządzeń agrarnych (dla kredytu hipotecznego, włości rentowych, melioracyj, komasacyi itp.);

g) wywieranie wpływu na urządzenia i czynności targowe, giełdowe i wogóle dotyczące handlu towarami i wytworami rolniczymi.

III. Krajowa organizacya ma obejmować ogół rolników zarówno większych jak i mniejszych we wszystkich stopniach organizacyi, zapewnić im wpływ odpowiedni do ich siły gospodarczej.

IV. Podstawą krajowej organizacyi mają być powiatowe organizacye, oparte bądźto na obowiązkowym udziale (ogółu) rolników w powiatowej organizacyi, bądźteż na dobrowolnych związkach powiatowych.

Zasada obowiązkowej organizacyi powiatowej ma być przeprowadzoną w tych częściach kraju, w których miarodajne czynniki, reprezentujące obecnie interesy ludności rolniczej, za tem się oświadczą. W innych częściach kraju ma być utrzymaną zasada dobrowolnej organizacyi z uwzględnieniem fakultatywnego przeobrażenia się dobrowolnych związków w obowiązkowe organizacye powiatowe, o ile tego interesowane koła ludności rolniczej będą się domagać a Sejm swą uchwałą tę zmianę zatwierdzi.

V. W naczelnych organach krajowej organizacyi mają być reprezentowane przedewszystkiem powiatowe organizacye rolników przy współudziale przedstawicieli Sejmu, Wydziału krajowego i c. k. Rządu.

Wnioskodawca:
Stefczyk

Stapiński, Bernadzikowski, Kędzior, Cipser, Wasung, Długosz, Cieluch, Witos, Ptak, Krężel, Bojko, Skołyszewski, Lewakowski, Bis, Jedynak, Myjak, Żardecki.

W n i o s e k

posła Jedynaka i towarzyszy w sprawie utworzenia przystanku kolejowego dla ruchu osobowego na głównym torze kolei państwowej w gminie Lubzina powiat Ropczyce.

Gmina Lubzina leży w oddaleniu od głównej stacyi kolejowej w Dębicy 10 kilometr., od stacyi kolejowej Ropczyce 7 km.

W sąsiedztwie gminy Lubziny są gminy: Paszczna, Lubzina i część Brzezówki, oprócz tego 3 obszary dworskie, które z przystanku tego by korzystały.

Ze względu, że oddalenie od sąsiednich stacyi jest dość duże, w interesie ludności kilku wsi, by ułatwić komunikacyę,

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w gminie Lubzina w drodze właściwej spowodował utworzenie przystanku kolejowego dla ruchu osobowego.

Wnioskodawca:
Jedynak.

Krężel, Styła, Ptak, Bis, Myjak, Cieluch, Żardecki, Długosz, Bernadzikowski, Witos, Stefczyk, Bojko, Stapiński, Cipser.

W n i o s e k

posła Ptaka i towarzyszy w sprawie założenia szkoły gospodyń wiejskich w powiecie krakowskim.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby korzystając z odpowiednich doświadczeń, przedłożył Sejmowi na najbliższej sesyi wnioski zmierzające do zakładania szkół dla gospodyń wiejskich w ten sposób, ażeby w każdym powiecie jedna szkoła została założona kosztem funduszu krajowego.

Wnioskodawca:
Ptak.

Marszałkowicz, Wasung, Styła, Cielecki, Bernadzikowski, Krężel, Stapiński, Jedynak, Bojko, Bis, Myjak, Cieluch, Stefczyk, Witos, Żardecki.

W n i o s e k.

Zważywszy nagłą potrzebę zespolenia i odpowiedniego unormowania działalności obok siebie luźnie pracujących towarzystw o charakterze rolniczym,

zważywszy również konieczność wydatnej, systematycznej i dobrze zorganizowanej pracy we wszystkich kierunkach gospodarstwa krajowego,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w jak najkrótszym czasie opracował projekt ustawy krajowej o „Krajowej Radzie rolniczej" na zasadach projektu tu dołączonego i przedłożył go na najbliższej sesyi do uchwały Wysokiego Sejmu.

Wnioskodawca:
Marszałkowicz.

Piniński, A. Brunicki, Cielecki, Winc. Kraiński, Krzysztofowicz, Urbański, Krzeczunowicz, Brykczyński, L. Cieński, Gniewosz, Starzyński, Wł. W. Czaykowski, Milewski, Wereszczyński, T. Cieński, Obertyński, Skarbek, Komorowski, Mars, Rayski, Sapieha, Sala, Vivien, Czarkowski-Golejewski, Paygert, Adam, Moysa.

Projekt ustawy krajowej
o krajowej Radzie rolniczej.

Organizacya i cel krajowej Rady rolniczej.

§ 1.

Na podstawie niniejszej ustawy krajowej tworzy się krajową Radę rolniczą z siedzibą we Lwowie. Krajowa Rada rolnicza jest powołana, jako organ centralny, do stałej pieczy nad rozwojem rolnictwa krajowego, tudzież do zastępowania i obrony interesów tej gałęzi gospodarstwa krajowego.

Skład krajowej Rady rolniczej.

§ 2.

W skład krajowej Rady rolniczej wchodzą:

a) sześciu delegatów wybranych przez Sejm krajowy z kół zawodowych rolników;

b) dwaj przedstawiciele Wydziału krajowego;

c) dwaj przedstawiciele c. k. Rządu, z których jednego powołuje c. k. Minister rolnictwa, drugiego c. k. Namiestnik;

d) trzej delegaci Komitetu c. k. gal. Tow. gospodarskiego, trzej delegaci Komitetu c. k. Tow. rolniczego, trzej delegaci Zarządu głównego Tow. Kółek rolniczych i dwaj delegaci Wydziału gal. Towarzystwa leśnego;

e) sześciu delegatów krajowych organizacyi rolniczych, które wykażą się przynajmniej sześcioletnią działalnością i którym Sejm krajowy przyzna prawo wysyłania delegatów, na wniosek Wydziału krajowego przedłożony po zasięgnięciu opinii krajowej Rady rolniczej;

f) przedstawiciel Akademii rolniczej w Dublanach, wybrany przez grono

profesorów tej Akademii i przedstawiciel Studyum rolniczego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, wybrany przez grono profesorów tego zakładu.

Mandaty członków krajowej Rady rolniczej wymienionych pod a) b) c) i f) trwają lat 6 i gasną z końcem kadencyi sejmowej.

W razie ustąpienia lub śmierci w ciągu kadencyi sejmowej członka krajowej Rady rolniczej, należącej do jednej z wymienionych kategoryi, trwa mandat nowo wybranego w jego miejsce członka tylko do końca bieżącej kadencyi sejmowej.

Mandaty zaś członków krajowej Rady rolniczej, należących do kategoryi wymienionych pod d) i e) trwają przez taki okres czasu, na jaki korporacye tamże wymienione mogą w myśl postanowień swych statutów dokonywać wyborów, nie dłużej jednak, jak przez lat 6.

§ 3.

Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy wezwie Wydział krajowy korporacye wymienione w § 2 d) do wysłania swych delegatów, spowoduje w myśl § 2 a) wybór delegatów z łona Sejmu, wybierze delegatów w myśl §. 2 b), i wreszcie spowoduje w myśl §. 2 c) zamianowanie przedstawicieli c. k. Rządu, poczem Marszałek krajowy zwoła pierwsze posiedzenie krajowej Rady rolniczej, stawiając na porządku dziennym tegoż posiedzenia wybór prezydenta i trzech wiceprezydentów.

§ 4.

Prezydent Rady, lub jego zastępca, zwołuje posiedzenie Rady co najmniej dwa razy w roku, a poza tem tak często, jak często okaże się potrzeba zwołania dla spełnienia zadań stanowiących zakres działania krajowej Rady rolniczej.

Prezydent Rady lub jego zastępca winien zwołać posiedzenie Rady na żądanie podpisane, przynajmniej, przez połowę członków Rady.

§ 5.

Do ważności wyboru prezydenta i wiceprezydentów oraz do ważności uchwał krajowej Rady rolniczej potrzeba obecności na posiedzeniu jej przynajmniej połowy liczby członków Rady nie wliczając przewodniczącego.

Zakres działania krajowej Rady rolniczej.

§ 6.

Zadaniem Rady krajowej rolniczej jest:

Zastępstwo zawodowych interesów ludności rolniczej kraju, opieka nad wszelkiemi sprawami gospodarstwa rolnego i leśnego, tudzież przemysłu związanego z temi obiema gałęziami gospodarstwa, popieranie rozwoju tych działów produkcyi w porozumieniu z reprezentacyą kraju i c. k. Rządu i przy czynnem współdziałaniu korporacyi rolniczych tudzież Stowarzyszeń i Spółek.

W szczególności należy do zakresu działania krajowej Rady rolniczej:

1. Wnoszenie do krajowych i państwowych władz opinii o istniejących urządzeniach, jakoteż o projektach ustawodawczych i urządzeniach administracyjnych i przedkładanie w tych sprawach ciałom ustawodawczym memoryałów i wniosków.

Zajmowania się wszelkiemi sprawami rolniczemi kraju, zwłaszcza sprawami odnoszącemi się do komasacyi, melioracyi, ustawodawstwa robotniczego i asekuracyjnego.

2. Przedkładanie opini władzom państwowym i krajowym we wszystkich sprawach, łączących się z rolnictwem krajowem, albo z własnej inicyatywy albo też na wezwanie Wydziału krajowego lub władz rządowych.

3. Rozdzielanie wszelkich środków finansowych przeznaczonych na cele rol-

nicze z funduszu państwa i kraju pomiędzy poszczególne korporacye i instytucye rolnicze w kraju, oraz kontrolowanie sposobu należytego zużycia tych zasiłków.

4. Opieka nad istniejącemi organizacyami assocyacyi rolniczej, inicyowanie zakładania nowych takich organizacyi, wypracowanie podziału pracy pomiędzy poszczególne organizacye, wytyczenie im zasadniczych kierunków działalności i wykonywanie kontroli nad działalnością tych organizacyi.

5. Współdziałanie przy ustaleniu zasad organizacyi szkół rolniczych niższych i średnich, sprawowanie funkcyi kuratoryi nad temi szkołami i przedkładanie opinii i wniosków władzom przełożonym nad temi szkołami.

6. Współdziałanie z krajową komisyą dla włości rentowych.

7. Współdziałanie i branie inicyatywy w ugodowem załatwianiu sporów między pracodawcami a służbą i robotnikami.

8. Urządzenie biura krajowej Rady rolniczej.

Biura krajowej Rady rolniczej.

§ 7.

Dla wykonania uchwał krajowej Rady rolniczej i dla wykonania nadzoru nad organizacyami rolniczemi w kraju, utrzymuje krajowa Rada rolnicza biuro zostające pod kierownictwem prezydenta Rady.

Rada uchwala etat personalu biura i przedkłada go corocznie Wydziałowi krajowemu dla uchwalenia przez Sejm wraz z preliminarzem wydatków potrzebnych na utrzymanie biura i kosztów urzędowania Rady.

§ 8.

Koszta urzędowania krajowej Rady rolniczej i jej biura ponosi fundusz krajowy w granicach środków przez Sejm na ten cel uchwalonych. Rachunki tych kosztów prowadzi Wydział krajowy i przedkłada corocznie odpowiednie zamknięcia rachunkowe Sejmowi.

§ 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam memu Ministerstwu rolnictwa.

W n i o s e k

posłów Battaglii, Kolischera i towarzyszy w przedmiocie uzupełnienia ustawy z dnia 20. grudnia 1905 dz. u. kr. Nr 11 dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zarządzeniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

U s t a w a

z dnia . . . uzupełniająca ustawę z dnia 20. grudnia 1905 dz. u. kr. Nr. 11 dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zarządzeniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyi.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Paragraf 1. punkt 2. ustęp pierwszy ustawy z dnia 20. grudnia 1905 dz. u. kr. Nr. 11 brzmi, jak następuje:

2. Osoby sprzedające na własny rachunek sposobem zarobkowym bezpośrednio konsumentom, jednak nie do spożycia w lokalu przedsiębiorstwa, pędzone napoje wyskokowe, wino, pół wino, sztuczne wino, wino owocowe, moszcz owocowy, miód lub napoje miodowe, tudzież piwo w naczyniach otwartych lub zamkniętych, lecz nie na sposób w handlu używany; o pojemności 59 litrów (drobna sprzedaż).

Art. II.

Paragraf I. punkt 3. ustęp pierwszy ustawy z dnia 20. grudnia 1905 dz. u. kr. Nr. 11 brzmi, jak następuje:

3. Osoby, które sprzedają na własny rachunek sposobem zarobkowym bezpośrednio konsumentom w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem:

a) napoje wymienione pod 2 w naczyniach zamkniętych w handlu używanym, o pojemności 50 litrów, a wino w takichże naczyniach o pojemności do 100 litrów włącznie:

Art. III.

Paragraf 10. ustawy z dnia 20. grudnia 1905 dz. u. kr. Nr. 11 brzmi, jak następuje:

§ 10.

Taryfa opłat szynkarskich.

A) Opłata szynkarska wynosi:

	od	do
1. Dla pędzonych płynów wyskokowych od hektolitra czystego alkoholu w nich zawartego:		
a) w szynku	K 30	K 90
b) w drobnej sprzedaży	„ 20	„ 60
c) w handlu detalicznym	„ 12	„ 36
2. Dla wina, pół wina, sztucznego wina, wina owocowego, moszczu owocowego, miodu i napojów miodowych od hektolitra:		
a) w wyszynku . . .	K 5	K 15
b) w drobnej sprzedaży	„ 3	„ 9
c) w handlu detalicznym	„ 2	„ 2
3. Dla piwa od hektolitra:		
a) w wyszynku . . .	K 0·40	K 0·80
b) w handlu detalicznym	„ 0·20	„ 0·40

B. O ile osoba, obowiązana w myśl § 1, punktu 3. do uiszczenia opłaty szynkarskiej, nie ma siedziby przedsiębiorstwa zarobkowego w granicach Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, to opłata szynkarska od napojów, przez taką osobę wysyłanych lub w jakikolwiek inny sposób dostawianych konsumentom w granicach Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wynosi:

1. Dla pędzonych płynów wyskokowych od litra bez względu na zawartość czystego alkoholu 36 halerzy.

2. Dla wina, półwina, sztucznego wina, wina owocowego, moszczu owocowego, miodu i napojów miodowych od litra 6 halerzy.

3. Dla piwa od litra 1 halerza.

Co do wymiaru opłat szynkarskich, do których odnosi się ustęp B. tego paragrafu, w miejsce postanowień, zawartych w paragrafach 2—9 i 11—14, tudzież 18 i 20 tej ustawy, wstępują następujące postanowienia:

Opłaty szynkarskie, do których odnosi się ustęp B. tego paragrafu, uiszcza się z osobna od każdej przesyłki lub dostawy napojów, pochodzącej z poza granic obszaru, w którym obowiązuje ta ustawa.

Za uiszczenie takiej opłaty szynkarskiej odpowiedzialnym jest odbiorca, przyczem postanowienia ustawy z dnia 13. lutego 1003 dz. u. kr. Nr. 24 jej uzupełnień, oraz wydanych na jej zasadzie przepisów, dotyczące obowiązków i praw osób prywatnych, pobierających piwo z poza obrębu Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, względem opłaty krajowej od piwa niemniej jak obowiązków przedsiębiorstw przewozowych, wreszcie kontroli i ochrony przed przemytnictwem i sankcyi karnej, znajdują analogiczne zastanowienie.

Bliższe szczegóły określi rozporządzenie wykonawcze.

Art. IV.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, przyczem § 21. ustawy z dnia 20. grudnia 1905 dz. u. kr. Nr. 11 ex 1906 znajduje i tu analogiczne zastosowanie.

Art. V.

Rozporządzenie wykonawcze do tej ustawy wyda c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z c. k. krajową Dyrekcyą skarbu i z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

M o t y w a:

1. Paragraf 1. ustawy z 20. grudnia 1905 nie objął kilku postaci drobnej sprzedaży oraz handlu detalicznego, w szczególności drobnej sprzedaży piwa, następnie drobnej sprzedaży wódki w ilościach od 25 do 50 litrów, wreszcie handlu detailicznego winem w beczkach od 50 do 100 litrów włącznie. Uzupełnienie ustawy w tych kierunkach jest wskazane zarówno ze względu na dochody skarbu krajowego jak i dla wyrównania warunków konkurencyjnych między różnemi kategoryami przedsiębiorstw, trudniących się wyszynkiem, drobną sprzedażą i handlem detailicznym napojów.

Nadto według brzmienia punktu 3. tego paragrafu, pod opłatę szynkarską podpadałby także eksport napojów w flaszkach i beczkach do oznaczonej w tym punkcie pojemności poza granice kraju, co przecież nie leżało w zamiarach ustawodawcy i byłoby przeciwne ogólnej wytycznej polityki gospodarczej iż eksport ma być ile możności uwalniany od ciężarów. Wobec tego koniecznem jest uzupełnienie pierwszego ustępu tego punktu takie... konsumentom „w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem".

2. Tenże sam § 1. ustawy wykazuje jeszcze jedną zasadniczą, bardzo dotkliwą lukę.

W szczególności wymaga wyjaśnienia i unormowania w sposób niewątpliwy kwestya, czy napoje wyskokowe, nadsyłane z poza granic kraju konsumentom krajowym w naczyniach zamkniętych bądź koleją żelazną, bądź za pośrednictwem poczty, podpadają obowiązkowi opłaty. Każda sprzedaż a zatem i sprzedaż napojów przez fabrykanta, odbywająca się w drodze przesyłek pocztowych lub kolejowych, przeznaczonych wprost dla konsumenta podpada pod opłatę. Gdy jednak osoby, trudniące się sprzedażą, składają deklaracye i podlegają opłacie w obrębie kraju, przeto przesyłki trunków, idące z poza kraju wprost do konsumentów, nie podlegałyby właściwie tej opłacie.

Można z pewnem uzasadnieniem przypuszczać, że wobec niejasności postanowień ustawy, zakrajowi fabrykanci będą mogli łatwo uchylać się od obowiązku opłaty szynkarskiej od napotów, przesyłanych wprost konsumenjom krajowym i że skutkiem tego kraj, pozbawiony możności poboru opłaty od owych napojów, przeznaczonych do konsumcyi w kraju, będzie musiał pobierać znacznie wyższe opłaty od przedsiębiorców krajowych.

W ten sposób opłaty szynkarskie, nakładane na przedsiębiorców krajowych, przybrałyby charakter premii przywozowej dla fabrykantów zakrajowych, którzyby uzyskali łatwiejsze warunki konkurencyi z fabrykami krajowemi.

Stanowisko fabrykantów zakrajowych zostałoby zatem wzmocnione na

szkodę krajowych przez ustawodawstwo krajowe. Nie ulega wątpliwości, że cel ustawy był inny i że tylko niedokładna stylizacya przepisów §. 1. ustawy może dać powód do takiego przypuszczenia.

Lukę, o której tu mowa, wypełnia projektowane przez wnioskodawców uzupełnienie § 10 ustawy. Z natury rzeczy wynika, że dla przesyłek napojów, przychodzących z poza granic kraju wprost do konsumentów, trzeba było konstrukcyę opłaty szynkarskiej przemienić, ze szczególnego podatku zarobkowego, jakim dla techniki skarbowości przedstawia się nasza opłata szynkarska, na konstrukcyę opłaty spożywczej i na modłę opłaty krajowej od piwa, pobieranej od prywatnych, sprowadzających piwo z poza granic kraju. Inny sposób uchwycenia owych importów nie wydaje się możliwym.

Także co do ochrony przed przemycaniem nieopłaconych napojów z krajów nie mających opłaty szynkarskiej, lub mających niższą, musi tu znaleźć zastosowanie analogiczne aparat kontroli i represyi, jaki jest już, względnie będzie stworzony dla celów poboru opłaty krajowej od piwa.

Idzie tu wogóle w równej mierze o interes skarbu krajowego przemysłu, wyrabiającego napoje, przed nierówną, bo wolną od danych ciężarów obcą konkurencyą.

Wnioskodawca:
Battaglia w. r.
Kolischer w. r.

Maryewski, Rittel, Bandrowski, Tertil Leo, Schätzel, Maiss, Jabłoński, Merunowicz, Federowicz, Sala, Adam, Doliński, Sare, Skarbek.

W n i o s e k

posłów Battaglii, Kolischera i towarzyszy w przedmiocie uzupełnienia ustawy z dnia 13. lutego 1703 Dz. u. kr. Nr. 24. dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o poborze krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

U s t a w a

z dnia . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem uzupełniającą ustawę z dnia 13. lutego 1903 Dz. u. kr. Nr. 24 dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o poborze krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Celem zapobieżenia przemycania piwa z krajów, pobierających opłatę krajową od piwa w wymiarze niższym, niż Królestwo Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem, Krakowskiem, bez uiszczenia opłaty krajowej na rzecz Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzeniem wykonawczem będą oznaczone punkty graniczne, przez które jedynie wolno przewozić lub przenosić piwo z poza granic krajn do kraju w sposób inny, jak koleją lub pocztą.

Wydział krajowy ustanowi w tych punktach organy dla pobierania opłaty bez której uiszczenia wprowadzenie transportów piwa inną drogą, jak koleją lub pocztą w obręb obszaru, w którym obowiązuje ta ustawa, jest wzbronione.

Dla zapobiegania przemycania piwa poza wyżej wspomnianymi punktami granicznemi ustanawiać będzie Wydział krajowy w miarę potrzeby osobną straż.

Straż taka musi być ustanowioną na żądanie browarów, interesowanych w zbycie w pasie granicznym, zagrożo-

nym przemytnictwem, o ile te browary zobowiążą się przynajmniej połowę kosztów jej utrzymania zwracać skarbowi krajowemu. Liczba straży i inne szczegóły będą w tych wypadkach zależały od umowy Wydziału krajowego z danymi browarami.

Nadto obowiązek powstrzymywania przemytnictwa cięży na c. k. straży skarbowej, c. k. żandarmeryi oraz organach gminnych.

C. k. straż skarbowa, c. k. żandarmerya oraz organy gminne obowiązane są użyczać wszelkiej pomocy organom poborczym w punktach granicznych oraz wspomnianej wyżej straży krajowej w wypełnianiu ich obowiązków, określonych tą ustawą, oraz wydanem na jej podstawie rozporządzeniem wykonawczem.

Transporty piwa wprowadzone w obręb obszaru, w którym ta ustawa obowiązuje, drogą inną jak koleją, pocztą lub przez wyżej wspomniane punkty graniczne, ulegają konfiskacie na rzecz ubogich tej gminy, w której obrębie nastąpiło przychwycenie.

Przekroczenia tej ustawy i przepisów wykonawczych, o ile nie podpadają pod postanowienia kodeksu karnego, ulegną karom pieniężnym od 20 do 2.000 K lub karom aresztu od 2 dni do 3 miesięcy, obostrzonym obowiązkiem uiszczenia dwukrotnej do dziesięciokrotnej należytości, o którą był lub mógł być ukrócony skarb krajowy przez dokonane lub dowodnie zamierzone przemytnictwo. Zresztą co do tych przekroczeń znajdują zastosowanie postanowienia §§ 9 i 10 ustawy dnia 13. lutego 1903 Dz. u. kr. Nr. 24.

Art. II.

Ustawa wchodzi w życie 1. stycznia 1911.

Art. III.

Rozporządzenie wykonawcze do tej ustawy wyda c. k. namiestnictwo w porozumieniu z c. k. krajową dyrekcyą skarbu i z Wydziałem krajowym.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.

M o t y w a.

W myśl postanowień art. II. ustawy krajowej z dnia 20. grudnia 1905. Dz. u. kr. Nr. 11. ex 1906 moc obowiązującą ustawy z dnia 13. lutego 1903 Dz. u. kr. Nr. 24. o poborze krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa przedłużono do 31 grudnia 1920 oraz celem dalszego wzmocnienia skarbu krajowego i ze względu na uwolnienie konsumcyi piwa od ciężaru wskutek zniesienia prawa propinacyi podwyższono tę krajową opłatę konsumcyjną, począwszy od 1. stycznia 1911. do 31. grudnia 1920 na 8 kor. od hektolitra.

Z chwilą wejścia podwyższenia krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa na 8 koron od hektolitra w Galicyi w moc obowiązującą, t. j. z początkiem roku 1911 wytworzy się niezawodnie taka sytuacya, że w Galicyi w myśl postanowień powołanej ustawy krajowej, piwo będzie podlegało krajowej opłacie konsumcyjnej w kwocie 8 koron, w krajach ościennych zaś, graniczących z Galicyą, w szczególności na Bukowinie i Śląsku, opłata krajowa wynosić będzie tylko 1 koron, a w każdym razie będzie niższą od pobieranej u nas opłaty.

Tak znaczna różnica między opłatami krajowemi od piwa w Galicyi a w krajach sąsiednich umożliwi nadużycia przez przemycanie piwa, niżej opodatkowanego z Bukowiny, względnie Śląska a także i z Węgier do Galicyi i spowoduje dotkliwe osłabienie siły konkurencyjnej browarów galicyjskich, na granicy owych krajów położonych, a również sprawi uszczuplenie dochodów skarbu krajowego z tytułu opłat krajowych od piwa.

Celem ochrony przemysłu browarniczego w Galicyi, zwłaszcza browarów położonych na granicy wspomnianych krajów jak niemniej w interesie skarbu krajowego okazuje się zatem konieczność zapobieżenia nadużyciom przemytników w sposób jak najenergiczniejszy i najskuteczniejszy.

Wnioskodawcy:
Battaglia i Kolischer

Bandrowski, Maryewski, Tertil, Schätzel, Maiss, Doliński, Jabłoński, Rittel, Leo, Skarbek, Sala, Adam, Sare, Merunowicz, Federowicz.

Interpelacya

posła Bisa i tow. do c. k. Rządu sprawie założenia jarmarków tygodniowych w gminie Kamieniu.

Prośba gminy Kamienia wniesiona do c. k. Starostwa w Nisku już od dwóch lat o udzielenie koncesyi gminie na utworzenie jarmarków tygodniowych, jednakowoż do dziś dnia ta sprawa zalega w c. k. Starostwie w Nisku.

Gmina Kamień jest to gmina pierwszorzędna w powiecie nizańskiem i mieści w sobie 1300 numerów; leży gmina Kamień wśród największych gmin powiatu nizańskiego, jako też i powiatu kolbuszowskiego i pomiędzy bitemi drogami z różnych stron, więc konieczną rzeczą jest, aby gmina Kamień w jaknajkrótszym czasie, dostała konsens na utworzenie jarmarków tygodniowych.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, dlaczego dotychczas prośba gminy Kamienia jest niezałatwioną i co zamierza uczynić c. k. Rząd, aby jarmarki w gminie Kamieniu otwarte zostały jak najrychlej.

Interpelant:
Jan Bis.

Ptak, Styła, Bojko, Myjak, Stapiński, Stefczyk, Kędzior, Bernadzikowski, Jedynak, Witos, Krężel, Cieluch, Jampolski, Żardecki.

Interpelacya

posła Bisa i tow. do c. k. Rządu.

W marcu r. 1908 wziął oficer Bacyk, komendant stacyi ogierów w Wildentalu powiat Kulbuszowa od Jana Strauba 2 i ½ (dwa i pół) cetnara siana dla ogierów; siano bowiem od dostawcy, uznał jako nie do użycia, ale go przyjął, co natychmiast Komendzie ogierów w Olechowcach zameldował.

Za siano to Jan Straub mimo kilkakrotnych pismo do c. k. Komendy w Olechowcach żadnej zapłaty, a nawet odpowiedzi nie otrzymał dotychczas.

Podpisani zapytują tedy c. k. Rząd, dlaczego tak się dzieje z tą sprawą i kiedy wreszcie Jan Straub pieniądze za siano otrzyma.

Interpelant:
Bis.

Stapiński, Styła, Ptak, Krężel, Cipser, Witos, Stefczyk, Cieluch, Jedynak, Bojko, Kędzior, Lewakowski, Długosz, Wasung, Jampolski.

Interpelacya

posła Bisa do c. k. Rządu.

Od czasu utworzenia rejonów rybackich w celu rzekomej ochrony rybostanu w Galicyi, upłynęło przeszło 10 lat, w których pobierane przez Wydział krajowy czynsze od dzierżawców rybołostwa w kraju znacznie przyczyniły się do pomnożenia dochodów, uzyskanych z rzeczywistym uszczerbkiem dla gmin i ich pojedynczych członków przez odebranie im bez odszkodowania od niepamiętnych czasów, wykonywanego prawa rybołostwa w granicach ich posiadłości. Bo chociaż przy zaprowadzeniu rejonów rybackich, zapewniano gminy włościańskie, że z uzyskanych czynszów dzierżawnych odszkodowane zostaną, dawniej do rybołostwa uprawnione gminy, w miarę ich rozległości rejonowej przecież krom ustawy rejonowej i niezaprzecznie uprawnienia aż po dziś dzień nikogo nie odszkodowano, a czynsze wciąż się pobiera.

Wzrosła jeszcze dla uprawnionych do rybołostwa gmin ta przykra niedogodność, że pomimo niezapłacania tych zapewnionych poprzednio należytości odszkodowawczych z przyczyn nam zupełnie niewiadomych niektóre rejony zupełnie nie bywają wydzierżawiane, pomimo licznych upomnień włościańskich jak to obecnie od dwóch lat dzieje się w rejonie od gminy Sielec aż do wybiegu Sanu do Wisły, na tej ostatniej rzece i jej dopływach przez co i czynsz dla kraju, odszkodowanie zupełnie odpada w miejscowościach. Kośmierzów, Lankowice, Nadbrzezie i Ostrówek w pow. tarnobrzeskim. Najlepsze wykroczenie przeciw ustawie rybackiej w tym niewydzierżawionym rejonie w tym czasie bezwartościowym, surowo bywają karane, a najmniejszego pożytku gminy od wielu lat nie mają z tej prawnej opieki Wydziału krajowego.

Podpisani zapytują więc c. k. Rząd, co zamierza uczynić, by interesowane gminy uchronić na przyszłość od dalszej straty materyalnej i w jaki sposób zechce c. k. Rząd szkody dotychczas wyrządzone pokrzywdzonym wynagrodzić.

Interpelant:
Bis.

Bojko, Jampolski, Wasung, Jedynak, Skołyszewski, Stapiński, Kędzior, Styła, Cieluch, Ptak, Krężel, Stefczyk, Bernadzikowski, Witos.

Interpelacya

posła A. Krężela i tow. do c. k. Rządu w sprawie opieszałego załatwiania spraw w c. k. Namiestnictwie we Lwowie.

Już od dłuższego czasu daje się słyszeć w kraju ogólne narzekanie ludności, z powodu bardzo opieszałego załatwiania spraw w c. k. Namiestnictwie, które jest powodem wielkiego rozgoryczenia i niezadowolenia. Zalegają tam zatem od dłuższego czasu różnego rodzaju rekursy, w różnego rodzaju sprawach jak rolniczych, przemysłowych, wojskowych, zezwolenia na zawarcia małżeństw protesty w sprawach wyborów gminnych i t. p.

Traktowanie spraw w ten sposób interesa ludności lekceważący i przynoszący jej dotkliwe straty oraz narażający na najrozmaitsze szykany jest bardzo złem, bo budzi nieufność ludności do władz.

Za przykład niech posłuży jeden fakt z wielu, niezałatwienia rekursu przeszło 4 miesiące zalegającego w Namiestnictwie: Piotr Przetacznik z Pilzna wybudował tamże jatkę na wyrąb mięsa, którą podług przepisów hygienicznie urządził. Starostwo w Pilźnie jednak zabroniło używania tej jatki. Przeciw temu orzeczeniu Starostwa wniósł interesowany rekurs do Namiestnictwa jeszcze 2/6. b. r., który dotychczas, niezałatwiony spoczywa w Namiestnictwie. Szkoda z powodu tej zwłoki dla rekusenta jest bardzo dotkliwa bo wynosi co najmniej 80 K., które z użycia tej jatki uzyskać by można. Ze względu, że kwota 80 K. stanowi część dochodu na utrzymanie się rekurenta i jego rodziny, niemniej na płacenie podatków i innych ciężarów.

Podpisani zapytują przeto c. k. Rząd czy c. k. Namiestnictwo zdaje sobie sprawę z tego na jak wielkie szkody i rozgoryczenie jest narażona ludność w kraju z powodu tak opieszałego załatwienia żywotnych spraw?

Co zamierza uczynić, ażeby wszystkie zaległe sprawy w Namiestnictwie załatwione zostały?

Interpelant:
A. Krężel.

Jedynak, Bojko, Witos, Ptak, Bis, Myjak, Dumka, Sodomora, Żardecki, Styła, Stefczyk, Stapiński, Oleśnicki, T. Staruch, A. Staruch.

Interpelacya

posła Styły i tow. do c. k. Rządu w sprawie uwidocznienia na książeczkach podatkowych płacącym podatki wraz z dodatkami każdej kategoryi podatków i dodatków w poszczególnych pozycyach.

Powszechnem narzekaniem ludnopłacącej podatki i dodatki jest na przyciskanie śruby podatkowej, jak również i na brak uwidocznienia w poszczególnych rubrykach (pozycyach) płacącym podatki i dodatki aby mogli przyjść do przekonania jakie podatki czyli dodatki podniesione i na jaki cel wymagane i przez jaką władzę.

Ludność płacąca podatki, która wskutek znaczniejszego podwyższenia tychże dopytywała się c. k. urzędników w urzędzie podatkowym w Wadowicach o powód podwyższenia podatków otrzymała odpowiedź, że wyłączną przyczyną tego podwyższenia podatków są szkoły, przez co zasiewano nieufność i niechęć tak do władz szkolnych jako też i do oświaty rzucając w ten sposób nie uzasadnione podejrzenie pomiędzy lud najbardziej potrzebującej oświaty.

Aby temu zapobiedz i przekonać ludność na jaki cel i jaką kategoryę podatków (dodatków) podwyższono podpisani zapytują c. k. Rząd kiedy zechce zarządzić, aby przy odbiorze podatków wraz z dodatkami jego władze podatkowe wypisały każdemu płacącemu podatki każdą kategoryę wyraźnie osobno na książeczkach podatkowych.

Interpelant:
Antoni Styła.

Bojko, Ptak, Żardecki, Myjak, Cieluch, Krężel, Bis. Witos, Dumka, Sodomora, Bernadzikowski, Marszałkowicz, Jedynak, Kurowiec, A. Staruch, Oleśnicki, Sandulak, Makuch.

Interpelacya

posła Witosa i tow. do c. k. Rządu w sprawie odszkodowania za usunięcie młynów (pływaków).

Od niepamiętnych czasów istniały na Dunajcu młyny pływaki, które dawały wielu rodzinom młynarzy znośne utrzymanie, a okolicę zaopatrywały w mąkę, mieląc zboże po nizkich cenach.

Wysoki Sejm, mając to na uwadze, dnia 4. listopada 1908 roku, powziął następującą uchwałę.

„Sejm wzywa c. k. Rząd, by młynom istniejącym od wieków na Dunajcu nie przeszkadzał dalej istnieć, a jeżeli to byłoby dla regulacyi rzeki niemożliwem, aby właściciele młynów wynagrodził tak, by nie byli pokrzywdzeni".

Wbrew temu kierownictwo regulacyi w Tarnowie strasząc właścicieli wyrzuceniem młynów przez żandarmeryę i nie daniem żadnego odszkodowania wymogło po długich tego rodzaju operacyach zrzeczenia się swoich praw i przyjęcia odszkodowania w sumie 800 koron za jeden młyn, co w żadnym związku nie stoi z wartością danego przedsiębiorstwa.

Na dobitek z tego c. k. tsarostwo w Tarnowie osobnem rozporządzeniem ukarała wszystkich byłych właścicieli młynów za nieprawne rzekomo stanie młyna na wodach Dunajca.

Zakład zaś ubezpieczenia robotników od wypadków chcąc dopełnić miary goryczy nieszczęśliwych, wydziedziczonych ludzi, nałożył wysokie opłaty na tychże od młynarzyków, których oni nigdy nie mieli.

Ponieważ na wodach Dunajca znajdują się jeszcze trzy młyny, które ten sam los może spotkać, podpisani zapytują:

Czy zgodnem z intencyami Rządu, ażeby odbierając ubogim ludziom chleb, posługiwać się temi środkami, jakto kierownictwo regulacyi Dunajca w Tarnowie uczyniło.

Czy zechce dać odpowiednie odszkodowanie już wyrzuconym i czy w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 4. listopada 1908 zechce resztę młynów na Dunajcu się znajdujących utrzymać, dopóki to nie będzie szkodliwem dla regulacyi, a w razie usunięcia, spowodowanego potrzebą, dać odpowiednie odszkodowanie.

Czy nie zechciałby wpłynąć na odpowiednie organa, aby załatwiły nareszcie rekursy wniesione przeciw wymiarowi kary przez c. k. starostwo w Tarnowie.

Interpelant:
Witos.

Bandrowski, Jedynak, Bojko, Krężel, Styła, Bis, Cieluch, Ptak, Cipser, Żardecki, Myjak, Bernadzikowski, Stapiński, Stefczyk, Kędzior, Marszałkowicz.

Interpelacya

posła Witosa i tow. do c. k. Rządu w sprawie opłat od kieratów.

Z powodu zmiany stosunków gospodarczych jak również braku robotnika, wielka ilość gospodarzy chcąc bodaj w części sobie pomódz zaopatrzyła się w kieraty konne, służące do poruszania włocarni, sieczkarni i t. d obsługugując takowe przy pomocy własnej rodziny.

Zakład ubezpieczenia robot. od wypadków dla Galicyi i Bukowiny spostrzegł to rychło i nałożył na właścicieli tychże wysokie opłaty bez względu na to czy oni je sami obsługiwali przy pomocy swojej rodziny lub też przy pomocy obcych sobotników, za kilka lat wstecz i to za te lata, w których oni kieratów tych wcale nie posiadali zmuszając tychże do masowego wnoszenia rekursów.

Zważywszy, że dotknięto tu znaczną ilość gospodarzy, niejako ukarano zato, że starali się wśród niesłychanie trudnych warunków podtrzymać swoją egzystencyę gospodarczą i że opłaty te stosunkowo wysokie wywołują uzasadnione rozgoryczenie i podkopują byt wielu rodzin.

Zważywszy, iż poszkodowani zmuszeni są przez wnoszenie rekursów ponosić trudy i bardzo znaczne koszta.

Podpisani zapytują:

Czy c. k. Rząd nie zechciałby wydać odpowiedniego zarządzenia, którem uwolnionoby od opłat wyżej wyszczególnionych, gospodarzy mniejszych obsługując kieraty przy pomocy własnej rodziny.

Czy nie zechciałby polecyć odpowiednie organy i by one badały dokładnie komu się należy opłata i nie narażały wielu ludzi na wnoszenie rekursów i ponoszenie kosztów z temi połączonych.

Interpelant:
Witos.

Tertil, Bandrowski, Marszałkowicz, Kędzior, Jedynak, Bis, Bernadzikowski, Myjak, Bojko, Ptak, Styła, Cieluch, Żardecki, Cipser, Stapiński, Krężel, Stefczyk.

Interpelacya

do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie bezprawnych rugów i prześladować Polaków w Galicyi przez władze węgierskie.

Przed trzema mniej więcej laty zaprowadził Rząd węgierski na pograniczu węgiersko-galicyjskiem a przedewszystkiem w komitacie orawskim takie porządki, jakie się zwykło stosować tylko w razach wyjątkowych jak n. p. wewnętrznych zaburzeń ewentualnie w czasie wojny. Ostrze tych zarządzeń skie-

rowano wyłącznie przeciw Pola kom, poddanym austryackim.

I tak zaostrzono obowiązek meldowania, z którego to tytułu spadają na ludność tamtejszą niezwykle wysokie kary. Rozciągnięto ścisły nadzór nad przybywającymi z Galicyi, a to za pośrednictwem specyalnie w tym celu zaprowadzooej t. z. policyi granicznej, której organa już od samej granicy śledzą pilnie każdy krok przybyszów, podsłuchują ich rozmowy, a wystarczy zamienić kilka słów z poddanym węgierskim narodowości słowiańskiej, aby być posądzonym o szerzenie agitacyi pamistycznej i aresztowanym. Kupców galicyjskich zdążających na jarmarki do sąsiedniej miejscowości na Orawie zatrzymuje się i utrudnia im przez to prowadzenie agend handlowych. Pewnej włościance z Chochołowa powiatu nowotarskiego zabrano stado gęsi zakupionych na Orawie i sprzedano na pokrycie rzekomo zaległych podatków z tytułu handlu drobiem za kilkanaście lat wstecz.

Na tego rodzaju nadużycia i sekatury, które tu trudno wszystkie wyliczać a które są na porządku dziennym narażeni są przyjezdni z Galicyi; stokroć jednak większym jest ucisk polskich włościan osiadłych na Orawie. Jak wiadomo w komitacie orawskim zwłaszcza w części graniczącej z Galicyą, mieszka w znacznej ilości ludność polska, tworząc jużto osady czysto polskie, jużto polsko-słowackie. Pewna część tej ludności jest tam od wieków osiadłą, inna zaś to przybysze z Galicyi zwłaszcza z gmin sąsiedniego powiatu nowotarskiego. Z tej ostatniej kategoryi jedni uzyskali z czasem poddaństwo węgierskie, a inni jednak jeszcze dotąd zatrzymali poddaństwo austryackie. Ci ostatni są przedmiotem szczególniejszego prześladowania ze strony władz węgierskich. Na wzór prusaków, których pojętnymi uczniami są madziarzy, stosuje się wobec nich systematycznie i w całej pełni wydalenie z granic państwa węgierskiego, a to mimo, że są to ludzie spokojni nie mieszającej się wcale do polityki, nienagannie się prowadzącej a co najważniejsza zamożni nie będący zatem wcale ciężarem ani gmin ani państwa. Do wydania wyroku banicyjnego wystarcza dotyczącym władzom donos „okólnego“ (pisarz) lub „notowa“, którzy kierując się zazwyczaj nizkiemi pobudkami (gdy im się kto nie opłaci lub gdy przyjdzie ochota komu przez nich protegowanemu nabycia realności będącej w posiadaniu Polaka) upatrzone ofiary przedstawiają w złem świetle przed policyą i żupanem. Na podstawie tego rodzaju denuncyacyi, zapada wyrok bez poprzedniego zbadania sprawy skazujący ofiarę na opuszczenie kraju w terminie zazwyczaj 15-dniowym, wnoszone zaś rekursa do Ministerstwa z reguły nie bywają uwzględnione.

Z licznych ofiar banicyi przytaczamy tu tylko niektóre: I tak wydalono przed rokiem niejakiego Wojciecha Styrczulę rodem z Miedzy czerwiennego (pow. nowotarski), który przed 16. laty nabył w Klinie na Orawie dom i 12 morgów pola. Otrzymawszy wyrok opuszczenia kraju w 15. dniach wniósł rekurs do Ministerstwa którego nie tylko nie uwzględniono, lecz nawet skrócono termin opuszczenia kraju z piętnastu do trzech dni. W tym krótkim czasie nie mógł Styrezula nie tylko uporządkować swych spraw majątkowych, ale nawet swoich ruchomości zabrać — co pociągnęło za sobą wprost ruinę majątkową. Po wypędzeniu z Węgier wracał do Klina trzykrotnie do uporządkowania swych spraw, za każdym razem przychwycony przez żandarmeryę odsiedział razem 40 dni aresztu a nadto zmuszony był zapłacić koszta utrzymania w nim. Takie koleje przechodzi prawie każdy z wygnańców. Z Klina wydalono jeszcze dalszych pięciu Polaków — a kilku innym zagrożono wydaleniem. Wygnano nadto To-

masza Gila, Franciszka Długopolskiego, Jana i Zofię Majcherków, Wojciecha Wróbla i wielu innych a całej masie grozi wydalenie. Niektórzy z wygnańców wnosili prośby do władz centralnych w Wiedniu, żebrząc o opiekę przed nadużyciami węgierskich władz, lecz dotąd na podania swe nie otrzymali nawet odpowiedzi — to też reszta znosi swój los z rezygnacyą niespodziewając się z nikąd ni pomocy ni obrony — wobec czego gwałt i przemoc Węgrów święci tryumf na całej linii. Sprawa ta jest tem boleśniejsza, że bezprawia te dzieją się w granicach państwa, którego nazwą steruje ta sama ręka!

Podpisani ograniczając się na razie na przytoczeniu powyższych faktów, których w razie potrzeb, mogą więcej podać, zapytują Wysoki c. k. Rząd:

1) Czy mu znane są te nadużycia władz węgierskich urągające nawet prawu międzynarodowemu?

2) Czy nie byłby skłonnym do poczynienia stanowczych kroków celem zabezpieczenia w przyszłości poddanych tej części monarchii przed samowolą i bezprawiem władz węgierskich?

Interpelant:
Bednarski.

Stefczyk, Michałowski, Merunowicz, Maryewski, Federowicz, Landau, Jabłoński, Sala, Sare, Stojałowski, Kędzior, Adam, Doliński, Bandrowski, Kolischer.

Interpelacya

posła Ad. Krężela i tow. do c. k. Rady szkolnej krajowej.

Kontraktem zawartym z c. k. Radą szkolną okręgową w Pilźnie, zobowiązał się Stanisław Ćwik włościanin z Jażwin wybudować w tej miejscowości szkołę 1-kursową wraz z pomieszkaniem dla nauczyciela po myśli odnośnego planu, za cenę . 8.379 K 85 h.

Gdy jednak skutkiem mylnego zestawienia rachunków na roboty ciesielskie c. k. Rada szkolna okręgowa w Pilźnie zamiast 419 złr. 75 ctn. zliczbowała 319 złr. 75 ctn., przeto St. Ćwik pokrzywdzony o . . 200 „ — „
co ta sama Rada szkolna przyznaje, a gdy następnie okazały się konieczne do wykonania roboty nadkosztorysowe, c. k. Rada szkolna okr. poleciła je przeprowadzić i przyznała następujące należytości:

Rozporządzeniem z d. 9. V. 03. l. 876. podwyższono St. Ćwikowi należytość za budynek gospodarski o . . . 19 „ 49 „

Rozp. z dnia 22/7 903 l. 1.354 za podmurowanie budynku gospodarskiego, przyznano przedsiębiorcy 120 „ — „

Rozp. z dnia 22/7 90 l. 1.354 za wybudowanie wychodków nad dołem kloacznym . . . 70 „ — „

Rozp. z dnia 22/7 903 l. 1.354 za 6 dachówek szklannych . . . 18 „ — „

Rozp. z dnia 22/7 903 l. 1.354 za drzwi na strych 8 „ — „

Nadto ze względu na jakość materyału, upoważniono Ćwika do pobrania dachówki z Tarnowa zamiast ze Szczegocia, co zrobiło nadwyżkę . . . 11 „ 90 „

Skutkiem przeoczenia nie uwzględnił przedsię-

biorca orzeczenia c. k. Rady szkolnej okręgowej w Pilźnie z dnia 19|1 903 l. 91 opiewającego na . 310 K — h.

przeto ogólna suma wynosi . . . . 9.170 K 24 h.

Na konto tej sumy wypłacono St. Ćwikowi następujące sumy:

I. II. i III. ratę kontraktu w łącznej kwocie . .	7.310 K	62 h
Koszta komisyjne i posłańca karnego . .	19 „	20 „
Koszta nadzoru budowy	38 „	„
Karę konwencyonalną	25 „	„
Na orzeczenie c. k. Rady szk. okr. z dnia 10|3 903	500 „	„
Na orzeczenie c. k. Rady szk. okr. z dnia 15|1 904 l. 2	296 „	„
nasiępnie (orzeczenie zgubione) . . .	187 „	05 „
na orzeczenie z dnia 4|10 905 l. 1913 . .	278 „	„
czyli razem .	8.651 K	53 h.
Zatem gdy od należnej kwoty . . .	9.170 K	24 h
odejmiemy otrzymane	8.651 „	53 „
pozostaje reszta .	515 K	71 h

t. j. kwota, jaka się St. Ćwikowi z mocy kontraktu i dalszych orzeczeń i poleceń c. k. Rady szkolnej okr. w Pilźnie należy, a która mu jeszcze w r. 1903 wypłaconą być powinna.

Pokrycie na powyższe wydatki jest jednak R. sz. O. w Pilźnie St. Ćwikowi wypłacić ich nie chce, twierdząc, że odnośne rachunki zginęły i t. p.

Tem postępowaniem R. sz. o. w Pilźnie jak St. Ćwik bardzo pokrzywdzony — przeto podpisani zapytują c. k. Radę szkolną krajową, czy fakt ten jest jej wiadomy?

Czy zechce poczynić odpowiednie kroki, by St. Ćwikowi z Jażwin, kwota jemu należna 515 K 71 h natychmiast wypłaconą została?

Interpelant:
Ad. Krężel w. r.

Skołyszewski, Stapiński, Myjak, Bernadzikowski, Wiłos, Jedynak, Bis, Ptak, Bojko, Żardecki, Cieluch, Styła, Kędzior, Stefczyk, Cipser.

Interpelacya

posła Battaglii i tow. do Wydziału krajowego w sprawie konkurencyi krajowego warsztatu dla wyrobów betonowej w Rzeszowie, czynionej przemysłowi prywatnemu.

W roku 1899 założył Wydział krajowy w Rzeszowie t. z. „warsztat krajowy dla wyrobów betonowych“.

Celem tego warsztatu była pierwotnie tylko fabrykacya rur betonowych dla przepustów na drogach krajowych i przez kraj administrowanych, atoli już w następnym roku rozpoczęto fabrykować także rury studzienne; płyty chodnikowe, krawężniki i coraz to inne wyroby betonowe na coraz szerszą skalę.

Mając administracyę za darmo, kapitał obrotowy bezprocentowy na zawołanie z kasy krajowej, refakcyę kolejową od cementu i nie płacąc podatku zarobkowego jako przedsiębiorstwo, służące rzekomo wyłącznie celom publicznym oczywiście „warsztat krajowy“, robi świetne interesa i w krótkim czasie zamortyzowawszy koszta urządzenia osiąga tem większe zyski, że do roku 1903 nia było w całej bliższej i dalszej okolicy konkurencyi.

Dopiero w roku 1903 powstała fabryczka wyrobów cementowych w Strzyżowie; w następnym roku przybyły podobne zakłady w Rzesowie, Łańcucie, Tyczynie, Głogowie, Mielcu, Tarnobrzegu i Rozwadowie.

Zdawałoby się rzeczą naturalną, że z chwilą powstania tych wyrobni „warsztat krajowy“ ograniczy swoją pracę wyłącznie do potrzeb publicznej administracyi drogowej, w którym to celu został założony. Stało się przeciwnie, „warsztat krajowy“ nie tylko dalej produkuje

artykuły na sprzedaż, lecz nadto dla tem łatwiejszej konkurencyi z fabrykami prywatnemi obniżył ceny wyrobów, co mu tem łatwiej przyszło, że z jednej strony nie płaci podatków i ma różne inne wymienione już poprzednio ulgi i przywileie, a z drugiej strony jako przedsiębiorstwo pubticzne zadowolić się może minimalną nawet nadwyżką ponad koszta produkcyi.

Rozumie się, że fabryki prywatne nie mając takich przwilejów, ani nawet marzyć nie mogą o wytrzymaniu konkurency z „warsztatem krajowym“ i wskutek tej konkurencyi zaledwie wegetują. Przecież nie ten skutek chciał osiągnąć kraj, zakładając ów warsztat, ten sam kraj, który popieranie przedsiębiorczości prywatnej, budzenie życia przemysłowego postawił sobie za jedno z zadań.

Na uwagę zasługuje jeszcze, że według powtarzających się uporczywie pogłosek — celem uchylenia się od podatku i utrzymania refakcyi kolejowej, w księgach swych w miejsce nazwisk właściwych prywatnych odbiorców „warsztat krajowy“ wstawia tytuły instytucyi publicznych a w szczególności gmin.

Podobno też pomocą organów publicznych n. p. drogomistrzów prowadzi się agitacyę przeciw fabrykom prywatnym a na rzecz zbytu wyrobów z „warsztatu krajowego“.

Uważając w tych warunkach słusznie „warsztat krajowy“ za swego śmiertelnego i bezwzględnego wroga miejscowi i okoliczni fabrykanci wyrobów betonowych tak sami bezpośrednio czynią już od roku 1905 darymnie usiłowania położenia tamy temu anormalnemu i zasadami zdrowej polityki gospodarczej sprzecznemu biegowi rzeczy. Niestety wszelkie te starania rozbijają się dotąd o opór odnośnego Departamentu Wydziału krajowego, który utrzymuje, że rzeszowski „warsztat krajowy“ musi być prowadzony nadal, jak dotąd, gdyż jest jedynym takim krajowym warsztatem przynoszący czysty zysk, któryto zysk służyć musi na częściowe pokrycie niedoborów podobnych warsztatów we wschodniej części kraju.

Tak więc wzgląd fiskalny idzie przed względem polityki przemysłowej — w sposób rażący!

Nie można krajowi odmawiać prawa do pokrywania własnych potrzeb we własnym zarządzie, aczkolwiek w kraju o tak słabo rozwiniętym przemyśle, jak Galicya i tego ze względów polityki gospodarczej należałoby unikać.

Możnaby się nawet pogodzić z myślą monopolizowania całych pewnych gałęzi przemysłu na rzecz krzju. Atoli walka konkurencyjna „warsztatu krajowego“ przeciw przemysłowi prywatnemu na otwartym targu — walka nierówna w wysokim stopniu stanowczo zadaniem kraju, nie jest, i do tego stopnia sprzeczną jest z wytycznemi racyonalnej polityki ekonomicznej, że nie mogą jej żadną miarą usprawiedliwić tak małostkowe względy fiskalne, jak wyżej przedstawiony.

Wobec tego podpisani zapytują Wydział krajowy, czy skłonnym jest ograniczyć produkcyę krajowego warsztatu dla robót betonowych w Rzeszowie do zaspokajania potrzeb krajowej administracyi drogowej lub w jakikolwiek inny sposób uchylić ujemne skutki konkurencyi tego warsztatu względem przemysłu prywatnego?

Interpelant:
Battaglia.

Ciuchciński, Bandrowski, Maryewski, Federowicz, Rutowski, Sare, Jabłoński, Sala, Adam, Doliński, Michałowski, Tertel, Pawlewski, Kolischer, Rittel.

W n i o s e k

posła Hanczakowskiego i tow. w sprawie założenia w Turce stacyi ogierów rządowych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa sie c. k. Rząd, aby już w r. 1910 założył w Turce n. Str. stacyę ogierów rządowych, a to co najmniej z 4 rozpłodników.

Wnioskodawca:
Hanczakowski.

Korol, Senyk, Lewicki, Kurowiec, Skwarko, Tracz, Krysowaty, Sodomora, Sandulak, Dumka, A. Staruch, Winniczuk, Makuch, Krynicki, Kołpaczkiewicz.

I n t e r p e l a c y a

p. Sandulaka i tow. do JE. pana Namiestnika w sprawie konkurencyi na restauracyę budynków gospodarskich i domu mieszkalnego gr. kat. księdza w Macoszynie pow. żółkiewskiego.

W r. 1908 wniósł podpisany poseł Sandulak interpelacyę do Wyższej Ekscelencyi w tej samej sprawie i w tej interpelacyi przedstawił, że gr. kat. komitet parafialny w Macoszynie jeszcze uchwałą z dnia 7/10 1906, a potem ponownie uchwałą z dnia 25/6 1907 uznał konieczność przeprowadzenia rozprawy konkurencynej w sprawie naprawy budynków gospodarskich i domu mieszkalnego gr. kat. proboszcza w Macoszynie i że mimo tego, że także gr. kat. arcybiskup Konstantyn w Przemyślu odnosił się do c. k. starostwa w Żółkwi o rozpisanie rozprawy konkurencyjnej ta rozprawa konkurencyjna, pomimo upływu 2 lat przez c. k. starostwo w Żółkwi nie została rozpisana.

W następnie rozpisanej interpelacyi rozpisało c. k. starostwo w Żółkwi rozprawę konkurencyjną na dzień 26. października 1908 i na podstawie tej rozprawy, wydało orzeczenie z dnia 3. listopada 1908 l. 28807, które w odpisie pod /. dołąsza się, a podług którego sumę wszystkich kosztów, potrzebnych na restauracyę budynków przyjęto na kwotę 549 K 24 h, z czego przypada na patrona pana Stefana Dunina Kozickiego, zamieszkałego w Soposzynie $^1/_6$ część wszystkich wydatków, t. j. kwota 91 K 54 h, ponieważ jak motywuje to orzeczenie, robót pieszych i ciągłych przy wspomnianej rozprawie konkurencyjnej wogóle nie uchwalono.

Przeciw powyższemu orzeczeniu ck. starostwa w Żółkwi wniósł był patron pan Stefan Dunin Kozicki rekurs do Wys. c. k. Namiestnictwa, a ponieważ c. k. namiestnictwo tego rekursu przez dłuższy czas nie połagodziło, odniósł się był gr. kat. proboszcz z Macoszyna ks. Aleksander Sonocki rekomendowanym listem z 21/4 1909 do Waszej Ekscelencyi z prośbą o przyspieszenie połagodzenia wspomnianego rekursu a dnia 2. lipca 1909 udał się osobiście do referenta c. k. Radcy namiestnictwa p. Matkowskiego, który mu oświadczył, że rekurs patrona p. Stefana Dunina Kozickiego został odmownie połagodzony i dotyczące akta jeszcze w czerwcu 1909 zwrócono c. k. starostwie w Żółkwi.

Pomimo tego o zatwierdzeniu orzeczenia c. k. starostwa w Żółkwi z dnia 3. listopada 1908 l. 28807 strony konkurencyjne dotychczas nie zostały zawiadomione a natomiast w sierpniu t. r. doręczono gr. kat. Urzędowi parafialnemu w Macoszynie nową uchwałę c. k. Starostwa w Żółkwi z dnia 2. sierpnia 1909 l. 20775 w języku polskim i dla gr. kat. Urzędu parafialnego w języku polskim intymowany, której odpis pod 2/. załącza się, a którą to uchwałą c. k. starostwo w Żółkwi swe poprzednie już prawosilne orzeczenie z 3. listopada 1908 l. 28807 samo zmienia w ten sposób, że z ogólnej sumy kosztów w kwocie 549 K 24 h przypada do zapłacenia na patrona Stefana Dunina Kozickiego $^1/_6$ część po strąceniu kosz-

tów roboty ciągłej i pieszej wynoszących 70 K 72 h, t. j. kwota 79 K 75 h, przyczem c. k. starostwo znowu uwiadamia, że przeciw tej drugiej uchwale przysługuje stronom rekurs do c. k. Namiestnictwa.

Zważywszy, że c. k. starostwo w Żółkwi dopiero po upływie prawie całego roku zmieniło swe poprzednie orzeczenie z dnia 3. listopada 1908 l. 28807 i to zmieniło go na korzyść patrona p. Stefana Dunina Kozickiego, pomimo tego, że rekurs tego patrona został przez c. k. namiestnictwo odrzucony i że zmieniło go zupełnie bezpodstawnie, bo w poprzednim orzeczeniu samo wyraźnie przyznało, że robót pieszych i ciągłych przy rozprawie konkurencyjnej zupełnie nie uchwalono, otoż przyjęto w drugiem orzeczeniu c. k. starostwa suma kosztów roboty ciągłej i pieszej w kwocie 70 K 72 h jest czysto fikcyjna, wymyślona tylko w tym celu, ażeby część ciężarów konkurencyjnych jakie obowiązane ponosić patron. zepchać na drugie strony konkurencyjne — jest jasną rzeczą, że c. k. starostwo w Żółkwi stoi ze wszystkiem na usługach dziedzica Stefana Dunina Kozickiego, że z tej przyczyny depcze ustawę i ignoruje orzeczenia c. k. Namiestnictwa.

Zważywszy dalej, że gr. kat. komitet parafialny w Macoszynie jeszcze w r. 1906 uznał konieczną potrzebę naprawy gospodarskich budynków i domu mieszkalnego gr. kat. proboszcza w Macoszynie i z powodu tego, że budynki już przez 3 lata nie zostały naprawione, tym samym uległy całkowitemu zniszczeniu tak, że koszta naprawy tych budynków będą wynosić teraz daleko większą sumę jedynie z winy c. k. starostwa w Żółkwi, które przez dwa lata nie rozpisywało rozprawy konkurencyjnej, a wkońcu rozpisawszy ją aż pod presyą interpelacyi w Sejmie i wydawszy orzeczenie z dnia 3. listopada 1908 l. 28807 po upływie roku zmienia dowolnie to orzeczenie i otwierając tym możność stronom do nowych rekursów, odwleka znowu naprawę ereckcyonalnych budynków ad calendos graecas, a wkońcu doręczając swe rozporządzenia gr. kat. Urzędowi parafialnemu w języku polskim i intymując te uchwały w języku polskim, narusza prawa ruskiego języka — zapytują podpisani:

Czy wiadomo jest Waszej Ekscelencyi to bezprawne postępowanie c. k. starostwa w Żółkwi i co Wasza Eksc. myśli zarządzić, ażeby tym bezprawiam położyć koniec, a z osobna aby już raz przystąpiono do naprawy ereckcyonalnych budynków w Macoszynie i aby c. k. starostwo w Żółkwi w stosunku z ruskimi stronami używało ruskiego języka.

Interpelant:
Sandulak.

Kiweluk, Lewicki, Tracz, Myroniuk-Zajaczuk, Krysowaty, Dumka, Sodomora, A. Satruch T. Staruch, Winniczuk, Skwarko, Senyk, Hanczakowski, Oleśnicki.

L. 28807 Odpis. Żółkiew, dnia 3. listopada 1908 do pp. Stefana Dunin Kozickiego, właściciela dóbr w Soposzynie, Iwana Klepacza pełnomocnika gminy Soposzyn, Iwana Haby pełnomocnika gminy Macoszyn, Zwierzchności gminnej w Soposzynie i Macoszynie, Lemka Butlera, przewodniczącego gr. kat. komitetu parafialnego w Macoszynie i Jana Sarczoka gr. kat. dziekana gr. kat. Ordynarjatu biskupiego w Zameczku. Na dniu 26. października 1908 odbyła się w Macoszynie rozprawa konkurencyjna w sprawie naprawy budynków gospodarskich i domu mieszkalnego gr. kat. plebana w Macoszynie; przy rozprawie konkurencyjnej uchwalono większością głosów co następuje:

1) Na naprawę dachu na domu mieszkalnym plebania gon-

tami kwotę	1 K — h
2) Naprawę słomą dachów na budynkach gospodarskich plebana, a to na potrzebną do tego słomę, kwotę	360 K — h
Na robociznę do tego	40 K — h
3) Wyrestaurowanie studni kosztem	40 K — h
z czego za 30 K ma być kupiony materyał a 10 K ma kosztować robocizna .	
4) Restauracyę bramy i ogrodzenia obejścia plebańskiego kosztem . . .	40 K — h
z czego ma 30 K przypaść na materyał 10 K na robociznę	
5) Postawienie jednego pieca kamyczkowego w kancelaryi Urzędu parafialnego kosztem	16 K — h
Razem . .	530 K — h

Gdy podczas rozprawy konkurencyjnej stwierdzono, że na pokrycie tych kosztów żadnych funduszów przewidzianych w §§ 1—4 ustawy z dnia 15. lipca 1866 Nr. 28. Dz. u. kr. jak i ustawą z dnia 16. kwietnia 1896 Nr. 25. Dz. u. kr. niema a uzbierane 180 K z woreczka podczas nabożeństw w cerkwi przeznaczone są po myśli przytoczonych ustaw wyłącznie na potrzeby samej cerkwi, przeto postanowiono koszta te w łącznej wysokości 530 K rozłożyć pomiędzy strony konkurencyjne po myśli §§ 5—7 wpierw cytowanej ustawy.

W załatwieniu powyższej pertraktacyi zatwierdza c. k starostwo powyższe powzięte uchwały i orzeka co do rozkładu kosztów jak następuje: Sumę przyjętych i uchwalonych kosztów oraz z kosztami komisyi (delegata c. k. starostwa i c. k. rzeczoznawcy technicznego), które wynoszą 19 K 21 h. oznaczono łącznie na 549 K 24 h, z czego przypada na patrona pana Stefana Dunin Kozickiego, zamieszkałego w Soposzynie $^1/_6$ część wszystkich wydatków (gdyż robót pieszych i ciągłych przy przytoczonej rozprawie konkurencyjnej nie uchwalono) w kwocie 91 K 54 h. — Resztę zaś kosztów w kwocie 457 K 70 h winni są uiścić gr. kat. parafianie w Macoszynie i Soposzynie, a to w stosunku opłaconych przez nich podatków bezpośrednich. Gdy według przedłożonych tu przez Zwierzchność gminną w Macoszynie i Soposzynie wydatków podatkowych przez c. k. Urząd podatkowy w Żółkwi potwierdzonych wynosi opłacony przez gr. kat. parafan w Macoszynie podatek 2.343 K 29 h a przez gr. kat. parafian w Soposzynie podatek 1072 K 44 h, razem 3.415 K 60 h, przeto wypadnie do uiszczenia przez gr. kat. parafian w Macoszynie datek konkurencyjny w kwocie 311 K — h, zaś przez tychże w Soposzynie w kwocie 143 K 70 h, czyli w wysokości po 13·40 h % od każdej korony opłaconych przez nich podatków bezpośrednich.

Przeciw niniejszymu orzeczeniu wolno wnieść rekurs do c. k. namiestnictwa we Lwowie przez c. k. starostwo w ciągu 14. dni licząc od dnia następującego po dniu doręczenia.

To prawo mocności niniejszego orzeczenia mają pełnomocnicy parafian wraz z naczelnikiem gminy w obecności przewodniczącego komitetu parafialnego przeprowadzić indywidualny rozkład datków konkurencyjnych pomiędzy poszczególnych kontybnentów i w tym celu przesyła się naczelnikowi gmtn Macoszyn i Soposzyn odnośne wyrazy opłaconych podatków. C. k. starostwo w Żółkwi l. 28807, Żółkiew dnia 3. listopada 1908. Wielebnemu księdzu Aleksandrowi Sanackiemu gr. kat. proboszczowi w Macoszynie udzielam do wiadomości oryginałem proto-

kołów zasiadanie gr. kat. z 7/III 1906 i z 25/6 1907 komitetu parafialnego w Macoszynie zwracam.

C. k. starosta:
Podpis nie czytelny.

2) Odpis!

C. k. Starostwo w Żółkwi l. 20775.

Żółkiew, dnia 2. sierpnia 1909.

Do panów Stefana Dunin Kozickiego właściciela dóbr w Soposzynie, Iwana Klepacza pełnomocnika gr. kat. parafianina w Soposzynie i Iwana Haby pełnomocnika gr. kat. paraf. gminy Macoszyn w Macoszynie.

Tutejsze orzeczenie z dnia 3. listopada 1908 L. 28807 wydane w sprawie roztoczenia datków konkurencyjnych na restauracyę plebani i budynków gospodarczych gr. kat. proboszcza w Macoszynie zmieniam w tym kierunku, że z ogólnej kwoty 549 K 24 h przypada do uiszczenia na patrona Stefana Dunin Kozickiego właściciela dóbr Łoposzyn $^{5}/_{6}$ część kwoty 549 K 24 h a po strąceniu z niej kosztów roboty ciągłej i pieszej wynoszących 70 K 72 h, t. j. kwota 79 K 75 h pozostała zaś kwota wynosząca 469 K 49 h przypada na gr. kat. parafian gminy Macoszyn od podatku opłaconego w kwocie 2393 K 29 h — 322 K 10 h na gr. kat. parafian gminy Soposzyna od podatku opłaconego w kwocie 1072 K 41 h, kwota 147 K 39 h.

Datki na parafian mają bć założone według stopy procentowej O. 13745. — Przeciw niniejszemu orzeczeniu wolny jest rekurs do c. k. namiestnictwa we Lwowie w terminie 14. dniowym od dnia, który nastąpi po dniu doręczenia za pośrednictwem c. k. starostwa.

D. u. s. c. k. Starostw w Żółkwi L. 20775.

Żółkiew dria 2. sierpnia 1909.

Wielebnemu gr. kat. Urzędowi parafialnemu w Macoszynie udzielam do wiadomości z tem, że Zwierzchności gminnej przysługnje prawo wniesienia reskryptu do c. k. namiestnictwa w imieniu i zastępstwie gr. kat. parafian i to na podstawie nchwały Rady gminnej.

C. k. starosta.
nieczytelny m. p.

I n t e r p e l a c y a

p. Hanczakowskiogo i tow. w sprawie odszkodowania 12 gospodarzy w Jaworze pow. turczańskiego, poszkodowanych z powodu wznieconego pożaru od iskry z lokomotywy.

W kwietniu 1909 r. wybuchł w Jaworze pow. turczańskiego pożar, od którego spaliło się 12 gospodarstw włościańskich.

Pożar ten spowodowała iskra z pociągu kolejowego, kolei państwowej, wskutek czego skarb kolejowy winien jest szkodę jak najprędzej i bez narażenia poszkodowanych na długi i kosztowny proces, wynagrodzić (Eisenbahnkonzessionsgesetz z 14/9 1854 Nr. 238 Dz. u. p.).

Ponieważ nadchodzi już zima a poszkodowani jeszcze należnego im odszkodowania nie otrzymali, dlatego podpisani zapytują:

Czy i kiedy c. k. Rząd zamierza uczynić zadość słusznym wymaganiom wyżej naprowadzonych poszkodowanych bez narażenia ich na koszta procesu?

Interpelant:
Hanczakowski

Tracz, Krysowaty, A. Staruch, Łewyckyj, Krynicki, Kołpaczkiewicz, Senyk, Sodomora, Sandulak, Dumka, Winniczuk, Korol, Kurowiec, Skwarko, Makuch.

I n t e r p e l a c y a

p. Pawła Dumki i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego, jako władzy nadzorczej nad gospodarką Rad powiatowych w przedmiocie nadużyć Rady powiatowej w Trembowli.

W powiecie trembowelskim zaczęli budować w r. 1905 drogę Trembowla-Buczacz.

Droga ta powiatowa idzie między innemi przez wieś Mogielnicę i grunta mieszkańców Mogielnicy.

Pod budowę tej drogi zabrała Rada powiatowa w Trembowli następującym gospodarzom grunta: Hryńkowi Czesłezyr, Tomaszowi Cielińskiemu, Janowi Sławskiemu, Antoniemu Berega, Fediowi Prociowi, Hryńkowi Jastrzębskiemu, Wasylowi Łupyrybie, Andrzejowi Droszeckiemu, Jewdosze Hryb, Michałowi Ćwitunowi, Leonowi Babińskiemu, Janowi Kulczyckiemu, Wasylowi Żukowi, Maryi Choma, Janowi Paloczyszczynowi i Michałowi Hrycyszynowi.

Pomimo tego, że budowa tej drogi jeszcze w r. 1907 skończona, wspomniani gospodarze i gospodynie nie dostali żadnego odszkodowania za zabranie gruntu, co więcej nie przeprowadzono dotychczas sprostowanie katastru i właściciele ci za zabrane pod drogę grunta opłacają podatek.

Również zabrano pod drogę kawałek tłoki gminnej. Biedni ludzie już kilkanaście razy udawali się do Rady powiatowej, ale tam zbywano ich obiecankami.

Przy drodze wykopano fosy i zasadzono drzewa, co samo przez się jest dobre, gdyby strażnik drogowy nie pasł swego bydła w fosie, a to bydło nie łamało drzewa, a potem wina spada na mieszkańców.

Pomijamy sprawę, że Rada powiatowa w Trembowli taka rusin ożerna, że gdy jeden Rusin z Mogielnicy zgłosił się tam, aby go zrobić strażnikiem, to przedewszystkiem spytali go czy on Rusin czy Polak, a gdy ten odpowiedział, że Rusin, to mu powiedzieli by przeszedł na łacińskie, to zostanie strażnikiem.

Oto małe przykłady gospodarki Rady powiatowej w Trembowli.

Wobec tego zapytujemy Wysoki Wydział krajowy:

Czy Wysoki Wydział krajowy jako władza nadzorcza nad gospodarką powiatową, jest skłonny wpłynąć na Wydział Rady powiatowej i samą Radę powiatową w Trembowli, aby wypłaciła mieszkańcom Mogielnicy należne im wynagrodzenie za zabrane pod drogę Trembowla-Buczacz grunta?

Czy Wysoki Wydział krajowy wpłynie na zarząd dróg powiatowych w Trembowli, aby wydał strażnikom zakaz paszenia bydła po rowach przydrożnych, a dalej, aby równocześnie traktował ludność ruską z innemi, przyjmując i Rusinów do służby powiatowej a nie zniewalał ich przedtem przechodzić na łacińskie.

Interpelant:
Dumka.

Winniczuk, Sandulak, Makuch, Skwarko, Kurowiec, Oleśnicki, Lewicki, Sodomora, T. Staruch, A. Staruch, Korol, Krysowaty, Myroniuk-Zajaczuk, Tracz.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu p. dra Oleśnickiego i tow. w sprawie załatwienia protestu przeciw wyborowi Rady gm. w Skolem (pow. Stryj) i usunięcia czwarty rok urzędującego komisarza rządowego.

W miasteczku Skolem (pow. Stryj) urzęduje już czwarty rok komisarz rządowy.

Wyjątkowa ta miara rozciągnęła się do tak znacznego czasu z wielką szkodą dla gminy, bo komisarz swojem urzędowaniem a w szczególności co do zarządzenia majątkiem gminnym przekracza znacznie swój zakres uprawnienia i przez to naraża gminę na ogromne szkody.

Przed kilku miesiącami została wybrana nowa Rada gminna w Skolem.

Przeciw temu wyborowi wniosła, jednak grupa mieszkańców gminy protest mający na celu przedłużenie urzędowania c. k. komisarza i protest ten dotychczas nie jest jeszcze załatwiony.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy gotów jest c. k. Rząd zarządzić jak najrychlejszego załatwienia powyższego protestu i usunięcie urzędowania c. k. komisarza rządowego w Skolem.

Interpelant:
Oleśnicki w. r.

Skwarko, Sodomora, Sandulak, Tracz, Kurowiec, Senyk, Makuch, Lewicki, Winniczuk, T. Staruch, Myroniuk-Zajaczuk, Dumka, Kiweluk.

Interpelacya

do c. k. Rządu p. dra Oleśnickiego i tow. w sprawie nieprawnego rozwiązania Rady gminnej w Zawiszni pow. Sokal.

W dniu 5. października 1909 rozwiązał c. k. starosta w Sokalu Radę gm. we wsi Zawiszni odnośnie do orzeczenia JE. p. Namiestnika z 27. września 1909 do l. 647/2 (16) a to jakby na podstawie przeprowadzonej przez Wydział pow. w Sokalu lustracyi gospodarki gminnej w Zawiszni, która miała wykazać w tej gospodarce liczne wadliwości i nieporządki.

Rada gm. jednak nie dopuściła się żadnej nieprawidłowości i nie poczuwa się do winy a to z następujących przyczyn:

ad 1) ze sprzedaży 5 morgów lasu zgodnie z uchwałą Rady gm. z 9/XI. 1906 zatwierdzonej przez Wydział powiatowy uzyskano około 6.000 Koron.

Z tych pieniędzy pokryto wszystkie niedobory poczynione przez byłego naczelnika gm. Zawisznia Pawła Caryka, jak poświadczy dziennik wydatków adminstracyjnych.

Co się tyczy kwoty 3 000 K uchwałą Rady gm. z 25. maja 1907 użytych na pokrycie kosztów konkurencyjnych na budowę budynków parafialnych oparła się Rada gm. na rozporządzeniu c. k. starostwa w Sokalu z 9. listopada 1901 l. 25.267, którem na podstawie postanowień § 8 a) ust. ostatni noweli do ustawy konkurencyjnej z dnia 16. kwietnia 1896 dz. u. kr. l. 25 wolno gminie z funduszów gminnych w całości albo części pokrywać wydatki konkurencyjne, a to tem bardziej, że przypadającą 6-tą część kolator hr. Dzieduszycki w całości punktualnie zapłacił.

ad 2) Rada gm. uchwałą z 18. marca 1907 zatwierdzoną przez Wydział powiatowy postanowiła budowę nowej studni na miejscu między szkołą a probostwem.

Ponieważ szkoła bezpośrednio sąsiaduje z probostwem, najodpowiedniejszem miejscem okazało się podwórze probostwa na wybudowanie wspomnianej studni, z której prócz szkoły i probostwa korzystają także sąsiedni mieszkańcy Zawiszni.

ad 3) na założenie sklepu gminnego pobrał były naczelnik gminy Paweł Caryk z funduszów gminnych naprzód 600 K, następnie 1.000 K i jeszcze za swego urzędowania, na 2 lata przed swojem ustąpieniem z urzędu wójta, doprowadził wspomniany sklep do całkowitego upadku.

Po jego ustąpieniu wszystkie pozostałe towary prócz urządzenia sklepo-

wego znachodziły się w całkowitem zniszczeniu i nie przedstawiały prawie żadnej wartości.

Z tej przeto przyczyny nie mogły być w drodze licytacyi sprzedane. Czyż za przewinienia Pawła Caryka ma odpowiadać rozwiązaniem Rada gminna?

ad 4) Płacę diaka w kwocie 160 K uchwaliła Rada gminna 18. marca 1907 wypłacić z funduszów budżetu gminnego na tej podstawie, że gmina Zawisznia wyłącznie składa się z mieszkańców gr. kat. obrządku i obejmuje tylko jedną wieś, niema przeto żadnych innych mieszkańców, którzyby przez wypłatę płacy diakowi z budżetu, krzywdę ponosili.

Wkońcu ten sposób wypłaty diaka w Zawiszni od niepamiętnych lat praktykowano, a decezya zabraniająca wspomnianą wypłatę nadeszła po dokonaniu tejże.

ad 5) Asekuracyi cerkwi i budynków parafialnych za lata 1906—1908 w kwocie 121 K 02 h dokonano na podstawie rozp. c. k. Starostwa w Sokalu z dnia 9. listopada 1901 l. 25.267 i rozp. z dnia 27. września 1904 l. 33998, któremi nakazano Zwierzchności gminnej w Zawiszni premię asekuracyjną za wspomniane budynki zapłacić z funduszów gminnych.

Co do wydatku na ogrodzenie ogrodu parafialnego w kwocie 69 K 02 h i urządzenia chodników koło budynków parafialnych w kwocie 22 K oparto się również na powołanem wyżej rozp. c. k. starostwa 9. listopada 1901 l. 25267.

Wkońcu ten sposób wypłacania podobnych wydatków w gminie Zawiszni od dawna prowadzi się.

ad 6) Trawę z cmentarza nie od lat 4-ch, ale od niepamiętnych czasów wynajmywał komitet prafialny a uzyskane pieniądze spotrzebywal na wydatki miejscowej cerkwi.

Uchwałę z 30. marca 1908 oparła Rada gm. na tej podstawie, że komitet parafialny przyczynił się znacznym kosztem do ogrodzenia wspomnianego cmentarza oraz poniósł znaczniejszy wydatek na zakupno trawy dla zasiania tegoż cmentarza.

ad 7) Pastwisko w gm. Zawiszni używają mieszkańcy dla wypasu swego bydła a podatek od najdawniejszych czasów uiszczano z ogólnych dochodów gm mianowicie z odnośnej pozycyi budżetu gminnego.

W zeszłym roku na polecenie Wydziału powiatowego uchwalono na pokrycie podatku od tegoż pastwiska pobierać t. zw. „spaśne“ od każdej sztuki wypasanego bydła.

ad 8) Odnośnie do zalesienia zrębu według wskazówek fachowych znawców trzeba było zrąb oczyścić z pni, zorać i nie prędzej jak po upływie dwu lat zalesić. Zwierzchność gm. w myśl uchwały Rady gm. z 18. marca 1907 wszystkie wykazane czynności punktualnie przeprowadziła, tj. zrąb z pni oczyściła, zorała, oraz szkółkę sadzonek założyła. A, że nie całe 200 K na ten cel uchwalone wydała, pozostała reszta znachodzi się w kasie administracyjnej.

ad 9) Łąk stosownych do wynajmywania gm. Zawisznia niema. Wprawdzie jest 4 łąki jako własność gminna, z których jednak dwie przeznaczone na utrzymanie we wsi gminnego buhaja, drudich dwie jako renumeracya dla Zwierzchności gm. tj. każdoczesnego naczelnika gminy i asesorów.

Kiedy przed 2 laty 1904 i 1905 w gminie nie trzymano buhaja, siano z odnośnych łąk sprzedano, a uzyskane pieniądze włożono do kasy administracyjnej.

ad 10) Mostków pobudowano 3 nowych a 2 poprawiono za ogólną kwotę około 60 K, reszta uchwalonych na ten cel pieniędzy zostaje w kasie administracyjnej.

ad 11) Drzewo z lasu gminnego rozdaje na kredyt były wójt Paweł Caryk. Od wszystkich dłużników (prócz pogorzelców z r. 1906 Onufrego Łoszaka i Mikoły Kieha) zalegająca należytość została ściągnięta i złożona do kasy administracyjnej jak świadczy dziennik kasowy.

ad 12) Wszystkie zaległości w kasie pożyczkowej datują się od kilkudziesięciu lat a najwięcej z czasów urzędowania Pawła Caryka jako wójta.

Ile możności jednak ściągano dawniejsze zaległości; z pożyczek udzielonych za czas czteroletniego urzędowania rozwiązanej Rady niema żadnej zaległości.

ad 13) W r. 1901 urzędował Paweł Caryk jako naczelnik gminy i o wspomnianej uchwale z 9. grudnia 1901 rozwiązana Rada gm. nic nie wie, jak również nie wie niczego o zaciągnięciu jakiejs pożyczki na ogólną kwotę 568 K 39 h z kasy pożyczkowej w Zawiszni.

ad 14) Rozwiązana Rada gm. rozpoczęła swoje urzędowanie dopiero w r. 1905. Na jakiej przeto podstawie ma odpowiadać za wszystkie nieprawidłowości i przewinienia dokonane przez Pawła Caryka, który w gminie Zawiszni przez 16 lat samowolnie i bez kontroli urzędował.

Z aktów odnoszących się do szpichlerza gminnego można przekonać się, że Zwierzchność gm. za czas około 4-letniego urzędowania sprawę szpichlerza ile możności starała się uporządkować.

ad 15) Pod jakim względem przepisy budownicze nie są prrestrzegane, to jest zagadką tak dla rozwiązanej Rady jak i Zwierzchności gminnej.

Wszystkie nowe budynki są ogniotrwałym materyałem pokryte; jeżeli jednak kto nie stosował się do poleceń Zwierzchności, o każdym wypadku zawiadomiono bezzwłocznie Wydział powiatowy w Sokalu.

Z naprowadzonych wyjaśnień wypływa jasno, że rozwiązana dnia 5. października 1909 reprezentacya gminy Zawiszniu w niczem nie zawiniła, dlatego czują się być silnie pokrzywdzoną: prosi przeto o bezzwłoczne zarządzenie dochodzenia, z którego wyjawi się wyrządzona jej krzywda przez dokonanie rozwiązania, a tem samem przywróci się je na nowo do ustawowej autonomicznej władzy.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy wiadomy jest c. k. Rządowi ten fakt?

2) Czy c. k. Rząd gotów przeprowadzić ścisłe dochodzenie tej sprawy i rozwiązanie tej Rady gminnej jako nieprawne unieważnić?

Interpelant:
Oleśnicki w. r.

Skwarko, Sodomora, Sandulak, T. Staruch, Kurowiec, Myroniuk-Zajaczuk, Tracz, Makuch, Lewicki, Winniczuk, A. Staruch, Senyk, Dumka, Kiweluk.

Interpelacya

do c. k. Rządu dra Oleśnickiego i tow sprawie nieprzyjmowania przez inspektorów okręgowgch na posady nauczycieli kwalifikowanych kandydatów narodowości ruskiej.

W powiatach wschodniej Galicyi coraz częściej trafiają się wypadki, że inspektorowie szkolni nie przyjmują na posady nauczycielskie kandydatów całkiem ukwalifikowanych przez to tylko że oni są narodowości ruskiej a obsadzają te miejsca kandydatami całkiem nieukwalifikowanemi.

Mikołat Jackowiec Korczyyski popochodzący z Korczyna na przykład a mający maturę seminaryum nauczycielskiego od dwu lat zgłasza się o po-

sadę nauczyciela w powiecie stryjskim i stereotypowo otrzymuje od c. k. inspektora okręgowego odpowiedź, że dla niego niema miejsca, tymczasem jednak obsadza powyższy p. inspekort miejsca nauczycielskie nauczycielami, a osobliwie nauczycielkami nieukwalifikowanemi t. zw. „pończoszkowemi".

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy wiadome jest c. k. Rządowi takie pdstępowanie licznycg c. k. inspektorów okręgowych a w szczególności ck. inspektora okregowego w Stryju?

2) Czy gótów jest c. k. Rząd takiemu bezprawnemu postępowaniu położyć koniec?

Interpelant:
Oleśnicki.

Skwarko, Sodomora, Sandulak, Winniczuk, Kurowiec, Makuch, Dumka, Kiweluk, Lewicki, T. Staruch, A. Staruch, Senyk, Myroniuk-Zajaczuk, Tracz.

Interpelacya

do c. k. Rządu p. Oleśnickiego i tow. w sprawie nieprawnego wydzierżawiania i wykonywania praw polowania w Popielnikach (pow. śniatyński).

W r. 1908 odbyła się w Popielnikach licytacya na polowanie. Naczelnik gminy Popielnik w pow. śniatyńskim Fedor Wałamaniuk nie ogłosił według przepisu w gminie licytacyi na polowanie, która miała się odbyć w Śniatynie w starostwie, ale cichaczem pojechał na tę licytacyę i wydzierżawił polowanie w Popielnikach za 25 K. Byli ludzie, a mianowicie pocztmistrz miejscowy, nauczyciel z Dżurowa, nauczyciel miejscowy i sklepiarz z Dżurowa, którzy mieli chęć zapłacić po 60—80 K i te pieniądze daliby, a że nie wiedzieli o licytacyi otóż nie mogli kupić, przez co gmina Popielniki przez 6 lat ma wielką stratę. Nie na to kupił naczelnik, aby polować, a na to, aby prowadzić handel. Ustawa łowiecka wyraźnie mówi, że nie wolno polowania poddzierżawiać, bo inaczej właściciel polowania traci to polowanie. W r. 1908 pobrał naczelnik od oficyała sądu w Zabłotowie 10 K a od nauczyciela z Dżurowa 10 K. Tego roku 1909 poddzierżawił znów polowanie dwom ludziom z Dżurowa, a to Stefanowi Hłuszkowi za 30 K i Fedorakowi za 20 K tz. już zarobił 25 K.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy wiadomo c. k. Rządowi o tym fakcie?

2) Czy c. k. Rząd gotów jest dzierżawę prawa polowania w Popielnikach unieważnić, względnie kontrakt z Fedorem Wałamaniukiem rozwiązać?

Interpelant:
Oleśnicki.

Skwarko, Sodomora, Sandulak, Kurowiec, Makuch, Dumka, Kiweluk, Lewicki, Winniczuk, T. Staruch, A. Staruch, Senyk, Myroniuk-Zajaczuk, Tracz.

Interpelacya

do c. k. Rządu p. dra Oleśnickiego i tow. w sprawie samowolnego i ustanowienia przez Radę szkolną okręgową w Stryju trzeciej siły przy szkole ludowej w Tuchli.

C. k. Rada szkolna okręgowa w Stryju, a właściwie sam c. k. inspektor okręgowy w Stryju ustanowił całkiem bez potrzeby i jakiejbądź racyi dla szkoły ludowej w Tuchli trzecią siłę nauczycielską.

Powyższego ustanowienia nie usprawiedliwia wcale frekwencya uczniów, dla których dotychczasowe dwie siły aż nadto są wystarczające. Prócz tego ustanowił c. k. inspektor okręgowy tę trzecią siłę bez przeprowadzenia potrzebnej konkurencyi na wydatki, urządzenie, utrzymanie, wynajęcie lokalu na trzecią salę wykładową, bez porozumienia z Radą szkolną miej-

scową, gminą i obszarem dworskim.

P. inspektor okręgowy zamianował na to miejsce pnę Kołodziej, którą potrzebował tam umieścić, która jednak ma miejsce, ale uczyć nie może, bo niema w całej wsi ani lokalu na trzecią salę szkolną, ani funduszów na jego wynajęcie, a z drugiej strony uczyć nie potrzebuje, bo niema kogo, tak, jak dla uczniów powyższej szkoły dotychczasowe dwie siły nauczycielskie są całkiem wystarczające.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy wie o tem c. k. Rząd?

2) Czy gotów jest c. k. Rząd spowodować cofnięcie całkiem niepotrzebnego i bezpodstawnego zarządzenia?

Interpelant:
Oleśnicki.

Skwarko, Sodomora, Sandulak, Kurowiec, Makuch, Dumka, Kiweluk, Lewicki, Winniczuk, T. Staruch, A. Staruch, Senyk, Myroniuk-Zajaczuk, Tracz

Interpelacya

do c. k. Rządu p. dra Oleśnickiego i tow. w sprawie obsadzenia w powiecie rawskim ruskich szkół ludowych siłami, nieumiejącemi wcale języka ruskiego.

We wsi Rzeczyca (pow. Rawa) jest nauczycielką Anna Biernat, krakowianka, która po rusku nigdy się nie uczyła, przeto po rusku ani czytać, ani pisać, ani mówić nie umie. Mowa wykładowa w tej szkole jest ruska. Mieszkańcy sami Rusini, jest tylko 5 łacinników, którzy po polsku nie umieją, Wynik pracy tej nauczycielki jest taki, że, kiedy ojciec zapyta dziecko, czego się w szkole uczyło, to dziecko odpowiada nie wiem, bo ani ja Pani (nauczycielki) ani Pani mnie nie rozumie".

We wsi Korów jest nauczycielką Henryka Banasiówna, która po rusku nie umie. W szkole wykładowa mowa ruska. Wynik sprawy jak poprzedzający.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy wiadomy c. k. Rządowi powyższy stan rzeczy?

2) Czy gotów jest c. k. Rząd zarządzić, aby te ruskie szkoły siłami dobrze język ruski umiejącemi były obsadzone, a powyższe nauczycielki do szkół polskich były przeniesione?

Interpelant:
Oleśnicki.

Skwarko, Sodomora, Sandulak, A. Staruch, Kurowiec, Lewicki, Winniczuk, T. Staruch, Senyk, Dumka, Kiweluk, Myroniuk-Zajaczuk, Tracz, Makuch.

Interpelacya

do c. k. Rządu p. dr. Oleśnickiego i tow. w sprawie pokrzywdzenia przez c. k. zarząd lasów i dóbr państwowych robotnika leśnego Semka Fediowa z Nadziejowa p. Dolina.

Przez lat 18 robił Semko Fediów jako dzienny robotnik w lesie kameralnym należącym do c. k. zarządu lasów i dóbr państwowych do Roskina.

W r. 1904 podczas trasowania lasu pod leśną kolejkę, został drzewem lecącem ciężko pobity, tak, że lewe ramię zostało zwruszone i ręka odłamana, tak, że go ledwie żywego do chaty przywieziono.

Na wezwanie c. k. zarządu lasów i dóbr w Rochiniu przybył do niego lekarz, a następnie sądowa komisya i ta zeznała, że on absolutnie do pracy niezdolny. Kiedy trochę wyzdrowiał, obiecał mu zarząd lasów i dóbr przez ówczesnego kierownika z Rochiniu p. Chrta, dać mu lekką służbę bez fizy-

cznego naprężenia. I rzeczywiście przydzielono go do służby jako nadzorcę nad robotnikami przy leśnych robotach, ewentualnie przy zalesianiu lasu. Na wypadek niemożności pełnienia i takiej roboty, obiecano Semkowi Fediowi pensyę.

Od czasu, kiedy ustąpił kierownik Chrl a przybył na jego miejsce Witowski, odjęto Semenowi Fediowi wszelką robotę, a tem samem wszelki zarobek i całe źródło jego utrzymania i jego rodziny, z 10 osób składającej się.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy wiadomy c. k. Rządowi ten fakt?

2) Czy gotowy jest c. k. Rząd zarządzić, aby zarząd dóbr państwowych w Rochini albo zatrudnił trwale Semka Fedewa robotą jego siłom odpowiednią albo wypłacił mu odszkodowanie?

Interpelant:
Oleśnicki.

Skwarko, Sodomora, Sandulak, Kurowiec, Makuch, Dumka, Kiweluk, Lewicki, Winniczuk, T. Staruch, A. Staruch, Senyk, Myroniuk-Zajaczuk, Tracz.

Interpelacya

do c. k. Rządu posła dra Oleśnickiego i tow. w sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciw Kostiowi Maciukowi, nauczycielowi ludowemu w Dołhem p. Drohobycz.

Kost' Maciuk, nauczyciel w Dołhem pow. drohobycki, był jako były nauczyciel w Torhowie pow. złoczowskiego, w r. 1903. w śledztwie o przewinienie z §§ 300 i 302 u. k.

Śledztwo to zostało zastanowione, jednak z tej przyczyny c. k. Rada szkolna okręgowa w Złoczowie pismem z 29.9 1903. l. 1335. wytoczyła przeciw niemu dyscyplinarne dochodzenie, zawiesiła go w urzędowaniu i zatrzymała mu połowę poborów. Przeciw temu zarządzeniu wniósł Kost' Maciuk rekurs do c. k. Rady szkolnej krajowej dotąd nierozstrzygnięty.

Po upływie roku w sierpniu 1904 r. c. k. Starostwo w Złoczowie zasądziło Kostia Maciuka z powodu tego samego faktu, dla jakiego sądowe śledztwo zostało zastanowione, bez jakichbądź przesłuchań na podstawie patentu z r. 1854 na pięć (5) dni aresztu, które c. k. Namiestnictwo zatwierdziło.

We wrześniu 1904 przeniesiony został Kost' Maciuk ze względów służbowych do Dothego z tem, że postępowanie dyscyplinarne przeciw niemu trwa dalej.

Pomimo, że od tego czasu upłynęło 5 lat, sprawa przeciw Kostiowi Maciukowi nie została ukończoną, suma 150 K. zatrzymana mu w czasie suspenzyi nie została zwrócona, dodatek 5 letni został mu odebrany i nie posunięto go na wyższy stopień płacy, pomimo, że posunięto na ten stopień znacznie od niego młodszych.

Ponieważ zachowanie się i pilność Kostia Maciuka nie podlega żadnemu zarzutowi, zapytują podpisani:

1) Czy znany jest c. k. Rządowi ten fakt?

2) Czy gotów jest c. k. Rząd jak najrychlejsze zakończenie sprawy dyscyplinarnej przeciw Kostiowi Maciukowi i przywrócenie mu należnych praw i poborów?

Interpelant:
Oleśnicki.

Skwarko, Sodomora, Sandulak, Winniczuk, Kurowiec, Dumka, Kiweluk, Lewicki, T. Staruch, A. Staruch, Senyk, Myroniuk-Zajaczuk, Makuch, Tracz.

Interpelacya

posła dra Kurowca i tow. do Jego Ekscelencyi pana Namiestnika w sprawie zarządzenia przez c. k. Starostwo w Dolinie ponownej konkurencyi celem zebrania pieniędzy na dokończenie cerkwi.

W r. 1881 uchwalono budowę cerkwi w Dolinie i rozłożono konkurencyę. Po wszelkich rekursach konkurencya ta stała się prawomocną w r. 1902. Ponieważ c. k. Starostwo bardzo leniwie ściągało konkurencyę, to 17 mieszczan dolińskich zaciągnęło pożyczkę w powiatowej Kasie oszczędności w Dolinie w sumie 14.000 K. i za te pieniądze dokończono budowę cerkwi, z powodu, że c. k. Starostwo nie ściągało rat konkurencyjnych, nie było więc pieniędzy na spłatę długu, a Kasa powiatowa oszczędności w Dolinie w r. 1907 a następnie 1908, również obecnie prowadzi licytacyę realności ręczycieli a specyalnie teraz Hrynia Horbowego. Konkurencya po dzisiejszy dzień nie ściągnięta, jest jeszcze do ściągnięcia około 20.000 K. — na wszelkie zapytania interesowanych w c. k. Starostwie steoretypowo mówią, że akta w Namiestnictwie, a kiedy deputacya ad hoc udała się w tej sprawie do Namiestnictwa, powiedziano jej tu, że akta tej sprawy w c. k. Starostwie w Dolinie, i że Starostwo dostało nakaz ściągania konkurencyjnych datków. O nie ściąganiu konkurencyi chodzą różne wersye po mieście, niezbyt korzystne dla powagi c. k. Starostwa w Dolinie.

Wkońcu gdy się przeprowadza licytacye majątku mieszczan ręczycieli w kasie powiatowej, c. k. Starostwo jakby na pośmiewisko na dniu 4. października 1909 wystosowało do ruskiego komitetu parafialnego w Dolinie następujące pismo w polskiej mowie: Odpis. Gr. kat. Komitetowi parafialnemu do rąk Wielebnego ks. Przewodniczącego w Dolinie. do wiadomości z poleceniem, aby w myśl § 15, ust. z 16. kwietnia 1896. Dz. u. k. Nr. 25. wdrożył ponownie kroki celem zebrania w drodze konkurencyi, środków potrzebnych na dokończenie budowy cerkwi oraz spłatę dawniejszych zobowiązań. Wobec zmian zaszłych odnośnie do osób kontrybuentów jak i ich stosunków majątkowych w ciągu ubiegłych lat, wymiar ten nie odpowiada stosunkom faktycznym. Od tej decyzyi wolno wnieść rekurs do c. k. Namiestnictwa przez tut. c. k. Starostwo w ciągu dni 14 od doręczenia tej rezolucyi. Przedłożona sprawozdaniem z 22. października 1908. l. 414. załączniki zwracam. c. k. starosta Głażewski. Odpis. Liczba czyn. C. 1562 (2)/9. Do p. Hrynia Horbowego w Dolinie. Uwiadamia się Pana, że wartość zlicytować się mającej nieruchomości na podstawie ocenienia w dniu 22. czerwca 1909 dokonanego a to lwh. 499. Hrynia Horbowego s. Jurka własnej na kwotę 20.377 K., zaś wartość przynależności 806 K. podaną została. Protokół ocenienia nieruchomości tudzież opisania i ocenienia przynależności można przejrzeć w tym sądzie podczas godzin urzędowych w biurze Nr. 3. Należytość znawcy oznacza się na 2 K. a należytość organu wykonawczego na 10 K. 23 h. C. k. Sąd powiatowy w Dolinie Odd. III. dnia 27. czerwca 1909. podpis nieczytelny. Te dwa urzędowe pisma najlepiej ilustrują postępowanie c. k. Starostwa i o strasznych skutkach niedbalstwa c. k. Starostwa w Dolinie i tak prawomocną konkurencyę nie ściąga się przez lat 7., następnie rozwiązuje się — zarządza się nową konkurencyę a wiernych mieszczan, którzy cenią swą wiarę, wystawia się na sprzedaż publiczną ich majątki.

Podpisani zapytują c. k. Namiestnika:

1) Dlaczego c. k. Starostwo w Dolinie, kiedy konkurencya była prawomocną nie ściągało tejże?

2) Na jakiej podstawie c. k. Starostwo zarządziło nową konkurencyę?

3) Co zarządzi c. k. Namiestnictwo, aby członkowie komitetu jak p. Hryń Horbatyj, który poręczył swoim majątkiem za pieniądze konkurencyjne, nie poszli z torbami z powodu niedbalstwa c. k. Starostwa w Dolinie?

Interpelant:
Kurowiec.

Sodomora, Winniczuk, Sandulak, Makuch, Dumka, Oleśnicki, Skwarko, Kiweluk, A. Staruch, T. Staruch, Myroniuk-Zajaczuk, Senyk, Tracz, Krysowaty, Lewicki.

Interpelacya

posła dra Kurowca i tow. do c. k. Rządu w sprawie prowokacyjnego postępowania sędziego karnego dra Kalmusa względem uczuć religijnych ruskiej ludności w Pójle pow. kałuskiego.

Dnia 21. września 1909 w uroczyste święto Narodzenia N. M. P. podczas wieczornego nabożeństwa przeprowadzał sędzia karny dr. Maksymilian Kalmus z lekarzami sądowymi sekcyę i ekshumacyę umarłej 17. września 11-to miesięcznego dziecka Józefy Mizeraka. Cmentarz, gdzie robiono obdukcyę i ekshumacyę znachodzi się koło cerkwi t. j. około 20 kroków od głównych drzwi cerkwi. Pomimo uwagi naczelnika gminy Charytona Stasiuka, że teraz odprawiają się nieszpory, sędzia kazał przeprowadzać ekshumacyę i sekcyę w oczach setek parafian, z gorszonych brutalnem zachowaniem się c. k. sędziego; a po skończonej czynności c. k. sędzia z zapalonym papierosem i kapeluszem na głowie szedł popod cerkiew i główne drzwi, gdzie setki ludzi modliło się jakby na pośmiewisko ruskiego obrządku. Fakt ten stwierdzi: 1) Charyton Stasiuk, naczelnik gminy; 2) Konrad Mykulak, asesor; 3) Jurko Kerkosz prowizor cerkiewny; 4) ks. dziekan Eustachy Kłosiewicz, probosz i dziekan.

Podpisani zapytują c. k. Rząd:

1) Czy taki prowokacyjny postępek c. k. sędziego dra Kalmusa względem uczuć religijnych ruskiej ludności jest usprawiedliwiony tem bardziej, że chodziło o ewentualny przestępek a sprawa nie była nagłą?

2) Czy taki postępek c. k. sędziego względem ruskiej ludności może podnieść powagę sądu?

3) Co zarządzi, aby podobne wypadki na przyszłość nie zdarzały się?

Interpelant:
dr. Kurowiec.

Winniczuk, Sodomora, Sandulak, Makuch, Dumka, Oleśnicki, Skwarko, Kiweluk, A. Staruch, T. Staruch, Myroniuk-Zajaczuk, Lewicki, Senyk, Krysowaty.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń: interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia dwóch wniosków nagłych pp. Lewickiego i tow. oraz Adama i tow. w przedmiocie uprzywilejowania podatkowego stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wnioski te w porozumieniu z wnioskodawcami podaje Marszałek łącznie pod obrady Izby.

Wnioski te opiewają:

Wniosek nagły

posła Lewickiego i tow. w sprawie podatkowego uprzywilejowania stowarzyszeń.

Wysoki Sejmie!

Postanowienie §. 85. ustawy z 25/10 1906. L. 220. Dz. u. p. przyznaje podatkowe uprzywilejowanie (po myśli §. 100 ustawy z 25/10 1896. L. 220 dz. u. p.) tym stowarzyszeniom zarobkowym i gospodarskim, które ograniczają swą działalność rzeczywiście i statutowo do swoich członków.

Centralne związki stowarzyszeń zarobkowych i gospodarskich, w których jest zorganizowanych ponad 12.000 stowarzyszeń zarobkowych i gospodarskich stosując się do postanowień §. 85. ustawy z 25/10 1896. L. 220. dz. u. p. wydały wzorowe statuty, a na nich założone stowarzyszenia zarobkowe i gospodarskie otrzymały już od podatkowych władz przyznanie na podatkowe uprzywilejowanie.

W ostatnich jednak czasach okazały się w sprawie podatkowego uprzywilejowania stowarzyszeń zarobkowych i gospodarskich orzeczenia administracyjnego Trybunału niezgodnie z duchem ustawy i wolą ustawodawcy jakie wprowadzają odmienną interpretacyę §. 85. ustawy z 25/10 1896. L. 220. dz. u. p. od dotychczasowej praktyki władz podatkowych i administracyjnego Trybunału, według której to interpretacyi nie są uprzywilejowane te stowarzyszenia zarobkowe i gospodarskie, w których statut dozwala członkom składać udziały ratami.

Interpretacya ta sprzeciwia się postanowieniom dotyczącej ustawy i idzie przeciw idei spólnictwa i zagraża w swym bycie i rozwoju całe setki pożytecznych chleborobskich stowarzyszeń zarobkowych i gospodarskich jakie przy tego rodzaju interpretacyi ustawy będą musiały działalność swą zaprzestać i zlikwidować.

Z tych przyczyn podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd. aby wydał odpowiadającą duchowi ustawy interpretacyę §. 85, ustawy z 25/10 1896. L. 220. dz. u. p.

Wnioskodawca:
Lewicki.

Korol, Myroniuk-Zajaczuk, Hanczakowski, Kiweluk, Oleśnicki, Makuch, Kurowiec, Dumka, A. Staruch, T. Staruch, Winniczuk, Sandulak, Skwarko, Sodomora.

W n i o s e k n a g ł y.

Zważywszy, że w ostatnich czasach mnożą się wypadki, w których władze skarbowe w Galicyi niesłusznie pozbawiają stowarzyszenie zarobkowe i gospodarcze ulg podatkowych, przewidzianych w ustawie podatkowej z r. 1896, zważywszy, że praktyka tego rodzaju może łatwo wejść w system, a w takim razie może poważnie zagrażać nie tylko rozwojowi ale i podstawom bytu wspomnianych stowarzyszeń.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w ramach obowiązujących ustaw wydał właściwym organom skarbowym wskazówki, mające na celu sprawiedliwe stosowanie ustaw podatkowych do stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, a przedewszystkiem aby zarządził powstrzymanie w konkretnych wypadkach kroków egzekucyjnych aż do zasadniczego rozstrzygnięcia.

Wnioskodawca:
Adam.

Loewenstein, E. Michałowski, ks. Postor, dr. Sobolewski, dr. Tertil, Jampolski, Kleski, Maryewski, Bandrowski, Landau, Jabłoński, St. Hr. Badeni, Rittel, Merunowicz, Halban.

P. Lewicki uzasadnia nagłość swego wniosku.

P. Adam uzasadnia nagłość swego wniosku, a pod względem formalnym

wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi podatkowej z poleceniem zdania ustnego sprawozdania do 3 dni.

Przemawia p. Kurowiec.

Przemawia p. Skwarko.

Po zamknięciu rozprawy nad nagłością na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, przemawia p. Stefczyk.

Przemawia p. Lewicki i wnosi o odesłanie swego wniosku komisyi podatkowej z poleceniem zdania ustnego sprawozdania do 3 dni.

Izba uchwala przekazanie tych nagłych wniosków pp. Lewickiego i Adama komisyi podatkowej z poleceniem zdania ustnego sprawozdania do trzech dni.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i t. d. gminom: Korczyna, Grzymałów, Kopyczyńce, Mosty wielkie, Brzesko, Lisko, Błażowa, Łańcut, Czortków, Krościenko, Sieniawa i Wadowice.

Sprawozdawca pan Onyszkiewicz przemawia i odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następujących ustaw:

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie Korczyna (powiat Krosno) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Korczyna (powiat Krosno) zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca roku 1914 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów, przeznaczonych dla miejscowej konsumcyi według następującej taryfy:

1) Od 1 litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 11 hal., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 11 Kor.

2) Od jednego hektolitra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jakoto: araku, rumu, ponczowej esencyi, likieru i rozolisu po 11 koron, czyli od jednego litra po 11 halerzy.

3) Od jednego hektolitra piwa po 3 K 10 h, jak długo suma wszystkich w gminie opłacanych dodatków autonomicznych do podatków bezpośrednich będzie wynosiła lub przekraczała 150% tych bezpośrednich podatków, zaś po 3 korony, jeżeli i jak długo suma wszystkich w gminie opłacanych dodatków autonomicznych do podatków bezpośrednich będzie wynosiła 125% do 150% tych podatków bezpośrednich, względnie, po 2 korony, jeżeli suma wszystkich w gminie opłacanych dodatków autonomicznych nie dosięgnie 125% podatków bezpośrednich.

4) Od jednego hektolitra miodu po 6 koron.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Korczyna.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi, ani obrotu handlowego.

Art. VI.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w któ-

rych po myśli § 6 ces. rozp. z 17. lipca 1899 dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną po koniec roku 1910 z dzierżawą prawa propinacyi w Korczynie, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy po koniec roku 1910 obowiązaną jest gmina zgodnie porozumieć się z c. k. dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawą propinacyi.

Art. VII.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zniesione zostają postanowienia ustawy z dnia 14. lipca 1898 dziennik ustaw krajowych Nr. 65.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . , ... o zezwoleniu gminie Grzymałów (powiat Skałat) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Grzymałów zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca roku 1914 opłaty gminnej od niżej poszczególnych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1) Od 1 litra stustopniowego spirytusu dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 16 hal. czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 16 K.

2) Od jednego hektolitra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem, jakoto: araku, rumu, koniaku, ponczowej esencyi, likieru, śliwowicy i rozolisu po 11 K czyli od jednego litra po 11 h.

3) Od jednego hektolitra piwa po 3 K 40 h.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Grzymałów.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli § 6. ces. rozp. z dnia 17. lipca 1899 dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną po koniec r. 1910 z dzierżawą prawa propinacyj w Grzymałowie a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina po

koniec r. 1910 zgodnie porozumieć się z c. k. dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego względnie z dzierżawą prawa propinacyi w Grzymałowie.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie Kopyczyńce (powiat Husiatyn) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Kopyczyńce zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca roku 1914 opłaty gminne od niżej poszczególnych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy;

1) Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustostopniowym alkoholometrem po 16 h czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 16 K.

2) Od jednego hektolitra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nieda się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jakoto: araku, rumu, koniaku, ponczowej esencyi, likieru, śliwowicy i rozolisu po 11 K, czyli od jednego litra po 11 hal.

3) Od jednego hektolitra piwa po 3 K 40 h.

4) Od jednego hektolitra miodu po 12 koron.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Kopyczyńce.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka, w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli § 6. ces. rozp. z dnia 17. lipca 1899 dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną po koniec roku 1910 z dzierżawą prawa propinacyi w Kopyczyńcach, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina po koniec roku 1910 zgodnie porozumieć się z c. k. dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Kopyczyńcach.

Art. VII.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, traci moc obowiązującą ustawa z dnia 22. kwietnia 1902. dz. u. kr. Nr. 39.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie Mosty wielkie (powiat Żółkiew, na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Mosty wielkie (powiat Żółkiew) zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca roku 1914 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych, według następującej taryfy:

1) Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 16 h, czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 16 K.

2) Od jednego hektolitra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jakoto: araku, rumu, koniaku, ponczowej esencyi, likieru, śliwowicy i rozolisu po 11 K, czyli od jednego litra po 11 halerzy.

3) Od jednego hektołitra piwa po 3 K 10 h.

4) Od jednego hektolitra miodu po 10 koron.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Mosty wielkie.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli § 6. ces. rozp. z dnia 17. lipca 1899 dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną po koniec roku 1910 z dzierżawą prawa propinacyi w Mostach wielkich a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina po koniec roku 1910 zgodnie porozumieć się z c. k. dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawą prawa propinacyi w Mostach wielkich.

Art. VII.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy traci moc obowiązującą ustawa z dnia 20. czerwca 1898 dz. u. kr. Nr. 51.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie Brzesko (powiat Brzesko) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Brzesko (powiat Brzesko) zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca roku 1914 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych, według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 16 hal., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 16 K.

2. Od jednego hektolitra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jakoto: araku, rumu, koniaku, ponczowej esencyi, likieru, śliwowicy i rozolisu po 11 K., czyli od jednego litra po 11 hal.

3. Od jednego hektolitra piwa po 3 K. 40 h.

4. Od półlitrowej flaszki piwa po 3 hal.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Brzesko.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną po koniec roku 1910 z dzierżawą prawa propinacyi w Brzesku, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina po koniec r. 1910 zgodnie porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Brzesku.

Art. VII.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy traci moc obowiązującą ustawa z dnia 29. czerwca 1898 dz. u. kr. Nr. 57.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie Lisko (powiat Lisko) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Lisko (powiat Lisko) zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca roku 1914 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów, dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 16 h. czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 16 K.

2. Od jednego hektolitra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jakoto: araku, rumu, koniaku, ponczowej esencyi, likieru, śliwowicy i rozolisu po 11 K. czyli od jednego litra po 11 h.

3. Od jednego hektolitra piwą, bez względu na gatunek po 3 K. 40 h.

4. Od jednego hektolitra miodu po 6 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Lisko.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z dnia 17. lipca 1899. dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną po koniec r. 1910 z dzierżawą prawa propinacyi w Lisku, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina po koniec r. 1910 zgodnie porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Lisku.

Art. VII.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy traci moc obowiązującą ustawa z dnia 22. kwietnia 1902. dz. u. kr. Nr. 41.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie Błażowa (powiat Rzeszów) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Błażowa (powiat Rzeszów) zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca r. 1914. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych, według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 16 hal., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 16 K.

2. Od jednego hektolitra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jakoto: araku, rumu, koniaku, ponczowej esencyi, likieru, śliwowicy i rozolisu po 11 K., czyli od jednego litra po 11 h.

3. Od jednego hektolitra piwa po 3 K. 40 h.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Błażowa.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi, ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w

których po myśli §. 6. ces. rozp. z dnia 17. lipca 1899. dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną po koniec r. 1910 z dzierżawą prawa propinacyi w Błażowej, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina po koniec r. 1910 zgodnie porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Błażowej.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie m. Łańcuta (pow. Łańcut) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiśniaku, poziomczaku i maliniaku.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lddomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Łańcuta (pow. Łańcut) zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca r. 1914 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 22 h l., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 22 K.

2. Od jednego hektolitra słodzonych napojów spirytusowych, których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem, jakoto: araku, rumu, koniaku, ponczowej esencyi, likieru, śliwowicy i rozolisu po 11 K., czyli od jednego litra po 11 hal.

3. Od jednego hektolitra piwa bez względu na gatunek po 3 K. 40 h.

4. Od jednego hektolitra miodu, wiśniaku, maliniaku i poziomczaku po 10 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Łańcut.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899. dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną do końca r. 1910 z dzierżawą prawa propinacyi w Łańcucie a dla przeprowadzenia tej dzierżawy do końca roku 1910 obowiązaną jest gmina zgodnie porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego,

względnie z dzierżawcą prawa propinacyi.

Art. VII.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia. Z tą chwilą traci gmina m. Łańcuta prawo poboru t. zw. opłat komunalnych od trunków propinacyjnych, pobieranych na podstawie dawniejszych przepisów i uprawnień.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie m. Czortkowa (pow. Czortków) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Czortkowa (powiat Czortków) zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca roku 1914 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów, przeznaczonych dla miejscowej konsumcyi według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 16 hal., czyli od jednego hektolifra stustopniowego spirytusu po 16 K.

2. Od jednego hektolitra słodzonych napojów spirytusowych, których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jakoto: araku, rumu, koniaku, ponczowej esencyi, likieru, śliwowicy i rozolisu po 11 K., czyli od jednego litra po 11 hal.

3. Od jednego hektolitra piwa bez względu na gatunek po 3 K. 40 h.

4. Od jednego hektolitra miodu po 10 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Czortków.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 dz. p. p. Nr. 120. część II. wolna jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną po koniec r. 1910 z dzierżawą prawa propinacyi w Czortkowie, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy po koniec r. 1910 obowiązana jest gmina zgodnie porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawą prawa propinacyi.

Art. VII.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia. Z tą chwilą traci moc obowiązującą ustawa z dnia 15. kwietnia 1899 dz. u. kr. Nr. 46.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . zezwalająca gminie Krościenko (powiat Nowy Targ) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Krościenko (powiat Nowy Targ) zezwala się pobierać od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do końca roku 1914 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów, przeznaczonych dla miejscowej konsumcyi według następującej taryfy:

1. Od jednego hektolitra napojów spirytusowych, których stopień alkoholu da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po jedenaście (11) K.

2. Od jednego hektolitra rumu, araku, rozolisu i wszelkich innych słodzonych napojów spirytusowych bez względu na ilość zawartego alkoholu po jedenaście (11) K.

3. Od jednego hektolitra piwa po trzy (3) K. 40 h.

4. Od jednego hektolitra miodu po cztery (4) K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Krościenko.

Art. III.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z dnia 17. lipca 1899 r. dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z prawa poboru tych opłat ma być złączoną do końca roku 1910 z dzierżawą prawa propinacyi w gminie Krościenko, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galicyjskiego funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w gminie Krościenko.

Art. VII.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia. Z tą chwilą straci moc obowiązującą ustawa z dnia 14. lipca 1899. Nr. 96. Dz. u. kr.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie Sieniawa (powiat Jarosław) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Sieniawa (powiat Jarosław) zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca roku 1914 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsum-

cyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 16 hal., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu 16 K.

2. Od jednego hektolitra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jakoto: araku, rumu, koniaku, ponczowej esencyi, likieru, śliwowicy i rozolisu po 11 K. czyli od jednego litra po 11 hal.

3. Od jednego hektolitra piwa po 3 K. 40 h.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Sieniawa.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z dnia 17. lipca 1899. dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną po koniec r. 1910 z dzierżawą prawa propinacyi w Sieniawie, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina po koniec r. 1910 zgodnie porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Sieniawie.

Art. VII.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy traci moc obowiązującą ustawa z dnia 14. lipca 1898. dz. u. kr. Nr. 67.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasta Wadowice na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiśniaku, maliniaku, dereniaku lub innych przetworów owocowych, alkohol zawierających.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Wadowice zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca roku 1914. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego hektolitra napojów spirytusowych jak wódki, okowity, araku, rumu, koniaku, ponczowej esencyi, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 21 K. 60 h., czyli od jednego litra po $21^{60}/_{100}$ hal.

2. Od jednego hektolitra piwa po 3 K. 72 h.

3. Od jednego hektolitra miodu, wiśniaku, maliniaku, dereniaku i innych przetworów owocowych alkohol zawierających po 16 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Wadowice.

Art. III.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążyć produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z dnia 17. lipca 1899. dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ustaje prawo poboru powyższych opłat na podstawie dawnych przepisów i uprawnień.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrzych i skarbu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Skwarko.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi następujące poprawki:

	od spirytusu	od słodzonych napojów	od hektolitrów piwa
1. Korczyna	8 h.	8 h.	2 K.
2. Grzymałów	10 h.	10 h.	2 K.
		miód skreślić.	
3. Kopyczyńce	8 h.	8 h.	2 K.
		miód skreślić.	
4. Brzesko	8 h.	6 h.	2 K.
	od flaszek piwa skreślić.		
5. Mosty Wielkie	12 h.	8 h.	2 K.
		miód skreślić.	
6. Lisko	8 h.	8 h.	2 K.
		miód skreślić.	
7. Błażowa	8 h.	8 h.	2 K.
8. Łańcut	12 h.	6 h.	2 K.
		maliniak skreślić.	
9. Czortków	8 h.	6 h.	2 K.
		miód skreślić.	
10. Krościenko	8 h.	6 h.	2 K.
		miód skreślić.	
11. Sieniawa	8 h.	8 h.	2 K.
12. Wadowice	15 h.	— h.	2·50 K.
		miód skreślić.	

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu mowców, a mianowicie „za" wnioskiem Wydziału krajowego pp. Sodomorę, Senyka, Lewickiego i Cieleckiego do wyboru mowcy generalnego.

Przemawia p. Winniczuk przeciw wnioskowi Wydziału krajowego i wnosi o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem Wydziału krajowego obejmującym m. Lisko.

Przemawia generalny mowca „za" wnioskiem Wydziału krajowego p. Lewicki.

Przemawia sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Onyszkiewicz.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Marszałek zarządza głosowanie nad poprawkami p. T. Starucha.

Przemawia p. T. Staruch i uprasza o skonstatowanie stosunku głosów przy głosowaniu nad jego poprawkami.

Izba odrzuca w oddzielnych głosowaniach odczytane przez Marszałka po-

prawki p. T. Starucha a mianowicie poprawkę pierwszą 73 głosami przeciw 14, następnie poprawkę drugą 73 przeciw 14, trzecią 16 przeciw 72, czwartą 76 przeciw 13, piątą w tym samym stosunku głosów.

Izba odrzuca wniosek p. Winniczuka o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem Wydziału krajowego dotyczącym gm. Liska.

Izba odrzuca szóstą poprawkę p. T. Starucha 82 przeciw 12, następnie siódmą poprawkę p. T. Starucha 82 przeciw 8.

Marszałek udziela głosu p. T. Staruchowi w sprawie formalnej.

Przemawia p. T. Staruch i protestuje przeciw temu, że przy obliczaniu stosunku głosów przy głosowaniu nad jego poprawkami, Marszałek nie wzywa sekretarzy do obliczania stosunku głosów, lecz czyni to sam powierzchownie.

Marszałek oznajmia, że wolno mu, lecz nie ma obowiązku wzywać sekretarzy w tej sprawie. Wzywa sekretarzy do pomożenia mu w obliczeniu głosów kiedy zechce. W tym wypadku czyni to sam.

Izba nie popiera poprawki ósmej, dziewiątej, dziesiątej, jedynastej i dwunastej p. T. Starucha.

Sprawozdawca wnosi o przyjęcie tych ustaw en bloc.

Izba uchwala wniosek o przyjęcie tych ustaw en bloc.

Marszałek oznajmia, że jeżeli się nikt nie sprzeciwi poda w jednem głosowaniu wszystkie te ustawy en bloc.

P. T. Staruch żąda głosowania nad każdą ustawą en bloc.

Izba w oddzielnych głosowaniach uchwala po kolei i en bloc każdą z powyższych ustaw.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek sprawozdawcy p. Onyszkiewicza o przystąpienie do trzeciego czytania tych ustaw bez czytania.

Marszałek oznajmia, że jeżeli nikt w Izbie się nie sprzeciwi, podda uchwalenie tych ustaw w trzeciem czytaniu bez czytania w jednem głosowaniu.

W Izbie nikt się temu nie sprzeciwia.

Izba łącznie w jednem głosowaniu uchwala te ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Jagielnica (powiat Czortków) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie Jagielnica (powiat Czortków) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Jagielnica (powiat Czortków) zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca roku 1919 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 22

hal. czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 22 kor.

2. Od jednego hektolitra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jakoto: rumu, koniaku, esencyi, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 11 kor. czyli od jednego litra po 11 hal.

Od jednego hektolitra piwa po 2 kor.

Art II.

Okręg poborowy stanowi gmina Jagielnica.

Art. III.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli § 6 ces. rozp. z 17. lipca 1899 dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa z dochodu tych opłat ma być złączoną po koniec roku 1910 z dzierżawą prawa propinacyi w Jagielnicy a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina po koniec r. 1910 zgodnie porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Jagielnicy.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Skwarko.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wntosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu posłów a mianowicie „za“ Sodomorę, Senyka, Marsa, Tyszkiewicza, Komorowskiego, Jaworskiego, Cieleckiego i Raciborskiego, oraz mowców „przeciw“ pp. Krzeczunowicza, Stadnickiego, St. Mycielskiego, Krzysztofowicza, Jędrzejowicza, Wrześniowskiego, Hupkę i Urbańskiego do wyboru mowców generalnych.

Generalni mowcy „przeciw“ p. Urbański, oraz „za“ p. Komorowski zrzekają się głosu.

P. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc. Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego dotyczącem rozdziału kwoty $2^1/_4$ miliona koron pomiędzy miasta posiadające wyłączne prawo propinacyi.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o rozdziale 2,250.000 K rocznie między 37 miast, posiadających na swym obszarze do końca roku 1910 wyłączne prawo propinacyi.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krękowskiem postanawiam, co następuje:

§ 1.

W myśl art. III. ustawy z dnia 20. grudnia 1905 Dz. u. kr. Nr. 11. ex 1906 otrzymywać będą z funduszu krajowego w czasie obowiązywania powołanej ustawy miasta:

Bełz	9.100 K
Bochnia	69.750 „
Brody	47.230 „
Dobromil	37.700 „
Drohobycz	67.820 „
Gródek Jagiellońśki . .	33.250 „
Grybów	16.990 „
Jarosław	130.980 „
Jaryczów nowy	4.380 „
Jasło	34.730 „
Kołomyja	167.240 „
Krosno	36.460 „
Lubaczów	15.440 „
Mrzygłód	1.440 „
Myślenice	11.580 „
Nowy Targ	40.570 „
Pilzno	15.160 „
Podgórze	69.010 „
Przemyśl	244.910 „
Rzeszów	98.010 „
Sambor	110.780 „
Sanok	38.710 „
Sącz nowy	103.820 „
Sacz Stary	23.820 „
Skawina	10.680 „
Śniatyn	32.740 „
Sokal	25.570 „
Stanisławów	152.080 „
Stara sól	3.130 „
Stary Sambor	16.340 „
Stryj	128.110 „
Tarnopol	99.870 „
Tarnów	191.700 „
Trembowla	25.070 „
Wieliczka	23.580 „
Złoczów	80.400 „
Żółkiew	32.850 „

corocznie tytułem zasiłku.

§ 2.

Coroczne zasiłki wypłacane będą w dwunastu ratach miesięcznych z góry w dniu pierwszym każdego miesiąca.

§ 3.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. Hanczakowski.

Przemawia p. Doliński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Abrahamowicz.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

§ 1.

W myśl art. III. ustawy z dnia 20. grudnia 1905 Dz. u. kr. Nr. 11 ex 1906 otrzymywać będą z funduszu krajowego w czasie obowiązywania powołanej ustawy miasta:

Bełz	9.100 K
Boehnia	69.750 „
Brody	47.230 „
Dobromil	37.700 „
Drohobycz	66.820 „
Gródek Jagiellońśki . .	32.250 „
Grybów	16.990 „

Jarosław	130.980 K.
Jaryczów nowy	4.380 „
Jasło	34.730 „
Kołomyja	167.240 „
Krosno	35.460 K.
Lubaczów	15.440 „
Mrzygłód	1.140 „
Myślenice	11.580 „
Nowy Targ	40.570 K.
Pilzno	15.160 K.
Podgórze	69.010 K.
Przemyśl	214.910 K.
Rzeszów	98.010 K.
Sambor	110.780 „
Sanok	38.710 K.
Sącz nowy	103.820 K.
Sącz stary	23.820 „
Skawina	10.680 K.
Śniatyn	32.740 „
Sokal	25.570 „
Stanisławów	152.080 K.
Stara sól	3.130 „
Stary Sambor	16.340 K.
Stryj	128.110 K.
Tarnopol	99.870 „
Tarnów	191.700 „
Trembowla	25.070 „
Wieliczka	23.580 „
Złoczów	80.400 „
Żółkiew	32.850 „

corocznie tytułem zasiłku.

Izba bez rozprawy uchwala § 1 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§ 2.

Coroczne zasiłki wypłacane będą w dwunastu ratach miesięcznych z góry w dniu pierwszym każdego miesiąca.

Izba uchwala bez rozprawy § 2 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§ 3.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi Skarbu.

Izba bez rozprawy uchwala § 3 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o rozdziale 2,250.000 kor. rocznie pomiędzy 37 miast, posiadających na swym obszarze do końca r. 1910 wyłączne prawo propinacyi.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba bez rozprawy uchwala tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwala Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o zamknięciu rachunków galicyjskiego funduszu propinacyjnego za rok 1908 i preliminarzu tego funduszu na rok 1910.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytując wnioski komisyi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sprawozdanie c. k. dyrekcyi galic. funduszu propinacyjnego o zamknięciu rachunków galic. funduszu propinacyjnego za rok 1908 przyjmuje Sejm do wiadomości i rachunki te zatwierdza.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet dochodów i wydatków galicyjskiego funduszu propinacyjnego na rok 1910.:

D o c h o d y

a) funduszu propinacyjnego ogólnego.

Poz. 1.	Czynsze za wydzierżawione prawo propin.	8,570.000 K
„ 2.	Opłaty za szynkarzy	380.000 „
„ 3.	Opłaty od zakładanych nowych gorzelń	— „
„ 4.	Grzywny ze przekroczenia propinacyjne	1.000 „
„ 5.	Dochody za sprzedaży przedmiotów skonfiskowanych	40 „
„ 6.	Odsetki zwłoki	20.000 „
„ 7.	Zasiłek z milionowej subwencyi ze skarbu państwa	1,782.258 „
„ 8.	Odsetki czynne od lokowanych kapitałów z dochodów bieżących	146.000 „
„ 9.	Rozmaite	1.000 „
	Razem	10,903.298 K

a) W y d a t k i

Poz. 1.	Spłata kapitałów za wylosowane obligacye galicyjskiego funduszu propinacyjnego	6,163.900 K
„ 2.	Wypłata kuponów od obligacyi w obiegu będących	1,576.016 „
„ 3.	Prowizya Banku krajowego we Lwowie i Banku dla krajów za pośrednictwo przy wypłacie kuponów i obligacyj wylosowanych	6.400 „
„ 4.	Należytość stemplowa od kwitów na pobór zasiłku z skarbu państwa	5.580 „
Poz. 5.	Podatek rentowy od obligów funduszu propinacyjnego	157.602 K
„ 6.	Podatek zarobkowy od dochodów galicyjskiego funduszu propinacyjnego	569.500 „
„ 7.	Należytość ekwiwalentowa od majątku galicyjskiego funduszu propinacyjnego	13.818 „
„ 8.	Bonifikacya galicyjskiego funduszu krajowego i funduszu powiatowego	215.000 „
„ 9.	Ryczałt od kwitów na czynsze propinacyjne	20.000 „
	Razem	8,727.816 K
	W porównaniu z dochodami w kwocie	10,903.298 „
	Pozostaje zwyżka w kwocie	2,175.482 K

b) D o c h o d y

funduszu zasobowego preliminuje się na kwotę . . . 1,322.026 K

Dochody te płyną z odsetek papierów wartościowych. Wydatków w tym dziale funduszów niema.

c) Fundusz propinacyjny rezerwowy.

D o c h o d y

Poz. 1.	Odsetki czynne	726.894 K

W y d a t k i.

Poz. 1.	Płace urzędników	73.160 K
„ 2.	Płace sług	4.941 „
„ 3.	Adjuta	2.000 „
„ 4.	Płace oficyantów kancelaryjnych	15.696 „
„ 5.	Datek 6% na Zakład zaopatrzenia oficyantów	790 „

Poz. 6. Dyurna	15.045 K
„ 7. Ryczałt do skarbu państwa na utrzymanie Kasy galicyjskiego funduszu propinacyjnego	20.000 „
„ 8. Czynsze najmu	7.000 „
„ 9. Podatek wodociągowy	350 „
„ 10. Koszta administracyi powiatowej	52.000 „
„ 11. Dyety i koszta podróży członków Dyrekcyi	1.000 „
„ 12. Potrzeby kancelaryjne	4.000 „
„ 13. Koszta zarządu	3.400 „
„ 14. Koszta sądowe	1.200 „
„ 15. Remuneracye, zapomogi, rozmaite	24.000 „
Razem wydatki	224.582 K
W porównaniu z preliminowanymi dochodami w tym dziale w kwocie	726.894 „
Preliminuje się zwyżkę w kwocie	502.312 K

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Stapiński i wnosi:

1) Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najściślej przestrzegał postanowienie ustawy przemysłowej, przyznającej gminie praw oświadczania się w sprawie udzielenia koncesyi szynkarskiej, tudzież aby nie udzielał tych koncesyi przeciw opinii gminy.

2) Wzywa się c. k. Rząd, aby przy udzieleniu koncesyi szynkarskich dawał pierwszeństwo gminom, Kółkom rolniczym, spółkom spożywczym i t. p. ciałom zbiorowym, a natomiast aby odmawiał koncesyi osobom, co do których zachodzi obawa, że koncesyi szynkarskiej użyją na szkodę ogółu.

3) Wzywa się c. k. Rząd, aby przy udzieleniu koncesyi szynkarskiej starał się zapewnić zamykanie szynków w niedziele i święta.

Polecam się Wydziałowi krajowemu jak najbaczniej czuwać nad tem, aby wydawanie i wykonywanie koncesyj szynkarskich nie przynosiło szkody ani materyalnym ani moralnym interesom ludności i nie utrudniało jej postępu kulturalnego.

Przemawia p. Kurowiec.

Przemawia p. Piniński i wnosi o odesłanie rezolucyj p. Stapińskiego do komisyi administracyjnej.

Przemawia JE. c. k. Namiestnik Dr. Michał Bobrzyński.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu posłów, a mianowicie „przeciw“ wnioskom komisyi Skołyszewskiego, Dumkę, Witosa, Kolischera i T. Starucha, oraz zapisanych „za“ wnioskami komisyi pp. Senyka, Stojałowskiego do wyboru mowców generalnych.

Pp. Senyk i Kolischer zrzekają się głosu.

Marszałek oznajmia, że mowcą generalnam „przeciw“ wybrany jest p. Witos, zaś „za“ p. Stojałowski.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2 minut 5 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 12. października 1907.

Początek o godzinie 8 minut 20 wieczorem.

Marszałek skonstatowawszy dostateczną liczbę posłów otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o zamknięciu rachunków galic. fund. propinacyjnego ra rok 1908 i preliminarzu tegoż funduszu na r. 1910.

Przemawia p. Witos, jako generalny mowca „przeciw“ wnioskom komisyi.

Przemawia mowca „za“ wioskami komisyi p. Stojałowski.

Przemawia p. Stapiński dla sprostowania faktów.

Przemawia p. Stojałowski dla sprostowania faktów.

Przemawia sprawozdawca p. Abrahamowicz.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy te wnioski komisyi, które p. sprawozdawca z kolei odczytuje.

Marszałek odczytuje rezolucye p. Stapińskiego oznajmiając, że p. Piniński wnosi o odesłanie tych rezolucyj do komisyi administracyjnej.

Przemawia p. Rittel.

Marszałek przerywa mowcy, wzywając go, by ograniczył swe przemówienie do wniosku formalnego.

Przemawia p. Rittel.

Izba po zamknięciu rozprawy uchwala wniosek formalny p. Pinińskiego o przekazanie tych rezolucyj p. Stapińskiego komisyi administracyjnej.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

komisyi budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego co do przeniesienia czynności c. k. Dyrekcyi gal. funduszu propinacyjnego na Wydział krajowy.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony ·|· projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o dalszych zarządzeniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyi.

Ze zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Wykonanie zarządu funduszu propinacyjnego przez c. k. Dyrekcyę funduszu propinacyjnego, poruczona Dyrekcyi §§ 3. i 39. ustawy z dnia 22 kwietnia 1889 Dz. u. kr. Nr. 30. ustaje z dniem 1. maja 1911 i z tym dniem kończy się czynność ustawowa i urzędowanie c. k. Dyrekcyi.

Art. II.

Fundusz propinacyjny, ogólny i rezerwowy, poręczający w myśl §§ 21. i 22. powołanej ustawy spłaty zapadłych kuponów i wylosowanych obligacyi propinacyjnych, przechodzą z dniem 1. maja 1911 z pełnem zachowaniem tego swego dotychczasowego przeznaczenia, pod wyłączny zarząd Wydziału krajowego. Odpowiedzialność funduszu krajowego za należyte dopełnienie zobowiązań fundnszu propinacyjnego wobec posiadaczy obligacyj propinacyjnych, ustalona §§ 5. i 23. powołanej ustawy, pozostaje nadal w całej rozciągłości aż do zupełnego umorzenia obligaci propinacyjnych.

Aż do tego czasu będzie obowiązkiem Wydziału krajowego przedkładać

corocznie Sejmowi zamknięcie rachunkowe za poprzedni rok i preliminarz na rok następny, a to dla każdego z funduszu propinacyjnych, ogólnego i rezerwowego, z osobna.

Art. III.

Gdy kapitał wynagrodzenia w kwocie 62,200.000 zł. w. a., przeznaczony na mocy §§ 2, 5. i 6. powołanej ustawy dla właściciela prawa propinacyi za odjęcie im tego prawa w całości wypłacony im został, przeto ewentualne nadwyżki pozostałe z funduszu propinacyjnym, po umorzeniu obligacyj propinacyjnych, dokonanem według § 20. powołanej ustawy, staje się własnością funduszu krajowego, na który przechodzą tak wszelkie pretencye jak i zobowiązania funduszu propinacyjnego.

Art. IV.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Marszałek udziela głosu JXE. c. k. Namiestnikowi Dr. M. Bobrzyńskiemu.

Przemawia JE. c. k. namiestnik Dr. M. Bobrzyński i przedstawia c. k. radcę Nam. Gustawa Brücknera jako komisarza rządowego dla tej sprawy.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia T. Staruch.

Marszałek przerywa mowcy wzywając go, by ograniczył się do przedmiotu będącego na porządku dziennym Izby.

Przemawia dalej p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy na wniosek sekretarza J. Urbańskiego przemawia p. Sandulak.

Marszałek przerywa mowcy, wzywając go, by trzymał się przedmiotu.

Przemawia p. Sandulak.

Sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi o przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

komisyi budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie powiększenia etatu oddziałów: konceptowego, rachunkowego, kasowego i manipulacyjnego.

Sprawozdawca p. Witołd Korytowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie powiększenia etatu oddziału konceptowego, rachunkowego, kasowego i manipulacyjnego.

II. Sejm powiększa dotychczasowy etat osób i płac:

a) oddziału konceptowego:

o dwie posady radców w VI. randze,

o jedną posadę wicesekretarza w VIII randze,

o dwie posady adjunktów w IX. randze

o dwie posady koncepistów w X. randze,

o jedną posadę praktykanta z adjutum wyższem i

o jedną posadę praktykanta z adjutum niższem;

b) oddziału rachunkowego:

o dwie posady rewidentów w VIII. randze,

o dwie posady adjunktów w IX. randze,

o dwie posady oficyałów w X. randze,

o dwie posady asystentów w XI. randze'

o dwie posady aplikantów.

III. Sejm ustanawia w etacie kasy krajowej nową posadę aplikanta kasy krajowej z adjutum 1.200 K rocznie, po 3 latach służby na tej posadzie 1400 K, a po 5 latach 1600 K rocznie.

IV. Sejm ustanawia w etacie oddziału manipulacyjnego nową posadę zastępcy archiwisty w IX. randze urzędników krajowych, a nadto powiększa etat tego oddziału:

o jedną posadę kancelisty w X. randze,

o trzy posady pisarzy etatowych w XII. randze,

i o trzy posady aplikantów.

V. Sejm upoważnia Wydział krajowy, ażeby praktykantów konceptowych którzy przynajmniej rok w służbie Wydziału krajowego pozostawali i w czasie tej służby znakomicie się aplikowali mianował nadetatowo koncepistami, nie obsadzając wakujących po nich posad praktykantów.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Kurowiec.

Marszałek przerywa mowcy wzywając go by trzymał się przedmiotu.

Przemawia dalej p. Kurowiec.

Przemawia p. Makuch.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca Witołd Korytowski.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski I—V komisyi, które p. sprawozdawca z kolei odczytuje.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

komisyi administracyjnej w porozumieniu z komisyą budżetową o sprawozdaniu Wydziału krajowego z 31. lipca 1909 w przedmiocie założenia w Przedzielnicy krajowej Osady poprawczej dla nieletnich chłopców i dziewcząt.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomość sprawozdanie Wydziału krajowego.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby po myśli uchwał sejmowych z dnia 25. lutego 1907 i 12. października 1907, po wypracowaniu szczegółowych planów i kosztorysów przystąpił bez zwłoki do budowy w Przedzielnicy krajowej Osady poprawczej dla nieletnich chłopców.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia w Banku krajowym na cel powyższy, jak i na późniejszą w Przedzielnicy osobnego zakładu poprawczego dla nieletnich dziewcząt, pożyczki komunalnej w takiej kwocie, jaka okaże się potrzebną do uzyskania gotówki półtora miliona koron.

Pożyczkę tę będzie Wydział krajowy realizował w miarę zachodzącej potrzeby.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wstawienia do budżetu krajo-

wego na cały okres amortyzacyjny odpowiednich rat anuitetowych na umorzenie powyższej pożyczki.

V. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w myśl uchwały sejmowej z dnia 12. października 1907 spozrądził plany i kosztorysy budowy i urządzenia, oraz statut i regulamin osonego zakładu poprawczego dla nieletnich dziewcząt w Przedzielnicy.

VI. Sejm poleca Wydziełowi krajowemu przystąpienie do budowy zakładu poprawczego dla nieletnich dziewcząt, gdy na ten cel zapewnioną zostanie ze strony c. k. Rządu odpowiednia subwencya w wysokości co najmniej 40% kosztów.

VII. Sprawozdanie o wykonaniu powyższych czynności i o postępie sprawy budowy przedłoży Wydział krajowy Sejmowi na najbliższej sesyi.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Skwarko.

Marszałek przerywa mowcy, wzywając go, by trzymał się przedmiotu.

Przemawia dalej p. Skwarko.

Marszałek przerywa mowcy ponownie, wzywając go, by trzymał się przedmiotu.

Przemawia dalej p. Skwarko.

Przemawia p. Hanczakowski.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek wzywa pp. Jabłońskiego i Dumkę, zapisanych do głosu „za“ wnioskami komisyi do wyboru mowcy generalnego.

Przemawia p. Stojałowski zapisany do głosu „przeciw“ wnioskom komisyi.

Marszałek zapytuje, kto jest mowcą generalnym „za“ wnioskami komisyi.

P. Jabłoński żąda głosu.

Marszałek oznajmia, że po zamknięciu rozprawy udzieli głosu p. Jabłońskiemu.

P. Dumka zrzeka się głosu, na rzecz p. Jabłońskiego.

Przemawia p. Jabłoński.

Przemawia sprawozdawca p. Meiss.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski I—VII komisyi, które p. sprawozdawca z kolei odczytuje, po poprzedniem skonstatowaniu po uchwaleniu I-go wniosku komisyi przez Marszałka, na życzenie p. T. Starucha, że Izba jest w komplecie.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi sanitarnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego, dotyczącem budowy zakładu dla umysłowo chorych w Kobierzynie.

Sprawozdawca p. Sare uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego o budowie zakładu dla umysłowo chorych w Kobierzynie do wiadomości.

2. Sejm zatwierdza przedłożone plany i kosztorysy budowy zakładu kobierzyńskiego, obliczone na kwotę 7,000.000 K.

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia w Banku krajowym pożyczki na cele powyższej budowy w obligacyach komunalnych do efektywnej wysokości 7,000.000 K.

4. Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby bezzwłocznie przystąpił do budowy zakładu dla umysłowo chorych w Kobierzynie.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Kurowiec.

Przemawia p. Sodomora.

Po zamknięciu rozprawy, sprawozdawca p. Sare przemawia. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1—4 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje, po skonstatowaniu przez Marszałka na życzenie p. T. Starucha, że za wnioskiem 2 głosowali wszyscy prócz p. T. Starucha, że Izba jest w komplecie, że przeciw wnioskowi trzeciemu nikt nie głosował, że wreszcie za wnioskiem czwartym padło 81 głosów, a żaden głos przeciw temu ostatniemu wnioskowi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosków nagłych, a mianowicie następuje:

Wniosek nagły p. Skwarki i tow. w sprawie ruskich napisów na budynkach publicznych.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y

posła Skwarki i tow. w sprawie ruskich napisów na i we wszystkich budynkach publicznych urzędów we wschodniej Galicyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa Rząd, ażeby w jak najkrotszym czasie zaprowadził napisy w ruskim języku na wszystkich budynkach publicznych urzędów we wschodniej Galicyi tak zewnątrz jak i wewnątrz mających oayentować strony w sprawie przyznaczenia dotyczących budynków, jak również pojedynczych departamentów, oddziałów kancelaryj urzędowych, biur i t. p. w dotyczących budynkach pomieszczonych.

Wnioskodawca:
Skwarko.

Lewicki, Makuch, Sandulak, Korol, Oleśnicki, Tracz, Hanczakowski, Myroniuk-Zajaczuk, Kurowiec, T. Staruch, A. Staruch, Dumka, Sodomora, Krynicki.

P. Skwarko nieobecny w Izbie.

Z kolei następuje wniosek nagły p. Górskiego który opiewa:

W n i o s e k n a g ł y

posła Górskiego i tow. w sprawie zapewnienia renty wdowom i sierotom po wychodźcach, którzy ulegli nieszczęśliwym wypadkom w niemieckich przedsiębiorstwach rolnych i leśnych.

Wysoki Sejmie!

Według § 100, ustęp 2-gi niemieckiej ustawy o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków w rolnictwie i leśnictwie z 30. czerwca 1900 prawo do renty przyznane poddanemu zagranicznemu jego wdowie i sierotom, któryto zagraniczny poddany uległ nieszczęśliwemu wypadkowi w przedsiębiorstwie rolnem lub leśnem, spoczywa tak długo „dopóki uprawniony obcokrajowiec nie ma zwykłego miejsca zamieszkania w kraju".

Postanowienie to nie odnosi się (na podstawie późniejszych uchwał Rady Związkowej) do obcokrajowców uległych nieszczęśliwemu wypadkowi w niemieckich przedsiębiorstwach przemysłowych, co do przedsiębiorstw rolnych i leśnych zostało ono uchwałą Raoy Związkowej z 13. października 1900 o tyle zmienione, że prawo obcokrajowca do poboru renty, zostaje utrzymane w mocy, jeśli uprawniony zamieszkuje w galicyjskich powiatach Biała i Chrzanów. W ten sposób mieszkańcy Galicyi, którzy tak tłumnie udają się do Niemiec na zarobki w gospodarstwach rolnych i leśnych, a niestety tak często ulegają tam nieszczęśliwym wypadkom, są zupełnie pozbawieni prawa do renty, jeśli nie przeniosą

się do powiatów bialskiego lub chrzanowskiego.

Z uwagi, że sprzeciwia się to duchowi nowoczesnego ustawodawstwa społecznego, czynić prawo poboru renty zależnem od miejsca pobytu robotnika lub jego rodziny, z uwagi, że w powiecie bialskim i chrzanowskim panuje taka drożyzna, że przyznana robotnikowi w Niemczech renta musiałaby być pochłoniętą przez wielkie wydatki na utrzymanie robotnika lub jego rodziny, która dla utrzymania poboru renty dzisiaj musi z najodleglejszych dróg Galicyi do wyżej wymienionych powiatów się przenieść.

Z uwagi, że podjęte przez wnioskodawcę usiłowanie wywołania u centralnych Władz niemieckich, nie odniosły skutku, a to z tego powodu, że ochrona robotników rolnych i leśnych austryackich w Niemczech dlatego nie może być w drodze wzajemności zapewniona iż robotnicy rolni i leśni nie podlegają w Austryi przymusowemu powszechnemu ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków, niżej podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

Wzywa się c. k. Rząd, aby bezzwłocznie przedsięwziął rokowania z Rządem niemieckim w tym celu, aby robotnikom rolnym i leśnym, względnie ich rodzinom, którzy to robotnicy ulegli w Niemczech nieszczęśliwym wypadkom, było ustawowo zapewnione prawo do poboru renty z Niemiec, bez względu na to, w jakim powiecie galicyjskim oni mują miejsce zamieszkania.

We Lwowie, 11. października 1909.

Wnioskodawca:
Górski.

Mycielski E., Laskowski, Wodzicki, Starzyński, Mars, Mycielski St., Kraiński Wł., Zamojski, Stadnicki, Starowieyski, Piniński, Jaworski, Hupka, Sapieha, Sozański, Obertyński, Cieński L., A. Lubomirski.

P. Górski uzasadnia nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość, a oddzielnie przekazanie tego wniosku nagłego komisyi administracyjnej.

Następuje wniosek nagły p. Winniczuka w sprawie założenia szkoły w Jamnicy.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y

p. Winniczka i tow. w sprawie założenia czteroklasowej szkoły ludowej w Jamnicy pow. stanisławowskiego z ruskim językiem wykładowym.

Wysoki Sejmie!

Gmina Jamnica pow. stanisławowskiego ma obecnie mieszkańców 2666, a z tego dzieci w wieku szkolnym 500.

W gminie tej jest tylko 2-klasowa szkoła, a przy niej zatrudnionych 6 sił nauczycielskich. System ten szkodzi wychowaniu. Już od kilku lat starają się mieszkańcy gminy o przemiany tej szkoły a 4-klasową a jednak bezskutecznie. Szkołę przed dwoma laty zbudowano murowaną na jedno piętro, gdzie uczniowie mają pomieszczenie. Czteroklasowa szkoła w Jamnicy jest bardzo potrzebną nih tylko tej gminie, ale należy się jej z powodu wielkiej liczby dzieci w wieku szkolnym, lecz byłaby ona korzystną także dla okolicznych gmin, bo te zamiast posyłać swe dzieci do miasta do 4-klasowych szkół, potrzebnych jako przygotowanie do szkół średnich, dzieci swe posyłałyby do szkoły w Jamnicy. Szkoła ta miałaby być z ruskim językiem wykładowym, ponieważ na 500 dzieci w wieku szkolnym jest zaledwie

17 dzieci obrządku łacińskiego. Szkoła ta miałaby mieć nazwę im. Szewczenki.

Dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm krajowy raczy, uznając sprawę za nagłą, uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, względnie c. k. Radę szkolną krajową, ażeby bezzwłocznie przystąpiła do zorganizowania 4-lasowej szkoły ludowej z ruskim językiem wykładowym w Jamnicy powiatu stanisławowskiego.

Wnioskodawca:
Winniczuk.

Kiweluk, Kurowiec, Lewicki, Makuch, Sodomora, Senyk, Tracz, Hanczakowski, Oleśnicki, Dumka, Sandulak, Skwarko, Korol, Myroniuk-Zajaczuk, T. Staruch, A. Staruch.

P. Winniczuk uzasadnia nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisyi szkolnej.

Izba bez rozpzawy uchwala nagłość, a oddzielnie przekazanie tego wniosku komisyi szkolnej.

Marszałek przemawia w sprawie osobistej, a mianowicie w przedmiocie aluzyi jaką uczynił do Marszałka p. Jabłoński w rozprawie nad sprawozdaniem komisyi sanitarnej, dotyczącem budowy zakładu dla umysłowo chorych w Kobierzynie.

Przemawia p. Jabłoński.

Marszałek odpowiada p. Jabłońskiemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 13. października 1909 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12 min. 2 po północy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Henryk Badeni w. r.

Protokół

53. posiedzenia, I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 13. października 1909.

Początek o godzinie 10 minut 20 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 138.

Ze strony Rządu c. k. Radca dworu Jan Czeżowski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 51 posiedzenia uważa za przyjęty gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 52 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. St. Hen. hr. Badeni odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 13 października 1909 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 5039 do 5052, 5059, 5060, 5063, 5068—5070, 5071—5072, 5073.

Komisyi szkolnej L. s. 5053—5055, 5064, 5065.

Komisyi administrac. L. s. 5057 5058, 5074.

Komisyi przemysłowej L. s. 5087.

Komisyi gosp. kraj. L. s. 5056.

Komisyi drogowej L. s. 5038.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5039 ruskiej ochronki w Stanisławowie o subwencyę przemawia p. Winniczuk popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5054 gminy Jarosławice o zniesienie prestacyi szkolnej przemawia p. Styła popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5055 Krechowieckiej Pauliny wdowy po na-

uczycielu o przyznanie pensyi przemawia p. Makuch popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5068 tow. ruskich kobiet w Kołomyi o subwencyę przemawia p. Skwarko popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym petycyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p. p. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k.

Zważywszy, że sesye sejmowe trwają zazwyczaj bardzo krótko,

zważywszy, że z każdym rokiem zwiększa się liczba spraw Sejmowi przedkładanych,

zważywszy, że praca w tych warunkach musi być gorączkowa,

zważywszy, że posłom chcącym brać żywszy udział w obradach Sejmu w pełnej Izby nie starczy czasu na opracowanie referatów, na porozumienie klubowe i na prace w komisyach,

niezbędnem jest ułatwienie posłom sejmowym pracy w czasie sesyi sejmowych i w tym celu:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższą sesyę sejmową przygotował i założył w gmachu sejmowym pracownię przeznaczoną wyłącznie dla użytku posłów sejmowych, któraby zawierała na razie zawiązek rozwinąć się mającej podręcznej biblioteki, obejmującej najkonieczniejsze źródła dla pracy poselskiej (sprawozdania naszego Sejmu z alegatami, sprawozdania parlamentu wiedeńskiego, sprawozdania innych Sejmów krajów koronnych, roczniki czasopism krajowych i kilku innych krajów koronnych z lat kilkunastu wstecz, zbiór ustaw obowiązujących, statutów, regulaminów etc., zbiór dzieł ekonomicznych, społecznych i politycznych etc., zbiór broszur politycznych, ekonomicznych i społecznych najnowszych etc.).

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby opracował regulamin dla powstać mającej pracowni na najbliższą sesyę sejmową.

Wnioskodawca;
Mars.

Dembowski, Kozłowski, Vivien, St. Mycielski, Gniewosz, Krzeczunowicz, Komorowski, Laskowski, Urbański, Jędrzejowicz Tyszkiewicz, St. Tarnowski, Jaworski, Wł. W. Czaykowski, Wodzicki, Milewski, Starowieyski, W. Korytowski, Cielecki, Halban, Piniński, Moysa Górski.

W n i o s e k n a g ł y

p. Makucha i tow. w sprawie wezwania c. k. Rządu co do rozśledzenia stosunków w ludowem szkolnictwie we wschodniej Galicyi:

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd ażeby rozśledził:

1) postępowanie szkolnych władz z Radami szkolnemi miejscowemi osobliwie co do niezatwierdzenia tychże;

2) postępowanie inspektorów szkolnych okręgowych w Drohobyczu, Bo-

horodczanach, Stryju, Zborowie, z ludowymi nauczycielami i oddanem sobie ludowem szkolnictwem:

3) postępowanie Rady szkolnej krajowej w sprawie niezatwierdzenia uchwał rad gminnych z prowadzeniem ruskiej wykładowej mowy w szkołach:

4) postępowanie szkolnych władz w sprawie budowy ludowych szkół kosztem funduszu szkolnego krajowego:

5) postępowanie szkolnych władz w sprawie kreowania czteroklasowych szkół po wsiach:

6) postępowanie szkolnych władz w sprawie kreowania szkół dla mniejszości we wschodniej Galicyi, wydał odpowiedź, że zarządzenia wobec sanacyi tych powziął o tem sprawę przy najbliższej sesyi.

Wnioskodawca:
Makuch.

Lewicki, T. Staruch, A. Staruch, Korol, Krysowaty, Dumka, Sandulak, Winniczuk, Kiweluk, Hanczakowski, Myroniuk-Zajaczuk, Kurowiec, Sodomora, Oleśnicki, Skwarko.

Interpelacya

p. dr Kostia Lewickiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie ruskich paralelek w szkole ludowej w Kutach

We wrześniu zeszłego roku wnieśli ruscy rodzice i mieszkańcy miasta Kuty na ręce Jego Ekscelencyi Namiestnika do Rady szkolnej krajowej prośbę o utworzenie przy tamtejszej 6 kl. męskiej szkole równorzędnych klas z ruskiem językiem wykładowym. Swą prośbę opierali na następujących motywach: 1) Wymagała tego słusznie większa frekwencya ruskiej młodzieży w Kutach, jak i propozycya jej do polskiej młodzieży.

W męskiej szkole w Kutach było zapisanych w r. 1909 145 ruskich uczniów (chociaż przez panujące w ostatnich latach epidemie wymarło wiele dzieci, powyższa zaś cyfra daleko nie jest normalna) — a z drugiej strony 12 ormian, 100 łacinników-Polaków i 202 żydów. Kiedy zważymy, że żydzi używają w potocznej mowie niemieckiego żargonu, albo ruskiego języka a nigdy polskiego — że i wielu ormian i łacinników mówi w domu po rusku, — to pokazuje się, że polska mowa używa się przez małą część kutskiej ludności. Jeżeli mimo to dla tej ormiańsko-polskiej mniejszości w mieście utrzymuje się aż dwie 6 klasowe szkoły, męską i żeńską, do tego jeszcze z paralelnemi oddziałami, to mogła ruska większość całkiem słusznie domagać się, aby przyznano jej przy miejscowej polskiej szkole choćby ruskie paralelne szkoły. 2) Powiat kosowski, do którego należy i miasto Kuty, ma 83 prc. ruskiej ludności, a tylko 3 prc. Polaków. Mimo to otworzono w powiecie aż 5 wyższych ludowych szkół (po dwie w Kutach i w Kosowie, i jedną w Pistyni) a dla ruskiej ludności przyzwolono tylko jedną 4 klasową we wsi Kobakach, która jednak już swem położeniem w ubocznej wsi nie może zaspokoić potrzeb całego powiatu. Tak otóż otworzenie ruskich klas w Kutach było i ze względu na potrzeby całego powiatu usprawiedliwione. 3) Wkońcu ważną przyczyną, która uczyniła tę sprawę konieczną, była i ta okoliczność, że przed rokiem założono w sąsiedniem bukowińskiem mieście Wyżnicy ruskie gimnazyum. Miasto Kuty i cały powiat zapragnęli skorzystać z tego gimnazyum i stąd wyszedł ogólny i nagły postulat ruskiej ludności za 4 klasową ruską nauką, a to w tym celu, aby miała możność przygotować swą młodzież do tego gimnazyum.

Wszystkie te motywa przemawiały same przez się za słusznością i nagłością sprawy. I kiedy by mieli w kraju

zarząd szkolnictwa, który powodował się wobec ludności ruskiej jaką taką sprawiedliwością, to byłaby sprawa bezzwłocznie załatwiona i ruskie oddziały w Kutach byłyby jeszcze w zeszłym roku w prowadzone w życie.

Do tego dodamy, że ruscy mieszkańcy Kuty, aby ulżyć rzecz, nie domagali się nawet osobnej szkoły, jaka pociągnęłaby za sobą potrzebę osobnego lokalu, nauczycielskiego etatu i zwiększenia kosztów, ale prosili o zaspokojenie swej potrzeby w zakresie istniejącej już szkoły i jej kosztów. Mianowicie w męskiej szkole istniały już i tak w czterech niższych klasach paralelne oddziały — ruska ludność prosiła otóż, aby odstąpiono jej na ruską naukę tylko te paralelne oddziały. Postulat był bardzo umiarkowany i przy dobrej woli łatwy do przeprowadzenia.

Jednak Rada szkolna krajowa puściła się na boczne drogi z tym widocznie celem, aby jasną sprawę przewlec, a następnie ją ubić. Ona odesłała ją do Rady szkolnej krajowej, a stamtąd do miejscowej do zaopiniowania. Prezes Rady szkolnej miejscowej ks. Mojżesowicz w Kutach nie zwołał jednak Rady szkolnej miejscowej, a wydał wprost od siebie stronniczą niekorzystną opinię. I chociaż sprawa mówiła sama za sobą w bardzo przekonywujący sposób, i chociaż Rada szkolna okręgowa w Kosowie i Rada szkol. krajowa mogły już z samego aktu ks. Mojżesowicza dobrze zrozumieć całą nieprawość jego postępka, to Rada szk. krajowa przyjęła to sprawozdanie za dobrą monetę i wydała na tej podstawie dekretem z dnia 30. stycznia 1909 L. 3301 odmowną rezolucyę, motywując ją tem, że frekwencya uczniów obrządku gr. kat. w 6 kl. męskiej szkole w Kutach „nie uzasadnia potrzeby utworzenia oddziałów równorzędnych ruskich“.

Otóż według Rady szk. kraj. dla 112 uczniów polskich i ormiańskich razem, jest uzasadniona potrzeba utworzenia w Kutach dwu 6 klas. szkół polskich, a do tego jeszcze z równorzędnemi oddziałami, a dla większości 145 uczniów ruskich (nie mówiąc już o dziewczętach) nie mają usasadnienia choćby tylko paralelne klasy ruskie.

Ruscy mieszkańcy Kuty dowiedzieli się aż po długim czasie o nieprawnym postępku ks. Mojżesowicza i o podstawie takiej decyzyi Rady szk. krajowej, i wnieśli wobec tego przy końcu czerwca b. r. swoje przedstawienie. Wskutek tego odesłała Rada szk. krajowa tę sprawę jeszcze raz do miejscowego sprawozdania na ręce tego samego ks. Mojżesowicza, przykazując mu zwołać samą Radę szkolną miejscową. Razem z tem postanowiła Rada szk. kraj. przez usta swego referenta p. Niesiołowskiego, do miejscowej Rady takie dziwne zapytanie: czy uważa za odpowiednie zaprowadzenie w Kutach jednej nadetatowej klasy dla ruskiej nauki ze wszystkich sześciu lat? Znaczy, ruscy rodzice prosili w swej petycyi wyraźnie o utworzenie przynajmniej w 4 niższych klasach osobnych ruskich oddziałów, wskazując i na ważną przyczynę przyniewalającą ich do tego postulatu (przygotowanie chłopców do gimnazyum) a słowny referent Rady szkolnej krajowej przewrócił rzecz do góry dnem i zapytywał o takie co samo przez się bezmyślnie i całkiem niezgodne z żądaniem rodziców. Pytał on: „czy możnaby zaprowadzić w Kutach jedną ruską klasę, w której ruskie dzieci ze wszystkich 6 klas pobieraliby wspólnie naukę“. Wobec takich faktów nie dziw, że w ruskiem społeczeństwie wyrobiło się przekonanie, że do Rady szkolnej krajowej powołują na referentów z umysłu ludzi nam wrogich, których esencya mądrości leży w tem, aby wyszukiwać tylko wszelkie prawne chytrości i nie

dopuścić przez to do żadnego ustępstwa w korzyść ruskiego szkolnictwa. Ks. Mojżesowicz nie zwoływał cały miesiąc posiedzenia Rady szk. miejscowej, aż kiedy ruscy jejl członkowie poczęli urgować, a nowy rok szkolny na dobre już się rozpoczął i można się było spodziewać, że sprawa znowu na jeden rok przewlecze się, zwołał tę Radę. Rozumie się, że ruscy członkowie Rady szkolnej miejscowej odrzucili to absujdowe przedłożenie Rady krajowej i stanęli przy usprawiedliwionem żądaniu ruskiej ludności. Potem wróciła się sprawa znowu do Rady krajowej, i nie wiedzieć kiedy i jak będzie załatwiona.

Tak to traktuje się sprawę, która obchodzi nie tylko ruską większość w mieście Kutach, ale i 83 prc. ruskiej ludności powiatu. My widzimy z tego, że kiedy centralny Rząd założył dla potrzeb ruskiego narodu ruskie gimnazyum w Wyżnicy, to galicyjska Rada szk. krajowa bierze się do wstrzymywania ruskiej ludności od korzystania z tego gimnazyum.

Ale jak inaczej traktowali prezydent Dembowski i Rada szkolna krajowa inną sprawę, kiedy kilku Polaków zamierzało otworzyć w tej czysto ruskiej stronie dla małej garstki swoich rodaków (3 prc.) efemeryczne polskie gimnazyum. Prezydent Dembowski przyrzekł polskiej deputacyi zaraz w pierwszej chwili wszelką i rychłą pomoc, a Rada szkolna kraj. przeznaczyła do dwu tygodni i potrzebnego nauczyciela i sprawa efemerycznej natury ale z tendencyą polską, była natychmiast załatwiona. W zestawieniu tych dwu faktów, które złożyły się w tej samej miejscowości i w tym samym powiecie, uderza aż nadto rażąco cała stronniczość i wrogie usposobienie Rady szkolnej krajowej wobec ruskiego narodu w kraju.

My wiemy dobrze, że to traktowanie ruskiego narodu wychodzi już z dzisiejszego systemu c. k. Rządu jak i z samego składu Rady szkolnej krajowej. Jednak, by dać świadectwo naszej krzywdzie, zapytujemy c. k. Rząd:

1) Dlaczego Rada szkolna krajowa tak prędko w załatwianiu polskiej sprawy, nie spełniła skromnego żądania ruskiej większości miasta Kut, a zatem nie uczyniła zadość i potrzebie czysto ruskiego kraju?

2) Czy c. k. Rząd raczy zarządzić natychmiastowe spełnienie tego usprawiedliwionego postulatu ruskiej ludności, otworzenie ruskich oddziałów już w tym roku szkolnym?

3) Czy nie zechciałby c. k. Rząd zastanowić się już raz nad tem, aby na referentów Rady szk. kraj. nie powoływano z umysłu ludzi nam prycypialnie wrogich, ale ludzi, którzy powodowaliby się względem ruskiego narodu prawnością i objektywnością.

Interpelant:
Lewicki.

Oleśnicki, Sodomora, Sandulak, Skwarko, T. Staruch, A. Staruch, Winniczuk, Kurowiec, Myroniuk-Zajaczuk, Makuch, Dumka, Kiweluk, Hanczakowski, Tracz, Krynicki.

Interpelacya

posła Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie stabilizacyi nauczyciela Nykolaka Dmytra.

Nykolak Dmytro, tymczasowy nauczyciel w Bilczu złotem, pow. Borszczów, nauczycieluje już 10 lat, z tego 5 lat po złożeniu egzaminu kwalifikacyjnego. Za ten czas starał się o stabilizacyę w 134 gminach, przy wszelkich szkołach bez różnicy — w 5 powiatach. Wydał już do 100 koron na same stemple do podań i stracił do 200 godzin

na pisanie podań kompetencyjnych i załączników.

Mimo to że jest on nauczycielem wzorowym i postępowanie jego nienaganne, a praca jego w szkole bez najmniejszego zarzutu, doznaje uznania ze strony bezpośredniej władzy szkolnej, nie jest w stanie dostać stałej posady.

Prześladowanie tego człowieka, bo inaczej postępowania władz szkolnych nazwać nie można, chyba dlatego jedynie że jest Rusinem i z tem nie ukrywa się.

Postępowanie to rujnuje Nykolaka bo pozbawia go po prostu egzystencyi i spowodowało mu już szkodę ponad 2000 koron.

Wobec tego zapytujemy c. k. Rząd.

Kiedy już raz zostanie Nykolak jako nauczyciel stabilizowany i czy jeszcze długo i ile razy ma on się podawać, aby uzyskać to, co mu się słusznie należy za jego pracę.

Interpelant:
Makuch.

Skwarko, Kiweluk, Kurowiec, Sandulak, T. Staruch, Winniczuk, Krysowaty, Senyk, Oleśnicki, Tracz, Krynicki, Lewicki, Sodomora, Dumka, A. Staruch, Hanczakowski.

Interpelacya

do c. k. Rządu posła Dumki i tow. w sprawie bezprawnego i niekulturnego postępowania urzędnika kolejowego wobec ruskiej ludności.

Dnia 26. września jechał pociąg osobowy z 700 Rusinami do Stryja na wystawę. Kiedy w Berezowicy wielkiej pow. Tarnopol, zgłosiło się 50 uczestników wycieczki u pana urzędnika i zażądało poświadczenia w ruskiej mowie, to tak rozgniewało tego pana urzędnika, że on nie tylko, że nie spełnił żądania komitetu, ale jeszcze na blankiecie polsko-niemieckim napisał, że w Berezowicy siadło do pociągu 50 psów.

Wobec tego zapytują podpisani c. k. Rząd, czy pociągnie swego urzędnika do srogiej odpowiedzialności za zniewagę ruskiej ludności, czy wstrzyma butną samowolę urzędnika kolejowego i co zarządzi, aby na przyszłość nie powtarzały się podobne tego rodzaju wypadki?

Interpelant:
Dumka

Sodomora, Sandulak, Kiweluk, A. Staruch, Kurowiec, Winniczuk, Makuch, Lewicki, T. Staruch, Oleśnicki, Skwarko, Myroniuk-Zajaczuk, Tracz, Krysowaty.

Interpelacya

do c. k. Rządu p. Oleśnickiego i tow. w sprawie nieprawidłowości w urzędowaniu kierownika szkoły w Tyszkowcach pow. horodeńskiego.

Wieś Tyszkowce pow. horodeńskiego, liczy 2896 dusz, z których wszystkiego 40 łać. obrządku, a z pomiędzy nich wszystkiego 11 polskiej narodowości. Wieś ta ma dotychczas 2 klas. syst. szkołę etatową o 4 siłach, językiem wykładowym jest język ruski.

Do tej szkoły zamianowała Rada kraj. przed 3 laty nauczycielem p. Józefa Szareka, a z nim naznaczyła na powyższe 3 siły jego żonę p. Szarekową i jeszcze 2 Polki, znaczy, dla czysto ruskiej gminy przyznaczyła 4 siły nauczycielskie, z których żadna nie jest ani narodowości, ani wiary tej, co ludność.

Pan Szarek i p. Szarekowa podpisują wszystkie czysto ruskie świadectwa szkolne tylko po polsku, pisma do rady miejscowej podpisuje p. Szarek tylko po polsku, chociaż te pisma ruskie, i na nich wycisnięta ruska pieczątka a

do włościan zwraca się z wezwaniami na drukach polskich po polsku i przybija pieczątki polskie. Tego roku wysłał p. Szarek zwyż 180 wezwań do rodziców, z których tylko 3. nie umiejąc czytać, przyjęli te wezwania, a inni odnieśli się do Rady okręgowej ze skargą, p. inspektor oświadczył ludziom, że im należy się wezwanie ruskie i że nakaże to zrobić! Pan Szarek umiał obejść ten nakaz, bo już nie wysyłał piśmiennych wezwań, a tylko osobiście wzywał rodziców, by posyłali dzieci do szkoły.

P. Szarek idzie w swej zarozumiałości i lekceważeniu ruskiej ludności tak daleko, że zamiast porozumiewać się z urzędem parafialnym o czasie nabożeństwa dla dzieci, zawiadamia ten Urząd, że on naznaczył nabożeństwo na 8-go.

Lekceważenie idzie do tego stopnia że on od urzędu parafialnego na wezwaniu mu zwróconem żąda stwierdzenia śmierci dziecka. P. Szarek mimo to, że umyślnie dla szkolnych dzieci odprawia tamtejszy proboszcz każdej niedzieli i każdego święta nabożeństwo o g. 8 rano (wikary odprawia śpiewaną mszę o g. 10) nie prowadzi dzieci do cerkwi, a na wezwanie, wystosowane do niego przez tamtejszego przewodniczącego miejscowej Rady, odpowiada, że on nie jest obowiązany.

Z powyższego pokazuje się, że p. Szarek nie umie nawet po rusku podpisać się, że lekceważy sobie Urząd parafialny, i że mimo swego obowiązku nie chodzi z dziećmi do cerkwi.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Jakim czynem mogła Rada kraj. mianować do wsi o czysto ruskiej ludności nauczycielem, który nie umie nawet podpisać się po rusku?

2) Czem usprawiedliwi Rada kraj. zamianowanie dla ludności gr. katol. obrządku nauczycielem człowicka, który ten obrządek lekceważy, a tem samem młodzież demoralizuje?

3) Czy gotowa jest Rada szkolna krajowa spowodować usunięcie powyższych nieprawidłowości w urzędowanie kierownictwa ludowej szkoły w Tyszkowcach.

Interpelant:
Oleśnicki.

T. Staruch, A. Staruch, Sandulak, Skwarko, Hanczakowski, Tracz, Myroniuk-Zajaczuk, Senyk, Krysowaty, Lewicki, Kurowiec, Makuch, Sodomora, Dumka, Winniczuk.

Interpelacya

posła dra Lewickiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieprawnego postępowania c. k. Rady szkolnej okręgowej w Drohobyczu, osobliwie c. k. Starosty p. Noela i c. k. inspektora szkolnego dra Karola Falkiewicza względem ruskiego nauczycielstwa, Rad szkolnych miejscowych i ruskiego szkolnictwa w powiecie drohobyckim.

Między ruską ludnością powiatu drohobyckiego panuje wielkie i niebywałe rozgoryczenie i oburzenie na postępowanie c. k. Rady szkolnej okręgowej w Drohobyczu, osobliwie na c. k. Starostę Noela i inspektora szkolnego dra Karola Falkiewicza za nieprawne prześladowanie ruskiego nauczycielstwa i za różne fakta, które świadczą o ich wrogiem i nieprawnem postępowaniu w sprawach ruskiego szkolnictwa w powiecie i tak:

I. W ostatnich czasach obaj ci panowie zarządzili formalną nagonkę na ruskie nauczycielstwo w powiecie i bez żadnej przyczyny, albo dla bardzo małych przekroczeń przepisów szkolnych pozbawili posad i chleba cztery ruskie siły nauczycielskie i tak:

1) Całkiem niewinnie pocierpiała nauczycielka z Dołhego p. Antonina Le-

wińska różne prześladowania, obwowy a wkońcu utratę chleba, a sprawa sama miała się tak: Antonina Lewińska pełniła w roku szkolnym 1908/9 obowiązki nauczycielki w Dołhem koło Medenia, w tym czasie złożyła egzamin kwalifikacyjny i podała się na rozpisaną na konkurs stałą posadę w miejscu, ale przewodniczący Rady szk. miejscowej w Dołhem p. Stanisław Myszkowski, leśniczy powszechnie znany ze swej donżuaneryi względem nauczycielek (przez którą poprzednia nauczycielka powszechnie lubiana i szanowana przez dzieci i rodziców p. Hutowico musiała wprost aż uciekać z Dołhego na podrzędniejszą posadę) nie spodobał sobie, że p. Lewińska miała narzeczonego p. Teofila Mudrego, tymczasowego nauczyciela w Hruszowej, który niekiedy odwiedzał swą narzeczoną i że oboje podali do władz szkolnych prośbę o dozwolenie na ślub, a począł jej robić różne przykrości, nie dawał drzewa, nie płacił stróżowi całej przyznanej płacy, nie chciał podpisywać ruskich kwitów na pensyę, tak, że w czerwcu b. r. podpisał jej kwit pensyjny starosta Noel, ale za lipiec już i ten kwitu ruskiego jej podpisać nie chciał i oświadczył ks. Michałowi Baczyńskiemu, który przy sposobności swej potrzeby w starostwie, uproszony prez nauczycielkę przedłożył jej kwit do podpisu, bo p. Myszkowski powiedział, że po rusku nie rozumie, — te dziwne w ustach cesarskiego urzędnika słowa: „ja po rusku także nie rozumiem“.

P. Myszkowski niezadowolony z wyżej naprowadzonych przyczyn p. nauczycielki postanowił pozbyć się „nieposłusznej“ i poradziwszy się z drem Falkiewiczem, który u niego bardzo często bywa, chociaż wszyscy członkowie Rady szkolnej miejscowej w Dołhem jednogłośnie na posiedzeniu oświadczyli się za nadaniem jej stałej posady w Dołhem, a tem samem wystawili jej najlepsze świadectwo, nadużywając władzy urzędowej pisze relacyę całkiem przeciwną intencyom Rady miejscowej, a nadto obwiniają o niemoralność, bo często gości u siebie młodego kawalera, aby swemu doniesieniu nadać większej doniosłości, wmiesza do tego doniesienia i naczelnika gm. w Dołhem. (Za to wytoczyła mu p. Lewińska skargę o obmowę przed c. k. Sądem pow. w Drohobyczu i sprawa ta jest w toku).

A tymczasem dr. Falkiewicz mając takie doniesienie na ruską nauczycielkę, która nie chce po polsku kwitów pisać, zaczyna swe urzędowanie. O nadaniu stałej posady ani słychu, a przeciwnie wytacza przeciw nauczycielce dochodzenie dyscyplinarne zato, że u niej bywa p. Mudryj. P. Lewińska broni się że p. Mudryj jest jej narzeczonym, że oboje wnieśli do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Drohobyczu prośbę o pozwolenie na ślub, że cerkiewne zapowiedzi w miejscowej parafii już wygłoszone — to mimo wszystkiego c. k. Rada szkolna szkolna okręgowa w Drohobyczu wydaje orzeczenie z dnia 17. lipca 1909 L. 1636, gdzie udziela p. Lewińskiej naganę za niemoralne postępowanie, bo u niej bywa p. Mudryj i za karę przenosi się ją do Rybnika na posadę, a równocześnie wydaje orzeczenie z tego samego dnia, t. j. 17. lipca 1909 L. 1804, gdzie nie pozwala jej na ślub z p. Mudrym, bo rzekomo p. Mudryj nie podał i ze swej strony podania o pozwolenie na ten ślub, tymczasem p. Mudryj w rzeczywistości wniósł takie podanie i osobiście wręczył go p. staroście Noelowi.

P. Lewińska wniosła przeciw obu orzeczeniom rekursa, do których załączyła świadectwo moralności wystawione przez miejscowy Urząd parafialny, a potwierdzone przez Zwierzchność gm. w Dołhem, a prócz tego podała do Prezydum c. k. Rady szkolnej krajowej we Lwowie, gdzie opisuje dokładnie wszystkie szykany, jakie wycierpiała od p.

Myszkowskiego i jego przyjaciela inspektora dra Falkiewicza.

Jednak ani jej rekursy, ani zażalenie dotychczas nie załatwiono przez c. k. Radę szkolną krajową.

Ale zato obrażeni przez zażalenie pomścili się. I tak na wójta z Dołhego, zato że odważył się zgodnie z prawdą podpisać p. Lewińskiej świadectwo moralności zjeżdża lustrator powiatowy i znachodzi na niego ot jakie straszne przewinienia: studnie nie pokryte dachem, kominy w chatach nie murowane, policya zła, bo nie wynalazła winowajców napadu na karczmarza, których nawet agent policyi lwowskiej specyalnie wysłany nie mógł wykryć — a c. k. Starostwo w Drohobyczu orzeczeniem z dnia 11. sierpnia 1909 l. 2428 z wyżej naprowadzonych przyczyn systuje w urzędowaniu wszystkich członków Zwierzchności gm. w Dołhem a mianuje „kierownikiem“ gminy Ilka Marsynyszyna, jedynego radnego, który był oddany p. Myszkowskiemu a który wcale nie był najstarszym między radnymi. A ponieważ takie samowolne mianowanie Zarządu gminy równa się zawieszeniu zastępstwa gminnego, co może według ustawy uczynić chyba c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, to już z tego faktu jasno wypływa, jakich nieprawnych środków użyto do zemsty.

Jeszcze w większej mierze dotknęła zemsta ta p. Lewińską: dr. Falkiewicz wytacza jej druga dyscyplinarkę za to, że ona chociaż przeniesiona do Rybnika przez wakacye mieszkała dalej w szkole w Dołhem i tam przyjmowała wizyty p. Mudrego, na plenarnem posiedzeniu Rady szk. okręgowej w Drohobyczu dnia 22. września 1909 p. Lewińska wykazała, że przez wakacye mieszkała w Drohobyczu u matki i tam pod opieką matki przyjmowała wizyty swego narzeczonego p. Mudrego, wtedy inspektor dr. Falkiewicz zmienia swe obwinienie w kierunku niemoralnego zachowania się w Drohobyczu, a kiedy członkowie Rady szk. okręgowej jakoś nie mogli w tem dopatrzeć czegobądź karygodnego, rzuca na p. Lewińską niegodną od kalumnię, że ona od Mudrego „w odmiennym stanie“ a c.k. Rada szk. okręg. w Drohobyczu orzeczeniem z dnia 22. września 1909 L. 2021 wtedy już jednogłośnie orzekła zwolnić ją z posady nauczycielskiej.

Ponieważ jednak dr. Falkiewicz całkiem fałszywie, oczernił p. Lewińską, to ona podała go do c. k. Sądu powiatowego w Drohobyczu o oczernienie i ta sprawa jest w toku. A rekurs przeciw temu orzeczeniu dotychczas nie załatwiony, a p. Lewińska w ten sposób pozbawiona czci i środków do życia.

A do tego trzeba dodać, że p. Lewińska jeszcze przed pierwszą dyscyplinarką podała do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Drohobyczu podanie o przeniesienie jej do okręgu liskiego, gdzie jej tamtejszy inspektor obiecał posadę wraz z jej narzeczonym p. Mudrym i obiecał dać jej pozwolenie na ślub, tego podania inspektor Falkiewicz wcale nie wysłał a p. Lewińskiej jak przyszła do kancelaryi dowiedzieć się o tem, oświadczył, że on nie widzi żadnego interesu w tem, aby ona wychodziła za p. Mudrego.

2) Drugi fakt, to zasuspendowanie narzeczonego p. Lewińskiej p. Teofila Mudrego, nauczyciela z Hruszowej za to, że bywał u narzeczonej i brał parę razy urlop a to z powodu słabości, względnie w sprawach wojskowych, bo c. k. Starostwo w Drohobyczu przetrzymało i nie wysłało w czas jego podania o przynależną mu jako nauczycielowi ulgę w służbie wojskowej, przez taką szykaną wobec uwolnienia go z posady nauczycielskiej grozi mu trzyletnia służba wojskowa, do odbycia której już powołany.

Tymczasem c. k. Rada szkolna krajowa wcale się nie spieszy rozpatrzeć jego sprawę i wniesiony rekurs.

3) Trzeci nie mniej jaskrawy fakt' to zasuspendowanie tymczasowego nauczyciela p. Włodzimierza Litwina z Bielcza. P. Włodzimierz Litwin może służyć jak najlepszy typowy przykład stosunków szkolnych. Mianowany 1. września 1903 tymczasowym nauczycielem w Supranówce skałackiego powiatu, przebył tam na posadzie dwa lata, następnie przeniesiono go na własną prośbę do Kaczanówki, ddzie był nauczycielem do 1. lutego 1906, od tego czasu do teraz przenieśli go „ze względów służbowych" siedm razy; a to od 1. lutego 1906 przeniesiono go do Orzechowca, od 1. września 1906 do Łąki małej, od 1. września 1907 do Horodnicy, od 1. października 1907 do Starego Skałata, od 1. grudnia 1907 do Uroża w powiecie drohobyckim, od 10. maja 1909 do Rychcic i od 1. września 1908 do Bilcza. Z Uroża przeniesiono go dlatego, że dr. Falkiewicz chciał tam przenieść w drodze dyscyplinarnej nauczyciela Łuciowa i tak objął p. Litwin posadę w Rychcicach. W Rychcicach są dwie szkoły, na ruskiej stronie ruskie, na polskiej polskie. Inspektor dr. Falkiewicz wraz ze starostą Noelem chcą skasować ruską szkołę w Rychcicach, a natomiast polską szkołę zamienić na 4-klasową mimo protestów interesowanych i Rady szkolnej miejscowej dla szkoły ruskiej, którą z powodu tego protestu c. k. Rada szkolna okręgowa w Drohobyczu zawiesiła w urzędowaniu.

Wśród takich okoliczności objął p. Litwin posadę w ruskich Rychcicach, a c. k. Rada szkolna okręgowa w Drohobyczu chcąc czynem pokazać połączenie ruskiej i polskiej szkoły w piśmie z dnia 27. czerwca 1909 L. D. 1409, (gdzie podaje orzeczenie o uwolnieniu od nauk szkolnej Kaśki Jakimów do wiadomości Zarządowi szkoły w Rychcicach ruskich) zarządza przeciw wszelkim prawnym przepisom, że „właściwym kierownikiem w Rychcicach na obie strony jest mianowaoy p. Targowski" nauczyciel w szkole polskiej w Rychcicach polskich.

W miesiącu czerwcu przyjechał do polskiej szkoły w Rychcicach fizyk szczepić dzieci i polecił napisać do p. Litwina rychcickiemu wójtowi, aby przyprowadził do polskiej szkoły szkolne dzieci do szczepienia ospy: p. Litwin uważając, że wójt nie jest jego przełożonym w sprawach szkolnych, a znając że oddalenie ruskiej szkoły od polskiej wynosi około 3 klm. tak również zważywszy antagonizm, jaki panuje w sprawach szkolnych między polskiemi a ruskiemi Rychcicami i obawiając się, że dzieci mogą go nie posłuchać i mimo rozkazu nie pójść do polskiej szkoły, odpisał, że dzieci nie poprowadzi, ale zatrzyma na nauce szkolnej, aby p. fizyk mógł ich zaszczepić.

Ten fakt osądził p. Starosta Noel i inspektor Falkiewicz jako „wichrzenie narodowościowe" i przenieśli p. Litwina z Rychcic do Bilcza na młodszego nauczyciela, a oprócz tego wytoczyli mu dyscyplinarne dochodzenie zarzucając mu robienie przeszkód w szczepieniu ospy i to, że p. Litwin raz jednego ucznia uderzył w szkole, i za te przewinienia orzeczeniem z dnia 23. września 1909 c. k. Rada szk. okręgowa zwalnia go z posady nauczycielskiej podając za przyczynę dwa wyżej naprowadzone fakta a jako momenta obciążające niepoprawność „udowodniony (?!) charakter wichrzenia narodościowego i podsuwanie władzom stronniczości". Ten trzeci moment obciążający oświetla faktami podanymi niniejsza interpelacya, a inne przewinienia albo nieudowodnione, albo na pozbawione posady i chleba wcale nie zasługują.

4) Czwarty z rzędu nauczyciel Rusin padł ofiarą drakońskiej srogości c. k. Rady szk. okręgowej p. Jabłoński, stały nauczyciel w Gajach niższych zato, że nie miał we wrześniu wypełnionego katalogu szkolnego „i w ten sposób udaremnił inspektorowi inspekcyę szkolną“ i za to go suspendowano.

II. Inspektor szkolny dr. Falkiewicz nie dopuszcza ruskich sił nauczycielskich do kwalifikacyi i tak nie dopuścił do egzaminu kwalifikacyjnego p. Modryckiej z Leszni, p. Teofila Mudrego z Hruszowej i innych, a powszechna opinia wśród nauczycielstwa podaje jako przyczynę tego faktu to, że inspektor chce w ten sposób przeszkodzić, aby nie wybrano delegatem do c. k. Rady szk. okręgowej w Drohobyczu Rusina nauczyciela, bo tylko kwalifikowane siły mają prawo głosu, tak samo pojaśniają sobie ruskie nauczycielskie siły te tak nieusprawiedliwione, a częste w ostatnim czasie suspenzye nauczycieli i nauczycielek ruskich, osobliwie, że suspenzye nastąpiły jak raz po śmierci delegata do Rady szk. okręgowej Rusina, śp. Michała Sozańskiego, nauczyciela w Jasienicy.

III. Inspektor dr. Falkiewicz latami nie obsadza szkół ruskich stałymi nauczycielami względnie nauczycielkami np. w Dołhem koło Medenia, w Wilczyi w Oparach, w Bolechowcach i t. d. u osobliwie przeszkadza nadaniu stałych posad Rusinom i tak nie dopuścił do stałej posady p. Lewińskiej, p. Szwedai p. Barana, p. Budzińskiego, p. Hutowicz, p. Łuckiego i innych, chociaż byli jedynymi kandydatami na posady o które kompetowali. i chociaż Rady szk. miejscowe oświadczyły się za nadaniem im stałej posady, przez co szkoły nie fungują należycie.

IV. Starosta p. Noel i inspektor Falkiewicz przeszkadzają wszelkiemi siłami do otwarcia ruskich 4 kl. szkół w Hruszowej, Bilczu, Dobrowlanach, chociaż tam istnieją wszelkie dane do tego i chociaż tamtejsze Rady gminne uchwaliły i starają się o utworzenie ruskich 4-kl. szkół.

V. Ci sami panowie postarali się o to, żeby ruską 2-kl. szkołę w Podbużu zamienić na polską 4-klasową, mimo protestu interesowanych stron, a w Rychcicach chcą wszelkiemi siłami skasować ruską szkołę w Rychcicach ruskich, a natomiast w polskich Rychcicach otworzyć polską 4-kl. zamiast istniejącej tam 2-klasowej — dla przeprowadzenia tego planu zawiesili w urzędowaniu Radę szkolną miejscową w Rychcicach ruskich bez żadnej prawnej przyczyny, a swymi polonizatorskimi zachodami wytworzyli wielkie antagonizm między ludnością ruskich i polskich Rychcic, a przeciw sobie wielkie rozgoryczenie i oburzenie wśród miejscowej ruskiej ludności.

VI. C. k. Rada szkolna okręgowa w Drohobyczu względnie starosta Noel inspektor Falkiewicz starają się wprawdzie o zaprowadzenie nowych szkół, ale tylko z polskim językiem wykładowym w gminach z mieszaną ludnością jak np. w Sołońsku i Lipowcu, ale za to gminy z czysto ruską ludnością jak Delowa, Runiewice, dotychczas nie mają żadnej szkoły, a fakt, że w Tynowie istniejącą dotychczas ruską szkołę zamknięto i że wobec tak częstych suspenzyj ruskich sił nauczycielskich znowu ruskie szkoły zostaną nieobsadzone, wskazuje na nierównomierne traktowanie ruskiego i polskiego szkolnictwa w powiecie.

VII. Jeszcze zeszłego roku wniesiono interpelacyę w Sejmie w sprawie wielkich nadużyć c. k. Rady szkolnej okręgowej w Drohobyczu przy budowie nowego budynku mieszkalnego i przebudowy szkoły w Ropczycach, gdzie wykazano, że przewodniczący Rady szkol-

miejscowej p. Myszkowski, o którego postępowaniu była już wyżej wzmianka, ufając, że dr. Falkiewicz jego przyjaciel wszelkie „nieprawidłowości“ zatuszuje, oddał przedsiębiorstwo budowy swemu pupilowi Iwanowi Marcynyszyn bez rozpisania publicznej licytacyi na budowę, i że ten niekoncesyonowany budowniczy przebudował szkołę w Ropczycach tak, że się wali, i że Rada szk. okręgowa w Drohobyczu nie przyjęła oferty aby za tę samą kwotę, za jaką przebudowano szkołę i postawiono nowe mieszkanie nauczycielce inny majster wystawił całkiem nową szkołę z dwoma wielkiemi salami szkolnemi i mieszkaniem dla dwóch sił nauczycielskich, a nadto, że przy zbieraniu konkurencyi na te budowy ściągnięto od gminy o 1000 K więcej jak należało.

Na tę interpelacyę miał zjechać rządowy inżynier celem oglądnięcia szkoły, jednak interesowani postarali się o to, że inżynier przyjechał w zimie aż o godz. 4 popołudniu, otóż wieczorem tak, że niczego zobaczyć i oglądnąć nie mógł, a nadto nie powiadomiono o przyjeździe inżyniera ks. Michała Baczyńskiego, aby mógł mu pokazać wszystkie wady budowy, a dr. Falkiewicz, mimo wyraźnego nakazu c. k. Rady szk. krajowej we Lwowie z dnia 22. stycznia 1909 l. 921, nie chciał nawet przesłuchiwać go w tej sprawie, przeto zrozumiałe, bo któżby chciał na siebie kręcić bicz, ale dziwnem jest to, że c. k. Sada szkolna kraj. kazała obwinionemu spisywać protokół ze świadkiem, który go miał obwiniać.

Klasycznem jest w tej sprawie i to, że c. k. Rada szk. okręgowa w Drohobyczu pismem z dnia 16. października 1908 L. 2385 nakazała Radzie szk. miejscowej w Ropczycach uchwalić dodatkową konkurencyę w kwocie 651 K na przebudowę szkoły w Ropczycach, który to nakaz p. Myszkowski wykonał, rozumie się samo przez się, i że tak c. k. Rada szk. okręgowa w Drohobyczu, zamiast stać w obronie funduszów szkolnych, zamiast zatrzymać płacę przedsiębiorcy za złą budowę i za te pieniądze budowę naprawić, przyczynia kosztów stronom kokurencyjnym. Protezty ks. Michała Baczyńskiego przeciw uchwale Rady szk. miejscowej w tej sprawie i przeciw nieprawnemu wyborowi delegatów gminy na tę rozprawę konkurencyjną dotychczas niezałatwione a szkoła w Ropczycach coraz więcej się wali, i przechyla się na bok, mimo tego, że p. Myszkowski zapopadliwie każdą rysę w ścianie każe zaraz wapnem zamaścić i tak każdej chwili szkoła grozi zawaleniem, a mimo to nauka szkolna w niej sie odbywa.

VIII. Inspektor szk. dr. Falkiewicz znosi ustawę zagwarantowaną autonomię Rad szk. miejscowych osobliwie tam, gdzie przewodniczącym jest Rusin, w celu zaprowadzenia bezkontrolnej gospodarki szkolnym groszem, w tym celu nie załatwiając wniosków i żądań przedkładanych przez Rady miejscowe, a nadto grożąc karnymi posłańcami tam, gdzie wina niezałatwienia sprawy na niego samego spada, doprowadził do rezygnacyi z Urzędu przewodniczącego Rady szkolnej miejscowej w Krynicy ks. Jana Komarnickiego, który w swej rezygnacyi do c. k. Rady szk. okręgowej podał odpowiednie motywa, które ilustrują postępowanie dra Falkiewicza. W Horucku zamianował dr. Falkiewicz kasyerem funduszu szkolnego miejscowego leśniczego Ostafińskiego, który mieszka w Monasterze leszniańskim, dwie mile od Horucka, rozumie się, że z tak daleka może kasyer lepiej zarządzać funduszem szkolnym, jak członek zamieszkały w miejscu, tembardziej, jeżeli jest Polakiem, tak przynajmniej rozumie dr. Falkiewicz.

W Oporach, gdzie przewodniczącym Rady szkolnej miejscowej jest ks. Michał Baczyński zamianował dr. Fal-

kiewicz względnie c. k. Rada szkolna okręgowa w Drohobyczu pismem z dnia 8. października 1909. L. 330. nadzorcą szkolnym i kasyerem p. Juliusza Fraj, posesora w Oporach, a to aby zemścić się na ks. Baczyńskim za odkrycie nadużyć przy budowie szkoły w Ropczycach, bo zarządzenie to nie miało żadnych przyczyn, a przeciwnie ks. Baczyński, kiedy jeszcze strony konkurujące nie złożyły datków na potrzeby szkolne, z swoich funduszów wydał 143 K. 13 h. na potrzeby szkoły, a z drugiej strony p. Juliusz Fraj nie był członkiem Rady szkolnej miejscowej w Oporach, otóż po myśli § 16. ust. 3. ustawy krajowej z 23. maja 1895 nie mógł być mianowany kasyerem funduszu szkolnego.

Wniesione zażalenie ks. Baczyńskiego na to bezprawne postępowanie z dnia 10. grudnia 1908 dotychczas nie załatwiła c. k. Rada szkolna krajowa, i to zażalenie miało chyba ten skutek, że p. starosta Koch i inspektor dr. Falkiewicz postarali się o to, że Wydział pow. już „post festam“ dnia 10. marca 1909 skasował Rusina delegata p. Iwana Krowciowa a zamianował p. Juliusza Fraja delegatem do Rady szkolnej miejscowych w Oporach. Tymczasem p. Fraj pobiera z Urzędu podatkowego w Medenicach szkolne pieniądze, jednak nie chce Radzie szkolnej miejscowej składać rachunku, ani nie chce ks. Michałowi Baczyńskiemu zwrócić 143 K 13 h. które wydał na potrzeby szkolne chociaż Rada szkolna miejscowa to uchwaliła. Przez takie porządki w Oporach niema dotychczas zamknięcia rachunków funduszu szkolnego miejscowego za rok 1908 i wszystkie w tej sprawie pisma władze szkolne dotychczas nie załatwiły.

IX. C. k. starosta Noel podkopuje powagę stanu nauczycielskiego przez to, że nakazuje śledzić żandarmeryi i wypytywać włościan o postępowaniu nauczycieli i tak nakazał żandarmeryi w Medenicach wyśledzić postępowanie nauczyciela Szweda w Bilczy i nauczycielki p. Lewińskiej w Dothem.

X. C. k. Rada szkolna okręgowa w Drohobyczu zarządzeniem z dnia 17. maja 1909 L. D. 472. poleciła zarządom szkół, aby nie dopuszczali do praktykowanego wpisywania not z religii do dzienników klasyfikacyjnych, względnie dat do dzienników lekcyjnych przez ruskich księży w języku ruskim, a przez to wywołała wielkie oburzenie wśród duchowieństwa ruskiego i scysya między ruskiem duchowieństwem a nauczycielami, których winikiem jest, że w wielu szkołach powiatu drohobyckiego tego roku wcale nie wypełniono not z religii.

XI. Inspektor szkolny dr. Karol Falkiewicz, jak już o tem była wzmianka przy fakcie l. szuka wszędzie swego „interesu“, o takich interesach, które robi żydówka, u której mieszka dr. Falkiewicz (bo ze żoną nie mieszka) powszechnia mówią w Drohobyczu, ale dobitnym faktem takich interesów, które robi dr. Falkiewicz nadużywając swego urzędowego stanowiska jest, że rozporządzeniem Rady szkolnej okręgowej w Drohobyczu z dnia 28. marca 1909 L. D. 2135. nakazał zakupić do szkół z funduszów szkolnych nowe metryki szkolne, które swoim kosztem wydał, i chociaż Rady szkolne miejscowe takie metryki odnośnie do instrukcyi Rady szkolnej krajowej już w r. 1900 kupiły, i te metryki całkiem i w połowie nie spiasne, przymusza Rady szkolne miejscowe do kupowania swego wydawnictwa, przez co fundusze szkolne miejscowe poniosły stratę na kilkaset koron, które oparły się w kieszeni inspektora dra Falkiewicza.

Wobec podanych tutaj faktów, które wywołały wielkie oburzenie i rozgoryczenie wśród ruskiej ludności w powiecie drohobyckim, a które objawiło

się w jednogłośnie przyjętych rezolucyach na publicznych wiecach w Dothem i Rychcicach, zapytują podpisani:

1) Czy Wysoki c. k. Rząd zbada dokładnie wszystkie podane fakta przez bezstronne organa?

2) Czy wpłynie na c. k. Radę szkolną krajową we Lwowie, aby wszystkie zażalenia i rekursa w sprawach tutaj podniesionych, jak najprędzej załatwiła?

3) Czy ukarze winnych urzędników?

4) Jakie środki przedsiębrać zamyśla, aby takie bezprawne prześladowania ruskiego nauczycielstwa Rad szkolnych miejscowych i ruskiego szkolnictwa były niemożliwe?

Interpelant:
Lewicki.

Kurowiec, Makuch, T. Staruch, A. Staruch, Sodomora, Sandulak, Skwarko, Winniczuk, Krysowaty, Hanczakowski, Tracz, Myroniuk - Zajaczuk, Senyk, Dumka.

Interpelacya

p. Dumki i tow. do c. k. Rządu w sprawie nadużyć żandarmów z posterunku Olesza p. Tłumacz i posterunku Bohorodczany.

1) Na Dniestrze w okolicy Ścianki (pow. Bnczacz) i Delawy (pow. Tłumacz) dzierżawią żydzi rybołostwo i łowią im ryby. Stefan, Piotr i Mikołaj Huszpitowie, bracia z Delawy, złapaną rybę trzymają w koszach, dokąd nie sprzedadzą. Lichy to zarobek, ale zarobek.

Dnia 25. września b. r. mieli oni w koszach ryby na 50 K. Koło pierwszej godziny z południa jeden z Huszpitów sprzedał komendantowi posterunku żandarmeryi w Oleszy 5 ryb za 50 hal. i poszedł z nim nad rzekę, aby wybrać rybę. Komendant był w służbie, a był pijany prawie bez pamięci. Kiedy Huszpit chciał mu podać rybę, to komendant powiedział: czekaj ja sobie sam nabiorę; siadł następnie na czółno, a kiedy podpłynął do kosza, zrzucił gwer, zakasał rękawy i począł wyrzucać rybę z kosza do rzeki, przymawiając: „Ot tak bierze się rybę! I Huszpit i kobiety, które prały blisko bieliznę bały się przemówić do pianego żandarma, bo wiedzą, że zaraz żandarm u nas strzela, a za to jeszcze awansuje. Do dwu godzin żandarm wyrzucił rybę, aż kiedy się zmęczył, puścił się z powrotem do wsi. Właśnie nadszedł wójt z Delawy. Po prostu dali znać, że żandarm krzywdzi człowieka. Wójt spotkawszy żandarma, spytał, za co tak krzywdzi Huszpita, a kiedy i kilka niewiast stanęło za Huszpitem, rozgniewany żandarm powiedział, kiedy tak, to ja wszystką rybę wyrzucę. Wrócił do rzeki i począł rybę wyrzucać. Nie pomogły ani prośby ani jęki i płacz żon Huszpitów, że nie mają kawałka chleba w domu, żandarm miał odpowiedź „cicho babo, bo cię zastrzelę“! Wyrzucił wszystką rybę, za 50 h. wziął sobie ryby tyle, co było warta 5 K. i poszedł, spełniwszy bohaterski czyn. Świadkami tego byli: Iwan Szmigielski, Dmytro Futujma i wójt, wszyscy z Delawy, którzy podądzą i więcej świadków.

2) Dnia 18. września wybuchł ogień w Lachowcach pow. bohorodczańskiego, wachmistrz żandarmeryi Streider z Bohorodczan, wysłany na miejsce pożaru, zachowywał się wobec pogorzelców biednych w sposób tak nieludzki i brutalny, że wywołał ogólne oburzenie. Do niewiast Iwana Hnatiuka, Wasyla Staszka i Dmytra Staszka, kiedy te koło swoich palących się zagród płakały, wykrzyknął: „Stul pysk, czego płaczesz, chata nie warta dwa centy, a ta zawodzi na całą wieś! Dobrze, że już raz tobie te smrody spaliły się, idź dur-

na babo spać, a jutro pójdziesz do posła Baczyńskiego, aby tobie dał kawałek lasu"! Kiedy właściciele spalonych zagród Iwan Hnatiuk, Wasyl i Dmytro Staszkowie, których podczas ognia nie było w domu, wrócili z Łazów, gdzie robili siano, to wachmistrz Schreiner zaczął wykrzykiwać: Oni robili siano? oni z pewnością kradną!

Świadkami tego byli oprócz wspomnianych: Henryka Fiedkowska, Stefania Przestalska z Bohorodczan i wiele innych.

Wobec naprowadzonych faktów zapytujemy c. k. Rząd:

1) Czy długo jeszcze będą się znęcać żandarmi nad naszym narodem?

2) Czy będzie pociągnięty do odpowiedzialności wachmistrz żandarmeryi z Oleszy i czy Huszpitom zwrócona będzie szkoda?

3) Czy władze skłonne są ukarać wachmistrza Streichera z Bohorodczan za jego brutalstwo?

Interpelant:
Dumka

Sandulak, T. Staruch, Winniczuk, Kurowiec, Skwarko, Senyk, Oleśnicki, A. Staruch, Sodomora, Kiweluk, Lewicki, Makuch, Korol, Krysowaty.

Interpelacya

p. Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie odmowy potwierdzenia świadectwa ubóstwa Eliasza Sałahuba, słuch. praw w Budyninie dla uzyskania prawa odbywać służbę jednorocznego ochotnika na państwowy koszt.

C. k. Starostwo w Sokalu zmusiło Eliasza Sałahuba słuch. praw odbywać służbę wojskową na własny koszt.

Rodzice jego, średnio zamożni włościanie w Budyninie, obciążeni liczną rodziną, posiadają wszystkiego 9 ha roli obdłużonej długiem do 2000 K, a przytem mają małych i niezaopatrzonych członków rodziny, nie byli w stanie syna Eliasza podpomagać w gimnazyum. Eliasz Sałahuc całe gimnazyum musiał utrzymywać się z lekcyj a oprócz tego pomagać jeszcze i utrzymywać młodszego brata swego z gimnazyum w 4 klasach z tych lekcyj. Do asenterunku stawił się on w czas, na pierwszym roku praw przedłożył wszystkie potrzebne papiery, ale c. k. starosta Kaliniewicz odmówił mu dobrodziejstwa na państwowy koszt służyć, chociaż z nim we Wiedniu i w Tyczynie byli i synowie dziedziców na państwowy koszt. Na jego zapytanie, czemu starają się jego tak zniszczyć, odpowiedział cynicznie komisarz Wysoczański: Pan masz stypendyum, Pan jesteś prawnikiem, masz Pan Aufschub rodzice pana nic w gimnazyum nie łożyli, to przecież przy wojsku na jeden rok będą w stanie zapłacić"! To są autentyczne słowa komisarza. A na jego prośbę dostał rezolucyę, której dosłowny odpis:

L. 9408 Sokal, dnia 29/3 1908.

Eliasz Sałahub służba jedn. ochotn.
Do Pana Eliasza Sałahuba
słuchacza praw
w Budyninie.

C. k. Starostwo nie uwzględnia prośby Pana o potwierdzenie świadectwa ubóstwa po myśli § 69 5 post. w er. I., że ani Pan ani członkowie rodziny nie są w stanie zapłacić z dochodów kwotę 348 K potrzebnej na utrzymanie jednorocznej służby prezentacyjnej, ponieważ przeprowadzone dochodzenie wykazało, że rodzice Pana posiadają gospodarstwo wiejskie składające się z 9 ha. 11 ar. 84 m². wskutek czego dochód członków rodziny wystarcza na pokrycie 348 K płatnych od 1/10 1909 w przeciągu roku w 4 ratach. Załączniki prośby później będą zwrócone.

Kierownik c. k. Starostwa
Kaliniewicz m. p.

Ojciec Eliasza Sałahuba jest chory nic nie robi, a starszy brat i 5 małych nie zabezpieczonych dzieci — z tego jeden w gimnazyum. Eliasz Sałahub przedłożył sądowy wyciąg majątku swego ojca wraz z długiem do 2000 K ale pomimo tego starosta Kaliniewicz odmówił mu prawa odbywać służbę wojskową na państwowy koszt motywując tym, że ojciec ma 9 ha. pola.

Eliasz Sałahub wniósł rekurs przeciw odmownego rozporządzenia, ale dotychczas, choć minęło 2 lata, niema żadnej odpowiedzi — więc Eliasz Sałahub musiał wysłużyć na swój koszt, na własną rękę zaciągnąć dług około 1000 K, ażeby odbyć cesarską służbę!

Z powodu tego zapytują podpisani:

1) Czy c. k. Rząd wie o naprowadzonym fakcie bezpodstawnej odmowy przyznania Eliaszowi Sałahubowi prawa odbywać jednoroczną wojskową służbę na państwowy koszt przez c. k. starostę w Sokalu,

2) Czy zechce c. k. Rząd zbadać sprawę, winnego pociągnąć do odpowiedzialności i wynagrodzić poszkodowanemu szkodę?

Interpelant:
Makuch

Lewicki, Dumka, T. Staruch, Kiweluk, Korol, Hanczakowski, Krysowaty, Myroniuk-Zajaczuk, Sandulak, Winniczuk, Kurowiec, Sodomora, Oleśnicki, Skwarko.

Interpelacya

p. Makucha i tow. do c. k. Komisarza rządowego.

C. k. Starostwo we Lwowie rozporządzeniem z 2. sierpnia 1909 do l. 29473/09 nałożyło na gminę Porsznę obowiązek opłaty datku konkurencyjnego na kościół w Porsznie w kwocie 169 K 15 h.

Gmina ta według ostatniego spisu ludności wynosi 908 gr. kat. a 64 rzym. katolików.

Nałożenie tego ciężaru na prawie czystą ruską gminę niczem nie uzasadnione, a już zupełnie nie uzasadnione w § 8 6 ustawy konkurencyjnej, a jest ono samowolą, zmuszającą ruskie gminy budować łacińskie kościoły.

Z powodu tego zapytujemy c. k. Rząd:

Czy wiadomy mu ten fakt, samowolnego i bezprawnego wykonywania ustawy konkurencyjnej przez c. k. Starostwo we Lwowie?

Czy sktonny jest c. k. Rząd uchylić nieustawowe rozporządzenie, to obciążające tak gminę Porsznę jak i inne gminy a to: Mistki, Podsądki, Nagorzany, Lesnówce i Nawarya, którym również wymierzono bezprawnie datek konkurencyjne?

Interpelant:
Makuch.

Korol, Krysowaty, Hanczakowski, Myroniuk-Zajaczuk, Lewicki, Oleśnicki, Dumka, Kiweluk, Sandulak, Sodomora, T. Staruch, A. Staruch, Winniczuk.

Interpelacya

p. Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie postępowania c. k. inspektora okręgowego w Drohobyczu Karola Falkiewicza przeciw nauczycielstwu w okręgu drohobyckim.

Karol Falkiewicz okr. szk. inspektor w Drohobyczu przed 14 laty zasuspendowany ówczesnym wiceprezydentem Rady szkol. kraj., a teraźniejszym Namiestnikiem dr. Bobrzyńskim za demoralizujące życie, pijaństwo i t. p.

Bezpośrednio po zasuspendowaniu Falkiewicza w Gródku przeniesiono nauczycielkę Lachównę, główną oskarżycielkę Falkiewicza do Urowic okręg drohobycki. Z chwilą restytucyi jego przeniesiono również Lachównę w okręg starosamborski.

Przez cały czas 11-letniej suspendyi przebywał Falkiewicz we Lwowie

będąc współpracownikiem klerykalno-szowinistycznych czasopism „Sokoła“ „Niedziela“ i i. i tym sposobem zasłużył się na restytucyę.

Ze względu, że Falkiewicz był tak silnie skompromitowany, czekano z restytucyą dłuższy czas. Dopiero wiceprezydent Dembowski restytuje Falkiewicza, przydzielając mu okręg drohobycki, gdzie on już trzeci rok panuje zupełnie samowładnie, ignorując elementarne pozory legalności, prowokując i ubijając moralnie specyalnie ruskie nauczycielstwo.

1) Ołeksa Budziński nauczyciel w Uwiatyczach na prostą denuncyacyę Kryśkowa przeniesiony z samoistnej posady na podrzędną do Rołowa. Podejrzywano go, jakoby brał udział w rozruchach Siczy przeciw Kryśkowi. Na jego miejsce przydziela Falkiewicz niedokończonego kandydata nauczycielskiego, Kozłowskiego, gdy tymczasem Budziński ukończony seminarzysta z kwalifikacyą.

2) Antonina Siwińska, ukwalifikowana nauczycielka w Długiem koło Medyniec ma to nieszczęście, że jest Rusinką i stara się o nią Rusin Mudrij Andrzej naucz. w Hruszowie. Nieograniczony władca Medyniec, Myszkowski, leśniczy skarbowskiej fundacyi, który na wszechpolskim wiecu z czerwca 1909 hukał, że musimy dążyć do tego, aby szkoły były obsadzane wyłącznie Polakami, powziął pod względem Lewickiej specyalną sympatyę, gdy Lachówna okazała się mniej sympatyczną przeciw Myszkowskiego, ten jako serdeczny przyjaciel Falkiewicza wziął się do roboty. Posypały się doniesienia na niemoralne prowadzenie. Siwińską zasuspendowano „z prawem ubiegania się o inną posadę“. Takie ubieganie się zawisłe od opinii Falkiewicza, wskutek czego Siwińska nie może mażyć o posadzie pozostaje więc z chorą matką na drohobyckim bruku bez środków do życia. Wina cała w tem, że przyjmywała narzeczonego, z którym wyszły zapowiedzi — na ślub jednak Falkiewicz nie pozwolił, motywując tem, że jest paragraf, że Rada okręgowa zezwala, więc ja wychodząc z tego założenia, że mogę nie zezwolić, nie pozwalam.

3) Andrzej Mudrij, w lutym t. r. wnosi do Rady okręg. podanie o przyznanie § 32 ust. wojsk., Falkiewicz podanie zatrzymuje, wskutek czego Mudrij powołany do 3-letniej służby wojskowej. Jest to zemsta, że ważył się żenić z tą, z którą Falkiewicz zabronił.

4) Na posiedzeniu Rady okręg. motywując ciężkie przewinienie Siwińskiej posądził ją o brzemienność, czym spowodował suspendowanie. Nieszczęśliwa dziewczyoa musiała poddać się lekarskim oględzinom, które ją uniewinnili, wniosła więc zażalenie na Falkiewicza do c. k. sądu.

5) Jak wygląda sprawiedliwość Falkiewicza w analogicznych wypadkach względem Polaków?

Garlicki w drodze dyscyplinarnej przeniesiony do Drohobycza, wszechpolak, kancelaryjny pomocnik kocha się w nauczycielce Michnoryciównej, ta dziwo, cztery miesiące po ślubie, orzychodzi dziecko,

6) Osiński, niedokończony seminarzysta bez kwalifikacyi zajmuje najlepszą posadę w Majdanie — żeni się dopiero gdy narzeczona przyjadzie z dzieckiem do niego,

7) Kazimierz Wąsowicz nauczyciel w Truskawcu prowadzi się niemoralnie, zwracają Falkiewiczowi na to uwagę, nic nie pomaga. Dopiero pomocnik lasowy w najobskurniejszym hotelu we Lwowie rani rewolwerem kochankę a siebie zabija — sprawa była komentowana całą prasą krajową.

8) M. Litwin nauczyciel kwalifikowany w Rychcicach ruskich świadomy Rusin dostaje polecenie od fizyka przyprowadzić dzieci do szczepienia do Rychcic polskich oddalonych o 3 klm. Na uwagę, że to za daleka droga w słotny czas dla małych dzieci wnoszą do prokuratoryi zażalenie za przeszkadzanie w urzędowaniu i przenoszą ze stałej posady samoistnej na podwładną i suspendują. Posada opróżniona ma być nadana Polakowi Komorowskiemu gdyż gromada rozwichrzona,

9) Antoni Jabłoński kierownik szkoły w Gajach niżnych lat służby 31, wizytowany przez Falkiewicza 24. września t. r. suspendowany na miejscu za niesporządzenie wykazu uczęszczających w alfabetycznym porządku i zostaje z chorą żoną i dziećmi przy jednej trzeciaj płacy — człowiek prosto z rozumu schodzi.

10) na opróżnioną posadę kierownika szkoły w Drohobyczu pomija w temże, ba, nawet w liście kompetentów Semena Fedynę lat 26 wzorowej służby, spółreferenta Rady okręg. zastępcy inspektora przed Falkiewiczem. Na zwrócone terno Radą kraj. nie łagodzi sprawy już 3-ci rok.

11) Falkiewicz rozpija nauczycielstwo. W Drohobyczu założył Falkiewicz kasyno nauczycielskie „Ognisko". Od czasu do czasu zbiera nauczycielstwo jako prezes urządzając tu całodzienne pijatyki i gry w karty, że kończą się koło południa w najobskurniejszych lokalach. Należy dodać, że lokal Ogniska odnajmują od rzemieślniczo-robotniczego Tow., otóż z sąsiednich pokoi ma szumowina drohobycka przykład umoralniowania nauczycielstwa swoim szefem.

Do kasyna zmuszony należeć każdy moralnie, a wkładki ściągają kierownicy szkoły z płacy.

12) U Falkiewicza nauczyciel nie doznaje najmniejszego szacunku. Jabłońskiemu w biurze na jego płacz i stękanie odpowiedział: stul pysk, co mnie obchodzi co będziesz robił, świnie paść!

13) Falkiewicz z reguły nie wstępuje do pomieszkania nauczyciela, za to u swoich zaufanych jest w stanie 2 i 3 dni bez przerwy pić (Jasienica, Truskawiec),

14) Falkiewicz ma we Lwowie ul. Grodzickich l. 6 sklep z przyborami szkolnemi i sprzedaż druków szkolnych. Cały okręg zmuszony jest zaopatrywać się w tym sklepie, a w drohobyckiej szkole wydziałowej męskiej jest agencya, w której jeden z wierniejszych pełni funkcyę zastępcy firmy Falkiewicza. Dodać należy, że wszystko jest tak ordynarne, że druki w przeciągu 2 miesięcy są do nieużytku.

15) Falkiewicza „Prywatny nauczyciel" musi mieć każdy i za te mądrości płaci 10 kor. Również zbiorową pracę różnych ludzi o „uprzemysłowieniu kraju" musi każdy nauczyciel po 3 kor. kupować.

16) Wszelkie delikatniejsze misye szkolnictwa i oświaty załatwia żyd Zusmann a względnie jego żona. Kto chce dostać coś lepszego, wogóle wkupić się w łaskę inspektora, musi za wszelką cenę zdobyć naprzód łaskę Zusmanowej, a wtedy czego zapragnie to osiągnie. Biada znowu temu przeciw komu wystąpi gospodyni p. inspektora. Zusman, biedny żydek — dziś płaci za samo pomieszkanie 100 kor., ma konie i rozbija się z Falkiewiczem po pierwszych lokalach dziennych i nocnych.

17) Oprócz wiernych nie dopuszcza Falkiewicz nikogo z nauczycieli do biura, a gdy kto dostanie się to ma się z pyszua „na piśmie wnieść, nie ma co do gadania, zabierać się".

Dziś stoi sprawa tak: jeśli z Falkiewiczem nie zrobią porządku, podrażnieni i pokrzywdzeni zmuszeni będą chwycić za samoobronę chyba terroru!

Dlatego zapytują podpisani:

1) Czy c. k. Rząd wie o naprowadzonych faktach postępowania okręgowego inspektora w Drohobyczu przeciw nauczycielom zwłaszcza Rusinom?

2) Czy zechce c. k. Rząd zbadać naprowadzone fakta, winnego pociągnąć do odpowiedzialności i przywrócić normalne stosunki w szkolnictwie drohobyckiego okręgu?

Interpelant:
Makuch.

Lewicki, Winniczuk, Sandulak, T. Staruch, A. Staruch, Kiweluk, Korol, Krysowaty, Hanczakowski, Myroniuk-Zajaczuk, Kurowiec, Sodomora, Oleśnicki, Skwarko, Dumka.

I n t e r p e l a c y a

p. Winniczuka i tow. w przedmiocie regulacyi rzeki Gniłej Lipy w dolnym biegu.

Do Wysokiego c. k. Rządu.

Już więcej jak 3 lata prowadzi się regulacya rzeki Gniłej Lipy, to jednak roboty postępują tak powoli, że w dolnym biegu rzeki zupełnie nieuregulowana, tak, że teraz nadbrzeżni mieszkańcy ponoszą jeszcze większe szkody niż przed regulacyą, bo woda z górnego biegu już uregulowanego prędko napływa, wyrywa brzegi i zalewa grunta.

Już zeszłego roku postawiłem wniosek z żądaniem przyspieszenia regulacyi, rok minął, tego roku również nadbrzeżni mieszkańcy doznali ogromnych strat, przez wylew rzeki, a roboty nie postąpiły ani krok naprzód.

Z powodu tego podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd kiedy regulacya rzeki Gniłej Lipy w dolnym biegu będzie przeprowadzona i czy nie skłonuy c. k. Rząd przyspieszyć tę regulacyę, żeby uchronić pobrzeżnych mieszkańców od nieobliczonych strat.

Interpelant:
Winniczuk.

Korol, Myroniuk-Zajaczuk, Hanczakowski, Dumka, A. Staruch, T. Staruch, Sandulak, Tracz, Kiweluk, Kurowiec, Skwarko, Makuch, Sodomora, Lewicki, Krysowaty.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, interpelacye zaś odstąpi p. komisarzowi rządowemu.

Marszałek udziela głosu p. Oleśnickiemu.

Przemawia p. Oleśnicki w sprawie druku porządku dziennego posiedzenia.

Marszałek udziela odpowiedni w myśl § 38. regulaminu, zaznacza nadto, że dołoży starań, by posłowie w czas mogli otrzymać druk porządku dziennego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przesiółka Jaremcze ze związku gminy Dora i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca pan Onyszkiewicz wnosi o przystąpienie do drugiego czytania tego przedłożenia bez odsyłania do komisyi.

Przemawia p. Oleśnicki i wnosi przekazanie tego przedłożenia komisyi gminnej.

Izba odrzuca wniosek formalny p. Oleśnickiego, a oddzielnie uchwala zgodnie z wnioskiem sprawozdawcy przystąpić do drugiego czytania tego sprawozdania.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Ur-

bańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Załączony l. projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . o utworzeniu z przysiółka Jaremcza, należącego do związku gminy Dora, powiatu Nadwórna, samoistnej gminy administracyjnej po nazwą „Jaremcze".

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Przesiółek Jaremcze wyłącza się ze związku gminy Dora, powiatu Nadwórna i tworzy się z niego samoistną gminę administracyjną pod nazwą Jaremcze.

Art. II.

Granicę między gminami Jaremcze i Dora tworzyć mają zewnętrzne granice parcel katastralnych gminy katastralnej Dora oznaczonych w Dorze liczbami: 420|1, 420|2, 420|3, 403|1, 3.360|1, 2.638|1, 1.166|1, 2.637|1, 2.628|1, 3.309|1, 2.403, 2.405, 2.407|1, 2.409, 2.408, 2.412|2, 2.472|5, 2.472|4, 2.472|3, 2.412|9, 2.413|5, 2.414, 2.415, 2.416, 2.419, 2.419, 2.420, 2.421|1, 2.421|2, 2.422, 2.423, 2.471|1, 2.471|2, 3.272, 2.470, 1.780|3, 1.820, 1.819|1, zaś w Jaremczu liczbami: 3.126, 3.125, 3.124, 3.119, 3.118, 3.117, 3.041, 420|5, 139, 420|4, 3.038, 3,011, 3.012, 3.010|8, 3.007, 3.006, 3.004, 419, 413|1, 3.360|2, 2.638|11, 3.166|2, 2.637|2, 2.628|2, 3.309|2, 2.493, 2.472|7, 2.472|6, 2.474, 2.473.

Art. III.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy ma być rozwiązaną Rada gminna w Dorze, a natomiast mają być zarządzone i przeprodzone wybory do Rady gminnej w Dorze i Jaremczu.

Art. IV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. V.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną. Przemawia p. T. Staruch.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek wzywa pp. Makucha i Sandulaka, zapisanych „przeciw" wnioskowi Wydz. kr. do wyboru mowcy generalnego.

Przemawia zapisany mowca generalny „przeciw" p. Mukuch.

Przemawia zapisany do głosu „za" p. Hanczakowski.

Przemawia sprawozdawca p. Onyszkiewicz.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Przysiołek Jaremcze wyłącza się ze związku gminy Dora, powiatu Nadwórna i tworzy się z niego samoistną gminę administracyjną pod nazwą Jaremcze.

Przemawia p. Sandulak.

Po zamknięciu rozprawy Izba uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem Wydz. kraj.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Granicę między gminami Jaremcze i Dora tworzyć mają zewnętrzne granice parcel katastralnych gminy katastralnej Dora, oznaczonych w Dorze liczbami: 420|1, 420|2, 403|1, 3.360|1

2.638|1, 3.166|1, 2.637|1, 2.628|1, 3.309|1, 2.403, 2.405, 2.407|1, 2.409, 2.408, 2.412|2 2.472|5, 2.472|4, 2.472|3, 2.412|9, 2.413|5, 2.414, 2.415, 2.416, 2.418, 2.419, 2.420, 2.421|1, 2.421|2, 2.422, 2.423, 2.471|1, 2.471|2, 3.272, 2.470, 1.780|3, 1.820, 1.819|1, zaś w Jaremczu liczbami: 3.126, 3.125, 3.124, 3.119, 3.118, 3.117, 3.041. 420|5, 439, 420|4, 3.038, 3.011, 3.012, 3.010|8, 3.007, 3.006, 3.004, 419, 413|1, 3.360|2, 2.638|11, 3.166|2, 2.637|2, 2.928|2, 3.309|2, 2.493, 2.472|7, 2.472|6, 2.474, 2.473.

Izba bez rozprawy uchwala art. II. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy ma być rozwiązaną Rada gminna w Dorze, a natomiast mają być zarządzone i przeprowadzone wybory do Rady gminnej w Dorze i Jaremczu.

Przemawia p. Oleśnicki, i wnosi poprawkę, aby zamiast „do trzech miesięcy" było „do roku".

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Onyszkiewicz.

P. T. Staruch żąda skonstatowania stosunku głosów.

Izba poprawkę p. Oleśnickiego odrzuca 73. głosami przeciw 14., a oddzielnie uchwala art. III. zgodnie z wnioskiem Wydz. kraj.

Sprawozdawca czyta:

Art. IV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi poprawkę aby zamiast słów „ z dniem jej ogłoszenia" umieścić słowa „w trzy miesiące po jej ogłoszeniu".

Izba nie popiera poprawki p. T. Starucha.

Izba po zamknięciu rozprawy uchwala art. IV. zgodnie z wnioskiem Wydz. kraj.

Sprawozdawca czyta:

Art. V.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi doprawkę aby dodać „i Ministra skarbu".

Izba nie popiera poprawki p. T. Starucha.

Izba po zamknięciu rozprawy uchwala art. V. zgodnie z wnioskiem Wydz. kraj.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . . o utworzeniu z przesiółka Jaremcze, należącego do związku gminy Dora, powiatu Nadwórna, samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą „Jaremcze".

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Izba bez rozprawy uchwala tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwala Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Husiatyn na pobór

podwyższonych opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie Husiatyn na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Husiatyn zezwala się pobierać o wejścia w życie niniejszej ustawy do końca roku 1914 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1) Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 16 hal., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 16 K.

2) Od jednego hektolitra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jakoto: araku, rumu, koniaku, ponczowej esencyi, likieru, śliwowicy i rozolisu po 11 K, czyli od jednego litra po 11 h.

3) Od jednego hektolitra piwa po 3 K 40 h.

4) Od jednego hektolitra miodu po 5 koron.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Husiatyn.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi, ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli § 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120. rzęść II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną po koniec roku 1910 z dzierżawą prawa propinacyi w Husiatynie a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina po koniec roku 1910 zgodnie porozumieć sią z c. k. dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawą prawa propinacyi w Husiatynie.

Art. VII.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy traci moc obowiązującą ustawa z dnia 10. sierpnia 1907. dz. u. kr. Nr. 117.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. T. Staruch.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu posłów, a mianowicie „przeciw“ pp. Makucha, Hupkę, Schnella, Komorowskiego, oraz mowcę „za“ pp. Sodomorę, Bednarskiego, Maiss, Michałowskiego, do wyboru mowców generalnych.

Generalni mowcy p. Hupka „przeciw“, oraz p. Bednarski „za“ wnioskiem Wydz. kraj., zrzekają się głosu.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz zrzeka się głosu.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Stefczyka i tow. w sprawie wydania krajowej ustawy o zawodowej organizacyi rolników.

Przemawia p. Stefczyk uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o nadesłanie tego wniosku do komisyi reform agrarnych.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi bankowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie podwyższenia gwarancyi kraju za wkładki oszczędności i zmiany statutu Banku krajowego.

Sprawozdawca p. Hupka uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi sprostowawszy omyłkę „druku“, a mianowicie we wniosku II w § 89 u. 2 we wierszu pierwszym zamiast słowa: „najwyższa“ ma być słowo „najniższa“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Zwrot wkładek oszczędności, lokowanych w Banku krajowym Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem i opłatę odsesek od tychże wkładek, poręcza posiadaczom książeczek wkładkowych przedewszystkiem Bank krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem swojemi aktywami i funduszem rezerwowym, a w dalszym rzędzie aż do wysokości (40,000.000) czterdziestu milionów koron gwarantuje te wypłaty fundusz krajowy.

Sejm uchyla postanowienia § 89 ustęp drugi i czwarty statutu Banku krajowego w dotychczasowem brzmieniu i uchwala, iż te postanowienia mają odtąd brzmieć, jak następuje:

§ 89 ustęp 2: Najniższa wkładka wynosić może 10 K, a ogólna suma wkładek oszczędności łącznie z zapadłemi odsetkami nie może przenosić sumy czterdziestu milionów koron.

§ 89 ustęp 4: Zwrot wkładek oszczędności i opłatę odsetek od tychże poręcza posiadaczom książeczek wkładkowych przedewszystkiem Bank krajowy swojemi aktywami i funduszem rezerwowym, a w dalszym rzędzie (subsydyarnie) aż do wysokości (40,000.000) czterdziestu milionów koron gwarantuje te wypłaty fundusz krajowy.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. Stefczyk.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu posłów, a mianowicie „przeciw“ wnioskom komisyi p. Oleśnickiego i Wasunga; oraz posłów zapisanych „za“ wnioskami komisyi pp. Maryewskiego, Federowicza i Milewskiego do wyboru mowców generalnych.

Przemawia generalny mowca „przeciw“ wnioskom komisyi p. Oleśnicki.

Przemawia generalny mowca „za“ wnioskami komisyi p. Milewski.

Przemawia p. Stefczyk dla sprostowania faktów.

Przemawia sprawozdawca p. Hupka.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski I i II komisyi, które p. sprawozdawca z kolei odczytuje:

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania powyższej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

S p r a w o d z a n i e

komisyi bankowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie podwyższenia gwarancyi kraju dla emisyi obligacyi komunalnych Banku krajowego.

Sprawozdawca p. Hupka uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Kraj gwarantuje dopełnienie obowiązań, wypływających z wydania obligacyj komunalnych pierwszych i następnych emisyi aż do dalszej wysokości pięćdziesięciu milionów koron imiennej wartości, czyli razem z dotychczas przyjętą gwarancyą do wysokości stu milionów koron imiennej wartości w ten sposób, iż regularną opłatę procentów i spłatę kapitału posiadaczom obligacyj komunalnych poręcza w pierwszym rzędzie specyalny fundusz rezerwowy, utworzony dla obligacyj komunalnych, następnie Bank krajowy całym swoim majątkiem, a dopiero o ileby wyżej wymienione fundusze nie pokrywały zobowiązań wynikłych z wydania obligacyj komunalnych, wchodzi w zastosowanie gwarancya kraju.

II. Sejm uchyla postanowienia § 3 B ostatnie trzy aline; statuta Banku krajowego w osnowie obecnie obowiązującej i uchwala je w osnowie następującej:

„Oprócz tych pożyczek, udzielanych bezpośrednio wymienionym wyżej osobom prawnym, wolno Bankowi krajowemu nabywać w drodze cesyi pretensye osób trzecich, przysługujące im do Państwa, kraju i innych prawnopublicznych korporacyj w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem i na podstawie tak nabytych pretensyj obligacye komunalne emitować.

Wszystkie obligacye komunalne wszelkich emisyj, będące równocześnie w obiegu, nie mogą łącznie przekraczać sumy 100,000.000 (stu milionów) koron imiennej wartości.

Do emisyi obligacyj komunalnych ponad ogólną sumę stu milionów koron imiennej wartości potrzebnem jest zezwolenie c. k. Rządu.

Kraj gwarantuje dopełnienie zobowiązań, wypływających z wydania obligacyj komunalnych pierwszej i następnych emisyj, aż do łącznej wysokości stu milionów koron imiennej wartości w ten sposób, iż regularną opłatę procentów i spłatę kapitału posiadaczom obligacyj komunalnych poręcza w pierwszym rzędzie specyalny fundusz rezerwowy, utworzony dla obligacyj komu-

nalnych, następnie Bank krajowy całym swoim majątkiem, a dopiero, o ileby wyżej wymienione fundusze nie pokrywały zobowiązań wynikłych z wydania obligacyj komunalnych, wchodzi w zastosowanie gwarancya kraju.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Wasung.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka sie głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski I i II komisyi, które p. sprawozdawca z kolei odczytuje.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania powyższej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

komisyi reform agrarnych z projektem ustawy zmieniającej § 50 ustawy z 17. lutego 1905 Nr. 40 dz. u. kraj.

Sprawozdawca p. Sapieha uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

1) Wysoki Sejm uchwalić raczy załączony ./. projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . zmieniająca postanowienia § 50 ustawy z dnia 17. lutego 1905 r. dz. u. i rozp. kraj Nr. 40.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Postanowienie § 50 ustawy z dnia 17. lutego 1905, dz. u. i rozp. kraj. Nr. 40. uchyla się w dotychczasowem brzmieniu i ma brzmieć, jak następuje:

§ 50.

Każdoczesna suma znajdujących się w obiegu listów rentowych, nie może przenosić kwoty (10,000.000) dziesięciu milionów koron.

Podwyższenie tej kwoty może nastąpić jedynie w drodze ustawy krajowej.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Moim Ministrom: skarbu, rolnictwa, sprawiedliwości i spraw wewnętrznych.

2) Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, by:

a) w drodze ustawy przyznał listom rentowym Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, emitowanym do wysokości 10,000.000 koron charakter walorów pupilarnych, kaucyjnych i depozytowych;

b) w drodze rozporządzenia przyznał ulgi podatkowe i należytosciowe, przyznane emisyi listów rentowych Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem dotychczasowej emisyi, także listom rentowym dodatkowej emisyi aż do wysokości 10,000.000 koron.

Przemawia p. Hanczakowski i stawia następującą rezolucyę:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby ze względu na niejednolitą i tworzenie włości rentowych w Galicyi często uniemożliwiającą interpretacyę ustawy o księ-

gach gruntowych ze strony sądów hipotecznych w Galicyi w przedmiocie łączenia w jedno ciało hipoteczne parcel położonych w różnych gminach katastralnych po myśli § 33 ustawy kraj. z 20 marca 1874 nr. 29. Dz. u. kraj. — zarządził co należy celem spowodowania jednolitej w tej mierze praktyki.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia rezolucyę:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by wziął pod rozwagę powiększenie etatu biura włości rentowych odpowiednie do jego obecnie zwiększyć się mających agend.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Sapieha.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej nad powyższą ustawą, Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad wnioskami komisyi i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski a i b komisyi, które p. sprawozdawca z kolei odczytuje.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. Hanczakowskiego i Oleśnickiego, a Izba w oddzielnych głosowaniach uchwala te rezolucye pp. Hanczakowskiego i Oleśnickiego.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

komisyi drogowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie ukrajowienia dróg.

Sprawozdawca p. Jędrzejowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie ukrajowienia dróg do wiadomości.

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył wnioski do:

a) ukrajowienia dróg zbudowanych powiatowych lub gminnych I. klasy w ilości co najmniej 500 kilometrów i zabezpieczył w budżecie na rok 1911 pokrycie kosztów przyszłego utrzymania tych dróg dotacyą nie większą jak 500.000 koron, zaś na niezbędne sprawozdaniem przewidziane rekonstrukcye tych ukrajowić się mających dróg, zabezpieczy w budżecie na rok 1911 dotacyę w kwocie przynajmniej 250 tysięcy koron.

b) W budżecie na rok 1912 zabezpieczy Wydział krajowy taką samą dotacyę dla ukrajowić się mającyeh dalszych 500 kilometrów dróg już zbudowanych, powiatowych lub gminnych I. klasy.

c) Wreszcie już w nieco wolniejszym tępie opracuje Wydział krajowy dalszy program ukrajowienia dróg tak aby z czasem program ten, gdy w całości wykonany zostanie i obejmie około 2.500 kilometrów, utrzymany został w granicach preliminowanej rocznej dotacyi 2,500.000 K.

d) Drogi do ukrajowienia przedkładane, objęte będą w zarząd kraju w stanie należytej normalnej konsekwencyi, co należy w drodze układu z odnośnymi powiatami przed przedło-

żeniem wniosków do ukrajowienia zabezpieczyć.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by przeprowadził z c. k. Rządem rokowania, któreby miały na celu zapewnienie wydatnej subwencyi państwa na budowę i przyszłe utrzymanie w sprawozdaniu wymienionych, a około tysiąc kilometrów obejmujących dróg i na ten cel zapewni sobie w budżetach na rok 1911 i 1912 z funduszów krajowych warunkową dotacyę po 250.000 K. — Budowa tych dróg przeprowadzoną być winna w okresie najbliższych lat 15.

IV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by przeprowadził rokowania z powiatami autonomicznymi, któreby miały na celu zapewnienie w ciągu najbliższych lat 15 budowę dróg konkurencyjnych wymienionych w uchwale III. i na str. 15 Al. W. k., tak aby udział powiatów w pokryciu kosztów budowy tych dróg nie mógł być mniejszym jak 25 proc. efektownych kosztów ich budowy.

V. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, bo o ile rokowania wskazane w uchwałach ad III. i ad IV. dadzą rezultat pomyślny, drogi wymienione w uchwałach powyższych przedstawiał stopniowo w miarę ich zbudowania do ukrajowienia.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. T. Staruch.

Przemawia p. Makuch.

Sekretarz p. Urbański wnosi o zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, że zapisani do głosu „za" wnioskami komisyi są pp.: Tracz, Urbański, Winniczuk, Hanczakowski, Komorowski, Męciński, A. Staruch, Schnell, Krzeczunowicz, Korol, Pawlewski, Halban, Kraiński Wincenty Sapieha, Czartoryski, zaś „przeciw" wnioskom komisyi pp. Kurowiec, Stojałowski, Skołyszewski, Bis, Witos, Wasung, Stapiński.

Izba uchwala na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy ogólnej.

Przemawia p. Skołyszewski w sprawie formalnej.

Izba uchwala ponownie wniosek sekretarza p. Urbańskiego o zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu posłów do wyboru mowców generalnych.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 13. października 1909.

Początek o godzinie 8 minut 25 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów, oraz otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad sprawozdaniem komisyi drogowej w przedmiocie ukrajowienia dróg.

Przemawia generalny mowca „przeciw" wnioskom komisyi p. Skołyszewski i stawia następujące rezolucye:

Sejm poleca Wydz. krajowemu zbadanie instrukcyi dotychczas przy budowie dróg obowiązującej w tym kierunku ażeby tam gdzie istnieje po temu potrzeba i przemawiają warunki, zwłaszcza w górzystych okolicach kraju, spadki dróg krajowych, oraz powiatowych i gminnych I. kl. wynosić mogły do 8 proc.

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie rokowań z c. k. Rządem w celu objęcia w zarząd kraj. dróg rządowych za wynagrodzeniem odpowiadającym dotychczasowym wydatkom na utrzymanie przy uwzględnieniu podnoszeniu się cen materyałów i robocizny.

Przemawia generalny mowca „za“ wnioskami komisyi p. Urbański i wnosi rezolucyę:

„W budżecie na rok 1913, zabezpieczy o ile możności Wydział krajowy taką samą dotacyę dla ukrajowić się mających dalszych 500 kilometrów dróg powiatowych lub gminnych I. klasy do roku 1913 już zbudowanych“.

Przemawia sprawozdawca p. Jędrzejowicz.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału kraj. w sprawie ukrajowienia dróg do wiadomości.

Przemawia p. Kurowiec i wnosi rezolucyę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu ażeby na najbliższej sesyi sejmowej, przedłożył ukrajowienie drogi państwowej I. klasy z Kałusza do Jesienia przez Łdziany.

Po zamknięciu rozprawy Izba uchwala wniosek I. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył wnioski do:

a) Ukrajowienia dróg zbudowanych powiatowych lub gminnych I. klasy w ilości co najmniej 500 kilometrów i zabezpieczył w budżecie na rok 1911 pokrycie kosztów przyszłego utrzymania tych dróg dotacyą nie większą jak 500.000 K., zaś na niezbędne sprawozdaniem przewidziane rekonstrukcye tych ukrajowić się mających dróg, zabezpieczy w budżecie na rok 1911 dotacyę w kwocie przynajmniej 250.000 koron.

b) W budżecie na rok 1912 zabezpieczy Wydział krajowy taką samą dotacyę dla ukrajowić się mających dalszych 500 kilom. dróg już zbudowanych, powiatowych lub gminnych I. klasy.

c) Wreszcie już w nieco wolniejszym tempie opracuje Wydział krajowy dalszy program ukrajowienia dróg tak, aby z czasem program ten, gdy w całości wykonany zostanie i obejmie około 2.500 kilometrów, utrzymany został w granicach preliminowanej rocznej dotacyi 2,500.000 koron.

d) Drogi do ukrajowienia przedkładane, objęte będą w zarząd kraju w stanie należytej normalnej konserwacyi, co należy w drodze układu z odnośnymi powiatami przed przedłożeniem wniosków do ukrajowienia zabezpieczyć.

Przemawia p. Winniczuk i stawia rezolucyę:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by do dróg o najbliższej przeszłości ukrajowić się mających zechciał drogę powiatową ze Stanisławowa do Wojniłowa.

Przemawia p. Męciński.

Po zamknięciu rozprawy Izba uchwala wniosek II. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by przeprowadził z c. k. Rządem rokowania, któreby miały na celu

zapewnienie wydatnej subwencyi państwa na budowę i przyszłe utrzymanie w sprawozdaniu wymienionych, a około tysiąc kilometrów obejmujących dróg i na ten cel zapewni sobie w budżetach na rok 1911 i 1912 z funduszów kraj. warunkową dotacyę po 250.000 K. — Budowa tych dróg przeprowadzoną być winna w okresie najbliższych lat pietnastu.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek III. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

IV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by przeprowadził rokowania z powiatami autonomicznymi, któreby miały na celu zapewnienie w ciągu najbliższych lat pietnastu budowę dróg konkurencyjnych wymienionych w uchwale III. i na stronie 15 Al. W. k., tak aby udział powiatów w pokryciu kosztów budowy tych dróg nie mógł być mniejszym jak 25% efektywnych kosztów ich budowy.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek IV. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

V. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by o ile rokowania wskazane w uchwałach ad III. i ad IV. dadzą rezultat pomyślny, drogi wymienione w uchwałach powyższych przedstawiał stopniowo w miarę ich zbudowania do ukrajowienia.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek V. komisyi.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Urbańskiego.

„W budżecie na rok 1913 zabezpieczy o ile możności Wydział krajowy taką samą dotacyę dla rozdziajowić się mających dalszych 500 kilometrów dróg powiatowych lub gminnych I. klasy do oku 1913 już zbudowanych".

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Dąmbski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. Urbański.

Przemawia sprawozdawca p. Jędrzejowicz.

Za rezolucyą p. Urbańskiego głosuje 55 przeciw 55 posłów.

Marszałek oznajmia, że rezolucyę uważa się za odrzuconą.

Przemawia sprawozdawca p. Jędrzejowicz.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. Hanczakowskiego:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w granicach zakreślonych dla programu ukrajowienia znacznej części dróg w kraju wziął przy ustaleniu szczegółów tegoż programu pod rozwagę ukrajowienie drogi gminnej I. klasy z Boryni do Smorza prowadzącej, a łączącej gościniec rządowy dobromilski z gościńcem rządowym stryjskim.

Izba popiera tę rezolucyę p. Hanczakowskiego.

Przemawia p. Hanczakowski.

Po zamknięciu rozprawy p. Hanczakowski zgadza się na odesłanie tej jego rezolucyi do Wydziału krajowego.

Izba uchwala odesłanie do Wydziału krajowego rezolucyi p. Hanczakowskiego.

Marszałek odczytuje rezolucyę posła Tracza:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w granicach obecnego programu ukrajowienia dróg wziął przy ustaleniu szczegółów tegoż programu pod rozwagę ukrajowienie drogi Kuty, Hryniawa, Jawornik, Żabie, Ilcia.

Przemawia p. Tracz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala przekazanie tej rezolucyi Wydziałowi krajowemu.

Marszałek odczytuje rezolucyę posła Oleśnickiego:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by do dróg w najbliższym roku ukrajowić się mających zaliczył drogę powiatową Ławoczne-Tuchulki-Smorze w pow. stryjskim".

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia p. Stadnicki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i wnosi o odesłanie tej rezolucyi posła Oleśnickiego do Wydziału krajowego do zbadania.

Izba uchwala przekazanie rezolucyi p. Oleśnickiego Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Marszałek odczytuje rezolucyę pp. A. Starucha, Dumki, Skołyszewskiego, Kurowca i Winniczuka:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by do dróg w najbliższej przeszłości ukrajowić się mających zaliczył drogę powiatową Ustrzyki dolne-Lutowiska-Cisna".

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by do dróg w najbliższej przyszłości ukrajowić się mających zaliczył drogę powiatową Jezierna-Denysów-Podhajce".

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu zbadanie instrukcyi dotychczas przy budowie dróg obowiązującej w tym kierunku ażeby tam gdzie istnieje po temu potrzeba i przemawiają warunki, zwłaszcza w górzystych okolicach kraju, spadki dróg krajowych, oraz powiatowych i gminnych I. klasy wynosić mogły do 8%".

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzenia rokowań z c. k. Rządem w celu objęcia w zarząd kraju dróg rządowych za wynagrodzeniem odpowiadającym dotychczasowym wydatkom na utrzymanie przy uwzględnieniu podnoszenia się cen materyałów i robocizny".

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył ukrajowienie drogi powiatowej I. klasy z Kałusza do Jaremcza przez Łoziany".

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by do dróg o najbliższej przeszłości ukrajowić się mających zaliczył drogę powiatową ze Stanisławowa do Wojniłowa.

Przemawia p. Urbański i wnosi o przekazanie tych rezolucyj Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

Przemawia p. Skołyszewski i wnosi, by Wydział krajowy przedłożył w przedmiocie tym sprawozdanie na najbliższej sesyi sejmowej.

P. Urbański oznajmia, że godzi się na tę poprawkę p. Skołyszewskiego.

Izba uchwala odesłanie tych rezolucyi do Wydziału krajowego z poleceniem zbadania i sprawozdania na najbliższej sesyi sejmowej.

Sprawozdawca p. Jędrzejowicz wnosi o przekazanie petycyj L. s. L. s. 2472, 2715, 3699, 3051, 3052, 4381, 4836, Wydziałowi krajowemu do urzędowania.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

komisyi drogowej o petycyi Ls. 3.644/909 Wydziału powiatowego w Jarosławiu o podwyższenie subwencyi krajowej na budowę drogi powiatowej Jarosław-Hucisko, o petycyi Ls. 3.380/909 Wydziału powiatowego w Żółkwi o podwyższenie

subwencyi krajowej na budowę drogi gminnej I. klasy Mosty wielkie - Wólka mazowiecka z 50% na 75% ogólnych kosztów budowy, tudzież o petycyi Ls. 3.990/909 Wydziału powiatowego w Rzeszowie o podwyższenie subwencyi krajowej na rekonstrukcyę drogi powiatowej Rzeszów - Błażowa - Ujazdy na długości 600 m. b. na terytoryum gminy m. Błażowa.

Sprawozdawca p. Moysa uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Odstępuje sie Wydziałowi krajowemu z upoważnieniem podniesienia subwencyi do wysokości 60% rzeczywistych kosztów dalszej budowy:

1. Na budowę drogi powiatowej Jarosław-Hucisko Sejm przyznaje powiatowi jarosławskiemu podwyższoną subwencyę krajową z 50% na 60% ogólnych kosztów budowy, a to począwszy od 1. styczuia r. 1910.

2. Na budowę drogi gminnej I. klasy Mosty wielkie - Wólka mazowiecka Sejm przyznaje powiatowi żółkiewskiemu podwyższoną subwencyę krajową z 50% na 65% rzeczywistych kosztów budowy, a to począwszy od r. 1910.

3. Na rekonstrukcyę drogi powiatowej Rzeszów-Błażowa-Ujazdy w terytoryum gminy m. Błażowej na długości 600 m. b. Sejm przyznaje powiatowi rzeszowskiemu podwyższoną subwencyę krajową z 50% na 70% rzeczywistych kosztów robót ściśle drogowych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski 1—3 komisyi, które p. sprawozdawca z kolei odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o wniosku nagłym p. Laskowskiego i tow. w sprawie sanacyi finansów krajowych.

Marszałek udziela głosu p. Leo do porządku dziennego.

Przemawiu p. Leo i uprasza, by tę sprawę usunąć z porządku dzisiejszego posiedzenia i traktować ją łącznie ze sprawozdaniem komisyi budżetowej o przedłożeniu rządowem, dotyczącem uwolnienia podatku osobisto-dochodowego, wprowadzonego ustawą państwową z dnia 25. października 1896 Nr. 220 dz. pr. p. od wszelkich dodatków, podlegających kompetencyi ustawodawstwa krajowego.

Marszałek oznajmia, że zastosuje się do życzenia tego, jeżeli się w Izbie nikt temu nie sprzeciwi.

W Izbie nikt się temu nie sprzeciwia, wobec czego Marszałek oznajmia, że tę sprawę obecnie usuwa z porządku dziennego, a będzie ją traktował łącznie ze sprawozdaniem komisyi budżetowej o przedłożeniu rządowem, dotyczącem uwolnienia podatku osobisto - dochodowego, wprowadzonego ustawą państwową z dnia 25. października 1896 Nr. 220 dz. pr. p. od wszelkich dodatków, podlegających kompetencyi ustawodawstwa krajowego.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

komisyi gospodarstwa krajowego o wniosku nagłym p. Myjaka i tow. w sprawie traktatów handlowych z Rumunią i innemi państwami bałkańskiemi.

Sprawozdawcy pp. Wasung (mniejszości), Krzysztofowicz (większości) drugi uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytują następujące wnioski komisyi:

przy sprostowaniu przez p. Krzysztofowicza omyłek druku, a mianowicie na str. 4. w ustępie siódmym wyrzucić „a“, na str. 7. w przedostatnim ustępie w wierszu drugim z dołu po słowach „naszemu“ dodać słowa: „co najmniej“.

Sprawozdanie mniejszości

komisyi gospodarstwa krajowego o wniosku nagłym posła Myjaka.

Mniejszość, złożona z posłów Cipsera, Kurowca, Kędziora, Krynickiego, Marszałkowicza, Skwarki, Wasunga wnosi:

Sejm ponawiając uchwałę z dnia 12. marca 1907 r., wzywa c. k. Rząd, by nie dopuścił do otwarcia granicy rumuńskiej i granicznych państw bałkańskich tak dla importu żywego bydła i nierogacizny, jako też i bitego mięsa, oraz by nie zezwolił na przewóz bydła i mięsa do cesarstwa niemieckiego inaczej, jak tylko w wagonach plombowanych i przy zachowaniu najdalej idących środków ostrożności.

Wnioski większości komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm ubolewając, że c. k. Rząd przy zawieraniu traktatu handlowego z Rumunią nie uwzględnił w całości uchwały Sejmu z dnia 12. marca 1907, a niezapoznając politycznej doniosłości tego traktatu, wzywa z całym naciskiem c. k. Rząd, aby ze względu na to, że postanowienia traktatu co do wprowadzenia bitego bydła i nierogacizny w granice państwa sprowadzą wielkie straty dla rolnictwa w kraju, wziął przed ostatecznem załatwieniem tej sprawy w parlamencie jaknajenergiczniej w obronę interesy tak rolnictwa jak i hodowli bydła i przyznał krajowemu rolnictwu takie korzyści, któreby wyrównały straty, jakie ono wskutek niekorzystnych postanowień traktatu ponieść musi.

2) Sejm zastrzega się przeciwko podobnym postanowieniom przy traktatach z innemi państwami bałkańskiemi i wzywa się c. k. Rząd, aby przy zawieraniu dalszych traktatów handlowych uwzględnił w całej pełni uchwały Sejmu z dnia 12. marca 1907.

Tem samem załatwiono petycye gmin Bilcza, Siedliszowiec, Marczówki i Biesny.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. St. Mycielski.

Marszałek zapytuje mowców zapisanych do głosu, jak mają zamiar przemawiać.

Na zapytanie Marszałka oznajmiają zapisani do głosu mowcy, że przemawiać będą:

Pp. Stefczyk, Marszałkowicz, Kozłowski, Witos, Skołyszewski, T. Cieński, T. Staruch, Oleśnicki, Styła, Wasung za wnioskiem mniejszości komisyi.

Zaś pp. Cielecki, Stojałowski, Battaglia, Maryewski, Ciuchciński, Rutowski, Sare, Skarbek, za wnioskiem większości komisyi.

Przemawia p. Stefczyk.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia dalej p. Stefczyk.

Przemawia p. Cielecki.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia dalej p. Cielecki.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 14. października 1909 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12. minut 15. po północy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Henryk Badeni w. r.

Protokół

54. posiedzenia, I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 14. października 1909.

Początek o godzinie 10 minut 25 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 143.

Ze strony Rządu: JE. c. k. Namiestnik dr. Michał Bobrzyński: c. k. Radca dworu Jan Czeżowski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 52 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 53 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze pp. Skwarko a następnie Urbański odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k n a g ł y

p. Dumki i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzelców gminy Romanówka, pow. tarnopolskiego.

W dniu 27. sierpnia b. r. w samo południe powstał ogień we wsi Romanówce i zniszczył prawie do szczętu 17 gospodarstw z całym dobytkiem całorocznej pracy, zabierając wszystko zboże, jakie już było zwiezione do obory, gdzie zbliżające się widmo zimy przyprowadza tychże do rozpaczy.

Szkoda, którą wyrządził powyższy pożar, wynosi około 32.000 koron.

Wobec takiego dotknięcia materyalnego oraz spowodowanej nędzy, wobec zbliżającej się zimy i grożącego zaginięcia, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić pogorzelcom wsi Romanówka, pow. tarnopolskiego, odpowiednią kwotę i nieszczęsnych z ruiny wyratować.

Wnioskodawca:
Paweł Dumka.

Sodomora, Krysowaty, A. Staruch, T. Staruch, Sandulak, Kurowiec, Myroniuk, Zajaczuk, Makuch, Oleśnicki, Lewicki, Winniczuk, Skwarko, Hanczakowski, Korol, Tracz.

W n i o s e k n a g ł y

posła Oleśnickiego i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom gminy Dubje, pow. brodzkiego.

Wysoki Sejmie!

Dnia 13. października 1909 spaliła się część wsi Dubje. 16 gospodarzy poniosło wielkie szkody, bo wszystek ich majątek spalił się tak, że oni przeszli na krajną nędzę, tem więcej, że wiele z nich nie było ubezpieczonych, a wszyscy stracili zboże i paszę.

Z powodu tego stawią podpisani wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu udzielić odpowiednią zapomogę pogorzelcom we wsi Dubie, pow. brodzkiego, z funduszów krajowych;

wzywa się c. k. Rząd o udzielenie wspomnianym pogorzelcom zapomogi z funduszów państwowych i o wstrzymanie kroków egzekucyjnych za zaległe podatki i odpisanie podatków za rok 1909.

Wnioskodawca:
Oleśnicki.

Makuch, Winniczuk, Kurowiec, Dumka, Sodomora, Korol, A. Staruch, T. Staruch, Krysowaty, Szwed, Sandulak, Skwarko, Lewicki, Krynicki.

I n t e r p e l a c y a

p. Korola i tow. do c. k. komisarza rządowego w sprawie bezprawnego zaprowadzenia polskiego języka wykładowego w szkole ludowej w Bilawińcach, pow. Buczacz.

Jeszcze w r. 1900 zakupiła gmina Bilawińce, pow. Buczacz, swymi własnymi funduszami budynek na szkołę za 6.200 K, dała morg gruntu dla szkoły, a rada gminna powzięła uchwałę, że językiem wykładowym w tej szkole ma być język ruski.

Uchwałę tę przedłożono c. k. okręgowej Radzie szkolnej w Buczaczu, gdzie jednak sprawa ta została pogrzebaną.

Po trzech latach otworzono we wsi Bilawińce filialną szkołę z wykładowym językiem polskim.

Na wniesione przeciw takiemu nieprawnemu postępowaniu władz szkolnych przedstawienie, zorganizowano z rokiem szkolnym 1904/5 w gminie jednoklasową szkołę z wykładowym językiem polskim, pomimo tego, że, jak wyżej powiedziano, Rada gm. w Bilawińcach uchwaliła, że językiem wykładowym w tej szkole ma być język ruski.

Na liczne urgensa i zażalenia gminy tak pisemne jak i ustne przez wysyłane deputacye, władze szkolne nie dają żadnej odpowiedzi a nieprawny stan trwa dalej.

Podając to niesłychane naruszenie prawa gminy i prawa zagwarantowanego ogólnemi ustawami ruskiemu językowi, do wiadomości c. k. Rządu, podpisani zapytują:

1) Czem usprawiedliwi c. k. Rząd to nieprawne postępowanie władz szkolnych?

2) Czy i kiedy zamyśla c. k. Rząd przywrocić prawny stan w szkole w Bilawińcach?

Interpelant:
Korol.

Tracz, Oleśnicki, Winniczuk, Sodomora, Krynicki, Krysowaty, Kurowiec, Senyk, Lewicki, Hanczakowski, Kiweluk, Makuch, Dumka, Skwarko, A. Staruch, T. Staruch, Sandulak.

I n t e r p e l a c y a

p. Krysowatego i tow. w sprawie bezprawnego postępowania konduktora na państwowej kolei Karola Ludwika.

Dnia 17. lutego tego roku wybrało się 15 robotników ze wsi Koszlaki, pow.

zbarazkiego, na robotę do Prus. Przybywszy furami do Maksymówki, jeden robotnik zabrał świadectwa robotnicze i poszedł z niemi do naczelnika stacyi, aby wziąć bilety robotnicze. Naczelnik przybił na każdem świadectwie pieczęć i wydał bilety, za które każdy z nich zapłacił z Maksymówki do Oświęcima po 7 K 20 h. Z tymi biletami wsiedli do wagonu, a kiedy przyjechali do Tarnopola, zjawił się konduktor, który w tym dniu prowadził pociąg i kazał sobie znów zapłacić po 7 K 20 h, mimo tego, że robotnicy pokazali mu zapłacone już bilety z Maksymówki do Oświęcima. Rozgniewany konduktor zawołał: „jeżeli nie zapłacicie, to powyrzucam zaraz was z wagonu i zaprowadzę do Magistratu“!

Przestraszeni ludzie, rzucali do czapki konduktora, którą zdjął sobie z głowy i trzymał w rękach, po 7 K 20 h.

Tak zebrał bezprawnie od biednych 14 robotników 100 K 80 h, mimo tego, że mieli zapłacone bilety z Maksymówki do Oświęcima. Jedna dziewczyna, która nie miała już więcej pieniędzy, tak pojechała, nie dając konduktorowi żądanych 7 K 20 h., ale jakoś konduktor nie wyrzucił jej z wagonu, pojechała za biletem, wziętym w Maksymówce. Drugich biletów, za dopłacone pieniądze, konduktor im nie dał i oni jechali na miejsce przeznaczenia za tymi samymi biletami, wziętymi w Maksymówce.

Robotnicy przyjechali do Oświęcima bez pieniędzy, bo te pieniądze, które przygotowali sobie na dalszą drogę, zabrał od nich konduktor. Nie mając za co dostać się za granicę, do biura pośrednictwa pracy, czekali dłuższy czas o głodzie i chłodzie na dworcu kolejowym aż ich szupasem odstawiono napowrót do wsi.

Jaki ten szupas był i jak przytem z nimi obchodzono się, nie chcę wspominać, wiedząc, że to nadarmo. Powróciwszy do Koszlak, wnieśli robotnicy zażalenie do dyrekcyi kolejowej we Lwowie na odnośnego konduktora, oświadczając przytem, że nie żądają, aby konduktor przez nich pocierpiał, ale aby zwrócił bezprawnie zabrane im pieniądze, zapłacił za stratę czasu i koszta szupaśnictwa.

Dyrekcya na to zażądała podania czasu, w którym pociąg wyszedł z Maksymówki, a kiedy i to się stało, zapanowała cisza, widać, że dyrekcya kolei myśli tę sprawę przyspać. Przeto poszkodowani robotnicy tą drogą domagają się sprawiedliwości. Robotnik, który wniósł zażalenie, nazywa się Dmytro Helas z Koszlak, pow. Nowe sioło ad Podwołoczyska.

Podając ten fakt do wiadomości c. k. Rządu, podpisani zapytują:

Czy i jaką satysfakcyę myśli dać Rząd pokrzywdzonym robotnikom ze wsi Koszlak, pow. zbarazkiego?

Interpelant:
Krysowaty.

Dumka, Krywicki, Myroniuk - Zajaczuk, Hanczakowski, Sandulak, T. Staruch, Lewicki, Korol, Senyk, Skwarko, Oleśnicki, Sodomora, Winniczuk, Tracz, A. Staruch.

Interpelacya

p. Tracza i tow. do Wydziału krajowego w sprawie nieprzydzielenia służebnic gr. kat. do szpitala w Kosowie.

Do szpitala w Kosowie przydzielono do Pbsługi chorych służebnice obrządku rzym. kat., pomimo tego, że ogół chorych jest gr. kat. obrządku. Sejm przy załatwianiu sprawozdania komisyi sanitarnej z czynności Dep. V. na posiedzeniu dnia 22. października 1908 polecił Wydziałowi krajowemu, aby w szpitalach krajowych i powiatowych zatrudniał także służebnice gr. kat. obrządku.

Mimo tego, że chorzy w szpitalu kosowskim są prawie wyłącznie gr. kat. obrządku, Wydział kraj. nie zastosował się dotychczas do wyżej wspomnianej uchwały Sejmu i nie ustanowił przy szpitalu w Kosowie służebnic gr. kat. obrządku. W sprawozdaniu swem z czynności Dep. V. za czas od 15. maja 1908 do 20. sierpnia 1909 powołuje się Wydział krajowy na kontrakty z obecnemi służebnicami w szpitalach i utrzymuje, że ustanowienie służebnic gr. kat. obrządku tylko przy otwarciu nowych szpitali może nastąpić. Ponieważ nie przedstawia się możliwem, ażeby kontrakty ze służebnicami dotychczas w szpitalu zajętemi były zawarte na wieczne czasy, podpisani chcą wiedzieć, kiedy upływa termin tych kontraktów i czy Wydział krajowy gotów jest zastosować się do powyższej uchwały Sejmu i zastąpić w szpitalu kosowskim obecne służebnice służebnicami obrządku gr. kat.

Zauważa się, że wniesiona w tym przedmiocie interpelacya p. Tracza i tow. jeszcze z dnia 31. października 1908 pozostała z niewiadomych przyczyn dotychczas bez odpowiedzi.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy i kiedy zamyśla Wydział krajowy odpowiedzieć na interpelacyę posła Tracza i tow. w wyżej przedstawionej sprawie?

2) Kiedy upływa termin kontraktów z rz. kat. służebnicami przy szpitalu w Kosowie i czy Wydział krajowy jest gotów zastosować się do wiadomej rezolucyi sejmowej i w najkrótszym czasie przydzielić do obsługi chorych w szpitalu kosowskim służebnice gr. kat. obrządku.

Interpelant:
Tracz.

Korol, Senyk, Hanczakowski, Krysowaty, Winniczuk, T. Staruch, A. Staruch Skwarko, Kurowiec, Lewicki, Dumka, Sodomora, Sandulak, Makuch, Oleśnicki.

Interpelacya

p. Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie niezatwierdzenia Rady szkolnej miejscowej w Załużu, pow. Zbaraż.

W gminie Załuże przy miejscowej 2-klasowej szkole ludowej od czterech lat nie funkcyonuje prawie wybrana Rada szk. miejscowa, a od roku, t. j. od 27. października 1708 niema żadnej Rady szk. miejscowej.

Przed 4 laty zarządziło c. k. Starostwo w Zbarażu wybór dwu członków z gminy do Rady szkol. miejscowej na miejsce 2 ustępujących, po myśli danej uchwały. Wybrani zostali Andrzej Hudyma i Ignacy Pajączkowski, jednak z niewiadomych i dotąd niewyjaśnionych przyczyn, ci wybrani członkowie nie byli dopuszczeni do udziału w naradach tej Rady przez przeciąg trzech lat całych, a zamiast nich dalej byli powoływani na posiedzenia i spełniali funkcye radnych starzy radni Karol Czernicki i Wojtko Szuba, chociaż okres ich radcostwa skończył się z wyborem wyżej wspomnianych radnych.

Przy końcu trzeciego roku a mianowicie z początkiem roku szkolnego 1908/09 jeden z członków tej Rady i zastępca przewodniczącego, Tymko Szmigielski, wniósł do Starostwa piśmienną rezygnacyę z zastępcy i członka tej Rady, ponieważ okres jego radcostwa przepisany ustawą, już skończył się, jak również, aby położyć koniec nieprawnemu stanowi w tej Radzie, podając szeroko umotywowane przyczyny do rezygnacyi. C. k. Starostwo rezolucyą z 27. października 1908 l. 1774 R. szk. o. przyjęło jego rezygnacyę do wiadomości, ale nowy wybór członków tej Rady zarządziło dopiero aż 16. lutego 1909 l. 327 z tem jednak, że gmina nie może mieć trzech członków w tej Radzie, jak dotąd było, ale tylko dwóch.

Dnia 6. marca 1909 odbył się wywybór dwóch członków i brani zostali

Maksym Miziak i Maksym Walków. Zbaraski starosta Dniestrzański, jako przewodniczący Rady szk. okręgowej, pismem do Zwierzchności gm. w Załużu zawiadomił obu nowowybranych członków, albo ich zastępców, aby ci dnia 27. kwietnia 1909 r. jawili się w kancelaryi parafialnej rz. kat. obrządku w klasztorze Bernardynów w Zbarażu (do tej parafii należą łacinnicy gminy Załuże) dla ukonstytuowania Rady szk. miejscowej w Załużu. Obaj wyżej wspomnieni członkowie Rady jawili się tego dnia w tej kancelaryi a na zapytanie ich obecnego przełożonego ktasztoru ks. Szpila, czemu nie odbyło się posiedzenie Rady miejscowej w szkole w Załużu, jak to było dotychczas, ale aż w drugiej gminie, całkiem osobnej od gminy Załuże, to na to odpowiedział przełożony klasztoru, że Starostwo pismem poleciło mu zwołać dzisiejsze posiedzenie, a co do miejsca, to on mógł go nawet i do Wiednia zwołać. Po tem dictum, przełożony Bernardynów i kierownik szkoły w Załużu, Jan Szczepanowski, oświadczyli, że wybór tych dwu członków jest nielegalny, ponieważ oni reprezentują tylko jedną narodowość (ruską), a według ustawy mają być delegaci do Rady miejscowej tak wybrani, aby reprezentowali równomiernie te narodowości, jakie zamieszkują gminę, a że niema wybranego ani jednego Polaka, to oni obaj wnoszą protest przeciw temu wyborowi do Starostwa i dlatego ukonstytuowanie się tej Rady w tym dniu nie może się odbyć.

Czy był jaki protest i jak załatwiło go Starostwo, niewiadomo ani Zwierzchności gm., ani wogóle nikomu. Tylko przy sposobności, w prywatnej rozmowie, dowiedział się Maksym Walków od przełożonego Bernardynów, że Starostwo protestu nie uwzględniło, ponieważ kierownik szkoły miejscowej w Załużu, Jan Szczepanowski, umotywował go na podstawie jakiejś starej ustawy, jaka obecnie nie obowiązuje.

Pismem ze Starostwa do Zwierzchności gminnej w Załużu zawiadomiono drugi raz, aby ci członkowie Rady miejscowej jawili się znów dnia 20. września 1909 w kancelaryi klasztoru Bernardynów w Zbarażu dla ukonstytuowania się Rady szkolnej miejscowej w Załużu. Kiedy obaj wyżej wspomniani członkowie jawili się w oznaczonym dniu, zastali kancelaryę zamkniętą i wtedy udali się do Starostwa, gdzie przedstawili całą sprawę. Starosta w milczeniu wysłuchał ich, kazał im zostawić pismo, którem zawiadomiono ich o posiedzeniu i na tem sprawa została nieskończona do tego dnia, a Rady szkolnej w gminie Załuże już ponad rok faktycznie niema. Wszystkie sprawy, jakie należą do kompetencyi Rady, pozostały w ręku i rozporządzalności kierownika szkoły, Jana Szczepanowskiego.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy wiadome c. k. Rządowi wyżej naprowadzone fakta i co zamyśla zrobić aby zaprowadzić ład z Radą szkolną miejscową i zatwierdzeniem jej?

Interpelant:
Makuch.

A. Staruch, T. Staruch, Kurowiec, Sodomora, Dumka, Sandulak, Winniczuk, Kiweluk, Lewicki, Korol, Hanczakowski, Senyk, Myroniuk-Zajaczuk, Skwarko.

Interpelacya

p. Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieprawości funduszu szkolnego w Horożannie wielkiej.

Gm. Horożanna w. wybudowała w r. 1889 szkołę 2 klasową z własnych funduszów bez pomocy dworskiego obszaru i krajowego funduszu. Szkoła ta kosztowała gminę ponad 8000 K nie wliczając w to dobrowolnych robót. W r. 1907 Rada szkolna miejsc. uchwaliła dach tej szkoły pokryć blachą i na to włożyła w budżet kwotę 1600 K. Na

tem samem posiedzeniu uchwalono także odpowiednią kwotę na ogrodzenie budynku szkolnego. Stało się jednakowoż maleńkie dziwo. Przewodniczący Rady szk. m. dziekan, kanonik, radca konsystorza członek Rady pow. i szkolnej okręg. ks. Michał Matkowski wziął pieniądze do siebie i kwotę 1.500 K tak serdecznie strzeże, że nawet nie chce jej wydać na przeznaczony cel. Członkowie Rady szk. m. odnosili się w tej sprawie do Rady szkol. kraj. okręg., do starostwa w Rudkach i niczego nie mogą się dowiedzieć. Przedstawiono także odpowiednim władzom, że dzieciom na głowy leje się woda w szkole, że sufit nagromadziwszy większą ilość wody może bardzo łatwo zawalić się, że szkoła na wstyd stoi jak karczma nie ogrodzona, ale władze powołane zaprowadzić porządek milczą. Dodajemy, że na budowę stajni i drzewutni uchwalono i ściągnięto z gminy odpowiednią kwotę jeszcze w r. 1904, jednak do dziś niema ani stajni, ani drzewutni, a stary budynek gdyby nie popodpierany, dawnoby się zawalił.

Ks. Matkowski nie przedkłada zamknięcia rachunków na posiedzeniu Rady szk. m. i utrzymuje w wielkiej tajemnicy, żeby nikt nie wiedział, na co idą szkolne pieniądze.

Z powodu tego zapytują podpisani:

Czy c. k. Rządowi są wiadome naprowadzone fakta i co zamyśla zrobić żeby gmina Horożanna wielka nie cierpiała szkody.

Interpelant:
Makuch.

Lewicki, Styła, Krężel, A. Staruch, T Staruch, Kurowiec, Sodomora, Dumka, Sandulak, Winniczuk, Kiweluk, Skwarko, Oleśnicki, Stapiński, Jampolski.

Interpelacya.

do c. k. Rządu p. Oleśnickiego i tow. w sprawie sekatur gminy Germakówka (pow. Borszczów) przy sposobności zarządzeń weterynaryjnych z powodu zarazy owiec.

Przy sposobności zarządzeń z powodu zarazy owiec w Germakówce (pow. Borszczów) poszły władze weterynaryjne znacznie dalej, jak przepisuje ustawa i przez to naruszyli bardzo dotkliwie interesy gospodarcze mieszkańców.

Mianowicie postawiono na kosz mieszkańców wartę koło każdej zagrody gospodarskiej i zamknięto targi tak, że mieszkańcy gminy nie mogą ani bydło ani innych produktów gospodarskich sprzedać i uzyskać pieniądze na zapłacenie podatków.

Tymczasem podatki ściągają się w drodze egzekucyi bezwzględnie.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy gotów jest c. k. Rząd zarządzić jak najrychlejsze zbadanie tej sprawy i zarządzenie tylko takich środków ochronnych, które ze względu na zarazę są konieczne?

2) Czy gotów jest c. k. Rząd powstrzymać ściąganie podatków w tej gminie aż do otwarcia targów?

Wnioskodawca:
Oleśnicki.

Sandulak, Winniczuk, Sodomora, Dumka, Makuch, Skwarko, Kurowiec, Lewicki, A. Staruch, T. Staruch, Krysowaty, Korol, Szwed, Krynicki.

Wniosek nagły.

W dniu 24. września b. r. pożar zniszczył w Piskorowicach, powiatu jarosławskiego, budynki 18-tu gospodarzy wraz z dobytkiem i całą kresceneyą.

Wysoki Sejm raczy uchwalić wydatną pomoc dla wspomnianych pogorzelców.

Lwów, 13. października 1909.

Wnioskodawca:
Czartoryski.

Cieński L., Górski, Horodyski, Cielecki, Gorayski, Brunicki, Czarkowski-Golejewski, Obertyński, Wrześniowski, Gniewosz, Sala, Sapieha, Starzyński, Marszałkiewicz, Pawlewski, Brykczyński.

W n i o s e k n a g ł y.

posła Skarbka i tow. w sprawie udzielenia wydatnej zapomogi pogorzelcom gminy Tatarynów.

Wysoki Sejmie!

Dnia 6. października b. r. powstał w gminie Tatarynów pożar, który w krótkim przeciągu czasu zniszczył 20. budynków wraz z nagromadzonemi w nich zapasami zboża i paszy.

Wskutek tego pożaru 20 rodzin zostało bez dachu i utrzymania na zimę. Tylko wydatna zapomoga zdoła tych ludzi ochronić przed głodem.

Wobec tego wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dla pogorzelców gminy Tatarynów powiat Rudki wydatną zapomogę.

Wnioskodawca:
Skarbek.

Rayski, Jabłoński, Michałowski, Bandrowski, Sękowski, Mycielski St., Kleski, Sala, Federowicz, Loewenstein, Sare, Pawlewski, Czartoryski, Sapieha, Maiss, Leo, Maryewski, Doliński.

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Ustawa o bezpośrednich podatkach osobistych z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. l. 220. w zastosowaniu do przemysłu surowca ropnego powołuje niesłychane pokrzywdzenie tegoż przemysłu, a to zarówno przy podatku zarobkowym jak i osobisto-dochodowym oraz rentowym.

Pokrzywdzenie to ma przy podatku zarobkowym istotną swą przyczynę w okoliczności, iż ustalona w § 36. tejże ustawy podstawa wymiaru wedle t. zw. okresów miarodajnych i to zarówno przy istniejących już, jakoteż nowo założonych przedsiębiorstwach nie da się pogodzić z zasadniczym charakterem produkcyi surowca ropnego.

W szczególności wydatność pewnego okresu lub brak produktu w tymże czasie nie może — jak powszechnie wiadomo — ani w najmniejszej mierze służyć za podstawę do wniosków o przyszłej produkcyi danej kopalni. Obliczenia dokonane na chwiejnej tej podstawie odbiegają bez wyjątku od rzeczywistych cyfr produkcyi, wskutek czego podatek, opłacony przez przedsiębiorstwo, przedstawia się jako dowolnie ustalony ciężar. Szczególnie dotkliwie daje się odczuć przy nieskontyngentowanym jeszcze podatku od nowo powstałych przedsiębiorstw, przy których wymiar zawisł w zwiększonej jeszcze mierze od przypadku. O wysokości wymierzonego podatku decyduje tu bowiem nie tylko produkcya kopalni w miarodajnym okresie, lecz także wcześniejsza lub późniejsza pora wymiaru, tak iż krótkie opóźnienie wymiaru powoduje częstokroć uderzające różnice.

Ze względu na niestałość produkcyi i wynikającą stąd chwiejność pod względem opłaconych przez kopalnię podatków, przedstawia zaliczanie kopalń surowca ropnego do wspólnych z przedsiębiorstwami innego rodzaju towarzystw podatkowych liczne niekorzyści i to zarówno dla tychże ostatnich przedsiębiorstw, jak dla naftowego przemysłu. W wypadkach zagwożdżenia lub zastanowienia poszczególnych kopalń zmuszeni są członkowie towarzystwa podatkowego pokryćw drodze repartycyi lukę w kontyngencie, wywołaną przez ubytek podatku w tejże kopalni. Gdy tego rodzaju wypadki są w przemyśle surowca ropnego raczej normą, aniżeli wyjątkiem, wskazane jest wyłączenie ko-

palń nafty z ogólnego kontyngentu powszechnego podatku zarobkowego i ustanowienie osobnego subkontyngentu w stosunku do wysokości produkcyi.

Wadliwość wymiaru podatku osobisto-dochodowego i rentowego w odniesieniu do przemysłu naftowego polega na szkodliwem zastosowaniu § 156 powołanej ustawy, po myśli którego to przepisu obliczenie podatku opierać się ma na rzeczywistej wysokości dochodów w roku ubiegłym względnie na trzyletniem lub w pewnych wypadkach jednorocznem przecięciu tychże dochodów. Przy niestałości i nieobliczalności produkcyi surowca ropnego powyższy sposób wymiaru nie nadaje się do zastosowania w omawianym przemyśle, gdyż żadne przypuszczenia w tym względzie sztucznie skonstruowane — a tem mniej na podstawie osiągniętej już poprzód w jakimkolwiek czasie produkcyi — nie mogą z natury rzeczy dać obrazu przyszłej produktywności kopalni. Miarodajną podstawę wymiaru omawianego podatku mogą stanowić wyłącznie i jedynie rzeczywiście uzyskane w roku ubiegłym dochody i one to przy wymiarze podatku tego wchodzić winny wyłącznie w rachubę.

Odnośnie do wymiaru podatku rentowego opłacanego przez właścicieli t. zw. udziałów „brutto", t. j. udziałów kopalnianych wolnych od wszelkich kosztów produkcyi, domaga się przemysł naftowy ponadto słusznie potrącania od przeciętnej ceny targowej za ściągniętą z udziałów tych produkcyi:

a) kosztów tłoczenia i magazynowania oraz manka ropy,

b) odpowiedniej kwoty na amortyzacyę kosztów nabycia udziału.

Gdy naprowadzone powyżej okoliczności uzasadniają potrzebę takiej zmiany ustawy o bezpośrednich podatkach osobistych z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. l. 220. któraby uwzględniła szczególne warunki i potrzeby przemysłu surowca ropnego, wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by w drodze ustawodawczej:

1) wyłączył kopalnie nafty od ogólnego kontyngentu powszechnego podatku zarobkowego, ustanowił dla nich osobny subkontyngent w stosunku do wysokości produkcyi oraz powołał do życia osobną komisyę wymiarową dla przemysłu surowca ropnego z odpowiedniem w niej zastępstwem producentów;

2) wprowadził taki sposób wymiaru podatku zarobkowego, by podatek ten wymierzany bywał z góry i płatny w dotychczasowych ratach, by wszelako z końcem każdego roku przeprowadzana była uproszczona reasumacya wymiarów przy współudziale wymienionej pod 1) komisyi na podstawie faktycznej produkcyi, a reasumcya ta za rok ubiegły była zarazem prowizorycznym wymiarem na rok następny;

3) zniósł obliczanie dochodów na podstawie przecięcia;

4) przy podatku rentowym o udziałów brutto spowodował przy obliczaniu dochodów potrącenie kosztów tłoczenia, magazynowania, manka oraz odpowiednich kwot na amortyzacyę;

5) spowodował odpisywanie podatku rentowego w następnym miesiącu po ustaniu dochodu temu podatkowi podlegającego.

Wnioskodawca:
Długosz w. r.

Wasung, Lewakowski, Jedynak, Zamoyski, Stapiński, Gorayski, Witos, Bandrowski, Bernadzikowski, Ptak, Krężel, Cielucb, Cipser, Styła, Stefczyk.

W n i o s e k

posła Bojki i tow. w sprawie przyjęcia do zapłaty z funduszów krajowych opłat na ubezpieczenie od wypadków robotników pracujących we włościańskich przedsiębiorstwach rolnych po myśli ustawy z dnia 28. grudnia 1887 L. 1. dz. u. p. z roku 1888, ustawy rozszerzającej z dnia 20 lipca 1894 L. 168. dz. u. p. i ustawy uzupełniającej z dnia 8. lutego 1909 L. 29. dz. u. p., polecenia Wydziałowi krajowemu, by porozumiał się z Zakładem ubezpieczenia robotników od wypadków dla Galicyi i Bukowiny we Lwowie, względem ustalenia rocznej ryczałtowej kwoty tych opłat i upoważnienia Wydziału krajowego do zawarcia z Zakładem ubezpieczenia odnośnej umowy.

Wysoki Sejmie!

Ustawa państwowa z dnia 28. grudnia 1887 L. 1. dz. u. p. z r. 1888 wprowadza przymusowe ubezpieczenie od wypadków robotników pracujących w przedsiębiostwach przemysłowych, rolnych i leśnych, w ktorych używa się motorów poruszających siłą żywiołową lub zwierzęcą. Do takich przedsiębiostw podlegających ubezpieczeniu robotników, zaliczone są też gospodarstwa używające młocarni lub sieczkarnic pędzonych kieratem.

Wedle § 21. powyższej ustawy obowiązany jest przedsiębiorca takiego zakładu a zatem też każdy posiadacz młocarni i sieczkarni nie poruszonej siłą ludzką przedłożyć Zaaładowi ubezpieczeń corocznie taryfową opłatę za ubezpieczenie zatrudnionych przy tem przedsiębiorstwie robotników z dołączeniem obliczenia wysokości opłat za okres ubiegły.

Za nieiczynienie zadość temu obowiązkowi w czasie właściwym, który po myśli rozporządzenia ministeryalnego z dnia 14. czerwca 1889 L. 98. dz. u. p. wynosi 14 dni, zagraża powołana na wstępie ustawa w § 52. grzywną do 200 K. ewentualnie karą aresztu do 20 dni.

Nie da się zaprzeczyć, że ustawa ta jest w zasadzie nader słuszną, gdyż daje robotnikowi w razie nieszczęśliwego wypadku przy pracy odpowiednie odszkodowanie a niewygórowane opłaty, które przy przeciętnem gospodarstwie włościańskiem wynoszą zaledwie kilkadziesiąt halerzy rocznie, nie obciążałyby zbytnio obowiązanych od ich ponoszenia.

Korzyści jednak powyższej ustawy zmniejszają się do minimum wobec uciążliwości, jakie włościanom przynieść muszą corocznie przedkładania obliczeń wysokości tych opłat. Wobec przeważającego procentów alfabetów w naszym kraju, włościanie poważnie zaniedbywać będą obowiązków względem przedpładania coroczuie donośnych formularzy i obliczeń, i ściągną na siebie dotkliwe grzywny i kary aresztu, albo też będą zmuszeni odbywać wędrówki do pokątnych pisarzy i doradców, i opłacać się im, wskutek czego nieznaczna zresztą opłata wzrośnie niestosunkowo i przemieni się w dotkliwy ciężar.

Uwzględniając też te uciążliwości i trudności przy corocznem przedkładaniu obliczeń opłat, ustawa z dnia 8. lutego 1909 L. 29. dz. u. p. uzupełniająca powołaną na wstępie ustawą, dopuszcza wedle § 2. ugodzenia się z Zakładem bezpieczenia na płacenie rocznych kwot ryczałtowych.

Ponieważ opłaty te są minimalne a w naszym kraju ilość włościan mających młocarnie lub sieczkarnie nieporuszanych siłą ludzką nie jest zbyt wielką, byłoby nader wskazanem, aby, kraj ugodził się z Zakładem ubezpieczenia względem ustanowienia ryczałtowej rocznej opłaty za ubezpieczenie robotników pracujących przy drobnych włościańskich przedsiębiorstwach rol-

nych i opłatę tę mogącą wynosić rocznie około 4.000 koron przyjął do zapłaty z funduszów krajowych.

W Austryi dolnej, Karyntyi i Morawach, gdzie z powodu niestosunkowo większej ilości młocarń i sieczkarni ryczałtowa opłata z jednej strony jest znacznie wyższa a z drugiej strony opłata roczna mniej obciąża włościan stojących na wyższym stopniu kultury, chwalił się Sejm opłatę tę pokrywać z funduszów krajowych.

Z wyłuszczonych powodów jest to w naszym kraju tembardziej wskazane. Budżet krajowy nie bedzie kwotę kilku tysięcy koron rocznie, przeciążony, z kolei stąd dla włościan i robotników będą znaczne i pozwolą im w całej pełni korzystać z dobrodziejstw powołanej na wstępie ustawy o ubezpieczeniu od wypadku.

Wobec tego stawiamy

W n i o s e k

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

że opłaty na ubezpieczenie od wypadków robotników pracujących we włościańskich przedsiębiorstwach rolnych po myśli ustawy z dnia 28. grudnia 1887 L. 1. dz. u. p. z r. 1888, ustawy rozszerzającej z dnia 20. lipca 1894 L. 168. dz. u. p. i ustawy uzupełniającej z dnia 8. lutego 1909 L. 29. dz. u. p. mają być corocznie pokrywane z funduszów krajowych i następnie tego polecić wydziałowi krajowomu, by porozumiał się z Zakładek ubezpieczenia robotników od wypadków dla Galicyi i Bokowioy we Lwowie, względem ustalenia roczej ryczałtowej kwoty tych opłat tudzież upoważnić Wydiał krajowy do zawarcia z Zakładem ubezpieczenia odnośnej umowy.

Wnioskodawca:
Bojko.

Skołyszewski, Jedynak, Stefczyk, Kędzior, Długosz, Styła, Żardecki, Lewakowski, Bis, Witos, Ptak, Krężel, Jampolski, Stapiński, Myjak.

W n i o s e k

Zważywszy, że na rekonstrukcyę drogi gminnej I. klasy od Radziechów przez Miłówkę, Rajczę, Ujsoły, do granicy węgiejskiej prowadzącej, Rada powiatowa w Żywcu deklarowała się złożyć 90.000 koron, Wydział krojowy kwotę 145.000 a skarb państwa 240.000 koron:

zważywszy dalej, jak to Wydział powiatowy w Żywcu w załączonym pod 1. podaniu podnosi, że powiat żywiecki nie ma ani jednej drogi krajowej, a utrzymanie dróg gminnych i powiatowych jest zanadto wysokie i przechodzi siły podatników, bo powiat żywiecki należy do najuboższych powiatów całego kraju i nie jest w stanie wszystkich dróg otrzymać:

raczy zatem Wysoki Sejm uchwalić

Drogę gminną I. klasy od Radziechów przez Miłówkę, Rajczę, Ujsoły do granicy węgierskiej prowadzącą, uznaje się za drogę krajową.

Wnioskodawca:
Szwed.

Korol, Dumka, Ptak, Kurowiec, Sodomora, A. Staruch, T. Staruch, Skwarko, Krysowaty, Winniczuk, Oleśnicki, Jedynak, Krężel, Sandulak.

Alegat do Ls. 5146|09.

O d p i s

petycyi Wydziału Rady powiatowej w Żywcu z dnia 30. września 1909 L. 2424. do Wysokiego Sejmu Król. Galicyi i Lodomeryi z W. Księstwem Krakowskiem we Lwowie.

W roku 1908. przdłożyłśmy Wydziałowi krajowemu sprawozdaniem naszem z dnia 7. maja 1908 L. 1210, wykaz dród, które Rada powiatowa Żywiecka na posiedzeniu w dniu 7. maja

1908 odbytem uchwaliła przedłożyć do ukrajowienia.

W wykazie tym, jako pierwszą drogę, wyszczególniliśmy drogę gminną I. klasy prowadzącą od gościńca rządowego Sucha-Zwardoń w Juraszowie a Radziechowy do granicy Król. węgierskiego w Ujsołach o łącznej długości 30·180 klm.

Najwięcej bowiem piekącą sprawą dla naszego zapomnianego zakątka górskiego jest bezwątpienia rekonstrukcya tejże drogi prowadzącej przez gminy Cięcina. Cisiec, Milówka, Rajcza i Ujsoły.

Tysiące fur dzień na dzień przebywa tę drogę już to z towarem arcyks. Państwa i ks. Lubomirskiego, już to z towarem firm prywatnych zagranicznych, transportując tędy materyał drzewny z naszego powiatu i z północnych Węgier.

Wskutek tak wielkiego ruchu wozowego niszczy się strasznie droga i stan jej obecny jest rzeczewiście rozpaczliwy.

Gdy w drodze zaskoczy słota, wozy grzęzną po osie w roztopach, niszczą się konie, niszczy uprząż i wozy, a naród okoliczny pozbawiony zostaje na czas dłuższy codziennych zarobków.

Na stan tej drogi liczne wpływają zażalenia tak pisemne jak i telegraficzne, a nawet odbywają się publiczne zgromadzenia. piętnujące opłakany stan tej drogi.

Wydział powiatowy o potrzebie poprawy tej drogi wie dobrze i troszczy się o nią. Poczynił dochodzenia przeciw rozmaitym firmom, a jej nadzwyczajne zużywanie i poczynił wnioski co do wysokości przypadających datków ale i te datki Wydział krajowy bardzo obniża, z drugiej strony zaś datki już wymierzone często nie wpływają, ale ściągnięcie ich egzekucyjne natrafia na ogromne trudności.

Według obliczeń uczynionych w biurze Wydziału powiatowego konserwacya drogi gminnej tylko przez Milówkę, Rajczę, Ujsoły za lata 1905, 1906, 1907 i 1908 wynosiła w kosztach 55436 koron, a na to otrzymano od firm, tytułem datku na nadzwyczajne zużywanie drogi, zaledwie około 2.200 K.

Pomimo tych nakładów stan rzeczonej drogi jest okropny. Poprawa drogi w samej tylko konserwacyi szutrowej wymaga kilkadziesiąt tysięcy koron.

Gdy budżet Rady powiatowej na poprawę mostów, poręcze i szutrowanie dróg gminnych w powiecie w ogólnej długości przeszło 450 klm. i na przeszło 430 większych mostów opiewa tylko przeciętnie rocznie na 26.000 koron oprócz 8% dodatku do podatku za zniesione pretacye (razem około 20.000 keron dla całego powiatu), które gminy całkowicie otrzymują, przeto jest jasnem, że na drogę Milówka-Rajcza-Ujsyły nie może Wydział powiatowy większych nakładów poczynić, chociaż i tak dla Rajczy i Ujsół na rok 1909 przyznano subwencyę 2.600 kor. a więc w stosunku budżetu do długości dróg kwotę bardzo dużą.

Z tej subwencyi wykonano obecnie w samej Rajczy robót konserwacyjnych przeszło na 2.000 koron, a poprawa jest prawie niewidoczną, gdyż jak wyżej nadmieniono na racyonalną poprawę potrzebaby kilkadziesiąt tysięcy koron, a temu Wydział powiatowy absolutnie podołać nie może.

Powiat bowiem żywiecki całkiem słusznie może się zaliczyć do jednego z najbliższych powiatów. Jest to powiat silnie górzysty, poprzerzynany licznymi niezabudowanymi potokami górskimi i rok rocznie wielkiemi powodziami nawiedzany, — które pociągają za sobą

nadbudżetowe wydatki (jak n. p. w r. 1908 przeszło na 80.000 K, które sam Wydział powiatowy pokryć musiał).

Wskutek zabiegów Wydziału powiatowego przed kilku laty Wydział krajowy wygotował plany i kosztorysy na rekonstrukcyę powyżązej drogi Juraczów, Rajcza-Ujsoły obliczając koszta naokrło 900.000 koron — lecz sprawa ustalenia subwencyi na pokrycie kosztów, pomimo naszych licznych urgensów spoczywa dotąd w Ministerstwach, a załatwienia ostatecznego Wydział powiatowy doczekać się nie może. — Dziś naturalnie przy podrożeniu robotnika i materyałów koszta budowy się zwiększą i na pewne przyjąć można, że rekonstrukcya rzeczonej drogi kosztować będzie obecnie do 1,200.000 koron.

Pokazuje się więc, że droga to nadzwyczaj kosztowna, że przechodzi siły poszczególnych gmin, a nawet całego powiatu, by drogę tę do jakiegoś możliwego stanu poprowadzić, a jeśli jeszcze się zważy, że obecnie gminy nie mogą już żadnymi środkami rozporządzać na poprawę drogi, stanie się, że gdy nie przystąpi się natychmiast do budowy drogi, już w roku przyszłym nikt jej nie będzie mógł używać, nikt nie przebędzie — a mieszkańcy naszych gmin pozbawieni zostaną najważniejszej arteryi komunikacyjnej, do reszty odcięci od świata i ogołoceni ze zarobku.

Jedyny sposób unormowania stosunków kominikacyjnych jest konieczne ukrajowiecoie tej drogi i natychmiastowa całkowita jej rekonstukcya według planów sporządzonych przez Wydział krajowy.

Po ukrajowieniu i zrekonstruowaniu tej drogi, po ustawieniu kilku zapor mytniczych, miałby Wydział krajowy dochody po kilkadziesiąt tysięcy koron rocznie, któryby w zupełności wystarczały na jej konserwacyę. Zaznaczymy przedewszystkiem, że ustawienie myt nie obciążałyby ludności miejscowej — tylko dochód byłby pokrywany od firm drzewnych obcokrajowych, których handel drzewny liczy się na miliony koron.

Dlatego, byłoby bardzo pożądanem, aby powyższa droga przeszła na etat krajowy, tem bardziej, że w tutejszym powiecie nie ma ani jednej drogi krajowej.

Wydział krajowy w r. 1909 polecił wprawdzie swym delehatom zbadanie stanu dróg do ukrajowienia — ale drogę powyższą pominięto i uwzględniono przy badaniu tylko jedną drogę powiatową Międzybrodzką na 8 klm. długą, której ukrajowienienie nie byłoby dla powiatu żadną ulgą, gdyż droga w dość dobrym stanie się znajduje i posiada myto na pokrycie częściowej konserwacyi.

Z całą więc ufnością udajemy się do Wysokiego Sejmu z prośbą:

Wysoki Sejm raczy jeszcze w czasie tegorocznej sesyi drogę gminną Juraszów - Cięcina - Milówka-Rajcza-Ujsały przeznaczyć do ukrajowienia i zarządzić najspieszniejszą jej budowę.

Z Wydziału powiatowego

Prezes:
Dr. Edmund Udziela.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 14 października 1909 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 5095 5105, 5111, 5122-5125.

Komisyi szkolnej: L. s. 5106-5109, 5126, 5127.

Komisyi petycyjnej L. s. 5131.

Komisyi administracyjnej: L. s. 5110, 5116-5118.

Komisyi prawniczej: L. s. 5132.

Komisyi gosp. kraj. L. s. 5114.

Komisyi drogowej: L. s. 5112.

Komisyi kolejowej L. s. 5113.

Komisyi wodnej L. s. 5094.

Komisyi reformy wyborczej: L. s. 5119, 5120, 5128-5130.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5094 Wydziału pow. Dąbrowa w sprawie Spółki wodnej im. Zyblikiewicza, Marszałek udziela głosu p. Męcińskiemu dla poparcia tej petycyi.

P. Męciński nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytauiu petycyi L. s. 5095 Torysia Teodora zarobnika o uwolnienie od opłaty kosztów szpitalnych przemawia p. Winniczuk popierając tę pytycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Krężela i towarzyszy w sprawie podwyższenia subwencyi na budowę drogi Pilzno-Szynwałd.

Przemawia p. Krężel uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi drogowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Piersze czytanie wniosku posła Jedynaka i towarzyszy w sprawie przyspieszenia regulacyi rzeki Wielopolki w powiecie Ropczyckim.

Przemawia p. Jedynak uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi wodnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Ptaka i towarzyszy w sprawie założenia szkoły gospodyń wiejskich w powiecie Krakowskim.

Przemawia p. Ptak uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do Wydziału krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi gospodarstwa krajowego o wniosku nagłym p. Myjaka i tow. w sprawie traktatów handlowych z Rumunią i innemi państwami bałkańskiemi.

Przemawia p. Marszałkowicz i wnosi rezolucye następujące:

Zważywszy, że Galicya ma dosyć bydła i mięsa z własnej produkcyi, czego dowodem jest, że go nie importuje ale eksportuje.

Zważywszy, że ceny bydła dostatecznie reguluje konkurencya wewnętrzna, a ceny mięsa obniżyć może w dostateczny sposób organizacya handlowa sprzedaży mięsa w miastach.

Sejm uznaje import bitego bydła rumuńskiego do Galicyi za sprzeczny

z interesem kraju i zastrzega się przeciwko utworzeniu składnie mięsa rumuńskiego we Lwowie i Krakowie.

Przemawia p. Battaglia.

Przemawia p. Witos.

Przemawia JE. c. k. namiestnik Dr. Michał Bobrzyński.

Marszałek oznajmia, że do głosu są zapisani „za“ wnioskiem większości komisyi pp. Stojałowski, Maryewski, Ciuchciński, Rutowski, Kleski, Wł. Wiktor Czaykowski, Federowicz, Sala, Adam Rittel, zaś „za“ wnioskiem mniejszości pp. T. Cieński, Skołyszewski, T. Staruch, Styła, Oleśnicki, Kozłowski, Stapiński.

Sekretarz p. Urbański wnosi o zamknięcie rozprawy ogólnej.

Przemawia p. T. Siaruch i wnosi, by przynajmniej po czterech mowców zapisanych za wnioskiem większości i mniejszości komisyi przemawiało.

Przemawia p. Skołyszewski.

Marszałak udziela wyjaśnienia, a Izba nie oświadcza się za zamknięciem rozprawy.

Przemawia p. Stapiński.

Izba uchwala nie zamykać rozprawy.

Marszałek oznajmia, że rozprawa jest otwartą i udziela głosu p. Stojałowskiemu.

Przemawia p. Stojałowski.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy, a mowcę by trzymał się przedmiotu.

Przemawia dalej p. Stojałowski.

Przemawia p. T. Cieński.

Sekretarz p. Urbański wnosi o zamknięcie rozprawy ogólnej.

Przemawia p. T Staruch i wnosi by Izba zezwoliła przemawiać jednemu z posłów Rusinów.

Marszałek odpowiada p. T. Staruchowi.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu posłów za wnioskiem większości i mniejszości komisyi do wyboru mowców generalnych.

Po chwili Marszałek oznajmia, że mowcą generalnym za wnioskiem mniejszości jest p. Kozłowski, zaś za wnioskiem większości komisyi p. Rutowski, następnie, że głosowanie nad wnioskiem p, T. Starucha odracza do wieczora, na razie bowiem przerywa posiedzenie do godziny 7 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2 minut 15 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 14. października 1909.

Początek o godzinie 7 minut 25 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera odroczone posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi gospodarstwa krajowego o wniosku nagłym p. Myjaka i tow. w sprawie traktatów handlowych z Rumunią i innemi państwami bałkańskiemi.

Marszałek oznajmia, że sprawa dopuszczenia jednego z posłów ruskich do rozprawy nie będzie przedmiotem głosowania albowiem po porozumieniu z p. T. Staruchem, ten oświadczył, że

zrzeka się głosu w rozprawie ogólnej.

Marszałek oznajmia, że udzieli p. T. Staruchowi głosu w rozprawie szczegółowej.

Przemawia generalny mowca za wnioskiem mniejszości komisyi p. Kozłowski.

Przemawia generalny mowca za wnioskiem większości komisyi p. Rutowski.

Przemawia sprawozdawca mniejszości komisyi p. Wasung.

Przemawia sprawozdawca większości komisyi p. Krzysztofowicz.

Przemawia p. Cielecki dla sprostowenia faktów i oznajmia, że wtrzymuje się od głosowania.

Przemawia p. Laskowski i składa oświadczenie imieniem prawicy sejmowej.

Marszałek wyjaśnia, że podstawą głosowania ma być, czy przedmiotem rozprawy szczegółowej mają być wnioski mniejszości, czy większości komisyi.

Marszałek wyjaśnia, że kto chce, by przedmiotem rozprawy szczegółowej były wnioski mniejszości komisyi powie „tak", kto zaś jest przeciwnego zdania powie „nie".

P. Wasung wnosi o imienne głosowanie.

Izba popiera ten wniosek formalny.

P. Sekretarz Urbański czyta spis posłów.

Przez „tak" głosowali pp. Bernadzikowski, Bis, Bojko, Cieluch, Tadeusz Cieński, Czartoryski, Długosz, Dumka, Hanczakowski, Jampolski, Jedynak, Kędzior, Kiweluk, Kołpaczkiewicz, Korol, Kozłowski, Krężel, Krynicki, Krysowaty, Kurowiec, Lewakowski, Lewicki, Makuch, Marszałkowicz, Myjak, Myroniuk-Zajaczuk, Oleśnicki, Ptak, Raciborski, Sandulak, Senyk, Skołyszewski, Skwarko, Sodomora, Stapiński, Staruch Antoni, Staruch Tymoteusz, Stefczyk, Styła, Szeptycki Jan, Tracz, Wasung, Winniniczuk, Witos, Wrześniowski, Żardecki.

Przez „nie" głosowali pp.: Abrahamowicz, Adam, Badeni St. Henryk, Bandrowski, Battaglia, Bednarski, Bobrzyński, Brykczyński, Ciuchciński Czaykowski Władysław, Dąmbski, Doliński, Federowicz, Głąbiński, Gniewosz, Gołuchowski, Gorayski, Götz, Halban, Hupka, Jabłoński, Jahl, Jaworski, Jędrzejowicz, Kleski, Kolischer, Komorowski, Korytowski Witold, Kraiński Władysław, Krzeczunowicz, Krzysztofowicz, Landau, Laskowski, Leo, Loewenstein, Lubomirski A, Łazarski, Maiss, Mars, Maryewski, Merunowicz, Męciński, Michałowski, Milewski, Moysa, Mycielski Edward, Mycielski Stanisław, Obertyński, Onyszkiewicz, Pastor, Pawlewski, Paygert, Pilat, Piniński, Rittel, Rutowski, Sala, Sare, Schätzel, Schnell, Sękowski, Skrzyński, Stadnicki, Starowieyski, Starzyński, Stojałowski, Tarnowski Stanisław, Tertil, Urbański, Vivien, Weiser, Wereszczyński, Wodzicki.

Marszałek stwierdza, że głosowało 119 posłów. Z tych „za" 46, „przeciw" 73 posłów.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej, której przedmiotem jest sprawozdanie większości komisyi.

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm ubolewając, że c. k. Rząd przy zawieraniu traktatu handlowego z Rumunią nie uwzględnił w całości uchwały Sejmu z dnia 12. marca 1907, a niezapoznając politycznej doniosłości tego traktatu,

wzywa z całym naciskiem c. k. Rząd, aby

ze względu na to, że postanowienia traktatu co do wprowadzenia bitego bydła i nierogacizny w granice państwa sprowadzą wielkie straty dla rolnictwa w kraju, wziął przed ostatecznem załatwieniem tej sprawy w parlamencie jak najenergiczniej w obronę interesy tak rolnictwa jak i hodowli bydła i przyznał krajowemu rolnictwu takie korzyści, któreby wyrównały straty, jakie ono wskutek niekorzystnych postanowień traktatu ponieść musi.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi poprawkę:

Wzywa się c. k. Rząd, by drogą ustawodawczą przeprowadził zniesienie cła przywozowego dla importu zboża do Austryi.

Przemawia p. Battaglia i wnosi poprawki następujące:

We wniosku I. komisyi opuścić słowa:

1) „ubolewając, że c. k. Rząd przy zawieraniu traktatu handlowego z Rumunią nie uwzględnił w całości uchwały Sejmu z dnia 12. marca 1907, a niezapoznając politycznej doniosłości tego traktatu:

oraz słowa:

2) ze względu na to, że postanowienia traktatu co do wprowadzenia bitego bydła i nierogacizny w granice państwa, sprowadzą wielkie straty dla rolnictwa w kraju . . przed ostatecznem załatwieniem tej sprawy w parlamencie".

Wskutek tego wniosek I. komisyi ma opiewać:

„Sejm wzywa z całym naciskiem c. k. Rząd, aby wziął jak najenergiczniej w obronę interesy tak rolnictwa jak i hodowli bydła i przyznał krajowemu rolnictwu takie korzyści, któreby wyrównały straty, jakie ono wskutek niekorzystnych postanowień traktatu ponieść musi."

Przemawia p. Skołyszewski.

Przemawia p. Kozłowski.

Przemawia p. Pastor.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Krzysztofowicz.

Marszałek wyjaśnia, że poprawkę p. T. Starucha uznaje za wniosek samoistny — ponieważ on jest identycznym z wnioskiem p. Maryewskiego, o którym to wniosku komisya przedłoży sprawozdanie.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Battaglii i wyjaśnia, w jaki sposób wniosek I. komisyi oraz tę poprawkę poda pod głosowanie.

Izba uchwala część wniosku I. komisyi z opuszczeniem słów w poprawkach p. Battaglii zakwestyonowanych, następnie w oddzielnem głosowaniu uchwala słowa, których opuszczenia żąda pierwsza poprawka, dalej oddzielnie uchwala słowa, których opuszczenia żąda druga poprawka p. Battaglii.

Sprawozdawca czyta:

Sejm zastrzega się przeciwko podobnym postanowieniom przy traktatach z innemi państwami bałkańskiemi i wzywa się c. k. Rząd, aby przy zawieraniu dalszych traktatów handlowych uwzględnił w całej pełni uchwały Sejmu z dnia 12. marca 1907.

Tem samem załatwiono petycye gmin Bilcza, Siedliszowiec, Marczówki i Biesny.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy Izba uchwala wniosek 2 komisyi.

Marszałek udziela głosu p. T. Staruchowi.

Przemawia p. T. Staruch w sprawie swej rezolucyi.

Marszałek uprasza p. T. Starucha o odczytanie § 57 regulaminu.

P. T. Staruch przemawia i odczytuje § 57 regulaminu.

Marszałek uznaje sprawę rezolucyi p. T. Starucha za załatwioną.

Marszałek udziela głosu p. Maryewskiemu.

Przemawia p. Maryewski i wnosi rezolucyę:

Wzywa się c. k. Rząd aby skutecznie poparł zarządy miast i organizacye rolnicze w ich usiłowaniach około aprowizacyi miast.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Krzysztofowicz.

Izba uchwala rezolucyę p. Maryewskiego.

Marszałek odczytuje rezolucye p. Marszałkowicza.

Zważywszy — że Galicya ma dosyć bydła i mięsa z własnej produkcyi czego dowodem jest, że go nie importuje ale eksportuje.

Zważywszy, że ceny bydła dostatecznie reguluje konkurencya wewnętrzna a ceny mięsa obniżyć może w dostateczny sposób organizacya handlowa sprzedaży mięsa w miastach.

Sejm uznaje import bitego bydła rumuńskiego do Galicyi za sprzeczny z interesem kraju, i zastrzega się przeciwko utworzeniu składnic mięsa rumuńskiego we Lwowie i Krakowie.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Krzysztofowicz i wnosi o przekazanie tych rezolucyj komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala odesłanie tych rezolucyj p. Marszałkowicza do komisyi gospodarstwa krajowego.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stapiński i wnosi rezolucyę:

Sejm wyraża opinię, że rozporządzalność rekompenzaty od Rządu otrzymać się mającej przysłużać ma Wydziałowi krajowemu.

Marszałek udziela wyjaśnienia w sprawie rezolucyi p. Stapińskiego i oznajmia, że jej nie może poddać pod głosowanie, ponieważ nie była zgłoszoną ani w rozprawie ogólnej ani szczegółowej.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na d. 15. października 1909 na godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 1 po północy.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:
Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Henryk Badeni w. r.

Protokół

55. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 15. października 1909 r.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 136.

Ze strony Rządu: c. k. Radca dworu Jan Czeżowski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 53 posiedzenia uważa za przyjęty gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 54 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Stanisław Henryk hr. Badeni odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 15. października 1909 r. które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu: Ls. 5150 do 5162, 5183. 5185.

Komisyi szkolnej: Ls. 5163 — 5167, 5186, 5187.

Komisyi administracyjnej: Ls. 5173, 5178. 5179. 5184.

Komisyi prawniczej: Ls. 5174.

Komisyi gosp. kraj: Ls. 5168—5170.

Komisyi drogowej: Ls. 5171, 5177.

Komisyi kolejowej: Ls. 5176.

Komisyi przemysłowej: Ls. 5175, 5182.

Komisyi sanitarnej: Ls. 5172.

Komisyi reformy wyborczej: Ls. 5188—5191.

Po odczytaniu petycyi Ls. 5182 Redakcya „Dzwigni" o utworzenie Rady przemysłowej, przemawia p. Tertil popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Stanisław Henryk hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p. p. Stanisław Henryk hr. Badeni, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k

posła Bisa i tow. w sprawie utworzenia c. k. sądu obwodowego w Nisku w powiecie Niżańskim.

Wysoki Sejmie!

Sąd obwodowy w Rzeszowie obejmuje swą działalność 5 powiatów politycznych zachodniej strony (to jest Rzeszów, Łańcut, Nisko, Kolbuszowa, Tarnobrzeg), obejmuje południowowschodnie powiaty polityczne, których dokładnie określić nie mogę. Jest to zatem tak co do terytoryum, jak i ludności największy sąd obwodowy w Galicyi lub jeden z największych.

Wskutek zakresu działalności rozciągającej się na tak wielką liczbę mieszkańców, sprawy załatwiane być muszą zbytnim i wskutek tego często szkodliwym pospiechem, zdaje się nie ulega żadnej wątpliwości. Również i stanowisko sędziów przysięgłych jest wskutek ogromnego terytoryum wspomnianego sądu obwodowego trudne i przykre, tak, iż powszechnie jest wiadomą rzeczą, że najodpowiedniejsi obywatele starają się nie dostać na listę kandydatów na sędziów przysięgłych, co z pewnością wpływa bardzo ujemnie na skład ławy przysięgłych.

Wskutek tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził dział c. k. sądu obwodowego rzeszowskiego z siedzibą w Rzeszowie i Nisku w powiecie Niżańskim.

Wnioskodawca:
Bis w. r.

Jampolski, Myjak, Szwed, Jedynak, Cieluch, Krężel, Witos, Lewakowski, Stefczyf, Długosz, Bojko, Styła, Ptak, Skołyszewski.

W n i o s e k

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd:

a) by w najkrótszym czasie, najdalej do sześciu miesięcy, wniósł do konstytucyjnego traktowania ustawy normujące handel nasionami, nawozami sztucznymi i paszami skocentrowanemi. Ustawy te ułożone zostały przez c. k. Ministerstwo rolnictwa przed paru laty, w brzmieniu biorącem ludność rolniczą w obronę przed wyzyskiem;

b) dołożył wszelkich starań, by te ustawy w najkrótszym czasie moc obowiązującą uzyskały.

Wnioskodawca:
Julian Brunicki w. r.

Laskowski, Obertyński, Sękowski, Kozłowski, Krzysztofowicz, Gorayski, Komorowski, Battaglia, K. Lubomirski, Schnell, Brykczyński, Wodzicki, Pastor, Starzyński, St. Mycielski, Marszałkiewicz, Stefczyk, Sapieha, Kędzior, Wasung, Senyk, St. H. Badeni, Stadnicki, Piniński, L. Cieński, Głąbiński, Gniewosz, Jędrzejowicz, Vivien, Oleśnicki, Skrzyński, Czartoryski.

I n t e r p e l a c y a

posłów Merunowicza i towarzyszy do c. k. Rządu.

Gmina Zamarstynów pod Lwowem wniosła w r. 1904 do c. k. starostwa powiatowego prośbę o koncesyę na targi tygodniowe na zwierzęta domowe.

I totąd, pomimo iż upłynęło już przeszło pięć lat od chwili wniesienia tego podania gmina Zamarstynów nie otrzymała na nie odpowiedzi.

W tej sprawie rozchodzi się o skuteczne zwalczanie drożyzny mięsa w gminie Zamarstynów, liczącej około

10.000 głów ludności, przeważnie ubogiej. Na liczne prośby o przyspieszenie rezolucyi otrzymują delegaci gminy Zamarstynów dotyczących biurach pp. naczelników wymijające odpowiedzi z których wnoszą, że władze z jej krzywdą stronniczo protegują targowicę lwowską i nie chcą dopuścić do samoistnej targowicy w Zamarstynowie, chociaż tę gminę stać na to, ażeby urządziła swoją targowicę także według wszelakich wymogów przepisów weterynaryjnych.

Pouczenia ze strony urzędników, udzielane delegatom gminy Zamarstynów, że nie potrzeba im własnej targowicy, bo targi lwowskie „powinne zaspokajać“ potrzeby konsumcyi mięsa w Zamarstynowie, są zupełnie nie na miejscu. Autonomiczna gmina Zamarstynów powinna bowiem mieć tyle swobody, ażeby jej wolno było urządzić sobie aprowizacyę w żywność według własnego uznania.

Podpisani mają zaszczyt zapytać:

Jakie są powody niezwyczajnej pięć lat trwającej zwłoki w załatwieniu ze strony c. k. władz politycznych podania gminy Zamarstynów o koncesyę na targi tygodniowe na bydło?

Interpelant:
Teofil Merunowicz w. r.

Bandrowski, Maryewski, Kleski, Rittel, Maiss, Landau, Wasung, Doliński, Kędzior, Abrahamowicz, Skołyszewski, Sala, Stefczyk, Jabłoński.

Interpelacya

posła Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieprawnego zawieszenia czynności czytelni „Proświta“ w Hinkowcach pow. Zaleszczyki.

Z początkiem roku 1908 odbyły się we wsi Hinkowce wybory do Rady gminnej.

Po przeprowadzeniu wyborów na galicyjski sposób kilku wyborców-członków czytelni poszło do lokalu czytelni, aby tam sobie porozmawiać. Za nimi wleciał do lokalu czytelni c. k. praktykant starostwa z Zaleszczyk Tadeusz Wójcikiewicz, wypędził członka z czytelni, potem oświadczył, że czytelnię rozwiązuje, zamknął drzwi od niej na kłódkę i odjechał.

Już blizko dwa lata czytelnia zamknięta, a na rzekome rozwiązanie jej dotychczas nie ma orzeczenia starostwa.

Członkowie czytelni byli kilkanaście razy u c. k. starosty Welcego z żądaniem, aby wydał orzeczenie na rozwiązanie czytelni albo cofnął zamknięcie, bo chcą robić dalsze kroki, ale starosta daje zawsze stereotypową odpowiedź: „Jutro wyszukam akta i popatrzę, co to jest.“

To starościńskie jutro trwa do dzisiaj.

Zapytujemy c. k. Rząd:

1) Czy pociągnie c. k. praktykanta Tadeusza Wójciekiewicza do odpowiedzialności za nieprawne rozwiązanie czytelni — bo do tego nie miał on prawa — co najwyżej mógł zastanowić jej czynność?

2) Czy poleci c. k. starostwu w Zaleszczykach, aby bezzwłocznie samowolne, bezprawne zarządzenie Wójcikiewicza uchyliło i czytelnię otworzyło?

Interpelant:
Makuch.

Sandulak, Oleśnicki, Dumka, Sodomora, Kurowiec, Skwarko, Winniczuk, T. Staruch, A. Staruch, Lewicki, Korol, Myroniuk-Zajaczuk, Tracz, Kiweluk.

Interpelacya

posła Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieprawnego urzędowania

wójta Mikołaja Kozaka w Dołhomościskach pow. Mościska.

W gminie Dołhomościska pow. Mościska urzęduje wójt Mikołaj Kozak, który, jak stwierdza wyrok karny c. k. sądu pow. w Sądowej Wiszni z 24. maja 1909 l. 261/9 był już karany za kradzież 7 i 10dniowym aresztem, a naprowadzonym wyrokiem został ukarany za przekroczenie z § 461 u. k. 14-dniowy areszt.

Mimo tego, że c. k. starostwu w Mościskach są wiadome te fakta, nie suspenduje tego wójta i nie usuwa od urzędowania tak, że wyrokiem karnym napiętnowany złodziej i oszust stoi na czele gminy.

Wobec tego zapytują podpisani c. k. Rząd.

1) Czy skłonny jest polecić c. k. Starostwu w Mościskach, aby bezzwłocznie usunęło Mikołaja Kozaka wójta w Dołhomościskach od urzędowania?

2) Jak usprawiedliwi c. k. Starosta w Mościskacg faworytowanie złodzieja i oszusta — podtrzymując go na stanowiska wójta?

Interpelant:
Makuch.

Sandulak, Myroniuk-Zajaczuk, Skrawko, Dumka, Sodomora. T. Staruch, A. Staruch, Kurowiec, Korol, Kiszluk, Oleśnicki. Lewicki. Tracz. Winniczuk.

Interpelacya

p. dr. Kurowca i tow. do Jego Ekscellencyi pana Namiestnika jako prezydenta Rady szkolnej krajowej w sprawie przewlekania z obsadzeniem stałego kierownictwa 6 kl. szkoły żeńskiej w Dolinie.

W roku 1907 kierowniczka szkoły żeńskiej w Dolinie została na własną prośbę spensyonowana a tymczasowe kierownictwo otrzymała p. Hermina Olshausen. wastępnie rozpisano konkurs na kierowniczkę. Podały się na tę posadę p. Hermioa Olshausen i protegowana przez dr. Dobrowolskiego z Doliny p. Ludmiłą Tulis a prócz tych wiele iunych starszych. Ponieważ p. Ludmiła Tulis jest najmlodszą, przeto na razie pozady stałej kierowniczki 6 kl. szkoły w Dolinie otrzymać nis może. Ponieważ interes szkoły bez stałej kierowniczki od 21/2 roku wiele na tem cierpi a publiczną tajemnicą to jest, że posada ta tak długo nie będzie obsadzona, dokąd nie odpadną wszystkie kandydatki tak, aby pozostata się tylko p. Ludmiła Tunis jedyną kandydatką.

Zapytują podpisani, czy rzeczywiście obsadzenie posady kierowniczki 6-kl. szkoły żeńskiej w Dolinie będzie przewlekana, i czy to przywlekanie jest korzystne dla interesu szkolnictwa i szkolnego personalu.

Interpelant:
Kurowiec.

Dumka, Sodomora, Lewicki, Krynicki, Hanczakowski, Oleśnicki, Winniczuk. Krysowaty, Sandulak, Makuch, Korol, Kiweluk, Tracz, A. Staruch, T. Staruch

Interpelacya

posła Makucha i tow do c. k. Rządu w przedmiocie prestacyj na budowę szkoły w Niemirowie i przedmieściu pow. Rawa ruska.

Gmina Niemirów i przedmieście składali przez lata 190., 1907, 1908 prestacye na budowę szkoły w Niemirowie po 10% podatków państwowych i złożyła w ten sposób wymagane 120%. Przez te trzy lata ściągnęła się gmina z ostatniego na tak wysokie dodatki szkolne. Tymczasdm niespodziewanie i na rok 1909 wymierzono 10% na prestacye szkolne.

Z tego wyszło, że w Niemirowie dodatki na potrzeby gminy szkoły wynoszą 169% a na przedmieście 107%.

Zapytujemy przeto c. k. Rząd:

Jakim prawem ściągają z mieszkańców Niemirowa i przedmieścia 40% na prestacye szkolne, kiedy oni swoje zobowiązanie już spełnili?

Interpelant:
Makuch.

Kiweluk, Dumka, Sandulak, Sodomora, Oleśnicki, A. Staruch, Kurowiec, Skwarko, Myroniuk-Zajaczuk, Korol, Kolpaczkiewicz, Krysowaty, Winniczuk, Lewicki, T. Staruch.

Interpelacya

p. Makucha i tow. do Wydziału krajowego w sprawie funduszów złożonych przez gminy rawskiego powiatu w Wydziale pow. w Rawie ruskiej na budowę ruskiego gimnazyum w Rawie Ruskiej.

Rusini rawskiego powiatu od 1898 roku dobijają się o założenie ruskiego gimnazyum w Rawie ruskiej. W wspomnianym roku przypadł jubilensz 50-letniego panowania cesarza Franciszka Józefa I. Rawski powiatowy Wydział został w wspomnianym roku mężów zaufania ze swego powiatu, księży, urzędników, dziedziców, wójtów, gminnych pisarzy i innych na naradę, jako by to publiczną instytucyę zaprowadzić w Rawie ruskiej dla uczczenia cesarskiego jubileuszu. Panowie chcieli założyć w Rawie ruskiej szpital kapitałem około 80—180.000 koron, rozumie się na koszt gmin powiatu rawskiego. Rusini znów domagali się założenia ruskiego gimnazyum, dowodząc, że gimnazyum więcej uczci pamięć cesarskiego jubileuszu, niż szpital, ponieważ gimnazyum potrzebniejsza, a szpital i tak niema zaufania u narodu. Aby przyspieszyć założenie gimnazyum w Rawie Ruskiej, Rusini radzili, acy powiat wybudował swoim kosztem potrzebny budynek, na co wszystkie gminy chętnie przyczynią się znacznymi datkami. Rusini przeforsowali swymi głosami, że dla uczczenia pamięci cesarskiego jubileuszu ma się powiat postarać o założenie jubileuszowego gimnazyum w Rawie ruskiej, dla którego cały powiat ze swoich funduszów pobuduje potrzebny budynek. Przeprowadzenie tej uchwały w dzieło polecono ówczesnemu Wydziałowi powiatowemu.

Wydział powiatowy nie zaraz zabrał się do urzeczywistnienia poleconej sprawy. Aż w r. 1902, kiedy to i Żółkiew i Sokal poczęli się domagać gimnazyów dla siebie, Wydział powiatowy rgwski ruszył się i dla siebie dobijać o gimnazyum w Rawie ruskiej. Pismem swem z 12. lutego 2902 l. 107 nakazuje gminom powiatu rawskiego, aby te „na ewentyalną budowę gimnazyum w Rawie ruskiej przyczyniły się jak największymi datkami.“ Gminy chętnie powstawiały do swych gminnych budżetów znaczne kwoty (400—2000 K.) na budowę gimnazyum w Rawie ruskiej, o czem donosiły Wydziałowi powiatowemu z uwagą, że to gimnazyum ma być z wykładowym językiem ruskim.

W przeciągu roku 1902 znaczna część gmin złożyła swe datki, prócz tego znaczna kwota przypadła na ten cel także z powiatowego budżetu, tak że początkiem 1903 roku gimnazyalny fundusz wynosił 21.000 kor. i pozostał w zarządzie Wydziału powiatowegp w Rawie rnskiej.

Od r. 1902 minął znaczny czas, a gimnazyalnego budynku jak nie było, tak nie ma, i nikt nie wie, co się dzieje z gimnazyalnym funduszem! Rusinom rawskiego powiatu(80%) zamiast rawskiego gimnazyum dała Rada szkolna krajowa tego roku sealną szkołę z polskim wykładowym językiem:

Wobec tego zapytują podpisani:

Gdzie są pieniądze na budowę domu dla gimnazyum w Rawie ruskiej?

Czy skłonny jest Wydział krajowy, jako władza nadzorująca nąd gospodarką autonomiczną. polecić Wydziałowi powiatowemu w Rawie ruskiej, aby zdał rachunek interesowanym gminom ze złożonych przez nie funduszów i aby te fundusze oddał tym gminom jako ich właścicielom do rozporządzalności?

Interpelant:
Makuch.

A. Staruch, Sandulak, Dumka, Sonomora, Skwarko, Oleśnicki, Senyk, Krysowaty, Lewicki, T. Staruch, Kurowiec, Winniczuk, Kołpaczkiewicz, Myroniuk-Zajaczuk.

Interpelacya

posła Lewickiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieprawnego zaprowadzenia polskiej mowy wykładowej w ludowej szkole w Nadorożniowie.

Wieś Nadorożniów pow. Brzeżany starała się od dłuższego czasu o szkołę. Wieś składa się z mieszkańców Rusinów, w większej części gr. kat. i w miejszości łać. Gmina starała się od dłuższego czasu o szkołę, a wkońcu dnia 8. listopada 1908 r. zebrana w komplecie Rada gminna przeprowadziła potrzebne uchwały co do założenia szkoły we wsi, zobowiązując się własnym kosztem kupić miejsce pod szkołę, wybudować ją i dać utrzymanie dla nauczyciela. Wtedy to także uchwaliła Rada gminna jednogłośnie, że język wykładowy ma być ruski.

Tak miała się sprawa z założeniem szkoły aż do tego roku, kiedy to raniutko 3. sierpnia 1909 zjeżdzi c. k. starosta Bielański razem z Radcą sądowym Zborowskim i każe prędziutko zwołać Radę gminną.

Zjawiło się wszystkiego 4 radnych i 3 gospodarzy, którzy nie są nawet zastępcami radnych (H. Iskra, M. Ticki i M. Bodnar). Do zebranych przemówił Radca Zborowski, rozpowiadając ludziom o istniejącem w Brzeżanach towarz. szk. lud., które ochoczo pomaga biednym gminom przy zakładaniu szkół, dając daremnie fundusze na sprawienie koniecznych rzeczy do szkoły i nauczyciela, ale zato wymaga, aby szkoła była polska. Dlatego, jeżeli ludzie chcą korzystać z tego dobrodziejstwa, niech uchwalą język wykładowy polski. Zatumanieni temi pustemi obiecankami ludzie, mieli przystąpić do głosowania i pierwszy głosujący zast. wójta Bazyli Rutkowski zaprotestował przeciw przeprowadzeniu nowej uchwały co do wykładowego języka, powołując się na prawosilną uchwałę Rady gm. z dn. 8. listopada 1908, kiedy to jednogłośnie uchwalono język wykładowy ruski.

Za to p. Zborowski nazwał tego włościanina „buntownikiem.“ Do głosu przyszedł wójt, który przestraszony obecnością starosty, który w milczeniu patrzył na łamanie uchwały dla zachcianki p. Zborowskiego, delegata t. szkoły lud. głosował za polskim językiem wykładowym a za nim reszta radnych i nieradnych i w ten sposób zaprowadzono polski język wykładowy, zapominając na uchwałę Rady gminnej z zeszłego roku. Oczywista rzecz, obiecanek nie spełniono, bo żadnej pomocy nie dało t. s. l., gmina sama wszystkie koszta ponosi i teraz żałuje, że się dała tak nadać p. sędziowi Zborowskiemu, który w taki sposób otumanił ludzi, dla swoich wszechpolskich zachcianek.

Rada szkolna okręg. przydzieliła tam nauczycielkę Polkę J. Kamińską, która na dobre rozpoczęła swą polonizatorską robotę. Do dzieci mówi tylko po polsku i ostro nakazuje w domu inaczej nie mówić tylko po polsku. Dzieci ochrzczone w metryce ruskim mieniem nazywa po swojemu i tak;

z „Tymofeja“ zrobiła „Tomasza“. Gmina oburzona do ostateczności, że dała się okłamać takim panom i że teraz musi ponosić wielkie koszta na szkołę, w której jej dzieci męczą cudzą im polską mową, wypychając w ten sposób rodnią mowę, ta widząc c. k. Starostę u siebie, nie myśleli, że on austryacki urzędnik utnie taką sztukę i swoją powagą pozwoli wszechpolskiemu c. k. Radcy Zborowskiemu ludzi otumanić.

Dlatego zapytują podpisani:

1) Czy wiadomy ten fakt c. k. Rządowi?

2) Co zamyśla c. k. Rząd zarządzić, aby ze szkoły ludowej w Nadozożniowie bezprawnie zaprowadzoną polską mowę wykładową, a zaprowadzić ruską, zgodnie z rozporządzeniem Rady gminnej z d. 8. listopada 1908.

Interpelant:
Lewicki.

Oleśnicki, Kiweluk, Kurowiec, Makuch, Skwarko, Korol, Krysowaty, Winniczuk, T. Staruch, A. Staruch, Myroniuk-Zajaczuk, Dumka, Sandulak, Sodomora.

Interpelacya

posła Kurowca i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego w przedmiocie pobierania lichwiarskich odsetek przez kasę powiatową w Dolinie.

W naszym kraju powstało już wiele powiatowych kas, za które ludność odpowiada swoją skórą.

Kasy te jednak często zamiast być dobrodziejstwem uprawiają lichwę może jeszcze gorszą jak pokątne banki żydowskie.

Załączony pod ⁄. skrypt powiatowej Kasy oszczędności w Dolinie stwierdza, że kasa ta w razie zwłoki dłużnika pobiera 15% (7- 8). Ponieważ tego rodzaju postępowanie instytucyi publicznej koliduje prawie z ustawą karną, a już wcale nie odpowiada jej celowi ze względu że: powiatowe Kasy oszczędności stoją pod bezpośrednim nadzorem Rad powiatowych, a te stoją pod dozorem Wysokiego Wydziału krajowego, przeto podpisani zapytują:

Czy skłonny jest Wysoki Wydział krajowy poczynić zarządzenia, aby powiatowe Kasy oszczędności ewentualnie powiatowa Kasa oszczędności w Dolinie nie uprawiała takiej lichwy i włościan nie rujnowała?

Interpelant:
Kurowiec.

A. Staruch, T. Staruch, Winniczuk, Myroniuk-Zajaczuk, Dumka, Korol, Krysowaty, Kołpaczkiewicz, Senyk, Hanczakowski, Cieluch, Sodomora, Jampolski, Ptak, Krężel, Makuch, Oleśnicki, Lewicki, Sandulak, Skwarko.

Wniosek nagły

p. Senyka i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom wsi Smuchów pow. Żydaczów

Dnia 13. października 1909 wybuchł we wsi Smuchów pow. Żydaczów pożar, zniszczywszy 5 gospodarstw wiejskich (jak w załączniku petycyi) ze wszystkimi zapasami zboża i paszy.

Z powodu krytycznego położenia pogorzelców wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu pogorzelcom wsi Smuchów pow. żydaczowskiego, udzielić po stwierdzeniu odpowiedniej zapomogi.

Wnioskodawca:
Senyk.

Lewicki, Skwarko, Dumka, Makuch, Korol, Kurowiec, Myroniuk-Zajaczuk, Hanczakowski, Oleśnicki, Winniczuk, Cieluch, Krysowaty, Sodomora, Sandulak, Tracz.

Wysoki Sejmie!

Niżej podpisani mieszkańcy Smuchowa pow. żydaczowskiego stracili wskutek pożaru dnia 13. października 1909 cały swój majątek: Chaty, budynki gospodarskie, wszystkie płody polne, kartofle, które spaliły się w budynkach, a zakopane w jamach popiekły się, odzież i narzędzia gospodarskie. W przeciągu jednej godziny zostało nas 5 gospodarzy z rodzinami razem 21 dusz bez dachu, bez odzieży, bez jednego ziarnka zboża, bez ziemniaków i bez źdźbła jakiejbądź paszy dla bydła. Budynki nasze były wprawdzie ubezpieczone, lecz na tak nieznaczną kwotę, że premia asekuracyjna nie pokryje nawet w dziesiątej części naszej straty, a reszta nasz majątek, który zebraliśmy dla wyżywienia naszych rodzin i bydła nie był zupełnie ubezpieczony. Gmina nasza uboga — jak i my — nie jest w stanie udzielić nam pomocy.

W tem przykrem położeniu upraszamy Wysoki Sejm, ażeby raczył zlitować się nad naszą niedolą i z krajowych funduszów udzielił nam zapomogi na zakupienie chleba i ziemniaków dla naszych rodzin i paszy dla utrzymania bodaj jakiejś części naszego bydła.

Smuchów dnia 14. października 1909.

Pogorzelcy:

Jan Juchman, wdowiec.

Onufry Juchman, ojciec 5 dzieci.

Michał Juchman, „ 2 „

Grzegorz Sydor „ 5 „

Chaja Welber wdowa, matka 4 „

Prośbę niniejszą stwierdza się w całej osnowie.

Interpelacya

posła dr. Oleśnickiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieprawnego urzędowania Jurka Prystaja naczelnika gminy w Ropczycach i w sprawie stronniczego postępowania c. k. starostwa w Drohobyczu przy przeprowadzeniu dochodzeń przeciw wyborom gminnym w Ropczycach, przeprowadzonym dnia 26. września 1907.

W gminie Ropczyce, drohobyckiego powiatu, urzęduje już dwanaście lat Jurko Prystaj, jako naczelnik gminy i jak już w interpelacyach wniesionych w Sejmie w dniu 1. października 1907, 12. października 1907, 24. września 1908, i 3. listopada 1908 było podniesione, urzęduje na szkodę gminy tak w sprawach gminnych, jak szkolnych i konkurencyjnych, ażeby jak najdłużej utrzymać się przy urzędowaniu, nie dopuszcza przez różne nadużycia i szachrajstwa wyborcze do prawnego wyboru nowej Rady gminnej, w czem c. k. starostwo w Drohobyczu nawet naruszając ustawę usilnie popiera.

Tymczasem on nie płaci od kilku lat żadnego podatku w gminie, bo cały majątek zapisał swym synom i dlatego po myśli ustawy gm. nie może być radnym, a tem mniej naczelnikiem gminy.

Kiedy przed 4 laty wniesiono ten zarzut do c. k. starostwa w Drohobyczu, ono postarało się, że władza podatkowa względnie oddział podatkowy przy c. k. starostwie w Drohobyczu wymierzył Jurkowi Prystajowi za rok 1906 podatek zarobkowy w kwocie jednej korony (który to podatek ściągnięto od niego dopiero 10. czerwca 1909 r.), rozumie się, że on żadnego zarobku ani przedsiębiorstwa nie prowadzi i nałożenie tego podatku było wielkiem nadużyciem władzy, by można go nadal utrzymać przy urzędowaniu. Za rok 1907, 1908 i 1909 nie płacił on żadnego podatku, a chociaż ks. Michał Baczyński, proboszcz w Ropczycach już w tym roku kilka razy donosił o tem,

c. k. starostwu w Drohobyczu, jak również o tem, że i drugi radny gminy Wasyl Mamczyn Hryniów również żadnego podatku od kilku lat nie opłaca, to c. k. starostwo w Drohobyczu nic zarządziło niczego, aby reprezentacya gminna w Ropczycach była prawna.

A ufny w nieprawną protekcyę c. k. starostwa drohobyckiego urzęduje Jurko Prystaj całkiem nieprawnie, nadużywając swej władzy, aby mógł bez kontroli urzędować nie zaprasza członków Rady gminnej piśmiennie na 24 godzin przed posiedzeniem i nie podaje porządku dziennego, chociaż Rada gm. w Ropczycach dnia 1. stycznia 1904 taki regulamin uchwaliła, a zwołuje radnych gminnych ustnie przez policyanta bezpośrednio przed posiedzeniem, wyznaczając posiedzenie na taki czas, kiedy wie, że opozycyjni radni przeszkodzeni, często zwołuje posiedzenie w niedzielę i święta podczas nabożeństwa albo rano o 6 godzinie, i na tak zwołanych nieprawnie posiedzeniach uchwalają się najważniejsze rzeczy, jak budżety gminne, roczne rachunki, nie wykładając ich do przeglądu, tak przeprowadza wybory delegatów gminnych i t. p., przez co wniesiono w ostatnich czasach wiele rekursów od różnych uchwał Rady gminnej w Ropczycach to c. k. starostwa, to do Wydziału powiatowego, jednak te władze dotychczas tych zakazów nie załatwiły i nie nakazały mu trzymać się ściśle regulaminu i ustawy.

A już klasycznym dowodem jego bezkontrolnej gospodarki groszem gminnym jest fakt, że kiedy na wniesioną interpelacyę w Sejmie Wydział krajowy polecił Wydziałowi powiatowemu w Drohobyczu przeprowadzić lustracyę w Ropczycach, to lustrator powiatowy p. Kaczmar nie mógł jej przeprowadzić, bo kiedy pokazał się w Ropczycach, obaj kasyerzy gminni pouciekali, a wójt nagle zachorował na czas lustracyi, a jak Wydział powiatowy polecił pismem z dnia 7. marca 1909 l. 6015 wybrać innych kasyerów gminnych i kupić żelazną kasę, gdzieby pieniądze gminne przechowywały się, to wójt Jurko Prystaj zwoławszy Radę gminną przeciw regulaminowi przeprowadził wybór tych samych kasyerów, którzy byli przedtem, t. j. Senia Iwanyszyn i Nykołę Stacułę, a dziwnie Wydział powiatowy w Drohobyczu pismem z dnia 9. czerwca 1909 l. 2288 zatwierdził wybór tych samych kasyerów gminnych których sam zrzucił.

Niemniej klasycznem jest to; że kiedy w r. 1908 Ołeksa Kobielnik Marunyn, gospodarz z Ropczyc, skarżył się przed p. starostą Noclem, że przez nadużycie władzy przez wójta Jurka Prystaja poniół materyalną szkodę, a nie mogąc znaleźć satysfakcyi, oświadczył, że wójta będzie chyba do c. k. sądu skarżyć, to p. starosta Noel powiedział: „i cóż mu zrobicie, przecież on nic nie ma"! A mimo to, ten sam starosta zaproponował go i spowodował zamianowanie go członkiem „Beirathu" po rozwiązaniu Rady powiatowej w Drohobyczu.

Tak otóż z laski p. starosty Nocla Jurko Pryskaj, chociaż nie płaci żadnych podatków, jest nie tylko naczelnikiem gminy w Ropczycach, ale członkiem Rady powiatowej w Drohobyczu, przez co rozumie się, kontrola nad jego gospodarką gminną nie może być intenzywna, a wobec tego, że on niema żadnego majątku, gmina nie będzie miała rekompenzaty ewentualnych strat, jakie on przez swoje urzędowanie spowoduje.

Tymczasem on, jak wykazano w poprzednich interpelacyach w Sejmie, przez różne nadużycia przeszkadza prawnemu wyborowi nowej Rady gminnej aby jak najdłużej urzędować, a władze zwlekając rozstrzygnięcie protestu przeciw wyborom gminnym, bez-

prawnie przeprowadzonym 26. września 1907, przyczyniają się do takich anormalnych stosunków w gminie. Przecież c. k. Starostwo w Drohobyczu prowadzi stronniczo dochodzenia w sprawie tego protestu.

I tak, kiedy pismem z dnia 12. czerwca 1909 l. 1829/35 wezwało około 50 świadków z gmin Ropczyce, Wróblewice. Opary, Dołhe i Medenice do przesłuchania w sprawie tego protestu, to komisarz Władysław Łyszkowski

a) nie przesłuchał wcale około 40 świadków, gospodarzy i kobiet, chociaż mieli wezwania i mieli stwierdzić fakt, że dali, względnie przyjęli pełnomocnictwo, do głosowania, od wyborców, zamieszkałych w innych gminach, a ich komisya do głosowania nie dopuściła, przytem kiedy domagali się przesłuchania, jeszcze się z nich wyśmiewał, tak, że odnieśli wrażenie, że ich zawezwano tylko, by ich szykanować i by ukarać ich tem, że musieli dwie mile daremnie iść do Drohobycza zato, że dali pełnomocnictwo nie stronnikom wójta. Poświadczyć to mogą Kaśka z Pełechatych Hawryłyszyn z Ropczyc i inni zawezwani, a nie przesłuchani.

b) c. k. Starostwo w Drohobyczu wcale nie wezwało i nie przesłuchało ani jednego z podanych w proteście świadków, a kiedy ks. Michał Baczyński sam się zgłosił, bo był w proteście podany jako świadek i pierwszy protest podpisał, nie tylko go nie przesłuchał, ale powiedział ustąpić ze sali, gdzie prowadziło się dochodzenie, kiedy z drugiej strony nie tylko komisyi wyborczej ale i stronnikom wójta pozwolił w sali pozostać, a nadto nie chciał wpisać do protokołu nowych faktów, nie podniesionych w proteście, które dokazywały nielegalnośc wyboru, a to,

1) że chociaż komisya wyborcza na początku wyborów ogłosiła, że nie będzie przyjmować piśmienny pełnomocnictw od wyborców zamieszkałych w innych gminach, to sami członkowie komisyi Jurko Prystaj i Julian Fraj głosowali na takie pełnomocnictwa, co zapisano w liście głosujących liczba 120 i 121.

2) że Wasyl Kuryk głosował za żonę dwa razy nieprawnie, a to zapisano w liście głosujących pod l. 81, 101 w III kole.

3) że w III kole głosował Michał Kobielnik Sawuła, chociaż w tem kole w liście wyborców wcale go nie było, a jego głos zapisano p. l. 103.

4) że Andruś Pańczak głosował za żonę dwa razy, co zapisano w liście głosujących pod l. 9 i 108.

5) że Tacia Kuryk dała dwa pełnomocnictwa, jedno Pawłowi Kuryk, a drugie Wasylowi Kuryk i oni są w aktach wyborczych tak, że oni obaj głosowali, tymczasem Tacia Kuryk tylko raz przychodzi w spisie wyborców pod l. 325, a drugi raz pod l. 229 stoi Tacia z Małaniaków Kuryk, która dawno już umarła, a w spisie zaznaczono, że ona głosowała.

6) Hawryło Mamczyn raz prawnie głosował za Naścią Mamczyn, swoją żonę, która zapisana pod l. 337, a drugi raz nieprawnie za Naścią 1⁰ Hnatków, 2⁰ Mamczyn pod l. 229.

c) A kiedy c. k. Namiestnictwo jeszcze raz poleciło c. k. Starostwu w Drohobyczu zbadać, dlaczego komisya nie dopuściła do głosowania za pełnomocnictwami z obcych gmin i czy podczas skrutynium III. koła były drzwi i okna zamknięte, to c. k. Starostwo w Drohobyczu pismem z d. 19. lipca 1909 l. A. 1829/38 zawezwało komisyę wyborczą i poleciło wójtom wybrać na to świadków — rozumie się, wójt wziął takich świadków, którzy chociaż podczas skrutynium nie byli, poświadczyli jak wójt chciał, że okna i drzwi pod-

czas skrutynium były otwarte, tak że ich zeznania całkiem fałszywe i sprzeciwiają się zeznaniom licznych świadków złożonym w sądzie, jak świadczą akta c. k. Sądu obwodowego w Stryju l. Vr. 83/8 i Vr. 762/8, tymczasem na te fakta nie przesłuchano w Starostwie ani jednego świadka podanego w proteście, a tylko tych świadków, których przedkładał wójt, tak, że te dochodzenia są tylko jednostronne.

Wobec tych faktów zapytują podpisani:

1) Czy Wysoki Rząd zaprowadzi już raz prawne i normalne stosunki w zarządzie gminnym w Ropczyczach?

2) Czy zbada, czy Jurko Prystaj i Wasyl Mamczyn Hryniów opłacają jakie podatki w gminie Ropczyce od roku 1907, a jeżeli nie, czy nakaże c. k. Starostwu w Drohobyczu, aby zrzuciło ich z urzędu radnych gminnych?

3) Czy zbada, na jakiej podstawie wymierzono Jurkowi Prystaj w Ropczycach podatek dochodowy za r. 1906 i czy ukarze winnego urzędnika?

4) Czy dochodzenia w sprawie protestu przeciw wyborom gminnym w Ropczycach nakaże prowadzić bezstronnie, czy przesłucha podanych w proteście świadków i czy z urzędu zbada podanych tutaj w interpelacyi sześć faktów nieprawnego głosowania?

5) Jak usprawiedliwi postępowanie c. k. Starosty drohobyckiego i zamianowanie Jurka Prystaja członkiem „Beirathu“ Rady powiatowej w Drohobyczu?

6) Czy nakaże odnośnym władzom załatwić jak najprędzej wszystkie rekursa od uchwał gminnych w Ropczyczach?

7) Czy rozśledzi wszystkie podane tutaj fakta?

8) Co zamyśla zarządzić, aby podobne nadużycia nie powtarzały się?

Interpelant:
Oleśnicki.

Winniczuk, Senyk, Krysowaty, Stapiński, Bojko, Bis, Ptak, Krężel, Styła, Szwed, Sandulak, Dumka, Makuch, A. Staruch, T. Staruch, Skwarko.

Interpelacya

p. Lewickiego i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie zaniechania objęcia regulacyi Świcy, pow. Sulatycze.

Przed kilkunastu latami uchwalił Wys. Sejm regulacyę rzeki Świcy, a przed dwoma latami rozpoczął regulacyjne roboty w gminach Balicze zarzeczne i Balicze podróżne, które leżą w górnym biegu rzeki Świcy i w gminie Lachowice zarzeczóe, która leży w dolnym biegu rzeki, a natomiast pominięto ze wszystkie regulacyjne roboty w gminie Sulatycze, która leży w samym środku między gminą Lachowice zarzeczne a gminami Balicze zarzeczne i Balicze podróżne.

Rzeka Świca wylewa co roku trzy a nawet i cztery razy, a następstwa tego są takie, że wszystkie pola w gminie Sulatycze są zupełnie poniszczone, granice niw pozacierane i wodą zalane, zaniesione błotem tak, że w najbliższej przyszłości grozi gminie materyalna ruina, która nie tylko spowoduje materyalny upadek mieszkańców gminy, ale równocześnie narazi i skarb państwowy na uszczerbek przez coroczne zmiejszenie podatków.

Ze względu na to zapytują c. k. Rząd p. Lewicki i tow.:

1) Czy skłonny jest c. k. Rząd zarządzić, żeby regulacyjne roboty rzeki Świcy w gminie Sulatycze jak najprędzej, a jeśli możliwe jeszcze tego roku się rozpoczęły i jak najprędzej zostały przeprowadzone.

2) Czy skłonny jest c. k. Rząd wyjaśnić, dlaczego rozpoczęto roboty regulacyjne i przeprowadza się je w gminach Lachowice zarzeczne i Balicze podróżne a pominięto leżącą w środku tych gmin gminę Sułatycze, chociaż ona jest również objęta planem regulacyjnym, a coroczne wylewy rzeki Świcy czynią w tej gminie nieobliczalne szkody.

Interpelant:
Lewicki.

Winniczuk, Senyk, Krysowaty, Stapiński, Bis, Ptak, Bojko, Krężel, Styła, Szwed, Makuch, Dumka, Sandulak, A. Staruch, T. Staruch, Skwarko.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, interpelacye zaś odstąpi p. komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek oznajmia, że pp. Brunickiemu Adolfowi i Skarbkowi udzielił do końca sesyi urlopu z powodu choroby.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Marszałkowicza i tow. z projektem ustawy o krajowej Radzie rolniczej.

Przemawia p. Marszałkowicz uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do Wydziału krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o petycyi miasta Krakowa w przedmiocin nadania prawa poboru opłat od biletów wstępu na przedstawienia teatralne, koncerty i t. p.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania oSczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony ./. projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . o zezwołeniu gminie stoł. król. miasta Krakowa na pobór opłaty gminnej na cele dobroczynności publicznej od przedstawień teatralnych, koncertów i wszelkich innych przedstawień i widowisk oraz balów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gmina stoł. król. miasta Krakowa uprawioną jest do poboru opłaty gminnej na cele dobroczynności publicznej od przedstawień teatralnych, koncertów i wszelkich innych przedstawień, widowisk oraz balów.

Art. II.

Opłaty te pobiera się:

1. Od przedstawień teatralnych urządzanych siłami miejscowemi przez zarząd teatrów miejskich, w wysokości 5% od ceny biletów.

2. Od innych przedstawień teatralnych, koncertów, widowisk cyrkowych i t. d., wyścigów, kinematografów, panoram, menażeryi, teatrów rozmaitości, orfeów tak zwanych cafe chantant, cafe concert i t. p. oraz balów w wysokości 10% od ceny biletów lub innej opłaty za wstęp.

3. Nie kosztujące więcej jak 1 K bilety na przedstawienia teatralna i koncerty nie podlegają opłacie.

4. Od przedstawień i widowisk w tak zwanych cafe chantant, cafe concert, od koncertów kapel damskich, w ogóle od jakichkolwiek publicznych koncyrtów i widowisk za wstępem bezpłatnym, będzie pobierała gmina miasta Krakowa na cele dobroczynności publicznej ryczałtową opłte od 1 do 20 K od każdego koncertu, widowiska i t. p., a to w stosunku do frekwencyi publiczności.

Art. III.

Nie podlegają opłacie bilety wydawane członkom stowarzyszeń prawnie istniejących, a urządzających przedstawienia sceniczne, koncerty i bale we własnych lokalach. Również nie podlegają opłacie odczyty i wykłady połączone z demonstracyami lub obrazami świetlnymi, mające na celu szerzenie oświaty.

Art. IV.

Przedsiębiorcy urządzający przedstawienia w art. I. i II. pod 1. i 2. wymienione, obowiązani są pobierać opłaty od biletów bez wynagrodzenia za tę czynność pod kontrolą i wedle przepisów wykoeawczych, które Magistrat miasta Krakowa wyda jednocześnie z wprowadzeniem tej ustawy w życie.

Przedsiębiorcy ci odpowiadzialni są za pobieranie i wniesienie tych opłat do kasy miejskiej. Opłaty w art. II. pod 4. wymienione uiszcza i wnosi do kasy miejskiej. Opłaty w art. II. pod 4. wymienione uiszcza i wnosi do kasy miejskiej przedsiębiorca.

Zaległe opłaty ściągać będzia Magistrat w sposób przepisany dla ściągania podatków rządowych.

Art. V.

Przekroczenia niniejszych przerisów o ile nie podpadają pod postanowienia powszechnej ustawy karnej, karać będzie Magistrat miasta Kzakowa grzywną do 200 koron lub w razie nieściągalności aresztem do dni 20-tu.

Art. VI.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie w trzy miesiące po jej ogłoszeniu, a jednocześnie traci moc obowiązująca ustawa z 8. czarwca 1894 dz. u. kr. Nr. 51.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuja więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjącie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi bankowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie podwyższenia gwarancyi kraju dla wkładek w galicyjskiej Kasie oszczędności we Lwowie.

Sprawozdawca p. Loewenstein uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm, zmieniając Art. IV. uchwały swej z dnia 27. lutego 1899 (Dz. u. kr. Nr. 35.), tudzież z dnia 18. listopada 1902 (Dz. u. kr. Nr. 100) i z dnia 7. listopada 1904 (Dz. u. kr. Nr. 51.) postanawia:

Jak długo trwa gwarancya kraju w Art. I. powyższej uchwały z dnia 27. lutego 1899. (Dz. u. kr. Nr. 35.) określona, nie może stan kapitałów wkładkowych w gal. Kasie Oszczędności we Lwowie ulokowanych, przewyższyć sumy 100,000.000 K.

Suma ta może być zmienioną tylko na podstawie uchwały Sejmu krajowego.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Oleśnicki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Loewenstein.

Izba uchwala wniosek komisyi.

Następnie na wniosek sprawozdawcy przyjmuje Izba bez rozprawy tę uchwałę en bloc, w drugiem i trzeciem czytaniu w oddzielnych głosowaniach.

Marszałek oznajmia, że rozprawę ogólną nad dwoma następującemi sprawozdaniami komisyi budżetowej otwiera łącznie w myśl zgody Izby objawionej na posiedzeniu z dnia 13. października br.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

komisyi budżetowej o wniosku nagłym p. Laskowskiego i towarzyszy w sprawie sanacyi finansów krajowych.

Sprawozdawca p. Milewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm, zastrzegając się przeciw opieraniu całej akcyi, zmierzającej do sanacyi finansów państwowych i krajowych, prawie wyłacznie na podwyższe-podatku od wódki, domaga się, aby cała podwyżka podatku od wódki była przeznaczona jak w roku 1901, dla skarbów krajowych.

II. Sejm wzywa Rząd, ażeby bez względu na to, w jakich rozmiarach obecnie przeprowadzoną będzie zamierzona państwowa reforma skarbowa, zapewni w jak najkrótszym czasie możność sanacyi finansów krajowych, przeznaczając dla akcyi na ten cel na pierwszy rok fundusze przynajmniej w tej wysokości, w jakiej były przyznane w ostatnim projekcie rządowym z dnia 28. kwietnia 1909, oraz zapewniając dalszy ich wzrost.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

komisyi budżetowej o przedłożeniu rządotyczącem uwolnienia podatku osobisto-dochodowego, wprowaozonego ustawą państwową z dnia 25. października 1896 Nr. 220 dz. pr. p. od wszelkich dodatków, podlegających kompetencyi ustawodawstwa krajowego.

Sprawozdawca p. Starzyński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi, sprostowawszy omyłkę druku: a mianowicie w Art. I. ustawy ostatnia cyfra zamiast „1808“ ma być „1908“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . o uwolnieniu podatku osobisto-dochodowego wprowadzonego ustawą państwową z dnia 25. października 1896 Dz. ust. państwa Nr. 220, od wszelkich dodatków, podlegających kompetencyi ustawodawstwa krajowego.

Za zgodą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Moc obowiązującą ustawy z dnia 24. czerwca 1898 (Dz. ust. kraj. Nr. 75) o uwolnieniu podatku osobisto-dochodowego wprowadzonego ustawą państwową z 25. października 1896 Nr. 220 dz. pr. p. od wszelkich dodatków, podlegających kompetencyi ustawodawstwa krajowego, przedłuża się niniejszem do końca r. 1917 pod tym warunkiem, że do tego czasu

1. opusty podatków realnych po myśli art. V. do XII. ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220) będą nieprzerwanie trwały lub też zostaną zastąpione definitywnem ustaleniem wymiaru podatków realnych po myśli art. XII. powołanej ustawy, i że

2. przysługujące fundusowi krajowemu w myśl art. V. do XII. ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220). przekazanie będzie trwało lub też będzie zastąpionem innego rodzaju dodatkami rocznymi z funduszów państwowych, których wysokość nie może być mniejszą od przekazania z r. 1908.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Marszałek otwiera łącznie rozprawę ogólną nad powyższemi sprawozdaniami.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Jahl.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. Krzeczunowicz.

Przemawia p. Piniński.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 9. wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2 minut 10 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 15. października 1909.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o wniosku nagłym p. Laskowskiego i tow. w sprawie sanacyi finansów krajowych, oraz o przedłożeniu rządowem, dotyczącem uwolnienia podatku osobisto-dochodowego, wprowadzonego ustawą państwową z dnia 25. października 1896 Nr. 220 dz. pr. p. od wszelkich dodatków, podlegających kompetencyi ustawodawstwa krajowego.

Przemawia p, Stanisław Henryk hr. Badeni.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Głąbiński.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego,

Marszałek wzywa zapisanych do głosu mowców „za“ wnioskiem komisyi pp. Kozłowskiego, Stefczyka, Tertila, Rutowskiego, Bednarskiego. Schätzla, Bernadzikowskiego, T. Cieńskiego, oraz mowców „przeciw“ wnioskowi komisyi pp. Oleśnickiego, T. Starucha, Dumkę, Sodomorę, Tracza, do wyboru mowców generalnych.

Przemawia generalny mowca „przeciw“ wnioskom komisyi p. Oleśnicki.

Przemawia generalny mowca „za“ wnioskami komisyi p. Kozłowski.

Przemawia sprawozdawca p. Starzyński.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie, przedtem jednak Izba przystąpi do załatwienia niektórych wniosków nagłych.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosku nagłego p. Czartoryskiego w sprawie pomocy dla pogorzelców gminy Piskorowice.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y.

W dniu 24. września b. r. pożar zniszczył w Piskorowicach, powiatu jarosławskiego, budynki 18-tu gospodarzy wraz z dobytkiem i całą krescencyą.

Wysoki Sejm raczy uchwalić wydatną pomoc dla wspomnianych pogorzelców.

Lwów, 13. października 1909.

Wnioskodawca:
Czartoryski.

Cieński L. Górski, Horodyński, Cielecki, Gorayski, Brunicki, Czarkowski, Golejewski, Obertyński, Wrześniowski, Gniewosz, Sala, Sapieha, Starzyński, Marszałkowicz, Pawlewski, Brykczyński.

P. Czartoryski uzasadnia nagłość tego wniosku a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość a oddzielnie przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Z kolei następuje:

W n i o s e k n a g ł y

p. Dumki i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzelców gminy Romanówka, pow. tarnopolskiego.

W dniu 27. sierpnia b. r. w samo południe powstał pożar we wsi Romanów i zniszczył prawie do szczętu 17 gospodarstw z całym dobytkiem całorocznej pracy, zabierając wszystko zboże, jakie już było zwiezione do obory, gdzie zbliżające się widmo zimy przyprowadza tychże do rozpaczy.

Szkoda, którą wyrządził powyższy pożar, wynosi około 32.000 K.

Wobec takiego dotknięcia materyalnego oraz spowodowanej nędzy, wobec zbliżającej się zimy i grożącego zaginięcia, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom wsi Romanówki, pow. tarnopolskiego, odpowiednią kwotę, i nieszczęsnych z ruiny wyratować.

Wnioskodawca:
Paweł Dumka.

Sodomora, Krysowaty, A. Staruch, T. Staruch, Sandulak, Kurowiec, Myroniuk-Zajaczuk, Makuch, Oleśnicki, Lewicki, Winniczuk, Skwarko, Hanczakowski, Korol, Tracz.

P. Dumka uzasadnia nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość, a oddzielnie przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu.

Z kolei następuje:

W n i o s e k n a g ł y

p. Oleśnickiego i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom gminy Dubie, pow. brodzkiego.

Wysoki Sejmie!

Dnia 13. października 1909 spaliła się część wsi Dubje. 16 gospodarzy poniosło wielkie szkody, bo wszystek ich majątek spalił się tak, że oni przeszli na krajną nędzę tem więcej, że wiele z nich nie było ubezpieczonych, a wszyscy stracili zboże i paszę.

Z powodu tego stawią podpisani wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu udzielić odpowiednią zapomogę pogo-

rzelcom wsi Dubie, pow. brodzkiego z funduszów krajowych.

Wzywa się c. k. Rząd o udzielenie wspomnianym pogorzelcom z funduszów państwowych i o wstrzymanie kroków egzekucyjnych za zaległe podatki i odpisań podatków za rok 1909.

Wnioskodawca:
Oleśnicki w. r.

Makuch, Winniczuk, Kurowiec, Dumka, Sodomora, Korol, A. Staruch, T. Staruch, Krysowaty, Szwed, Sandulak, Skwarko, Lewicki, Krynicki.

P. Makuch, w zastępstwie p. Oleśnickiego podtrzymuje nagłość wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość, a oddzielnie przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu.

Z kolei następuje:

W n i o s e k n a g ł y

p. Skarbka i tow. w sprawie udzielenia wydatnej zapomogi pogorzelcom gminy Tatarynów.

Wysoki Sejmie!

Dnia 6. października b. r. powstał w gminie Tatarynów pożar, który w krótkim przeciągu czasu zniszczył 20 budynków wraz z nagromadzonemi w nich zapasami zboża i paszy.

Wskutek tego pożaru 20 rodzin zostało bez dachu i utrzymania na zimę. Tylko wydatna zapomoga zdoła tych ludzi uchronić przed głodem.

Wobec tego wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dla pogorzelców gminy Tatarynów powiat Rudki wydatną zapomogę.

Wnioskodawca:
Skarbek.

Rayski, Jabłoński, Michałowski, Bandrowski, Sękowski, Mycielski St., Kleski, Sala, Federowicz, Loewenstein, Sare, Pawlewski, Czartoryski, Sapieha, Maiss, Leo, Maryewski, Doliński.

P. Tertil w zastępstwie p. Skarbka uzasadnia nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość, a oddzielnie przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu.

Z kolei następuje:

W n i o s e k n a g ł y

p. Senyka i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom wsi Smuchów pow. Żydaczów.

Dnia 13. października 1909 wybuchł we wsi Smuchów pow. Żydaczów pożar, zniszczywszy 5 gospodarstw wiejskich (jak w załączniku petycyi) ze wszystkimi zapasami zboża i paszy.

Z powodu krytycznego położenia pogorzelców wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu pogorzelcom wsi Smuchów pow. żydaczowskiego, udzielić, po stwierdzeniu odpowiedniej zapomogi.

Wnioskodawca:
Senyk.

Lewicki, Skwarko, Dumka, Makuch, Korol, Kurowiec, Myroniuk-Zajaczuk, Hanczakowski, Oleśnicki, Winniczuk, Cieluch, Krysowaty, Sodomora, Sandulak, Tracz.

Wysoki Sejmie:

Niżej podpisani mieszkańcy Smuhowa, pow. żydaczowskiego stracili wskutek pożaru d. 13. października 1909 cały swój majątek: Chaty, budynki go-

spodarskie, wszystkie płody polne, kartofle, które spaliły się w budynkach a zakopane w jamach popiekły się, odzież i narzędzia gospodarskie.

W przeciągu jednej godziny zostało nas 5 gospodarzy z rodzinami razem 24 dusz bez dachu, bez odzieży, bez jednego ziarnka zboża, bez ziemniaków i bez źdźbła jakiejbądź paszy dla bydła.

Budynki nasze były wprawdzie ubezpieczone, lecz na tak nieznaczną kwotę, że premia asekuracyjna nie pokryje nawet w 10-tej części naszej straty, a reszta nasz majątek, klóry zebraliśmy dla wyżywienia naszych rodzin i bydła nie był zupełnie ubezpieczony. Gmina nasza uboga — jak i my — nie jest w stanie udzielić im pomocy.

W tem przykrem położeniu upraszamy Wysoki Sejm, żeby raczył zlitować się nad naszą niedolą i z krajowych funduszów udzielił nam zapomogi na zakupienie chleba i ziemniaków dla naszych rodzin i paszy dla utrzymania bodaj jakiejś części naszego bydła.

Smuhów d. 14. października 1909.

P o g o r z e l c y

Jan Juchman wdowiec.

Onufry Juchman ojciec 5 dzieci.

Michał Juchman „ 2 „

Grzegorz Sydor „ 5 „

Chaja Welber wdowa, matka 4-ga dzieci.

Prośbę niniejszą stwierdza się w całej osnowie z urzędu gminnego w Smuhowie.

Szczypanczkowski

Grzegorz Sydor
naczelnik gminy.

P. Senyk uzasadnia nagłość wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku Wydziałowi kraj.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 16. października 1909 na godzinę 10. przedpołudniem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 1. po północy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Henryk Badeni w. r.

Protokół

56. posiedzenia. I. Sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 16. października 1909.

Początek o godzinie 10 minut 4 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 138.

Ze strony Rządu: JE. c. k. Namiestnik dr. Michał Bobrzyński i c. k. Radca dworu Jan Czeżowski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 54 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 55 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz St. Henryk hr. Badeni odczytuje spis petycyi, wniesionych po dzień 16. października 1909 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 5208—5213, 5240, 5242, 5243, 5250, 5252, 5253.

Komisyi szkolnej L. s. 5214—5220.

Komisyi petycyjnej L. s. 5234.

Komisyi administrac. L. s. 5221, 5222, 5227—5233, 5235, 5237—5239, 5241.

Komisyi prawniczej L. s. 5223.

Komisyi drogowej L. s. 5224, 5236.

Komisyi reformy wyborczej L. s. 5225, 5226.

Po odczytaniu petycyj L. s. 5217 gminy Starunii o założenie gimnazyum ruskiego w Nadwórnie przemawia p. Makuch popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Stanisław Henryk hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze pp. Stanisław Henryk hr. Badeni, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone interpelacye, które opiewają:

I n t e r p e l a c y a

w sprawie nauczycieli Karola Notza i Hawlickiego o wytoczenie im śledztwa

dyscyplinarnego i ukarania za artykuły pomieszczone w prasie o ustroju szkolnym.

I. Rada szkolna krajowa reskryptem z dnia 9. lipca 1900 wytoczyła Karolowi Notzowi nauczycielowi w Turce śledztwo za artykuł p. t.: „O drugiej ankiecie szkolnej słów kilkoro“ (nr. 302 Kuryera Lwowskiego).

Rada szkolna okręgowa pismem z dnia 24. sierpnia 1909 powiadomiła o p. Karola Notza polecając mu by do 1. września b. r. przedłożył na swe usprawiedliwienie na podane mu zarzuty.

P. Karol Notz prosił o przedłużenie terwinu wyznaczonego na usprawiedliwie. W odpowiedzi zaś na to w kilka dni został zasuspendowany i ograniczony do $^2/_3$ poborów służbowych.

II. Nauczyciel Hawlicki z Żaruowej (pow. Strzyżów) został ukarany odebraniem dodatku 5-letniego i uznaniem roku służby za naganny za artykuł w „Hazecie ludowej o 2 typowych Seminaryach“.

Podpisani uważają wytoczenie śledźlwa i karanie nauczycieli za artykuły w prasie pomieszczone, które nie uległy konfiskacie a przytem nic karygognego nie zawierały za naruszenie swobody przekonań i bezprawne postąpienie dlatego też zapytuję JE. Pana Namiestnika:

1) Czy znane Mu są te oba wypadki?

2) Co zamierza uczynić, by wypadki takie na przyszłość nie miały miejsca.

Interpelant:
Wasung w. r.

Skołyszewski, Krężel, Bojko, Skwarko, Winniczuk, Bernadzikowski, Ptak, Styła, Witos, Cipser, Myjak, Bandrowski, Tracz. Makuch.

Interpelacya.

p. Oleśnickiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie bezprawnego orzeczenia c. k. starostwa w Samborze co do konkurencyi cerkiewnej w Waniowicach.

Dnia 20. grudnia 1907 roku uchwalił komitet cerkiewny w Waniowcach restauracyę cerkwi.

Uchwałę tę udzieloną przez Konsystorz c. k. starostwu w Samborze, starostwo to oozeczeniem z dnia 10. kwietnia 1909 L. 726|09 z przyczyny, że okres wyborczy komitetu minął 4. sierpnia 1902 r. przeto uchwały jego nie mogą być prawomocne.

Pomijamy, że referent starostwa nawet nie czytał widać aktów, bo w orzeczeniu jest mowa o restauracyi probostwa, a w rzeczywistości chodzi o restauracyę cerkwi.

Ale orzeczenie to samo w sobie monstrualne, bo powiada, że okres czynności komitetu cerkiewnego kończy się z pewnym z góry oznaczonym dniem bez względu, czy jest komu dalej te czynności prowadzić czy nie.

Orzeczenie te robi przerwę czasu od 4. sierpnia 1902 do dziś w sprawach administracyi cerkiewnej, a c. k. starostwo w Samborze jakby na kpiny — mimo że mu wiadomy fakt, że należy zarządzić nowe wybory komitetu cerkiewnego, więcej jak 7 lat nic nie robi zadawalnia się tem, że znosi uchwały urzędującego komitatu, oraz pociesza, że ukonstytuowanie nowego komitetu w toku, co dotąd miejsca nie miało.

Wobec naprowadzonych faktów rapytujemy c. k. Rząd:

Czy skłonny jest znieść z urzędu nie prawne ozzeczenie c. k. starostwa w Samborze z dnia 10. kwietnia 1909 L. 626|09?

Czy skłonny jest polecić c. k. starostwu w Samborze, aby bezzwłocznie zarządziło wybór nowego komitetu cerkiewnego?

Interpelant:
Oleśnicki w. r.

Kiweluk, Kołpaczkiewicz, Sodomra, Tracz, T. Staruch, Hanczakowski, Krysowaty, A. Staruch, Lewicki, Makuch, Winniczuk, Kurowiec, Skwarko, Sandulak.

I n t e r p e l a c y a

p. Dumki i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego w przedmiocie nieprawidłowości przy sprzedaży soli w Szczytowcach i innych miejscowościach pow. Zaleszczyki.

Z pow. zaleczczyckiego donoszą mieszkańcy podpisanym co następuje:

Na powiat zaleszczycki mają dostawę soli jakiś żydek i pan z „wydziału", a tę dostawę wykonują tak, że wiecznie brak soli, nieraz całymi miesiącami i właśnie teraz także niema soli a to już od miesiąca.

Kiedy naprzykład towarzystwo: Rusko narodnyj dom w Szczytowcach posyła po sól, to hurtownicy nie dają więcej jak pół setki tak, że to wystarcza na jeden dzień, a na drugi dzień znowu posyłaj furę, płać rogatki etc. etc.

Często dla braku soli wracają fury z niczem, bo trafiało się tak „Narodnemu domowi" w Szczytowcach jak i innym gminom.

Towarzystwo „Narodnyj dom" w Szczytowcach prowadzi sklep, jest zarejestrowane, prosiło już Wydział krajowy o koncesyę na hurtowną sprzedaż soli, dla swej wsi i sąsiednich, oraz prosiło o pozwolenie brać sól prosto z saliny w Kosowie, ale Wydział krajowy nie pozwolił tylko dla gminy Szczytowce, a do tego po tak wysokiej cenie, że cena wychodziła o wiele wyższa jak u żydów w Korolówce.

Czy to ma być ochroną interesów konsumentów włościan, aby całe gminy cierpiały z powodu tego, aby jacyś hałapasy nabijali sobie kieszenie.

Wobec tego zapytujemy Wysoki Wydział krajowy, pod którego ręką stoi sprzedaż soli.

Czy skłonny jest Wysoki Wydział krajowy poczynić zarządzenia, aby sklep Towarzystwo „Ruski narodny Dom" w Szczetowcach bezzwłocznie otrzymał hurtowną sprzedaż soli dla siebie i sąsiednich gmin, oraz aby cena soli była prawidłowo oznaczona?

Czy Wysoki Wydział krajowy skłonny jest poczynić zarządzenia, aby ludność powiatu zaleszczyckiego nie cierpiała z powodu braku soli spowodowanego przez niedbalstwo obecnych hurtowników?

Interpelant:
Dumka w. r.

Skwarko, A. Staruch, T. Staruch, Kurowiec, Winniczuk, Krysowaty, Hanczakowski, Tracz, Sodomora, Oleśnicki, Makuch, Lewicki, Sandulak, Senyk, Kołpaczkiewicz.

I n t e r p e l a c y a

p. Kurowca i tow. do c. k. Rządu w sprawie lekceważenia ruskiej mowy przez c. k. sąd powiatowy w Wojniłowie a w szczególności przez c. k. radcę i naczelnika sądu w Wojniłowie powiatu kałuskiego.

Od czasu kiedy naczelnikiem sądu powiatowego w Wojniłowie stał p. Marya Foutani, w c. k. sądzie w Wojniłowie zapanowały czasy dla ruskiej ludności dla ich uczuć narodowych niemożliwa — prawa ruskiej mowy zostały zniesione — bo całe urzędowanie prowadzi się wyłącznie w języku polskim, wezwania, wyroki wydaje się wyłącznie w polskiej mowie, z tej przyczyny zapanowało w ruskiej ludności silne zaniepokojenie i oburzenie do tego stopnia, że na dzień 10. października 1909 zwołano powszechny wiec w Wojniłowie, na którym delegaci wszystkich gmin wojniłowskiego sądowego okręgu stanowczo zaprotestowali prze-

ciw postępowaniu prezydyum c. k. sądu w Wojniłowie.

Poświadczą to następujący panowie: Jurko Hadzarowski, Nykoła Durbak, Hnat Borysyk, mieszczanie z Wojniłowa, Józef Hanuszczak z Dołpotowa.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, co zarządzi, aby prawa ruskiej mowy były przez c. k. sąd w Wojniłowie szanowane i postanowienia ustawowe były zachowywane?

Interpelant:
J. Kurowiec w. r.

Kiweluk, Oleśnicki, Dumka, Sodomora, Korol, Winniczuk, Krysowaty, Makuch, A. Staruch, T. Staruch, Lewicki, Sandulak, Skwarko, Myroniuk-Zajaczuk.

Interpelacya

p. Makucha i tow. do c. k. Namiestnika jako prezydenta c. k. Rady szkolnej w sprawie braku druków na ruskie świadectwa dla szkół ludowych.

Już kilka zarządów szkół zwróciło się do księgarni tow. im. Szewczenki o druki na ruskie kwartalne świadectwa dla szkół ludowych, na co otrzymali odpowiedź, że nakład wyczerpany.

Ponieważ świadectwa takie są konieczne i to bezzwłocznie potrzebne, przeto zahytujemy c. k. Rząd:

Czy skłonny jest c. k. Rząd jako władza zarządzająca sprawami szkolnemi bezzwłocznie rarządzić nakład druków na świadectwa szkolne w języku ruskim.

Interpelant:
Makuch w. r.

Kiwełuk, Sandaluk, Kurowiec, Oleśnicki, Myroniuk-Zajaczuk, T, Staruch, A. Staruch, Dumka, Skwarko. Lewicki, Korol, Sodomora, Winniczuk, Tracz.

Marszałek oznajmia, że odczytane interpelacye odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o wnioskach nagłych o udzielenie zapomogi dla pagorzelców: pp. Bisa i tow. w gminie Łaszyna, Senyka i tow. w gminie Niemiacz, Oleśnickiego i tow. w gminie Tytownicy, Korola i tow. w gminie Tuczapy, Senyka i tow. w gminie Żydaczów, ks. Czartoryskiego i tow. w gminie Piskorowice i St. Hen. hr. Badeniego dla gminy Dobropole.

Sprawozdawca p. Niezabitowski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm przeznacza dla pogorzelców w wyż wymienionych gminach kwotę 3.000 K do rozdziału przez Wydział krajowy.

Wydatkiem tym obciąża się budżet z roku 1909.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi podatkowej o nagłych wnioskach posła Adama i tow. do L. 4855/09 i posła Lewickiego i tow. do L. 4580/09 co do nieprawnego opodatkowania przez władze skarbowe stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Sprawozdawca p. Schätzel odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Wzywa się c. k. Rząd, aby wydał właściwym organom skarbowym odpowiadającą duchowi ustawy z 25. października 1896 L. 220 Dz. u. p. interpretacyę, któraby zapewniła stowarzyszeniom zarobkowym i gospodarczym korzystanie z tych ulg podatkowych, które im przyznała ustawa w § 85 z 25. paź-

dziernika 1896 Nr. 220 Dz. p. p. i uniemożliwiła, aby w praktyce wykonywano tę ustawę wbrew intencyom, jakie kierowały ustawodawcą przy jej uchwaleniu.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

komisyi gospodarstwa krajowego o wniosku posła dr K. Paygerta z 28. września b. r. w sprawie wezwania c. k. Rządu, by przedłużył ważność refakcyi spirytusowej.

Sprawozdawca p. Julian Brunicki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by refakci przyznawanej dotychczas dla transportów spirytusu przeznaczonego do eksportu, po za granice państwa i do wywozu do krajów alpejskich udzielał i nadal a tem samem by termin naznaczony na 31. grudnia 1909 w Nr. 75 z b. r. dziennika rozporządzeń kolejowych przedłużył na razie, jak zwykle, do końca kampanii tj. do 31. sierpnia 1910.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek komisyi.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o wniosku nagłym p. Laskowskiego i tow. w sprawie sanacyi finansów krajowych i o przedłożeniu rządowem, tyczącem uwolnienia podatku osobisto-dochodowego, wprowadzonego ustawą państwową z dnia 25. października 1896 Nr. 220 dz. pr. p. od wszelkich dodatków, od podlegających kompetencyi ustawodawstwa krajowego.

Przemawia sprawozdawca p. Milewski.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Marszałek uprasza, by mowcy, którzy otrzymają głos w rozprawie szczegółowej, zechcieli uwzględnić różnicę, jaka istnieje między rozprawą ogólną a szczegółową.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm, zastrzegając się przeciw opieraniu całej akcyi, zmierzającej do sanacyi finansów państwowych i krajowych, prawie wyłącznie na podwyższeniu podatku od wódki, domaga się aby cała podwyżka podatku od wódki była przeznaczona jak w roku 1901, dla skarbów krajowych.

Marszałek otwiera rozprawę nad tym wnioskiem komisyi.

Przemawia p. Stefczyk.

Przemawia p. Tadeusz Cieński.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala wniosek I komisyi.

Sprawozdawca czyta:

II. Sejm wzywa Rząd, ażeby bez względu na to, w jakich rozmiarach obecnie przeprowadzoną będzie zamierzona państwowa reforma skarbowa, zapewni w jak najkrótszym czasie możność sanacyi finansów krajowych, przeznaczając dla akcyi na ten cel na pierwszy rok fundusze przynajmniej w tej wysokości, w jakiej były przyznane w ostatnim projekcie rządowym z 28. kwietnia 1909, oraz zapewniając dalszy ich wzrost.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek II. komisyi.

P. Milewski w zastępstwie sprawozdawcy p. Starzyńskiego czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . o uwolnieniu podatku osobisso-dochodowego wprowadzonego ustawą państwową z dnia 25. października 1896 dz. ust. panstwa Nr. 220, od wszelkich dodatków, podlegających kompetencyi ustawodawstwa krajowego.

Za zgodą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Moc obowiązującą ustawy z dnia 24. czerwca 1898 (dr. ust. kraj. Nr. 75) o uwolnieniu podatku osobisto-dochodowego wprowadzonego ustawą państwową z 25. października 1896 Nr. 220 dz. pr. p. od wszelkich dodatków, podlegających kompetencyi ustawodawstwa krajowego, przedłuża się niniejszem do końca r. 1917 pod tym warunkiem, że do tego czasu:

1. opusty podatków realnych po myśli art. V. do XII. ustawy z dnia 25. października 1896 (dz. u. p. Nr. 220) będą nieprzerwanie trwały lub też zostana zastąpione definitywnem ustaleniem wymiaru podatków realnych po myśli art. XII. powołanej ustawy, i że

2. przysługujące funduszowi krajowemu w myśl art. V. do XII. ustawy z dnia 25. października 1896 (dz. u. p. Nr. 220), przekazane będzie trwało lub też będzie zastąpionem innego rodzaju dodatkami rocznymi z funduszów państwowych, których wysokość nie może być mniejszą od przekazania z r. 1908.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Moc obowiązującą ustawy z dnia 24. czerwca 1898 (dz. ust. kr. Nr. 75) o uwolnieniu podatku osobisto-dochodowego wprowadzonego ustawą państwową z 25. października 1896 Nr. 220 dz. pr. p. od wszelkich dodatków podlegających kompetencyi ustawodawstwa krajowego, przedłuża się niniejszem do końca r. 1917 pod tym warunkiem, że do tego czasu

1. opusty podatków realnych po myśli art, V. do XII. ustawy z dnia 25. października 1896 (dz. u. p. Nr. 220) będą niepzzerwanie trwały lub też zostaną zastąpione definitywnem ustaleniem wymiaru podatków realnych po myśli art. XII. powołanej ustawy, i że

2. przysługujące funduszowi krajowemu w myśl art. V. do XII. ustawy z dnia 25. października 1896 (dz. u. p. Nr. 220) przekazanie będzie trwało lub też będzie zastąpionem innego rodzaju dodatkami rocznymi z funduszów państwowych, których wysokość nie może być mniejszą od przekazania z r. 1908.

Izba uchwala bez rozprawy art I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Izba uchwala bez rozprawy art. II. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . o uwolnieniu podatku osobisto-dochodowego wprowadzonego ustawą państwową z dnia 25 października 1896 Dz. ust. państwa Nr. 220, od wszelkich dodatków, podlagających kompetencyi ustawodawstwa krajowego.

Za zgodą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Izba uchwala bez rozprawy tytuł i ustęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy, przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi dla reformy wyborczej o wniosku p. Tertila i tow. w sprawie trwałego urzędowania komisyi sejmowej dla reformy wyborczej.

Sprawozdawca p. Loewenstein uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . 1909, dotycząca sposobu obradowania nad zmianą statutu krajowego i ordynacyi wyborczej sejmowej dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Ks. Krakowskiem.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§ 1.

Komisya dla reformy wyborczej wybrana przez Sejm Królestwa Galicyii Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, celem obradowania nad zmianą statutu krajowego i ordynacyi wyborczej sejmowej ,może w czasie trwania obecnego peryodu sejmowego spełniać swe czynności także po zamknięciu sesyi Sejmu lub podczas jego odroczenia.

§ 2.

Zakres działania tej komisyi odnosi się tylko do obradowania nad zmianą statutu krajowego i ordynacyi wyborczej sejmowej, a to w granicach zakreślonych regulaminem dla Sejmu krajowego.

Skoro komisya urzędująca w czasie zamknięcia lub odroczenia Sejmu ukończy swe czynności, zamknie ją Marszałek krajowy.

Z mocy osobnego Najwyższego rozporządzenia może zamknięcie lub odroczenie komisyi także nastąpić przed ukończeniem jej czynności.

§ 3.

Komisya zamknięta z powodu ukończenia swych czynności (§ 2 al. 2) lub odroczenia Najwyższem rozporządzeniem może na najbliższej sesyi podjąć napowrót swe czynności, skoro ją Sejm odrębną uchwałą do tego powoła.

W takim razie wejdą znowu w zastosowanie przepisy §§ 1 i 2.

Komisya zamknięta w drodze Najwyższego zarządzenia nie może napowrót podjąć swych czynności.

§ 4.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§ 5.

Wykonanie tej ustawy poruczam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Jaworski.

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia p. Kozłowski.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek p. Bandrowskiego.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu „za“ wnioskiem komisyi posłów

pp. Korola, Tertila, Rutowskiego, Leo, Stojałowskiago, Landaua, Federowicza, Adama, Stapińskiego, Hanczakowskiego, Pawlewskiego, Merunowicza, Salę, Styłę, Krężla, Skołyszewskiego, Skwarkę Schätzla i Jedynaka do wyboru mowcy generalnego.

Przemawia zapisany do głosu „przeciw" wnioskowi komisyi p. Witos.

Przemawia generalny mowca „za" wnioskiem komisyi p. Leo.

Przemawia sprawozdawca p. Loewenstein.

Marszałek konstatuje, że w Izbie jest 121 posłów, zatem wymagany komplet kwalifikowany.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

§ 1.

Komisya dla reformy wyborczej wybrana przez Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, celem obradowania nad zmianą statutu krajowego i ordynacyi sejmowej, wyborczej może w czasie trwania obecnego peryodu sejmowego spełniać swe czynności także po zamknięciu sesyi Sejmu lub podczas jego odroczenia.

Marszałek otwiera rozprawę i udziela głosu p. Tertilowi.

P. Tertil zrzeka się głosu.

Przemawia p. Korol.

Przemawia p. Jaworski i wnosi następujące poprawki:

1) W § 1 opuścić słowa: „po zamknięciu sesyi Sejmu lub podczas jego odroczenia" a dodać słowa: „podczas odroczenia Sejmu"; oraz dodać ustęp drugi: „Dla każdego członka komisyi wybiera Sejm zastępcę".

2) W po pierwszym ustępie § 2 dodać następujący ustęp nowy jako drugi z rzędu: „obrady komisyi są tajne". W ustępie drugim § 2 opuścić słowa: „zamknięcia lub"

3) w § 3 w ustępie pierwszym opuścić słowa: „na najbliższej sesyi".

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca przyjmuje te poprawki p Jaworskiego.

Marszałek wzywa p. sprawozdawcę do odczytania §§ 1—3 w zmienionem według poprawek p. Jaworskiego brzmieniu, przyjętem przez komisyę.

Sprawozdawca p. Loewenstein czyta:

§ 1.

Komisya dla reformy wyborczej wybrana przez Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, celem obradowania nad zmianą statutu krajowego i ordynacyi wyborczej sejmowej, może w czasie trwania obecnego peryodu sejmowego spełniać swe czynności także podczas odroczenia Sejmu.

Dla każdego członka komisyi wybiera Sejm zastępcę:

Izba uchwala § 1 w powyższem brzmieniu.

Marszałek konstatuje, że Izba uchwaliła ten § 1 w obecności $^{3}/_{4}$ części wszystkich posłów Sejmu. większości $^{2}/_{3}$ części obecnych posłów.

Sprawozdawca czyta:

§ 2.

Zakres działania tej komisyi odnosi się tylko do obradowania nad zmianą statutu krajowego i ordynacyi wyborczej sejmowej, a to w granicach zakreślonych regulaminem dla Sejmu krajowego.

Obrady komisyi są tajne.

Skoro komisya urzędująca w czasie odroczenia Sejmu ukończy swe czynności, zamknie ją Marszałek krajowy.

Z mocy osobnego Najwyższego rozporządzenia może zamknięcie lub odroczenie komisyi nastąpić także przed ukończeniem jej czynności.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala § 2 w powyższem brzmieniu.

Marszałek stwierdza, że § ten został uchwalony w obecności $^3/_4$ części wszystkich posłów Sejmu, większością $^2/_3$ części obecnych posłów.

Sprawozdawca czyta:

§ 3.

Komisya zamknięta z powodu ukończenia swych czynności (§ 2 al. 2) lub odroczona Najwyższem rozporządzeniem może podjąć napowrót swe czynności, skoro ją Sejm odrębną uchwałą do tego powoła.

W takim razie wejdą znowu w zastosowanie przepisy §§ 1 i 2.

Komisya zamknięta w drodze Najwyższego zarządzenia nie może napowrót podjąć swych czynności.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Leo.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala § 3 w powyższem brzmieniu.

Marszałek stwierdza, że § 3 został uchwalony w obecnosci $^3/_4$ części posłów Sejmu większością, $^2/_3$ części obecnych posłów.

Sprawozdawca czyta:

§ 4.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Izba uchwala bez rozprawy § 4 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek stwierdza, że § 4 został uchwalony w obecności $^3/_4$ części posłów Sejmu, większością $^2/_3$ części obecnych posłów

Sprawozdawca czyta:

§ 5.

Wykonanie tej ustawy poruczam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwala bez rozprawy § 5 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek stwierdza, że § 5 został uchwalony w obecności $^3/_4$ części posłów Sejmu, większością $^2/_3$ części obecnych posłów.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . 1909, dotycząca sposobu obradowania nad zmianą statutu krajowego i ordynacyi wyborczej sejmowej dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Ks. Krakowskiem.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba uchwala bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek stwierdza, że tytuł i wstęp ustawy zostały uchwalone w obecności $^3/_4$ części posłów Sejmu, większością $^2/_3$ części obecnych posłów.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej ustawy bez czytania, uchwala Izba powyższą ustawę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek stwierdza, że ustawa uchwalona została w obecności $^3/_4$ części

ogólnej liczby posłów, większością $^2/_3$ obecnych posłów Sejmu.

Marszałek udziela głosu JE. p. Namiestnikowi.

Przemawia JE. c. k. Namiestnik dr. Michał Bobrzyński i odracza z mocy Najwyższego upoważnienia I. sesyę IX. peryodu Sejmu galicyjskiego.

Marszałek oznajmia, że protokół 55 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesione przeciw niemu żadnych zarzutów, i wzywa sekretarza p. Urbańskiego do odczytania protokołu 56 posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje protokół 56 posiedzenia, który Izba bez rozprawy zatwierdza.

Marszałek zamyka posiedzenie i wznosi okrzyk na cześć Najjaśniejszego Pana, który to okrzyk Izba trzykrotnie powtarza.

Koniec posiedzenia godzina 1 minut 5 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:
Mieczysław Urbański w. r.
Stanisław Henryk Badeni w. r.

Protokół

57. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 11. stycznia 1910.

Początek o godzinie 10. minut 40. przepołudniem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 120.

Ze strony Rządu: c. k. JE. c. k. Namiestnik dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek oznajmia, że Najwyższym Patentem z dnia 2. stycznia 1910 został Sejm galicyjski zwołany do Lwowa, konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopów pp. Z. Skrzyńskiemu na 2, Raciborskiemu na 3, E. Mycielskiemu na 3, Krzeczunowiczowi na 3, Winc. Kraińskiemu na 4, rektorowi Łazarskiemu na 6, JE. St. Tarnowskiemu na 8, JE. p. Ministrowi Dulębie na 8 dni.

Izba udziela w oddzielnych głosowaniach urlopów pp. R. Potockiemu na 10 dni, A. Brunickiemu i J. Baworowskiemu na całą sesyę sejmową z powodu choroby.

Marszałek oznajmia, że p. Oleśnickiemu udzielił urlopu na 8 dni z powodu choroby.

Marszałek udziela głosu JE. p. Namiestnikowi dr. M. Bobrzyńskiemu.

JE. c. k. Namiestnik dr. Michał Bobrzyński przedstawia Izbie radcę namiestnictwa p. Stanisława Grodzickiego jako komisarza rządowego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przymusowego wcielenia gminy Chruślicy do gminy administracyjnej Gołąbkowice, tudzież wyłączenia przysiółka Roszkowice ze związku gminy Gołąbkowice i wcielenia do gminy Naściszowa.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia Komisyi administracyjnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Kielanówka ze związku gminy administracyjnej Racławówka i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia Komisyi administracyjnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem ustawy o utworzeniu z części gminy Krynica i części obszaru dworskiego Krynicy nowej gminy administracyjnej pod nazwą „Krynica zdrój“.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia Komisyi administracyjnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia części gruntów z gminy Zawadówka powiat Podhajce i przydzielenia ich do gminy Huta nowa, powiat Buczacz.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia Komisyi administracyjnej.

Marszałek udziela głosu p. Stanisł. Henrykowi Badeniemu.

Przemawia p. Stan. Henryk hr. Badeni i wnosi w myśl §. 16. regulaminu o załatwienie tego sprawozdania Wydziału krajowego bez odsyłania do Komisyi, więc o dopuszczenie od razu do drugiego czytania.

Przemawia p. Sodomora.

Przemawia p. Winniczuk.

Po zamknięciu rozprawy Izba uchwala powyższy wniosek formalny p. Stan. Henr. hr. Badeniego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek Wydziału krajowego:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ./. projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . o wyłączeniu pewnej części gruntów ze związku gminy Zawadówka powiatu Podhajeckiego i wcieleniu do związku gminy administracyjnej Huta nowa powiatu buczackiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Wchodzące w skład gminy katastralnej Zawadówka, powiatu podhajeckiego, parcele gruntowe I. kat. 1.406/3 do 1.406/45, 1.406/47, 1.406/48, 1.406/49, 1.406/50, 1.406/51, 1.406/52, 1.406/54, 1.406/55, dalej 1.407/1 do 1.407/114, 1.408/1, 1.408/2, 1.409 i parc. bud. l. kat. 112 wyłącza się ze związku gminy administracyjnej Zawadówka i wciela się do związku gminy administracyjnej Huta nowa powiatu buczackiego.

Art. II.

Tem samem zmienione zostają odpowiednio granice okręgów Reprezentacyi powiatowej w Podhajcach i Buczaczu.

Art. III.

Wykonanie niniejszejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. T. Staruch.

Marszałek uprasza Izbę, by umożliwiła mu słuchanie mowcy.

Przemawia dalej p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Onyszkiewicz.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Wchodzące w skład gminy katastralnej Zawadówka, powiatu podhajeckiego, parcele gruntowe l. kat. 1.406|3 do 1.406|45, 1.406|47, 1.406|48, 1.406|49, 1.406|50, 1.406|51, 1.406|52, 1.406|54, 1.406|55, dalej 1.407|1 do 1.407|114, 1.408|1, 1.408|2, 1.409 i parc. bud. l. kat. 112 wyłącza się ze związku gminy administracyjnej Zawadówka i wciela się do związku gminy administracyjnej Huta nowa powiatu buczackiego.

Izba uchwala bez rozprawy art. I. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Tem samem zmienione zostają odpowiednio granice okręgów Reprezentacyi powiatowej w Podhajcach i Buczaczu.

Izba uchwala bez rozprawy Art. II. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwala bez rozprawy art. III. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . o wyłączeniu pewnej części gruntów z związku gminy Zawadówka powiatu Podhajeckiego i wcieleniu do związku gminy administracyjnej Huta nowa powiatu Buczackiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Izba uchwala bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwala Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamierzonem powołaniu do życia akcyjnego Banku przemysłowego.

Sprawozdawca p. Jahl wnosi o przekazanie tego przedłożenia Komisyi bankowej w porozumieniu z komisyą budżetową.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o wyniku badań stosunków finansowych miast Brzeżany, Gorlice, Jaworów i Wadowice, tudzież Rohatyn.

Sprawozdawca p. Jahl wnosi o przekazanie tego przedłożenia Komisyi budżetowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Myślenicach na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 70.000 koron na pokrycie kosztów dokończenia budowy dróg.

Sprawozdawca p. Dąmbski wnosi o przekazanie tego przedłożenia Komisyi administracyjnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie udzielenia Towarzystwu akcyjnemu kolei żelaznej Chabówka-Zakopane pożyczki w sumie 100.000 koron.

Sprawozdawca p. Dąmbski wnosi o przekazanie tego przedłożenia Komisyi kolejowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuie:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o finansowem poparciu przez kraj projektowanej kolei lokalnej z Wieliczki na Myślenice do Mszany dolnej.

Sprawozdawca p. Dąmbski wnosi o przekazanie tego przedłożenia Komisyi kolejowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o petycyi p. Antoniego Dominikowskiego o zwrot 1000 koron, nadpłaconych szpitalowi św. Łazarza w Krakowie.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia Komisyi budżetowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie kreowania nowego sądu powiatowego w Chorostkowie.

Sprawozdawca p. Kiweluk wnosi o przekazanie tego przedłożenia Komisyi prawniczej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie kreowania nowego sądu powiatowego w Husakowie.

Sprawozdawca p. Kiweluk wnosi o przekazanie tego przedłożenia Komisyi prawniczej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gminy Juszczyna z okręgu Sądu powiatowego w Milówce a przydzielenia jej do okręgu c. k. sądu powiatowego w Żywcu.

Sprawozdawca p. Kiweluk wnosi o przekazanie tego przedłożenia Komisyi prawniczej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Marszałek udziela głosu p. K. Lewickiemu, który tego zażądał przed przystąpieniem do porządku dziennego, w celu wystosowania zapytania do Marszałka krajowego.

Przemawia p. K. Lewicki i zapytuje w sprawie nieogłaszania sankcyonowanej ustawy łowieckiej i rozporządzeń wykonawczych do niej w dzienniku ustaw krajowych.

Marszałek odpowiada, że ustawa łowiecka została ogłoszoną w ostatnim, a rozporządzenia wykonawcze do niej zostaną ogłoszone w najbliższym numerze dzienniku ustaw krajowych.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Bukowsko miasto (powiat Sanok) na pobór opłaty gminnej od psów.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . w przedmiocie zezwolenia gminie Bukowsko miasto (powiat Sanok) na pobór opłaty gminnej od psów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam.

Art. I.

Gminie Bukowsko miasto zezwala się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy na przeciąg lat dziesięciu pobierać opłatę gminną od każdego psa w gminie utrzymywanego po 2 kor. rocznie.

Art. II.

Wolne od opłaty są:

1) szczenięta poniżej 10 dni,

2) psy służące do celów wojskowych,

3) psy służące do strzeżenia i trzymane we dnie na uwięzi,

4) psy należące do osób zamiejscowych, o ile nie przebywają w gminie dłużej niż jeden miesiąc.

Art. III.

Postanowienia wykonawcze określi uchwała Rady gminnej podlegającą zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. T. Staruch i stawia następującą poprawkę:

ustęp 1) art. II ma opiewać:

„1) psy do sześciu miesięcy wieku“.

Izba uchwala na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy ogólnej.

Przemawia zapisany do głosu p. Sandulak.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Gminie Bukowsko miasto zezwala się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy na przeciąg lat dziesięciu pobierać opłatę gminną od każdego psa w gminie utrzymywanego po 2 koron rocznie.

Izba bez rozprawy uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Wolne od opłaty są

1) szczenięta poniżej 10 dni,

2) psy służące do celów wojskowych,

3) psy służące do strzeżenia i trzymane we dnie na uwięzi,

4) psy należące do osób zamiejscowych, o ile nie przebywają w gminie dłużej niż jeden miesiąc.

Marszałek odczytuje poprawkę p. T. Starucha, która opiewa:

„Art. II. 1) psy do sześciu miesięcy wieku“.

Izba popiera tę poprawkę p. T. Starucha.

Przemawia p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Onyszkiewicz.

Izba poprawkę p. T. Starucha po poprzedniem odczytaniu jej przez Marszałka odrzuca, a oddzielnie uchwala art. II. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Postanowienia wykonawcze określi uchwała Rady gminnej podlegającą zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala art. III. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba bez rozprawy uchwala art. IV. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . . w przedmiocie zezwolenia gminie Bukowsko miasto (powiat Sanok) na pobór opłaty gminnej od psów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam.

Izba uchwala bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwala Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie miasteczka Dukli (powiat Krosno) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasteczka Dukli (powiat Krosno) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasteczka Dukli (powiat Krosno) zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca r. 1919 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1) Od jednego litra stopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 20 hal., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 20 K;

2) Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których, zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jakoto: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 11 hal., czyli od jednego hektolitra po 11 kor.;

3) Od jednego hektolitra piwa po 2 kor.;

4) Od jednego hektolitra miodu po 8 kor.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina miasteczka Dukli.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6 ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną po koniec r. 1910 z dzierżawą prawa propinacyi w miasteczku Dukli, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina po koniec r. 1910 zgodnie porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w miasteczku Dukli.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Stapiński.

Izba uchwala na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy ogólnej.

Przemawia zapisany do głosu p. Dumka.

Przemawia zapisany do głosu p. Sodomora.

P. Sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Gminie miasteczka Dukli (powiat Krosno) zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca r. 1919 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1) Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 20 hal., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 20 kor.;

2) Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jakoto: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 11 hal., czyli od jednego hektolitra po 11 kor.;

3) Od jednego hektolitra piwa po 2 kor. :

4) Od jednego hektolitra miodu po 8 kor.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi następującą poprawkę:

1) „w art. I od spirytusu zamiast 20 ma być 12 hal.“,

2) od słodzonych napojów spirytusowych zamiast 11 ma być 8 hal.“,

3) „od miodu zamiast 8 hal. ma być 4 hal.“,

4) „od piwa zamiast 2 kor. ma być 1 kor.“.

Po zamknięciu rozprąwy Izba popiera te poprawki p. T. Starucha po odczytaniu ich przez Marszałka.

Przemawia sprawozdawca p. Onyszkiewicz.

Izba w oddzielnych głosowaniach przyjmaje cyfry zaproponowane przez Wydział krajowy, wreszcie osobno uchwala cały art. I zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego, odrzucając tem samem poprawki p. T. Starucha.

Sprawozdawca czyta.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina miasteczka Dukli.

Izba bez rozprawy uchwala art. II zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi, ani obrotu handlowego.

Izba bez rozprawy uchwala art. III zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Art. IV.

Od opłaty tej ma być osobną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6 ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala art. IV zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Izba bez rozprawy i po zrzeczeniu się głosu przez p. Sandulaka uchwala art. V zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną po koniec r. 1910 z dzierżawą prawa propinacyi w miasteczku Dukli, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina po koniec r. 1910 zgodnie porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w miasteczku Dukli.

Izba bez rozprawy uchwala art. VI zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Izba bez rozprawy uchwala art. VII zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie miasteczka Dukli (p. Krosno) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba bez rozprawy uchwala tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwala Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Zarszyn (powiat Sanok) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . o zezwoleniu gminie Zarszyn (powiat Sanok) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam, co następuje.

Art. I.

Gminie Zarszyn (powiat Sanok) zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy na przeciąg lat pięciu opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów, dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych, według następującej taryfy:

1) Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 11 hal., czyli od jednego hektolitra po 11 koron;

2) od jednego hektolitra piwa po 2 korony;

3) od jednego hektolitra miodu po 15 koron.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Zarszyn.

Art. III.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899, dz. p. p. Nr. 120., część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat, wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną po koniec r. 1910 z dzierżawą prawa propinacyi w Zarszynie, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy, obowiązaną jest gmina po koniec

roku 1910 zgodnie porozumieć sie z c. k. Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Zarszynie.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Winniczuk i wnosi o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem Wydziału krajowego.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi o usunięcie tej sprawy z porządku dziennego.

Marszałek oznajmia, że w tem stadyum rozprawy nie może usunąć tej sprawy z porządku dziennego; skoro ona już weszła na porządek dzienny Izby i toczy się nad nią rozprawa.

Przemawia p. Sandulak.

Po zamknięciu rozprawy, p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba odrzuca wniosek p. Winniczuka o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem Wydziału krajowego.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Gminie Zarszyn (powiat Sanok) zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy na przeciąg lat pięciu opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych, według następującej taryfy:

1) Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem, po 11 hal., czyli od jednego hektolitra po 11 koron;

2) od jednego hektolitra piwa po 2 korony;

3) od jednego hektolitra miodu po 15 koron.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi następującą poprawkę:

„W art. I. 1) od spirytusu zamiast 11 h., ma być 6 hal.:

2) od miodu zamiast 15 h. ma być 1 hal.

3) od piwa zamiast 2 K. ma być 1 K.“

Izba nie popiera tej poprawki p. T. Starucha, po odczytaniu jej przez Marszałka.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Zarszyn.

Izba bez rozprawy uchwala art. II. zgodnie z wnioskiem Wydz. krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Izba uchwala bez rozprawy art. III. zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj.

Sprawozdawca czyta:

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6., ces. rozp. z 17. lipca 1899, dz. p. p. Nr. 120. część II., wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Izba uchwala bez rozprawy art. IV. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Izba uchwala bez rozprawy art. V. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną po koniec r. 1910. z dzierżawą prawa propinacyi w Zarszynie, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy, obowiązaną jest gmina po koniec roku 1910 zgodnie porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Zarszynie.

Izba bez rozprawy uchwala art. VI. zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj.

Sprawozdawca czyta:

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Izba bez rozprawy uchwala art. VII. zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia ... o zezwoleniu gminie Zarszyn (powiat Sanok) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych. piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam, co następuje.

Izba uchwala bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwala Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Grybowie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziała krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Grybowie zezwala się w myśl postanowień §-fu 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1871 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 65 prc. (sześćdziesiąt pięć) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego. a to obok 18 prc. dodatku na cele drogowe, przepisanego §-em 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907, dz. u. kr. Nr. 155.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Makuch i wnosi następującą rezolucyę:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przed przedłożeniem próśb Reprezentacyi powiatowych o podwyższenie dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich i o zaciągnięcie pożyczek imieniem powiatów — przeprowadził lustracyę gospodarki, dotyczącej Reprezentacyi powiatowej i zamieścił wyniki lustracyi w swem sprawozdaniu.

o zezwolenie na podwyższenie dodatków powiatowych lub zezwolenie na zaciągnięcie pożyczki.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi o odesłanie tego przedłożenia do komisyi administracyjnej.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Onyszkiewicz.

Izba uchwala wniosek Wydziału krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania, a w oddzielnem głosowaniu, przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Izba odrzuca oddzielnie rezolucyę p. Makucha po poprzedniem odczytaniu jej przez Marszałka.

Marszałek udziela głosu p. T. Staruchowi.

Przemawia p. T. Staruch w sprawie wniosku swego o odesłanie tego sprawozdania Wydz. kraj. do komisyi administracyjnej.

Marszałek udziela wyjaśnienia w tej sprawie.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego, usprawiedliwiającem wstawienie do preliminarzy budżetów kraj. szpitali w Krakowie i we Lwowie na r. 1910 wyższych kredytów z powodu zmian etatu posad i płac służbowych.

Sprawozdawca p. Jabłoński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm podwyższa etat lekarzy pomocniczych w krajowym szpitalu św. Łazarza w Krakowie o dwu sekundaryuszów, a mianowicie jednego I. a jednego II. klasy.

II. Sejm ustanawia dla aptekarzy obu szpitali krajowych we Lwowie i Krakowie dodatek na mieszkanie w kwocie 768 kor. rocznie.

III. Sejm ustanawia płacę maszynisty lwowskiego szpitala w kwocie 1600 koron przy równoczesnem odjęciu mu dotychczasowego dodatku osobistego w kwocie 200 kor.

IV. Kredyty wynikające z powyższych trzech uchwał, stawia Sejm do budżetów obu szpitali krajowych na r. 1910.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Kurowiec i wnosi o opuszczenie wniosku II. komisyi.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Jabłoński.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala łącznie oraz bez rozprawy wnioski I., III., IV. komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następnie Izba bez rozprawy uchwala wniosek II. komisyi, którego opuszczenie żądał p. Kurowiec po poprzedniem odczytaniu tego wniosku przez p. sprawozdawcę.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyi.

Sekretarze p. p. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski, które opiewają:

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Mleczarstwo, do niedawna tak zaniedbana gałąź produkcyi rolniczej, zaczyna się dzięki intenzywniejszej akcyi Wydziału krajowego powoli rozwijać, wskazanem byłoby przeto ten początku-

jący rozwój jak nausilniej poprzeć, zwłaszcza w kierunku udzielania wydatnej pomocy finansowej w formie subwencyi lub pożyczek bezprocentowych coraz to liczniej powstającym włościańskim spółkom mleczarskim.

Wobec tego, że fundusze krajowe nie są w stanie ani w części zadość uczynić słusznym żądaniom tych spółek, przeto należy wymagać, aby c. k. Rząd udzielił na ten cel Wydziałowi krajowemu subwencyi rocznej w wysokości 100.000 kor (sto tysięcy koron) z funduszu rządowego przeznaczonego na popieranie hodowli i zbytu bydła.

Podpisani wnoszą zatem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby z funduszu rządowego przeznaczonego na popieranie hodowli i zbytu bydła, udzielał Wydziałowi krajowemu 100.000 koron rocznie na popieranie mleczarstwa, w szczególności na udzielanie włościańskim spółkom mleczarskim subwencyi, względnie bezprocentowych pożyczek.

Wnioskodawca:
Skarbek.

Kozłowski, Sala, Schätzel, Maiss, Michałowski, Marszałkowicz, Leo, Maryewski, Rayski, Wrześniowski, Tertil, Adam, T. Cieński, Merunowicz, Jabłoński Głąbiński

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

W licznych gminach chów bydła i nierogacizny nie może się należycie rozwijać z powodu zupełnego braku lub zbyt małego obszaru pastwiska gminnego.

Wobec częstych parcelacyi obszarów dworskich nadarza się nierzadko gminom sposobność zakupienia stosownych gruntów pod pastwisko lub dokupienia dla powiększenia jego obszaru. Niestety najczęściej brak funduszów, trudności i koszta zaciągnięcia pożyczki, uniemożliwiają wprost zakupno lub dokupno pastwisk.

Należy zatem stworzyć fundusz krajowy, którego odsetki byłyby przeznaczone na częściowe pokrycie amortyzacyi zaciąganych przez gminy wiejskie pożyczek celem zakupna pastwisk, w ten sposób, że do pokrycia amortyzacyi pożyczek w 44-ch półrocznych ratach, będzie się przyczyniać fundusz zapomogowy w wysokości 1% od zaciągniętych przez gminy pożyczek a interesowane gminy w wysokości 3% i amortyzowałyby kapitał pożyczki w 22 latach.

Potrzebnego na cel ten kapitału dostarczyć powinien c. k. Rząd, udzielając Wydziałowi krajowemu subwencyi rocznej w wysokości 550.000 koron z funduszu rządowego przeznaczonego na popieranie hodowli i zbytu bydła. Coroczne subwencye rządowe umieszczałby Wydział krajowy w procentowych papierach wartościowych a odsetki używałby na częściową amortyzacyę zaciągniętych przez gminy pożyczek w wysokości równej rocznej subwencyi.

Podpisani zatem wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby z funduszu rządowego przeznaczonego na popieranie chowu i zbytu bydła, udzielał Wydziałowi krajowemu rocznie 550.000 koron na utworzenie stałego funduszu, którego odsetki będą przeznaczone na częściowe pokrycie amortyzacyi pożyczek zaciąganych przez gminy na zakupno i dokupno pastwisk gminnych.

Wnioskodawca:
Skarbek.

Sala, Rayski, Tertil, Głąbiński, Marszałkowicz, Adam, Wrześniowski, Schät-

zel, Jabłoński, Maiss, Kozłowski, Michałowski, Maryewski, T. Cieński, Leo, Merunowicz.

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Od szeregu lat pojawiają się w Sejmie wnioski o założenie Krajowego Zakładu ubezpieczenia bydła od zarazy i wypadków.

Sejm uznawał ważność sprawy i jedynie brak potrzebnych na to funduszów powstrzymywał go od założenia tak potrzebnej instytucyi.

Wobec tego, że c. k. Rząd ustanowił obecnie fundusz 5,000.000 koron na popieranie chowu i zbytu bydła i jako jeden ze środków osiągnięcia tych celów uznał potrzebę popierania Krajowych Zakładów ubezpieczenia bydła, przeto należy żądać, aby z tego funduszu udzielił c. k. Rząd krajowi potrzebnych funduszów na założenie i prowadzenie Kraj. Zakładu ubezpieczenia bydła od wypadków zarazy.

Wedle przypuszczalnych obliczeń będą wynosić koszta Kraj. Zakładu ubezpieczenia bydła w razie ustalenia maximum premii 2% asekurowanej wartości około 250.000 koron rocznie: taką też kwotę powinien c. k. Rząd Wydziałowi krajowemu jako subwencye na założenie i prowadzenie Kraj. Zakładu ubezpieczeń bydła od wypadków i zarazy rocznie wypłacać.

Gdy uzyskanie tej subwencyi wobec jasnego brzmienia ustawy o popieraniu chowu i zbytu bydła nie ulega najmniejszej kwestyi a co zatem idzie odpada obawa zbytniego obciążenia funduszów krajowych kosztami założenia Zakładu Kraj. ubezpieczenia bydła, powinien Wysoki Sejm uchwalić jak najrychlej założenie takiego Zakładu.

Wobec tego wnoszą podpisani

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

załączony . statut Kraj. Zakładu ubezpieczenia bydła tudzież następującą rezolucyę:

Wzywa się c. k. Rząd, aby z funduszu przeznaczonego na popieranie chowu i zbytu bydła udzielał Wydziałowi krajowemu rocznej subwencyi w wysokości 250.000 koron na Krajowy Zakład ubezpieczenia bydła od wypadków i zarazy.

Wnioskodawca:

Skarbek.

Kozłowski, Sala, Tertil, Michałowski, Głąbiński, T. Cieński, Maryewski, Jabłoński, Rayski, Maiss, Adam, Merunowicz, Wrześniowski, Marszałkowicz, Schätzel, Leo.

Statut

krajowego Zakładu ubezpieczenia bydła.

§. 1.

Krajowy zakład ubezpieczenia bydła ubezpiecza bydło rogate swych członków od wypadku padnięcia lub przymusowego dorżnięcia.

§. 2.

Krajowy Zakład ubezpieczenia bydła składa się:

1. Ze spółek gminnych wzajemnego ubezpieczenia bydła.

2. Z centralnego Zakładu, stojącego pod bezpośredniem kierownictwem Wydziału krajowego.

§. 3.

Członkiem krajowego Zakładu ubezpieczenia bydła jest każdy samodzielnie swój zawód wykonujący rolnik, posiadacz bydła rogatego, który zostanie przyjęty na członka przez jedną ze spółek gminnych wzajemnego ubezpieczenia bydła i ubezpieczy w niej swoje bydło. Członek przyjęty do jednej ze spółek gminnych, w razie zmiany gminy zamieszkania, staje się członkiem

spółki gminy, do której się przeniósł, o ile spółka wzajemnego ubezpieczenia bydła w gminie odnośnej istnieje i członek powyższy zgłosi się do niej z zamiarem ubezpieczenia swego bydła.

§. 4.

Spółki gminne wzajemnego ubezpieczenia bydła ubezpieczają od wypadku padnięcia lub przymusowego dorżnięcia bydło rogate swych członków z wyjątkiem:

a) cieląt, mniej niż 3 miesięcznych.

b) sztuk starszych niż lat 12, o ile nie było już poprzednio ubezpieczone,

c) sztuk chorych,

d) sztuk zakupionych w miejscowościach dotkniętych zarazą, dopóki wygaśnięcie zarazy nie zostało urzędownie stwierdzone,

e) sztuk zakupionych na handel lub na rzeź.

§. 5.

Członek krajowego zakładu ubezpieczenia bydła obowiązany jest ubezpieczyć w spółce, do której należy, wszystkie podlegające ubezpieczeniu według §. 4. sztuki bydła, które posiada.

§. 6.

Spółki gminne wzajemnego ubezpieczenia bydła ubezpieczają bydło rogate swych członków zawsze tylko na przeciąg czasu do końca bieżącego roku. Są jednak obowiązane na życzenie członka prolongować ubezpieczenie na rok następny, jednakże na podstawie ponownego oszacowania.

§. 7.

Spółki gminne wzajemnego ubezpieczenia bydła ubezpieczają bydło rogate swych członków na sumę, oszacowaną przez Zarząd spółki (§. 25.) wartości każdej ubezpieczonej sztuki.

§. 8.

Od ubezpieczonej sumy opłacają spółce jej członkowie oznaczone przez walne zebranie spółki (§. 30.) procent jako premię asekuracyjną.

§. 9.

Wzamian w razie padnięcia lub przymusowego dorżnięcia sztuki ubezpieczonej, członek spółki otrzymuje tytułem odszkodowania 80% ubezpieczonej wartości danej sztuki, względnie różnicę między 80% ubezpieczonej wartości a oszacowaną przez Zarząd spółki wartością dających się pieniężyć części padłej lub przymusowo dorżniętej sztuki, z wyjątkiem gdy wypadek został rozmyślnie spowodowany lub wynikł z powodu jaskrawego niedbalstwa właściciela.

§. 10.

Członek jest obowiązany natychmiast donieść Zarządowi spółki o każdym wypadku i każdem zasłabnięciu ubezpieczonej sztuki.

§. 11.

Spółka wzajemnego ubezpieczenia bydła dostarcza swym członkom bezpłatnej porady weterynarskiej, w razie zameldowanego Zarządowi wypadku choroby ubezpieczonej sztuki.

§. 12.

Gminna spółka wzajemnego ubezpieczenia bydła wchodzi w życie, gdy z jednej gminy zgłosi się do krajowego Zakładu centralnego z zamiarem ubezpieczenia swego bydła przynajmniej 10-ciu samoistnych rolników, deklarujących do ubezpieczenia przynajmniej 100 sztuk bydła.

§. 13.

Samoistny rolnik posiadacz bydła, zamieszkały w gminie, w której niema spółki wzajemnego ubezpieczenia bydła, może przystąpić jako członek do spółki

istniejącej w sąsiedniej gminie, gdyby jednak następnie w gminie jego zamieszkania zgłosiła się dostateczna ilość uprawnionych do asekurowania bydła w krajowym zakładzie ubezpieczenia bydła, by wraz z nim mogli założyć spółkę gminną, jest on obowiązany przystąpić do spółki swej gminy, wyjąwszy wypadki przewidziane w §. 16.

§. 14.

W gminach zamieszkałych przez członków narodowości polskiej i ruskiej, mogą być założone równorzędnie dwie spółki wzajemnego ubezpieczenia bydła, polska i ruska.

§. 15.

W razie gdyby w gminie swego zamieszkania członkowie jednej narodowości nie mogli założyć osobnej spółki a nie chcieli należeć do jednej spółki z członkami drugiej narodowości, mogą oni przystąpić do spółki swej narodowości w jednej z gmin sąsiednich.

§. 16.

Członkowie zamieszkali na obszarach dworskich mogą przystąpić do spółki którejkolwiek z sąsiadujących z danym obszarem dworskim gmin.

§. 17.

Organami Spółki gminnej wzajemnego ubezpieczenia bydła są:

1. Zarząd spółki.
2. Walne zebranie członków Spółki.

§. 18.

Zarząd Spółki składa się: z 5-ciu do 7-miu członków, wybieranych na przeciąg lat 3-ch przez walne zebranie członków spółki, absolutną większością głosów.

§. 19.

Zarząd wybiera ze swego łona na przeciąg lat 3-ch:

Przewodniczącego Zarządu,

Zastępcę przewodniczącego,

Skarbnika.

§. 20.

Przewodniczący Zarządu Spółki:

1. Reprezentuje Spółkę na zewnątrz
2. Przewodniczący na posiedzeniach Zarządu Spółki a przy głosowaniu w razie równości głosów rozstrzyga.
3. Podpisuje pisma Zarządu wraz z jednym z członków Zarządu.

§. 21.

Zastępca przewodniczącego zastępuje przewodniczącego w razie jego nieobecności.

§. 22.

Skarbnik prowadzi rachunki i książki Spółki, pobiera od członków spółki premie asekuracyjne, oraz wypłaca im odszkodowania, na pisemne zlecenia przewodniczącego, podpisane przez niego i jednego jeszcze członka Zarządu.

§. 23.

Uchwała Zarządu zapadają zwykłą większością głosów. Dla ważności uchwał zarządu konieczną jest obecność 3-ch członków, gdy składa się on z 5-ciu, a z 4-ch, gdy składa się ze 6-ciu a przynajmniej 5-ciu, gdy Zarząd Spółki składa się ze 7-miu członków.

§. 24.

Zarząd:

1. Przyjmuje do Spółki członków. Może on odmówić przyjęcia Spółki rolnika znanego z niedbalstwa lub nie dającego moralnej gwarancyi sumiennego spełniania swych obowiązków. Nieprzyjętemu służy prawa odwołania się do krajowego Zakładu ubezpieczenia, który, po zbadaniu sprawy, przedłoży ją z odpowiednimi swymi wnioskami do rozstrzygnięcia walnemu zgromadzeniu Spółki.

2. Przedkłada walnemu zgromadzeniu wnioski wykluczenia członka niespełniającego swych obowiązków lub działającego na szkodę Spółki. Wykluczonemu służy prawo odwołania się do krajowego Zakładu ubezpieczenia, który, gdyby po zbadaniu sprawy przekonał się o niesłuszności wykluczenia, przedłoży ją wraz ze swymi wnioskami do ponowej uchwały walnemu zgromadzeniu Spółki.

3. Szacuje zgłoszone przez członków do ubezpieczenia sztuki bydła.

4. Orzeka w razie wypadku choroby czy okaleczenia zaasekurowanej sztuki bydła, czy należy ją dorżnąć.

5. Szacuje wartość dających się spieniężyć części padłej lub dorżniętej sztuki.

6. Orzeka, czy wypadek nie został spowodowany rozmyślnie przez właściciela odnośnej sztuki lub nie jest wynikiem jaskrawego tego właściciela niedbalstwa (§. 9.) i przyznaje lub odmawia członkowi prawo do odszkodowania.

7. Przedkłaka walnemu zgromadzeniu Spółki wnioski co do wysokości opłacać się mającej premii assekuracyjnej.

8. Przedłada walnemu zgromadzeniu Spółki zamknięcie rachunkowe.

9. Dozoruje wypełniania przez członków ich zobowiązań wobec Spółki, jako też dbałego obchodzenia się ich z asekurowanem bydłem.

§. 25.

Jednego z członków Spółki, może krajowy Zakład ubezpieczenia mianować swym mężem zaufania. Mężowi zaufania krajowego Zakładu ubezpieczenia przysługuje prawo udziału w posiedzeniach Zarządu spółki, z głosem doradczym.

§. 26.

Członkowie Zarządu spółki urzędują z reguły bezpłatnie, jedynie skarbnikowi może walne zgromadzenie spółki uchwalić jakąś remuneracyę.

§. 27.

Walne zgromadzenie składa się ze wszystkich członków Spółki.

§. 28.

Walne zgromadzenie.

1. decyduje w ostatecznej instancyi w razie odwołania się doń członka o jego przyjęciu do Spółki lub wykluczenia ze Spółki (§. 25. — 1—2);

2. wybiera Zarząd Spółki:

3. przyjmuje do wiadomości przedłożone mu przez Zarząd zamknięcia rachunkowe i udziela Zarządowi absolutoryum;

4. ustanawia na wniosek Zarządu wysokość premii asekuracyjnej.

§. 29.

Uchwały walnego zgromadzenia zapadają większością głosów obecnych, każdy z członków ma tyle głosów, ile ma sztuk bydła ubezpieczonych w spółce.

§. 30.

Walne zgromadzenie zwołuje przewodniczący przynajmniej raz do roku w miesiącu grudniu; po za tem za każdym razem, gdy tego zażąda $^1/_3$ członków lub krajowy Zakład centralny poleci je zwołać.

§. 31.

Walnemu zgromadzeniu przewodniczy przewodniczący Zarządu.

§. 32.

Wysokość premii asekuracyjnej ma walne zgromadzenie oznaczać w ten sposób, by uzyskane z opłat tych wpływy starczyły na:

a) wypłacenie należnych członkom odszkodowań:

b) opłacanie premii reasekuracyjnej w Zakładzie kraj. (§. 24.):

c) pokrycie kosztów administracyjnych Spółki;

d) pokrycie połowy umówionego przez kraj. Zakład centr. ryczałtowego rocznego honoraryum weterynarza za udzielanie członkom Spółki porady weterynarskiej;

e) odłożenie w roku, w którym nie ma w odnośnej gminie zarazy na bydło, pewnej nadwyżki przychodów do funduszu rezerwowego.

§. 33.

Wszystkie Spółki gminne wzaj. ubezp. bydła reasekurują się w kraj. Zakładzie centralnym od wypadku deficytu spowodowanego zarazą na bydło w odnośnej gminie.

§. 34.

Spółki opłacają krajowemu Zakładowi centralnemu przezeń ustanowiony procent od sumy wartości zaasekurowanych w każdej z nich sztuk bydła.

§. 35.

W razie przewyżki rozchodu nad przychodem, spowodowanej epidemią bydła w odnośnej gminie, kraj. Zakład centralny pokrywa Spółce pozostająca po zużytkowaniu połowy funduszu rezerwowego Spółki na pokrycie deficytu, sumy tego deficytu.

§. 36.

Kraj. Zakład centralny sprawuje po za tem patronat nad spółkami gminnemi; wydaje obowiązujące je instrukcye i ustanawia minimum pobieranych w Spółkach premii asekuracyjnych.

§. 37.

Gdyby w której Spółce, choć nie było w odnośnej gminie epidemii, okazał się przez dwa lata z rzędu deficyt do pokrycia przez krajowy Zakład centralny, kraj. Zakład centralny zarządzi odpowiednie podwyższenie premii asekuracyjnej pod rygorem rozwiązania Spółki. W tym ostatnim wypadku fundusz rezerwowy Spółek zostaje przyłączony do funduszu rezerwowego kraj. Zakładu centr.

§. 38.

Działalnością kraj. Zakładu centralnego zawiaduje dyrektor zamianowany przez Radę nadzorczą w porozumieniu z Wydziałem krajowym oraz Rada nadzorcza złożona z 3 członków wybieranych przez Sejm z pośród jego członków 3 dalszych, wybranych z pośród osób, które się zaznaczyły wybitnie na polu pracy assocyacyjnej rolniczej. Rada nadzorcza wybiera ze swego łona przewodniczącego i sekretarza.

§. 39.

Dyrektor jest kierownikiem biura kraj. Zakładu centralnego i przedkłada Radzie nadzorczej do uchwalenia wnioski wydawanych przez krajowy Zakład centralny instrukcyi dla Spółek, postanowień o założeniu lub rozwiązaniu Spółki, postanowień dotyczących minimum wkładki asekuracyjnej w Spółkach wysokości wkładki reasekuracyjnej, zapomóg udzielanych niniejszym Spółkom na pokrycie kosztów pomocy weterynarskiej dla członków.

§. 40.

Koszta administracyi krajowego Zakładu centralnego ponosi fundusz krajowy. Ponosi on również koszta zapomóg udzielanych przez krajowy Zakład centralny Spółkom biedniejszym na koszta pomocy weterynarskiej dla członków, tudzież połowę omówionego ryczałtowego rocznego honoraryum weterynarza za udzielanie członkom Spółki porady weterynaryjnej (§. 32).

§. 41.

Językiem urzędowania i wszelkich publikacyi krajowego Zakładu central. jest język polski.

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Według najnowszych wykazów statystycznych Galicya posiada 262.000 hektarów pastwisk gminnych, 273.000 hektarów nieużytków. Znający nasz kraj wie, że i te kompleksy nazwane „pastwiskami gminnemi“ są nadto często nieużytkami właściwie. Wydział krajowy, Wydziały powiatowe jak i Towarzystwa rolnicze wytężają od dłuższego czasu swą pracę w tym kierunku, aby uczynić te pastwiska użytecznemi, a nieużytki oddać pod kulturę rolną. Akcya ta jednak idzie bardzo opornie i wydaje minimalne owoce, bo rozwój jej rozbija się ciągle o brak na ten cel funduszów.

Dla podniesienia użytkowności obecnych pastwisk gminnych, koniecznem jest ich zmeliorowanie i tak: odwodnienie, osuszenie, nawożenie, odnowienie porostu traw itp., a czynności te wszystkie wymagają, jak wiadomo, znaczniejszych wkładów pieniężnych, na które ani fundusz krajowy, ani fundusze powiatowe, a tem bardziej fundusze gminne pozwolić sobie nie mogą.

Obecnie, gdy rolnictwu, a w szczególności chowu bydła i świń grożą z powodu traktatu rumuńskiego poważne niebezpieczeństwa, należy tem większą zwrócić uwagę na tak olbrzymią przestrzeń ziemi odjętą uprawie rolnej i pracę około poprawy pastwisk gminnych i zużytkowania nieużytków przyspieszyć. Zapewniając w ten sposób ludności dobre pastwiska, umożliwiłoby się jej tańszy wychów bydła i nierogacizny.

Akcyą tą powinien się zająć Wydział krajowy, za pośrednictwem Wydziałów powiatowych, gdyż do pomyślnego jej przeprowadzenia potrzebny jest w niektórych wypadkach autorytet władzy, którego Towarzystwa rolnicze nie posiadają. Niezbędne na tę akcyę fundusze na utrzymanie inżynierów melioracyjnych, inspektorów rolnictwa, na przeprowadzenie robót melioracyjnych i subwencyi dla gmin) dostarczyć powinien c. k. Rząd z funduszu przeznaczonego na popieranie hodowli i zbytu bydła.

Ażeby akcya była intenzywną i wydała rychło pożądane skutki, należy przyznaczyć na nią najmniej 550.000 K rocznie, tak, aby odsetki od tej kwoty już w pierwszym roku wystarczyły na intenzywniejszą akcyę w tym kierunku.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm racz uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby z funduszu rządowego przeznaczonego na popieranie chowu i zbytu bydła udzielał Wydziałowi krajowemu rocznie 550.000 koron na utworzenie stałego funduszu, którego odsetki będą przeznaczone na melioracyę pastwisk i nieużytków gminnych.

Wnioskodawca:

Skarbek.

Merunowicz, Wrześniowski, Marszałkowicz, T. Cieński, Schätzel, Maryewski, Leo, Tertil, Rayski, Adam, Sala, Maiss. Jabłoński, Michałowski. Kozłowski, Głąbiński.

W n i o s e k

w sprawie wydania rozporządzenia wykonawczego do ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Nr. 38 Dz. u. kr.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

I. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przy rozmaitych sposobnościach wydane okólniki c. k. Namiestnictwa, rozporządzenia poszczególnych Ministerstw oraz orzeczenia Trybunału administracyjnego.

Najwyższego Sądu i Ministerstwa rolnictwa, o ile orzeczenia rzeczone mają znaczenie sięgające poza granice poszczególnego wypadku, po dokładnem ich rozpatrzeniu zebrał i ogłosił w systematycznej instrukcyi pouczającej władze, w jaki sposób poszczególne postanowienia ustawy wodnej pojmować i wykonywać należy.

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby zapobiegł w ten sposób sprzeciwiającej się niektórym postanowieniom ustawy praktyce, oraz przypomniał w dokładnie wypracowanej instrukcyi właściwą interpretacyę postanowień ustawy wodnej.

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w wypracować się mającej instrukcyi objaśnił i przypomniał następujące zasady obecnie obowiązującej ustawy:

A) Sprawa dochodzeń wodno-prawnych. Polityczne orzeczenia. Prawne postępowanie w celu wywłaszczenia.

1) Według §. 41, 78 i 84 ust. wodnej przed rozpoczęciem robót regulacyjnych należy przeprowadzić postępowanie wodno-prawne i wysłuchać życzeń stron interesowanych.

2) Według § 78 tejże ustawy i okólnika c. k. namiestnictwa gal. z 28. sierpnia 1908 l. 13.676.

a) Rozstrzygnięcie spraw wodno-prawnych na podstawie ustawy wodnej nie leży w ręku władz technicznych, ale władz politycznych.

b) Tak wykaz parcel, podlegających wywłaszczeniu, jak i plan sytuacyjny i wykazy katastralne należy złożyć w terminie prawem przepisanym w urzędach gminnych i umożliwić przez to stronom interesowanym zbadanie ich.

c) Operata, dotyczące wywłaszczenia muszą obejmować wszystkie grunta w celach regulacyi dla przedsiębiorstwa potrzebne i to bez żadnych luk, z wyczerpującem tak technicznem, jak prawnem i miejscowem objaśnieniem.

d) Według §. 78 i 84 gal. ustawy wodnej i według okólnika gal. namiestnictwa z 23. maja 1906 l. 47.838. przed rozpoczęciem robót a względnie postępowania prawnego w celu wywłaszczenia, albo też przed wprowadzeniem punktów spornych na drogę sądową, starać się należy zapomocą wszystkich władzom politycznych przystępnych środków a to w duchu §. 37 i 84 ust. wodnej o dobrowolne uchylenie podniesionych zarzutów i o przyjście do skutku porozumienia.

e) Z należytem obostrzeniem odpowiedzialności odnośnych organów w tym kierunku należy zarówno władzom technicznym jak i prawnym, około regulacyi zatrudnionym przypomnieć, że mają obowiązek w sposób prawdziwy i na słusznej interpretacyi przepisów polegający, dostarczać stronom interesowanym informacyi o postanowieniach ustaw i o wypływających z nich prawach stron.

3) Według okólnika c. k. namiestnictwa z 23. maja 1906 l. 47.828 porozumienia ze stronami szukać również należy przed zatwierdzeniem planów regulacyjnych, a w celu umożliwienia go należy dozwolić stronom przejrzenia i zbadania planów; po zbadaniu ich zaś przez strony interesowane władze mają obowiązek życzenia stron przyjąć do wiadomości, a o ile one dadzą się pogodzić z celem regulacyi i nie wymagają nadmiernych nakładów, powinny również władze życzenia odnośne uwzględnić.

4) Według §. 41, 78, 84 i 87 gal. ustawy wodnej przepisane orzeczenia władz politycznych należy wydać natychmiast po przeprowadzeniu wodno-prawnego dochodzenia, z załatwieniem wniesionych w sprawach wodno-prawnych rekursów zaś tem bardziej zwlekać nie należy, ileże ostateczne uregulowanie stosunków wodno-prawnych leży w interesie wszystkich stron, a w ra-

zie długiego trwania prawnego sporu zmieniony stan rzeczy słuszne ocenione jej często utrudnia.

5) W duchu okólnika c. k. gal. namiestnictwa z 5. lutego 1900 l. 1.561 tak podczas postępowania wodno-prawnego jak i po każdym wyroku sądowym odgraniczyć należy łożysko rzeki od linii brzegów. Należy również w sposób łatwo dostrzegalny i niedający się zniszczyć dokładnie wyznaczyć granicę pomiędzy stanowiącem na rzekach publicznych własność publiczną łożyskiem rzeki płynącej i bądźto w drodze ugody, bądźto wskutek wywłaszczenia nabytymi gruntami funduszu regulacyjnego z jednej, a własnością prywatną z drugiej strony; że należy również ciągle czuwać nad tem, ażeby znaków granicznych samowolnie nie usuwano.

6) W wypadkach, w których bądźte przed już dokonaną albo rozpoczętą regulacyą rzek albo nie przeprowadzono postępowania wodno-prawnego i nie wydano orzeczenia władz politycznych, albo też nie uwidoczniono zmiany własności w księgach gruntowych wobec nieuregulowanych dotychczas stosunków własności wogóle i nieustalonej granicy pomiędzy własnością prywatną, a publiczną, należy tak najprędzej pierwotne łożysko rzeki dokładnie ograniczyć od linii brzegów i postarać się również należy o dokładne ograniczenie nabytych przez fundusz regulacyjny przed rozpoczęciem budowy lub w ciągu jej gruntów od własności prywatnej.

7) Wobec regulacyi tych rzek, albo tych części rzek, które według §. 2 i 3 państwowej ustawy wodnej z 30. maja 1869, dz. u. p. 300 i według §. 2 ustawy wodnej z 14. marca 1875 dz. u. kr. nr. 38, mają na poszczególnych, używanych do żeglugi statkami, albo spławu tratew przestrzeniach, prawem przypisane przymioty wody publicznej, należy obostrzyć wykonanie postanowień zawartych w okólnikach namiestnictwa w Galicyi 25. lutego 1900 L. 159, z 4. sierpnia 1904 L. 96091, z 13. maja 1906 L. 47838 i 28. sierpnia 1908 P. 13676 z uwzględnieniem rozstrzygnięcia c. k. ministerstwa rolnictwa z 21. lipca 1881 L. 66615 i przypomnieć władzom, że według powyższych postanowień i słusznej ich interpretacyi, jedynie tylko w czasie średniego, normalnego i najdłużej w roku trwającego stanu wody, pokryte nią przestrzenie łożyska wolno funduszowi regulacyjnemu bezpłatnie zająć jako własność publiczną.

8) Należy zwrócić uwagę władz na to, iż niektóre z nich w mylny zupełnie sposób interpretują drugą część rozstrzygnięcia ministerstwa rolnictwa z 21. lipca 1881 l. 1615, że też wyjątek od postanowień §. 47 ze względu na prawo własności gruntów, pokrytych plantacyami łoziny albo też w inny sposób zakulturowanych, dotyczy jedynie tylko gruntów, leżących w pokrytem wodą podczas średniego, normalnego, przez największą część roku się powtarzającego stanu wody łożyska rzeki, że przeto jest zupełnie mylnem i z przytoczonem przez Peyrera rozstrzygnięciem niezgodnem, wprowadzić z zawartej w rozstrzygnięciu z 21. lipca 1881 l. 66615 interpretacyi ustawy, jakiekolwiek pretensye skarbu państwa do leżących poza średnim, normalnym stanem wody, szutrowisk, pokładów kamienia, porosłych niezakulturowanemi roślinami lądowemi gruntów oraz gruntów produktywnych wogóle.

9) Należy przypomnieć władzom, iż żadna austryacka ustawa, ani żadne rozporządzenie wykonawcze nie czyni różnicy pomiędzy produktywnymi, a nie produktywnymi gruntami na brzegach rzek, że zatem byłoby bezprawiem ze strony władz, gdyby nieproduktywne albo niezakulturowanemi roślinami lądowemi porosłe grunta uważały za integralną część łożyska rzeki i gdyby z tego powôdu nie stosowały przy zwła-

szczeniu tychże gruntów przepisów obowiązujących dla zwłaszczenia wszystkich gruntów wogóle; grunta te są bowiem jedynie tylko wtedy przynależnością łożyska publicznej przestrzeni rzek, jeżeli pokrywa je woda przy średnim, normalnym, najdłużej w roku trwającym stanie wody.

10) W wypadkach, w których albo cała rzeka, albo poszczególne jej przestrzenie nie mają przepisanych w §§. 2 i 3 państwowej i w równobrzmiących §§. 2 i 3. galic. ustawy wodnej prawnych przedmiotów rzeki publicznej, a przeto bądźto cała rzeka, bądźto poszczególne jej przestrzenie nie mogą być poczytane za części rzeki publicznej, używanej do żeglugi statkami i spławu tratew należy potrzebną dla celów przedsiębiorstwa regulacyjnego część łożyska i brzegów rzeki albo w myśl zleconego §. 84 dobrowolnego porozumienia albo według §. 365 ust. cywilnej w drodze wywłaszczenia zakupić od stron i po przeobrażeniu własności prywatnej w ograniczoną w myśl §. 47 własność publiczną, prawo tej własności zabezpieczyć.

Tam, gdzie chodzi o rozróżnienie własności prywatnej od publicznej tak wykazany w księgach gruntowych i w wyciągach katastralnych, jak i dowodnie na podstawie faktycznie wykonywanej własności stwierdzony stan posiadania na uznanie ze strony władz politycznych zasługuje.

W tych wypadkach, w których powstaje prawny spór o rozróżnienie publicznej, używanej albo w całości albo na poszczególnych przestrzeniach do żeglugi statkami albo spławu tratew rzeki, od rzeki prywatnej i własności prywatnej, w których zatem rozstrzygnięcie prawnych przymiotów rzeki łączy się z decyzyą o prawach prawno-prywatnych — wówczas gdy rozstrzygnięcie sporu w myśl §. 84 zapomocą dobrowolnego porozumienia nie da się osięgnąć w duchu powyżej przytoczonych prawnych postanowień, należy bezwarunkowo uznać kompetencyę sądową i nie utrudniać sądom rozstrzygnięcia sprawy przez zarzut niedopuszczalności drogi sądowej.

12. Tak władze polityczne, jak i c. k. prokuratorya skarbu państwa, w tych jedynie tylko wypadkach powinny zmuszać strony interesowany do wprowadzenia sporu na drogę sądową, w których pretensya skarbu państwa polega na pewnem i niewątpliwem prawie. Wprowadzenie sporu na drogę sądową naraża bowiem tak skarb pań. jak i strony prywatne na znaczne koszta, a przeto skarb państwa nie powinien bez dojrzałej rozwagi i niezbędnej potrzeby wywoływać sporów sądowych.

B) Wykonanie §. 47 w sprawie ograniczonej własności gruntów, uzyskanych wskutek regulacyi.

Tak w duchu orzeczenia Trybunału administracyjnego nr. 1561 z 17. listopada 1882 l. 3471, motywów rozstrzygnięcia c. k. ministerstwa rolnictwa z 12. listopada 1890 l. 10837, jak i według polegającej na identycznej niemal podstawie prawnej instrukcyi dla regulacyi Narenty, a wreszcie według zdania Randy i Prażaka, i według wszystkich znanych wnioskodawcom europejskich ustaw, z jedynym wyjątkiem §. 34 ustawy francuskiej z 1. kwietnia 1878, należy jedynie tylko uważać w obrębie przy średnim normalnym, najdłużej w roku trwającym stanie wody, wodą pokrytego łożyska rzeki leżący grunt za grunt wskutek budowli wodnych uzyskany, a zatem fundusz regulacyjny ma jedynie tylko prawo do ograniczonej własności tych przestrzeni, których zalądowanie nastąpiło wskutek ścieśnienia łożyska rzeki:

2) Alluwia natomiast czyli przymulenie, pod którą §. 411 ust. cyw. rozumie ziemię, wskutek działania wody nieznacznie do brzegów przymuloną na-

wet wtedy, gdy sztucznie powstała, należy według niedwuznacznie wyrażonego zdania Randy do właścicieli brzegu; do państwa zaś jedynie tylko wtedy, gdy państwowy fundusz regulacyjny albo w drodze dobrowolnego porozumienia albo na podstawie wywłaszczenia stał się właścicielem gruntów nadbrzeżnych, do których woda kawał ziemi przymuliła.

3) W analogicznem zastosowaniu dekretu z 28. grudnia 1842 l. 608 zb. ust. sąd. żadna zmiana własności, przez regulacyę rzek wywołana, nie może nastąpić bez formalnego objęcia w posiadanie czy to przez skarb państwa, czy to przez strony prywatne, że zatem przed każdem objęciem w posiadanie bądźto gruntów nowo powstałych, bądźto takich, których konfiguracya uległa zmianie, należy przeprowadzić wodno-prawne dochodzenie i wysłuchać strony, że zaś dopiero po wydaniu orzeczenia władzy politycznej, które także nie ma mocy definitywnej, może być bowiem każdej chwili uchylone przez wyrok sądowy, wolno jest objąć sporny grunt w posiadanie.

4) Nie może być poczytanym za grunt uzyskany wskutek regulacyi taki grunt, który jedynie tylko czasowo z powodu wylewu znajdował się pod wodą. Grunt tego rodzaju według §. 408 ust. cywilnej i wedle zdania Peyrera pozostaje własnością poprzedniego właściciela, a przeto §. 47 gal. ustawy wodnej ustanawia jedynie tylko technicznymi względami uzasadniony wyjątek od postanowień powszechnej ustawy cywilnej. Według §. 1 państwowej i §. 1 gal. ustawy wodnej, §§. 407—414 powszechnej ustawy cywilnej bowiem pomimo postanowień gal. ustawy wodnej zatrzymują moc obowiązującą a tracą ją jedynie tylko w tych wypadkach, w których pomiędzy postanowieniami §§. 407 do 412 ustawy wodnej, a pomiędzy przepisami galicyjskiej ustawy wodnej zachodzi sprzeczność i to jedynie tylko w granicach zachodzącej w poszczególnym wypadku sprzeczności.

5) Zalądowania należy tak w duchu orzeczenia trybunału administracyjnego nr. 1561 l. 2371 z 17. listopada 1882 i rozstrzygnięcia ministerstwa rolnictwa z 12. listopada 1890 l. 10.837, jak i wedle zdania Peyrera (strona 461) jedynie tylko wtedy uważać za grunt uzyskany wskutek regulacyi rzek, jeżeli rzeczone zalądowania przedstawiają się w samej rzeczy, jako zamierzony, w obrębie budowli regulacyjnych leżący i planem regulacyjnym przewidziany skutek regulacyi rzek, i jeżeli zalądowania powstały nie bez nakładów funduszu regulacyjnego, a skarb państwa podczas wodno-prawnego dochodzenia dowiódł, że istnieje związek przyczynowy pomiędzy regulacyą odnośnej przestrzeni rzeki a utworzeniem zalądowania.

6) Do wodno-prawnych dochodzeń należy przyznać oprócz urzędowych rzeczoznawców, także z uwzględnieniem orzeczenia trybunału administracyjnego z dnia 3. marca 1900 L. 921 od władz politycznych niezawisłych rzeczoznawców i zażądać od nich wydania fachowej opinii w przedmiotach spornych.

7) Przy wykonaniu §. 47. starać się należy o przyjście do skutku dobrowolnego porozumienia ze stronami z równoczesnem przedmiotowem pouczeniem stron o prawach, jakie na podstawie ustawy cywilnej i ustawy wodnej posiadają. W razie, jeżeli porozumienie nie dojdzie do skutku, sprawa może być rozstrzygniętą przez orzeczenie władz politycznych. Orzeczenie takie jednak ma jedynie tylko prowizoryczną moc obowiązującą, albowiem tak według zdania Randy, Prażaka i Peyrera, jak i w duchu licznych orzeczeń najwyższego trybunału sądowego, do ostatecznego rozstrzygania w wypadkach, których powód jedynie tylko jest publiczno-prawnej natury, a których właściwy

przedmiot należy do prawa prywatnego, są powołane władze sądowe.

8) Należy obostrzyć wykonanie przepisów, w moc których stron prywatnych, które albo znajdują się w prawnem posiadaniu gruntów, albo prawo własności gruntów wpisem do księgi publicznej sobie zabezpieczyły, nie godzi się w celu prowadzenia sporu i sprostowania księgi gruntowej odsyłać bez koniecznej potrzeby na drogę sądową, gdyż w razie sporu wchodzić na drogę sądową ma ten, który zaprzecza cudzemu prawu posiadania, a nie ten, który się w spokojnem posiadaniu znajduje.

9) Przeciwnie zaś, w tych wypadkach, w których fundusz regulacyjny bez dostatecznego tytułu prawnego wszedł w posiadanie gruntów, zastępcy funduszu regulacyjnego ani przy rozpoczęciu sądowego postępowania spornego, ani też w czasie tego trwania, nie powinni zarzutem niedopuszczalności drogi sądowej utrudniać stronom prowadzeniu procesu, ani też przyswajaniem dla władz politycznych wyłącznego prawa rozstrzygania w sprawach z prawami prywatnemi związek mających, przeszkadzać stronom w prowadzeniu sądowego sporu.

C. Odstąpienie uzyskanych na podstawie §. 47. gruntów właścicielom gruntów nadbrzeżnych.

1. W postępowaniu, którego przedmiotem jest odstąpienie gruntów, uzyskanych wskutek regulacyi rzek, właścicielom gruntów nadbrzeżnych, należy w duchu §. 84. gal. ustawy wodnej przedewszystkiem starać się o przyjście do skutku dobrowolnego porozumienia. Ze względu na to bowiem, że mogąca w każdej chwili być przedmiotem skargi sądowej prawnie uzasadniona pretensya nadbrzeżnych właścicieli do odstąpienia rzeczonych gruntów, ogranicza również i skarb państwa w wykonaniu prawa własności rzeczonych gruntów, grunta te mają zupełnie odmienną od innych przedmiotów własności państwowej naturę prawną.

Oznaczenie ceny za grunta właścicielom nadbrzeżnych gruntów odstąpić się mające, należy przeprowadzić według szczególnych norm, a nie na podstawie tych ogólnych przepisów i praktyk, których dla innych rodzajów własności państwowej trzyma się c. k. ministerstwo skarbu i c. k. krajowe dyrekcye skarbowe.

2. Tak według brzmienia §. 47. gal. ustawy wodnej, jak i według okólnika gal. namiestnictwa z 5. lutego 1900 l. 1561 w każdym wypadku, w którym właściciele gruntów nadbrzeżnych zgłosili pretensyę do gruntu uzyskanego przez regulacyę rzeki, należy w drodze wodno-prawnego dochodzenia po wysłuchaniu stron, przeprowadzić zbadanie pytania: czyli przedsiębiorstwo nie potrzebuje gruntu do lepszego zabezpieczenia i wzmocnienia brzegu.

3. Należy do dochodzeń wodno-prawnych w sprawach odstąpienia gruntów właścicielom gruntów nadbrzeżnych przyzywać niezawisłych od władz politycznych i bezstronnych rzeczoznawców; należy również dopuścić właścicieli gruntów nadbrzeżnych, jako też ich prawnych i technicznych doradców do przeprowadzenia zwróconego przeciwko zdaniu władz technicznych i politycznych technicznie uzasadnionego przeciwdowodu, i jedynie tylko po wyczerpującem zbadaniu rzeczy przysługuje władzom politycznym prawo wydania prowizorycznego orzeczenia.

4. W obustronnym interesie skarbu państwa i stron nie należy wydawaniem nieuzasadnionych orzeczeń, zmuszać stron do wchodzenia na drogę sądową; należy jednak przypomnieć władzom, iż ze względu na niewątpliwą według zdania Randy, Prażaka i Peyrera kompetencyę władz sądowych w sprawie odstępowania uzyskanych przez regulacyę gruntów właścicielom gruntów nad-

brzeżnych, nie powinny przed sądem ani przy rozpoczęciu, ani wczasie trwania postępowania sądowego zarzutem niedopuszczalności drogi sądowej przeszkadzać właścicielom gruntów nadbrzeżnych prawnej obrony przed sądem.

5. Należy polecić władzom technicznym, ażeby sporządziły wykaz gruntów, uzyskanych wskutek regulacyi tych rzek, albo przestrzeni rzek, na których roboty już ukończono, i aby w osobnym wykazie władze uwidoczniły te wskutek regulacyj już ukończonych uzyskane grunta, których przedsiębiorstwo do lepszego zabezpieczenia i wzmocnienia brzegu nie potrzebuje.

6. Także i przy tych regulacyach rzek, przy których roboty są w ciągu, należy corocznie uwidocznić w wykazie wszystkie dojrzałe załądowania, a obok nich zarówno te grunta, na których zawieszono roboty prowadzone w celu załądowania, jak i te, na których fundusz regulacyjny z przysługujących mu na podstawie §. 47. praw nigdy nie korzystał; ewidencyę tych poszczególnych kategoryi gruntów należy ciągle utrzymywać. Także i podczas regulacyi rzek może skarb państwa odstąpić właścicielom gruntów nadbrzeżnych te uzyskane wskutek regulacyi, albo zakupione grunta, których w celu lepszego zabezpieczenia i wzmocnienia brzegu nie potrzebuje.

II) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w celu przyspieszenia odgraniczać pomiędzy łożyskiem rzeki a jej brzegami i pomiędzy własnością publiczną a prywatną na rzekach już uregulowanych w tych wypadkach, w których odgraniczenia z powodu zaniedbania władz, albo z powodu braku odnośnych organów dotychczas nie przeprowadzono, jak również w tych poszczególnych wypadkach, w których przed r. 1904 zabierano grunta bez dochodzenia wodnoprawnego i orzeczenia władz politycznych, — wstawił do preliminarza budżetu na r. 1910 ze względu na naglącą naturę sprawy w drodze kredytu dodatkowego osobną pozycyę na odnośne wydatki przeznaczoną, albowiem ryczałt na ogólne wydatki starostów żadną miarą na ich pokrycie wystarczać nie może.

III) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby jak najprędzej przeprowadził znaczne powiększenie technicznych i prawniczych sił przy c. k. Namiestnictwie, starostwach i poszczególnych przedsiębiorstwach budowy i odnośne wydatki, o ile dotyczą rzek państwowych, wstawić do preliminarza budżetu na r. 1911.

IV) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przez polepszenie materyalnego bytu urzędników technicznych i przez wstawienie osobnej pozycyi budżetowej przeznaczonej na stypendya dla uzdolnionych słuchaczów akademii technicznych, z kontraktowo zabezpieczonym warunkiem, że się poświęca służbie państwowej — postarał się w duchu wielokrotnych rezolucyj galicyjskiego Sejmu o umożliwienie w przyszłości wydatniejszego zwiększenia sił technicznych, które zarówno na interesa publiczne, jak i nawet z czysto fiskalnego punktu widzenia jest nagląco potrzebnem.

V) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w duchu §. rozporządzenia wykonawczego do gal. ustawy o regulacyi rzek z 18. września 1901 Dz. u. kraj. nr. 103 ustanowił specyalnych komisarzy dla spraw wodnych, przyspieszył wydanie instrukcyi dlą tych komisarzy, ustanowił szczególnie posady hydrotechników, jako fachowych doradców władz politycznych, a odnośne wydatki, o ile dotyczą rzek państwowych a nie podlegają na podstawie ustawy z 18. września 1901 o regulacyi rzek, wstawił do preliminarza budżetu na r. 1901.

VI) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby ze względu na okoliczność, że w kraju tak wielkim, jakim jest Galicya, odpo-

wiadające celowi załatwienie spraw za pośrednictwem wysyłanych przez Namiestnictwo, stale we Lwowie urzędujących sił urzędowych, jest niepodobieństwem, albowiem wobec wielkości kraju i różnorodności rozwoju i jego warunków, urzędnik dokładnej znajomości tak miejscowych jak i rolniczych stosunków w całym kraju mieć nie może, — postarał się o przydzielenie przeznaczonych do załatwienia spraw wodnych technicznych i prawniczych sił do c. k. starostw w Galicyi.

VII) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby polecił odnośnym siłom, przed rozpoczęciem urzędowania zapoznać się z rolniczymi stusunkami wogóle, a z miejscowemi stosunkami dotyczącego starostwa w szczególności.

Wnioskodawca:
Kozłowski.

Starowieyski, Wrześniowski, Jędrzejowicz, Stapiński, Czarkowski-Golejewski, St. Mycielski, Garapich, T. Cieński, J. Szeptycki, Schnell, Sobolewski, Marszałkowicz, J. Brunicki, Krzysztofowicz, Vivien, Skarbek, Gorayski, Stadnicki, Miłewski, Paygert, Laskowski, Halban, Moysa.

W n i o s e k

posła Winniczuka i towarzyszy w sprawie budowy dojazdu kolejowego we wsi Jamnicy do stacyi tejże nazwy na linii Lwów-Czerniowce.

Wysoki Sejmie!

Z powodu iż we wsi Jamnicy powiatu stanisławowskiego stacya kolejowa nie ma dojazdu kolejowego, a dojazd ten odbywa się teraz tylko korytem potoku, a w dodatku popod most kolejowy, przez co mieszkańcy wsi Jamnicy i sąsiednich narażeni są na wielkie przykrości i niewygody, a nawet niebezpieczeństwa z powodu, że gdy w potoku wielka woda, już na stacyę kolejową, nikt zajechać nie może, albo, gdy idzie kto popod most kolejowy a w tym samym czasie nadjedzie pociąg, konie płoszą się, ludzie kaleczą się — więc ja stawiam wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wysoki c. k. Rząd, aby w porozumieniu z odnośnymi czynnikami jak najrychlej przystąpiono do budowy dojazdu do stacyi kolejowej w Jamnicy od strony ulicy Jamnickiej naprzeciw stacyi kolejowej.

Wnioskodawca
Łazarz Winniczuk.

Makuch, Kiweluk, Kurowiec, Skwarko, Sodomora, Dumka, Korol, Hanczakowski, Czechowicz, Lewicki, T. Staruch, A. Staruch, Sandulak, Krysowaty.

W n i o s e k n a g ł y

ks. Korn P. Senyka i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzelców wsi Wołcniów pow. Żydaczowskiego.

Dnia 4. grudnia 1909 wybuchł z niewiadomej przyczyny w czasie gdy ludzie byli w cerkwi na mszy św. — pożar we wsi Wołeniów pow. żydaczowskiego i przy silnym wichrze zniszczył do szczętu 7 gospodarstw. W ogniu spaliły się prócz budynków wszystkie narzędzia gospodarcze, zapasy żywności, zboże, pasza dla bydła, wszystka odzież i 4 sztuk bydła. Według załączonego wykazu sumiennie zestawionego przez zwierzchność gminną w Wołeniowie wynosi szkoda 20.837 K, a po potrąceniu asekuracyi w sumie 7.000 K, pozostaje bezpośrednio szkoda 13.837 K.

Z wyż wymienionego powodu Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom wsi Wołcniowa pow. żydaczowskiego uchwala się przyjść z pomocą wydatnym datkiem — zapomocą w gotowych pieniądzach.

Kornel Senyk

Julian Brunicki, Stapiński, Stefczyk, Krężel, Pastor, Stojałowski, Kędzior, Jampolski, J. Cieluch, Dudykiewicz, A. Szeptycki, Czechowicz, Cipser, Maiss, Schätzel, T. Merunowicz.

WYKAZ

pogorzelców nawiedzionych pożarem dnia 4. grudnia 1909 w gminie Wołcniów powiatu Żydaczowskiego.

L. p.	Imię i nazwisko pogorzelców	Spalone przedmioty	Wartość K	Wartość h	Razem K	Uwaga
1.	Andrzej Woliński	Budynki	3200			Asekurowany w Towarzystwie „Dniestr“ na kwotę 2.600 K
		Zboże:				
		pszenica	432			
		żyto	324			
		jęczmień	168			
		owies	560			
		proso	80			
		kukurudza	56			
		groch	16			
		bób	36			
		miód	64			
		ziemiaki	190			
		Inwentarz martwy:				
		2 ciężarowe wozy	200			
		4 brony	24			
		2 pługi	30			
		uprząż	40			
		rzeczy domowe i odzież	200			
		Materyały:				
		drzewo budulcowe	200			
		„ na opał	200			
		siano dla bydła	800			
		Inwentarz żywy:				
		3 koni	400			
		1 jałówka	100		7520	
2.	Jaremko Seń	Budynki	600			Asekurowany w Towarzystwie krakowskiem na kwotę 400 K
		Zboże:				
		żyto	810			
		jęczmień	98			
		owies	84			
		kukurudza	26			
		miód	30			
		koniczyna	60			
		siano	400			
		ziemiaki	48		1526	
3.	Mikołaj Hurkało	Budynki	1600			Nie był asekurowany
		Zboże:				
		pszenica	240			
		żyto	90			
		jęczmień	56			

L. p.	Imię i nazwisko pogorzelców	Spalone przedmioty	Wartość K	h	Razem K	Uwaga
3.	Mikołaj Hurkało	owies	180			Nie był asekurowany
		proso	16			
		kukurudza	16			
		bób	16			
		miód	14			
		Pasza dla bydła: siano	200			
		Ziemiaki	60		2488	
4.	Jan Kijaczek	Budynki	1200			Asekurowany w Towarzystwie krakowskiem na kwotę 600 K
		Zboże:				
		żyto	108			
		jęczmień	98			
		owies	168			
		ziemiaki	96			
		Pasza dla bydła	140			
		Inwentarz martwy:				
		1 pług	14			
		2 brony	6			
		skrzynia z odzieżą	40		1780	
5.	Marya Szumska	Budynki	400			Asekurowany w Towarzystwie „Dniestr“ na kwotę 400 K
		Zboże:				
		pszenica	72			
		żyto	54			
		owies	98			
		ziemniaki	67			
		Pasza dla bydła	100			
		Narzędzia gospodarcze	40		831	
6.	Andrzej Torkacz	Budynki	3500			Asekurowany w Towarzystwie „Dniestr“ na kwotę 2.400 K
		Zboże:				
		pszenica	240			
		żyto	220			
		jęczmień	98			
		owies	294			
		kukurudza	48			
		groch	16			
		miód	30			
		ziemiaki	272			
		Pasza dla bydła:				
		siano	460			
		Inwentarz martwy:				
		1 wóz	100			
		1 pług	16			
		2 brony	12			
		młynek do czyszczenia zboża	72			
		sieczkarnia	50		5428	

L. p.	Imię i nazwisko pogorzelców	Spalone przedmioty	Wartość K	Wartość h	Razem K	U w a g a
7.	Stefan Jaworowski	Budynki	700			Asekurowany w Towarzystwie „Dniestr“ na kwotę 700 K
		Zboże:				
		pszenica	200			
		owies	168			
		proso	16			
		miód	60			
		Pasza dla bydła	30		1174	

Cena wartości spalonych przedmiotów . . 20.837 K
Po strąceniu asekuracyi . . . . . 7.000 „
Bezpowrotna szkoda . . . . . 13.837 K

OD ZWIERZCHNOŚCI GMINNEJ

W Wołcniowie, dnia 4. grudnia 1909.

Naczelnik gminy:
Jan Wolicki mp.
Michał Szczur mp., asesor
Mikołaj Hrucij mp., asesor.

W n i o s e k n a g ł y

ks. Korn. Senyka i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzelców wsi Nadiatycze pow. żydaczowskiego.

Dnia 13. grudnia 1909 wybuchł pożar we wsi nadiatycze pow. żydaczowskiego a ponieważ to było w nocy gdy mieszkańcy pokładli się już spać i tego dnia była straszna burza, spaliło się 34 zagród ze wszystkimi zapasami zboża i paszy, odzież, narzędzia rolnicze u niektóryeh pasieki i prawie wszystek drób.

Szkoda jak w załączniku dołączony wiarygodny dokument szacunkowy Wydziału powiatowego w Żydaczowie wynosi 61.450 K, a gdy potrąci się 30.240 z asekuracyi zostaje nasza szkoda w sumie 31.210 K.

Z powodu więc wymienionego Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom wsi Nadiatycze pow. Żydaczowskiego uchwala się przyjść z pomocą wydatnym datkiem — zapomogą w gotowych pieniądzach.

Wnioskodawca:
Kornel P. Senyk

Pastor, Julian Brunicki, Krężel, Stapiński, J. Cieluch, Kędzior, Stefczyk, Jampolski, Stojałowski, Dudykiewicz, A. Szeptycki, Czechowicz, Maiss, Cipser, Schätzel, Merunowicz.

Zestawienie szkody zrządzonej w Nadiatyczach przez pożar dnia 13. grudnia 1909.

1. Fed. Nykołyszyn budynki wartości . . . . . 1400 K
zboże wartości . . 200 „
siano „ . . . . 250 „
kartofle „ . . . . 60 „
narzędzia gosp. wart. 60 „
nieasekurowany . . . . 1970 K

2. Iwan Prociów bud. 800 K
zboże . . . . . 140 „
siano . . . . . 80 „

kartofle . . . . 50 K
narzędzia . . . . 50 „ 1120 K
Stajnia kryta dachówką asekurowany na 500 koron.

3. Jać Bardak bud. 1600 „
zboże . . . . . 156 „
pasza . . . . . 180 „
kartofli część . . 20 „
narzędzia gosp. . 50 „ 2006 „
asekurowany na 1000 koron.

4, Hryń Korda chata, stajnia . . . . . 600 „
zboże . . . . . 50 „
pasza . . . . . 30 „
narzędzia . . . . 20 „ 700 „
asekurowany na 500 koron.

5. Nykoła Darczewski
chata, stajnia, szopa wozownia . . . . . 1900 „
pasza . . . . . 1140 „
narzędzia . . . 50 „ 2090 „
asekurowany na 1400 koron.

6. Wasyl Stasiów
chata, komora, wozownia i stodoła . . . . . 2000 „
zboże . . . . . 600 „
pasza . . . . . 100 „
narzędzia . . . . 60 „
pasieka pszczół . . 80 „ 2840 „
asekurowany na 1000 koron.

7. Tymko Iwaniów
chata . . . . . 400 „
zboże . . . . . 10 „
ubrania . . . . . 30 „ 440 „
asekurowany na 200 koron.

8. Wasyl Osoba
chata, komora, stajnia i wozownia . . . . . 1200 „
zboże . . . . . 100 „
pasza . . . . . 60 „ 1360 „
asekurowany na 700 koron.

9. Hryń Fediów
budynki wszystkie . 1200 „
zboże . . . . . 100 „
pasza . . . . . 100 „
narzędzia gospodarcza 20 K
kartofli część . . 16 „ 1436 K
asekurowany na 1000 koron.

10. Andrzej Chudziński
chata, stajnia, woz, 1000 „
paszą . . . . . 84 „
narzędzia . . . . 200 „ 1284 „
asekurowany na 600 koron.

11. Iwan Fediów
chata, stajnia, woz. 1300 „
pasza . . . . . 60 „
narzędzia gosp. . 100 „ 1470 „
asekurowany na 1000 koron.

12. Wasyl Pańczak
stodoła i komora . 1000 „
zboże . . . . . 1000 „
narzędzia . . 50 „ 2050 „
asekurowany na 600 koron.

13. Hnat Fediów
wszystkie budynki 2000 „
zboże . . . . . 706 „
pasza . . . . . 160 „
narzędzia . . . . 250 „
ubrania . . . . . 250 „
materyały . . . . 300 „ 3666 „
asekurowany na 1600 koron.

14. Hnat Uhera
wszystkie budynki. 800 „
zboże . . . . . 500 „
pasza . . . . . 120 „
narzędzia . . . . 150 „
ubrania . . . . . 100 „ 1670 „
asekurowany na 600 koron.

15. Iwan Jaciów Nr. domu 25, stodoła, wozownia, komora . . . . . 800 „
zboże . . . . . 800 „
narzędzia . . . . 100 „ 1700 „
asekurowane budynki i zboże.

16. Wasyl Prociów
stajnia i stodoła . 2000 „
zboże asekurowane 250 „
pasza . . . . . 400 „ 2650 „
asekurowane budynki 600 zboże 250 koron.

17. Iwan Jaciów Nr. domu 30.
wszystkie budynki. 1200 K
zboże . . . . . 430 „
pasza . . . . . 160 „
narzędzia . . . . 20 „ 1810 K
budynki asekurowane
na 700 kor., zboże 130 kor.

18. Iwan Jaciów Nr. domu 70.
stodoła i szopa . . 800 „
zborze i pasza . . 840 „
narzędzia gospodars. 100 „ 1740 „
asekurowane budynki
400 kor., zboże 840 kor.

19. Maksym Dudycz
chata dach. kryta . 500 „
zboże . . . . . 12 „
kartofle . . . . . 20 „ 532 „

20. Iwan Szwed
wszystkie budynki 800 „
zboże . . . . . 100 „
pasza . . . . . 40 „
ubranie . . . . . 30 „
kartofle . . . . . 16 „ 986 „
asekurowany na 700 kor.

21. Iwan Rudka
wszystkie budynki 1500 „
zboże . . . . . 470 „
pasza . . . . . 400 „
narzędzia gospodar. 260 „ 2630 „
ubezpieczony na 1250 koron.

22. Michał Osoba
stodoła . . . . . 700 „
zboże . . . . . 200 „
pasza . . . . . 120 „ 1020 „
asekurowany na 600 kor.

23. Ołeksa Fediów
wszystkie budynki 2500 „
zboże . . . . . 370 „
pasza . . . . . 180 „
narzędzia . . . . 100 „ 3150 „
ubezpieczony na 2000 kor.

24. Różka Pawłów
chata . . . . . 400 „
ubranie, zboże, statki 50 „ 450 „
ubezpieczona na 100 koron.

25. Fed. Korda
chata i stajnia . . 450 K
ubranie, ziarno, statki 60 „ 510 K
ubezpieczony na 220 koron.

26. Różka Beryt
chata . . . . . 500 „
ubranie, ziarno, statki 100 „ 600 „
asekurowana na 300 koron.

27. Andruś Skołozdra
wszystkie budynki. 1500 „
zboże . . . . . 400 „
pasza . . . . . 150 „
ubranie . . . . . 200 „
gotówka . . . . 120 „
świnia . . . . . 80 „
przybory gospod. . 60 „ 2510 „
ubezpieczony na 1250. kor.

28. Wasyl Horak
wszystkie budynki 2000 „
zboże . . . . . 390 „
pasza . . . . . 360 „
narzędzia gosp. . . 60 „ 2810 „
ubezpieczony na 1500 koron.

29. Iwan Horak
chata i stajnia . . 1500 „
narzędzia i ubrania 300 „ 1800 „
ubezpieczony na 900 kor.

30. Anna Simiecka
wszystkie budynki 1000 „
zboże . . . . . 200 „
pasza . . . . . 100 „
narzędzia gospod. 300 „ 1600 „
ubezpieczona na 800 kor.

31. Nykoła Pańczuk
wszystkie budynki 2000 „
zboże . . . . . 500 „
pasza . . . . . 400 „
narzędzia gosp. . . 100 „
ubrania . . . . . 600 „
gotówki . . . . . 100 „
korale . . . . . 900 „ 4600 „
ubezpieczony na 1600 kor.

32. Ołeksa Rudka
wszystkie budynki 2000 „
zboże . . . . . 500 „

pasza	400 K	
narzędzia gospod. .	200 „	
odzież	100 „	
gotówka	50 „	3250 K

33. Wasyl Fediów

wszystkie budynki, stajnia dachów.	1500 „	
zboże	400 „	
pasza	100 „	
narzędzia	100 „	2100 „

ubezpieczony na 1000 kor.

34. Hryń Melnyszyn

komora, wozownia	500 „	
przybory i zapasy gospodarskie	400 „	900 „
		61,450 K

Nadto spaliła się znaczna ilość kur, kaczek i gęsi.

Szkoda wynosi	61.450 K
Z tego kwota ubezp.	30.240 „
Szkoda nieubezp.	31.210 K

Dosłowną zgodność niniejszego wyciągu z oryginałem w aktach Wydziału powiatowego przechowanym, stwierdza się.

Prezes:
Dzieduszycki m. p.

Sekretarz:
Paszkowski m. p.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Marszałek oznajmia, że miał zamiar, jak to wynika z porządku dziennego, umożliwić Izbie uchwalenie przed budżetem szeregu spraw, któremi się liczne koła w kraju interesują. Jednakże tok obrad powoduje go do zmiany porządku dziennego i do umieszczenia na pierwszem miejscu przedewszystkiem budżetu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 12. stycznia 1910 r. godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Zacharyasz Skwarko *w. r.*

Protokół

58. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 12. stycznia 1910.

Początek o godz. 10 minut 45 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 128.

Ze strony Rządu: JE. c. k. Namiestnik Dr. Michał Bobrzyński. Ck. Radca Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 57 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 12. stycznia 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls. 5284, 5285, 5287, 5288, 5290, 5292, 5296 do 5315, 5319, 5321, 5322, 5327.

Komisyi szkolnej Ls. 5283, 5286, 5289, 5291, 5293, 5294, 5317, 5323.

Komisyi budżetowej L. s. 5275.

Komisyi petycyjnej L. s. 5274, 5276 do 5280.

Komisyi administracyjnej L. s. 5316, 5328.

Komisyi gosp. kraj. L. s. 5320, 5324 do 5326.

Komisyi drogowej L. s. 5295.

Komisyi solnej L. s. 5318, 5329.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p. p. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszony wniosek i interpelacye, które

opiewają:

Interpelacya

do Eksc. P. Namiestnika w sprawie zarządzeń administracyjnych, wydanych przeciw bojkotowi towarów pruskich w kraju.

Pisma codzienne (Gazeta Narodowa, Słowo Polskie) podały przed kilku dnia-

mi wiadomość, że Prezydyum Namiestnictwa, powołując się na reskrypt p. Ministra sprawiedliwości, spowodowany akcyą bojkotu towarów pruskich w Galicyi, rozesłało do starostów w 30 większych miastach galicyjskich i do dyrektorów policyi we Lwowie i w Krakowie okólnik, w którym im zaleca, by także ze swej strony baczną ruchowi bojkotowemu poświęcili uwagę i przeciw ewentualnym przekroczeniom występowali na mocy swej władzy policyjnej lub też gdyby one stanowiły istotę czynu kary godnego według ustawy karnej, bezzwłocznie o nich sądy zawiadamiali.

Z uwagi, że wiadomości powyższej dotychczas z urzędu nie zaprzeczono,

z uwagi, że ruch bojkotowy w kraju dotyczy wyłącznie towarów pruskich, więc nie wyrabianych w granicach monarchii austryackiej, a bojkotowanie towarów zagranicznych jest rzeczą u nas do tej pory ustawami ani państwowemi ani krajowemi nie zakazaną, nie może przeto stanowić istoty czynu karygodnego,

z uwagi, że w obec tego reskrypt p. ministra sprawiedliwości przedstawia się jako przekroczenie władzy, dające się wytłómaczyć chyba tylko dziwną uległością w obec czynników obcych, zaś wydany na podstawie tego reskryptu okólnik Prezydyum Namiestnictwa musiał wywołać w całym kraju słuszne zdumienie i zaniepokojenie.

Podpisani zapytują Eksc. P. Namiestnika:

1) Czy podana w dziennikach wiadomość odpowiada faktycznemu stanowi rzeczy, a jeśli tak

2) w jaki sposób Eksc. P. Namiestnik zechce usprawiedliwić wydanie powyższego okólnika, względnie czy P. Namiestnik nie byłby skłonny okólnik ten cofnąć i we właściwej drodze wyświetlić p. Ministrowi sprawiedliwości, że wydany przezeń reskrypt może w społeczeństwie wywołać tylko wrażenie szykany tem dziwniejszej, że wychodzi od władz których obowiązkiem jest nietylko nie przeszkadzać ale owszem pomagać do wyzwalania się ludności z pod ekonomicznej przewagi żywiołów obcych.

Interpelant:
Dr. Ernest Adam.

Bandrowski, Jabłoński, Sala, Merunowicz, Leo, Rutowski, Rayski, Maryewski, Doliński, Michałowski, Skarbek, Rittel, Maiss, Schätzel, Pawlewski, Ciuchciński.

Interpelacya do c. k. Rządu.

Zważywszy, że rozwielmożniająca się w ostatnich czasach pornografia, przybiera rozmiary zagrażające poważnie obyczajom i moralności naszego społeczeństwa.

Zważywszy dalej, że rozsadnikami pornografii są składy książek i dzienników umieszczone na dworcach kolejowych, oraz wystawy sklepowe, księgarń, antykwarń, handlów papieru i widokówek.

Podpisani zapytują c. k. Rząd:

Czy gotów jest rozciągnąć ściślejszą niż dotąd kontrolę nad księgarniami kolejowemi i wystawami sklepowemi w naszych miastach i

Czy gotów jest przekraczających w tym względzie handlarzy pociągnąć do odpowiedzialności karnej na podstawie §. 516 powszechnej ustawy karnej z d. 27. 5. 1852 i §. 28 ustawy drukowej z d. 17. 12. 1862.

Interpelant:
Marszałkowicz.

Ciuchciński, Hanczakowski, St. Henryk Badeni, Laskowski, Czartoryski, Sobolewski, Tertil, Pilat, Komorowski, Ko-

rytowski. W. Krzysztofowicz, A. Teodorowicz, Kołpaczkiewicz, Brykczyński, Gorayski, Kędzior, Stadnicki, Sapieha, T. Cieński, Milewski, Cipser, Paygert, Pastor, Styła, Tracz, Kozłowski, Wrześniowski, Schnell, Cielecki, J. Brunicki. Mars, Urbański, Witos, Stefczyk, Łazarski, Maryewski, St. Tarnowski.

W n i o s e k n a g ł y.

p. Dra Kurowca i tow. w sprawie ograniczenia albo całkowitego odebrania wolnego poboru surowicy solnej mieszkańcom powiatu kałuskiego i dolińskiego dla pielęgnowania chowu bydła.

W październiku 1909 r. wydała c. k. gal. Dyrekcya skarbu we Lwowie do l. kr. Dyrekc. sk. 76.257 ex 1909 instrukcyę do wszystkich gmin powiatu kałuskiego i dolińskiego, które dotychczas miały prawo wolnego poboru, surowicy. Według tej instrukcyi obejmującej 19 §. nałożono na dotyczące gminy ogromne ciężary i zaostrzenia, a najdotkliwszym dla gmin jest §. 15 wspomnianej instrukcyi, bo według tego paragrafu i okólników powiatowej skarbowej Dyrekcyi pojedyncze gospodarze nie mogą jak dotychczas z osobna we własne naczynia według sztuk bydła pobierać surowicę, lecz Zwierzchność gminna ma się postarać o beczki co najmniej 500 litrowe, do których to beczek straż skarbowa ma wlać przeznaczoną ilość surowicy i tę to surowicę w zamkniętych beczkach pod ostrą odpowiedzialnością naczelnika dotyczącej gminy, ma się zawieść do gminy, jednak drogą, przez władzę skarbową wyznaczoną. Pobraną surowicę ma w gminie naczelnik gminy rozdzielić między uprawnionych do poboru. Władze skarbowe prócz wyżej wspomnianej instrukcyi ograniczyli prawo poboru surowicy gminom powiatu dolińskiego z szybu w mieście Dolinie do połowy pobieranej dotychczas surowicy i tak zamiast pobieranych dotychczas sześć litrów na jedną sztukę bydła zniżyli do trzech litrów. Wielu gminom powiatu kałuskiego, które dotychczas miały wolny pobór surowicy jak np. gmina Piło, rozporządzeniem c. k. skarbowej Dyrekcyi z dnia 30. września 1909 l. 110.701 odebrano prawo wolnego poboru surowicy.

Ponieważ powiat kałuski i doliński są podgórskimi i górskimi powiatami, a mieszkańcy tychże powiatów utrzymują się jedynie z chowu bydła, a wielka część ludności nie mając sposobu do życia, emigruje rok rocznie w wielkiej liczbie na zarobki tak w kraju jak i poza granice kraju, więc zakazy te i ograniczenia c. k. skarbowej Dyrekcyi w sprawie surowicy dla chowu bydła w obu tych powiatach są straszną krzywdą, a przy dzisiejszych ciężkich czasach dla rolników przy okropnej drożyźnie produktów zboża i przez otworzenie granic potanienie bydła grozi mieszkańcom podgórskich powiatów ogromna ruina, ze względu więc na wyżej wspomniane stosunki podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd

a) §. 15 instrukcyi c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu usunąć

b) wszystkim gminom powiatów podgórskich, które żyją przeważnie z chowu bydła, a w których to powiatach są źródła solne, zezwolić na wolny pobór surowicy bez ograniczeń nieustawowych.

Dr. Jan Kurowiec.

Dr. Kość Lewicki, Makuch, Jan Sandulak, Dumka, Sodomora, Winniczuk, A. Staruch, T. Staruch, Skwarko, Kiweluk, Korol, Tracz, Hanczakowski, Krysowaty.

I n t e r p e l a c y a

p. Dra Lewickiego i tow. do Wys. Wydziału kraj. w sprawie rujnującej gminne dobro gospodarki naczelnika gminy

w Rozcieczkach, pow. Dolina, Karola Ilnickiego.

W r. 1903 gmina Rozcieczki, działając przez naczelnika gminy Karola Ilnickiego, zawarta z tamt. właścicielem obszaru dworskiego Mieczysławem Izydorem Polańskim materyalny kontrakt zamiany, mocą którego gmina Rozcieczki w zamian za odstąpione jej na własność p. Polańskim parcele lasowe w obsz. 739 morgów odstąpiła temuż p. Polańskiemu na własność i do wyrębu drzewostan z 130 morgów gminnego lasu. P. Mieczysław Izydor Polański bezpośrednio po wspomnianym kontrakcie zamiany, tegoż samego jeszcze dnia, prawa nabyte z tego kontraktu przelał nowym kontraktem na żydowską firmę Dawid Adler i Ska, zajmującą się wyrębem lasów w dolińskim powiecie. W jakiś czas po tem sprzedał p. Polański tej samej firmie także wszystką ową ziemską posiadłość w gm. Rozcieczki Gdy firma Adler i Ska weszła w posiadanie sprzedanego jej obszaru dworskiego, wyszło na jaw, że przez niedbalstwo, a może złą wiarę wszechwładcy gminy Karola Ilnickiego, kilka parcel z dworskiego lasu objętych wspomnianą umową zamiany, nie były jednak wymienione w pisemnym wygotowaniu tej umowy, skutkiem tego w księgach gruntowych nie przeprowadzono wpisu przelewu prawa własności do nich na gminę Rozcieczki i parcele te wpisane w księgach gruntowych dalej na własność obszaru dworskiego w Rozcieczkach, przeszły na własność firmy Adler i Ska. Proces wytoczony przez gminę Rozcieczki o te parcele tej firmie, skończył się dla gminy niekorzystnie, a to na tej podstawie bądźto wspomniana firma w dobrej wierze nabyła obszar dworski Rozcieczki zgodnie z tabularnym stanem.

W ten sposób przez niedogląd, albo złą wiarę naczelnika gminy Karola Ilnickiego, gmina Rozcieczki utraciła 5 morg. lasu. Oprócz tego firma Adler i Ska kupiwszy prawo wyrębu gminnego lasu od p. Polańskiego przestąpiła przy tym wyrębie miedzę tej części lasu, której drzewostan nabył p. Polański, a to około 5 morg. lasu, przez co gmina Rozcieczki poniosła stratę na jakich 5.000 K. Strata ta sprzyczyniona niedozorem czy może złą wiarą naczelnika gminy Karola Ilnickiego któremu nieraz zwracano uwagę na naruszanie gminnej własności przez firmę Adler i Ska, który jednak przeciw temu nie czynił żadnych kroków.

Za te i inne straty naniesione majątkowi gminy Rozcieczki Wydział powiatowy w Dolinie odniósł się pismem z 25/5 1909 l. 1431 do c. k. Starostwa z żądaniem usunięcia Karola Ilnickiego od urzędowania jednak c. k. Storostwo do dzisiaj niczego w tej sprawie nie zarządziło.

Ponieważ ten naczelnik gminy dalej niszczy gminne dobro, dlatego podpisani zapytują:

Czy wiadoma jest Wys. Wydziałowi krajowemu rujnująca gospodarka Karola Ilnickiego, naczelnika gminy Rozcieczki, pow. Dolina; czy wiadomo Wysok. Wydziałowi krajowemu, że Wydział powiatowy w Dolinie odniósł się pismem z 25/5 1909 l. 1431 do c. k. Starostwa z żądaniem usunięcia Karola Ilnickiego od urzędowania — jednak c. k. Starostwo do dzisiaj niczego w tej sprawie nie zarządziło; jakie kroki myśli Wys. Wydział krajowy u Wys. c. k. Rządu poczynić, żeby ten Rząd zniewolił c. k. Starostę w Dolinie, ażeby ten przeciw wspomnianego Wydz. powiatowego nie utrzymywał na stanowisku naczelników gmin dewastatorów gminnego majątku.

Lewicki.

Korol, Myroniuk-Zajaczuk, Sandulak, Hanczakowski, Senyk, Krysowaty, Sodomora, Skwarko, Kurowiec, Dumka, A. Staruch, Winniczuk. Oleśnicki.

Interpelacya

p. dra Lewickiego i tow. wniesiona do Wys. c. k. Rządu w sprawie bezprawnego unieważnienia aktu licytacyi gminnego polowania w Rakowcu przez c. k. starostę we Lwowie.

Przy przeprowadzonej dnia 23. sierpnia 1909 licytacyi gminnego polowania w gminie Rakowcu ofiarował Jan Maciak, gospodarz w Rakowcu najwyższy czynsz tzn. kwotę 180 K 40 h.

Mimo to c. k. Starostwo lwowskie odwołując się na postanowienie §. 15. ustawy łowieckiej i stwierdziwszy, że oferent Jan Maciak był karany za §. 411 ust. karn. 3-dniowym aresztem, nie uwzględniło oferty Jana Maciaka i akt i akt licytacyi prawa polowania w gminie Rakowcu rezolucyą swoją z 17. września 1909 l. 36002|09 unieważniło.

Ze względu na to, że powołany w wyżej wspomnianej rezolucyi c. k. Starostwa §. 15. ust. łowieckiej z 5. marca 1897 l. 71. dz. u. kr. mówi tylko o zasądzeniu za §. 335 ust. kar. i to tylko wtedy, gdy to zasądzenie nastąpiło z przyczyny nieostrożnego obchodzenia się z bronią palną, zapytują podpisani:

1) Czy wiadomo jest Wys. c. k. Rządowi to rażące i przeciwustawowe postępowanie c. k. Starostwa we Lwowie w sprawie unieważnienia aktu licytacyi prawa polowania w gminie Rakowcu z dn. 23. sierp. 1909?

2) Jakie zmiany myśli Wys. c. k. Rząd przedsięwziąć, aby w przyszłości nie dopuścić do tego rodzaju podeptania ustawy ze strony właśnie tych organów, które powołane są do strzeżenia sprawiedliwych i srogich zastosowań ustaw.

Lewicki.

Kurowiec, Myroniuk-Zajaczuk, Korol, Hanczakowski, Senyk, Sodomora, Oleśnicki, Krysowaty, Skwarko, Kiweluk, Dumka, A. Staruch, T. Staruch, Winniczuk, Sandulak.

Interpelacya

p. Lewickiego i tow. do Wys. c. k. Rządu w sprawie protegowania przez c. k. Starostwo w Dolinie naczelnika gminy w Rozcieczkach, Karola Ilnickiego, mimo rujnującej gminne dobro, jego gospodarki.

W r. 1903 gmina Rozcieczki działając przez naczelnika gm. Karola Ilnickiego, zawarła z tamt. właścicielem obszaru dworskiego Mieczysławem Izydorem Polańskim materyalny kontrakt zamiany, mocą którego gmina Rozcieczki w zamian za odstąpione jej na własność p. Polańskiemu parcele lasowe w obszarze 739 morgów odstąpiła temuż p. Polańskiemu na własność i do wyrębu drzewostan z 130 morgów gminnego lasu. P. Mieczysław Izydor Polański bezpośrednio po wspomnianym kontrakcie zamiany tego samego jeszcze dnia prawa nabyte z tego kontraktu przelał nowym kontraktem na żydowską firmę Dawid Adler i Spka zajmującą się wyrębywaniem lasów w dolińskim powiecie. W jakiś czas potem sprzedał p. Polański tej samej firmie także wszystką swoją posiadłość ziemską w gminie Rozcieczki. Gdy firma Adler i Spka weszła w posiadanie sprzedanego jej obszaru dworskiego, wyszło na jaw, że przez niedbalstwo, a może złą wiarę wszechwładcy gminy, Karola Ilnickiego, kilka parcel z dworskiego lasu objętych wspomnianą umową zamiany, nie były jednak wymienione w piśmiennem wygotowaniu tej umowy, skutkiem czego w księgach gruntowych nie przeprowadzono wpisu przelewu prawa własności do nich na gminę Rozcieczki i parcele te wpisane w księgach gruntowych nadal na własność obszaru dworskiego w Rozcieczkach, przeszły na własność firmy Adler i Spka. Proces wytoczony przez gminę Rozcieczki o

parcele tej firmie skończyło się dla gminy niekorzystnie, a to na tej podstawie bądź to wspomniana firma w dobrej wierzena była obszar dworski Rozcieczki zgodnie z tabularnym stanem.

W ten sposób przez niedogląd, lub złą wiarę naczelnika gminy K. Ilnickiego, gmina Rozcieczki utraciła 5 morg. lasu. Prócz tego firma Adler i Spka kupiwszy prawo wyrębu gminnego lasu od p. Polańskiego, przestąpiła przy tym wyrębie miedzy tej części lasu, której drzewostan nabył p. Polański, a to około 5 morgów lasu, przez co gmina Rozcieczki poniosła stratę na jakich 5000 K. Utrata ta sprzyczyniona niedoględem czy może złą wiarą naczelnika gminy Karola Ilnickiego, któremu nieraz zwrócano uwagę na naruszanie gminnej własności przez firmę Adler i Spka, który jednak przeciw temu żadnych kroków nie czynił. Za te i inne straty naniesione majątkowi gminy Rozcieczki, Wydział powiatowy w Dolinie odniósł się pismem z 25. maja 1909 l. 1431 do c. k. Starostwa z żądaniem usunięcia K. Ilnickiego od urzędowania, jednak c. k. Starostwo do dzisiaj niczego w tej sprawie nie zarządziło.

Ponieważ ten naczelnik gm. dalej niszczy gminne dobro, dlatego podpisani zapytują:

Czy wiadomo Wys. c. k. Rządowi, że c. k. Starostwo w Dolinie mimo dotyczącego wezwania ze strony Wydziału pow w Dolinie nie chce ani usunąć ani zawiesić w urzędowaniu Karola Ilnickiego naczelnika gm. w Rozcieczkach nol. pow. Dolina mimo jego rabunkowej i dewastyjnej gospodarki gminnej majątkiem; czy wiadomo c. k. Wys. Rządowi, że c. k. Starostwo w Dolinie proteguje tegoż Karola Ilnickiego z politycznych przyczyn, mając w tymże Karolu Ilnickim wy odne narzędzie przy wszystkich wyborach dla agitacyi na korzyść polsko-rządowych kandydatów i co myśli Wys. c. k. Rząd przeciwko tak skandalicznemu protegowaniu i marnowaniu gminnego dobra przez c. k. Starostę w Dolinie zarządzić?

Lewicki.

Myroniuk-Zajaczuk, Korol, Sodomora, Hanczakowski, Senyk, A. Staruch, T. Staruch, Sandulak, Kołpaczkiewicz, Krysowaty, Skwarko, Kiweluk, Kurowiec, Dumka, Winniczuk, Oleśnicki.

Interpelacya

p. dra Lewickiego i tow. wniesiona do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie bezpodstawnego zawieszenia w urzędowaniu naczelnika gminy w Łahodowie, Andrzeja Kondratiuka.

Jak Wys. c. k. Rządowi już wiadomo z interpelacyi wniesionej podpisanymi do c. k. Rządu na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu w sprawie 4-letniej zwłoki w wyborze i ukonstytuowaniu nowej rady gminnej we wsi Łahodowie pol. pow. Przemyślany od r. 1906 urzęduje w tejże wsi ponad ustawowe sześciolecie dawna Rada gminna a to dlatego, że drobna mniejszość gminy, popierana wpływami dziedzica miejscowego p. Stanisława Hofmokla i c. k Starostwa w Przemyślanach, nieuzasadnionymi protestami, jakie wspomniane Starostwo miesiącami i latami trzyma bez połagodzenia, zwleka wybór nowej rady gminnej. Naczelnikiem gminy z wnętrza urzędującej do teraz rady gminnej był do jesieni r. 1908 p. Andrzej Kondratiuk.

Ponieważ jednak ten naczelnik gminy nie chciał iść na rękę zamiarom miejscowego dziedzica p. Stanisława Hofmokla i stojącego pod wpływem tegoż p. Hofmokla c. k. Starosty w Przemyślanach nie chciał przewlekać sprawy wyborów gminnej rady, a prócz tego wpisał się jako członek do miejscowej czytelni „Proświta", popierał oświatowy ruch wśród włościan Łacho-

dowa i przyczynił się do budowy domu tejże czytelni „Proświty“, dlatego dzięki zabiegom wspomnianego p. Hofmokla c. k. Starostwo w Przemyślanach zawiesiło w jesieni 1908 r. wspomnianego naczelnika gminy Andrzeja Kondratiuka, w urzędowaniu, podając jako mniemą przyczynę nieprawidłowości kasowe. Jak wykazało jednak szkontrum kasowe, przeprowadzone przez kompetentne czynniki, kasa gminna znachodziła się w pełnym porządku. Mimo to i mimo wniesionego przez Andrzeja Kondratiuka rekursu do c. k. Namiestnictwa we Lwowie, jeszcze w październiku 1908 powyższe zawieszenie jego w urzędowaniu nie zostało zniesione.

Dzieje się to w tym celu, ażeby w zastępstwie nie na rękę dla p. Hofmokla Andrzeja Kondratiuka mógł urzędować i wybory gminne i wszystkie sprawy gminne po myśli p. Hofmokla przeprowadzać, zastępca wójta, narzędzie w rękach p. Hofmokla Jan Korczyński, któremu p. Hofmokl zagroził, że postara się w c. k. Starostwie w Przemyślanach o przywrócenie do urzędowania p. Andrzeja Kondratiuka na wypadek jak Jan Korczyński nie będzie we wszystkich gminnych sprawach, a głównie w sprawie wyborów rady gminnej i w sprawie budowy domu „Proświty“ posłusznym woli p. Hofmokla.

Ponieważ w zawieszeniu urzędowania Andrzeja Kondratiuka przez c. k. Starostwo w Przemyślanach jest oczywista stronnicza tendencya na korzyść dziedzica p. H. Hofmokla, a niekorzyść dóbra gminy, dlatego podpisani zapytują:

Czy wiadomo Wys. c. k. Rządowi, że c. k. Starostwo w Przemyślanach bez podstawy i tendencyjnie zawiesiło w urzędowaniu naczelnika gminy w Łahodowie, Andrzeja Kondratiuka, że c. k. Namiestnictwo rekursu tegoż Andrzeja Kondratiuka w tej sprawie mimo upływu jednego roku dotąd nie połagodziło?

Lewicki.

Korol, Myroniuk-Zajaczuk, Hanczakowski, Senyk, Kołpaczkiewicz, Sodomora, Skwarko, Kiweluk, Kurowiec, Dumka, A. Staruch, T. Staruch, Winniczuk, Sandulak, Krysowaty, Oleśnicki.

Interpelacya

p. Lewickiego i tow. wniesiona do c. k. Rządu w sprawie nierozpisania dopełniających wyborów do rady gminnej w Łahodowie p. Przemyślany, ponad ustawowy przepis dotychczas urzędującej rady gminnej tamże.

We wsi Łahodowie polit. pow. Przemyślany do dzisiejszego dnia urzęduje rada gminna wybrana jeszcze z r. 1899. Przyczyna tego anormalnego stanu leży w tem, że od 1906 (w którym odbyły się pierwsze wybory nowej, jeszcze nie ukonstytuowanej rady gminnej) dzięki zabiegom miejscowego właściciela obszaru dworskiego p. Stanisława Hofmokla c. k. Starostwo w Przemyślanach prowadzi sprawę tak, żeby jak najdłużej utrzymywać przy urzędowaniu dawną radę i starszyznę gminną. W Łahodowie mianowicie przy wyborach gminnej rady stoją przeciw siebie 2 partye, z których jedna składa się z uciemiężającej większości mieszkańców narodowości ruskiej, tak grecko-kat. jak i łacinników, druga natomiast stanowi słabą mniejszość złożoną z żydów, ludzi zależnych materyalnie od miejscowego dworu i nieznacznej garści zwolenników miejscowego proboszcza ks. Sachna, żyjącego wrogim usposobieniu z gminą. Ta mniejszość złożona częścią z elementów napływowych a częścią z ludzi materyalnie nie samoistnych i stojąca pod moralnym przewodem należącego do wszechpolskiego stronnictwa dziedzica, p. Stanisława Hofmokla potrafiła przy pierwszych wyborach nowej rady gminnej w Łahodowie zdobyć

wszystkie radzieckie mandaty z II. koła między tym jak mandaty z I. i III. koła przypadły wspomnianej w górze większości.

Żądając zdobyć per fas et nefas większość w radzie gm. p. Hofmokl i jego stronnicy wnieśli przeciw tym wyborcom z I. i III. koła protest bezpodstawny, jaki c. k. Starostwo z Przemyślan uwzględniło, przeciągnąwszy rozpisanie dopełniających wyborów aż do następnego roku. Przy tych pierwszych dopełniających wyborach w r. 1907 jak komisya wyborcza fungowali całkiem bezpodstawnie p. Hofmokl i Sachno, z których pierwszy nawet niema prawa głosu w gminie Łahodów — dopuszczając się sfałszowania aktu wyborczego, przez dorzucenie nadliczbowych kartek do urny wyborczej.

Skutkiem tego był protest przeciw tych wyborów ze strony wspomnianej w górze większości mieszkańców, który to protest Starostwo znowu aż po roku uwzględniło. W ten sposób przeciągło się urzędowanie dawnej rady już 2 lata ponad ustawowe sześciolecie. Te drugie wybory wypadły znowu na korzyść wspomnianej w górze większości mieszkańców, przyczem ta większość dla świętego spokoju dopuściła w 1. kole do wyborów z własnej swej woli połowę stronników partyi p. Hofmokla. Jednak ta partya nie zadowoliła się tym, a pewna wpływów p. Hofmokla w Starostwie w Przemyślanach wniosła nowy znów całkiem bezpodstawny protest, który Starostwo znowu przetrzymuje u siebie bez rezultatu już kilka miesięcy.

W ten sposób przewleka się w pierwszej mierze z winy c. k. Starostwa w Przemyślanach sprawa gminnych wyborów w Łahodowie już 4 lata i niema nadziei na prędkie jej ukończenie bo p. Hofmokl publicznie się przechwala, że potrafi swoje zamiary wbrew woli mieszkańców u wyższej władzy przeprzeć.

Otóż podpisani zapytują:

1) Czy wiadomo c. k. Wys. Rządowi, że od 4 lat urzęduje w Łahodowie pow. Przemyślany rada gminna, której sześciolecie skończyło się już w r. 1905; czy wiadomo Wys. c. k. Rządowi, że w tem zwlekaniu główna wina leży po stronie c. k. Starostwa w Przemyślanach, które umyślnie uwzględnia całkiem bezpodstawne protesty partyi dziedzica miejscowego p. Hofmokla i umyślnie zwleka ostateczny wybór nowej rady gminnej — i co Wys. c. k. Rząd myśli zarządzić, ażeby tę anomalię usunąć?

2) Jakie miary zarządził c. k. Rząd skutkiem interpelacyi wniesionej posłem E. Oleśnickim i tow. do Wys. c. k. Rządu jeszcze w roku 1908 w letniej sesyi i jak Wys. c. k. Rząd wytłumaczy ten fakt, że mimo powyższej interpelacyi wspomnianym anomaliom w Łahodowie zupełnie nie zapobiegł.

Lewicki.

Korol, Hanczakowski, Senyk, Kołpaczkiewicz, Myroniuk-Zajaczuk, A. Staruch, T. Staruch, Dumka, Sandulak, Winniczuk, Kiweluk, Kurowiec, Skwarko, Sodomora, Oleśnicki.

Interpelacya

p. Lewickiego i tow. wniesiona do Wys. c. k. Rządu w sprawie nieprawidłowego ukonstytuowania Rady szkolnej miejsc. w gminie Łahodów pol. powiat Przemyślany.

Jak Wys. c. k. Rządowi wiadomo już z interpelacyi, wniesionej pod pisanymi do Wys. c. k. Rządu na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu w sprawie 4-letniej zwłoki w wyborze i ukonstytuowaniu nowej rady gminnej we wsi Łahodowie pol. powiat Przemyślany, jak również z wniesionej na tymże posiedzeniu Sejmu interpelacyi, w sprawie bezpodstawnego zawieszenia w urzędo-

waniu naczelnika gminy w Łahodowie, Andrzeja Kondratiuka, miejscowy dziedzic, p. Stanisław Hofmokl w połączeniu z miejscowym gr. kat. proboszczem ks. Teodorem Sachnem i przy pomocy popierającego ich zamiary nieustawowem postępowaniem c. k. Starostwa w Przemyślanach, starają się, ażeby uczynić zadość swej woli i władzy większość mieszkańców wsi Łahodowa. Między innym zamyśleli p. Hofmokl i ks. Sachno wziąć w swe ręce także miejscową Radę szkolną, a dokonali tego przy pomocy c. k. Starosty w Przemyślanach, jak przewodniczącego Rady szkolnej okręgowej, drogą kilku nieustawowych aktów.

Mianowicie dnia 16. kwietnia 1905 r. odbyło się pierwsze konstytuujące posiedzenie nowej Rady szkolnej miejsc. w Łahodowie, na którem po skonstatowaniu, że wszyscy członkowie Rady szkolnej miejcowej prawidłowo na posiedzenie to zaproszeni zostali, wybrano przewodniczącym tejże Rady poważnego i inteligentnego gospodarza i głowę miejscowej czytelni „Proświta“ p. Dmytra Cymbałę, a jego zastępcą również poważnego gospodarza p. Hordija Szczura. Mimo prawidłowego wyboru c. k. Rada szkolna okręg. za wpływem p. Hofmokla wyboru tego nie zatwierdziła i rozporządzeniem z 27. lutego 1905 l. 323/5 zarządziła ponowne ukonstytuowanie Rady szkolnej m. w Łahowie.

To drugie z rzędu ukonstytuowanie Rady szkolnej miejsc. w Łahodowie odbyło się dnia 2. marca 1905, przy czem znowu, po skonstatuowaniu prawidłowego uwiadomienia o posiedzeniu wszystkich członków Rady, wybrano przewodniczącym p. Dmytra Cymbałę a jego zastępcą p. Hordija Szczura.

C. k. Rada szkolna okręgowa w Przemyślanach znowu nie zatwierdziła tego prawidłowo dokonanego wyboru i rozporządzeniem z 30. marca 1905 do l. 553/5 zarządziła 3 z rzędu ukonstytuowanie, które miało miejsce dnia 4. maja 1905, a na którym znowu po doręczeniu prawidłowem wezwań wszystkim członkom Rady, wybrano tą samą, co w górzę prezydyę (p. p. Dmytra Cymbałę i Hordija Szczura).

C. k. Rada szkolna okręgowa w Przemyślanach 3-ci raz z rzędu nie zatwierdziła tego wyboru i zarządziła 4-te z rzędu ukonstytuowanie, rozporządzeniem z 27. grudnia1905 l. spr. 3905. Mimo tego, że wszystkich członków Rady szkolnej m. uwiadomiono o tem posiedzeniu, zwołanem na dzień 21. grudnia 1905 zawczasu rekomandowanemi listami, obecny na tem posiedzeniu delegat c. k. Rady szkolnej okręg. twierdził, że nie zawiadomiono o posiedzeniu ks. Mindowicza łacińskiego proboszcza z Pogorzelec, skutkiem czego do ukonstytuowania Rady szkolnej miejsc. nie przyszło.

Teraz chyba z niewiadomych przyczyn, żeby zniechęcić miejscowych mieszkańców do tej sprawy — przewlekła Rada okręgowa sprawę ukonstytuowania Rady szkolnej miejsc. w Łahodowie przez 2 lata aż do końca r. 1907, kiedy to rozporządzeniem z 29. listopada 1907 l. 3401/7 zarządziła już 5 z rzędu ukonstytuowanie tejże Rady szkolnej miejscowej. Na wyznaczone w tym celu posiedzenie nie zjawiło się jednak umyślnie oba proboszcze (ks. Sachno i ks. Mijdowicz) ani delegaci dworu, Rady szkolnej okręg. i Rady powiat., skutkiem czego dla niedostateczności kompletu ukonstytuowania znowu nie dokonano.

Kiedy p. Hofmokl, ks. Sachno i p. Starosta w Przemyślanach przekonali się, że delegaci gminy niezłomnie stoją przy wyborze pp. Cymbały i Szczura, postanowili ich złamać podstępem i w tym celu przy ostatniem już 6-tym z rzędu

ukonstytuowaniu Rady szkol. m. w Łahodowie dnia 14. marca objął jure ładuco przewodnictwo na tem posiedzeniu z tyło nibyto najstarszego wieku ks. Jakób Skałuba rzym-kat. ekspozyt z Pogorzelec. Na prawdę jednak najsłarszym wiekiem na tem posiedzeniu był p. Dmytr Cymbała i on powinien był na tem posiedzeniu przewodniczyć. Kwestya ta z tego względu ma ostateczne znaczenie, że przy równości ważnie oddanych głosów rozstrzygał na tem posiedzeniu o wyborze prezydyum Rady szkolnej m. przewodniczący. Otóż ze starszeństwa wypadku rozstrzygał o rezultacie wyboru ks. Skałuba między tym jak powinien był rozstrzygać p. Dmytr Cymbała. W ten sposób po znieuważnionych dla użytku p. Hofmokla wyborach pp. Cymbały i Szczura a po 4 próbach ukonstytuowania Rady szkolnej m. w Łahodowie, ostatecznie na 5 posiedzeniu, w 3 lata po pierwszem posiedzeniu, udało się partyi p. Hofmokla wybrać na przewodniczącego Rady szk. m. ks. Sachna a na jego zastępcę p. Hofmokla, który mieszka stale we Lwowie. W protokole tego wyboru policzono wprawdzie tym dwom alegatom po 4 głosy, między tym i głos p. Jana Grzybowskiego, jako mniemanego delegata Wydziału pow. a pp. Szczurowi i Cymbale tylko po 3 głosy — jednak głos p. Grzybowskiego był nieważnym, bo on żadnego mandata jako delegat od Wydziału pow. nie otrzymał, a tem samem nie miał prawa udziału w wyborze prezyd. Rady szkol. m. i brać jej nie mógł. Mimo tego tak przeprowadzony wybór, c. k. Rada szkolna okreg. w Przemyślanach przyjęła do wiadomości.

Z przedstawionego jest oczywiste, że c. k. Rada szkolna okręg. w Przemyślanach, będąc w porozumieniu z p. Hofmoklem i ks. Sachnem umyślnie i tendencyjnie nie zatwierdzała trzykrotnego prawidłowego wyboru pp. Cymbały i Szczura, wreszcie zatwierdziła nieprawidłowy wybór ks. Sachna i p. Hofmokla — żeby tylko nie dopuścić do kierownictwa w Radzie szkol. miejsc. poważnych mężów większości ruskich mieszkańców wsi Łahodowa. Tendencya ta leży w związku z zachodami miejscowych mieszkańców około powiększenia nauczycielskich sił przy miejscowej ludowej szkole z ruskim językiem wykładowym, do której uczęszcza zwyż 350 dzieci, a przy której jest wszystkiego 3 siły nauczycielskie, jak również i kilkuletnimi zabiegami tych mieszkańców około budowy budynku szkolnego dla tej szkoły — którym to zabiegom stoją na przeszkodzie wszechpolskim szowinizmem przyjęci p. Hofmokl i c. k. Rada szkolna okręgowa, która wbrew woli i interesowi gminy kreowata w Łahodowie polskie paralelne klasy dla 25 polsko-żydowskich dzieci. Ponieważ pp. Cymbała i Szczur obstawali w tej sprawie za interesami ogółu mieszkańców, dlatego nie dopuszczono ich do kierownictwa w Radzie szkol. miejsc.

Przeciw temu zapitują podpisani:

Czy wiadomo Wys. c. k. Rządowi, że c. k. Rada szkolna okręg. w Przemyślanach idąc na rękę p. Hofmoklowi dziedzicowi w Łahodowie i kierując się wszechpolskim szowinizmem trzykrotnie nie zatwierdzała wyboru pp. Dmytra Cymbały i Hordija Szczura na przewodniczącego i zastępcę Rady szkol. miejsc. w Łahodowie i przewlekała sprawę ukonstytuowania tejże Rady szkolnej miejscowej przez 3 lata, żeby w końcu zatwierdzić nieprawidłowo dokonany wybór pożądanych sobie kandydatów i co Wys. c. k. Rząd myśli w tej sprawie zarządzić?

Interpelant:
Lewicki.

Kurowiec, Winniczuk, Myroniuk-Zajaczuk, Korol, Hanczakowski, Kołpaczkiewicz, Sandulak, Sodomora, Senyk, Kry-

sowatyj, Skwarko, Kiweluk, Dumka, A. Staruch, T. Staruch, Oleśnicki.

Interpelacya

p. dr. K. Lewickiego i tow. do Wydziału kraj. w sprawie lustracyi gminnej w Sokołówce, pow. złoczowski.

Gmina Sokołówka, pow. Złoczów, była pod zarządem komisarzy rządowych od 26. grudnia 1906 do 12. maja 1909. Wynik tego zarządu rządowego był taki, że wyrębano las, obciążono gminę długiem w sumie 19.000 K, to zostawiono nie zamknięte rachunki gminne tak, że nowa Starszyna gminna nie może dalej prowadzić rachunkó w gminnych, z uwagi, że nowa Rada gminna w Sokołówce prosiła już Wydział kraj. o zlustrowanie rachunków po tych komisarzach, ale bezskutecznie, dlatego podpisani zapytują:

Czemu Wydział kraj. nie polecił dotychczas przeprowadzić lustracyi rachunków gminnych w Sokołówce, pow. złoczowskiego i kiedy będzie wydane dotyczące zarządzenie?

Lwów, dnia 15. października 1909.

Interpelant:

Dr. Lewicki.

Korol, Sodomora, Hanczakowski, Myroniuk-Zajaczuk, Senyk, Kołpaczkiewicz Skwarko, Kurowiec, Dumka, A. Staruch, Winniczuk, Sandulak, Oleśnicki, Krysowaty.

Interpelacya

p. dra Kościa Lewickiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie zaprowadzenia ruskiej mowy wykładowej w szkole gminy Krzeczowice.

Gmina Krzeczowice (powiat Przeworsk) już od $2^1/_2$ roku robi starania około zaprowadzenia ruskiej mowy wykładowej w miejsc. 3 kl. szkole ludowej. Deputacya do okręg. Rady szkolnej i innych kompetentnych czynników nic odnosiły przespieszenia, bo rozbijały się o opór przewodniczącego miejscowej Rady szkolnej, właś. dóbr. p. Fedorowicza.

Na początku tego roku wniosła Rada gminna gminy Krzeszowice prośbę do c. k. Rady szkolnej krajowej podpisaną wszystkimi radnymi i 46 włościanami, o zaprowadzenie wykładowej mocy ruskiej w miejscowej szkole.

Prośba ta nie była uwzględniona, a Rada gm. w lipcu t. r. wniosła znowu prośbę do Rady szk. kraj. o zaprowadzenie nauki ruskiej mowy w tamt. szkole, w której zeszłego roku było ruskich dzieci więcej niż polskich, bo razem 146.

I ta prośba jednak została bez żadnego skutku. Podpisani zapytują więc, czy Wys. c. k. Rządowi jest wiadomy powyżej opisany fakt i co Wys. c. k. Rząd myśli zarządzić, ażeby w 3 kl. szkole ludowej gminy Krzeczowice była zgodnie z żądaniem Rady gminnej zaprowadzona ruska mowa wykładowa.

Interpelant:

Dr. Kość Lewicki.

Oleśnicki, Kurowiec, Winniczuk, Sodomora, Myroniuk-Zajaczuk, T. Staruch, Krysowaty, A. Staruch, Sandulak, Tracz, Skwarko, Kiweluk, Makuch, Hanczakowski, Dumka.

Interpelacya

posła Z. Skwarki i towarzyszy do Wydziału krajowego w sprawie wydzierżawienia szutrowisk gminnych w Terszowie pow. starosamborskiego.

We wsi Terszowie powiatu starosamborskiego są gminne rumowiska, z których dostawcy szutru zabierają szuter na gościniec państwowy i do kolei. W r. 1909 chciał te szutrowiska gminne wydzierżawić Mojsej Gimpel ze Starego Sambora i ofiarował za nie rocznie 500 koron. Tymczasem zwierzchność gminna zwołała kilka w tajem-

niczonych radnych na posiedzenie Rady gminnej dnia 26. kwietnia 1909 i uchwaliła wydzierżawić szutrowiska gminne arendatorowi w Terszowie im. Szułymowi Reichowi za 100 koron rocznie. Reszta radnych gminy, którzy byli przeciwni temu wydzierżawieniu, całkowicie nie byli zawiadomieni o posiedzeniu rady, jak to poświadczą Fedio Kłebanyk, Nykołaj Dubnyckyj, Stefan Krupa, Onufer Jacyszyn i inni.

Mieszkańcy gminy dowiedziawszy się o tem, natychmiast odnieśli się do Wydziału powiatowego w Starym Samborze z protestem prosząc o nieuważnienie nie legalnej uchwały rady gminnej. Z skargą tą chodzili wiele razy do Wydziału powiatowego ale wszystko było na darmo i Szulim Reich spokojnie woził całe lato kamienia z szutrowisk gminnych. Kiedy Wydział powiatowy mimo wszelkich skarg nic nie zarządził, mieszkańcy wywiedzione z cierpliwości postawili sami nie dać Reichowi, bezprawnie zabierać kamienie z szutrowisk gminnych i jedną furę nawet wysypali. Dowiedziawszy się o tem wójt, zabronił mieszkańcom niepokoić Reicha w używaniu szutrowisk gminnych i Reich natychmiast po wysypaniu jednej fury dalej woził kamienie spokojnie aż do końca jesieni. Że nie przyszło wtedy do jakich większych niepokojów, należy tylko zawdzięczać roztropności starszych ludzi, którzy byli w stanie młodszych uspokoić.

Jednak Reich, „żeby chłopa nauczyć rozumu“ zaskarżył jednego z tych, którzy wywracali furę z kamieniem, mianowicie Andrusia Kłebanyka; woźny sądowy przy doręczaniu wezwania Kłebanyka powiedział jemu inną godzinę rozprawy (zamiast na rano o 9 powiedział na 2 godzinę popołudniu) i Kłebanyk został zasądzony niewinnie na zapłacenie 31 koron. Wszystko to potwierdzą pod przysięgą oprócz wyżej wymienionych świadków także następujący gospodarze w Terszowie: Andruś Kłebanyk, Fedio Prokojuszczak, Mikołaj Krupa, Cyprjan Solczanyk, Kyryło Kłebanyk i Hryć Seneta.

Wieśniacy poczęli teraz znowu napierać skargami na Wydział powiatowy i kiedy już Szulim Reich wywiózł wszystkie kamienie, Wydział powiatowy wydał teraz przy końcu listopada 1909 r. z dnia 4. listopada następujące polecenie:

L. 2009. Do Zwierzchności gminnej w Terszowie. Uchwała z 4. listopada 1909. Zawiadamia się tamtejszą Zwierzchność gminną, że Wydział powiatowy na posiedzeniu w dniu 27. października 1909 odbytem nie zatwierdził uchwały tamtejszej Rady gminnej z dnia 26. kwietnia 1909, w sprawie wydzierżawienia szutrowisk gminnych Szulimowi Reichowi z Terszowa na rzece Lenina od metra sześciennego po 10 hal: uznając taką uchwałę za niekorzystną dla gminy, równocześnie poleca się Zwierzchności gminnej rozpisanie publicznej licytacyi na dzierżawę w mowie będących szutrowisk gminnych na rzece Leninie i zawiadomienie Wydziału Rady powiatowej o terminie licytacyjnym. Zarazem udziela się naczelnikowi gminnemu naganę za zaniedbywanie obowiązków w urzędowaniu, to jest za nie przedłożenie w swoim czasie uchwały Rady gminnej do zatwierdzenia Wydziałowi powiatowemu.

Stary Sambor dnia 4. listopada 1909 Sozański m. p.

Tak Wydział Rady powiatowej w Starym Samborze wydał swe polecenie po czasie, kiedy Reich przywiózł wszystkie kamienie, gmina poniosła stratę 400 koron i człowiek, który stanął w obronie pokrzywdzonej gminy, został niewinnie zasądzony na zwrot kosztów Reichowi, który bezprawnie woził kamienie z szutrowisk gminnych.

Dlatego podpisani zapytują Wysoki Wydział krajowy:

1. Czy wglądnie w sprawę wydzierżawienia szutrowisk gminnych w Terszowie? i

2. Czy pociągnie do odpowiedzialności winnych szkody wyrządzonej gminie?

Dr. Kość Lewicki, Hanczakowski, Skwarko, Kurowiec, A Staruch, Dumka, Sodomora, Sandulak, Dudykiewicz, Senyk, Tracz, Makuch, Myroniuk-Zajaczuk, Korol, T. Staruch.

Marszałek oznajmia, że z odczytanymi wnioskami postąpi według regulaminu; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek oznajmia, że wpłynęło pismo c. k. Sądu pow. sekcyi III we Lwowie z 10. stycznia 1910 Lcz. Ns. III 43|3/9 o zezwolenie na karno-sądowe ściganie posła Dra Jana Kurowca z powodu popełnienia przekroczenia obrazy czci.

Marszałek udziela w tej sprawie głosu sekretarzowi p. Urbańskiemu.

Sekretarz p. Urbański wnosi o przekazanie tego pisma komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala ten formalny wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, iż udzielił urlopów pp. Sękowskiemu na 4, Saremu na 8, Battaglii na 3 dni.

Marszałek oznajmia, że JEm. ks. kardynał Puzyna zawiadomił, że nie może z powodu choroby brać udziału w obradach Sejmu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o preliminarzu budżetu krajowego na rok 1910.

Sprawozdawca generalny p. Milewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Na rok 1910 ustanawia się wydatki funduszu kraj. w sumie . . 58,251.906 K

a dochody własne tego funduszu w sumie . 25,509.133 K

II. 1. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w roku 1910, pobierany będzie dodatek do państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo-klasowego i 5 prc. podatku od domów wolnych po . . . . 72 g od każdej korony całej przepisanej należytości tych podatków:

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych, wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220, z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, w wysokości po . . . 78 g od każdej korony całej przypisanej należytości tych podatków.

2. Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim, opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1 ad a) wymienionych w wysokości po . 67 g zaś do podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych po . . . 73 g

3. Kwoty przyzwolone na rok 1910 w rubrykach i pozycyach wydatków budżetu funduszu krajowego, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycyach, a to osobno w dziale wydatków zwy-

czajnych, osobno w dziale nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycyach funduszu krajowego;

a) w rubryce I. między pozycyami 5, 6 i 7 i między pozycyą 8 i 10;

b) w rubryce II. między literami a, d, e, f, pozycyi 18, oraz między pozycyą 17 (na dyurna urzędu pośrednictwa pracy) a rubryką XVI. pozycyą 10 (wydatki rzeczowe urzędu pośrednictwa pracy);

c) w rubryce VIII., między pozycyami 6 i 7, tudzież między pozycyami 11 12, 13 i 14;

d) w rubryce X. między pozycyami 25 c i 27, dalej 30, 36 i 37, dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły mleczarskiej w Rzeszowie, szkół ogrodniczych w Tarnowie i Wulce Kapitańskiej i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkiemi pozycyami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych zakładów, wreszcie między pozycyami 87 b (1—8) i poz. 87 (ad 12);

e) w rubryce XI., między pozycyami 1, 2 i 6;

f) w rubryce XII., między pozycyami 109 i 187; 172, 174, 175 i 177, wreszcie między pozycyami działów A, B, C i E, w granicach każdego z tych działów, z osobna i tylko w wydatkach zwyczajnych.

III. a) Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki amortyzacyjnej aż do wysokości 13,753.226 K w gotówce, przeznaczonej na pokrycie reszty niedoboru roku 1910.

b) Na oprocentowanie i umorzenie zaciągniętej pożyczki wstawiać będzie Wydział krajowy odpowiednią kwotę do każdorocznego preliminarza funduszu krajowego.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Lewicki, Korol, Makuch, Stojałowski, Dudykiewicz, Senyk „przeciw“, zaś „za“ wnioskami komisyi pp. Garapich, Hupka, Górski i Halban.

Przemawia p. Lewicki.

Marszałek oznajmia, że podczas przemówienia p. Lewickiego użył p. T. Staruch słów ubliżających czci urzędnika państwowego, za użycie tych słów wzywa Marszałek p. T. Starucha do porządku.

Przemawia p. Starowieyski.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia dalej p. Starowieyski.

Marszałek odracza posiedzenie do godz. 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godz. 2 minut 5 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 12. stycznia 1910.

Początek o godzinie 8 minut 30 wieczorem.

Marszałek otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o preliminarzu budżetu krajowego na rok 1910.

Przemawia p. Korol.

Przemawia p. Garapich.

Przemawia p. Makuch.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosków nagłych.

Następuje wniosek nagły p. Senyka w sprawie zapomogi dla pogorzelców gminy Wołcinów, pow. żydaczowskiego.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y

ks. Korn. P. Senyka i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzelców wsi Wołeniów pow. Żydaczowskiego.

Dnia 4. grudnia 1909 wybuchł z niewiadomej przyczyny w czasie gdy ludzie byli w cerkwi na mszy św. — pożar we wsi Wołeniów pow. żydaczowskiego i przy silnym wichrze zniszczył do szczętu 7 gospodarstw. W ogniu spaliły się prócz budynków wszystkie narzędzia gospodarcze, zapasy żywności, zboże, pasza dla bydła, wszystka odzież i 4 sztuk bydła. Według załączonego wykazu sumiennie zestawionego przez zwierzchność gminną w Wołeniowie wynosi szkoda 20.837 K, a po potrąceniu asekuracyi w sumie 7.000 K, pozostaje bezpośrednio szkoda 13.837 K.

Z wyż wymienionego powodu Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom wsi Wołcniowa pow. żydaczowskiego uchwala się przyjść z pomocą wydatnym datkiem — zapomocą w gotowych pieniądzach.

Wnioskodawca:
Kornel Senyk

Julian Brunicki, Stapiński, Stefczyk, Krężel, Pastor, Stojałowski, Kędzior, Jampolski, J. Cieluch, Dudykiewicz, A. Szeptycki, Czechowicz, Cipser, Maiss, Schätzel, T. Merunowicz.

WYKAZ

pogorzelców nawiedzionych pożarem dnia 4. grudnia 1909 w gminie Wołcniów powiatu Żydaczowskiego.

L. p.	Imię i nazwisko pogorzelców	Spalone przedmioty	Wartość K	Wartość h	Razem K	Uwaga
1.	Andrzej Woliński	Budynki	3200			Asekurowany w Towarzystwie „Dniestr“ na kwotę 2.600 K
		Zboże:				
		pszenica	132			
		żyto	321			
		jęczmień	168			
		owies	560			
		proso	80			
		kukurudza	56			
		groch	16			
		bób	36			
		miód	64			
		ziemiaki	190			
		Inwentarz martwy:				
		2 ciężarowe wozy	200			
		4 brony	24			
		2 pługi	30			
		uprząż	40			
		rzeczy domowe i odzież	200			
		Materyały:				
		drzewo budulcowe	200			
		„ na opał	200			
		siano dla bydła	800			
		Inwentarz żywy:				
		3 koni	400			
		1 jałówka	100		7520	

L. p.	Imię i nazwisko pogorzelców	Spalone przedmioty	Wartość K	h	Razem K	Uwaga
2.	Jaremko Seń	Budynki	600			Asekurowany w Towarzystwie krakowskiem na kwotę 400 K
		Zboże:				
		żyto	810			
		jęczmień	98			
		owies	84			
		kukurudza	26			
		miód	30			
		koniczyna	60			
		siano	400			
		ziemiaki	48		1526	
3.	Mikołaj Hurkało	Budynki	1600			Nie był asekurowany
		Zboże:				
		pszenica	240			
		żyto	90			
		jęczmień	56			
		owies	180			
		proso	16			
		kukurudza	16			
		bób	16			
		miód	14			
		Pasza dla bydła: siano	200			
		Ziemiaki	60		2488	
4.	Jan Kijaczek	Budynki	1200			Asekurowany w Towarzystwie krakowskiem na kwotę 600 K
		Zboże:				
		żyto	108			
		jęczmień	98			
		owies	168			
		ziemiaki	96			
		Pasza dla bydła	140			
		Inwentarz martwy:				
		1 pług	14			
		2 brony	6			
		skrzynia z odzieżą	40		1780	
5.	Marya Szumska	Budynki	400			Asekurowana w Towarzystwie „Dniestr“ na kwotę 400 K
		Zboże:				
		pszenica	72			
		żyto	54			
		owies	98			
		ziemniaki	67			
		Pasza dla bydła	100			
		Narzędzia gospodarcze	40		831	

L. p.	Imię i nazwisko pogorzelców	Spalone przedmioty	Wartość K	Wartość h	Razem K	Uwaga
6.	Andrzej Torkacz	Budynki	3500			Asekurowany w Towarzystwie „Dniestr“ na kwotę 2.400 K
		Zboże:				
		pszenica	240			
		żyto	220			
		jęczmień	98			
		owies	294			
		kukurudza	48			
		groch	16			
		miód	30			
		ziemiaki	272			
		Pasza dla bydła:				
		siano	460			
		Inwentarz martwy:				
		1 wóz	100			
		1 pług	16			
		2 brony	12			
		młynek do czyszczenia zboża	72			
		sieczkarnia	50		5428	
7.	Stefan Jaworowski	Budynki	700			Asekurowany w Towarzystwie „Dniestr“ na kwotę 700 K
		Zboże:				
		pszenica	200			
		owies	168			
		proso	16			
		miód	60			
		Pasza dla bydła	30		1174	

Cena wartości spalonych przedmiotów	20.837 K
Po strąceniu asekuracyi	7.000 „
Bezpowrotna szkoda	13.837 K

OD ZWIERZCHNOŚCI GMINNEJ

W Wołcniowie, dnia 4. grudnia 1909.

Naczelnik gminy:
Jan Wolicki mp.
Michał Szczur mp., asesor
Mikołaj Hrucij mp., asesor.

Przemawia p. Senyk, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

p. ks. Korn. Senyka i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzelców wsi Nadiatycze pow. żydaczowskiego.

Dnia 13. grudnia 1909 wybuchł pożar we wsi Nadiatycze pow. żydaczow-

skiego a ponieważ to było w nocy gdy mieszkańcy pokładli się już spać i tego dnia była straszna burza, spaliło się 34 zagród ze wszystkimi zapasami zboża i paszy, odzież, narzędzia rolnicze u niektóryeh pasieki i prawie wszystek drób.

Szkoda jak w załączniku dołączony wiarygodny dokument szacunkowy Wydziału powiatowego w Żydaczowie wynosi 61.450 K, a gdy potrąci się 30.240 z asekuracyi zostaje nasza szkoda w sumie 31.210 K.

Z powodu więc wymienionego Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom wsi Nadiatycze pow Żydaczowskiego uchwala się przyjść z pomocą wydatnym datkiem — zapomogą w gotowych pieniądzach.

Wnioskodawca:
Kornel P. Senyk

Pastor, Julian Brunicki, Krężel, Stapiński, J. Cieluch, Kędzior, Stefczyk, Jampolski, Stojałowski, Dudykiewicz, A. Szeptycki, Czechowicz, Maiss, Cipser, Schätzel, Merunowicz.

Zestawienie szkody zrządzonej w Nadiatyczach przez pożar dnia 13. grudnia 1909.

1. Fed. Nykołyszyn budynki wartości . . . . . 1400 K
zboże wartości . . 200 „
siano . . . . . 250 „
kartofle . . . . . 60 „
narzędzia gosp. wart. 60 „
nieasekurowany . . . . 1970 K

2. Iwan Prociów bud. 800 K
zboże . . . . . 140 „
siano . . . . . 80 „
kartofle . . . . . 50 „
narzędzia . . . . 50 „ 1120 K
Stajnia kryta dachówką asekurowany na 500 koron.

3. Jać Bardak bud. 1600 K
zboże . . . . . 156 „
pasza . . . . . 180 „
kartofli część . . 20 K
narzędzia gosp. . . 50 „ 2006 K
asekurowany na 1000 koron.

4, Hryń Korda chata, stajnia . . . . . 600 K
zboże . . . . . 50 „
pasza . . . . . 30 „
narzędzia . . . . 20 „ 700 K
asekurowany na 500 koron.

5. Nykoła Darczewski chata, stajnia, szopa wozownia . . . . . 1900 K
pasza . . . . . 1140 „
narzędzia . . . . 50 „ 2090 K
asekurowany na 1400 koron.

6. Wasyl Stasiów chata, komora, wozownia i stodoła . . . . . 2000 K
zboże . . . . . 600 „
pasza . . . . . 100 „
narzędzia . . . . 60 „
pasieka pszczół . . 80 „ 2840 K
asekurowany na 1000 koron.

7. Tymko Iwaniów chata . . . . . 400 K
zboże . . . . . 10 „
ubrania . . . . . 30 „ 440 K
asekurowany na 200 koron.

8. Wasyl Osoba chata, komora, stajnia i wozownia . . . . . 1200 K
zboże . . . . . 100 „
pasza . . . . . 60 „ 1360 K
asekurowany na 700 koron.

9. Hryń Fediów budynki wszystkie. 1200 K
zboże . . . . . 100 „
pasza . . . . . 100 „
narzędzia gospodarcza 20 „
kartofli część . . 16 „ 1436 K
asekurowany na 1000 koron.

10. Andrzej Chudziński chata, stajnia, woz, 1000 K
paszą . . . . . 84 „
narzędzia . . . . 200 „ 1284 K
asekurowany na 600 koron.

11. Iwan Fediów
chata, stajnia, woz. 1300 K
pasza . . . . . 60 „
narzędzia gosp. . 100 „ 1470 K
asekurowany na 1000 koron.

12. Wasyl Pańczak
stodoła i komora . 1000 K
zboże . . . . . 1000 „
narzędzia . . . 50 „ 2050 K
asekurowany na 600 koron.

13. Hnat Fediów
wszystkie budynki 2000 K
zboże . . . . . 706 „
pasza . . . . . 160 „
narzędzia . . . . 250 „
ubrania . . . . . 250 „
materyały . . . . 300 „ 3666 K
asekurowany na 1600 koron.

14. Hnat Uhera
wszystkie budynki. 800 K
zboże . . . . . 500 „
pasza . . . . . 120 „
narzędzia . . . . 150 „
ubrania . . . . . 100 „ 1670 K
asekurowany na 600 koron.

15. Iwan Jaciów Nr. domu 25,
stodoła, wozownia, komora . . . . . 800 K
zboże . . . . . 800 „
narzędzia . . . . 100 „ 1700 K
asekurowane budynki i zboże.

16. Wasyl Prociów
stajnia i stodoła . 2000 K
zboże asekurowane 250 „
pasza . . . . . 400 „ 2650 K
asekurowane budynki 600
zboże 250 koron.

17. Iwan Jaciów Nr. domu 30.
wszystkie budynki. 1200 K
zboże . . . . . 430 „
pasza . . . . . 160 „
narzędzia . . . . 20 „ 1810 K
budynki asekurowane
na 700 kor., zboże 430 kor.

18. Iwan Jaciów Nr. domu 70.
stodoła i szopa . . 800 K
zborze i pasza . . 840 „
narzędzia gospodars. 100 K 1740 K
asekurowane budynki
400 kor., zboże 840 kor.

19. Maksym Dudycz
chata dach. kryta . 500 K
zboże . . . . . 12 „
kartofle . . . . . 20 „ 532 K

20. Iwan Szwed
wszystkie budynki 800 K
zboże . . . . . 100 „
pasza . . . . . 40 „
ubranie . . . . . 30 „
kartofle . . . . . 16 „ 986 K
asekurowany na 700 kor.

21. Iwan Rudka
wszystkie budynki 1500 K
zboże . . . . . 470 „
pasza . . . . . 100 „
narzędzia gospodar. 260 „ 2633 K
ubezpieczony na 1250 koron.

22. Michał Osoba
stodoła . . . . . 700 K
zboże . . . . . 200 „
pasza . . . . . 120 „ 1020 K
asekurowany na 600 kor.

23. Ołeksa Fediów
wszystkie budynki 2500 K
zboże . . . . . 370 „
pasza . . . . . 180 „
narzędzia . . . . 100 „ 3150 K
ubezpieczony na 2000 kor.

24. Różka Pawłów
chata . . . . . 400 K
ubranie, zboże, statki 50 „ 450 K
ubezpieczona na 100 koron.

25. Fed. Korda
chata i stajnia . . 450 K
ubranie, ziarno, statki 60 „ 510 K
ubezpieczony na 220 koron.

26. Różka Beryt
chata . . . . . 500 K
ubranie, ziarno, statki 100 „ 600 K
asekurowana na 300 koron.

27. Andruś Skołozdra
wszystkie budynki . 1500 „
zboże . . . . . 400 „
pasza . . . . . 150 „
ubranie . . . . . 200 „
gotówka . . . . 120 „
świnia . . . . . 80 „
przybory gospod. . 60 „ 2510 „
ubezpieczony na 1250. kor.

28. Wasyl Horak
wszystkie budynki 2000 „
zboże . . . . . 390 „
pasza . . . . . 360 „
narzędzia gosp. . . 60 „ 2810 „
ubezpieczony na 1500 koron.

29. Iwan Horak
chata i stajnia . . 1500 „
narzędzia i ubrania 300 „ 1800 „
ubezpieczony na 900 kor.

30. Anna Simiecka
wszystkie budynki 1000 „
zboże . . . . . 200 „
pasza . . . . . 100 „
narzędzia gospod. 300 „ 1600 „
ubezpieczona na 800 kor.

31. Nykoła Pańczuk
wszystkie budynki 2000 „
zboże . . . . . 500 „
pasza . . . . . 400 „
narzędzia gosp. . . 100 „
ubrania . . . . . 600 „
gotówki . . . . . 100 „
korale . . . . . 900 „ 4600 „
ubezpieczony na 1600 kor.

32. Ołeksa Rudka
wszystkie budynki 2000 „
zboże . . . . . 500 „
pasza . . . . . 400 K
narzędzia gospod . 200 „
odzież . . . . . 100 „
gotówka . . . . 50 „ 3250 K

33. Wasyl Fediów
wszystkie budynki, stajnia dachów. . . . . 1500 „
zboże . . . . . 400 „
pasza . . . . . 100 „
narzędzia . . . . 100 „ 2100 „
ubezpieczony na 1000 kor.

34. Hryń Melnyszyn
komora, wozownia 500 „
przybory i zapasy gospodarskie . . . . . 400 „ 900 „
61.450 K

Nadto spaliła się znaczna ilość kur, kaczek i gęsi.

Szkoda wynosi 61.450 K
Z tego kwota ubezp. 30.240 „
Szkoda nieubezp. 31.210 K

Dosłowną zgodność niniejszego wyciągu z oryginałem w aktach Wydziału powiatowego przechowanym, stwierdza się.

Prezes:
Dzieduszycki m. p.
Sekretarz:
Paszkowski m. p.

Przemawia p. Senyk, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku.

Przemawia p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy Izba uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 13 stycznia 1910 o godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 11 minut 12 w nocy.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
St. Henryk Badeni *w. r.*

Protokół

59. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 13. stycznia 1910.

Początek o godzinie 10. minut 35. przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy, JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 129.

Ze strony c. k. Rządu: JE. c. k. Namiestnik dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca Namiestnictwa, Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 57. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 58. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Stanisław Henryk hr. Badeni odczytuje spis petycyi, wniesionych po dzień 13. stycznia 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 5341, 5344—5347, 5349, 5351, 5353, 5359, 5360, 5363, 5364, 5369, 5370, 5377—5379, 5382—5385, 5387, 5389.

Komisyi szkolnej L. s. 5350, 5352, 5354, 5356, 5361, 1562, 5366—5368, 5373—5376, 5386.

Komisyi gminnej L. s. 5391, 5392.

Komisyi petycyjnej L. s. 5355, 5358, 5394.

Komisyi administracyjnej L. s. 5338, 5357, 5365, 5380, 5381, 5393.

Komisyi gosp. kraj. L. s. 5372, 5388.

Komisyi drogowej L. s. 5342, 5343, 5348, 5371.

Komisyi podatkowej L. s. 5340.

Komisyi przemysłowej L. s. 5339.

Komisyi reformy wyborczej L. s. 5390.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5369 kraj. Związku ochotniczych straży pożarnych we Lwowie o utworzenie funduszu pożyczkowego dla gmin wiejskich straży pożarnej na zakupno sikawek, przemawia p. Cielecki, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom, jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p. p. St. H. hr. Badeni, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k

posła Sobolewskiego i tow. w sprawie założenia szkoły tkackiej w Samborze.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że Sambor pod względem przemysłu jest jednem z najbiedniejszych miast w kraju,

zważywszy, że ludność rozległych przedmieść Sambora, wyłącznie rolnicza, tudzież licznych wsi okolicznych uprawia niezwykle dużo lnu i konopi,

zważywszy, że na przedmieściach Sambora a szczególnie w niektórych wsiach okolicznych (Czukiew, Strzałkowice, Dąbrówka) są już liczne warsztaty tkackie, lecz bardzo prymitywnie urządzone,

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu założyć szkołę tkacką w Samborze najdalej do końca roku 1911.

Wnioskodawca:
Sobolewski.

Sozański, Mars, Sala, Federowicz, Kleski, Maiss, Bednarski, Wrześniowski, Landau, Schätzel, Pastor, Pawlewski, Marszałkowicz, Rittel, Skarbek, Bandrowski, Halban.

W n i o s e k

w sprawie zmiany wydanego pod dniem 14. kwietnia 1908 l. IX. 990/24 rozporządzenia c. k. Namiestnictwa w duchu ustawy krajowej z dnia 15. czerwca 1904 Nr. 93 dz. u. k.

Wysoki Sejmie!

W §. 1. ustawy z dnia 15. czerwca 1904 Nr. 93 dz. u. kraj. ustanowiono obowiązek zgłaszania wyrębu drzewa w tych obszarach leśnych, których grunt składa się przeważnie z wapienia, skał łatwo wietrzejących lub które leżą na na głównych stokach, oraz że takie przestrzenie leśne oznaczy c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

W myśl tej ustawy mają być każdy zupełny wyrąb i każde przerębywanie, wskutek którego na przeznaczonej do cięcia przestrzeni, conajmniej 25 arów, pozostać ma mniej, aniżeli połowa potrzebnych do zupełnego zwartego drzewostanu drzew głównego rodzaju... zgłoszony najmniej na 45 dni przed zamierzonem cięciem, a władza polityczna albo odmówi zupełnie pozwolenia na wyrąb, albo zezwoli z pewnemi ograniczeniami, chociażby nawet plan gospodarczy był dla danego rewiru swego czasu przez samą władzę zbadany i zatwierdzony.

Jakkolwiek ustawa powyższa jest tak uciążliwa, należy się z wymogami takowej pogodzić, gdyż posiada niewątpliwą wartość ogólno ekonomiczną.

Ustawa powyższa została wprowadzona w życie rozporządzeniem c. k. Namiestnictwa z dnia 14. kwietnia 1908 l. IX. 990|24 ogłoszonem w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych z dnia 25. kwietnia 1908, które treść powołanej ustawy znacznie rozszerza, co jednak nie było wcale intencyą tejże ustawy.

Rozporządzenie c. k. Namiestnictwa poddaje bowiem kontroli i ograniczeniu ustawowemu nie tylko wyjątkowe grunta leśne, posiadające określone w ustawie właściwości, lecz obejmuje całe okręgi sądowe, a nawet polityczne w kraju, które albo w całości, albo w znacznej części powyższych warunków nie posiadają.

Tym sposobem została tendencya ustawy zupełnie zapoznaną, gdyż zamiast poddać szczególniejszej kontroli tylko te przestrzenie leśne, które tego ze względu na swoje niebezpieczne dla kultury właściwości wymagały, poddano zupełnemu ograniczeniu całą gospodarkę leśną nawet na przestrzeniach nie posiadających ujemnych w ustawie przewidzianych właściwości, a nawet na przestrzeniach jak najracyonalniej zagospodarowanych.

Ponieważ rozporządzenie powyższe nie odpowiada duchowi ustawy z dnia

15. czerwca 1904 Nr. 93. u. kr., a nadto niewłaściwie ogranicza gospodarkę leśną również na przestrzeniach leśnych, w ustawie powyżej nieprzewidzianych, przeto podpisani wnoszą:

Raczy Wysoki Sejm uchwalić:

Wzywa się c. k. Namiestnictwo, aby wydane pod dniem 14. kwietnia 1908 l. IX. 990|24 ogłoszone w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych z dnia 25. kwietnia 1908 rozporządzenie zmodyfikowało w duchu ustawy krajowej z dnia 15. czerwca 1904 l. 93 Dz. u. kr. ograniczając postanowienie w ustawie tej przewidziane wyłącznie tylko do przestrzeni posiadających właściwości tamże określone.

Wnioskodawca:
Schätzel.

Sobolewski, Sala, Federowicz, Bednarski, Maiss, Landau, Merunowicz, Skarbek, Kleski, Doliński, Tertil, Jabłoński, Rayski, Pawlewski.

Interpelacya

p. dra Kurowca i tow. do c. k. Rządu w sprawie urzędowania p. Kazimierza Wajdowskiego, c. k. starosty w Kałuszu.

Od czasu kierowania c. k. starostwem przez p. Kazimierza Majdowskiego w Kałuszu nastały w powiecie i mieście Kałuszu niemożliwe stosunki. Nastała całkowita anarchia w administracyi powiatu.

W powiecie kałuskim i mieście ruchliwem i handlowem nastała pełna apatya i stagnacya, bo p. Kazimierz Wajdowski c. k. starosta w Kałuszu, możliwie dobry człowiek ale nadzwyczaj słabego charakteru, przyszedłszy do Kałusza, dał się zupełnie zawładnąć klice wszechpolskiej, na której czele stoi dr. Jonasz Wisenberg, adwokat krajowy. Człowiek ten poznawszy słabe strony c. k. starosty, potrafił zawładnąć nim do tego stopnia, że faktycznym kierownikiem starostwa w Kałuszu jest dr. Jonasz Wisenberg, który kieruje całem Starostwem, rozstrzyga o wszystkich agendach c. k. Starostwa, a przeciw jego woli nie śmie w c. k. Starostwie w Kałuszu nikt wystąpić. P. dr. Jonasz Wisenberg jako faktyczny starosta kałuski spełnia nadzwyczaj punktualnie swe obowiązki, bo każdego dnia przed południem zjawia się w biurze c. k. Starosty, wypytuje o wpływ i daje swoje informacye, albo ewentualne aprobaty pojedynczym referentom. Tenże p. dr. Jonasz Wisenberg jawi się w ważniejszych sprawach i po południu około 5—6 godziny bądźto w biurze c. k. starosty, bądź też w jego prywatnem pomieszkaniu i kontroluje, czy przypadkowo nie stało się co przeciw jego woli. Jest notorycznie wiadomą rzeczą tak w Kałuszu jak i w całym powiecie, że rzeczywistym starostą jest p. Jonasz Wisenberg, więc każdy, kto chce co uczynić w Starostwie, musi nasamprzód udać się do p. dra Jonasza Wisenberga i jemu oddać swoją sprawę, i tylko ten może liczyć na skutek w c. k. Starostwie. Przy pomocy c. k. starosty zawładnął p. dr. Jonasz Wisenberg władzami podatkowemi, bo przy pomocy c. k. Starosty i kierownika inspektoratu wybrał sobie swoich ludzi w komisyi podatkowej, którzy niepoddających się jego wielkości p. dr. Jonaszowi Wisenbergowi w bezmiłosierny sposób opodatkowują, jak to miało miejsce tego roku z p. dr. Kurowcem i drugimi. Fakty powyższe mogą stwierdzić ks. Józef Szeligiewicz proboszcz łacińskiego obrz., p. Kazimierz Wojna, c. k. Radca i naczelnik sądowy w Kałuszu, p. Józef Jabłoński, c. k. sędzia, dr. Andrzej Kos, adwokat w Kałuszu i c. k. urzędnicy Starostwa w Kałuszu na okoliczność, że p. Jonasz Wisenberg jest codziennym gościem raz a nawet dwa razy dziennie. Z powodu tego w c. k. Starostwie w Kałuszu zapanowały w kałuskim powiecie niemożliwe stosunki, bo c. k. Starostwo przestało być c. k. władzą administracyjną, objektywną dla wszystkich. Przez to

nastąpiło zamieszanie, bo każdy, znając wpływ p. dra Jonasza Wisenberga przy pomocy jego dostaje lub traci koncesye, przeprowadza wybory do Rady gminnej lub kasuje te i t. d.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, czy wiadomo jest c. k. Rządowi, że rzeczywistym kierownikiem c. k. Starostwa w Kałuszu jest adwokat dr. Jonasz Wisenberg, z czyjego polecenia przychodzi codziennie dr. Jonasz Wisenberg do c. k. Starostwa, przegląda wpływ, pojedynczych referentów i daje wskazówki, jak się ma pojedyncze sprawy załatwiać, zapytują dalej, czy długo ten niemożliwy stan w administracyi powiatu trwać będzie?

Dr. Jan Kurowiec.

Lewicki, Makuch, Sandulak, Dumka, Sodomora, Winniczuk, A. Staruch, T. Staruch, Skwarko, Kiweluk, Korol, Tracz, Hanczakowski, Krysowaty.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacyę zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o preliminarzu budżetu krajowego na r. 1910.

Przemawia p. Hupka.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Górski.

Przemawia p. Hupka i składa oświadczenie, że dzisiejsze jego przemówienie było wyrazem wyłącznie jego osobistego przekonania.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia o godzinie 2 minut 13 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 13. stycznia 1910.

Początek o godzinie 8 minut 30 wieczorem.

Marszałek otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o preliminarzu budżetu krajowego na r. 1910.

Przemawia p. Senyk.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia dalej p. Senyk.

Marszałek wzywa p. T. Starucha, by nie przerywał mowcy, a mowcę p. Senyka, by nie zwracał się osobiście do p. T. Starucha, lecz przemawiał do Marszałka i do całej Izby.

Przemawia dalej p. Senyk.

Przemawia p. Halban.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 15. stycznia 1910 roku, godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 11 minut 13 w nocy.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
St. Henryk Badeni *w. r.*

Protokół

60. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 15. stycznia 1910.

Początek o godzinie 10. minut 25. przepołudniem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 110.

Ze strony Rządu: JE. c. k. Namiestnik dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 58. posiedzenia uważa za przyjęty gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 59. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyi wniesionych po dzień 15. stycznia 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 5406, 5410, 5411, 5415, 5417, 5428—5431, 5433, 5434, 5436, 5439, 5442, 5445, 5446, 5452, 5455, 5456, 5462, 5464, 5467, 5471, 5473, 5481, 5482, 5484—5486.

Komisyi budżetowej L. s. 5409, 5448, 5457, 5461, 5477.

Komisyi szkolnej L. s. 5407, 5408, 5412, 5413, 5418, 5443, 5444, 5468—5470, 5472, 5474.

Komisyi gminnej L. s. 5419—5421.

Komisyi petycyjnej L. s. 5454.

Komisyi administracyjnej L. s. 5416, 5435, 5437, 5438, 5440, 5449, 5475, 5478 do 5480, 5483.

Komisyi prawniczej L. s. 5476.

Komisyi gosp. kraj. L. s. 5405, 5432, 5458, 5460.

Komisyi drogowej L. s. 5441, 5459.

Komisyi solnej L. s. 5447, 5453, 5465, 5466.

Komisyi reformy wyborczej L. s. 5414, 5450, 5451.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5440, Wydziału pow. w Wadowicach w sprawie przyznania gminom koncesyi na wyszynk trunków po zgaśnięciu prawa

propinacyi przemawia p. Styła popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przedzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5453 miasta Doliny w sprawie bezpłatnego poboru surowicy solnej dla bydła, Marszałek udziela głosu p. Cipserowi.

P. Cipser nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze pp. St. H. hr. Badeni, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k

posła Szweda w sprawie rekonstrukcyi drogi gminnej I. klasy od Radziechów przez gminy Cięcinę, Milówkę, Rayczę, Ujsoł (powiat Żywiec) do granicy węgierskiej prowadzącej.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że droga gminna I. klasy od Radziechów przez gminy Cięcinę, Milówkę, Rajczę, Ujsoły do granicy węgierskiej prowadząca, jest od dawna w złym stanie, a w niektórych miejscowościach przez góry i lasy nawet nie do przebycia:

zważywszy, że na zażalenie węgierskiego Ministerstwa wydelegowana w roku 1905 komisya c. k. Namiestnictwa i Wydziału krajowego, uznała konieczność rekonstrukcyi tej drogi i obliczyła koszta budowy na 890.000 kor.

zważywszy, że Wydział krajowy przyjął na kraj połowę kosztów w kwocie 445.000 koron, a skarb państwa 240.000 koron, a reszta 205.000 koron przypaść ma na powiat żywiecki — dalej

zważywszy, że powiat żywiecki nie ma ani jednej krajowej drogi, a utrzymuje 100 kilometrów dróg gminnych i 430 większych mostów drewnianych i opła wielkie dodatki powiatowe 50% przechodzące;

zważywszy nakoniec, że jakto Wydział powiatowy w Żywcu w przyłączonej [illegible] petycyi podnosi — powiat żywiecki należy do najuboższych powiatów całego kraju, a ludność ostatniemi laty licznemi powodziami i elementarnemi wypadkami została bardzo dotknięta i nie jest w stanie wszystkich ciężarów ponieść, tem więcej, że na budowę nowej drogi Lachowice-Jeleśnia płaci połowę przypadających kosztów:

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

Na rekonstrukcyę drogi gminnej I. klasy przez gminy Cięcina, Milówka, Raycza, Ujsoł do granicy węgierskiej podwyższa się subwencyę krajową z 50 na 60 procentów.

Wnioskodawca:
Szwed.

Makuch, A. Staruch, Winniczuk, Stapiński, Krężel, Bis, Cieluch, Kurowiec, Żardecki, Jampolski, Skołyszewski, Myjak, Stefczyk, Styła, Witos.

Wydział Rady powiatowej w Żywcu.
Do Wysokiego Sejmu Królestwa Galicyi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem
we Lwowie.

Reskryptem z dnia 29. października 1909 L. 109.638, zawiadomił nas Wydział krajowy, że c. k. Ministerstwo robót publicznych przyznało na rekonstrukcyę drogi gminnej I. klasy Juraszów-Cięcina-Rajcza-Ujsoły-granica Węgierska subwencyę ze skarbu państwo-

wego w wysokości 30% rzeczywistych kosztów, najwyżej jednak w kwocie 240.000 koron.

Równocześnie wezwał nas Wydział krajowy o spowodowanie uchwały Rady powiatowej zabezpieczającej pokrycie reszty rzeczywistych kosztów rekonstrukcyi tej drogi nie pokrytych subwencyą krajową i państwową. Sprawa pokrycia kosztów rekonstrukcyi tej drogi obliczonych na ogólną kwotę 890.000 koron przedstawiałaby się następująco:

1) przyznana subwencya krajowa w wysokości 50% wyniosłaby kwotę 445.000 koron,

2) subwencya rządowa zaś w wysokości 26·97% kwotę 240.000 kor.

Zatem reszta w kwocie 205.000 kor. przypaść ma do pokrycia z funduszów powiatowych, czyli, gdy powiat już dawniej na ten cel deklarował 90.000 koron, przeto dalsza ofiara powiatu w stosunku do kosztorysowej kwoty wynosić ma 115.000 koron.

Na tak wysoką kwotę jednak Rada zdobyć się nie może.

Powiat bowiem żywiecki całkiem słusznie może się zaliczać do najbiedniejszych powiatów w Galicyi. Liczne powodzie i klęski elementarne, tak dotkliwie rok rocznie odczuwać się dają, że najmniejsze podwyższenie dodatków do podatków, staje się dla miejscowej ludności bardzo wielkim ciężarem.

Na samą poprawę dróg gminnych i mostów (dróg gminnych jest w powiecie przeszło 400 kilometrów, a oprócz tego około 430 większych mostów drewnianych) musi Rada powiatowa nakładać bardzo wielkie dodatki do podatków, bo przekraczające nieraz i 50%, jak n. p. na rok 1910, aż do wysokości 51%.

Jasnem więc jest, że większym ciężarom powiat tutejszy podołaćby nie mógł.

Z tych powodów Rada powiatowa Żywiecka udaje się do Wysokiego Sejmu z prośbą, by subwencyę z funduszów krajowych na rekonstrukcyę drogi gminnej I. klasy Juraszów-Cięcina-Rajcza-Ujsoły-granica Węgierska podwyższono z 50% kosztów budowy na 60%.

Nadmieniamy, że Rada powiatowa uznając ważność tak żywotnej i piekącej sprawy, jaką jest niezbędna rekonstrukcya tej drogi, pomimo najgorszego finansowego stanu powiatu, uchwaliła na posiedzeniu dnia 26. listopada 1909 przyjąć na siebie obowiązek pokrycia reszty rzeczywistych kosztów rekonstrukcyi tej drogi według kosztorysu tj. oprócz deklarowanych już poprzednio 90.000 koron jeszcze w kwocie 26.000 koron.

Dodajemy, że Wydziałowi powiatowemu bardzo wiele zależy na pomyślnem załatwieniu sprawy — gdyż koniecznem jest rozpocząć rekonstrukcyę tej drogi już z wiosną 1910 roku, albowiem stan tej drogi jest bardzo zły a nawet wprost rozpaczliwy.

Interpelacya
do Wydziału krajowego p. Sozańskiego i tow. w sprawie regulacyi potoku Waretyna w powiecie samborskim.

Wskutek licznych skarg, wnoszonych do Wydziału powiatowego, że dzikie wody gromadząc się na polach i łąkach w gminie Dublany, Tatary, Łąka, Dorożów, Byków, Ortynice, Prusy, Nowoszyce i Ozimina czynią wielkie spustoszenia i zabagniają grunta, odniósł się był Wydział powiatowy relacyą z dnia 21. września 1902 do L. 1893 do Wydziału krajowego z prośbą o zesłanie inżyniera z biura melioracyjnego, któryby sprawę tę na miejscu zbadał i wygotował odnośny projekt w celu odwodnienia tych gruntów.

Reskryptem z dnia 26. listopada 1902 L. 86.341, oznajmił Wydział kra-

jowy gotowość wypracowania takiego projektu pod warunkiem, że Wydział powiatowy poda w przybliżeniu obszar gruntów, jaki ma być odwodniony i przedłoży deklaracye interesowanych gmin i obszarów dworskich, że w razie dojścia do skutku zamierzonej melioracyi pokryją jedną trzecią część kosztów tejże, tudzież, że wykonane roboty własnym kosztem i w należytym stanie utrzymywać będą.

W wykonaniu powyższego polecenia przedłożył Wydział powiatowy sprawozdaniem z 12. grudnia 1903 L. 3162 i z 27. lutego 1904 L. 866 wykaz powierzchni gruntów zabagnionych i deklaracye odnośnych gmin i obszarów dworskich.

W załatwieniu powyższego sprawozdania, polecił Wydział krajowy rozporządzeniem z dnia 5. lipca 1904, L. 12.230 inżynierom krajowego biura melioracyjnego wykonać w czasie od 11. lipca do 31. sierpnia 1904 zdjęcie dla osuszenia 2700 morgów zabagnionych gruntów w miejscowościach, wyżej podanych.

Przy reskrypcie z dnia 9. czerwca 1905 L. 52.739, przesłał Wydział krajowy cały projekt osuszenia zabagnionych gruntów i łąk nad rzeką Bystrzycą i potokiem Waretyną Wydziałowi powiatowemu celem sporządzenia katastru konkurencyjnego.

W myśl powyższego polecenia sporządził Wydział powiatowy kataster konkurencyjny i wraz z oparcelowanymi mapami katastralnemi, protokołami parcelowymi i całym projektem technicznym, przedłożył sprawozdaniem z dnia 14. marca 1906 L. 992 Wydziałowi krajowemu, celem ułożenia projektu statutu spółki i udzielenia dalszych informacyi co do zawiązania spółki wodnej.

Wydział krajowy w załatwieniu i przy zwrocie załączników powyższego sprawozdania, wezwał Wydział powiatowy reskryptem z dnia 28. marca 1906, L. 27.958, aby celem zawiązania spółki wodnej dla osuszenia zabagnionych gruntów nad Waretyną i Bystrzycą zaprosił do siebie na konferencyę naczelników interesowanych gmin i właścicieli obszarów dworskich.

W myśl tego zarządzenia odbyło się dnia 31. maja 1906 pod przewodnictwem Prezesa Rady powiatowej i w obecności delegata Wydziału krajowego, zebranie interesowanych naczelników gmin i właścicieli obszarów dworskich, na którem uchwalono zawiązanie spółki wodnej, przyjęto w zasadzie projekt techniczny i statut spółki, oraz wybrano komitet, który wniósł dnia 22. sierpnia 1906 podanie do c. k. Starostwa w Samborze o przeprowadzenie postępowania wodno-prawnego.

Do podania tego załączył wówczas Wydział powiatowy:

1) projekt techniczny (w dwóch tekach), mianowicie, że w jednej większej tece znajdywała się sytuacya projektu i w drugiej mniejszej profile podłużne i poprzeczne i sprawozdanie techniczne wraz z kosztorysem,

2) w osobnej tece kataster konkurencyjny, sporządzony oddzielnie dla każdej gminy katastralnej,

3) projekt statutu spółki wodnej,

4) i odpis protokołu zawiązania spółki.

Równocześnie przedłożył Wydział powiatowy odpis protokołu zawiązania spółki Wydziałowi krajowemu, który reskryptem z dnia 25. sierpnia 1906 L. 86.024, wezwał Wydział powiatowy, aby dołożył wszelkich starań, by c. k. Starostwo mogło do końca miesiąca września 1906 wydać w powyższej sprawie konsens wodno-prawny, zatwierdzić statut spółki i uznać prawne istnienie tejże.

Obwieszczeniem z dnia 3. sierpnia 1907, L. 9.075, wyznaczyło c. k. Staro-

stwo termin do komisyjnej rozprawy, która się odbyła w dniach: od 14. sierpnia do 21. sierpnia 1907.

Na podstawie dochodzenia tego, udzieliło c. k. Starostwo rezolucyą z dnia 10. czerwca 1908 L. 7.027 konsens na wykonanie robót, objętych projektem technicznym krajowego biura melioracyjnego.

Wskutek żądania mieszkańców gminy Kranzberg, zarządził Wydział krajowy reskryptem z dnia 17. września 1907 L. 91.775 uzupełniające zdjęcie dla osuszenia 300 morgów gruntów, zabagnionych w gminie Kranzberg.

Wobec powyższego, zapytują podpisani:

1) Dlaczego Wydział krajowy nie przystąpił dotąd do wykonania regulacyi potoku Waretyny w powiecie samborskim?

2) Czy zamyśla regulacyę tę w jak najkrótszym czasie z wiosną r. 1910 wykonać?

Interpelant:
Feliks Sozański.

Starowieyski, Horodyski, Czaykowski, W. Kraiński, Gołuchowski, Julian Brunicki, Czecz, Kozłowski, A. Theodorowicz, L. Cieński, Tyszkiewicz, Rayski, Niezabitowski, Brykczyński, Vivien, T. Cieński, Haempel.

Wniosek nagły

p. dra Kostia Lewickiego i tow. w sprawie przyznania zapomogi krajowej pogorzelcom gminy Dmytrów, pow. Kamionka str.

Wysoki Sejmie!

Dnia 16. października 1909 powstał wielki ogień we wsi Dmytrowie i zniszczył zupełnie 18 zagród włościańskich, tak, że w ogniu wszystko się spaliło: zboże, pasza, narzędzia gospodarcze i odzież.

Szkoda ubezpieczona wynosi 10.220 K, nieubezpieczona ponad 15.000 K. Skutkiem tego nieszczęśliwego wypadku między pogorzelcami zapanowała ogromna bieda:

Z tych powodów podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dla pogorzelców gminy Dmytrów, pow. Kamionka str. krajową zapomogę w kwocie 5.000 K.

Pod względem formalnym wnosi się: odesłać ten wniosek nagły do komisyi budżetowej.

Wnioskodawca:
Dr. Lewicki.

Korol, Krynycki, Sandulak, Makuch, Sodomora, Skwarko, Kurowiec, Dumka, Winniczuk, Kiweluk, T. Staruch, Tracz, A. Staruch, Hanczakowski.

Wniosek nagły

p. dra Lewickiego i tow. w sprawie przyznania krajowej zapomogi pogorzelcom gminy Domażyr, pow. grodeckiego.

Wysoki Sejmie!

Dnia 6. stycznia 1910 zniszczył pożar 10 gospodarstw w gminie Domażyru z budynkami, zbożem i paszą.

Nieubezpieczona szkoda w zbożu i paszy wynosi około 10.000 K.

Nawiedzone rodziny gospodarskie zostali w zimie w głodzie i chłodzie i nie mają czem przezimować swego bydła. Z tych powodów podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dla pogorzelców gminy Domażyr, pow. grodeckiego krajową zapomogę w kwocie 5.000 K.

Pod względem formalnym wnosi się: odesłać ten nagły wniosek do komisyi budżetowej.

Wnioskodawca:
Dr. Lewicki.

Korol, Krynicki, Sandulak, Makuch, Sodomora, Skwarko, Hanczakowski, Kurowiec, Dumka, Winniczuk, Kiweluk, T. Staruch, Tracz, A. Staruch.

Interpelacya

posła Tracza i towarzyszów do c. k. Rządu w sprawie zmniejszenia poboru ropy solnej wieśniakom powiatu kossowskiego i zmiany instrukcyi wydanej co do tego przez c. k. Dyrekcyą Skarbu we Lwowie.

C. k. Dyrekcya Skarbu we Lwowie wydała z końcem zeszłego roku L. 76.257 ex 1909 instrukcyę, która zmienia dotychczasowe postanowienia względem poboru ropy solnej przez wieśniaków tych gmin, którym to bezpłatnie na podstawie reskryptu c. k. ministerstwa Skarbu został nadany.

W §. 15. tej instrukcyi jest między innymi postanowienie, że ropę solną dla wszystkich członków danej gminy, która używa źródła solnego w drugiej gminie, ma pobierać naczelnik gminy, względnie osoby przez nią wyznaczone, mają tę ropę solną do urzędu gminnego przywieść i tam rozdzielić pomiędzy uprawnionych do poboru.

Postanowienia te są dla takich gmin bardzo uciążliwe, pociągają za sobą znaczne materyalne szkody i wprost uniemożliwiają pobieranie ropy, która dla chowu bydła jest u nas koniecznie potrzebną. Gmina bo pragnąc korzystać z poboru ropy musi zaopatrzyć się w naczynia wielkich rozmiarów, którymi by mogli znaczną ilość ropy dla wszystkich członków gminy do urzędu gminnego dostarczyć. Przy rozdzielaniu ropy w urzędzie gminnym powstaną sprzeczki, a dużo ropy zmarnuje się przez przelewanie. Sposób praktykowany dotychczas, że każdy uprawniony do poboru sam idzie ze swojem naczyniem po ropę i sam bierze dla siebie z danego źródła ropę, był dla wieśniaków o wiele względniejszym.

Ponieważ państwo jest obowiązanem popierać chów bydła, a nie jego utrudniać nakładać na mieszkańców nie dające się spełnić obowiązki, to takie rozporządzenie c. k. Dyrekcyi Skarbu powinno być natychmiast usunięte.

Oprócz tego według nowych zarządzeń Dyrekcyi Skarbu zmniejszono jeszcze, chociaż i tak małą ilość pobieranej przez mieszkańców ropy do połowy, do jeszcze mniejszej ilości, mimo tego, że wszyscy domagają się raczej powiększenia tego dla chowu bydła.

Kossowski powiat ma największe pastwiska w kraju i jedynem bogactwem biednej ludności jest chów bydła i dlatego powyższe zarządzenia gal. Dyrekcyi Skarbu w największy sposób dają się jej odczuć.

Ze względu na to zapytują się podpisani:

Czy c. k. Rząd jest skłonny zmienić jak najprędzej wyżej wymienione, dla wieśniaków tak niekorzystne, zarządzenia c. k. Dyrekcyi Skarbu we Lwowie?

Lwów, dnia 12. stycznia 1910.

Interpelant:
Tracz.

Korol, Krysowaty, dr. K. Lewicki, Dumka, Skwarko, Sodomora, A. Staruch, T. Staruch, Hanczakowski, Sandulak, dr. Krynicki, Makuch, Winniczuk

Marszałek oznajmia, że z odczytanymi wnioskami postąpi regulaminowo; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek przed przystąpieniem do porządku dziennego, udziela głosu p. Ciuchcińskiemu.

Przemawia p. Ciuchciński i zwraca się do Marszałka z zapytaniem w sprawie zmiany rozporządzenia c. k. Namiestnictwa we Lwowie z 22. lipca 1909 L. XV. i 3.403/14. 2 lutego w przedmiocie udzielania koncesyj na majstrów murarskich, ciesielskich i kamieniarskich.

Marszałek oznajmia, że przy sposobności odpowie na to zapytanie.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Skarbka i tow. w przedmiocie założenia kraj. zakładu ubezpieczenia bydła od wypadków i zarazy.

Marszałek udziela głosu p. Lewickiemu.

Przemawia p. Lewicki i wnosi protest przeciw umieszczeniu tego wniosku na porządku dziennym obecnego posiedzenia, z powodu, że wniosek ten jest identycznym z wnioskiem p. Skarbka, zgłoszonym na posiedzeniu Sejmu z dnia 17. października 1909, a załatwionym uchwałą sejmową z dnia 4. listopada 1909; oraz, że wniosek ten przekracza kompetencyę Sejmu.

Marszałek udziela wyjaśnienia w tej sprawie.

Przemawia p. Skarbek, stwierdzając, że obecny wniosek jego nie jest identycznym z wnioskiem wniesionym 17. października 1909, który Izba załatwiła ostatecznie uchwałą swą z 4. listopada 1909, następnie uzasadnia sam wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi dla reform agrarnych.

Przemawia p. Lewicki i wnosi o przekazanie tego wniosku p. Skarbka Wydziałowi krajowemu, jako komisyi.

Izba odrzuca formalny wniosek p. Lewickiego, a oddzielnie uchwala odesłanie wniosku tego p. Skarbka do komisyi dla reform agrarnych, zgodnie z wnioskiem wnioskodawcy.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o preliminarzu budżetu krajowego na r. 1910.

Przemawia p. Dudykiewicz.

Przemawia p. Głąbiński.

Przemawia p. Rutowski.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia dalej p. Rutowski.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godz. 1 m. 50 popołudniu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 15. stycznia 1910.

Marszałek o godzinie 8 minut 30 wieczorem, otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o preliminarzu budżetu krajowego na r. 1910.

Przemawia p. Skwarko.

Przemawia p. Wasung.

Przemawia p. Witos.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 17. stycznia 1910 roku, godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 11 minut 10 w nocy.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
St. Henryk Badeni *w. r.*

Protokół

61. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 17. stycznia 1910.

Początek o godz. 10 minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 121.

Ze strony Rządu: JE. c. k. Namiestnik dr. Michał Bobrzyński. C. k. Radca Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 59 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesione przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 60 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 17. stycznia 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 5487, 5493, 5496, 5498—5500, 5509, 5516—5518.

Komisyi budżetowej L. s. 5527.

Komisyi szkolnej L. s. 5494, 5497, 5505, 5513—5515, 5519, 5525, 5526, 5529.

Komisyi gminnej L. s. 5504.

Komisyi petycyjnej L. s. 5511.

Komisyi administracyjnej L. s. 5495, 5501—5503, 5508, 5512.

Komisyi prawniczej L. s. 5506, 5507.

Komisyi gosp. kraj. L. s. 5520—5523.

Komisyi drogowej L. s. 5528.

Komisyi bankowej L. s. 5510.

Komisyi reformy wyborczej L. s. 5521.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze pp. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k

posła Sobolewskiego i tow. w sprawie rozdziału c. k. gimnazyum w Samborze na dwa zakłady pod osobnym zarządem naukowym i administracyjnym.

Wysoki Sejmie!

Jak świadczy niżej podane zestawienie cyfrowe, gimnazyum w Samborze jest nadzwyczaj przepełnione. Cyfry w zestawieniu podane są autentyczne i przekonywują każdego nawet niepedagoga, że stosunki w zakładzie tak pod względem pedagogicznym jak i admini-

stracyjnym są bardzo niekorzystne i dziwić się tylko należy, że nasze, powołane do tego czynniki, nie znalazły dotąd sposobu, aby przekonać centralny rząd o właściwym stanie rzeczy i że ten dotąd złemu nie zaradził.

Takie macosze traktowanie ze strony centralnego rządu najżywotniejszych spraw w Galicyi, niezwykle wysoka i wzmagająca się z roku na rok ilość uczniów publicznych w zakładzie, tudzież bardzo rażący niestosunek rzeczywistych nauczycieli do suplentów, skłoniły podpisanych do uczynienia następującego wniosku:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. rząd, aby jeszcze w roku szkolnym 1910|11 dokonał podziału c. k. gimnazyum w Samborze na dwa odbrębne zakłady pod osobnym zarządem naukowym i administracyjnym i aby jeden z tych zakładów zamienił stopniowo na gimnazyum nowego typu.

ZESTAWIENIE

I. Frekwencya w c. k. gimnazyum w Samborze.

Rok szkolny	Ilość uczniów publicznych	Ilość oddziałów	Uwaga
1905	699	15	nie wliczono prywatystów
1906	773	16	
1907	869	20	
1908	885	20	
1909	826	20	
1910	867	22	

II. Skład grona nauczycielskiego.

Dyrektor	1
Katechetów	2
Nauczycieli rzeczywistych	15
Suplentów	27
Nauczyciel gimnastyki	1
Nadto nie należących do grona, którzy pomagają w nauczaniu religii	1
Pomagają w nauczaniu gimnastyki	2

Wnioskodawca:
Sobolewski.

T. Cieński, Sala, Ciuchciński, Michałowski, Krzysztofowicz, Merunowicz, Halban, Głąbiński, Cipsser, Czarkowski-Golejewski, Schatzel, Adam, Kozłowski, Pawlewski, Kleski, Bednarski.

W n i o s e k

posła Starzyńskiego i tow. w przedmiocie ewentualnego zaliczenia miasta Bełza do rzędu tych miast, dla których obowiązuje ustawa z 13. marca 1889 Dz. ust. kraj. i rozp. Nr. 24.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że ludność miasta Bełza od czasu wydania ustawy z 3. lipca 1896 Dz. u. kr. Nr. 51., której miasto to dotąd podlega, znacznie wzrosła, a wskutek tego i zwiększyła się możność tego miasta do utrzymywania organów gminnych, przepisanych ustawą z 13. marca 1889 Dz. u. kr. Nr. 24.,

zważywszy, że miastu Bełzowi potrzebną jest do przeprowadzenia jego przebudowy i assanacyi możność rozporządzania tymi organami i tymi środkami, którymi rozporządzać i z których korzystać mogą jedynie miasta podlegające ustawie z 13. marca 1889 Dz. ust. kraj. Nr. 24.,

niżej podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał wszechstronnie stosunki miasta Bełza w tym kierunku, czy nie należałoby poddać tego miasta pod ustawę z 13. marca 1889, Dz. ust. rozp. kraj. Nr. 24 i ażeby na najbliższej sesyi sejmowej zdał sprawę, względnie przedstawił dotyczący projekt ustawy.

Wnioskodawca:
Starzyński.

Laskowski, Stadnicki, Męciński, Jędrzejowicz, Wł. Czaykowski, Milewski, Urbański, Starowieyski, Skrzyński, Gorayski, St. H. Badeni, Winc. Kraiński, Skarbek, Halban, Sapieha, Raciborski. Schnell, T. Cieński, Abrahamowicz.

W n i o s e k

posła Starzyńskiego i tow. w przedmiocie powiększenia etatu personalu technicznego w Namiestnictwie, tudzież pomnożenia liczby referentów znających język polski w ministerstwie robót publicznych.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że siły techniczne, jakiemi rozporządza departament budowlany Namiestnictwa galicyjskiego, są pod względem ilości zupełnie niedostateczne:

zważywszy, że przez to opóźnia się niepomiernie wypracowywanie planów wszystkich, nawet najnaglejszych budowli rządowych, tudzież wykonanie tych budowli:

zważywszy, że jednym z głównych powodów tego braku sił, jest niedostateczne wyposażenie posad urzędników technicznych Namiestnictwa, wskutek czego wszystkie należycie kwalifikowane siły techniczne nie znajdują dla siebie dość dobrych widoków w służbie rządowej, znajdują natomiast daleko lepsze widoki w służbie przedsiębiorstw przemysłowych lub w wolnem wykonywaniu zawodu inżynierskiego;

zważywszy, że i w ministerstwie robót publicznych jest bezwarunkowo zbyt mała ilość sił technicznych, fachowo uzdolnionych, a zarazem władających całkowicie językiem polskim, w którem redagowane są akta i opracowywane plany budowlane nadchodzące do ministerstwa z naszego kraju;

zważywszy, że obecnie, wobec braku sił technicznych przy Namiestnictwie nie można nawet zasilić tego braku w ministerstwie powołaniem dalszych sił technicznych z Namiestnictwa;

niżej podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Wzywa się c. k. Rząd, ażeby pomnożył etat służby technicznej w Namiestnictwie galicyjskiem odpowiednio do rzeczywistej potrzeby i ażeby przez odpowiednie lepsze wyposażenie posad urzędników technicznych starał się skutecznie zachęcić sfery technickie do poświęcania się służbie rządowej; — tudzież ażeby jak najprędzej pomnożył znacznie w ministerstwie robót publicznych liczbę personalu technicznego i referentów technicznych, władających w zupełności językiem polskim jako językiem urzędowym naszego kraju i zdolnych do załatwiania tamże aktów i planów w tymże języku przedkładanych i opracowywanych“.

Wnioskodawca:
Starzyński.

Laskowski, Urbański, Starowieyski, Skrzyński, Milewski, Gorayski, St. H. Badeni, Abrahamowicz, Skarbek, Halban, Sapieha, Winc. Kraiński, Raciborski, Schnell, T. Cieński.

W n i o s e k n a g ł y

p. Kiweluka i tow. w przedmiocie akcyzy od mięsa.

Przepis §. 1. ust. z 16|6. 1877 l. 60. dz. u. kr. przepisuje, która rzeź bydła podlega podatkowi konsumcyjnemu. Przepis §. 3. tejże ustawy postanawia zwolnienie od tego podatku, a między innemi ustęp 3. tego paragrafu postanawia, że wspólna rzeźnia bydła na wesela i t. p. wolna od tego podatku. — Bardzo często zdarza się z powodu biedy naszego narodu, że dwóch lub więcej włościan kupują wspólnie jedną sztukę, rzną i mięso zużywają właśnie na takie wspólne okazye. — Władze skarbowe interpretując fałszywie ten

przepis ustawy, a mianowicie, że ci, że nabyli wspólnie bydło i jego zarżnęli — mają także wspólnie mięso konsumować — jeżeli to się nie dzieje, pociągają do odpowiedzialności i ostro karają.

Ażeby zapobiedz takiemu postępowaniu, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić, uznając tę sprawę za nagłą:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wykonując objaśnienia ustawy z dnia 16|6 1877 l. 60. dz. u. kr. wydał do podwładnych sobie organów skarbowych okólnik, że rzeź bydła przez kilku spólników na własną konsumcyę jak okazye i t. d. jeżeli z mięsa tego bydła nie sprzedaje się żadnej części, wolne od podatku konsumcyjnego — a to w tych wypadkach, gdy wspólnicy mięso to nie razem konsumują.

Wnioskodawca:
Jan Kiweluk.

Makuch, Lewicki, Sandulak, Korol, Tracz, Hanczakowski, Krysowaty, Skwarko, T. Staruch, Kurowiec, A. Staruch, Winniczuk, Sodomora, Dumka.

Interpelacya

posła T. Starucha i towarzyszy do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie nieustawowego wymierzania podatku przez władzę podatkową w Kałuszu.

W aktach procesu cywilnego dr. Markiewicza przeciw Michałowi Zarkownicerowi C. IX. 224|09 jest stwierdzonem, że Zarkownicerowi za interwencyą dr. Markiewicza zniżono podatek o połowę, za co dr. Markiewicz domagał się nawet od Zarkownicera honorarym drogą sądową.

Wobec naprowadzonego faktu zapytujemy Wysoki c. k. Rząd, co zamyśla uczynić, ażeby władze skarbowe w Kałuszu sprawiedliwie wymierzały podatek, nie kierując się przytem żadnymi faktorami, i ażeby podobne fakta na przyszłość nie miały miejsca.

Interpelant:
Tymoteusz Staruch.

Makuch, Kiweluk, Skwarko, Korol, Hanczakowski, Tracz, Krysowaty, Lewicki, Sodomora, Kurowiec, Winniczuk, A. Staruch, Dumka, Sandulak.

Interpelacya

w sprawie wyborów do Rady powiatowej w Brzeżanach.

Do Ekscelencyi Pana Namiestnika posłów dr. Kostia Lewickiego i tow.

W Brzeżanach mają być rozpisane w najbliższym czasie wybory do rady powiatowej.

C. k. Starostwo w Brzeżanach, obliczając podatek pojedynczych grup wyborczych, po myśli §. 8. ust. z dnia 12. sierpnia 1866 L. 21. Dz. u. kr. w celu rozdziału mandatów pomiędzy pojedyncze grupy, umieściło w grupie najwyżej opodatkowanych z kategoryi handlu i przemysłu, takich „przemysłowców“, którzy absolutnie do tej grupy nie należą, bo nie opłacają od swego przedsiębiorstwa i przeznaczonych do tego realności 200 kor. bezpośrednich podatków.

Ażeby, o ile można, u tych ludzi wykazać cyfrę podatkową wyższą, c. k. starostwo doliczyło u nich do podatku zarobkowego, jeszcze i podatek osobisto-dochodowy.

Takie postępowanie sprzeciwia się ustawie, ponieważ w §. 5. wspomnianej ustawy mówi się wyraźnie o podatku od przedsiębiorstwa, a podatek dochodowy tu nie należy, bo on oblicza się nie tylko od przedsiębiorstwa, ale też z innych źródeł dochodu. Ponadto zwraca się uwagę, że w czasie, kiedy wydano wspomnianą ustawę, podatek osobisto-dochodowy był nieznany.

Prócz tego c. k. Starostwo powciągało na listę większego przemysłu takich

ludzi, którzy nawet z doliczeniem podatku osobisto-dochodowego nie płacą 200 K podatku stałego. I tak umieszczeni w tej liście:

1. Leon Berman, właściciel hotelu, płaci podatku zarobkowego 56 K.

2. Moses Bleich i Mendel Engel, ma podatek od młyna odpisany.

3. Jakób Dawid, handlarz zboża, płaci podatek zarobkowy 64 K.

4. Emanuel Friedman, propinator nie płaci.

5. Oskar Riger, przemysłowiec nie płaci.

6. Ignacy Gerstler, kupiec płaci 86 K.

7. Jakób Halbertal, propinator nie płaci.

8. Henryk Kapralik, propinator nie płaci.

9. Sokal, Lilien i Grifel, przedsiębiorca budowy kolei żelaznych, przedsiębiorstwo zwinięte.

10. Ire Leib Bernstein, kupiec płaci 20 K.

11. Józef Ast, właściciel realności, nie płaci.

12. Dawid Vogel, fabrykant wody sodowej 16 K.

13. Moses Krontal, kupiec 12 K.

14. Józef Neuman, kupiec 24 K.

15. Markus Leib Klarer, szynkarz 30 K.

16. Meite Fadenhecht 14 K 36 h.

17. Leibisch Rot, szynkarz 12 K.

18. Jakób Podoszyn 56 K.

19. Netti Kris nie płaci.

Nadto umieszczono między wielkimi przemysłowcami: Stanisława Wiszniewskiego i Adolfa Cichockiego, którzy są radnymi miasta i z tego tytułu wybierają z grupy miast.

C. k. Starostwo sfabrykowało w ten sposób listę przemysłowców, ażeby tym sposobem zabrać przynajmniej kilka mandatów z grupy wiejskich gmin dla grupy b) i w ten sposób ukrócić prawa grupy wiejskiej.

Dlatego podpisani zapytują Ekscelencyę Pana Namiestnika:

1) Czy znane jest Ekscelencyi takie nadużycie podwładnego Jemu starosty brzeżańskiego?

2) Co zamierza Wasza Ekscelencya zarządzić celem zapobieżenia takiemu nadużyciu?

Lwów, 13. stycznia 1910 r.

Interpelant:
Dr. Kost Lewicki.

Korol, Hanczakowski, Tracz, Kurowiec, Dumka, Winniczuk, Sodomora, Sandulak, Kiweluk, Swarko, Makuch, T. Staruch, A. Staruch, Krysowaty.

Interpelacya

posła Kiweluka i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie nadużywania i złego interpretowania ustawy o akcyzie od mięsa przez organy skarbowe, właściwie przez c. k. nadzór straży skarbowej w Kopyczyńcach.

Ustawa z 16. czerwca 1877 r. L. 60 Dz. u. kr. przypisuje w §. 3. ustęp 3, że rzeź bydła, dokonana przez osoby na wspólne gościny i t. p., nie podlega opłacie podatku konsumcyjnego.

Z przypisu §. 1. tejże ustawy wychodzi, że opłacie podlega ta rzeź bydła, gdzie jest jakiś interes kupiecki — poszczególnych ludzi — czy wspólników.

Z porównania obu tych przepisów wynika jasno i bez wątpienia, że gdzie niema interesu kupieckiego, gdzie z zarzniętego bydła nie sprzedaje się ani kawałeczka, a wszystko zużywa się na własną konsumcyę, akcyza nie należy się.

Naród nasz biedny przy okazyach różnych uroczystości jak wesele, chrzci-

ny — prażniki, nie jest w stanie rznąć całej sztuki bydła dla siebie, zbiera się dwóch, trzech biedaków, którzy mają takie okazye, kupują wspólnie jaką drobną sztukę, biją, a mięsem i resztą podrobów dzielą się.

Taka rzeź po myśli wspomnianych przepisów ustawy powinna być wolną od akcyzy.

Tymczasem władze skarbowe wbrew tym przepisom nie tylko nakazują za takie rzeźnie płacić, a co więcej, pomimo tego, że rzeź taka odbywa się słowem jawnie w biały dzień, robią dochodzenia karno-sądowe, ciągają i karzą ludzi wysokiemi grzywnami.

Tak np. w Chorostkowie, powiatu Husiatyn, Jakim Wargaty z kilku towarzyszami kupił krowę, zabili ją i podzielili się mięsem, którego potrzebowali na okazyę.

Władza skarbowa zarządziła przeciw nim dochodzenia dochodowo-karne i przeprowadziła śledztwo 27-go grudnia 1909 do L. 1359/09 przyczem, pomimo, że mniemani winowajcy są Rusinami, spisano z nimi protokół w języku polskim i teraz jeszcze grozi im rozprawa dochodowo-karna i ukaranie.

Wobec tego zapytujemy Wysoki c. k. Rząd:

Czy skłonny on jest wydać podwładnym organom skarbowym polecenie z objaśnieniami, że rzeźnie bydła przez kilku ludzi dla własnego użytku, kiedy z zabitego bydła nie sprzedaje się żadnej części do konsumcyi, są wolne od akcyzy.

Czy skłonny jest polecić swym organom skarbowym, aby wytoczone przeciw Jakimowi Wargatemu i towarzyszom z Chorostkowa śledztwo dochodowo-karne zastanowiono.

Interpelant:
Jan Kiweluk.

Dr. Kost Lewicki, Sandulak, Korol, Tracz, Hanczakowski, Krysowaty, Makuch, Skwarko, T. Staruch, Kurowiec, A. Staruch, Winniczuk, Sodomora, Dumka.

Interpelacya

p. Kiweluka i tow. do c. k. Rządu w sprawie urzędowania Rady gminnej w Suchostawie pow. Husiatyn.

W gm. Suchostawie urzęduje prawie od niepamiętnych lat ta sama rada gminna.

Przez śmierć, emigracyę i in. została ona więcej jak zdziesiątkowana — mimo tego przy poparciu władz, a to Rady powiatowej w Husiatynie i c. k. Starostwa — prowadzi dalej rabunkową gospodarkę — nie oglądając się na żadne ustawy.

§. 70. ustawy gminnej przypisuje wyłożenie rachunków i budżetu. Ta rada i zwierzchność gminna w Suchostawie tego się nie trzyma i budżet na r. 1910 uchwaliła mimo tego, że nie był wyłożony.

Przeciw tak uchwalonemu budżetowi wnieśli Stefan Wyszyński i tow., gospodarze opodatkowani w Suchostawie rekurs, ale c. k. Starostwo ten rekurs odstąpiło rozporządzeniem z dnia 14. grudnia 1909 Nr. 31.494/09 Radzie powiatowej w Husiatynie jako władzy kompetentnej, a znowu Rada powiatowa w Husiatynie rozporządzeniem z dnia 4. grudnia 1909 l. 3317 powiedziała, że do załatwienia rekursu właściwe jest c. k. Starostwo.

Oto masz władze nadzorcze!

Wobec tego zapytujemy:

Czy skłonny jest c. k. Rząd polecić c. k. Starostwu w Husiatynie, ażeby z urzędu zniosło uchwałę Rady gminnej w Suchostawie z dnia 30. listopada 1909 o budżecie na rok 1910 zarządziło, co trzeba, aby uchwała budżetu z zachowaniem przepisów §. 70. ust. gm. przyszła do skutku — a tymczasem wstrzymało przepis i ściąganie dodatków gminnych.

Ponieważ dalej c. k. Starosta w Husiatynie, odpowiadając na podanie ruskie, zlekceważył uszawę i ruską mowę bo odpowiedział po polsku – otóż zapytujemy dalej:

Czy nakaże c. k. Rząd c. k. Starostwu w Husiatynie szanować ustawę i na ruskie podania odpowiadać po rusku?

Interpelant:
Kiweluk.

Lewicki, Sandulak, Korol, Tracz, Hanczakowski, Krysowaty, Makuch, Skwarko, T. Staruch, Kurowiec, A. Staruch, Winniczuk, Sodomora, Dumka.

Interpelacya

p. T. Starucha i tow. do Wydziału krajowego w sprawie nieustawowego postępowania dyrektora szpitala w Kałuszu.

W sprawie dr. Markiewicza, dyrektora szpitala w Kałuszu przeciw Michałowi Zarkownicerowi, S. IX. 224/09, wyszło na jaw, że ten dyrektor szpitala zapozwał Zarkownicera między innymi za faktorne, a mianowicie, korzystając z bliskiej znajomości z inspektorem podatkowym, umówił się z Zarkownicem, ze wyrobi mu zniżkę podatku, za co Zarkownicer miał mu dać połowę zniżki.

Dr. Markiewicz zniżkę rzeczywiście wyrobił, a kiedy Zarkownicer nie dał mu obiecanego honoraryum zapozwał go.

Cały ten stan stwierdzony aktami sądu w Kałuszu S. IX. 224/09.

Wobec tego zapytujemy Wys. Wydział krajowy, czy wobec naprowadzonego faktu, który mówi sam za siebie — dr. Markiewicz może dalej zostawać na stanowisku dyrektora szpitala w Kałuszu.

Interpelant:
T. Staruch.

Makuch, Lewicki, Skwarko, Sodomora, Oleśnicki, Korol, Hanczakowski, Krynicki, Tracz, Sandulak, Dumka, Winniczuk, Krysowaty, Kurowiec, A. Staruch.

Interpelacya

p. Sodomory i tow. do Wys. Wydziału kraj. w sprawie budowy drogi gminnej I. kl. Podhajce-Wiśniowczyk.

Rada powiatowa w Podhajcach na posiedzeniu dn. 7. września 1907 uchwaliła przystąpić w r. 1908 do budowy drogi gminnej I. kl. Podhajce-Wiśniowczyk, zaczynając ją od gminy Białokiernica w siódmym kilometrze drogi Podhajce-Denysów, już zbudowanej. Budowa tej drogi już od dawna jest bardzo pożądana dla miasteczka Wiśniowczyk i okolicznych wsi jak Zarwanica, Kotuzów, Morołówka, Michajłówka i i., bo gminy te oddalone od powiatowego miasta i wogóle od wszystkich miast dosyć daleko, a podolskie drogi prywatne są w bardzo lichym stanie. Budowa tej drogi stała się jeszcze bardziej pożądaną teraz, kiedy otworzono kolejową linię Lwów-Podhajce, bo wyżej wspomniana okolica nie ma również bliskiej stacyi kolejowej. Wys. Sejm przyznał nawet pokryć część kosztów budowy wspomnianej drogi w wysokości 50—60 procent, jakąś część tej krajowej subwencyi w r. 1908 Wydział powiatowy w Podhajcach już pobrał, jednak mimo tego wszystkiego i dotychczas nie uczynił niczego w sprawie budowy wyż wspomnianej drogi.

Wobec tego podpisani zapytują:

Czy Wys. Wydział kraj. jako władza nadzorcza nad gospodarką Wydziałów powiatowych, skłonny jest wezwać Wydział pow. w Podhajcach, do bezzwłocznego przystąpienia do budowy drogi Podhajce-Wiśniowczyk.

Interpelant:
Sodomora.

Lewicki, Sandulak, Makuch, Winniczuk, Skwarko, Korol, Hanczakowski, T. Staruch, A. Staruch, Dumka, Kurowiec, Tracz, Krysowaty, Oleśnicki.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, inter-

pelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek udziela głosu p. Kołpaczkiewiczowi przed przystąpieniem do porządku dziennego.

Przemawia p. Kołpaczkiewicz i wyraża życzenie w zapytaniu do Marszałka, by jutro 17 b. m., jako w wigilię uroczystości Jordanu nie było posiedzenia.

Marszałek udziela wyjaśnienia w tej sprawie i oznajmia, że jutro ma zamiar tak urządzić posiedzenie, by wieczór był wolny od posiedzenia.

P. Kołpaczkiewicz wnosi, aby jutro posiedzenia Sejmu nie było.

Marszałek oznajmia, że dziś przy ustanawianiu porządku dziennego wieczorem podda wniosek p. Kołpaczkiewicza, aby jutro nie odbyło się posiedzenie pod uchwałę Izby, po myśli §. 38 regulaminu.

Marszałek udziela głosu p. Makuchowi w sprawie formalnej.

Przemawia p. Makuch i wnosi o usunięcie z porządku dziennego punktu drugiego t. j. Pierwszego czytania wniosku p. Skarbka i tow, o utworzenie stałego funduszu na melioracyę pastwisk i nieużytków gminnych.

Przemawia p. T. Staruch.

Marszałek dwukrotnie przerywa mowcy, wzywając go, by trzymał się ściśle przedmiotu.

Przemawia dalej p. T. Staruch.

Marszałek wzywa dwukrotnie p. T. Starucha do porządku z powodu jego nieprzyzwoitego spobu przemawiania, a gdy te wezwania nie skutkują odbiera głos mowcy.

Marszałek udziela wyjaśnienia na zarzuty p. T Starucha w szczególności stwierdza, że uzasadnienia wniosków nagłych wniesionych przez posłów ruskich chciał umieścić na porządku dziennym poprzedniego posiedzenia, sprawę tę jednak odroczył na wyraźne życzenie p. Lewickiego.

Izba odrzuca formalny wniosek p. Makucha o usunięcie z porządku dziennego pierwszego czytania wniosku p. Skarbka i tow. o utworzenie stałego funduszu na melioracyę pastwisk i nieużytków gminnych.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie uwolnienia dochodów krajowej Centralnej Kasy dla Spółek rolniczych od wszystkich dodatków do podatków z wyjątkiem państwowych.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia Komisyi budżetowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje

Pierwsze czytanie wniosku p. Skarka i tow. o utworzenie stałego funduszu na melioracyę pastwisk i nieużytków gminnych.

Przemawia p. Skarbek uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi dla reform agrarnych.

Przemawia p. Makuch i wnosi o odesłanie wniosku p. Skarbka i tow. do Wydziału krajowego jako komisyi.

Przemawia p. Kędzior i wnosi o odesłanie wniosku p. Skarbka i tow. do komisyi gospodarstwa krajowego.

Przemawia p. Skarbek i oznajmia, że przyłącza się do wniosku formalnego p. Kędziora

Przemawia p. T. Staruch.

Izba odrzuca powyższy wniosek formalny p. Makucha, a oddzielnie uchwala wniosek formalny p. Kędziora o prze-

kazanie powyższego wniosku p. Skarbka i tow. Komisyi gospodarstwa krajowego.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Kozłowskiego i tow. w sprawie wydania rozporządzenia wykonawczego do ustawy wodnej z 14. marca 1875 Nr. 58 dz. u. kr.

Przemawia p. Kozłowski uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi wodnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o preliminarzu budżetu krajowego na r. 1910.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Adam.

Przemawia p. Czaykowski Władysław Wiktor.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 17. stycznia 1910.

Marszałek o godzinie 8 minut 20 wieczorem otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem Komisyi budżetowej o preliminarzu budżetu krajowego na r. 1910.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek wzywa, by nie przerywano mowcy.

Przemawia dalej p. Stapiński.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy

Przemawia dalej p. Stapiński.

Przemawia p. Lewicki.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia dalej p. Lewicki.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosków nagłych.

Następuje wniosek nagły p. Kurowca i tow. w sprawie ograniczenia, albo całkowitego odebrania wolnego poboru surowicy solnej mieszkańcom powiatu kałuskiego i dolińskiego dla pielęgnowania chowu bydła.

Wniosek ten opiewa:

Wniosek nagły

p. dra Kurowca i tow. w sprawie ograniczenia, albo całkowitego odebrania wolnego poboru surowicy solnej mieszkańcom powiatu kałuskiego i dolińskiego dla pielęgnowania chowu bydła.

W październiku 1909 r. wydała ck. gal. Dyrekcya skarbu we Lwowie do l. kr. Dyrekc. sk. 76. 257 xc 09. instrukcyę do wszystkich gmin powiatu kałuskiego i dolińskiego, które dotychczas miały prawo wolnego poboru surowicy. Według tej instrukcyi obejmującej 19 §. nałożono na dotyczące gminy ogromne ciężary i zaostrzenia, a najdotkliwszym dla gmin jest §. 15 wspomnianej instrukcyi, bo według tego paragrafu i okólników powiatowej skarbowej Dyrekcyi pojedyncze gospodarze nie mogą jak dotychczas z osobna we własne naczynia według sztuk bydła pobierać surowicę, lecz Zwierzchność gminna ma się postarać o beczki co najmniej 500 litrowe, do których to be-

czek straż skarbowa ma wlać przyznaczoną ilość surowicy i tą to surowicę w zamkniętych beczkach pod ostrą odpowiedzialnością naczelnika dotyczącej gminy, ma się zawieść do gminy, jednak drogą przez władzę skarbową wyznaczoną. Pobraną surowicę ma w gminie naczelnik gminy rozdzielić między uprawnionych do poboru. Władze skarbowe prócz wyżej wspomnianej instrukcyi ograniczyli prawo poboru surowicy gminom powiatu dolińskiego z szyku w mieście Dolinie do połowy pobieranej dotychczas surowicy i tak zamiast pobieranych dotychczas sześć litrów na jedną sztukę bydła zniżyli do trzech litrów. Wielu gminom powiatu kałuskiego, które dotychczas miały wolny pobór surowicy jak np. gmina Piło rozporządzeniem ck. Skarbowej Dyrekcyi z dnia 30. września 19 l. 110701 odebrano prawo wolnego poboru surowicy.

Ponieważ powiat kałuski i doliński są podgórskimi i górskimi powiatami, a mieszkańcy tychże powiatów utrzymują się jedynie z chowu bydła, a wielka część ludności nie mając sposobu do życia emigruje rok rocznie w wielkiej liczbie na zarobki tak w kraju jak i przez granice kraju, więc zakazy te i ograniczenia ck. Skarbowej Dyrekcyi w sprawie surowicy dla chowu bydła w obu tych powiatach są straszną krzywdą, a przy dzisiejszych ciężkich czasach dla rolników przy okropnej drożyźnie produktów zboża i przez otworzenie granic potanienie bydła grozi mieszkańcom podgórskich powiatów ogromne ruina, ze względu więc na wyżej wspomniane stosunki podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się ck. Rząd

a) §. 15 instrukcyi c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu usunąć,

b) wszystkim gminom powiatów podgórskich, które żyją przeważnie z chowu bydła, a w których to powiatach są źródła solne, zezwolić na wolny pobór surowicy bez ograniczeń nieustawowych.

Wnioskodawca:
Dr. Jan Kurowiec.

Dr. Kość Lewicki, Makuch, Jan Sandaluk, Dumka, Sodomora, Winniczuk, A. Staruch, Swarko, Kiweluk, Korol, Tracz, T. Staruch, Hanczakowski, Krysowaty.

Przemawia p. Kurowiec uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi solnej.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku.

Przemawia p. Sandulak.

Przemawia p. Tracz.

Izba uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi solnej.

Następuje

Wniosek nagły

p. Dra Kostia Lewickiego i tow. w sprawie przyznania zapomogi krajowej pogorzelcom gminy Dmytrów, pow. Kamionka str.

Wysoki Sejmie:

Dnia 16. października 1909 powstał wielki ogień we wsi Dmytrowie i zniszczył zupełnie 18 zagród włościańskich, tak, że w ogniu wszystko się spaliło: zboże, pasza, narzędzia gospodarcze i odzież.

Szkoda ubezpieczona wynosi 10.220 K, nieubezpieczona ponad 15.000 K. Skutkiem tego nieszczęśliwego wypadku między pogorzelcami zapanowała ogromna bieda.

Z tych powodów podpisani wnoszą

Wysoki Sejm raczy uchwalić dla pogorzelców gminy Dmytrów, pow. Kamionka str. krajową zapomogę w kwocie 5.000 K.

Pod względem formalnym wnosi się odesłać ten wniosek nagły do komisyi budżetowej.

Lwów, 13. stycznia 1910.

Wnioskodawca:
Dr. Lewicki.

Korol, Krynicki, Sandulak, Makuch, Sodomora, Skwarko, Kurowiec, Dumka, Winniczuk, Kiweluk, T. Staruch, Tracz, A. Staruch, Hanczakowski.

Przemawia p. Lewicki, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej.

Następuje:

Wniosek nagły

p. dra Lewickiego i tow. w sprawie przyznania krajowej zapomogi pogorzelcom gminy Domażyr pow. grodeckiego.

Wysoki Sejmie!

Dnia 6. stycznia 1910 zniszczył pożar 10 gospodarstw w gminie Domażyrze z budynkami, zbożem i paszą.

Nieubezpieczona szkoda w zbożu i paszy wynosi około 10.000 K.

Nawiedzone rodziny gospodarskie zostali w zimie w głodzie i chłodzie i nie mają czem przezimować swego bydła.

Z tych powodów podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dla pogorzelców gminy Domażyr, powiatu grodeckiego krajową zapomogę w kwocie 5000 K.

Pod względem formalnym wnosi się: odesłać ten nagły wniosek do komisyi budżetowej.

Lwów, dnia 13. stycznia 1910.

Wnioskodawca:
Dr. Lewicki.

Korol, Krynicki, Sandulak, Makuch, Sodomora, Skwarko, Hanczakowski, Kurowiec, Dumka, Winniczuk, Kiweluk, T. Staruch, Tracz, A. Staruch,

Przemawia p. Lewicki, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej.

Następuje:

Wniosek nagły

p. Kiweluka i tow. w przedmiocie akcyzy od mięsa.

Przepis §. 1. ust. z 16. czerwca 1877 l. 60 dz. u. kr. przepisuje, która rzeź bydła podlega podatkowi konsumcyjnemu. Przepis §. 3. tejże ustawy postanawia zwolnienie od tego podatku, a między innemi, ustęp 3. tego paragrafu postanawia, że wspólna rzeźnia bydła na wesela itp. wolna od tego podatku. — Bardzo często zdarza się z powodu biedy naszego narodu, że dwóch lub więcej włościan kupują wspólnie jedną sztukę, rzną i mięso zużywają właśnie na takie wspólne okazye. — Władze skarbowe, interpretując fałszywie ten przepis ustawy, a mianowicie, że ci, że nabyli wspólnie bydło i jego zarżnęli mają także wspólnie mięso konsumować — jeżeli to się nie dzieje, pociągają do odpowiedzialności i ostro karają.

Ażeby zapobiedz takiemu postępowaniu, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić, uznając tę sprawę za naglą:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wykonując objaśnienia ustawy z dnia 16. czerwca 1877 l. 66. dz. u. kr., wydał do podwładnych sobie organów skarbowych okólnik, że rzeź bydła przez kilku spólników na własną konsumcyę jak okazye itd., jeżeli z mięsa tego bydła

nie sprzedaje się żadnej części, wolna od podatku konsumcyjnego — a to w tych wypadkach, gdy wspólnicy mięso to nie razem konsumują.

Wnioskodawca:
Jan Kiweluk.

Makuch, Lewicki, Sandulak, Korol, Tracz, Hanczakowski, Krysowaty, Skwarko, T. Staruch, Kurowiec, A. Staruch, Winniczuk, Sodomora, Dumka.

Przemawia p. Kiweluk, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi podatkowej.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku.

Przemawia p. T. Staruch.

Izba uchwala nagłość tego wniosku a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi podatkowej.

Marszałek oznajmia, że uwzględniając częściowo życzenia posłów, ma zamiar jutro zarządzić posiedzenie od 10. rano do 2. po południu, następnie przerwie je na półtorej godziny, a po upłytej przerwy zarządzi godzinne posiedzenie tak, aby uzyskać 5-godzinną rozprawę budżetową po myśli §. 18. regulaminu.

Poddaje jednak pod uchwałę Izby wniosek p. Kołpaczkiewicza, by następne posiedzenie odbyło się dopiero we czwartek.

Przemawia p. Kołpaczkiewicz.

Przemawia p. T. Staruch.

Izba uchwala formalny wniosek p. Kołpaczkiewicza, aby następnego posiedzenia nie urządzać wcześniej jak 20. stycznia 1910 roku.

Marszałek zamyka posiedzenie, oznajmiając, że następne odbędzie się dnia 20. stycznia 1910 roku o godzinie 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12. minut 10. po północy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*

St. Henryk Badeni *w. r.*

Protokół

62. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 20. stycznia 1910.

Początek o godzinie 10. minut 33. przepołudniem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 126.

Ze strony Rządu: JE. c. k. Namiestnik dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 60. posiedzenia uważa za przyjęty gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 61. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, iż udzielił urlopu dalszego na 8 dni p. St. Tarnowskiemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyi wniesionych po dzień 20. stycznia 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 5541—5543, 5546—5552, 5554, 5555, 5569, 5570, 5576, 5579—5580.

Komisyi szkolnej L. s. 5553, 5556—5561, 5564, 5565, 5567, 5573, 5574, 5578.

Komisyi administracyjnej L. s. 5545, 5563, 5566, 5577, 5582.

Komisyi prawniczej L. s. 5562, 5571.

Komisyi gosp. kraj. L. s. 5568.

Komisyi drogowej L. s. 5544, 5575, 5581.

Komisyi gminnej L. s. 5583.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5567, Grona nauczycielskiego w Dolinie o zaliczenie miasta do II. klasy płac, przemawia p. Cipser popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przedzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze pp. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k n a g ł y
dr. Józefa Wereszczyńskiego i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzelców wsi Hanaczów p. Przemyślany.

Dnia 21. listopada 1909 wybuchł w nocy pożar i zniszczył 5 gospodarstw ze wszystkimi zapasami zboża i paszy. Znaczne szkody ponieśli:

1) Adam Uryga, któremu spaliły się chałupa, stajnia i siano.

2) Antoni Szybało, któremu spaliły się wszystko zboże, stodoła, stajnie i chałupa.

3) Kazimierz Stasiuk, któremu spaliły się zboże, pasza, stodoła i stajnie.

4) Michał Bednarz, któremu spaliły się zboże, pasza, stodoła, stajnia i chałupa.

5) Karol Wojtowicz, któremu spaliły się zboże, pasza, stodoła, stajnia i chałupa.

Podpisani upraszają:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom wsi Hanaczów, powiat Przemyślany uchwala się przyjść z pomocą w gotowych pieniądzach.

Wnioskodawca:
Wereszczyński.

Skarbek, Kędzior, Kozłowski, Czaykowski, Schätzel, Sękowski, A. Cielecki, Gniewosz, Pastor, Lewakowski, Starzyński, Adam, Lubomirski, Rayski.

I n t e r p e l a c y a
posła Bojki i towarzyszy do Wydziału krajowego w sprawie włości rentowych.

Radosnem echem odbiła się w całej Galicyi wieść o uchwaleniu ustawy o włościach rentowych.

Szczególnie włościanie, słusznie się spodziewali, że przy pomocy takiej, jaką obiecuje ta ustawa, będą mogli łatwiej nabywać tak ukochanej, a tak potrzebnej dla ich egzystencyi ziemi, której tyle obecnie wystawiono na sprzedaż.

Jak dotąd te nadzieje zawiodły i nastało rozgoryczenie.

W szerokich kołach naszego włościaństwa podnoszą się coraz częściej skargi, na postępowanie Krajowej Komisyi dla włości rentowych w różnych kierunkach, a mianowicie:

1) Na udzielenie pożyczki rentowej trzeba czekać w niektórych wypadkach rok i wyżej.

2) Szacowanie gruntów, mających być włością rentową, jest niesłychanie nizkie, nie stojące w żadnym związku z cenami lokalnemi — choćby najniższemi.

3) O uchwale Komisyi, przychylnej lub odmownej, nie zawiadamia biuro nieraz całymi miesiącami petentów, przez co naraża się tychże niejednokrotnie na niesłychane przykrości i koszta, a nawet ruiną majątkową, bo bardzo często petent, mając zobowiązania wekslowe, nie jest w stanie ich spłacić, a ma odjętą możność starania się gdzieindziej o potrzebną pożyczkę.

4) Wbrew uchwale Wysokiego Sejmu, pożyczki udzielane nie dochodzą w przypadkach, gdzie tego zachodzi potrzeba do 3 czwartych wartości gospodarstwa, a nawet do 3 czwartych wartości gruntu.

5) Posiedzenia Komisyi dla włości rentowych odbywają się bardzo rzadko.

6) Mimo uchwały Wysokiego Sejmu nie wydano dotąd broszurki, któraby pouczyła ludność w sposób przystępny o korzyściach, warunkach i sposobie tworzenia włości rentowych.

Że zarzuty podnoszone przez ludność są usprawiedliwione, stwierdza to wyraźnie i sprawozdanie Komisyi dla reform agrarnych z dnia 13. października 1909 roku, gdzie zostaje

stwierdzonem, że wielu interesowanych musiało się zrzec pożyczki, a nawet niektórzy, nie mogąc się jej doczekać, wyjechali do Ameryki.

Sprawozdanie Komisyi — stwierdzając niejako słuszność zażaleń rozgoryczonej ludności, podnosi, że w roku sprawozdawczym suma udzielonych pożyczek wynosiła 60·84% wartości samego gruntu, a 45·69% całego gospodarstwa.

Takie postępowanie zabija całkiem ducha ustawy, wypacza i unicestwia w myśl Wysokiego Sejmu i nie przynosi krajowi tej korzyści, jakie przynieść miała i mogła.

Wobec tak smutnego stanu rzeczy podpisani zapytują Wydział krajowy:

Czy zechce poczynić stosowne zarządzenia, aby niedokładności przytoczone, wyrządzające wielkie szkody ludności, zostały rychło usunięte i czy postara się o to, ażeby uchwały Wysokiego Sejmu w tym wypadku lekceważone, były wykonane?

Lwów, dnia 17. stycznia 1910.

Interpelant:
Jakób Bojko.

B s, Ptak, Styła, Wasung, Stefczyk, Jampolski, Stapiński, Witos, Cipser, Cieluch, Szwed, Krężel, Jedynak, Długosz.

Interpelacya

do Wydziału krajowego.

Przemówienie posłów w tej Wysokiej Izbie, ogólne zaniepokojenie w prasie, a nawet stwierdzenie przez pewne czynniki (Zarząd główny stronnictwa ludowego), że stosunki Banku parcelacyjnego nie są w normalnym rozwoju, a nawet znaczne nieprawidłowości zajść miały — skłaniają podpisanych do żądania wyjaśnień od Wydziału krajowego, o ile w operacyach Banku parcelacyjnego zaangażowany jest finansowo Bank krajowy i czy wskutek tego nie grożą mu jakiekolwiek straty.

Interpelant:
Tadeusz Cieński.

Skarbek, Adam, Tertil, Winc. Kraiński, Czaykowski, Golejewski, Krzysztofowicz, Sozański, Cielecki, Jabłoński, Maiss, Rayski, Raciborski, L. Cieński, A. Theodorowicz, Korytowski, Schätzel.

Wniosek nagły

p. Lewickiego i tow. w sprawie udzielenia zapomogi z funduszu krajowego, pogorzelcom gminy Synowódzko wyżne, pow. stryjski.

Przed kilkoma dniami wybuchł pożar w gminie Synowódzko wyżne, pow. stryjskiego, który zniszczył 18 włościańskich zagród razem z inwentarzem gospodarskim i wyrządził szkodę najmniej w sumie 50.000 K.

Część budynków i prawie wszystko zboże i inwentarz nie były ubezpieczone.

Z tego powodu wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dla pogorzelców gminy Synowódzko wyżne zapomogę z funduszów krajowych.

Pod względem formalnym wnoszą podpisani o przyznanie nagłości tego wniosku z wszelkimi regulaminem przewidzianymi skróceniami i o odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Lwów, dnia 20. stycznia 1910.

Wnioskodawca:
Lewicki.

Oleśnicki, Kiweluk, Makuch, T. Staruch, Skwarko, Tracz, Sodomora, Winniczuk, Sandulak, Kurowiec, A. Staruch, Dumka, Korol, Krysowaty, Hanczakowski.

Interpelacya

p. Dumki i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieustawowego postępowania inspe-

ktora szkolnego Falkiewicza w Drohobyczu.

1) W miesiącu październiku 1909 zasuspendował i zamknął płace nauczycielowi stałemu Jabłońskiemu z Gajów, chociaż nie przysługiwało mu prawo, bo ten nauczyciel ma 35 lat służby. Rada szkolna krajowa nakazała telegraficznie otworzyć Jabłońskiemu płacę i wprowadzić go w urzędowanie. Inspektor płacę otworzył i dał mu przymusowy urlop.

2) Nauczycielkę Lewińską z Długiego zasuspendował dlatego, że miała narzeczonego, z którym wyszły zapowiedzi, oskarżając ją o niemoralne postępowanie.

3) Litwina z Bielcza uwolniono z okręgu z tego powodu, że nie posłał dzieci po szczepienia ospy na drugą wieś i że ukarał chłopca. Ten wniósł rekurs do c. k. Rady szkolnej krajowej 2. października o bezprawne zamknięcie całej płacy, a Rada szkolna krajowa poleciła inspektorowi otworzyć Litwinowi płacę, jednak inspektor tego polecenia nie usłuchał.

Z tego powodu zapytują podpisani c. k. Rząd, czy wiadome mu to nieludzkie i nieustawowe postępowanie inspektora w Drohobyczu z poddanem mu nauczycielstwem?

Czy gotów jest c. k. Rząd pociągnąć p. inspektora do srogiej odpowiedzialności i dać odpowiednie zarządzenia, ażeby podobne nieprawidłowości nie powtarzały się więcej.

Interpelant:
Dumka.

Lewicki, Skwarko, Oleśnicki, Korol, Tracz, Hanczakowski, Sandulak, Kiweluk, Makuch, Winniczuk, Kurowiec, Sodomora, A. Staruch, T. Staruch.

Interpelacya

posła dra Makucha i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie nieustawowego ściągania od gmin kosztów delegatów c. k. starostw, wysyłanych do aktów wyboru reprezentacyj gminnych.

Postanowienia §§. 18, 19 i 33 ordynacyi wyborczej gmin, nakładają na polityczne władze powiatowe obowiązek strzedz, by wybory reprezentacyj gminnych przeprowadzone były w przepisanym czasie czuwać nad zastosowaniem ustaw utrzymaniem spokoju i porządku w czasie wyborów. Dlatego przysługuje władzom politycznym prawo wysyłania swego delegata do aktu wyborczego.

Ponieważ tego rodzaju funkcya — leży w interesie publicznym, a nie prywatno-prawnym dotyczącej gminy, dlatego samo przez się zrozumiałe, że koszta z tem połączone powinien ponosić skarb państwowy, a nie gmina. Na tem stanowisku prawnem, co do ponoszenia kosztów delegatów władz politycznych do wyborów, stoi reskrypt Prezydyum c. k. Namiestnictwa z 18. lutego 1867 L. 1517 pr i okólnik c. k. Namiestnictwa z 29. grudnia 1869 L. 57.330, według których podobne koszta ponosi skarb państwowy, względnie ryczałt wyznaczony dotyczącemu starostwu. Tymczasem wbrew powyższym przepisom prawnym w licznych powiatach Galicyi c. k. starostwa ściągają z gmin koszta swych delegatów, którzy z ramienia władzy politycznej powiatowej są wysyłani i interweniują przy wyborach gminnych.

Zwierzchność gminna w Bratyszowie zwróciła uwagę c. k. starosty w Tłumaczu na powyższe przepisy prawne, kiedy c. k. starosta zażądał zapłacenia kosztów takiego delegata, lecz starosta tego nie uwzględnił i wezwał po raz drugi zwierzchność gminną w Bratyszowie, ażeby jego koszta za interwencyę przy wyborach gminnych wyrównała. Podobne wypadki miały miejsce w gminach: Oleszów, Hostiów, Klubowce, Olszanica powiatu Tłumacz.

Biorąc pod uwagę, że w Galicyi rocznie po tysiąc razy bywają przeprowadzane, koszta te wynoszą miliony, a ściąga się je bezprawnie z gmin i popiera się u urzędników zbyteczną żądzę na komisye.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy znane są c. k. Rządowi fakta nieustawowego ściągania z gmin kosztów delegatów politycznej władzy powiatowej, asystujących przy wyborach reprezentacyj gminnych.

2) Czy c. k. Rząd pociągnie winnych do odpowiedzialności i zwrotu interesowanym gminom nieustawowo ściągniętych kosztów delegatów.

3) Czy ck. Rząd nie uważa za odpowiednie pouczyć podwładne organa o naprowadzonych przepisach i zarządzić, ażeby tego rodzaju nieustawowe ściąganie kosztów delegatów z gmin na przyszłość nie powtarzało się.

Interpelant:
Makuch.

Kiweluk, Kurowiec, dr. K. Lewicki, Oleśnicki, Sandulak, Korol, Tracz, Hanczakowski, Dumka, T. Staruch, Winniczuk, Skwarko, Sodomora.

Interpelacya

p. dra Kurowca i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie nieustawowego postępowania wójta Czipki i pisarza Asafata Daniowa, gminy Zawój, powiat Kałusz.

Ażeby uniknąć wyzysku, jakiemu ulegają robotnicy, którzy szukają pracy za granicami kraju, są pozakładane: krajowy i powiatowe biura pośrednictwa pracy. Takie biuro pośrednictwa pracy jest i przy Wydziale powiatowym w Kałuszu.

W maju 1907 r. przyszedł do gminy Zawój — powiatu Kałusz, jakiś agent węgierskiej firmy, a pozyskawszy sobie wójta Czipkę i pisarza Asafata Daniowa, przy ich pomocy namówił Onofrę Czipkę i 38 innych wieśniaków i ci zgodzili się pójść na Węgry rąbać drzewo.

Warunki tej umowy były takie, że wieśniacy mimo kilkomiesięcznej pracy nie tylko nic nie zarobili, lecz jeszcze wyrokiem c. k. Sądu powiatowego w Kałuszu z 10. czerwca 1909 l. C. II 238 1 zostali skazani na solidarne zapłacenie kwoty 2790 K z procentami i kosztami, które teraz jeszcze raz tyle wynoszą.

Winowajcą tego jest wójt i pisarz, którzy swym autoritetem zatuszowali oszustwo agenta i chociaż wiedzieli dobrze, że przy Wydziale powiatowym w Kałuszu jest biuro pośrednictwa pracy, agenta tam nie odesłali, lecz sami zawarli z zagraniczną firmą rujnującą wieśniaków umowę. W umowie tej jest np.: solidarna odpowiedzialność wszystkich robotników za wszystkich i wszystko — tak, że firma teraz odstąpiła swoją pretensyę Meierowi Blausteinowi z Kałusza, a ten już sprzedaje zagrody wieśniaków, jak świadczą akta sądu powiatowego w Kałuszu L. spr. 5782/9.

Sprawa ta dobrze znana c. k. staroście w Kałuszu, lecz chociaż nie raz u nas się karze jednostki, jeżeli jakiemu robotnikowi bez korzyści napisze list do Prus, lub poda adres biura, to wójtowi i pisarzowi w Zawoju, który naraził na nędzę kilkanaście rodzin, nic się nie stało, wójtuje on dalej i cieszy się poparciem i protekcyą c. k. Starosty.

Wobec naprowadzonych faktów zapytujemy c. k. Rząd:

1) Czy zamierza ostro zganić c. k. Starostwo w Kałuszu za tolerowanie takich nadużyć ze strony wójta i pisarza w Zawoju?

2) Czy nie uważa za konieczne i uprawiedliwione usunięcie wójta w Zawoju Czipki i pisarza Asafata Daniowa z urzędu, ażeby w ten sposób zapo-

biedz dalszym ich nadużyciom, a za popełnione nadużycia pociągnąć ich do odpowiedzialności.

Interpelant:
Dr. Kurowiec.

Kiweluk, Makuch, Oleśnicki, Korol, Krynicki, Hanczakowski, Tracz, Sandulak, Winniczuk, dr. Lewicki, Sodomora, A. Staruch, T. Staruch, Dumka, Skwarko.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o preliminarzu budżetu krajowego na r. 1910.

Przemawia JE. c. k. Namiestnik dr. Michał Bobrzyński.

Przemawia p. Starzyński.

Przemawia p. Korol.

Przemawia p. Hupka.

Przemawia p. Dudykiewicz.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia dalej p. Dudykiewicz.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia dalej p. Dudykiewicz.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy nieparlamentarnymi wyrazami.

Przemawia dalej p. Dudykiewicz i uprasza Marszałka o odroczenie posiedzenia i pozwolenie przemawiania w dalszym ciągu po przerwie.

Marszałek zapytuje, czy nikt w Izbie nie sprzeciwia się temu, a gdy nikt się nie sprzeciwia odracza posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2 minut 22 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 20. stycznia 1910.

Marszałek o godzinie 8 minut 20 wieczorem, otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o preliminarzu budżetu krajowego na r. 1910.

Przemawia p. Dudykiewicz.

Marszałek przerywa mowcy, i wzywa, by oznajmił, czy używając słów ubliżających miał na myśli zwrócenie tych słów do p. Korola.

Po oświadczeniu p. Dudykiewicza, że tak, wzywa go Marszałek do porządku.

Przemawia dalej p. Dudykiewicz.

Marszałek wzywa galeryę i jedną ławę dziennikarską, by wstrzymały się od objawów zadowolenia, w przeciwnym razie bowiem musiałby je opróżnić.

Przemawia p. Tertil.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 21. stycznia 1910 roku, godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia, zaznaczając, że do rozprawy ogólnej nad budżetem zapisani są „przeciw“ pp. Makuch, T. Staruch, Dumka, zaś „za“ pp. Battaglia, Skołyszewski i Stefczyk.

Koniec posiedzenia godzina 11 minut 30 w nocy.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
St. Henryk Badeni *w. r.*

Protokół

63. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 21. stycznia 1910.

Początek o godz. 10 minut 10 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 126.

Ze strony Rządu: JE. c. k. Namiestnik dr. Michał Bobrzyński i C. k. Radca Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 61 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesione przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 62 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że udzielił p. Krzeczunowiczowi dalszego urlopu na 3 dni.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 21. stycznia 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 5591, 5595, 5596, 5598, 5600, 5602—5606, 5612, 5613, 5615, 5617, 5620, 5622, 5625.

Komisyi szkolnej L. s. 5592, 5594, 5607, 5611, 5614, 5621.

Komisyi gminnej L. s. 5627, 5628.

Komisyi petycyjnej L. s. 5616, 5618.

Komisyi administracyjnej L. s. 5608 do 5610, 5623.

Komisyi prawniczej L. s. 5599.

Komisyi sanitarnej L. s. 5597.

Komisyi reform agrarnych L. s. 5619.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacyj.

Sekretarze pp. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszony wniosek i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Obowiązująca od 1. stycznia 1908 ustawa drogowa z 10. grudnia 1907 nr. 155 Dz. u. kr. spowodowała gwałtowny wzrost powiatowych dodatków do podatków na cele drogowe — a pomimo to nie dostarcza ona dostatecznych środków na koszta utrzymania dróg powiatowych i gminnych.

Najwięcej cierpią na tem drogi gminne lokalnego znaczenia, tj. drogi gminne II. klasy, gdy fundusze, jakimi rozporządzają Wydziały powiatowe, o-

bracane być muszą przedewszystkiem na budowę i utrzymanie dróg, ważniejszych dla ogólnej komunikacyi a więc dróg powiatowych, dróg gminnych I. klasy i publicznych dojazdów kolejowych.

Dróg gminnych II. klasy jest jednak w kraju około 40.000 klm., a ich zaniedbanie dolega najszerszym masom ludności, t. j. ludności tych gmin, które mają tylko drogi II. klasy. W każdym powiecie stanowią takie gminy ogromną większość w porównaniu z ilością gmin, przez które przechodzą drogi wyższej kategoryi.

W interesie przeto tej większości gmin wiejskich i małomiejskich, które mają tylko drogi gminne lokalnego znaczenia — obecnie bardzo zaniedbywane, wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby wziął pod rozwagę sprawę zaniedbania dróg gminnych II. klasy pod wpływem nowej ustawy drogowej z 10. grudnia 1907, i po zasięgnięciu opinii Wydziałów powiatowych, ażeby wydał odpowiednie zarządzenia zaradcze, albo też, ażeby przedłożył Sejmowi wnioski do odpowiedniego uzupełnienia ustawy drogowej.

Wnioskodawca:
Teofil Merunowicz.

Bandrowski, Wincenty Kraiński, Stanisław Mycielski, Skrzyński, Władysław Czaykowski, Antoni Theodorowicz, Kędzior, Jedynak, Maryewski, Skarbek, Stadnicki, Sala, Federowicz, Pawlewski, Battaglia, Jabłoński, Tertil, Żardecki, Maiss, Michałowski, Bednarski.

Interpelacya

posła Jedynaka i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie gospodarki lasem parafialnym w gminie Małej.

W parafii Małej, powiatu ropczyckiego do gruntów parafialnych należy 8 morgów lasu, z tego to lasu każdorazowy proboszcz wyrębuje rocznie na opał dla plebanii w Małej 18 sągów drzewa. Od lat 16 jest proboszczem w Małej ks. Grochola, który co roku większą ilość wyrębuje lasu, sprzedaje nie tylko gałęzie i wierzchołki drzew, ale i drzewo na pniu stojące. Wskutek nizkiej gospodarki 16-letniej, wyrąbano blisko 7 morgów lasu, pozostaje jeszcze około 1 i pół morga i ten wkrótce zniknie, a parafia zmuszona będzie drzewo proboszczom na opał kupować.

Wycięty las pozostaje bez zalesienia, bo ks. proboszcz Grochola o zalesieniu wcale nie myśli.

Wskutek takiej gospodarki majątkiem parafialnym, podpisani zapytują c. k. Rząd: Czy sprawa ta jest mu znaną? Co zamierza uczynić, ażeby położyć kres takiej gospodarce majątkiem parafialnem i uchronić resztę lasu od wycięcia? Czyby nie zechciał zmusić ks. Grochole do zalesienia wyciętego lasu?

Interpelant:
Jedynak.

Bojko, Ptak, Cipser, Cieluch, Styła, Witos, Krężel, Żardecki, Bernadzikowski, Skołyszewski, Myjak, Bis, Kędzior, Stefczyk.

Interpelacya

posła A. Krężla i tow. do c. k. Rządu w sprawie zniesienia rewizorów bydła.

Od czasu zaprowadzenia, na podstawie ustawy o księgosuszu z dnia 29. lutego 1880 Dz. p. p. Nr. 37 i 38. katastru bydła rogatego w 30 kilometrowym pasie pogranicznym, wzdłuż granicy rosyjskiej i utworzenia rewizorów bydła; nieustają uzasadnione narzekania na trudności, jakie ludność ponosić musi, chcąc utrzymać paszport bydlęcy lub zapiętnować bydlę, na tory niezwłocznie przeznaczone.

Narzekania te coraz bardziej się wzmacniają, ludność na wiecach domaga się zniesienia rewizorów bydła, a przydzielenia tej czynności oglądaczom. I całkiem słusznie, bo uciążliwości rewizorskie są prawdziwą plagą.

W czasie gdy zapowiedziano rewizorów, w wielu gminach nie było ludzi kwalifikujących się na oglądaczy tem mniej na rewizorów bydła, bo ani czytać, ani pisać nie umieli. Dziś z czasem postępu oświaty, w każdej gminie jest grono ludzi zdolnych do pełnienia tej funkcyi.

Stąd dla ludności wiejskiej będzie ta dogodność i korzyść, że we własnej gminie będzie mogła się zaopatrzyć w paszport bydlęcy i zapiętnować, w tym czasie, kiedy potrzeba sztukę na targ zapędzić, a nie jak to dotychczas jest czekać 14 dni na przybycie rewizora bydła, lub zmuszona okolicznościami niecierpiącemi zwłoki, udaje się do niego kilka czy kilkanaście kilometrów drogi, co pociąga stratę czasu, a temsamem dotkliwą szkodę ludności. Wszak dzisiejszy oglądacz bydła pełni trudniejszą czynność, niż rewizor, on bada czy bydlę jest zdrowe, piętnuje go i wystawia certyfikat na którego podstawie rewizor wydaje paszport. Na wniesioną w tej sprawie interpelacyę przez p. Witosa, i tow. odpowiedział pan Komisarz rządowy, że w okręgu rewizyjnym 95 próbę z oglądaczami przeprowadzono, która wykazała, że tam ustały wszelkie narzekania na trudności paszportowe, i wogóle na uciążliwości katastru i że: Opierając się na dodatnim wyniku próby i poczynionych przytem spostrzeżeniach, Rząd poczyni przygotowania, celem powierzenia stopniowo za stosownem wynagrodzeniem z funduszów państwowych funkcyj rewizorskich, oglądaczom bydła w okręgach, gdzie istnieją ku temu warunki i gdzie się to będzie mogło stać bez narażenia najżywotniejszych interesów kraju na szkody".

Pomimo jednak tego, że wypadły dodatnio próby, to zniesienie rewizorów nie postępuje naprzód, a w wielu okręgach weterynarze powiatowi i żandarmi nadzorują katastr bydła, chcąc nadal zatrzymać rewizorów, wydają bardzo ujemne opinie o oglądaczach bydła.

Wobec tego podpisani zapytują ck. Rząd, czy zechce dołożyć wszelkich starań, ażeby życzeniu ludności jak najprędzej stała się zadość przez zniesienia rewizorów, a przydzielenie tej funkcyi oglądaczom bydła?

Interpelant:
A. Krężel.

Ptak, Styła, Jampolski, Szwed, Wasung, Myjak, Stefczyk, Bernadzikowski, Cipser, Jedynak, Skołyszewski, Cieluch, Bis, T. Staruch, Bojko, Makuch, Żardecki, Lewicki, Stapiński.

Interpelacya

posła Witosa i tow. do c. k. Komisarza rządowego w sprawie przeprowadzenia rozprawy konkurencyjnej i wyborów do Rady gminnej w Rożniatowie powiatu doliniańskiego.

Pomimo bezustannych starań kompetentnych czynników podejmowanych przez lat około siedm rozprawa konkurencyjna na rzecz restauracyi kościoła parafialnego w Rożniatowie nie została do tego czasu przeprowadzoną przez Starostwo w Dolinie.

Gdy tymczasem tak kościół parafialny jak i inne budynki znajdują się w jak najgorszym stanie i przedstawiają prawdziwy obraz zniszczenia.

Parafia została zmuszoną do wynajęcia domu na pomieszkanie dla organisty i ponieść znaczne koszta na teneczas, gdy tymczasem przecież przez lat siedm można było rozprawę konkurencyjną spowodować.

Również i Rada gminna w Rożniatowie wybrana jeszcze w roku 1897 u-

rzęduje do tego czasu, chociaż po wyczerpaniu wszystkich zastępców komplet Rady gminnej wynosi 18 radnych, zamiast 24, jakoto liczba być powinna. Starostwo w Dolinie nie zważało mimo to, za potrzebne zarządzić przeprowadzenia wyboru nowej Rady gminnej w Rożniatowie.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy Wysoki Rząd poleci Starostwu w Dolinie, ażeby ono w jak najkrótszym czasie spowodowało przeprowadzenie rozprawy konkurencyjnej na rzecz restauracyi kościoła parafialnego w Rożniatowie i przeprowadzenie wyborów do Rady gminnej tamże.

Interpelant:
Witos.

Krężel, Styla, Ptak, Cieluch, Jedynak, Stapiński, Stefczyk, Myjak, Szwed, Bernadzikowski, Kędzior, Żardecki, Skołyszewski, Bis, Jampolski.

Interpelacya

posła Jana Cielucha i towarzyszy do Wysokiego c. k. Rządu o zarządzenie w celu wstrzymania ściągania podatków i przyjścia z pomocą dla dotkniętych gradobiciem 19 gminom w powiecie grybowskim.

Już na poprzedniej sesyi sejmowej poruszonym było we wielu nagłych wnioskach o rozmiarach klęsk elementarnych w poszczególnych powiatach, do których właśnie najbardziej dotknięty należy powiat grybowski. W dniu 7-go października 1909 postawiłem nagły wniosek w celu przyjścia z pomocą ludności tamtejszej, a to przez zakupienie otrąb, udzielenia pożyczki bezprocentowej jak również zboże na zasiewy.

Obraz ten tak strasznej przedstawiającej nędzy jaka stoi przed oczyma ludu nic nie podziałał na Wysoki Rząd, bo nie tylko na wniesieniu nagłego wniosku się skończyło, lecz ściągając niemiłosiernie podatki wyrządza się temuż straszną krzywdę, zabierając resztki dobytku, który mógł służyć na wyżywienie.

To też podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd, czy zechce zarządzić wstrzymanie natychmiastowe podatków, jak również przyjścia z pomocą tejże ludności.

Interpelant:
Jan Cieluch.

Witos, Jedynak, Bojko, Styla, Ptak, Jampolski, Żardecki, Krężel, Szwed, Skołyszewski, Kędzior, Sodomora, Bernadzikowski, Cipser, Pastor.

Interpelacya

posła Styły i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego w sprawie wydania pouczenia do ustawy budowlanej i noweli do tejże dla Wydziałów Rad powiatowych i Zwierzchności gminnych.

Ustawa budowlana dla gmin wiejskich z r. 1899 i nowela do tejże ust. z r. 1909, z dnia 22. czerwca, nie jest należycie zrozumiałą i wykonaną.

Wydziały Rad powiatowych i Zwierzchności gminnych interpretują ją w różny sposób, narażając przez to ludność na wielkie szkody i niezliczone przykrości.

Wykonanie niejednokrotnie jest sprzeczne z duchem i brzmieniem ustawy wskutek zastosowania bardzo często przepisów na wsi, które specyalnie odnoszą się do miast.

Narzekania też interesowanych są coraz głośniejsze i rozgoryczenie coraz większe.

Zapobiedz temu mógłby i powinien Wysoki Wydział krajowy przez wydanie stosownego popularnego pouczenia, zwłaszcza do §. 20. punktu 3. i 4., które są w wysokim stopniu niezrozumiałe.

Podpisani wzywają Wysoki Wydział krajowy, ażeby jak najrychlej wy-

dał odpowiednie pouczenie do Wydziałów Rad powiatowych i Zwierzchności gmin wiejskich.

Interpelant:
A. Styła.

Dr. K. Lewicki, Makuch, Kurowiec, Sodomora, Jampolski, T. Staruch, Winniczuk, Krężel, Witos, Cieluch, Skołyszewski, Sandulak, Cipser, Jedynak, Wrześniowski.

Interpelacya
do Wydziału krajowego.

Na posiedzeniu z dnia 9. października 1908 r., powziął Wysoki Sejm następującą uchwałę:

„Sejm uznaje w zasadzie potrzebę rewizyi unormowanego w art. 11. ustawy z stycznia 1889 w brzmieniu ust. z 25. maja 1907 podziału wszystkich miejscowości w kraju na cztery klasy, odnośnie do wysokości płac nauczycielskich szkół ludowych pospolitych, poleca Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową tę sprawę rozpatrzył i wnioski swoje na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył".

Ze względu na doniosłość tej sprawy i zainteresowanie, które wywołują w szerokich kołach nauczycielstwa, podpisani powołując się na ostatnie słowa wyż cytowanej uchwały, zapytują, czy Wydział krajowy tę sprawę rozpatrywał i kiedy zamierza przed Sejmem z odpowiednimi wnioskami wystąpić.

Interpelant:
Bandrowski.

E. Mycielski, St. H. Badeni, Adam, Czartoryski, L. Cieński, Laskowski, Merunowicz, Mars, Piniński, Wasung, Jedynak, T. Cieński, Michałowski, Wrześniowski.

Interpelacya

posła Sandulaka i tow. do c. k. Rządu w sprawie marnotrawnej gospodarki przewodniczącego kahału w Delatynie Benjamina Pipera.

Przewodniczącym kahału w Delatynie wybrano w 1903 r. Benjamina Pipera. W chwili jego wyboru na przewodniczącego, dług wyznaniowej gminy żydowskiej wynosił 800 K. Swą gospodarką doprowadził Piper do tego, że dziś wyznaniowa gmina żydowska w Delatynie, mimo pobieranych wysokich opłat, ma 22.000 K długu. Natomiast Benjamin Piper z biednego pokątnego pisarza stał się bogaczem i wybudował sobie kamienicę za 40.000 kor.

Niedawno rozpisał Piper licytacyę na pobór opłat rytualnych od rzezi w Delatynie. Przy licytacyi przedłożył Motio Komornik powyższą ofertę w sumie 7.150 K rocznie. Benjamin Piper wyarendował pobór tych opłat na własną rękę, bez zaciągnięcia opinii rady wyznaniowej, za 4.800 K rocznie.

Na tego rodzaju gospodarkę przewodniczącego kahału wnosili członkowie wyznaniowej gminy żydowskiej w Delatynie zażalenia i protesty do c. k. Starostwa w Nadwórnej, jednak c. k. Starostwo nie zarządziło żadnych dochodzeń, ani też nie wydało żadnych rozporządzeń, w celu przywrócenia normalnej gospodarki w wyznaniowej gminie żydowskiej w Delatynie.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy znane są c. k. Rządowi naprowadzone fakty marnotrawnej gospodarki wyznaniowej gminy żydowskiej w Delatynie, prowadzonej przewodniczącym kahału, Benjaminem Piperem?

2) Czy c. k. Rząd rozśledzi podane fakty i pociągnie winnych do odpowiedzialności?

3) Co zamierza uczynić c. k. Rząd, ażeby tego rodzaju gospodarka w kahale wyznaniowej gminy w Delatynie na przyszłość się nie powtórzyła?

Interpelant:
Jan Sandulak.

Hanczakowski, Dr. K. Lewicki, Kiweluk, Skwarko, Kurowiec, Korol, Ma-

kuch, Tracz, T. Staruch, Dumka, Sodomora, A. Staruch, Winniczuk i Krynicki.

Interpelacya

p. Sandulaka i tow. do c. k. Rządu w sprawie protestu przeciw wyborom do Rady gminnej w Łanczynie, pow. nadwórniański.

Dnia 25. października 1909 odbyły się wybory do Rady gminnej w Łanczynie, pow. nadwórniański. Chociaż wybory te odbyły się zupełnie prawidłowo i legalnie, to mimo tego część wyborców-żydów wniosła przeciw tym wyborom protest, w którym podniosła, że jedno pełnomocnictwo zostało przeciw woli uprawnionego podpisane przez pełnomocnika. Zarzut ten okazał się nieuzasadniony, bo przeprowadzona przeciw pełnomocnikowi rozprawa karna w c. k. Sądzie powiatowym w Delatynie wykazała, że uprawniony do głosowania wyborca, pozwolił podpisać siebie na pełnomocnictwie.

Protest wniesiono tylko w tym celu, żeby dotychczasowa rada gminna mogła urzędować i w r. 1910 i miała możność opiniować podania żydów o udzielenie im koncesyi na wyszynk trunków.

Wskutek powyższego protestu nie mogła się nowa rada gminna ukonstytuować, a przez to panuje zamęt w gminnej gospodarce.

Wspomnianego protestu dotychczas nie załatwiono.

Z powodu tego zapytują podpisani: Czy skłonny jest c. k. Rząd załatwić jak najprędzej protest przeciw wyborom do Rady gminnej w Łanczynie, powiatu nadwórniańskiego, a to w interesie prawidłowej gospodarki gminnej w Łanczynie.

Interpelant:
Sandulak.

Kiweluk, Kurowiec, Lewicki, Makuch, Korol, Hanczakowski, Tracz, Dumka, A. Staruch, Winniczuk, Sodomora, T. Staruch, Skwarko, Krynicki.

Interpelacya

p. Dumki i tow. do Wydziału krajowego w sprawie samowolnej gospodarki Zwierzchności i Rady gminnej w Suchostawie i braku nadzoru ze strony Rady powiatowej.

W gminie Suchostaw urzęduje od kilkunastu lat ta sama Rada gminna z tą samą Zwierzchnością. Gospodarka tej Rady jest tego rodzaju, że boi się dziennego światła, a przepisy ustawy dla niej nie istnieją.

Mimo wyraźnego przepisu §. 70. ust. gminnej, nie wykłada Zwierzchność gminna ani budżetu, ani rachunków. Dnia 25. listopada 1909 uchwalono budżet na r. 1910, a gdy włościanie Stefan Wyszyński i tow. wnieśli przeciw tego rodzaju postępowaniu protest do Rady powiatowej w Husiatynie, to Rada powiatowa jako władza nadzorcza nad prawidłowym tokiem czynności w gminie zamiast uwzględnić ten rekurs — wykręca się rozporządzeniem z dnia 4. grudnia 1909 L. 3.317, że ta sprawa do niej nie należy, ale do władz politycznych.

Ponieważ Wysoki Wydział krajowy jest zwierzchną władzą nad gminami i Radami powiatowemi — powołaną do przestrzegania ustaw przez podwładne władze — przeto zapytujemy:

Czy skłonny jest Wydział krajowy nakazać Wydziałowi powiatowemu w Husiatynie, aby pociągnął do odpowiedzialności Zwierzchność i Radę gminną w Suchostawie za nadużycia przy uchwalaniu budżetu na r. 1910 i budżet ten, jako nieprawidłowo uchwalony znieść?

Interpelant:
Dumka.

Lewicki, Korol, Tracz, Skwarko, Oleśnicki, Hanczakowski, Krysowaty, Sodomora, Makuch, Kurowiec, Sandulak, Winniczuk, A. Staruch, T. Staruch.

Interpelacya

p. Dumki i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieustawowego i nietaktownego postępowania wójta Józefa Garbowicza w gminie Skomorochy, pow. Tarnopol.

W r. 1904 została wybrana Rada gminna, do której weszli: Józef Garbowicz wójt, Bazyli Kuryła zastępca, Jan Grabowski assesor, Marcin Jankowski kasyer i Michał Mikołajów, reszta radnych, Robert Prabłowski, Bazyli Śnityński, Piotr Żygalski, Ludwik Buczkowski, Eliasz Sołowij, Tomasz Witrowiec, Stefan Hubczak, Michał Garbowicz, Józef Jankowski, Andrzej Czajka, Jan Buczyński, Jan Pasternak, Piotr Kożuszko.

1) Jan Grabowski asesor, z przyczyny, że nie był na rękę wójtowi Garbowiczowi, zrzucił go z asesora i radnego, a na jego miejsce powołał nieradnego, gospodarza ze Skomoroch.

2) Robert Prabłowski opuścił Skomorochy, ponieważ był sługą hrabiego Baworowskiego, a że ten go oddalił, musiał pójść ze wsi gdzieś światami.

3) Bazyli Śnityński, Ludwik Buczkowski, Piotr Żygalski, poumierali, wójt nie powołał po myśli ustawy zastępców radnych, lecz kazał wybrać radnych z poza grona, a rozumie się tych, którzy byli mu do upodobania.

4) Tomasz Witrowiec był oglądaczem bydła i radnym, to ze Starostwa przyszło rozporządzenie, ażeby jednego mandatu się zrzekł; ten zrezygnował z radnego, zostając przy oglądactwie, a ponieważ porobił jakieś ekscesy i został sądowo karany i z oglądacza zrzucony, jego wziął wójt napowrót na radnego i Józefa Jankowskiego wyrzucił, a Tomasz Witrowiec jest dalej oglądaczem obszaru dworskiego.

5) Marcina Jankowskiego, kasyera, usunął, ponieważ ten był mu na zawadzie, a na jego miejsce powołał zupełnie niepiśmiennego i nieradnego Teodora Iwachowego.

6) Na polnych taksatorów wybrał Ludwika Śnityńskiego i Józefa Witrowca nie z rady, a kiedy przeprowadzali szkodę przeciw Józefowi Jankowskiemu, wójt i Witrowiec chcieli otaksować Jankowskiemu 30 K, ażeby oddał Pasternakowi, ich zwolennikowi, a ponieważ Śnityński jako drugi taksator nie chciał przyznać tejże, za to zrzucił go wójt, a na jego miejsce powołał Bazyla Kuryłę; później była komisya na ogrodzie Tomasza Witrowca, gdzie tenże sam był winien i sam wezwał komisyę, wójt i Józef Witrowiec, jako stryj Tomasza chcieli, ażeby Kuryła tak zeznał jak oni, a ponieważ ten nie chciał, to i jego zrzucił, a znowu innego powołał.

7) Od Ludwika Śnityńskiego pobrał zwyżkę przy podatku bez kasyerów 33 K, a od Mikołaja Litwina 2 K, co było doniesiono do Sądu, gdzie było śledztwo, tylko rozprawy nie było i tak zostało stać.

Było to już podawane do c. k. Namiestnictwa, gdzie powiat na polecenie zbadał i uznał, że wójt nielegalnie postępuje i oddał do c. k. Starostwa, które poleciło powiatowi, ażeby wysłał delegata i sprawdził tę sprawę, a gdy tenże kazał posłać po interesowanego w tej sprawie Marcina Jankowskiego, wójt namówił policyanta, ażeby tego nie wołał, lecz żeby powiedział przed komisarzem, że interesowany nie chce iść.

Z powodu tego zapytujemy c. k. Rząd

Czy gotów jest usunąć te nieprawidłowości, jakie z przyczyny wójta powstają w gminie,

czy pociągnie tegoż za nieustawowe postępowanie do odpowiedzialności.

Interpelant:
Dumka.

Kiweluk, Makuch, Korol, Krynicki, Tracz, Oleśnicki, Lewicki, Sodomora, Sandulak, Winniczuk, T. Staruch, A. Staruch, Kurowiec, Skwarko.

Marszałek oznajmia, że z odczytanym wnioskiem postąpi regulaminowo; interpelacyę zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi kraj.

Przemawia c. k. radca Namiestnictwa Stanisław Grodzicki jako Komisarz rządowy i odpowiada na interpelacye:

1) pp. Adama i tow. wniesioną dnia 12. stycznia 1910 r. w sprawie bojkotu towarów pruskich;

2) pp. Żardeckiego i tow. wniesioną dnia 26. października 1908 w sprawie wzbronienia włościanom z Sarzyny obsadzenia wikliną odsypisk wysp nad Sanem;

3) pp. Makucha i tow. wniesioną dnia 4. października 1909 w sprawie rozszerzenia budynku szkolnego w Berezowie niżnym;

4) pp. K. Lewickiego i tow. wniesioną dnia 28. października 1908 w sprawie wyborów gminnych w Koniuchach, pow. brzeżańskiego;

5) pp. Makucha i tow. wniesioną dnia 16. października 1909 w sprawie ruskich formularzy świadectw szkolnych;

6) pp. Senyka i tow. wniesioną dnia 23. września 1909 w sprawie sankcyonowania ustawy o regulacyi potoku Kłodnicy i Brydnicy z dopływami;

7) pp. Krężla i tow. wniesioną dnia 4. październdrnika 1909 w sprawie bezpośredniego połączenia pocztowego między Brzostkiem a Kołaczycami;

8) pp. Krężla i tow. wniesioną dnia 11. października 1909 w sprawie budowy szkoły w Jażwinach pow. pilzneńskiego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie czasowego uwolnienia nowych i przebudowanych domów w m. Białej od dodatków gminnych do państwowego podatku domowo-czynszowego i do 5% podatku od dochodu z budynków uwolnionych czasowo od podatku domowego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia Komisyi gminnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o preliminarzu budżetu krajowego na r. 1910.

Przemawia p. T. Staruch.

Przemawia p. Battaglia.

Izba uchwala bez rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy ogólnej nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o preliminarzu budżetu krajowego na r. 1910, po poprzedniem oznajmieniu przez Marszałka, że „za“ wnioskiem komisyi są pp. Skołyszewski i Stefczyk, zaś „przeciw“ wnioskom komisyi pp. Makuch, Dumka, Myroniuk-Zajaczuk, Lewicki.

Marszałek wzywa do wyboru mowców generalnych na razie zaś odracza posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 1 minut 50 po południu

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 21. stycznia 1910.

Marszałek o godzinie 8 minut 25 wieczorem otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o preliminarzu budżetu krajowego na rok 1910.

Marszałek oznajmia, że generalnym mowcą „przeciw“ jest p. Makuch, zaś „za“ wnioskami komisyi p. Stefczyk.

Przemawia generalny mowca „przeciw“ wnioskom komisyi p. Makuch.

Przemawia JE. c. k. Namiestnik dr. Michał Bobrzyński dla sprostowania faktów.

Przemawia generalny mowca „za“ wnioskami komisyi p. Stefczyk.

Marszałek przerywa posiedzenie o godzinie 9 minut 10 wieczorem, z powodu zasłabnięcia p. ks. Pastora.

Po przerwie o godzinie 9 minut 15 Marszałek otwiera napowrót odroczone posiedzenie, zaznaczając, że choremu nie grozi niebezpieczeństwo.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o preliminarzu budżetu krajowego na r. 1910.

Przemawia dalej generalny mowca „za“ wnioskami komisyi p. Stefczyk.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia dalej p. Stefczyk.

Marszałek uprasza posłów, którym udzieli głosu dla sprostowania faktów, by ograniczyli się do sprostowania faktów.

Przemawia p. Moysa dla sprostowania faktów.

Marszałek udziela głosu p. Skarbkowi dla sprostowania faktów. P. Skarbek nieobecny w Izbie.

Przemawia p. Korol dla sprostowania faktów.

Przemawia p. Hupka dla sprostowania faktów.

Przemawia p. Stojałowski dla sprostowania faktów.

Przemawia p. T. Staruch dla sprostowania faktów.

Marszałek przerywa mowcy, i wzywa, by ograniczył się do sprostowania faktów.

Przemawia p. T. Staruch dla sprostowania faktów.

Przemawia p. Stapiński dla sprostowania faktów.

Przemawia p. Tertil dla sprostowania faktów.

Przemawia p. Dudykiewicz dla sprostowania faktów.

Przemawia p. Komisarz rządowy radca Namiestnictwa Stanisław Grodzicki dla sprostowania faktów.

Marszałek udziela głosu p. T. Staruchowi dla sprostowania faktów i wzywa go, by ograniczył się do sprostowania faktów.

Przemawia p. T. Staruch dla sprostowania faktów.

Przemawia generalny sprawozdawca komisyi budżetowej p. Milewski.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosku nagłego.

Następuje wniosek nagły p. Lewickiego w sprawie udzielenia pomocy pogorzelcom gminy Synowódzko wyżne, pow. stryjskiego.

Wniosek ten opiewa:

Wniosek nagły

p. Lewickiego i tow. w sprawie udzielenia z funduszu krajowego pogorzelcom gm. Synowódzko wyżne pow. stryjski zapomogi.

Przed kilkoma dniami wybuchł pożar w gminie Synowódzko wyż. pow. stryjskiego, który zniszczył 18 włościańskich zagród razem z inwentarzem gospodarskim i wyrządził szkodę, najmniej w sumie 50.000 K.

Część budynków i prawie wszystko zboże i inwentarz nie były ubezpieczone.

Z tego powodu wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dla pogorzelców gminy Synowódzko wyż. zapomogę z funduszów krajowych.

Pod względem formalnym wnoszą podpisani o przyznanie nagłości tego wniosku z wszelkimi regulaminem przewidzianymi skróceniami i o odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Lwów, dnia 20. stycznia 1910.

Wnioskodawca:
Lewicki.

Oleśnicki, Kiweluk, Makuch, T. Staruch, Skwarko, Tracz, Sodomora, Winniczuk, Sandulak, Kurowiec, A. Staruch, Dumka, Korol, Krysowaty, Hanczakowski.

Przemawia p. Lewicki, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej.

Marszałek udziela głosu p. Skołyszewskiemu w celu wystosowania zapytania do Marszałka.

Przemawia p. Skołyszewski i zapytuje Marszałka, co zamierza uczynić, aby usunąć wysokie ceny w bufecie sejmowym.

Marszałek udziela wyjaśnienia w tej sprawie.

P. Skołyszewski wystosowuje drugie zapytanie do Marszałka w sprawie interpretacyi §. 62. regulaminu, w szczególności objawia zdanie, że jeżeli po zamknięciu rozprawy zabiera głos Reprezentant Rządu, choćby dla sprostowania faktów, rozprawa jest napowrót otwartą.

Marszałek udziela wyjaśnienia w tej sprawie.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 22. stycznia 1910 roku, godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12 minut 20 po północy.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
St. Henryk Badeni *w. r.*

Protokół

64. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 22. stycznia 1910.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed-połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 124.

Ze strony c. k. Rządu: JE. c. k. Namiestnik dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca Namiestnictwa, Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 62. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 63. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopu p. Kozłowskiemu na 1, p. Saremu na 8 dni.

Sekretarz p. Stanisław Henryk hr. Badeni odczytuje spis petycyi, wniesionych po dzień 22. stycznia 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 5629, 5646—5650, 5660, 5661.

Komisyi szkolnej L. s. 5630, 5631, 5651, 5653.

Komisyi petycyjnej L. s. 5654, 5662.

Komisyi administracyjnej L. s. 3645, 5652.

Komisyi drogowej L. s. 5659.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5659 Gminy m. Halicza o zniesienie myta drogowego i mostowego na drodze krajowej pod Haliczem, przemawiają p. p. Senyk i Winniczuk popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyi, które przedzielono odnośnym komisyom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5660 kraj. Związku turystycznego Kraków o zasiłek na koszta kwaterowania ludu w czasie obchodu grunwaldzkiego, przemawia p. Bandrowski popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarze p. p. St. H. hr. Badeni, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone interpelacye, które opiewają:

I n t e r p e l a c y a

posła Jedynaka i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie niezałatwionej prośby wniesionej do c. k. Namiestnictwa przez zwierzchność gminną w Ropczycach o obniżenie góry na gościńcu rządowym.

W roku 1905 wniosła Zwierzchność gminna miasta Ropczyc na zasadzie uchwały Rady gminnej z dnia 5. października 1905 prośbę do c. k. Namiestnictwa za pośrednictwem c. k. Starostwa w Ropczycach o zniżenie góry na gościńcu państwowem z Ropczyc do Dębicy w kilometrze 190 obok rzeźni miejskiej. Prośbę tę c. k. Starostwo w Ropczycach z przychylnem wnioskiem zaopinjowało i przesłało c. k. Namiestnictwu. Na prośbę tę Zwierzchność gminna nie otrzymała żadnej odpowiedzi pomimo, że upłynęło lat 4. W obec takiego postępowania władz, podpisani zapytują c. k. Rząd czy nie zechce na prośbę tę dać odpowiedź? Czy gotów jest uczynić zadość życzeniom petentów? Co zamierza uczynić, ażeby w przyszłości „zapobiedz podobnym wypadkom"?

Interpelant:
Jedynak.

Krężel, Skołyszewski, Styła, Stapiński, Witos, Jampolski, Ptak, Wasung, Cieluch, Myjak, Bis, Długosz, Żardecki, Stefczyk.

I n t e r p e l a c y a

posła Skwarki i tow. do c. k. Rządu w sprawie obsadzenia gr. kat. katechetury przy ludowych szkołach w Starym Samborze.

Jeszcze w r. 1898 kreowano przy V. klasowych szkołach ludowych (męskiej i żeńskiej) w St. Samborze posadę katechety tak obrz. łac. jak i obrz. gr. kat. Posadę katechety obrz. łac. obsadzono od razu stałym katechetą i ten ją zajmuje do dzisiejszego dnia, posada zaś katechety obrz. gr.-kat. mimo starania i dążności władz duchownych do dzisiejszego dnia nie może się doczekać obsadzenia posady z wielką szkodą dla uczącej się młodzieży, chociaż stale co roku wystawia ją c. k. Rada szkolna krajowa na konkurs chyba po to, ażeby kręcić i wprowadzać w błąd ludzi, którzy się o tę posadę ubiegają i którzy się obsadzeniem tej katechetury interesują.

Prawda, że w pierwszych latach po utworzeniu tej posady nie kompetentów na nią i prowizorycznie zajmował ją miejscowy parafialny wikary; jednak od trzech lat stale stara się o tę posadę ks. Onufry Hadzewicz, mając do otrzymania jej wszystkie dane, wymagane warunki konkursu, a przy tem zajmując tę posadę prowizorycznie już pięć lat i pracując na niej z najpiękniejszym wynikiem. Jednak człowiek ten nie miał szczęścia zjednać sobie sympatyę byłego w St. Samborze starosty Leona Riczcziego, co bardzo trudnem było dla każdego Rusina, i szkolnego inspektora Ornatowskiego.

Przed dwoma laty stało się obsadzenie katechetury obrz. gr. kat. przy szkołach ludowych w St. Samborze aktualnem i na tę posadę podał się ks. Onufry Hadzewicz za zgodą przewielebnego biskup. Ordynaryatu w Przemyślu, jednak miejscowe administracyjne c. k. władze starały się załatwienie tej sprawy odwlec w nieskończoność, a w końcu w sierpniu 1908 r. c. k. Rada szkolna okręgowa w St. Samborze, jak świadczy protokół posiedzeń, uchwala odnieść się z prośbą do c. k. Rady szkolnej krajowej we Lwowie: „rozpisać jeszcze raz konkurs na tę posadę, ponieważ na nią podał się tylko jeden kandydat". Tymczasem ówczesny c. k. starosta w St.

Samborze wraz ze szkolnym inspektorem wysłali do c. k. Rady szkolnej krajowej we Lwowie relacyę, tej mniej więcej treści: ponieważ ks. Onufry Hadzewicz zajmuje się radykalną agitacyą między ludem, uczestniczy w radykalnych wiecach i z tej przyczyny często opuszcza naukę religii w szkołach, ponieważ tenże ks. otrzymał akt oskarżenia w Prokuratoryi państwa w Samborze za przekroczenie §. 5 ust. wyborczej Dz. u. p., znany radykał, agitator i Sp.... dlatego uprasza się c. k. Radę szkolną krajową we Lwowie o ponowne ogłoszenie konkursu na tę posadę". W krótkim czasie zaurgował przewielebny biskup. Ordynaryat w Przemyślu c. k. Radę szkolną krajową we Lwowie, co słychać o obsadzeniu katechetury w St. Samborze: c. k. Rada szkolna mając tak cenny akt w ręku przeciw kandydatowi, wysłała relacyę c. k. starosty Ordynaryatowi w Przemyślu jako odpowiedź a tymczasem znowu ogłosiła konkurs na tę posadę. Przewielebny bisk. Ordynaryat, kierując się komunikatem c. k. Rady szkolnej krajowej we Lwowie, wytoczył ks. Onufremu Hadzewiczowi dyscyplinarne śledztwo, do którego przeprowadzenia wydelegował ks. Władysława Ilnickiego, zastępcę dziekana starosamborskiego, proboszcza Jasionki masiowej. Przeglądnąwszy jak najdokładniej szkolne katalogi, przekonano się, że ks. Onufry Hadzewicz w całym roku nie opuścił ani jednej godziny nauki religii, a dalsze śledztwo wyjawiło, że wszystkie zarzuty przeciw niemu są bezpodstawne. Jednak c. k. Rada szkolna okręgowa w St. Samborze dopięła swego celu, ponieważ posadę katechety obrz. gr. kat. w St. Samborze znów wystawiono na konkurs.

Teraz szkolny inspektor starosamborskiego powiatu p. Ornatowski rzucił się na agitacyę między ruskich księży, ażeby między za wszelką cenę wyszukać przynajmniej jednego takiego kandydata, przy pomocy którego możnaby dalej zwlekać w nieskończoność z obsadzeniem katechetury obrz. gr. kat. przy ludowych szkołach w Starym Samborze. Po długich poszukiwaniach namówiono jednego księdza, ponieważ jednak ksiądz ten nie otrzymał pozwolenia od przewielebnego bisk. Ordynaryatu w Przemyślu ubiegać się o tę posadę, sprawę należało od razu załagodzić, ponieważ ks. Onufry Hadzewicz znowu wniósł podanie na tę katecheturę. Lecz c. k. Rada szkolna krajowa we Lwowie odsyła podania obu kandydatów do c. k. Rady szkolnej okręgowej w St. Samborze a ta zwołuje posiedzenia różnych rad i miejscowej szkolnej i okręgowej i nakazuje konkomitować obu kandydatów.

Jednak sam los nie dopisał zabiegom p. inspektora Ornatowskiego i udaremnił zamiary c. k. Rady szkolnej okręgowej: jeden z OO. kandydatów umarł a został się znów tylko ks. Onufry Hadzewicz. Do tego tednak czasu nie obsadzono jeszcze tej katechetury stałym katechetą, chociaż do dwóch tygodni postarano się urzędowo o zastępcę katechety obrz. łacińskiego, kiedy ten zachorował i wziął sześciomiesięczny urlop. Takie umyślne i lekkomyślne zwlekanie z obsadzeniem katechetury obrz. gr. kat. przy ludowych szkołach w St. Samborze bardzo niekorzystnie odbija się i na nauce szkolnej i na zdrowiu dotychczasowego ks. katechety, bo ten z korzyścią dla szkolnego funduszu musi pracować 33 godz. tygodniowo z naprężeniem sił, zajmując jeszcze i posadę parafialnego wikarego i nie mogąc oddać się wyłącznie prowadzeniu szkolnej dziatwy.

Wobec tego podpisani zapytują:

1) Czy znane są c. k. Rządowi powyższe stosunki i fakty w sprawie obsadzenia gr. kat. katechetury przy szkołach ludowych w St. Samborze?

2) Co zamyśla c. k. Rząd uczynić, ażeby nauka religii obrz. gr. k wszko-

łach ludowych w St. Samborze nie cierpiała, z powodu dotychczasowego nieobsadzenia i nieuporządkowania posady katechety gr. kat. obrządku przy dotyczących szkołach?

Interpelant:
Z. Skwarko.

Dr. K. Lewicki, Kurowiec, Makuch, Kiweluk, A. Staruch, Winniczuk, Korol, Hanczakowski, Sodomora, Dumka, T. Staruch, Sandulak, Tracz, Krysowaty.

Marszałek oznajmia, że odczytane interpelacye odstąpi p. komisarzowi rządowemu.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosku nagłego.

Następuje wniosek nagły p. Wereszczyńskiego i tow. w sprawie pomocy dla pogorzelców wsi Hanaczowa pow. przemyślańskiego.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y

dr. Józefa Wereszczyńskiego i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzelców wsi Hanaczów p. Przemyślany.

Dnia 21. listopada 1909 wybuchł w nocy pożar i zniszczył 5 gospodarstw ze wszystkimi zapasami zboża i paszy. Znaczne szkody ponieśli:

1) Adam Uryga, któremu spaliły się chałupa, stajnia i siano.

2) Antoni Szybało, któremu spaliło się wszystko zboże, stodoła, stajnie i chałupa.

3) Kazimierz Stasiuk, któremu spaliły się zboże, pasza, stodoła i stajnie.

4) Michał Bednarz, któremu spaliły się zboże, pasza, stodoła, stajnia i chałupa.

5) Karol Wojtowicz, któremu spaliły się zboże, pasza, stodoła, stajnia i chałupa.

Podpisani upraszają Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom wsi Hanaczów pow. Przemyślany uchwala się przyjść z pomocą w gotowych pieniądzach.

Wnioskodawca:
Wereszczyński.

Skarbek, Kędzior, Kozłowski, Czaykowski, Schätzel, Sękowski, A. Cielecki Gniewosz, Pastor, Lewakowski, Starzyński, Adam, Lubomirski, Rayski.

Przemawia p. Wereszczyński uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej.

Marszałek udziela głosu p. Lewickiemu.

Przemawia p. Lewicki w sprawie nierównomiernego traktowania przez korespondencyę sejmową przemówień posłów, w szczególności przemówienia p. T. Starucha, wygłoszonego na posiedzeniu z dnia 21. stycznia 1910.

Marszałek udziela wyjaśnienia w tej sprawie i oznajmia, że wyda zarządzenie, by korespondencya sejmowa równomiernie traktowała przemówienia wszystkich posłów.

Marszałek udziela głosu p. Makuchowi.

Przemawia p. Makuch i wyraża życzenie, aby usunąć trzy pierwsze punkty porządku dziennego tj.:

1. Pierwsze czytanie wniosku posła Merunowicza i tow. w sprawie włączenia kolei północnej ces. Ferdynada, znajdującej się w Galicyi, do okręgu dyrekcyi c. k. kolei państwowych w Krakowie.

2. Pierwsze czytanie wniosku posła Skarbka i tow. w przedmiocie subwencyi na popieranie mleczarstwa.

3. Pierwsze czytanie wniosku posła Skarbka i tow. o utworzenie stałego funduszu na częściowe pokrycie amortyzacyi pożyczek zaciąganych przez gminy na zakupno pastwisk gminnych.

Marszałek udziela wyjaśnienia i oświadcza, że o ile posłowie życzą sobie by umieścić ich wnioski zgłoszone w r. 1909 obecnie na porządku dziennym Izby, to życzenia te uwzględni.

P. Makuch oznajmia, że jest zadowolony z tej odpowiedzi Marszałka.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Merunowicza i tow. w sprawie włączenia kolei północnej ces. Ferdynanda, znajdującej się w Galicyi, do okręgu dyrekcyi c. k. kolei państwowych w Krakowie.

Przemawia p. Merunowicz uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Skarbka i tow. w przedmiocie subwencyi na popieranie mleczarstwa.

Przemawia p. Kiweluk i wnosi by Izba usunęła ten i następny punkt porządku dziennego z pod obrad Sejmu.

Przemawia p. T. Staruch i żąda skonstatowania kompletu oraz stosunku głosów, jakie padną za i przeciw wnioskowi p. Kiweluka.

Marszałek udziela wyjaśnienia w sprawie wniosku powyższego p. Kiweluka.

Przemawia ponownie p. Kiweluk w sprawie swego wniosku.

Marszałek udziela ponownie wyjaśnienia w tej sprawie.

Przemawia p. Kiweluk.

Marszałek udziela wyjaśnienia w tej sprawie.

Przemawia p. Stapiński i prosi by wnioski zgłoszone na sesyi w r. 1909 przez członków stronnictwa ludowego umieszczono na porządku dziennym Izby.

Marszałek odpowiada p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stojałowski i prosi o umieszczenie jego wniosku zgłoszonego na sesyi w r. 1909 na porządku dziennym Izby.

Marszałek odpowiada p. Stojałowskiemu.

Przemawia p. Hanczakowski.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek wzywa sekretarzy do obliczenia posłów obecnych w Izbie, a po chwili oznajmia że Izba jest w komplecie, albowiem jest obecnych 85 posłów.

Marszałek oznajmia, że wniosku pierwszego p. Kiweluka, by Izba głosowała nad usunięciem z pod obrad Sejmu wniosków p. Skarbka, umieszczonych na porządku dziennym, nie podda pod uchwałę Izby, ponieważ wniosek ten nie jest dopuszczalny w myśl §. 12. regulaminu; o tem bowiem rozstrzyga Marszałek.

Następnie oznajmia, że rezolucye, zawarte we wnioskach p. Skarbka jego zdaniem nie przekraczają kompetencyi Sejmu

Izba odrzuca wniosek drugi p. Kiweluka o usunięcie wniosków p. Skarbka z porządku dziennego. Za wnioskiem tym p. Kiweluka padło tylko 17 głosów.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Skarbka i tow. w przedmiocie subwencyi na popieranie mleczarstwa.

Przemawia p. Skarbek uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi o przekazanie tego wniosku p. Skarbka komisyi przemysłowej.

Marszałek wzywa p. T. Starucha do porządku za użycie przezeń w mowie wyrazów niewłaściwych.

Przemawia p. Makuch i wnosi o przekazanie tego wniosku p. Skarbka Wydziałowi krajowemu jako komisyi.

Przemawia p. T. Staruch i żąda skonstatowania kompletu, oraz stosunku głosów przy głosowaniu.

Marszałek po chwili konstatuje brak kompletu, albowiem w Izbie jest tylko 75 posłów i odracza posiedzenie na 5 minut.

Przerwa posiedzenia godz. 11 min. 30 w południe.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 22. stycznia 1910.

Marszałek o godz. 11 min. 55 rano otwiera napowrót odroczone posiedzenie, konstatując, że w Izbie jest 84 posłów, więc Izba jest w komplecie.

Marszałek uprasza następnie, by posłowie pozostawali w Izbie i jej nie dekompletowali.

Izba powyższy wniosek formalny p. T. Starucha odrzuca, za którym to wnioskiem padło 2 głosy, następnie odrzuca oddzielnie powyższy wniosek formalny p. Makucha, za którym to wnioskiem głosowało tylko 3 posłów, wreszcie uchwala Izba oddzielnie przekazanie powyższego wniosku p. Skarbka komisyi gospodarstwa krajowego.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Skarbka i tow. o utworzenie stałego funduszu na częściowe pokrycie amortyzacyi pożyczek zaciąganych przez gminy na zakupno pastwisk gminnych.

Przemawia p. Skarbek uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi o przekazanie tego wniosku p. Skarbka Wydziałowi krajowemu jako komisyi.

Przemawia p. Skwarko.

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy formalnej Izba odrzuca wniosek formalny p. T. Starucha, za którym to wnioskiem głosowało 23 posłów, oddzielnie zaś uchwala Izba przekazanie powyższego wniosku p. Skarbka komisyi gospodarstwa krajowego.

Następuje:

Rozprawa szczegółowa nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o preliminarzu budżetu krajowego na rok 1910.

Marszałek oznajmia, iż Izba przystępuje do załatwienia rubr. I. i II.

Srawozdawca p. W. Korytowski czyta:

Rubryka I.

Reprezentacya kraju.

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

wszystkie pozycye wydatków i dochodów w rubr. I. budżetu na r. 1910 zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego, mianowicie:

Wydatki poz. 1—12 w łącznej sumie . . . . . 167.000 K
Dochody poz. 1 w kwocie . . . . . 50 K

Rubryka I.

Reprezentacya kraju.

Wydatki.

		zwyczajne	nadzwycz.	razem
		Korony		
Poz. 1.	Koszta podróży p. p. posłów . . .	9.500	—	
Poz. 2.	Dyety p. p. posłów	72.000	—	
Poz. 3.	Koszta druków	60.000	—	
Poz. 4.	Spisywanie sprawozdań	12.000	—	
Poz. 5.	Pisarze dzienni	1.300	—	
Poz. 6.	Remuneracya urzędników Wydziału krajowego, za dodatkowe zatrudnienie podczas Sejmu	2.400	—	
Poz. 7.	Służba	2.600	—	
Poz. 8.	Opał	3.000	—	
Poz. 9.	Zapuszczanie i mycie podłóg . . .	200	—	
Poz. 10.	Potrzeby kancelaryjne	2.000	—	
Poz. 11.	Na uzupełnienie biblioteki sejmowej .	1.000	—	
Poz. 12.	Rozmaite drobne wydatki . . .	1.000	—	
	Suma wydatków . . .	167.000	—	167.000

Dochody.

Poz. 1.	Dochody ze sprzedaży druków sejmowych	50	—	50

Rubryka II.

Zarząd.

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego rubr. II. budżetu na rok 1910, mianowicie:

Wydatki poz. 1—26 w łącznej sumie . . . . . 2,239.233 K

Dochody poz. 1—9 . . . . . 357.908 K

Petycyę L. S. 4215 krajowych konduktorów drogowych, dozorców melioracyjnych i drenarskich odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Rubryka II.

Z a r z ą d.

Wydatki.

A) Kierownictwo.

		zwyczajne	nadzwycz.	razem
		Korony		
Poz. 1. Marszałek krajowy	12.000 K			
i dodatek na reprezentacyę	8.000 „	20.000		
Poz. 2. Sześciu członków Wydziału krajowego po 12.000 K		72.000		
Poz. 3. Zastępcy członków Wydziału krajowego		4.000		
		96.000	—	96.000

B) Biura Wydziału krajowego.

Poz. 4. Oddział konceptowy:

a) Płace i dodatki aktywalne.

6 radców, płaca po 6.100 K	38.400 K		
dodatek aktyw. po 1.472 K	8.832 „	47.232	
8 sekretarzy, płaca po 4.800 K	38.400 K		
dodatek aktyw. po 1.288 „	10.304 „	48.704	
8 wicesekr., płaca po 3.600 „	28.800 K		
dodatek aktyw. po 1.104 „	8.832 „	37.632	
8 adjunktów, płaca po 2.800 „	22.400 K		
dodatek aktyw. po 960 „	7.680 „	30.080	
8 koncepistów, pł. po 2.200 „	17.600 K		
dodatek aktyw. po 768 „	6.144 „	23.744	
4 praktykantów, adjuta po 1.400 K		5.600	
4 „ „ „ 1.200 „		4.702	
		197.792	— 197.792

b) Dodatki pięcioletnie i trzyletnie:

Radcom pięcioletnie po 800 K: Antonieniewiczowi (1) 800 K, i drugi od 17. sierpnia 1910 298 K, razem 1.098 K.

Sekretarzom pięcioletnie po 600 K: Schwornowi (1) 600 K, Słomkowskiemu (1) 600 K, Białobrzeskiemu (1) 600 K.

	Zwyczajne	Nadzwycz.	Razem
		Korony	
Wicesekretarzom pięcioletnie po 400 K: Gaszyńskiemu (1) 400 K, Masłowskiemu (1) 400 K.			
Adjunktom trzyletnie po 200 K: Dr. Samolewiczowi (1) 200 K, Dr. Wereszczyńskiemu (1) 200 K, Bartosińskiemu pierwszy od 3. września 1910 66 K.			
Koncepistom trzyletnie po 200 K: Dr. Grocholskiemu (1) 200 K, Brezanyemu (1) 200 K, Dr. Birkenmayerowi (1) 200 K, Ostrowskiemu pierwszy od 3. września 1910 66 K, Bielskiemu pierwszy od 3. września 1910 66 K.			
Praktykantom podwyższono adjuta po 200 K: Skoczyńskiemu od 6. sierpnia 1910 64 K, Rappému od 6. września 1910 57 K, Bochniewiczowi od 16. października 1910 42 K	5.259	—	5.259
	203.051	—	203.051

Poz. 5. Oddział melioracyjny.

a) Płace i dodatki aktywalne.

Dyrektor, płaca	6.400 K	
dodatek aktywalny . . .	1.472 „	7.872
Zastępca dyrektora, płaca . .	4.800 K	
dodatek aktywalny . . .	1.288 „	6.688
17 starszych inżynierów, płaca po 4.800 K.	81.600 K	
dodatki aktywalne:		
dla 13 we Lwowie i w Krakowie po 1.288 K . .	18.032 „	
dla 1 w Stanisławowie . .	966 „	
dla 1 w Tarnobrzegu . .	805 „	
dla 1 w Mielcu	806 „	102.208
Referent administracyjno-prawny płaca	6.400 K	
dodatek aktywalny . . .	1.472 „	7.872
17 inżynierów I. kl., pł. po 3.600 K	61.200 K	
dodatki aktywalne:		
dla 15 we Lwowie po 1.104	16.560 „	
dla 2 na prowincyi po 828 „	1.656 „	79.416

		Zwyczajne	Nadzwycz.	Razem
		Korony		
28 inżynierów II. klasy, płaca po 2.800 K	78.400 K			
dodatki aktywalne: dla 27 we Lwowie i 1 w Krakowie po 960 K	26.880 „	105.280		
26 inżynierów-adjunktów, płaca po 2.200 K.	57.200 K			
dodatek aktyw. po 768 K	19.968 „	77.168		
2 praktykantów technicznych, adjuta po 1.400 K		2.800		
Personal dla projektowania i budowy wodociągów i kanalizacyi w gminach wiejskich i małomiejskich:				
2 inżynierów adjunktów, płaca po 2.200 K	4.400 K			
dodatki aktyw. po 768 K	1.536 „			
Suma poz. 5 a)		394.640	—	394.640

b) Dodatki pięcioletnie i trzyletnie:

Dyrektorowi Kędziorowi trzy dodatki pięcioletnie (3) po 800 K, 2.400 K.

Zastępcy dyrektora Józefowi Jankowskiemu: dodatki pięcioletnie (2) po 600 K i dod. trzyletni 400 K, razem 1.600 K.

Starszym inżynierom dodatki pięcioletnie po 600 K: Blauthowi (2) 1.200 K, Szczepanowskiemu (2) 1.200 K, Dyrdyniowi (2) 1.200 K, Vetulaniemu (2) 1.200 K, Wierzbickiemu (1) 600 K, Boziewiczowi (1) 600 K, Bochniakowi (1) 600 K, Kornelli Michałowi (1) 600 K, Haładejowi (1) 600 K, Howartowi pierwszy od 13. stycznia 1910 580 K, Korasadowiczowi pierwszy od 13. stycznia 1910 580 K.

Inżynierom I. klasy dodatki pięcioletnie po 400 K: Piszowi (1) 400 K, Wiśniewskiemu (1) 400 K, Kornelli Andrzejowi (1) 400 K, Rozwadowskiemu (1) 400 K, Röhrichowi (1) 400 K, Brodowiczowi (1) 400 K, Zgorlakiewiczowi pierwszy od 13. stycznia 1910 387 K, Prokopowiczowi pierwszy od 13. stycznia 1910 387 K.

Inżynierom II. klasy dodatki trzyletnie po 200 K: Gumowskiemu (2) 400 K, Gór-

	Zwyczajne Korony	Nadzwycz.	Razem
skiemu (2) 400 K, Nawrockiemu (1) 200 K, i drugi od 15. stycznia 1910 192 K, razem 392 K, Flisowskiemu (1) 200 K, i drugi od 15. stycznia 1910 192 K, razem 392 K, Przybylskiemu (1) 200 K, Dylągowi (1) 200 K, Smulikowskiemu (1) 200 K, Gnoińskiemu (1) 200 K, Kowalskiemu pierwszy od 19. kwietnia 1910 140 K, Bernkopfowi pierwszy od 19. kwietnia 1910 140 K, Dudekowi pierwszy od 1. września 1910 67 K.			
Inżynierom adjunktom dodatki trzyletnie po 200 K: Pierożyńskiemu (1) 200 K, Pliszewskiemu pierwszy od 1. maja 1910 133 K, Pilerowi pierwszy od 24. maja 1910 129 K, Maćkowskiemu pierwszy od 1. września 1910 67 K	19.394	—	19.394
c) Na podróże naukowe dla inżynierów biura melioracyjnego celem przestudyowania zbiorników wody w górach .	5.000	—	5.000
d) Na stypendya dla słuchaczy wydziału hydrotechnicznego	2.000	—	2.000
e) Utrzymanie służby dozorców melioracyjnych i wynagrodzenie przez 5 miesięcy zimowych przy pracach biurowych dla:			
10 konduktorów III. klasy po 100 K miesięcznie . . 5.000 K			
21 dozorców melioracyjnych po 90 K miesięcznie . . 9.450 „			
55 dozorców drenarskich po 75 K miesięcznie . . 20.625 „			
10 ukończonych uczniów drenarskich po 60 K miesięcznie 3.000 „	38.075	—	38.075
Suma poz. 5 a)—e) . .	459.109	—	459.109

Uwaga: (7 konduktorów melioracyjnych utrzymują fundusze konserwacyjne, 2 konduktorów III. kl. (Górny Dniestr) i 1 dozorca melioracyjny (Bug), pozostają przez zimę na budowie.

Poz. 6. Oddział techniczno-drogowy.

a) Płace i dodatki aktywalne.

Dyrektor, płaca . .	6.400 K	
dodatek aktywalny . .	1.472 „	7.872

		Zwyczajne	Nadzwycz.	Pazem
			Korony	
Zastępca dyrektora, płaca	4.800 K			
dodatek aktywalny	2.288 „	6.088		
7 starszych inżynierów, płaca po 4.800 K	33.600 K			
dodatek aktyw. po 1.288 K	9.010 „	42.626		
13 inżynierów I. klasy, płaca po 3.600 K	46.800 K			
dodatki aktywalne:				
dla 6 po 1.101 K	6.624 „			
„ 5 „ 966 „	4.830 „			
„ 2 „ 828 „	1.656 „	59.910		
13 inżynierów II. klasy, płaca po 2.800 K	36.400 K			
dodatki aktywalne:				
dla 12 po 960 K	11.520 „			
„ 1	600 „	48.520		
13 inżynierów-adjunktów, płaca po 2.200 K	28.600 K			
dodatek aktyw. po 768 K	9.984 „	38 584		
2 praktykantów technicznych, adjutum po 2.000 K		4.000		
1 praktykant techniczny, adjutum		1.400		
1 „ „ „		1.200		
Asystent manipulacyjny, płaca	1.600 K			
dodatek aktywalny	576 „	2.176		
10 konduktorów starszych, płaca po 2.000 K	20.000 K			
dodatki aktywalne po 450 K	4.500 „	24.500		
10 konduktorów I. klasy, płaca po 1.800 K	18.000 K			
dodatki aktywalne po 350 K	3.500 „	21.500		
10 konduktorów II. klasy, płaca po 1.600 K	16.000 K			
dodatki aktywalne po 250 K	2.500 „	18.500		
12 konduktorów III. klasy, płaca po 1.400 K	16.800 K			
dodatki aktywalne po 150 K	1.800 „	18.600		
		295.466	—	295.466

b) Dodatki pięcioletnie i trzyletnie:

Dyrektorowi Szyszkowskiemu pięcioletni (1) 800 K.

Zwyczajne Nadzwycz. Razem
Korony

Zastępcy dyrektora Jankowskiemu pięciolecie (2) 1.200 K i trzyletni (1) 400 K, razem 1.600 K.

Starszym inżynierom Czaplickiemu pięcioletnie (2) 1.200 K i trzyletni (1) 400 K, razem 1.600 K, Kinelowi pięcioletnie (2) 1.200 K, Strońskiemu (1) 600 K, Biernackiemu (1) 600 K.

Inżynierom I. klasy: (2) pięcioletnie i (1) trzyletni po 400 K: Barancewiczowi (3) 1.200 K, Kesslerowi (2) 800 K, i trzyletni od 1. października 1910 100 K, razem 900 K, Stojowskiemu (2) 800 K, Barzykowskiemu (1) 400 K, Bogdanowiczowi (1) 400 K, Czajkowskiemu (1) 400 K, Orzelskiemu (1) 400 K.

Inżynierom III. klasy trzyletnie po 200 K: Romanowskiemu (1) 200 K i drugi od 1. marca 1910 167 K razem 367 K, Dydyńskiemu (1) 200 K, i drugi od 22. listopada 1910 22 K, razem 222 K, Borowiczce (1) 200 K, Grochowi (1) 200 K, Ramsowi (1) 200 K, Gawalewiczowi 1-szy od 22. lutego 1910 172 K, Tołłoczce 1-szy od 22. lutego 1910 172 K, Piotrowskiemu 1-szy od 8. października 1910 46 K.

Inżynierom-adjunktom trzyletnie po 200 K: Żebrowskiemu Eustachemu (3) 600 K, Gołowinowi (1) 200 K, Porzyckiemu (1) (1) 200 K, Świerczyńskiemu (1) 200 K, Linckowi 1-szy od 22. lutego 1910 172 K, Kozłowskiemu 1-szy od 8. października 1910 46 K, Międzybrodzkiemu 1-szy od 8. października 1910 46 K.

Asystentowi manipulacyjnemu Wolskiemu trzyletnie (2) 400 K.

Konduktorom pięcioletnie po 100 K:

a) starszym konduktorom: Brzezińskiemu (2) 200 K, Holinkowskiemu (2) 200 K, Juńskiemu (2) 200 K, Laskowskiemu (2) 200 K, Komorowskiemu (2) 200 K, Christowi (1) 100 K, Kordzikowi (1) 100 K.

b) konduktorom I. klasy: Dąbrowskiemu (1) 100 K i drugi od 1. października

	Zwyczajne	Nadzwycz.	Razem
	Korony		
1910 25 K, razem 125 K, Bergerowi (1) 100 K, Czerskiemu (1) 100 K, Deyczakowskiemu (1) 100 K, Żurbickiemu (1) 100 K, Lityńskiemu (1) 100 K.			
c) konduktorom II. klasy: Buczyńskiemu (1) 100 K, Piotrowskiemu 1-szy od 1. stycznia 1910 100 K, Sołowkowowi 1-szy od 1. stycznia 1910 100 K.			
d) konduktorom III. klasy: Szczerbanowi 1-szy od 1. maja 1910 67 K, Klapie 1-szy od 1. stycznia 1910 100 K, Dąbrowskiemu 1-szy od 1. stycznia 1910 100 K, Simonowi 1-szy od 1. czerwca 1910 58 K.	16.793	—	16.793
	312.259	—	312.259

Poz. 7. Oddział kolejowy.

a) Płace i dodatki aktywalne.

Dyrektor, płaca	6.400 K	
dodatek aktywalny	1.472 „	7.872
Zastępca dyrektora, płaca	4.800 K	
dodatek aktywalny	1.288 „	6.088
3 starszych inżynierów, płaca po 4.800 K	14.400 K	
dodatek aktyw. po 1.288 K	3.864 „	18.263
4 inżynierów I. klasy, płaca po 3.600 K	14.400 K	
dodatek aktyw. po 1.104 K	4.416 „	18.816
7 inżynierów II. klasy, płaca po 2.800 K	19.600 K	
dodatek aktywalny po 960 K	6.720 „	26.320
11 inżynierów adjunktów, płaca po 2.200 K	24.200 K	
dodatek aktywalny po 768 K	8.448 „	32.648
Radca, płaca	6.400 K	
dodatek aktywalny	1.472 „	7.872
Wicesekretarz, płaca	3.600 K	
dodatek aktywalny	1.104 „	4.704
Koncepista, płaca	2.200 K	
dodatek aktywalny	768 „	2.968

Konsulent dla spraw taryfowych i komercyalnych, płaca	3.600 K			
dodatek aktywalny	1.104 „	1.704		
Adjunkt rachunkowy, płaca	2.800 K			
dodatek aktywalny	960 „	3.760		
Oficyał rachunkowy, płaca	2.200 K			
dodatek aktywalny	768 „	2.968		
Asystent rachunkowy, płaca	1.600 K			
dodatek aktywalny	576 „	2.176		
Adjunkt administracyjno-manipulacyjny, płaca	2.800 K			
dodatek aktywalny	960 „	3.760		
Inspicyent-rysownik, płaca	1.600 K			
dodatek aktywalny	576 „	2.176		
Asystent manipulacyjny, płaca	1.600 K			
dodatek aktywalny	576 „	2.176		
Woźny, płaca	1.180 K			
dodatek aktywalny	472 „	1.652		
		148.924	—	148.924

b) Dodatki pięcioletnie i trzyletnie:

Dyrektorowi Kułakowskiemu pięcioletni (1) 800 K.

Starszym inżynierom: Machalskiemu pięcioletnie (2) 1.200 K i trzyletni od 25. maja 1910 240 K, razem 1.440 K, Krzyżanowskiemu pięcioletni (1) 600 K.

Inżynierom I. klasy: Zaczkowskiemu pięcioletni (1) 400 K.

Inżynierom II. klasy trzyletnie po 200 K: Ruebenbauerowi pierwszy od 1. stycznia 1910 198 K, Dr. Balickiemu pierwszy od 8. sierpnia 1910 80 K.

Inżynierom adjunktom trzyletnie po 200 K: Seremecie pierwszy od 10. stycznia 1910 195 K.

Koncepiście Biskupskiemu trzyletni pierwszy od 5. listopada 1910 31 K.

Konsulentowi taryfomemu Chodkiewiczowi pięcioletni (1) 400 K i drugi od 15. lutego 1910 351 K, razem 751 K.

Oficyałowi rachunkowemu Nowotnemu trzyletnie (2) 400 K.

		Zwyczajne	Nadzwycz. Korony	Razem
Asystentowi rachunkowemu Mazarakiemu trzyletni (1) 200 K.				
Inspicyentowi Grabowiczowi trzyletnie (3) 600 K.				
Asystentowi manipulacyjnemu Salutryńskiemu, trzyletnie (3) 600 K.		6.295		6.295
c) Koszta utrzymania personalu nieetatowego		28.000		28.000
		183.219	—	183.219

Poz. 8. Oddział rolniczy.

a) Płace i dodatki aktywalne.

1 radca, płaca	6.400 K			
dodatek aktywalny	1.472 „	7.872	—	—
1 wicesekretarz, płaca	3.600 K			
dodatek aktywalny	1.104 „	4.704	—	—
		12.576	—	—
b) Dodatki pięcioletnie i trzyletnie		—	—	—
		12.576	—	12.576

Poz. 9. Oddział sanitarny.

a) płace i dodatki aktywalne.

Inspektor szpitali:				
płaca	6.400 K			
dodatek aktywalny	1.472 „	7.872	—	—
Zastępca krajowego inspektora szpitali, wynagrodzenie roczne		6.000	—	—
		13.872	—	—
b) Dodatki pięcioletnie i trzyletnie		—	—	—
c) Koszta podróży dla inspektora szpitali		2.400	—	—
		16.272	—	16.272
Poz. 10. Referent górniczy, remuneracya		3.328	—	3.328

Poz. 11. Oddział dla budownictwa.

Architekt z poborami inżyniera I. kl.:				
a) płaca	3.600 K			
b) dodatek aktywalny	1.101 „			
c) bilet roczny kolejowy II. kl.	693 „			
d) dyety (w miarę odbytych podróży)	2.000 „	7.397		

		Zwyczajne Korony	Nadzwycz.	Razem
Inżynier II. klasy dla mechaniki:				
płaca	2.800 K			
dodatek aktywalny	960 „	3.760		
Pomocnik inżyniera, wynagrodzenie roczne	3.000 K			
i bilet roczny kolejowy II. klasy	693 „	3.693		
		14.850	—	14.850

Poz. 12. Oddział rachunkowy.

a) Płace i dodatki aktywalne.

Dyrektor, płaca	6.400 K		
dodatek aktywalny	1.400 „	7.872	
Zastępca dyrektora, płaca	4.800 K		
dodatek aktywalny	1.288 „	6.088	
12 rewidentów, płaca po 3.600 K	43.200 K		
dodatek aktyw. po 1.104 „	13.248 „	56.448	
14 adjunktów, płaca po 2.800 K	39.200 K		
dodatek aktywalny po 960 „	13.440 „	52.640	
Archiwista, płaca	2.200 K		
dodatek aktywalny	768 „	2.968	
Protokolista, płaca	2.200 K		
dodatek aktywalny	768 „	2.968	
12 oficyałów, płaca po 2.200 K	26.400 K		
dodatek aktyw. po 768 „	9.216 „	35.616	
14 asystentów, płaca po 1.600 K	22.400 K		
dodatek aktyw. po 576 „	8.064 „	30.464	
14 praktykantów pł. po 1.200 K	16.800 K		
dodatek aktyw. po 576 „	8.064 „	24.864	
12 aplikantów, adjutum po 1.200 K		14.400	
Woźny, płaca	1.320 K		
i podwyżka z powodu przejścia do wyższej klasy płacy od 11. czerwca 1910 z rocznych 70 K	36 „	1.356 K	
dodatek aktywalny	528 „	1.884	
Lustrator rachunkowy dla szpitali powszechnych:			

	Zwyczajne	Nadzwycz.	Razem
		Korony	
a) płaca	3.600 K		
b) dodatek aktywalny	1.104 „		
c) bilet roczny kolejowy II. kl.	693 „		
d) ryczałt na fiakry i inne wydatki połączone z wyjazdami	500 „	5.897	
		242.109 —	242.109

b) Dodatki pięcioletnie i trzyletnie.

Dyrektorowi Krobickiemu pięcioletni 1-szy od 30. września 1910 202 K.

Rewidentom pięcioletnie (2) i trzyletni (1) po 400 K: Niedzielskiemu (3) 1.200 K, Olpińskiemu (3) 1.200 K, Papeému (1) 400 K i 2-gi od 3. lutego 1910 364 K, razem 764 K, Kopaczyńskiemu (1) 40 K, Janikowskiemu 1-szy od 3. stycznia 1910 399 K, Mamczyńskiemu 1-szy od 30. września 1910 101 K.

Lustratorowi szpitali Jasińskiemu (1) 400 K.

Adjunktom trzyletnie po 200 K: Wronowskiemu (4) 800 K, Olszańskiemu (4) 800 K, Lewartowskiemu (2) 400 K, Nosarzewskiemu (1) 200 K. Horodyskiemu (1) 200 K, Nowakowskiemu (1) 200 K, Hupertowi (1) 200 K, Łosiowi 1-szy od 30. lipca 1910 84 K, Zychowi 1-szy od 29. stycznia 1910 184 K.

Oficyałom trzyletnie po 200 K: Ostrowskiemu (1) 200 K, Złotnickiemu (1) 200 K, Wołoszyńskiemu (1) 200 K, Żurowskiemu (1) 200 K, Bieleckiemu (1) 200 K, Wóycickiemu 1-szy od 30. lipca 1910 84 K . . . . . 8.818 — 8.818

250.927 — 250.927

Poz. 13. Oddział kasowy.

a) Płace i dodatki aktywalne.

Dyrektor, płaca	6.400 K	
dodatek aktywalny	1.472 „	7.872
Zastępca dyrektora, płaca	4.800 K	
dodatek aktywalny	1.288 „	6.088
Kontrolor, płaca	3.600 K	
dodatek aktywalny	1.104 „	1.704

		Zwyczajne Korony	Nadzwycz.	Razem
Kasyer, płaca	3.600 K			
dodatek aktywalny	1.104 „	4.704		
2. adjunktów, płaca po 2.800 K	5.600 K			
dodatek aktywalny po 660 „	1.920 „	7.520		
2. oficyałów, płaca po 2.200 K	4.400 K			
dodatek aktywalny po 768 „	1.546 „	5.936		
2. asystentów, płaca po 1.600 K	3.200 K			
dodatek aktywalny po 576 „	1.152 „	4.352		
2 praktykantów, pł. po 1.200 K	2.400 K			
dodatek aktywalny po 576 „	1.152 „	3.552		
1. aplikant — adjutum		1.200		
2. woźnych, płaca po 1.200 K	2.400 K			
dodatek aktywalny po 480 „	960 „	3.360		
		49.288		49.288

b) Dodatki pięcioletnie i trzyletnie.

Adjunktowi Kubali trzyletni (1) 200 . .			
Oficyałowi Kirchnerowi trzyletni pierwszy od 29. stycznia 1910 184 K			
Praktykantowi Pełechatemu od 20. marca 1910 trzyletni 151 K,			
Woźnemu Szpunarowi pięcioletni pierwszy od 10. września 1910 17 K,	552	—	552
	49.840	—	49.840

Oddział manipulacyjny.

a) płace i dodatki aktywalne.

Dyrektor		4.800	
Archiwista, płaca	3.600 K		
dodatek aktywalny	1.104 „	4.704	
Ekspedytor, płaca	2.800 K		
dodatek aktywalny	960 „	3.760	
Protokolista, płaca	2.800 K		
dodatek aktywalny	960 „	3.760	
Zastępca archiwisty, płaca	2.800 K		
dodatek aktywalny	960 „	3.760	
6 kancelistów, płaca po 2.200 K	13.200 K		
dodatek aktywalny po 760 K	4.608 „	17.808	

			Zwyczajne Korony	Nadzwycz.	Razem
6 asystentów, płaca po 1.200 K		9.600 K			
dodatek aktywalny po 576 K		3.456 „	13.056		
6 pisarzy, płaca po 1.200 K		7.200 K			
dodatek aktywalny po 576 K		3.456 „	10.656		
6 aplikantów, adjutum po 1.200 K			7.200		
Odźwierny, płaca		1.600 K			
dodatek aktywalny (połowa)		320 „	1.920		
Portyer płaca		1.180 K			
dodatek aktywalny (połowa)		236 „	1.116		
5 woźnych, z tego					
dla 2 płaca po	1.000 K	2.000 K			
dodatek aktywalny po	400 „	800 „	2.800 K		
dla 3 płaca po	900 K	2.700 K			
dodatek aktywalny po	360 „	1.080 „	3.780 „	6.580	— —
			79.420	—	79.420

b) Dodatki pięcioletnie, trzyletnie i dodatki starszeństwa:

Dyrektorowi Piotrowskiemu pięcioletni (1) 600 K.

Archiwiście Chudzikiewiczowi pięcioletnie (2) 800 K i trzyletni od 27. stycznia 1910 371 K, razem 1.171 K.

Ekspedytorowi Szimowi trzyletni (1) 200 K.

Kancelistom trzyletnie po 200 K: Stelmachowi (3) 600 K, Łatkowskiemu (2) 400 K, Lenczowskiemu (1) 200 K i 2-gi od 29. marca 1910 152 K, razem 352 K, Szewczukowi (1) 200 K.

Asystentom trzyletnie po 200 K: Bąkowskiemu (1) 200 K, Rożejowskiemu (1) 200 K.

Woźnym pięcioletnie po 60 K: Kuplowskiemu (1) 60 K, Buji (1) 60 K . . 4.043 4.043

83.463 — 83.463

Poz. 15. Oddział statystyczny.

Naczelnik oddziału, płaca			5.600	
Wicesekretarz, płaca		3.600 K		
dodatek aktywalny		1.104 „	4.704	
			10.304	— 10.304

	Zwyczajne	Nadzwycz.	Razem
	Korony		
Poz. 16. Oddział dla poboru opłaty konsumcyjnej od piwa.			
a) funkcyonaryusz rachunkowy	2.400		
b) referent pomocniczy	2.000		
c) dyurna	23.000		
d) sługa kancelaryjny	700		
	28.100	—	28.100

Poz. 17. Urzędy pośrednictwa pracy.

A) Urzędnicy konceptowi:

1 wicesekretarz, płaca	3.600 K		
dodatek aktywalny	1.104 „	4.704	
1 adjunkt, płaca	2.800 K		
dodatek aktywalny	960 „	3.760	
14 koncepistów, płace po 2.200 K	30.800 K		
dodatki aktywalne 768 „	8.160 „	38.960	
13 asystentów, płace po 1.600 K	20.800 K		
datki aktywalne	5.472 „	26.272	

B) Urzędnicy rachunkowi:

1 asystent, płaca	1.600 K		
dodatek aktywalny	576 „	2.176	

C) Urzędnicy manipulacyjni:

1 pisarz, płaca	1.200 K		
dodatek aktywalny	576 „	1.776	
D) Ryczałt na dyurna		28.846	
		106.464	— 106.464

Poz. 18. Dyurna.

a) dla oddziału konceptowego		8.783	
b) „ „ melioracyjnego:			
1) 2 dyetaryuszy w biurze centralnem	2.920 K		
2) ryczałt na rysownika w ekspozyturze krakowskiej	960 „	3.880	
c) dla oddziału techniczno-drogowego		7.000	
d) „ „ rachunkowego		52.487	
e) „ „ statystycznego		5.000	
d) „ „ manipulacyjnego		47.617	
		124.768	— 124.768

		Zwyczajne	Nadzwycz.	Razem
		Korony		
Poz. 19.	Zasługi.			
	21 stróżów, z tego dla 19 po 700 K, jednego 820 K i jednego 940 K, tudzież zastępcy woźnego 830 K	15.890		
		15.890	—	15.890
Poz. 20.	Emolumenta.			
	a) dyrektor kancelaryi na fiakra . . .	100		
	b) „ „ 48 m³ drzewa opałowego á 10 K 50 gr. . . .	504		
	c) ubranie dla odźwiernego i 9 woźnych po 100 K, tudzież dla zast. woźnego 60 K	1.060		
	d) ubranie dla portyera	200		
	e) opał dla odwiernego 12 cm³ drzewa i dla portyera 10 m³ drzewa . . .	231		231
	f) dodatki osobiste i funkcyjne:			
	1. dla dyrektora biura kolejowego, Kułakowskiego . . . . 6.000 K			
	2. dla lustratora szpitali Jana Jasińskiego . . . . 900 „			
	3. dla zast. dyrektora biura melioracyjnego Jankowskiego Józefa . . . . . 800 „ 800 „			
	4. dla zast. dyrektora biura oddziału techniczno-drogowego Jankowskiego Kazimierza 800 „			
	5. dla inżyniera drogowego Barancewicza . . . . 300 „			
	6. dla inżyniera melioracyjnego Andrzeja Kornelli . . 400 „			
	7. dla konsulenta taryfowego w biurze kolejowem Chodkiewicza . . . . 400 „			
	8. dla adjunkta rachunkowego Wronowskiego . . . 400 „			
	9. dla rewidenta rachunkowego Niedzielskiego . . . 400 „			
	10. dla rewidenta rachunkowego Natallego . . . . 56 „			
	11. dla kancelisty Stelmachowa 200 „	10.656	—	10.656
	g) Utrzymanie ekspozytur krajowego biura melioracyjnego i biur inżynierów sekcyjnych dla konserwacyi robót publicznych:			
	w Krakowie . . . . 1.500 K			
	w Tarnowie . . . . 700 „			

		Zwyczajne Korony	Nadzwycz.	Razem
w Jarosławiu	700 K			
w Stanisławowie	700 „			
w Rzeszowie	800 „			
biura 3 inżynierów sekcyjnych dla konserwacyi po 500 K	1.500 „	5.900	—	5.900
Suma pozycyi 20		18.651	—	18.651

Poz. 21. Remuneracye.

a) Rzecznik prawny na zastępstwo		9.000		
b) Za zastępstwo prawne Wydziału krajowego wobec c. k. Trybunału administracyjnego i Trybunału państwa		1.200		
c) Tłumacze		1.900		
d) Urzędnicy, dyurniści i słudzy Wydziału krajowego:				
oddziału melioracyjnego	6.000 „			
„ techniczno-drogowego	7.000 „			
„ kolejowego	4.000 „			
innych oddziałów	6.000 „	23.000		
		35.100	—	35.100

Poz. 22. Koszta podróży i dyety wogóle 20.000 — 20.000

Poz. 23. Zaliczki na płace dla urzędników i służby:

a) zwyczajne: ogolne	37.000 K			
oddz. techniczno-drogowy	6.000 „			
oddział kolejowy	5.000 „			
oddział melioracyjny	2.000 „	50.000		
b) nadzwyczajne		—		
		50.000	—	50.000

Poz. 24. Pokrycie połowy należytości stemplowych od dekretów nominacyjnych urzędników krajowuch 9.000 — 9.000

Poz. 25. Potrzeby kancelaryjne.

a) Wydawnictwo rozporządzeń krajowych		11.000		
b) Sprawienie i odnowienie sprzętów		3.000		
c) Potrzeby do pisania i rysowania		8.000		
d) Papier do druków, druk ksiąg i wzorów		7.000		
e) Oprawa ksiąg i druków		2.000		
f) Opał		18.000		
g) Utrzymanie biblioteki		3.000		
h) Rozmaite pomniejsze		7.000		
		59.000	—	59.000

Poz. 26. Gmach sejmowy.		Zwyczajne Korony	Nadzwycz.	Razem
a) Maszynista, płaca	1.400 K			
2 dodatki pięcioletnie po 100 K	200 „			
12 m³ drzewa opałowego	126 „			
45 litrów nafty	18 „	1.784		
b) Kominiarz		988		
c) Froterowanie i zapuszczanie podłóg		3.530		
d) Mycie podług		350		
e) Zgartywanie i wywóz śniegu		300		
f) Wywóz nieczystości		100		
g) Zabezpieczenie od ohnia		520		
h) Podatek domowy i miejski czynszowy	300 K			
tudzież należytość ekwiwalentowa za rok 1909 z VI-go dziesięciolecia 1901—1910 roczn. po	135 „	435		
i) Utrzymanie skwerów koło gmachu sejmowego	200 K			
tudzież wynagrodz. ogrodnika	100 „	300		
k) Konserwacya i adaptacya budynku i obejścia, koszta przekształcenia i urządzenia w gmachu, tudzież inne nieprzewidziane, zwyczajne		12.000		
i nadzwyczajne jednorazowo		—	15.500	
l) Stacya elektryczna w gmachu sejmowym		18.000		
m) Opłata gminna za zużycie wody z wodociągu miejskiego		8.000		
n) Umorzenie pożyczki 160.000 K zaciągniętej na hipotekę gmachu sejmowego na budowę skrzydła tego gmachu dla biura melioracyjnego, XXVI. i XXVII. rata:				
α) w kapitale	2.951 K 20 g			
β) w 4% odsetkach	5.128 „ 27 „			
γ) 1/8% na administracyę	320 „ 53 „			
δ) stempel do kwitu	30 „ — „	8.430		
o) Najem lokalu w gmachu krakowskiego Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń (II. piętro) na pomieszczenie biur 6.500 K, tudzież 5% podatek wodociągowy 325 K		6.825		
		61.562	15.500	77.062
Wydatki wedle zamknięcia rach. za rok 1908 nie dotycząca preliminarza na rok 1910		—	—	—
Suma wydatków		2,223.733	15.500	2.239.233

Dochody.			Zwyczajne Korony
Poz. 1. Subwencye z c. k. Skarbu państwa:			
a) dla biura melioracyjnego			16.000
b) na utrzymanie technika dla kultury i eksploatacyi torfowisk			2.000
c) na podróże naukowe inżynierów krajowego biura melioracyjnego celem zwiedzenia wzorowo urządzonych wydociągów			—
Poz. 2. Zwroty poborów inżynierów krajowego biura melioracyjnego:			
a) z funduszów przedsiębiorstw melioracyjnych:			
3 starszych inżynierów:			
płaca po 4.800 K	14.400 K		
dodatek aktywalny po 1.288 K.	3.864 „	18.264 K	
9 inżynierów I. klasy, płaca po 3.660 K	32.300 K		
dodatek aktywalny po 1.104 K	9.936 „	42.336 „	
16 inżynierów II. klasy (przez cały rok),			
płaca po 2.800 K	44.800 K		
dodatek aktywalny po 960 K	15.360 „	60.160	
3 inżynierów II. klasy (przez 9 miesięcy)			
płaca po 2.100 K	6.300 K		
dodatek aktywalny po 720 K	2.160 „	8.460 K	
8 inżynierów adjunktów (przez cały rok),			
płaca po 2.200 K	17.600 K		
dodatek aktywalny po 768 K	6.144 „	23.744 K	
11 inżynierów adjunktów (przez 9 miesięcy po 1.650 K	19.800 K		
dodatek aktywalny po 576 K	6.912 „	26.712 K	179.676
b) z funduszu regulacyi rzek kanałowych:			
1 starszy inżynier, płaca	4.800 K		
dodatek aktywalny	1.288 „	6.088 K	
3 inżynierów II. klasy, płaca po 2.800 K	8.400 K		
dodatek aktywalny po 960 K	2.880 „	11.280	
8 inżynierów adjunków, płaca po 2.200 K	17.600 K		
dodatek aktywalny po 768 K	6.144 „	23.744 „	41.112
Poz. 3. Zwroty poborów urzędników krajowego biura kolejowego eksponowanych do kierownictwa budowy kolei lokalnych: Lwów-Stojanów, Muszyna-Krynica i Drochobycz-Truskawiec			57.068
Poz. 4. Zwrot 50% wydatków personalnych w Urzędach pośrednictwa pracy we Lwowie i w Krakowie od reprezentacyi tychże miast			7.772

	Zwyczajne Korony
Poz. 5. Zwroty zaliczek od urzędników krajowych z płac . . .	46.600
Poz. 6. Zwroty dyurn rachunkowych od funduszu propinacyjnego miast	4.180
Poz. 7. Dochód ze stacyi elektrycznej w gmachu sejmowym . .	3.000
Poz. 8. Sprzedaż książek i druków	300
Poz. 9. Różne przygodne	200
Poz. 9a) Dochody wedle zamknięcia rach. za rok 1908 nie dotycząca preliminarza na rok 1910	—
Suma dochodów . . .	357.908

Marszałek otwiera łącznie rozprawę ogólną nad Rub. I i II.

Reprezentacya kraju i Zarząd.

Przemawia p. Starzyński.

Przemawia p. Hanczakowski.

Przemawia p. Skwarko.

Przemawia p. Górski.

Marszałek oznajmiając, że do głosu zapisani są jeszcze pp. T. Staruch, Stejałowski, Bandrowski i członek Wydziału krajowego p. Onyszkiewicz odracza posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 1 minut 48 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 22 stycznia 1910 roku.

Marszałek o godzinie 8 minut 35 wieczorem otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad Rub. I i II wydatków na Reprezentacyę Kraju i Zarząd, budżetu krajowego na r. 1910.

Przemawia p. T. Staruch.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Onyszkiewicz.

Przemawia p. Kędzior.

Marszałek wzywa dwukrotnie, by nie przerywano mowcy.

Przemawia dalej p. Kędzior.

Po zamknięciu rozprawy sprawodawca p. Korytowski zrzeka sie głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i bez rozprawy uchwala Rub. I wyd. i dochodów budżetu krajowego na r. 1910 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Izba przysłępuje do rozprawy szczegółowej nad Rub. II.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi poprawkę:

Rub. II w poz. 1 dodatek na reprezentacyę dla Marszałka kraj. 8.000 K. skreślić.

Marszałek prosi, by Izba przyjęła usprawiedliwienie, że przewodniczy przy tej pozycyi, ale z powodu nieobecności w Izbie Zastępcy Marszałka ks. Metropolity Szeptyckiego zmuszonym jest przewodniczyć.

Izba nie popiera poprawki p. T. Starucha i po poprzedniem odczytaniu

jej przez Marszałka. Za tą poprawką oświadczyło się 6 posłów.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi poprawkę:

w Rub. II poz. 2 sześciu członków Wydz. kraj. zamiast po 12.000 K. tylko po 10.000 K., 60.000 K. i w Rub. II poz. 4–6 radców płaca zamiast 6.400 K. było po 6.000 K.

Marszałek odczytuje tę poprawkę p. T. Starucha, której Izba nie popiera, albowiem głosowało za tą poprawką tylko 4 posłów.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi poprawkę:

w Rub. II poz. 4 dla praktykantów, zamiast po 1.400 K. względnie po 1.200 K., po 2.000 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. T. Starucha, której Izba nie popiera, a za którą to poprawką głosowało tylko 8 posłów.

Marszałek odczytuje poprawkę p. T. Starucha:

w Rub. II poz. 5 Dyrektor zamiast 6.400 K. tylko 6.000 K.

Marszałek odczytuje tę poprawkę, której Izba nie popiera, a za którą to poprawką głosowało 5 posłów.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi poprawkę:

„Rub. II poz. 6 Dyrektor płaca zamiast 6.400 K. ma być 6.000 K.“

Marszałek odczytuje tę poprawkę, której Izba ni popiera, a za którą to poprawką głosowało 5 posłów.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi poprawkę:

„Rub. II poz. 7 Dyrektor płaca zamiast 6.400 K. ma być 6.000 K.“

Marszałek odczytuje tę poprawkę, której Izba nie popiera, a za którą to poprawką głosowało 5 posłów.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi poprawkę:

„Rub. II poz. 8 a) radca, poz. 9 a) inspektor szpitali, poz. 12 a) dyrektor, i poz. 13 a) dyrektor płaca zamiast 6.400 K. ma być 6.000 K. bez dodatku aktywalnego“

Marszałek odczytuje tę poprawkę p. T. Starucha, której Izba nie popiera, a za którą to poprawką gosowało 4 posłów.

Przemawia p. Kurowiec i wnosi następującą rezolucyę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby co najmniej co roku przeprowadzał lustracyę gospodarki Wydziałów powiatowych, — niemniej w większej mierze przeprowadzał lustracyę gospodarki miast miasteczek i wsi.

Poleca się Wydziałowi krajowemu aby rozważył potrzebę utworzenia przy Wydziale krajowym biura fachowego do lustracyi gospodarki powiatowej i gminnej i na najbliższej sesyi przyszedł z projektami w tym kierunku co do utworzenia potrzebnych posad.

Izba popiera tę rezolucyę p. Kurowca, po odczytaniu jej przez Marszałka.

Po zamknięciu rozprawy szczegółowej nad Rub. II p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do głosowania, przedtem jednak Marszałek udziela głosu p. T. Staruchowi, który tego zażądał.

Przemawia p. T. Staruch i żąda skonstatowania kompletu w Izbie.

Marszałek wzywa sekretarzy do obliczenia obecnych posłów w Izbie, poczem

oznajmia, że obecnych jest 75 posłów wskutek czego Izba nie jest w Komplecie.

Marszałek odracza głosowanie nad Rub. II budżetu kraj. na r. 1910 do następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 24. stycznia 1910 roku, godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 11 minut 15 w nocy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*

St. Henryk Badeni *w. r.*

Protokół

65 posiedzenia, I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 24. stycznia 1910.

Początek o godzinie 11 minut 5 przedpołudniem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 127.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński i c. k. radca Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 63 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 64 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 24. stycznia 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu: L. s. 5669 do 5672, 2675—5677, 5682, 5684, 5685, 5687.

Komisyi szkolnej: L. s. 5666—5668, 5678, 5680, 5683.

Komisyi gminej: L. s. 5674.

Komisyi administracyjnej: L. s. 5679.

Komisyi gosp. kraj. L. s. 5681.

Komisyi drogowej: L. s. 5673.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5687 Jakóba i Maryi Karpeniuków w Woskrzyseńcach o pomoc z powodu klęski powodzi przemawia p. Myroniuk-Zajaczuk, popierając tę petycyę.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze pp. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszony wniosek i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 16. lutego 1895 i 15. lutego 1897, tudzież z dnia 27. października 1904 w powiecie ży-

wieckim kreowany był c. k. Sąd powiatowy z siedzibą w Jeleśni.

Wnioskodawca:
Szwed.

Bernadzikowski, Stefczyk, Kędzior, Ptak, Witos, Stójałowski, Jedynak, Cipser, Skołyszewski, Jampolski, Żardecki, Styła, Cieluch, Krężel, Stapiński.

Interpelacya

posła Szweda o budowę mostu na rzece Sole w Starym Żywcu, powiat Żywiec kosztem regulacyi rzeki Soły do c. k. Rządu,

Na liczne prośby gmin Zarzecze, Żywiec Stary, Zadziele, Tresna i Pietrzykowice i w myśl uchwały Wysokiego Sejmu, zgodziło się Wysokie c. k. Ministerstwo na budowę mostu na rzece Sole kosztem regulacyi tej rzeki i mimo tego, że sprawa ta się ciągnie od lat 7, most ten do dziś dnia wybudowany nie jest.

Gdy most ten z powodu zgłębienia rzeki przez regulacyę jest niezbędnie potrzebny i służy na przechód i przejazd do pobliskiego kościoła — i obok położonych gmin — zapytują przeto podpisani, kiedy budowa mostu na rzece Sole w Starym Żywcu rozpoczętą i ukończoną zostanie.

Interpelant:
Szwed

Cieluch, Jedynak, Bernadzikowski, Stojałowski, Stapiński, Krężel, Styła, Cipser, Skołyszewski, Żardecki, Jampolski, Witos, Ptak, Kędzior, Stefczyk.

Interpelacya

posła Sodomory i tow. do wysokiego c. k. Rządu w sprawie niezatwierdzania wyboru zwierzchności gminnej w Litwinowie, pow. Podhajeckiego przez c. k. starostwo w Podhajcach.

W Litwinowie, powiatu podhajeckiego odbyły się wybory do rady gminnej jeszcze na wiosnę 1909. Wybory starszyzny gminnej przeprowadzono 15. czerwca 1909 roku. Pomimo, że wybory odbyły się legalnie (w obecności c. k. rządowego komisarza p. Towarnickiego) i nie wniesiono przeciw nim żadnego protestu, c. k. starostwo w Podhajcach dotychczas nie zatwierdziło wyboru starszyzny gminnej, wskutek czego urzęduje stara rada ze starszyzną. A ponieważ stara rada jest zdekompletowana, bo niektórzy członkowie rady poumierali, to wójt radzi sobie tem, że na posiedzenie rady zwołuje swych znajomych z poza rady i przy ich pomocy przeprowadza uchwały.

Wobec tego podpisani zapytują, co zamyśla Wysoki c. k. Rząd zarządzić, ażeby położyć koniec takiemu nieustawowemu urzędowaniu wójta w Litwinowie?

Interpelant:
Sodomora.

Dr. K. Lewicki, Korol, Tracz, Hanczakowski, Kurowiec, Dumka, A. Staruch, Sandulak, Kiweluk, Makuch, Winniczuk, T. Staruch, Skwarko, Krynicki.

Interpelacya

posła Lewickiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nielegalnego stanowiska c. k. Rady szkolnej krajowej co do budynku szkolnego dla gmin Duliby i Grabowiec pow. stryjskiego.

Gmina Duliby i Grabowiec pow. stryjskiego mają od czasu założenia ludowych szkół w Galicyi jedną wspólną szkołę, która służy potrzebom obu gmin. Odpowiada to zupełnie miejscowym stosunkom.

Obydwie te wsie ciągną się dwoma paralelnymi do siebie pasami, oddalonymi od siebie najwięcej o pół kilometra, a w środku między tymi dwoma pasami stoi wspólna cerkiew i wspólna szkoła. Jest to jedyne dla obu gmin równie bliskie i równie dogodne miejsce i ten stan odpowiada i długoletniej tradycyi i rzeczywistym potrzebom obu gmin. Szkoła ta jest 4-klasowa, ma 7 sił nauczycielskich i 420 dzieci, język wykładowy tej szkoły jest

ruski. Budynek szkolny jest stary i ciasny, potrzeba nowego jest konieczna, bo pojedyncze klasy są rozmieszczone w niewygodnych właściańskich chatach po całej wsi, przez co cierpi nauka, zdrowie dzieci i sił nauczycielskich, a gminy płacą ogromne czynsze najmu.

Obie gminy odniosły się jeszcze w r. 1907 do c. k. Rady szkolnej kraj. w sprawie budowy tej szkoły i przedłożyły plan i kosztorys, a równocześnie złożyły od razu przypadające na nich 120% od podatków na koszta budowy. Mianowicie złożyła gmina Duliby sumę 7056 K 94 h, a gmina Grabowiec sumę 4837 K 52 h, razem 11.894 K 46 h. Władze szkolne mimo tej gotowości gmin, mimo piekącej potrzeby rychłego postawienia nowego budynku 3 lata już przewlekają sprawę. Kilka razy zwracały gminom plany do poprawy, co gminy skrupulatnie i dokładnie spełniały, potem zażądano sprawienia hipotecznego wpisu przestrzeni, na której stanąć ma budynek, co gminy również przeprowadziły, wogle oczywistem jest, że tu wyszukują się umyślnie trudności do przeciągania tej sprawy. A tymczasem gminy ponoszą przez to ogromne straty i szkody.

Za pożyczone pieniądze na złożonych 120% podatków na budowę płacą Duliby raty roczne 1040 K 34 h, Grabowiec 715 K 23 h. Budżet szkolny zwyczajny wynosi w gminie Duliby 370 K 41 h, Grabowiec 349 K 29 h, nadzwyczajny obu gmin 229 K 21 h.

Z powodu tych wielkich ciężarów, jak niemnej z powodu niemożliwych szkolnych stosunków przez brak budynku, udała się przed kilku miesiącami deputacya obu gmin do c. k. Rady szkolnej krajowej z prośbą o przyspieszenie tej sprawy, lecz tu posłyszała od referenta zajawienie, że Rada szkolna krajowa może dać tylko 14.000 K, a brakującą resztę 10.000 K muszą pokryć gminy.

Chociaż gminy absolutnie nie są obowiązane ponosić takiego ciężaru, to jednak i na to się zgodziły, mimo tego jednak c. k. Rada szkolna krajowa dalej przewleka tę sprawę i nie czyni żadnych kroków, umożliwiających rozpoczęcie budowy.

Ponieważ takie postępowanie c. k. Rady szkolnej krajowej krzywdzi w wysokim stopniu te gminy i otwarcie zdradza jej nieprzychylność dla sprawy oświaty, ponieważ ono usprawiedliwia podejrzenie, że c. k. Rada szkolna krajowa jest nieprzychylna istnieniu 4-klasowej szkoły z ruskim językiem wykładowym, jak nie mniej usprawiedliwia krążące pogłoski, że Rada szkolna krajowa dąży do rozdziału tej szkoły na dwie dwuklasowe, co byłoby ciężkim ciosem dla obu gmin i czemu oni stanowczo się sprzeciwiają, zapytują podpisani:

1) Czy c. k. Rząd wie o tym stanie rzeczy?

2) Czy jest c. k. Rząd gotów zażądzić. żeby c. k. Rada szkolna krajowa jak najprędzej umożliwiła budowę budynku dla 4-klasowej szkoły dla gmin Duliby i Grabowiec?

Lwów, dnia 24. stycznia 1910.

Interpelant:
Lewicki.

Kiweluk, Winniczuk, Kurowiec, Dumka, A. Staruch, Sandulak, Skwarko, Makuch, Oleśnicki, Sodomora, T. Staruch, Korol, Krysowaty, Hanczakowski, Tracz.

Interpelacya

posła Dr. Jana Makucha i tow. do Wysokiego c. k. Rządu i do Wydziału krajowego w sprawie gospodarki w gminie Markówce, peczeniżyńskiego powiatu i Wydziału Rady powiatowej w Kołomyi.

W gminie Markówce, peczeniżyńskiego powiatu, trzeba było budować budynek szkolny. Na ten cel uchwała rada gminna w Markówce dnia 20. maja 1899 r. zaciągnąć pożyczkę w Wydziale powiatowym.

Te pieniądze wzięto, jednak niema tego nigdzie zapisanego w księgach gminnych ani w rubryce przychodów, ani rozchodów. Wprawdzie zaczęto budować szkołę drewnianą, jednak później zaprzestano i dopiero w ostatnim czasie wybudowano szkołę murowaną za inne pieniądze. Na materyał szkoły drewnianej użyto nieco materyału, który jednak był wart najwięcej 400 kor.

Niektórzy członkowie gminy zwrócili się z prośbą do wydziału rady powiatowej, ażeby tę sprawę rozśledzono i zbadano, gdzie są te pieniądze, jednak to nic nie pomagało.

Świadkowie: Jan Popiwniuk, Stefan Fedor Pniwczuk i Wasyl Wintoniak.

Teraz rada gminna wybrała znów trzech ludzi, a mianowicie: Grzegorza Duwiraka, Jana Szewczuka i Jana Popiwniuka, którzy mają się zająć rozśledzeniem tej sprawy. Byli oni w radzie powiatowej w Kołomyi, gdzie z nimi spisano protokół i obiecano wysłać lustratora. Jednak zachodzi obawa, że rada powiatowa nie zechce należycie zabrać się do tej sprawy.

Dlatego podpisani zapytują:

Czy Wysoki Wydział krajowy i Wysoki c. k. Rząd gotowi będą zarządzić, ażeby rada powiatowa w Kołomyi natychmiast wysłała lustratora do Markówki, któryby księgi przeglądnął, wyśledził, kto zabrał te pieniądze i na co je obrócono.

Interpelant:
Makuch.

Dr. K. Lewicki, Oleśnicki, Korol, Krysowaty, Kurowiec, Tracz, Hanczakowski, Sodomora, Sandulak, Dumka, A Staruch, T. Staruch, Skwarko, Winniczuk.

Interpelacya

posła Winniczuka i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego w sprawie regulacyi rzeki Świerza.

Gmina i obszary dworskie, położone w dolnym biegu rzeki Świerza, od Bukaczowiec do Wasiczyna starają się o zarządzenie regulacyi wspomnianej rzeki, która to regulacya tak ze względu ekonomicznego, jak i sanitarnego jest konieczną. Osobliwie zależy na tej rehulacyi mieszkańcom gmin: Podmichałowce, Hryhorów, Żurów i Czerpów i obszarom dworskim w Żurowie i Woskresyńcach. Mianowicie przez leniwy i nieprawidłowy bieg rzeki w okręgu wspomnianych gmin i obszarów dworskich, głównie jednak przez wstrzymanie wody i podniesienie jej stanu w korycie Świerza przez staw w Czerniowie, cała nad rzeką położona okolica, w granicach tychże gmin i obszarów dworskich, stanowi jeden moczar wielki na przestrzeni ponad półtora tysiąca morgów, co dla wspomnianych gmin i obszarów dworskich przedstawia stratę w nieużytkach kapitału ponad jeden milion koron. Prócz tego tak wielki moczar czyni całą okolicę całkiem niezdrową. Pomimo próśb i zachodów interesowanych gmin i obszarów dworskich, mimo, że regulacya Świerza jest o wiele potrzebniejszą, aniżeli niektóre inne regulacye w kraju już wykonane, a w końcu mimo wniesionej podpisanymi w r. 1908 interpelacyi do Wysokiego Wydziału krajowego — sprawa tej regulacyi do dziś nie postąpiła naprzód — z wielką i niepowetowaną szkodą interesowanych mieszkańców.

Wobec tego podpisani zapytują:

1) Czy Wysoki Wydział krajowy poczynił i jakie kroki, ażeby sprawę regulacyi rzeki Świerza w dolnym biegu od Bukaczowiec do Wasiczyna w korzyść interesowanej ludności załatwić?

2) Co Wysoki Wydział krajowy zamierza zarządzić, ażeby przyspieszyć załatwienie tej sprawy?

Interpelant:
Winniczuk.

Sodomora, Dr. Lewicki, Oleśnicki, Sandulak, Korol, Szwed, A. Staruch, T. Staruch, Makuch, Skwarko, Dumka, Kurowiec, Krysowaty, Hanczakowski.

Marszałek oznajmia, że odczytany wniosek umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek oznajmia, że p. Goetzowi udzielił urlopu na 2 dni.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia nowego c. k. sądu powiatowego w Zakopanem.

Sprawozdawca p. Kiweluk wnosi o przekazanie tego przedłożenia Komisyi prawniczej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Bojki i tow. w przedmiocie opłat za ubezpieczenie od wypadków robotników pracujących we włościańskich przedsiębiorstwach rolnych.

Marszałek oznajmia, że z powodu nieobecności w Izbie p. Bojki odracza tę sprawę.

Następuje:

Rozprawa szczegółowa nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o preliminarzu budżetu krajowego na rok 1910.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do głosowania nad rub. II. wydatków budżetu kraj. na r. 1910.

Izba uchwala rub. II. wyd. i doch. budżetu krajowego na rok 1910 zgodnie z wnioskiem komisyi i wraz z jej rezolucyą.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Kurowca:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby conajmniej co roku przeprowadzał lustracyę gospodarki wydziałów powiatowych, niemniej w większej mierze przeprowadzał lustracyę gospodarki miast, miasteczek i wsi.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby rozważył potrzebę utworzenia przy Wydziale krajowym biura fachowego do lustracyi gospodarki powiatowej i gminnej i na najbliższej sesyi przyszedł z projektami w tym kierunku co do utworzenia potrzebnych posad.

Przemawia p. Merunowicz i wnosi o przekazanie tejże rezolucyi p. Kurowca komisyi gminnej z poleceniem zdania sprawy ze sprawozdaniem komisyi o przedłożeniu Wydziału krajowego z czynności Dep. I. Wydziału krajowego.

Przemawia p. Starzyński.

Izba uchwala uchwala wniosek formalny p. Merunowicza, t. j. przekazanie powyższych rezolucyj p. Kurowca komisyi gminnej z poleceniem zdania sprawy w tym przedmiocie wraz z przedłożeniem komisyi o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Dep. I. Wydziału krajowego.

Następuje:

Rubryka III.

Poz. 1—39 wydatków i 1—8 dochodów.

S p r a w y z d r o w o t n e.

Sprawozdawca p. Jabłoński czyta:

Wydział krajowy preliminuje wydatki w tej rubryce w łącznej sumie . . . . . 6,349.695 K.
(wraz z preliminarzami tych zakładów krajowych).

Komisya budżetowa przyjmując je, proponuje jeszcze kilka zmian, mianowicie dodaje w wydatkach:

1) w budżecie szpitala lwowskiego (dary z łaski)	220 K.	
2) w budżecie szpitala św. Łazarza w Krakowie dla 4 postulantek	1.890 „	
3) w rubr. III. p. 16. „Szpitale Sióstr Miłosierdzia“ podwyższa ryczałt z 3.600 K. na 4.500 K., czyli o . .	900 „	
4) w rubr. III. p. 36a. dla Konwentu Braci Miłosierdzia w Zebrzydowicach jak w r. 1909 . .	600 „	
5) w rubr. III. p. 36. dla „Domu zdrowia“ w Zakopanem, jak w r. 1909	600 „	
razem podwyższa o		4.210 K.
Suma wydatków rubr. III. wynosić więc będzie . .		6,353.905 K.

Dochody poz. 1—8, zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego w łącznej sumie . . . . . 2,377.116 K.

Tem samem załatwione petycye do L. $\frac{3344}{2383}$ $\frac{4297}{3176}$ $\frac{3744}{2701}$ $\frac{3671}{2651}$ $\frac{3854}{2798}$ $\frac{3526}{2254}$

$\frac{3755}{2712}$ $\frac{3535}{4533}$ $\frac{3364}{2403}$ 22856 $\frac{3415}{2454}$ $\frac{3806}{2761}$ $\frac{3887}{2831}$ $\frac{3876}{2820}$ $\frac{3648}{2640}$.

Petycyę do L. $\frac{3501}{2499}$ $\frac{3749}{2706}$ odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i właściwego załatwienia.

Petycyę do L. $\frac{3895}{2839}$ odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego załatwienia z funduszów szpitala.

Petycyę $\frac{4323}{3202}$ odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego postawienia wniosku.

Petycye $\frac{4327}{3206}$ $\frac{3741}{2698}$ $\frac{3383}{2422}$ $\frac{3617}{2609}$ $\frac{3870}{2814}$ $\frac{3570}{2662}$ odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i odpowiedniego załatwienia.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przy toczącej się obecnie w Ministerstwie spraw wewnętrznych sprawie reorganizacyi i powiększenia ilości członków najwyższej rady zdrowia, usilnie się starał o ilościowe odpowiednie zastępstwo ludności kraju naszego.

Rubryka III.

Sprawy zdrowotne.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi		zwyczajne	nadzwyczajne	razem
			Korony		
III.		**Sprawy zdrowotne.**			
		Wydatki.			
		I. Koszta leczenia ubogich chorych i wydatki na szpitale.			
	1	Koszta leczenia w szpitalach krajowych, prowincyonalnych i zagranicznych .	2,885.000	—	2,885.000
	2	Zapomogi na koszta leczenia w sanatoryach dla tuberkulicznie chorych . . .	12.000	—	12.000
	3	Koszta leczenia w zakładzie szczepień leczniczo-ochronnych przeciw wodowstrętowi Dra O. Bujwida w Krakowie . .	15.000	—	15.000
	4	Krajowy szpital powszechny we Lwowie .	957.410	88.427	1,045.837
	5	Szpital św. Zofii we Lwowie, na pokrycie deficytu administracyjnego, jednorazowo .	—	14.000	14.000
	6	Szpital św. Zofii we Lwowie, na urządzenie instalacyj dla oświetlenia elektrycznego, centralnego ogrzewania i t. d. w budynku kliniki pedyatrycznej, jednorazowo .	—	30.156	30.156
	7	Krajowy zakład dla obłąkanych w Kulparkowie	1,015.496	21.510	1,037.006
	8	Krajowy szpital powszechny św. Łazarza w Krakowie	732.039	38.307	770.346
	—	C. k. Skarbowi państwa — zasiłek na koszta budowy kliniki psychiatrycznej w Krakowie	—	—	—
	9	Na oprocentowanie pożyczki 2,500.000 K, zaciągnąć się mającej w częściowem zrealizowaniu przyzwolonej przez Wysoki Sejm uchwałą z dnia 12. października 1907 pożyczki 4,321.000 K na budowę zakładu dla obłąkanych w Kobierzynie	—	125.000	125.000
		Suma działu I. . .	5,616.945	317.400	5,934.345

Liczba rubryki	Liczba pozycyi		zwyczajne	nadzwyczajne	razem
			Korony		
III.		**II. Koszta utrzymania podrzutków.**			
	10	Koszta utrzymania podrzutków (wraz z utrzymaniem podrzutków we Lwowie) a więc w całym kraju i zagranicą . . .	53.000	—	53.000
		III. Publiczna służba zdrowia.			
	11	Koszta podróży dla lekarzy okręgowych, oraz subwencye dla powiatów, na pokrycie przewyżki wydatków na płace p: nad 1% podatków bezp: średnich, przypisanych do poboru w całym powiecie . .	120.000	—	120.000
	12	1/3 część kosztów lekarstw dla epidemicznie chorych	12.200	—	12.200
	13	Utrzymanie i odświeżanie krowianki .	24.000	—	24.000
	14	Koszta podróży i dyety lekarzy z powodu szczepienia ospy ochronnej . .	131.000	—	131.000
	15	Stypendya dla lekarzy na podróże naukowe, do rozporządzalności Wydziału krajowego	6.000	—	6.000
		Suma działu III. . .	293.200	—	293.200
		IV. Zasiłki dla zakładów sanitarnych.			
	16	Szpitale SS. Miłosierdzia w Czerwonogrodzie, dzie, Rozdole, Bursztynie, Przeworsku i Nowosiółkach, ...	3.600	—	3.600
	16a)	Dla szpitala św. Zofii we Lwowie, subwencya na utrzymanie kolonii leczniczej w Iwoniczu	—	—	—
	17	Szpital Komisyi klimatycznej w Zakopanem .	600	—	600
	18	Na amortyzacye pożyczek zaciągnąć się mających na pokrycie udziałów funduszu krajowego i 1/3 części udziałów c. k. Skarbu państwa w kosztach budowy szpitali powszechnych, a to:			
		w Kosowie w gotówce . 110.000 K	—	13.400	13.400
		w Nadwórnie w gotówce . 153.500 „	—	18.680	18.680

Liczba rubryki	Liczba pozycyi		zwyczajne	nadzwyczajne	razem
			Korony		
III.	19	Dla OO. Bonifratrów w Krakowie na amortyzacyę pożyczki 60.000 K, na dokończenie budowy szpitala w Krakowie (IX. rata z 33-lecia, w myśl uchwały sejm. z 10. lipca 1902)	4.020	—	4.020
	19a)	Dla OO. Bonifratrów w Krakowie, na częściowe pokrycie kosztów urządzenia szpitala	—	—	—
	19b)	Dla OO. Bonifratrów w Krakowie, na ułatwienie zapłaty procentów od pożyczki	—	—	—
	20	Dla OO. Bonifratrów w Krakowie, celem ulżenia w kosztach utrzymania chorych	2.500	—	2.500
	21	Zakład św. Józefa dla chorych nieuleczalnych i wyzdrowieńców we Lwowie	2.000	—	2.000
	22	Szpital izraelicki we Lwowie, celem ulżenia w kosztach utrzymania chorych	4.000	—	4.000
	23	Lecznica powszechna we Lwowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego	2.500	2.000	4.500
	24	„Narodna licznycia“ we Lwowie, subwencya	1.000	—	1.000
	25	Kolonia lecznicza w Rymanowie	1.000	—	1.000
	26	Kolonia lecznicza w Rabce, na utrzymanie dzieci w lecznicy	600	—	600
	27	Towarzystwo leczniczych kolonij wakacyjnych dla izraelickich dzieci szkolnych w Krakowie	500	—	500
	28	Towarzystwo ochotnicze ratunkowe we Lwowie	600	—	600
	29	Towarzystwo ochotnicze ratunkowe w Krakowie	600	—	600
	30	Towarzystwo hygieniczne we Lwowie, celem ułatwienia szerzenia zasad hygieny i dopomożenia w wydaniu „Przeglądu hygienicznego“	600	—	600
	31	Szpital dla matołków w Iwoniczu	2.000	—	2.000
	32	Na pokrycie połowy kosztów leczednia przetworami gruczołu tarczykowego matołków w powiecie nowotarskim i w zakładzie dla matołków ks. Podgórskiego w Iwoniczu	1.250	—	1 250
	33	Towarzystwo lekarskie w Krakowie	300	—	300
	34	Rada wyznaniowa gminy izraelickiej w Krakowie, celem ulżenia w utrzymaniu chorych	2.000	—	2.000

Liczba rubryki	Liczba pozycyi		zwyczajne	nadzwyczajne	razem
			Korony		
III.	35	Kuratorya szpitala izraelickiego w Samborze, celem ulżenia w utrzymaniu chorych	600	—	600
	36	Zarząd szpitala i przytuliska izraelickiego w Tarnopolu, celem ulżenia w utrzymaniu chorych	600	—	600
	36a)	Dr. Heyne Bolesław, były sekundaryusz szpitala w Złoczowie, stały dar z łaski	—	—	—
	36b)	Konwent Braci Miłosierdzia w Zebrzydowicach	—	—	—
	36c)	„Dom Zdrowia“ Bratniej pomocy, uczącej się młodzieży polskiej w Zakopanem	—	—	—
	36d)	Dom dla nieuleczalnych w Tarnowie (w zarządzie Stowarzyszenia pod wezwaniem św. Filomeny)	—	—	—
	37	Zarząd Towarzytwa „Zdrowie“, Stowarzyszenie dla piersiowo chorej młodzieży żydowskiej, szkół wyższych i średnich we Lwowie	200	—	200
	38	Stowarzyszenie dla zwalczania gruźlicy we Lwowie	—	3.000	3.000
	39	Szpital „Powiatowej Kasy chorych“ w Borysławiu	—	1.000	1.000
		Suma działu IV.	31.070	38.080	69.150
		Ogólna suma wydatków	5,994.215	355.480	6.349.695
		Dochody.			
	1	Dochody krajowego szpitala powszechnego we Lwowie	746.762	—	746.762
	2	Dochody krajowego zakładu dla obłąkanyc w Kulparkowie	845.935	—	845.935
	3	Dochody krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie	593.259	—	593.259
	4	Zwroty zaliczek od szpitali powszechnych z rachunków kwartalnych	74.000	—	74.000
	5	Zwroty od gmin za dawniejsze koszta leczenia			
	6	Zwroty od szpitali powszechnych za sprawdzanie rachunków aptekarskich	100	—	100
	7	Zwroty od c. k. Skarbu państwa nadwyżki kosztów utrzymania chorych w klinikach za lata ubiegłe	1.020	—	1.020
	8	Zwrot od c. k. Skarbu państwa połowy rat amortyzacyjnych od pożyczek zaciągnąć się mających przez fundusz krajowy, na pokrycie $^1/_3$ części udziałów c. k. Skarbu państwa w kosztach budowy szpitali, a to:			
		w Kosowie	—	6.700	6.700
		w Nadwórnie	—	9.340	9.340
		Suma dochodów	2,361.076	16.040	2,377.116

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

(Do poz. 4. wydatków i poz. 1. dochodów funduszu krajowego).

Sprawozdawca p. Loewenstein czyta:

Wysoki Sejm raczy

zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego uchwalić:

I. Sumę wydatków krajowego szpitala powszechnego we Lwowie w kwocie . . . . . 1,045.837 K.

Nadto w załatwieniu przydzielonych komisyi petycyi wnosi Komisya:

II. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. W załatwieniu petycyi L. s. 4207. Heleny Stachów, byłej dozorczyni szpitala, przyznaje tejże jednorazowy datek . . . 120 „

2. W załatwieniu petycyi L. s. 4604. Maryi Nydza, b. dozorczyni szpitala, przyznaje tejże jednorazowy datek . . . 100 „

Ogólna suma wydatków wynosić zatem będzie . . 1,046.057 K.

zaś suma dochodów zgodna z preliminarzem Wydziału krajowego . 746.762 „

III. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w myśl uchwały Sejmu z roku 1908 przystąpił z wiosną r. 1910 do budowy oddziału dla chorób zakaźnych przy krajowym szpitalu powszechnym we Lwowie na gruntach na ten cel przez gminę miasta Lwowa ofiarowanych, a w szczególności do budowy pawilonu na szkarlatynę. tyfus i dyfteryę, łącznie co najmniej na 120 łóżek.

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby jeszcze w bieżącej sesyi przedłożył Sejmowi plany i kosztorysy tych budowli.

Na wypadek niemożliwości przedłożenia tych planów i kosztorysów na czas, upoważnia Sejm Wydział krajowy, aby w granicach kredytu 400.000 koron, przystąpił do wykonania tej uchwały i na najbliższej sesyi o użyciu tego kredytu zdał Sejmowi sprawę.

IV. Petycye L. s. 3.507, 3.574 i 3.863 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego przedłożenia odpowiednich wniosków.

Sumaryusz.

Wydatki.

Liczba rubryki		Fundusz chorych szpitalny	Fundusz chorych kliniczny	Fundusz położnic szpitalny	Fundusz położnic kliniczny	Razem
		Korony				
I.	Płace i emolumenta etatowe	94.535	15.896	14.089	4.610	129.130
II.	Koszta utrzymania osób nieetatowych	70.247	38.245	11.544	14.162	134.198
III.	Pensye i emerytury	26.474	—	1.825	—	28.299
IV.	Zaopatrzenia i dary z łaski	1.655	—	156	—	1.811
V.	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	90	70	20	20	200
VI.	Remuneracye i zapomogi	3.854	2.126	575	685	7.240
VII.	Koszta gospodarcze:					
	1. zwyczajne	169322	114267	36.401	45.259	365.249
	2. **nadzwyczajne**	**4.650**	—	**4.087**	—	**8 737**
VIII.	Koszta sanitarne:					
	1. zwyczajne	45.472	61.598	7.561	15.746	130.377
	2. **nadzwyczajne**	**4.400**	—	—	—	**4.400**
IX.	Koszta kancelaryjne	2.500	1.950	350	600	5.400
X.	Koszta kapliczne	258	222	48	72	600
XI.	Utrzymanie budynków:					
	1. zwyczajne	19.757	12.673	4.020	4.850	41.300
	2. **nadzwyczajne**	**11.962**	**18.600**	**1 024**	**1.474**	**33.060**
XII.	Odsetki od kapitałów dłużnych	3.520	—	—	—	3.520
XIII.	Podatki i daniny	640	560	120	180	1.500
XIV.	Rozmaite	4.096	1.358	636	388	6.478
XV.	Zapomogi dla położnic	—	—	14.000	—	14 000
XVI.	Koszta utrzymania dzieci na bezpłatnym oddziale położnic	—	—	100	—	100
XVII.	Koszta utrzymania dzieci w szpitaliku św. Zofii:					
	1. zwyczajne	70.868	—	—	—	70.868
	2. **nadzwyczajne**	**42.230**	—	—	—	**42.230**
XVIII.	Spłata pożyczek	17.140	—	—	—	17.140
	Razem 1. zwyczajne	530.428	248.965	91.445	86.572	957.410
	Razem 2. **nadzwyczajne**	**63.242**	**18.600**	**5.111**	**1 474**	**88.427**
	Suma wydatków	593.670	267.565	96.556	88.046	1,045.237
		861.235 K.		184.602 K.		

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz chorych szpitalny	Fundusz chorych kliniczny	Fundusz położnic szpitalny	Fundusz położnic kliniczn	Razem
		Korony				
	Dochody.					
I.	Dodatki	74.000	—	240	—	74.240
II.	Opłaty pośmiertne	26.000	—	—	—	26.000
III.	Zwroty kosztów leczenia	349.000	—	56.500	—	405.500
IV.	Dochody z realności i dóbr	4.460	—	40	—	4.500
V.	Rozmaite	5.700	—	200	—	5.900
VI.	Subwencye i zwroty od c.k. Skarbu	180.036	—	50.586	—	230.622
	Suma dochodów	639.196	—	107 566	—	746.762
	W porównaniu z wydatkami	861.235	—	184.602	—	1,045.837
	Okazuje się **niedobór**	222.039	—	**77.036**	—	**299.075**

Liczba rubryki i pozycyi			Fundusz chorych szpitalny	Fundusz chorych klieniczny	Fundusz położnic szpitalny	Fundusz położnic klieniczny	Razem
				Koron			
I.	**Płace i emolumenta etatowe.**						
1.	Dyrektor:						
	a) płaca	6.400 K.					
	b) dodatek pięcioletni	800 „					
	c) „ na opał i światło	420 „	3.429	2.667	762	762	7.620
2.	6 prymaryuszów:						
	a) płaca po 3.000 K.	18.000 K.					
	b) dodatki pięcioletnie po 600 K.	6.300 „	24.300	—	—	—	24.300
3.	Profesor jako prymaryusz dla okulistyki	1.300 K.					
4.	Profesor jako prymaryusz dla położnictwa	1.300 „	1.300	—	1.300	—	2.600
5.	Kierownik oddziału chorób zakaźnych:						
	a) płaca	3.000 K.					
	b) dodatek pięcioletni	600 „	3.600	—	—	—	3.600
6.	Chemik, płaca		2.400	—	—	—	2.400
7.	10 sekundaryuszów I. kl.:						
	a) płaca po 1.600 K.	16.000 K.					
	b) dodatek na mieszkanie po 400 K.	4.000 „	18.000	—	2.000	—	20.000
8.	10 sekundaryuszów II. kl.:						
	a) płaca po 1.400 K.	14.000 K.					
	b) dodatek na mieszkanie po 400 K.	4.000 „	14.400	—	3.600	—	18.000
9.	10 praktykantów lekarskich:						
	a) adjutum po 600 K.		6.000	—	—	—	6.000
	b) na uzupełnienie adjutów po 200 K. rocznie, po upływie każdego roku służby		800	—	—	—	800
10.	Akuszerka I. kl.:						
	a) płaca	800 K.					
	b) dodatek pięcioletni	80 „					
	c) wikt.	600 „	—	—	1.480	—	1 480
11.	Akuszerka II. kl.:						
	a) płaca	600 K.					
	b) dodatek pięcioletni	80 „					
	c) wikt	600 „	—	—	1.280	—	1 280
12.	2 kapelanów:						
	a) płaca po 1.200 K.	2.400 K.					
	b) dodatek na mieszkanie po 400 K.	800 „	1.440	1.120	320	320	3.200
13.	Rządca:						
	a) płaca	2.800 K.					
	b) dodatek pięcioletni	400 „					
	c) wikt I. klasy	800 „					
	d) opał	418 „					
	e) oświetlenie	70 „	1.928	1.658	362	540	4.488

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz chorych szpitalny	Fundusz chorych kliniczny	Fundusz położnic szpitalny	Fundusz położnic kliniczny	Razem
		Korony				
I.						
14	2 oficyałów: *a*) płaca po 2.200 K. . . . 4.400 K. *b*) dodatek aktywalny po 768 K. 1.536 „ *c*) dodatki trzyletnie . . 384 „	2.844	2.212	632	632	6.320
15	3 asystentów: *a*) płaca po 1.600 K. . . 4.800 K. *b*) dod. trzyletni . . . . 200 „ *c*) dod. aktywalny dla 2-ch po 576 K. 1.152 „	2.768	2.154	615	615	6.152
16	Asystent w izbie przyjęcia: *a*) płaca . . . . . 1.600 K. *b*) 1 dodatek trzyletni . . . 33 „	735	572	163	163	1.633
17	Inspicyent: *a*) płaca . . . . 1.600 K. *b*) 3. dodatki trzyl. po 200 K . 600 „ *c*) wikt z pieczywem II. kl. (wzmocn.) 720 „	1.314	1.022	292	292	2.920
18	3 praktykantów: *a*) płaca po 1.200 K. . . 3.600 K. *b*) dodatek aktywalny dla 2-ch po 576 K. 1.152 „	2.139	1.663	475	475	4.752
19	Aptekarz: *a*) płaca . . . . 2.200 K. *b*) dodatek aktywalny . . . 768 „	1.336	1.038	297	297	2.968
20	Maszynista: *a*) płaca . . . . . 1.600 K. *b*) dodatki pięcioletnie . . 250 „ *c*) dodatek funkcyjny . . . 720 „	1.156	899	257	258	2.570
21	Woźny: *a*) płaca . . . . . 1.000 K. *b*) 5 dodatków pięcioletnich po 60 K. 247 „ *c*) dodatek osobisty . . . 100 „ *d*) dodatek na ubiór . . . 100 „	651	506	144	146	1.447
22	Odźwierny: *a*) płaca . . . . 1.000 K. *b*) dodatek na ubiór . . 100 „	495	385	110	110	1.100
	Razem .	91.035	15.896	14.089	4.610	125 630
23	Do tego: Zaliczki na płace	3.500	—	—	—	3.500
	Suma rubryki I. .	94.535	15.896	14.089	4.610	129.130

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz: chorych szpitalny	Fundusz: chorych kliniczny	Fundusz: położnic szpitalny	Fundusz: położnic kliniczny	Razem
			Korony			
	Koszta utrzymania osób nieetatowych.					
II.						
	24 Sióstr Miłosierdzia:					
24	*a*) płaca Siostry przełożonej . . 180 K.					
	b) 23 Sióstr oddziałowych po 180 K. 4.140 „					
	c) wikt z pieczywem Siostry przełożon. 450 „					
	d) wikt z pieczywem 23 Sióstr oddziałowych po 450 K. . 10.350 „					
	e) ryczałt za pranie bielizny Siostry przełożonej . . . . 44 „					
	f) ryczałt za pranie bielizny 23 Sióstr oddz. po 43·50 K. . 1.001 „	9.766	4.883	758	758	16.165
	2 Pomocników kapelana . . .	180	140	40	40	400
25	Dyetaryusze:					
26	płaca 5 po 3·50 K. dziennie . 6.405 K.					
	„ 5 „ 3·- K. „ . . 5.490 „	5.353	4.163	1.189	1.190	11.895
	Wikt I klasy:					
27	*a*) dla lekarza dyżurnego oddz. chorych 920 K.					
	b) dla lekarza dyżurnego oddziału położnic . . . . . 500 „					
	c) dla aptekarza . . . . 370 „					
	Wikt II. kl. dla akuszerki dyżurnej . 200 „	1.290	—	700	—	1.990
27a	Dla 3 funkcyonar. pełniących służbę w izbach					
28	przyjęcia zakładu i kliniki położ.-ginekolog. tudzież w klinikach ogólnych, wikt z pieczywem po 720 K.	720	720	360	360	2.160
	2 stypendya stałe dla akuszerek po 240 K. .	—	—	480	—	480
29	3 pomocników aptekarza, 2 po 2.640 K. 5.280 K					
30	1 „ 2.400 „ 2.400 „	3.456	2.688	768	768	7 680
	Pomocnik inspicyenta: *a*) płaca . . 600 K.					
	b) wikt . . 600 „	540	420	120	120	1.200
31	Służba oddziałowa:					
32	*a*) płaca:					
	1) Oddział chorych:					
	1 nadzorcy oddz. kił. męsk. . . 480 K.					
	2 nadzorczyń na oddz. kił. kob. i 1 na oddz. zakaźnym po 288 K. . 864 „					
	4 osób					

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz chorych szpitalny	Fundusz chorych kliniczny	Fundusz położnic szpitalny	Fundusz położnic kliniczny	Razem
			K o r o n y			
II.	33 mężczyzn po 192 K. . . 6.336 K. 28 kobiet po 168 K. . . . 4.704 „ 65 osób. dodatek dla 14 sług zajętych na oddziale obserwac. i zakaźnym po 24 K. rocznie 330 „	12.714	—	—	—	12.714
32	2) Służba dla klinik (oddział chorych): 20 mężczyzn po 192 K. . . 3.840 K. 14 kobiet po 168 K. . . . 2.352 „ 34 osób.	—	6.192	—	—	6.192
	3) Oddział położnic: 9 kobiet po 168 K.	—	—	1.512	—	1.512
	4) Służba dla klinik (oddział położnic). 1 nadzorczyni . . . . 360 K. 14 kobiet po 168 K. . . 2.352 „ 15 osób.	—	—	—	2.712	2.712
	b) wikt: dla nadzorcy, 2 nadzorczyń oddziału kiłowego, nadzorczyni oddz. zakaźnego, tudzież nadzorczyni kliniki położ.-ginekolog. po 600 K	2.400	—	—	600	3.000
	c) wikt dla 118 osób po 280 K. . . .	17.080	9.520	2.520	3.920	33.040
	d) bluzy dla 118 osób po 33 K. . .	2.013	1.122	297	462	3.894
	e) na podwyższenie płac w ciągu roku 1910 przypadające tak dla dozorców jak i dozorczyń	2.784	1.488	384	816	5.472
	Wydatki poz. 32.					68.536
33	Służba domu: *a*) płaca: 1) Oddział chorych: 1 łaziennego (bez wiktu) . . 600 K. 1 dozorczyni laborant. (bez wiktu) . 480 „ 1 sługi . . . . . 288 „ 3 sług po 240 K. . . . 720 „ 7 „ „ 216 „ . . . 1.512 „ 3 „ „ 192 „ . . . 576 „ 16 osób.	4.176	—	—	—	4.176
	b) wikt dla 14 osób po 280 K. . . .	3.920	—	—	—	3.920
	2) Oddział kliniczny (oddział chorych): *a*) płaca: 1 odźwiernego a zarazem dozorcy pompy przy ul. Piekarskiej 360 K. 1 odźwiernego przy ul. Pijarów 360 „ 1 palacza do kaloryferów . 360 „ 3 parobków do posług po 192 K 576 „ 1.656 K. 6 osób .					

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz chorych szpitalny	Fundusz chorych kliniczny	Fundusz położnic szpitalny	Fundusz położnic kliniczny	Razem
				Korony		
II.	*b*) wikt:					
33	2 odźwiernych i 1 palacza z kolacyą mięsną po 350 K. . 1.050 K. 3 parobków po 280 K. . 840 „ 1.890 „					
	c) dodatek na mundur dla 2 odźwiernych po 100 K. . . . 200 „ *d*) dodatek na umundurow. 3 parobków po 55 K. . . . 165 „	—	3.911	—	—	3.911
	3) Oddział położnic z kliniką położn.-ginekol. *a*) płaca: 1 palacza przy kaloryferach . 360 K. 1 parobka przy głównej bramie wchodowej . . . 240 „ 4 parobków do posług po 192 K. 768 „ 1.368 K. 6 osób					
	b) wikt dla palacza z kolacyą mięsną . 350 K. wikt dla 5 parobków po 280 K. 1.400 „ 1.750 „	—	—	1.559	1.559	3.118
	Wydatki pozycyi 33.					15.125
	Służba wspólna: *a*) płaca:					
34	1 pomocnika maszynisty, a zarazem ślusarza 600 K. 1 chłopca w ślusarni . . . 240 „ 2 palaczy 1 = 480 K, 1 = 420 K. . 900 „ 1 stolarza . . . . . 480 „ 2 stróży nocnych (bez wiktu) po 700 K. 1.400 „ 2 kaplicznych po 240 K. . . . 480 „ 3 parobków 1 = 288 K, 1 = 240 K, 1 = 192 K. . . . . 720 „ 12 osób	2 169	1.687	482	482	4.820
	b) wikt: pomocnika maszynisty . . . 650 K. 2 palaczy, 1 chłopca i stolarza z kolacyą mięsną po 350 K. . . 1.400 „ wikt III. klasy 2 kaplicznych i 3 parobków po 280 K. . . . 1.400 „	1.553	1.207	345	345	3.450
	c) bluzy dla 9 osób po 33 K. . . .	133	104	30	30	297
	Wydatki pozycyi 34.					8.567
	Razem { 1. zwyczajne .	70.247	38.245	11.534	14.162	134.198
	Razem { 2. **nadzwyczajne** .	—	—	—	—	—
	Suma rubryki II. .	70.247	38.245	11.544	14.162	134.198

Liczba rubryki		Fundusz chorych szpitalny	Fundusz chorych kliniczny	Fundusz położnic szpitalny	Fundusz położnic kliniczny	Razem
		Korony				
III.	**Pensye i emerytury.**					
35	Finger Fryderyka, wdowa po b. profesorze kliniki	630	—	—	—	630
36	Neuhauser Karolina, wdowa po b. prymaryuszu	1.200	—	—	—	1.200
37	Jaroszyńska Eugenia, wdowa po b. oficyale	613	—	53	—	666
38	Köstlich Józefa, wdowa po b. oficyale	613	—	53	—	666
39	Marczak Helena, wdowa po b. pisarzu	644	—	56	—	700
40	Piro Karol, b. odźwierny	567	—	49	—	616
41	Dr. Kilarski Józef, b. prymaryusz	2.391	—	—	—	2.391
42	Gralewska Zofia, wdowa po oficyale	1.058	—	92	—	1.150
43	Feigel Katarzyna, wdowa po prosektorze	1.288	—	112	—	1.400
44	Jedno małoletnie dziecko, po prymaryuszu Dr. Krówczyńskim	78	—	—	—	78
45	Kołakowski Józef, b. dyetaryusz	773	—	67	—	840
46	Bogusz Wiktor, b. oficyał	1.244	—	108	—	1.352
47	Dr. Głowacki Bolesław, b. dyrektor	3.717	—	323	—	4.040
48	Widman Michalina, wdowa po prymaryuszu	1.200	—	—	—	1.200
49	Maruszczak Karolina, b. akuszerka	—	—	404	—	404
50	Jezierska Leontyna, wdowa po pisarzu	828	—	72	—	900
51	Lewicki Jan, b. pisarz	696	—	61	—	757
52	Jurkiewicz Maryanna, wdowa po portyerze	700	—	67	—	767
53	Chodzikiewicz Maryan, b. pisarz	908	—	90	—	998
54	Malinowska Matylda, wdowa po b. rządcy	1.104	—	96	—	1.200
55	Lisowski Jan, b. kierownik apteki	1.054	—	90	—	1.144
56	Dr. Sawicki Edward, b. prymaryusz	4.800	—	—	—	4.800
57	Berthleff Marya, sierota po dyrektorze	368	—	32	—	400
	Suma rubryki III.	26.474	—	1.825	—	28.299
IV.	**Zaopatrzenia i dary z łaski.**					
58	Wacnik Agata, b. dozorczyni	128	—	—	—	128
59	Grochowska Rozalia, wdowa po odźwiernym, dar z łaski	221	—	19	—	240
60	Sempik Marya, wdowa po parobku	110	—	10	—	120
61	Kołakowski Józef, b. dyetaryusz, jednorazowy dar z łaski	184	—	16	—	200
62	Dekańska Eugenia, wdowa po dyetaryuszu, jednorazowy dar z łaski	92	—	8	—	100
63	Baranowski Dymitr b. łazienny	420	—	36	—	456
64	Dla 2 Sióstr emerytek, wikt z pieczywem 480 K. i ryczałt za pranie bielizny 87 „	500	—	67	—	567
64a	Stachów Helena b. dozorczyni, jednorazowy dar	120	—	—	—	120
64	Nydza Marya „ „ „	100	—	—	—	100
	Suma rubryki IV.	1.655	—	156	—	1.811
V. 65	**Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych**	90	70	20	20	200

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz chorych szpitalny	Fundusz chorych kliniczny	Fundusz położnic szpitalny	Fundusz położnic kliniczny	Razem
		Korony				
VI.	**Remuneracye i zapomogi.**					
66	Dla funkcyonaryuszy szpitalnych . . .	1.332	1.148	248	372	3.100
67	Dla bezpłatnych praktykantów lekarskich pełniących służbę w szpitalu dłużej 1 roku .	1.380	—	120	—	1.500
68	Dla bezpłatnych praktykantów lekarskich za spisywanie protokołów sekcyjnych . .	516	444	96	144	1.200
69	Gra yfikacye dla służby szpitalnej . .	626	534	111	169	1.440
	Suma rubryki VI. .	3.854	2.126	575	685	7.240
VII.	**Koszta gospodarcze**					
70	Żywienie chorych:					
	a) Zwykła strawa i dodatki:					
	Oddział chorych:					
	3.900 dni lecz. na kl. I. i II. po 1·60 K. . . . 6.240 K.					
	190.000 dni lecz. na kl. III. po 0·44 K. . 83.600 „ 89.840 K.					
	Oddział położnic:					
	900 dni lecz. na kl. I i II. po 1·60 K. . 1.440K.					
	19.000 dni lecz. na kl. III po 0·45 K. . 8.550 „ 9.990 „					
	Oddział kliniki ogolnej 45.000 dni po 1·22 K. . . . 54.900 „					
	Oddział kliniki położnic 18.000 dni po 0·89 K. . . . . 16.000 „	89.840	54.900	9.990	16.000	170.730
	b) 6 Sióstr Miłosierdzia w kuchni:					
	α) płaca po 180 K. . . 1.080 K.					
	β) wikt z pieczywem i dodatkami po 450 K. . . . . 2.700 „					
	γ) ryczałt za pranie bielizny po 43·50 K. . . . 261 „	2.141	1.290	240	370	4.041
	c) Koszta utrzymania służby kuchennej:					
	α) płaca 5 sług rocznie po 192 K. 960 K.					
	„ 8 „ „ „ 168 „ 1.344 „					
	β) wikt z pieczywem dla 13 sług po 280 K. . . . . 3.640 „					
	γ) na fartuchy, kaftany itp. po 12 K. . 156 „	3.181	1.920	359	640	6.100
	d) opał i para do gotowania w kuchni . .	1.908	1.152	216	324	3.600
	e) naczynia i sprzęty kuch. zwyczajne	490	350	70	90	1.000
	f) pieczywo dla chorych	12.408	3.600	675	917	17.600
	g) wino dla chorych	2.200	1.540	160	250	4.150

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz chorych szpitalny	Fundusz chorych klin.	Fundusz położnic szpitalny	Fundusz położnic klin.	Razem
		Korony				
71	Wikt II. klasy dla akuszerki dyżurnej (Rubr. II. roz. 27a)	—	—	—	—	—
72	Opał sal, łazienek i innych ubikacyi w szpitalu i klinikach:					
	a) drzewem i węglem	13.000	14 000	7.000	9.000	43.000
	b) opał gazem aparatów sterylizacyjnych, kuchenek i wentylatorów	1.130	2.600	410	600	4.740
73	Oświetlenie naftą z dotyczącemi potrzebami	2.800	1.960	270	20	5.050
	„ elektryczne	5.690	16.000	3.370	6.920	31.980
74	Sprzęty, zakupno i naprawa: 1. zwyczajne .	4.000	750	3.100	1 250	9.100
	2. nadzwyczajne:	—	—	—	—	—
	a) na sprawienie nowych sprzętów do paw. zakaźnych wózka i płótna ratunkowego	**200**	—	—	—	**200**
	b) na uzupełnienie inwentarza oddz. położnic.	—	—	**174**	—	**174**
75	Fiakrowe dla rządcy	172	148	32	48	400
76	Utrzymanie konia z naprawą wozów, i furmana:	172	148	32	48	400
77	Utrzymanie ogrodu:					
	a) spacerowego i warzywnego . 400 K.					
	b) ogrodnika: *α*) płaca 600 K.					
	β) wikt 720 „ 1.320 „	774	602	170	174	1.720
78	Utrzymanie pralni:					
	a) opał. praczki i inne potrzeby . . .	8.000	2.700	3.000	2.300	16.000
	b) ryczałt za pranie bielizny służby oddziałowej	496	272	72	120	960
	c) 2 Siostry Miłosier. w pralni:					
	α) płaca po 180 K. . . 360 K.					
	β) wikt po 450 K. . . . 900 „					
	γ) ryczałt na pranie bielizny po 43·50 K. . . . 87 „	674	229	242	202	1.347
79	Bielizna pościel i odzież: 1. zwyczajne:					
	a) zakupno i naprawa	16 000	2.600	4.700	2.700	26.000
	b) 3 Siostry Miłosierdzia w magazynie bielizny i szwalni:					
	α) płaca po 180 K. . . . 540 K.					
	β) wikt z pieczywem i dodatkami po 450 K. . . . . 1.350 „					
	γ) ryczałt za pranie bielizny po 43·50 K . . . . 131 „	1.246	206	363	206	2.021
	2. nadzwyczajne:					
	a) na uzupełnienie bielizny na oddz. położ.	—	—	**3.913**	—	**3.913**
	b) na zakupno worków na rzeczy na oddziale chorych	**4.450**	—	—	—	**4.450**

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz chorych szpitalny	Fundusz chorych kliniczny	Fundusz położnic szpitalny	Fundusz położnic kliniczny	Razem
			Korony			
80	Słoma do sienników	1.200	—	—	—	1.200
81	Opłata za wodę z wodociągów miejskich	1.800	7.300	1.930	3.080	14 110
	Razem 1. zwyczajne	169.322	114.267	36.401	45.259	365.249
	Razem 2. **nadzwyczajne**	**4.650**	—	**4.087**	—	**8.737**
	Suma rubryki VII.	173.972	114.267	40.488	45.259	373.986
VIII.	**Koszta sanitarne.**					
82	Lekarstwa	13.600	19.350	1.590	4.860	38.400
83	Utrzymanie apteki: 2 Siostry Miłosierdzia w magazynie sanitarnym: *a*) płaca po 180 K. 360 K. *b*) wikt z pieczywem i dodatkami po 450 K. 900 „ *c*) ryczałt za pranie bielizny po 43·50 K. 87 „	458	606	108	175	1 347
84	3 laborantów w aptece: *a*) 1 laborant, płaca bez wiktu 1.000 K. *b*) 2 pomocników płaca 1-go 360 K. a drugiego 240 K. 600 „ *c*) wikt z pieczywem dla 2 pomocników po 280 K. 560 „	734	972	173	281	2.160
85	Ambulatoryum	2 100	7.300	320	220	9.940
86	Potrzeby sanitarne	20.160	26.550	3.980	8.280	58.970
87	Urządzenie i utrzymanie pracowni Röntgena 1. zwyczajne	1.200	—	—	—	1.200
	Urządzenie i utrzymanie pracowni Röntgena 2. **nadzwyczajne**	**3.500**	—	—	—	**3.500**
88	Szczudła, buty, opaski, okulary i t. p.	1.800	460	480	350	3.090
89	Laboratoryum 1. zwyczajne	60	510	50	40	1.200
	Laboratoryum 2. **nadzwyczajne**:					
	na zakupno mikroskopu	**900**	—	—	—	**900**
90	Wino stare dla ciężko chorych	450	800	50	150	1.450
91	Instrumenta chirurgiczne	3.150	4.870	750	1 350	10.120
92	Koszta pogrzebowe	2.220	180	60	40	2.500
	Razem 1. zwyczajne	45.472	61.598	7.561	15.746	130.377
	Razem 2. **nadzwyczajne**	**4.400**	—	—	—	**4.400**
	Suma rubryki VIII.	49.872	61.598	7.561	15.746	134.777

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz chorych szpitalny	Fundusz chorych kliniczny	Fundusz położnic szpitalny	Fundusz położnic kliniczny	Razem
				Korony		
IX.	**Koszta kancelaryjne.**					
93	Druki, litografie, potrzeby do pisania, koszta insercyjne i t. p.	2.500	1.950	350	600	5.400
X. 94	**Koszta kapliczne**	258	222	48	72	600
XI.	**Utrzymanie budynków.**					
95	Konserwacye i reparacye:					
	1. zwyczajne	13.000	9.500	2.500	3.500	28.500
	2. **nadzwyczajne:**					
	a) Na schody, kredyty uzupełniające wskutek podwyżki cen	**642**	—	—	—	**642**
	b) Na naprawę dachu: w pawilonie izolacyjnym i na starej pralni	**5.720**	—	—	—	**5.720**
	„ „ „ w zakładzie położnic	—	—	**1.024**	**1.024**	**2.048**
	c) Adaptacya starej pralni na III oddziale i urządzenie pomieszkań dla funkcyonaryuszy w nowo nabytych realnościach	**4.000**	—	—	—	**4.000**
	d) Wymiana kotłów dla centraln. ogrzewania kliniki wewnętrznej i chirurgicznej	—	**18.600**	—	—	**18.600**
96	Utrzymanie maszyny i wodociągów:					
	1. zwyczajne	1.500	1.400	500	800	4.200
	2. **nadzwyczajne**					
	a) Wymiana części składowych maszyny parowej w budynku administracyjnym	**1.600**	—	—	—	**1.600**
	b) Zakupno wentyla redukcyjnego w rurociągu wodnym	—	—	—	**450**	**450**
97	Pompowanie wody prądem elektrycznym	4.130	840	200	230	5.400
98	Asekuracya budynków	250	250	625	125	1.250
99	Kominiarze i straż ogniowa	877	683	195	195	1.950
	Razem: 1. zwyczajne	19.757	12.673	4.020	4.850	41.300
	Razem: 2. **nadzwyczajne**	**11.962**	**18.600**	**1.024**	**1.474**	**33.060**
	Suma rubryki XI.	31.719	31.273	5.044	6.324	74.360
XII.	**Odsetki od kapitałów dłużnych funduszowi stypendyjnemu Głowińskiego.**					
100	5% od kwoty 6.705 zł. 03 kr. m. k. = 14.080·36 K. za część budynku użytego dawniej na oddz. położnic	704	—	—	—	704
101	5% od kwoty 26.020 zł. 11 kr. m. k. = 56.322·36 K. za część budynku użytego dla oddziału chorych	2.816	—	—	—	2.816
	Suma rubryki XII	3.520	—	—	—	3.520

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz chorych szpitalny	Fundusz chorych kliniczny	Fundusz położnic szpitalny	Fundusz położnic kliniczny	Razem
		Korony				
XIII. 102	**Podatki i daniny**	640	560	120	180	1.500
XIV.	**Rozmaite.**					
103	Utrzymanie biblioteki	552	—	48	—	600
104	Połowa kosztów utrzymania szkoły dla dozorczyń	1.800	—	200	—	2.000
105	Przypadkowe:					
	a) zastępstwo chorych i urlopowanych funkcyonaryuszy	360	280	80	80	800
	b) ubezpieczenie pensyjne	507	395	113	113	1.128
	c) ubezpieczenie służby od wypadków	112	88	25	25	250
	d) koszta sądowe, portorya i inne nieprzewidziane	765	595	170	170	1.700
	Suma rubryki XIV	4.096	1.358	636	388	6.478
XV.	**Zapomogi dla położnic.**					
106	Dla położnic opuszczających wraz z dziećmi zakład	—	—	14.000	—	14.000
XVI.	**Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic.**					
107	Wynagrodzenie mamek za karmienie dzieci, których matki na oddział chorych przeniesione zostały	—	—	100	—	100
XVII.	**Koszta utrzymania dzieci w szpitaliku św. Zofii** *(wedle osobnego budżetu na str. 19—25):*					
108	*a*) w oddziale szpitalnym 1. zwyczajne	55.942	—	—	—	55.942
	2. **nadzwyczajne**	**42.230**	—	—	—	**42.230**
	b) w klinice pedyatrycznej	14.926	—	—	—	14.926
	Razem 1. zwyczajne	70.868	—	—	—	70.868
	Razem 2. **nadzwyczajne**	**42.230**	—	—	—	**42.230**
	Suma rubryki XVII	113098	—	—	—	113.098

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz chorych szpitalny	Fundusz chorych kliniczny	Fundusz położnic szpitalny	Fundusz położnic kliniczny	Razem
		Korony				
XVIII.	**Spłata pożyczek.**					
113	Umorzenie pożyczki 101.400K. zaciągniętej w Banku krajowym na zakupno realności od Markowskiej: X. i XI rata kapitału . . 952 K. 95 h. procent . . . . 3.874 „ 86 „ dod. administr. . . . 242 „ 19 „ stemple . . . . — „ 20 „	5.070	—	—	—	5.070
114	Umorzenie pożyczki 110.000 K. zaciągniętej w Banku krajowym na pokrycie wydatków inwestycyjnych, IV. i V. rata, a to: na kapitał . . . . 908 K. 78 h. „ procent . . . 4.321 „ 14 „ „ dod. admin. . . . 270 „ 08 „ „ stemple . . . . — „ 20 „	5.500	—	—	—	5.500
115	Umorzenie pożyczki 83.400 K. (gotówką 78.503K.) zaciągnąć się mającej w Banku krajowym na dalsze pokrycie wydatków inwestycyjnych, III. i IV. rata po 2.085 K.	4.170	—	—	—	4.170
116	Umorzenie pożyczki 48.000 K. zaciągnąć się mającej w Banku krajowym na kupno gruntów pod budowę klinik (spłacalna w 44 latach) 3 i 4 rata półroczna w kapitale i odsetkach po 1.200 K.	2.400	—	—	—	2.400
	Suma rubryki XVIII.	17.140	—	—	—	17.140

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz chorych szpitalny	Fundusz chorych kliniczny	Fundusz położnic szpitalny	Fundusz położnic kliniczny	Razem
		Koruny				
	DOCHODY.					
I	**Dodatki.**					
1	Od c. k. Skarbu za 682 m. drzewa opałowego, część przypadająca na te oddziały	3.000	—	240	—	3.240
2	Od kasy miejskiej $^1/_5$ część dochodów z myta .	71.000	—	—	—	71.000
	Suma rubryki I.	74.000	—	240	—	74.240
II. 3	**Opłaty pośmiertne**	26.000	—	—	—	26.000
III.	**Zwroty kosztów leczenia.**					
4	Od funduszu krajowego galicyjskiego .	270000	—	50.000	—	320.000
5	Od samopłacących	62.000	—	6.000	—	68.000
6	Od funduszów obcokrajowych i innych publicznych	17.000	—	500	—	17.500
	Suma rubryki III. .	349.000	—	56.500	—	405.500
IV.	**Dochody z realności i ogrodu.**					
7	Dochód z ogrodu szpitalnego . . .	460	—	40	—	500
8	Czynsz od c. k Rządu, za użyte ubikacye na szkołę i klinikę położnych . . .	2.000	—	—	—	2.000
9	Czynsz z realności nabytych od hr. Łosiowej, Dr. Goreckiego i Dr. Czernego . . .	2 000	—	—	—	2 000
	Suma rubryki IV. .	4.460	—	40	—	4.500
V.	**Rozmaite.**					
10	Rozmaite nieprzewidziane	1.100	—	100	—	1.200
11	Zwrot zaliczek na płace	3.500	—	—	—	3.500
12	Szpital św. Zofii: zwrot płacy praktykanta	1.100	—	100	—	1.200
	Suma rubryki V. .	5.700	—	200	—	5.900

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz chorych szpitalny	Fundusz chorych kliniczny	Fundusz położnic szpitalny	Fundusz położnic kliniczny	Razem
		Korony				
VI.	**Subwencye i zwroty od c. k. Skarbu.**					
13	Zwrot nadwyżki kosztów utrzymania chorych ponad taksę szpitalną:					
	a) w klinikach szpitalnych	174.075	—	50.586	—	224.661
	b) w klinice pedyatrycznej przy szpit. św Zofii	2.661	—	—		2.661
	c) ryczałt częściowych wydatków j. w.	3.300	—	—	—	3.300
	Suma rubryki VI	180.036	—	50.586	—	230.622
VII. 14	**Pożyczka inwestycyjna** zaciągnąć się mająca w Banku krajowym	—	—	—	—	—

Fundusz szpitala św. Zofii we Lwowie.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi		Szpital św. Zofii	Klinika pedyatryczna	Razem
			Korony		
		Wydatki.			
I		**Płace i emolumenta etatowe.**			
	1	2 prymaryuszów: płaca po 1.200 K	2.400	—	2.400
	2	Kierownik oddziału okulistycznego	300	—	300
	3	2 sekundaryuszów II klasy:			
		a) płaca po 1.400 K . . . 2.800 K.			
		b) dodatek na mieszkanie po 400 K. 800 „	3.600	—	3.600
	4	Praktykant lekarski adjutum	600	—	600
	5	Funduszowi szpitala powszechnego (głównego) zwrot poborów 1. praktykanta kancelaryjnego . .	948	252	1.200
	6	Odźwierny: *a*) płaca . . . . 1.000 K.			
		b) dodatek na ubranie . 100 „	869	231	1.100
		(mieszkanie, opał światło w naturze).			
		Suma rubryki I. .	8.717	483	9.200
II		**Koszta utrzymania osób nieetatowych.**			
	7	4 Siostry Miłosierdzia:			
		a) płaca po 180 K. . . . . 720 K			
		b) wikt z pieczywem po 450 K. . 1.800 „			
		c) ryczałt za pranie bielizny po 43 K. 50 g. . . . . 174 „	2.020	674	2.694
	8	Służba oddziałowa:			
		a) płaca dla 17 kobiet po 168 K. 2.856 K			
		b) wikt „ „ „ „ 280 „ 4.760 „			
		c) bluzy „ „ „ „ 33 „ 561 „			
		d) na podwyższenie płac w ciągu roku 1910 przypadające . . 526 „	6.683	2.020	8.703
	9	Służba domu:			
		a) płaca: 2 sług po 216 K. . . 432 K.			
		1 sługi dla kliniki a zarazem palacza . . . . . 360 „			
		b) wikt: 2 sług po 280 K. . . 560 „			
		sługi dla kliniki z kolacyą mięsną 350 „			
		c) bluzy dla 3 osób po 33 K. . 99 „	1.058	743	1.801
		Suma rubryki II. .	9.761	3.437	13.198

Liczba rubryki	Liczba pozycyi			Szpital św. Zofii	Klinika pedyatryczna	Razem
				Korony		
III.	10	**Zaopatrzenia i dary z łaski.**		120	—	120
		Remuneracye.				
IV.	11	Dla Dra Jana Raczyńskiego		1.200	—	1.200
	12	„ funkcyonaryuszów		79	21	100
	13	„ służby		79	21	100
		Suma rubryki IV.		1.358	42	1.400
		Koszta gospodarcze.				
V	14	Żywienie chorych:				
		a) zwykła strawa i dodatki:				
		34.000 dni leczenia na III. klasie oddziału szpitalnego po 44 gr. .	14.960 K.			
		5.500 dni leczenia na klinice pedyatrycznej po 72 gr.	3.960 „	14.960	3.960	18.920
		b) Koszta utrzymania służby kuchennej:				
		1 sługa: *α)* płaca	192 K.			
		β) wikt	280 „			
		γ) fartuchy	12 „	382	102	484
		c) Opał i para do gotowania w kuchni		632	168	800
		d) Naczynia i sprzęty kuchenne . . .		79	21	100
		e) Pieczywo dla chorych:				
		α) dzieci szpitalnych 34.000 dni po 6 gr.	2.040 K.			
		β) „ klinicznych 5.500 „ „ 8 „	440 „	2.040	440	2.480
	15	Wikt I. klasy dla lekarza dyżurnego . . .		920	—	920
	16	Opał sal łazienek i innych ubikacyj w szpitalu i klinice:				
		a) drzewem i węglem	2.640 K.			
		b) gazem aparatów sterylizacyjnych, kuchenek i wentylatorów . . .	200 „	2.600	240	2.840
		c) ryczałt dla klinik (zwrot od ck. Rządu) . . .		—	800	800
	17	Oświetlenie:				
		a) naftą z dotyczącemi potrzebami . .		350	438	788
		b) elektryczne, ryczałt dla klinik (zwrot od ck. Rządu)		—	800	800
	18	Sprzęty, zakupno i naprawa: 1) zwyczajne . .		500	80	580

Liczba rubryki	Liczba pozycyi		Szpital św. Zofii	Klinika pedyatryczna	Razem
			Korony		
V.		2 **nadzwyczajne**:			
		na uzupełnienie inwentarza sprzętów	**12.000**	—	**12.000**
	19	Utrzymanie ogrodu	103	17	120
	20	Utrzymanie pralni:			
		a) opał, praczki i inne potrzeby 1.100 K.			
		b) pranie bielizny służby 136 „	1.004	232	1.236
	21	Bielizna, pościel i odzież, zakupno i naprawa.			
		1. zwyczajne	1.200	300	1.500
		2. **nadzwyczajne**:			
		na uzupełnienie inwentarza bielizny	**9.000**	—	**9.000**
	22	Opłata za wodę z wodociągów miejskich:			
		a) dla oddziałów szpitalnych 1.800 K.			
		b) „ „ klinicznych 330 „	1.800	330	2.130
		c) ryczałt dla klinik (zwrot od ck Rządu)	—	200	200
		Razem { 1. zwyczajne	26.570	8.128	34.698
		Razem { 2. **nadzwyczajne**	**21.000**	—	**21.000**
		Suma rubryki V.	47.570	8.128	55.698
VI.		**Koszta sanitarne.**			
	23	Lekarstwa: *a*) dla oddziałów szpitalnych 34.000 dni po 4 gr. 1.360 K			
		b) dla oddziałów klinicznych 5.500 dni po 4 gr. 220 „	1.360	220	1.580
		c) ryczałt dla klinik (zwrot od c. k. Rządu)	—	200	200
	24	Ambulatoryum	400	—	400
	25	Potrzeby sanitarne:			
		a) dla oddziałów szpitalnych 34.000 dni po 10 gr. 3.400 K.			
		b) dla oddziałów klinicznych 5.500 dni po 10 gr. 550 „	3.400	550	3.950
		c) ryczałt dla klinik (zwrot od ck. Rządu)	—	600	600
	26	Szczudła, buty, opaski, okulary i tp.	650	—	650
	27	Instrumenta chirurgiczne	500	—	500
		Suma rubryki VI.	6.310	1.570	7.880

Liczba rubryki	Liczba pozycyi		Szpital św. Zofii	Klinika pedyatryczna	Razem
			Korony		
VII.		**Koszta kancelaryjne.**			
	28	*a*) dla oddziałów szpitalnych i klinicznych . .	400	70	470
		b) ryczałt dla klinik (zwrot od ck. Rządu) . .	—	400	400
		Suma rubryki VII. .	400	470	870
VIII		**Utrzymanie budynków.**			
	29	Konserwacye i reparacye: 1) zwyczajne:			
		a) dla oddziałów szpitalnych i klinicznych .	1.000	300	1.300
		b) ryczałt dla klinik (zwrot od ck. Rządu) .	—	300	300
		2) **nadzwyczajne:**			
		na najniezbędniejsze roboty adaptacyjne.	**21.230**	—	**21.230**
	30	Utrzymanie urządzeń mechanicznych i wodociągów .	430	70	500
	31	Asekuracya budynków	215	35	250
	32	Kominiarze i straż ogniowa	215	35	250
		Razem { 1. zwyczajne	1.860	740	2.600
		Razem { 2. **nadzwyczajne**	**21.230**	-	**21.230**
		Suma rubryki VIII. .	23.090	740	23.830
IX	33	**Podatki i daniny**	52	8	60
X		**Rozmaite.**			
	34	Zastępstwo chorych i urlopowanych funkcyonaryuszy	99	16	115
	35	Koszta sądowe, portorya i inne nieprzewidziane.	198	32	230
		Suma rubryki X. .	297	48	345
XI		**Spłata pożyczek.**			
	36	Spłata długu hipotecznego	497	—	497

Liczba rubryki	Liczba pozycyi		Szpital św. Zofii	Klinika pedyatryczna	Razem
			Korony		
I.		**Dochody.**			
		Zwroty od ck. Skarbu Państwa.			
	1	Ryczałty: za opał . . . . . 800 K „ oświetlenie . . . . 800 „ „ wodę . . . . . 200 „ „ leki i sanitarne (200 + 600) 800 „ „ druki . . . . . 400 „ „ konserwacye . . . . 300 „	3.300	—	3.300
	2	Zwrot nadwyżki kosztów utrzymania chorych dzieci ponad normę szpitalną w klinice pedyatrycznej .	2.661	—	2.661
		Suma rubryki I. .	5.961	—	5.961

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Sumaryusz	Szpital św. Zofii	Klinika pedyatryczna	Razem
			Korony		
		Wydatki.			
I.	1—6	Płace i emolumenta etatowe	8.717	483	9.200
II.	7—9	Koszta utrzymania osób nieetatowych	9.761	3.437	13.198
III.	10	Zaopatrzenia i dary z łaski	120	—	120
IV.	11 13	Remuneracye	1.358	42	1.400
V.	14-22	Koszta gospodarcze 1. zwyczajne	26.570	8.128	34.698
		2. **nadzwyczajne**	**21 000**	—	**21.000**
VI.	23-27	Koszta sanitarne	6 310	1.570	7 880
VII.	28	Koszta kancelaryjne	400	470	870
VIII	29-32	Utrzymanie budynków 1. zwyczajne	1.860	740	2.600
		2. **nadzwyczajne**	**21.230**	—	**21.230**
IX.	33	Podatki i daniny	52	8	60
X.	34-35	Rozmaite	297	48	345
XI.	36	Spłata pożyczek	497	—	497
		Razem 1. zwyczajne	55.942	14.926	70.868
		2. **nadzwyczajne**	**42 230**		**42.230**
		Suma wydatków	98.172	14.926	113.098
		Dochody.			
I.	1—2	Zwroty od c. k. Skarbu Państwa	5.961	—	5.961
		Zestawienie.			
		Dochody	5.961	—	5 961
		Wydatki	113.098	—	113.098
		Niedobór	**107.137**	—	**107.137**

Krajowy zakład dla obłąkanych w Kulparkowie.

do poz. 7 wyd. i 2 doch.

Sprawozdawca p. Lewicki czyta:

Wysoki Sejmie!

Komisya budżetowa preliminuje na rok 1910, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego wydatki i dochody krajowego Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie:

Rubryki	Sumaryusz	zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
		Korony		
	WYDATKI.			
I.	Płace i emolumenta etatowe	94.668	—	94.668
II.	Koszta utrzymania osób nieetatowych	196.792	—	196.792
III.	Pnnsye i emerytury	18.579	—	18.578
IV.	Zaopatrzenia, odstawne i dary z łaski	864	—	864
V.	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	80	—	80
VI.	Remuneracye i zapomogi	4.785	—	4.785
VII.	Koszta gospodarcze zakładu	489 981	20 000	509.981
VIII.	„ „ folwarku	29.796	400	30 196
IX.	„ sanitarne	20.600	—	20.600
X.	„ kancelaryjne	2.400	—	2.400
XI.	„ kapliczne	500	—	500
XII.	„ utrzym. budynków, dróg dojazdowych i urządzeń	33.560	1.110	34.670
XIII.	Podatki z ekwiwalentem i daniny	130	—	130
XIV.	Rozmaite	14.228	—	14.228
XV.	Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe	120	—	120
XVI.	Spłata pożyczek	108.414	—	108.414
	Suma wydatków	1,015.496	21.510	1,037.006
	DOCHODY.			
I.	Oosetki od kapitałów i efektów	214	—	214
II.	Dodatki	1.500	—	1.500
III.	Dochody z dóbr	38.621	—	38.621
IV.	Zwroty kosztow leczenia	795 000	—	795.000
V.	Rozmaite	10.600	—	10.600
	Suma dochodów	845.935	—	845.935
	W porównaniu z wydatkami	1,037.006	—	1,036.006
	Okazuje się niedobór	191.071	—	191.071

Na tej podstawie Komisya budżetowa wnosi:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie na rok 1910“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby rozważył sprawy zaprowadzenia elektrycznego oświetlenia w krajowym Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie, jakoteż zaprowadzenia tamże własnego wodociągu i o tem złożył sprawozdanie na najbliższej sesyi sejmowej

2) Petycye: l. 3647 Maryi Janikowski j, l. 3650 Anny Sarneckiej, l. 3740 Anny Sarneckiej, l. 3856 Franciszki Kubrakiewiczowej, l. 4229 Franciszka Mościckiego, l. 4309 Zofii Krogulskiej i i. 4311 Maryi Pauk o przyznanie zaopatrzeń, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania z ewentualnym projektem unormowania zaopatrzeń dla służby nieetatowej.

3) Petycye: l. 3518 Emili Neusser, l. 3862 Rozalii Mroczko, l. 4246 Flesz.ara Antoniego i tow., jakoteż l. 4647 Gustawa Rückemanna i tow. o podwyższenie płac odstępnje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

4) Petycye: l. 3512 Serafiny Wasylów i l. 4305 Michała Uchacz, o uwolnienie od zapłaczenia kosztów leczenia, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie		zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
				Korony		
		WYDATKI.				
I.		**Płace i emolumenta etatowe.**				
	1	Dyrektor:				
		a) płaca	6.400 K.			
		b) dodatek funkcyjny	1.000 „			
		c) I. dodatek pięcioletni . . .	800 „	8.200	—	8.200
	2	3 prymaryuszów:				
		a) płaca po 3.400 K. . . .	10.200 K.			
		b) dodatki funkcyjne po 1.000 K. . .	3.000 „			
		c) dodatki pięciolet. po 600 „ . .	2.400 „	15.600	—	15.600
	3	4 sekundaryuszów:				
		a) płaca po 2.100 K.	8.400 K.			
		b) dodatki funkcyjne po 1.000 K. . .	4.000 „			
		c) dodatki pięcioletnie po 400 „ . .	1.200 „			
		d) dodatek dla 1 sekundaryusza za kierorownictwo pracownią naukową . .	1.000 „	14.600	—	14.600
	4	3 lekarzy asystentów:				
		a) płaca po 1.500 K.	4.500 K.			
		b) dodatki funkcyjne po 1.000 K. . .	3.000 „	7.500	—	7.500
	5	2 adjuta dla lekarzy po 1 500 K.		3.000	—	3.000
	6	2 kapelanów:				
		a) płaca po 800 K.	1.600 K.			
		b) relutum za wikt rz. kat. kapel. . .	816 „			
		c) wikt w naturze gr. kat. kapel. . .	816 „			
		d) dodatki pięcioletnie po 100 K. . .	600 „	3.832	—	3.832
	7	Rządca:				
		a) płaca	2.800 K.			
		b) dodatek funkcyjny	960 „	3.760	—	3.760
	8	2 oficyałów:				
		a) płaca po 2.200 K.	4.400 K.			
		b) dodatki funkcyjne po 800 K. i 768 K.	1.568 „			
		c) dodatki pięcioletnie po 300 K. . .	900 „	6.868	—	6.868
	9	3 asystentów:				
		a) płaca po 1.600 K.	4.800 K.			
		b) dodatki funkcyjne: dwa po 800 K. jeden 576 K	2.176 „			
		c) dodatki trzyletnie po 200 K . .	517 „	7.493	—	7.493
	10	2 praktykantów:				
		a) płaca po 1.200 K.	2.400 K.			
		b) dodatki funkcyjne po 576 K. . .	1.152 „	3.552	—	3.552

Liczba rubryki	Liczba pozycyi		zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
I					
	11	Maszynista: *a)* płaca . . . . 1.600 K. *b)* dodatek funkcyjny . . 800 „	2.400	—	2.400
	12	Inspicyent zakładu: *a)* płaca . . . 1.600 K. *b)* dodatek funkcyjny . 800 „ *c)* „ trzyletni . 200 „	2 600	—	2 600
	13	Woźny: *a)* płaca . . . . . 1.000 K. *b)* dodatek na ubiór . . . 100 „ *c)* dodatek osobisty . . . 50 „ *d)* 5 dodatków pięcioletnich po 60 K. 275 „	1.425	—	1.425
	14	Odźwierny przy furcie zakładowej: *a)* płaca . . . . . 1.000 K. *b)* dodatek na ubiór . . . . 100 „ *c)* dodatek osobisty . . . . 50 „ *d)* 4 dod. pięciol. po 60 K. . . 198 „	1.348	—	1.348
	15	Odźwierny przy bramie wjazdowej: *a)* płaca . . . . . 1.000 K. *b)* dodatek na ubiór . . . . 100 „ *c)* 2 dodatki pięcioletnie po 60 K. . 120 „	1.220	—	1.220
		Razem . .	83.398	—	83.398
		Do tego:			
	16	Zaliczki na płace	2.500	—	2.500
	17	Opał i oświetlenie mieszkań (drzewo w sągach 4 metr., nafta w kilogramach) funkcyonaryuszów zakładu: 184 sągów drzewa po 42 K . 7.728 K 3.256 klg. nafty á 32 „ . 1.041 „ 92 gr.	8.770	—	8.770
		Suma rubryki I. .	94.668	—	94.668

Liczba rubryki	Liczba pozycyi		zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
II.		**Koszta utrzymania osób nieetatowych.**			
	18	24 Sióstr Miłosierdzia oddziałowych:			
		a) płaca rocznie po 180 K. . . 4.320 K.			
		b) wikt z pieczywem i dodatkami po 450 K. . . . . 10.800 „			
		c) pranie bielizny po 25 K . . . 600 „	15.720	—	15.720
	19	4 dyetaryuszów:			
		a) płaca po 2 K. dziennie . . . 2.920 K.			
		b) relutum za wikt po 720 K. . . 2.880 „			
		c) opał 16 sągów drzewa á 42 K. . . 672 K.			
		d) oświetlenie 336 klg nafty á 32 h . . . 107 „ 52 gr. 780 „	6.580	—	6.580
	20	Wikt I. klasy dla 2-ch adjutowanych lekarzy rocznie po 816 K.	1.632	—	1.632
	21	Służba wyższa:			
		a) płaca ślusarza starszego zarazem pomocnika maszynisty . . . 720 K.			
		płaca ślusarza . . . . 600 „			
		„ stolarza . . . . 600 „			
		„ krawca . . . . 600 „			
		„ szewca . . . . 540 „			
		„ introligatora . . . . 480 „			
		„ lakiernika . . . . 480 „			
		„ 4 palaczy po 400 K. . . 1.600 „			
		„ 4 palaczy po 288 „ . . 1.152 „			
		„ chłopca w ślusarni . . . 120 „			
		„ pomocnika odźwiernego przy bramie głównej . . . . 516 „			
		7.408 K.			
		b) wikt dla 11 osób II. kl. służbowy po 540 K. . . . 5.940 K.			
		wikt dla 5 osób z kolacyą mięsną po 360 K. . 1.800 „			
		wikt dla 1 osoby zwykły . 290 „ 8.030 „			
		c) bluzy, fartuchy dla 16 osób po 13 K. 208 „			
		d) dodatek na mundur dla pomocnika odźwiernego . . . . . 100 „	15.746	—	15.746

Liczba rubryki	Liczba pozycyi		zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
II.	22	Służba oddziałowa:			
		a) płaca: 130 dozorców rocznie po 228 K.	29.640 K.		
		80 dozorczyń „ „ 204 „	16.320 „		
		razem 210 osób			
		b) na uzupełnienie tudzież podwyżki płac w ciągu roku 1910 przypadające dla dozorców i dozorczyń i dodatki dla służby na oddziałach wymagających większej pracy	17.061 „		
		c) wikt z pieczywem dla 210 osób po 360 K.	75.600 „		
		d) *α*) wierzchnie ubranie dla 197 dozorców chorych po 25 K.	4.925 „		
		β) bluzy dla 13 sług po 13 K. .	169 „	143 718	—	143.71
	23	Premia dla dozorców: Badzyńskiego Stanisława, Bardzińskiego Alojzego, Kozła Józefa, Goraka Walentego, Jedynaka Stefana i dozorczyń: Korak Katarzyny i Hajtasz Zofii, za wysłużonych lat 10, po 10 dukatów w złocie, czyli razem 70 dukatów po 12 K. . .		840	—	840
	24	Służba domu: *a*) płaca:			
		2 stróżów nocnych po 288 K. . .	576 K.		
		2 posługaczy do izby przyjęcia chorych jeden 360 K, drugi 240 K. . .	600 „		
		1 dozorcy trupiarni . . .	288 „		
		1 „ odczyszczalni kanałów (bez wiktu)	960 „		
		1 „ toru kolejowego wewnętrznego .	240 „		
		1 sługi księży	168 „		
		1 „ kancelaryjnego . . .	192 „		
		2 kanalarzy zarazem grabarzy po 192 K.	384 „		
		1 dyaka dochodzącego (bez wiktu) .	240 „		
		1 kościelnego dochodzącego (bez wiktu)	240 „		
		1 parobka do magazynu drzewa i węgla	420 „		
		6 parobków po 192 K. . . .	1.152 „		
		2 „ „ 168 „ . . .	336 „		
		1 posługaczki laboratoryum . . .	240 „		
		23 osób razem	6.036 K.		
		b) wikt z pieczywem:			
		α) dla 3 osób wedle normy dla dozorców po 360 K.	1.080 „		
		β) dla 16 osób po 290 K. . . .	4.640 „		
		χ) „ 1 posługacza dla izby przyj. wikt II. służbowy	540 „		
		c) bluzy dla 20 osób po 13 K. . .	260 „	12.556	—	12.556
		Suma rubryki II. .		196 792	—	196.792

Liczba rubryki	Liczba pozycyi		zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
III.		**Pensye i emerytury.**			
	25	Dr. Dobiński Włodzimierz, były prymaryusz	1.134	—	1.134
	26	Węgrzyn Jan, były dozorca	120	—	120
	27	Krzyżak Antoni, były dozorca	288	—	288
	28	Dr. Pluciński Michał, b. prymaryusz	3.596	—	3.596
	29	Dżuła Roman, były dozorca	160	—	160
	30	Długosz Apolonia, była dozorczyni	192	—	192
	31	Hinke Filomena, była dozorczyni	272	—	272
	32	Olszowy Jędrzej, b. dozorca	164	—	164
	33	Sebzda Katarzyna, b. dozorczyni	288	—	288
	34	Kalita Karol, b. oficyał *a*) emerytura 3.114 K.			
		b) stały dar z łaski 507 „	3.621	—	3.621
	35	Neusserowa Emilia, wdowa po dyrektorze	1.40	—	1.400
	36	Mroczko Rozalia była dozorczyni	240	—	240
	37	Fanti Stanisław, b. rządca	3.125	—	3.125
	38	Wytyczakowska Paulina, była dozorczyni	176	—	176
	39	Borysławski Dmytro, były dozorca	175	—	175
	40	Lisicki Jan, były dozorca	452	—	452
	41	Łuczków Paraskiewia, była dozorczyni	218	—	218
	42	Krogulska Zofia, wdowa po pisarzu:			
	—	*a*) pensya wdowia 790 K			
	—	*b*) dod. na wychow. 2 dzieci 158 „	948	—	948
	43	Szczepańska Wanda, wdowa po oficyale:			
	—	*a*) pensya wdowia 1.200 K			
	—	*b*) dodatek na wychowanie 3 dzieci 360 „	1.560	—	1.560
	44	Niżnik Józef, były dozorca	191	—	191
	45	Janikowska Marya, była dozorczyni	258	—	258
		Suma rubryki III.	18.578	—	18.578
IV.		**Zaopatrzenia, odstawne i dary z łaski.**			
	46	Tobiasiewicz Edward, dożywotnia zapomoga	120	—	120
	47	Kamiński Jan	172	—	172
	48	Kubrakiewicz Franciszka, wdowa po maszyniście	400	—	400
	49	Kuźmicha Onufry, b. dozorca	172	—	172
		Suma rubryki IV.	864	—	864
V.	50	**Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych**	80	—	80
VI.		**Remuneracye i zapomogi.**			
	51	Za sprawdzanie recept	20	—	20
	52	Dla funkcyonaryuszy szpitalnych	3.000		3.000
	53	Gratyfikacye dla służby zakładowej	1.765	—	1.765
		Suma rubryki VI.	4.785	—	4.785

Liczba rubryki	Liczba pozycyi		zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
VII.		**Koszta gospodarcze zakładu.**			
		Żywienie chorych:			
	54	*a)* zwykła strawa i dodatki:			
		I. klasy 5.500 dni po 1·80 K. 9.900 K.			
		II. „ 24.500 „ „ 1·60 „ 39.200 „			
		III. „ 500.000 „ „ 0.43 „ 215.000 „ 264.100 K			
		od tego za sprzedane odpadki z kuchni 2.000 „	262.100	—	262.100
		b) 7 Sióstr Miłosierdzia w kuchni:			
		α) płaca rocznie po 180 K. . . . 1.260 K.			
		β) wikt z dodatkami rocznie po 450 K. . . . 3.150 „			
		γ) pranie bielizny po 25 K . . 175 „	4.585	—	4.585
		c) Służba kuchenna i magazynowa:			
		α) płaca dla 2 po 240 K. . 480 K.			
		„ „ 2 „ 216 „ . 432 „			
		„ „ 4 „ 192 „ . 768 „			
		„ „ 3 „ 180 „ . 540 „			
		„ „ 4 „ 168 „ . 672 „ 2.892 K.			
		β) wikt 15 sług po 290 K. . . . 4.350 „			
		γ) fartuchy, czepki i bluzy dla 15 sług po 14 K. . . . . 210 „	7.452	—	7.452
		d) opał do kuchni	7.500	—	7.500
		e) naczynia i sprzęty kuchenne . . .	2.400	—	2.400
		f) pieczywo z piekarzem i drzewem:			
		α) mąka, drożdże, drzewo itp. . . 50.168 K.			
		β) płaca piekarza (bez wiktu) 1.200 K.			
		„ 2 pomocników po 960 K. (bez wiktu) . . 1 920 „			
		płaca 1 pomocnika . . 288 „			
		„ 1 parobka . . 192 „ 3.600 „			
		γ) wikt 1 pomocnika III. klasy z kolacyą mięsną . . 360 K.			
		wikt 1 parobka . . 290 „ 650 „	54.418	—	54.418
	55	Opał sal, łazienek i innych ubikacyi	45.000	—	45.000

Liczba rubryki	Liczba pozycyi		zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
VII.	56	Oświetlenie: *a*) nafta, świece i t. p. . 9.500 K. *b*) 1 lampiarz: *α*) płaca 216 K. *β*) wikt 290 „ 506 „	10 006	—	10.006
	57	Sprzęty gospodarcze: *a*) zakupno i naprawa . . .	6.000	—	6 000
		b) Siostra Miłosierdzia w magazynie sprzętów: *α*) płaca, rocznie . . . 180 K *β*) wikt z dodatkami . . . 450 „ *γ*) pranie bielizny . . . 25 „	655	—	655
		c) *nadzwyczajne*	—	—	—
	58	Utrzymanie koni z woźni ami, naprawą wozów, uprzęży i t. p.: *a*) utrzymanie koni etc. . . . 4.000 K. *b*) 2 woźniców: *α*) płaca po 240 i 192 K. . . . 432 K *β*) wikt po 290 K. 580 „ 1.012 K. *γ*) na wierzchne ubrania po 25 K. . . 50 „ 1.062 „	5.062	—	5.062
	59	*a*) Utrzymanie parku i ogrodów spacerow. . 400 K. *b*) „ ogrodnika: *α*) płaca . . . . 288 K. *β*) wikt III. kl. z kolacya mięsną 360 „ 648 „	1.048	—	1.048
	60	Utrzymanie pralni: *a*) drzewo, mydło i inne potrzeby . 6.000 K. *b*) służba: *α*) płaca 1 parobka . 288 K. „ 12 dziewek po 168 K. . 2.016 „ . 2 304 K. *β*) wikt dla 13 osób po 290 K. . 3.770 „ *γ*) bluzy i fartuchy dla 13 osób po 13 K. . . . . 169 „ 6.243 „	12.243	—	12.243
		c) 2 Siostry Miłosierdzia w pralni: *α*) płaca rocznie po 180 K. . 360 K. *β*) wikt z pieczywem i dodat. po 450 K. . . . . 900 „ *γ*) pranie bielizny po 25 K . . 50 „	1.310	—	1.310
		d) na pranie bielizny służby oddziałowej dla 210 osób po 8 K.	1.680	—	1.680

Liczba pozycyi	Liczba rubryki				zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
					Korony		
VII	61	Bielizna, pościel i odzież:					
		a) zakupno i naprawa			30.000	—	30.000
		b) na uzupełnienie inwentarza bielizny i pościeli			—	20.000	20.000
		c) 2 Siostry Miłosierdzia:					
		α) płaca rocznie po 180 K.	360 K.				
		β) wikt z dodatkami po 450 K.	900 „				
		γ) pranie bielizny po 25 K.	50 „		1.310	—	1.310
		d) 6 szwaczek:					
		α) płaca dla 2 po 360 K.	720 K.				
		β) „ „ 4 po 288 „	1.152 „	1.872 K.			
		γ) wikt z pieczywem dla 6 szwaczek po 290 K.		1.740 „	3.612	—	3.612
		e) 1 dozorczyni:					
		α) płaca	240 K.				
		β wikt III. kl. z kolacyą mięsną	360 „		600	—	600
	62	Słoma do sienników			5.000	—	5.000
	63	Opłata za wodę z wodociągów miejskich			28.000	—	28.000
				Suma rubryki VII.	489.981	20.000	509.981
VIII.		**Koszta gospodarcze folwarku.**					
	64	Gospodarstwo rolne			10.302	400	10.702
	65	Krowiarnia			12.542	—	12.542
	66	Trzoda chlewna			2.712	—	2.712
	67	Ogród warzywny			4.240	—	4.240
				Suma rubr. VIII	29.796	400	30.196
IX.		**Koszta sanitarne.**					
	68	Lekarstwa z apteki na recepty			1.600	—	1.600
	69	Lekarstwa w materyałach i potrzeby sanitarne			17.000	—	17.000
	70	Instrumenta chirurgiczne			400	—	400
	71	Utrzymanie prosektoryum			200	—	200
	72	Koszta pogrzebowe ubogich chorych i Sióstr Miłosierdzia, tudzież utrzymanie cmentarza			1.000	—	1.000
	73	Laboratoryum			400	—	400
				Suma rubryki IX.	20.600	—	20.600

Liczba rubryki	Liczba pozycyi		zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
X.		**Koszta kancelaryjne.**			
	74	Druki, litografie, potrzeby do pisania, koszta inseracyjne i t. p.	2.400	—	2.400
		Suma rubryki X.	2.400	—	2.400
XI.	75	**Koszta kapliczne** { zwyczajne / *nadzwyczajne*	500 / —	— / —	500 / —
		Suma rubryki XI.	500	—	500
XII.		**Koszta utrzymania budynków, dróg dojazdowych i urządzeń.**			
	76	Konserwacye i reparacye z pokostowaniem podłóg, czyszczenie kanałów i filtra	18.400	—	18.400
		nadzwyczajne:			
		Na urządzenie 2-ch stacyi telefonicznych na oddziałach separatkowych	—	310	310
	77	Utrzymanie urządzeń mechanicznych	4.000	—	4.000
		nadzwyczajne:			
	77a	Na zakupno wiertacki, noże, toczydła, miecha i kowadła	—	800	800
	78	Asekuracya budynków i ruchomości	2.560	—	2.560
	79	*a*) Czyszczenie kominów 1 800 K.			
		b) Utrzymanie straży ogniowej 300 „	2.100	—	2.100
	80	Utrzymanie dróg:			
		a) dojazdy ze Lwowa do Kulparkowa 2.300 K.			
		b) wewnątrz zakładu 1.500 „			
		c) toru kolejowego dojazdowego 1.500 „	5.300	—	5.300
	81	Wynagrodzenie za czynności techniczne	1.200	—	1.200
		Suma rubryki XII.	33.560	1.110	34.670

Liczba rubryki	Liczba pozycyi		zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
XIII.	82	**Podatki z ekwiwalentem i daniny**	130	—	130
XIV.		**Rozmaite.**			
	83	Utrzymanie bilioteki lekarskiej	600	—	600
	84	Książki i czasopisma dla chorych	600	—	600
	85	Myto drogowe	240	—	240
	86	Utrzymanie pracowni introligatorskiej	1.500	—	1.500
	87	Przypadkowe:			
		a) ubezpieczenie służby i robotników od wypadku tudzież ubezpieczenie pensyjne dyetaryuszy	938	—	938
		b) zabawy z tańcami i wycieczki chorych	1.500	—	1.500
		c) zastępstwo chorych i urlopowanych funkcyonaryuszy	1.000	—	1.000
		d) koszta komisyi	100	—	100
		e) koszta uroczystości rozdania nagród służbie, dozorującej chorych	160	—	160
		f) ryczałt na wydatki przełożonego obszaru dworskiego	40	—	40
		g) fiakry dla Sióstr Miłosierdzia, ich sp. wednika, inżyniera Wydziału krajowego nadzorującego roboty konserwacyjne, pastora na pogrzeby ewangelików	100	—	100
		h) zaliczki na koszta przywozu i ods awienia umysłowo chorych do zwrotu od gmin przynależności	3.000	—	3.000
		i) za użycie telefonu ze Lwowa do Kulparkowa	250	—	250
		k) czynsz najmu pomieszkań dla funkcyonaryuszy zakładu	2.400	—	2.400
		l) wynagrodzenie chorych za prace w kancelaryi zakładu	800	—	800
		m) inne nieprzewidziane	1.000	—	1.000
		Suma rubryki XIV.	14.228	—	14.228
XV.	88	**Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe**	120	—	120
XVI.		**Spłata pożyczek.**			
	89	Umorzenie pożyczki zaciągniętej w Banku krajowym w kwocie 1,258.200 K. na budowę pawilonów:			
		a) X. i XI. rata kapitału 11.824 K. 48 g.			
		b) 4% odsetki 48.080 „ 47 „			
		c) dodatek administracyjny 3.005 „ 05 „			
		d) stemple — „ 20 „	62.910	—	62.910

Liczba rubryki	Liczba pozycyi		zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
XVI	90	Umorzenie dodatkowej pożyczki zaciągniętej w Banku kraj. w kwocie 352.000 K. na budowę pawilonów: *a*) VII i VIII rata kapitału . 3.101 K 63 g *b*) 4% odsetki . . . 13.645 „ 51 „ *c*) dodatek administracyjny . . 852 „ 86 „ *d*) stemple . . . . — „ 20 „	17.600	—	17.600
	91	Umorzenie pożyczki zaciągniętej z majątku zarodowego w kwocie 4.900 K. na budowę pawilonów: *a*) V. rata kapitału . . . 400 K. *b*) 4% odsetki . . . . 96 „	496	—	496
	92	Umorzenie pożyczki zaciągniętej w gal. Kasie oszczędności w kwocie 80.800 K. na budowę pawilonów: *a*) XI. i XII. rata kapitału . . 5.207 K. 60 g. *b*) 5% odsetki . . . . 200 „ 84 „	5.408	—	5.408
	93	Umorzenie dodatkowej pożyczki zaciągnąć się mającej w Banku kraj. (w gotówce 416.000 K.) na pokrycie niedoboru funduszu budowy pawilonów: I. i II. rata kapitału z odsetkami	22.000	—	22.000
		Suma rubryki XVI.	108.414	—	108.414

Liczba rubryki	Liczba pozycyi		zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
I.		**DOCHODY.**			
		Odsetki od kapitałów i efektów.			
	1	*a)* 4% od reszty kapitału 2.400 K. wypożyczonego z majątku zarodowego funduszowi budowy . . .	96	—	96
		b) 4% od listów zastaw. Banku kraj. im. wartości 1.600 K.	64	—	64
		c) 4% od ks. wkładkowej Banku krajowego . .	54	—	54
		Suma rubryki I. .	214	—	214
II.		**Dodatki.**			
	2	Od c. k. Skarbu, relutum za drzewo opałowe . .	1 300	—	1.300
	3	Od kasy miejskiej na utrzymanie drogi publicznej z Kulparkowa do Lwowa	200	—	200
		Suma rubryki II. .	1.500	—	1.500
III.		**Dochody z dóbr**			
	4	Z gospodarstwa rolnego	9.670	—	9.670
	5	„ krowiarni	15.951	—	15.951
	6	„ trzody chlewnej	5.000	—	5.000
	7	„ ogrodu warzywnego	8.000	—	8.000
		Suma rubr. III. . .	38 621	—	38.621

Liczba rubryki	Liczba pozycyi		zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
IV.		**Zwroty kosztów leczenia**			
	8	Od funduszu krajowego galicyjskiego	660.000	—	660.000
	9	Od samopłacących	130.000	—	130.000
	10	Od funduszów obcokrajowych i innych publicznych .	5.000	—	5.000
		Suma rubryki IV. .	795.000	—	795.000
V.		**Rozmaite.**			
	11	Zwroty zarobku chorych w myśl §. 22 statutu . .	1.500	—	1.500
	12	Zwroty zaległych kosztów przywozu i odstawienia .	3.000	—	3.000
	13	Zwroty zaliczek udzielonych na płace	2.500	—	2.500
	14	Dochody z pracowni introligatorskiej	2.500	—	2.500
	15	Przypadkowe :			
		a) ze sprzedaży rzeczy z użytku wydzielonych .	500	—	500
		b) depozyty po zmarłych	500	—	500
		c) inne drobne nieprzewidziane	100	—	100
		Suma rubryki V. . .	10.600	—	10.600

Folwark zakładu kulparkowskiego.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi				zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
					Korony		
I.		**WYDATKI.**					
	1	**Gospodarstwo rolne.**					
		a) Dozorca gospodarczy dla tych 3 działów:					
		α) płaca	1.200 K				
		β) gratyfikacya . . .	50 „	1.250 K			
		b) parobek starszy zarazem stelmach:					
		α) płaca	216 K				
		β) wikt z pieczywem . .	290 „				
		γ) wierzchnie ubrania . .	20 „				
		δ) gratyfikacye . . .	10 „	536 „			
		c) Asekuracya budynków i krescencyi		280 „	2.066	—	
		d) Zakupno nasion		900 „			
		e) „ nawozu sztucznego i ściółki z sienników . . .		200 „			
		f) Utrzymanie maszyn i narzędzi rolniczych		500 „			
		g) Utrzymanie jednej pary koni:					
		α) utrzymanie koni . .	1.588 K				
		β) płaca woźnicy . . .	192 „				
		γ) wikt z pieczywem . .	290 „				
		δ) ubranie wierzchnie . .	25 „				
		ε) gratyfikacya . . .	10 „	2.105 „			
		h) Woły. (3 pary):					
		α) 3 parobków I. płaca po 192 K	576 K				
		II. wikt z pieczywem po 290 K	870 „				
		III. wierzchnie ubrania po 20 K	60 „				
		IV. gratyfikacya . . .	15 „	1.521 „			
		β) Zakupno karmy dla wołów		1.450 „			
		γ) „ wołów roboczych		750 „			
		i) Zarobki robotników zajętych przy roli		550 „			
		j) podatek gruntowy . . .		260 „	8.236	—	
		k) zakupno jednej kosiarki — *nadzwyczajne* . . .			—	400	
		Suma wydatków na gosp. rolne . . .			10.302	400	10.702

Liczba rubryki	Liczba pozycyi				zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
					Korony		
I.	2.	**Krowiarnia** (gospodarstwo mleczne):					
		a) 3 dziewki (dojarki):					
		α) płaca po 144 K . .	432 K				
		β) wikt z pieczywem po 290 K	870 „				
		γ) wierzchnie ubrania po 20 K	60 „				
		δ) gratyfikacye . . .	30 „	1.392 „			
		b) Zakupno krów w miejsce wybrakowanych		3.000 „			
		c) Zakupno karmy dla 24 krów 1 stadnika = 25 sztuk . .		7.950 „			
		d) Wydatki na weterynarza, leki etc.		200 „	12.542	—	
		Suma wydatków na krowiarnię . .			12.542	—	12.542
	3.	**Trzoda chlewna.**					
		a) Jeden parobek:					
		α) płaca	192 K				
		β) wikt z pieczywem . .	290 „				
		γ) wierzchnie ubranie . .	20 „				
		δ) gratyfikacya . . .	10 „	512			
		b) Zakupno odpadków w kuchni .	2.000 K				
		dokupno grysu etc. . . .	150 „	2.150			
		c) drobne wydatki, należytość miskarza et.		50	2.712	—	
		Suma wydatków na trzodę chlewną . .			2.712	—	2.712
			Suma rubryki I. .		25.556	400	25.956
II.	4.	**Ogród warzywny.**					
		a) Utrzymanie ogrodnika:					
		α) płaca	720 K				
		β) wikt z pieczywem . .	720 „				
		γ) gratyfikacye . . .	50 „	1.490 K.	1.490	—	
		b) Utrzymanie pomocnika:					
		α) płaca	240 K				
		β) III. zwykły wikt z pieczywem	290 „				
		γ) gratyfikacye . . .	20 „	550 K.	550	—	
		c) Płaca robotnika dziennego i zarobku koni i wołów			1.500	—	
		d) Zakupno nasion			400	—	
		e) „ i naprawa narzędzi i inne drobne			200	—	
		f) podatek gruntowy			100	—	
			Suma rubryki II. .		4.240	—	4.240

Liczba rubryki	Liczba pozycyi		zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		Dochody.			
I.	1	**Gospodarstwo rolne.**			
		a) Ze sprzedaży ziemiopłodów:			
		α) owsa około . 75 q po 15 K 1.125 K			
		β) słomy owsianej około . . 120 „ „ 5 „ 600 „			
		γ) siana i koniczyny około 400 „ „ 7·5 „ 3.000 „			
		δ) paszy zielonej około . . . 3.000 „ „ 0·4 „ 1.200 „			
		ε) buraków pastewnych . . 1.500 „ „ 1·4 „ 2.100 „	8.025	—	
		b) Zarobek:			
		α) koni użytych dla zakładu i ogrodu 200 „			
		β) wołów „ do wożenia wody . 365 „			
		„ „ „ ogrodu i celów gospodarstwa podwórzowego . . 580 „	1.145	—	
		c) sprzedaż wołów	500	—	
		Suma dochodów z gospodarstwa rolnego .	9.670	—	9.670
	2	**Krowiarnia.**			
		a) sprzedaż mleka około 803 hl po 17 h . 13.651 K			
		b) „ lub bicie krów wybrakowanych 1.500 „			
		c) „ „ „ cieląt . . . . 800 „	15.951	—	15.951
	3	**Trzoda chlewna.**			
		Sprzedaż lub bicie trzody chlewnej	5.000	—	5.000
		Suma rubryki I. .	30.621	—	30.621
II.	4	Ze sprzedaży warzyw i owoców z ogrodu . . .	8.000	—	8.000
		SUMARYUSZ.			
		Wydatki.			
I.	1	Gospodarstwa rolnego	10.302	400	10.702
	2	Krowiarni	12.542	—	12.542
	3	Trzody chlewnej	2.712	—	2.712
II.	4	Ogrodu warzywnego	4.240	—	4.240
		Suma wydatków	29.796	400	30.196

Liczba rubryki	Liczba pozycyi		zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		Dochody.			
I.	1.	Z gospodarstwa rolnego	9.670	—	9.670
	2.	Z krowiarni	15.951	—	15.951
	3.	Z trzody chlewnej	5.000	—	5.000
II.	4.	Z ogrodu warzywnego	8.000	—	8.000
		Suma dochodów	38.621	—	38.621
		ZESTAWIENIE.			
—	—	Dochody			38.621
—	—	W porównaniu z wydatkami			30.196
		Okazuje się **czysty dochód**			8.425

Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie.

(Poz. 8. wydatków i poz. 3. dochodów).

Sprawozdawca p. Jabłoński czyta:

Wydatki zgodnie z preliminarzem Wydziału kraj. w kwocie . . . . . 770.346 K

i dodaniem w rubr. II. wyd.:

poz. 23 b) dla 4 postulantek po 450 K . . . 1.800 K

„ 23 c) pranie bielizny postulantek po 22 K 64 h 90 „ 1 890 K

Razem więc wydatki w sumie . . . 772.236 K

Dochody zgodnie z preliminarzem Wydziału kraj. w łącznej sumie . 593.259 „

Zarazem Komisya budżetowa wnosi:

Wzywa się Wydział krajowy, aby z możliwie największym pospiechem, zakończył rokowania z c. k. Rządem co do budowy pawilonu położniczo-ginekologicznego w Krakowie, dla pomieszczenia oddziału szpitalnego i c. k. szkoły położnych, wspólnie z kliniką położniczo-ginekologiczną.

Liczba rubryki	Sumaryusz	Fundusz: chorych	c. k. kliniki laryngolog.	położnic	c. k. szkoły położnych	syfilitycznych	c. k. kliniki syfilitycz.	obłąkanych	Razem
		Korony							
	WYDATKI.								
I.	Płace i emolumenta etatowe	71.375	1.520	7.281	2.024	15.145	2.056	17.572	116.973
II.	Koszta utrzymania osób nieetatowych	47.199	2.886	3.925	3.877	10.571	4.734	23.971	97.163
III.	Pensye i emerytury	13.677	—	2.675	—	5.351	—	3.944	25.647
IV.	Zaopatrzenia, i dary z łaski	2.055	—	607	—	876	—	994	4.532
V.	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	51	—	10	—	20	—	19	100
VI.	Remuneracye i zapomogi	3.688	161	541	214	1.016	214	1.016	6.850
VII.	Koszta gospodarcze:								
	1. zwyczajne	122.073	11.937	14.318	16.343	33.508	17.304	56.021	271.504
	2. **nadzwyczajne**	**1.725**	**112**	**165**	**158**	**435**	**165**	**600**	**3.360**
VIII.	Koszta sanitarne:								
	1. zwyczajne	30.207	3.345	4.696	4.660	8.444	5.126	10.433	66.911
	2. **nadzwyczajne**	**253**	**27**	**32**	**35**	**76**	**41**	**124**	**588**
IX.	Koszta kancelaryjne	1.368	86	171	114	456	114	541	2.850
X.	Koszta kapliczne	453	28	57	38	151	38	179	944
XI.	Utrzymanie budynków:								
	1. zwyczajne	8.848	554	1.106	737	2.950	737	3.502	18.434
	2. **nadzwyczajne**	**29.819**	**90**	**180**	**120**	**480**	**120**	**3.550**	**34.359**
XII.	Podatki i daniny	1.826	31	62	41	165	41	196	2.362
XIII.	Rozmaite	1.953	122	245	162	651	162	773	4.068
XIV.	Zapomogi dla położnic	—	—	5.700	—	—	—	—	5.700
XV.	Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic	—	—	1.000	—	—	—	—	1.000
XVI.	Koszta utrzymania mamek i dzieci w szpitalu św. Ludwika	42.000	—	12.500	—	—	—	—	54.500
XVII.	Zapisy	214	—	—	—	—	—	—	214
XVIII.	Wydatki konkurencyjne	100	—	—	—	—	—	—	100
XIX.	Dyety, koszta podróży i różne inne	200	—	—	—	—	—	—	200
XX.	Spłata pożyczek	50.022	—	2.435	—	998	—	422	53.877
	Razem: 1. zwyczajne	397.309	20.670	57.329	28.210	80.302	30.526	119.583	733.929
	Razem: 2. **nadzwycz.**	**31.797**	**229**	**377**	**313**	**991**	**326**	**4.274**	**38.307**
	Suma wydatków	427.216	20.899	57.706	28.523	81.293	30.852	123.857	772.346
		448.115 K.		86.229 K.		112.145 K.			

Liczba rubryki		Fundusz chorych	Fundusz c. k. kliniki laryngolog	Fundusz położnic	Fundusz c. k. szkoły położnych	Fundusz syfilitycznych	Fundusz c. k. kliniki syfilitycz	Fundusz obłąkanych	Razem
		Korony							
	DOCHODY.								
I.	Odsetki od kapitałów .	36.162	—	2.738	—	413	—	269	39.582
II.	Dochody z dóbr i realności	27.289	—	1.566	—	—	—	—	28.855
III.	Zwroty kosztów leczenia .	248.000	—	44.000	—	99.000	—	101.000	492 000
IV.	Dochody rozmaite . .	3.380	—	120	—	250	—	250	4.000
V.	Zwroty od c. k. Skarbu Państwa	11.674	—	6.715	—	9.727	—	706	28.822
	Suma dochodów .	326.505	—	55.139	—	109.390	—	102.225	593.259
	w porównaniu z wydatkami	448.115	—	86.229	—	112.145	—	123.857	770.346
	okazuje się: **niedobór**	**121.610**	—	**31.090**	—	**2.755**	—	**21 632**	**177.087**

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz chorych	Fundusz c. k. kliniki laryngolog	Fundusz położnic	Fundusz c. k. szkoły położnych	Fundusz syfilitycznych	Fundusz c. k. kliniki syfilitycz.	Fundusz obłąkanych	Razem
		Korony							
	WYDATKI.								
I.	**Płace i emolumenta etatowe.**								
1	Dyrektor: *a)* płaca . 6.400 K. *b)* relut. za mieszk. 1.472 „ *c)* „ „ opał i światło . . 420 „	3.979	249	497	332	1.327	332	1.576	8.292
2	5 prymaryuszów: *a)* płaca po 3.000 K. 15.000 K. *b)* dodatki pięcioletnie po 600 K. . 6.000 „	12.600	—	—	—	3.600	—	4.800	21.000
3	2 profesorów jako prymaryuszów dla okulistyki i położnictwa, płaca po . . 1.300 K	1.300	—	1.300	—	—	—	—	2.600
4	Prymaryusz jako kierownik oddz. chorób zakaźnych: *a)* płaca . . 3.000 K. *b)* 1 dodat. pięciolet. z rocz. 600 K. . 363 „	3.363	—	—	—	—	—	—	3.363
5	8 sekundaryuszów I. kl.: *a)* płaca po 1.600 K. 12.800 K. *b)* relut. za mieszkanie dla 5 po 400 K. 2.000 „	9.600	—	1.600	—	2.000	—	1.600	14.800
6	8 sekundaryuszów II. kl.: *a)* płaca po 1.400 K. 11.200 K. *b)* relutum za mieszkanie po 400 K. 3.200 „	10.800	—	—	—	1.800	—	1.800	14.400
7	10 praktykantów lekarskich: *a)* adjutum po 600 K. 6.000 K. *b)* na podwyż. adjutów 1.400 „	7.400	—	—	—	—	—	—	7.400
8	Akuszerka: *a)* płaca . 800 K. *b)* 2 dodat. pięcioletnie po 80 K, . . 148 „ *c)* relutum za wikt . 510 „	—	—	1.458	—	—	—	—	1.458
9	Aptekarz: *a)* płaca. . 2.200 K. *b)* 1 dodat. pięciolet. 200 „ *c)* dodatek na mieszkanie . . 768 „ *d)* dodatek za kliniki 400 „ *e)* podwieczorki . 53 „	1.815	143	174	190	412	222	665	3.621
10	Prosektor, płaca . . .	768	48	96	64	256	64	304	1.600
11	Chemik patologii, płaca . .	768	48	96	64	256	64	304	1.600
12	Kapelan: *a)* płaca . 1.200 K. *b)* dod. na mieszkanie 400 „	768	48	96	64	256	64	304	1.600
13	Rządca: *a)* płaca . 2.800 K. *b)* relutum za wikt . 800 „	1.728	108	216	144	576	144	684	3.600

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz chorych	Fundusz c. k. kliniki laryngolog.	Fundusz położnic	Fundusz c. k. szkoły położnych	Fundusz syfilitycznych	Fundusz c. k. kliniki syfilitycz.	Fundusz obłąkanych	Razem
		Korony							
I									
14	2 oficyałów: *a)* płaca po 2.200 K. 4.400 K. *b)* dodatki aktywalne po 768 K. 1.536 „ *c)* dodatek pięciol. 300 „ *d)* dodatek osobisty dla 1 oficyała 962 „	3.455	216	432	288	1.152	288	1.367	7.198
15	3 asystentów: *a)* płaca po 1.600 K. 4.800 K. *b)* dod. akt. po 576 K. 1.728 „ *c)* „ trzyletni 200 „	3.229	202	404	269	1.077	269	1.278	6 728
16	Asystent w izbie przyjęcia chorych: *a)* płaca 1.600 K. *b)* dodat. aktywalny 576 „ *c)* 3 dod. trzyl. po 200 K. 600 „	1.333	83	167	111	444	111	527	2 776
17	3 praktykantów: *a)* płaca po 1 200 K. 3.600 K. *b)* dod. aktywalne dla 2 po 576 K. 1.152 „	2.281	143	285	190	760	190	903	4.752
18	Maszynista: *a)* płaca 1.200 K *b)* 1 dod. pięcioletni 100 „ *c)* relutum za wikt 720 „	969	61	121	81	323	81	384	2.020
19	Inspicyent: *a)* płaca 1.600 K. *b)* 1. dod. trzyl. 200 „ *c)* wikt II. kl. (wzm.) 720 „	1.209	76	151	101	403	101	479	2.520
20	Woźny: *a)* płaca 1.000 K. *b)* 1 dodat. pięciol. 60 „ *c)* „ na mieszk. 240 „ *d* „ na ubiór 120 „	682	43	85	57	227	57	269	1.420
21	Odźwierny: *a)* płaca 540 K. *b)* 2 dodat. pięciolet. po 60 K. 105 „ *c)* dod. na mieszk. 240 „ *d)* relutum za wikt 720 „ *e)* dodatek na ubiór 120 „	828	52	103	69	276	69	328	1.725
	Razem	68.875	1.520	7.281	2.024	15.145	2.056	17.572	114.473
	Do tego:								
	Zaliczki na płace	2.500	—	—	—	—	—	—	2.500
22	Suma rubryki I	71.375	1.520	7.281	2.024	15.145	2.056	17.572	116.973

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz							Razem
		chorych	c. k. kliniki laryngolog.	położnic	c. k. szkoły położnych	syfilitycznych	c. k. kliniki syfilitycz.	obłąkanych	
		Korony							
II.	**Koszta utrzymania osób nieetatowych.**								
23	Siostry Miłosierdzia:								
	a) płaca po 180 K.:								
	α) 8 ostry przeł. 180 K.								
	β) 18 Sióstr oddziałow. 3.240 „								
	γ) 3 Sióstr wspólnych 540 „ 3.960 K.								
	b) wikt: 22 Sióstr po 450 K. 9.900 „								
	i 4 postulantek po 450 K. 1.800 „								
	c) pranie bielizny dla 22 Sióstr po 22 K. 64 gr. 498 „								
	i 4 postulantek po 22 K. 64 g. . 90 „	10.322	731	483	430	1.397	1.084	1.801	16.248
24	Pomocnik kapelana, płaca .	384	24	48	32	128	32	152	800
25	Ekspedyenci aptekarscy, płaca:								
	dla 2 po 2.640 K. 5.280 K								
	dla jednego . . . 2.400 „	3.302	346	422	461	998	538	1.613	7.680
26	Dyetaryusze, płaca:								
	2 po 3·50 K. dziennie 2.555 K.								
	4 po 3 K. dziennie 4.380 „	3.330	208	416	277	1.109	277	1.318	6.935
27	Wikt dla urzędn. w izbie przyjęcia	345	22	43	29	115	29	137	720
28	„ „ lekarza „	442	28	56	37	147	37	173	920
29	„ „ „ dyżurnego na oddz. położnic przez 3 miesiące	—	—	230	—	—	—	—	230
30	Stypendyum dla akuszerki .	—	—	240	—	—	—	—	240
31	Służba wspólna:								
	a) płaca:								
	1) 2 odźwiernych dla pawilonu chirurgicznego i oddziału obłąkanych po 360 K. 720 K. dodatek na ubiór dla tychże po 120 K. . 240 „	480	—	—	—	—	—	480	960
	2) palacza do obsługi kaloryferów w pawilonie chirurg.	240	—	—	—	—	—	—	240
	3) *α*) palacza do maszyny parowej . . 600 K.								
	β) stolarza . . 500 „								
	γ) ślusarza . . 470 „								
	δ) chłopca do ślusarni 240 „								
	ε) chłopca do posług w kancelaryi . 240 „	984	62	123	82	328	82	389	2.050

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz chorych	Fundusz c. k. kliniki laryngolog.	Fundusz położnic	Fundusz c. k. szkoły położnych	Fundusz syfilitycznych	Fundusz c. k. kliniki syfilitycz.	Fundusz obłąkanych	Razem
		Korony							
II		—	—	—	—	—	—	—	—
31	b) wikt:								
	1) II. klasy dla 2 odźwiernych po 510 K. . . .	510	—	—	—	—	—	510	1.020
	2) III. klasy dla palacza do kaloryferów . . .	340	—	—	—	—	—	—	340
	3) *a*) II. klasy dla stolarza . . 510 K.								
	β) III. klasy dla 4 osób po 340 K. 1.360 „	898	56	112	75	299	75	355	1.870
	c) dodatek na mieszkanie dla stolarza	115	7	14	10	38	10	46	240
	d) bluzy dla 2 palaczy, ślusarza i 2 chłopców po 24 K. .	69	3	5	4	15	5	19	120
	Wydatki pozycyi 31								6.840
32	Służba oddziałowa: *a*) płaca: 42 dozorców po 216 K. 9.072 K. 41 dozorczyń po 192 K 7.872 „ 83 osób.								
	b) na uzupełnienie i podwyżki płac w ciągu r. 1910, tudzież dodatki dla służby na oddz. chorób zakaźnych i obłąkanych . 6.060 „	9.926	541	493	920	2.170	1.045	7.909	23.004
	c) na podwyżkę płac 2 posługaczek oddź. chirurg po 120 K. i 60 K.	180	—	—	—	—	—	—	180
	d) dodatek dla posługacza przy sterylizatorze oddź położnic	—	—	120	—	—	—	—	120
	e) wikt dla 3 dozorców i 1 dozorczyni po 340 K. . . 1.360 K wikt dla 79 osób po 252 K. 19.908 „								
	f) wierzchne ubrania dla 83 osób po 32 K 2.656 „	10.880	568	568	1.136	2.360	1.136	7.276	23.924
	Wydatki poz. 32 .	—	—	—	—	—	—	—	47.228

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz							Razem
		chorych	c. k. kliniki laryngolog.	położnic	c. k. szkoły położnych	syfilitycznych	c. k. kliniki syfil.-tycz.	obłąkanych	
		Korony							
II									
33	Służba domu: *a)* płaca:								
	1 parob. do magaz. central. 528 K.								
	1 sługi do magaz. centralnego . . . 192 „								
	1 łaziennego . . . . 330 „								
	1 stróża nocnego . . . 360 „								
	1 służącego w izbie przyjęcia, a zarazem portyera nocnego . . . . . 456 „								
	1 służącego w izbie przyj. 240 „								
	1 służącej w izbie przyj. 192 „								
	8 parobków po 240 K 1.920 „								
	2 grabarzy „ 240 „ . 480 „								
	17 osób. 4.698 K.								
	b) wikt dla 17 osób po 252 K. 4.284 „								
	c) bluzy dla 17 osób po 20 K . . . 340 „	4.452	290	552	384	1.467	384	1.793	9.322
	Suma rubryki II. .	45 309	2.886	3.925	3.877	10.571	4.734	23.971	95.273
III.									
34	**Pensye i emerytury.**								
35	Bobrzyńska Zofia, wdowa po prymaryuszu . . .	500	—	—	—	—	—	—	500
36	Nycz Karol, b. rządca szpitala .	1.542	—	302	—	605	—	575	3.024
37	Wojciechowski Wiktor, b. oficyał	887		174	—	348	—	331	1.740
38	Rydel Helena, wdowa po prymaryuszu	600	—	—	—	—	—	—	600
39	Harajewicz Ludwika, wdowa po b. dyrektorze . . .	714	—	140	—	280	—	266	1.400
40	Zarewicz Antonina, wdowa po prymaryuszu . .	—	—	—	—	1.200	—	—	1.200
	Cybulska Marya, wdowa po maszyniście . 600 K. dodat. na wychowanie 5 dzieci 307 „	463	—	91	—	181		172	907
		4.706	—	707	—	2.614	—	1.344	9.371

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz							Razem
		chorych	c. k. kliniki laryngolog	położnic	c. k. szkoły położnych	syfilitycznych	c. k. kliniki syfilitycz.	obłąkanych	
		Korony							
III									
41	Jakliński Aleksander b. aptek.	1.077	—	211	—	423	—	401	2.112
42	Sołga Józefa, wdowa po dozorcy domu 750 K dodatek na wychowanie dwojga dzieci . 300 „	535	—	105	—	210	—	200	1.050
43	Zieliński Jan b. oficyał . .	1.000	—	196	—	392	—	372	1.960
44	Dr. Ponikło Stanisław b. dyrektor	3.412	—	669	—	1.338	—	1.271	6.690
45	Dr. Bogdanik Józef, b. prymar.	1.992	—	—	—	—	—	—	1.992
46	Kral Ignacy b. asystent . .	343	—	67	—	134	—	128	672
47	Bieńkowska Leokadja wdowa po rządcy	612	—	120	—	240	—	228	1.200
48	Jordanowa Helena wdowa po profesorze położniczym .	—	—	600	—	—	—	—	600
	Suma rubryki III. .	13.677	—	2.675	—	5.351	—	3.944	25.647
IV.	**Zaopatrzenia, odstawne i dary z łaski.**								
49	3 Siostry Miłosierdzia emerytki: *a*) wikt po 450 K 1.350 K *b*) pranie bielizny po 22·64 K 68 „	724	—	142	—	283	—	269	1.418
50	Flasińska Felicya, wdowa po pis.	306		60	—	120	—	114	600
51	Dudek Marya, wdowa po gazowniku . . .	61	—	12	—	24	—	23	120
52	Tekielska Julia, b. dozorczyni	—	—	—	—	146	—	—	146
53	Bachut Tekla b. dozorczyni .	192	—	—	—	—	—	—	192
54	Stroińska Stefania, córka b. aptek.	102	—	20	—	40	—	38	200
55	Suchoń Aniela, wdowa po odźwiernym . . .	155		30	—	60	—	57	300
56	Kudłek Elżbieta, wdowa po posługaczu . . .	61	—	12	—	24	—	23	120
57	Tyrała Paulina, b. dozorczyni .	—	—	120	—	—	—	—	120
58	Skibska Marya, wdowa po dyetaryuszu . . .	102	—	20	—	40	—	38	200
59	Rakoczy Karolina, wdowa po odźwiernym . . .	—	—	—	—	—	—	300	300
60	Stępniowska Anna wdowa po b. piekarzu . .	61	—	12	—	24	—	23	120
61	Marusiak Agnieszka b. dozorcz.	—	—	121	—	—	—	—	121
62	Menzel Marya b. praczka .	38	—	8	—	15	—	14	75
63	Szymański Wilhelm b. dyetaryusz	255	—	50	—	100	—	95	500
	Suma rubryki IV. .	2.055	—	607	—	876		994	4.532
V.64	**Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych** .	51	—	10	—	20	—	19	100

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz: chorych	c. k. kliniki laryngolog.	położnic	c. k. szkoły położnych	syfilitycznych	c. k. kliniki syfilitycz.	obłąkanych	Razem
		Korony							
VI	**Remuneracye i zapomogi.**								
65	Dla funkcyonaryuszów szpitalnych a) dla wszystkich .	1.248	78	156	104	416	104	494	2.600
	b) dla pomocnika urzędnika w izbie przyjęcia chorych	288	18	36	24	96	24	114	600
66	Dla bezpłatnych praktykantów lekarskich . . .	1.120	—	220	—	160	—	—	1.500
67	Gratyfikacye dla służby szpitalnej . . .	1.032	65	129	86	344	86	408	2.150
	Suma rubryki VI .	3.688	161	541	214	1.016	214	1.016	6.850
VII	**Koszta gospodarcze.**								
68	Żywienie chorych:								
	a) Zwykła strawa i dodatki:								
	α) dla 11.750 dni szpitalnych (klasowych) po 1·70 K. . . 19.975 K.								
	β) dla 232.050 dni szpitalnych na III. klasie po 46 groszy . 106 743 „								
	γ) dla 31 600 dni klinicznych po 86 groszy . 27.176 „	66.420	6.880	8.132	9.718	19.676	10.578	32.490	153.894
	b) 6 Sióstr Miłosierdzia zatrudnionych w kuchni:								
	α) płaca po 180 K. 1.080 K.								
	β) wikt po 450 K. 2.700 „								
	γ) pranie bielizny po 22·64 K. . 136 „	1.684	176	196	255	509	274	822	3.916
	c) Służba kuchenna i magazynowa:								
	α) płaca:								
	dla 2 sług po 240 K. 480 K								
	„ 2 „ „ 216 „ 432 „								
	„ 7 „ „ 192 „ 1.344 „								
	„ 2 „ „ 168 „ 336 „								
	razem 13 osób 2.592 K.								
	β) wikt tychże po 252 K. . . 3.276 „								
	γ) kaftany i czepki po 20 K. . . 260 „	2.635	276	306	398	797	429	1.287	6.128

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz: chorych	c. k. kliniki laryngolog	położnic	c. k. szkoły położnych	syfilitycznych	c. k. kliniki syfilitycz.	obłąkanych	Razem
		Korony							
VII									
67	*d*) Opał do kuchni i pod kotły parowe . . .	1.548	162	180	234	468	252	756	3.600
	e) Naczynia i sprzęty kuchenne 1. zwyczajne	32	34	37	49	98	53	157	750
	2. **nadzwyczajne**: Maszyna do gotowania kawy	**645**	**67**	**75**	**98**	**195**	**105**	**315**	**1.500**
	f) Pieczywo (275.400 dni po 6·9 g.)	9.163	552	1 144	780	2.905	849	3.607	19.000
	g) Wino dla chorych . .	1.700	340	220	110	280	100	750	3.500
68	*α*) Wikt 1-karza dyżurnego . .	—	—	—	—	—	—	—	—
	β) Wikt lekarza na odziale położnic	—	—	—	—	—	—	—	—
69	Opał sal, łazienek i innych ubikacyi	7.800	350	750	700	2.400	1.400	2.600	16.000
70	Oświetlenie: 1. zwyczajne .	6.850	700	600	1.100	400	4 0	3.200	13.25
	2. **nadzwyczajne**:	—	—	—	—	—	—	—	—
71	Sprzęty gospodarcze: 1. zwyczajne .	2.880	180	360	240	96	240	1 140	6 000
	2. **nadzwyczajne**:								
	a) 2 wózki do przewożenia chorych i zwłok . . .	**720**	**45**	**90**	**60**	**210**	**60**	**285**	**1.500**
	b) 2 wagi dla chorych oddż. wewnętrz. . . .	**36**	—	—	—	—	—	—	**360**
72	Utrzymanie jednej pary koni z furmanem, reparacya wozów, uprzęży i t. p. .								
	1. zwyczajne . .	720	45	90	60	240	60	285	1.500
	2. **nadzwyczajne**: .	—	—	—	—	—	—	—	—
73	Utrzymanie ogrodów:								
	a) warzywnego . . .	670	—	330	—	—	—	—	1.000
	b) spacerowego . . .	192	12	24	16	64	16	76	400
	c) płaca ogrodnika . .	670	—	330	—	—	—	—	1.000
74	Utrzymanie pralni:								
	a) mydło, soda, opał, itp. 5.000 K.								
	b) 2 Siostry Miłosierdzia:								
	α) płaca po 180 K. 360 K.								
	β) wikt „ 450 „ 900 „								
	γ) pranie „ 22K.64gr.45 „ 1.305 „								

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz: chorych	c. k. kliniki laryngolog.	położnic	c. k. szkoły położnych	syfilitycznych	c. k. kliniki syfilitycz.	obłąkanych	Razem
		Korony							
74	*c)* służba: *α)* płaca: 1 parobka . . . 240 K. 2 praczek po 192 K. 384 „ 2 „ „ 180 „ 360 „ 4 „ „ 168 „ 672 „ 6 „ „ 156 „ 936 „ 2.592 „ 15 *β)* wikt dla 15 osób po 252 K. 3.780 „ *γ)* fartuchy i czepki dla 15 osób po 12 K. . . . . 180 „								
75	*d)* pranie bielizny służby 1.100	5.907	850	900	1.200	1.900	1.000	2.200	13.957
	Bielizna, pościel i odzież: *a)* zakupno i naprawa 20.000 K. *b)* 2 Siostry Miłosierdzia: *α)* płaca po 180 K. 360 K. *β)* wikt po 450 „ 900 „ *γ)* pranie bielizny po . . 22·64 „ 45 „ 1.305 „ *c)* 2 szwaczki: *α)* płaca po 240 K. 480 K. *β)* wikt „ 252 „ 504 „ 984 „	9.579	1.080	510	1.350	2.270	1.500	6.000	22.289
	2. nadzwyczajne:	—	—	—	—	—	—	—	—
76	Słoma do sienników . .	576	36	72	48	192	48	228	1.200
77	*a)* Opłata za wodę z wodociągów miejskich . . .	1.800	200	—	—	—	—	—	2.000
	b) Pompowanie wody z własnej studni . . .	900	60	130	80	330	100	400	2.000
78	Fiakrowe dla rządcy . .	57	4	7	5	19	5	23	120
	Razem 1. zwyczajne .	122.073	11.937	14.318	16.343	33.508	17.304	56.021	271.504
	Razem 2. **nadzwyczajne** .	**1.725**	**112**	**165**	**158**	**435**	**165**	**600**	3.360
	Suma rubryki VII.	123.798	12.049	14.483	16.501	33.943	17.469	56.621	274.864
VIII.	**Koszta sanitarne.**								
79	Lekarstwa: *a)* dla oddziałów klinicznych i szpitalnych: *α)* 243.800 dni szpitalnych po 6 g. 14.628 K. *β)* 31.600 dni klinicznych po 16 g. . 5.056 „	7.968	1.280	996	1.808	2.526	1.968	3.138	19.684

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz: chorych	Fundusz: c. k. klinika laryngologiczna	Fundusz: położnic	Fundusz: c. k. szkoły położnych	Fundusz: syfilitycznych	Fundusz: c. k. kliniki syfilitycznej	Fundusz: obłąkanych	Razem
		Korony							
VIII. 79	*b)* dla c. k klinik uniwersyteckich	—	—	—	—	—	—	—	—
80	Utrzymanie apteki:								
	1. zwyczajne:								
	a) opał i oświetlenie . 800 K.								
	b) 2 Siostry Miłosierdzia:								
	α) płaca po 180 K. 360 K.								
	β) wikt po 450 „ 900 „								
	γ) pranie bielizny po 22.64 „ 45 „ 1.305 „								
	c) 3 laboranci: *α)* płaca po 240 K. 720 K.								
	β) wikt po 252 K. 756 „								
	γ) wierzchnie ubrania po 32 K. 96 „ 1.572 „	1.581	166	202	221	478	257	772	3 677
	2. **nadzwyczajne**:								
	Na uzupełnienie urządzenia apteki	**253**	**27**	**32**	**35**	**76**	**41**	**124**	**588**
81	Laboratoryum chem.-patologiczne	140	—	—	—	60	—	—	200
82	Laboratoryum bakteryologiczne w pawilonie izolacyjnym:								
	1. zwyczajne . . .	900	—	—	—	—	—	—	900
	2. **nadzwyczajne** . .	—	—	—	—	—	—	—	—
83	Potrzeby sanitarne:								
	a) dla oddziałów szpitalnych i klinicznych:								
	α) 227.200 dni na oddz. chorych syfilitycznych i obłąkanych po 12 g. . 27.262 K.								
	β) 16.600 dni na oddź. położnic po 20 g. 3.320 „								
	γ) 31.600 dni klinicznych po 23 g. . . 7.268 „	15.934	1.840	3.320	2.599	5.052	2.829	6.276	37.850

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz: chorych	c. k. kliniki laryngolog	położnic	c. k. szkoły położnych	syfilitycznych	c. k. kliniki syfilitycz.	obłąkanych	Razem
		Korony							
VIII.	*b*) dla c. k. klinik uniwersyteckich								
	2. nadzwyczajne	—	—	—	—	—	—	—	700
84	Utrzymanie wentylatora elektrycznego na oddź. chirurgicz.	700	—	—	—	—	—	—	600
85	Przybory opatrunkowe	600	—	—	—	280	60	19	3.000
86	Instrumenta chirurgiczne	2.240	50	160	20	48	12	57	300
87	Koszta pogrzebowe	144	9	18	12	—	—	—	—
	Razem 1. zwyczajne.	30 207	3.345	4.696	4.660	8 444	5.126	10.433	66.911
	Razem 2 **nadzwyczajne**	**253**	**27**	**32**	**35**	**76**	**41**	**124**	**588**
	Suma rubryki VIII.	30.460	3.372	4.728	4.695	8.520	5.167	10 557	67.499
IX.	**Koszta kancelaryjne.**								
88	Druki, litografie, przybory do pisania, koszta insercyjne itp:								
	1. zwyczajne.	1.368	86	171	114	456	124	541	2 850
	2. **nadzwyczajne**	—	—	—	—	—	—	—	—
	Suma rubryki XI.	1.368	86	171	114	456	114	541	2.850
X.	**Koszta kapliczne**								
89	*a*) Utrzymanie kościoła	240	15	30	20	80	20	95	500
	b) 1 posługaczka: *α*) płaca 192 K.								
	β) wikt 252 „	213	13	27	18	71	18	84	444
	Suma rubryki X.	453	28	57	38	151	38	179	944
XI.	**Utrzymanie budynków.**								
90	Konserwacye i reparacye:								
	1. zwyczajne	6.720	420	840	560	2.240	560	2.660	14.000
	2. **nadzwyczajne:**								
	a) wymiana kuchni angielskiej	**1 440**	**90**	**180**	**120**	**480**	**120**	**570**	**3 000**
	b) naprawa dróg wewnętrznych	**3.179**	—	—	—	—	—	—	**3 179**
	c) parkan koło pawilonu obłąk.	—	—	—	—	—	—	**2.980**	**2.980**
	d) budowa domu mieszkalnego w dobrach Tropiszów	**25.200**	—	—	—	—	—	—	**25 200**
91	Urządzenia mechaniczne:								
	1. zwyczajne	576	36	72	48	192	48	228	1.200
	2. **nadzwyczajne**	—	—	—	—	—	—	—	—
91a	Pompowanie wody.	—	—	—	—	—	—	—	—
92	Asekuracya	312	20	39	26	104	26	123	650

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz							Razem
		chorych	c. k. kliniki laryngolog.	położnic	c. k. szkoły położnych	syfilitycznych	c. k. kliniki syfilitycz.	obłąkanych	
		Korony							
93	Czyszczenie kominów	664	42	83	55	222	55	263	1.384
94	Wynagrodzenie za czynności techniczne	576	36	72	48	192	48	228	1.200
	Razem { zwyczajne	8.848	554	1.106	737	2.950	737	3.502	18.434
	{ **nadzwyczajne**	**29.819**	**90**	**180**	**120**	**480**	**120**	**3 550**	**34 359**
	Suma rubryki XI.	38.667	644	1.286	857	3.430	857	7.052	52.793
XII.	**Podatki i daniny.**								
95	*a)* z gruntów i realności szpitalnych	82	5	10	7	27	7	32	170
	b) z dóbr w Prądniku czerwon.	1.330	—	—	—	—	—	—	1.330
	c) ekwiwalent	414	26	52	34	138	34	164	862
	Suma rubryki XII.	1.826	31	62	41	165	41	196	2.362
XIII.	**Rozmaite.**								
96	Utrzymanie biblioteki	192	12	24	16	64	16	76	400
97	Książki i czasopisma dla chorych	96	6	12	8	32	8	38	200
98	Przypadkowe:								
	a) ubezpieczenie pensyjne funkcyonaryuszów nieetatowych	484	30	61	40	161	40	192	1.008
	b) ubezpieczenie służby od wypadków	77	5	10	6	26	6	30	160
	c) zastępstwo chorych i urlopowanych funkcyonaryuszów	384	24	48	32	128	32	152	800
	d) koszta sądowe, portorya i inne nieprzewidziane	720	45	90	60	240	60	285	1.500
	Suma rubryki XIII.	1.953	122	245	162	651	162	773	4.068
XIV.	**Zapomogi dla położnic.**								
99	Dla położnic opuszczających wraz z dzieckiem oddział położnic	—	—	5.700	—	—	—	—	5.700
XV.	**Koszta utrzymania dzieci, zrodzonych na oddziale położnic.**								
100	Wynagrodzenie mamek za karmienie dzieci	—	—	1.000	—		—	—	1.000
XVI.	**Koszta utrzymania mamek i dzieci w szpitalu św. Ludwika.**								
101	Utrzymanie mamek i dzieci ssących	—	—	12.500	—	—	—	—	12.500
102	Ryczałt za leczenie i utrzymanie chorych dzieci	42.000	—	—	—	—	—	—	42.000
	Suma rubryki XVI.	42.000	—	12.500	—	—	—	—	54.500

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz: chorych	c. k. kliniki laryngolog.	położnic	c. k. szkoły położnych	syfilitycznych	c. k. klinik syfilityczn.	obłąkanych	Razem
		Korony							
XVII.	**Zapisy.**								
103	Szembeka na odprawianie Mszyśw.	75	—	—	—	—	—	—	75
104	Wencla na obdzielanie rekonwalescentów . . .	58	—	—	—	—	—	—	58
105	Gałeckiego i Klozowej na odprawianie Mszy św. . .	81	—	—	—	—	—	—	81
	Suma rubryki XVII.	214	—	—	—		—	—	214
XVIII 106	**Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe.**	100	—	—	—	—	—	—	100
XIX.	**Dyety, koszta podróży i różne inne.**								
107	W sprawach funduszu jako właściciela dóbr . .	200	—	—	—	—	—	—	200
XX.	**Spłata pożyczek.**								
108	Umorzenie pożyczki w kwocie 70.842 K. 10 g, zaciągniętej z majątku zarodowego na budowę domu izolacyjnego: *a*) VI. rata kapitału 2.867 K. 59 g *b*) 4% odsetki . . 2.210 „ 72 „	5.078	—	—	—	—	—	—	5.078
109	Umorzenie pożyczki w kwocie 41.523 K. 35 g., zaciągniętej z majątku zarodowego na postawienie budynków gospodarczych w Tropiszowie: *a*) IV. rata kapitału 3.890 K. 36 g. *b*) 4% odsetki 1.229 „ 09 „	5.119	—	—	—	—	—	—	5.119
110	Umorzenie pożyczki w kwocie 693.592 K. 68 g., zaciągniętej z majątku zarodowego oddziału chorych i położnic tudzież funduszu podrzutków krakowskich — na budowę szpitala: *a*) XX. rata kapitału 25.213 K. 92 g. *β*) 4½% odsetki 13.942 „ 54 „	37.182	—	1.974	—	—	—	—	39.156

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz							Razem
		chorych	c. k. kliniki laryngolog.	położnic	c. k. szkoły położnych	syfilitycznych	c. k. kliniki syfilitycz.	obłąkanych	
		Korony							
XX									
111	Umorzenie pożyczki w kwocie 12.000 K., zaciągniętej z funduszu spółek wodnych na osuszenie gruntów w Tropiszowie: *a)* XXX i XXXI. rata kapitału . 512 K. 94 g. *b)* 3% odsetki 172 „ 78 „	686	—	—	—	—	—	—	686
112	Umorzenie pożyczki w kwocie 28.222 K. zaciągnąć się mającej z majątku zarodowego na instalacyę światła elektrycznego: *a)* I. rata kapitału 2.822 K. 20 g *b)* 4% odsetki . 1.015 „ 99 „	1.957	—	461	—	998	—	422	3.838
	Suma rubryki XX. .	50.022	—	2.435	—	998	—	422	53.877

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz chorych	Fundusz c. k. kliniki laryngolog.	Fundusz położnic	Fundusz c. k. szkoły położnych	Fundusz syfilitycznych	Fundusz c. k. kliniki syfilitycz.	Fundusz obłąkanych	Razem
		Korony							
	DOCHODY.								
I.	**Odsetki od efektów, kapitałów i fundacyj.**								
1	Od efektów:								
	a) 4% od listów zastawnych galic. Towarzystwa kredyt. ziemsk. im. wart. 23.600 K. po strąceniu $^1/_2$% podatku rentowego . . .	907	—	32	—	—	—	—	939
	b) 4$^1/_2$% od listów zast. gal. Banku kraj. im. wart. 500 zł. = 1.000 K . . .	9	—	36	—	—	—	—	45
	c) 4% od listów zast. gal. Banku kraj.:								
	α) już w posiadaniu majątku będących im. wart. 382.300 K. . . .	13.424	—	1.740	—	128	—	—	15.292
	β) zakupić się mających za kapitały zwracane przez majątek obrotowy:								
	1) za 23.942 K 54 g. jako 20 raty pożyczki na budowę szpitala, im. wart. 24.000 K.	907	—	51	—	—	—	—	958
	2) za 2.867 K 59 g. jako 6 raty pożyczki na budowę pawilonu izolacyjnego, im. wart. 2.900 K . . .	116	—	—	—	—	—	—	116
	3) za 3.890 K 36 g. jako 4 raty pożyczki na budowę w Tropiszowie im. wart. 3 900 K. . . .	156	—	—	—	—	—	—	156
	4) za 2.822 K jako 1. raty pożyczki na instalacyę światła elektrycznego, im. wart. 2.800 K. . . .	112	—	—	—	—	—	—	112
	d) 4% od obligacyj galic. funduszu propinacyjnego im. wart. 5.300 zł. = 10.600 K	328	—	96	—	—	—	—	424
	e) 4% od listów rentowych im. wart. 3.000 K. . .	40	—	80	—	—	—	—	120
	f) 4% od kwot lokowanych na książ. wkład. Banku kraj. (23.000 K.) . .	920	—	—	—	—	—	—	920
	Dochody pozycyi 1.								19.082

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz: chorych	c. k. kliniki laryngolog.	położnic	c. k. szkoły położnych	syfilitycznych	c. k. kliniki syfilitycz.	obłąkanych	Razem
		Korony							
I.	Od kapitałów:								
2	*a)* 4½% od reszty kapitału w kwocie 294.211 K. 90 g. użytego na budowę szpitala	12.537	—	703	—	—	—	—	13.240
	b) 4% od reszty kapitałów:								
	α) 55.268 K. 08 g. na budowę pawilonu izolacyjnego	2.211	—	—	—	—	—	—	2.211
	β) 30.727 K. 24 g. na budowę w Tropiszowie	1.229	—	—	—	—	—	—	1.229
	γ) 25.379 K. 80 g. na instalacyę światła elektrycznego	1.016	—	—	—	—	—	—	1.016
	Dochody pozycyi 2.								17.696
3	Od fundacyj:								
	a) Bieńkowskiego	353	—	—	—	—	—	—	353
	b) Dąbkowskiego	392	—	—	—	—	—	—	392
	c) Gałeckiego	38	—	—	—	—	—	—	38
	d) Klozowej (mszalna)	25	—	—	—	—	—	—	25
	e) Klozowej (szpitalna)	17	—	—	—	—	—	—	17
	f) Ligęzy	525	—	—	—	—	—	—	525
	g) Małeckiego	190	—	—	—	—	—	—	190
	h) Pruskiego	405	—	—	—	—	—	—	405
	i) Tarły	138	—	—	—	88	—	20	246
	k) Wencla	57	—	—	—	—	—	—	57
	l) Wolnych mularzy	116	—	—	—	—	—	—	116
	m) Mszalna	—	—	—	—	197	—	—	197
	n) Trzebickiego	—	—	—	—	—	—	243	243
	Dochody pozycyi 3.								2.804
	Suma rubryki I.	36.162	—	2.738	—	413	—	269	39.582
II.	**Dochody z dóbr i realności.**								
4	Czynsz dzierżawny z dóbr Tropiszowa w Królestwie Polskiem (5.500 rubli)	13.750	—	—	—	—	—	—	13.750
5	Czynsz dzierżawny z Prądnika czerwonego	8.433	—	—	—	—	—	—	8.433
6	Czynsz emfiteutyczny z folwarku Przegini duchownej	100	—	—	—				100
7	Czynsz za wynajęcie 3 sal dla c. k. kliniki syfilitycznej . . 1.100 K ryczałt za opał i oświetlenie . . 500 „	1.600	—	—	—	—	—	—	1.600
8	Czynsz za mieszkanie z opałem asystenta przy c. k. szkole położnych	240	—	—	—	—	—	—	240

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz: chorych	c. k. kliniki laryngolog.	położnic	c. k. szkoły położnych	syfilitycznych	c. k. kliniki syfilityczn.	obłąkanych	Razem
		Korony							
II.									
9	Dochód z ogrodów szpitalnych .	3.134	—	1.566	—	—	—	—	4.700
9a	Ryczałt od c. k. Rządu za odwożenie zwłok z kliniki na cmentarz	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Czynsz od c. k. Skarbu wojskowego za grunt na drogę w Prądniku Czerwonym .	32	—	—	—	—	—	—	32
	Suma rubryki II	27.289	—	1.566	—	—	—	—	28.855
III.	**Zwroty kosztów leczenia.**								
11	Od funduszu krajowego galicyjskiego	190.000	—	34.000	—	80.000	—	76.000	380.000
12	Od samopłacących . .	40.000	—	7.000	—	13.000	—	20.000	80.000
13	Od funduszów obcokrajowych i innych publicznych . .	18.000	—	3.000	—	6.000	—	5.000	32.000
	Suma rubryki III.	248.000	—	44.000	—	99.000	—	101.000	492.000
IV.	**Dochody rozmaite** . .	880	—	120	—	250	—	250	1.500
15									
16	Zwrot dawniejszych zaliczek na płace	2.500	—	—	—	—	—	—	2.500
	Suma rubryki IV. .	3.380	—	120	—	250	—	250	4.000
V.	**Zwroty od c. k. Skarbu Państwa.**								
17	Nadwyżki kosztów utrzymania chorych ponad normę szpit. *a*) w c. k. klinice laryngol.	4.099	—	—	—	—	—	—	4.099

Liczba rubryki i pozycyi		Fundusz							Razem
		chorych	c. k. kliniki laryngolog.	położnic	c. k. szkoły położnych	syfilitycznych	c. k. kliniki syfilitycz.	obłąkanych	
		Korony							
17	*b*) w c. k. szkole położnych .	—	—	6.601	—	—	—	—	6.601
18	*c*) w c. k. klinice dermatologiczne	—	—	—	—	9.696	—	—	9.696
19	Zwrot kosztów utrzymania dozorcy, odprowadzającego chorych na wykłady psychiatryi	—	—	—	—	—	—	676	676
19a	Zwrot kosztów utrzymania personalu aptekarskiego, opału i oświetlenia apteki, tudzież za druki, korki, flaszki i t. p.	7.000	—	—	—	—	—	—	7.000
	Zwroty za wydane c. k. klinikom uniwersyteckim :								
	α) leki	—	—	—	—	—	—	—	—
	β) artykuły sanitarne . .	—	—	—	—	—	—	—	—
19b	Ryczałt na uzupełnienie inwentarza i laboratoryum apteki	—	—	—	—	—	—	—	—
19c	Zwrot części wydatków na instalacyę światła elektrycznego	—	—	—	—	—	—	—	—
19d	Zwrot za sterylizator dla oddz. c. k szkoły położnych .	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Ryczałt za odwiezienie zwłok z kliniki na cmentarz . .	75	—	14	—	31	—	30	150
21	Ryczałt za badanie chorób zakaźnych w zachodniej Galicyi	500	—	—	—	—	—	—	500
22	Za obsługę sterylizatora c. k. szkoły położnych . .	—	—	100	—	—	—	—	100
	Suma rubryki V.	11.674	—	6.715	—	9.727	—	706	28.822

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad Rubr. III.

Przemawia p. Kurowiec i wnosi następujące rezolucye i poprawkę:

1) „Wzywa się Wydział krajowy, aby w wypadkach, gdzie z prawidłowo wystawionego świadectwa ubóstwa okazuje się, że ściągnięcie kosztów szpitalnych bez naruszenia egzystencyi zobowiązanych, niemożliwe koszta te brał na rachunek kraju.“

2) „Poleca się Wydziałowi Krajowemu, ażeby zastanowił się nad założeniem 2 sanatoryów ludowych dla chorych na gruźlicę i na najbliższej sesyi sejmowej zdał sprawę“.

3) „Wzywa się Wydział krajowy, ażeby ze względów na publiczne bezpieczeństwo porobił kroki u c. k. rządu w celu założenia zakładu szczepienia przeciw wodowstrętowi we Lwowie.“

4) „Poleca się Wydziałowi krajowemu reorganizacyę instytucyi lekarzy okręgowych, również wzywa się, ażeby corocznie okręgi sanitarne były lustrowane, a szczegółowe sprawozdania lustracyjne były Wysokiemu Sejmowi przedkładane.“

5) „Wzywa się Wydział krajowy, ażeby dając lekarzom szpitalnym zasiłek na naukową podróż — wyznaczał ścisłą rutę podróży i żądał dokładnego sprawozdania naukowego z odbytej podróży.“

6) „Wzywa się Wydział krajowy, ażeby przy zawieraniu kontraktów służby zakonnej dla obsługi chorych w szpitalach prowincyonalnych wschodniej Galicyi uwzględniał zakony ruskie.“

Rubr. III. poz. 24. Subwencya „Narodna licznycia“ we Lwowie 2.000 K. zamiast 1.000 K.

Przemawia p. Głąbiński.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Bernadzikowski.

Podcza przemówienia p. Bernadzikowskiego obejmuje przewodnictwo obrad J. E. ks. Metropolita A. Szeptycki.

Przemawia p. Lewicki i wnosi następującą rezolucyę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby bezwłocznie wydał potrzebne zarządzenia celem przebudowy kanałów odpływowych Krajowego Zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie, tak, aby sąsiednie gminy nie były narażone na zanieczyszczanie spadów wodnych i na zawlekanie chorób“.

Przemawia p. Ciuchciński i wnosi następującą rezolucyę:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu by do lat pięciu przystąpił do budowy dalszych pawilonów dla epidemicznie chorych.“

Przemawia p. T. Staruch.

Podczas przemówienia p. T. Starucha obejmuje napowrót przewodnictwo obrad J. E. Marszałek krajowy Stanisław Badeni.

Przemawia p. Mars.

Przemawia p. Myroniuk-Zajaczuk.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 5 wieczorem.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 24. stycznia 1910 roku.

Marszałek o godzinie 5 minut 25 wieczorem otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje: Dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad Rubr. III. wyd. i doch. budżetu krajowego na r. 1910.

Przemawia p. Tracz.

Przemawia p. Sandulak.

Przemawia p. Starzyński.

Przemawia p. Cipser.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Winniczuk.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia sprawozdawca p. Jabłoński.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Marszałek oznajmia, iż Izba przystępuje do załatwienia najpierw poprawek cyfrowych, następnie rezolucyi. Marszałek otwiera rozprawę nad poprawką p. Kurowca, którą odczytuje w następującem brzmieniu:

„Rubr. III. poz. 24. wyd. Narodna licznycia“ we Lwowie subwencya 2 000 K. zamiast 1.000 K.

Izba popiera tę poprawkę p. Kurowca.

Przemawia p. Lewicki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Jabłoński.

Izba uchwala Rubr. III. por. 24. wyd. Narodna licznycia we Lwowie subwencya 2.000 K.

Marszałek udziela głosu p. Dembowskiemu.

Przemawia p. Dembowski i wnosi: Poz. 40 Subwencya dla Komitetu krajowego kongresu hygieny szkolnej w Paryżu — 4 000 K.

Marszałek odczytuje wniosek p. Dembowskiego.

Izba popiera ten wniosek p. Dembowskiego.

Przemawia p. Kurowiec.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Jabłoński.

Izba uchwala wniosek p. Dembowskiego, t. j. Poz. 40. Subwencyę dla Komitetu krajowego kongresu hygieny szkolnej w Paryżu — 4.000 K.

Izba uchwala następnie łącznie Rub. III. wydatków i dochodów budżetu kraj. na r. 1910 wraz z budżetami kraj. szpitala powszechnego we Lwowie, Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie i szpitala św. Łazarza w Krakowie, z wyjątkiem poprzednio uchwalonej poz. 24. wydatków, zgodnie z wnioskiem komisyi i wraz z jej rezolucyami.

Marszałek otwiera rozprawę nad następującemi rezolucyami pp. Kurowca, Lewickiego i Ciuchcińskiego, po poprzedniem ich odczytaniu w następującem brzmieniu:

1) „Wzywa się Wydział krajowy, aby w wypadkach, gdzie z prawidłowo wystawionego świadectwa ubóstwa okazuje się, że ściągnięcie kosztów szpitalnych bez naruszenia egzystencyi gospodarczych zobowiązanych, niemożliwe koszta te brał na rachunek kraju“.

2) „Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zastanowił się nad założeniem 2 sanatoryów ludowych dla chorych na gruźlicę i na najbliższej sesyi sejmowej zdał sprawę“.

3) „Wzywa się Wydział krajowy, ażeby ze względów na publiczne bezpieczeństwo porobił kroki u c. k. Rządu w celu założenia zakładu szczepienia przeciw wodowstrętowi we Lwowie“.

4) „Poleca się Wydziałowi krajowemu reorganizacyę instytucyi lekarzy okręgowych, również wzywa się, ażeby corocznie okręgi sanitarne były lustrowane a szczegółowe sprawozdania lustracyjne były Wysokiemu Sejmowi przedkładane“.

5) „Wzywa się Wydział krajowy, ażeby dając lekarzom szpitalnym zasiłek na naukową podróż, wyznaczał ścisłą rutę podróży i żądał dokładnego sprawozdania naukowego z odbytej podróży“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

6) „Wzywa się Wydział krajowy, ażeby przy zawieraniu kontraktów służby zakonnej dla obsługi chorych w szpitalach prowincyonalnych wschodniej Galicyi uwzględniał zakony ruskie“.

Rezolucya posła Lewickiego.

„Wzywa się Wydział krajowy, aby bezzwłocznie wydał potrzebne zarządzenia celem przebudowy kanałów odpływowych krajowego zakładu dla obłąkanych na Kul parkowie, tak, aby sąsiednie gminy nie były narażone na zanieczyszczanie spadów wodnych i na zawlekanie chorób".

Rezolucya p. Ciuchcińskiego.

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by do lat pięciu przystąpił do budowy dalszych pawilonów dla epidemicznie chorych".

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Bernadzikowski.

Przemawia p. Piniński i wnosi o odesłanie tych rezolucyj pp. Kurowca, Lewickiego i Ciuchcińskiego do komisyi budżetowej z poleceniem zdania sprawy na obecnej sesyi.

Przemawia p. Kurowiec i wnosi o odesłanie jego rezolucyj do komisyi sanitarnej.

Po zamknięciu rozprawy formalnej przemawia sprawozdawca p. Jabłoński.

Izba uchwala formalny wniosek p. Pinińskiego o przekazanie komisyi budżetowej rezolucyj p. Kurowca, Lewickiego i Ciuchcińskiego z poleceniem zdania sprawy na bieżącej sesyi.

Marszałek udziela głosu p. Marsowi.

Przemawia p. Mars i wnosi następującą rezolucyę:

„Sejm poleca, aby petycya towarzystwa szpitala św. Zofii L. s. $\frac{5597}{4153}$/ex 10 była odesłaną do komisyi budżetowej z poleceniem zdania sprawy w bieżącej sesyi sejmowej".

Przemawia p. Kurowiec.

Marszałek przerywa mowcy wzywając go, by trzymał się przedmiotu, obecnie bowiem toczy się rozprawa nad rezolucyą p. Marsa.

Przemawia dalej p. Kurowiec.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Jabłoński i wnosi o przekazanie powyższej rezolucyi p. Marsa komisyi budżetowej z poleceniem zdania sprawy w ciągu bieżącej sesyi.

Izba uchwala formalny wniosek p. sprawozdawcy tj. przekazanie komisyi budżetowej powyższej rezolucyi p. Marsa, z poleceniem zdania sprawy w ciągu obecnej sesyi.

Marszałek oznajmia, że jutro zarządzi rozprawę ogólną łącznie nad rub IV., V. i VI. wyd. i dochodów budżetu krajowego na rok 1910.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 25. stycznia 1910 roku godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 8 minut 25 wieczorem.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*

St. Henryk Badeni *w. r.*

Protokół

66. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 25. stycznia 1910.

Początek o godzinie 10. minut 45. przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 131.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. dr. Michał Bobrzyński i c. k. radca Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 64. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 65. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 25. stycznia 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 5699, 5706, 5712—5717.

Komisyi budżetowej L. s. 5705, 5711.

Komisyi szkolnej L. s. 5695—5697, 5700, 5707, 5718, 5723.

Komisyi administracyjnej L. s. 5701—5703, 5708, 5722.

Komisyi prawniczej L. s. 5719.

Komisyi kolejowej L. s. 5704.

Komisyi sanitarnej L. s. 5698, 5721.

Komisyi reformy wyborczej L. s. 5709, 5710.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5698 gminy Ślemienia i okolicznych pow. żywieckiego o posadę lekarza okręgowego, przemawia p. Szwed, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5699 Związku studentów architektury w politechnice lwowskiej o subwencyę, przemawia, p. Pawlewski, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5704 Wydziału powiatowego w Cieszanowie w sprawie projektu kolei Jaworów-Lubaczów-Cieszanów-Płaszów ku granicy, przemawia p. Kozłowski, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5721 gminy Bukaczowiec i 12 okolicznych w sprawie utworzenia okręgu sanitarnego z siedzibą lekarza okręgowego w Bukaczowcach — udziela Marszałek głosu p. Hanczakowskiemu.

P. Hanczakowski nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom, jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p. p. St. H. hr. Badeni, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k

posła Jana Stapińskiego i Towarzyszy w sprawie budowy kolei lokalnej z Krosna do Dukli.

Wysoki Sejmie!

Zaraz w początkach krajowej akcyi kolejowej wyłonił się projekt budowy linii kolejowej Krosno-Dukla, a Wydział krajowy przedkładając c. k. rządowi w roku 1894, swój program uzupełnienia galicyjskiej sieci kolejowej — w rzędzie najpotrzebniejszych dla kraju kolei, tę właśnie drogę żelazną na naczelnem miejscu wymienił. (Pismo Wydziału krajowego z dnia 18. maja 1894 L. 19.491 do c. k. Ministerstwa handlu).

Niestety, czy to z powodu ociężałości bezpośrednio interesowanych stron, czy też wskutek możniejszych wpływów na korzyść innych projektów, — kolej Krosno-Dukla schodziła na coraz to dalszy plan, aż nareszcie całkiem znikła z programu krajowej akcji kolejowej. Nie znikły jednak w międzyczasie, owszem wzmogły się jeszcze owe kulturalne potrzeby i ekonomiczne warunki, które ongi dały impuls do powyższego projektu.

Stworzenie kolejowego połączenia między Krosnem a Duklą jest, nie tylko dla miasta Krosna i całego Krośnieńskiego powiatu kwestyą ekonomiczną pierwszorzędnej doniosłości — ale ma także i dla ogólnych interesów kraju poważne znaczenie, ponieważ otwierając zamknięte dotąd dla handlu wrota do okolicy nader hojnie uposażonej w rozliczne dary natury — podniesie wartość narodowego majątku.

Kolej żelazna Krosno-Dukla, mimo, że tylko 17 kilometrów byłaby długą, objęłaby stosunkowo bardzo wielki obszar ciążenia grawitujący geograficznie do przełęczy dukielskiej.

Linia ta stałaby się środkiem komunikacyjnym dla 48 gmin katastralnych, obejmujących przestrzeń 44.872 hektarów i liczących 41.937 mieszkańców (podług spisu ludności z roku 1900). Stosunek obszaru do liczby mieszkańców świadczy o gęstości zaludnienia, którą — jeżeli się weźmie pod uwagę niekorzystne dla osiedlenia się warunki terenu górzystego, oraz jeszcze niekorzystniejsze warunki komunikacyjne — trzeba nazwać wprost nadzwyczajną. Lecz nie tylko gęstością, ale i wrodzoną inteligencyą zamieszkującej ją ludności, odznacza się wybitnie tamtejsza okolica.

Przez przełęcz dukielską prowadziła długie wieki jedna z najważniejszych i najwięcej uczęszczanych dróg międzynarodowego handlu, a wraz z karawanami handlowemi przyszła tam kultura i rozwinął się spryt ekonomiczny, wcześniej jak w innych okolicach kraju.

Samo miasto Krosno i jego najbliższa okolica (Korczyna) postępuje na czele ruchu przemysłowego i handlowego w naszym kraju. Przeszło 10.600 hektarów lasów grawitujących do projektowanej linii kolejowej, przedstawia obfite źródło wieczystej eksploatacyi drzewa użytkowego i opałowego, źródło do tego czasu prawie nie przystępne,

o czem wymownie świadczy fakt, że gdy w lasach nad granicą węgierską sąg drzewa można kupić za 4 korony, w Krośnie to samo drzewo kosztuje 10 koron. Wzdłuż całej projektowanej linii kolejowej rozciągają się tereny naftowe. Czynne kopalnie znajdują się obecnie w Rogach, Równem, Bóbrce, Wietrznem, Ropiance i Zboiskach a pomimo bardzo wstrzemięźliwej eksploatacji (bo opłakane stosunki przemysłu naftowego nie pozwalają na razie na rozwinięcie intenzywniejszej produkcyi) dają przecież kilkaset tysięcy metrycznych cetnarów ropy rocznie. Nie licząc jednej z największych w kraju rafineryi nafty w samem Krośnie, jeszcze kilka innych mniejszych rafineryi obok Dukli, — istnieniem swem pomimo nadzwyczajnych trudności transportowych świadczy o wielkiej sile żywotnej tego przemysłu w dotyczącej okolicy. Znamiennym jest również wypas bydła na przeszło 9.000 hektarach łąk i połonin grawitujących do projektowanej linii kolejowej — a jarmarki na bydło w Jaśliskach rozgłośne są nie tylko w kraju ale i na Węgrzech. Brak komunikacyi wpływa jednak fatalnie i na tę tak wybitną gałęź krajowej produkcji.

Niewyczerpane zapasy znanego z dobroci dukielskiego kamienia leżą bez użytku, podczas gdy w Krośnie i okolicy brak dotkliwy kamienia budowlanego, a na drogi publiczne używa się drogiego i złego rzecznego szutru.

Te wszystkie fakta, obok wielu innych okoliczności, na których przytoczenie nie dozwalają szczupłe ramy niniejszego wniosku, przemawiają dosadnie nietylko o naglącej potrzebie wybudowania kolei lokalnej Krosno-Dukla, ale także uzasadniają równocześnie twierdzenie, że kolej ta byłaby w tym stopniu rentowną, że z jej sfinansowania ani kraj, ani miejscowi interesenci nie ponieśliby bezpośredniej materyalnej straty.

Wobec tego, że dalsze zwlekanie w przystąpieniu do zrealizowania projektu kolei żelaznej Krosno-Dukla byłoby finansowymi skrupułami nie usprawiedliwione a ekonomicznie wielce szkodliwe — stawia się wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się Wydział krajowy, aby zbadał rentowność projektowanej kolei żelaznej Krosno-Dukla.

2. Gdy zbadana rentowność okaże się dostateczną do salwowania całości funduszu krajowego zaangażować się mającego w sfinansowaniu tej lini kolejowej, wzywa się Wydział krajowy, aby nie czekając dalszego upoważnienia wypracował generalny projekt dla normalno-torowej kolei lokalnej z Krosna do Dukli.

3. Wzywa się Wydział krajowy, aby na następnej sesji zdał sprawozdanie z wykonania powyższych poleceń i ewentualnie przedłożył konkretne wnioski co do ostatecznego zrealizowania w mowie będącego projektu.

Wnioskodawca:

Jan Stapiński.

Stefczyk, Krężel, Styła, Cieluch, Ptak, Bernadzikowski, Bojko, Długosz, Jedynak, Witos, Szwed, Cipser, Bis, Starowieyski, Kędzior, Laskowski, Żardecki, Skołyszewski, Jampolski.

W n i o s e k

posłów Skołyszewskiego i towarzyszy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przy wszystkich pociągach osobowych na wszystkich liniach kolejowych Król. Galicyi wraz z W. Ks. Krakowskiem zaprowadził IV. kl. jazdy.

Wnioskodawca:

Skołyszewski.

Stapiński, Jedynak, Styła, Długosz, Stefczyk, Bernadzikowski, Stojałowski, Żar-

decki, Krężel, Bojko, Lewakowski, Cieluch, Bis, Kędzior.

W n i o s e k.

posłów Skołyszewskiego i towarzyszy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd o poczynienie skutecznych kroków w celu pomnożenia ilości wagonów III. kl. na wszystkich liniach kolejowych Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w miesiącach lutym, marcu i kwietniu, t. j. w czasie wychodźctwa robotników galicyjskich na roboty sezonowe do Prus, oraz w miesiącach październiku, listopadzie i grudniu, tj. w czasie powrotu robotników z robót sezonowych.

Wnioskodawca:

Skołyszewski.

Stapiński, Styła, Jedynak, Długosz, Stojałowski, Lewakowski, Żardecki, Cieluch, Bis, Krężel, Bojko, Maiss, Ptak, Jampolski.

W n i o s e k n a g ł y

p. Sodomory i tow. do c. k. Rządu w sprawie utworzenia 4-tej klasy przy szkole ludowej w Zawałowie pow. podhajeckiego.

Od szeregu lat starają się mieszkańcy miasteczka Zawałowa o utworzenie 4-tej klasy przy tamtejszej szkole ludowej. Przed trzema laty wnieśli mieszkańcy Zawałowa w tej sprawie podanie do c. k. Rady szkolnej krajowej, jednak do dzisiaj ich słuszne wymagania nie zostały uwzględnione.

Ponieważ w miasteczku Zawałowie jest blizko 600 dzieci obowiązanych do nauki szkolnej, a z takiej liczby dzieci wiele potrzebuje się przygotowywać do szkół średnich, co jest połączone z wielkiemi trudnościami i kosztami dla rodziców — z tego powodu podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, ażeby bezwłocznie zarządziła utworzenie 4-tej klasy przy szkole ludowej w Zawałowie, względnie reorganizacyę tej szkoły na 4-klasową.

Wnioskodawca:

Sodomora.

Lewicki, Oleśnicki, Kiweluk, Kurowiec, Makuch, Korol, Tracz, Krysowaty, Sandulak, A. Staruch, T. Staruch, Dumka, Skwarko, Winniczuk, Hanczakowski.

I n t e r p e l a c y a

posła Sodomory i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego w sprawie nieustawowego podwyższania budżetu gminie Hołhocze, pow. podhajeckiego przez Wydział powiatowy w Podhajcach.

Rada gminna w Hołhoczach pow. podhajeckiego uchwaliła d. 21. grudnia 1908 r. gminny budżet na r. 1909. Wydział powiatowy w Podhajcach, zgodnie z wolą naczelnika gminy Jana Michajliszyna, podwyższył niektóre pozycye w gminnym budżecie, a specyalnie płacę dla starszyzny gminnej.

Rada gminna wniosła przeciw takiemu nieustawowemu postępowaniu Wydziału powiatowego w Podhajcach protest do Wydziału krajowego i dotychczas nie otrzymała żadnego rozporządzenia.

Wobec tego podpisani zapytują:

Jak Wysoki Wydział krajowy myśli załatwić ten protest.

Interpelant:

Sodomora.

Dr. Lewicki, Oleśnicki, Makuch, Korol, Krysowaty, Tracz, Hanczakowski, Dumka, Sandulak, Kurowiec, Winniczuk, A. Staruch, T. Staruch.

I n t e r p e l a c y a

p. Sodomory i tow. do Wydziału krajowego w sprawie rażących nadużyć wójta

Semka Bolinowskiego w Bokowie pow. podhajeckiego.

W gminie Boków, pow. podhajeckiego wójt Semko Bolinowski dopuszcza się bardzo rażących nadużyć, sprzeniewierzania majątku gminnego i swojem bezprzykładnem postępowaniem szerzy w gminie straszną demoralizacyę.

Mieszkańcy Bokowa wnieśli na tego wójta skargę do Wydziału powiatowego w Podhajcach dnia 30. listopada 1908, w której żądali kontroli ze strony Wydziału powiatowego dla zbadania podniesionych w skardze nadużyć. Wydział powiatowy pismem z dnia 21. grudnia 1908 l. 19708 odpowiedział, że ponieważ niedawno odbyła się lustracya urzędu gminnego w Bokowie, więc ponowną komisyę wyszle Wydział powiatowy tylko w takim razie, gdy podpisani na skardze mieszkańcy złożą do kasy Wydziału powiatowego 109 K na pokrycie kosztów tejże komisyi. Z powodu takiej odpowiedzi Wydziału powiatowego, mieszkańcy Bokowa wnieśli skargę do Wydziału krajowego, w której są naprowadzone dokładnie wszystkie nadużycia wójta. Mimo tego dotychczas nie było żadnego rozporządzenia w tej sprawie ze strony Wydziału kraj.

Wskutek tego podpisani zapytują:

Co myśli Wydział krajowy zarządzić, ażeby położyć koniec tym rażącym nadużyciom wójta w Bokowie.

Interpelant:

Sodomora.

Lewicki, Sandulak, Makuch, Korol, Krysowaty, Tracz, Oleśnicki, T. Staruch, Dumka, Kurowiec, Skwarko, A. Staruch, Winniczuk, Hanczakowski.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Merunowicza i tow. w sprawie zaniedbania dróg gminnych II. klasy.

Przemawia p. Merunowicz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi drogowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Bojki i tow. w przedmiocie opłat za ubezpieczenie od wypadków robotników pracujących we włościańskich przedsiębiorstwach rolnych.

Przemawia p. Bojko, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Starzyńskiego i tow. w przedmiocie ewentualnego zaliczenia miasta Bełza do rzędu tych miast, dla których obowiązuje ustawa z 13. marca 1889 Dz. ust. kraj. i rozp. Nr. 24.

Przemawia p. Starzyński, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi gminnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szweda w sprawie rekonstrukcyi drogi gminnej I. klasy od Radziechowa przez gminy Cięcinę, Milówkę, Rayczę, Ujsoł (powiat Żywiec) do granicy węgierskiej prowadzącej.

Przemawia p. Szwed, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi drogowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy szczegółowej nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o preliminarzu budżetu krajowego na r. 1910.

Rubryka IV.

D o b r o c z y n n o ś ć.

Pozycya 1 do 38 wydatków.

Sprawozdawca p. Niezabitowski czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki:

		zwyczajne:	nadzwycz.
		Korony	
Poz.	1. Dom ubogich i sierót w Krakowie	10.848	—
„	2. Zakład św. Józefa dla osieroconych chłopców w Krakowie	2.000	—
„	3. Towarzystwo Miłosierdzia pod godłem „Opatrzność“ we Lwowie	2.400	—
„	4. Zakład dla osieroconych dziewcząt imienia ks. Józefa Ziemiańskiego w Przemyślu	1.000	—
„	5. Towarzystwo opieki nad niemowlętami pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus“ we Lwowie	400	—
„	6. Towarzystwo j. w., XII. i XIII. półroczna rata amortyzacyjna pożyczki 65.000 K dla fundacyi domu podrzutków we Lwowie, na budowę zakładu opieki nad niemowlętami pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus“ we Lwowie (Ostatnia rata 1. października 1938)	—	3.575
„	7. Ryczałt na zasiłki dla ochronek, do rozporządzalności Wydziału krajowego	10.000	—
„	8. Towarzystwo kolonii wakacyjnej dla dziewcząt we Lwowie	200	—
„	9. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego, na lwowską kolonię wakacyjną zasiłek stały	400	—
„	9a) Ruskie Towarzystwo kolonii wakacyjnych	200	—
„	10. Towarzystwo imienia św. Salomei, opieki nad wdowami i sierotami we Lwowie	200	—

	zwyczajne:	nadzwycz:
	Korony	
Poz. 10a) Zgromadzenie SS. Służebnic Serca Jezusowego w Krakowie	—	200
„ 10b) Zgromadzenie SS. Służebnic Serca Jezusowego we Lwowie — na przytulisko dla sług	—	200
„ 11. Towarzystwo opieki nad sługami im. św. Jadwigi we Lwowie	400	—
„ 12. Zakład staruszek i kalek w Krakowie na Blichu, im. hr. Sołtykowej	200	—
„ 13. Komitet „Dom pracy“ na Kaźmierzu w Krakowie	1.000	—
„ 14. Zakład imienia św. Jadwigi w Krakowie, stała subwencya	1.200	—
„ 15. Przytulisko Brata Alberta we Lwowie i w Krakowie	10.000	—
„ 16. Ks. Siemaszki Kazimierza „Dom schronienia i dobrowolnej pracy, dla opuszczonych i moralnie zaniedbanych chłopców“ w Krakowie	1.600	—
„ 17. Towarzystwo budowy tanich mieszkań, dla robotników katolickich w Krakowie (VIII rata z 28-lecia na umorzenie pożyczki 40.000 K. w myśl uchwały sejmowej z 12. lipca 1902)	—	1.600
„ 18. Na zasiłki dla weteranów z r. 1831 i dla uczestników powstania z r. 1863, do dyspozycyi Wydziału krajowego	1.500	—
„ 19. Dla księży unitów chełmskich, ich wdów i sierót	2.000	—
„ 20. I. Towarzystwo głuchoniemych „Nadzieja“ we Lwowie	200	—
„ 21. Stowarzyszenie opieki nad uwolnionymi więźniami we Lwowie	200	—
„ 21a) Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków gr. kat. archidyecezyi lwowskiej	—	200
„ 21b) Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków gr.-kat. dyecezyi przemyskiej	—	200
„ 21c) Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków gr.-kat. dyecezyi stanisławowskiej	—	200
„ 22. Kongregacya ruska Sióstr Służebniczek w Krystynopolu (do rozporządzalności Wydziału		

	zwyczajne	nadzwycz.
	Korony	
krajowego, w porozumieniu z gr. kat. Ordynaryatami)	1.000	—
Poz. 23. Zgromadzenie S. S. Służebniczek Najśw. Rodziny Maryi w Starej Wsi	—	2.000
„ 24. Gminie m. Nowego Sącza, na opłatę odsetek (4%) od pożyczki 400.000 K zaciągniętej na odbudowanie zniszczonych pożarem budynków miejskich, regulacyę ulic i inne inwestycye (XV.) rata z 20-lecia)	—	8.640
„ 25. Gminie m. Mikuliniec, V. rata na opłatę odsetek od pożyczki 20.000 K zaciągniętej na lat 10, na odbudowanie zniszczonych pożarem budynków miejskich, regulacyę ulic i inne inwestycye	—	502
„ 26. Dla pogorzelców, ryczałt do rozporządzalności Wydziału krajowego	—	10.000
„ 27. Zakład opieki nad opuszczonemi dziećmi w Krakowie (zakład p. Żurowskiej) . .	—	1.500
„ 27a) Przytulisko dla drobnych sierót, pod opieką św. Józefa we Lwowie, jednorazowo . .	—	700
„ 28. Komitet kolonii wakacyjnych we Lwowie .	200	—
„ 28a) Komitet kolonii wakacyjnych w Krakowie .	200	—
„ 29. Zgromadzenie X. X. Redemptorystów w Podgórzu, na budowę kościoła i klasztoru (z przyznanych 10.000 K V. rata z 5-lecia) . .	2.000	—
„ 30. Zgromadzenie S. S. Miłosierdzia im. św. Wincentego a Paulo we Lwowie X. i XI. rata umorzenia reszty pożyczki 20.000 K zaciągniętej w galicyjskiej Kasie oszczędności .	1.230	—
„ 31. Zarząd centr Związku katolickich towarzystw i zakładów dobroczynnych, na umorzenie pożyczki 120.000 K, zaciągnąć się mającej na budowę domu dla wszystkich stowarzyszeń robotniczych katolickich we Lwowie (w myśl uchwały sejm. z 18. marca 1907) . . .	—	6.300
„ 32. Koszta utrzymania rozmaitych osób w zakładach przyjęte na fundusz krajowy w zastępstwie gmin (ryczałtowo)	25.000	—
„ 33. Katolicki Związek kobiet polskich, na tanią kuchnię studencką	—	800

	zwyczajne	nadzwycz.
	Korony	
34. Stowarzyszenie Rady opiekuńczej w Krakowie (Opieka nad sierotami)	—	2.000
35. Dom opieki dla dziewcząt we Lwowie . .	—	100
36. Stankiewiczowa Julia, wdowa po ostatnim czwartaku, jednorazowo	—	200
37. Towarzystwo dwucentowych wkładek w Przemyślu	200	—
38. Zakład wychowania sierót izraelickich w Krakowie	—	100
Suma wydatków . .	78.778	39.617
Razem . .	118.395	

Dochodów — rubryka ta niema.

Tem samem załatwione zostały petycye do l. s.: 3931, 3411, 3520, 3363, 3367, 4130, 3787, 4304, 3584, 3886, 4044, 3366, 3536, 3368, 4129, 4287, 4538, 4526, 4468, 4412, 3964, 4125.

Do ryczałtu na zasiłki dla ochronek w poz. 7 odsyła się petecye l. s.: 3369, 3544, 3576, 3578, 3591, 3645, 3607, 3767, 3768, 3787, 3799, 3800, 3884, 4027, 4048, 4171, 4326, 4342, 3735 3815, 4530, 4479, 4609, 4335, 4333.

Do ryczałtu dla pogorzelców w poz. 26 odsyła się petycye do l. s.: 4150, 3723, 4597, 4301, 4542, 4620, 4670.

I wnioski nagłe do l. s.: 3679, 4054, 4058, 4059.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego postawienia wniosków: l. s. 3.742 Towarzystwa św. Cyryla w Przemyślu: l. s. 3904 i 4312 Towarzystwa opieki nad sługami we Lwowie.

Przechodzi się do porządku dziennego nad petycyami: l. s. 3362 Komitetu budowy kościoła w Radłowicach: l. s. 3606 Komitetu budowy kaplicy w Czarnokońcach, l. s. 3757: Towarzystwa św. Wincentego a Paulo w Jarosławiu: l. s. 3766 Towarzystwa Przyjaźń w Rzeszowie: l. s. 3803 Towarzystwa wzajemnej pomocy funkcyonaryuszy autonomicznych w Krakowie; l. s. 3901 Towarzystwa Przyjaźń w Brzeżanach; l. s. 4145 Jana Dryblaka w Cieszanowie, l. s. 4135 Stowarzyszenia św. Zyty w Stanisławowie; l. s. 4151 Urzędu parafialnego w Koszlakach: l. s. 4332 Komitetu budowy Kościoła w Żabiu: 4262 Aliny Bobrowskiej o zapomogę z powodu wyjścia za mąż; l. s. 4341 Wydziału taniej kuchni w Nowym Sączu; l. s. 4532 Towarzystwa byłych uczniów gimnazyum dębickiego; l. s. 4427 Tekli Baczyńskiej; l. s. 4564 Maryi Kiełbusiewi-

czowej o stypendyum dla syna: l. s. 4125 Teofili Kulczyckiej, wdowy po gr. kat. parochu o zapomogę; l. s. 4416 gminy Zabierzów o zasiłek na budowę kościoła.

Odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia petycye: l. s. 4446 gminy Moszczenicy o przyjęcie na fundusz sierocy kosztów wychowania małoletniej Maryi Bernadzik, l. s. 4669 Koła Panien Polek w Stanisławowie, l. s. 4329 Wetaliny Kuss o zapomogę.

Następuje:

Rubryka V.

Oświata i sztuka.

Dział I. Akademia Umiejętności i Rada szkolna krajowa.

Dział II. Wydatki na publiczne szkoły ludowe.

Poz. 1—7 wydatków i poz. 1—2 dochodów.

Sprawozdawca p. Kozłowski czyta, sprostowawszy poprzednio omyłki druku, a mianowicie:

W Sprawozdanie z preliminarza funduszu szkolnego:

Strona 4. wiersz 24. z dołu zamiast w r. 1896—7 ma być w r. 1907—8. Strona 6. wiersz 6. z dołu zamiast: „wzrost dzieci zapisanych“ ma być: wzrost dzieci uczęszczających“. Strona 8. wiersz 15. z góry zamiast: „musi“ ma być: „może“. Strona 9. wiersz 11. z góry zamiast: „za uwolnieniem“ ma być: „z uwolnieniem“. Strona 10. wiersz 23. z góry po słowach: w cyfrach powyższych“: opuszczono słowo „1“. Strona 11. wiersz 6. z dołu zamiast: „nie pobierająca“ ma być: „nie pobierających“. Strona 12. wiersz 14. i 15. zamiast: „że staranie o ścisłości nadzoru i sumienność w nich widocznie ocenia“ ma być: „że staranie o ścisłość nadzoru w nich widoczne i że sumienność ich ocenia“. Strona 12. wiersz 1. z dołu zamiast: „wychowanie“ ma być: „wychowania“. Strona 13. wiersz 2. z góry po słowach „doprowadzi zapewne“ opuszczono: „w“. Strona 13. wiersz 2. z góry zamiast: „ko“ ma być: „do“. Oświata i sztuka Poz. 1—7. mylki druku Strona 1. wiersz 5. ma być zamiast: „absorbując“ ma być: „absorbujące“.

Na powyższych podstawach Komisya budżetowa wnosi:

I. Wstawić zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego:

Wydatki poz. 1—7 w łącznej sumie . . . . . 23,177.692 „
Dochody poz. 1—2 . . . . . 1,059.580 K

do czego odnosi się poz. 3 wyd. i poz. 1 dochodów według osobnego następującego sumaryusza.

Fundusz szkolny krajowy.

Preliminarz szkolny na rok 1910.

Sumaryusz.

Wydatki:

Rubr.	Poz.		zwyczajne	nadzwycz.	razem
					Korony
I.	1–7	Płace, remuneracye za udzielanie religii, dodatki pięcioletnie, wynagro-			

Rubr.	Poz.		zwycz.	nadzwycz: Korony	razem
		dzenia za godziny nadobowiązkowe i na zastępstwo nauczycieli urlopowanych	19,129.312	—	19,129.312
II.	8—11	Remuneracye i zapomogi, zasiłki na urządzanie kursów wakacyjnych. rolniczych i specyalnych, oraz renumeracye na roboty ręczne i dla analfabetów	160.200	—	160.200
III.	12	Koszta podróży i dyety nauczycieli przeniesionych ze względów służbowych	60.000	—	60.000
IV.	13—16	Dodatek do funduszu szkolnego emerytalnego, interkalarya, emerytury dla tracących posady i dary z łaski	72.404	5.000	77.404
V.	17	Zasiłki dla funduszów szkolnych miejscowych na budowę szkół	200.000	—	200.000
VI.	18—21	Zasiłki dla funduszów szkolnych miejscowych na utrzymanie szkół, utrzymanie budynku szkolnego w Tarnowie, mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe, oraz koszta nadzoru funduszów szkolnych miejscowych	626.378	—	626.378
VII.	22	Przybory naukowe ogólnej natury i dla nauk praktycznych	61.400	—	61.400
VIII.	23	Bibloteki okręgowe	14.000	—	14.000
IX.	24	Konferencye okręgowe	160.980	—	160.980
X.	25	Stypendya dla uczniów i uczenic seminaryów nauczycielskich	200.000	—	200.000
XI.	26	Rozmaite wydatki	28.600	—	28.600
XII.	27	Zasiłki dla szkół utrzymywanych przez korporacye	—	66.536	66.536
		Suma wydatków	20,716.274	71.536	20,787.810
		Do tego „Przebieżne wydatki“	—	—	—
		Ogółem	—	—	20,787.810
		Dochody:			
I.	1—7	Odsetki od kapitałów	71.258	—	71.258
II.	8—15	Dochody z dóbr, realności i innych praw	43.042	—	43.042

Rubr.	Poz.		zwyczajne	nadzwycz.	razem
			Korony		
III.	16–26	Dodatki	3,152.703	—	3,152.703
IV.	27	Zysk ze sprzedaży książek szkolnych	5.670	—	5.670
V.	28	Zapisy i darowizny	—	—	—
VI.	29	Taksy od spadków	240.000	—	240.000
VII.	30	Rozmaite wpływy	—	—	—
VIII.	31	Dodatek z c. k. Skarbu Państwa	109.886	—	109.886
IX.	32	Zwroty zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne z lat dawniejszych	150	—	150
	32 a)	Zwrot zasiłków wypłaconych gminom w r. 1907 zaliczkowo na rachunek pożyczki 10-milionowej, przeznaczonej na budynki szkolne	—	—	—
X.	33	10% opłaty od zamężnych nauczycielek	45.000	—	45.000
		Suma dochodów własnych	3,667.709	—	3,667.709
		Z porównania ze sumą wydatków	20,716.274	71.536	20,787.810
		okazuje się niedobór do pokrycia funduszu krajowego w kwocie	17,048.565	71.536	17,120.101

II. Komisya budżetowa przedstawia Wysokiemu Sejmowi następujące rezolucye do uchwały:

1) Sejm wzywa ponownie Radę szkolną krajową, ażeby poczyniła poczyniła potrzebne zmiany w regulaminie Rady szkolnej krajowej, a mianowicie, ażeby sprawy aprobaty książek szkolnych dotychczas rozstrzygane w sekcyach, zastrzegała do decyzyi pełnej Rady.

2) Sejm ponownie wzywa c. k. Rząd, ażeby zapewniając inspektorom szkolnym krajowym dostateczną fachową pomoc umożliwił im częstsze zwiedzanie szkół,

3) Sejm wzywa ponownie Radę szkolną krajową, aby podawała do wiadomości Sejmu ilość szkół corocznie lustrowanych przez inspektorów szkolnych i krajowych.

4) Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, ażeby ustanowieniem referentów i pomnożeniem sił kancelaryjnych przy c. k. starostwach, zapewnił inspektorom okręgowym dostateczną pomoc i umożliwił im w ten sposób częstsze lustracye szkół.

5) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w preliminarz budżetu na rok 1911 wstawił płace potrzebne w celu ustanowienia posady drugiego inspektora dla tych powiatów w których tego zachodzi potrzeba.

6) Sejm wzywa ponownie Radę szkolną krajową, aby w porozumieniu z Wydziałem krajowym zastanowiła się nad utworzeniem stałego oddziału budowniczego dla budowy szkół bądźto przy Wydziale krajowym, bądźto przy Radzie szkolnej krajowej.

III. Petycye:

Nr. 4298/3177
Nr. 3896/2840
Nr. 3498/2496
Nr. 3550/2328
Sióstr Felicyanek o subwencyę na budowę internatu.

Nr. 3633/2626 Kuratoryi internatu św. Stanisława w Tarnowie o subwencyę na budowę internatu.

Nr. 4743/3528 Komitetu internatu dla uczniów seminaryum nauczycielskiego w Zaleszczykach o subwencyę na budowę internatu.

Nr. 3784/2739 Sióstr Bazylianek z Przemyśla o zasiłek z funduszu na budowę internatów w celu częściowego spłacenia długu, zaciągniętego na kupno domu dla internatu.

Nr. 4614/3426 Komitetu internatu dla uczniów seminaryum nauczycielskiego w Stanisławowie o subwencyę na zakupno gruntu i na koszta budowy.

Nr. 4677/3473 Wydziału Towarzystwa opieki nad internatem im. Piramowicza o zasiłek na budowę internatu.

Nr. 3474/2482 Stowarzyzzenia internatu dla uczniów c. k. sem. naucz. męskiego o subwencyę na rozszerzenie budynku zakładowego.

Nr. 3633/2623 Kuratoryi internatu św. Stanisława w Tarnowie o udzielenie zasiłku na budowę internatu.

Nr. 31418/101461 Maryi Magdaleny Borowskiej generałowej przełożonej Zgromadzenia Sióstr Felicyanek o subwencyę dla utrzymania nowicyatu dostarczającego krajowi nauczycielek.

Nr. 3662/2624 Kuratoryi internatu św. Stanisława Tarnowie.

Nr. 3475/2483 Stowarzyszenia internatu dla uczniów seminaryum nauczycielskiego w Krakowie.

Nr. 3502/2500 Stanisławy Lenkiewicz ksieni Panien Benedyktynek w Krakowie.

Nr. 3531/2529 Siostry Maryi Rafaeli Lubowidzkiej, przełożonej Sióstr Nazaretanek

Nr. 4615/3427 Komitetu internatu św. Stanisława Kostki w Stanisławowie.

Nr. 4540/3374 Towarzystwa Opieki nad wychowańcami w seminaryum w Kętach.

Nr. 4528/3359 Komitetu Towarzystwa Opieki nad internatem dla uczniów c. k. seminaryum nauczycielskiego w Tarnopolu.

Nr. 4616/3428 Komitetu internatu dla uczniów c. k. seminaryum nauczycielskiego w Zaleszczykach.

Nr. 4252/3132 Sióstr Felicyanek we Lwowie.

Nr. 4090/2977 Włodzimierzy Filewiczowej, przełożonej internatu dziewcząt we Lwowie.

Nr. 4676/3472 Wydziału Towarzystwa Opieki nad internatem im. Piramowicza.

Nr. 4682/3478 Kuratoryi internatu św. Józefa w Tarnowie.

Nr. 3783/2738 Sióstr Bazylianek w Przemyślu.

Nr. 4149/3038 Filii Proświty w Stanisławowie.

Nr. 4316/3145 | Nr. 4315/3194 | Siostry Magdaleny Humeniuk, przełożonej internatu „Marya“ w Stanisławowie.

odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia w granicach przyzwolonych w rubryce V. poz. 6. i 7.

I. Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1. Wydatki rubryki V. poz. 3. funduszu krajowego w kwocie 20.787.810 K

2. Dochody rubryki V. poz. 1. funduszu krajowego w kwocie 3,667.709 „

II. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd do znaczniejszego podwyższenia subwencyi na stypendya dla kandydatów szkół ludowych.

Wysoki Sejm raczy odesłać:

1. Petycye 4502|3341. Gminy miasta Krakowa o przyznanie subwencyi na urządzenie i utrzymanie szkoły praktycznej gospodarstwa domowego dla uczenic szkół wydziałowych w Krakowie do Wydziału krajowego do zbadania i ewentualnego uwzględnienia przy układaniu preliminarza na r. 1910.

1494|3333. Memoryał Wydziału wykonawczego krajowego wiecu nauczycielstwa ludowego z r. 1907 w sprawie zasiłków bezzwrotnych i pożyczek bezprocentowych na budowę tanich mieszkań do Wydziału krajowego do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną krajową i zdania sprawy na przyszłej sesyi sejmowej.

Petycye 1174|3061. Gminy Skwirtne o udzielenie zasiłku bezzwrotnego w kwocie 6.000 K na dokończenie szkoły i

1539|3573. Rady gminnej w Babicach, o dalszy zasiłek na umorzenie długu w kwocie 10.000 K. zaciągniętego na budowę szkoły o 4 salach

do Rady szkolnej krajowej do załatwienia w granicach przyzwolonych funduszów.

2. Petycyę 4440|3142, Mieszkańców przysiołka Wyżrału gmina Lgota w powiecie wadowickim.

Petycye nauczycieli i nauczycielek Siostry Maryi Bernardyny Samborskiej, kierowniczki 5-klas. szkoły żeńskiej w Bełzie, o przyjęcie 6 lat służby przy szkołach prywatnych 1879—1883 przy wymiarze emerytury.

3643|2643. Teodora Bernardzikiewicza, emerytowanego dyrektora 6-klasowej szkoły w Podgórzu o podwyższenie emerytury.

4216|3996. Mikołaja Hemmerlinga, emerytowanego dyrektora szkół wydziałowych o przyznanie wyższych poborów emerytalnych.

4628|3440. Maryi Lewickiej o policzenie służby przedetatowej.

4623|3435. Andrzeja Samockiego, nauczyciela kierującego w Targowiskach w okręgu szkolnym krośnieńskim o przyznanie piątego dodatku pięcioletniego od 1. listopada 1908 r. do Rady szkolnej krajowej do załatwienia.

3. Petycye nauczycieli o zapomogi i dary z łaski:

3635|2627. Wojciecha Putały.
3796|2751. Piotra Łuckiego.
3817|2771. Jana Lubieńca.
3585|2577. Emila Wiszomirskiego.
3897|2841. Józefa Jaworskiego.
3377|2416. Jana Krupy.
4133|3022. Jana Lisienickiego.
4053|2990. Lona Foka.

Oraz petycye nauczycielek i wdów po nauczycielach:

4279|3159. Agaty Szaraniewiczowej.
4613|3425. Katarzyny Janowiczowej.
4622|3434. Adeli Mosoczy.
4423|3275. Julii Wyrobiszowej.
4238|3118. Michaliny Niemiłowiczowej.
3981|2922. Sabiny Chrzanowskiej.
3982|2923. Ludmiły Wolańskiej.
3967|2908. Barbary Gromadka.
4217|3127. Katarzyny Pochmarskiej.
4721|3573. Eleonory Habel.
Leokadyi Markiewiczowej.
3778|2733. Henryki Bodakowej.
3912|2856. Agaty Ferensiewiczowej.
3915|2859. Heleny Sądowej.
3916|2860. Pauliny Tobiaszkowej.
3893|1837. Leokadyi Kotulowej.
4267|3147. Rozalii Mazurkiewiczowej.
3620|2612. Michaliny Wojnarowskiej
3647|2540. Karoliny Kochanowskiej.
3587|2579. Natalii Władyszynowej.
3349|2388. Karoliny Gorlachowej.

3718|2675. Maryi Maciałkowej.
3717|2674. Maryi Dutkiewiczowej.
3722|2679. Elżbiety Chrzysztyszyńskiej.
4495|3334. Apolonii Gawlickiej.
3409|2448. Zofii z Zakrzewskich Mykietynowej.
3402|2441. Leokadyi Piltosz.
3575|2567. Stanisławy Iwanickiej.
3664|2596. Maryi Rzepeckiej.

do Rady szkolnej krajowej do załatwienia w granicach przyzwolonych funduszów.

4. 3.937|2.878. ks. Jana Głąba, katechety szkoły V. klasowej w Mikołajowie do Rady szkolnej krajowej do załatwienia.

5. Petycyę S. Maryi Bernardyny Samborskiej, ze Zgromadzenia Sióstr Felicyanek, kierowniczki 5-klasowej szkoły żeńskiej w Bełzcu, w sprawie pożyczki w Banku krajowym na rozszerzenie szkoły do Wydziału krajowego do uwzględnienia.

6. Petycyę 4.627|3.439. Magistratu miasta Brzozowa o wzmocnienie czynnika autonomicznego w Radzie szkolnej krajowej, o rozszerzeniu kompetencyi Rady szkolnej krajowej w ogóle, a w szczególności pełnej Rady,

do Rady szkolnej krajowej do zbadania i zdania sprawy na przyszłej sesyi sejmowej.

7. Petycye 4.443 Zgromadzenia Panien Kanoniczek św. Ducha o przyznanie wyższej subwencyi na utrzymanie szkoły wydziałowej św. Tomasza w Krakowie.

3.358|2.347. Br. Ottona Goncza, Dyrektora Braci szkół chrześcijańskich we Lwowie ul. Mochnackiego l. 8. o udzielenie subwencyi i bezprocentową pożyczkę na budowę szkoły.

3.810|3.765. Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia w Przeworsku o subwencyę na utrzymanie szkoły.

4.421|3.273. Sióstr Miłosierdzia w Krakowie na utrzymanie połączonego ze szkołą zakładu sierót.

4.314|1.193. Siostry Magdaleny Humeniuk, przełożonej internatu Marya o subwencyę na utrzymanie prywatnej szkoły.

3.874|2.818. Zakładu naukowo-wychowawczego pod Opieką Zgromadzenia Rodziny Maryi w Leśnem o zasiłek.

4.138|3.027. Józefaty Teodorowiczowej, Przełożonej klasztoru Bazylianek w Jaworowie o jednorazową zapomogę na żeńskie seminaryum nauczycielskie,

do Wydziału krajowego do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną krajową i ewentualnego uwzględnienia przy układaniu preliminarza na r. 1911.

8. Petycyę 4.627|3.436. Gminy miasta Budzanowa o zwolnienie od prestacyi szkolnej do Wydziału krajowego do zbadania i zdania sprawy na przyszłej sesyi sejmowej.

Oświata i sztuka.

Wydatki.

I. Akademia umiejętności i Rada szkolna krajowa.

Rubr.	Poz.		zwyczajne	nadzwyczajne	razem
V.	1	Akademia umiejętności w Krakowie:	Korony		
		a) zasiłek stały . . . 70.000 K			
		b) zasiłek na utrzymanie wyprawy naukowej pod przewodnictwem profesora Dra Smolki w Archiwum watykańskiem (na trzechlecie 1907|8—1910|11) . . . 4.000 „			
		c) na wydanie atlasu geologicznego wraz z tekstem (do rozporządzalności Wydziatu krajowego) . . . . 5.000 „			
		d) dla Biblioteki polskiej w Paryżu . . . 6.000 „	85.000	—	—
	2	a) Szesnastu członków Rady szkolnej krajowej (stałe pobory) 32.000 K			
		b) Na koszta podróży zamiejscowych członków Rady szkolnej krajowej (do jej rezporządzenia) 4.800 „	36.800	—	—
		Suma działu I. .	121.800	—	121.800

II. Wydatki na publiczne szkoły ludowe.

Rubr.	Poz.		zwyczajne	nadzwyczajne	razem
			Korony		
	3	Wydatki funduszu szkolnego krajowego	20,716.274	71.536	20,787.810
	4	Wydatki funduszu szkolnego emerytalnego	1,891.100	—	1,891.100
	5.	Na oprocentowanie i amortyzacyę pożyczki emisyjnej 10,000.000 K na budowę nowych szkół ludowych:			
		a) IV. i V. rata kapitału wraz z 4% odsetkami 267.800 K			
		b) 2% podatek rentowy od kuponów . . 3.982 „			

		zwyczajne	nadzwyczajne	razem
			Koron	
	c) koszta administracyi, druki, inseraty, koszta losowania, portorya itd. 200 „	—	271.982	271.982

Dochody zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego:

Poz. 1. Dochody funduszu szkolnego krajowego . . 3,667.709 K
„ 2. „ „ „ emerytalnego . . 391.871 „

Do rubryki V. poz. 1. wydatków i poz. 2. dochodów funduszu krajowego.

Komisya przyjęła ułożony przez Wydział krajowy preliminarz krajowego funduszu szkolnego emerytalnego do zatwierdzającej wiadomości.

Komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wydatki rubryki V. poz. 1. funduszu krajowego w kwocie 1,891.100 K
2. Dochody rubryki V. poz. 2. funduszu krajowego w kwocie 391.871 „

Krajowy fundusz szkolny emerytalny.

		zwyczajne	nadzwycz.	razem
			Korony	
	Wydatki.			
Rubr. I.	Emerytury czasowe nauczycieli i nauczycielek	150.000	—	150.000
„ II.	Emerytury dożywotnie nauczycieli i nauczycielek	1,100.000	—	1,100.000
„ III.	Pensye dla wdów po nauczycielach .	150.000	—	150.000
„ IV.	Dodatki na wychowanie sierót po nauczycielach	95.000	—	95.000
„ V.	Odprawy i kwartały pozgonne . .	90.000	—	90.000
„ VI.	Zwroty wkładek emerytalnych nauczycieli i nauczycielek . .	6.000	—	6.000
„ VII.	Koszta zarządu	100	—	100
„ VIII.	Rozmaite wydatki			
	1. Zwroty interkalaryów . . .	—	—	—
	2. Gótówka należąca do majątku zarodowego	—	—	—
	Suma wydatków .	1,891.100	—	1,891.100

		zwyczajne	nadzwycz.	razem
		Koron		
	Dochody.			
Rubr. I.	Odsetki od kapitałów	2.684	—	2.684
„ II.	Datek stały z krajowego funduszu szkolnego	25.600	—	25.600
„ III.	Zapisy i darowizny	—	—	—
„ IV.	Interkalarya od opróżnionych posad nauczycielskich	28.587	—	28.587
„ V.	Stałe wkładki nauczycieli i nauczycielek	300.000	—	300.000
„ VI.	Wkładki dwuprocentowe za czas służby przedetatowej	35.000	—	35.000
„ VII.	Rozmaite dochody	—	—	—
„ VIII.	Zwroty z emerytur czasowych . .	—	—	—
„ IX.	„ „ „ dożywotnich . .	—	—	—
„ X.	„ „ pensyi wdów	—	—	—
„ XI.	„ „ dodat. na wychowanie dzieci	—	—	—
„ XII.	„ „ odpraw i kwartałów pozgon.	—	—	—
	Suma dochodów .	391.871	—	391.871
	W porównaniu ze sumą wydatków	1,891.100	—	1,891.100
	Okazuje się niedobór do pokrycia z funduszu krajowego . .	1,499.229	—	1,499.229

Oświata i sztuka.

Dział III. Prywatne zakłady naukowe i wychowawcze (poz. 8–32) wydatków.

Dział IV. Stowarzyszenia ku krzewieniu nauk i oświaty. Wydawnictwa (poz. 33–71) wyd. tudzież 3 i 4. dochodów.

Dział VI. Rozmaite (poz 94–106) wydatków.

Sprawozdawca p. Głąbiński czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dział III, IV i V rubryki V wedle preliminarza budżetu wniesionego przez Wydział krajowy, ze zmianami poczynionemi w pozycyach 8. 17, 21, 31, 43a). 55 pod lit. a) 57, 58a), 59, 60, 61, 94, 101 i 102a).

Dział III. Prywatne zakłady naukowe i wychowawcze.

		zwyczajne	nadzwyczajne
		Korony	
Poz. 8.	Na utrzymanie szkoły polskiej w Białej i Leszczyszczynach, stała subwencya w myśl uchwały Sejmu z dnia 11. lipca 1906 (więcej o 5000 K . .	60.000	—

		zwyczajne Koron	nadzwyczajne Koron
	z powodu znacznego podniesienia wydatków na płace nauczycielskie w tych szkołach do sumy 71.000 K). Zarazem Sejm ponawia swoją uchwałę z r. 1907: Wzywa się Wydział krajowy, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową zbadał sprawę objęcia szkół w Białej i Leszczynach przez fundusz krajowy szkolny i przedstawił Sejmowi wnioski.		
Poz. 8a)	Na utrzymania seminaryum nauczycielskiego męzkiego w Białej	3.500	—
„ 8b)	Na utrzymanie prywatnego gimnazyum w Białej	5.000	—
„ 9.	Prywatne Seminaryum nauczycielskie żeńskie Zofii Strzałkowskiej we Lwowie	2.000	—
„ 10.	Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie Franciszka Preisendanza w Krakowie	2.000	—
„ 11.	Dla kursów wyższych dla kobiet im. Adryana Baranieckiego	2.000	—
„ 12.	Ruskie prywatne seminaryum żeńskie, utrzymywane przez ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego, w porozumieniu z Radą szkolną krajową	2.000	—
„ 13.	Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie w Brodach	1.500	—
„ 14.	Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie w Stanisławowie	1.000	—
„ 15.	Prywatna szkoła średnia żeńska we Lwowie, utrzymywana przez Towarzystwo „Gimnazyum żeńskie“	2.000	—
„ 16.	Prywatna szkoła średnia żeńska w Krakowie z charakterem gimnazyalnem. pod zarządem pp. Browicza, Czubka i Tretiaka, zasiłek stały	1.000	—
„ 17.	Na subwencye dla innych seminaryów, gimnazyów i liceów, ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego (więcej o 2.000 K. wskutek licznych petycyj i powstania nowych zakładów)	7.000	—
„ 18.	Kurs naukowy żeński w Tarnowie, (w myśl uchwały Sejmu z dnia 11. lipca 1902)	800	—
„ 19.	Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, na utrzymanie szkoły wydziałowej żeńskiej we Lwowie	8.000	—

			zwyczajne	nadzwyczajne
			Koron	
Poz. 20.	Zakład sierót im. św. Heleny we Lwowie		200	—
„ 21.	Ruski instytut dla dziewcząt w Przemyślu:			
	a) stała subwencya		1.000	—
	b) jednorazowy zasiłek na spłatę długów (wskutek petycyi do l. 3791		—	1.400
„ 22.	Zakład wychowawczy dla ubogich dziewcząt pod nazwą „Rodzina Maryi“ w Lomnej.		1.000	—
„ 23.	Ryczałt na zasiłki dla burs mieszczących młodzież polską i ruską, do rozporządzalności Wydziału działu krajowego, w porozumieniu z Radą szkolną krajową		28.000	—
„ 24.	Zakład dla głuchoniemych we Lwowie:			
	a) na stypendya dla wychowanków po 300 K	30.000 K		
	b) na utrzymanie zakładu	5.000 „		
	c) na amortyzacyę pożyczki 36.000 K na budowę II. piętra, zaciągniętej przez Dyrekcyę zakładu XI. rata amortyzacyjna (aż do pierwszego półrocza 1934 roku)	1.990 K	36.990	—
„ 25.	Szkoła dla głuchoniemych Izaaka Bardacha we Lwowie		1.000	—
„ 26.	Zakład dla ciemnych we Lwowie:			
	a) na utrzymanie Zakładu	7.600 K		
	b) na stypendya dla 10 wychowanków po 240 K	2.400 „	10.000	—
„ 27.	Towarzystwo gimnast. „Sokół“ we Lwowie		2.000	
„ 28.	„ „ „ w Krakowie		2.000	
„ 29.	Dla polskich i ruskich Towarzystw gimnastycznych „Sokół we Lwowie i na prowincyi, ryczałt do dyspozyi Wydziału krajowego		10.000	—
„ 30.	Związek polskich gimnastycznych Towarzystw sokolich we Lwowie, na cele Towarzystwa i wydawnictwa		1.000	—
„ 31.	Towarzystwo zabaw ruchowych we Lwowie (więcej o 1.000 K w myśl wniosku Rady szkolnej krajowej)		2.000	—
„ 32.	Zgromadzenie Sióstr Felicyanek, na utrzymanie domu głównego w Krakowie		—	2.000
	Suma działu III.		192.990	3.400
	Razem		196.390	

		zwyczajne Koron	nadzwyczajne
Dział IV. Stowarzyszenia ku krzewieniu nauk i oświaty. Wydawnictwa.			
Poz. 33.	Dla zarządu powszechnych wykładów uniwersyteckich we Lwowie	1.000	—
„ 34.	Dla zarządu powszechnych wykładów uniwersyteckich w Krakowie	1.000	—
„ 35.	Towarzystwo „Oświaty ludowej we Lwowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego . .	3.500	—
„ 36.	Towarzystwo „Oświaty ludowej“ w Krajowie zasiłek stały	3.500	—
„ 37.	Towarzystwo „Oświaty ludowej“ w Tarnowie .	200	—
„ 38.	Polskie Stowarzyszenie „Strzecha“ we Wiedniu .	200	—
„ 39.	Polskie Stowarzyszenie „Przytulisko“ we Wiedniu	200	—
„ 40.	Polskie Stowarzyszenie chrześcijańskich robotników „Ojczyzna“ we Wiedniu	200	—
„ 41.	Biblioteka polska we Wiedniu	400	—
„ 42.	Towarzystwo „Związek rodzicielski“ we Lwowie	500	—
„ 43.	Dla fundacyi „Macierz polska“ na wydawnictwa dzieł i peryodycznych pism ludowych . . .	10.000	—
„ 43a)	Towarzystwo „Szkoły ludowej“ na wydawnictwa (wskutek sprawozdania Dep. I. Wydziału krajowego i petycyj do l. 4685 i 4687).	1.000	—
„ 44.	Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, na wydawnictwa	2.300	—
„ 45.	Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, V. rata na umorzenie części pożyczki hipotecznej, zaciągniętej na budowę własnego domu (z ogólnej przyznanej sumy 10.000 K.)	1.000	—
„ 45a)	Towarzystwo nauczycieli religii mojżeszowej w Stanisławowie	200	—
„ 46.	Zasiłek dla czasopisma „Muzeum“	2.000	—
„ 47.	Na wydawnictwo czasopisma „Kosmos“ . .	1.000	—
„ 48.	Wydawnictwo dziełek ludowych	2.000	—
„ 49.	Towarzystwo historyczne we Lwowie, na wydadawnictwa	1.400	—
„ 50.	Towarzystwo im. Adama Mickiwicza, na wydawnictwo jego dzieł, do rozporządzalności Wydziału kzajowego	800	—

			zwyczajne Korony	nadzwycz.
Poz. 51.	Towarzystwo ludoznawcze, na wydawnictwo czasopisma „Lud“		500	
„ 52.	Redakcya dwutygodnika katechetycznego i duszpasterskiego w Tarnowie		300	—
„ 53.	Redakcya pisma dla dzieci „Mały Światek“ we Lwowie		200	—
„ 54.	Towarzystwo ruskich kobiet „Żyżń“ we Lwowie, na wydawnictwa		100	—
„ 55.	Na wydawnictwo:			
	a) polskich podręczników dla szkół średnich (w myśl wniosku Rady szkolnej krajowej więcej o 1.000 K)	3.000 K		
	b) ruskich książek szkolnych	8.000	11.000	—
„ 56.	Wydawnictwo dwutygodnika „Rodzina i Szkoła“, z dodatkiem naukowym, „Wiedza i Praca“ we Lwowie		300	—
„ 57.	Polskie „Muzeum szkolne“ we Lwowie (więcej o 500 K wskutek petycyi do l. 3571)		1.500	—
„ 58.	Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, na wydawnictwa		2.300	—
„ 58a)	Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, na umorzenie kosztów budowy własnego domu I. rata z ogólnej sumy 5.000		—	500
„ 59.	Towarzystwo „Proświta“, na wydawnictwo dzieł ludowych, do rozporządzenia Wydziału krajowego — więcej o 1.000 K wskutek petycyi do l. 4034. i 4036 (z zastrzeżeniem wypłaty z dołu i po przekonaniu się, że wszystkie wdawnictwa Towarzystwa są pożyteczne i nie zawierają szkodliwych tendencyj, tudzież odpowiadają warunkom ustanowionym w uchwale Wysokiego Sejmu z dnia 13. lutego 1897).		9.000	—
„ 60.	Towarzystwo im. Szewczenki, na wydawnictwa, więcej o 2.000 K wskutek petecyi do 3477		16.000	—
„ 61.	Towarzystwo im. Michała Kaczkowskiego, na wydawnictwo dzieł ludowych, wskutek petycyi do l. 4030 więcej o 1.000 K (z ostrzeżeniem j. w. poz. 59).		9.000	—

		zwyczajne Korony	nadzwycz.
Poz. 62.	Bezpłatna „Uczelnia“ w zarządzie Koła Towarzystwa szkoły ludowej im. B. Goldmana we Lwowie	600	—
„ 63.	Koło szkoły ludowej im. B. Goldmana do rozporządzenia Wydziału krajowego	2.000	—
„ 64.	Towarzystwo dla popierania nauki polzkiej we Lwowie	1.500	—
„ 65.	Ks. Dżułyński, gr. kat. proboszcz w Łapszynie, na wydawnictwa ruskie „Posłannyk“ i „Książeczki misyjne“, do rozporządzenia Wydziału krajowego	800	—
„ 66.	OO. Bazylianie na wydawnictwa pism religijno-moralnej treści	400	—
„ 67.	Krakowskie Towarzystwo techniczne, na wydawnictwo czasopisma „Architekt“	400	—
„ 68.	Towarzystwo politechniczne we Lwowie na wydawnictwo czasopisma technicznego . . .	1.000	—
„ 69.	Towarzystwo numizmatyczne w Krakowie na wydawnictwo „Wiadomości numizmatyczno-archeologicznych“	400	—
„ 70.	Na wydawnictwo „Biblioteki politechnicznej“, VI. rata z subwencyi 10.000 K płatnej w 10 latach	1.000	—
„ 71.	Czytelnia polska w Białej — subwencya na umorzenie pożyczki 14.000 K na budowę domu — III. rata z 28-lecia (patrz pozycya 4. dochodów).	500	—
	Suma działu IV. . .	91.200	500
	Razem . .	91.700	

Dział V. Teatry i sztuki piękne.

Pozycya 72 do 93 wydatków.

Sprawozdawca P. Abrahamowicz czyta:

Zgodnie z preliminarzem Wydz. kraj. na rok 1910. komisya budżetowa wnosi:

		zwyczajne Korony	nadzwyczajne.
Poz. 72.	Teatr polski w Krakowie, subwencya stała .	16.000	—
„ 72a)	Dyrektorowi teatru miejskiego w Krakowie Lud. Solskiemu, zasiłek nadzwyczajny na rok 1910 do rozporządzalności Wydz. kraj.	—	4.000

		zwyczajne Korony	nadzwyczajne. Korony
„ 73.	Budowa teatru w Krakowie 22 i 24 półroczna rata na opłatę procentów od pożyczki 300.000 K. zaciągniętej przez gminę miasta Krakowa (aż do I. półr. 1945)	15.000 —	
„ 74.	Teatr polski i opera polska we Lwowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego:		
	a) dramat i komedya . . . 28.400 K		
	b) opera polska . . . . 20.000 „	48.400 —	
„ 74a)	Dyrektorowi teatru miej. we Lwowie. Lud. Hellerowi, zasiłek nadzwyczajny na rok 1910 do rozporządzalności Wydz. kraj.	—	8.000
„ 75.	Budowa teatru we Lwowie, na pokrycie 23. i 24. raty amortyzacyjnej od pożyczki 600.000 K. zaciągniętej przez gminę miasta Lwowa aż do I. półr. 1934.	33.696 —	
„ 76.	Teatr ruski pod zarządem Tow. „Ruska Besida“ do rozporządzalności Wydz. kraj. . . .	18.500 —	
„ 76a)	Tow. „Ruska Besida“ na cele skompletowania orkiestry, subwencya nadzwyczaj. . . .	—	4.000
„ 76b)	Na koszta inspekcyi ruskiego teatru narod. na prowincyi (do rozporz. Wydz. kraj.) . . .	—	500
„ 76c)	Dla teatru ludowego w Krakowie do rozporządzalności Wydziału krajowego w załatwieniu petycyi do L. 4344/3213 Dyrektora teatru ludowego, Edmunda Rygiera, jak na rok 1909 . .	—	2.000
	Wydział krajowy nie preliminował tej kwoty jedynie z uwagi, że teatr ludowy w Krakowie stale nie istnieje — gdy jednak obecnie ustalenie tego teatru, pod umiejętną Dyrekcyą p. Edmunda Rygiera nabiera pewności, przeto Komisya budżet. wnosi ponowienie przyznanej na rok 1909 subwencyi na ten cel i wstawia do p. 76c) kwotę 2.000 K do rozp. Wydz. kraj.		
„ 77.	Zarządowi Związku teatrów i chórów włościańskich, subwencya nadzwyczajna do rozporządzalności Wydz. kraj.	—	2.000
„ 78.	Akademia sztuk pięknych w Krakowie 22. rata umorzenia pożyczki 200.000 Koron na budowę gmachu (aż do roku 1911 włącznie . . .	—	14.000

		zwyczajne Korony	nadzwyczajne.
Poz. 79.	Towarzystwu sztuk pięknych w Krakowie, subwencya na budowę własnego gmachu (na czas amortyzacyi pożyczki, 12 rata z 33 lecia) . .	—	1.000
	Tem załat. zostaje petycya do L. 4346|3225.		
„ 80.	Towarzystwu przyjaciół sztuk pięknych we Lwowie, na urządzenie nowego lokalu wystawy III. (ostatnia) rata	—	2.000
„ 81.	Gmina miasta Krakowa, na zarząd domu imienia Jana Matejki w Krakowie	1.000	—
„ 82.	Dla młodzieży kształcącej się w naukach i sztukach, ryczałt do rozporządzalności Wydziału krajowego	6.000	—
	Do pozycyi tej wniesione petycye do L. 3343|2382, 3396|2435, 3414|2453, 3424|2463, 3436|2475, 3527|2525, 3746|2703, 3742|2699, 3733|2690, 3734|2691, 3733|2690, 3731|2688, 3623|2615, 2589|2581, 3586|2578. 3579|2571, 3422|2461, 4296|3175, 4294|3173, 4572|3405, 4474|3323, 4493|3332, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i odpowiadającego celowi subwencyi uwzględnienia.		
„ 83.	Towarzystwu muzycznemu we Lwowie w myśl uchwały Sejmu z 10. lipca 1902	10.000	—
„ 84.	Towarzystwu muzycznemu we Lwowie na budowę własnego gmachu, 5. rata subwencyi 75.000 K, z 25-lecia	—	3.000
„ 85.	Towarzystwu muzycznemu w Krakowie . .	1.600	—
„ 86.	Konserwatoryum Towarz. muzycznego w Krakowie	8.400	—
„ 87.	Towarzystwu „Wyższy Instytut muzyczny“ we Lwowie	2.500	—
„ 88.	Towarzystwu muzycznemu w Brodach . .	—	400
	Powyższem zał. zostaje petycya do L. 3721|2611		
„ 89.	Towarzystwu muzycznemu w Samborze . .	—	200
„ 90.	Towarzystwu muzyczuemu „Harmonia“ w Krakowie	600	—
„ 91.	Towarz. „Przyjaciół muzyki“ w Tarnopolu . .	600	—
„ 92.	Towarzystwu „Kapeli narodowej Harmonia“ we Lwowie, do rozp. Wydz. kraj.	400	—

		zwyczajne Korony	nadzwyczajne.
Poz. 92.	Powyższem załatwioną zostaje petycya do L. 4344|3223.		
„ 93.	Wydziałowi krajowemu do rozporządz. po zbadaniu istotnych potrzeb działalności i pożyteczność pod względem nauki Tow. muz.: „Lutnia“. „Bojan“, „Dcho“ we Lwowie, „Lutnia w Krakowie, Towarz. im. Moniuszki w Kołomyi i Stanisławowie, Tow. „Harmouia“ w Jaśle i Tow. muzycznemu w Jarosławiu, ryczałt . . .	3.500 —	
	Petycyę do L. 3608 Lipińskiej Salomei załatwiono w rubr. XIV. poz. 228.		
	Petycye do L. 3400|2139 zkłożycieli Inst muzycz. w Krakowie i pet. 3597|2589 Archit. polskich w Krakowie przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i odpowiedniego załatwienia		
	Suma działu V.	166.196	41.100
		207.296	

Dział VI. Rozmaite.

Poz. 94.	Dla stowarzyszeń akademickich, więcej o 1.200 K, wskutek petycyi domów akademickich polskich i ruskiego, tudzież w myśl sprawozdania Wydziału krajowego o towarzystwie akademickiem „Ognisko“ we Wiedniu, ryczałt do rozporządzalności Wydz. kraj.	5.000 —	
„ 95.	Na zasiłki dla polskich i ruskich Towarzystw, mających na celu wspomaganie ubogich uczniów, ryczałt do rozporządzalności Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą szkolną krajową . .	2.000 —	
„ 96.	Towarzystwo im. św. Stanisława Kostki, opieki nad terminatorami we Lwowie	200 —	
„ 97.	Stowarzyszenie nauczycielek we Lwowie . .	600 —	
„ 98.	Na cele budowy schroniska dla nauczycielek we Lwowie, VII. rata subwencyi 40.000 K, płatnej w 20 ratach rocznych (w myśl uchwały sejmowej z d. 31. października 1904)	2.000 —	
„ 99.	Stowarzyszenie nauczycielek w Krakowie, VI. rata subwencyi 20.000 K, płatnej w 20 ratach rocznych, na budowę domu dla nauczycielek . . .	1.000 —	

		zwyczajne:	nadzwycz:
		Korony	
„ 100.	Komitetowi budowy polsk. Domu akadem. im Adama Mickiewicza we Lwowie, III. i IV. półroczna rata amortyz. $4^1/_2\%$ pożyczki 50.000 K, umarzalnej w 33 latach (uchw. sejm. z 18. marca 1907)	3.000	
„ 101.	Zasiłki dla zakładów naukowych utrzymywanych przez Towarzystwa, więcej o 10.000 K., do rozporządzenia Wydziału krajowego	—	40.000
„ 102.	Funduszowi szkolnemu krajowemu odsetki od efektów im. wartości 584.659 K 70 g wydanych z majątku zarodowego Radzie szkolnej krajowej na fundusz pożyczkowy dla gmin na budowę szkół	25.775	—
„ 102a)	Towarzystwo „Euluterya“ (wskutek petycyi do l. 3583)	600	—
„ 103.	Gal. Towarzystwo ochrony zwierząt . . .	200	—
„ 104.	Na urządzenie warsztatów dla młodzieży szkolnej, do rozporządzenia Wydziału krajowego . .	2.000	—
„ 105.	Na wydawnictwo „Polskiego przeglądu emigracyjnego“	—	1.000
„ 106.	Dla Juliana Nasalskiego, na wydawnictwo „Biblioteki dla młodzieży ruskiej“, do rozporządzenia Wydziału krajowego	250	—
	Suma działu VI. .	42.625	41.000
	Razem . . .	83.625	

Ogółem wnosi Komisya budżetowa podwyższenie wydatków rubryka V. w działach III., IV., i VI. o . . . . . 33.800 K
a to w wydatkach zwyczajnych o . . . . . 21.900 K
i w wydatkach nadzwyczajnych o . . . . . 11.000 „

Dochody.

Poz. 3.	Dochod ze sprzedaży ruskich książek szkolnych	8.000	—
„ 4.	Czytelnia polska w Białej — zwrot pożyczki 14.000 K na budowę domu, II. rata z 28-lecia (patrz poz. 71 wyd.)	500	—
	Suma . . .	8.500	—

Petycye do l. 3933, 3977, 4023, 4231, 4368, 4683, 4681, 4691 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia z poz. 101 wydatków.

Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania przekazuje się petycyę do l. 4240 w sprawie uzupełnienia Muzeum narodowego w Krakowie.

Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia w przyszłym budżecie przekazuje się petycyę szkół nauk politycznych we Lwowie i w Krakowie do l. 1598 i 1749, wydawnictwa ruskiego „Nasza Szkoła“ do l. 3646, zakładu wychowawczego księży Zmartwychwstańców do l. 1330, stowarz. Biblioteki chrześciańskiej do l. 4641, Towarzystwa muzeum tatrzańskiego do l. 3634, żydowskiej czytelni ludowej w Krakowie do l. 3365, Związku towarzystw naukowych do l. 4675, Towarzystwa ruskich dam do l. 3866.

Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego załatwienia w porozumieniu z Radą szkolną krajową przekazuje się petycye w sprawie subwencyonowania kursów dla analfabetów do l. 4026, 4029 i 4114, w sprawie popierania warstatów studenckich do l. 4303, wydawnictwa „Mapy Polski“ do l. 3882, szkoły i pracowni w Kulikach do l. 4132, szkoły w Peczeniżynie do l. 4052, Czytelni Król. Jadwigi do l. 1457.

Wydziałowi krajowemu do zbadania przekazuje się petycye do l. 3432, 3725, 3726, 3649, 3965, 4139, 4345, 4606, 4612.

Rubryka VI.

(Poz. 1—4 wydatków, poz. 1—3 dochodów)

Pomniki historyczne.

Sprawozdawca poseł Leo czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki.

			zwyczajne:	nadzwycz.
Poz.	1.	Utrzymanie kancelaryi konserwatorskich we Lwowie i w Krakowie, sporządzanie i publikacye naukowych i urzędowych pomników, znajdujących się w naszym kraju	8.000	—
„	2.	Badanie i ocalanie zabytków starożytnych, piśmiennych i archeologicznych dla zakładu narodowego im. Ossolińskich we Lwowie . . .	1.000	—
„	3.	Muzeum narodowe w Krakowie:		
		a) stała subwencya	15.000	—
		b) na adaptacye i rozszerzenie Muzeum narodowego, III. rata z przyznanych 30.000 K na lat 5	—	6.000
„	1.	Krajowe Archiwum aktów grodzkich i ziewskich we Lwowie i w Krakowie:		
		a) Dyrektor we Lwowie . . . . 2.400 K		
		b) „ w Krakowie . . . . 2.400 „		

		zwyczajne	nadzwycz.
		Korony	
	c) Adjunkt I. klasy we Lwowie: płaca 2.800 K, dodatek aktywalny 960 K i cztery dodatki trzyletnie po 200 K .	4.560 „	
	d) Adjunkt II. klasy we Lwowie: płaca 2.200 K, dodatek aktywalny 768 K i dwa dodatki trzyletnie po 400 K .	4.368 „	
	e) Adjunkt I. klasy w Krakowie: płaca 2.200 K, dodatek aktywalny 960 K .	3.760 „	
	f) Akjunkt II klasy w Krakowie: płaca 2.200 K, dodatek aktywalny 768 K .	2.968 „	
	g) 2 aplikantów we Lwowie. adjutum roczne po 600 K	1.200 „	
	h) 1 aplikant w Krakowie, adjutum roczne	600 „	
	i) Czynsz za najem lokalu we Lwowie . . . . . 1.600 K i miejski 2 % podatek wodociągowy za r. 1910 . . 80 „	1.380 „	
	k) Stróże we Lwowie i w Krakowie: płaca po 1.000 K, dodatki aktywalne po 100 K, dodatek na mundur po 100 K	2.400 „	
	l) Opał, potrzeby kancelaryjne i inne wydatki	1.200 „	26.536 —
Poz. 5.	Restauracya zabytków artystycznych w kościele św. Floryana w Krakowie V. rata, ostatnia, z przyznanych 20.000 K.)	—	4.000
„ 6.	Restauracya kościoła parafialnego ob. łać. w Drohobyczu z przyznanych 15.000 K (V. ostatnia rata)	—	3.000
„ 7a)	Konserwacya zamku w Olesku	600	—
„ 7b)	Gronu c. k. konserwatorów Galicyi wschodniej na pokrycie reszty należytości arch. Władysława Halickiego, za restauracyę sali królewskiej i przyległych sal I. piętra w zamku oleskim—jednorazowo	—	2.600
„ 8.	Restauracya wieży maryackiej w Krakowie VI. rata z przyznanych 70.000 K	—	7.000
„ 9.	Restauracya kościoła pojezuickiego w Przemyślu V. (ostatnia rata subwencyi 20.000 K . . .	—	4.000
„ 10.	Restauracya kościoła św. Katarzyny w Krakowie V. (ostatnia) rata subwencyi 35.000 K . . .	—	7.000

Poz. 11.	Kościół polski we Wiedniu (XIX. i XX. [ostatnia] rata z 20 rat półrocznych, z ogólnej sumy 30.000 K)	—	3.000
„ 12.	Restauracya zamku królewskiego na Wawelu: rata roczna . . . . . 100.000 K i dotacya Najw. Dworu . . . 100.000 „	—	200.000
„ 13.	Restauracya starożytnego kościoła św. Józefa na Kahlenbergu — III. (ostatnia) rata z przyznanych 15.000 K	—	5.000
„ 14.	Koszta inwentaryzacyi drewnianych kościołów, III. rata z subwencyi 6.500 K płatnej w 7-miu ratach rocznych od r. 1908 (a to: 6 rat po 1.000 K, ostatnia 500 K)	—	1.000
„ 15.	Restauracya kościoła OO. Cystersów w Mogile II. rata z przyrzeczonych 15.000 K	—	5.000
„ 16.	Towarzystwu miłośników przeszłości miasta Lwowa, na wydawnictwa	500	—
„ 17.	Towarzystwu miłośników historyi i zabytków miasta Krakowa na wydawnictwa, stała dotacya	1.000	—
„ 18.	Gminie miasta Lwowa, na zakupno dzieł artystycznych dla Galeryi miejskiej, stała roczna subwencya	5.000	—
„ 18a)	Gminie miasta Lwowa — na zakupno zbioru dzieł Matejki do Galeryi miejskiej — I. rata z subwencyi 15.000 K	—	5.000
„ 19.	Gminie miasta Lwowa, na Muzeum narodowe im. Króla Jana III., stała subwencya . . .	5.000	—
„ 20.	Restauracya krużganków w klasztorze OO. Franciszkanów w Krakowie — I. rata subwencyi 10.000 K rozłożonej na 4 lata (wniosek przedstawienia tej subwencyi do uchwały Wysokiego Sejmu zawisły od przyznania z c. k. Skarbu państwa na ten cel subwencyi w tej samej wysokości)	—	2.500
„ 21.	Restauracya grobowca króla Bolesława Śmiałego w Ossiaku w Karyntyi — jednorazowa (do rąk komitetu obywatelskiego w Krakowie, zamianowanego dla restauracyi tego grobowca . . .	—	500
„ 22.	Dla Tadeusza Mokłowskiego — na inwentaryzacyę zabytkow budownictwa drewnianego w Galicyi wschodniej	—	1.000
„ 23.	Restauracya starożytnej synagogi w Chodorowie, jednorazowo	—	1.000

„ 24.	Restauracya starożytnejsynagogi w Złoczowie	—	600
„ 25.	Restauracya katedry ormiańskiej we Lwowie — I. rata z rozłożonej na 5 lat subwencyi 100.000 K	—	20.000
„ 26.	Gronu c. k. konserwatorów Galicyi wschodniej na wydawnictwo „Teki konserwatorskiej — jednorazowo	—	2.000
„ 27.	Restauracya kościoła OO. Bernardynów w Gwoździcu — jednorazowo (pod warunkiem przyznania na ten cel subwencyi w tej samej wysokości z c. k. Skarbu państwa)	—	2.000
„ 28.	Restauracya kościoła św. Piotra i Pawła w Krakowie	—	4.000
„ 29.	Inwentaryzacya archiwum gminy miasta Krakowa i wydawnictwa źródeł dziejowych	—	1.000
„ 30.	Restauracya starożytnej bożnicy w Krakowie	—	2.000
„ 31.	Na I. ratę procentową i amortyzacyjną od subwencyi 100.000 K na rzecz budowy kościoła jubileuszowego św. Elżbiety we Lwowie	—	5.000
„ 32.	Restauracya starożytnego kościoła św. Anny w Krakowie, I. rata z subwencyi 5.000 K	—	2.500
„ 33.	Restauracya kościoła parafialnego w Żółkwi I. rata w subwencyi 5.000 K	—	2.500
„ 34.	Pydynkowska Emilia w Krakowie — jednorazowa subwencya na prowadzenie szkoły restauracyi zabytków starożytnego hafciarstwa	—	500
	Suma wydatków	62.636	299.700
	Razem		362.336

Dochody:

„ 1.	Taksy krajowego Archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie	150	—
„ 2.	Dotacya Najwyższego Dworu na restauracyę zamku król. na Wawelu	—	100.000
„ 3.	Taksy za wypisy z ksiąg i aktów szlacheckich	100	—
	Razem	550	100.000
	Suma dochodów.		100.550

Petycye: Komitetu restauracyi Kościoła w Bochni do L. 3. 820, Komitetu restauracyi kościoła parafialnego w Krośnie do L. 4.242, Grona konserwatorów Galicyi wschodniej, w sprawie zakupna zamku w Tokach do L. 3.808 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do sprawozdania z poleceniem przeprowadzenia rokowań z właścicielem ruin w Tokach i przedstawienia wniosków na najbliższej sesyi sejmowej.

Petycye: Komitetu budowy kościoła w Podgórzu do L. 3.707; Wydziału filii Towarzystwa św. Piotra dla wspierania ubogich cerkwi w Przemyślu do L. 3.789: Grona konserwatorów Galicyi wschodniej w sprawie rekonstrukcyi zamku w Olesku do L. 3.809; Komitetu restauracyi kościoła OO. Bernadynów w Zbarażu do L. 3.572 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania — na najbliższej sesyi sejmowej.

Petycye: gminy Zarudeczko do L. 4.121, Komitetu budowy kościoła w Szpikłosach do L. 3.905; Komitetu budowy cerkwi w Debesławcach do L. 3.798 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

W końcu chwaliła Komisya przedłożyć Wys. Sejmowi do uchwały następujące rezolucye:

Sejm poleca ponownie Wydziałowi krajowemu, ażeby bezzwłocznie zarządził zbadanie zamku Sobieskiego w Żółkwi i przyszedł z projektem restauracyi na najbliższą sesyę sejmową.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by z konserwatorami dla Galicyi wschodniej zbadał stan ruin starożytnego monasteru „Skit maniawski“ obok Maniawy w pow. Bohorodczańskim — i stosownie do uznanej potrzeby konserwacyi tych ruin, wstawił odpowiednią na ten cel sumę — do budżetu na rok 1911

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Urzędem konserwatorskim wstawił do budżetu na rok 1911 zasiłek na cele konserwacyj synagogi w Narolu.

Przemawia p. Sodomora.

Przemawia p. Kędzior i wnosi następującą rezolucyę:

„Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, ażeby w jak najkrótszym czasie pomnożyła ilość klas i stałych sił nauczycielskich w szkołach ludowych wiejskich, w których frekwencya jednej klasy wynosi w myśl ustawy z 23. maja 1895 Dz. u. kr. Nr. 57 stale ponad 80 dzieci, a w szczególności w powiatach Mieleckim, Tarnowskim, Żywieckim, Ropczyckim, Dąbrowskim, Bialskim i Podhajeckim.

Przemawia p. Dumka.

Przemawia p. Długosz i wnosi następujące rezolucye:

1. Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, aby w najkrótszym czasie zwołała dodatkową ankietę, celem zastanowienia się nad sprawą zmiany ustawy kraj. szkolnej z dnia 24. kwietnia 1894, a w szczególności §. 6, 7 i 9 tejże ustawy, oraz celem obmyślania środków, mających zapobiedz stałemu podupadaniu budynków szkolnych.

2. Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, by na najbliższej sesyi przedłożyła wnioski, oparte na wynikach wszystkich odbytych już w r. 1909 ankiet w sprawach szkolnictwa, oraz zwołać się mającej ankiety.

3. Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, aby zniosła reskrypt z dnia 22. września 1908 L. 44934, wstrzymujący przekształcenie szkół 1 i 2 kl. na więcej klasowe.

Przemawia p. Makuch.

Przemawia p. Jedynak i wnosi następującą rezolucyę i poprawki:

1. Wnoszę, aby poz. 72 a i 74 a zawierająca zasiłek dla dyrektorów tea-

trów miejskich w Krakowie i we Lwowie całkiem skreślić.

2) Wnoszę na podwyższenie poz. 76 c zasiłku dla teatru ludowego w Krakowie z 2000 na 3000 K.

w poz. 77 zasiłek dla teatrów i chórów włościańskich z 2000 na 6000 K.

i proponuję jako nową pozycyę 77 a zasiłek dla zarządu głównego Tow. Kółek rolniczych we Lwowie na urządzanie stałych scen w Kółkach rolniczych 7000 K.

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną, aby wzięła pod rozwagę i dokładnie zbadała sprawę zniesienia mundurków w szkołach średnich i zdała sprawę z wyniku badania na najbliższej sesyi.

Przemawia p. Skwarko, a następnie uprasza, by Marszałek odroczył posiedzenie i pozwolił mu przemówić w dalszym ciągu wieczorem.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2 minut 5 po południu.

Dalssy ciąg posiedzenia z dnia 25. stycznia 1910.

Marszałek o godzinie 8 minut 23 wieczorem otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad Rub. IV., V. i VI. wyd. i doch. budżetu krajowego na r. 1910.

Przemawia p. Skwarko.

Przemawia p. St. H. hr. Badeni.

Przemawia p. T. Staruch.

Marszałek wzywa p. T. Starucha, by nie wyrażał się obelżywie o osobach nieobecnych w Izbie, które bronić się nie mogą, a następnie wzywa p. T. Starucha do porządku.

Przemawia dalej p. T. Staruch.

Przemawia c. k. wiceprezydent Rady szkolnej krajowej p. Dembowski.

Marszałek ogłasza na podstawie §. 18. regulaminu rozprawę budżetową za skończoną i oznajmia, że o ile Izba nie przedłuży terminu, na co jej pozwala §. 18. regulaminu, zarządzi głosowanie bez rozprawy nad nieuchwalonemi dotąd rubrykami dochodów i wydatków budżetu oraz nad uchwałą finansową — ponieważ z dziewięciu posiedzeń budżetowych odbyło się już 8 conajmniej pięciogodzinnych, poświęconych rozprawie budżetowej.

Przemawia p. Laskowski i wnosi o przedłużenie w myśl §. 18. regulaminu terminu do 3 dni na rozprawy nad budżetem krajowym.

Izba popiera ten wniosek p. Laskowskiego.

Marszałek poddaje pod uchwałę Izby wniosek powyższy p. Laskowskiego, zaznaczając, że trzeciego dnia spełni obowiązek, jaki miał obecnie spełnić w myśl §. 18. regulaminu, tj. ogłosi rozprawę budżetową za skończoną i podda pod głosowanie bez rozprawy pozostałe do uchwalenia rubryki dochodów i wydatków wraz z uchwałą finansową, przyczem uczyni to bez względu na czas trwania każdego posiedzenia w ciągu tych trzech dni.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek p. Laskowskiego.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosków nagłych.

Następuje wniosek nagły p. Skwarki i tow. w sprawie ruskich napisów na i we wszystkich budynkach publicznych urzędów we wschodniej Galicyi.

Wniosek ten opiewa:

Wniosek nagły

posła Skwarki i tow. w sprawie ruskich napisów na i we wszystkich budynkach publicznych urzędów we wschodniej Galicyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa Rząd, ażeby w jak najkrótszym czasie zaprowadził napisy w ruskim języku na wszystkich budynkach publicznych urzędów we wschodniej Galicyi tak zewnątrz jak i wewnątrz, mające oryentować strony w sprawie przeznaczenia dotyczących budynków, jak również pojedyńczych departamentów, oddziałów, kancelaryj urzędowych, biur i t. p. w dotyczących budynkach pomieszczonych.

Wnioskodawca:
Skwarko.

Lewicki, Makuch, Sandaluk, Korol, Oleśnicki, Tracz, Hanczakowski, Myroniuk-Zajaczuk, Kurowiec, T. Staruch, A. Staruch, Dumka, Sodomora, Krynicki.

Przemawia p. Skwarko, uzasadniając nagłość tego wniosku.

P. T. Cieński żąda skonstatowania kompletu w Izbie.

Marszałek oznajmia, że uczyni to, gdy Izba przystąpi do głosowania, obecnie otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku i udziela głosu p. T. Staruchowi.

Przemawia p. T. Staruch.

Marszałek oznajmia po raz drugi, że ten wniosek nagły chciał poddać pod obrady, lecz na życzenie wnioskodawcy zaniechał tego.

Przemawia p. Skwarko.

P. T. Staruch żąda odroczenia głosowania nad nagłością wniosku p. Skwarki do jutra.

Marszałek udziela wyjaśnienia i oznajmia, że wobec tego, iż Izba nie jest w komplecie, odracza dalszy ciąg rozprawy i głosowanie nad nagłością wniosku p. Skwarki i tow. do następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 26. stycznia 1910 roku, godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 11 minut 50 w nocy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*
Zacharyasz Skwarko *w. r.*

Protokół

67. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 26. stycznia 1910.

Początek o godz. 10 minut 15 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 120.

Ze strony Rządu: JE. c. k. Namiestnik dr. Michał Bobrzyński i C. k. Radca Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 65 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów. protokół 66 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 26. stycznia 1910 roku. które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 5735, 5738, 5741, 5742, 5744.

Komisyi szkolnej L. s. 5736.

Komisyi gminnej L. s. 5737.

Komisyi administracyjnej L. s. 5739, 5740, 5743, 5745.

Komisyi drogowej L. s. 5746.

Komisyi kolejowej L. s. 5747.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5742 oddziału polskiego Towarzystwa pedagogicznego w Tarnowie o subwencyę, przemawia p. Tertil, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze pp. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

Wniosek nagły.

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu rozpoczęcie budowy brakujących klinik w Uniwersytecie lwowskim z nadchodzącą wiosną bieżącego roku przez rozpoczęcie budowy kliniki dermatologicznej, której plany i kosztorysy są gotowe.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do poczynienia wydatków, jakieby według uznania Wydziału krajowego były konieczne do przyspieszenia budowy klinik chorób oczu i chorób krtani i gardła, a także i kliniki chorób nerwowych i umysłowych, w celu dopełnienia Wydziału lekarskiego lwowskiego brakują-

cemi klinikami i wzywa go do poczynienia wszystkich kroków, umożebniających jak najspieszniejsze rozpoczęcie budowy wspomnianych klinik.

Sejm wzywa Wydział krajowy do przedłożenia mu na najbliższej sesyi sprawozdania z wykonania powyższych uchwał wraz z ewentualnem żądaniem absolutoryum za poczynione wydatki.

Pod względem formalnym odsyła się wniosek do komisyi budżetowej z poleceniem przedłożenia sprawozdania jak najspieszniej w ciągu bieżącej sesyi.

Wnioskodawca:
Mars.

Pastor, Leo, Potocki, Starzyński, Sobolewski, Stadnicki, Maiss, Laskowski, Korytowski W. Sapieha, Rayski, Sękowski, Milewski, Jaworski, Bandrowski, Starowieyski, Czaykowski, Jabłoński, Krzeczunowicz, L. Cieński, Komorowski, Piniński, Czartoryski, Jędrzejowicz, J. Brunicki, Raciborski, Gniewosz, Dembowski, Abrahamowicz, Czartoryski-Golejewski, J. Korytowski, Gorayski, Moysa, Schnell, J. Szeptycki, Tertil, Doliński, Maryewski, Pawlewski, Merunowicz, Kozłowski, Kędzior, Stefczyk, T. Cieński, Sozański, Theodorowicz, W. Kraiński, Federowicz, Brykczyński.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy do budowy gmachu dwupiętrowego dla krajowych stacyi doświadczalnych — keramicznej i naftowej, tudzież dla krajowego zakładu geologicznego przy c. k. Szkole politechnicznej we Lwowie na gruncie przez nią na ten cel bezpłatnie dostarczonym.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do pokrycia kosztów budowy z własnych zapasów funduszu krajowego albo też w drodze pożyczki, do umorzenia i oprocentowania annuitetami, które mają być wstawiane w budżety krajowe, aż do zupełnej spłaty wypożyczonej sumy.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia z c. k. Rządem umowy względem odstąpienia prawa własności tego gmachu państwu, wzamian za pokrycie połowy kosztów budowy ze skarbu państwa i za zapewnienie stałego w nim pomieszczenia dla krajowych stacyj doświadczalnych — keramicznej i naftowej, jako też krajowego zakładu geologicznego.

Wnioskodawca:
Pawlewski.

Ciuchciński, Tertil, Gorayski, Skołyszewski, Hanczakowski, Raciborski, Sala, Federowicz, Zamoyski, Adam, Maiss, Komorowski, Żardecki, Leo, Schatzel, Maryewski, Merunowicz, Rutowski, Bandrowski, Rittel, Urbański, Battaglia, Witos.

I n t e r p e l a c y a

posła A. Krężla i tow. do c. k. Rządu w sprawie funkcyonowania c. k. geometrów ewidencyjnych.

Geometrzy ewidencyjni katastru podatku gruntowego obowiązani są wykonywać wszelkie zmiany w tym katastrze, co do właścicieli gruntów i realności, nabywających je czy to drogą kupna, darowizny, czy też w inny jakikolwiek sposób i wymierzać z nich wysokość opłacać się mającego podatku. Wymiar ten w katastrze podat. grunt. winien opiewać na imię najnowszego właść. realności i być podstawą do ściągania podatków i innych datków przez Urzęda podatkowe.

Geometrzy ewidencyjni w przeważnej części, obowiązki te spełniają tak niedbale i opieszale, że gospodarze zmuszeni są czekać częstokroć całemi latami na to, ażeby w tym katastrze figurowali jako podatnicy. Podatków, datków konkurencyjnych, szkolnych i ko-

ścielnych i i. wzbraniają się płacić pod adresem poprzednich właścicieli, twierdząc, zresztą całkiem słusznie że kiedy w tabuli podatkowej, czy w wykazie płatniczym figurują nie oni, lecz inni, więc niech ci płacą.

To niedbalstwo geometrów ewidencyjnych najwięcej sprawia kłopotu tym gospodarzom, którzy nabyli grunta z parcelacyi obszarów dworskich. Oni są zaintabulowani za właśc. gruntów — w katastrze podat. Dawny właściciel obszaru dworskiego już dawno rozparcelowanego, zapisany jest jako podatnik. Oczywiście ten podatku płacić nie będzie, bo nie wiadomy często nawet ze swego miejsca pobytu: płacić muszą zatem nowonabywcy, którzy nie mogą pogodzić się, w jakiej wysokości i w jakim stosunku płacić mają, co niezmiernie utrudnia ściąganie należącego się podatku, czy też datku jakiegokolwiek.

Niedbalstwo to jest przyczyną tego, że w wykazach płatniczych w Urzędach podatkowych panują najrozmaitsze zawikłania — prawdziwy chaos, z wielką szkodą dla podatników.

Niektórzy geometrzy za pełnienie tej czynności z mocy urzędu, żądają od stron zapłaty, co jest z ich strony nadużyciem z wyzyskiem biednego ludu.

W powiecie Pilzneńskim rozparcelowano parę majętności między temi Wiewiórkę; od paru lat domagają się włościanie, by geometra ewidencyjny w Pilźnie czynność swą urzędową wykonał — jednak to dotychczas nie nastąpiło, to samo tyczy się wielu gmin w powiecie. Geometra ów proszony przez gospodarzy w tym czasie, gdy przybędzie do danej gminy dla spełnienia swej czynności urzędowej, oświadcza zwykle, że „przybył nie po to, by co robić, lecz po to, by się dowiedzieć, czy wójt zdrowy“.

Podpisani zapytują przeto c. k. Rząd, czy takie szkodliwe dla ludności niedbalstwo c. k. geometrów, jest mu wiadome?

Czy zechce natychmiast dołożyć wszelkich starań, ażeby te nadużycia usunąć?

Interpelant:
Krężel.

Długosz, Bis, Jedynak, Styła, Ciełuch, Skołyszewski, Bernadzikowski, Lewakowski, Stefczyk, Ptak, Żardecki, Bojko, Stapiński, Kędzior, Cipser.

Wniosek nagły

posła J. Kiweluka i tow. w sprawie powiększenia etatu personalu technicznego przy c. k. Namiestnictwie, jakoteż powiększenia liczby referentów, znających język ruski w ministerstwie robót publicznych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby powiększył etat służby technicznej przy c. k. Namiestnictwie galicyjskiem odpowiednio do rzeczywistej potrzeby — przy tem zażądało od niego też znajomości ruskiej mowy, niemniej, ażeby w Ministerstwie robót publicznych ustanowiono referentów technicznych i personał techniczny, obznajomiony ze stosunkami wschodniej Galicyi i znający dokładnie w słowie i piśmie ruską mowę — tak, ażeby mógł załatwiać sprawy w tym języku przedkładane.

Wnioskodawca:
Kiweluk.

Lewicki, Korol, Skwarko, Kurowiec, Makuch, Winniczuk, Oleśnicki, Hanczakowski, Dumka, A. Staruch, T. Staruch, Sodomora, Sandulak, Krysowaty.

Wniosek

posła Antoniego Starucha i tow. w sprawie założenia niższej szkoły rolniczej w Lisku.

Wysoki Sejmie!

Powiat liski liczy według konskrypcyi z r. 1900 ludności 95.362 na obsza-

rze 183.157 ha. Ludność ta jest prawie wyłącznie rolniczą — a rolnictwo to jest prowadzone z powodu braku oświaty w sposób prymitywny, a że gospodarstwo nie przynosi tam tego dochodu, jaki mogłoby przynieść prowadzone rozumnie na podstawie zdobyczy naukowych na polu rolnictwa, oraz przy zastosowaniu zdobyczy na tem polu.

Z tego powodu także ludność coraz bardziej ubożeje i dochód z gospodarstwa nie podnosi się. Temu mogłoby zapobiedz szerzenie umiejętności rozumnej, postępowej gospodarki za pośrednictwem szkoły rolniczej, przeto podpisany i towarzysze wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w możliwie najkrótszym czasie przystąpił do założenia niższej szkoły rolniczej w Lisku i na najbliższej sesyi zdał z tego sprawę.

Wnioskodawca:
A. Staruch.

Makuch, Kurowicc, Tracz, Krysowaty, Szwed, Sodomora, Lewicki, T. Staruch, Winniczuk, Dumka, Sandulak, Korol, Skwarko, Kiweluk.

Interpelacya

do c. k. Rządu posła dra Kostia Lewickiego i tow. w sprawie ciężkich nadużyć, popełnionych w posterunku żandarmeryi w Tucholce na szkodę mieszkańców gminy Pławie, pow. Stryjskiego.

Posterunek żandarmeryi w Tucholce, a szczególnie jego naczelnik Stefan Winiarski, dopuszcza się na mieszkańcach gminy Pławie wprost nadużyć.

Dnia 1. września 1909 przepadły Mendlowi Lipschützowi stare buciki, w wartości według orzeczenia samego Lipschütza najwyżej 1 kor. i szelki od spodeń wartości 1 kor. Jakkolwiek nie było najmniejszego podejrzenia, ażeby te rzeczy ukradł ktoś z wieśniaków w Pławiu, to jednak Stefan Winiarski przeprowadził dnia 1. września 1909 rewizyę u gospodarzy: Aleksandra Beńkałowicza, Jana Rużyłowicza, Mikołaja Beńkałowicza, Marka Szczerbińskiego, Hrynia Łesyszyna i Stasia Rowińskiego, a później zostawiwszy Stasia Rowińskiego i Jana Rużyłowicza w spokoju, pozostałych 4 zakuł w kajdany i odwiózł w nocy do Sądu w Skolem, pomimo, że podejrzeń kradzieży nie znalazł żadnych, że mogło chodzić tu co najwyżej o drobne przestępstwo i że wszyscy aresztowani są gospodarzami gruntowymi, którzy o ucieczkę z powodu tak drobnego faktu absolutnie nie mogli być podejrzani. Sąd powiatowy w Skolem, przesłuchawszy aresztowanych, nie znalazł w nich ani cienia winy i puścił ich natychmiast wolno, tembardziej, że sam poszkodowany Lipschütz, dowiedziawszy się o aresztowaniu, przyjechał do Skolego i oświadczył przed sądem, że nie ma najmniejszego podejrzenia na aresztowanych.

Dnia 27. września 1909 r., w samo święto „Wozdwyżenija“, aresztował Winiarski całkiem bezpodstawnie Michała Rużyłowicza z powodu kradzieży, popełnionej przed 3 laty u Dawida Freilicha i zaprowadził go do Sądu w Skolem, skąd po przesłuchaniu, jako całkiem niewinny, został wypuszczony.

Dnia 30. września aresztował taksamo bezpodstawnie Mikołaja Bańkałowicza i Michała Dobrowolskiego, odstawił ich do Skolego, gdzie sąd nawet bez przesłuchania, wypuścił ich, jako całkiem niewinnych.

Takie wypadki nieustawowej samowoli Winiarskiego są na dziennym porządku, a ponieważ one naruszają najważniejsze, bo ustawami konstytucyjnemi zapewnione prawa ludności, dlatego zapytują podpisani:

1. Czy znane są c. k. Rządowi powyższe ciężkie nadużycia komendanta

posterunku żandarmeryi w Tucholce, Stefana Winiarskiego?

2. Czy gotów jest c. k. Rząd tym nadużyciom zapobiedz i winowajcę pociągnąć do odpowiedzialności?

Wnioskodawca:
Dr. K. Lewicki.

T. Staruch, Korol, Hanczakowski, Tracz, Oleśnicki, Kurowiec, Skwarko, Makuch, Kiweluk, Sandulak, A. Staruch, Sodomora, Dumka, Winniczuk.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek udziela głosu Członkowi Wydziału krajowego p. Pilatowi, celem odpowiedzi na interpelacyę.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat i odpowiada na interpelacyę p. T. Cieńskiego i tow. z dnia 20. stycznia 1910 w sprawie zaangażowania finansowego Banku krajowego w operacyach Banku parcelacyjnego.

Przemawia p. T. Cieński i wnosi o otwarcie rozprawy nad odpowiedzią p. Pilata w powyższej sprawie.

Izba popiera ten wniosek p. T. Cieńskiego.

Marszałek oznajmia, że jeżeli Izba uchwali otwarcie rozprawy nad odpowiedzią p. Pilata w tym przedmiocie, umieści rozprawę na porządku dziennym jutrzejszego posiedzenia na pierwszem miejscu.

P. T. Cieński wnosi o otwarcie rozprawy w tym przedmiocie zaraz na obecnem posiedzeniu.

P. Męciński przemawia i wnosi o otwarcie rozprawy na następnem posiedzeniu.

Marszałek oznajmia, że nie ma rozprawy nad wnioskiem p. T. Cieńskiego, można tylko o terminie rozprawy wyrazić życzenie.

Przemawia p. Skołyszewski.

Przemawia p. T. Cieński i cofa wniosek, aby rozprawa nad odpowiedzią p. Pilata w tym przedmiocie odbyła się na dzisiejszem posiedzeniu, a godzi się, by stało się to na jutrzejszem posiedzeniu.

Izba uchwala wniosek p. T. Cieńskiego o otwarcie rozprawy nad odpowiedzią członka Wydziału krajowego p. Pilata w powyższej sprawie.

Marszałek oznajmia, że rozprawę w tym przedmiocie umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Starzyńskiego i tow. w przedmiocie powiększenia etatu personalu technicznego w Namiestnictwie, tudzież pomnożenia liczby referentów znających język polski w ministerstwie robót publicznych.

Przemawia p. Starzyński, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Schätzla i tow. w przedmiocie zmiany rozporządzenia c. k. Namiestnictwa, wydanego dnia 14. kwietnia 1908 w sprawie wyrębów i przerębywania drzewostanów.

Przemawia p. Schätzel, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Hanczakowskiego i tow. w sprawie kreowania c. k. Sądu powiatowego w Perehińsku powiatu polit. Dolina.

Przemawia p. Hanczakowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Hanczakowskiego i tow. w sprawie utworzenia c. k. Sądu powiatowego w Lomnej pow. Turka.

Przemawia p. Hanczakowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy szczegółowej nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o preliminarzu budżetu krajowego na r. 1910.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad Rub. IV., V i VI. wyd. i doch. budżetu krajowego na r. 1910.

Przemawia p. T. Cieński.

Przemawia p. Myroniuk-Zajaczuk.

Marszałek oznajmia, że p. Urbański wnosi zamknięcie rozprawy ogólnej, do głosu zapisani są pp. Ptak, Bandrowski, Merunowicz, Adam „za", zaś pp. Kołpaczkiewicz, Stojałowski, Lewicki „przeciw" wnioskom komisyi.

Izba bez rozprawy uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej nad Rub. IV., V. i VI. wyd. i doch. budżetu kraj. na r. 1910 i wzywa zapisanych do głosu mowców do wyboru mowców generalnych.

Przemawia p. Lewicki, jako generalny mowca „przeciw" wnioskom komisyi.

Marszałek oznajmią, że ma zamiar przystąpić do załatwienia wniosków nagłych, przedtem zarządza na życzenie p. T. Starucha skonstatowanie kompletu Izby.

Po chwili Marszałek oznajmia, że jest w Izbie 51 posłów, zatem Izba nie jest w komplecie.

Marszałek zamyką posiedzenie, naznaczając następne na dzień 27. stycznia 1910 roku, godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 popołudniu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*

St. Henryk Badeni *w. r.*

Protokół

68. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 27. stycznia 1910.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 121.

Ze strony c. k. Rządu: JE. c. k. Namiestnik dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 66. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 67. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyi, wniesionych po dzień 27. stycznia 1910 roku które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 5757, 5759, 5763.

Komisyi szkolnej L. s. 5754.

Komisyi gminnej L. s. 5760.

Komisyi administracyjnej L. s. 5756, 5758, 5764.

Komisyi prawniczej L. s. 5755.

Komisyi gosp. kraj. L. s. 5761.

Komisyi reformy wyborczej L. s. 5762.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5759 Emilii z Türkottów Dyrowej, wdowy po nauczycielu w Pasiecznej przemawia p. Winniczuk, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przedzielono odnośnym komisyom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5760 Cyryla Czabana, rolnika z Porsznej pow. lwowskiego w sprawie niezatwierdzenia uchwały gminy w przedmiocie udzielenia zapomogi, przemawia p. T. Staruch popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom, jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p. p. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski, które opiewają:

W n i o s e k

posła Szweda i tow. o ograniczenie zobowiązań gmin i obszarów dworskich

do składania pewnej kwoty na utrzymanie nauczycieli szkół ludowych.

Wysoki Sejmie!

Na dniu 28. października 1908 r. powziął Wysoki Sejm na wniosek posła Kędziora następującą uchwałę:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby zebrawszy w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową daty odnoszące się do wszystkich zobowiązań, które ciężą na gminach i obszarach dworskich, na utrzymanie nauczycieli, w myśl 2-go ustępu artykułu 1-go ustawy z dnia 21. kwietnia 1894 Nr. 19 Dz. ust. krajowych, przedłożył na najbliższej sesyi Sejmowi sprawozdanie i postawił odpowiednie wnioski zmierzające do zrównania tych ciężarów".

Z uwagi, że w obecnym wypadku rozchodzi się o dobrowolne zobowiązania się gmin i obszarów dworskich do świadczeń i składania pewnych kwot na utrzymanie nauczycieli szkół ludowych przed rokiem 1894 zorganizowanych — a zobowiązania te zniżone zostały tylko o 3 prc należytości podatków bezpośrednich, tak, że zamiast 6 prc. unormowanych ustawą, niektóre gminy opłacają na ten cel 20 do 30 prc.

Z uwagi, że ten ciężar dźwigać muszą właśnie te gminy, które były dbałe o szkolnictwo ludowe i postarały się o założenie szkół przed wejściem w życie powołanej ustawy, i uważają ten ciężar za krzywdę w porównaniu z innemi gminami mniej dbającemi o szkolnictwo, które przystąpiły do założenia szkół dopiero po roku 1894 i opłacają tylko po 6 prc. dodatków do podatków na utrzymanie nauczycieli.

Z uwagi, że ta nierówność w ponoszeniu ciężarów szkolnych krzywdzi zbytecznie niektóre gminy i powstają stąd liczne zażalenia.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na wstępie powołaną uchwałę Wysokiego Sejmu z dnia 28. października 1908 r. w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową wykonał i dotyczące sprawozdanie wraz z wnioskami zmierzającymi do zrównania ciężarów szkolnych na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył.

Wnioskodawca:
Szwed.

A. Staruch, Dumka, Lewicki, T. Staruch, Makuch, Sodomora, Lewakowski, Bis, Cieluch, Styła, Cipser, Kędzior, Stefczyk, Bojko, Stojałowski, Ptak, Sandulak.

Wniosek nagły

posłów Skołyszewskiego i towarzyszy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia ... o zezwolenie wszystkim gminom wiejskim Król. Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa, miodu i wina.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminom wiejskim Król. Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1-go stycznia 1921 roku opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych, według następującej taryfy:

1) Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 hal., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 koron.

2) Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. d. po 40 h. czyli od jednego hektolitra po 40 kor.

3) Od jednego hektolitra piwa po 6 kor.

4) Od jednego hektolitra miodu i wina po 20 Kor.

Art. II.

Każda gmina wiejska Król. Galicyi i Lodomeryi z Wiel. Księstwem Krakowskiem, stanowi dla siebie osobny okręg poborowy.

Art. III.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie każdej gminy wiejskiej Król. Galicyi i Lodomeryi z Wielk. Księstwem Krakowskiem w obrębie każdej gminy, a nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6., ces. rozp. z 17. lipca 1899, dz. p. p. Nr. 120. część II., wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Wnioskodawca:
Skołyszewski.

Król, Myroniuk-Zajaczuk, Hanczakowski, A. Staruch, Dumka, Kędzior, Szwed, Styła, Kiweluk, Stefczyk, Skwarko, Cieluch, Stojałowski, Jampolski, Dudykiewicz, Lewicki, Sodomora, T. Staruch, Żardecki, Stapiński, Winniczuk, Lewakowski, Bojko, Bis, Cipser, Długosz, Senyk, Tracz.

W n i o s e k

posła Krysowatego i towarzyszy w sprawie założenia gimnazyum w Zbarażu z wykładowym językiem ruskim.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w najkrótszym czasie przystąpił do założenia gimnazyum w Zbarażu z ruskim językiem wykładowym.

Wnioskodawca:
Krysowaty.

T. Staruch, Makuch, A. Staruch, Dumka, Sodomora, Winniczuk, Sandulak, Kurowiec, Skwarko, Lewicki, Kiweluk, Oleśnicki, Szeptycki, Czechowicz.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Rozprawa nad odpowiedzią Wydziału krajowego na interpelacyę p. T. Cieńskiego i tow. w sprawie zaangażowania funduszów Banku krajowego w operacyach Banku parcelacyjnego.

Przemawia p. T. Cieński.

Przemawia p. Tertil i wnosi następującą rezolucyę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Odpowiedź Wydziału krajowego na interpelacyę pp. Cieńskiego i tow. w sprawie zaangażowania funduszów Banku krajowego w operacyach Banku parcelacyjnego, odstępuje się komisyi bankowej do zbadania i rychłego zdania sprawy.

II Poleca się komisyi bankowej, ażeby na podstawie powyższej odpowiedzi, oraz na podstawie materyału, na którym ta odpowiedź się opiera, zbadała czy i o ile ludność włościańska, która umieszczała swe oszczędności w Banku parcelacyjnym i zawierała z nim kontrakty, narażoną będzie na straty, ażeby się zastanowiła nad sposobami przyjścia tej ludności z pomocą i żeby o tem zdała sprawę Sejmowi w najkrótszym czasie.

Marszałek oznajmia, że po myśli §. 73 regulaminu rezolucyi tej nie może poddać do poparcia, ani pod uchwałę Izby, ponieważ w rozprawie nad odpowiedzią na interpelacye nie wolno czynić wniosków.

Przemawia p. Gorayski.

Przemawia p. Jabłoński.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia dalej p. Jabłoński.

Przemawia p. Raciborski.

Przemawia p. Leo.

Przemawia p. Skołyszewski.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia p. Skołyszewski.

Przemawia p. Kolischer.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Maryewski.

Przemawia p. Stapiński i uprasza o odroczenie rozprawy i udzielenie mu głosu w dalszym ciągu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 28. stycznia 1910 r. godz. 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 15 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Zachariasz Swarko *w. r.*

Protokół

69. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 28. stycznia 1910.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 125.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. dr. Michał Bobrzyński i c. k. radca Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 67 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 68-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 28. stycznia 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 5768 do 5770, 5774, 5786, 5791.

Komisyi szkolnej L. s. 5775—5778.

Komisyi gminnej L. s. 5783—5785.

Komisyi administracyjnej L. s. 5780, 5781.

Komisyi prawniczej L. s. 5787 do 5790.

Komisyi drogowej L. s. 5771, 5772, 5779.

Komisyi sanitarnej L. s. 5782.

Komisyi wodnej L. s. 5773.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5768 Katarzyny Smilakowej, zarobnicy w Witwicy o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia w Kulparkowie przemawia p. T. Staruch, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przedzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5770 gminy Wołodź powiatu brzozowskiego o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania A. Dutki w Budapeszcie przemawia p. Lewicki, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5771 Zwierzchności gminnej w Maryampolu o budowę mostu na Dniestrze przemawia p. Winniczuk popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przedzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonego wniosku i interpelacyj.

Sekretarz p. Skwarko odczytuje zgłoszony wniosek i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k n a g ł y

posła T. Starucha i tow. w sprawie braku pracy w fabryce w Sanoku, przez co 1300 robotników cierpi głód.

W sanockiej fabryce wagonów i innych rzeczy kolejowych nastąpił brak pracy, przez co 1300 robotników ze swemi familiami, cierpi niesłychaną nędzę i głód. Biedacy udawali się gremialnie 21. stycznia 1910 r. do c. k. Starostwa w Sanoku o pomoc, ale c. k. Starostwo odpowiedziało, że nic w tem nie może poradzić. Ponieważ tym biedakom grozi wielkie niebezpieczeństwo głodu i nędzy, podpisani stawiają wniosek: Wzywa się c. k. Rząd, ażeby robotnikom w sanockiej fabryce maszyn dostarczył pracy i tym sposobem zapobiegł ich nędzy i głodowi.

Wnioskodawca:
Tymoteusz Staruch.

Lewicki, Winniczuk, A. Staruch, Sandulak, Kurowiec, Kiweluk, Dumka, Sodomora, Skwarko, Makuch, Krysowaty, Stapiński, Cieluch, Bis, Ptak.

I n t e r p e l a c y a

p. A. Starucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieszanowania ruskich świąt przez zarząd szkoły w Posadzie Olchowskiej, powiatu sanockiego i magistrat miasta Sanoka.

Ruski naród doznaje na każdem polu publicznego życia różnych krzywd, nawet na polu religijnem niektóre władze naruszają religijne uczucia.

W Posadzie Olchowskiej, powiatu sanockiego, uczęszcza do szkoły ponad 100 dzieci ruskich obrz. gr. kat., a ruskie święta w tej szkole nie są zachowywane i na rodziców ruskich dzieci za to, że w ruskie święta nie posyłali dzieci do szkoły, nakłada się kary, między innymi nałożono karę 5 K na budowniczego Kulczyckiego za to przewinienie.

Też i magistrat miasta Sanoka, a więc miasta, gdzie okoliczna ludność w 2/3 jest ruska, nie szanuje ruskich świąt i pozwala na odbywanie jarmarków w ruskie święta, nawet w takie, jak Jordan.

Zrozumiała rzecz, że takie naruszenie uczucia religijnego ruskiej ludności wywołuje rozgoryczenie i oburzenie ruskiego narodu i dlatego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy gotów jest zarządzić, ażeby w szkole w Posadzie Olchowskiej ruskie święta były zachowywane i ażeby w mieście Sanoku nie odbywały się jarmarki w ruskie święta.

Interpelant:
A. Staruch.

Lewicki, Korol, Sodomora, Makuch, Winniczuk, Skwarko, Kurowiec, Hanczakowski, Tracz, Dumka, Krysowaty, T. Staruch, Sandulak, Kiweluk.

I n t e r p e l a c y a

p. Sandulaka i tow. do c. k. Rządu w sprawie nadużycia i lichej gospodarki burmistrza Józefa Müllera z Nadwórnej.

Już od kilku lat znanem było w Nadwórnej, że tamtejszy burmistrz Müller prowadzi lichą gospodarkę majątkiem gminnym, że dopuszcza się różnych nadużyć i to wszystko uchodzi mu bezkarnie.

Pomimo tego, że mieszkańcy miasta domagali się od wyższych władz przeprowadzenia kontroli i usunięcia złego, a nawet w „Monitorze“ te wszystkie sprawy były poruszone, to do dzisiaj wyższe władze niczego nie zarządziły. Dlatego podpisani zapytują c. k. Rząd

1) Czy znane są te niesłychane nadużycia burmistrza Müllera?

2) Czy gotów jest c. k. Rząd przeciw burmistrzowi Müllerowi natychmiast przeprowadzić ostre śledztwo, z urzędu go usunąć i za popełnione przewinienia pociągnąć do srogiej odpowiedzialności?

Interpelant:
J. Sandulak.

Lewicki, Korol, Tracz, Krysowaty, T. Staruch, A. Staruch, Sodomora, Kurowiec, Makuch, Dumka, Kiweluk, Skwarko, Winniczuk i Hanczakowski.

Marszałek oznajmia, że z odczytanym wnioskiem postąpi regulaminowo; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek przed przystąpieniem do porządku dziennego udziela głosu p. Lewickiemu.

Przemawia p. Lewicki w sprawie czynnego znieważenia p. T. Starucha dnia wczorajszego przez osobę nie należącą do składu Sejmu i zapytuje Marszałka, jakie wydano zarządzenia, by takie wypadki się nie powtórzyły, zastrzegając się, że gdyby posłom nie zapewniono wolności słowa, posłowie ruscy nie mogliby brać udziału w obradach Sejmu.

Marszałek udziela wyjaśnienia w tej sprawie.

Marszałek udziela głosu p. T. Staruchowi w sprawie osobistej.

Przemawia p. T. Staruch w sprawie osobistej.

Marszałek oznajmia, że zamierza przystąpić do załatwienia wniosków nagłych, a przedewszystkiem wniosku p. Skwarki, nad którym to wnioskiem toczyła się rozprawa na 66. posiedzeniu dnia 25. stycznia 1910 roku.

Wniosek ten opiewa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa Rząd, ażeby w jak najkrótszym czasie zaprowadził napisy w ruskim języku na wszystkich budynkach publicznych urzędów we wschodniej Galicyi tak zewnątrz jak i wewnątrz mających oryentować strony w sprawie przyznaczenia dotyczących budynków, jak również pojedynczych departamentów, oddziałów kancelaryj urzędowych, biur i t. p. w dotyczących budynkach pomieszczonych.

Przemawia p. Piniński.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Skwarko.

Po zamknięciu rozprawy nad nagłością tego wniosku p. Skwarki, Izba przystępuje do głosowania, Marszałek konstatuje brak kompletu, i odracza posiedzenie na 5 minut.

Przerwa posiedzenia godzina 11 przedpołudniem.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 28. stycznia 1910.

Marszałek o godzinie 11-ej minut 5 przed południem otwiera napowrót odroczone posiedzenie i wzywa sekretarzy, by skonstatowali, czy Izba jest w komplecie.

Marszałek oznajmiwszy, że Izba jest w komplecie, poddaje pod głosowanie nagłość wniosku p. Skwarki.

Izba odrzuca nagłość wniosku p. Skwarki, za nagłością głosowało bowiem tylko 36 posłów.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia dalszych wniosków nagłych. Z kolei następują wnioski nagłe pp. Makucha, Sodomory i Kiweluka, ponieważ jednak ci wniosko-

dawcy ustąpili pierwszeństwo wnioskowi nagłemu p. T. Starucha, przeto:

Następuje wniosek nagły p. T. Starucha i tow. w sprawie braku pracy w fabryce w Sanoku, przez co 1.300 robotników cierpi głód.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y

posła T. Starucha i tow. w sprawie braku pracy w fabryce w Sanoku, przez co 1.300 robotników cierpi głód.

W sanockiej fabryce wagonów i innych rzeczy kolejowych nastąpił brak pracy, przez co 1.300 robotników, ze swemi familiami cierpi niesłychaną nędzę i głód. Biedacy udawali się gremialnie 24. stycznia 1910 r. do c. k. Starostwa w Sanoku o pomoc, ale c. k. Starostwo odpowiedziało, że nic w tem nie może poradzić. Ponieważ tym biedakom grozi wielkie niebezpieczeństwo głodu i nędzy, podpisani stawiają wniosek: Wzywa się c. k. Rząd, ażeby robotnikom w sanockiej fabryce maszyn dostarczył pracy i tym sposobem zapobiegł ich nędzy i głodowi.

Wnioskodawca:
Tymoteusz Staruch.

Lewicki, Winniczuk, A. Staruch, Sandulak, Kurowiec, Kiweluk, Dumka, Sodomora, Skwarko, Makuch, Krysowaty, Stapiński, Cieluch, Bis, Ptak.

Przemawia p. T. Staruch i uzasadnia nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu jako komisyi.

P. Wrześniowski oznajmia, że w sprawie tej wniósł również wniosek nagły.

Marszałek oznajmia, że w tej sprawie wpłynął jeszcze wniosek nagły p. Wrześniowskiego i tow.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y

posła Wrześniowskiego i towarzyszy w sprawie zabezpieczenia robót dla sanockiej fabryki wagonów i maszyn.

Wysoki Sejmie!

Fabryka wagonów i maszyn w Sanoku pod obecnem energicznem, a umiejętnem kierownictwem rozwija się z każdym rokiem coraz pomyślniej i dziś pod względem wykonania robót śmiało wytrzymać może konkurencyę z innymi tego rodzaju zakładami przemysłowymi w państwie, a nawet i za granicą.

Mimo to w ostatnich czasach zauważyć się daje pewien zastój w robotach tej fabryki z powodu braku dostatecznej ilości zamówień, skutkiem czego musiano w tych dniach ograniczyć czas pracy, a prawdopodobnie nastąpić też musi niebawem redukcya liczby robotników.

Objaw ten nie tylko wywołał zaniepokojenie u licznej, bo do tysiąca głów wynoszącej rzeszy robotników, ale zbudzić też może u ogółu niepokój o dalsze losy tej jedynej w kraju fabryki wagonów, będącej jedną z najważniejszych placówek wielkiego przemysłu krajowego, który Rząd i kraj zaopiekować się winien.

Ponieważ tedy poparcie dalszego rozwoju fabryki zależy od zapewnienia jej na czas dłuższy odpowiednich robót, a to w pierwszym rzędzie wagonów kolejowych, oprócz tego zaś innych robót wykonanych przez Rząd, jak np. przy budowlach wodnych i drogowych w kraju, przeto podpisani stawiają następujący wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby:

a) przyspieszył zamówienie w sanockiej fabryce wagonów zapotrzebowanej na rok przyszły ilości wagonów

dla kolei państwowych, tak, iżby zamówienie to ile możności jeszcze przed upływem pierwszego półrocza b. r. mogło być uskutecznione;

b) ażeby przy rozdawnictwie wykonanych w kraju robót dla regulacyi rzek i przy budowlach drogowych, oraz innych o ile roboty takie wchodzą w zakres przemysłu żelaznego, uwzględniał przedewszystkiem fabryki tutejszo-krajowe, o ile zaś roboty takie już w najbliższej przyszłości mają być wykonane i zamówienie ich możliwie przyspieszył.

We Lwowie, dnia 28. stycznia 1910.

Wnioskodawca:
Wrześniowski.

Kozłowski, Stojałowski, Bednarski, Witos, Stapiński, Stefczyk, Maiss, Gorayski, Urbański, Czarkowski-Golejewski Tertil, Laskowski, Rittel, Adam, Skarbek, Sozański, Sobolewski Starowieyski.

Marszałek oznajmia, że otwiera rozprawę łącznie nad nagłością obu tych wniosków, jeżeli w Izbie nikt się temu nie sprzeciwi.

W Izbie nikt się temu nie sprzeciwia.

Przemawia p. Wrześniowski uzazadniając nagłość swego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie swego wniosku nagłego Wydziałowi krajowemu jako komisyi.

Przemawia p. A. Staruch.

Przemawia p. Skwarko.

Izba bez rozprawy uchwala na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy nad nagłością tych wniosków pp. T. Starucha i Wrześniowskiego.

Przemawia zapisany do głosu p. T. Staruch.

Przemawia zapisany do głosu p. Stapiński.

Marszałek oznajmia, że łącznie traktowano wnioski nagłe pp. T. Starucha i Wrześniowskiego, oddzielnie zaś zarządzi głosowanie nad nagłością wniosku p. T. Starucha, oddzielnie nad nagłością wniosku p. Wrześniowskiego.

Izba uchwala w oddzielnych głosowaniach nagłość wniosku p. T. Starucha i p. Wrześniowskiego po odczytaniu poprzedniem tych wniosków nagłych przez Marszałka.

Izba uchwala następnie w oddzielnych głosowaniach przekazanie powyższych wniosków nagłych p. Starucha i Wrześniowskiego Wydziałowi krajowemu, jako komisyi.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozprawy nad odpowiedzią Wydziału krajowego na interpelacyę p. Tadeusza Cieńskiego i tow. w sprawie zaangażowania funduszów Banku krajowego w operacyach Banku parcelacyjnego.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Starowieyski i wnosi o zamknięcie rozprawy nad powyższą sprawą.

Izba bez rozprawy uchwala zamknięcie rozprawy nad tą sprawą, zgodnie z wnioskiem formalnym p. Starowieyskiego.

Przemawia zapisany do głosu p. Jędrzejowicz.

Przemawia zapisany do głosu p. Wasung.

Przemawia zapisany do głosu p. Adam.

Przemawia zapisany do głosu p. Stefczyk.

Przemawia zapisany do głosu p. Kozłowski.

Marszałek oznajmia, że rozprawa w tym przedmiocie została ukończoną.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosku nagłego.

Następuje wniosek nagły p. Sodomory i tow. w sprawie utworzenia 4-ej klasy przy szkole ludowej w Zawałowie pow. podhajeckiego.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y

p. Sodomory i tow. do c. k. Rządu w sprawie utworzenia 4-tej klasy przy szkole ludowej w Zawałowie pow. podhajeckiego.

Od szeregu lat starają się mieszkańcy miasteczka Zawałowa o utworzenie 4-tej klasy przy tamtejszej szkole ludowej. Przed trzema laty wnieśli mieszkańcy Zawałowa w tej sprawie podanie do c. k. Rady szkolnej krajowej, jednak do dzisiaj ich słuszne wymagania nie zostały uwzględnione.

Ponieważ w miasteczku Zawałowie jest blizko 600 dzieci obowiązanych do nauki szkolnej, a i takiej liczby dzieci wiele potrzebuje się przygotowywać do szkół średnich, co jest połączone z wielkimi trudnościami i kosztami dla rodziców — z tego powodu podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, ażeby bezzwłocznie zarządziła utworzenie 4-tej klasy przy szkole ludowej w Zawałowie, względnie reorganizacyę tej szkoły na 4 klasową.

Wnioskodawca:
Sodomora.

Lewicki, Oleśnicki, Kiweluk, Kurowiec, Makuch, Korol, Tracz, Krysowaty, Sandulak, A. Staruch, T. Staruch, Dumka, Skwarko, Winniczuk, Hanczakowski.

Przemawia p. Sodomora uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi szkolnej.

Marszałek oznajmia, że uchwałę Izby z dn. 25. bm. w przedmiocie przedłużenia rozprawy budżetowej interpretuje w ten sposób, że rozprawa budżetowa ma się odbyć jeszcze dwa dni, ponieważ odbyła się tylko jeden dzień, a dwa posiedzenia dzisiejsze i wczorajsze poświęcone były rozprawom nad innymi przedmiotami.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 29. stycznia 1910 roku o godz. 10-ej przedpołudniem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2. popołudniu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*

St. Henryk Badeni *w. r.*

Protokół

70. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 29. stycznia 1910.

Początek o godzinie 10 minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 128.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. dr. Michał Bobrzyński i c. k. radca Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 68 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 69-go posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 29. stycznia 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 5798, 5806.

Komisyi szkolnej L. s. 5802, 5803.

Komisyi gminnej L. s. 5799, 5800.

Komisyi administracyjnej L. s. 5801.

Komisyi prawniczej L. s. 5804.

Komisyi podatkowej L. s. 5805.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p. p. St. H. hr. Badeni, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k

posła Starzyńskiego i tow. w przedmiocie zmiany §§. 4 i 6 statutu krajowego.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że możność odbywania dłuższych sesyi i posiedzeń sejmowych zależną jest, między innemi, w bardzo wysokim stopniu od ilości osób uprawnionych do przewodniczenia w Sejmie;

zważywszy, że nawet przy najwyższem wytężeniu sił fizycznych i umysłowych jest przecież możność nieprzerwanego przewodniczenia w Sejmie, jako czynność wielce natężająca, ograniczoną fizycznie do pewnej ilości godzin dziennie, może mniejszej, ani-

żeli ilość godzin, przez którą mogłoby trwać bez przerwy jedno posiedzenie

zważywszy, że dopóki Sejm ma tylko jednego zastępcę przewodniczącego, może Sejm w razie chwilowej przeszkody po stronie zastępcy a zbyt wielkiego wytężenia sił ze strony samego Marszałka krajowego, zostać łatwo narażonym na niemożność odbycia posiedzenia lub nawet całego szeregu posiedzeń,

niżej podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

dołączony projekt ustawy.

Wnioskodawca:

Starzyński.

Sala, Laskowski, Leo, Starowieyski, Górski, Głąbiński, Komorowski, Witos Gorayski, E. Mycielski, Skarbek, Milewski, L. Cieński, Vivien, Abrahamowicz, Ciuchciński, Halban, Maiss, Bernadzikowski, Bednarski, Cielecki, Garapich, J. Korytowski, St. Henryk Badeni, Ptak, Mars, Urbański, Kędzior, Sapieha, Stapiński, Adam, Bandrowski, Schnell, Skrzyński, Krzeczunowicz.

U s t a w a

z dnia . . . dotycząca zmiany §§. 4 i 6 statutu krajowego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem postanawiam, co następuje.

Art. I.

Paragraf 4 statutu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem znosi się w dzisiejszem brzmieniu i ma odtąd opiewać, jak następuje:

§. 4.

„Cesarz mianuje dla kierownictwa Sejmem marszałka krajowego i jego pierwszego zastępcę z grona Sejmu. Drugiego zastępcę marszałka krajowego dla kierownictwa Sejmem wybiera Sejm sam z własnego grona na każdą kadencyę sejmową. Wyboru dokonuje pełna Izba".

Art. II.

Paragraf 6 statutu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem znosi się w dzisiejszem brzmieniu i ma odtąd opiewać, jak następuje:

§. 6.

„Czas trwania funkcyi marszałka krajowego, tudzież jego zastępców, jak również wybranych członków Sejmu krajowego (peryod sejmowy) oznacza się na lat sześć.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem pierwszego zwołania Sejmu po jej sankcyonowaniu.

Art. IV.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu ministrowi spraw wewnętrznych.

W n i o s e k

posła Bisa i tow. w sprawie budowy mostu na rzece Łęg w powiecie kolbuszowskim pomiędzy gminą Wolą wilczowolską a gminą Spiamy.

Wysoki Sejmie!

Gminy poniżej wymienione: Wola ranizowska i Rusinów leżą na drugiem brzegu rzeki Łęgu, a należą do parafii Spiów, w czasie zbiorów wielkiej wody i roztopów śnieżnych nie może się ludność dostać do kościoła po księdza do chorego, co gorsza ciała zmarłych stoją po 5 i 6 dni nad brzegiem rzeki albo w domach, obywatele z Woli wilczowolskiej mają grunta wzajemnie położone po obu stronach brzegu rzeki Łęgu, a nie mają dostępu do swych gruntów tak to obsiewać, zbierać i uprawiać, ponoszą z powodu braku mo-

stu wielkie szkody i straty na swych gruntach, rujnują przeto swoje gospodarstwo.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Wydziałem powiatowym w Kolbuszowej przystąpił do budowy mostu na rzece Łęgu z wiosną 1910 r., zasiłkiem równającym się $^3/_4$ kosztów budowy.

Wnioskodawca
Jan Bis.

Myjak, Skołyszewski, Lewakowski, Cieluch, Witos, Ptak, Bojko, Wasung, Cipser, Stefczyk, Długosz, Jedynak, Jampolski, Kędzior, Szwed.

Interpelacya

p. T. Starucha i tow. do Ekscelencyi Pana Namiestnika w sprawie nadużycia c. k. Rady szkolnej w Brzeżanach, przez niewydanie aktu urzędowego, który ma służyć jako dowód w karnem śledztwie przeciw Wojciechowi Topolskiemu.

Delegat ciała nauczycielskiego do c. k. okręgowej szkolnej rady w Brzeżanach, p. Wojciech Topolski, znany wszechpolak, wniósł w listopadzie 1908 r. do tejże okręgowej rady w Brzeżanach memoryał, w którym on między innymi wyraził się o p. Oldze Lelo, nauczycielce we wsi Narajowie, która na jej nieszczęście jest rusinką, jakoby ona miała powiedzieć w szkole przed dziećmi: „miałabym być polką, to wolałabym się powiesić“.

Na tej podstawie wniosła panna Lelo przeciw Wojciechowi Topolskiemu prywatną skargę o obrazę czci do

L. d. 3291, 3333, 3347, i 3378|8.

Jako dowód naprowadziła ona wspomniany memoryał i postawiła wniosek, ażeby ten memoryał zażądać z c. k. rady szkolnej okręgowej w Brzeżanach. C. k. rada szkolna w Brzeżanach zwróciła sądową odezwę z uwagą, że taki memoryał jest urzędową tajemnicą i dlatego nie może być wydany.

C. k. powiatowy Sąd w Brzeżanach odniósł się do c. k. Namiestnictwa we Lwowie z tą samą rekwizycyą, otrzymał jednak taką samą odmowę. Wobec tego c. k. powiatowy Sąd nie ma podstawy do zawyrokowania.

Zwraca się jednak uwagę, że delegat nauczycielstwa, jako członek okręgowej rady szkolnej nie ma prawa wnosić takich memoryałów, a tem mniej nie ma prawa oskarżać niewinnych ludzi o zmyślone czyny, które poniżają w publicznej opinii. Takie znieważające memoryały nie są w związku z urzędowaniem delegata i nie mogą być uważane za urzędową tajemnicę.

Tendencya tak okręgowej szkolnej rady, jak c. k. Namiestnictwa leży w tem, ażeby bezkarnością pokrywać swego wszechpolskiego pupila Wojciecha Topolskiego.

Przeto podpisani zapytują Ekscelencyę Pana Namiestnika:

1) Czy Ekscelencya wie o tem bezprawnem zarządzeniu c. k. okręgowej rady szkolnej w Brzeżanach i c. k. Namiestnictwa?

2) Co zamyśla Ekscelencya zarządzić, ażeby takie nadużycia usunąć?

Interpelant:
T. Staruch.

Lewicki, Makuch, Kiweluk, Korol, Hanczakowski, Tracz, A. Staruch, Skwarko Sandulak, Winniczuk, Sodomora, Dumka, Kurowiec, Krysowaty.

Interpelacya

p. Kurowca i tow. do c. k. Rządu w sprawie zwlekania załatwienia rekursów dotyczących wyborów Rad gminnych w Chociniu, Tużyłowie i Petrance pow. kałuskiego.

1) W gminie Chocin wybory do Rady gminnej odbyły się jeszcze we wrześniu 1909 — wniesiono protest — dochodzenie c. k. Starostwa w Kałuszu wykazało bezpodstawność protestu — c. k. Namiestnictwo odrzuciło protest, a mimo to c. k. Starostwo nie wzywa nowowybranej Rady gminnej do ukonstytuowania.

2) Wybory do Rady gminnej w Petrance odbyły się jeszcze w r. 1908 — protest dotychczas jeszcze nie załatwiony — stara Rada niekompletna.

3) W gminie Tużyłów odbyły się wybory we wrześniu 1909. Pomimo tego, że wybory odbyły się prawidłowo — dochodzenia c. k. Starostwa nie wykazały żadnych nadużyć — to na żądanie jednego malkontenta za protekcyą adwokata dra Wisenberga zarządzono dodatkowo dochodzenia i przesłuchano interesowanych kandydatów, a to: Wasyla Jaciowa, Semka Jana Ławruka i Wasyla Słohodianyna i w ten sposób zwleka się załatwienie. We wsi pod względem gospodarki jest czysta anarchia i byłoby wskazane, ażeby raz przyszła jakaś gospodarna Rada gminna — a tu samo c. k. Starostwo przez zwlekanie i tendencyjne załatwienie podtrzymuje anarchię w gminie.

W gminach Chocin i Petranka zarząd gminny doprowadził obie gminy do bankructwa i najwyższy czas, żeby nowe Rady gminne zajęły się sanacyą gminnej gospodarki w dotyczących gminach.

Podpisani zapytują c. k. Rząd:

1) Czy jest pożądane dla administracyi kraju podtrzymywać anarchię w gminach?

2) Czy i kiedy będą ostatecznie załatwione rekursa (protesta) gmin Chocin, Petranka i Tużyłów i kiedy Rady gminne nowowybrane dotyczących gmin będą ukonstytuowane?

Interpelant:
Kurowiec.

Lewicki, Oleśnicki, Kiweluk, Makuch Tracz, Krysowaty, Korol, Skwarko, Sandulak, Dumka, Winniczuk, T. Staruch, A. Staruch, Sodomora.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Nowym Targu na zaciągnięcie dodatkowej pożyczki w kwocie 100.000 K na wykończenie i wewnętrzne urządzenie szpitala powszechnego w Nowym Targu.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz.

Marszałek usuwa tę sprawę z porządku dziennego, z powodu nieobecności w Izbie p. sprawozdawcy.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy szczegółowej nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o preliminarzu budżetu krajowego na r. 1910.

Marszałek oznajmia, że rozprawa ogólna nad Rub. IV. V. i VI. została zamkniętą, przemawiał już generalny mowca „przeciw“ wnioskom komisyi p. Lewicki, obecnie udziela Marszałek głosu generalnemu mowcy „za“ wnioskami komisyi p. Bandrowskiemu.

Przemawia generalny mowca „za“ wnioskami komisyi p. Bandrowski.

Sprawozdawca Rub. IV. Dobroczynność p. Niezabitowski zrzeka się głosu.

Przemawia sprawozdawca Rub. V. Dział I. i II. Akademia Umiejętności i Rada szkolna krajowa i wydatki na publiczne szkoły ludowe p. Kozłowski.

Sprawozdawca Rub. VI. Pomniki historyczne p. Leo zrzeka się głosu.

Przemawia p. Lewicki dla sprostowania faktów.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad Rub. IV.

Przemawia p. Sodomora i wnosi:

Poz 9 a) Ruskie Towarzystwo kolonii wakacyjnych zamiast 200 ma być 500 K.

Izba popiera tę poprawkę p. Sodomory po odczytaniu jej przez Marszałka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Niezabitowski.

Izba odrzuca poprawkę p. Sodomory.

Przemawia p. Winniczuk i wnosi:

Poz. 9 a) Ruskie Tow. kolonii wakacyjnych z 200 na 300 K.

Izba popiera tę poprawkę p. Winniczuka, po odczytaniu jej przez Marszałka.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba odrzuca tę poprawkę p. Winniczuka.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi:

„Poz. 21 a) b) c) dla Towarzystw wzajemnej pomocy dyaków trzech dyecezyj podwyższa się 200 na 500 K dla każdego z nich“.

Izba popiera tę poprawkę p. Starucha, po poprzedniem odczytaniu jej przez Marszałka.

Przemawia p. Stojałowski i wnosi:

„Poz. 21. d.

Towarzystwu centralnemu krakowskiemu Organistów przyznaje się subwencyę 600 K“ w razie zaś, gdyby ten wniosek upadł, ewentualny wniosek: „petycyę Tow. organistowskich odsyła się do komisyi budżetowej z poleceniem zbadania i przedłożenia wniosku o udzielenie bodaj 600 K subwencyi“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Niezabitowski.

Marszałek odczytuje poprawkę p. T. Starucha.

Poz. 21 a) Tow. wzajemnej pomocy dyaków gr. kat. archidyecezyi lwowskiej z 200 na 500 K.

Izba odrzuca tę poprawkę p. T. Starucha.

Marszałek odczytuje następującą poprawkę T. Starucha:

Poz. 21 b) Tow. wzaj pomocy dyaków gr. kat. dyecezyi przemyskiej z 200 na 500 K.

Izba odrzuca tę poprawkę p. T. Starucha.

Przemawia p. Senyk i wnosi rezolucyę:

„Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków gr. kat. dyecezyi stanisławowskiej uchwala się dodatkowo za lata 1908 i 1909 400 K“.

Marszałek odczytuje tę rezolucyę p. Senyka, którą Izba popiera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Niezabitowski.

Izba odrzuca powyższą rezolucyę p. Senyka.

Marszałek odczytuje wniosek p. Stojałowskiego:

„Poz. 21 d. Towarzystwu centralnemu krakowskiemu Organistów przyznaje się subwencyę 600 K“, w razie zaś gdyby ten wniosek upadł, ewentualny wniosek: petycyę Tow. organistowskich odsyła się do komisyi budżetowej z poleceniem zbadania i przedłożenia wniosku o udzielenie bodaj 600 K subwencyi“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Niezabitowski.

Izba odrzuca wniosek p. Stojałowskiego za którym głosowało 30 posłów, oddzielnie zaś uchwala ewentualny wniosek p. Stojałowskiego tej treści:

„Petycyę Tow. organistowskich odsyła się do komisyi budżetowej z poleceniem zbadania i przedłożenia wniosku o udzielenie bodaj 600 K subwencyi“.

Przemawia p. Sodomora i wnosi poprawkę.

Poz. 26. Dla pogorzelców, ryczałt do rozporządzalności Wydziału krajowego z 10.000 na 15.000 K.

Izba popiera tę poprawkę p. Sodomory.

Przemawia p. Winniczuk i wnosi:

Poz. 26. Dla pogorzelców, ryczałt do rozporządzalności Wydziału krajowego z 10.000 na 20.000 K.

Izba popiera tę poprawkę p. Winniczuka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Niezabitowski.

Izba odrzuca w oddzielnych głosowaniach poprawkę pp. Winniczuka i Sodomory, uchwala zaś poz. 26. zgodnie z wnioskiem komisyi t. j.:

Poz. 26. Dla pogorzelców, ryczałt do rozporządzalności Wydziału krajowego 10.000 K.

Marszałek udziela głosu p. Winniczukowi do poz. 28.

P. Winniczuk zrzeka się głosu.

Przemawia p. Sodomora i wnosi:

„Poz. 33 a) Towarzystwu ruskich Kobiet „Trud“ we Lwowie na utrzymanie taniej kuchni studenckiej kwotę 500 K“.

Izba popiera ten wniosek p. Sodomory.

Przewawia p. Kiweluk.

Przemawia p. Winniczuk i wnosi:

„Poz. 33 a) Dla Towarzystwa „Trud“ na tanią kuchnię studencką 800 K“.

Izba popiera ten wniosek p. Winniczuka.

Przemawia p. Myroniuk-Zajaczuk i wnosi:

„Poz. 33 b) Dla Towarzystwa ruskich dam we Lwowie na studencką tanią kuchnię 800 K“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Niezabitowski.

Izba odrzuca wniosek p. Winniczuka po poprzedniem odczytaniu tego wniosku przez Marszałka, następnie odrzuca w oddzielnych głosowaniach wnioski pp. Sodomora i Myroniuka-Zajaczuka.

Przemawia p. Sodomora i wnosi:

„W rubr. IV. tworzy się zwykłą pozycyę 39 Robotniczemu Towarzystwu „Syła“ we Lwowie na zapomogi dla popadłych w nędzę jego członków kwotę 500 K“.

Izba popiera ten wniosek p. Sodomory.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Niezabitowski i wnosi o przekazanie tego wniosku p. Sodomory Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Izba uchwala ten formalny wniosek p. sprawozdawcy t. j. przekazanie wniosku p. Sodomory Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Izba uchwala Rubr. IV. poz. 1—38 wydatków budżetu krajowego na r. 1910 zgodnie z wnioskiem komisyi i wraz z jej rezolucyami, z wyjątkiem poprzednio uchwalonej poz. 26.

Sprawozdawca poseł Niezabitowski wnosi imieniem komisyi:

Wnioski nagłe pp. Senyka o pomoc dla pogorzelców gminy Wołcniowa i Nadiatycze, p. Lewickiego o pomoc dla pogorzelców gminy Domażyr i Dmytrów, p. Wereszczyńskiego o pomoc dla pogorzelców gm. Hanaczów, p. Lewickiego o pomoc dla pogorzelców gminy Synowódzko wyżne t. j. Ls. Ls. 5308, 5309, 5488, 5489, 5584 i 5587 odsyła się do Wydziału krajowego do załatwienia z ryczałtu dla pogorzelców.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek p. sprawozdawcy.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosków nagłych.

Następuje wniosek nagły p. Makucha i tow. w sprawie wezwania c. k. Rządu do rozśledzenia stosunków w szkolnictwie ludowem we wschodniej Galicyi.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y

p. Makucha i tow. w sprawie wezwania c. k. Rząd co do rozśledzenia stosunków w ludowem szkolnictwie we wschodniej Galicyi.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd ażeby rozśledził

1) postępowanie szkolnych władz z Radami szkolnemi miejscowemi osobliwie co do niezatwierdzenia tychże;

2) postępowanie inspektorów szkolnych okręgowych w Drohobyczu, Bohorodczanach, Stryju, Zborowie, z ludowymi nauczycielami i oddanym sobie ludowym szkolnictwem;

3) postępowanie Rady szkolnej krajowej w sprawie niezatwierdzenia uchwał rad gminnych z wprowadzeniem ruskiej wykładowej mowy w szkołach;

4) postępowanie szkolnych władz w sprawie budowy ludowych szkół kosztem funduszu szkolnego krajowego;

5) postępowanie szkolnych władz w sprawie kreowania czteroklasowych szkół po wsiach;

6) postępowanie szkolnych władz w sprawie kreowania szkół dla miejszości we wschodniej Galicyi, wydał odpowiednie zarządzenia w kierunku sanacyi tych, i zdał o tem sprawę przy najbliższej sesyi.

Wnioskodawca:
Makuch.

Lewicki, T. Staruch, A. Staruch, Korol, Krysowaty, Dumka, Sandulak, Winniczuk, Kiweluk, Hanczakowski, Myroniuk - Zajaczuk, Kurowiec, Sodomora, Oleśnicki, Skwarko.

Przemawia p. Makuch uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi szkolnej.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku, i oznajmia, że w razie przyznania temu wnioskowi nagłości podda wniosek o przekazanie komisyi szkolnej, iż w razie zaś odmówienia nagłości wnioskowi postąpi z nim jak z wnioskiem zwykłym według postanowień regulaminu.

Izba bez rozprawy odrzuca nagłość tego wniosku p. Makucha.

Marszałek oznajmia, że wobec tej uchwały traktować będzie ten wniosek jako zwykły i umieści go na porządku dziennym następnego posiedzenia na pierwszem miejscu.

Następuje

W n i o s e k n a g ł y.

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu rozpoczęcie budowy brakujących klinik w Uniwersytecie lwowskim z nadchodzącą wiosną bieżącego roku przez roz

poczęcie budowy kliniki dermatologicznej, której plany i kosztorysy są gotowe.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do poczynienia wydatków, jakieby według uznania Wydziału krajowego były konieczne do przyspieszenia budowy klinik chorób oczu i chorób krtani i gardła, a także i kliniki chorób nerwowych i umysłowych, w celu dopełnienia Wydziału lekarskiego lwowskiego brakującemi klinikami i wzywa go do poczynienia wszystkich kroków umożebniających jak najśpieszniejsze rozpoczęcie budowy wspomnianych klinik.

Sejm wzywa Wydział krajowy do przedłożenia mu na najbliższej sesyi sprawozdania z wykonania powyższych uchwał wraz z ewentualnem żądaniem absolutorium za poczynione wydatki.

Pod względem formalnym odsyła się wniosek do komisyi budżetowej z poleceniem przedłożenia sprawozdania jak najśpieszniej w ciągu bieżącej sesyi.

Wnioskodawca:
Mars.

Pastor, Leo, Potocki, Starzyński, Sobolewski, Stadnicki, Maiss, Laskowski, Korytowski W. Sapiecha, Rayski, Sękowski, Milewski, Jaworski, Bandrowski Starowieyski, Czaykowski, Jabłoński, Krzeczunowicz, L. Cieński, Komorowski, Piniński, Czartoryski, Jędrzejowicz, J. Brunicki, Raciborski, Gniewosz, Dembowski, Abrahamowicz, Czartoryski, Golejewski, J. Korytowski, Gorayski, Moysa, Schnell, J. Szeptycki, Tertil, Doliński, Maryewski, Pawlewski, Merunowicz, Kozłowski, Kędzior, Stefczyk, T. Cieński, Sozański, Theodorowicz, W. Kraiński, Federowicz, Brykczyński.

Przemawia p. Mars, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej z poleceniem zdania sprawy jeszcze w ciągu obecnej sesyi sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisyi budżetowej z poleceniem zdania sprawy w ciągu bieżącej sesyi sejmowej.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 31. stycznia 1910 roku godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 15 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Zacharyasz Skwarko *w. r.*

Protokół

71. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 31. stycznia 1910 r.

Początek o godzinie 11. przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 125.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik J. E. Dr. Michał Bobrzyński i c. k. Radca Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 69. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 70. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyi, wniesionych po dzień 31. stycznia 1910 roku, które przydzielono następującym Komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowomu: Ls. 5816 do 5818, 5820, 5824, 5826, 5830—5832.

Komisyi gminnej: Ls. 5823, 5828, 5829.

Komisyi administracyjnej: Ls. 5819.

Komisyi prawniczej: Ls. 5825.

Komisyi gospodarstwa krajowego: Ls. 5821, 5822.

Po odczytaniu petycyi Ls. 5823 gminy Baligrodu o zaliczenie do rzędu 130 miast i miasteczek, podlegających ustawie z 3. lipca 1896 Dz. u. kr. Nr. 51, przemawia p. A Staruch, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytnje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze pp. Urbański, a następnie Skwarko, odczytują zgłoszony wniosek i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k

posła Szweda i tow. o rozszerzenie prawa uwolnienia popisowych od czynnej służby wojskowej.

Wysoki Sejmie:

Zważywszy, że ustawa wojskowa z d. 11. kwietnia 1889 L. 41 uwalnia od czynnej służby wojskowej tylko syna jedynaka, mającego upadłego na zdrowiu ojca, matkę wdowę lub osierocone rodzeństwo, i to wtenczas, jeżeli od niego utrzymanie rodziców lub familii zawisło, a on obowiązek ten wiernie dopełnia, albo też jeżeli jest więcej dzieci, a starsi lub

18-letni synowie są niezdolni do pracy lub służą przy wojsku;

tego samego uwolnienia od wojska dostąpić może po śmierci ojca jedyny wnuk niezdolnego do zarobkowania dziadka lub owdowiałej babki, jeżeli nie mają syna, od jego uwolnienia utrzymanie dziadka lub babki zawisło, i on obowiązkowi temu zadosyć czyni;

zważywszy jednak, iż jeżeli słaby ojciec lub dziadek, owdowiała matka lub babka ma więcej synów, liczących już 18 lat wieku, a ci synowie lub wnucy nie mieszkają już przy rodzicach lub dziadkach, bo są osiedleni na własnych gospodarstwach, mają żony i dzieci, są nauczycielami lub wyemigrowali do Ameryki i opuściwszy dom rodzinny, nie są wstanie dać rodzeństwu należytego utrzymania; tych już wypadków ustawa wojskowa nie uwzględnia i popisowi utrzymujący rodziców, dziadków i rodzeństwo, bez względu na te okoliczności, podlegają poborowi wojskowemu i nawet w czynnej służbie muszą służyć przy wojsku;

zważywszy nakoniec, że przez asenterowanie takich popisowych, którzy około gospodarstwa rolnego pracują i z niego rodzeństwo utrzymują, dzieją się ludności różnego rodzaju krzywdy, a mianowicie, że gospodarstwa nie są należycie obrobione i przynoszą rolnictwu znaczne straty a następnie, że rodzice lub dziadkowie popisowego przez czas jego służby w wojsku, narażeni są na stare lata na niedostatek, a częstokroć i nędzę;

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd o zmianę ustawy wojskowej z dnia 11. kwietnia 1889, Dz. p. p. L. 41., w tym kierunku, aby syn lub wnuk utrzymujący gospodarstwo rolne, był uwolniony od służby wojskowej, jeżeli od niego utrzymanie rodziców, dziadków lub rodzeństwa zawisło, a inni synowie lub wnucy, opuściwszy dom rodzinny, nie są wstanie dać rodzicom, dziadkom i rodzinie dostatecznego utrzymania.

Wnioskodawca:
Szwed.
Bojko, Ptak, Jedynak, Cieluch, Krężel, Witos, Kiweluk, Winniczuk, Krysowaty, Myroniuk-Zajaczuk, Kędzior, Sodomora, Sandulak, Senyk.

Interpelacya

posła Witosa i tow. do pana c. k. komisarza rządowego w sprawie okrojenia renty Janowi Grajewskiemu z Wierzchosławic p. tarnowskiego, przez Zakład ubezpieczeń robotników od wypadków dla Galicyi i Bukowiny we Lwowie.

Jan Grajewski rodem z Wierzchosławic, powiatu tarnowskiego, były monter firmy Mikucki, Perütz i Fibich, pracował jako robotnik (i był też ubezpieczony) w kopalniach nafty Stanisława Szczepanowskiego i Spółki od roku 1883 dnia 7. października przez dłuższy czas.

Następnie jako monter pracował u firmy Mikucki, Perütz i Fibich, gdzie też został dnia 16. grudnia 1903 roku wskutek przypadku przy pracy w straszliwy sposób poparzonym w prawy bok plecy i prawą rękę do tego stopnia, iż się stał zupełnie niezdolnym do jakiejkolwiek pracy, jakto i orzeczenie lekarskie wykazało.

To też i Zakład ubezpieczeń robotników od wypadków dla Galicyi i Bukowiny, po zbadaniu stanu uszkodzenia tegoż przez odpowiednie organa, przyznał Janowi Grajewskiemu rentę roczną w wysokości 60% jego zarobku w łącznej sumie 1.080 K rocznie, płaconych miesięcznie po 90 K, którą też pobierał aż do ostatnich czasów.

A z niewiadomych powodów wymieniony Zakład obciął temu nędzarzowi rentę do połowy pobieranej do tego czasu sumy.

Jak to świadczą oględziny lekarskie, poświadczenie Zwierzchności gminnej w Wierzchosławicach i Urzędu parafialnego tamże, położenie Grajewskiego pod żadnym względem się nie zmieniło na lepsze, lecz w znacznej mierze na gorsze,

ponieważ tenże jest człowiekiem już podeszłym w latach i ma do wyżywienia i wychowania bardzo liczną rodzinę.

Starania tegoż aż do tego czasu podejmowane nie odnoszą żadnego skutku, poszkodowany staje się ciężarem własnej rodziny, gminy i samemu sobie, pomimo, że całą swoją młodość i zdrowie poświęcił uczciwej pracy.

Wobec tego zapytują podpisani:

Co Wysoki Rząd uczyni, ażeby człowiekowi, który jest w ostatniej potrzebie i nędzy, nie odejmowano tego, co stanowi jego najnędzniejsze utrzymanie, a co mu się najsłuszniej należy.

Czy wpłynie na Zakład ubezpieczenia robotników od wypadków dla Galicyi i Bukowiny we Lwowie, ażeby podobnych praktyk na przyszłość zaniechał.

Lwów, dnia 29. stycznia 1910.

Interpelant:
Witos.

Jampolski, Krężel, Cieluch, Ptak, Styła, Cipser, Wasung, Jedynak, Bis, Kędzior, Stefczyk, Bernadzikowski, Myjak, Bojko.

Interpelacya

posła Witosa i tow. do c. k. Rządu w sprawie odroczenia lub darowania rat pożyczki bezprocentowej, udzielonej gminie Woli Batowskiej w roku 1904.

Gmina Wola batowska powiatu Bochnia otrzymała pożyczkę bezprocentową z powodu klęski elementarnej, z obowiązkiem spłaty tejże w przeciągu lat 5-ciu począwszy od roku 1908.

W roku 1908 c. k. Starostwo wcale się nie upominało o należącą się ratę (co interesowani tłumaczyli sobie względami na klęski elementarne, jakie w tym roku kraj nasz nawiedziły) natomiast w roku 1909 ściąga obie raty razem.

Gmina Wola batowska jest w roku 1908 i 1909 wyż wspomnianemi klęskami elementarnemi zniszczona kompletnie, tak, iż mieszkańcy tejże nie są wstanie należytości tej wypłacić bez ostatecznej dla siebie ruiny majątkowej.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy Wysoki Rząd nie zechciałby mieszkańcom gminy Wola batowska opuścić rat im się należących za lata 1908 i 1909, lub — jeżeli to byłoby niemożliwem — przenieść pod koniec roku 1912.

Interpelant
Witos

Jampolski, Ptak, Myjak, Styła, Cieluch, Bojko, Krężel, Bis, Jedynak, Stapiński, Kędzior, Bernadzikowski, Długosz, Wasung.

Interpelacya

posła Kiweluka i tow. do c. k. Rządu w sprawie szboły ludowej w Kopyczyńcach powiatu husiatyńskiego.

Roku 1903 uchwaliła jednogłośnie Rada gminna w Kopyczyńcach, ażeby z równorzędnych klas, które są przy 4 klasowej szkole ludowej męskiej w Kopyczyńcach, utworzyć osobną szkołę z ruskim językiem wykładowym, względnie zaprowadzić w paralelkach ruski język wykładowy.

W szkole tej jest ponad 500 dzieci ruskich, a że sprawa przemiany paralelek na ruskie nie pociągałaby za sobą żadnych kosztów, zdawało się, że sprawa ta nie natrafi na żadne przeszkody.

Rada gminna zakomunikowała swoją uchwałę Radzie szkolnej okręgowej w Husiatynie i Radzie szkolnej krajowej.

Już 7 lat mija, sprawę tę przypominano kilkadziesiąt razy, Radzie szkolnej okręgowej, krajowej, Ministerstwu, poruszył ją poseł Makuch w swej interpelacyi w jesieni 1908 r., pomimo to jednak Rada szkolna krajowa niczego nie zarządza.

Jakby na kpiny raz na dwa trzy lata zarządza się jakieś dochodzenia, zbiera się nibyto jakieś materyały statystyczne ile jest ruskich dzieci i t. p., to jednak nie przystępuje się do zaprowadzenia ruskiego języka.

Tego rodzaju postępowanie dostatecznie oświetla przychylność, jaką cieszy się ruskie szkolnictwo.

Wobec tego zapytujemy Rząd:

1. Ile jeszcze lat przyjdzie czekać mieszkańcom gminy Kopyczyniec, Rusinom, na przeprowadzenie uchwały Rady gminnej w Kopyczyńcach, co do zaprowadzenia ruskiego języka wykładowego w równorzędnych klasach 4-klasowej szkoły ludowej męskiej?

2. Czy jest gdzie w Galicyi przykład, ażeby uchwała Rady gminnej, postanawiająca wprowadzenie polskiego języka wykładowego, czekała tyle lat na wprowadzenie jej w życie.

Interpelant
Kiweluk

Lewicki, Oleśnicki, Sandulak, Sodomora, Makuch, Korol, Tracz, Krysowaty, Hanczakowski, Kurowiec, Winniczuk, A Starach, T. Staruch, Dumka, Skwarko

Interpelacya

posła Kiweluka i tow. do c. k. Rządu w sprawie wyborów gminnych i urzędowania wójta w Hadyńkowcach, powiatu husiatyńskiego.

Już ośm lat ciągnie się sprawa wyborów gminnych w Hadyńkowcach, pomimo usunięcia wójta Węgra. C. k. Starostwo w Husiatynie, usunąwszy Węgra, oddało urzędowanie jego zastępcy Mikołajowi Chomyszynowi, który przebywszy pod Węgrem szkołę krętactw i nadużyć, w ten sam sposób wójtuje, jak jego poprzednik. I tak:

1. Pomimo, że Rada gminna legalnie wybrana, nie chce wójt dopuścić do wyboru nowej zwierzchności gminnej, bo nie chce zawiadomić c. k. Starostwo o terminie.

2. Kiedy z nowej Rady radni najstarsi wiekiem zawiadomili c. k. Starostwo o zwołaniu nowej Rady do wyboru starszyzny, to Mikołaj Chomyszyn zamknął kancelaryę gminną i w ten sposób nie dopuścił do ukonstytuowania się zwierzchności gminnej.

3. Chociaż nowa Rada gminna jeszcze nie ukonstytuowana, chociaż w niej według ustawy rozstrzygający głos ma najstarszy wiekiem wybrany nowy radny, mimo to Mikołaj Chomiszyn powołuje do nowej Rady zamiast dwóch radnych, którzy ustąpili z powodu kary za przewinienie z § 460 u. k., ludzi jakich sam chce i oświadczył wiekiem najstarszemu radnemu, że tak długo nie dopuści do wyboru starszyzny nowej Rady, jak długo on (wiekiem najstarszy radny) nie powoła do tej nowej Rady właśnie tych ludzi, których sobie Mikołaj Chomyszyn upatrzył.

4. Mikołaj Chomyszyn fałszuje protokoły posiedzenia Rady gminnej, bo n. p. w protokole z dnia 24. grudnia 1909 r. z rozmysłem kazał opuścić liczbę obecnych radnych, ażeby później mógł dopisać i w ten sposób stwierdzić nieprawne orzeczenie Rady gminnej, na której chciał usunąć Tomka Chomyscyna z urzędu taksatora.

Ponieważ wygląda to wprost na drwiny z władz, że zamiast usuniętego krętacza Węgra urzęduje jeszcze większy krętacz Mikołaj Chomyszyn, dalej — ponieważ c. k. Starostwu znany jest ten faktyczny stan, a pomimo tego ono niczego nie zarządza i w ten sposób utrzymuje gminę w niepokoju — przeto zapytujemy c. k. Rząd:

Co zamyśla uczynić c. k. Rząd, ażeby w gminie Hadyńkowcach już raz zapanowały normalne stosunki i ażeby ludność tej gminy dziesiątkiem lat niepokojona bezprawiem wyborczem już raz mogła się uspokoić.

Interpelant
Kiweluk

Lewicki, Oleśnicki, Dumka, Sodomora, Makuch, Skwarko, Tracz, Hanczakowski, Winniczuk, Kurowiec, Krysowaty, A. Staruch, T. Staruch, Sandulak.

Interpelacya

posła J. Kiweluka i tow. do c. k. Rządu w sprawie nie rozpisywania konkursów na posady nauczycielskie w okręgu husiatyńskim i pomijania Rusinów nauczycieli przy tych prośbach i i.

Rada szkolna okręgowa w Husiatynie na opróżnione posady nauczycielskie rozpisuje konkurs tylko raz do roku, przez co cierpią tak nauczyciele nie otrzymując stałych posad, jak i szkoły będąc tylko prowizorycznie obsadzonemi.

Przy obsadach posad Rada szkolna okręgowa w Husiatynie systematycznie pomija nauczycieli Rusinów z wieloletnią nienaganną służbą, a nadaje stałe posady Polakom, którzy mają o wiele mniej lat służby i w szkolnictwie niczem nie mogli się za tak krótki czas odznaczyć i tak:

Wojciech Bielecki po dwóch latach służby otrzymał stałą posadę w Łyczkowcach, Władysław Ornatowski po 4 latach służby został kierownikiem 2 klasówki w Feremiłowie, pomimo że o tę posadę ubiegali się nauczyciele, którzy mieli po 14 i więcej lat służby.

Do szkoły w Premiłowie przeniesiono z trembowelskiego okręgu nauczycielkę narzeczoną Ornatowskiego, pomimo że niema ona kwalifikacyi z języka ruskiego, a w Premiłowie jest szkoła z językiem wykładowym ruskim.

Obsady w szkole w Wasylkowcach z ruskim językiem wykładowym tak się przeprowadza, że usuwa się stamtąd nauczycieli Rusinów, posady utrzymują tylko Polacy, którzy inre caduco wprowadzają język wykładowy polski, czem sami nauczycieli się chwalą, jak np. Dumański.

Natomiast najpilniejsi, najzdolniejsi, bez wszelkiej nagany nauczyciele Rusini, jak:

Bazyli, Onufry i Ignacy Ostapczukowie, Reszetyło i inni, pomimo, że mają po 8 i więcej lat służby i nie mają stałych posad, przenosi się ich nieraz 2 i 3 razy do roku z miejsca na miejsce jakto się stało z Michałem Kłodnickim, z Wasylem Ostapczukiem i Kłymem Czyczką. Fakta naprowadzone już same za siebie przemawiają. Przeto zapytujemy Wysoki c. k. Rząd:

1. Czy gotów on jest nakazać Radzie szkolnej okręgowej w Husiatynie, ażeby na posady nauczycielskie rozpisywała konkurs 2 razy do roku?

2. Czy gotów jest Wysoki c. k. Rząd nakazać Radzie szkolnej okręgowej w Husiatynie, ażeby przy obsadzaniu stałych posad nauczycielskich nie pomijała systematycznie nauczycieli — Rusinów?

3. Czy gotów jest Wysoki c. k. Rząd ostro nakazać Radzie szkolnej okręgowej w Husiatynie ażeby czuwała nad zachowaniem przepisów o ruskiej wykładowej mowie w szczególności w szkole ludowej w Wasylkowcach, kazała samowolne zmienianie wykładowego języka, w końcu usunęła z Premiłowa nauczycielkę nie kwalifikowaną do ruskiej szkoły i na przyszłość nie dopuszczała się takich eksperymentów.

Interpelant:
Kiweluk.

Lewicki, Oleśnicki, Dumka, Sodomora, Makuch, Skwarko Korol, Kurowiec, Tracz, Hanczakowski, Krysowaty, Winniczuk, A. Staruch, T. Staruch, Sandulak.

Interpelacya

p. Kiweluka i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieustawowego rozdziału gminy Niżborg nowy i niezałatwienia wniesionych przez mieszkańców Niżborga nowego skarg.

Na jesiennej sesyi Sejmu 1908 r. wniósł podpisany z towarzyszami interpelacyę do c. k. Rządu o nieustawowy rozdział gminy Niżborg nowy na dwie gminy.

Na tę interpelacyę odpowiedział zastępca Rządu, że rozdział ten jest już od 16 lat i odpowiedź tą uważał on za dostateczną. Podpisani podnoszą z naciskiem, że rozdział ten gminy Niżborg nowy na gminy Niżborek nowy i Miżborek szlachecki jest bezustawowy, i mieszkańcy Niżborga przeciw temu protestowali. Mianowicie wniesiono protest do c. k. Starostwa w Husiatynie i do c. k. Namiestnictwa we Lwowie a podania te nadano na pocztę 3. maja 1901 r. w Kopyczyńcach pod Nr. recepisu 80 i 81.

Mimo upływu blizko lat 10 na podania te ani c. k. Starostwo ani c. k. Namie-

stnictwo nie odpowiedziało — tak, załatwia się liczne sprawy. Teraz znowu na mieszkańców zamieszkałych w części Niżborga zwanej szlachecką spada nowy ciężar. Ludność polska tej części gminy zakłada sobie szkołę z polskim językiem wykładowym i zmusza w ten sposób, dzieci mieszkańców Rusinów, żeby do tej szkoły uczęszczali, gdzie nauczyciel Zieliński uczy ich „że wszędzie i wszyscy powinni mówić tylko po polsku.

Gdy mieszkańcy tego przysiółka, który stanowi jedną całość i wsią, nie jest nawet od niego oddzielony, chcieli dzieci swe posyłać do szkoły w Niżborgu nowym, wtedy zagrożono im karami.

Fakta te stanowią widoczne dążenia, kilkadziesiąt rodzin ruskich spolonizować.

Z powodu tego zapytujemy c. k. Rząd:

1. Czy jest on skłonny tak ze swej strony wydać rozporządzenie na skargę wniesioną do c. k. Starostwa w Husiatynie, ażeby tymże mieszkańcom na taką skargę, w ten sam czas wniesioną odpowiedziało i w ten sposób umożliwiło pokrzywdzonym mieszkańcom w toku instancyi bronić się przeciw takiemu bezprawiu.

2 Czy skłonny jest c. k. Rząd polecić c. k. Radzie szkolnej okręgowej w Husiatynie, ażeby mieszkańców Niżborga nor. (a nie nieistniejącego Niżborga szlacheckiego) nie pociągała do żadnej konkurencyi szkolnej i żeby dzieci mieszkańców bez żadnej przeszkody mogły korzystać ze szkoły ruskiej w swej gminie.

Interpelant:
Kiweluk.

Lewicki, Oleśnicki, Sandulak, Dumka, Sodomora, Korol, Tracz, Makuch, Krysowaty, Hanczakowski, Kurowiec, Winniczuk, A. Staruch, T. Staruch, Skwarko.

Interpelacya.

p. Makucha i tow. do Wydziału kraj. w sprawie nieprawnego postępowania zwierzchności gminnej i Rady gminnej w Chorostkowie jak również Rady powiat. w Husiatynie.

W Chorostkowie dnia 2. grudnia 1909 była wołana Rada gminna z porządkiem dziennym: 1. uchwalenie budżetu 2. uchwalenie pożyczki 50.000 K. Przeciw ważności tego posiedzenia i przeciw ważności powziętych na nim uchwał, a specyalnie przeciw pożyczce w kwocie 50.000 K wniosło 80 gospodarzy w Chorostkowie dnia 13. grudnia 1900 protest do Wydziału powiatowego na ręce zwierzchności gm. w Chorostkowie. Na ten protest Wydział powiatowy w Husiatynie nic nie odpowiedział, aż dopiero dnia 21. stycznia b. r. c. k. Starostwo w Husiatynie pismem z 17. stycznia 1910 r. L. 1.104 uwiadomiło wpierw podpisanego na proteście Andrzeja Smala przez zwierzchność gminną w Chorostkowie jak następuje: „Na relacyę z dnia 13 stycznia br. L. 57 oznajmiam, iż nie widzę powodu do wydania zakazu wykonania uchwały tamtejszej Rady gminnej z dnia 2. grudnia 1909 w spr. budżetu na r. 1910 i zaciągnięcia pożyczki w kwocie 50.000 K. O czem należy zawiadomić Andrzeja Smala i tow., którzy wnieśli protest przeciw wspomnianej uchwale".

Z tego wynika, że Wydz. pow. w Husiatynie protestu a właściwie rekursu nie załatwił, a uchylając się od tego odesłał sprawę Starostwu, które z lekkiej ręki powyższą uchwałę wydało.

Wysoki Wydziale krajowy!

Rujnująca gospodarka po miastach zapędziła miasta te w miliardowe długi. Gospodarka ta dostaje się i do gmin wiejskich, osobliwie tam, gdzie na czele stoją ludzie, którzy nie umieją wydatków zastosować do przychodów, jak hr. Siemieński w Chorostkowie, który wójtuje ze szkodą gminy, a co więcej zawiera z gminą interesa jak np. sprzedaje gminie na siebie zaintabulowane mylnie ale przez gminę z wiele wieków posiadane place gminne za 10 000 K, prowadzi z gminą spory jak: spór przed sądem powiat. w Kopyczyńcach S. I 371/5, w którym chciał gminę pozbawić placów torowych.

Wysoki Wydziale krajowy!

Tak Rada pow. w Husiatynie jak i Wys. Wydział krajowy są powołani stać na straży majątku gminnego prawidłowej gospodarki. Wyżej naprowadzono przykład, jak Rada powiatowa w Husiatynie pojmuje sprawę nadzoru gospodarki gminnej i jak załatwia wniesione rekursa.

Z powodu tego zapytujemy:

1. Czy skłonny jest Wys. Wydział krajowy wysłać do Chorostkowa lustratora dla zbadania gospodarki gminnej?

2. Czy skłonny jest Wys. Wydział krajowy polecić Radzie powiat. w Husiatynie, ażeby protest Andrzeja Smala i 80 jego tow. przeciw budżetowi i pozycyi rozpatrzyła a rozporządzenie im doręczyła.

Interpelant:
Makuch.

Lewicki, Oleśnicki, Sandulak, Dumka, Sodomora, Skwarko, Krysowaty, Korol, Tracz, Hanczakowski, Kurowiec, Winniczuk, A. Staruch, T. Staruch.

Marszałek oznajmia, że z odczytanym wnioskiem postąpi regulaminowo; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosków nagłych.

Następuje wniosek nagły p. Kiweluka i tow. w sprawie powiększenia etatu personalu technicznego przy c. k. Namiestnictwie jak też powiększenia liczby referentów, znających język ruski, w Ministerstwie robót publicznych.

Wniosek ten opiewa:

Wniosek nagły

posła J. Kiweluka i tow. w sprawie powiększenia etatu personalu technicznego przy c. k. Namiestnictwie jak też powiększenia liczby referentów, znających język ruski w Ministerstwie robót publicznych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby powiększył etat służby technicznej przy c. k. Namiestnictwie galicyjskiem odpowiednio do rzeczywistej potrzeby — przytem zażądało od niego też znajomości ruskiej mowy, niemniej, ażeby w Ministerstwie robót publicznych ustanowiono referentów technicznych i personal techniczny obznajomiony ze stosunkami wschodniej Galicyi i znający dokładnie w słowie i piśmie ruską mowę tak, ażeby mógł załatwiać sprawy, w tym języku przedkładane.

Wnioskodawca:
Kiweluk,

Lewicki, Korol, Skwarko, Kurowiec, Makuch, Winniczuk, Oleśnicki, Hanczakowski, Dumka, A. Staruch, T. Staruch, Sodomora, Sandulak, Krysowaty.

Przemawia p. Kiweluk, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku Komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego Komisyi administracyjnej.

Marszałek oznajmia, że chciał przystąpić do załatwienia wniosku nagłego p. Skołyszewskiego i tow. w sprawie zezwolenia gminom wiejskim na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu i wina, z powodu jednak nieobecności w Izbie wnioskodawcy, nie może Izba przystąpić do załatwienia tego nagłego wniosku.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Makucha i tow. co do zbadania stosunków w ludowem szkolnictwie we wschodniej Galicyi.

Przemawia p. Makuch, uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy szczegółowej nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o preliminarzu budżetu krajowego na rok 1910.

Marszałek oznajmia, że Izba przystąpi do załatwienia najsamprzód poprawek cyfrowych, następnie rubryk, wreszcie rezolucyj.

Przemawia p. Makuch i wnosi:

„Poz. 12. Ruskie prywatne seminaryum żeńskie, utrzymywane przez ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego, w porozumieniu z Radą szkolną krajową zamiast 2.000 podwyższyć na . 3.000 K.“

Izba popiera tę poprawkę p. Makucha.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Głąbiński.

Izba w oddzielnych głosowaniach odrzuca poprawkę p. Makucha, po odczytaniu jej przez Marszałka, a uchwala poz. 12. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Przemawia p. Lewicki i wnosi:

„Poz. 16*a*). Prywatne gimnazyum żeńskie SS. Bazylianek we Lwowie 1.000 K.“

Izba popiera tę poprawkę p. Lewickiego po odczytaniu jej przez Marszałka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Głąbiński.

Izba odrzuca wniosek p. Lewickiego, a oddzielnie uchwala poz. 16. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Przemawia p. A. Staruch i wnosi poprawki następujące:

a) „Utworzyć poz. 27*a*). Dla Towarzystwa gimnastycznego „Ruski Sokół“ we Lwowie. . . . . 1.000 K.

b) Poz. 29 podzielić: *a)* Dla polskich Towarzystw sokolich. . . 6.000 K.

b) Dla ruskich Towarzystw sokolich . . . . . 4.000 K.

Przemawia p. T. Staruch.

Izba nie popiera tych poprawek p. A. Starucha, po odczytaniu ich przez Marszałka.

Przemawia p. Sandulak i wnosi poprawkę:

„Utworzenie poz. 29*a*). Dla Towarzystw gimnastycznych i pożarniczych „Sicze“ do dyspozycyi Wydziału krajowego 5.000 K.“

Przemawia p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Głąbiński.

Izba uchwala łącznie poz. 27. i 29. zgodnie z wnioskiem komisyi, następnie oddzielnie odrzuca poprawkę p. Sandulaka, po odczytaniu jej przez Marszałka.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Głąbiński.

Przemawia p. Dumka do poz. 59.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawcy p. Głąbiński zrzeka się głosu.

Izba uchwala poz. 59 zgodnie z wnioskiem Komisyi tj. uchwala:

„Poz. 59. Tow. Proświta na wydawnictwo dzieł ludowych do rozporządzenia Wydziału krajowego więcej o 1.000 K wskutek petycyi do l. 4034 i 4036 (z zastrzeżeniem wypłaty z dołu i po przekonaniu się, że wszystkie wydawnictwa Tow. są pożyteczne i nie zawierają szkodliwych tendencyj, tudzież odpowiadają warunkom ustanowionym w uchwale Wysokiego Sejmu z dnia 13. lutego 1897. . . . . 9.000 K“.

Przemawia p. Lewicki i wnosi:

Poz. 87. Towarzystwa Wyższy instytut muzyczny we Lwowie zamiast 2 500 K ma być 3.500 K i nadzwyczajna subwencya na spłatę instrumentów 1.000 K.

Izba popiera tę poprawkę p. Lewickiego po odczytaniu jej przez Marszałka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Abrahamowicz.

Izba w oddzielnych głosowaniach uchwala wniosek p. Lewickiego o podwyższenie poz. 87. z 2.500 K na 3.500 K, odrzuca zaś wniosek o przyznanie nadzwyczajnej subwencyi 1.000 K na spłatę instrumentów.

Marszałek czyta poprawkę p. Jedynaka:

Poz. 72 a) i 74 a) Dyrektorowi teatru miejskiego w Krakowie Ludwikowi Solskiemu zasiłek nadzwyczajny na rok 1910 do rozporządzalności Wydziału kraj. 4.000 K

I poz. 74 a) Dyrektorowi teatru miejskiego we Lwowie Ludwikowi Hellerowi zasiłek nadzwyczajny na rok 1910 do roz-

porządzalności Wydziału krajowego 8.000 K skreślić.

Przemawia p. Styła.

Przemawia p. Jedynak.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Styła dla sprostowania faktów.

Marszałek odczytuje następujące poprawki p. Jedynaka:

1. Wnoszę, aby poz. 72 a) i 74 a) zawierająca zasiłek dla dyrektorów teatrów miejskich w Krakowie i we Lwowie całkiem skreślić.

2. Wnoszę na podwyższenie poz. 76 c) zasiłku dla teatru ludowego w Krakowie z 2.000 na 3.000 K.

3. W poz. 77 zasiłek dla teatrów i chórów włościańskich z 2.000 na 6.000 K.

4. I proponuję jako nową poz. 77 a) zasiłek dla zarządu głównego Towarzystwa kółek rolniczych we Lwowie na urządzanie stałych scen w Kółkach rolniczych 7.000 K

Przemawia p. Piniński i wnosi podwyższyć poz. 77. zasiłek dla teatrów i chórów włościańskich z 2.000 na 3.000 K na wypadek gdyby Izba odrzuciła poprawkę 3. p. Jedynaka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Abrahamowicz.

Izba w oddzielnych głosowaniach uchwala poz. 72 a) i 74 a) zgodnie z wnioskiem komisyi, odrzucając tem samem poprawki p. Jedynaka, następnie uchwala poprawkę p. Jedynaka o podniesienie poz. 76 c) dla teatru ludowego w Krakowie nadzwyczajna subwencya 3.000 K; dalej odrzuca 3. poprawkę p. Jedynaka Zarządowi Związku teatrów i chórów włościańskich, subwencya nadzwyczajna do rozp. Wydziału krajowego 6.000 K, a uchwala zgodnie z wnioskiem p. Pinińskiego tę pozycyę 77. w kwocie 3.000 K, wreszcie odrzuca 4. poprawkę p. Jedynaka.

Marszałek odczytuje wniosek p. Kiweluka tej treści:

Wnoszę utworzenie poz. 76 d):

Ruskim teatrom ludowym we Lwowie do rozporządzalności Wydzialu kraj. 1.000 K.

Przemawia p. Kiweluk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Abrahamowicz i wnosi o odesłanie wniosku p. Kiweluka do Wydziału krajowego z poleceniem zbadania i zdania sprawy Sejmowi.

Izba uchwala wniosek p. sprawozdawcy tj. odesłanie powyższego wniosku p. Kiweluka do Wydziału krajowego z poleceniem zbadania i zdania sprawy Sejmowi.

Przemawia p. Sodomora i wnosi: utworzenie poz. 95 a).

Poz. 95 a) Dla lwowskich towarzystw mających na celu dawanie zasiłków dla ubogich uczni:

Tow „Rusłan“	. . .	500 K
„ „Szkilna pomicz“	.	400 „
„ „Akademiczna Pomicz“		500 „

Izba popiera ten wniosek p. Sodomory, po odczytaniu wniosku przez Marszałka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Głąbiński.

Izba odrzuca ten wniosek p. Sodomory, po odczytaniu wniosku przez Marszałka.

Przemawia p. Makuch i wnosi następujący wniosek i rezolucyę:

Wnoszę o utworzenie nowej poz. 100 a)

Poz. 100 a) Ruski akademicki Dom jednorazowa subwencya na spłatę długów budowy . . . . . 3.000 K

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przy układaniu budżetu na rok 1911 uwzględnił petycyę: Ruskiego Domu akademickiego — o stałą subwencyę.

Izba popiera te wnioski p. Makucha, po odczytaniu ich przez Marszałka.

Przemawia p. Kiweluk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Głąbiński.

Izba odrzuca wniosek p. Makucha, po poprzedniem odczytaniu tego wniosku przez Marszałka w następującem brzmieniu:

Poz. 100 a) Ruski akademicki Dom jednorazowa subwencya na spłatę długów budowy . . . . . 3.000 K

Następnie w oddzielnym głosowaniu uchwala Izba następującą rezolucyę p. Makucha:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przy układaniu budżetu na rok 1911 uwzględnił petycyę: Ruskiego Domu akademickiego — o stałą subwencyę po odczytaniu tej rezolucyi przez Marszałka.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz wnosi imieniem Komisyi załatwiającej petycyę Ls. 5.527 Władysława Woleńskiego, artysty dramatycznego, o zasiłek.

Poz. 93 a) P. Woleńskiej jednorazowy dar z łaski 200 K.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek Komisyi.

Izba bez rozprawy uchwala resztę nieuchwalonych pozycyj wydatków i dochodów Rub. V. budżetu krajowego na rok 1910, zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz z jej rezolucyami.

Marszałek odczytuje rezolucyę następującą p. T. Starucha:

1. Wzywa się Radę szkolną krajową, aby przy udzielaniu pożyczek gminom na budowę szkół, spłatę tychże rozdzielał w równej mierze na gminy i obszary dworskie

2. Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby w ruskich szkołach ludowych zarządziła prawidłową naukę pisania i gramatyki ruskiej.

Przemawia p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Głąbiński i wnosi przekazanie rezolucyj p. T. Starucha Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego sprawozdania.

Izba uchwala powyższy wniosek p. sprawozdawcy.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Lewickiego:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby zbadał, w jakiem stadyum znajduje się sprawa budowy ruskiego narodowego teatru we Lwowie i na podstawie tych badań przyszedł z wnioskiem na najbliższej sesyi sejmowej w przedmiocie subwencyi krajowej na budowę narodowego teatru ruskiego we Lwowie.

Przemawia p. Lewicki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Abrahamowicz i przyjmuje rezolucyę p. Lewickiego.

Izba uchwala tę rezolucyę p Lewickiego, przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. Długosza:

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, aby w najkrótszym czasie zwołała dodatkową ankietę, celem zastanowienia się nad sprawą zmiany ustawy krajowej szkolnej z dnia 24. kwietnia 1894, a w szczególności §. 7. i 9. tejże ustawy, oraz celem obmyślenia środkw, mających zapobiedz stałemu podupadaniu budynków szkolnych.

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, by na najbliższej sesyi przedłożyła wnioski, oparte na wynikach wszystkich odbytych już ankiet w roku 1909 w sprawach szkolnictwa, oraz zwołać się mającej ankiety.

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, aby zniosła reskrypt z dnia 22. września 1908 L. 44.934, wstrzymujący przekształcenie szkół 1- i 2-klasowych na więcejklasowe

Przemawia p. Piniński i wnosi o przekazanie tych rezolucyi p. Długosza Komisyi szkolnej, z poleceniem zbadania i zdania sprawy w ciągu tej sesyi sejmowej.

Przemawia p. Kozłowski i wnosi o przekazanie wszystkich rezolucyj, zgłoszonych w sprawach funduszu szkolnego i sprawozdania Rady szkolnej krajowej Komisyi szkolnej, z poleceniem zbadania i zdania sprawy w ciągu bieżącej sesyi w porozumieniu z Komisyą budżetową, jeżeliby to było wskazane

P. Piniński przyłącza się do tego formalnego wniosku p. Kozłowskiego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy formalny wniosek p. Kozłowskiego, a oddzielnie uchwala przekazanie powyższych rezolucyj p. Długosza Komisyi szkolnej, z poleceniem zbadania i zdania sprawy w ciągu bieżącej sesyi, w porozumieniu

z Komisyą budżetową, jeżeliby to było wskazane.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Kędziora:

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, ażeby w jak najkrótszym czasie pomnożyła ilość klas i stałych sił nauczycielskich w szkołach ludowych wiejskich, w których frekwencya jednej klasy wynosi w myśl ustawy z 23. maja 1895 Dz. u. kraj. Nr. 57. stale ponad 80 dzieci, a w szczególności w powiatach: Mieleckim, Tarnowskim, Żywieckim, Ropczyckim, Dąbrowskim, Bialskim i Podhajeckim.

Przemawia p. Wasung i wnosi o głosowanie nad tą rezolucyą p. Kędziora bez odsyłania jej do Komisyi.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem p. Kozłowskiego przekazanie tej rezolucyi p. Kędziora Komisyi szkolnej z poleceniem zbadania i zdania sprawy w ciągu bieżącej sesyi w porozumieniu z Komisyą budżetową, jeżeliby to było wskazane.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Battaglii:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w porozumieniu z Radą szkolną krajową zbadał potrzebę wydatniejszego na przyszłość poparcia kursu naukowego żeńskiego w Tarnowie, subwencyonowanego w myśl uchwały Sejmu z 11. lipca 1902 i o tem Sejmowi zdał sprawę.

Przemawia p. Battaglia.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Głąbiński i przyjmuje rezolucyę p. Battaglii, którą Izba uchwala.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Jedynaka.

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną, aby wzięła pod rozwagę i dokładnie zbadała sprawę zniesienia mundurków w szkołach średnich i zdała sprawę z wyniku badania na najbliższej sesyi.

Przemawia p. Jedynak i wnosi o odesłanie tej rezolucyi do Komisyi szkolnej.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Głąbiński i zgadza się z formalnym wnioskiem p. Jedynaka, poczem Izba uchwala odesłanie tej rezolucyi p. Jedynaka do Komisyi szkolnej.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Merunowicza:

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, ażeby wspólnie z Komisyą krajową dla spraw przemysłowych wzięła pod rozwagę plan urządzania kursów specyalnych, jakoteż systematycznego mnożenia w kraju zawodowych szkół robót kobiecych o praktycznym kierunku zarobkowym, t. j. szkół mających na celu ułatwiać kobietom zarobkowanie robotami ręcznemi, ażeby i na tem polu swojskie wyroby miejscowe mogły zastępować w handlu obcokrajowe towary.

Przemawia p. Merunowicz i wnosi o odesłanie powyższej rezolucyi do Komisyi szkolnej celem zbadania i zdania sprawy w ciągu tej sesyi.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Głąbiński i przyjmuje ten formalny wniosek p. Merunowicza, poczem Izba uchwala odesłanie powyższej rezolucyi do Komisyi szkolnej celem zbadania i zdania sprawy w ciągu tej sesyi.

Marszałek w myśl §. 18. regulaminu i uchwały sejmowej z dnia 25. stycznia 1910 roku ogłasza rozprawę budżetową za skończoną i poddaje pod głosowanie bez rozprawy wszystkie nieuchwalone dotąd pozycye wydatków i dochodów pozostałych rubryk budżetu krajowego na rok 1910 według wniosku Komisyi budżetowej i wraz z jej rezolucyami.

Izba uchwala wszystkie nieuchwalone dotąd pozycye wydatków i dochodów, pozostałych z rubryk budżetu krajowego na rok 1910 według wniosku Komisyi budżetowej i wraz z jej rezolucyami.

Są to Rubr. VII—XVI. wydatków i dochodów, które według wniosków Komisyi opiewają:

*

Rubryka VII.

Bezpieczeństwo publiczne i koszta kwaterowe.

Poz. 1—12a) wydatków i 1—10 dochodów.

Sprawozdawca p. Starowieyski.

Wysoki Sejmie!

Komisya budżetowa zgodnie z Wydziałem krajowym preliminuje:

Wydatki poz. 1—12a) w łącznej sumie . . . . . 1,053.427 K
Dochody poz. 1—10 „ „ „ . . . . . 432.036 „

Wydatki.

I. Żandarmerya.

				zwyczajne	nadzwycz.
Poz. 1.	Ryczałty:				
	a)	Czyszczenie koszar i innych mieszkań, zapalanie lamp i dostarczanie mioteł	27.648 K		
	b)	Oświetlenie koszar . . .	9.986 „		
	c)	Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów dla niższych stopni . .	156 „		
	d)	Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów dla żołnierzy . . .	8.236 „		
	e)	Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów kuchennych . . .	3.428 „		
	f)	Pranie bielizny pościelnej dla wachmistrzów rachunkowych, woźnych i służących . . .	8.803 „		
	g)	Naprawa bielizny pościelnej .	790 „		
	h)	Pranie koców zimowych i letnich, sienników i poduszek słomianych i włosiennych	2.107 „		
	i)	Świeże napełnianie i dopełnianie sienników i poduszek słomianych	4.938 „		
	k)	Uzupełnienie bielizny pościelnej, koców, sienników i poduszek .	19.680 „		
	l)	Opał i oświetlenie kancelaryi oddziałowych	7.251 „		
	m)	Opał i oświetlenie mieszkań oficerów, wachmistrzów i woźnych	15.944 „		
	n)	Rekwizyta kancelaryjne . .	806 „		
	o)	Rozmaite inne wydatki . .	2.195 „	111.968 K	—
Poz. 2.	Najem mieszkań i koszar			581.493 „	—
„ 3.	Wartość czynszowa:				
	a)	dawnego gmachu lwowskiego .	25.872 K		
	b)	dobudowanego skrzydła gmachu lwowskiego	11.486 „		
	c)	realności w Czortkowie . .	1.400 „		
	d)	„ w Skałacie . . .	1.000 „	39.758 „	—

			zwyczajne	nadzwycz.
Poz.	4.	Na urządzenie nowych koszar dla utworzyć się mających posterunków	2.000 K	—
„	5.	Na podwyższenie czynszów najmu i pomnożenie ilości posterunków	4.000 „	—
„	6.	Na kosztą administracyi i konserwacyi gmachu c. k. żandarmeryi we Lwowie i budynków w Czortkowie i Skałacie	11.000 „	—
„	6 a)	Na rekonstrucyę pisoarów w gmachu dla c. k. żandarmeryi we Lwowie, nadzwyczajne. .	—	618 K
„	7.	Wynagrodzenie za wodę dostarczaną z wodociągów miejskich	8.000 „	—
„	8.	Umorzenie pożyczki 200.000 K na odbudowanie domu dla c. k. żandarmeryi we Lwowie, XXVII. i XXVIII. rata:		
		w kapitale . . . . 6.484 K 13 g		
		w 4% odsetkach . . . 3.610 „ 61 „		
		1/8 % na administracyę . . 405 „ 56 „		
		stemple do kwitu . . . 40 „ — „	10.540 „	—
		Suma działu I. . .	768.759 K	618 K
„	9.	II. Wydatki funduszu koszar krajowych . .	216.358 K	—
„	10.	III. Na szkołę kadetów we Lwowie, XIII. rata z przyznanych gminie m. Lwowa przez lat 28, od roku 1898 począwszy, w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 5. lutego 1898 po . .	5.000 K	—
„	11.	IV. Szupaśnictwo. Ryczałt na pokrycie wydatków szupasowych	51.000 K	—
„	12.	V. Wydatki funduszu policyi krajowej . .	11.692 K	—
		VI. Założenie kraj. posady poprawczej dla nieletnich.		
„	12*a)*	Na opłatę procentów (4%) od częściowej pożyczki z przeznaczonych przez Wysoki Sejm 1,500.000 K na fundacyę cesarską jubileuszową w roku 1908, na założenie krajowej osady poprawczej dla nieletnich chłopców i dziewcząt .	— K	—
		Suma wydatków . .	1,052.809 K	618 K

Dochody.

I. Żandarmerya.

Poz.	1.	Kwaterunkowe żandarmeryi	60.468 K —
„	2.	Noclegowe żandarmeryi	98.916 „ —
„	3.	Udział administracyi politycznej za kwaterunek żandarmeryi	31.730 „ —

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	4.	Dochód:		
		a) z gmachu lwowskiego dla c. k. Żandarmeryi (dawnego) . . . . 25.872 K		
		b) z gmachu lwowskiego dla c. k. Żandarmeryi (dobudowanego skrzydła) . . . . 11.486 „		
		c) z realności dla c. k. Żandarmeryi w Czortkowie . . . 1.400 „		
		d) z realności w Skałacie . . 1.000 „	39.758 K	—
„	5.	Dochód ze sprzedaży zużytych sprzętów . .	1.387 „	—
„	6.	Odsetki od kapitałów w pierwotnej wysokości 100.000 K, pozostałego z oszczędności z lat ubiegłych	3.200 „	—
„	7.	Dochód z czynszów za mieszkanie ponad kompetencyę	10.000 „	—
„	7*a*)	Wynikłości wedle zamknięcia rachunku za rok 1908 nie dotyczące preliminarza na rok 1910 .	—	—
		Suma działu I. . .	245.459 K	—
„	8.	II. Dochody funduszu koszar krajowych . .	164.998 „	—
„	9.	III. Zwrot wydatków szupasowych . . .	12.000 K	—
„	10.	IV. Dochody funduszu policyi krajowej . .	9.579 K	—
		Suma dochodów . .	432.036 K	—

Fundusz koszar krajowych.

Wydatki.

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	1.	Niedobór kasowy z roku 1909 . . .	14.000 K	—
„	2.	C. k. Dyrekcya galic. funduszu propinacyjnego; spłata kapitału pożyczki 3,000.000 K zaciągniętej w roku 1896 na wybudowanie koszar krajowych (27 i 28 rata)	128.000 „	—
„	3.	4% odsetki od reszty powyższej pożyczki .	51.360 „	—
„	4.	Ubezpieczenie od ognia budynków koszarowych	2.500 „	—
„	5.	Koszta konserwacyi budynków . . .	14.330 „	—
„	5*a*)	Koszta budowy koszar	—	—
„	6.	Podatek gruntowy i ekwiwalent . . .	4.550 „	—
„	7.	Rozmaite inne wydatki	1.218 „	—
		Suma wydatków . .	216.358 K	—

Dochody.

		zwyczajne:	nadwycz.:
Zapas kasowy z roku poprzedniego — tudzież zaliczka pobrana z rachunku roku 1909 na pokrycie niedoboru roku 1908		—	—
Poz. 1.	Wynagrodzenie z c. k. Skarbu wojskowego za użytkowanie krajowych koszar i szpitali . .	164.198 K	
„ 2.	Odsetki z lokacyi zapasowej gotówki na rachunku bieżącym w Banku krajowym . .	800 „	
„ 2*a*)	Rozmaite inne dochody	—	—
	Suma dochodów . .	164.998 K	—
	w porównaniu z wydatkami . .	216.358 „	—
	okazuje się niedobór do pokrycia z funduszu krajowego	51 360 K	—

Fundusz policyi krajowej.

Wydatki.

Rubr. I.	Poz. 1.	Koszta utrzymania korygendów w domach przymusowej pracy i poprawy .	10.000 K		
„ II.	„ 2.	Koszta przygotowawcze dla urządzenia w kraju kolonii poprawczej . .	530 „	—	
„ III.	„ 3.	Podatki rządowe	800 „	—	
„ IV.	„ 4.	Należytość konkurencyjna na rzeczowe potrzeby w Przedzielnicy . . .	57 „	—	
„ V.	„ 5.	Asekuracya budynków . . .	—	—	
„ VI.	„ 6.	Czynsz za najem szutrowiska . .	250 „		
„ VII.	„ 7.	Rozmaite	—	—	
		Suma wydatków . .	11.692 K		

Dochody.

Rubr. I.	Poz. 1.	5% od kapitału zahipotekowanego na realności w Krakowie w kwocie 109 złp. 1 grosz	3 K		
	„ 2.	4% odsetki od listów zastawnych Banku krajowego im. wart. 83.400 K .	3.336 „		
	„ 3.	4% odsetki od obligacyi kolejowych Banku krajowego im. wart 11.000 K .	440 „		
	„ 4.	4% odsetki od książeczki wkładkowej Banku krajowego na 17 K 76 gr. .	—	—	
		Suma rubryki I. . .	3.779 K	—	

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Rubr. II. Poz. 5.	Czynsz dzierżawny z majętności „Przedzielnica“.	5.500 K	—
„ 6.	Czynsz z karczmy w Przedzielnicy .	300 „	—
	Suma rubryki II. . .	5.800 „	—
Rubr. III. Poz. 7.	Rozmaite	—	—
	Suma dochodów . .	9.579 K	—
	Dotacya z rachunku roku 1909 na pokrycie niedoboru w roku 1908	—	—
	Razem . .	9.579 K	—
	W porównaniu z wydatkami w kwocie . .	11.692 „	—
	okazuje się niedobór w kwocie . .	2.113 K	—

Rubryka VIII.

Poz. 1—14 wydatków i poz. 1—6 doohodów.

K o m u n i k a c y e.

Dział I. „Na drogi“.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz.

Wysoki Sejm uchwalić raczy jak następuje:

Wydatki: poz. 1—14 w łącznej sumie . . 4,152.972 K
Dochody: poz. 1—6 „ „ „ . . 609.386 „

Wydatki.

1. Na drogi.

A) Koszta zarządu.

Poz. 1.	Drożnicy:			
	a) Zasługi drożników		103.840 K	—
	b) Ryczałt na wynagrodzenie dla drożników więcej zasłużonych i zamieszkałych w okolicach, gdzie panuje drożyzna . .		—	46.160 K
			103.840 K	46.160 K
„ 2.	Ryczałty:			
	a) Na obowiązkowe objazdy dróg krajowych:			
	1. dla 12 inżynierów okręgowych	18.633 K		
	2. dla 42 konduktorów . .	22.715 „	41.348 „	—

				zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	2.	b) Na pomieszczenie biura okręgowego:			
		1. dla inżyniera w Krakowie .	240 K		
		2. dla 9 inżynierów okręgowych po 120 K	1.080 „	1.320 K	—
		c) Na przybory kancelaryjne:			
		1. dla 10 inżynierów okręgowych po 96 koron . .	960 K		
		2. dla 42 konduktorów po 32 koron	1.344 „	2.304 „	—
				44.972 K	—
„	3.	Instrumenty, wzory, naczynia i przybory rysunkowe: Naprawa, sprawienie i uzupełnienie .		9.000 K	—
„	4.	Koszta komisyjne dla inżynierów, konduktorów i komisyj nadzwyczajnych		25.000 K	—
„	5.	Koszta kursu praktycznego dla konduktorów drogowych		13.220 „	—
				196.012 K	46.160 K

B) Nowe budowy i rekonstrukcye dróg.

Poz.	6.	a) Koszta rekonstrukcyi dróg krajowych i koszta budowy większych mostów . . .		—	170.000 K
		b) Na budowę mostu na Dniestrze pod Haliczem:			
		α) VI-ta (ostatnia) rata funduszu krajowego		—	90.000 „
		β) III-cia rata c. k. Skarbu Państwa .		—	60.000 „
		c) Na rekonstrukcyę mostu na Prucie pod Śniatynem		—	28.000 „
		d) Na budowę mostu na rzece Kamienicy górnej na drodze krajowej Zakliczyn—Sącz—Niedzica, I. rata		—	60.000 „
		e) Na brukowanie ulicy Jagiellońskiej w Nowym Sączu, stanowiącej część drogi krajowej Zakliczyn—Sącz—Niedzica, I. rata .		—	60.000 „
		f) Na budowę mostu na Dunajcu pod Zbyszycami		—	—
		g) Na wzmocnienie pokładu szutrowego w km. 35 do 76 drogi krajowej Lwów-Stojanów .		—	—
		h) Na rekonstrukcyę mostu na Bystrzycy w Jezupolu na drodze krajowej Sielec—Kłubowce		—	—

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	6.	i) Na przebudowę trzech mostów na drodze krajowej Przemyśl - Sanok — Subwencya c. k. Rządu	—	—
		k) Na ukończenie drogi krajowej Lwów-Stojanów	—	—
		l) Na budowę mostu na Dunajcu pod Szaflarami.	—	—
		m) Na budowę mostu na Mleczce w Przeworsku	—	—
			—	468.000 K
„	7.	C) Utrzymanie dróg krajowych.		
		a) Koszta utrzymania dróg krajowych długości 1.829 kilometrów	1,000.000 K	—
		b) Ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego na koszta przedwstępne połączone z przygotowaniem na rok 1911 ukrajowienia dróg powiatowych i gminnych I. klasy .	—	10.000 K
		c) Na zakupno tłukarki do szutru dla drogi okręgu lwowskiego i sądeckiego. . .	—	—
			1,000.000 K	10.000 K
„	8.	D) Zasiłki.		
		a) Na bezzwrotne zasiłki na budowę dróg powiatowych i gminnych	1,200.000 K	—
		b) Na zasiłki na utrzymanie i naprawę dróg powiatowych i gminnych (I. i II. klasy) w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 11. marca 1907.	1,000.000 „	—
		c) Subwencya c. k. Rządu na budowę dróg gminnych I. klasy:		
		α) Dobrosin - Magierów - Niemirów - Hruszów, V. rata	—	21.500 K
		β) Przemyślany - Pomorzany . . .	—	—
„	9.	Na utrzymanie i budowę dojazdów kolejowych	100.000 K	—
„	10.	Dotacya dla funduszu pożyczkowego drogowego na pożyczki bezprocentowe dla Wydziałów powiatowych na budowę dróg (przez lat 10) II. rata po myśli uchwały Wysokiego Sejmu z d 19. października 1908	100.000 K	—
			2,400.000 K	21.500 K
		E) Wydatki na myta.		
„	11.	Koszta utrzymania i budowy domków mytniczych	7.000 K	—
„	12.	Koszta komisyjne i ogłoszenia licytacyi . .	2.700 „	—

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 13.	Podatki i ekwiwalenta od własności funduszu drogowego	1.300 K	—
„ 14.	Przerwy z powodu wypadków elementarnych .	300 „	—
		11.300 K	—
	Suma wydatków na drogi	3,607.312 K	545.660 K

Dochody.

„ 1.	Czynsz z myta na drogach krajowych . .	520 000 K	
„ 2.	Odsetki zwłoki i kary konwencyonalne . .	2.600 „	—
„ 3.	Grzywny za przestępstwa drogowe . . .	550 „	—
„ 4.	Datki dobrowolne na budowę dróg:		
	a) Zwierzchność gminna w Kamionce strumiłowej na budowę drogi krajowej Lwów-Stojanów — ostatnia rata ra rok 1910 . .	236 „	—
	b) Wydział powiatowy w Złoczowie na budowę drogi gminnej I. klasy Przemyślany-Pomorzany	—	—
„ 5.	Subwencye z c. k. Skarbu Państwa na budowę dróg i mostów:		
	a) Na budowę drogi gminnej I. klasy Dobrosin-Magierów-Niemirów-Hruszów — V. rata .	—	21.500 K
	b) Na budowę mostu na Dniestrze pod Haliczem III. rata	—	60.000 „
	c) Na budowę trzech mostów na drodze krajowej Przemyśl Sanok	—	—
	d) Na budowę drogi gminnej I. klasy Przemyślany-Pomorzany	—	—
„ 6.	Od stron rozmaitych ze spraw drogowych .	4.500 „	—
	Razem . .	527.886 K	81.500 K
		609.386 K	

Dział II. Koleje żelazne.

(Poz. 15—22 wydatków i poz. 7—8 dochodów).

Sprawozdawca p. Skołyszewski.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki na koleje poz. 15—22 w łącznej sumie . . . . 967.055 K
Dochody poz. 7—8 w łącznej sumie . . . . . 54.454 „

II. Na koleje żelazne.

Wydatki.

Poz. 15.	Instrumenty, przybory rysunkowe, wzory i sprzęty: Naprawa, uzupełnienie i sprawienie. .	2.400 K	—
„ 16.	Koszta komisyjne:		
	a) Dla urzędników i funkcyonaryuszów:		
	α) w sprawach funduszu krajowego.	10.000 K	

			zwyczajne:	nadzwycz.:
	β) zaliczkowo w sprawach Towarzystw kolejow. . . .	25.000 K	35.000 K	—
	b) Dla członków kraj. Rady kolejowej. .		1.500 „	—
			36.500 K	—
Poz.	17. Na badania techniczne i komercyalne nowo zgłoszonych projektów kolejow.		—	8.000 K
„	18. Koszta zakupna dzieł i czasopism fachowych, oraz map i planów		1.480 K	—
„	19. Koszta kancelaryjne: Druki, portorya, inseraty, przybory kancelaryjne i t. p. wydatki		4.000 „	—
„	20. Wynagrodzenie za roboty akordowe, uskuteczniane przez obcych funkcyonaryuszy . .		6.250 K	—
„	21. Utrzymanie lokalu na biuro:			
	a) Koszta najmu lokalu		6.285 K	—
	b) Opał		1.600 „	—
			8.425 K	—
„	22. Dotacya dla funduszu kolejowego na cele budowy kolei lokalnych, — II. rata po myśli uchwały Wysokiego Sejmu z d. 10. października 1908 przez lat 75		900.000 K	—
	Suma wydatków na koleje .		959.055 K	8.000 K

Dochody.

„	7. Zwroty od Towarzystw kolejowych:			
	a) ryczałt za sprawowanie zarządu w zastępstwie Towarzystw kolejowych	19.612 K		
	b) koszta komisyjne personalu krajowego Biura kolejowego w sprawach budowy i eksploatacyi .	25.000 „		
	c) wydatki za roboty akordowe, wykonywane w krajowem Biurze kolejowem	6.250 „	50.862 K	—
„	8. Datki deklarowane przez Wydziały powiatowe na wykupno gruntów pod kolej transwersalną (c. k. państwową):			
	a) Buczacz, rata roczna . . .	2.000 K		
	b) Sanok, „ „	1.592 „	3.592 „	—
	Suma dochodów . .		54.454 K	—

Rubryka IX.

Poz. 1—17 wydatków, 1—10 dochodów.

Budowy wodne i melioracye.

Sprawozdawca p. Oleśnicki.

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego, przyjmuje Komisya budżetowa tę rubrykę w następującej wysokości:

Wydatki poz. 1—17 w łącznej sumie . . . . . 9,423.621 K

Dochody „ 1—10 „ „ „ . . . . . 6,027.700 „

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by począwszy od r. 1911 wstawiał stale w budżet dalsze roczne raty po 100.000 K na rzecz funduszu pożyczkowego po myśli uchwały Sejmu z 18. września 1903 r. ustanowionego, aż do osiągnięcia całkowitej uchwałą tą ustanowionej sumy 1,000.000 K.

Wydatki.

A) Studya przygotowawcze.

				zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	1.	Sprawienie, uzupełnienie i naprawa przyrządów geodetycznych, oraz zakupno wzorów i potrzeb rysunkowych		12 000 K	—
„	2.	Na utrzymanie kursu praktycznego dozorców drenarskich		11.000 „	—
„	3.	Zasiłek krajowy dla galic. oddziału państwowego biura hydrograficznego		16.000 „	—
„	4.	Na zdjęcia i projekty:			
		a) dla publicznych robót melioracyjnych (w myśl uchwały sejmowej z 27. września 1882 r.)	20.000 K		
		b) dla melioracyi prywatnych (w myśl uchwały sejmowej z dnia 6. kwietnia 1892).	45.000 „		
		c) dla wyzyskania sił wodnych .	5.000 „	70.000 „	—
„	5.	Na publikacyę wykonanych robót melioracyjnych		5.000 „	—
„	6.	Koszta komisyjne:			
		a) z powodu inspekcyi robót przez c. k. Rząd prowadzonych (potoków górskich i kanałów) . . .	2.000 K		
		b) z powodu konserwacyi publicznych robót melioracyjnych. . .	9.000 „	11.000 „	—
		Suma działu A. . .		125.000 K	—

B) Wykonanie budowli wodnych.

„	7.	12% ½ datek kraju na oprocentowanie i umorzenie obligów, mających się emitować przez państwo na budowę kanałów spławnych (w myśl ustawy z d. 2. marca 1904 Dz. u. k. nr. 36) .		—	—

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	8.	VIII. rata annuitetowa (XI. i XII. wedle planu umorzenia) na umorzenie pożyczki 7,000.000 K, zaciągniętej na pokrycie 40% datku kraju do kosztów regulacyi rzek kanałowych w myśl ustawy z d. 22. stycznia 1904 Dz. u. kraj. nr. 23)	225.470 K	—
„	9.	40% datek kraju do kosztów regulacyi 12 rzek kanałowych w I. okresie budowy, w myśl sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 9. września 1904 LW. 89.093, VII. rata (z 9-lecia) .	773.600 „	
„	10.	III. rata annuitetowa na umorzenie pożyczki 3,000.000 K na pokrycie 40% datku kraju do kosztów uzupełnienia regulacyi rzek kanałowych (w myśl ustawy z 9. maja 1907 Dz. u. kraj. Nr. 54)	49.100 „	—
„	11.	40% datek kraju do kosztów uzupełnienia regulacyi rzek kanałowych w I. okresie (1908—1912) III. rata (z 5-lecia)	600.000 „	—
„	12.	VI. rata annuitetowa na umorzenie pożyczki 6,150.000 K, zaciągniętej na pokrycie datków kraju do kosztów systematycznej regulacyi rzek karpackich (w myśl ustawy z dnia 25. stycznia 1902 Dz. u. kr. nr. 22.)	115.953 „	—
„	13.	Na systematyczną regulacyę rzek karpackich (wydatek pod poz. a) 1., b) i c), pokryty pożyczką wstawia się do dochodów pod poz. 5):		
		a) na regulacyę górnego Dniestru z dopływami XII. rata (z 21-lecia):		
		1. datek kraju . . 223.429 K		
		2. „ państwa . 335.143 „ 558.572 K		
		b) na regulacyę Soły, IX. rata (z 18 lecia) . . . . 79.556 „		
		c) na regulacyę Łomnicy, XI. rata (z 24-lecia) . . . . 79.616 „	717.744 „	—
„	14.	Na popieranie przedsiębiorstw melioracyjnych (na zasadzie ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. p. p. nr. 116):		
		a) na zabudowanie potoków górskich w dorzeczu Dniestru, XV. rata i ostatnia (z 15 lecia):		
		1. datek kraju . . 40.400 K		
		2. „ państwa . 40.400 „ 80.800 K		
		b) na regulacyę potoku Pustej (Radosławki), IX. rata (z 10 lecia):		
		1. datek kraju . . 33.280 K		
		2. „ państwa . 24.960 „		
		3. datki konkurencyjne 24.960 „ 83.200 „		

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 14.	c) na regulacyę potoku Sołotwy i Rokitny, II. rata . . .	—	
	d) na obwałowanie Wisły między Dunajcem a Nowym Brniem w pow. Dąbrowskim, VIII. rata (z 11-lecia):		
	1. datek kraju . . 90.000 K		
	2. „ państwa . 90.000 „		
	3. datki konkurencyjne 20.000 „	200.000 K	
	e) na obwałowanie Wisły od Niepołomic do ujścia Raby, VII. rata (z 15-lecia):		
	1. datek kraju . . 92.832 K		
	2. „ państwa . 92.832 „		
	3. datki konkurencyjne 46.416 „	232.080 „	
	f) na obwałowanie Wisły od ujścia Raby do Woli rogowskiej, VII. rata (z 20-lecia):		
	1. datek kraju . . 90.000 K		
	2. „ państwa . 90.000 „		
	3. datki konkurencyjne 45.000 „	225.000 „	
	g) na umorzenie 4% poż. 15.000 K zaciągniętej na pokrycie I. raty 50% zasiłku krajowego na podwyższenie wałów nadwiślańskich od ujścia Białuchy do granicy państwa i od Podgórza do Niepołomic, tudzież na obwałowanie lewego brzegu Wisły od stacyi kolejowej w Grzegórzkach do ujścia Białuchy, VII. rata	5.756 „	
	h) na regulacyę potoku Błotni z dopływami, VI. rata (z 14-lecia):		
	1. datek kraju . . 36.800 K		
	2. „ państwa . 27.600 „		
	3. datki konkurencyjne 27.600 „	92.000 „	
	i) na kolmatacyę bagien naddniestrzańskich, VI. rata (z 19-lecia):		
	1. datek kraju . . 80.000 K		
	2. „ państwa . 80.000 „		
	3. datki konkurencyjne 40.000 „	200.000 „	
	k) na regulacyę rzeki Wereszycy z dopływami, V. rata (z 12-lecia):		
	1. datek kraju . . 81.600 K		
	2. „ państwa . 81.600 „		
	3. datki konkurencyjne 40.800 „	204.000 „	

	zwyczajne:	nadzwycz.:
l) na regulacyę górnej Trześniówki z dopływami, V. rata (z 10-lecia):		
1. datek kraju . .	70.000 K	
2. „ państwa .	70.000 „	
3. datki konkurencyjne	60.000 „	200.000 K
m) na regulacyę Pełtwi z dopływami VI. rata (z 18-lecia):		
1. datek kraju . .	128.220 K	
2. „ państwa .	160.275 „	
3. datki konkureecyjne	32.055 „	320.550 „
n) na zabudowanie potoku Krzemionki (pow. Stary Sambor), IV. rata i ostatnia (z 4-lecia):		
1. datek kraju . .	30.000 K	
2. „ państwa .	30.000 „	60.000 „
o) na obwałowanie lewego brzegu Wisły od stacyi kolejowej w Grzegórzkach do ujścia Białuchy, IV. rata (z 4-lecia):		
1. datek kraju . .	47.500 K	
2. „ państwa .	47.500 „	
3. datki konkurencyjne	5.000 „	100.000 „
p) na podwyższenie lewego wału nadwiślańskiego od ujścia Białuchy do granicy państwa, IV. rata (z 28-lecia):		
1. datek kraju . .	45.000 K	
2. „ państwa .	45.000 „	
3. datki konkurencyjne	10.000 „	100.000 „
r) na podwyższenie prawego wału nadwiślańskiego między Podgórzem a Niepołomicami, IV. rata (z 10-lecia):		
1. datek kraju . .	45.000 K	
2. „ państwa .	45.000 „	
3. datki konkurencyjne	10.000 „	100.000 „
s) na uzupełnienie regulacyi Wisłoki i Pielnicy, III. rata (z 8-lecia):		
1. datek kraju . .	48.750 K	
2. „ państwa .	48.750 „	97.500 „
t) na regulacyę Raty z dopływami III. rata (z 25-lecia):		
1. datek kraju . .	121.600 K	
2. „ państwa .	121.600 „	
3. datki konkurencyjne	60.800 „	304.000 „

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 14.	u) na regulacyę Tyśmienicy z dopływami i potoku Letnianki, III. rata (z 20-lecia):		
	1. datek kraju . .	135.880 K	
	2. „ państwa .	135.880 „	
	3. datki konkurencyjne	56.240 „	328.000 K
	v) na regulacyę Błożewki z dopływami, II. rata (z 11-lecia):		
	1. datek kraju . .	40.800 K	
	2. „ państwa .	40.800 „	
	3. datki konkurencyjne	20.400 „	102.000 „
	w) na regulacyę Rudawy z dopływami, II. rata (z 18-lecia):		
	1. datek kraju . .	90.000 K	
	2. „ państwa .	90.000 „	
	3. „ pow. Kraków	11.250 „	
	4. „ „ Chrzanów	8.750 „	200.000 „
	x) na osuszenie bagien Rzeszowskich I. rata (z 5-lecia:		
	1. datek kraju	36.800 K	
	2. „ państwa .	36.800 „	
	3. datki konkurencyjne	18.400 „	92.000 „
	y) na regulacyę potoku Macochy, I. rata (z 11-lecia):		
	1. datek kraju . .	42.400 K	
	2. „ państwa .	42.400 „	
	3. datki konkurencyjne	21.200 „	106.000 „
	z) na zabudowanie potoków Sudoł i Gródek, 1. rata (z 4-lecia):		
	1. datek kraju . .	18.375 K	
	2. „ państwa .	42.875 „	61.250 „
	aa) na zabudowanie potoku Leszcz, I. rata (z 2-lecia):		
	1. datek kraju . .	19.320 K	
	2. „ państwa .	45.080 „	64.400 „
	bb) na regulacyę potoku Siwki od jazu w Hotyniu do Kałusza, I. rata (z 7-lecia):		
	1. datek kraju .	42.000 K	
	2. „ państwa .	70.000 „	
	3. „ działów Administracyi państwa	28.000 „	140.000 „

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 14.	cc) na regulacyę Kłodnicy, I. rata (z 18-lecia):		
	1. datek kraju . . 40.000 K		
	2. „ państwa . 40.000 „		
	3. datki konkurencyjne 20.000 „	100.000 K	
	dd) na regulacyę Sołokii, I. rata (z 20-lecia):		
	1. datek kraju . . 120.000 K		
	2. „ państwa . 120.000 „		
	3. datki konkurencyjne 60.000 „	300.000 „	
	ee) na obwałowanie lewego brzegu Wisły od ujścia Przemszy do Bielan, I. rata (z 20-lecia):		
	1. datek kraju . . 225 000 K		
	2. „ państwa . 225.000 „	450.000 „	
	ff) na obwałowanie prawego brzegu Wisły od ujścia Przemszy do Bodzowa, I. rata (z 20 lecia):		
	1. datek kraju . . 280.000 K		
	2. „ państwa . 280.000 „	560.000 „	
	gg) na obwałowanie prawego brzegu Wisły od ujścia Dańkówki do ujścia Przemszy, I. rata (z 5-lecia):		
	1. datek kraju . . 116.000 K		
	2. „ państwa . 116.000 „	232.000 „	
	hh) na podwyższenie wałów rzeki Łęgu od mostu kolejowego w Zaleszanach do Krawców (w pow Tarnobrzeskim):		
	1. datek kraju . . 50.000 K		
	2. „ państwa . 80.000 „	100.000 „	5,440 536 K — K
„	15. Na konserwacyę publicznych robót melioracyjnych:		
	a) regulacyi Trześniówki:		
	1. datek kraju . . 1.000 K		
	2! „ konkurencyjny 1.000 —	2.000 K	
	b) regulacyi Łęgu:		
	1. datek kraju . . 2.000 K		
	2. „ konkurencyjny 2.000 „	4.000 „	
	c) regulacya Przegnójówki:		
	1. datek kraju . . 1.000 K		
	2. „ konkurencyjny 1.000 „	2.000 „	
	d) zabudowań potoków górskich w dorzeczu Skawy (ostatnia rata):		
	1. datek kraju . . 1.000 K		
	2. „ konkurencyjny 1.000 „	2.000 „	

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 15.	e) regulacyi Krzemienicy:		
	1. datek kraju . . 5.000 K		
	2. datek konkurencyjny 5.000 „	10.000 K	
	f) regulacyi Gniłej Lipy (sekcyi górnej):		
	1. datek kraju . . 500 K		
	2. „ konkurencyjny 500 „	1.000 „	
	g) regulacyi Złotej Lipy:		
	1. datek kraju . . 1.000 K		
	2. „ konkurencyjny 1.000 „	2.000 „	
	h) regulacyi potoku Dumnego:		
	1. datek kraju . . 750 K		
	2 „ konkurencyjny 750 „	1.500 „	
	i) obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim:		
	1. datek kraju . . 4.500 K		
	2. „ konkurencyjny 4.500 „	9.000 „	
	k) obwałowanie lewego brzegu Dunajca od ujścia Więckówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach:		
	1. datek kraju . . 500 K		
	2. „ konkurencyjny 500 „	1.000	
	l) obwałowanie lewego brzegu Dunajca od mostu kolejowego w Bogumiłowicach do Biskupic radłowickich:		
	1. datek kraju . . 500 K		
	2. „ konkurencyjny 500 „	1.000 „	
	m) obwałowanie Wisły i Wisłoki w powiecie Mieleckim:		
	1. datek kraju . . 5.750 K		
	2. „ konkurencyjny 5.750 „	11.500 „	
	n) regulacyi Biały i obwałowania prawego brzegu Dunajca:		
	1. datek kraju . . 23.000 K		
	2. „ państwa . 23.000 „	46.000 „	93.000 K — K
„	16. Na popieranie mniejszych robót melioracyjnych (w myśl uchwały sejmowej z dnia 26. listopada 1889):		
	a) na konserwacyę osuszenia bagien Stojanowskich (do roku 1914):		
	1. zasiłek kraju . . 1.200 K		
	2. „ państwa . 1.200 „	2.400 K	

		zwyczajne:	nadzwycz:
Poz. 16.	b) na konserwacyę osuszenia bagien Oleskich (do roku 1925):		
	1. zasiłek kraju . . 1.000 K		
	2. „ państwa . 670 „	1.670 K	
	c) na drenowanie gruntów włościańskich, X. rata (z 10-lecia):		
	1. zasiłek kraju. . 200.000 K		
	2. „ państwa . 200.000 „		
	3. datki konkurencyjne 200.000 „	600.000 „	
	d) na regulacyę potoku Mikoszki w Rzeszowie, V. rata (z 5-lecia):		
	I. zasiłek kraju	6.432 „	
	e) na osuszenie gruntów włościańskich w Małnowie (powiat Mościska), III. rata (z 3 lecia):		
	1. zasiłek kraju . . 6.478 K		
	2. „ państwa . 6.478 „		
	3. datek konkurencyjny 6.478 „	19.434 „	
	f) na regulacyę kanału Bucowskiego (pow. Przemyśl) II. rata (z 3-lecia):		
	1. zasiłek kraju . . 15.000 K		
	2. „ państwa . 15.000 „		
	3. datki konkurencyjne 15.000 „	45.000 „	
	g) na regulacyę Prutu pod Diatkowcami, Kołomyją, Sopowem i Wierbiążem niżnym:		
	$12^1/_2$ % zasiłku kraju . . .	11.250 „	
	h) na lokalną regulacyę Czeremoszu pod Kniażem i Załuczem:		
	40% datek kraju . . .	78.800 „	
	i) na zabudowanie potoku Ubiadek:		
	1. zasiłek kraju (50%) 15.000 K		
	2. zasił. państwa (50%) 15.000 „	30.000 „	
	k) na regulacyę 4-ch dopływów potoku Osy:		
	1. zasiłek kraju . 13.333 K 33 g		
	2. zasiłek państwa 13.333 „ 33 „		
	3. datki konkurencyjne . . 13.333 „ 34 „	40.000 „	
	l) na osuszenie łąki w Bełzcu:		
	1. zasiłek kraju . 3.426 K — g		
	2. zasiłek państwa 3.426 „ — „		

zwyczajne: nadzwycz:.

3. datek konkurencyjny . . . 3.424 K 75 g
4. dodatek obszaru dworskiego . . 5.323 „ 25 „ 15.600 K

m) na budowę kanału Ulgi z potoka Czarnego i Rydelówki:
1. zasiłek kraju . . 18.000 K
2. „ państwa . 18.000 „
3. datki konkurencyjne 18.000 „ 54.000 „

n) na osuszenie gruntów w Karłowie (pow. Śniatyn):
1. zasiłek kraju . . 17.500 K
2. „ państwa . 17.500 „
3. datki konkurencyjne 17.500 „ 52.500 „

o) na osuszenie gruntów Ciężkowicach (powiat Chrzanów), I. rata (z 2-lecia):
1. zasiłek kraju . . 3.900 K
2. „ państwa . 3.900 „
3. datki konkurencyjne 3.900 „ 11.700 „

p) na budowę wodociągu w Makowie:
1. zasiłek kraju . 8.333 K 33 g
2. „ państwa 8.333 „ 33 „
3. datki konkurencyjne . . 8.333 „ 34 „ 25.000 „

r) na budowę wodociągu w gminie Międzyhorce:
1. zasiłek kraju . . 8.000 K
2. „ państwa . 8.000 „
3. datki konkurencyjne 8.000 „ 24.000 „

s) na budowę wodociągu w Kamionce strumiłowej, I-sza rata (z 3-lecia):
1. zasiłek kraju . 22.778 K
2. „ państwa . 22.778 „
3. datki konkurencyjne 22.777 „ 68.333 „

t) na budowę wodociągu w Rozdole, I. rata (z 3-lecia):
1. zasiłek kraju . . 23.333 K
2. „ państwa . 23.333 „
3. datki konkurencyjne 23.333 „ 69.999 „

			zwyczajne:	nadzwycz.
Poz. 16.	u) na budowę studzien w przysiółku św. Stanisław i w gm. Wołczków (pow. Stanisławów):			
	1. zasiłek kraju .	2.366 K 66 g		
	2 „ państwa	2.366 „ 66 „		
	3. datki konkurencyjne . . .	2.366 „ 68 „	7.100 K	
	w) na lokalną regulacyę Prutu poniżej mostu drogowego w Kołomyi:			
	$12^1/_2\,\%$ datek kraju . . .		3.500 „	
	x) na ubezpieczenie prawego brzegu Białki pod Komorowicami:			
	1. zasiłek kraju . .	5.500 K		
	2. „ państwa .	5.500 „	11.000 „	
	y) na ubezpieczenie prawego brzegu Białki pod Bestwiną:			
	1. zasiłek kraju . .	6.000 K		
	2. „ państwa .	6.000 „	12.000 „	
	z) do dyspozycyi Wydziału krajowego		75.000 „	1,264.718 K —
„ 17.	Na popieranie doświadczeń z kulturą torfów:			
	1. w Chiszewicach, 3. rata (z 3-lecia):			
	a) zasiłek kraju . .	250 K		
	b) „ państwa .	250 „	500 K	
	2. w Czyszkach, 1. rata (z 3-lecie):			
	a) zasiłek kraju . .	500 K		
	b) „ państwa . .	500 „	1.000 „	
	3. na stacyi torfowej Kaspra Kościółka w Dąbrowie, 1. rata (z 3-lecia):			
	a) zasiłek kraju . .	1.000 K		
	b) „ państwa .	1.000 „	2.000 „	
	4. na stacyi w Rudnej nad potokiem Czarna w powiecie Rzeszowskim:			
	a) zasiłek kraju . .	500 K		
	b) „ państwa .	500 „	1.000 „	
	5. na stacyi w Połonicznej:			
	a) zasiłek kraju . .	1.500 K		
	b) „ państwa .	1.500 „	3.000 „	
	6. na nawozy mineralne na grunta torfowe włościańskie w perymetrze bagien Oleskich i Stojanowskich po 1.000 K, w perymetrze			

		zwyczajne:	nadzwycz.:
regulacyi Pustej 2.000 K, a w perymetrze bagien Rzemieńskich, tudzież regulacyi Błotni i górnej Trześniówki po 500 K. razem:			
a) z funduszu krajowego 5.500 K			
b) ze skarbu państwa. 5.500 „	11.000 K	18.500 K	—
Na powiększenie funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych, IV. rata (z 10-lecia .		—	—
Suma działu B) . .		9,298.621 „	—
Suma działu A) . .		125.000 „	—
Suma wydatków . .		9,423.621 „	—

Dochody.

A) Studya przygotowawcze.

Poz. 1.	Zwrot kosztów zdjęć i opracowania projektu regulacyi:				
	a) potoku Macochy . . .	3.690 K			
	b) „ Siwki	5.781 „			
	c) „ Kłodnicy . . .	7.927 „			
	d) „ Sołokii . . .	12.382 „			
	e) obwałowania Wisły od Krakowa do ujścia Przemszy. . .	26.017 „	55.797 K	—	
„ 2.	Subwencya c. k. Skarbu państwa na utrzymanie kursu dozorców drenarskich . .		4.000 „	—	
	Suma działu A . .		59.797 K	—	

B) Wykonanie budowli wodnych.

„ 3.	Dochód z pożyczki 7,000.000 K na regulacyę rzek kanałowych (poz. 9 wydatków) . .		773.600 K	—
„ 4.	Dochód z pożyczki 3,000.000 K na uzupełnienie regulacyi rzek kanałowych w I. okresie .		600.000 „	—
„ 5.	Dochód z pożyczki 6,150.000 K na regulacyę rzek karpackich (poz. 13 lit. a) 1. b) i c) wydat.).		382.601 „	—
„ 6.	Datek państwowy na regulacyę Dniestru górnego (poz. 13 a) wydatków)		335.143 „	—
7.	Datki państwowe i konkurencyjne na popieranie ustawowych przedsiębiorstw melioracyjnych (poz. 14. wydatków) a mianowicie:			
	a) na zabudowanie potoków górskich w dorzeczu Dniestru, datek państwa	40.400 „		
	b) na regulacyę potoku Pustej (Radosławki):			
	1. datek państwa . 24.960 K			
	2. datki konkurencyjne 24.960 „	49.920 „		

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 7.	c) na regulacyę Sołotwy i Rokitny.	— K	
	d) na obwałowanie Wisły między Dunajcem a Nowym Brniem w powiecie Dąbrowskim:		
	1, datek państwa . 90.000 K		
	2. datki konkurencyjne 20 000 „	110.000 „	
	e) na obwałowenie Wisły od Niepołomic do ujścia Raby:		
	1. datek państwa . 92.832 K		
	2. datki konkurencyjne 46 416 „	139.248 „	
	f) na obwałowanie Wisły od ujścia Raby do Woli rogowskiej:		
	1. datek państwa . 90.000 K		
	2. datki konkurencyjne 45.000 „	135.000 „	
	g) na regulacyę potoku Błotni z dopływami:		
	1. datek państwa . 27.600 „		
	2. datki konkurencyjne 27.600 „	55.200 „	
	h) na kolmatacyę bagien naddniestrzańskich:		
	1. datek państwa . 80.000 K		
	2. datki konkurencyjne 40.000 „	120.000 „	
	i) na regulacyę Wereszycy z dopływami:		
	1. datek państwa . 81.600 K		
	2. datki konkurencyjne 40.800 „	122.400 „	
	k) na regulacyę górnej Trześniówki z dopływami:		
	1. datek państwa . 70.000 K		
	2. datki konkurencyjne 60.000 „	130.000 „	
	l) na regulacyę Pełtwi z dopływami:		
	1. datek państwa . 160.275 K		
	2. datki konkurencyjne 32.055 „	192.330 „	
	m) na zabudowanie potoku Krzemionki:		
	datek państwa	30.000 „	
	n) na obwałowanie lewego brzegu Wisły od stacyi kolejowej w Grzegórzkach do ujścia Białuchy:		
	1. datek państwa . 47.500 K		
	2. datki konkurencyjne 5.000 „	52.500 „	
	o) na podwyższenie lewego wału nadwiślańskiego od ujścia Białuchy do granicy państwa:		

		zwyczajne:	nadzwycz.:
	1. datek państwa . 45.000 K		
	2. datki konkurencyjne 10.000 „	55.000 K	
	p) na podwyższenie prawego wału nadwiślańskiego między Podgórzem a Niepołomicami:		
	1. datek państwa . 45.000 K		
	2. datki konkurencyjne 10.000 „	55.000 „	
	r) na uzupełnienie regulacyi Wisłoka i Pielnicy:		
	datek państwa	48.750 „	
	s) na regulacyę Raty z dopływami:		
	1. datek państwa . 121.600 K		
	2. datki konkurenc. . 60.800 „	182.400 „	
	t) na regulacyę Tyśmienicy z dopływami i potoku Letnianki:		
	1. datek państwa . 135.880 K		
	2. datki konkurenc. . 56.240 „	192.120 „	
	u) na regulacyę Błożewki z dopływami:		
	1. datek państwowy . 40.800 K		
	2 datki konkurenc. . 20.400 „	61.200 „	
	v) na regulacyę Rudawy z dopływami:		
	1. datek państwa . 90.000 K		
	2. „ powiatu Kraków . . . 11.340 „		
	3. datek powiatu Chrzanów . . 8.750 „	110.000 „	
Poz. 7.	w) na osuszenie bagien Rzeszowskich:		
	1. datek państwa . 36.800 K		
	2. datki konkurencyjne 18.400 „	55.200 „	
	x) na regulacyę potoku Macochy:		
	1. datek państwa . 42.400 K		
	2. datki konkurencyjne 21.200 „	63.600 „	
	y) na zabudowanie potoków Sudeł i Gródek:		
	datek państwa	42.875 „	
	z) na zabudowanie potoku Leszcz:		
	datek państwa	45.080 „	
	aa) na regulacyę potoku Siwki od jazu w Hołyniu do Kałusza:		
	1. datek państwa . 70.000 K		
	2. datki działów administracyi państwa . 28.000 „	98.000 „	

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 7.	bb) na regulacyę Kłodnicy:			
	1. datek państwa .	40.000 K		
	2. datki konkurencyjne	20.000 „	60.000 K	
	cc) na regulacyę Sołokii:			
	1. datek państwa .	120.000 K		
	2. datki konkurencyjne	60.000 „	180.000 „	
	dd) na obwałowanie lewego brzegu Wisły od ujścia Przemszy do Bielan:			
	datek państwa		225.000 „	
	ee) na obwałowanie prawego brzegu Wisły od ujścia Przemszy do Bodzowa:			
	datek państwowy . . .		280.000 „	
	ff) na obwałowanie prawego brzegu Wisły od ujścia Dańkówki do ujścia Przemszy:			
	datek państwa		116.000 „	
	gg) na podwyższenie wałów rzeki Łęgu od mostu kolejowego w Zaleszanach do Krawców:			
	zasiłek państwowy . . .		50.000 „	3,097.223 K —
„ 8.	Zasiłki państwowe i datki konkurencyjne na konserwacyę publicznych robót melioracyjnych (poz. 15. wydatków) a mianowicie:			
	a) regulacyi Trześniówki:			
	datek konkurencyjny . .		1.000 K	
	b) regulacyi Łęgu:			
	datek konkurencyjny . .		2.000 „	
	c) regulacyi Przegnojówki:			
	datek konkurencyjny . .		1.000 „	
	d) zabudowań potoków górskich w dorzeczu Skawy:			
	datek państwa		1.000 „	
	e) regulacyi Krzemienicy:			
	datek konkurencyjny . .		5.000 „	
	f) regulacyi Gniłej Lipy (sekcyi górnej:			
	datek konkurencyjny . .		500 „	
	g) regulacyi Złotej Lipy:			
	datek konkurencyjny . .		1.000 „	
	h) regulacyi potoku Dumnego:			
	datek konkurencyjny . .		750 „	

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 8.	i) obwałowania Wisły i Sanu w pow. Tarnobrzeskim: datek konkurencyjny . .	4.500 K		
	k) obwałowania lewego brzegu Dunajca od ujścia Więckówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach: datek konkurencyjny . .	500 „		
	l) obwałowania lewego brzegu Dunajca od mostu kolejowego w Bogumiłowicach do Biskupic radłowskich: datek konkurencyjny . .	500 „		
	m) obwałowania Wisły i Wisłoki w powiecie Mieleckim: datek konkurencyjny . .	5.750 „		
	n) regulacyi Białej i obwałowania prawego brzegu Dunajca: datek państwa	23.000 „	46.500 K	—
„ 9.	Zasiłki państwowe i datki konkurencyjne na popieranie mniejszych robót melioracyjnych (poz. 16. wydat.):			
	a) na konserwacyę osuszenia bagien Stojanowskich: zasiłek państwowy . . .	1.200 K		
	b) na konserwacyę osuszenia bagien Oleskich: zasiłek państwowy . . .	670 „		
	c) na drenowanie gruntów włościańskich: 1. zasiłki państwa . 200.000 K 2. datki konkurencyjne 200.000 „	400.000 „		
	d) na osuszenie gruntów włość. w Małnowie (pow. Mościska): 1. zasiłek państwa . 6.478 K 2. datki konkurencyjne 6.478 „	12.956 „		
	e) na regulacyę kanału Bucowskiego (pow. Przemyśl): 1. zasiłek państwa . 15.000 K 2. datki konkurencyjne 15.000 „	30.000 „		
	f) na zabudowanie potoku Ubiadek: zasiłek państwa . . .	15.000 „		

*

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 9.	g) na regulacyę 4-rech dopływów potoku Osy:		
	1. zasiłek państwa . 13.333 K		
	2. datki konkurencyjne 13.333 „	26.666 K	
	h) na osuszenie łąki w Bełzcu:		
	1. zasiłek państwa . 3.426 K		
	2. datek konkurencyjny 3.425 „		
	3. datek konkurencyjny obszaru dworskiego 5.323 „	12.174 „	
	i) na budowę kanału ulgi z potoka Czarnego i Rydelówki:		
	1. zasiłek państwa . 18 000 K		
	2. datki konkurencyjne 18 000 „	36.000 „	
	k) na osuszenie gruntów w Karłowie (pow. Śniatyn:)		
	1. zasiłek państwa . 17.500 K		
	2. datki konkurencyjne 17.500 „	35 000 „	
	l) na osuszenie gruntów w Ciężkowicach (pow. Chrzanów:)		
	1. zasiłek państwa . 3.900 K		
	2. datki konkurencyjne 3.900 „	7.800 „	
	m) na budowę wodociągu w Makowie:		
	1. zasiłek państwa . 8.333 K		
	2. datki konkurencyjne 8.333 „	16.666 „	
	n) na budowę wodociągu w gminie Międzyhorce:		
	1. zasiłek państwa . 8.000 K		
	2. datki konkurencyjne 8.000 „	16.000 „	
	o) na budowę wodociągu w Kamionce strumiłowej:		
	1. zasiłek państwa . 22.778 K		
	2. datki konkurencyjne 27.777 „	50.555 „	
	p) na budowę wodociągu w Rozdole:		
	1. zasiłek państwa . 23.333 K		
	2. datki konkurencyjne 23 333 „	46.666 „	
	r) na budowę studzien w przysiółku św. Stanisław i w gm. Wołczków (p. Stanisławów):		
	1. zasiłek państwa . 2.367 K		
	2. datki konkurencyjne 2.366 „	4.733 „	
	s) na ubezpieczenie prawego brzegu Białki pod Komorowicami:		
	zasiłek państwa . . .	5.500 „	

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 9.	t) na ubezpieczenie prawego brzegu białki pod Bestwiną: zasiłek państwa . . .	6.000 K	723.586 K	—
„ 10.	Zasiłki państwowe na popieranie kultury torfowisk (poz. 17. wydatków):			
	1. w Chiszewicach	250 K		
	2. w Czyszkach	500 „		
	3. w Dąbrowie na stacyi torfowej Kaspra Kościółka . . .	1.000 „		
	4. w Rudnej nad potokiem Czarna w powiecie Rzeszowskim . .	500 „		
	5. w Połonicznej	1.500 „		
	6. na zakupno nawozów mineralnych na grunta torfowe włościańskie	5 500 „	9.250 „	—
	Suma działu B) . .		5,967.903 K	—
	Suma działu A) . .		59.797 „	—
	Suma dochodów . .		6,027.700 K	—

Rubryka X.

Rolnictwo.

Dział A) Krajowe zakłady naukowe rolnicze, stypendya i zasiłki na naukę rolnictwa. (Poz. 1—35 wydatków, i poz. 1—20, 22, 27, 33, 35, 36 i 37 dochodów).

Sprawozdawca P. Starzyński.

Sejm przeznacza z funduszów krajowych dla Towarzystwa Zakładu św. Kunegundy w Nowym Sączu na założenie Szkoły gospodyń wiejskich w powiecie nowosądeckim subwencyę roczną w kwocie 1 500 (tysiąc pięćset) koron przez przeciąg lat 10 począwszy od r. 1910.

Wydział krajowy jest upoważniony zapewnić Towarzystwu tę pomoc krajową pod warunkiem, że Towarzystwo co do urządzenia i prowadzenia projektowanej szkoły gospodyń wiejskich, zastosuje się do wszystkich warunków, jakie Wydział krajowy uzna za stosowne postawić i że postara się o zabezpieczenie sobie reszty funduszów, potrzebnych na założenie projektowanej szkoły.

Wreszcie proponuje się pozycyę 34e, na szkołę gospodyń wiejskich w Szynwałdzie 2000 K. w wydatkach nadzwyczajnych.

1. Akademia rolnicza w Dublanach.

Wydatki.

			zwycz.:	nadzwycz.:	zwyczajne:	nadzwycz.:
Rubr. I.		Płace profesorów i docentów.				
Poz. 1.	Dyrektor, płaca . .		4.800 K	— K	—	—
	dodatek aktywalny .		720 „	— „	—	—
	„ pięcioletni .		600 „	— „	—	—
	„ osobisty .		— „	6.000 „	—	—
	„ na utrzymanie koni .		— „	1.200 „	6.120 K	7.200 K

			zwycz.:	nadzwycz.:	zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz	2.	Siedmiu profesorów:				
		płace . . po 4.800 K .		33.600 K	—	—
		dodatki aktywalne . . „ 720 „ .		5.040 „	—	—
		dodatki pięcioletnie . „ 600 „ .		1.867 „	40.507 K	—
„	3.	Trzech profesorów:				
		płace . . po 3.400 K .		10.200 K	—	—
		dodatki aktywalne . . „ 480 „ .		1.440 „	—	—
		dodatki pięcioletnie . „ 500 „ .		1.500 „	13.140 „	—
„	4.	Jeden profesor adjunkt:				
		płaca.		2.800 K	—	—
		dodatek aktywalny . .		400 „	—	—
		dadatki pięcioletnie . .		651 „	3.851 „	—
„	5.	Czterech asystentów (dla katedry a) chemii b) botaniki c) zoologii d) rolnictwa) po 1.400 K			5.600 „	—
„	6.	Docenci:				
		a) mineralogii i geologii. . . .			1.200 „	—
		b) weterynaryi			1.200 „	—
		c) melioracyi			700 „	—
		d) encyklopedyi leśnictwa . . .			600 „	—
		e) ogrodnictwa			400 „	—
		f) hodowli ryb			400 „	—
		g) historyi i literatury polskiej . .			1.200 „	—
		h) hygieny i pomocy w nagłych wypadkach			300 „	—
		Suma rubryki I. . .			75.218 K	7.200 K

Rubr. II. Płace urzędników administracyjnych.

Poz.	7.	Kasyer zarazem rachmistrz:				
		płaca		2.800 K	—	—
		dodatki pięcioletnie . . .		600 „	3.400 K	—
„	8.	Sekretarz dyrekcyi zarazem magazynier:				
		płaca		2.400 K	—	—
		dodatki pięcioletnie . . .		480 „	2.880 „	—
		Suma rubryki II. . .			6.280 K	—

Rubr. III. Płace funkcyonaryuszów nieetatowych.

Poz.	9.	Kapelan:				
		płaca		600 K	—	—
		dodatek osobisty . . .		200 „	800 K	—
„	10.	Lekarz zakładadowy			1.400 „	—
„	11.	Dyetaryusz w kancelaryi dyrekcyi . . .			1.000 „	—
„	12.	Ogrodnik			1.400 „	—

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 13.	Pomocnik ogrodnika		480 K	—
„ 14.	Zawiadujący biblioteką		400 „	—
	Suma rubryki III.		5.480 K	—
Rubr. IV.	Koszta utrzymania służby szkolnej.			
Poz. 15.	Służba wyższa:			
	a) tercyan zarazem woźny: płaca	720 K	—	—
	na ubranie	120 „	840 K	—
	b) sześciu laborantów (dla katedry, α) mechaniki i fizyki, β) chemii, γ) botaniki, δ) zoologii i hodowli, ε) rolnictwa, η) chemii rolniczej) po 600 K.		3.600 „	—
„ 16.	Służba niższa:			
	a) dozorca domu i magazynu		600 „	—
	b) dwóch stróżów domowych po 600 K		1.200 „	—
	c) stróż nocny.		600 „	—
„ 17.	Gratyfikacye służbie (do rozporządzal. dyrekcyi)		300 „	—
	Suma rybryki IV.		7.140 K	—
Rubr. V.	Koszta administracyjne.			
Poz. 18.	Zarząd:			
	a) potrzeby kancelaryjne		1.600 K	650 K
	b) koszta podróży w interesach zakładu		200 „	—
	c) druk sprawozdań		250 „	—
„ 19.	Opał gmachu szkolnego		4.500 „	—
„ 20.	Oświetlenie:			
	a) zwrot funduszowi stacyi chem. roln. za gaz do oświetlania gmachu i do użytku w pracowniach Akademii (patrz poz. 3a. doch. Stacyi dublańskiej)	5.500 K	—	—
	b) oświetlenie obejść naftą.	300 „	5.800 K	—
„ 21.	Utrzymanie budynków i ogrodzeń		6.500 „	2.244 „
„ 22.	Utrzymanie dziedzińców i ścieżek		1.500 „	—
„ 23.	Utrzymanie parku		400 „	—
„ 24.	Płaca kominiarza		600 „	—
„ 25.	Ubezpieczenie od ognia budynków		1.300 „	—
„ 26.	Utrzymanie wodociągu		750 „	—
„ 27.	Najem pomieszkań:			
	a) dla 4. asystentów po 192 K.	768 K	—	—
	b) „ sekretarza dyrekcyi	600 „	—	—
	c) „ 6. laborentów po 192 K.	1.152 „	2.520 „	—
„ 28.	Sprzęty i ruchomości		300 „	300 „
„ 29.	Koszta przewozu docentów		3.500 „	—
„ 30.	„ zakładu lustracyi.		400 „	—
„ 31.	„ nabożeństwa		200 „	2.000 „
„ 32.	Apteka i inne koszta sanitarne		2.200 „	—
	Suma rubryki V.		32.520 K	5.194 K

			zwyczajne:	nadzwycz.
Rubr. VI.		Potrzeby naukowe.		
Poz. 33.	Dotacye na zbiory i laboratorya:	zwycz.: nadzwycz.:		
	a) fizyka z meteorologią	800 K — K		
„ 33.	b) chemia ogólna	2.500 „ — „		
	c) technologia	200 „ — „		
	d) mineralogia i geologia	200 „ — „		
	e) botanika	1.400 „ — „		
	f) zoologia	820 „ — „		
	g) fizyologia i anatomia zwierząt	390 „ — „		
	h) chemia rolnicza	1.320 „ — „		
	i) rolnictwo	2.000 „ 300 „		
	k) hodowla	1.500 „ — „		
	l) weterynarya	300 „ — „		
	m) administracya	200 „ — „		
	n) mechanika	750 „ — „		
	o) ćwiczenia w użyciu narzędzi	350 „ — „		
	p) melioracya	100 „ — „		
	r) ogrodnictwo	200 „ — „		
	s) leśnictwo	100 „ — „	13.130 K	300 K
„ 34.	Biblioteka i czytelnia:			
	a) przykupno dzieł	1.600 „		
	b) oprawa książek	400 „		
	c) czasopisma	1.000 „	3.000 „	—
„ 35.	Utrzymanie pól doświadczalnych		2.600 „	2.900 „
„ 36.	Remuneracya profesora rolnictwa za współdziałanie w akcyi Towarzystwa gospodarskiego nad podniesieniem hodowli zbóż		— „	2.000 „
„ 37.	Ogród:	zwycz. nadzwycz.		
	a) botaniczny	1.500 K 400 K		
	b) owocowy i warzywny	1.000 „ 500 „		
	c) druk katalogu	50 „ — „	2.550 „	900 „
„ 38.	Utrzymanie mleczarni:			
	a) laborant płaca	720 K		
	dodatek na mieszkanie	240 „ 960 K		
	b) dokupno i naprawa przyrządów i naczyń	200 „		
	c) lód	60 „		
	d) światło i opał	450 „	1.670 „	—
„ 39.	Utrzymanie pasieki		120 „	—
„ 40.	Wycieczki naukowe uczniów		1.800 „	—

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 41.	Ryczałt dla folwarku dublańskiego za straty wynikające z zastosowania inwentarza do potrzeb Akademii (patrz poz. 6 doch. folwarku dublańskiego)	2.000 K	—
	Suma rubryki VI. . .	26.870 K	6.100 K
Rubr. VII.	Spłata długów i podatki.		
Poz. 42.	Bank krajowy, spłata pożyczki 100.000 K zaciągniętej w r. 1901 na budowę domu mieszkalnego piątrowego dla funkcyonaryuszów i na budowę skrzydła internatu 17 i 18 półrocz. rata z 57 lecia:		
	kapitał . . . . 582·54 K		
	4% odsetki . . . 3.828·19 „		
	1/8% dod. administr. . 239·27 „		
	stemple do rach. . . 15·— „	4.665 K	—
„ 43.	Bank krajowy, spłata pożyczki 355.000 K na inwestycye:		
	a) spłata zaciągniętej w 1907 r. I. raty w kwocie 150.000 K 7 i 8 półroczna rata z 44 lecia:		
	kapitał . . . . 1.321·72 K		
	4% odsetki . . . 5.814·84 „		
	1/8% dod. administr. . 363·44 „		
	stemple do rach. . . —·20 „	7.500 „	—
	b) spłata zaciągniętej w 1908 r. II. raty 100.000 K 4 i 5 półroczn. rata z 44 lecia:		
	kapitał . . . . 826·16 K		
	4% odsetki . . . 3.928·31 „		
	1/8% dod. administr. . 245·53 „		
	stemple do rach. . . 20·— „	5.000 „	—
	c) spłata zaciągniętej w 1908 r. III. raty 105.000 K 3 i 4 półroczna rata z 44 lecia:		
	kapitał . . . . 886·66 K		
	4% odsetki . . . 4.139·47 „		
	1/8% dod. administr. . 129·37 „		
	stemple do rach. . . —·20 „	5.156 „	—
„ 44.	Podatek gruntowy i domowy	200 „	—
	Suma rubryki VII. . .	22.521 K	—
Rubr. VIII. Poz. 45.	Utrzymanie 12-tu uczniów w domu zakładowym na miejscach funduszowych po 800 K (patrz poz. 5, b. doch.)	9.600 K	—

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Rubr. IX.	Utrzymanie domu zakładowego.			
Poz. 46.	Płace służby:			
	a) administrator domu zakł., płaca	960 K		
	wikt	588 „		
	opał i światło	200 „	1.748 K	—
	b) magazynier płaca	300 K		
	dodatki pięcioletnie	160 „		
	wikt	360 „		
	opał i światło	80 „		
	mieszkanie	360 „		
	ubranie	120 „	1.380 „	—
	c) portyer: płaca	300 K		
	wikt	360 „		
	opał i światło	80 „		
	mieszkanie	240 „		
	ubranie	120 „	1.100 „	—
	d) 5-ciu służących, po 740 K		3.700 „	—
	e) 5-ciu stróżów, po 480 K		2.700 „	—
	f) dwóch pomocników na zimę, po 210 K		420 „	—
„ 47.	Wikt dla 100 uczniów przez 10 miesięcy, po 57 K mies.		57.000 „	—
„ 48.	Pranie i naprawa pościeli		1.400 „	—
„ 49.	Opał domu zakładowego		6.000 „	—
„ 50.	Oświetlenie domu zakładowego:			
	a) dawnego budynku naftą	3.000 K		
	b) dobudowanego pawilonu gazem (patrz poz. 3. a) doch. stacyi dublańskiej)	1.000 „	4.000 „	—
„ 51.	Utrzymanie budynków domu zakładowego		1.400 „	4.000 K
„ 52.	Sprzęty domu zakładowego		1.500 „	—
	Suma rubryki IX.		82.348 K	4.000 K
Rubr. X. Poz. 53.	Rozmaite nieprzewidziane		1.000 K	—
	Suma wydatków		268.977 K	22.494 K

Dochody.

Rubr. I. Poz. 1.	Subwencya c. k. Skarbu państwa		20 000 K	—
Rubr. II.	Opłaty od uczniów.			
Poz. 2.	Wpisowe od 100 uczniów po 20 K	2 000 K		
	na uwolnienie 30 uczniów potrąca się	600 „	1.400 K	—
„ 3.	Czesne od 100 uczniów po 200 K	20.000 K		
	na uwolnienie 30 uczniów potrąca się	6.000 „	14.000 „	—
„ 4.	Opłaty za ćwiczenia w laboratoryach od 100 uczniów po 80 K	8.000 K		
	na uwolnienie 30 uczniów potrąca się	2.400 „	5.600 „	—

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 5.	Opłaty za utrzymanie w domu zakładowym po 800 K:			
	a) od 88 uczniów płacących .	70.400 K		
	b) od 12 uczniów przyjętych na koszt funduszu krajowego (patrz poz. 45. wyd.) . . .	9.600 „	80.000 K	—
	Suma rubryki II. . .		101.000 K	—
Rubr. III.	Poz. 6. Ze sprzedaży ziemiopłodów:			
	a) z pola doświadczalnego . .	700 K		
	b) z ogrodu warzywnego . .	730 „	1.200 K	—
„ IV.	Poz. 7. Dochód z pasieki		100 K	—
„ V.	„ 8. Odsetki z legatu Karola Skibińskiego .		168 K	—
„ VI.	„ 9. Dochody rozmaite		100 K	—
	Suma dochodów . .		122.568 K	—
	W porównaniu z wydatkami .		291.471 K	—
	okazuje się niedobór .		168.903 K	—

2. Niższa szkoła rolnicza w Dublanach.

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

		zwycz.	nadzwycz.	zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 1.	Nauczyciele do nauk fachowych:				
	płaca	2.800 K	— K		
	dodatek aktywalny .	240 „	— „		
	dodatek pięcioletni .	300 „	— „		
	za nadzór nad internatem	— „	300 „	3.340 K	300 K
„ 2.	Drugi nauczyciel do nauk fachowych:				
	płaca.	2.800 K			
	dodatek aktywalny . . .	240 „		3.040 „	—
„ 3.	Instruktor do robót ręcznych			1.400 „	—
„ 4.	Nauczyciel do nauk elementarnych:				
	płaca	1.700 K			
	dodatek aktywalny . . .	200 „			
	dodatki pięcioletnie . . .	320 „		2.220 „	—
„ 5.	Docent weterynaryi			400 „	—
„ 6.	Koszta nauki religii i nabożeństwa obu obrządk. .			1.600 „	—
	Suma rubryki I. . .			12.000 K	300 K

Rubr. II.	Koszta administracyjne		
Poz. 7.	Remuneracya dyrektora Akademii rolniczej .	800 K	— K
„ 8.	Opał i oświetlenie	1.600 „	—
„ 9.	Utrzymanie budynków, ubezpieczenie od ognia i stróż	1.500 „	1.200 „
„ —	Dowóz wody	—	—
„ 10.	Sprzęty i ruchomości	300 „	—
	Suma rubryki II. . .	4.200 K	1.200 K

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Rubr. III.	Utrzymanie uczniów.		
Poz. 11.	Stołowanie 42 uczniów po 398 K . . .	16.716 K	— K
„ 12.	Odzież, pościel i pranie dla 42 uczniów po 120 K	5 040 „	1.000 „
„ 13.	Koszta leczenia uczniów.	200 „	—
	Suma rubryki III. . .	21.956 K	1.000 K
Rubr. IV.	Potrzeby naukowe.		
Poz. 14.	Przybory do nauki i pisania dla uczniów .	400 K	—
„ 15.	Uzupełnienie środków nankowych . . .	400 „	—
„ 16.	Biblioteka i czytelnia	250 „	—
„ 17.	Wycieczki demonstracye	260 „	—
	Suma rubryki IV. . .	1.310 K	—
Rubr. V.	Kursa specyalne.		
Poz. 18.	Kurs sadownictwa i warzywnictwa . . .	400 K	—
„ 19.	„ stelmachstwa i kołodziejstwa . . .	500 „	—
„ 20.	„ ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej .	100 „	500 K
	Suma rubryki V. . .	1.000 K	500 K
Rubr. VI. Poz. 21.	Rozmaite nieprzewidziane . . .	200 K	—
	Suma wydatków . .	40.666 K	3.000 K
	Dochody.		
Rubr. I. Poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa .	6.000 K	—
„ II. „ 2.	Opłaty od uczniów (wpisowe i za utrzymanie)	2.000 K	—
„ III. „ 3.	Zarobek 42 uczniów po 40 K . .	1.680 K	—
„ IV. „ 4.	Rozmaite nieprzewidziane . . .	—	—
	Suma dochodów . .	9.780 K	—
	w porównaniu z wydatkami . .	43.666 „	—
	okazuje się niedobór . .	33.886 K	—

3. Szkoła gorzelnicza w Dublanach.

Rubr. I.	Wydatki.			
Poz. 1.	Płace nauczycieli.			
	Kierownik szkoły zarazem profesor, płaca	3.600 K		
	dodatek aktywalny . .	720 „		
	„ pięcioletni .	167 „	4.487 K	—
„ 2.	Asystent płaca	1.440 K		
	dodatek na mieszkanie .	240 „		
	„ „ opał . .	78 „	1.718 „	—
„ 3.	Docenci:			
	a) matematyki, fizyki i rysunków . . .		600 „	—
	b) nauki o kotłach i maszynach . . .		400 „	—
	c) nauki o podatkach		400 „	—
	d) administracyi i rachunkowości . . .		200 „	—
	Suma rubryki I. . .		7.805 K	—

				zwyczajne:	nadzwycz.:
Rubr. II.		Koszta administracyjne.			
Poz. 4.		Koszta kancelaryjne, druk świadectw, portorya		300 K	—
„ 5.		Służący, (laborant) płaca . .	600 K		
		dodatek na mieszkanie .	192 „	792 „	—
„ 6.		Służący pomocniczy na czas kursu . . .		240 „	—
„ 7.		Opał		500 „	—
„ 8.		Oświetlenie (zwrot fund. stacyi za gaz, patrz poz. 3. b) doch. stacyi dublańskiej) . .		1.000 „	—
„ 9.		Utrzymanie i ubezpieczenie budynku . .		400 „	—
„ 10.		Ubezpieczenie funkcyonaryuszów od wypadków		200 „	—
„ 11.		Koszta przewozu docentów		200 „	—
„ 12.		Koszta podróży w sprawach szkolnych . .		200 „	—
		Suma rubryki II. . .		3.832 K	—
Rubr. III.		Potrzeby naukowe.			
Poz. 13.		Dotacya dla pracowni gorzelniczej . . .		2.000 K	400 K
„ 14.		Prenumerata pism i zakupno podręczników .		300 „	—
„ 15.		Wycieczki naukowe z uczniami . . .		200 „	—
		Suma rubryki III. . .		2.500 K	400 K
Rubr. IV.		Kursa specyalne.			
Poz. 16.		Kurs dla kierowników gorzelń . . .		500 K	—
„ 17.		„ „ c. k. straży skarbowej . . .		500 „	—
		Suma rubryki IV. . .		1.000 K	—
Rubr. V. Poz. 17.		Zapomogi dla uczniów:			
Poz. 18.		a) z funduszu krajowego. . .	600 K		
		b) z subwencyi państwowej . .	1.000 „	1.600 K	—
Rubr. VI. Poz. 19.		Rozmaite nieprzewidziane . .		200 K	—
		Suma wydatków . .		16.937 K	400 K
Rubr. I.		Dochody.			
Poz. 1.		Subwencya z c. k. Skarbu Państwa:			
		a) na utrzymanie szkoły. . .	3 000 K		
		b) na zapomogi dla uczniów . .	1.000 „	4.000 K	—
Rubr. II. Poz. 2.		Opłaty od uczniów		1.000 K	—
„ III. „ 3.		Dochód z analiz		200 K	—
		Suma dochodów . .		5.200 K	—
		W porównaniu z wydatkami . .		17.337 K	—
		okazuje się niedobór . .		12.137 K	—

			zwyczajne:	nadzwycz.:
		4. Gorzelnia szkolna w Dublanach.		
		Wydatki.		
Rubr. I.		Płace.		
Poz.	1.	Gorzelnik	1.400 K	—
„	2.	Służba:		
		a) Palacz zarazem stróż . . 480 K		
		b) 1 robotnik przez 5 miesięcy po 30 K. . . . . 150 „	630 „	—
		Suma rubryki I. . .	2.030 K	—
Rubr. II.		Koszta wyrobu spirytusu.		
Poz.	3.	Ziemniaki (1.800 q. po 4 K.)	7.200 K	—
„	4.	Jęczmień (80 q, po 14 K)	1.120 „	—
„	5.	Żyto, kukurudza i inne zboża (50 q. po 16 K.)	800 „	—
„	6.	Ppał	1.600 „	—
„	7.	Światło, smary, drożdże i t. p. . . .	400 „	—
„	8.	Naprawa maszyn i uzupełnienie przyrządów .	600 „	—
„	9.	Ubezpieczenie budynków, urządzeń i robotn. .	400 „	—
		Suma rubryki II. . .	12.120 K	—
Rubr. III.		Rozmaite.		
Poz.	10.	Utrzymanie budynków i podwórza. . .	300 K	—
„	11.	Podatek zarobkowy	200 „	—
„	12.	Koszta komisyj lustracyjnych, posyłki i wyjazdy w sprawach gorzelni	100 „	—
		Suma rubryki III. . .	600 K	—
		Suma wydatków . .	14.750 „	—
		Dochody.		
Rubr. I.	Poz. 1.	Ze sprzedaży spirytusu (200 Hl. po 50 K.)	10.000 K	—
„ II.	2.	Ze sprzedaży wywarów (2500 Hl. po 30 h.)	750 K	—
„ III.	3.	Bonifikacya od c. k Rządu za spirytus (200 Hl. po 10 K.) . .	2.000 „	—
		Suma dochodów . .	12.750 K	—
		W porównaniu z wydatkami . .	14.750 „	—
		okazuje się niedobór .	2.000 K	—
		5. Folwark w Dublanach.		
		A) Wydatki na folwark.		
Rubr. I.		Wydatki na gospodarstwo.		
Poz.	1.	Płace i zasługi	7.400 K	—
„	2.	Najem robotnika	16.000 „	—
„	2.	Kuchnia folwarczna	3.000 „	—

				zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	4.	Koszta kancelaryjne		200 K	—
„	5.	Zmiana i dokupno nasienia		1.000 „	—
„	6.	Dokupno nawozów dopełniających		5.000 „	—
„	7.	Dokupno karmy		8.000 „	—
„	8.	Wymiana zużytych koni, uprzęży i kucie koni		2.400 „	—
„	9.	Uzupełnienie obory		— „	3.000 K
„	10.	Utrzymanie budynków		1.500 „	4.400 „
„	11.	Utrzymanie i uzupełnienie maszyn i narzędzi rolniczych		1.000 „	400 „
„	12.	Utrzymanie dróg i rowów		500 „	—
„	13.	Melioracye łąk:			
		a) wynagrodzenie łąkowego	480 K		
		b) utrzymanie narzędzi melioracyjnych i dokupno materyałów	600 „	1.080 „	—
„	14.	Wynagrodzenie geometry za szczegółowy pomiar pól		— „	2.200 „
„	15.	Ubezpieczenie od ognia i gradu		1.500 „	—
„	16.	Światło i smary		150 „	—
„	17.	Kultura lasu i utrzymanie stawów		400 „	600 „
„	18.	Posyłki i jazdy w sprawach folwarku		500 „	—
„	19.	Koszta leczenia czeladzi i dobytku		300 „	—
		Suma rubryki I.		49.930 K	10.600 K
Rubr. II.		Inne wydatki.			
Poz.	20.	Podatki i inne opłaty publiczne		1.400 K	—
„	21.	Rozmaite nieprzewidziane		300 „	—
		Suma rubryki II.		1.700 „	—
		Suma działu A)		51.630 „	10.600 K
Rubr. III.		B) Ekwiwalent, spłata długów i renty.			
Poz.	22.	Ekwiwalent		1.055 K	—
„	23.	Towarzystwo kredytowe ziemskie we Lwowie			
		a) spłata pożyczki 10.000 K. zaciągniętej w r. 1879, 63 i 64 półroczna rata z 36-lecia			
		kapitał	456·52 K.		
		4% odsetki	105·63 „		
		0·5% dod. administr.	2.64 „	565 „	—
		b) spłata pożyczki 23.200 K zaciągniętej w r. 1885, 53 i 54 półroczna rata z 36-lecia			
		kapitał	848·22 K.		
		4% odsetki	418·06 „		
		0·5% dod. administr.	10·45 „	1.277 „	—

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 24.		Renta wieczysta c. k. galic. Towarzystwu gospodarskiemu	3.200 K	—
		Suma działu B) . .	6.097 „	—
		Suma wszystkich wydat. .	57.727 K	10.600 K

Dochody.

Rubr. I. Z gospodarstwa.

Poz.	1.	Ze sprzedaży ziemiopłodów	35.000 K	—
„	2.	Z wynajętych pól i łąk	3.000 „	—
„	3.	Ze sprzedaży płodów zwierzęcych:		
		a) mleko	14.000 „	—
		b) przychowek	1.500 „	—
		c) chlewnia	500 „	—
		d) owce	150 „	—
		e) braki i opasy	2.500 „	—
„	4.	Za wynajęte konie.	3.000 „	—
„	5.	Z lasu i stawów	800 „	—
„	6.	Ryczałt od Akademii rolniczej za straty wynikające z zastosowania inwentarza do potrzeb Akademii (patrz poz. 41. wyd. Akademii) . .	2.000 „	—
		Suma rubryki I. . .	62.450 K	—

Rubr. II. Inne dochody.

Poz.	7.	Z dzierżawy polowania	50 K	—
„	8.	Rozmaite dochody	200 „	—
		Suma rubryki II. . .	250 K	—
		Suma dochodów . .	62.700 K	—
		W porównaniu z wydatkami .	68.327 „	—
		okazuje się niedobór .	5.627 K	—

6. Stacya doświadczalna chemiczno-rolnicza w Dublanach.

Wydatki.

Rubr. I. Płace personalu.

Poz.	1.	Kierownik stacyi			2 400 K	—
„	2.	Adjunkt:				
		płaca		2.400 K		
		dodatek aktywalny. . . .		200 „		
		dodatek pięcioletni. . . .		400 „	3.000 „	—
„	3.	Czterech asystentów (nieetatowych):				
		a) 2-ch asystentów płaca po 1.600 K		3.200 K		
		na mieszkanie dla jednego. .		240 „		
		na opał dla jednego . . .		78 „	3.518 „	—
		b) 2-ch asystentów płaca po 1.400 K		2.800 K		
		na mieszkanie „	240 „	480 „		
		na opał „	78 „	156 „	3.436 „	—

			zwyczajne:	nadzwycz:	zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	4.	Laborant, płaca	900 K	— K		
		na mieszkanie	200 „	— „		
		dodatek nadzwyczajny	— „	360 „	1.100 K	360 K
„	5.	Pomocnik kancelaryjny			960 „	—
„	6.	Trzech służących, płace	po 600 K	1.800 K		
		na mieszkanie	„ 192 „	576 „	2.376 „	—
		Suma rubryki I.			16.790 K	360 K
Rubr.	II.	Utrzymanie stacyi.				
Poz.	7.	Koszta utrzymania laboratoryum			7.500 K	—
„	8.	Koszta prowadzenia doświadczeń:				
		a) wegetacyjnych i wazonowych			1.200 „	—
		b) polowych na fermach doświadczalnych			5.000 „	—
		c) uprawy buraków cukrowych			600 „	—
		d) żywienia inwentarza			400 „	—
„	9.	Urządzenie i utrzymanie doświadczalnego gospodarstwa torfowego			7.000 „	4.200 K
„	10.	Koszta kancelaryjne, druk świadectw, portorya			1.400 „	—
„	11.	Druki sprawozdań			1.200 „	—
„	12.	Prenumerata pism i zakupno podręczników			600 „	—
„	13.	Koszta podróży w sprawach stacyi			2.600 „	—
„	14.	Ubezbieczenie od wypadków funkcyonaryuszów stacyi			600 „	—
„	11.	Opał stacyi			1.000 „	—
„	16.	Utrzymanie budynku i ubezpieczenie od ognia budynku i ruchomości stacyi			1.400 „	—
		Rozmaite inne			500 „	—
		Suma rubryki II.			31.000 K	4.200 K
Rubr.	III.	Koszta ruchu gazowni.				
Poz.	18.	Palacz: wynagrodzenie		1.200 K		
		na mieszkanie		240 „	1.440 K	—
„	19.	Pomocnik palacza (na zimę)			600 „	—
„	20.	Olej			2.400 „	—
„	21.	Koks i węgiel			6.000 „	—
„	22.	Utrzymanie aparatów, pieców i rurociągu			1.400 „	—
„	23.	Ubezpieczenie od ognia i wypadków			400 „	—
		Suma rubryki III.			12.240 K	—
		Suma wydatków			60.030 K	4.560 K

Dochody.

Rubr.	I.	Poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa:			
			a) na utrzymanie stacyi		6.000 K	—
			b) na doświadczalne gospodarstwo torfowe		4.010 „	2.100 K
			Suma rubryki I.		10.000 K	2.100 K

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Rubr. II. Poz. 2.	Dochód z analiz		9.000 K	—
„ III. „ 3.	Zwroty od zakładów za gaz:			
	a) od Akademii rolniczej:			
	(patrz poz. 20a. wyd. Akademii) . . .	5.500 K		
	(patrz poz. 50b. wyd. Akademii) . . .	1.000 „	6.500 K	—
	b) od szkoły gorzelniczej (patrz poz. 8. wyż. szkoły gorzelniczej) .		1.000 „	—
	Suma rubryki III. . .		7.500 K	—
„ IV. „ 4.	Ze sprzedaży mazi pogazowej . .		300 K	—
	Suma dochodów . .		26.800 K	2.100 K
	W porównaniu z wydatkami .		64.590 „	—
	okazuje się niedobór .		35.690 K	—

7. Stacya doświadczalna botaniczno rolnicza we Lwowie.

Wydatki

Rubr. I.	Płace personalu.			
Poz. 1.	Kierownik stacyi:			
	płaca	4.800 K.		
	dodatek aktywalny .	1.288 „		
	„ osobisty . .	4.584 „	10.672 K	—
„ 2	Adjunkt płaca	2 400 K.		
	dodatek aktywalny. .	480 „	2.880 „	—
„ 3.	2 asystentów (nieetatowych):			
	a) pierwszy płaca . . .	1 600 K.		
	na mieszkanie . .	400 „		
	na opał. . . .	78 „	2.078 „	—
	b) drugi płaca	1.400 K.		
	na mieszkanie . .	400 „		
	na opał. . . .	78 „	1.878 „	—
„ 4.	Laborant, płaca	1.100 K		
	na mieszkanie . .	360 „	1.460 „	—
	Suma rubryki I. . .		18.968 K	—
Rubr. II.	Koszta administracyjne.			
Poz. 5.	Zarząd: a) pomoc kancelaryjna . . .		720 K	—
	b) koszta kancelaryjne . . .		1.000 „	450 K
	c) służący		720 „	—
„ 6	Czynsz za najem lokalu.		3 400 „	—
„ 7.	Opał i oświetlenie		1.200 „	—
	Suma rubryki II. . .		7.040 K	450 K
Rubr. III.	Utrzymanie stacyi.			
Poz. 8.	Utrzymanie pracowni stacyi		5.000 K	1.500 K

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 9.	Koszta prowadzenia doświadczeń:		
	a) w ogrodzie górskim na połoninach . .	2.500 K	200 K
	b) na polach doświadczalnych i połach utrzymywanych kosztem c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego	1.200 „	—
	c) na polach reprodukcyjnych przy krajowych szkołach rolniczych	600 „	—
„ 10.	Koszta druków i wydawnictw . . .	1.000 „	—
„ 11.	Prenumerata pism i zakupno dzieł fachowych	600 „	200 „
„ 12.	Koszta podróży w sprawach stacyi . .	1.500 „	—
„ 13.	Ubszpieczenie od wypadków	200 „	—
	Suma rubryki III. . .	12.600 K	1.900 K
	Suma wydatków . .	38.608 K	2.350 K

Dochody.

Rubr. I.	Poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	4.000 K	—
„ II.	„ 2. Dochód z analiz	1.800 K	—
„ III.	„ 3. Dochód z pól i ogrodu . . .	400 K	—
	Suma dochodów . .	6.200 K	—
	W porównaniu z wydatkami . .	40.958 K	—
	okazuje się niedobór .	34.758 K	—

8. Wyższa szkoła lasowa we Lwowie.

Wydatki.

Rubr. I.	Płace profesorów.			
Poz. 1.	Profesor zarazem dyrektor płaca	4.800 K		
	dodatek aktywalny .	1.288 „		
	dodatki pięcioletnie .	1.000 „		
	dodatek osobisty . .	1.200 „	8.288 K	—
„ 2.	Trzech profesorów fachowych:			
	płace . . po 3.280 K	9.840 K		
	dod. aktywalne. „ 960 „	2.880 „		
	dod. pięcioletnie „ 500 „	3.000 „	15.720 „	—
„ 3.	Trzech nauczycieli adjunktów:			
	a) dla dwóch, płace po 2.400 K	4.800 K		
	dodatki aktywalne „ 720 „	1.440 „		
	dodatki pięciol. „ 400 „	1.200 „		
	dodatek osobisty dla jednego	300 „		
	b) dla jednego płaca [2.400 K]	— „		
	dodatek aktywalny [720 „]	— „	7.740 „	—
„ 4.	Docenci:			
	a) języka polskiego, niemieckiego i korespondencyi		1.600 „	—
	b) fizyki matematyki		1.500 „	—

		zwyczajne:	nadzwycz.:
c)	zarysu inżynieryi, geometryi wykreślnej, konstrukcyi i rysunków . . .	2.000 K	—
d)	chemii ogólnej:		
	α) za wykłady . . . 600 K		
	β) za prowadzenie ćwiczeń w laboratoryum chemii . 400 „	1.000 „	—
e)	ekonomii społecznej	400 „	—
f)	encyklopedyi rolnictwa	600 „	—
g)	zarysu prawa i administracyi . .	500 „	—
h)	sadownictwa.	400 „	—
i)	handlu drzewem	250 „	—
j)	nauki o pomocy w nagłych wypadkach .	200 „	—
	Suma rubryki I. . .	40.198 K	—
Rubr. II.	Koszta administracyjne.		
Poz. 5.	Dyetaryusz w kancelaryi dyrekcyi . . .	480 K	—
„ 6.	Koszta kancelaryjne, druki i portorya . .	600 „	—
„ 7.	Dwóch dozorców szkolnych	2.016 „	—
„ 8.	Opał, oświetlenie, woda i telefon . . .	1.000 „	—
„ 9.	Utrzymanie budynków	400 „	1.791 K
„ 10.	Sprzęty i ruchomości	100 „	—
„ 11.	Ubezpieczenie budynków i ruchomości od ognia	80 „	—
„ 12.	Podatki i ekwiwalent	45 „	—
	Suma rubryki II. . .	4.721 K	1.791 K
Rubr. III.	Środki naukowe.		
Poz. 13.	Biblioteka i czytelnia	800 K	—
„ 14.	Laboratorya:		
	a) chemii ogólnej i technologicznej i wynagrodzenie laboranta . . 600 K		
	b) botaniczno-fizyologiczne . 120 „	720 „	—
„ 15.	Muzea, zbiory do demonstracyi i ćwiczeń:		
	zwyczaj. nadzwycz.		
	a) geografia fizyczna i polityczna . . 20 K — K		
	b) fizyka . . . 40 „ — „		
	c) meteorologia i klimatologia . . 40 „ — „		
	d) inżynierya leśna . 300 „ — „		
	e) botanika, fizyologia, geognozya i mineralogia . . 120 „ 335 „		
	f) zoologia . . 40 „ — „		
	g) technologia chemiczna . . . 100 „ — „		
	h) leśnictwo i uprawa lasu . . . 300 „ 100 „	960 „	435 „

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 16.	Utrzymanie ogrodu przy szkole . . .	300 K	—
„ 17.	Utrzymanie szkółki drzewek w Winnikach i Brzuchowicach	—	1.000 K
„ 18.	Wycieczki naukowe z uczniami . . .	1.000 „	—
	Suma rubryki III. . .	4.780 K	1.435 K
Rubr. IV.	Poz. 19. Rozmaite nieprzewidziane . . .	100 K	—
Poz. 20.	Galic. Kasie oszczędności we Lwowie, spłata pożyczki 18.000 K zaciągniętej w r. 1874 .	—	—
	Suma rubryki IV. . .	100 K	—
	Suma wydatków . .	49.799 K	3.226 K

Dochody.

Rubr. I.	Poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa .	14.000 K	—
Rubr. II.	Opłaty od uczniów.		
Poz. 2.	Wpisowe od 25 uczniów po 4 K . . .	100 K	—
„ 3.	Czesne od 35 uczniów po 20 K . . .	700 „	—
	Suma rubryki II. . .	800 K	—
Rubr. III.	Poz. 4. Rozmaite nieprzewidziane . .	100 K	—
	Suma dochodów . .	14.990 K	—
	W porównaniu z wydatkami . .	53.025 K	—
	okazuje się niedobór .	38.125 „	—

9. Średnia szkoła rolnicza w Czernichowie.

Wydatki.

Rubr. I.	Płace naczycieli.				
Poz. 1.	Dyrektor: płaca . . .		4.800 K		
	dodatek aktywalny . . .		640 „		
	dodatki pięcioletnie . . .		594 „		
	dodatek osobisty		800 „	6.834 K	—
„ 2.	Kapelan i katecheta, oraz docent jednego z przedmiotów ogólnie kształcących:				
	płaca		3.200 K		
	dodatek aktywalny . . .		520 „		
	dodatki pięcioletnie . . .		1.000 „	4.720 „	—
„ 3.	Ośmiu nauczycieli:				
	a) dla siedmiu:				
	płace . . .	po 3.200 K	22.400 K		
	dod. aktywalny .	„ 520 „	3.640 „		
	dodatki pięcioletnie	„ 500 „	4.500 „		
	b) jedna posada nieobsadzona:				
	płaca . .	[3.200 K]	— „		
	dodatek aktywalny .	[520 „]	— „	30.540 „	—

			zwyczajne	nadzwycz. :
Poz. 4.	Docenci:			
	a) weterynaryi		1.600 K	—
	b) leśnictwa		800 „	—
	c) hygieny i nauki o pomocy w nagłych wypadkach		200 „	—
„ 5.	Nauczyciel muzyki i śpiewu		1.000 „	—
„ 6.	Nauczyciel instruktor do robót praktycznych			
	płaca	2.400 K		
	dodatek aktywalny	240 „		
	„ pięcioletni	300 „	2.940 „	—
„ 7.	Trzech prefektów internatu, zarazem nauczycieli gimnastyki i szermierki:			
	płace po	2.400 K 7.200 K		
	dodatki aktywalne „	240 „ 720 „		
	dodatki pięcioletnie „	200 „ 600 „	8.520 „	—
	Suma rubryki I.		57.154 K	—

Rubr. II. Płace urzędników administracyjnych etatowych.

Poz. 8.	Kasyer zarazem rachmistrz:			
	płaca	2.400 K		
	dodatki pięcioletnie	430 „	2.880 K	—
„ 9.	Pisarz dyrekcyi zarazem magazynier:			
	płaca	1.400 „		
	dodatek pięcioletni	120 „	1.520 „	—
	Suma rubryki II.		4.400 K	—

Rubr. III. Płace funkcyonaryuszów nieetatowych.

Poz. 10.	Lekarz zakładowy, płaca	1.200 K		
	na opał	100 „	1.300 K	—
„ 11.	Ogrodnik zakładowy, płaca	1.000 K		
	dodatek pięcioletni	6 „	1.006 „	—
	Suma rubryki III.		2.306 K	—

Rubr. IV. Koszta utrzymania służby szkolnej

Poz. 12.	Służba wyższa:			
	a) tercyan szkoły, zarazem woźny:			
	płaca	900 K		
	dodatek osobisty	50 „		
	na ubranie	100 „	1.050 K	—
	b) portyer bramy głównej:			
	płaca	660 K		
	na ubranie	100 „	760 „	—
	c) woźny dyrekcyi, zarazem obsługujący infirmeryę i kaplicę zakładową:			
	płaca „	500 K		
	na ubranie	100 „	600 „	—

			zwyczajne:	nadzwycz.:
	d) lampiarz, zarazem służący przy kasie i pokoju gościnnym:			
	płaca	500 K		
	na ubranie	100 „	600 K	—
	e) portyer drugiej bramy zakładowej:			
	płaca	365 K		
	na ubranie	100 „	465 „	—
Poz. 13.	Służba niższa:			
	a) stróż, zarazem ogrodniczek przy parku .		456 „	—
	b) służący przy laboratoryum chemii . .		420 „	—
	c) 3 służących przy muzeach, zbiorach i salach wykładowych po 420 K		1.260 „	—
	d) stróż domowy		420 „	—
„ 14.	Gratyfikacye służbie (do rozporządzalności dyrekcyi)		350 „	—
	Suma rubryki IV. . .		6.441 K	—
Rubr. V.	Koszta administracyjne.			
Poz. 15.	Zarząd:			
	a) pomoc kancelaryjna dla Kuratoryi szkoły .		400 K	—
	b) potrzeby kancelaryjne, druki, inseraty, portorya i t. p.		800 „	—
	c) koszta podróży w interesach zakładu . .		900 „	—
	d) koszta przyjazdu docenta weterynaryi .		300 „	—
	e) utrzymanie koni administracyjnych (patrz poz. 5. dochodów folwarku w Czernichowie)		800 „	—
	f) płaca zaprzysiężonego strażnika obszaru dworskiego (patrz poz. 15, wydatków folwarku czernichowskiego)		300 „	—
„ 16.	Opał gmachu szkolnego i internatu. . .		3.000 „	4.400 K
„ 17.	Oświetlenie „ „ „ . . .		2.200 „	„
„ 18.	Utrzymanie budynków i ogrodzeń . . .		3.500 „	4.500 „
„ 19.	Utrzymanie dziedzińców i parku . . .		800 „	1.245 „
„ 20.	Płaca kominiarza		460 „	—
„ 21.	Wywóz nieczystości, mycie podłóg, okien i t. p .		900 „	—
„ 22.	Ubezpieczenie od ognia budynków i ruchomości		800 „	—
„ 23.	Najem pomieszkań:			
	a) dla pisarza w kancelaryi dyrekcyi	288 K		
	b) „ lekarza zakładowego . .	700 „	988 „	—
„ 24.	Sprzęty i ruchomości szkoły		500 „	—
„ 25.	Koszta lustracyi zakładu		400 „	—
„ 26.	Koszta nabożeństwa.		240 „	—
„ 27.	Aptece za lekarstwa		400 „	—
	Suma rubryki V. . .		17.688 K	10.145 K

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Rubr. VI.		Utrzymanie uczniów.		
Poz. 28.		Płace służby:		
	a)	palacz do obsługi kaloryferów i łazienki zarazem monter do elektrowni płaca 1 080 K na mieszkanie, opał i światło . 320 „	1.400 K	—
	b)	pomocnik palacza zarazem stróż nocny internatu	456 „	—
	c)	czterech służących po 420 K . . .	1.680 „	—
„ 29.		Żywność dla 62 uczniów przez 10 miesięcy po 590·32 K	36.600 „	—
„ 30.		Odzież dla 62 uczniów po 120 K . . .	7.440 „	—
„ 31.		Pościel	300 „	400 K
„ 32.		Pranie bielizny	1.742 „	—
„ 33.		Sprzęty w internacie	510 „	—
		Suma rubryki VI. . .	50.128 K	400 K
Rubr. VII. Poz. 34.		Utrzymanie czterech uczniów na koszt funduszu krajowego po 800 K (patrz poz. 2b. doch.)	3.200 K	—
„ VIII.		Potrzeby naukowe.		
Poz. 35.		Dotacye na zbiory, muzea, laboratorya i eksperymenta przy wykładach:		

	zwycz.	nadzwycz.		
a) rolnictwo . . .	860 K	— K		
b) hodowla . . .	150 „	— „		
c) fizyka i meteorologia .	300 „	— „		
d) geografia . . .	50 „	— „		
e) botanika . . .	360 „	— „		
f) zoologia . . .	100 „	— „		
g) zootomia . . .	190 „	— „		
h) mechanika. . .	100 „	— „		
i) mineralogia . .	40 „	— „		
j) technologia . .	200 „	100 „		
k) chemia ogólna . .	700 „	— „		
l) leśnictwo . . .	60 „	— „		
ł) weterynarya . .	110 „	— „		
m) narzędzia rolnicze .	300 „	— „		
n) modele do budownictwa. . . .	50 „	— „		
o) przyrządzy miernicze .	150 „	— „		
p) mleczarstwo . .	150 „	— „		
r) ogrodnictwo . .	100 „	— „		
s) melioracya . .	50 „	— „		
t) rybactwo . . .	100 „	— „	4.120 K	100 K

				zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 36.	Biblioteka:				
	a) przykupno dzieł . . .	800 K			
	b) oprawa książek . . .	200 „			
	c) czasopisma	600 „		1.600 K	—
„ 37.	Ogrody:				
	a) pomologiczny i warzywny . . .			1.700 „	—
	b) botaniczny			200 „	—
	c) pole doświadczalne			400 „	—
„ 38.	Wycieczki naukowe uczniów			1.200 „	—
	Suma rubryki VIII. .			9.220 K	100 K
Rubr. IX. Poz. 39.	Rozmaite nieprzewidziane . .			1.206 K	—
	Suma wydatków . .			151.743 K	10.645 K

Dochody.

Rubr. I. Poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa .			14.000 K	—
„ II.	Opłaty od uczniów.				
Poz. 2.	Czesne od 62 uczniów po 100 K .	6.200 K			
	na uwolnienie 24 uczniów potrąca się	2.400 „		3.800 K	—
„ 3.	Opłaty na utrzymanie po 800 K:				
	a) od 58 uczniów płacących . .	46.400 K			
	b) od 4 uczniów przyjętych na koszt funduszu krajowego (patrz poz. 35 wyd.)	3.200 „		49.600 „	—
	Suma rubryki II. . .			53.400 K	—
Rubr. III. Poz. 4.	Dochód z ogrodu i pola doświadczalnego			1.000 K	—
„ IV. „ 5.	Zwrot z funduszu folwarku za administracyę (patrz poz. I. wyd. folwarku w Czernichowie)			400 K	—
„ V. „ 6.	Rozmaite nieprzewidziane . . .			200 K	—
	Suma dochodów . .			69.000 K	—
	W porównaniu z wydatkami . .			162.388 K	—
	okazuje się niedobór .			93 388 K	—

10. Folwark w Czernichowie.

A) Wydatki na folwark.

Rubr. I.	Gospodarstwo.				
Poz. 1.	Za administracyę folwarku (patrz poz. 5 dochodów szkoły w Czernichowie) . . .			400 K	—
„ 2.	Zasługi i ordynarya służby folwarcznej . .			3.220 „	—
„ 3.	Najem robotnika			2.200 „	—
„ 4.	Dokupno i zmiana nasienia			700 „	—
„ 5.	„ nawozów dopełniających . . .			500 „	—

				zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	6.	Dokupno słomy i karmy		1.800 K	—
„	7.	Utrzymanie budynków folwarcznych		300 „	500 K
„	8.	Narzędzia, sprzęty, maszyny, kucie koni itp.		750 „	1.000 „
„	9.	Utrzymanie rowów		200 „	—
„	10.	Ubezpieczenie od ognia i gradu		180 „	
„	11.	Potrzeby kancelaryjne, światło, opał i smary		120 „	—
„	12.	Gratyfikacye służbie (do rozporządzalności dyrekcyi)		200 „	—
		Suma rubryki I.		10.570 K	1.500 K
Rubr. II.		Las i wiklina.			
Poz.	13.	Utrzymanie lasu:			
		a) na nadzór techniczny	240 K		
		b) płaca gajowego	300 „		
		c) robocizna, koszta zalesienia itd.	1.370 „	1.900 K	—
„	14.	Utrzymanie wikliny:			
		a) płaca ogrodnika	400 K		
		b) płaca dozorcy plantacyi	420 „		
		c) robocizna, uzupełnienie plantacyi itd.	1.080 „	1.900 „	—
		Suma rubryki II.		3.810 K	—
Rubr. III.		Rozmaite inne.			
Poz.	15.	Płaca zaprzysięż. strażnika obszaru dworskiego (patrz poz. 15. f. wyd. szkoły w Czernichowie).		300 K	—
„	16.	Podatki i daniny		960 „	—
„	17.	Utrzymanie brzegów Wisły		400 „	—
„	18.	Przebudowa pieca wapiennego		—	4.000 K
„	19.	Budowa domu dla gajowego		—	2.900 „
„	20.	Rozmaite wydatki		400 „	—
		Suma rubryki III.		2.060 K	6.900 K
		Suma Działu A)		16.440 K	8.400 K
				24.840 K	
Rubr. IV.		B) Ekwiwalent i spłata długu.			
Poz.	21.	Ekwiwalent		720 K	—
„	32.	Bank krajowy we Lwowie, spłata pożyczki 13.000 K zaciągniętej w roku 1896 na budowę domu dla nauczycieli, 28 i 29 półroczna rata, z 57-lecia:			
		kapitał	95·91 K		
		4% odsetki	478·67 „		

		zwyczajne:	nadzwycz.:
	$^1/_8$ % dodatek administracyjny	29·92 K	
	stemple	2·52 „	607 K —
	Suma działu B) . .		1.309 K —
	Suma wszystkich wydatków . .		17.749 K 8.410 K
			26.149 K

Dochody.

Rubr. I.		Z gospodarstwa.		
Poz.	1.	Ze sprzedaży płodów rolnych i chmielarni .	3.200 K	—
„	2.	„ „ „ zwierzęcych . . .	3.000 „	—
„	3.	Z wynajętych ról i pastwisk	1.300 „	—
„	4.	Za wynajęte konie	700 „	—
„	5.	Zwrot z funduszu szkoły na utrzymanie koni (patrz poz. 15. e. wydatk. szkoły w Czernichowie)	800 „	—
		Suma rubryki I. . .	9.000 K	—
Rubr. II.		Z lasu i wikliny.		
Poz.	6.	Ze sprzedaży drzewa opałowego i budulcowego	4.000 K	—
„	7.	Ze sprzedaży wikliny i trawy . . .	5.800 „	—
		Suma rubryki II. . .	9.800 K	—
Rubr. III.		Inne dochody.		
Poz.	8.	Z dzierżawy pieca wapiennego i za olborne .	1.000 K	—
„	9.	„ „ placu targowego, zwanego „Rynek“	40 „	—
„	10.	Rozmaite dochody	100 K	—
		Suma rubryki III. . .	1.140 K	—
		Suma dochodów . .	19.940 K	—
		w porównaniu z wydatkami . .	26.149 „	—
		okazuje się niedobór . . .	6.209 K	—

11. Niższa szkoła rolnicza w Bereźnicy.

Wydatki.

Rubr. I.		Płace nauczycieli.		
Poz.	1.	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:		
		placa . . . . . 3.400 K		
		dodatek aktywalny . . 300 „	3.700 K	—
„	2	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:		
		płaca . . . . . 2.800 K		
		dodatek aktywalny . . 240 „	3.040 „	—
„	3.	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów .	1.400 „	—

				zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 4.	Nauczyciel do nauk elementarnych:				
	płaca	1.700 K			
	dodatek aktywalny . .	140 „			
	dodatki pięcioletnie . .	320 „		2.160 K	—
„ 5.	Katech. obrz. łac. i grec. katol.:				
	płaca	960 K		—	—
	wydatki z powodu nabożeństwa	200 „			
	Opłata mszalnego . . .	300 „		1.460 „	—
	Suma rubryki I. . .			11.760 K	—
Rubr. II.	Koszta administracyjne.				
Poz. 6.	Zarząd:				
	a) pomoc kancelaryjna			240 K	—
	b) koszta kancelaryjne			200 „	—
	c) sługa szkolny i stróż nocny . .			600 „	—
„ 7.	Opał			1.500 „	—
„ 8.	Oświetlenie			500 „	—
„ 9.	Utrzymanie budynków			1.500 „	1.800 K
„ 10.	Sprzęty i ruchomości			400 „	—
„ 11.	Utrzymanie koni do posług administracyjnych .			1.000 „	300 „
„ 12.	Ekwiwalent, podatek i myto			400 „	—
	Suma rubryki II. . .			6.340 K	2.100 K
				8.440 K	
Rubr. III.	Utrzymanie uczniów.				
Poz. 13.	Stołowanie . . .) dla 45 uczniów				
„ 14.	Odzież, pościel i pranie .) po 330 K			14.850 K	—
„ 15.	Lekarz i apteka			400 „	—
„ 16.	Uczeń praktykant			330 „	—
	Suma rubryki III. . .			15.580 K	—
Rubr. IV.	Potrzeby naukowe.				
Poz. 17.	Przybory do nauki i pisania dla uczniów .			240 K	—
„ 18.	Środki naukowe:				
	a) uzupełnienie środków naukowych . .			300 „	—
	b) biblioteka i czytelnia			300 „	—
	c) ogród szkolny			300 „	—
„ 19.	Wycieczki naukowe z uczniami . . .			100 „	—
	Suma rubryki IV. . .			1.240 K	—
Rubr. V.	Kursa specyalne.				
Poz. 20.	Kurs mleczarstwa			100 K	—
„ 21.	„ stelmachstwa i koszykarstwa . . .			200 „	—
„ 22.	„ ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej .			100 „	—
	Suma rubryki V. . .			400 K	—

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Rubr. VI.	Poz. 23.	Gospodarstwo:		
		a) czynsz za dzierżawienie gruntu .	1.200 K	—
		b) wydatki na gospodarstwo .	10.000 „	1.400 K
		Suma rubryki VI. . .	11.200 „	1.400 K
			12.600 K	
„ VII.	„ 24.	Różne nieprzewidziane . . .	200 K	—
		Suma wydatków . .	46.720 K	3.500 K
			50.220 K	

Dochody.

Rubr. I.	Poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa		6.000 K	—
„ II.	„ 2.	Opłaty od uczniów		400 K	—
„ III.	„ 3.	Zarobek 45 uczniów po 30 K . .		1.350 K	—
„ IV.	„ 4.	Dochód z gospodarstwa:			
		a) dochód z gospodarstwa	12.500 K		
		b) „ z ogrodu .	300 „	12.800 K	—
		Suma dochodów . .		20.550 K	—
		W porównaniu z wydatkami .		50.220 „	—
		okazuje się niedobór .		29.670 K	—

12. Niższa szkoła rolnicza w Horodence.

Wydatki.

Rubr. I.		Płace nauczycieli.			
Poz.	1.	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:			
		płaca	3.400 K		
		dodatek aktywalny. . . .	300 „	3.700 K	—
„	2.	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:			
		płaca	2.800 K		
		dodatek aktywalny . . .	240 „	3.040 „	—
„	3.	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów		1.400 „	—
„	4.	Nauczyciel do nauk elementarnych:			
		płaca	1.700 K		
		dodatek aktywalny . . .	140 „		
		dodatki pięcioletnie . . .	320 „	2.160 „	—
„	5.	Katecheta obrz. łać. i gr. kat. . . .		600 „	—
		Suma rubryki I. . .		10.900 K	—
Rubr. II.		Koszta administracyjne.			
Poz.	6.	Zarząd:			
		a) pomoc kancelaryjna		240 K	—
		b) koszta kancelaryjne		200 „	—
		c) sługa szkolny i stróż nocny . . .		600 „	—
„	7.	Opał		1.600 „	—

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	8.	Oświetlenie	350 K	—
„	9.	Dowóz wody do zakładu	400 „	400 K
„	10.	Utrzymanie budynków i ubezpieczenie	1.200 „	1.200 „
„	11.	Sprzęty i ruchomości	300 „	400 „
„	12.	Utrzymanie koni do posług administracyjnych	1.000 „	—
„	13.	Ekwiwalent i podatek	100 „	—
		Suma rubryki II.	5.990 K	2.000 K
Rubr. III.		Utrzymanie uczniów.		
Poz.	14.	Stołowanie } dla 42 uczniów		
„	15.	Odzież, pościel i pranie } po 320 K	13.860 K	—
„	16.	Lekarz i apteka	400 „	—
„	17.	Uczeń praktykant	330 „	—
		Suma rubryki III.	14.590 K	—
Rubr. IV.		Potrzeby naukowe.		
Poz.	18.	Przybory do nauki i pisania dla uczniów.	240 K	—
„	19	Środki naukowe:		
		a) uzupełnienie środków naukowych	300 „	100 K
		b) biblioteka i czytelnia	250 „	—
		c) ogród szkolny	300 „	—
„	20.	Ogródki doświadczalne do uprawy tytoniu	40 „	—
„	21.	Wycieczki naukowe z uczniami	100 „	—
		Suma rubryki IV.	1.230 K	100 K
Rubr. V.		Kursa specyalne.		
Poz.	22.	Kurs mleczarstwa	100 K	—
„	23.	„ uprawy i suszenia tytoniu	120 „	—
„	24.	„ stelmachstwa	150 „	—
„	25.	„ ćwiczeń do szkolnej straży pożarnej	100 „	—
		Suma rubryki V.	470 K	—
Rubr. VI.	Poz. 26.	Gospodartwo.		
		a) czynsz za dzierżawę 20 morgów po 50 K	1.000 K	—
		b) wydatki na gospodartwo	4.000 „	440 K
		Suma rubryki VI.	5.000 K	440 K
„ VII.	„ 27.	Rozmaite nieprzewidziane	200 K	—
		Suma wydatków	38.380 K	2.540 K

Dochody.

Rubr. I.	Poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	6.000 K —
„ II.	„ 2.	Opłaty na utrzymanie uczniów:	
		a) od Rady powiatowej w Horodence: 3 stypendya po 200 K i 1 stypendyum 300 K	900 K

			zwyczajne:	nadzwycz.:
		b) od gminy m. Horodenki 200 K		
		c) od uczniów . . 600 „	1.700 K	—
Rubr. III.	Poz. 3.	Dochód z ogrodu szkolnego i ogródka tytoniowego	300 K	—
„ IV.	„ 4.	Dochód z gospodarstwa . . .	5.200 K	—
		Suma dochodów . .	13.200 K	—
		W porównaniu z wydatkami .	40.920 „	—
		okazuje się niedobór .	27.720 K	—

13. Niższa szkoła rolnicza w Jagielnicy.

Wydatki.

Rubr. I.		Płace nauczycieli.			
Poz.	1.	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:			
		płaca	3.400 K		
		dodatek aktywalny . .	300 „		
		dodatki pięcioletnie . .	2.000 „		
		dodatek osobisty . . .	400 „	6.100 K	—
„	2.	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:			
		płaca	3.040 K		
		dodatek aktywalny . .	240 „	3.040 „	—
„	3.	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów		1.400 „	—
„	4.	Nauczyciel do nauk elementarnych:			
		płaca	1.700 K		
		dodatek aktywalny . .	140 „		
		„ pięcioletni . .	160 „	2.000 „	—
„	5.	Katecheta obrz. łac. i gr. kat. . . .		500 „	—
		Suma rubryki I. . .		13.040 K	—
Rubr. II.		Koszta administracyjne.			
Poz.	6.	Zarząd:			
		a) pomoc kancelaryjna		240 K	—
		b) koszta kancelaryjne		200 „	—
		c) sługa szkolny i stróż nocny . .		600 „	—
„	7.	Opał		1.400 „	—
„	8.	Oświetlenie		200 „	—
„	9.	Utrzymanie budynków		1.200 „	—
„	10.	Sprzęty i ruchomości		400 „	—
„	11.	Ekwiwalent i podatki		50 „	—
		Suma rubryki II. . .		4.290 K	—
Rubr. III.		Utrzymanie uczniów.			
Poz.	12.	Stołowanie . . . } dla 38 uczniów			
„	13.	Odzież, pościel i pranie . } po 330 K		12.540 K	—

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 14.	Lekarz i apteka	500 K	—
„ 15.	Uczeń praktykant	330 „	—
	Suma rubryki III.	13.370 K	—
Rubr. IV.	Potrzeby naukowe.		
Poz. 16.	Przybory do nauki i pisania dla uczniów	200 K	—
„ 17.	Środki naukowe:		
	a) uzupełnienie środków naukowych	300 „	—
	b) biblioteka i czytelnia	250 „	—
	c) ogród szkolny	200 „	—
„ 18.	Ogródki doświadczalne do uprawy tytoniu	40 „	—
„ 19.	Wycieczki naukowe z uczniami	100 „	—
	Suma rubryki IV.	1.090 K	—
Rubr. V.	Kursa specyalne.		
Poz. 20.	Kurs uprawy i suszenia tytoniu	400 K	—
„ 21.	„ ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100 „	—
	Suma rubryki V.	500 K	—
Rubr. VI. Poz. 22.	Gospodarstwo.		
	a) czynsz za dzierżawę gruntów od Skarbu jagielnickiego	1.000 K	—
	b) czynsz za budynki	500 „	—
	c) wydatki na gospodarstwo	6.000 „	—
	Suma rubryki VI.	7.500 K	—
„ VII. Poz. 23.	Rozmaite nieprzewidziane	200 K	—
	Suma wydatków	39.990 K	

Dochody.

Rubr. I. Poz. 1.	Subwencya z c. k. Państwa:		
	a) na utrzymanie	6.000 K	—
	b) na kurs uprawy i suszenia tytoniu	200 „	—
	Suma rubryki I.	6.200 K	—
„ II. „ 2.	Opłaty od uczniów	200 K	—
„ III. „ 3.	Zarobek 38 uczniów po 30 K	1.140 K	—
„ IV. Poz. 4.	Dochód z gospodarstwa	8.600 K	
	Rozmaite nieprzewidziane	—	—
	Suma dochodów	16 140 K	—
	w porównaniu z wydatkami	39.990 „	—
	okazuje się niedobór	23.850 K	—

14. Niższa szkoła rolnicza w Kobiernicach.

Wydatki.

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Rubr. I.		Płace nauczycieli.		
Poz. 1.	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:			
	płaca	3.400 K		
	dodatek aktywalny . .	300 „		
	dodatki pięcioletnie . .	800 K	4.500 K	—
„ 2.	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:			
	płaca	2.800 K		
	dodatek aktywalny . .	240 „		
	dodatek pięcioletni . .	300 „	3.340 „	—
„ 3.	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów		1.400 „	—
„ 4.	Nauczyciel do nauk elementarnych:			
	płaca	1.700 K		
	dodatek aktywalny . .	140 „		
	dodatki pięcioletnie . .	320 „	2.160 „	—
„ 5.	Katecheta obrz. łac. — płaca . .	500 K		
	wydatki z powodu nabożeństwa	200 „	700 „	—
	Suma rubryki I. . .		12.100 K	—
Rubr. II.		Koszta administracyjne.		
Poz. 6.	Zarząd:			
	a) pomoc kancelaryjna		240 K	—
	b) koszta kancelaryjne		200 „	—
	c) sługa szkolny i stróż nocny . .		800 „	—
„ 7.	Opał		1.500 „	—
„ 8.	Oświetlenie		350 „	—
„ 9.	Utrzymanie budynków		2.000 „	800 K
„ 10.	Sprzęty i ruchomości		300 „	—
„ 11.	Utrzymanie koni do posług administracyjnych .		1.200 „	—
	Suma rubryki II. . .		6.590 K	800 K
			7.390 K	
Rubr. III.		Utrzymanie uczniów.		
Poz. 12.	Stołowanie . . . } dla 38 uczniów		12.540 K	—
„ 13.	Odzież, pościel i pranie . } po 330 K			
„ 14.	Lekarz i apteka		500 „	—
„ 15.	Uczeń praktykant		330 „	—
	Suma rubryki III. . .		13.370 K	—
Rubr. IV.		Potrzeby naukowe.		
Poz 16.	Przybory do nauki i pisania dla uczniów .		240 K	—
„ 17.	Środki naukowe:			
	a) uzupełnienie środków naukowych . .		300 „	—

		zwyczajne:	nadzwycz.:
	b) biblioteka i czytelnia	250 K	—
	c) ogród szkolny	250 „	80 K
Poz. 18.	Wycieczki naukowe z uczniami	100 „	—
	Suma rubryki IV.	1.140 K	80 K
Rubr. V.	Kursa specyalne.		
Poz. 19.	Kurs mleczarstwa	100 K	—
„ 20.	„ stelmachstwa	200 „	—
„ 21.	„ ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100 „	—
	Suma rubryki V.	400 K	—
Rubr. VI. Poz. 22.	Gospodarstwo.		
	a) czynsz za dzierżawę folwarku	2.460 K	4.000 K
	b) „ „ mieszkanie dla służby	120 „	—
	c) wydatki na gospodarstwo	8.200 „	600 „
	Suma rubryki VI.	10.780 K	4.600 K
Rubr. VII. Poz. 23.	Rozmaite nieprzewidziane.	200 K	200 K
	Suma wydatków	44.580 K	5.680 K

Dochody.

Rubr. I. Poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa		6.000 K	—
Rubr. II. Poz. 2.	Opłaty na utrzymanie uczniów:			
	a) od rady powiatowej w Białej	900 K		
	b) od rady powiatowej w Chrzanowie	300 „		
	c) od rady powiatowej w Krakowie	300 „		
	d) od uczniów	300 „	1.800 K	—
Rubr. III. Poz. 3.	Zarobek 38 uczniów po 30 K		1.140 K	—
Rubr. IV. Poz. 4.	Dochody z gospodarstwa.			
	a) dochód z gospodarstwa		9.600 K	—
	b) „ z ogrodu szkolnego		250 „	—
	Suma rubryki IV.		9.850 K	—
	Suma dochodów		18.790 K	—
	W porównaniu z wydatkami		50.260 K	—
	okazuje się niedobór		31.470 K	—

Niższa szkoła rolnicza w Suchodole.

Wydatki.

Rubr. I.	Płace nauczycieli.	
Poz. 1.	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik: płaca	3.400 K

			zwyczajne:	nadzwycz.:
		dodatek aktywalny . . . 300 K		
		dodatki pięcioletnie . . 667 „	4.367 K	—
Poz.	2.	Nauczyciel pomocniczy, do nauk fachowych:		
		płaca . . . . . 2.800 K		
		dodatek aktywalny . . . 240 „		
		dodatek pięcioletni . . 225 „	3.265 „	—
„	3.	Drugi nauczyciel fachowy pomocniczy:		
		płaca . . . . . 1.600 K		
		dodatek aktywalny . . . 160 „	1.760 „	—
„	4.	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów	1.400 „	—
„	5.	Nauczyciel do nauk elementarnych:		
		płaca . . . . . 1.700 K		
		dodatek aktywalny . . . 140 „	1.840 „	—
„	6.	Katecheta, obrz. rzym. i grec. katol. . .	900 „	—
		Suma rubryki I. . .	13.532 K	—
Rubr.	II.	Koszta administracyjne.		
Poz.	7.	Zarząd:		
		a) pomoc kancelaryjna	240 K	—
		b) koszta kancelaryjne	200 „	—
		c) sługa szkolny i stróż nocny . . .	600 „	—
„	8.	Opał	1.500 „	—
„	9.	Oświetlenie	400 „	—
„	10.	Utrzymanie budynków	1.400 „	800 K
„	11.	Sprzęty i ruchomości	400 „	300 „
„	12.	Utrzymanie koni do posług administracyjnych .	800 „	—
		Suma rubryki II. . .	5.540 K	1.100 K
Rubr.	III.	Utrzymanie uczniów.		
Poz.	13.	Stołowanie . . . } dla 42 uczniów	13.860 K	—
„	14.	Odzież pościel i pranie . } po 330 K		
„	15.	Lekarz i apteka	400 „	—
„	16.	Uczeń praktykant	330 „	—
		Suma rubryki III. . .	14.590 K	—
Rubr.	IV.	Potrzeby naukowe.		
Poz.	17.	Przybory do nauki i pisania dla uczniów .	240 K	—
„	18.	Środki naukowe:		
		a) uzupełnienie środków naukowych . .	300 „	—
		b) biblioteka i czytelnia.	250 „	—
		c) ogród szkolny	300 „	—
„	19.	Wycieczki naukowe z uczniami . . .	150 „	—
		Suma rubryki IV. . .	1.240 K	—
Rubr.	V.	Kursa specyalne.		
Poz.	20.	Kurs mleczarstwa	100 K	—
„	21.	„ wyprawy lnu i konopi	200 „	—

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 22.	Kurs stelmachstwa i koszykarstwa . . .	150 K	—
„ 28.	„ ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej .	100 „	—
	Suma rubryki V. . .	550 K	—
Rubr. VI. Poz. 24.	Gospodarstwo:		
	a) czynsz za grunta dzierżawione od gminy miasta Krosna . . .	1.000 K	802 K
	b) wydatki na gospodarstwo . .	9.800 „	—
	Suma rubryki VI. . .	10.800 K	802 K
Rubr. VII. Poz. 25.	Rozmaite nieprzewidziane . .	200 K	—
	Suma wydatków . .	46.452 K	1.902 K

Dochody.

Rubr. I. Poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	6.000 K	—
„ II. „ 2.	Opłaty od uczniów . . .	600 K	—
„ III. „ 3.	Zarobek 42 uczniów po 30 K .	1.260 K	—
„ IV. „ 4.	Dochody z gospodarstwa . .	14.000 K	—
	Suma dochodów . .	21.860 K	—
	W porównaniu z wydatkami .	48.354 „	—
	okazuje się niedobór .	26.494 K	—

16. Niższa szkoła rolnicza w Miłocinie.

Wydatki.

Rubr. I.	Płace nauczycieli.			
Poz. 1.	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:			
	płaca	3.400 K		
	dodatek aktywalny . . .	300 „		
	„ pięcioletni . . .	400 „	4.100 K	—
„ 2.	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:			
	płaca	2.800 K		
	dodatek aktywalny . . .	240 „	3.040 „	—
„ 3.	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów		1.400 „	—
„ 4.	Nauczyciel do nauk elementarnych:			
	płaca	1.700 K		
	dodatek aktywalny . . .	140 „	1.840 „	—
„ 5.	Katecheta		450 „	—
	Suma rubryki I. . .		10.830 K	—
Rubr. II.	Koszta administracyi.			
Poz. 6.	Zarząd:			
	a) pomoc kancelaryjna		240 K	—
	b) koszta kancelaryjne, ...		200 „	—
	c) sługa szkolny i stróż nocny . .		600 „	—
„ 7.	Opał		1.600 „	—

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 8.	Oświetlenie	500 K	—
„ 9.	Utrzymanie budynków	2.000 „	1.200 K
„ 10.	Sprzęty i ruchomości	400 „	—
„ 11.	Utrzymanie koni do posług administracyjnych	1.000 „	—
„ 12.	Podatek, myto i inne prestacye publiczne	650 „	—
	Suma rubryki II.	7.190 K	1.200 K
Rubr. III.	Utrzymanie uczniów.		
Poz. 13.	Stołowanie) dla 50 uczniów		
„ 14.	Odzież, pościel i pranie) po 330 K	16.500 K	—
„ 15.	Lekarz i apteka	500 „	200 K
„ 16.	Uczeń praktykant	330 „	—
	Suma rubryki III.	17.330 K	200 K
Rubr. IV.	Potrzeby naukowe.		
Poz. 17.	Przybory do nauki i pisania dla uczniów	300 K	—
„ 18.	Środki naukowe:		
	a) uzupełnienie środków naukowych	300 „	300 K
	b) biblioteka i czytelnia	300 „	—
	c) ogród szkolny	600 „	—
„ 19.	Wycieczki naukowe z uczniami	100 „	—
	Suma rubryki IV.	1.600 K	300 K
Rubr. V.	Kursa specyalne.		
Poz. 20.	Kurs mleczarstwa	100 K	—
„ 21.	„ kołodziejstwa i koszykarstwa	300 „	—
„ 22.	„ weterynaryi	350 „	—
„ 23.	„ ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100 „	400 K
	Suma rubryki V.	850 K	400 K
Rubr. VI.	Gospodarstwo.		
Poz. 24.	Wynagrodzenie służby i najem robotników	2.000 K	—
„ 25.	Dokupno nasienia	1.200 „	—
„ 26.	„ nawozów	1.000 „	—
„ 27.	„ karmy	3.000 „	—
	Uzupełnienie obory szkolnej i urządzenie gnojarni	—	—
„ 28.	Uzupełnienie i naprawa statków gospodarskich, ubezpieczenie ziemiopłodów, kucie koni itd.	1.000 „	1.100 K
„ 29.	Utrzymanie dróg i rowów	500 „	—
„ 30.	Leczenie czeladzi i dobytku	200 „	—
	Suma rubryki VI	8.900 K	1.100 K
Rubr. VII.	Spłata długu.		
Poz. 31.	Fundacya Dra Jana Towarnickiego, 5-ta rata z 50 lecia na spłatę 200.000 K jako ceny kupna Miłocina	4.000 K	2 500 K
Rubr. VIII. Poz. 32.	Rozmaite nieprzewidziane	500 K	—
	Suma wydatków	51.200 K	5.700 K

		zwyczajne:	nadzwycz.:
	Dochody.		
Rubr. I. Poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	5.000 K	15.000 K
„ II. „ 2.	Opłaty od uczniów . . .	700 K	—
„ III. „ 3.	Zarobek 50 uczniów po 30 K .	1.500 K	—
„ IV.	Dochody z gospodarstwa:		
Poz. 4.	Ze sprzedaży ziemiopłodów	6.000 K	—
„ 5.	Dochód z krowiarni i chlewni . . .	8.000 „	—
„ 6.	„ z ogrodu szkolnego	300 „	—
	Suma rubryki IV. . .	14.300 K	—
	Suma dochodów . .	21.500 K	15.000 K
	W porównaniu z wydatkami .	56.900 „	—
	okazuje się niedobór .	20.400 K	—

17. Szkoła mleczarska w Rzeszowie.

Wydatki.

Rubr. I. **A) Szkoła.**

Płace nauczycieli.

Poz. 1.	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:			
	płaca	3.400 K		
	dodatek aktywalny . . .	300 „	3.700 K	—
„ 2.	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:			
	płaca	2.800 K		
	dodatek aktywalny . . .	240 „		
	na mieszkanie	600 „	3.640 „	—
„ 3.	Serkarz, płaca	2.400 K		
	na mieszkanie i opał . . .	600 „	3.000 „	—
„ 4.	Docent do nauki o kotłach parowych . .		200 „	—
„ 5.	Katecheta.		200 „	—
	Suma rubryki I. . .		10.740 K	—

Rubr. II. **Koszta administracyjne.**

Poz. 6.	Zarząd:		
	a) koszta kancelaryjne	200 K	—
	b) sługa szkolny	600 „	—
„ 7.	Opał	800 „	—
„ 8.	Oświetlenie	250 „	—
„ 9.	Utrzymanie budynków, ogrodu i podwórza, ubezpieczenie robotników, kominiarz . . .	800 „	1.220 K
„ 10.	Sprzęty i ruchomości	300 „	—
	Suma rubryki II. . .	2 950 K	1.220 K

Rubr. III. **Utrzymanie uczniów.**

Poz. 11.	Stołowanie 12 uczniów po 360 K . . .	4.320 K	—
„ 12.	Pościel i pranie	200 „	—
„ 13	Lekarz i apteka	150 „	—
	Suma rubryki III. . .	4.670 K	—

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Rubr. IV.	Potrzeby naukowe.		
Poz. 14.	Przybory do nauki i pisania dla uczniów . .	150 K	—
„ 15.	Środki naukowe:		
	a) uzupełnienie środków naukowych . .	250 „	—
	b) chemikalia	300 „	—
	c) biblioteka i czytelnia	250 „	—
„ 16.	Ćwiczenia w ślusarstwie, montowaniu maszyn i stolarstwie	300 „	—
„ 17.	Wycieczki naukowe z uczniami . . .	200 „	—
	Suma rubryki IV. . .	1.450 K	—
Rubr. V. Poz 18.	Rozmaite nieprzewidziane . . .	200 K	—
	Suma działu A) . .	20.010 K	1.220 K
Rubr. VI.	B) Mleczarnia i serownia.		
Poz. 19.	Zakupno mleka (1,000.000 l. p 12 h) . .	120.000 K	—
„ 20.	Wynagrodzenie maszynisty	780 „	—
„ 21.	Naprawa i uzupełnienie maszyn i przyrządów .	700 „	—
„ 22.	Opał i oświetlenie	2.000 „	—
„ 23.	Dowóz mleka	800 „	—
„ 24.	Lód	300 „	—
„ 25.	Opakowanie, portorya i t. p.	1.250 „	—
„ 26.	Rozmaite inne.	500 „	—
	Suma działu B) . .	126.330 K	—
	Suma wszystkich wydatków .	146.340 K	1.220 K

D o c h o d y.

Rubr. I.	A) Szkoła.		
Poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa . . .	500 000 K	—
Rubr. II. Poz. 2.	Opłaty od uczniów	400 „	—
	Suma działu A) . .	5.400 K	—
Rubr. III.	B) Mleczarnia i serownia.		
Poz. 3.	Ze sprzedaży mleka pełnego i śmietany . .	8.200 K	—
„ 4. „ „	masła (35.000 kg po 2·60 K) . .	91.000 „	—
„ 5. „ „	serów (6.000 kg po 1·60 K) . .	9.600 „	—
„ 6. „ „	twarogu (315.000 kg po 24 h) .	7.560 „	—
„ 7. „ „	produktów ubocznych (mleka odtłuszczonego, maślanki i serwatki) .	10.000 „	—
	Suma działu B) . .	126.360 K	—
	Suma wszystkich dochodów .	131.760 K	—
	W porównaniu z wydatkami .	147.560 „	—
	okazuje się niedobór .	15.800 K	—

18. Szkoła ogrodnicza w Tarnowie.

		zwyczajne:	nadzwycz.:
	Wydatki.		
Rubr. I.	**Płace nauczycieli.**		
Poz. 1.	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:		
	płaca . . . . . 3.400 K		
	dodatek aktywalny . . . 300 „		
	dodatki pięcioletnie . . . 1.977 „	5.677 K	—
„ 2.	Nauczyciel fachowy pomocniczy:		
	płaca . . . . . 2.800 K		
	dodatek aktywalny . . . 240 „		
	dodatki pięcioletnie . . . 684 „		
	ryczałt na mieszkanie . . . 400 „	4.124 „	—
„ 3.	Nauczyciel pomocniczy miernictwa i rysunków .	480 „	—
„ 4.	„ do nauk elementarnych:		
	płaca . . . . . 1.700 K		
	dodatek aktywalny . . . 140 „		
	dodatki pięcioletnie . . . 520 „		
	ryczałt na mieszkanie . . . 360 „	2.720 „	—
„ 5.	Instruktor:		
	płaca . . . . . 1.200 K		
	dodatek na mieszkanie . . 440 „	1.640 „	—
„ 6.	Katecheta:		
	płaca . . . . . 300 K		
	wydatki z powodu nabożeństwa . 100 „	400 „	—
	Suma rubryki I. . .	15.041 K	—
Rubr. II.	**Koszta administracyjne.**		
Poz. 7.	Zarząd:		
	a) pomoc kancelaryjna	240 K	—
	b) koszta kancelaryjne	300 „	—
	c) sługa szkolny	720 „	—
	d) stróż nocny	720 „	—
„ 8.	Opał ubikacyj szkolnych	1.000 „	—
„ 9.	Oświetlenie	300 „	—
„ 10.	Utrzymanie budynków	400 „	1.550 K
„ 11.	Sprzęty i ruchomości	200 „	300 „
	Suma rubryki II. . .	3.880 K	1.850 K
Rubr. III.	**Utrzymanie uczniów.**		
Poz. 12.	Stołowanie . . . } dla 30 uczniów po	10.800 K	—
„ 13.	Odzież, pościel i pranie } 360 K		
„ 14.	Lekarz i apteka	500 „	—
„ 15.	Uczeń praktykant	720 „	—
	Suma rubryki III. . .	12.020 K	—

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Rubr. IV.		Potrzeby naukowe.		
Poz. 16.		Przybory do nauki	300 K	—
„ 17.		Zbiory środków do demonstracyi . . .	200 „	—
„ 18.		Biblioteka i czytelnia	200 „	—
„ 19.		Ogród i sad szkolny:		
	a)	czynsz dzierżawny za 70 morgów . .	210 „	—
	b)	utrzymanie ogrodów	3.000 „	740 K
	c)	rozprowadzenie wody	1.800 „	—
	d)	utrzymanie praktykantów	1.500 „	—
„ 20.		Wycieczki naukowe z uczniami . . .	200 „	—
		Suma rubryki IV. . .	7.410 K	740 K
Rubr. V.		Rozmaite wydatki.		
Poz. —		Budowa szopy, wozowni i domku dla stróża .	—	—
„ —		Koszta urządzenia 7 morgów gruntu . .	—	—
„ 11.		Rozmaite nieprzewidziane	60 K	—
		Suma rubryki V. . .	60 K	—
		Suma wydatków . .	38.411 K	2.490 K
Rubr. I.		Dochody.		
Poz. 1.		Subwencye.		
	a)	z c. k. Skarbu Państwa . .	6.000 K	
	b)	od gminy miasta Tarnowa .	500 „	
	c)	od Rady powiatowej w Tarnowie	700 „	7.100 K —
Rubr. II.	Poz. 2.	Opłaty od uczniów		1.080 K —
„ III.	„ 3.	Dochód z ogrodu szkolnego . .		3.200 K —
„ IV.	„ 4.	Rozmaite dochody		60 K —
		Suma dochodów . .		11.440 K —
		W porównaniu z wydatkami . .		41.001 „ —
		okazuje się niedobór . .		29.561 K —

19. Szkoła ogrodnicza na Wulce kapitańskiej.

Wydatki.

Rubr. I.		Płace nauczycieli.	
Poz. 1.		Nauczyciel fachowy i kierownik, płaca . .	3.000 K —
„ 2.		Nauczyciel instruktor, (płaca z rocznych 2.000 K)	1.000 „ —
„ 3.		Katecheta i koszta nabożeństwa z rocznych 250 K)	60 „ —
		Suma rubryki I. . .	4.060 K —
Rubr. II.		Koszta administracyjne.	
Poz. 4.		Zarząd:	
	a)	koszta kancelaryjne (z rocznych 300 K) .	200 K —
	b)	portyer i magazynier „ 720 „) .	240 „ —
	c)	stróż szkolny „ 600 „) .	200 „ —

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	5.	Czysz za dzierżawę Wulki kapitańskiej . .	1.464 K	—
„	6.	Opał (z rocznych 1.200 K	600 „	—
„	7.	Oświetlenie (z rocznych 250 K) . . .	150 „	—
„	8.	Koszta budowli i ogrodzeń	—	52.000 K
„	9.	Sprzęty i ruchomości	—	900 „
„	10.	Ubezpieczenie od ognia	100 „	—
„	11.	Podatki	300 „	—
		Suma rubryki II. . .	3.254 K	52.900 K
Rubr. III.		Utrzymanie uczniów.		
Poz.	12.	Stołowanie 20 uczniów (z rocznych 360 K na 1 ucznia)	1.800 K	700 K
„	13.	Odzież, pościel i pranie	100 „	3.500 „
„	14.	Lekarz i apteka	50 „	—
		Suma rubryki III. . .	1.950 K	4.200 K
Rubr. IV.		Potrzeby naukowe.		
Poz.	15.	Przybory do nauki, modele, przyrządy, narzędzia demonstracyjne	—	1.000 K
„	16.	Biblioteka szkolna	—	800 „
		Suma rubryki IV. . .	—	1.800 K
Rubr. V.		Utrzymanie ogrodu.		
Poz.	17.	Utrzymanie furmana i koni	1.400 K	—
„	18.	Robocizna w ogrodzie, drobne materyały i inne wydatki na ogród	4.000 „	15.000 K
		Suma rubryki V. . .	5.400 K	15.000 K
		Suma wydatków . .	14.664 K	73.900 K

Dochody.

Rubr. I.	Poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa .		6.000 K	—
„ II.	„ 2.	Dochody z ogrodu:			
		a) za siano z łąki. . . .	1.300 K		
		b) „ jarzyny z ogrodu . .	1.500 „	2.800 K	—
		Suma dochodów . .		8.800 K	—
		w porównaniu z wydatkami . .		88.564 „	—
		okazuje się niedobór . .		79.764 K	—

20. Zakład sadowniczy w Zaleszczykach.

Wydatki.

Rubr. I.		Płace nauczycieli.			
Poz.	1.	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:			
		płaca	3.240 K		
		dodatek aktywalny	300 „		
		dodatki pięcioletnie	800 „	4.340 K	—

				zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 2.	Inspektor ogrodu, zarazem nauczyciel fachowy:				
	płaca	2.640 K			
	dodatek aktywalny	240 „			
	dodatek pięcioletni	300 „		3.180 K	—
			Suma rubryki I. . .	7.520 K	—
Rubr. II.			Koszta administracyjne.		
Poz. 3.	Zarząd:				
	a) pomoc kancelaryjna			240 K	—
	b) koszta kancelaryjne			300 „	—
	c) stróż przy bramie zakładu			480 „	—
	d) stróż w gmachu szkolnym			432 „	—
	e) furman			600 „	—
„ 4.	Opał			1.000 „	—
„ 5.	Oświetlenie			250 „	—
„ 6.	Za wodę z wodociągu miejskiego . . .			1.300 „	—
„ 7.	Utrzymanie budynków			500 „	200 K
„ 8.	Sprzęty i ruchomości			200 „	—
„ 9.	Utrzymanie koni do posług administracyjnych			800 „	—
„ 10.	Podatki			100 „	—
			Suma rubryki II. . .	6.203 K	200 K
Rubr. III.			Potrzeby zakładu.		
Poz. 11.	Praktykant			1.200 K	—
„ 12.	Ogrodnik, płaca	720 K			
	na mieszkanie	120 „		840 „	—
„ 13.	Wynagrodzenie ra robotę uczniów i robotników			6.500 „	—
„ 14.	Wydatki na ogród:				
	a) drobne jak łyczko, szpagat, drut, słoma, łaty itd.			1.000 „	700 K
	b) nasiona, krzewy, drzewka itd. . . .			700 „	—
	c) nawozy ogrodniczych i środków naukowych			1.000 „	—
„ 15.	Utrzymanie i uzupełnienie narzędzi i przyborów			600 „	—
„ 16.	Koszta opakowania (patrz poz. 2 b doch.) .			700 „	—
„ 17.	Fabrykacya przeróbek owocowych . . .			2.000 „	800 „
	Urzymanie i oparkanienie ogrodu na wydzierżawionem pastwisku			—	—
	Budowa wodociągu.			—	—
			Suma rubryki III. . .	14.540 K	1.500 K
Rubr. IV.			Rozmaite wydatki.		
Poz. 18.	Koszta objazdów			900 K	—
	Przeniesienie drogi gminnej			—	—
	Dobudowa i adaptacya budynku dla przeróbek owocowych			—	—
„ 19.	Wydatki nieprzewidziane			200 „	—
			Suma rubryki IV. . .	1.100 K	—
			Suma wydatków . .	29.362 K	1.700 K

					zwyczajne:	nadzwycz.:
			Dochody.			
Rubr. I.	Poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa			5.000 K	—
„ II.	„ 2.	Z ogrodu szkolnego:				
		a) dochód z ogrodu .	9.000 K			
		b) zwrot kosztów opakowania . . .	700 „		9.700 K	—
„ III.	„ 3.	Z przeróbek owocowych . . .			1.500 K	—
		Suma dochodów . .			16.200 K	—
		W porównaniu z wydatkami .			31.062 „	—
		okazuje się niedobór .			14.862 K	—

Dział B) Wydatki na ogólne cele rolnictwa.

Dział C) Wydatki na podniesienie hodowli i gospodarstwa nabiałowego.

(poz. 36 do 74 wydatków i poz. 21, 23, 28—31 i 34 dochodów).

Sprawozdawca p. Krzeczunowicz.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki.

B) Wydatki na ogólne cele rolnictwa.

Poz.	36.	Krajowa Komisya dla spraw rolniczych, komisye naukowe i konferencye nauczycieli szkół rolniczych, do dyspozycyi Wydziału krajowego	6.000 K	—
„	37.	Na rozmaite zasiłki, mające na celu podniesienie rolnictwa i przemysłu rolniczego, tudzież wiedzy rolniczej, do dyspozycyi Wydziału krajowego	12.000 „	—
„	38.	Na kształcenie instruktorów rolnictwa dla włościan	6.500 „	—
„	39.	Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu we Lwowie.	20.000 „	—
„	40.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie . .	16.000 „	—
„	41.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie, na zasilenie działalności towarzystw okręgowych .	10.000 „	—
„	42.	Galic. Towarzystwu gospodarskiemu we Lwowie na zasilenie działalności oddziałów . .	14.000 „	—
„	43.	Galic. Towarzystwu gospodarskiemu na utrzymanie i koszta podróży referenta dla spraw rolniczych	5.000 „	—
„	44.	Towarzystwu rolniczemu krakowskiemu, na utrzymanie i koszta podróży instruktora rolnictwa i referenta dla spraw rolniczych . .	5.000 „	—
„	45.	Na subwencyonowanie konkursów i wystaw maszyn rolniczych, urządzanych przez krajowe Towarzystwa rolnicze	2.500 „	—
„	46.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie, na utrzymanie biura rachunkowego dla rolników . .	1.000 „	—

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	47.	Towarzystwu gospodarskiemu we Lwowie, na utrzymanie biura handlowego . . .	2.000 K	—
„	48.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie, na popieranie organizacyi handlu rolniczego . .	1.000 „	—
„	49.	Obydwu Towarzystwom rolniczym, na premie dla sług	1 000 „	—
„	50.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie, na doświadczenia polowe	2.000 „	—
„	51.	Dla Kółek rolniczych:		
		a) na koszta zakładania i lustracyę tychże .	15.000 „	—
		b) na koszta administracyjne	4.000 „	—
		c) na utrzymanie lustratorów handlowych sklepików wiejskich	8.000 „	—
		d) na utrzymanie praktycznych kursów handlowych dla sklepikarzy Kółek rolniczych .	4.000 „	—
		e) na ogólne cele rozwoju rolniczej i handlowej działalności Kółek rolniczych, pod kierunkiem i kontrolą Zarządu	20.000 „	—
		f) na utrzymanie i koszta podróży jednego inspektora rolnictwa	5.000 „	—
		g) na lustratora rolniczego	4.000 „	—
		h) na popieranie działalności Kółek rolniczych w poszczególnych powiatach . . .	27.500 „	—
„	52.	Na wydawnictwa czasopism:		
		a) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie, na wydawnictwo „Tygodnika rolniczego“. .	3.000 „	—
		b) Na wydawnictwo „Rolnika“ . . „	4.000 „	—
		c) Na wydawnictwo „Przewodnika Kółek rolniczych“	3.000 „	—
		d) Galicyjskiemu Towarzystwu leśnemu na wydawnictwo czasopisma „Sylwan“ . .	600 „	—
		e) Na wydawnictwo innych czasopism, ryczałt do dyspozycyi Wydziału krajowego . .	3.500 „	—
„	53.	Na utrzymanie krajowego składu publicznego w Krakowie zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego	40.791 „	—
„	54.	Umorzenie pożyczki 800.000 K, zaciągniętej w Towarzystwie wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie, na założenie składów publicznych we Lwowie i w Krakowie:		
		a) 43. i 44. rata kapitału . 45.707 K 64 g		
		b) $4^1/_2$% odsetki z góry . 7.276 „ 36 „	52.984 „	—
„	55.	Na zalesienia ochronne w myśl ustawy z dnia 15. czerwca 1904 (Dz. u. kr. Nr. 94) . .	5.000 „	—

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 56.	Austryacki centralny Komitet dla ochrony interesów rolniczych i lasowych, przy zawieraniu układów handlowych	—	1.000 K
	Suma działu B) . .	304.375 K	1.000 K
	Razem . .	305.375 K	

C) Wydatki na podniesienie hodowli i gospodarstwa nabiałowego.

Poz. 57.	Na podniesienie hodowli bydła, w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 11. lipca 1902, z dnia 14. i 22. listopada 1905:		
	a) 16. i 17. półr. rata z 10-lecia od 1. lipca 1902	100.000 K	—
	b) na koszta komisyi licencyonujących, po myśli §. 4. ustawy z dnia 10. lipca 1902 r. (z uwzględnieniem subwencyi rządowej w rubr. X. dochodów)	27.500 „	—
	c) na wystawy targowe bydła rozpłodowego:		
	α) Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu we Lwowie	2.500 „	—
	β) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie .	1.500 „	—
	d) na kontrolę mleczności:		
	α) Towarzystwu gospodarskiemu galicyjsk..	4.000 „	—
	β) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie .	2.500 „	—
	γ) na popieranie włościańskich, mleczarskich Związków kontrolnych	1.500 „	—
	f) na tworzenie obór zarodowych gminnych .	30.000 „	—
„ 58.	Na zwiększenie stałego funduszu hodowlanego o 50.000 K do kwoty 150.000 K (IV. rata z pięciolecia)	10.000 „	—
„ 59.	Na rozszerzenie targowicy miejskiej dla bydła wywozowego w Krakowie (V. rata z dziesięciolecia), w myśl uchwały Sejmu z dnia 21. listopada 1905	20.000 „	—
„ 60.	Na utrzymanie instruktora hodowli bydła w Towarzystwie gospodarskiem lwowskiem, płaca . . . . . 3.000 K ryczałt na koszta podróży . . 1.000 „	4.000 „	—
„ 61.	Na utrzymanie instruktora hodowli bydła w Towarzystwie rolniczem krakowskiem (pod warunkiem, ażeby mianowanie instruktora zawisłem było od zatwierdzenia Wydziału krajowego) .	4.000 „	—
„ 62.	Na akcyę tępienia gruźlicy u bydła 5.000 K i subwencya rządowa . . . 5.000 „	10.000 „	—
„ 63.	Towarz. hodowców czerwonego bydła . .	4.000 „	—
„ 64.	Na podniesienie chowu koni roboczych i włościańskich	25 000 „	—

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 65.	Na kursa kucia koni, obydwom Towarzystwom krajowym po 1.000 K		2.000 K	—
„ 66.	Na podniesienie chowu owiec i kóz dla galic. Towarzystwa gospodarskiego		1.000 „	—
„ 67.	Towarzystwu rolniczemu krakowskiemu, na chów kóz		1.000 „	—
„ 68.	Na podniesienie chowu świń, obydwom Towarzystwom gospodarskim		35.000 „	—
„ 69.	Na podniesienie gospodarstwa nabiałowego w Galicyi:			
	a) krajowe biuro mleczarskie:			
	1. kierownik biura, płaca . .	3.600 K		
	dodatek aktywalny . .	1.200 „		
	„ pięcioletni . .	400 „		
	„ osobisty . . .	1.000 „	6.200 „	—
	2. instruktor-adjunkt		3.000 „	—
	3. drugi instruktor-adjunkt . . .		2.400 „	—
	4. pomocnik instruktora, płaca . . .		1.920 „	—
	5. lustrator, płaca . . .	2.200 K		
	dodatek aktywalny . .	800 „	3.000 „	—
	6. ryczałt na dyurna		766 „	—
	b) ryczałt na koszta podróży służbowych instruktorów mleczarstwa		6.000 „	—
	c) stypendya mleczarskie i serkarskie . .		2.000 „	—
	d) na potrzeby biura mleczarskiego . .		1.000 „	—
	e) na utrzymanie sekretarza, zarazem fachowego konsulenta Towarzystwa mleczarskiego w Krakowie		1.200 „	—
	f) na subwencye na popieranie mleczarstwa i handlu masłem		10.000 „	—
	g) zasiłki dla spółek mleczarskich .	3.000 K		
	i subwencya państwowa . .	30.000 „	33.000 „	—
Poz. 70.	Na zakład chowu drobiu w Jarosławiu (II. rata z dwulecia)		—	—
„ 71.	Zakład produkcyi narybku w Oparach . .		3.000 „	—
„ 72.	Towarzystwo rybackie w Krakowie . .		800 „	—
„ 73.	Na podniesienie chowu drobiu, ryczałt do dyspozycyi Wydziału krajowego		11.000 „	—
„ 74.	Galicyjskiemu Towarzystwu gospodarskiemu, na prowadzenie agencyi sprzedaży materyału rzeźnego, a w szczególności nierogacizny włościańskiej		5.000 „	—
	Suma działu C. . .		375.786 K	—

			zwyczajne:	nadzwycz.:
		Dochody.		
Poz.	21.	Krajowy skład publiczny w Krakowie. Na podstawie preliminarza Wydziału krajowego .	41.400 K	—
„	23.	Dochód ze sprzedaży kart myśliwskich . .	27.000 „	—
„	28.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na koszta licencyonowania buhajów	12.500 „	—
„	29.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na 2 instruktorów bydła	4.000 K	—
„	30.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie instruktora mleczarstwa . . .	5.970 „	—
„	31.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na urządzenie spółek mleczarskich	30.000 „	—
„	34.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na akcyę tępienia gruźlicy u bydła	5.000 „	—
		Suma dochodów . .	125.870 K	—

Petycyę Towarzystwa rolniczego w Krakowie Ls. 3.636 o subwencyę na inspektora chowu drobiu odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia w miarę uznania z pozycyi 73.

Petycye: Wydawcy Głosu rolniczego w Tarnowie Ls. 3.833 i polskiego Towarzystwa gorzelniczego we Lwowie Ls. 3.763 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia z pozycyi 52 c).

Petycye.

1. Komitetu galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie:

a) Ls. 4.152, o subwencyę 25.000 K na zasilenie działalności Oddziałów.

b) Ls. 4.153. o podwyższenie do 11.000 K subwencyi na prowadzenie agencyi sprzedaży materyału rzeźnego.

c) Ls. 4.154, o subwencyę 6.000 K na organizacyę handlu jajami.

d) Ls. 4.155, o podwyższenie do 6.000 K subwencyi na kontrolę mleczności.

e) Ls. 4.156, od podwyższenie do 7.500 K subwencyi na akcyę tępienia gruźlicy u bydła.

2. Komitetu Towarzystwa rolniczego w Krakowie:

a) Ls. 3.637, o subwencyę 30.000 K na popieranie działalności Towarzystw rolniczych okręgowych.

b) Ls. 3.638, o subwencyę 10.000 K na prowadzenie agencyi handlu bydłem i trzodą.

c) Ls. 3.639, o subwencyę 5.000 K na zakładanie szkółek zbożowych.

d) Ls. 3.640, o subwencyę 30.000 K na urządzenie wystawy rolniczej w 1911 roku.

3. Zarządu głównego Towarzystwa Kółek rolniczych o zwiększenie funduszu pożyczkowego do 200.000 K.

4. Towarzystwa rolniczego Silskiy Hospodar o subwencyę 32.500 K, odsyła się do Wydziału krajowego do zbadania i sprawozdania.

			zwyczajne:		nadzwycz.:
		21. Skład publiczny w Krakowie.			
Rubr. I.		**Wydatki.**			
Poz.	1.	Dyrektor		3.000 K	—
„	2.	Likwidator: płaca	2.800 K		
		dodatek aktywalny	960 „	3.760 „	—
„	3.	Buchalter		1.680 „	—
„	4.	Magazynier		2.000 „	—
„	5.	Dyurna		2.400 „	—
„	6.	Woźny: płaca	720 K		
		mundur	130 „	850 „	—
„	7.	Odźwierny		600 „	—
„	8.	Stróż		600 „	—
		Suma rubryki I.		14.890 K	—
Rubr. II.		Koszta administracyjne.			
Poz.	9.	Podatki:			
		a) zarobkowy		600 K	—
		b) gruntowy, domowo czynszowy i wodociągowy		2.020 „	—
		c) należytość ekwiwalentowa		1.281 „	—
„	10.	Utrzymanie zabudowań i urządzeń:			
		a) budynków administracyjnych		125 „	—
		b) magazynów zbożowych		1.000 „	—
„	11.	Ubezpieczenie:			
		a) budynków od ognia		470 „	—
		b) robotników od wypadków i w kasie chorych		600 „	—
„	12.	Potrzeby kancelaryjne:			
		a) ogłoszenia i dzienniki		35 „	—
		b) księgi i druki		600 „	—
		c) telefon		200 „	—
		d) rozmaite		250 „	—
„	13.	Opał i światło		900 „	—
„	14.	Opłata drogi dojazdowej		400 „	—
„	15.	Remuneracye		1.700 „	—
		Suma rubryki II.		10.181 K	—
Rubr. III.		Ekspozytura cłowa.			
Poz.	16.	Utrzymanie organów kontroli cłowej i c. k. straży skarbowej		1.500 K	—
Rubr. IV.		Koszta manipulacyi zbożowej.			
Poz.	17.	Robocizna		10.000 K	—
„	18.	Prąd elektryczny do poruszania windy		500 „	—
„	19.	Asekuracya		800 „	—
„	20.	Stemple i porta		740 „	—
„	21.	Szpagat i wypożyczanie worów		500 „	—
„	22.	Rozmaite		180 „	—
		Suma rubryki IV.		12.720 K	—

		zwyczajne	nadzwycz.:
Rubr. V.	Poz. 23. Odsetki od dotacyi	1.500 K	—
	Suma wydatków . .	40.791 K	—

Dochody.

Rubr. I.	Poz. 1. Składowe od zboża i towarów . .	18 000 K	—
Rubr. II.	Manipulacya przy zbożu względnie towarach.		
Poz. 2.	Dostawa wagonów	1.500 K	—
„ 3.	Ekspedycya	500 „	—
„ 4.	Wyładowanie	4.500 „	—
„ 5.	Załadowanie	4.200 „	—
„ 6.	Asekuracya	1.600 „	—
„ 7.	Stemple	1.400 „	—
„ 8.	Odsetki	1.400 „	—
„ 9.	Rozmaite:		
	a) czyszczenie i wietrzenie . . .	4.500 „	—
	b) załatwianie formalności cłowych . .	2.000 „	—
	c) wypożyczanie worów	700 „	—
	d) szpagat	600 „	—
	e) zawiadomienia odbiorcze	500 „	—
	Suma rubryki II. . .	23.400 K	—
	Suma dochodów . .	41.400 K	—
	W porównaniu z wydatkami . .	40.791 „	—
okazuje się	nadwyżka dochodów .	609 K	—
	niedobór . . .	—	—

Dział D) Na podniesienie innych gałęzi gospodarstwa krajowego.

(Poz. 75 do 83 wydatków i poz. 32. dochodów).

Sprawozdawca p. Hupka.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki.

Poz. 75.	Towarzystwo dla podniesienia uprawy tytoniu, V. rata z 6-lecia od roku 1906 (uchwała Sejmu z 4. listopada 1904) . . .	6.000 K		
	i subwencya rządowa (jak rubr. X. dochodów)	2.000 „	8.000 K	—
„ 76.	Na popieranie celów Zjednoczonego Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa we Lwowie		600 „	—
„ 77.	Towarzystwo ogrodnicze w Krakowie . .		2.000 „	—
„ 78.	Towarzystwo ogrodnicze w Krakowie, na zakład sadowniczy „Glinka“		2.000 „	—
„ 79.	Towarzystwo ogrodnicze w Tarnowie . .		1.000 „	—

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 80.	Subwencye na cele sadownictwa:		
	a) α Towarzystwu rolniczemu w Jaśle, na utrzymanie instruktora sadownictwa . .	1.000 K	—
	b) β Towarz. rolniczemu w Jaśle, na pokrycie części kosztów założenia szkółki drzew owocowych	—	1.000 K
	b) Wydziałowi powiatowemu w Limanowej, na utrzymanie instruktora sadownictwa . .	1.500 „	—
	c) na utrzymanie instruktorów sadownictwa w innych powiatach, ryczałt do dyspozycyi Wydziału krajowego	2.000 „	—
	d) na utrzymanie szkółki drzew owocowych w Olesku	1.000 „	—
	e) na utrzymanie szkółki drzew owocowych Towarzystwa „Selski Hospodar“ w Olesku .	—	1.000 „
	f) na utrzymanie szkółki drzew owocowych w innych powiatach, ryczałt do dyspozycyi Wydziału krajowego	2.400 „	—
„ 81.	Zasiłek dla zakładu sadowniczego p. p. Niemczewskich w Okopach	—	1.000 „
„ 81a.	Wydziałowi powiat. w Wieliczce, na zakład sadowniczy w Wieliczce	—	1.000 „
„ 82.	Dołkowskiemu Henrykowi na produkcyę ziemniaków nasiennych	—	2.500 „
„ 83.	Komitetowi urządzającemu dział galicyjski na międzynarodowej wystawie łowieckiej w Wiedniu 1910 r., jednorazowo	—	2.000 „
	Suma wydatków działu D)	21.500 K	8.500 K
	Ogółem	30.000 K	

Dochody.

Poz. 32.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa na podniesienie uprawy tytoniu	—	2.000 K

Tem sprawozdaniem załatwione są petycye L. 3743, 3832 i 3930.

Petycye zaś pod L. 3890, 3972, 4123, 4263, 4478, 4531 wnosi Komisya odesłać Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Dział E) Koszta komisyi agrarnych (poz. 84 wydatków).

Sprawozdawca p. Skołyszewski.

Wysoki Sejmie!

Wydatki poz. 84. Na koszta komisyi agrarnych w sumie . . . 94.334 K

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 81.	E) Na koszta komisyi agrarnych.		
	A) Personal techniczny:		
	(wedle nowego etatu w myśl uchwały Sejmu z dnia 5. marca 1907).		
a)	1 inspektor agrarny, płaca . . .	3.600 K	
	dodatek aktyw. . .	1.104 „	4.704 K
b)	3 adjunktów komasacyjnych, płaca po 2.200 K	6.600 K	
	dodatki aktywalne po 768 K . . .	2.304 „	8.904 „
c)	8 asystentów komasacyjnych, płaca po 1.600 K	12.800 K	
	dodatki aktywalne po 576 K . . .	4.608 „	17.408 „
d)	4 pomocników technicznych, płaca miesięczna po 140 K . .		6.720 „
e)	ryczałt dla 6 dyetaryuszów, mianowicie 2 z płacą po 4 K dziennie, 4 z płacą po 3 K dziennie .		7.300 „
f)	ryczałty kancelaryjne dla inspektora (36 K), dla 11 techników pod a), b) i c) po 30 K (330 K), dla 4 techników pod d) po 18 K (72 K)		438 „
g)	na wsparcia, zapomogi i remuneracye, do dyspozycyi Wydziału krajowego.		1.500 „
h)	na prenumeratę czasopism fachowych i na zakupno dzieł technicznych		120 „
i)	na pokrycie kosztów sił pisarskich chwilowo potrzebnych, do dyspozycyi Wydziału krajowego. .		500 „
	Razem . .		47.594 K
	B) Fundusz podręczny:		
a)	Wydatki z funduszu krajowego bez prawa regresu do bezpośrednich uczestników komasacyi:		
1.	operaty katastralne i mapy dla czynności agrarnych 300 K		

		zwyczajne:	nadzwycz.:
2.	wydatki kancelaryjne personalu technicznego, druki, papier i przybory rysunkowe	750 K	
3.	przybory i instrumenta miernicze . .	750 „	1.800 K
β)	Zaliczki zwrotne z funduszu krajowego na koszta, które ponoszą bezpośrednio uczestnicy:		
1.	najem lokalu . .	4.000 K	
2.	usługa biura	590 „	
3.	utrzymanie lokalu . .	150 „	
4.	opał i oświetlenie . .	700 „	
5	zaliczki zwrotne na paliki, figurantów, najem lokalu w obszarach komasac. i wyrównania pieniężne .	8.000 „	
6.	zaliczki na koszta podróży i dyety boniterów i klasyfikatorów .	1.000 „	14.440 „
γ)	Nadzwyczajna dotacya do funduszu podręcznego jako zwrotna:		
1.	zaliczki na zakupno kamieni granicznych		

		zwyczajne:	nadzwycz.
dla będących w toku komasacyi .	2.500 K		
2. zaliczki na wykonanie koniecznych wspólnych urządzeń w obszarach komasacyi.	10.000 „ 12.500 K		
Razem . .		28.740 K	
C) Koszta komisyjne personalu technicznego		18.000 „	
Suma działu E) . .		94.334 K	—

Dział F) Organizacya Spółek kredytowych wśród ludności rolniczej.

(Poz. 85 i 86 wydatków i poz. 24 dochodów).

Sprawozdawca p. Hupka.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki poz. 85 i 86 w łącznej sumie	253.244 K
Dochody poz. 24 a) b) w łącznej sumie	99.000 „

F) Na organizacyę spółek kredytowych wśród ludności rolniczej.

Poz. 85.	Na utworzenie funduszu pożyczkowego dla spółek oszczędności i pożyczek do wysokości 2,000.000 K, XII. rata z pięćdziesięciolecia od roku 1899 (w myśl uchwały sejmowej z dnia 16. września 1899)		40.000 K	—
„ 86.	Na koszta zakładania spółek oszczędności i pożyczek, utrzymania biura patronatu i kursa praktyczne dla funkcyonaryuszy spółek:			
	a) utrzymanie biura:			
	1. dyrektor, płaca .	6.400 K		
	dodatek aktywalny	1.472 „		
	dodatek osobisty zamiast pięciol. .	800 „	8.672 K	
	2. zastępca dyrektora, płaca . . .	4.800 K		
	dodatek aktywalny	1.288 „	6.088 „	
	3. sekretarz, płaca .	2.800 K		
	dodatek aktywalny	960 „	3.760 „	
	4. czterech lustratorów stałych starszych z płacą po 2.800 K . .	11.200 K		

			zwyczajne:	nadzwycz.:
	dodatkiem aktyw. po 960 K . .	3.840 K		
	dodatkiem 3-tnim dla jednego . .	200 „	15.240 K	
5.	trzech lustratorów stałych młodszych z płacą po 2.200 K	6.600 K		
	dodatkiem aktyw. po 768 K . .	2.304 „	8.904 K	
6.	dwóch lustratorów prowizorycznych z płacą po 3.600 K .		7.200 „	
7.	jeden lustrator prowizoryczny z płacą		2.800 „	
8.	wynagrodzenie dzienne dla magazyniera i pisarza . .		2.800 „	
9.	sześć dyetaryuszek po 2 K 70 g dziennie		5.930 „	
10	dwóch służących po 700 K .		1.400 „	
	razem . .		62.794 K	
b)	na podróże lustracyjne i organizacyjne i na powiatowe konferencye		51.750 „	
c)	sprzęty, przybory kancelaryjne . . .	1.500 K		
	oraz portorya . .	1.200 „	2.700 „	
d)	wydawnictwa i różne przedmioty dla Spółek:			
	α) czasopisma, roczniki, broszury i t. p.	4.000 K		
	β) książki rachunkowe, formularze, kasy i t. p. . .	46.000 „	50.000 „	
e)	praktyczne kursy naukowe. .		4.000 „	
f)	zasiłki:			
	α) dla 100 nowych Spółek po 400 K .	40.000 K		
	β) dla Spółek rolniczych . . .	2.000 „	42.000 „	213.244 K —
	Suma działu F) . .			253.244 K —

Dochody.

Poz. 24. Dochody Biura patronatu dla spółek oszczędności i pożyczek:

a) ze sprzedaży wydawnictw i innych przedmiotów . . . . . 49.000 K —

	zwyczajne:	nadzwycz.:
b) subwencya rządowa na cele spółek oszczędności i pożyczek	50.000 K	—
Suma dochodów . .	99.000 K	—

G) Włości rentowe.

Poz. 87 i 88 wydatków.

Sprawozdawca p. Hupka.

Wydatki poz. 87 i 88, według preliminarza przedłożonego przez Wydział krajowy, w łącznej kwocie . . . . . 84.594 K

Poz. 87. G) Włości rentowe.

a) Koszta Komisyi:		
1. dyety i koszta podróży członków komisyi . . .	2.000 K	
2. ryczałt dla c. k. komisarza rządowego . . .	1.000 „	3.000 „
b) Utrzymanie biura:		
1. kierownik biura, płaca . 6.400 K dodatek aktywal.	1.472 „	7.872 K
2. pierwszy referent rolniczy, wynagrodzenie . . .	5.000 „	
3. drugi referent rolniczy, wynagrodzenie . . .	5.000 „	
4. pierwszy referent hipoteczny, wynagrodzenie . .	4.800 „	
5. drugi referent hipoteczny, wynagrodzenie . . .	3.600 „	
6. siły buchalteryjne:		
a) asystent rachunkowy, płaca 1.600 K dodatek aktywalny	576 „	2.176 „
b) praktykant rachunkowy, pł. 1.200 K dodatek aktywalny	576 „	1.776 „

			zwyczajne:	nadzwycz.:
c)	dyetaryusz rachunkowy, płaca po 3 K 20 g dziennie .	1.168 K		
d)	dyetaryusz rachunkowy, płaca po 3 K dziennie . .	1.095 „		
7.	pomoc kancelaryjna: 2 dyetaryuszy po 2 K 80 g dziennie . 2.044 K 5 dyetar. po 2 K 50 g dziennie . 4.563 „	6.607 „		
8.	służący, zasługa .	700 „		
9.	sprzęty i przybory kancelaryjne. .	1.000 „		
10.	druki . . .	1.000 „		
11.	portorya . .	800 „	42.594 K	
12.	dyety i koszta podróży		8.000 „	
13.	Ryczałt na powiększenie etatu biura kraj. Komisyi dla włości rentowych w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 21. października 1908, odnośnie do ust. I. i II. w kwocie . . .		6.000 „	59.594 K —
Poz. 88.	Dotacya funduszu na oprocentowanie listów rentowych, V. rata z 10-lecia, w myśl uchw. Sejmu z d. 26. października 1905 . . .			25.000 K —
	Suma działu G) . .			84.594 K —

Dochodów nie ma.

Dział H. Zapobieganie klęskom elementarnym.

Poz. 89–92 wydatków i poz. 25—26 dochodów.

Dział I. Fundusz kultury krajowej.

Poz. 93 wydatków i poz. 38 dochodów.

Sprawozdawca p. Kędzior.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przeznacza na rok 1910 do dyspozycyi Wydziału krajowego kwotę 50.000 K, na opłatę procentów od pożyczek zaciągniętych przez włościan dotkniętych gradobiciem w roku 1909 na zakupno nasion i paszy.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przy rozdziale zasiłków na budowę i utrzymanie dróg powiatowych i gminnych, uwzględniał w roku 1910 przedewszystkiem te powiaty i gminy, które w roku 1910 zostały dotknięte klęskami elementarnemi.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby otworzył źródła solne w powiatach dotkniętych klęskami elementarnemi i zezwolił na bezpłatny pobór surowicy dla bydła na przeciąg jednego roku.

IV. Wnioski nagłe Ls. 3.670 posła Winniczuka, Ls. 4.060 posła Antoniego Starucha i Ls. 4.396 posła Dumki, wniosek Ls. 3.685 posła Makucha o zapomogę z powodu gradobicia, względnie posuchy dla gmin powiatów: stanisławowskiego, liskiego, tarnopolskiego i tłumackiego, tudzież petycye Ls. 3.837 gminy Uście ruskie, Ls. 3.843 gminy Kwiatoń, Ls. 4.266 Nikifora Rawluka w Dżurowie, Ls. 4.313 gminy Suszyca wielka, Ls. 4.339 gminy Narol i Ls. 4.621 Wydziału powiatowego w Kolbuszowy o zapomogę z powodu gradobicia, względnie klęski powodzi, odstępuje Sejm c. k. Rządowi do zbadania i możliwego uwzględnienia.

V. Petycye Ls. 3.838 gmin: Smerekowce, Regietów wyżny i niżny, Uście ruskie o podwyższenie zasiłku krajowego na budowę drogi Gładyczów-Uście ruskie, Ls. 3.839 gminy Grudna kępska o zasiłek na rekonstrukcyę drogi, Ls. 3.840 gminy Głąboka o zasiłek na naprawę drogi, Ls. 3.841 gmin: Bystra, Biernik i Szalowa o subwencyę na naprawę drogi Bystra-Szalowa, Ls. 3.842 Wydziału powiatowego w Gorlicach o subwencyę na naprawę dróg, Ls. 4.426 gminy Moszczenica wyżna o pożyczkę bezprocentową i zapomogę na drogę gminną i Ls. 4.533 Wydziału powiatowego w Cieszanowie o zapomogę na naprawę dróg dla dostarczenia zarobku ludności dotkniętej klęską gradobicia, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego Komisya budżetowa wnosi uchwalenie:

Wydatki:

	zwyczajne:	nadzwycz.:	razem:
Poz. 89, 90 i 91 w sumie . .	149.764 K	— K	149.764 K
„ 92. Na opłatę procentów od poczek zaciągniętych przez włościan dotkniętych gradobiciem w r. 1909, na zakupno nasion i paszy, tudzież naprawę budynków . .	— „	50.000 „	50.000 „
Suma działu H. . .	149.764 K	50.000 K	199.764 K

Dochody:

Poz. 25. zwyczajne	39.900 K
„ 26. „	3.750 „
Razem . .	43.650 K

Dział I. Fundusz kultury krajowej.

Wydatki poz. 93 zwyczajne	150 K
Dochody „ 38 zwyczajne	14.551 K

		zwyczajne:	nadzwycz:
Rubr. X.	H) Zapobieganie klęskom elementarnym.		
Poz. 89.	Na raty amortyzacyjne od pożyczki 700.000 K, zaciągniętej dla ludności dotkniętej klęskami elementarnemi w roku 1903:		
	a) w kapitale 11. i 12. rata . 70.977 K 80 g		
	b) w 4% odsetkach . . 13.376 „ 13 „		
	c) ½% dodatek na admin. . 836 „ 07 „	85.190 K	—
„ 90.	Na spłatę procentów od pożyczek zaciągniętych przez powiaty i Spółki wodne, na naprawę dróg i budowli wodnych zniszczonych przez powodzie w roku 1906 w myśl uchwały sejmowej z 18. marca 1907	15.000 „	—
„ 90a)	Na złagodzenie klęsk elementarnych w r. 1908:		
	a) na przywrócenie komunikacyj powiatowych i gminnych	—	—
	b) na naprawę budowli wodnych, odwodnienie gruntów i zasiłki dla Spółek wodnych .	—	—
	c) na dostarczenie paszy po zniżonych cenach, do dyspozycyi Administracyi państwa .	—	—
„ 91.	Półroczna rata annuitetowa, na umorzenie 4% pożyczki imiennej wartości 1,090.000 K, mającej się zaciągnąć dla złagodzenia klęsk elementarnych w roku 1908	49.574 „	—
	Suma działu H. . .	149.764 K	—
Poz. 92.	I) Wydatki funduszu kultury krajowej . .	150 K	—

Dochody.

Poz. 25.	Zwroty pożyczek dotkniętym klęską elementarną w roku 1903, udzielonych w myśl uchwały Sejmu z dnia 26. października 1903:		
	a) od powiatów . . . . 7.300 K		
	b) „ gmin . . . . . 19.050 „		
	c) „ osób prywatnych . . . 13 550 „	39.900 K	—
„ 26.	Sanok Wydział powiatowy — zwrot bezprocentowej pożyczki z powodu klęski powodzi w roku 1908 (II. rata z 30.000 K)	3.750 „	—
	H. Suma . .	43.650 K	—

22. Fundusz kultury krajowej.

Dochody.

Poz. 1.	Odsetki od 4% listów zastawnych Banku krajowego w sumie . . . . 87.600 K	3.504 K	—

				zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	2.	Odsetki od 4% listów zastawnych galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego w sumie . .	1.200 K	47 K	—
„	3.	Grzywny za przestępstwa leśne, polne i wodne		11.000 „	—
		Suma dochodów . .		14.551 K	—
		W porównaniu z wydatkami .		150 „	—
		Okazuje się nadwyżka dochodów .		14.401 K	—

Rubryka XI.

Poz. 1—9 wydatków i poz. 1—3 dochodów.

Górnictwo.

Sprawozdawca p. Korol.

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki poz. 1 do 9 łącznie . . . . . 249.039 K
Dochody poz. 1 do 3 łącznie . . . . . 223.250 „

Petycyę Leona Pitułko, asystenta mineralogii i geologii c. k. Szkoły politechnicznej we Lwowie, o zasiłek na dalsze studya, wniesioną do l. sejm. 3.611/9 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Rubr. XI. Górnictwo.

Wydatki.

Poz.	1.	Na badanie kraju w celu zestawienia użytecznych kopalin i popularnego opisu ich występowania	6.000 K	—
„	2.	Utrzymanie krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Borysławiu	20.110 „	—
„	3.	Stacya doświadczalna produktów naftowych .	4.300 „	—
„	4.	Na nagrody konkursowe za prace z dziedziny technologii nafty i wosku ziemnego . .	600 „	—
„	5.	Na zbieranie i ogłaszanie dat statystycznych o produkcyi i handlu nafty i wosku ziemnego .	1.000 „	—
„	6.	Stypendya i zasiłki dla górników i słuchaczy górnictwa w wyższych szkołach, lub w praktycznych szkołach wiertniczych	8 000 „	—
„	8.	Na potrzeby muzeum górnictwa nafty i wosku ziemnego w c. k. szkole politechnicznej . .	300 „	—
„	8.	a) Utrzymanie krajowych zbiorników naftowych (w myśl uchwały sejmowej z 23. września 1907 r.)	70.729 „	—
		b) Umorzenie pożyczki zaciągnąć się mającej na budowę i urządzenie krajowych zbiorników naftowych	135.000 —	—
„	9.	Szkoła górnicza w Dąbrowie, stała subwencya	3.000 „	—
		Suma wydatków . .	249.039 K	—

		zwyczajne:	nadzwycz.:
	Dochody.		
Poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa na utrzymanie krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Borysławiu	9.000 K	—
„ 2.	Dochód ze zbiorników naftowych . . .	214.000 „	—
„ 3.	Dochody własne stacyi doświadczalnej produktów naftowych za dokonane analizy w r. 1909.	250 „	—
„ 3a)	Wynikłości wedle zamknięcia rachunku za rok 1908 nie wpływające na preliminarz . .	—	—
	Suma dochodów . .	223.250 K	—

Rubryka XII.

Przemysł i rękodzieła.

Dział A) Szkoły przemysłowe uzupełniające.
„ B) Krajowe szkoły zawodowe.
„ C) Kursa.
„ D) Szkoły handlowe.
„ E) Szkoły zawodowe przez kraj subwencyonowane, (państwowe i inne).

Poz. 1 do 156 wydatków i poz. 1 do 126 dochodów.

Sprawozdawca p. Żardecki.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący preliminarz:

Wydatki:

A) Szkoły przemysłowe uzupełniające: poz. 1—73 grupy A)		350.266 K	zgodnie z preliminarzem Wydziału kraj.
B) Krajowe szkoły zawodowe: poz. 74—111 grupy B)		634.938 „	zgodnie z preliminarzem Wydziału kraj.
C) Kursa majsterskie: poz. 112—114 grupy C)		33.400 „	zgodnie z preliminarzem Wydziału kraj.
D) Szkoły handlowe: poz. 115—119 grupy D) w sumie		62.000 „	
a mianowicie: zgodnie z preliminarzem Wydziału kraj. .	55.000 K		
a nadto podwyższeniem w poz. 116 c) dla wyższej szkoły handlowej w Krakowie o kwotę	5.000 „		
w poz. 119 dla szkoły Towarzystwa handl. we Lwowie o kwotę	2.000 „		
razem jak wyżej	62.000 K.		
E) Szkoły zawodowe i warsztaty przez kraj subwencyonowane (państwowe i inne): poz. 120—156, grupy E) w łącznej sumie . . .		97.192 „	
a mianowicie: wedle preliminarza Wydziału krajowego .	94.192 K		
a nadto:			

poz. 144 a) dla Towarz. wstrzemięźliwości i pracy w Pawlikowicach . . . . 2.500 K
poz. 144 b) dla polsk. związku katol. uczniów rękodzielniczych w Krakowie . . 500 „
razem j. w. . . . . 97.182 K.

Dochody.

(Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego).

A) Szkoły przemysłowe uzupełniające:
grupy A) poz 1—69. . . . . 217.558 K
B) Krajowe szkoły zawodowe:
grupy B) poz. 70—104 . . . . . 311.036 „
C) Szkoły zawodowe przez kraj subwencyonowane:
grupy C) poz. 105—121 . . . . . 15.400 „

Petycyę do Ls. 3.506 odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Rubr. XII. Przemysł i rękodzieła.

Wydatki.

A) Szkoły przemysłowe uzupełniające:

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	1.	Biała	7.540 K	—
„	2.	Bochnia	3.201 „	—
„	3.	Brody	4.122 „	—
„	4.	Brzesko	3.076 „	—
„	5.	Brzeżany	3.384 „	—
„	6.	Buczacz	3.554 „	—
„	7.	Chrzanów	5.020 „	—
„	8.	Dębica	3.390 „	—
„	9.	Drohobycz	7.955 „	550 K
„	10.	Gorlice	3.940 „	—
„	11.	Jarosław	3.606 „	—
„	12.	Jasło	3.930 „	—
„	13.	Kałusz	3.384 „	—
„	14.	Kęty	2.996 „	—
„	15.	Kołomyja I. im. Sobieskiego . . .	6.944 „	—
„	16.	„ II. im. St. Szczepanowskiego .	5.666 „	—
„	17.	Kraków na Kleparzu	10.549 „	384 „
„	18.	„ przy ul. Lubomirskiego . . .	7.368 „	390 „
„	19.	„ na Smoleńsku	4.996 „	—
„	20.	„ na Kaźmierzu	7.806 „	—
„	21.	„ przy ul. Dietla	5.158 „	—
„	22.	Krosno	2.372 „	—
„	23.	Lwów, im. Kordeckiego	7.549 „	—
„	24.	„ „ św. Antoniego	7.429 „	—
„	25.	„ „ Sobieskiego	5.928 „	—
„	26.	„ „ Elżbiety	3.561 „	—

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	27.	Lwów, im. Konarskiego	6.457 K	—
„	28.	„ „ św. Marcina	7.509 „	—
„	29.	„ „ Mickiewicza	4.453 „	—
„	30.	„ „ Piramowicza	6.357 „	—
„	31.	„ „ Staszica	8.093 „	—
„	32.	„ „ św. Anny, żeńska . . .	3.801 „	—
„	33.	„ „ Staszica, żeńska . . .	3.801 „	—
„	34.	Lwów, im. M. Bernsteina (izrael.) . .	4.700 „	—
„	35.	Łańcut	3.076 „	—
„	36.	Myślenice	2.946 „	—
„	37.	Nowy Sącz	8.732 „	550 K
„	38.	Nowy Targ	3.016 „	—
„	39.	Podgórze	6.044 „	550 „
„	40.	Przemyśl I. w śródmieściu. . . .	6.098 „	530 „
„	41.	„ II na przedmieściu lwowskiem .	4.964 „	—
„	42.	Rzeszów	4.826 „	—
„	43.	Sambor	2.522 „	—
„	44.	Sanok	3.790 „	—
„	45.	Sokal	3.292 „	—
„	46.	Stanisławów	6.510 „	—
„	47.	Stary Sambor	3.384 „	—
„	48.	Stary Sącz	3.172 „	—
„	49.	Stryj	4.214 „	—
„	50.	Strzyżów	2.532 „	—
„	51.	Tarnopol	3.934 „	—
„	52.	Tarnów	4.969 „	550 „
„	53.	Tarnobrzeg	3.060 „	—
„	54.	Turka (nad Stryjem)	3.848 „	—
„	55.	Wadowice.	3.572 „	—
„	56.	Wieliczka.	3.720 „	—
„	57.	Złoczów	4.108 „	—
„	58.	Żółkiew	3.256 „	—
„	59.	Żywiec	3.242 „	—
„	60.	Krzeszowice	3.240 „	—
„	61.	Kołaczyce.	3.240 „	—
„	62.	Leżajsk	3.240 „	—
„	63.	Zator	3.420 „	—
„	64.	Kalwarya	2.100 „	—
„	65.	Oświęcim	2.100 „	—
		Suma wydatków poz. 1—65	299.762 K	3.504 K
„	66.	Uzupełnienie przyborów i druki. . .	4.000 „	—
„	67.	Podręczniki dla absolwentów szkół przemysłowo uzupełniających . . .	4.500 „	—
„	68.	Nagrody za rysunki	1.500 „	—
„	69.	Nowo założyć się mające szkoły i kursa handlowe	7.000 „	—
„	70.	Nieprzewidziane oddziały równorzędne .	2.000 „	—

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 71.	Na wykonanie wzorów i modeli dla szkół .	2.000 K	—
„ 71 a)	Na szkoły przemysłowo uzupełniające dla dziewcząt	— „	—
„ 72.	Na utworzenie trzecich klas kursu przemysłowego i szkół o typie zawodowym . . .	22.000 „	—
„ 73.	Na dodatki osobiste dla kierowników i nauczycieli po nad 10 lat w szkole zatrudnionych lub posiadających wyższą kwalifikacyę . . .	4.000 „	—
	Suma grupy A) . .	346.762 K	3.504 K

B) Krajowe szkoły zawodowe.

„ 74.	Brzezowiec, krajowa szkoła koszykarska .	4.610 K	—
„ 75.	Brzostek	6.320 „	—
„ 76.	Dynów	5.040 „	—
„ 76 a)	Dżurów	— „	—
„ 77.	Gdów	11.000 „	—
„ 78.	Leżajsk	9.200 „	—
„ 78 a)	Niżniów.	— „	—
„ 79.	Tarnobrzeg	6.700 „	—
„ 80.	Zator	7.100 „	—
„ 81.	Lwów, kraj. centr. kurs koszykarski . .	19.494 „	—
„ 82.	Grybów, kraj. naukowy warsztat kołodziejski .	23.950 „	3.000 K
„ 83.	Grzymałów kraj. naukowy warsztat kołodziejski	19.130 „	2.000 „
„ 84.	Kamionka strumiłowa, krajowa szkoła kołodziejska i ciesielska	24.740 „	—
„ 85.	Tłumacz, krajowa szkoła zawodowa kołodziejska	22.110 „	3.400 „
„ 86.	Stanisławów, krajowa szkoła stolarska . .	30.154 „	3.000 „
„ 87.	Kalwarya, „ „ „ . .	31.060 „	3.100 „
„ 88.	Jaworów, krajowy naukowy warsztat wyrobu zabawek	41.220 „	3.600 „
„ 89.	Kołomyja, krajowa szkoła garncarska . .	23.489 „	12.500 „
„ 90.	Podgórze, krajowe kursa przemysłu keramicz. .	17.320 „	—
„ 91.	Witków, kraj. naukowy warsztat szewski .	12.252 „	—
„ 92.	Stary Sącz, kraj. naukowy warsztat szewski .	21.038 „	120 „
„ 92 a)	Dobczyce, kraj. szkoła szewska . . .	— „	—
„ 93.	Kołomyja „ „ „ . . .	12.140 „	280 „
„ 94.	Krosno „ „ tkacka	22.560 „	—
„ 95.	Gliniany, kraj. naukowy warsztat tkacki . .	9.075 „	—
„ 96.	Gorlice, „ „ „ „ . .	4.440 „	—
„ 97.	Kosów „ „ „ „ . .	7.500 „	—
„ 98.	Łańcut „ „ „ „ . .	9.080 „	—
„ 99.	Rychwałd „ „ „ „ . .	4.330 „	—
„ 100.	Rakszawa, krajowa szkoła sukiennicza . .	28.516 „	—
„ 101.	Zakopane, krajowa szkoła koronkarska . .	12.910 „	—
„ 102.	Bobowa „ „ „ . .	3.770 „	—
„ 103.	Maków, krajowa szkoła hafciarska . .	7.240 „	—

		zwyczajne:	nadzwycz:
Poz. 104.	Drohowyże, kraj. szkoła rzemiosł w zakładzie hr. St. Skarbka:		
	a) na utrzymanie	92.860 K	12.000 K
	b) na umorzenie pożyczki na budowę domów mieszkalnych dla nauczycieli i werkmistrzów szkoły	—	2.300 „
	c) na budowę stajni, komórek etc. . . .	—	—
„ 105.	Lwów, kraj. keramiczna stacya doświadczana .	14.910 „	—
„ 106.	Lwów, kraj. mechaniczna stacya doświadczalna	5.380 „	—
	Suma wydatków od poz. 74—106 .	570.638 K	45.300 K
„ 107.	Na założyć się mającą szkołę szewską w Krakowie	3.000 „	—
„ 108.	Druki dla szkół zawodowych i wydawnictwo wzorów	2.000 „	—
„ 109.	Koszta inspekcyi i nadzoru szkół przemysłowych	6.000 „	—
„ 110.	Zalicrki na płace dla personalu kraj. szkół przemysłowych i biura kraj. Komisyi przemysłowej	4.000 „	—
„ 111.	Remuneracye i zapomogi funkcyonaryuszy kraj. szkół przemysłowych	4.000 „	—
	Suma grupy B) . .	589.638 K	45.300 K
	C) Kursa.		
„ 112.	Nauczyciel wędrowny dla majsterskich kursów szewskich	2.400 K	—
„ 112.	Kursa majsterskie	25.000 „	—
„ 114.	Kursa wędrowne tkactwa i koszykarstwa itp. .	6.000 „	—
	Suma grupy C) . .	33.400 K	—
	D) Szkoły handlowe.		
„ 115.	Akademia handlowa we Lwowie . . .	16.000 K	—
„ 116.	Wyższa szkoła handlowa w Krakowie:		
	a) na utrzymanie wyższej szkoły handlowej .	20.000 „	—
	b) na umorzenie pożyczki 70.000 K na budowę	—	3.500 K
	c) na koszta urządzenia w nowym gmachu .	—	—
„ 117.	Na dwu-klasowe szkoły handl. w Krakowie męską i żeńską	6.500 „	—
„ 118.	Na nowe dwuklasowe szkoły handl. . .	6.000 „	—
„ 119.	Szkoła Towarzystwa handl. we Lwowie . .	3.000 „	—
	Suma grupy D) . .	51.500 K	3.500 K
	E) Szkoły zawodowe i warsztaty przez kraj subwencyonowane (państwowe i inne).		
Poz. 120.	Kołomyja, c. k. szkoła przemysłu drzewnego .	2.200 K	—
„ 121.	Zakopane, c. k. szkoła przemysłu drzewnego .	4.200 „	—
„ 122.	Świątniki c. k. szkoła ślusarska:		
	a) na utrzymanie . . . . 3.108 K		
	b) na kurs majstrów . . . 800 „	3.908 „	—

		zwyczajne:	nadzwycz:
Poz. 123.	Sułkowice c. k. szkoła zawodowa dla przemysłu żelaznego:		
	a) na utrzymanie	1.024 K	—
	b) na kurs majstrów	1.000 „	—
	c) spłaty pożyczki na budowę hali maszynowej:		
	α) w kapitale	—	—
	β) 3% odsetki	—	—
„ 124.	Tarnopol, c. k. szkoła mechaniczno ślusarska .	7.000 „	—
„ 125.	Albigowa, pracownia koszykarska . 400 K		
	subwencya państwowa . . . 400 „	800 „	—
„ 126.	Bilinka, pracownia koszykarska . 400 K		
	subwencya państwowa . . . 400 „	800 „	—
„ 127.	Czerwona Wola, szkoła koszykarska 2.400 K		
	subwencya państwowa . . . 2.000 „	4.400 „	—
„ 128.	Chyszewice, pracownia koszykarska 400 K		
	subwencya państwowa . . . 800 „	1.200 „	—
„ 129.	Milczyce, pracownia koszykarska . 400 K		
	subwencya państwowa . . . 400 „	800 „	—
„ 130.	Przewrotne, pracownia koszykarska. 800 K		
	subwencya państwowa . . . 400 „	1.200 „	—
„ 131.	Rudki, szkoła koszykarska . . 1.200 K		
	subwencya państwowa . . . 1.200 „	2.400 „	—
„ 132.	Siekierczyce, szkoła koszykarska . 400 K		
	subwencya państwowa . . . 400 „	800 „	—
„ 132a	Warzyce, pracownia koszykarska . . .	—	—
„ 133.	Wielowieś „ „ . 800 K		
	subwencya państwowa . . . 800 „	1.600 „	—
„ 134.	Żurawno, pracownia koszykarska . 400 K		
	subwencya państwowa . . . 400 „	800 „	—
„ 135.	Touste, pracownia garncarska . 500 K		
	subwencya państwowa . . . 300 „	800 „	—
„ 136.	Budzanów, warsztat tkacki . . 600 K		
	subwencya państwowa . . . 400 „	1.000 „	—
„ 137.	Wilamowice, warsztat tkacki . . 2.160 K		
	subwencya państwowa . . . 1.200 „	3.360 „	—
„ 137a	Stryj, pracownia powroźnicza . . —		
	subwencya państwowa . . . —	—	—
„ 138.	Jaworów, szkoła koronkarska . . 1.200 K		
	subwencya państwowa . . . 1.000 „	2.200 „	—
„ 139.	Kańczuga, szkoła koronkarska . 1.800 K		
	subwencya państwowa . . . 1.400 „	3.200 „	—
„ 140.	Przeworsk, szkoła koronkarska S. S. Miłosierdzia	600 „	—
„ 141.	Rudki, szkoła koronkarska	600 „	—

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	142.	Myślenice, warsztat kapeluszniczy . 6.000 K subwencya państwowa . . . 2.500 „	8.500 K	—
		I. półroczna rata od 4% pożyczki kom. 70.000 K	—	3.850 K
„	143.	Oświęcim, szkoła rzemieślnicza O. O. Salezyanów	5.000 „	—
„	144.	Miejsce Piastowe, warsztaty rzemieślnicze towarz. „Powściągliwość i Praca“	4.000 „	—
„	145.	Kraków, szkoła praktycznych robót kobiecych w szkole św. Scholastyki	4.000 „	—
„	146.	Kraków, na wspólną halę magazynową dla stolarzy	—	7.000 „
„	147.	Lwów, szkoła robót towarzystwa „Pracy kobiet“	1.750 „	—
„	148.	Przemyśl, szkoła robót u P. P. Benedyktynek .	1.000 „	—
„	149.	Kołomyja, szkoła robót towarzystwa „Pracy kobiet“	1.600 „	—
„	149a	Przemyśl, szkoła robót towarzystwa „Pracy kobiet“	—	—
„	150.	Lwów, szkoła robót spółki przemysłowej „Trud“: a) na szkołę . . . . . 400 K b) na bursę . . . . . 600 „	1.000 „	—
„	151.	Korczyna, warsztat tkacki Tow. tkackiego im. św. Sylwestra . . . . 1.100 K subwencya państwowa . . . 1.400 „	2.500 „	—
„	152.	Lwów, szkoła robót Stowarzyszenia konfekcyi damskiej im. św. Józefa	1.000 „	—
„	153.	Stowarz. kobiet „Pomoc przemysłowa“ we Lwowie	800 „	—
„	154.	Zwiniacz, szkoła tkacka	600 „	—
„	155.	Tyśmienica, Spółka kuśnierzy i białoskórników (I. rata od pożyczki 50.000 K na 34½ lat) .	—	2.750 „
„	156.	Ludwikówka, Spółka tkaczy: a) na utrzymanie instruktora	2.400 „	—
		b) I. rata od pożyczki 10.000 K na 34½ lat .	—	550 „
		Suma grupy E) . .	80.042 K	14.150 K

Dochody.

A) Szkoły przemysłowe uzupełniające.

Poz.	1.	Biała	5.150 K —
„	2.	Bochnia	2.100 „ —
„	3.	Brody	2.961 „ —
„	4.	Brzesko	1.938 „ —
„	5.	Brzeżany	2.042 „ —
„	6.	Buczacz	2.327 „ —
„	7.	Chrzanów	3.060 „ —
„	8.	Dębica	2.020 „ —
„	9.	Drohobycz	5.062 „ —
„	10.	Gorlice	2.570 „ —
„	11.	Jarosław	2.253 „ —

*

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	12.	Jasło	2.385 K	—
„	13.	Kałusz	1.892 „	—
„	14.	Kęty	1.997 „	—
„	15.	Kołomyja, I. im. Sobieskiego	4.628 „	—
„	16.	„ II. „ St. Szczepanowskiego	3.777 „	—
„	17.	Kraków, na Kleparzu	7.288 „	—
„	18.	„ przy ul. Lubomirskiego	5.172 „	—
„	19.	„ na Smoleńsku	3.330 „	—
„	20.	„ na Kaźmierzu	5.204 „	—
„	21.	„ przy ulicy Dietla	3.438 „	—
„	22.	Krosno	1.436 „	—
„	23.	Lwów, im. Kordeckiego	5.042 „	—
„	24.	„ „ św. Antoniego	4.952 „	—
„	25.	„ „ Sobieskiego	3.952 „	—
„	26.	„ „ Elżbiety	2.374 „	—
„	27.	„ „ Konarskiego	4.304 „	—
„	28.	„ „ św. Marcina	5.006 „	—
„	29.	„ „ Mickiewicza	2.968 „	—
„	30.	„ „ Piramowicza	4.238 „	—
„	31.	„ „ Staszica	5.528 „	—
„	32.	„ „ św. Anny (żeńska)	2.534 „	—
„	33.	„ „ Staszica (żeńska)	2.534 „	—
„	34.	„ „ M. Bernsteina	3.750 „	—
„	35.	Łańcut	1.808 „	—
„	36.	Myślenice	1.873 „	—
„	37.	Nowy Sącz	5.816 „	—
„	38.	Nowy Targ	1.930 „	—
„	39.	Podgórze	4.496 „	—
„	40.	Przemyśl, I. w śródmieściu	4.129 „	—
„	41.	„ II. na przedmieściu lwowskiem	2.882 „	—
„	42.	Rzeszów	3.163 „	—
„	43.	Sambor	1.586 „	—
„	44.	Sanok	2.264 „	—
„	45.	Sokal	1.996 „	—
„	46.	Stanisławów	3.755 „	—
„	47.	Stary Sambor	2.092 „	—
„	48.	Stary Sącz	2.136 „	—
„	49.	Strzyżów	1.616 „	—
„	50.	Stryj	2.847 „	—
„	51.	Tarnopol	2 567 „	—
„	52.	Tarnów	3.612 „	—
„	53.	Tarnobrzeg	2.030 „	—
„	54.	Turka (nad Stryjem)	2.324 „	—
„	55.	Wadowice	2.486 „	—
„	56.	Wieliczka	2.285 „	—
„	57.	Złoczów	2.454 „	—
„	58.	Żołkiew	2.128 „	—

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	59.	Żywiec	2.021 K	—
„	60.	Krzeszowice	2.160 „	—
„	61.	Kołaczyce	2.160 „	—
„	62.	Leżajsk.	2.160 „	—
„	63.	Zator	2.280 „	—
„	64.	Kalwarya	1.400 „	—
„	65.	Oświęcim	1.400 „	—
		Suma dochodów poz. 1—65 . .	197.058 K	—
Poz.	65a)	Subwencya państwowa na uzupełnienie przyborów i na druki	—	—
„	66.	Subwencya państwowa na zakupywanie podręczników dla absolwentów	2.500 „	—
„	67.	Subwencya państwowa na nowo założyć się mające szkoły i kursa handlowe	2.000 „	—
„	67a)	Subwencya państwowa na szkoły przemysłowe uzupełniające dla dziewcząt	—	—
„	68.	Subwencye na utworzenie trzech klas kursu przemysłowego i szkół o typie zawodowym . .	15.000 „	—
„	69.	Nieprzewidzianne oddziały równorzędne . .	1.000 „	—
		Suma grupy A) . .	217.558 K	—

B) Krajowe szkoły zawodowe.

Poz.	70.	Brzozowiec, krajowa szkoła koszykarska . .	3.400 K	—
„	71.	Brzostek „ „ „ . .	4.900 „	—
„	72.	Dynów „ „ „ . .	3.700 „	—
„	73.	Gdów „ „ „ . .	9.200 „	—
„	74.	Leżajsk „ „ „ . .	7.500 „	—
„	74a)	Niżniów „ „ „ . .	—	—
„	75.	Tarnobrzeg „ „ „ . .	4.800 „	—
„	76.	Zator „ „ „ . .	5.360 „	—
„	77.	Lwów, krajowy centralny kurs koszykarski .	6.500 „	—
„	78.	Grybów, krajowy naukowy zakład kołodziejski	16.000 „	—
„	79.	Grzymałów, kraj. naukowy warsztat kołodz. .	12.000 „	—
„	80.	Kamionka strumiłowa, krajowa szkoła kołodziejska i ciesielska	12.500 „	—
„	81.	Tłumacz, krajowa szkoła zawodowa kołodziejska	11.550 „	—
„	82.	Stanisławów, krajowa szkoła stolarska . .	16.700 „	—
„	83.	Kalwarya, „ „ „ . .	10.300 „	—
„	84.	Jaworów, krajowy naukowy warsztat wyrobu zabawek	24.800 „	—
„	85.	Kołomyja, krajowa szkoła garncarska . .	8.550 „	—
„	86.	Podgórze, krajowe kursa przemysłu keramicznego	5.420 „	—
„	87.	Witków, krajowy naukowy warsztat szewski .	6.200 „	—
„	88.	Stary Sącz, kraj. naukowy warsztat szewski .	15.600 „	—
„	88a)	Dobczyce, krajowa szkoła szewska . . .	—	—
„	89.	Kołomyja. „ „ „ . . .	7.200 „	—

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	90.	Krosno, krajowa szkoła tkacka . . .	8.800 K	—
„	91.	Gliniany, krajowy naukowy warsztat tkacki .	3.940 „	—
„	92.	Gorlice, „ „ „ „ .	2.360 „	—
„	93.	Kosów, „ „ „ „ .	2.180 „	—
„	94.	Łańcut, „ „ „ „ .	2.900 „	—
„	95.	Rychwałd, „ „ „ „ .	1.200 „	—
„	96.	Rakszawa kraj. szkoła sukiennicza . . .	9.080 „	—
„	97.	Zakopane, kraj. szkoła koronkarska . . .	5.600 „	—
„	98.	Bobowa, „ „ „ . . .	2.850 „	—
„	99.	Maków, kraj. szkoła hafciarska . . .	4.346 „	—
„	100.	Drohowyże, kraj. szkoła rzemiosł . . .	65.800 „	—
„	101.	Lwów, krajowa keramiczna stacya doświadczalna	800 „	—
„	102.	Lwów, kraj. mechaniczna stacya doświadczalna	2.000 „	—
		Suma dochodów poz. 70—102 . .	304.036 K	—
„	103.	Subwencya państwowa na kursa majsterskie .	5.000 „	—
„	103a)	Subwencya państwowa na nowe szkoły i warsztaty zawodowe	—	—
„	104.	Zwroty zaliczek na płace dla personalu krajowych szkół przemysłowych i biura krajowej Komisyi przemysłowej	2.000 „	—
		Suma grupy B) . .	311.036 K	—

C) Szkoły zawodowe przez kraj subwencyonowane.

„	105.	Albigowa, pracownia koszykarska . . .	400 K	—
„	106.	Bilinka „ „ . . .	400 „	—
„	107.	Czerwona Wola, szkoła „ . . .	2.000 „	—
„	108.	Chyszewice pracownia koszykarska . . .	800 „	—
„	109.	Milczyce, „ „ . . .	400 „	—
„	110.	Przewrotne „ „ . . .	400 „	—
„	111.	Rudki, szkoła koszykarska	1.200 „	—
„	112.	Siekierzyce, szkoła koszykarska . . .	400 „	—
„	113.	Wielowieś, pracownia koszykarska . . .	800 „	—
„	114.	Żurawno, „ „ . . .	400 „	—
„	115.	Touste, pracownia garncarska . . .	300 „	—
„	116.	Budzanów, warsztat tkacki	400 „	—
„	117.	Wilamowice, warsztat tkacki	1.200 „	—
„	117a)	Stryj, pracownia powroźnicza	—	—
„	118.	Jaworów, szkoła koronkarska	1.000 „	—
„	119.	Kańczuga „ „	1.400 „	—
„	120.	Myślenice, warsztat kapeluszniczy . . .	2.500 „	—
„	121.	Korczyna, warsztat tkacki	1.400 „	—
		Suma grupy C) . .	15.400 K	—

Rubryka XII.

Poz. 157—189 wydatków i poz. 122—125 dochodów.

Przemysł i rękodzieła.

Sprawozdawca p. Dr. Rutowski.

Wysoki Sejm raczy uchwalić w poz. 180 b) subwencyę 50 000 K gminie miasta Lwowa na wystawę miast.

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesyi przedłożył wnioski w sprawie finansowego poparcia przez kraj fabrykacyi dachówek i płyt cementowych, tudzież rur betonowych".

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki.

F) Subwencye dla zakładów, instytucyi przemysłowych i t. d.

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 157.	Subwencya dla krak. Instytutu popierania przemysłu, na umorzenie pożyczki 150.000 K na budowę gmachu	—	7.500 K
„ 158.	Subwencya dla „Krajowego Związku przemysłowego we Lwowie".	30.000 K	—
„ 159.	Subwencya dla „Ligi pomocy przemysłowej" we Lwowie na cele ogólne	—	15.000 „
„ 160.	Subwencya dla „Ligi Pomocy przemysłowej": a) na urządzenie ruchomych wystaw . .	—	8.000 „
	b) na zakupno wozu magazynowego . .	—	5.000 „
„ 161.	Stowarzyszeniom rzemieślniczym we Lwowie i na prowincyi, ryczałt do dyspozycyi Wydziału krajowego	4.000 „	—
„ 162.	Na wydawnictwo „Odrodzenie" . . .	2.000 „	—
„ 163.	Na wydawnictwo „Kupiec polski" w Krakowie	400 „	—
„ 164.	Subwencya dla Muzeum przem. we Lwowie: a) na utrzymanie	8 000 „	—
	b) na umorzenie pożyczki 100.000 K na budowę IV. rata z 20-lecia od 1. stycznia 1907 .	—	5.000 „
„ 165.	Subwencya dla Muzeum technologicznego we Lwowie.	6.000 „	—
„ 166.	Subwencya dla Towarzystwa technologicznego w Krakowie, na utrzymanie nieustającej Wystawy przemysłowej	1.500 „	—
„ 167.	Subwencya dla krakowskiego „Instytutu popierarania przemysłu"	6.000 „	—
„ 168.	Subwencya dla Muzeum przemysłowego w Krakowie	8.000 „	—
„ 169.	Izba handl. przem we Lwowie II. rata na umorzenie pożyczki w sumie 100.000 K na budowę gmachu.	—	5.000 „
„ 170.	Izba rękodzielnicza we Lwowie na ogólne cele	2.000 „	—

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	171. Izba rękodzielnicza w Krakowie na ogólne cele	2.000 K	—
„	171a) Izbie rękodzielniczej w Krakowie, jako udział kraju w kapitale na budowę „Domu rękodzielniczego“ w sumie 60 000 K., od których wstawia się ratę anuitetową aż do umorzenia rocznie po	—	3.000 „
	Suma grupy F) . .	69.900 K	48.500 K
	Razem . .	118 400 K	

G) Stypendya, zasiłki i inne wydatki na cele przemysłowe.

„	172. Zasiłki dla uczniów krajowych i państwowych szkół przemysłowych	35.000 K	—
„	173. Na bursy dla młodzieży rzemieślniczej . .	10.000 „	—
„	174. Zasiłki dla młodzieży handlowej . . .	8.000 „	—
„	175. Zasiłki na kształcenie na nauczycieli szkół przemysłowo uzupełniających	4.500 „	—
„	176. Zasiłki na kształcenie nauczycieli dla dwuklasowych szkół handlowych	2.000 „	—
„	177. Zasiłki bezzwrotne na cele przemysłowe . .	60.000 „	—
„	178. Dotacya kraj. funduszu przemysłowego . .	—	200.900 K
„	179. Na lustracye Spółek przem.-wytwórczych. .	4.800 „	—
„	180 a) Zasiłki na wystawy przemysłowe . . .	—	4.000 „
„	180 b) Gmina m. Lwowa, subwencya na „Wystawę miast“	—	50.000 „
„	181. Stypendya na wyższe kształcenie w kierunku ekonomicznym	8 000 „	—
	Suma grupy G) . .	132.300 K	254.000 K
	Razem . .	386.300 K	

H) Komisya kraj. dla spraw przemysłowych.

„	182. Sekretarz:			
	a) płaca	4.800 K		
	b) dodatek aktywalny . . .	1.288 „	6.088 K	—
„	183. I. referent przemysłowy:			
	a) płaca	3.600 „		
	b) dodatek aktywalny . . .	1.104 „		
	c) „ pięcioletni . . .	400 „	5.104 „	—
„	184. II. referent przemysłowy:			
	a) płaca.	2.800 K		
	b) dodatek aktywalny . . .	960 „	3.760 „	—
„	185. Referent statystyczny, w myśl uchwały Sejmu z 7. października 1909		5.800 „	—
„	186. Aplikant		1.400 „	—
„	187. Koszta podróży i dyety członków i urzędników komisyi.		10.000 „	—
„	188. Prenumerata czasopism i zakupno dzieł . .		400 „	—

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 189.	Ryczałt na badania, ankiety i pomoc kancelaryjną w myśl uchw. Sejmu z 9. października 1909	5.800 K	—
	Suma grupy H) . .	38.352 K	—

Dochody.

D) Zwroty pożyczek na cele przemysłowe.

„ 122.	Przemyśl, Konwent PP. Benedyktynek, zwrot pożyczki na budowę szkoły robót kobiecych w kwocie 10.000 K spłacalnej w 17. ratach od r. 1897 po 600 K rocznie (XIV. rata). . . .	—	600 K
„ 123.	Śniatyn, Wydział powiatowy, zwrot pożyczki na zakupno realności dla b. krajowej szkoły koszykarskiej w Dżurowie, w kwocie 6.000 K, spłacalnej w 15 ratach od r. 1898 po 400 K rocznie (XII. rata)	—	400 „
„ 124.	Świątniki, c. k. szkoła ślusarska, zwrot pożyczki na fundusz obrotowy w kwocie 2.000 K spłacalnej w 5 ratach od r. 1907 po 400 K rocznie (V. rata.	—	400 „
„ 125.	Maków, kraj. szkoła hafciarska, zwrot pożyczki na fundusz obrotowy w kwocie 1.000 K spłacalnej w 5 ratach od r. 1907 po 200 K rocznie (IV. rata)	—	200 „
	Suma grupy D) . .	—	1.600 K

Petycye stowarzyszeń rękodzielniczych i Towarzystw młodzieży l. 3.730 Tow. św. Stanisława Kostki we Lwowie, l. 3.868, Stow. „Jad Charuzim“ we Lwowie, l. 4.142, „Gwiazdy“ w Rzeszowie, l. 4.104, „Gwiazdy“ w Tarnowie, l. 4.106, „Pracy“ w Tarnowie, l. 4.416, „Gwiazdy“ w Rohatynie, l. 4.544 „Skały“ we Lwowie l. 4.575, „Gwiazdy“ w Brodach, —

odstępuje się do uwzględnienia i obdzielenia z ryczałtu 3.000 K poz. 161.

Petycya „Pracy kobiet“ we Lwowie załatwiona pod poz. 147.

Petycya „Kupca polskiego“ w Krakowie załatwiona pod poz. 163.

Petycye l. 4.536 Towarzystwa Miłosierdzia pod Godłem Opatrzności we Lwowie o subwencyę na „Dom pracy“ odstępuje się Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia co najmniej w dotychczasowej wysokości z ryczałtu.

Petycyę l. 4.420 p. Stefanii Pohoreckiej, właścicielki artystycznej pracowni sztucznych kwiatów w Stryju odstępuje się Wydziałowi krajowemu i Komisyi przemysłowej do załatwienia.

Rubryka XIII.

Poz. 1–11 wydatków, 1—4 dochodów.

Długi krajowe.

Sprawozdawca p. Korol.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki:	pozycye 1—11 łącznie	.	3,878.886 K
Dochody:	„ 1—4 „	.	115.160 „

			zwyczajne:	nadzwycz.
Rubr. XIII.		**Długi krajowe.**		
		Wydatki.		
Poz.	1.	Umorzenie 4% pożyczki kraj. z r. 1893 im. wartości 58,850.000 K, zaciągniętej na spłatę reszty długu indemnizacyjnego:		
		a) XXXIV. i XXXV rata kapitału 731.900 K		
		b) 4% odsetki . . . . 1,999.102 „		
		c) druki, inseraty, porta, prowizya banków za pośrednictwo w wypłacie kuponów i wylosowanych obligacyj i t. p. . . . 5.240 „	2,736.242 K	—
„	2.	Na spłatę niezgłoszonych obligacyi i kuponów byłych funduszów indemnizacyjnych: a) Galicyi wschodniej, b) „ zachodniej, c) W. Ks. Krakowskiego	1.000 „	—
„	3.	Rozmaite wydatki b. funduszów indemnizacyjnych	30 „	—
„	4.	Odsetki bierne od chwilowych pożyczek . .	75.000 „	—
„	5.	4% odsetki od pożyczki zaciągniętej na koszta wystawienia koszar i szpitali dla c. k. wojska w zamian za ustąpienie z Wawelu . . .	98.077 „	—
„	6.	4% odsetki od pożyczki 2,225.000 K, zaciągniętej w myśl uchwały sejmowej z dnia 22. listopada 1905 z galic. funduszu propinacyjnego, na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w r. 1906	89.000 „	—
„	7.	4% odsetki od pożyczki 2,523.000 K zaciągniętej w myśl uchwały sejmowej z 18. marca 1907 z galic. funduszu propinacyjnego, na pokrycie niedoboru funduszu kraj. w r. 1907. . .	100.920 „	—
„	8.	4% odsetki od pożyczki 8,335.182 K 44 g zaciągniętej z galic. funduszu propinacyjnego, na pokrycie reszty niedoboru funduszu krajowego z r. 1908	333.407 „	—
„	9.	4% odsetki od pożyczki 9,000.000 K, zaciągnąć się mającej z galic. funduszu propinacyjnego, na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w r. 1909	360.000 „	—
„	10.	Umorzenie pożyczki 1,500.000 koron zaciągniętej w myśl uchwały sejmowej z dnia 16. listopada 1905, na utworzenie krajowego funduszu pożyczkowego dla reprezentacyi powiatowych, dla ułatwienia krycia dachów materyałem ogniotrwałym:		
		a) w kapitale, 2 i 3 rata z 1. kwietnia i 1. października 1910 . . 12.405 K 43 g		

				zwyczajne:	nadzwycz.:
	b) w 4% odsetkach . .	59.388 „ 67 „			
	c) dodatek za administracyę .	1.855 „ 90 „		73.650 K	—
Poz.	11. Na 4% odsetki od pożyczki 289.000 K zaciągnąć się mającej z funduszu solnego na budowę skrzydła do gmachu sejmowego (na rogu ul. Marszałkowskiej i Mickiewicza)			11.560 „	—
„	12. Na spłatę dawniejszych długów krajowych .			—	—
	Suma wydatków . .			3,878.886 K	—

Dochody.

„	1. Dochody byłych funduszów indemnizacyjnych:				
	I. Od obowiązanych:				
	a) Wpłata kapitałów i rent:				
	Galicya wschodnia . . .	—			
	„ zachodnia . . .	—			
	W. Ks. Krakowskie . . .	—		—	—
	b) Odsetki za zwłokę i rozmaite inne dochody:				
	Galicya wschodnia . . .	75 K			
	„ zachodnia . . .	20 „			
	W. Ks. Krakowskie . . .	5 „		200 K	—
	II. Dochód z zaległych dodatków indemnizacyjnych od kontrybuentów:				
	Galicya wschodnia . . .	2.200 K			
	„ zachodnia . . .	700 „			
	W. Ks. Krakowskie . . .	100 „		3.000 „	—
„	2. Z aktywów funduszu 6% pożyczki krajowej z r. 1873 (X. rata z 16-lecia)			400 „	—
„	3. Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych .			100.000 „	—
„	4. Zwrot odsetek do poz. 11. wydatków — jako czynsz za lokal na pomieszczenie:				
	biura kolejowego (rubr. VIII. poz. 21.)	6.850 K			
	biura solnego.	4.710 „		11.560 „	—
	Suma dochodów . .			115.160 K	—

Rubryka XIV.

Poz. 1—232 wydatków i poz. 1 dochodów.

Pensye emerytalne, zaopatrzenia, dary z łaski.

Sprawozdawca p. Loewenstein.

I. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujące jednorazowe dary z łaski:

„	222. a) Wanda Dziubińska	400 K
„	222. b) Józefa Marya Bieńkowska. . . .	200 „
„	222. c) Katarzyna Pogorzelska	200 „

Poz.	222. d)	Marcyanna Zarzewska	200 K
„	222. e)	Franciszka Kratochwilowa. . . .	200 „
„	222. f)	Marya Barycka	200 „
„	222. g)	Apolonia Sternalowa	200 „
„	222. h)	Anna Wojtynowa	200 „
„	222. i)	Anna Załucka	100 „
„	222. j)	Julia Gering	200 „
„	222. k)	Marya Bubesowa	100 „
„	222. l)	Sabina Niewiadomska	180 „
„	222. ł)	Aniela Van Roy	200 „
„	222. m)	Kornelia Strnadowa	200 „
„	222. n)	Józefa Markowska	150 „
„	222. o)	Helena Babińska	300 „
„	222. p)	Augusta Baranowska	100 „
„	222. r)	Matylda Polińska	100 „
„	222. s)	Teofila Rzeczycka	200 „
„	222. t)	Zofia Horoszkiewiczówna	500 „
„	222. u)	Zofia Zielińska	300 „
„	222. v)	Małgorzata Kozubowa	100 „
„	222. w)	Katarzyna Orłowicz	200 „
„	222. x)	Stefania Jabłonowska	400 „
„	222. y)	Jadwiga Kalicka	300 „
„	222. z)	Edmund Dąbrowski	200 „
„	222. ż)	Aniela Buynowska	500 „
„	222. aa)	Mikołaj Wojciechowski	400 „
„	222. bb)	Aniela Wojsym Antoniewiczowa . .	600 „
„	222. cc)	Antoni Niedzielski	400 „
„	222. dd)	Hanaczewska Marya	100 „
„	222. ee)	Sałamaszyńska Rozalia	50 „
„	222. ff)	Matecka Seweryna	100 „
„	222. gg)	Baczyńska Tekla	100 „
„	222. hh)	Grabowski Piotr	170 „
„	222. ii)	Ryczałt do dyspozycyi Wydziału krajowego	4.000 „
		Razem . .	12.150 K

Tem samem załatwione zostały petycye: LL. ss: 3.350, 3.367, 3.394, 3.395, 3.417, 3.423, 3.438, 3.522, 3.528, 3.602, 3.603, 3.605, 3.609, 3.610, 3.613, 3.627, 3.628, 3 629, 3.732, 3.738, 3.745, 3.756, 3.830, 3.864, 3.877, 3.885, 4.331, 4.667.

Petycye LL. ss.: 3.435, 3.542, 4.512 i 4.527, zostały przez proponowane powyżej przyznania jednorazowego daru z łaski częściowo tylko załatwione, Komisya budżetowa wnosi zatem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Pet. L. s. 4.527, p. Jadwigi Kalickiej, wdowy po śp. Bernardzie Kalickim, o stałe podwyższenie pensyi

wdowiej, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego przedłożenia wniosku na stałe podwyższenie pensyi.

2. Pet. L. s. 4.512. P. Stanisławy Wojsym Antoniewiczowej, odstępuje się Wydziałowi krajowemu z uwagą, czy nie należałoby w drodze porozumienia z gminą m. Krakowa i Rządem zapewnić sierotom po śp. Bolesławie Wojsym Antoniewiczu zaopatrzenia.

3. Pet. L. s. 3 435. Em. profesora szkoły rolniczej w Czernichowie Michała Wojciechowskiego o policzenie lat służby, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia Sejmowi wniosku.

4. Pet L. s. 3.542. Antoniego Niedzielskiego, em. rewidenta oddziału rachunkowego Wydziału krajowego o podwyższenie emerytury, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego przedłożenia wniosku.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Pet. L. s. 3.540. Maryi Rudzkiej, 3.625. Karola Piry, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia z ryczałtu w poz. 222. ii).

2. Petycye L. s. 3.418. W. Kisielkównej, 3.421. St. Dochowskiego, 3.569. Br. Z. Bilińskiej, 3.612. L. Ludkiewicza, 3.614. L. Stępińskiej, 3.802. M. Terleckiej, 3.856. J. Knarekowej, 3.872. S. Łobińskiej, 3.873. J. Kraczyłowej, 4.249. K. Paszkowskiej, 4.295. J. i A. Mortkównych, 4.343. M. Pini; 4.611. A. Platkowej, 4.648. M. Wójcika, 4.652. J. Dobrołta, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

3. Pet. L. s. 3.407. Franciszka Kuliczkowskiego o przyznanie emerytury, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

4 Pet. L. s. 4.328. Julii Topolnickiej odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia i możliwego uwzględnienia w budżecie na r. 1911.

5. Nad petycyami LL. ss. 3.865. Józefy Cypser Piaseckiej dyrektorki teatru, 3.889. Wandy Milerowicz, 3.931. Leontyny Kiełbusiewiczowej, przechodzi się do porządku dziennego.

II. Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dalej:

Pozycye 223. do 232. wydatków rubr. XIV. zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego w łącznej kwocie .	14.540 K	—

Tem samem załatwione zostają petycye LL. ss. 5.339, 3.545, 3.929, 3.630.

Razem . .	348.455 K	—

III. Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sumę wydatków rubr. XIV. w myśl powyższych wniosków . . . . . 348.455 K —

Sumę dochodów tejże rubryki . . . . . 50.000 „ —

IV. Komisya budżetowa wnosi w załatwieniu sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 20. sierpnia 1909 r. L. W. 126.304/1909.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o przekazanych mu petycyach.

2. Sejm przyznaje Bazylemu Korolowi, prowizorycznemu lustratorowi w biurze Patronatu Spółek oszczędności i pożyczek veniam aetatis.

Pensye emerytalne, zaopatrzenia, dary z łaski.

Wydatki.

1. Dotacye dożywotnie dla członków Wydziału krajowego, tudzież dotacye i dary z łaski dla wdów po członkach Wydziału krajowego.

Poz.	1.	Bereźnicka Marya, stały dar z łaski . .	600 K	—
„	2.	Hoszardowa Antonina, dotacya dożywotnia .	2.400 „	—
„	3.	Romanowiczowa Marya, dotacya dożywotnia .	3.000 „	—
„	4.	Dr. Wereszczyński Józef, dotacya dożywotnia .	12.000 „	—
			18.000 K	—

II. Pensye emerytalne urzędników i sług Wydziału krajowego.

			zwyczajne:	nadzwycz.:
„	5.	Obertyński Emil, adjunkt konceptowy . .	1.200 K	—
„	6.	Giziński Władysław, adjunkt konceptowy .	1.421 „	—
„	6a)	Wolański Julian, sekretarz	—	—
„	7.	Michalczewski Józef, radca	8.800 „	—
„	8.	Dr. Rutowski Tadeusz, wicesekretarz . .	3.187 „	—
„	9.	Dr. Dulęba Bronisław, sekretarz . . .	5.600 „	—
„	10.	Dr. Lewicki Witołd, sekretarz . . .	3.072 „	—
„	11.	Romańczuk Tytus, adjunkt konceptowy . .	1.254 „	—
„	11a)	Gołębski Władysław, adjunkt rachunkowy .	—	—
„	12.	Świerczewski Erazm, adjunkt rachunkowy .	2.738 „	—
„	13.	Zawadzki Michał, oficyał rachunkowy . .	1.285 „	—
„	14.	Brzyski Wincenty, rewident rachunkowy. .	1.685 „	—
„	15.	Kossowski Zygmunt, adjunkt rachunkowy .	1.736 „	—
„	16.	Olszewski Konstanty, adjunkt rach. . .	3.700 „	—
„	17.	Żórawski Wiktor, adjunkt rach. . . .	3.330 „	—
„	18.	Dąbrowski Edmund, asystent rach.. . .	1.024 „	—
„	19.	Szczepański Ludwik, asystent rach.. . .	1.120 „	—

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	20.	Jaremowicz Epifaniusz, kancelista manipulacyjny	2.325 K	—
„	21.	Krogulski Seweryn, kasyer	3.276 „	—
„	22.	Kulczycki Stefan, praktykant rach. . .	800 „	—
„	23.	Dr. Sawicki Stella Jan, inspektor szpitali .	6.000 „	—
„	24.	Stocki Bolesław, woźny	650 „	—
„	25.	Biegański Antoni, inżynier melioracyjny . .	848 „	—
„	26.	Sochaniewicz Teofil, nauczyciel weterynaryi .	3.734 „	—
„	27.	Świtkowski Mieczysław, starszy inżynier drogowy	3.952 „	—
„	28.	Pintowski Felicyan, starszy inżynier drogowy .	4.256 „	—
„	29.	Jodłowski Stanisław, inżynier drogowy . .	3.898 „	—
„	29 a)	Oksiński Józef, inżynier drogowy . . .	—	—
„	30.	Libański Edmund, inżynier drogowy . .	1.190 „	—
„	30 a)	Baczyński Ferdynand, konduktor drogowy .	— „	—
„	31.	Darowski Stanisław, konduktor drogowy . .	460 „	—
„	32.	Dybowski Tadeusz, konduktor drogowy . .	1.024 „	—
„	33.	Reicher Stanisław, konduktor drogowy . .	1.092 „	—
„	34.	Rieger Karol, konduktor drogowy . . .	1.008 „	—
„	35.	Skwarczyński Jan, konduktor drogowy . .	962 „	—
„	36.	Brandt Władysław, konduktor drogowy . .	1.748 „	—
„	37.	Widy Feliks konduktor drogowy . . .	800 „	—
„	38.	Stronczak Zygmunt, konduktor drogowy . .	1.564 „	—
„	39.	Turski Władysław, st. inżynier drogowy. .	4.800 „	—
„	40.	Hilbricht Ferdynand, inżynier melior. . .	4.900 „	—
„	41.	Stadnicki Wilhelm, sekretarz	6.960 „	—
„	42.	Pierożyński Eugeniusz, radca	7.840 „	—
„	43.	Dr. Ekielski Józef, radca	9.440 „	—
„	44.	Thullie Mieczysław, adjunkt konceptowy . .	1.400 „	—
„	45.	Marcinkowski Władysław, wicedyrektor oddziału rachunkowego	4.181 „	—
„	46.	Rudzki Władysław, kontrolor kasy krajowej .	2.778 „	—
„	47.	Holuka Aleksander, adjunkt rachunkowy. .	3.696 „	—
„	48.	Katyl Szymon, inżynier drogowy . . .	3.800 „	—
„	48 a)	Paszkowski Józef, asystent mapipulacyjny .	—	—
„	48 b)	Misiakiewicz Julian, inżynier melioracyjny .	—	—
„	49.	Lesiewicz Julian, konduktor drogowy . .	2.200 „	—
„	50.	Przetocki Ludwik, konduktor drogowy . .	2.200 „	—
„	51.	Chermiński Michał, woźny	2.040 „	—
			137.001 K	—

III. Pensye emerytalne urzędników zakładów krajowych.

„	52.	Tyniecki Władysław, dyrektor szkoły lasowej .	4.400 K	—
„	53.	Rylski Tomasz, profesor Akademii rolniczej w Dublanach.	4.600 „	—
„	54.	Wawnikiewicz Roman, profesor Akademii rolniczej w Dublanach	7.400 „	—
„	55.	Manasterski Piotr, profesor Akademii rolniczej w Dublanach.	3.800 „	—

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	56.	Bastgen Roman, dyrektor średniej szkoły rolniczej w Czernichowie	2.496 K	—
„	57.	Dr. Prażmowski Adam, profesor średniej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie . . .	1.290 „	—
„	58.	Ancuta Władysław, instruktor średniej szkoły rolniczej w Czernichowie	1.670 „	—
„	58 a)	Radziewanowski Kornel, profesor średniej szkoły rolniczej w Czernichowie	—	—
„	59.	Ziemiański Zygmunt, nauczyciel niższej szkoły rolniczej w Kobiernicach	504 „	—
„	60.	Sygnarski Roman, nauczyciel niższej szkoły rolniczej w Suchodole	1.139 „	—
„	61.	Lagosz Józef, instruktor krajowej szkoły tkackiej w Krośnie	1.102 „	—
„	62.	Daniszewski Franciszek, nauczyciel krajowej szkoły tkackiej w Krośnie	1.632 „	—
„	63.	Grodzki Włodzimierz, nauczyciel niższej szkoły rolniczej w Jagielnicy	3.800 „	—
„	64.	Dr. Birkenmayer Ludwik, profesor średniej szkoły rolniczej w Czernichowie	5.700 „	—
„	65.	Wojciechowski Mikołaj, profesor średniej szkoły rolniczej w Czernichowie	4.108 „	—
			43.641 K	—

IV. Pensye wdowie i zaopatrzenia dla sierót po urzędnikach i sługach Wydziału krajowego

Poz	66.	Kalicka Jadwiga, wdowa po sekretarzu . .	700 K	—
„	67.	Mrozowicka Emilia, wdowa po adjunkcie rachunkowym	700 „	—
„	68.	Terlecka Marya, wdowa po praktykancie rachunkowym	433 „	—
„	69.	Kukawska Marya, wdowa po portyerze gmachu sejmowego	333 „	—
„	70	Kraczyłowa Julia, wdowa po ekspedytorze .	1.200 „	—
„	71.	Strnadowa Kornelia, wdowa po asystencie rachunkowym	700 „	—
„	72.	Chermińska Katarzyna, wdowa po woźnym .	720 „	—
„	73.	Ziembicka Jadwiga, wdowa po adjunkcie rachunkowym	1.200 „	—
„	74.	Walterowa Marya, wdowa po praktykancie rachunkowym	600 „	—
„	75.	Szajnokowa Olimpia, wdowa po adjunkcie rachunkowym	1.200 „	—
„	76.	Kunischowa Zofia, wdowa po protokoliście manipulacyjnym.	1.200 „	—
„	77.	Czajkowski Czesław Ludomir, sierota po adjunkcie rach., zaopatrzenie do 4. grudnia 1912 .	600 „	—

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	78.	Bieńkowska Walerya, wdowa po archiwiście manipulacyjnym:		
		a) pensya wdowia . . . . 1.400 K		
		b) zaopatrzenie dla sieroty Janiny Apolonii do 24. września 1916 . 280 „	1.680 K	—
„	79.	Rożanowska Joanna, wdowa po kanceliście .	1.200 „	—
„	80.	Jasińska Marya, wdowa po kanceliście:		
		a) pensya wdowia . . . . 1.000 K		
		b) zaopatrzenie dla sierót: Heleny do 30. sierpnia 1913 i Mieczysława Remigiusza do 1. października 1916 po 200 K. . . . 400 „	1.400 „	—
„	81.	Trandowa Lubina, wdowa po adjunkcie rachunkowym	1.200 „	—
„	81a)	Kiszelkowa Franciszka, wdowa po kanceliście .	—	—
„	82.	Bielska Rozalia, wdowa po rewidencie . .	1.800 „	—
„	83.	Wilczyńska Olga, wdowa po wicesekretarzu .	1.400 „	—
„	84.	Tyblewiczowa Wanda, wdowa po adjunkcie konceptowym	1.180 „	—
„	85.	Węgrzynowiczowa Marya, wdowa po asystencie rachunkowym:		
		a) pensya wdowia	800 „	—
		b) zaopatrzenie dla sieroty Aleksandry . . . . . —	—	—
„	86.	Mochnacka Józefa, wdowa po radcy . .	2.400 „	—
„	87.	Orzechowski Tadeusz Saturnin, sierota po rewidencie rach., zaopatrzenie do 16. kwietnia 1910	102 „	—
„	88.	Grottowa Fryderyka, wdowa po dyrektorze kancelaryi	1.800 „	—
„	89.	Kowalska Marya, wdowa po woźnym kasowym	810 „	—
„	90.	Majewska Teresa, wdowa po adjunkcie rachunkowym:		
		a) pensya wdowia . . . . 1.200 K		
		b) zaopatrzenie dla sierót: Jana Teodora do 13. grudnia 1921, Tadeusza Adama Feliksa do 26. sierpnia 1923 i Maryi Anastazyi Zofii do 16. lutego 1926, po 240 K rocznie . . . . . 720 „	1.920 „	—
„	91.	Hupczycowa Janina, wdowa po protokoliście rachunkowym	1.200 „	—
„	92.	Berezowskie Irena Anna i Stanisława Jadwiga, sieroty po kanceliście, zaopatrzenie do 17. października 1919	500 „	—

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	93. Bojkowska Franciszka, wdowa po portyerze gmachu sejmowego:		
	a) pensya wdowia . . . . 400 K		
	b) zaopatrzenie dla sieroty Zofii Julii do 3. kwietnia 1914 rocznie . 80 „	480 K	—
„	94. Bilińscy Edmund Jan i Bronisława Zofia, sieroty po adjunkcie rach., zaopatrzenie do 3. września 1921	600 „	—
„	95. Strusiewiczowa Melania, wdowa po referencie rolniczym:		
	a) pensya wdowia . . . . 1.200 K		
	b) dodatek do pensyi wdowiej . 400 „	1.600 „	—
„	96. Chmielewska Marya, wdowa po asystencie manipulacyjnym:		
	a) pensya wdowia . . . . 800 K		
	b) zaopatrzenie dla sieroty Władysława do 31. marca 1912 . . 160 „	960 „	—
„	97. Zielińska Zofia, wdowa po archiwiście rachunkowym	1.200 „	—
„	98 Wołkowa Anna, wdowa po woźnym . .	620 „	—
„	99. Gedlowa Marya, wdowa po inżynierze melioracyjnym	1.400 „	—
„	100. Chrząszczewska Marya, wdowa po inżynierze melioracyjnym:		
	a) pensya wdowia . . . . 1.800 K		
	b) zaopatrzenie dla sieroty Konrada do 14. czerwca 1911. . . 360 „	2.160 „	—
„	101. Reuttowa Marya, wdowa po dyrektorze techniczno-drogowym	2.400 „	—
„	102. Baranowska Augusta, wdowa po inżynierze drogowym:		
	a) pensya wdowia . . . . 1.200 K		
	b) zaopatrzenie dla sieroty Jana do 8. października 1915 . . . 120 „	1.320 „	—
„	103. Brochocka Joanna, wdowa po inżynierze drogowym:		
	a) pensya wdowia . . . . 1.400 K		
	b) zaopatrzenie dla sieroty Romana do 4. lipca 1915 . . . 280 „	1.680 „	—
„	103a) Jawornikowa Marya, wdowa po inżynierze drogowym:		
	a) pensya wdowia . . . . 1.000 K		
	b) zaopatrzenie dla sierót: Janiny do 28. marca 1920, Heleny do 8. maja 1921 i Stefanii Zofii do 19. sierpnia 1923 po 200 K . . . 600 „	1.600 „	—

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 104.	Zielińska Katarzyna, wdowa po inżynierze drogowym:			
	a) pensya wdowia	1.000 K		
	b) zaopatrzenie dla sieroty Tadeusza do 9. marca 1910 . . .	19 „	1.019 K	—
„ 105.	Niewiadomska Sabina, wdowa po inżynierze drogowym		700 „	—
„ 106.	Bieńkowska Stanisława, j. w.. . . .		1.400 „	—
„ 107.	Grzegorzewska Helena, j. w.		1.800 „	—
„ 108.	Łatkowska Karolina, j. w.		800 „	—
„ 109.	Chodorowska Leokadya, wdowa po konduktorze drogowym		200 „	—
„ 110.	Baumanowa Jadwiga, wdowa po konduktorze drogowym:			
	a) pensya wdowia	800 K		
	b) zaopatrzenie dla sierót: Bolesławy Heleny do 14. sierpnia 1915, Jadwigi Wincentyny do 10. marca 1917, Tadeusza Mieczysława do 18. października 1918, Wandy Maryi do 20. lutego 1920 i Józefy Zuzanny do 11. sierpnia 1925 po 160 K	800 „	1.600 „	—
„ 111.	Schönthalerowa Michalina, wdowa po konduktorze drogowym:			
	a) pensya wdowia	800 K		
	b) zaopatrzenie dla sieroty Bernardy Alfredy do 20. maja 1921 . .	160 „	960 „	—
„ 112.	Hausnerowa Franciszka, wdowa po konduktorze drogowym:			
	a) pensya wdowia	800 K		
	b) zaopatrzenie dla sieroty Eugeniusza Maryana do 25. czerwca 1911	160 „	960 „	—
„ 113.	Van-Roy Aniela, wdowa po konduktorze drogowym:			
	a) pensya wdowia	800 K		
	b) zaopatrzenie dla sieroty Rudolfa Jana do 10. lipca 1911 . .	160 „	960 „	—
„ 114.	Podbielska Anna, wdowa po konduktorze drogowym		900 „	—
„ 115.	Grzymalina Melania, j. w.		500 „	—
„ 116.	Hrankowska Julia, j. w..		440 „	—
„ 117.	Hlawatowa Józefa, j. w..		600 „	—
„ 118.	Hryniewiczowa Emilia, j. w.		650 „	—
„ 119.	Helferowa Anna, j. w.		520 „	—

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	120. Rząśnicka Helena, j. w.	650 K	—
„	121. Chamcowa Anna, j. w.	800 „	—
„	121a) Borzęcka Marya, j. w.	—	—
„	122. Zaleska Felicya, wdowa po dyrektorze, krajowego biura kolejowego:		
	a) pensya wdowia . . . 2.400 K		
	b) zaopatrzenie dla sierót Stanisława Mikołaja Walentego 3-ga imion do 14. lutego 1913 i Feliksa Alojzego Bartłomieja 3-ga imion do 24. sierpnia 1916 po 480 K . . . . . 960 „	3.360 „	—
„	123. Paszkowska Leonia, wdowa po referencie administracyjnym kraj. biura kolej. . . .	1.800 „	—
„	124. Bobrowska Walentyna, wdowa po inżynierze kraj. biura kolejowego:		
	a) pensya wdowia . . . . 1.400 K		
	b) zaopatrzenie dla sieroty Aliny Janiny Maryi do 31. grudnia 1912 280 „	1.680 „	—
„	125. Dziakiewicz Bertold, sierota po konduktorze drogowym — zaopatrzenie do 27. października 1910	268 „	—
„	126. Gacka Władysława, wdowa po konduktorze drogowym	800 „	—
„	127. Raciborska Ema, wdowa po starszym inżynierze drogowym	2.400 „	—
„	128. Żukowski Roman, sierota po konduktorze drogowym — zaopatrzenie do 18. marca 1911 .	400 „	—
„	129. Schmittowa Marya, wdowa po emerytowanym adjunkcie rachunkowym:		
	a) pensya wdowia . . . . 1.000 K		
	b) zaopatrzenie dla sierót: Henryka Alfreda 2-ga imion do 10. marca 1916, Maryi Leokadyi Leonii 3-ga imion do 19. marca 1917, każdemu po 200 K . . . . 400 „	1.400 „	—
„	130. Pakuszewska Helena, sierota po konduktorze drogowym, zaopatrzenie do 12. marca 1914 . .	400 „	—
„	131. Czajkowska Marya, wdowa po konduktorze drogowym	800 „	—
„	132. Dubikowa Kamila, wdowa po kanceliście:		
	a) pensya wdowia . . . . 1.000 K		
	b) dodatek na wychowanie córki z pierwszego małżeństwa Stanisławy Kamili 2 im. do 27. sierpnia 1932. . . . . 200 „	1.200 „	—

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 132a)	Sieroty po śp. Stanisławie Dubiku, kanceliście — dodatek na wychowanie: 1. Aleksander Ludwik 2 im. do 19. marca 1918, 2. Marya Zofia 2 im. do 22. stycznia 1920, 3. Bronisław Józef 2 im. do 18. marca 1924 4. Stanisława Helena 2 im. do 22. stycznia 1926, każda po 200 K .		800 K	—
„ 133.	Sieroty po śp. Tomaszu Mortce: Anna Janina 2 im. i Janina Marya 2 im: do 1. kwietnia 1918 — pensya sieroca		220 „	—
„ 134.	Paszkowska Karolina, wdowa po asystencie manipulacyjnym.		800 „	—
„ 135.	Jabłonowska Katarzyna, wdowa po radcy .		2.400 „	—
„ 136.	Łuszczkiewiczowa Marya, wdowa po inspektorze szpitali:			
	a) pensya wdowia	2.400 K		
	b) dodatek na wychowanie dzieci: 1. Rozalii Antoniny 2 im. do 28. stycznia 1917, 2. Jana Stefana 2 im. do 13. września 1927, dla każdego po 480 K . . .	960 „	3.360 „	—
„ 137.	Gołębska Marya, wdowa po adjunkcie rachunkowym		1.200 „	—
„ 138.	Krasuska Konstancya, wdowa po oficyale rachunkowym		1.200 „	—
„ 139.	Motylewska Kamila, wdowa po zast. dyrektora krajowego biura kolejowego		1.800 „	—
„ 140.	Antonowiczowa Malwina, wdowa po oficyale rachunkowym:			
	a) pensya wdowia	1.000 K		
	b) dodatek na wychowanie dzieci: 1. Ewy Ludwiki do 9. marca 1919, 2. Adama do 23. czerwca 1923, 3. Janiny Wandy do 22. czerwca 1925, 4. Kazimiery Zofii do 4. marca 1932 — na każde po 200 K	800 „	1.800 K	—
„ 141.	Wolańska Ludwina, wdowa po emerytowanym sekretarzu		1.800 „	—
„ 142.	Haponowiczowa Adelajda, wdowa po starszym inżynierze melioracyjnym:			
	a) pensya wdowia	1.800 K		
	b) dodatek na wychowanie dzieci z rocznych 360 K dla każdego: Maryi Mirosławy Zofii do 15. maja 1910, Norberta Jana do 6. czerwca 1913, Heleny do 27. lipca 1916 i Olgi do 21. sierpnia 1925 . .	1.215 „	3.015 „	—
			93.360 K	—

V. Pensye wdowie i zaopatrzenia dla sierót po urzędnikach zakładów krajowych.

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	143.	Kahanowa Aleksandra, wdowa po profesorze akademii rolniczej w Dublanach . . .	1.200 K	—
„	144.	Auowa Berta, wdowa po profesorze akademii rolniczej w Dublanach	600 „	—
„	145.	Kasprzycka Julia, wdowa po ogrodniku akademii rolniczej w Dublanach:		
		a) pensya wdowia . . . . 300 K		
		b) dodatek do pensyi . . . 160 „		
		c) zaopatrzenie dla sieroty Józefa do 17. stycznia 1910 . . . 5 „	465 „	—
„	146.	Pańkowska Honorata, wdowa po profesorze akademii rolniczej w Dublanach:		
		a) pensya pdowia . . . . 1.200 K		
		b) dodatek do pensyi . . . 400 „	1.600 „	—
„	147.	Kubicka Helena, wdowa po docencie akademii rolniczej w Dublanach	480 „	—
„	148.	Szalayowa Jadwiga, wdowa po nauczycielu niższej szkoły rolniczej w Dublanach:		
		a) pensya wdowia . . . . 1.100 K		
		b) dodatek do pensyi . . . 100 „	1.200 „	—
„	149.	Piotrowska Antonina, wdowa po profesorze średniej szkoły rolniczej w Czernichowie . .	1.200 „	—
„	150.	Bielska Ludwika, wdowa po dyrektorze niższej szkoły rolniczej w Suchodole:		
		a) pensya wdowia . . . . 1.200 K		
		b) zaopatrzenie dla sieroty Edwarda do 24. stycznia 1910 . . . 8 „	1.208 „	—
„	151.	Cisło Eleonora, wdowa po nauczycielu niższej szkoły rolniczej w Bereźnicy:		
		a) pensya wdowia . . . . 1.200 K		
		b) zaopatrzenie dla sierót: Janiny do 31. października 1911 i Maryi Franciszki do 9. września 1916 po 120 K . . . . . 240 „	1.440 „	—
„	152.	Standejska Marya, wdowa po instruktorze krajowego warsztatu tkackiego w Korczynie .	1.140 „	—
„	153.	Gruszecka Helena, wdowa po kierowniku krajowej szkoły tkackiej w Krośnie:		
		a) pensya wdowia. . . . 1.200 K		
		b) dodatek do pensyi wdowiej . 400 „		
		c) zaopatrzenie dla sierót: Zofii do 22. stycznia 1912 i Stanisława do 26 września 1915 po 120 K . 240 „	1.840 „	—
			12.373 K	—

VI. Dary z łaski i zaopatrzenia dla funkcyonaryuszy krajowych, ich wdów i sierót.

a) Stałe.

		zwyczajne:	nadzwycz:
Poz.	154. Kopertyńska Krystyna, sierota po sekretarzu .	200 K	—
„	155. Kopertyńska Malwina, j. w.	200 „	—
„	156. Sternalowa Apolonia, wdowa po praktykancie rachunkowym	400 „	—
„	157 Zajączkowska Marya, wdowa po pisarzu manipulacyjnym	300 „	—
„	158. Gergel Augusta, wdowa po woźnym . .	300 „	—
„	158a) Orłowicz Michał, stróż	—	—
„	159. Borkowski Leon, dyetaryusz	240 „	—
„	160. Bubesowa Marya, wdowa po stróżu . .	400 „	—
„	161. Ortyńska Marya, wdowa po konduktorze melioracyjnym	400 „	—
„	162. Morozowa Ludwika, wdowa po dozorcy szkoły lasowej	120 „	—
„	163. Mudrykowa Wiktorya, wdowa po dozorcy akademii w Dublanach	100 „	—
„	164. Dendorowa Marya, wdowa po furmanie akademii w Dublanach	100 „	—
„	164a) Eberhardt Jan, dozorca akademii w Dublanach	—	—
„	165. Rużyczka Alojzy, ogrodnik szkoły rolniczej w Czernichowie	1.300 „	—
„	166. Czyrniańska Teofila, wdowa po kierowniku krajowej szkoły kołodziejskiej w Kamionce strumiłowej	800 „	—
„	167. Kwiatkowski Zygmunt, konduktor drogowy .	440 „	—
„	168. Wnękiewiczowa Franciszka, wdowa po funkcyonaryuszu krajowego biura kolejowego . .	400 „	—
„	169. Jeziorańska Natalia, wdowa po funkcyonaryuszu techniczno-drogowym	600 „	—
„	170. Chrzanowska Ignacya, j. w.	600 „	—
„	171. Rachwalski Jan, drożnik	180 „	—
„	172. Dziedzic Jan, j. w.	180 „	—
„	173. Kamiński Jan, j. w.	150 „	—
„	173a) Rzeszotko Andrzej, j. w.	—	—
„	173b) Tyz Onufry, j. w.	—	—
„	174. Gabryś Wojciech, j. w.	150 „	—
„	175. Michalski Tomasz, j. w.	194 „	—
„	175a) Opach Józef, drożnik	—	—
„	176. Kaliński Jan, j. w.	140 „	—
„	177. Kondecki Józef, j. w.	128 „	—
„	178. Dobosz Jan, j. w.	132 „	—
„	178a) Zajączkowski Franciszek, j. w. . . .	—	—
„	179. Sowiński Grzegorz, j. w.	178 „	—
„	180. Mazur Michał, j. w.	150 „	—
„	181. Majocha Kazimierz, j. w.	66 „	—

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	182. Kłag Józef, drożnik	150 K	—
„	183. Nowak Jan, j. w.	161 „	—
„	184. Leszczyszyn Sawa, j. w.	106 „	—
„	185. Pesyk Stefan, j. w.	167 „	—
„	186. Dańko Józef, j. w.	150 „	—
„	187. Kułaj Bazyli, j. w.	183 „	—
„	188. Radowicki Jan, j. w.	178 „	—
„	189. Soroka Jan, j. w.	150 „	—
„	190. Krawczyszyn Dymitr, j. w.	178 „	—
„	191. Mękisz Walenty, j. w.	117 „	—
„	192. Schmal Józef, j. w.	112 „	—
„	193. Szpaler Ignacy	89 „	—
„	194. Popów Prokop, j. w.	133 „	—
„	195. Faliński Paweł, j. w.	161 „	—
„	196. Pocałun Andrzej, j. w.	183 „	—
„	197. Dąbrowski Jan, j. w.	178 „	—
„	198. Małek Franciszek, j. w.	161 „	—
„	199. Bojdaniuk Bazyli, j. w.	128 „	—
„	200. Stawarz Franciszek, j. w.	61 „	—
„	201. Łupinosowa Marya, wdowa po drożniku	151 „	—
„	202. Kardaszowa Anna, j. w.	151 „	—
„	203. Tepinoga Jan, drożnik	111 „	—
„	204. Hawryluk Michał, j. w.	172 „	—
„	205. Smorąg Jakób, j. w.	133 „	—
„	206. Roszkiewicz Wojciech, j. w.	111 „	—
„	207. Kaliński Antoni, j. w	156 „	—
„	208. Malikowa Marya, wdowa po drożniku	151 „	—
„	209. Grabowski Piotr, stróż gmachu sejmowego	480 „	—
„	210. Ortyńska Karolina, wdowa po magazynierze składu publicznego w Krakowie	400 „	—
„	211. Ciupik Leontyna, wdowa po przodowniku szkoły kołodziejskiej w Grzymałowie, stały datek roczny	480 „	—
„	212. Spałaczyńska Leontyna, siostra b. rewidenta rachunkowego	300 „	—
„	213. Schulzowa Zofia, wdowa po dozorcy meliora cyjnym	240 „	—
„	214. Eberhardt Maryanna, wdowa po dozorcy Akademii rolniczej w Dublanach	150 „	—
„	215. Roszkiewicz Grzegorz, były drożnik	168 „	—
„	216. Kot Konstanty, były drożnik	194 „	—
„	217. Gutowski Błażej, były drożnik	194 „	—
„	218. Krzyżek Szczepan, były drożnik	194 „	—
„	219. Dr. Sawicki Stella Jan, inspektor szpitali	800 „	—
„	220. Turski Władysław, starszy inżynier drogowy	500 „	—
„	221. Marcinkowski Władysław, zastępca dyrektora Oddziału rachunkowego	400 „	—

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz.	221a) Rudzki Władysław, kontrolor Kasy kraj. .	500 K	—
„	221b) Pol Stanisław, rysownik Oddziału techniczno-drogowego	1.000 „	—
		18.390 K	—

b) Jednorazowe:

„	222a) Dziubińska Wanda, wdowa po praktykancie kasowym	—	—
„	222b) Bieńkowska Józefa Marya, sierota po archiwiście	—	—
„	222c) Pogorzelska Katarzyna, wdowa po stróżu .	—	—
„	222d) Zakrzewska Marcyanna, wdowa po sekretarzu	—	—
„	222e) Kratochwilowa Franciszka, wdowa po dyetaryuszu	—	—
„	222f) Barycka Marya, j. w.	—	—
„	222g) Sternalowa Apolonia, wdowa po praktykancie rachunkowym	—	—
„	222h) Hanaczewska Marya, wdowa po stróżu . .	—	—
„	222i) Wojtynowa Anna, j. w.	—	—
„	222j) Załucka Anna, j. w.	—	—
„	222k) Sałamaszyńska Rozalia, sierota po stróżu. .	—	—
„	222l) Gering Julia, sierota po konduktorze drogowym	—	—
„	222ł) Bubesowa Marya, wdowa po stróżu. . .	—	—
„	222m) Piotrowska Rozalia, wdowa po dyetaryuszu .	—	—
„	222n) Niewiadomska Sabina, wdowa po inżynierze .	—	—
„	222o) Van-Roy Aniela, wdowa po konduktrze . .	—	—
„	222p) Strnadowa Kornelia, wdowa po asystencie rachunkowym	—	—
„	222r) Markowska Józefa, wdowa po stróżu . .	—	—
„	222s) Matecka Seweryna, wdowa po dyetaryuszu .	—	—
„	222t) Babińska Helena, wdowa po dyetaryuszu .	—	—
„	222u) Baczyńska Tekla, wdowa po konduktorze .	—	—
„	222v) Baranowska Augusta, wdowa po inżynierze .	—	—
„	222w) Polińska Matylda, wdowa po stenografie. .	—	—
„	222x) Rzeczycka Teofila, wdowa po dyetaryuszu .	—	—
„	222y) Tarnawski Stanisław, sierota po dyrektorze rachunkowym	—	—
„	222z) Horoszkiewiczówna Zofia, sierota po dyrektorze kasy	—	—
„	222ż) Zielińska Zofia, wdowa po archiwiście rachunkowym	—	—
„	222aa) Kozubowa Małgorzata	—	—
„	222bb) Orłowicz Michał, b. stróż	—	—
„	222cc) Buynowska Aniela, wdowa po b. kontrolorze Kasy krajowej do dyspozycyi Wydziału krajow.	—	—
„	222dd) Ryczałt do dyspozycyi Wydziału krajowego .	—	—
		18.390 K	—

		zwyczajne:	nadzwycz.:
	VII. Rozmaite		
Poz.	223. Zapomogi dla wdów i sierót po lekarzach okręgowych, (oraz na pensye i emerytury lekarzy okręgowych w myśl uchwały Sejmu z 4. listopada 1908)	10.000 K	
„	224. Schmidowa Walerya, wdowa po rządcy szpitala w Przemyślu	200 „	—
„	225. Rampeltowa Marya, wdowa po rządcy szpitala w Rzeszowie	400 „	—
„	226. Grabarzewska Józefa, wdowa po rządcy szpitala w Drohobyczu, stałe zaopatrzenie . . .	200 „	—
„	227. Ilnicka Marya, wdowa po członku Rady szkolnej kraj., stały dożywotni datek	720 „	—
„	228. Lipińska Salomea, wdowa po skrzypku . .	300 „	—
„	228a) Korosteńska Felicya, była nauczycielka szkoły PP. Klarysek w Starym Sączu, zaopatrzenie dożywotnie z łaski	—	—
„	228b) Ogonowska Falina, wdowa po profesorze, stały roczny dożywotni datek	—	—
„	229. Szaraniewiczowa Anna, wdowa po profesorze Uniwersytetu i konserwatorze dla Galicyi wschodniej, stały roczny datek	720 „	—
„	230. Głuchowska Jadwiga, wdowa po instruktorze chowu bydła, stałe zaopatrzenie . . .	500 „	—
„	231. Starzewska Regina, wdowa po dyrektorze kraj. Składu publicznego w Krakowie — dożywotni dar z łaski	700 „	—
„	232. Chmielowska Marya, wdowa po profesorze Uniwesytetu	800 „	—
		14.540 K	—
„	232a) Wydatki wedle zamknięcia rach. za rok 1908 nie dotyczące preliminarza na rok 1910 . .	—	—
	Suma wydatków . .	337.305 K	—
	Dochody.		
„	1. Dochód z wkładek emerytalnych od płac urzędników krajowych	50.000 K	—

Rubryka XV.

Opłaty konsumcyjne.

Sprawozdawca p. Mieczysław Urbański.

Wydatki: poz. 1—7 w łącznej sumie . . . . . 33.000 K
Dochody: „ 1a)—d) „ „ . . . . . 7,952.500 „

			zwyczajne:	nadzwycz.:
Rubr. XV.		Opłaty konsumcyjne.		
		Wydatki.		
Poz.	1.	Koszta komisyjne	1.000 K	—
„	2.	Koszta manipulacyi i prowizyi c. k. pocztowej Kasy oszczędności	1.500 „	—
„	3.	Wydatki kancelaryjne	1.500 „	—
„	4.	Papier i druki	4.000 „	—
„	5.	Koszta kancelaryjne syndyka	2.000 „	—
„	6.	Rozmaite wydatki, tudzież remuneracye i zasiłki	3.000 „	—
„	7.	Na koszta kancelaryjne, druki i t. p. z powodu nowej ustawy o opłatach szynkarskich . .	20.000 „	—
		Suma wydatków . .	33.000 K	—
		Dochody.		
„	1.	Dochody krajowych opłat konsumcyjnych:		
		a) *α)* od piwa, (w myśl ust. z 13. lutego 1903 Dz. ust. kr. Nr. 24.)	2,150.000 K	—
		β) odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych w pocztowej Kasie oszczędności . .	2.500 „	—
		b) 30% dodatek krajowy do podatku konsumcyjnego od wina, (w myśl ust. z 4. lipca 1899 Dz. u. kr. Nr. 93.)	100.000 „	—
		c) udział kraju w nadwyżce dochodów z podwyższonego podatku konsumcyjnego od spirytusu, (w myśl ust. z 8. lipca 1901 Dz. pr. p. Nr. 86.).	5,700.000 „	—
		d) rozmaite dochody z tytuły zaległych czynszów dzierżawnych, grzywien, kar, kosztów sądowych, odsetek zwłoki i t. p. . .	—	—
		Suma dochodów . .	7,952.500 K	—

Rubryka XVI.

Rozmaite.

Pozycya 1—20 wydatków i 1—7 dochodów.

Sprawozdawca p. Żardecki.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki.

Poz.	1.	Do rozporządzalności Wydziału krajowego .	60.000 K	—
„	2.	Na fundacyę wieczystą im. Jego Ces. i Król. Apostolskiej Mości Cesarza Franciszka Józefa .	24.000 „	—
„	3.	Na misye katolickie, do rozporządzalności Wydziału krajowego	6.000 „	—
„	4.	Na pokrycie 78% dodatku krajowego do podatku zarobkowego, opłacać się mającego przez galicyjski fundusz propinacyjny, w myśl §. 100		

			zwyczajne:	nadzwycz.:
		ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. p. p. Nr. 220 i uchwały Sejmu z 29. stycznia 1898 r.	185.358 K	—
Poz.	5.	Na bonifikacye dla funduszów powiatowych za 1897 w dochodach, opłacanych do końca roku ubytek z galic. funduszu propinacyjnego . .	100.000 „	—
„	6.	Na koszta urządzenia i utrzymania jednego kursu dla pisarzy gmin wiejskich	8.000 „	„
„	7.	Na cele „Domu polskiego“ w Morawskiej Ostrawie	1.000 „	—
„	8.	Towarzystwo tatrzańskie, stała subwencya .	2.000 „	—
„	9.	Towarzystwo tatrzańskie w Krakowie, stała subwencya nadzwyczajna na budowę schroniska aż do umorzenia pożyczki, t. j. do r. 1956 włącznie	—	2.500 K
„	10.	Krajowy Związek ochotniczych straży pożarnych, stały zasiłek	10.000 „	—
„	11.	Urzędy pośrednictwa pracy, ryczałt na wydatki rzeczowe	36.500 „	—
„	12.	Dla Spółki ochrony i pomocy narodowej w Białej, na „Dom polski“ w Bielsku, corocznie do roku 1919 włącznie (w myśl uchwały sejmowej z 31. listopada 1908)	—	4 000 „
„	13.	Rata X. i XI. gwarantowanej przez kraj pożyczki w kwocie 400 000 K dla gminy Zakopane na budowę wodociągów (aż do r. 1955) . .	22.012 „	—
„	14.	Dotacya dożywotnia dla Władysława Mickiewicza, w myśl uchwały sejmowej z 2 listopada 1904 r.	4 000 „	—
„	15.	Gminie miasta Krakowa na koszta przyjęcia wycieczek młodzieży włościańskich . . . Tem samem zostaje załatwiona petycya do l. 4.577).	—	1.500 „
„	16.	Krajowy Związek turystyczny, na koszta wydawnictwa i reklamy turystycznej . . . (w załatwieniu petycyi l. 4.302 i 4 367).	—	1 500 „
„	17.	Gminie miasta Krakowa, na cele parku im. Dra Jordana	2.000 „	—
„	18.	Dla czworga dzieci go śp. Stanisławie. Wyspiańskim, aż do osiągnięcia pełnoletności, każdemu po 600 K.	2.400 „	—
„	19.	Polskiemu Towarzystwu emigracyjnemu we Lwowie na koszta podróży informacyjnych i misyjnych w sprawie wychodźtwa . . . . Tem samem zostaje załatwiona petycya do l. 3.879).	—	5.000 „

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 20.	Towarzystwo budowy tanich domów w Krakowie do dyspozycyi Wydziału krajowego (w załatwieniu petycyi l. 3.793)	—	2.000 K
	Suma wydatków . .	463.270 K	16.500 K
	Razem . .	479.770 K	

Dochody.

Poz. 1.	Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych .		—	—
„ 2.	Odsetki zwłoki od dodatków krajowych do podatków państwowych		100.000 K	—
„ 3.	Bonifikacya z c. k. Skarbu państwa, za zrzeczenie się poboru dodatku krajowego do podatku osobisto-dochodowego		1,000.000 „	—
„ 4.	Bonifikacya z galicyjskiego funduszu propinacyjnego za ubytek w dochodach z dodatków do podatków, opłacanych przez ten fundusz do r. 1898:			
	a) dla kraju	300.000 K		
	b) „ powiatów	100.000 „	400.000 „	—
„ 5.	Na uzupełnienie rat annuitetowych pożyczki 400 000 K, zaciągniętej na budowę wodociągu w Zakopanem:			
	a) z dzierżawy opłat gminnych od napojów spirytusowych	7.000 K		
	b) z dodatku od stacyi klimatycznej	5.000 „		
	c) z 20% dodatku gminnego w Zakopanem	4.000 „	16.000 „	—
„ 6.	Opłaty od pracodawców, którym przez urzędy pośrednictwa pracy dostarczono robotników i służby		85.000 „	—
„ 7.	Rozmaite zwroty i inne nieprzewidziane dochody		1.500 „	—
	Suma dochodów . .		1,602.500 K	—

Petycyę polskiego Towarzystwa emigracyjnego w Krakowie do l. s. 3.878 o przyznanie subwencyi na założenie i utrzymanie w Krakowie bezpłatnego schroniska dla wychodźców, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania, podjęcia rokowań z Rządem i przedłożenia wniosku.

Petycye:

a) Towarzystwa ruskich rękodzielników i przemysłowców „Zoria“ we Lwowie do l. s. 4.157.

b) Towarzystwa polskiej młodzieży rękodzielniczej im. „Jana Kilińskiego“ we Lwowie do l. s. 3.739

c) Towarzystwa rękodzielników żydowskich „Jad Charuzim“ w Jarosławiu do l. s. 3.750 i 3.752, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Petycye do l. s. 4.302, 4.367, 3.351, 3.397, 3.406 i 3.813 odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Marszałek wzywa p. Kozłowskiego jako sprawozdawcę Komisyi budżetowej ze sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycyj nauczycieli i nauczycielek, tudzież wdów i sierót po nauczycielach o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, przyznanie emerytury, pensyi wdowiej, dodatków pięcioletnich, by przedłożył wnioski Komisyi, które wpływają na ustawę finansową o ileby je przyjęto, w skutek tego musi Izba załatwić tę sprawę przed ustawą finansową.

Sprawozdawca p. Kozłowski czyta:

I.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Stanisławowi Firlicińskiemu (p. 5.) nauczycielowi tymczasowemu w Krakowie, przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie w kwocie 360 K rocznie, na wypadek uwolnienia ze służby, począwszy od dnia 1. stycznia 1910 r.

2. Józefowi Krallowi (p. 6.) nauczycielowi pomocniczemu w Kropiwnie, przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie w kwocie 500 K rocznie, na wypadek uwolnienia ze służby, począwszy od dnia 1. stycznia 1910 r.

3. Leopoldowi Barzyckiemu (p. 10.) byłemu nauczycielowi, przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie w kwocie 500 K rocznie, począwczy od dnia 1. stycznia 1910 r.

4. Grzegorzowi Ehrlichowi (p. 13.) byłemu nauczycielowi religii mojżeszowej w szkołach ludowych, przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie w kwocie 500 K rocznie, począwszy od dnia 1. stycznia 1910 r.

5 Anieli Schrottmannównej (p. 26.) emerytowanej nauczycielce, wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury siedm lat służby z lat służby przed przerwą i podwyższa emeryturę z 500 na 605 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1910 r.

6. Natalii Szemańskiej (p. 28.) emerytowanej nauczycielce, wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury dwa lata służby i podwyższa odpowiednio emeryturę, począwszy od 1. stycznia 1910 r.

7. Maryi Hołejkowej (p. 30.) wdowie po nauczycielu, przyznaje Sejm w drodze łaski zaopatrzenie wdowie w kwocie 400 K rocznie i dodatek dla dwojga małoletnich dzieci w kwocie po 80 K. rocznie dla każdego dziecka, aż do czasu osiągnięcia przez każde dziecko 20. roku życia lub wcześniejszego zaopatrzenia, począwszy od dnia 1. stycznia 1910 r.

8. Filomenie Prokopowiczównej (p. 31.) emerytowanej nauczycielce, podwyższa Sejm w drodze łaski emeryturę z 250 na 400 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1910 r.

9. Maryi Ksawerze dw. im. Kummer de Kummersberg (p. 32.) sierocie po nauczycielu, przyznaje Sejm w drodze łaski zaopatrzenie w kwocie 240 K rocznie, aż do ukończenia 24. roku życia, lub wcześniejszego zaopatrzenia, począwszy od 1. stycznia 1910 r.

10. Leontynie Odlewanej (p. 33.) wdowie po nauczycielu, przyznaje Sejm w drodze łaski zaopatrzenie wdowie w kwocie 400 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1910.

11. W załatwieniu sprawozdania Wydziału krajowego do LW. 147.521/1909 Ls. 5.477 Sejm wlicza do emerytury w drodze łaski Maryi Janikowskiej, emerytowanej nauczycielce pięć lat służby za czas od 1. września 1880 do końca sierpnia 1885, a to już od dnia spensyonowania, to jest od 1. lutego 1908.

II.

Jednorazowy zasiłek przyznaje Sejm w drodze łaski:

a) Andrzejowi Nowakowi, byłemu nauczycielowi (p. 14.) w kwocie stu (100) koron;

b) Waleryi Gabryelskiej wdowie po nauczycielu (p. 27.) w kwocie stu (100) K, na pokrycie kostów pogrzebu jej męża;

c) Małgorzacie Rączkowej wdowie po nauczycielu (p. 41.) w kwocie stu pięćdziesięciu (150) K.

Sumę tych zasiłków, stanowiących kwotę trzysta pięćdziesięciu (350) K, wstawia Sejm do Rubr. IV. poz. 16. c) wydatków preliminarza budżetu funduszu szkolnego krajowego na rok 1910.

III.

Nad petycyami:

Jerzego Derszki (p 1.), Karola Fuczka (p. 2.), Józefa Wiązowskiego (p. 4.), Jana Soczyńkiego (p. 7.), Józefa Zielińskiego (p. 8.), Natana Szypera (p. 9.), Leopolda Gerstmana (p. 11.), Józefa Mieleckiego (p. 12.), Józefa Żakiego (p. 15.), Jakóba Bilikowskiego (p. 16.), Marka Singera (p. 17.), Aleksandra Mielniewicza (p. 18.), Jana Tytora (p. 19.), Piotra Świątkiewicza (p. 20.), Grzegorza Cara (p. 21.), Marceli Kawskiej (p. 22.), Antoniny Androchowiczównej (p. 23.), Aniela Androchowiczównej (poz. 24.), Amalii Reisowej (p. 25.), Anieli Połomskiej (p. 29.), Melanii Dąbrowskiej (p. 34.), Maryi Bernowskiej (p. 35.), Balbiny Dąbrowskiej (p. 36.), Pauliny Sławskiej (p. 37.), Seweryny Mirkowskiej (p. 38.), Maryi Staroniakowej (p. 39.), Zofii Pomastkowej (p. 40.), Heleny Buglowej (p. 42.), Olgi Dubównej (p. 43.), Emilii Mełechowej (p. 44.), Bronisławy Skibowej (p. 45.), Bronisławy Bielowskiej (p. 46.), — przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Przemawia p. Wasung i wnosi:

„Przyznaje się kredyt w wysokości 2.600 K na jednorazowe dary z łaski do rozporządzalności Wydziału kraj. w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową dla ewentualnego uwzględnienia podań ze sfer nauczycielskich, które to podania wpłynęły do Wysokiego Sejmu, nie zostały jednak przezeń załatwione“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Kozłowski.

Izba łącznie *en bloc* uchwala powyższe wnioski Komisyi budżetowej, a oddzielnie popiera i bez rozprawy uchwala wniosek p. Wasunga po odczytaniu tego wniosku przez Marszałka.

Marszałek wzywa generalnego sprawozdawcę budżetu p. Milewskiego do odczytania projektu ustawy finansowej.

Generalny sprawozdawca budżetu p. Milewski czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Na rok 1910 ustanawia się wydatki funduszu kraj. w sumie . . 58,263.056 K
a dochody własne tego funduszu w sumie . . . . 25,509.133 „

II. 1. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w roku 1910, pobierany będzie dodatek do państwowych dodatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo-klasowego i 5% podatku od domów wolnych po 72 g od każdej korony całej przypisanej należytości tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych, wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220, z wyjątkiem podatku osobisto dochodowego, w wysokości po 78 g od każdej korony całej przypisanej należytości tych podatków.

2. Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim, opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1. ad a) wymienionych w wysokości po 67 g, zaś do podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych po 73 g.

3. Kwoty przyzwolone na rok 1910 w rubrykach i pozycyach wydatkow budżetu funduszu krajowego, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycyach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycyach funduszu krajowego:

a) w rubryce I. między pozycyami 5, 6 i 7 i między pozycyą 8 i 10;

b) w rubryce II. między literami a, d, e, f pozycyi 18, oraz między pozycyą 17 (na dyurna urzędu pośrednictwa pracy), a rubryką XVI. pozycya 10 (wydatki rzeczowe urzędu pośrednictwa pracy);

c) w rubryce VIII., między pozycyami 6 i 7 tudzież między pozycyami 11, 12, 13 i 14;

d) w rubryce X. między pozycyami 25 c i 27, dalej 30, 36 i 37, dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych. szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły mleczarskiej w Rzeszowie, szkół ogrodniczych w Tarnowie i Wulce Kapitańskiej i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkiemi pozycyami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych zakładów, wreszcie między pozycyami 87 b (1—8) i poz. 87 (ad 12);

e) w rubryce XI., między pozycyami 1, 2 i 6;

f) w rubryce XII. między pozycyami 109 i 187; 172, 174, 175 i 177, wreszcie między pozycyami działów A, B, C i E, w granicach każdego z tych działów, z osobna i tylko w wydatkach zwyczajnych.

III. a) Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki amortyzacyjnej aż do wysokości 13,764 376 K w gotówce, przeznaczonej na pokrycie reszty niedoboru roku 1910.

b) Na oprocentowanie i umorzenie zaciągniętej pożyczki wstawiać będzie Wydział krajowy odpowiednią kwotę do każdorocznego preliminarza funduszu krajowego.

Izba uchwala w myśl §. 18. regulaminu powyższe wnioski Komisyi, jako ustawę finansową.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania powyższej ustawy bez czytania, uchwala Izba całą powyższą ustawę finansową w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienie wniosku nagłego p. Skołyszewskiego i tow. w sprawie zezwolenia wszystkim gminom wiejskim na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu i wina.

Wniosek ten opiewa:

Wniosek nagły

posłów Skołyszewskiego i towarzyszy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

Ustawa

z dnia . . . . . o zezwolenie wszystkim gminom wiejskim Król. Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa, miodu i wina.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminom wiejskim Król. Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921. r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h, czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem, jakoto: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rosolisu i t. d. po 40 h. czyli od jednego hektolitra po 40 Koron.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu i wina po 20 K.

Art. II.

Każda gmina wiejska Król. Galicyi i Lodomeryi z Wiel Księstwem Krakowskiem, stanowi dla siebie osobny okręg poborowy.

Art. III.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie każdej gminy wiejskiej Król. Galicyi i Lodnomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, w obrębie każdej gminy, a nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Wnioskodawca
Skołyszewski.

Korol, Myroniuk-Zajaczuk, Hanczakowski, A. Staruch, Dumka, Kędzior, Szwed, Styła, Kiweluk, Stefczyk, Skwarko, Cieluch, Stojałowski, Jampolski, Dudykiewicz, Lewicki, Sodomora, T. Staruch, Żardecki, Stapiński, Winniczuk, Lewakowski, Bojko, Bis, Cipser, Długosz, Senyk, Tracz.

Przemawia p. Skołyszewski, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku Komisyi administracyjnej.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku.

Przemawia p. T. Staruch.

Izba po zamknięciu rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego Komisyi administracyjnej.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie, przedtem jednak podaje do wiadomości, że z powodu nawału materyału od czwartku tj. 3. lutego zamierza odbywać podwójne tj. ranne i wieczorne posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 1. lutego 1910 roku godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2., minut 15 po południu.

Marszałek krajowy:
St. Badeni, w. r.

Sekretarze:
Mieczysław Urbański, w. r.
Zacharyasz Skwarko, w. r.

Protokół

72. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 1. lutego 1910.

Początek o godz. 10. minut 30 przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 118.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński, i c. k. radca namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 70 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 71 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że p. Sare z powodu choroby zażądał urlopu do końca sesyi sejmowej, a ponieważ nikt nie sprzeciwia się udzieleniu urlopu, uważa go za udzielony.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 1. lutego 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 5849, 5850, 5853—5855, 5857—5860, 5868, 5869.

Komisyi budżetowej L. s. 5856.

Komisyi szkolnej L. s. 5861, 5862.

Komisyi gminnej L. s. 5863—5865.

Komisyi petycyjnej L. s. 5851.

Komisyi administracyjnej L. s. 5852, 5866.

Komisyi drogowej L. s. 5841—5848, 5867.

Komisyi solnej L. s. 5843.

Komisyi reform agrarnych L. s. 5870.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5855 gminy Lisowic o zasiłek na budowę cerkwi, przemawia p. T. Cieński popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyi, które przedzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5856 Komitetu ku uczczeniu 500 rocznicy zwycięstwa pod Grunwaldem w Krakowie o subwencyę na częściowe pokrycie kosztów obchodu, Marszałek udziela głosu p. Leo.

P. Leo nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacyj.

Sekretarze p. p. St. H. hr. Badeni a następnie Skwarko odczytują zgłoszony wniosek i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k

w sprawie użycia funduszu państwowego na popieranie chowu i zbytu bydła.

Wysoki Sejmie:

W myśl ustawy z 30. grudnia 1909. Dz. p. p. Nr. 222 ma być utworzony na popieranie chowu i zbytu bydła osobny fundusz, do którego wpływać ma w latach 1910 do 1918 ze skarbu państwa suma sześć milionów koron rocznie. Z tej sumy ma być użyty jeden milion koron rocznie na spożytkowanie bydła, tudzież na popieranie eksportu bydła i urządzanie targów, jako też na popieranie zużytkowania produktów bydlęcych, pięć milionów koron zaś rocznie na popieranie chowu bydła, jak na premiowanie chowu, ułatwienie zakupna paszy, kontrolę paszy i sztucznych nawozów, popieranie asekuracyi bydła, urządzeń opasowych, gospodarstwa pastwiskowego (połoniu, pastwisk górskich, nizinnych i sztucznych) i t. d., a to w stosunku do ilości bydła w poszczególnych królestwach i krajach.

Akcyę tę przeprowadzić ma albo bezpośrednio Ministerstwo rolnictwa, albo też przez udzielanie pożyczek i zasiłków instytucyom dla spożytkowania bydła w poszczególnych krajach, spółkom dla chowu i zbytu bydła, jako też innym spółkom i związkom rolniczym które się zajmują temi zadaniami.

Sposób użycia sumy pięciu milionów rocznie oznaczy Ministerstwo rolnictwa przy współudziale Wydziałów krajowych i głównych Towarzystw rolniczych.

Celem odpowiedniego zużytkowania rocznej dotacyi państwowej w kwocie jednego miliona koron na spożytkowanie bydła, dla którego ma być urządzony osobny zakład centralny przy Ministerstwie rolnictwa kosztem 50.000 koron rocznie, okazuje się potrzeba zorganizowania w kraju całej sieci spółek producentów dla zbytu bydła, oraz udzielenia pomocy Wydziałowi krajowego i głównych Towarzystw rolniczych.

Co się tyczy użycia dotacyi pięciomilionowej na popieranie chowu bydła, z której dla naszego kraju przypada rocznie w stosunku do ilości bydła kwota 1,428.933 koron 56 gr., to wobec szczupłości tej kwoty w porównaniu z ogromnemi szkodami, jakie rolnictwu wyrządzą traktaty handlowe z Rumunią i państwami bałkańskiemi należy tę dotacyę obrócić przedewszystkiem na podniesienie produkcyi paszy, asekuracyę bydła, podniesienie chowu bydła włościańskiego, który dotychczas był zaniedbany, oraz na zakładanie centralnych mleczarni rolniczych, które umożliwią odpowiedni zbyt mleka i przyczynią się znakomicie do podniesienia chowu bydła.

Mianowicie należałoby przeznaczyć:

a) na produkcyę paszy 700.000 K, — z tego 500.000 K na melioracyę pastwisk i łąk, 100.000 K na melioracyę nieużytków (kulturę torfowisk i piasków przytorfiałych), a 100.000 K na popieranie produkcyi roślin pastewnych;

b) na ubezpieczenie bydła od wypadków i zarazy 300.000 K:

c) na zakładanie centralnych mleczarń 150.000 K;

d) wreszcie na popieranie chowu bydła włościańskiego, mianowicie: premiowanie chowu bydła, zakupno i utrzymanie licencyonowanych buhajów gminnych i prywatnych, tudzież zakładanie gminnych obór zarodowych resztę dotacyi 278.933 K.

Ponieważ dla melioracyj i mleczarstwa tylko Wydział krajowy ma do dyspozycyi fachowe organa techniczne, a również i projektowany zakład dla asekuracyi bydła pozostawać ma pod zarządem Wydziału krajowego, zatem całą akcyę przeprowadzić może skutecznie tylko Wydział krajowy, który powinien otrzymać upoważnienie do przyjęcia fachowych instruktorów dla melioracyi i uprawy pastwisk, łąk i nieużytków.

Wreszcie czyniąc zadość życzeniom wychodzącym z kół włościańskich, należałoby ułatwić licencyonowanie buhajów prywatnych przez uwolnienie właścicieli od ponoszenia kosztów komisyjnych także w tych wypadkach jeżeli właściciel przedstawi buhaja do licencyonowania nie w micjscu oznaczonem przez komisyę, lecz we własnej stajni.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w porozumieniu z głównemi Towarzystwami rolniczemi opracował wzorowy statut spółek producentów dla zbytu bydła oraz postarał się o założenie takich spółek w każdym powiecie.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przy rokowaniach z Ministerstwem rolnictwa po myśli trzeciego ustępu § 4. ustawy z dnia 30. grudnia 1909. Dz. p. p. Nr. 222. co do sposobu użycia funduszu pięciomilionowego na popieranie chowu bydła postarał się o wyznaczenie następujących dotacyj rocznych z kwoty 1,428.933 koron przypadającej na Galicyę:

a) na melioracyę pastwisk, łąk i nieużytków (kulturę torfowisk), tudzież popieranie rodukcyi roślin pastewnych 700.000 koron;

b) na ubezpieczenie bydła od wypadków i zarazy 300.000 koron;

c) na zakładanie centralnych mleczarń rolniczych 150.000 koron;

d) na popieranie chowu bydła, a w szczególności na premiowanie chowu bydła, na zakupno i utrzymanie buhajów gminnych i prywatnych, tudzież na zakładanie gminnych obór zarodowych 278.933 koron.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby wyjednał u Ministerstwa rolnictwa oddanie krajowi do dyspozycyi dotacyj pod II) wyszczególnionych i przeprowadził całą akcyę przez własne organa.

W tym celu upoważnia Sejm Wydział krajowy do przyjęcia w r. 1910 trzech fachowych agronomów, jako instruktorów dla melioracyi i uprawy pastwisk gminnych i poleca Wydziałowi krajowemu przedłożyć na najbliższej sesyi wnioski co do zorganizowania fachowej pomocy dla melioracyi i uprawy pastwisk, łąk i nieużytków (kultury torfowisk).

IV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesyi przedłożył Sejmowi projekt zmiany § 5. ustawy z 20. lipca 1892 Dz. u. kraj. Nr. 51. o licencyonowaniu i utrzymaniu buhajów gminnych w tym kierunku, iżby bez względu na miejsce, w którem licencyonowanie buhajów gminnych się odbywa, hodowcy byli uwolnieni od ponoszenia kosztów komisyi.

Wnioskodawca:
Kędzior.

Bernadzikowski, Witos, Jedynak, Stefczyk, Stapiński, Długosz, Bis, Cieluch,

Krężel, Styła, Skołyszewski, Cipser, Lewakowski, Bojko, Ptak, Wasung.

Interpelacya

p. A. Krężla i tow. do c. k. Rządu w sprawie zbudowania podjazdu kolejowego w Czarnej.

Drogą powiatową, prowadzącą z Pilzna do Radomyśla wielkiego, przecina obok stacyi Czarna kolej Lwów-Kraków. Krzyżowanie torów znajduje się na tak zwanych zwrotnicach kolejowych, przez które tak podróżni jadący wozami jak i piesi przebywać muszą. — Znajdująca się na krzyżowaniu rampa, bywa albo stale zamknięta, albo też wcale nie zamykana, skąd powstają wielkie niedogodności dla podróżnych zwłaszcza gdy się zważy, że przez tę rampę przejeżdżać się musi, chcąc dostać się do stacyi, prócz wielkich niedogodności narażeni są podróżni na niebezpieczeństwo utraty życia, czego dowodem ostatni wypadek jaki miał miejsce w dn. 21. stycznia b. r. Troje ludzi utraciło życie — czwarta walczy ze śmiercią, okropnie poraniona, albowiem z powodu niezamknięcia rampy najechał pociąg pospieszny na zaprzęg, wiozący kilka osób do pociągu, niektóre z nieszczęśliwych ofiar tak okropnie poranione zostały, że nie można było stwierdzić, kogo nieszczęście spotkało.

Wydział Rady powiatowej w Pilźnie czynił kilkakrotnie starania w c. k. dyrekcyi kolejowej o wykonanie swobodnego przejazdu przez urządzenie podkopu, który wobec dogodnego terenu wcale kosztownym by nie był, starania te nie odniosły jednak żadnego skutku. Gdy zważy się że

1) Droga powiatowa, łącząca Pilzno ze stacyą kolej. w Czarnej i z Radomyślem w. jest najliczniej uczęszczaną arteryą komunikacyjną tego powiatu, a ruch wozów obliczony jest na 250 zaprzęgów dziennie — zaś w dnie targowe dochodzi do 600 zaprzęgów, okaże się z tego, że ruch na tej drodze jest bardzo znaczny.

2) Linią kolejową kursuje przeszło 60 pociągów na dobę, a jeśli się zważy, że przed nadejściem każdego pociągu rampa na 10 minut naprzód zamkniętą być musi, czego obecnie służba stacyjna po ostatnim wypadku gorliwie przestrzega, okaże się, że rampa ta jest przez 10 godzin na dobę zamkniętą, gdy nadto przesuwanie wozów odbywa się również w kierunku tej rampy zamiast w kierunku przeciwnym — a na dobę co najmniej dla przesuwania 6 razy zamyka się rampę na pół lub więcej godziny — okazuje się, że ta komunikacya jest tylko w połowie możliwą.

3) Gdy nadto zważy się, że są momenta krzyżowania pociągów a zwłaszcza w nocy, zdarza się więc codziennie, że przez blizko 2 godziny rampa jest stale zamknięta. Jadący na termina sądowe lub też do kolei nie mogą zdążyć do oznaczonego celu na czas, a stąd ludność narażona jest na niepowetowane straty. Urządzenie przejazdu pod torem kolejowym jest konieczne, nim to nastąpi, winien c. k. Zarząd kolejowy postarać się o to, ażeby rampa była oświetloną, co dotąd nie jest tam praktykowane, w ciemne noce nikt nie jest w stanie zoryentować się czy rampa jest zamknięta, stąd zdarzają się częste wypadki skaleczeń koni i łamanie wozów.

Podpisani zapytują przeto c. k. Rząd, czy fakta te są mu znane?

Czy zechce bezwarunkowo przystąpie natychmiast do zbudowania podjazdu koleiowego w Czarnej, przedtem jednak czy zarządzi należyte oświetlenie rampy?

Lwów, dnia 31. stycznia 1910.

Interpelant:
A. Krężel.

Skołyszewski, Stapiński, Długosz, Stefczyk, Kędzior, Szwed, Cipser, Witos, Jedynak, Bernadzikowski, Styła, Bis, Cieluch, Jampolski, Bojko.

Interpelacya

p. dra Kurowca i tow. do c. k. Rządu w sprawie zwlekania z załatwieniem protestu dotyczącego wyborów Rady gminnej w Tomaszowcach, powiatu kałuskiego.

W gminie Tomaszowcach odbyły się wybory do rady gminnej w czerwcu 1909 r. Wybory odbyły się legalnie a w pojedynczych kolach przeszła lista wybranych radnych w stosunku 100:5. Dochodzenie przeprowadzone przez c. k. Starostwo w Kałuszu nie wykazało żadnych nielegalności przy wyborze — pomimo to jednak protest dotychczas nie załatwiony a wybrana nowa rada gminna nie może się ukonstytuować. Gmina Tomaszowce jest wielka, bo liczy około 3.000 mieszkańców i potrzebuje koniecznie energicznego zarządu. Dotychczasowa stara rada jest nieudolną, liczne dyscyplinarne dochodzenia ze strony c. k. Starostwa i Wydziału wiatowego wykazały nadużycia, dlatego konieczną jest rzeczą dla normalnych prawnych stosunków w gminie i rozumnej gospodarki, ażeby nowy nastał zarząd w gminie i wobec tego zapytują podpisani c. k. Rząd:

1) Dlaczego dotychczas ostatecznie nie załatwiono protestu w c. k. Namiestnictwie?

2) Czy utrzymywanie anarchii w administracyi gminy Tomaszowiec jest usprawiedliwione przez c. k. Rząd?

Interpelant:

Dr. Kurowiec.

Lewicki, Oleśnicki, Hanczakowski, Korol, Tracz, Makuch. Dumka, A. Staruch, T. Staruch, Sodomora, Skwarko, Sandulak, Kiweluk. Winniczuk, Krysowaty.

Interpelacya

p. Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie zmiejszenia i utrudnienia poboru surowicy gminie Słobódka leśna powiatu kołomyjskiego.

Do r. 1909 pobierała gmina Słobódka leśna, pow. kołomyjskiego surowicę z Kniażedworu, a to na 1 krowę 6 l. surowicy miesięcznie, na 1 woła 6 l., na 1 konia 3 l. a na jednego bezrogę $1^1/_2$ l. W 1910 r. wydają wspomianej gminie tylko na 1 krowę 3 l., na 1 woła 4 l., na 1 konia 2 l., a na bezrogę 1 l., która to ilość jest stanowczo niewystarczająca a natomiast dodali na 1 krowę opasową $5^1/_2$ l., a na 1 woła opasowego $7^1/_2$ l.

Ponieważ włościanie zajmują się bardzo mało opasaniem bydła, przeto z tego datku nie mają żadnej korzyści, chyba będą mieć pożytek obszary dworskie, które opasają bydło. Wkońcu od 1910 r. postanowiono, ażeby każda gmina pobierała naraz przyznaczoną na to ilość surowicy, z Kniażdworu a sama rozdzielała pomiędzy pojedynczych gospodarzy, a to wielka niewygoda i znaczne koszta, gdyż każda gmina musiałaby się postarać o odpowiednie beczki na surowicę i opłacać jej dowóz do wsi, a we wsi znowu rozdzielać pomiędzy pojedynczych gospodarzy.

Z tego powodu zapytują podpisani:

Czy c. k. Rząd wie o pojedynczych zarządzeniach i czy jest skłonny przywrócić dotychczasowy sposób pobierania surowicy z Kniażedworu i zostawi dotychczasową normę co do ilości litrów surowicy na pojedynczą sztukę.

Interpelant:

Makuch.

Kiweluk, A. Staruch, T. Staruch, Kurowiec, Winniczuk, Lewicki, Oleśnicki, Tracz, Dumka, Sandulak, Skwarko, Sodomora, Korol, Hanczakowski.

Marszałek oznajmia, że odczytany wniosek umieści na porządku dziennym jednego z następnych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek udziela głosu p. Bojce.

Przemawia p. Bojko i wnosi imieniem komisyi gminnej o przekazanie przydzielonych jej petycyi L. s. 5783, 5784, 5785 gmin Doliny, Żołyni i Leżajska w sprawie prawa nakładania, względnie podwyższenie opłat spirytusowych, Komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek p. Bojki.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Pawlewskiego i tow. w przedmiocie budowy gmachu dla krajowych stacyj doświadczalnych — keramicznej i naftowej, tudzież dla krajowego zakładu geologicznego przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie.

Przemawia p. Pawlewski uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej z poleceniem zdania sprawy w ciągu bieżącej sesyi sejmowej.

Przemawia p. Sodomora i żąda skonstatowania kompletu w Izbie.

Marszałek odracza posiedzenie na 10 minut z powodu braku kompletu w Izbie.

Przerwa posiedzenia godzina 10 m. 15 przed południem.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 1. lutego 1910.

Marszałek o godzinie 11 minut 28 otwiera napowrót odroczone posiedzenie oznajmiając, że Izba jest w komplecie.

Marszałek zwraca się do przewodniczących klubu z prośbą, by osobiście wzięli odpowiedzlalność za członków należących do organizacyi klubowej, by ci zechcieli przybywać do Izby na posiedzenia Sejmu w czasie oznaczonym i wytrwali do końca posiedzenia, w razie zaś zachodzących przeszkód by zechcieli o tem zawiadomić Marszałka.

Izba uchwala bez rozprawy przekazanie wniosku p. Pawlewskiego komisyi budżetowej z poleceniem zdania sprawy w ciągu bežącej sesyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi szkolnej w przedmiocie petycyi nauczycieli i nauczycielek o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, o przyznanie względnie o podwyższenie wymierzonej emerytury.

Poseł Bandrowski w zastępstwie sprawozdawcy p. Michałowskiego uwolniony na wniosek sekretarza p: Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycye do L. 2.669, 2.696, 2.705, 2.756, 2.783, 2.855, 2.928: 2.959, 3.111, 3.345, 3.360, 3.374, 3.376, 3.378, 3.412, 3.420, 3.492, 3.548, 3.549, 3.619, 3.641, 3.652, 3.719, 3:720, 3.821, 3.986, 3.906, 3.907, 3.908, 3.911, 3.913, 3.814, 3.917, 3.918, 3.919, 3.941, 3.680, 3.884, 3.985, 4.020, 4.177, 4.178, 4.180, 4.183, 4.211, 4.212, 4.213, 4.223, 4.269, 4.270, 4.278, 4.358, 4.359, 4.394, 4.415, 4.429, 4.430, 4.431, 4.432, 4.433, 4.546, 4.548, 4.550, 4,599, 4.650, 4.651, 4.695, 4.717, 4.722, 3.755, 4.756, 4.778, 4.779, jako też pe-

tycye 2.698, 2.480, 3.144, 3.403, 3.713, 3.714, 3.910, 3.643, 3.618, 3.596, 3.712, 4.268, 1.147, 3.822, 4.189, 4.347, 4.348, 4.350, 4.352, 4.555, 1.547, 4.600, 4.696, 4.718, 4.477.

L. 2.669 Ernestyna Kotlarczukowa o policzenie lat służby.

„ 2.696 Teofil Piszlewicz o policzenie lat służby.

„ 2.705 Jan Posacki o policzenie lat służby.

„ 2.756 Teofil Mucha o policzenie lat służby.

„ 2.783 Sabina Wolańska o policzenie lat służby.

„ 2.855 Eugenia Szulmanówna o policzenie lat służby.

„ 2.928 Emilia Witkowicka o policzenie lat służby.

„ 2.959 Michał Sałach o policzeenie lat służby.

„ 3.111 Łukasz Czabak o policzenie lat służby.

„ 3.345 Bolesława Bieńkowska o policzenie lat służby.

„ 3.360 Stefania Ziółkowska o policzenie lat służby.

„ 3.374 Aleksander Fedorowicz o policzenie lat służby.

„ 3.376 Marya Lewicka o policzenie lat służby.

„ 3.378 Józef Krzyżanowski o policzenie lat służby.

„ 3.412 Jan Gustaw Różycki o policzenie lat służby.

„ 3.420 Marcin Posochowski o policzenie lat służby.

„ 3.492 Emil Wiszomirski o policzenie lat służby.

„ 3.548 Bazyli Szulik o policzenie lat służby.

„ 3.549 Szymon Naływajko o policzenie lat służby.

„ 3.616 Wawrzyniec Władyka o policzenie lat służby.

„ 3.641 Julian Zachariasiewicz o policzenie lat służby.

„ 3.652 Marya Ogonowska o policzneie lat służby.

„ 3.719 Karolina Włodkowa o policzenie lat służby.

„ 3.720 Michalia n Mikłasiewiczówna o policzenie lat służby.

„ 4.821 Konstancya Warocka o policzenie służby.

„ 3.986 Zofia Mściwujewska b policzenie lat służby.

„ 3.906 ks. Dominik Zarytkiewicz o policzenie lat służby.

„ 3.907 Marcin Cocko o policzenie lat służby.

„ 3.908 Henryk Lercl o policzenie lat służby.

„ 3.911 Marya Foksowa o policzenie lat służby.

„ 3.913 Marya Romańska o policzenie lat służby.

„ 3.914 Marya Bielczykowa o policzenie lat służby.

„ 3.917 ks. Jan Filar o policzenie lat służby.

„ 3.918 Elżbieta Kasyanowa o połiczenie lat służby.

„ 3.919 Dymitr Biłokur o policzenie lat służby.

„ 3.941 Józef Jaworski o policzenie lat służby.

„ 3.980 Bartłomiej Kolbirrz o policzenie lat służby.

„ 3.984 Bazyli Czaukowski o policzenie lat służby.

L. 3.985 Hilary Nabak o policzenie lat służby.

„ 4.020 Anna Grodzka o policzen lat służby.

„ 4.177 Michał Szyłkiewicz o policzenie lat służby.

„ 4.179 Józefa Anger o policzenie lat służby.

„ 4.180 Franciszek Bobiński o policzenie łat służby.

„ 4.183 Anna Wityńska o policzenie lat służby.

„ 4.211 Jan Planecki o policzenie lat służby.

„ 4.212 Marya Ferusowa o policzenie lat służby.

„ 4.213 Stanisław Kochaj o policzenie lat służby.

„ 4.223 Zofia Todpperówna o policzenie lat służby.

„ 4.268 Mieczysław Naganowski o policzenie lat służby.

„ 4.270 Mieczysława Hallowa o policzenie lat służby.

„ 4.278 Zofia Szydoczyńska o policzenie lat służby.

„ 4.358 Klemens Szlenkiewicz o policzenie lat służby.

„ 4.359 Nikodem Krzyżanowski o policzenie lat służby.

„ 4.394 Adolf Lewandwski o policzenie lat służby.

„ 4.415 Marya Niżankowska o policzenie lat służby.

„ 4.429 Edward Starzecki o policzenie lat służby.

„ 4.430 Ferdynand Kłapa o policzenie lat służby.

„ 4.431 Ferdynand Hoszard o policzenie lat służby.

L. 4.432 Józef Sobolski o policzenie lat służby.

„ 4.433 Daniela Pezdańska o policzenie lat służby.

„ 4.546 Teofil Bamborowic o policzenie lat służby.

„ 4.548 Józefa Giergielowa o policzenie lat służby.

„ 4.550 Franciszek Kołodziejczyk o policzenie lat służby.

„ 4.599 Jan Dobrowolski o policzenie lat służby.

„ 4.650 Katarzyna Apterska o policzenie lat służby.

„ 4.651 Józef Krzyżanowski o policzenie lat służby.

„ 4.695 Franciszek Furmanik o policzenie lat służby.

„ 4.717 Antonina Siekierska o policzenie lat służby.

„ 4.722 Jan Dolinka o policzenie la służby.

„ 4.755 Eleonora Swidzińska o policzenie lat służby.

„ 4.756 Zacharyasz Kajetanowicz o policzenie lat służby.

„ 4.778 Marya Konowalcowa o policzenie lat służby.

„ 4.779 Franciszka Krajewska o policzenie lat służby.

„ 3.713 Antoni Ślusarczyk o podwyższenie emerytury.

„ 3.714 Jędrzej Nowak o wyznaczenie pensyi w drodze łaski.

„ 3.910 Michał Kozicki o podwyższenie emerytury.

„ 2.480 Teofila Górska o zaopatrzenie.

„ 2.698 Anna Daciowa o podwyższenie emerytury.

L. 3.114 Petronela Makuczyńska o podwyższenie emerytury.

— Mikołaj Finik o podwyższenie emerytury.

„ 3.403 Antoni Reif o podwyższenie emerytury.

„ 3.643 Apolinary Godlewski o podwyższenie emerytury.

„ 3.618 Zofia Rąbowa o podwyższenie emerytury.

„ 3.596, 3.712 i 4.268 Emeryci o podwyższenie płac emerytalnych.

„ 1.147 Wojciech Matysiak o podwyższenie emerytury.

„ 3.822 Antonina Czupkowa o podwyższenie pensyi wdowiej.

„ 4.189 Memoryał o podwyższenie zaopatrzenia emerytów.

„ 4.347 Antoni Stawierski o podwyższenie emerytury.

„ 4.348 Jan Frączkiewicz o podwyższenie emerytury.

„ 4.350 Andzej Jachimowski o pdwyższenie emerytury.

„ 4.352 Wilhelm Drozdowski o kwartał pozgdonny.

„ 4.355 Marya Tatarowa o wyznaczenie emerytury.

„ 4.547 Domicela Zaleska o podwyższenie pensyi wdowiej.

„ 4.606 Jan Kich o wyznaczenie emerytury.

„ 4.696 Romana Kratzerowa o wyznaczenie pensyi wdowiej.

„ 4.718 Sylwester Jurkowski o dożywotne wsparcie.

„ 4.777 Magdaleeia Willimkowa o zaopatrzenie,

odstępuje się Wydziałowi krajowemu z wezwaniem:

a) aby petycye, które w poprzednich latach nie uzyskały poparcia ze strony c. k. Rady szk. krajowej, względnie sejmowej Komisyi szkolnej i przez Sejm nie zostały uwzględnione, zwrócił bezpośrednio petentom:

b) resztę zaś petycyi, aby rozpatrzył w porozumieniu z Radą szkolną krajową i przedłożył na następną sesyę sprawozdanie wraz ze swymi wnioskami.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Skwarko i wnosi następującą rezolucyę w miejsce wniosku komisyi a)

„Petycye te odstępuje się Wydziałowi krajow. z wezwaniem, aby wszystkie petycye rozglądnął w porozumieniu z kraj. Radą szkolną i przedłożył na następnej sesyi sprawozdanie wraz ze swoimi wnioskami“.

Na wypadek odrzucenia tego wniosku, ewentualny wniosek:

„petycye te odsyła się napowrót do komisyi szkolnej do zbadania i sprawozdania“.

Izba popiera te rezolucye p. Skwarki po odczytaniu ich poprzedniem przez Marszałka.

Po zamknięciu rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przemawia zapisany do głosu p. Makuch i wnosi poprawkę następującą:

„zamiast wniosku komisyi a) petycye te zwraca się komisyi szkolnej“.

Izba popiera tę poprawkę p. Makucha, po odczytaniu jej przez Marszałka.

Przemawia sprawozdawca p. Bandrowski.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Skwarki:

„Petycye te odstępuje się Wydziałowi krajow. z wezwaniem, aby wszy-

stkie petycye rozglądnął w porozumieniu z kraj. Radą szkolną i przedłożył na następnej sesyi sprawozdanie wraz ze swoimi wnioskami.

Izba odrzuca tę rezolucyę p. Skwarki.

Marszałek odczytuje następujący ewentualny wniosek p. Skwarki.

„petycye te odsyła się napowrót do komisyi szkolnej do zbadania i sprawozdania“.

Izba odrzuca ten wniosek p. Skwarki.

Marszałek wyjaśnia i odczytuje poprawkę powyższą p. Makucha.

Izba odrzuca tę poprawkę p. Makucha, a oddzielnie uchwala wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi agrarnej odnośnie do sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 31. sierpnia 1909 LW. 85.840|09 w przedmiocie operacyj agrarnych.

P. Sękowski, w zastępstwie Sprawozdawcy p. Stanisława Mycielskiego uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi, oznajmiwszy poprzednio, że wniosek 3 komisyi stał się bezprzedmiotowy wobec uchwalenia budżetu krajowego na r. 1910.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 31. sierpnia 1909 Lw. 85.840 w przedmiocie operacyj agrarnych przyjmuje się do wiadomości.

2. Etat personalu technicznego w oddziale agrarnym składać się ma począwszy od 1. stycznia 1910:

a) z jednego inspektora agrarnego w VIII. randze z płacą 3.600 i dodatkiem aktywalnym 1.104 K.

b) z trzech adjunktów agrarnych w X. randze z płacą roczną po 2.200 K i dodatkiem aktywalnym po 768 K;

c) z ośmiu asystentów agrarnych w XI. randze z płacą roczną po 1.600 K i dodatkiem aktywalnym po 576 K;

d) z czterech pomocników technicznych z płacą miesięczną po 140 K;

e) z sześciu dyetaryuszy a to 2 z płacą po 4 K zaś 4 po 3 K dziennie.

4. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by rozważył potrzebę znacznego pomnożenia sił technicznych komisyi agrarnej i utworzenia dla technicznego Oddziału agrarnego odrębnego etatu analogicznie do istniejących przy Wydziale krajowym biur technicznych (drogowy, kolejowy, melioracyjny).

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. Wasung i wnosi rezolucyę:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by w celu wyszukania środków mających na celu przyspieszenie prac komasacyjnych zbadał w najbliższym czasie stan poszczególnych robót na miejscu i aby na najbliższej sesyi przedłożył Sejmowi odpowiednie wnioski tak co do zmiany ustawy, jak i w technicznem prowadzeniu operacyi agrarnych.

Izba popiera tę rezolucyę p. Wasunga.

Przemawia p. Dumka.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Kędzior i wnosi następującą rezolucyę:

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby od r. 1911 ustanowił w kraju drugą miejscową komisyę dla operacyj agrarnych z siedzibą w Krakowie.

Przemawia p. komisarz rządowy c. k. radca namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Izba bez rozprawy uchwala na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy ogólnej.

Przemawia zapisany do głosu p. T. Staruch.

Przemawia sprawozdawca p. Sękowski i przyjmuje rezolucyę pp. Wasunga i Kędziora.

Marszałek odracza rozprawę szczegółową do następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 3. lutego 1910 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:
Mieczysław Urbański w. r.
Henryk Badeni w. r.

Protokół

73. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 3. lutego 1910.

Początek o godzinie 10. minut 35. przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 131.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. dr. Michał Bobrzyński i c. k. radca Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 71. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 72. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 3. lutego 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 5877, 5878, 5880, 5881, 5885.

Komisyi gminnej L. s. 5883.

Komisyi petycyjnej L. s. 5879.

Komisyi administracyjnej L. s. 5884, 5888.

Komisyi prawniczej L. s. 5882.

Komisyi przemysłowej L. s. 5886, 5887.

Komisyi reformy wyborczej L. s. 5889.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5884 Magistratu m. Buczacza w sprawie podwyższenia opłat od napojów spirytusowych, przemawia p. St. H. hr. Badeni popierając tę petycę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonego wniosku i interpelacyj.

Sekretarz p. Skwarko odczytuje zgłoszony wniosek i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k n a g ł y

p. T. Starucha i tow. w sprawie nie wydawania na stacyach kolejowych biletów z ruskim tekstem, lekceważenia przez organa kolejowe ruskiej mowy, prześladowania ruskich pasażerów i pociągnięcia do odpowiedzialności organy które zawinił.

Mimo nagłego wniosku w jesiennej sesyi sejmowej, mimo przyrzeczeń władz, że 1. stycznia będą wprowadzone na

kolejach bilety z ruskim tekstym — na kolejach takich biletów nie ma, poświadczeń z ruskim tekstem nie wydają, a co więcej ze stronami, które żądają ruskich biletów lub poświadczeń — obchodzą się brutalnie, aresztują i obkładają karami.

Z tego powodu podpisani stawiają wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić w drodze nagłości:

Wzywa się c. k. Rząd, aby bezzwłocznie zarządził co potrzeba, ażeby na wszystkich stacyach kolejowych były bilety z ruskim tekstem i ażeby pociągnął do odpowiedzialności organy, które zawiniły — za brutalne obchodzenie się z ruskimi stronami — po myśli wniesionych skarg.

Wnioskodawca:

T. Staruch.

Krynicki, Lewicki, Kiweluk, Kurowiec, Winniczuk, Hanczakowski, Tracz, Sandulak, Dumka, Sodomora, Makuch, Krysowaty, Skwarko, A. Staruch.

Interpelacya

p. Makucha i tow. do c. k. Rządu w spr. nieuzasadnionej odmowy karty do noszenia broni Janowi Hryniukowi s. Wasyla z Wierzbowca pow. kosowskiego.

Na podstawie aktów licytacyjnych z 15. grudnia 1908 l. 36316 wydzierżawiło c. k. Starostwo w Kosowie Janowi Hryniakowi s. Wasyla, gosp. w Wierzbowcu polowanie w gminie Wierzbowcu za rocznym czynszem w kwocie 69 koron na czas od 15. grudnia 1909 do 18. grudnia. grudnia 1911. Mimo tego, że już od wydzierżawienia minął rok i że inne dzierżawy zapłacił, tu ustanowił pobereżników, nie może Jan Hryniuk wykonywać polowania, bo nie może doprosić się karty do noszenie broni, chociaż jest gospodarzem 25 morgów gruntu.

Przyczyną odmowy karty do noszenia broni jest ta okoliczność, że J. Hryniuk jest podejrzywany o kłosownictwo, bo pozostawał w dochodzeniu karnem w r. 1908 jak to podano w odmownej rezolucyi c. k. Starostwo w Kosowie z 4. października 1909 l. 27497. Od tej rezolucyi wniósł on rekurs do c. k. Namiestnictwa dnia 9. listopada 1908 w którym naprowadził, że jest prawdą, że c. k. Sąd powiatowy w Kosowie przeprowadzał dochodzenia przeciw jemu do l. 2493/6, że w r. 1906 a nie w r. 1908 i że c. k. Sąd powiatowy w Kosowie uwolnił go od zarzuconej winy i kary na podstawie przesłuchanych kilku świadków, z których nikt nie dokazał J. Hryniukowi zarzuconego przestępstwa, a to tym więcej, że donieąienie na Hryniuka zrobił Teodor Sorochan syn Dmytra z Wierzbowca ze złości. W doniesieniu naprowadził on, że J. Hryniuk miał w r. 1900/1 zabić dzika i nibyto zabrać sobie. I. Hryniuk sam się przyznał, że nie jednego ale dużo zabił bo będąc w ustanowionym w lasach kameralnych pobereżnikiem, legitymacyą c. k. Siarostwa w Kosowie z 8. stycznia 1888 l. 305 i pobereżnikiem u adwokata Dra Wilkowskiego do polowania legitymacyą tegoż Starostwa z 3. listopada 1895 l. 18693 na 6 lat, otóż w ten czas, jak wspomniany donosiciel doniósł, miał prawo strzelać zwierzynę, którą oddawał tam gdzie należało.

Mimo uwalniającego wyroku sądowego odmówiła polityczna władza wydania karty do noszenia broni i tym sposobem możności wykonywać prawo polowania wydzierżawienia i zapłacenia.

Z tego wynika, że wyrok sądowy nie ma żadnego znaczenia u władzy. Wystarczy komu bądź zrobić nieprawdziwe doniesienie do Sądu i chociaż Sąd uwalnia to mimo tego Starostwo niszczy włościanina przez odmówienie karty do noszenia broni.

C. k. Namiestnictwo nie uwzględniło rekursu!

Powyższe postępowanie c. k. Starostwa w Kosowie nie jest ustawą uzasadnione w każdym względzie. Bo trzeba było I. Hryniuka z góry pouczyć, żeby nie dzierżawił polowania, bo nie dostanie karty na noszenia broni, przez to naraźi siebie na straty. Jeszcze jedna okoliczność przemawia za wydaniem karty: mianowicie wzgląd na wielką ilość dzieczyzny, która niszczy włościański dobytek. Dzieczyzna może śmiało napadać na zagrody włościańskie, bo dzierżawca prawa polowania nie może tego prawa wykonywać, bo nie ma pozwolenia na noszenie broni.

Z powodu tego zapytują podpisani!

Czy c. k. Rząd zechce zbadać wyżej naprowadzony fakt nieuzasadnionej odmowy karty na noszenie broni, i czy zechce przychylić się do prośby I. Hryniuka i wydać pozwolenie na noszenie broni?

Interpelant:

Makuch.

Hanczakowski, Lewicki, Olęśnicki, T. Staruch, Krysowaty, Korol, Sodomora, Sandulak, Winniczuk, A. Staruch, Kiweluk, Kurowiec, Dumka, Skwarko.

Interpelacya

p. T. Starucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie nadużycia c. k. Starosty Karola Franca ze Lwowa i nadużycia c. k. 5. komendy żandarmeryi we Lwowie przez zlekceważenie ruskiej cerkwi w Jaryczowie nowym przy dekoracyi żandarma ruskiej narodowości.

Dnia 26. stycznia 1910 odbyła się uroczysta dekorycya c. k. żandarma Tadeusza Kowala w Jaryczowie nowym. C. k. komenda żandarmeryi zawiadomiła gr. kat. urząd parafialny w Jaryczowie nowym o tej uroczystości i tamtejszy probosrcz i cała ludność przygotowali odbyć tę uroczystość w ruskiej cerkwi, bo odznaczony c. k. żandarm Kowal jest ruskiej narodowości i gr. kat. obrządku. Na wielki żal stało się inaczej, bo przybyły na tę uroczystość c. k. Starosta i c. k Oficer żandarmeryi poprowadzili odznaczonego żandarma do polskiego kościoła a pominęli ruską cerkiew, gdzie czekał miejscowy proboszcz za wszystkimi mieszkańcami.

Ten postępek wziął ruski naród za największą obrazę ruskiej cerkwi, religii i narodowości i jest tem nadużyciem c. k. władzy do krajności oburzony, dlatego niżej podpisani zapytują c. k. Rząd:

1) Czy gotów pociągnąć c. k. Starostę i c. k. komendanta żandarmeryi za to nadużycie do ostrej odpowiedzialności?

2) Czy gotów c. k. Rząd dać satysfakcyę ruskiemu narodowi i ruskiej cerkwi i zarządzić ponowną uroczystość dekoracyi?

3) Czy gotów zarządzić, ażeby podobne nadużycia na przyszłość więcej się nie powtarzały?

Interpelant:

T. Staruch.

Dumka, Sandulak, Lewicki, Skwarko, Tracz, Hanczakowski, Makuch, Krynicki, Krysowaty, A. Staruch, Winniczuk, Kiweluk, Sodomora, Kurowiec.

Marszałek oznajmia, że z odczytanym wnioskiem nagłym postąpi według postanowień regulaminu, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Starzyńskiego i tow. w przedmiocie zmiany §§. 4. i 6. statutu krajowego.

Przemawia p. Starzyński, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi reformy wyborczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Rozprawa szczegółowa nad sprawozdaniem komisyi agrarnej w przedmiocie operacyj agrarnych.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. St. Mycielski czyta:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 31. sierpnia 1909 LW. 85.840 w przedmiocie operacyj agrarnych przyjmuje się do wiadomości.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Etat personalu technicznego w oddziale agrarnym składać się ma począwszy od 1. stycznia 1910:

a) z jednego inspektora agrarnego w VIII. randze z płacą 3.600 i dodatkiem aktywalnym 1.104 K.;

b) z trzech adjunktów agrarnych w X. randze z płacą roczną po 2200 K. i dodatkiem aktywalnym po 768 K.;

c) z ośmiu asystentów agrarnych w XI. randze z płacą roczną po 1600 K i dodatkiem aktywalnym po 576 K;

d) z czterech pomocników technicznych z płacą miesięczną po 140 K;

e) z sześciu dyetaryuszy a to 2 z płacą po 4 K, zaś 4 po 3 K dziennie

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

3. Na koszta komisyi agrarnej wstawia się do rubryki X. (ewentualnie do rubryki II) budżetu krajowego na r. 1910:

A) Na personal techniczny łącznie z ryczałtem kancelaryjnym, dotacyę na zapomogi i na fundusz biblioteczny 47.594 K.

B) Na fundusz podręczny c. k. miejscowego komisarza agrarnego 28.740 K.

C) Na koszta komisyjne personalu technicznego 18.000 K.

Razem 94.334 K.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

4. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by rozważył potrzebę znacznego pomnożenia sił technicznych komisyi agrarnej i utworzenia dla technicznego Oddziału agrarnego odrębnego etatu analogicznie do istniejących przy Wydziale krajowym biur technicznych (drogowy, kolejowy, melioracyjny).

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Wasunga:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by w celu wyszukania środków mających na celu przyspieszenie prac komasacyjnych zbadał w najbliższym czasie stan poszczególnych robót na miejscu i aby na najbliższej sesyi przedłożył Sejmowi odpowiednie wnioski tak co do zmiany ustawy, jak i w technicznem prowadzeniu operacyi agrarnych.

Po zamknięciu rozprawy, sprawozdawca p. St. Mycielski zrzeka się głosu, a Izba bez rozprawy uchwala tę rezolucyę p. Wasunga.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Kędziora:

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby od r. 1911 ustanowił w kraju drugą miejscową komisyę dla operacyj agrarnych z siedzibą w Krakowie.

Przemawia członek Wydziału krajowego, p. Pilat i wnosi o odesłanie tej rezolucyi p. Kędziora do Wydziału kraj. z poleceniem zbadania i zdania sprawy na przyszłej sesyi sejmowej.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi o przejście do porządku dziennego nad tą rezolucyą p. Kędziora.

Przemawia p. Kędzior.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. T. Staruch i cofa swój wniosek o przejście do porządku dziennego nad rezolucyą p. Kędziora.

Po zamknięciu rozprawy nad tą rezolucyą p. Kędziora, przemawia sprawozdawca p. St. Mycielski.

Izba uchwala formalny wniosek p. Pilata, t. j. uchwala odesłanie powyższej rezolucyi p. Kędziora do Wydziału krajowego z poleceniem zbadania i zdania sprawy na przyszłej sesyi sejmowej.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi prawniczej w przedmiocie wydzielenia gminy i obszaru dworskiego w Budkach nieznanowskich z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Busku, a przydzielenie ich do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kamionce strumiłowej.

Sprawozdawca p. Hanczakowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, przemawia i odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi swe zdanie, że w interesie należytego wymiaru sprawiedliwości i dla dogodności mieszkańców gminy Budki nieznanowskie leży wydzielenie tejże gminy wraz z obszarem dworskim z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Busku, a przydzielenie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kamionce strumiłowej.

Przemawia p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy, p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi solnej o krajowej sprzedaży soli.

Sprawozdawca p. Merunowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi; sprostowawszy pomyłkę druku, a mianowicie we wniosku IV komisyi b) zamiast 7 i 8) 2 oficyałów (ranga XI) ma być „7 i 8) 2-ch oficyałów (ranga X):

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej sprzedaży soli l. s 3.304 ex 1909 Sejm przyjmuje do wiadomości i udziela mu absolutoryum z rachunków funduszu solnego za r. 1908.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby nie spuszczał z oka sprawy wprowadzenia w handel soli w zamkniętem opakowaniu w ilościach mniejszych niż jeden cały kilogram, a także w pakietach dziesięciokilogramowych.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ponawiając uchwały swoje z 3. listopada 1904, 13. listopada 1905 i 7. marca 1907, ażeby z całym naciskiem starał się o oddanie eksploatacyi pokładów i źródlisk solnych w Galicyi w zarząd albo dzierżawę kraju — za odpowiedniem zabezpieczeniem dochodów tudzież spełnienia zobowiązań c. k. Skarbu państwa z tytułu monopolu.

IV. A. Sejm uchwala nastąpujący etat osób i płac krajowego Zarządu sprzedaży soli:

1) Biuro centralne:

a) Dział konceptowy i kontroli administracyjnej.

1) Kierownik Biura (ranga VI)	płaca 6.400 K, dod. akt. 1.472 K = 7.872 K	2 pięciolecia jedno trzechlecie po 800 K

2) Rewident (ranga VIII)	3.600	1.101	= 4.701	2 pięciolecia i 1 trzelecie po 200 K
3) Adjunkt koncept. ranga IX.)	2.800	960	= 3.760	1 trzechlecia po 200 K
4) Kontrolor (ranga X.)	2.200	768	= 2.968	3 trzechlecia po 200 K

b) Dział rachunkowy:

5) Rachmistrz (ranga VIII.)	3.600	1.104	= 4.704	2 pięciolecia i 1 trzechlecie po 200 K
6) Adjunkt rach. (ranga IX.)	2.800	960	= 3.760	1 trzechlecia po 200 K
7 i 8) 2-ch oficyałów (ranga X.) płaca po	2.200	768	= 2.968	3 trzechlecia po 200 K
9 i 10) 2-ch asystentów (ranga XI.) płaca po	1.600	576	= 2.176	3 trzechlecia po 200 K
11 i 13) 3-ch praktyk. (ranga XII.) płaca po	1.200	576	= 1.776	2 trzechlecia po 200 K, po 12 latach służby dodatek 200 K i po 15-tu dodatek 200 K
14 i 15) 2-ch aplikantów adjutum po			= 1.200	

c) dział manipulacyjny:

16) Pisarz (ranga XII.)	płaca 1.200 K, dod. akt.	576 K	= 1.776 K	2 trzechlecia po 200 K, po 12 latach służby dodatek 200 K, po 15-tu — 200 K.

d) Służba:

17) Woźny płaca 900 K, dod. akt. 360 K, na mundur 100 K — 1.360 — dodatki trzechletnie po 70 K.

2) Biura sprzedaży soli przy salinach.

18—20 3-ch Starszych zarządców (r. VIII.)	płaca po	K 3.600	2 pięciolecia i 1 trzechlecie po 400 K.
21—23) 3-ch Zarządców I. kl. (r. IX.)	płaca po	2.800	4 dodatki trzechletnie po 200 K.
24—26) 3-ch Zarządców II. kl. (r. X.)	płaca po	2.200	3 trzechlecia po 200 K.
27—30) 4-ch Zarządców III. kl. (r. XI.)	płaca po	1.600	3 trzechlecia po 200 K
31—33) 3-ch praktykantów (r. XII.)	płaca po	1.200	3 trzechlecia po 200 K.
34) Aplikant z adjutum	płaca po	1.200	2 trzechlecia po 200 K po 12 latach służby, dodatek 200 K po 15-tu 200 K.

Dodatki aktywalne obliczone według rangi i siedziby urzędowej w myśl przepisów stosowanych do urzędników krajowych (uchwała sejmowa z dnia 16. marca 1907 r.)

B) Urzędnicy, którzy otrzymują urzędowe mieszkanie, pobierają tylko połowę dodatku aktywalnego.

C) Wobec urzędników etatowych i sług krajowego Zarządu sprzedaży soli mają być stosowane obowiązujące dla urzędników krajowych przepisy o emeryturach i płacach wdowich i sierocych, jak również przepisy o dyetach i kosztach podróży — z tem jednak zastrzeżeniem, że z tytułu tej uchwały urzędnicy ci i słudzy nie mogą sobie rościć żadnej pretensyi do zaopatrzenia z funduszu krajowego, lecz jedynie z odsetek funduszu emerytalnego solnego i to w tej wysokości, do jakiej on wzrośnie.

D) Aż do odwołania przelewać będzie Wydział krajowy nadal połowę corocznego czystego zysku funduszu solnego do funduszu emerytalnego, drugą do funduszu rezerwowego.

V. P. Mieczysławowi Jackowskiemu udziela się veniam aetatis.

VI. W uwzględnieniu petycyi l. s. 3.416 Sejm przyznaje p. Maryi Gerard-Festenburgowej wdowie po urzędniku krajowego biura sprzedaży soli jednorazowy dar z łaski w kwocie 400 koron z funduszu solnego.

VII. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby i nadal uwzględniał bez utrudnień podania gmin o pozwolenie na pobór surowicy solnej ze znajdujących się w danej okolicy źródlisk solnych i pozwolenia te ażeby opiewały na czas dłuższy, aby opłaciły się połączone z tem inwestycye.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Kurowiec, Federowicz, Skwarko, Dumka, Winniczuk, Sandulak A. i T. Staruch.

Przemawia p. Kurowiec i wnosi następujące rezolucye:

1. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby petycye gmin powiatu kałuskiego o wolny pobór surowicy polecone uchwałą sejmową z roku 1008 uwzględnił, a dalej, ażeby §. 15. instrukcyi c. k. krajowej Dyrekcyi skarbowej, nakładający materyalne ciężary fiskalne szykany na gminy skasował.

2. Wzywa c. k. Rząd, ażeby zbadał powody gorączki spekulacyjnej w zakupywaniu gruntów przyległych do c. k. salin w Kałuszu zwłaszcza z uwagi na prawdopodobną konkurencyę zagranicznych organizacyj przemysłowych.

3. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby zniżył cenę soli.

Przemawia p. Federowicz i wnosi następujące rezolucye:

1) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby zniósł ograniczenia wydawania soli szybikowej z kopalń Wielickich i Bocheńskich dla kupców galicyjskich.

2) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby umożliwił Wydziałowi krajowemu w sposób, jaki uzna za stosowny, podwyższenie prowizyi dla drobnych sprzedawców soli.

Przemawia p. Skwarko i wnosi następujące rezolucye i poprawkę: poprawkę na końcu wniosku II. komisyi dodać słowa: „i pięćdziesięcio kilogramowych“.

Sejm wzywa Wydział krajowy:

1) aby postarał się o uzyskanie od c. k. Rządu dogodniejszych warunków co do cen soli tak, aby bez uszczerbku dla dotychczasowych dochodów krajowych i przy utrzymaniu dotychczasowej ceny soli jadalnej dla konsumentów zapewnić kupcom czysty dochód przy sprzedaży soli w wysokości 10% prowizyi;

2) aby postarał się o to, iżby składy krajowe dostarczyły kupcom, prócz ewentualnie soli w topkach soli w workach po 50 kg;

3) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby tenże kupcom krajowym otworzył napowrót wolny dostęp do kopalń i warzelni soli, aby ciż bezpośrednio u źródła produkcyi bez jakichkolwiek ograniczeń, sól we wszystkich jadalnych gatunkach i rodzajach nabywać mogli.

Przemawia p. Dumka.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są „przeciw“ wnioskom komisyi pp. Winniczuk, Sandulak, T. Staruch, A. Staruch, Myroniuk-Zajaczuk, zaś „za“ wnioskami komisyi pp. Tertil, Bandrowski, Maryewski, Pawlewski, Michałowski i Skarbek.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu posłów do wyboru mowców generalnych.

Przemawia generalny mowca „przeciw“ wnioskom komisyi p. T. Staruch, i wnosi następujące rezolucye:

1) Wzywa się Rząd, aby zniżył cenę soli topki na 12 h;

2) Wzywa się c. k. Rząd, aby dostarczył ludności rolniczej soli dla bydła — a to warzonki i kamiennej.

Generalny mowca „za“ wnioskami komisyi p. Tertil zrzeka się głosu.

Sprawozdawca p. Merunowicz zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej sprzedaży soli l. s. 3.304 ex 1909 Sejm przyjmuje do wiadomości i udziela mu absolutoryum z rachunków funduszu solnego za rok 1908.

Przemawia p. Winniczuk.

Marszałek przerywa mowcy i wzywa go, by skrócił przemówienie, które ma odnosić się do wniosku I. komisyi.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala wniosek I. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby nie spuszczał z oka sprawy wprowadzenia w handel soli w zamkniętem opakowaniu w ilościach mniejszych niż jeden cały kilogram a także w pakietach dziesięciokilogramowych.

Marszałek odczytuje następującą poprawkę p. Skwarki: do II. wniosku komisyi: na końcu II. rezolucyi dodać słowa: „i pięćdziesięciokilogramowych“.

Izba popiera tę poprawkę p. Swarki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Merunowicz i przyjmuje tę poprawkę p. Skwarki.

Izba uchwala wniosek II. komisyi wraz z poprawką p. Skwarki, przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ponawiając uchwały swoje z 3. listopada 1904, 13. listopada 1905 i 7. marca 1907, ażeby z całym naciskiem starał się o oddanie eksploatacyi pokładów i źródlisk solnych w Galicyi w zarząd albo dzierżawę kraju — za odpowiedniem zabezpieczeniem dochodów tudzież spełnienia zobowiązań c. k. Skarbu państwa z tytułu monopolu.

Przemawia p. Makuch i wnosi przejście do porządku dziennego nad wnioskiem III. komisyi.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek oznajmia, że wniosek p. Makucha o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem III. komisyi nie może poddać w myśl regulaminu pod uchwałę Izby.

Izba uchwala wniosek III. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

IV. A. Sejm uchwala następujący etat osobi płac krajowego Zarządu sprzedaży soli:

1) Biuro centralne:

a) Dział konceptowy i kontroli administracyjnej.

1) Kierownik Biura (ranga VI)	płaca 6.400 K, dod. akt. 1.472 K = 7.872 K	2 pięciolecia jedno trzechlecie po 800 K

2) Rewident (ranga VIII)	3.600	1.101	= 4.704	2 pięciolecia i 1 trzelecie po 200 K
3) Adjunkt koncept. ranga IX.)	2.800	960	= 3.760	4 trzechlecia po 200 K
4) Kontrolor (ranga X.)	2.200	768	= 2.968	3 trzechlecia po 200 K
b) Dział rachunkowy:				
5) Rachmistrz (ranga VIII.)	3.600	1.104	= 4.704	2 pięciolecia i 1 trzechlecie po 200 K
6) Adjunkt rach. (ranga IX.)	2.800	960	= 3.760	4 trzechlecia po 200 K
7 i 8) 2-ch oficyałów (ranga X.) płaca po	2.200	768	= 2.968	3 trzechlecia po 200 K
9 i 10) 2-ch asystentów (ranga XI.) płaca po	1.600	576	= 2,176	3 trzechlecia po 200 K
11 i 13) 3-ch praktyk. (ranga XII.) płaca po	1.200	576	= 1.776	2 trzechlecia po 200 K, po 12 latach służby dodatek 200 K i po 15-tu dodatek 200 K
14 i 15) 2-ch aplikantów adjutum po			= 1.200	
c) dział manipulacyjny:				
16) Pisarz (ranga XII.)	płaca 1.200 K, dod. akt. 576 K		= 1.776 K	2 trzechlecia po 200 K, po 12 latach służby dodatek 200 K, po 15-tu — 200 K.
d) Służba:				
17) Woźny płaca 900 K, dod. akt. 360 K, na mundur 100 K			— 1.360	dodatki trzechletnie po 70 K.

2) Biura sprzedaży soli przy salinach.

18—20 3-ch Starszych zarządców (r. VIII.)	płaca po 3.600 K	Dodatki aktywalne obliczone według rangi i siedziby urzędowej w myśl prspisów stosowanych do urzędników krajowych (uchwała sejmowa z dnia 16. marca 1907 r.)	2 pięciolecia i 1 trzechlecie po 400 K.
21—23) 3-ch Zarządców I. kl. (r. IX.)	płaca po 2.800		4 dodatki trzechletnie po 200 K.
24—26) 3-ch Zarządców II. kl. (r. X.)	płaca po 2.200		3 trzechlecia po 200 K.
27—30) 4-ch Zarządców III. kl. (r. XI.)	płaca po 1.600		3 trzechlecia po 200 K
31—33) 3-ch praktykantów (r. XII.)	płaca po 1.200		3 trzechlecia po 200 K.
34) Aplikant z adjutum	płaca po 1.200		2 trzechlecia po 200 K po 12 latach służby, dodatek 200 K po 15-tu 200 K.

B. Urzędnicy, którzy otrzymują urzędowe mieszkanie, pobierają tylko połowę dodatku aktywalnego.

C. Wobec urzędników etatowych i sług krajowego Zarządu sprzedaży soli mają być stosowane obowiązujące dla urzędników krajowych przepisy o emeryturach i płacach wdowich i sierocych jak również przepisy o dyetach i kosztach podróży — z tem jednak zastrzeżeniem, że z tytułu tej uchwały urzędnicy ci i słudzy nie mogą sobie rościć żadnej pretensyi do zaopatrzenia z funduszu krajowego, lecz jedynie z odsetek funduszu emerytalnego solnego i to w tej wysokości, do jakiej on wzrośnie.

D. Aż do odwołania przelewać będzie Wydział krajowy nadal połowę corocznego czystego zysku funduszu solnego do funduszu emerytalnego, drugą do funduszu rezerwowego.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek IV. komisyi.

Marszałek oznajmia, że wnioski V. i VI. podda łącznie pod uchwałę Izby.

Sprawozdawca czyta:

V. P. Mieczysławowi Jackowskiemu udziela się veniam aetatis.

VI. W uwzględnieniu petycyi l. s. 3416 Sejm przyznaje p. Maryi Gerard-Festenburgowej wdowie po urzędniku krajowego biura sprzedaży soli jednorazowy dar z łaski w kwocie 400 koron z funduszu solnego.

Izba bez rozprawy i łącznie uchwala wnioski V i VI. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

VII. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby i nadal uwzględniał bez utrudnień podania gmin o pozwolenie na pobór surowicy solnej ze znajdujących się w danej okolicy źródlisk solnych i pozwolenia te ażeby opiewały na czas dłuższy, aby opłaciły się połączone z tem inwestycye.

Przemawia p. Winniczuk.

Przemawia p. Sandulak.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala wniosek VII. komisyi.

Marszałek odczytuje następujące rezolucye p. Kurowca.

1. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby petycye gmin powiatu kałuskiego o wolny pobór surowicy polecone uchwałą sejmową z roku 1908 uwzględnił, a dalej, ażeby §. 15. instrukcyi c. k. krajowej Dyrekcyi skarbowej nakładający materyalne ciężary fiskalne szykany na gminy skasował.

2. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby zbadał powody gorączki spekulacyjnej w zakupywaniu gruntów przyległych do c. k. Soli w Kałuszu zwłaszcza z uwagi na prawdopodobną konkurencyę zagranicznych organizacyj przemysłowych.

3. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby zniżył cenę soli.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Merunowicz i przyjmuje 2 i 3 rezolucyę p. Kurowca zaś wnosi o odesłanie do Wydziału krajowego rezolucyi 1 p. Kurowca.

Izba uchwala powyższą 2 i 3 rezolucyę p. Kurowca, oddzielnie uchwala odesłanie 1 rezolucyi p. Kurowca do Wydziału krajowego.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Federowicza:

1) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby zniósł ograniczenia wydawania soli szybikowej i kopalń Wielickich i Bocheńskich dla kupców galicyjskich.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala tę rezolucyę p. Federowicza.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Federowicza:

2) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby umożliwił Wydziałowi krajowemu w sposób, jaki uzna za stosowny, podwyższenie prowizyi dla drobnych sprzedawców soli.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala tę rezolucyę p. Federowicza.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p Skwarki:

1) Sejm wzywa Wydział krajowy, aby postarał się o uzyskanie od c. k. Rządu dogodniejszych warunków co do cen soli tak, aby bez uszczerbku dla dotychczasowych dochodów krajowych i przy utrzymaniu dotychczasowej ceny soli jadalnej dla konsumentów zapewnić kupcom czysty dochód przy sprzedaży soli w wysokości 10% prowizyi.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca rezolucyę powyższą p. Skwarki.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Swarki, zaznaczywszy, że rezolucya ta stała się bezprzedmiotową wobec przyjęcia przez Izbę poprawki p. Skwarki do wniosku II. komisyi. — „Sejm wzywa Wydział krajowy, aby postarał się o to, iżby składy krajowe dostarczyły kupcom prócz ewentualnie soli w topkach, także soli w workach po 50 kg.“.

Przemawia p. Skwarko i oznajmia, że cofa tę rezolucyę.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Skwarki:

3) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby tenże kupcom krajowym otworzył wolny dostęp do kopalń i warzelni soli, aby ciż bezpośrednio u źródła produkcyi bez jakichkolwiek ograniczeń sól we wszystkich jadalnych gatunkach i rodzajach nabywać mogli.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca tę rezolucyę p. Swkarki.

Marszałek odczytuje następujące rezolucye p. T. Starucha.

1) Wzywa się c. k. Rząd, aby zniżył cenę soli topki na 12 h.

2) Wzywa się c. k. Rząd, aby dostarczył ludności rolniczej soli dla bydła — a to warzonki i kamiennej.

Przemawia p. Skołyszewski.

Przemawia p. Myroniuk-Zajaczuk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

P. T. Staruch wnosi o imienne głosowanie nad jego rezolucyami.

Izba nie popiera tego wniosku p. T. Starucha:

Marszałek odczytuje powyższą rezolucyę pierwszą p. T. Starucha.

1) Wzywa się c. k. Rząd, aby zniżył cenę soli topki na 12 h.

Izba 53 głosami odrzuca tę rezolucyę p. T. Starucha, za którą to rezolucyą głosowało 34 posłów.

Marszałek odczytuje następującą drugą rezolucyę p. T. Starucha:

2) Wzywa się c. k. Rząd, aby dostarczył ludności rolniczej soli dla bydła — a to warzonki i kamiennej.

Izba odrzuca 53 głosami tę rezolucyę p. T. Starucha, za którą to rezolucyą głosowało 36 posłów.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Makucha:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby umożliwił sklepikom wiejskim

i małomiasteczkowym pobór soli kuchennej z salin państwowych.

Przemawia p. Makuch.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i wnosi o odesłanie tej rezolucyi p. Makucha do Wydziału krajowego do sprawozdania.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem p. sprawozdawcy odesłać tę rezolucyę p. Makucha do Wydziału krajowego do sprawozdania.

Marszałek odczytuje następujący dodatkowy wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Petycye gmin Dolina, Dołna kałuska, Hołyń, Kamień, Nowica, Pójło, Siwka kałuska, Słoboda niebyłowska, Słobódka leśna i Topolsko L. s. 1635, 5318, 5329, 5447, 5453 i 5843 o ulgi w poborze surowicy ze źródlisk solnych — odstępuje się c. k. Rządowi do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek komisyi.

Marszałek odczytuje następujący dodatkowy drugi wniosek komisyi:

II. Petycye Jakóba Katza ze Zborowa i kupców z Kamionki strumiłowej w sprawach, dotyczących drobiazgowej sprzedaży soli L. s. 4386, 5465 i 5466 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z projektem noweli do § 24. ustawy o reprezentacyi powiatowej z dnia 12/8 1866 Dz. ust. kraj. N. 21.

Sprawozdawca p. Schätzel uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca § 24. ustawy o reprezentacyi powiatowej z 12. sierpnia 1866 dz. u. kr. Nr. 21.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia § 24. ustawy o reprezentacyi powiatowej z 12. sierpnia 1866 dz. u. kr. Nr. 21. w brzmieniu ustawy z dnia 15. maja 1907 Nr. 52. dz. u. kr. uchyla się, a natomiast mają one opiewać:

Pożyczki.

§. 24.

Rada powiatowa może w interesie powiatu zaciągać pożyczki lub przyjmować zobowiązania, jeżeli kwota pożyczki lub wartość ciężaru, wynikającego z zobowiązania łącznie z długami już istniejącymi, nie przewyższa 10% podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych.

Do zaciągania pożyczek lub przyjęcia zobowiązań, przekraczających tę miarę, lecz nie przenoszących 70% wspomnianych podatków, potrzebne jest zezwolenie Wydziału krajowego.

Do pożyczek większych, jako też do innych operacyi kredytowych, potrzebną jest ustawa krajowa.

Wyjątek stanowią pożyczki przeznaczone na pomoc dla ludności powiatu, dotkniętej klęską elementarną, lub na ułatwienie krycia budynków ogniotrwałym materyałem.

W tych wypadkach Wydział krajowy może zezwolić na zaciągnięcie pożyczki, chociażby wartość obciążenia powiatu przekraczała 70% podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Swarko.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. T. Staruch, Urbański, Kędzior, Skołyszewski, następnie odracza posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2 popołudniu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 3. lutego 1910.

Marszałek o godzinie 8 minut 20 wieczorem otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad sprawozdaniem Komisyi administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z projektem noweli do §. 24. ustawa o reprezentacyi powiatowej z dnia 12/8 1866 Dz. ust. kraj. Nr. 21.

Przemawia p. T. Staruch.

Przemawia p. Urbański i wnosi następującą rezolucyę:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wziął pod rozwagę i ewentualnie przedłożył projekt zmiany §. 23. ust. o Repr. pow. w kierunku rozszerzenia prawa Wydziału krajowego dozwalaniu Reprezentacyom powiatowym poboru dodatków wyższych jak 40%.

Przemawia p. Kędzior i wnosi następującą poprawkę: w ustępie 4 § 24. po słowie „elementarną“ dodać słowa: „na pokrycie datków konkurencyjnych unormowanych specyalnemi krajowemi ustawami melioracyjnemi“.

Izba uchwala bez rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy ogólnej.

Na wezwanie Marszałka oznajmiają zapisani do głosu posłowie Makuch i Dumka, że są „przeciw“, zaś pp. Jampolski i Skołyszewski „za“ wnioskami komisyi.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu posłów do wyboru mowców generalnych.

Przemawia generalny mowca „przeciw“ wnioskom komisyi p. Makuch.

Przemawia generalny mowca „za“ wnioskami komisyi p. Skołyszewski.

Przemawia p. Moysa dla sprostowania faktów.

Przemawia p. Merunowicz dla sprostowania faktów.

Przemawia p. Makuch dla sprostowania faktów.

Przemawia p. T. Cieński dla sprostowania faktów.

Przemawia sprawozdawca p. Schätzel.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Postanowienia §. 24. ustawy o reprezentacyi powiatowej z 12. sierpnia 1866 dz. u. kr. Nr. 21. w brzmieniu ustawy z dnia 15. maja 1907 Nr. 52.

dz. u. kr. uchyla się, a natomiast mają one opiawać:

Pożyczki.

§. 24.

Rada powiatowa może w interesie powiatu zaciągać pożyczki lub przyjmować zobowiązania, jeżeli kwota pożyczki lub wartość ciężaru, wynikającego z zobowiązania łącznie z długami już istniającymi, nie przewyższa 10% podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych.

Do zaciągania pożyczek lub przyjęcia zobowiązań, przekraczających tę miarę, lecz nie przenoszących 70% wspomnianych podatków, potrzebne jest zezwolenie Wydziału krajowego.

Do pożyczek większych, jako też do innych operacyj kredytowych, potrzebną jest ustawa krajowa.

Wyjątek stanowią pożyczki przeznaczone na pomoc dla ludności powiatu, dotkniętej klęską elementarną, lub na ułatwienie krycia budynków ogniotrwałym materyałem.

W tych wypadkach Wydział krajowy może zezwolić na zaciągnięcie pożyczki, chociażby wartość obciążenia powiatu przekraczała 70% podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych.

Przemawia p. Hanczakowski.

Przemawia p. T. Staruch.

Przemawia p. Lewicki.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Przemawia p. T. Staruch i żąda skonstatowania kompletu Izby i stosunku głosów.

Marszałek konstatuje, że Izba jest w komplecie.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Skołyszewskiego: „w ustępie pierwszym § 24. zamiast 10% ma być 5%“.

Izba odrzuca poprawkę p. Skołyszewskiego, a oddzielnie uchwala art. I. ustęp 1 §. 24. zgodnie z wnioskiem komisyi, następnie oddzielnie uchwala Izba ustęp 2 i 3 § 24. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek odczytuje następującą poprawkę p. Kędziora do ustępu 4. §. 24.; w ustępie 4 § 24 w drugim wierszu po słowie „elementarną“ dodać słowa: „na pokrycie datków konkurencyjnych unormowanych specyalnemi krajowemi ustawami melioracyjnemi“.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca oznajmia, że przyjmuje tę poprawkę p. Kędziora.

Izba uchwala ustęp 4. §. 24. wraz z poprawką p. Kędziora, przyjętą przez p. sprawozdawcę i zgodnie z wnioskiem komisyi.

Następnie w oddzielnem głosowaniu uchwala Izba 5. ustęp § 24. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek wzywa p. sprawozdawcę do odczytania łącznie art. II. tytułu i wstępu ustawy.

Sprawozdawca czyta.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Ustawa

z dnia . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca § 24. ustawy o reprezentacyi powiatowej z 12. sierpnia 1866 dz. u. kr. Nr. 21.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomoryi z Wiel-

kiem Księstwem Krakowskiem postawiam, co następuje:

Izba bez rozprawy i łącznie uchwała art. II. tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy, przystąpić do trzeciego czytania projektu powyzszej ustawy bez czytania, uchwala Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Urbańskiego:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wziął pod rozwagę i ewentualnie przedłożył projekt zmiany § 23. ust. o Repr. pow. w kierunku rozszerzenia prawa Wydziału krajowego dozwalania Reprezentacyom powiatowym poboru dodatków wyższych jak 40%.

Izba bez rozprawy uchwala tę rezolucyę p. Urbańskiego.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 4. lutego 1910 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 11, minut 30 w nocy.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Zacharyasz Skwarko *w. r.*

Protokół

74. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 4. lutego 1910.

Początek o godz. 10. minut 35 przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 128.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński, i c. k. radca namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 72 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 73 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 4. lutego 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 5901, 5905, 5907, 5913, 5918, 5919.

Komisyi szkolnej L. s. 5906, 5916.

Komisyi petycyjnej L. s. 5903, 5904.

Komisyi administracyjnej L. s. 5911, 5917.

Komisyi drogowej L. s. 5902.

Komisyi przemysłowej L. s. 5910.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p. p. St. H. hr. Badeni a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k

Wysoki Sejmie:

Ponieważ obecnie obowiązująca krajowa ustawa wodna z dnia 14. marca 1875 D. u. kr. Nr. 38. nie reguluje należycie wszystkich stosunków wodnoprawnych, jakie wskutek co raz częstszego używania siły wodnej do celów przemysłowych powstają — ponieważ dalej w interesie ogólnym jest, aby w pewnych wypadkach siłę wodną zastrzedz dla kraju, gminy lub ogólnego pożytku działającego przedsiębiorstwa — ponieważ wreszcie zaprowadzeniem opłat na rzecz kraju za używanie siły wodnej stworzy się przyszłości może obfite źródło dochodów dla kraju, przeto podpisani projektują odpowiednie poprawki i uzupełnienia obecnie obowiązującej ustawy wodnej i wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić: załączony projekt ustawy.

Wnioskodawca: Skarbek.

Maryewski, Adam, Kędzior, Ciuchciński, Leo, Rayski, Merunowicz, Wodzicki, Górski, Schätzel, Federowicz, Tertil. Bandrowski, Starzyński, Pawlewski, Laskowski, Rutowski, Jahl.

U s t a w a

z dnia . . . . zmieniająca i uzupełniająca niektóre postanowienia ustawy wodnej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Poniżej wyszczególnione paragrafy ustawy krajowej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38. o używaniu, prowadzeniu i odprowadzaniu wód, zmienia się względnie uzupełnia w sposób następujący:

§. 2.

Strumienie, rzeki, potoki, jeziora, jakoteż i woda gruntowa stanowią dobro publiczne.

§. 3.

Wyjątek stanowią te wody, które ktoś posiada na mocy szczególnych a dowodami popartych tytułów prawnych.

§. 5.

odpada.

§. 6.

Rząd może na wniosek Wydziału krajowego a na koszt kraju uznać za odpowiedniem odszkodowaniem, jako dobro publiczne, prywatną własność stanowiące wody płynące, jeziora i parcele jezior.

Gminy i strony interesowane, które z tego oczywistą korzyść odnoszą, należy pociągnąć do ponoszenia kosztów odszkodowania.

§. 15.

Dodatek:

Właściciel gruntu ma prawo zamknąć wodę gruntową zapomocą studzień, nie poruszanych siłą żywiołową do zamknięcia wody w inny sposób, lub do odprowadzania wody poza granicę swojej posiadłości, potrzebuje osobnego zezwolenia.

§. 16.

Dodatek:

Również potrzeba uzyskać wodnoprawne zezwolenie do budowy mostów, oraz składania materyałów na brzegach lub na podlegającym wylewom okręgu wód publicznych lub prywatnych, o ile to może wpłynąć na jakość, stan albo bieg wody.

§. 18.

W zezwoleniu wydanem przez władzę polityczną, należy oznaczyć miejsce, rozmiary, sposób i cel używania wody.

Stosownie do potrzeby, można przytem ustalić szczegółowe warunki regulujące i zabezpieczające używanie wody a zezwolenie udzielić na czas ograniczony lub za odwołaniem.

Zezwolenie na używanie siły popędowej wód publicznych można udzielać przedsiębiorstwom państwa, krajów, gmin lub innych publicznych ciał reprezentacyjnych na przeciąg lat 90, we wszystkich innych wypadkach na przeciąg najdłużej lat 70.

Ponowne udzielenie koncesyi po upływie tego terminu jest dopuszczalne, a dotychczas uprawniony może domagać się ponownego zezwolenia, o ile o siłę wodną nie ubiega się znacznie ważniejsze pod względem gospodarczym przedsiębiorstwo, lub o ile dalsze użytkowanie siły wodnej przez dotychcza-

sowego koncesyonaryusza nie sprzeciwia się publicznym interesom.

Jeżeli po upływie terminu koncesyi, otrzymuje zezwolenie na używanie siły wodnej nie dotychczasowy, ale inny przedsiębiorca, przechodzą urządzenia spiętrzające i odprowadzające wodę, na własność nowego koncesyonaryusza, za zwrotem rzeczywistej wartości.

W razie, gdyby nie nastąpiło dobrowolne porozumienie, ustala sąd wysokość odszkodowania, jakie nowy koncesyonaryusz ma uiścić dotychczasowemu.

§. 18 a.

Polityczna władza krajowa może także w czasie trwania koncesyi uznać prawo wodne jako wygasłe w następujących wypadkach:

1) Jeżeli budowy nie rozpoczęto w terminach oznaczonych w koncesyi, albo nie puszczono w ruch zakładu.

2) Jeżeli ruch przez trzy po sobie następujące lata był zastanowiony i nie został na nowo podjęty w terminie, wyznaczonym przez polityczną władzę krajową.

3) Jeżeli zakład został zniszczony, a nie odnowiono go w terminie przez polityczną władzę krajową oznaczonym.

4) Jeżeli cel oznaczony w koncesyi odpadnie, lub bez zezwolenia władzy ulegnie istotnym zmianom.

5) Jeżeli wogóle poszczególne warunki koncesyi, od których uczyniono zależnem prawo użytkowania wody, nie zostały dotrzymane. W wypadkach godnych uwzględnienia, może polityczna władza krajowa w porozumieniu z Wydziałem krajowym przedłużyć termina.

§. 29 a.

Dla ochrony źródeł leczniczych, może polityczna władza krajowa w porozumieniu z Wydziałem krajowym postanowić w drodze rozporządzenia, iż w pewnych oznaczonych okręgach (okręgi ochronne), wszelkie roboty, które mogą wpłynąć na wydatność, skład i zawartość gazu źródeł leczniczych, jakoto wiercenia, kopania, budowy wszelkiego rodzaju, ujęcie źródeł, oraz każde zamknięcie i odprowadzenie wody gruntowej, — wymagają zezwolenia kompetentnych władz politycznych.

W celu zapobieżenia zanieczyszczeniu źródeł leczniczych i wodociągów z wodą do picia i użytkową, może władza polityczna wydawać szczególne zarządzenia co do używania i sposobu uprawy gruntów za stosownem wynagrodzeniem.

§. 29 b.

Za zgodą lub na wniosek Wydziału krajowego może Rząd zastrzedz używanie siły motorycznej poszczególnych wód publicznych na cele państwowe lub krajowe, o ile już takie prawo nie przysługuje trzeciej osobie.

§. 31.

Zakładom, których budowa leży w interesie publicznym, lub po których należy się spodziewać wybitnych korzyści dla gospodarstwa społecznego, może kompetentna Władza przyznać dla potrzebnych wodociągów, tam i innych do uzyskania siły służących urządzeń i budowli, za pełnem odszkodowaniem, odpowiednią służebność na cudzym gruncie; właściciel może także według wyboru odstąpić grunt na własność.

Jeżeliby wskutek budowli stracił grunt dla posiadacza odpowiednią dla swego przeznaczenia zdolność użytkową, należy na jego żądanie cały grunt odkupić. Jednakowoż wywłaszczenie budynków mieszkalnych, gospodarczych, fabryk, podwórza i ogrodów domowych może tylko wtedy nastąpić, jeżeli projektowana budowla wodna ma na celu bezpośrednie podniesienie ogólnego do-

bra, a wykonanie tejże w inny sposób jest niemożliwem; do tego potrzebną jest zgoda Wydziału krajowego.

Władza może zezwolić na wywłaszczenie istniejących urządzeń do wyzyskania siły wodnej na rzecz takich zakładów, które posiadają znacznie wyższą wartość dla gospodarstwa społecznego. Na żądanie wywłaszczyć się mającego, ma właściciel nowego zakładu, zamiast wynagrodzenia pieniężnego, dostarczyć na własny koszt dotychczas używaną ilość siły, jak niemniej potrzebne urządzenie maszynowe według wyboru mającego być wywłaszczonym, albo na dotychczasowe miejsce ruchu, albo na inne sąsiednie miejsce.

Na żądanie mającego być wywłaszczonym, ma ubiegający się złożyć dostateczne zabezpieczenie, za każdą stratę spowodowaną przeszkodą lub zastanowieniem ruchu, lub też upływem koncesyi.

Żądanie wywłaszczenia traci swą podstawę, jeżeli dotychczas uprawniony, okazuje gotowość zakład swój w sposób racyonalny powiększyć lub zmienić. Równocześnie ze sprzeciwem, winien dotychczas uprawniony wnieść podanie o nową koncesyę.

§. 39.

Uprawnieni do wykonywania rybołostwa mogą przeciw wykonywaniu innych uprawnień do użytkowania wody, podnosić tylko takie zarzuty, które mają na celu zapobieżenie zanieczyszczaniu wód rybnych, zakładanie jazów i krat rybnych, oraz regulowanie i osuszanie koryt wodnych w sposób najmniej dla rybołostwa szkodliwy, o ile zarzuty te można uwzględnić bez znaczniejszych utrudnień dla innych uprawnień użytkowania wód.

Pozatem przysługuje uprawnionym do wykonywania rybołostwa jedynie prawo domagania się odpowiedniego przez władzę administracyjną oznaczyć się mającego odszkodowania, którego wysokość ustali sędzia, w razie, gdyby to orzeczenie stron interesowanych nie zadowoliło.

§. 64 b.

Spółki utworzone na podstawie szczególnych przepisów ustawowych, tudzież spółki, którym przyznano subwencyę z funduszów państwowych albo krajowych, potrzebują do wydzielenia ze spółki poszczególnych gruntów, jak nie mniej do rozwiązania spółki, zezwolenia Ministerstwa rolnictwa i Wydziału krajowego.

§. 76.

Dodatek:

Koncesyi na zakłady poruszane siłą wodną nad 25 koni udziela Namiestnictwo za zgodą Wydziału krajowego.

§. 93.

Dodatki:

Uprawnienia, o których była mowa w poprzednich rozdziałach, mogą być uwzględnione dopiero wtedy, jeżeli sił wodnych nie zamierzają użyć dla celów publicznych w pierwszej linii państwo, w drugiej kraj a w trzeciej linii gminy położone nad lub w sąsiedztwie dotyczących wód.

Koncesyi udziela się tylko dla oznaczonego celu, oraz dla oznaczonej osoby fizycznej lub prawnej, wobec czego bez zezwolenia Namiestnictwa i Wydziału krajowego, nie wolno przenieść koncesyi na inną osobę lub obrócić na inny cel. W razie dziedziczenia oraz przeniesienia posiadania na krewnych zstępnych, albo małżonka, wystarcza zgłoszenie zmiany.

§. 101.

Za każde udzielenie lub odnowienie uprawnienia do używania siły wodnej, należy, o ile przyzwolona przeciętna siła wodna wynosi więcej jak 10 koni, uiścić należytość koncesyjną.

Należytość ta wynosi dla zakładów o sile do 100 koni po 1 Kor., o sile od 100 do 1000 koni po 2 Kor., o sile nad 1000 koni po 3 Kor. za każdą siłę konia.

§. 102.

Zakłady wodne opłacają na rzecz kraju corocznie czynsz za używanie wody. Czynsz ten obliczony według udzielonej koncesyą do użytku ilości wody i wysokości spadu, wynosi przy zakładach wodnych zbudowanych po wejściu w życie niniejszej ustawy za każdą brutto siłę konia:

do siły	100	koni po	1 K.
„ „	500	„ „	2 „
„ „	1.000	„ „	3 „
„ „	2.500	„ „	4 „
„ „	5.000	„ „	5 „
„ „	10.000	„ „	6 „
„ „	15.000	„ „	7 „
„ „	20.000	„ „	8 „
„ „	25.000	„ „	9 „
nad	25.000	„ „	10 „

O ileby przy istniejących już zakładach objęta koncesyą ilość siły nie dała się oznaczyć, ma nastąpić obliczenie czynszu na podstawie urządzeń przedsiębiorstwa.

Od obowiązku opłacania czynszu wodnego są uwolnione zakłady wodne państwa, kraju, gmin krajowych, tudzież wszelkie zakłady, których siła nie przekracza 10 koni, o ile służą dla użytku domowego, lub do przeróbki we własnem gospodarstwie uzyskanych produktów leśnych lub rolnych, albo też dla przemysłu rękodzielniczego.

Zakłady wodne wybudowane przed wejściem w życie niniejszej ustawy, mającej uiszczać połowę stóp powyżej przytoczonych.

Sejm krajowy ma prawo stopy czynszów wodnych z jednej strony z godnych uwzględnienia powodów czasowo obniżyć, z drugiej strony może je podwyższyć, o ile uzyskaną siłę wyprowadza się z kraju.

Czynsz wodny należy opłacać od chwili puszczenia w ruch przedsiębiorstwa, najpóźniej jednak po upływie trzeciego roku od udzielenia koncesyi. Przeszkody i ograniczenia w używaniu, uuprawniają tylko wtedy do opustu, jeżeli przeszkodę ruchu spowodowało wydarzenie żywiołowe i trwało bez przerwy przynajmniej przez przeciąg dwóch miesięcy.

§. 103.

Z dochodów płynących z należytości koncesyjnych oraz z czynszu wodnego, należy w pierwszym rzędzie utworzyć pozostający pod zarządem kraju fundusz, celem utrzymywania w należytym stanie naturalnych łożysk wodnych kraju, o ile to nie zostało już zabezpieczonem przez prawomocne zobowiązania osób trzecich lub inne środki.

Sejm krajowy oznacza corocznie kwotę, jaka ma wpłynąć do tego funduszu.

Bliższe postanowienia o zarządzaniu i użyciu tego funduszu wyda w drodze rozporządzenia Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Nadwyżkę z należytości koncesyjnych oraz z czynszów wodnych, użyje się na pokrycie wydatków krajowych połączonych z budowlami wodnymi, a ewentualną pozostałość na ogólne potrzeby krajowe.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie w 6 miesięcy po jej ogłoszeniu.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy porucza się Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W n i o s e k.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Celem stworzenia funduszu dla udzielania miastom pożyczek bezprocentowych zwrotnych w 25 ratach rocznych na budowę budynków szkolnych upoważnia się Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w sumie 10 (dziesięć) milionów koron.

Wnioskodawca:
Kleski.

Tertil, Doliński, Schätzel, Bandrowski, Merunowtcz, Federowicz, Rittel, Łazarski, Rayski, Głąbiński, Loewenstein, Jahl, Maryewski, Leo, Michałowski, Bednarski, Adam, Maiss, Skarbek, Jabłoński, Pawlewski, Ciuchciński, Rutowski.

I n t e r p e l a c y a

posła Jedynaka i tow. do c. k. Rządu w sprawie opieszałego załatwienia i przeprowadzenia dochodzeń przez c. k. Starostwo w Mielcu i Ropczycach w wypadku robotnika Stanisława, Kloca zajętego w browarze hr. Reja w Przecławiu.

Stanisław Kloc robotnik zajęty był w browarze w Przecławiu, od lat 15 został ciężko uszkodzony dnia 26|4. 908. wskutek odniesionych ran zmarł w kilka miesięcy po wypadku. Wypadku tego nie zgłosił właściciel gorzelni zaraz, lecz żona poszkodowanego zrobiła doniesienie do c. k. Starostwa w Ropczycach dnia 3|1. 909. Doniesienie to Starostwo w Ropczycach odstąpiło dnia 11|1. 909 zakładowi ubezpieczeń we Lwowie. Zakład ubezpieczeń prosił starostwo w Mielcu o przeprowadzenia dochodów. Dnia 2|3 1909 Zakład ubezpieczeń urgował c. k. Starostwo w Mielcu, dnia 8|3. 909. zawiadomiło zakład, że wdraża dochodzenia. Zakład ubezpieczeń we Lwowie dnia 19|4. 1909. urguje Starostwo w Mielcu o wynik dochodzeń. Dnia 23|4. 1909 nadsyła c. k. Starostwa w Mielcu doniesienie o wypadku z daty 14|4. 1909 i donosi, że wyznacza termin nad 29 4 1909. do przeprowadzeń domyśli § 31. ustawy. Dnia 7|5. 1999. zawiadamia c. k. Starostwo w Mielcu zakład, że dochodzenia wsprawie ś. p. Kloca są w toku. Dnia 19|6.1909 urguje zakład c. k. Starostwo w Mielcu o wynik dochodzeń, w odpowiedzi donosi c. k. Starostwo w Mielcu, że odstąpiło sprawę c. k. Starostwu w Ropczycach do dalszego zatatwiania. Dnia 6|7 909 zwraca się Zakład ubezp. do c. k. Starostwa w Ropczycach z prośbą o nadesłanie protokołu dochodzeń, pismo to urguje zakład 13|8. 1909. 1909 Dnia 23|8. donosi c. k. Starostwo w Ropczycach c. k. Zakładowi ubezp., że wynik dochodzeń przesłało c. k. Starostwo w Mielcu. Wobec tego zakład ubezp. dnia 27|8. 1909. zwraca się ponownie do c. k. Starostwa w Mielcu z prośbą o protokół dochodzeń. W odpowiedzi donosi c. k. Starostwo z dnia 24|9. 1909., że odstąpiło akta ponownie c. k. Starostwu w Ropczycach.

Zakład ubezpieczeń zwraca się 8|10 909. do c. k. Starostwa w Ropczycach o nadesłanie aktów dochodzenia. Pismo to urgowano dnia 9|11. i dnia 9|12.1909. i prosi zakład c. k. Starostwo w Ropczycach o nadesłanie protokołu dochodzenia.

Dnia 13|1. 1910. urgował zakład c. k. Starostwu w Ropczycach, jednak bez odpowiedzi.

Wobec tego opieszałego postępowania władz politycznych dwóch powiatów w ciągu jednego roku niezdołano przeprowadzić śledztwa i przedłożyć aktów zakładowi ubezpieczeń we Lwowie wskutek tego cierpi na tem biedna wdowa.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, czy jest mu znane takie postępowanie władz? Co zamierza uczynić, ażeby sprawa ta nareszcie raz załatwioną została?

Interpelant
Jedynak.

Cieluch, Krężel, Bis, Jampolski, Skoły-

szewski, Wasung, Stapiński, Bojko, Ptak, Stefczyk, Myjak, Żardecki, Witos. Styła.

W n i o s e k

posła Winniczuka i towarzyszy w sprawie regulacyi rzeki Bystrzycy w powiecie stanisławowskim.

Wysoki Sejmie!

We wsi Jamnicy i Jezupolu zabrał zarząd regulacyi Bystrzycy grunta włościańskie pod regulacyę Bystrzycy i do dnia dzisiejszego jeszcze w całości nie popłacił. A nadomiar na rzece Bystrzycy na linii regulacyjnej nie zostawił włościanom żadnej rampy do przejazdu na drugą stronę, tak, iż poprostu odciął włościanom dostęp do gruntów położonych po drugiej stronie Bystrzycy i przez to włościanie narażeni na wielkie szkody, gdyż nie mogą na swoje grunta ani gnoju zawieść, ani z pola zboża przywieść tak, iż kto chce dostać się na pole to musi prosić pana dziedzica hrabiego Dzieduszyckiego, aby pozwolił przez grunt skarbowy, gdzie się znajduje rampa przejechać.

A do to tego jeszcze, że stare koryto wodne komisya regulacyjna zabrała i nie zapytając się właściciela, zasadza wikliną i na własność ex officio zabiera, że gospodarze ci, z czyjego gruntu to koryto pochodzi, sami, rozumie się, po nizkiej cenie spłacać mogą, z takiego postępowania włościanie bardzo wielkie krzywdy ponoszą, gdyż i tak za mało gruntu posiadają, bo nie jeden gospodarz ledwie pół morga pola posiada, a i z tego jeszcze komisya regulacyjna cząstkę zabiera.

Z tego powodu wnoszę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się Wysoki c. k. Rząd, aby w jak najkrótszym czasie włościanom w Jamnicy i Jezupolu rampę do przejazdu na rzece Bystrzycy na linii regulacyjnej jak najspieszniej pobudował;

2) aby tym gospodarzom, którym grunt zabrano pod regulacyę rzeki Bystrzycy, jak najrychlej zapłacił;

3) aby stare koryto wodne za niską cenę tym właścicielom, z czyjego gruntu poohodzi, odstąpił.

Wnioskodawca:
Winniczuk.

Kurowiec, Dumka, Sodomora, Makuch, A. Staruch, T. Staruch, Sandulak, Kiweluk, Lewicki Oleśnicki, Skwarko, Korol, Hanczakowski, Krysowaty.

I n t e r p e l a c y a

p. Makucha i tow. do c k. Rządu w sprawie niezałatwienia przez c. k. Starostwo w Samborze od sierpnia 1907 reklamacyi wojskowej.

W Kupnowicach pow. Rudki żyje uboga bez żadnego majątku 65-letnia Taćka Wolska 2-go Szczepankiewicz. Mąż jej ma 75 lat. Obydwoje utrzymują się z jałmużny. Z pierwszym mężem Wolskim miała Taćka syna Marka Wolskiego w Pieniakach pow. Sambor, jako asenterowanego do wojska. Ponieważ mąż Taćki Wolskiej jest dziadem, starcem, nie może jej dać utrzymania a całe utrzymanie dawał jej syn asenterowany. Mimo wniesionej 1907 reklamacyi wojskowej, mimo pism do c. k. Namiestnika i władz, reklamacya ta dotychczas nie załatwiona ani przychylnie ani odmownie.

Przeto zapytują podpisani c. k. Rząd:

Jak uzasadni trzechletnią zwłokę w załatwieniu reklamacyi Taćki Wolańskiej 2-go Szczepankiewicz do Marka Wolskiego. Jakie myśli przedsięwziąć kroki, aby ta reklamacya była definitywnie załatwiona.

Interpelant:
Makuch.

Kiweluk, Korol, Winniczuk, Korol, Hanczakowski, Tracz, Lewicki, Oleśni-

cki, Sodomora, Dumka, T. Staruch, A. Staruch, Sandulak, Skwarko.

Interpelacya

p. Dr. Kurowca i tow. do c. k. Rządu w sprawie skrzywdzenia gmin powiatu kałuskiego i dolińskiego przy poborze serwitutów drzewa i paszy, przy sprzedaży drzewa i wynajmu paszy, w lasach rządowych przez c. k. Zarządy kameralne.

W jesiennej sesyi Sejmu krajowego w r. 1908 i 1909 wniosłem liczne interpelacye do c. k. Rządu w sprawie krzywd gmin powiatu kałuskiego i dolińskiego przy poborze serwitutów drzewa, wynajmu paszy, sprzedaży drzewa w państwowych zarządach. Naprowadziłem liczne fakty w pojedynczych gminach, kary pieniężne, jednak dotychczas nie otrzymałem odpowiedzi. Te same nadużycia powtarzają się dalej i tak mieszkańcy gminy Łdziany, powiatu kałuskiego, są dalej prześladowani przez c. k. Zarząd dóbr w Petrance w wypasaniu bydła, a kary pieniężne zakładane przez c. k. Starostwo w Kałuszu sypią się jak z rękawa i tak dnia 23|X. L 25842 c. k. Starostwo ukazało 32 gospodarzy znaczną karą wskutek fałszywego obwinienia przez c. k. zarząd.

Gminy kałuskiego powiatu jak Tużyłów, Hołyń, Uhrynów stary, Uhrynów średni, Niebyłów nawet za pieniądze nie mogą w teraźniejszej porze zimowej dostać drzewa w c. k. Zarządach. To też nie dziw, że w tym powiecie są tak liczne kradzieże, za czem idzie ciąganina po sądach, co najlepiej może stwierdzić registratura c. k. Sądu powiatowego w Kałuszu.

Podczas jesiennej sesyi Sejmu krajowego z r. 1909 wniosłem interpelacyę w sprawie skrzywdzenia gminy z Mizunia starego, powiatu dolińskiego w używaniu serwitutu wypasania owiec w lasach kameralnych, przez c. k. Zarząd lasów i dóbr państwowych w Sołotwinie mizuńskiej. C. k. Rząd zamiast wysłać komisyę na dochodzenie, zażądało wyjaśnień od c. k. zarządu dóbr w Sołotwinie mizuńskiej a ten zarząd postąpił w następujący sposób: odniósł się odezwą z dnia 8. grudnia 1909 do L. 681 do Zwierzchności gminnej w Mizuniu starym z żądaniem zaprzeczenia doznanych krzywd, przy czem dopuścił się obrazy posłów, nazwawszy ich podłymi donosicielami. Odezwa ta brzmi, jak następuje:

Reskryptem z czasu ostatniej sesyi sejmowej za pośrednictwem c. k. dyrekcyi lasów we Lwowie (rozporządzenie z dnia 14. października 1909 l. 2283) pr. odstąpiło c. k. Namiestnictwo tutejszemu c. k. Zarządowi lasów skargę gminy Mizuń stary wniesioną w formie interpelacyi do Sejmu przez grupę posłów z Dr. Kurowcem na czele w sprawie rzekomego pokrzywdzenia nazwanej gminy w paszy leśnej w tutejszych lasach w lecie ostatniem a to na rzecz włościan seneczowskich.

Ponieważ w krótkiej drodze doszło do wiadomości podpisanego, że w rzeczywistości Szanowna zwierzchność gminna nie ma nic wspólnego z tym fałszywym donosem, gdyż o ileby miała rozmiar żalić się, to znalazłyby własnego swego zastępcę w Sejmie, zatem torując drogę prawdzie, zwraca się c. k. Zarząd o wyjaśnienie do Świetnej Zwierzchności, czy za jej wiedzą i przyczynieniem się powyższa interpelacya sejmowa w rzeczywistości wniesioną została.

Uprasza się o ile możności bezzwłoczne wyjaśnienie. C. k. Zarządca lasów W. Barzyńskiego mp.

Odezwa c. k. Zarządu w Sołotwinie mizuńskiej najlepiej świadczy, jak się załatwia podniesione fakty nadużyć w interpelacyach.

Podpisani zapytują c. k. Rząd:

1) Czy c. k. Rząd zarządził dochodzenia w sprawie nadużyć pokrzywdzenia gmin powiatu kałuskiego i dolińskiego przy poborze serwitutów drzewa i paszy i przy sprzedaży drzewa i wynajmie paszy w lasach kameralnych?

2) Czy dotyczące c. k. zarządy dóbr skarbowych zostały pociągnięte do odpowiedzialności?

3) Co zarządzi c. k. Rząd na obrazę naniesioną c. k. zarządcą skarbowych dóbr w Sołotwinie mizuńskiej posłom interpelantom?

Interpelant:
Dr. Kurowiec.

Hanczakowski, Lewicki, Oleśnicki, Krysowaty, Sodomora, Dumka, Kiweluk, Makuch, Skwarko, Korol, Winniczuk, A. Staruch, T. Staruch.

Interpelacya

p. Kurowca i tow. do c. k. Rządu w spr. pokrzywdzenia Stefana Mamyczka gospodarza w Grabowej pow. doliniański przez c. k. zarząd dóbr w Łopiance.

Przed rokiem popalił się Stefan Mamyczka i odniósł się do c. k. zarządu dóbr w Łopiance z prośbą o sprzedaż kilkunastu sztuk drzewa na odbudowanie, prośbie uczyniono zadość — wspomniany gospodarz wyrębał drzewo wyznaczone przez funkcyonaryuszy lasowych i zwiózł na linię — kierownik rewizu odebrał to drzewo, t. j. przeliczył a wspomniany gospodarz miał zapłacić należytość i wywieść drzewo z lasu. Tymczasem wskutek renuncyacyi zarząd zakwestyonował to drzewo i nie i nie chce wydać. Gospodarz Stefan Manyczka stracił koło rębania i wywożenia z lasu drzewa ponad 30 dni i kosztowało go około 60 K. a dalej z tego powodu dotychczas od roku nie mógł się odbudować. Podpisani zapytują c. k. Rząd z jakiego powodu od roku zatrzymano wyrębane drzewoi skrzywdzono biednego gospodarza,a dalej czy c. k. Rząd zarządzi, żeby krzywda spowodowana wspomnianemu gospodarzowi była wynagrodzona?

Interpelant:
Kurowiec.

Lewicki, Oleśnicki, Hanczakowski, Makuch, T. Staruch, A. Staruch, Sandulak, Dumka, Skwarko, Kiweluk, Korol, Winniczuk, Sodomora, Krysowaty, Tracz.

Interpelacya

p. Sodomory i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie wzbronienia udzielania lekcyj prywatnych akademikowi Józefowi Nowrockiemu w Hołhoczach przez c. k. Starostwo w Podhajcach.

Józef Nowrocki student praw mieszkający w Hołhoczach, powiatu podhajeckiego, udzielał od jakiegoś czasu lekcyi nauki kilku wiejskim chłopcom z Hołhocz, których rodzice mieli zamiar posyłać do średnich szkół. Nauki tej udzielał Józef Nawrocki tym uczniom bądź u siebie w domu, bądź w domu czytelni. C. k. Starostwo dowiedziawszy się o tem, zabroniło Józefowi Nawrockiemu udzielać nauki tym uczniom, nazywając takie udzielanie prywatnych lekcyj „kursem przygotowawczym".

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd:

1) Czy miało c. k. Starostwo podhajeckie prawo zabronić Józefowi Nawrockiemu udzielania nauki dla wiejskich chłopców.

2) Czy gotów c. k. Rząd zarządzić zniesienie tej zabrony podhajeckiego c. k. Starostwa?

Interpelant:
Sodomora.

Lewicki, Oleśnicki, A. Staruch, T. Staruch, Krysowaty, Makuch, Kiweluk, Skwarko, Hanczakowski, Kurowiec, Korol, Tracz, Dumka, Sandulak.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek oznajmia, że wpłynęło pismo c. k. Sądu pow. w Kałuszu z 30. stycznia 1910 As. IV. $\frac{22|10}{1}$ o zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. Kurowca za przekroczenie §§. 488 i 491 u. k. i art. V. ustawy z r. 1862 l. 8. Dz. p. p. z r. 1863; oraz pismo c. k. Sądu pow. S. III. we Lwowie z 21. stycznia 1910 Ns. VII. $\frac{52|9}{8}$ w sprawie zezwolenia na karno sądowe ściganie p. Dembowskiego z powodu popełnienia rzekomo obrazy czci.

Marszełek udziela głosu w tej sprawie p. St. H. hr. Badeniemu.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni wnosi o przekazanie tych pism komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala przekazanie tych pism komisyi prawniczej.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest.

Pierwsze czytanie sprawozdania wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia nowej Reprezentacyi powiatowej w Przeworsku.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Nowym Targu na zaciągnięcie dodatkowej pożyczki w kwocie 100.000 K na wykończenie i wewnętrzne urządzenie szpitala powszechnego w Nowym Targu.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi w myśl postanowień §. 16. regulaminu o przystąpienie do drugiego czytania tego sprawozdania Wydz. kraj. bez odsyłania do komisyi.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi o odesłanie tego sprawozdania do komisyi administracyjnej.

Przemawia p. Bednarski.

Przemawia p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy, żąda p. T. Staruch skonstatowania kompletu w Izbie.

Marszałek konstatuje, że Izba jest w komplecie.

Izba uchwala wniosek p. sprawozdawcy o przystąpienie do drugiego czytania powyższego sprawozdania bez odsyłania do komisyi.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony pod l. projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Nowym Targu na zaciągnięcie dodatkowej pożyczki w kwocie 100.000 K.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Nowym Targu zezwala się w myśl §. 24. ustawy o Reprezentacyi powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu dodatkowej pożyczki w kwocie 100.000 K na wykończenie i wewnętrzne urządzenie szpitala powszechnego w Nowym Targu.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i Skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Nowym Targu zezwala się w myśl §. 24. ustawy o Reprezentacyi powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu dodatkowej pożyczki w kwocie 100.000 K na wykończenie i wewnętrzne urządzenie szpitala powszechnego w Nowym Targu.

Izba bez rozprawy uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Marszałek wzywa p. sprawozdawcę do odczytania Art. II. i III. i tytułu i wstępu ustawy.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i Skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Nowym Targu na zaciągnięcie dodatkowej pożyczki w kwocie 100.000 K.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba łącznie i bez rozprawy uchwala art. II. i III., oraz tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwala Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o petycyi obywateli miasta Horodenki w sprawie przekształcenia 6-klasowych szkół męskiej i żeńskiej na wydziałowe.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisyi szkolnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Witosa i tow. w sprawie zniesienia opłat akcyzowych od bydląt z konieczności dorżniętych.

Przemawia p. Witos, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Skołyszewskiego i tow. o pomnożenie lości wagonów III. kl. na liniach kolejowych w Galicyi, w czasie wychodźctwa robotników na roboty sezonowe do Prus.

Przemawia p. Skołyszewski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Skołyszewskiego i tow. o zaprowadzenie przy pociągach osobowych IV. klasy.

Przemawia p. Skołyszewski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Wybór 3 członków komisyi reformy wyborczej i 25 zastępców członków komisyi reformy wyborczej.

Marszałek zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Czarkowskiego-Golejewskiego, Kleskiego, Starowieyskiego, Cielucha i Sodomorę.

Marszałek wzywa posłów do oddawania kartek, następnie komisyę skrutacyjną do przeprowadzenia skrutynium wyboru, a tymczasem Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego, a mianowicie:

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego o melioracyach.

Sprawozdawca p. Gorayski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi, następnie przemawia i oznajmia, że komisya cofa wniosek VI:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z d. 31. sierpnia 1909 l. 89.079 Sejm przyjmuje do wiadomości.

II. Sejm przyznaje na popieranie mniejszych robót melioracyjnych w myśl uchwały swej z dnia 26. listopada 1889 w rubr. IX. poz. 16. wydatków na rok 1910 następujące zasiłki:

a) na konserwacyę osuszenia bagien Stojanowskich (do r. 1914) 1.200 K;

b) na konserwacyę osuszenia bagien Oleskich (do r. 1925) 1.000 K;

c) na drenowanie gruntów włościańskich X rata (ostatnia) 20.000 K;

d) na regulacyę potoku Mikoszki w Rzeszowie, V rata (ostatnia) 6.432 K;

e) na osuszenie gruntów włościańskich w Małnowie (pow. Mościska), III. rata ostatnia) 6.478 K;

f) na regulacyę kanału Bucowskiego (pow. Przemyśl) II rata (z 3-lecia) 15.000 K;

g) na regulacyę Prutu pod Kołomyją, Diatkowcami, Sopowem i Werbiążem niżnym ($12^1/_2\%$ zasiłek) 11.250 K;

h) na lokalną regulacyę Czeremosza pod Kniażem i Załuczem 78.800 K;

i) na zabudowanie potoku Ubiadek (pow. Nowy Sącz) 15.000 K;

k) na regulacyę dopływów potoku Osy (pow. Tarnobrzeg) 13.333 K;

l) na osuszenie łąk w gminie Bełzec (pow. Rawa ruska) 3.426 K;

m) na budowę kanału ulgi z potoku Czarnego w Kołomyi 18.000 K;

n) na osuszenie gruntów w gminie Karłów (pow. Śniatyn) 17.500 K;

o) na osuszenie gruntów w gminie Ciężkowice (powiat Chrzanów) I rata (z 2-lecia) 3.900 K;

p) na budowę wodociągu w Makowie 8.333 K;

r) na budowę wodociągu w gm. Międzyhorce (pow. Stanisławów) 8.000 K;

s) na budowę wodociągu w Kamionce strumiłowej, I rata (z 3-lecia) 22.778 K;

t) na budowę wodociągu w Rozdole, I. rata z 3-lecia) 23.333 K;

u) na budowę studzien w gm. św. Stanisław i Wołczków (pow. Stanisławów) 2.367 K;

w) na lokalną regulacyę Prutu w Kołomyi 3.050 K;

x) na ubezpieczenie prawego brzegu Białki w Komorowicach (pow. Biała) 5.500 K;

y) na ubezpieczenie prawego brzegu Białki pod Bestwiną (pow. Biała) 6.000 K;

z) do dyspozycyi Wydziału krajowego 75.000 K.

Ogółem 545.680 K.

III. Sejm przyznaje na popieranie doświadczeń z kulturą torfowisk w rubr. IX. poz. 17. wydatków na r. 1910 następujące zasiłki:

1. w Chyszewicach, III rata (ostatnia) 250 K;

2. w Czyszkach, I rata (z 3-lecia) 500 K;

3. w Dąbrowie 1.000 K;

4. w Rudnicy, I rata 500 K;

5. w Połoniczny, Hucie połonickiej, Czanyżu i Dmyrtowie, I rata (z 3-lecia) 1.500 K;

6. na nawozy mineralne na grunta torfowe włościańskie w perymetrze bagien Oleskich i Stojanowskich po 1.000 K, w perymetrze regulacyi Pustej 2.000 K, a w perymetrze bagien Rzemieńskich, tudzież regulacyi Błotni i górnej Trześniówki po 5.000 K, razem 5.500 K.

Ogółem 9.250 K.

IV. Sejm powiększa personal techniczny krajowego biura melioracyjnego o dwóch etatowych starszych inżynierów, dwóch etatowych inżynierów I. klasy, czterech etatowych inżynierów II klasy i czterech etatowych inżynierów adjunktów i upoważnia Wydział krajowy do obsadzenia tych posad z dniem 1. stycznia 1910.

V. Sejm uchwala załączone ⁄. projekty ustaw:

1) o zabudowaniu potoku Leszcz w gminie Moszkowicach;

2) o zabudowaniu potoku Biczyczanki;

3) o zabudowaniu potoków Sudoł i Gródek;

4) o regulacyi rzeki Bugu od ujścia Raty do granicy państwa;

5) o regulacyi potoku Białego Stoku z dopływami;

6) o regulacyi potoku Siwki od jazu w Hołyniu do Kałusza;

7) o regulacyi rzeki Jasiołki z dopływami;

8) o obwałowaniu lewego brzegu Wisły od ujścia Przemszy do Bielan;

9) o obwałowaniu prawego brzegu Wisły od ujścia Przemszy do Bodzowa;

10) o obwałowaniu prawego brzegu Wisły od ujścia potoku Dańkówki do ujścia Przemszy;

11) o konserwacyi regulacyi rzeki Biały z dopływami i obwałowania prawego brzegu Dunajca;

12) o podwyższeniu wałów ochronnych rzeki Łęgu w powiecie tarnobrzeskim.

VII. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot preliminowanych w dziale B) rub. IX. na rok 1910 do końca lutego 1912 r.

VIII. Petycye l. s. 3.698 gminy Czerniawy o regulacyę Wiszni, l. s. 4.194 Jana i Maryi Adamczyków w Słupcu i l. s. 4.195 Antoniego, Jana i Wiktoryi

Adamczyków w Maniowie o podwyższenie wynagrodzenia za stary wał nadwiślański, — l. s. 4.375 gm. Młynne o zabudowanie potoków górskich l. s. 4.382 gminy Podegrodzie o zezwolenie na używanie skarp Gniłej Lipy, — l. s. 4567 gminy Filipowice o regulacyę Rudzanki, — l. s. 4.820 gminy Zalipie o zezwolenie na koszenie skarp Gniłej Lipy, — l. s. 4.833 Wydziału powiatowego w Stryju o zabudowanie potoku Stynawki, 5.324, 5.325, 5.326 mieszkańców gmin Świdniki, Roztoki, Łukawicy o regulacyę potoku „Łukawicka rzeka“, l. s. 5.821, 5.822 gminy Filipowic i Rudy kameralnej o zabudowanie potoku Rudawki, przekazuje Sejm Wydziałowi kraj. do zbadania i możliwego uwzględnienia.

U s t a w a

z dnia . . . . o zabudowaniu potoku Leszcz w gminie Maszkowicach.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Zabudowanie potoku Leszcz w dorzeczu Dunajca w gminie Maszkowicach ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi, służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowań potoków górskich z r. 1908, który preliminuje koszta robót w kwocie 128.800 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma w myśl §. 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4., fundusz krajowy 30 procentowym bezwrotnym zasiłkiem w kwocie 38.640 koron i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów, t. j. kwotą 90.160 koron.

§. 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i w pływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 6.

Ewentualnie oszczędności z sumy kosztorysowej oznaczonej w §. 2. mają być po ukończeniu robót zwrócone czynnikom kontrybującym w stosunku ich udziału w kosztach.

§. 7.

Koszta utrzymania robót wykonanych pokrywać będzie po ukończeniu budowy gmina Maszkowice.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . o zabudowanie potoku Biczyczanki.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księ-

stwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Zabudowanie potoku Biczyczanki w gminach Chełmek polski, Chełmek niemiecki, Biczyce polskie i Biczyce niemieckie powiatu nowosądeckiego ma być wykonane po myśli §. 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1908, który preliminuje koszta robót w kwocie 183.000 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30 procentowym zasiłkiem w kwocie 54.900 koron i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia bezwrotnym zasiłkom w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów t. j. kwotą 128.100 kor.

§. 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą Państwa.

§. 6.

Ewentualne oszczędności uzyskane z sumy kosztorysowej oznaczonej w §. 2. zwrócone być mają czynnikom kontrybującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§. 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utrzymaną po myśli §. 15. ustawy krajowej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj Nr. 38. w drodze administracyjnej, spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu czy się na to zgodzą lub nie, a rokład datków na poszczególnych członków spółki ma być uskuteczniony według postanowień §. 66. powołanej ustawy.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . , o zabudowaniu potoków Sudoł i Gródek.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Zabudowanie potoków Sudoł i Gródek w dorzeczu Biały w powiecie grybowskim ma być wykonane po myśli §. 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt c. k. oddziału

leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich, który preliminuje koszta robót na 245.000 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30 procentowym zasiłkiem w kwocie 73.500 koron i państwowy fundusz melioracyjny, ten ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów t. j. kwotą 171.500 koron.

§. 4.

Oznaczone w §. 3. datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych, a to w stosunku jak 70 : 30.

§. 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 6.

Ewentualne oszczędności uzyskane ze sumy kosztorysowej oznaczonej w §. 2., zwrócone być mają po ukończeniu budowy czynnikom kontrybuującym, a to w stosunku procentowym i udziału w kosztach.

§. 7.

Koszta utrzymania wykonanych robót pokrywać ma po ukończeniu budowy, fundusz konserwacyjny regulacyi rzeki Biały, utworzyć się mający na podstawie §. 6. ustawy krajowej z dnia 1. września 1892. Dz. ust. kraj. Nr. 72.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o regulacyi rzeki Bugu od Ujścia Raty do granicy państwa.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacya rzeki Bugu od ujścia Raty do granicy państwa wraz z regulacyą Raty od jazu w Sielcu do ujścia, ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowy.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć mają projekty Wydziału krajowego z roku 1900 i 1909, które preliminują koszta budowy 1,840.000 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta regulacyi włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Fundusz regulacyjny ma być utworzonym.

a) z datku funduszu krajowego w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) z datku państwowej dotacyi budowli wodnych z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

c) z datku państwowego funduszu melioracyjnego w myśl §. 7. ustawy z 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w wysokości dwudziestu procent preliminowanych kosztów.

Datki konkurencyjne, do których będą pociągnięci właściciele przyległych nieruchomości lub sąsiednich zakładów wodnych po myśli §. 51. ustawy wodnej z 14. marca 1875. Dz. u. kraj. Nr. 38., służyć mają na częściowe pokrycie 40-to procentowego datku funduszu krajowego, jednakże suma tych datków konkurencyjnych w myśl §. 7. ustawy z 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. nie może przekroczyć 30 procent kosztów budowy.

§. 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności corocznych rat datków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 5.

Wykonanie regulacyi, zarówno jak i zarząd funduszu regulacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracyą państwa, której przyznany zostaje wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z kwoty osiągniętej ze sprzedaży gruntów uzyskanych przez regulacyę, jako kapitału zakładowego;

2. z odsetek tej kwoty, jakie narosną w czasie budowy;

3. z dochodu uzyskanego ze sprzedaży wiklin.

Dalsze postanowienia co do pokrycia kosztów utrzymania administracyi funduszu konserwacyjnego i innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego po skończeniu budowy.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom robót publicznych rolnictwa skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o regulacyi potoku Białego Stoku z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księ- Krakostwem wskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacya potoku Białego Stoku od gminy Płowe do stawu w Komarowie wraz z dopływami w powiatach kamioneckim i sokalskim ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma projekt Wydziału krajo-

wego z roku 1909, który preliminuje koszta robót na 1,970.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy wraz z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które są położone w okręgu konkurencyjnym mającym się oznaczyć przez władze administracyjne, resztą preliminowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. kraj. ustawy wodnej z dn. 14. marca 1875. Dz. u. kraj. Nr. 38. według stosunku korzyści, których należy oczekiwać, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Do rozłożenia i ściągnięcia datków konkurencyjnych w §. 3 c) wymienionych, zawiązaną będzie na podstawie §. 45. kraj. ustawy wodnej z dnia 14 marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38. przez administracyę państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym przymusowa spółka wodna.

Bliższe szczegóły co do wyboru i liczby członków Wydziału tej spółki określi statut mający się ułożyć przez władzę polityczną.

§. 5.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1) z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia skarp potoku Biały Stok i dopływów:

2) z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12.

Dalsze postanowienia co do pokrycia kosztów utrzymania, administracyi funduszu konserwacyjnego, oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 7.

Zarząd budowy, oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracyą państwa, której podobnie jak i spółce wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co

do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 8.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . o regulacyi potoku Siwki od jazu w Hołyniu do Kałusza.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacya potoku Siwki od jazu w Hołyniu do Kałusza ma być wykonaną, jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1908, który preliminuje koszta robót na 1,340.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszty budowy wraz z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu, pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w myśl §. 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4., bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent;

c) interesowana w regulacyi Administracya salin z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia datkiem w wysokości dwudziestu procent.

§. 4.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności corocznych rat datków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Bliższe postanowienia, co do pokrycia kosztów konserwacyi i innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze osobnej ustawy krajowej po ukończeniu budowy.

§. 6.

Zarząd budowy oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracyą państwa, której przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o regulacyi rzeki Jasiołki z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacya rzeki Jasiołki od gminy Lipowicy do mostu na gościńcu państwowym w Jaśle ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1909, który preliminuje koszta budowy na 3,100.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta regulacyi włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się utworzyć w tym celu funduszu regulacyjnego.

Fundusz regulacyjny ma być utworzony:

a) z datku funduszu krajowego w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) z datku państwowej dotacyi budowli wodnych z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów.

c) z datku państwowego funduszu melioracyjnego w myśl §. 7. ustawy z 4. słycznia 1909 Dz. pr. p. Nr. 4. z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w wysokości dwudziestu procent preliminowanych kosztów.

Datki konkurencyjne, do których będą pociągnięci właściciele przyległych nieruchomości lub sąsiednich zakładów wodnych po myśli §. 51. ustawy wodnej z 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38 służyć mają na częściowe pokrycie 10 procentowego datku funduszu krajowego, jednakże suma tych datków konkurencyjnych w myśl §. 7. ustawy z 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4, nie może przekroczyć 30 prc. kosztów budowy.

§. 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności corocznych rat datków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 5.

Wykonanie regulacyi, zarówno jak i zarząd funduszu regulacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracyą państwa, której przyznany zostaje wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykouaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z administracyą państwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z kwoty osiągniętej ze sprzedaży gruntów uzyskanych przez regulacyę, jako kapitału zakładowego,

2. z odsetek tej kwoty, jakie narosną w czasie budowy,

3. z dochodu uzyskanego ze sprzedaży wiklin.

Dalsze postanowienia co do pokrycia kosztów utrzymania administracyi funduszu konserwacyjnego i innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego po skończeniu budowy.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom robót publicznych, rolnictwa. i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . o obwałowaniu lewego brzegu Wisły, od ujścia Przemszy do Bielan.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwe Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Obwałowanie lewego brzegu Wisły od ujścia Przemszy do Bielan wraz z korekcyą i obwałowaniem lewych dopływów Wisły na tej przestrzeni w powiatach Chrzanowskim i Krakowskim ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tego obwałowania służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1900, któzy preliminuje koszta robót na 9,000.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7. ustawy z 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) interesowane powiaty datkiem konkurencyjnym w wysokości dziesięciu procent kosztów, a mianowicie: powiat Chrzanowski w kwocie 439.000 K, powiat zaś Krakowski w kwocie 461.000 koron.

Datki konkurencyjne uiścić mają interesowane powiaty w dwudziestu równych ratach rocznych po ukończeniu robót, w czasie zaś budowy mają być te datki pokryte zaliczkowo z funduszu krajowego.

Interesowane powiaty obowiązane są ponieść koszta wykupna gruntów i odszkodowań za grunta za wynagrodzeniem mającem się oznaczyć po cenach zatwierdzonego kosztorysu.

Powiatom konkurującym zastrzega się prawo ściągnięcia przypadających na nie datków z właścicieli interesowanych nieruchomości i zakładów, a to po myśli § 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38. według wartości tych nieruchomości i zakładów, które od wylewu mają być ochronione.

§. 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności corocznych rat datków kraju, państwa i powiatów oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 5.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia osobnej pożyczki umarzalnej na pokrycie datków kraju, państwa i powiatów w §. 3. wyszczególnionych.

Poszczególne raty anuitetowe tej pożyczki mają być spłacane na podstawie planu umorzenia, mającego się ułożyć przez Wydział krajowy i Administracyę państwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1) z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia wałów ochronnych, potoków, szkarp i rowów materyałowych;

2) z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl artykułu I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903. Dz. u. kr. Nr. 12.

Dalsze postanowienia co do pokrycia kosztów utrzymania, administracyi funduszu konserwacyjnego, organizacyi obrony grobel i innych zarządzeń potrzebnych do utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 7.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowlanego i konserwacyjnego obejmuje Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu podobnie jak reprezentacyom interesowanych powiatów przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 8.

Datki konkurencyjne powiatów interesowanych mają być ściągane jako dodatki do podatków bezpośrednich wraz z państwowymi dodatkami przez właściwe urzędy podatkowe w ten sam sposób, jak podatki i wpłacane do kasy Wydziału krajowego.

§. 9.

Wysokość procentu dodatków, jakie uiszczać mają corocznie po skończeniu budowy interesowane powiaty w myśl §. 3. tej ustawy, ustanowi Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem.

§. 10.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków wymienionych w §. 8. tej ustawy może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§. 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o obwałowaniu prawego brzegu Wisły od ujścia Pszemszy do Bodzowa.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Obwałowanie prawego brzegu Wisły od ujścia Przemszy do Bodzowa wraz z obwałowaniem wstecznem rzek

Soły i Skawy, tudzież korekcyą i obwałowaniem prawych dopływów Wisły na tej przestrzeni w powiatach Bialskim Wadowickim i Wielickim (Podgórskim) ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tego obwałowania służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1909, który preliminuje koszta robót na 11,200.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu, pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 7. ustawy z 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) interesowane powiaty datkiem konkurencyjnym w wysokości dziesięciu procent kosztów, a mianowicie: powiat Bialski w kwocie 259.200 K, powiat wadowicki w kwocie 539.300 K, powiat zaś Wielicki (Podgórski) w kwocie 321.500 K.

Datki konkurencyjne uiścić mają interesowane powiaty w dwudziestu równych ratach rocznych po ukończeniu robót w czasie zaś budowy mają być te datki pokryte zaliczkowo z funduszu krajowego.

Interesowane powiaty obowiązane są ponieść koszta wykupna gruntów i odszkodowania za grunta za wynagrodzeniem, mającem się oznaczyć po cenach zatwierdzonego kosztorysu.

Powiatom konkurującym zastrzega się prawo ściągnięcia przypadających na nie datków z właścicieli interesowanych nieruchomości i zakładów, a to po myśli §. 66 krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kr. Nr. 38 według wartości tych nieruchomości i zakładów, które od wylewu mają być uchronione.

§. 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności corocznych rat datków kraju, państwa i powiatów oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 5.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia osobnej pożyczki umarzalnej na pokrycie datków kraju, państwa i powiatów w §. 3. wyszczególnionych.

Poszczególne raty anuitetowe tej pożyczki mają być spłacane na podstawie planu umorzenia mającego się ułożyć przez Wydział krajowy i Administracyę państwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1) z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia wałów ochronnych, szkarp, potoków i rowów materyałowych;

2) z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsię-

biorstwie w myśl artykułu I. ustawy z dnia 4 stycznia 1903. Dz. u. kr. Nr. 12.

Dalsze postanowienia co do pokrycia kosztów utrzymania administracyi funduszu konserwacyjnego organizacyi obrony grobel i innych zarządzeń potrzebnych do utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 7.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowlanego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu podobnie jak reprezentacyom interesowanych powiatów przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 8.

Datki konkurencyjne powiatów interesowanych mają być ściągane jako dodatki do podatków bezpośrednich wraz z państwowymi dodatkami przez właściwe Urzędy podatkowe w ten sam sposób, jak podatki i wpłacane do kasy Wydziału krajowego.

§. 9.

Wysokość procentu dodatków, jakie uiszczać mają corocznie po skończeniu budowy interesowane powiaty w myśl §. 3. tej ustawy, ustanowi Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem.

§. 10.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków wymienionych w §. 8. tej ustawy może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§. 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . o obwałowaniu prawego brzegu Wisły od ujścia potoku Dańkówki do ujścia Przemszy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje.

§. 1.

Obwałowanie prawego brzegu Wisły od ujścia potoku Dańkówki do ujścia Przemszy w powiecie bialskim ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tego obwałowania służyć ma projekt opracowany w r. 1909 przez organa państwowe, który preliminuje koszta ogólne na 1,160.000 koron.

Administracya państwa jest jednak upoważnioną do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Wydziałem krajowym w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 7. ustawy z 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4 bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) interesowany powiat Bialski datkiem konkurencyjnym w wysokości dziesięciu procent kosztów.

Datek konkurencyjny uiścić ma powiat Bialski w dziesięciu równych ratach rocznych po ukończeniu robót, w czasie zaś budowy ma być ten datek pokryty zaliczkowo z funduszu krajowego.

Interesowany powiat Bialski obowiązany jest ponieść koszta wykupna gruntów i odszkodowań za grunta za wynagrodzeniem mającem się oznaczyć po cenach zatwierdzonego kosztorysu.

Powiatowi Bialskiemu zastrzega się prawo ściągnięcia datku konkurencyjnego z właścicieli interesowanych nieruchomości i zakładów, a to po myśli §. 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38. według wartości tych nieruchomości i zakładów, które od wylewu mają być ochronione.

§. 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności datków kraju, państwa i powiatu oznaczy Administracya państwa wspólnie z Wydziałem krajowym.

§. 5.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia osobnej pożyczki umarzalnej na pokrycie datków kraju, państwa i powiatu w §. 3. wyszczególnionych.

Poszczególne raty anuitetowe tej pożyczki mają być spłacane na podstawie planu umorzenia mającego się ułożyć przez Wydział krajowy i Administracyę państwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz

Fundusz ten składać się będzie:

1) Z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia wałów ochronnych:

2) Z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl artykułu I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12.

Dalsze postanowienia co do pokrycia kosztów utrzymania, administracyi funduszu konserwacyjnego organizacyi obrony grobel i innych zarządzeń potrzebnych do utrzymania wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 7.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowy obejmie Administracya państwa.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Administracya państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym, któremu podobnie jak reprezentacyi powiatu bialskiego przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania krajowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które wyda Administracya państwa wspólnie z Wydziałem krajowym.

§. 8.

Datki konkurencyjne powiatu Bialskiego mają być ściągane jako dodatki do podatków bezpośrednich wraz z państwowymi podatkami przez właściwe Urzędy podatkowe w ten sam sposób, jak podatki i wpłacane do kasy Wydziału krajowego.

§. 9.

Wysokość procentu dodatków, jakie mają być uiszczane corocznie po skończeniu budowy przez powiat Bialski w myśl §. 3. tej ustawy, ustanowi Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem.

§. 10.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków wymienionych w §. 8. tej ustawy może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§. 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych, spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a.

z dnia . . . . o konserwacyi regulacyi rzeki Biały z dopływami i obwałowania prawego brzegu Dunajca.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam na podstawie § 6. ustawy z dnia 1. września 1892 Dz. u. kraj. Nr. 72, co następuje:

§. 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania regulacyi rzeki Biały z dopływami i obwałowania prawego brzegu Dunajca mają być pokrywane z funduszu konserwacyjnego utworzonego w myśl §. 6 ustawy z dnia 1. września 1892 Dz. u. u. ukr. Nr. 72.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia wałów ochronnych i ze sprzedaży wikliny;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tych budowlach w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903, Dz. ustaw kraj Nr. 12.

3. z całorocznych datków kraju i państwowego funduszu melioracyjnego.

Koszta zarządu technicznego pokryte będą wyłącznie tylko z funduszu krajowego.

§. 2.

Wysokość carocznych datków kraju i państwowego funduszu melioracyjnego wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach od roku 1910 do r. 1912 46.000 K, z czego fundusz krajowy pokrywa połowę w kwocie 23.000 K, państwowy zaś fundusz melioracyjny w myśl §. 17. ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4. drugo połowę w kwocie 23.000 K z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

Wysokość corocznych datków kraju i państwowego funduszu melioracyjnego w latach następuych wynosić sumę, jaka wypadnie z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach.

§. 3.

Pozostałe z końcem roku 1909 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów po myśli §. 6. ustawy z dnia 1. września 1892, Dz. u. kraj. Nr. 72 nie mniej też nieużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§. 1. i 2. mają być odpowiednio frutyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie wynikłych z powodu szkod elementarnych, lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§. 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie brakująca reszta rozłożona zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w §. 2. ustanowionych po połowie na kraj i państwowy fundusz melioracyjny.

§. 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych i zarząd funduszu konserwacyjnego, zarówno jak i naczelny nadzór nad wykonanemi robotami prowadzić będzie Wydział krajowy.

Coroczne preliminarze wydatków i zamknięcie rachunkowe funduszu konserwacyjnego mają być przedkładane Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia.

Administracyi państwa służy prawo przekonywać się każdego czasu o postępie i sposobie wykonania robót konserwacyjnych za pośrednictwem własnych organów technicznych.

Koszta kontroli pokrywa skarb państwa.

§. 6.

Datki kraju i państwa na utrzymanie wpływać mają do kasy krajowej w półrocznych ratach z góry w styczniu i lipcu każdego roku.

§. 7.

Wszelkie uszkodzenia budowli regulacyjnych, sadzonek, wałów, potoków, rowów, szluz, przepustów, ramp i innych urządzeń jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez uregulowanie łożyska Białej i jej dopływów, tudzież przez wały i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, żwiru, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów Biały, potoków i rowów, tudzież skopywanie, przebijanie, zasadzanie drzewami i wiklinami i wogóle jakiekolwiek uszkodzenia wałów ochronnych, ramp i ogrodzeń ku ochronie wałów służących;

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na szkarpach Biały, potoków i rowów, tudzież na wałach ochronnych.

§. 8.

Ze względów bezpieczeństwa publicznego zostaje wzbronione:

a) wnoszenie budynków, wałów poprzecznych i jakichkolwiek budowli tamujących przepływ wody, tudzież sadzenie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. d) w profilu inundacyjnym Biały i Dunajca;

b) kopanie dołów dla dobowania piasku, gliny i t. p., zbiorników wody i studzien w odległości do dwudziestu metrów włącznie od wałów;

c) oranie ziemi bliżej aniżeli dwa metry po obu stronach wałów i potoków, a na pół metra od rowów;

d) sadzenie wikliny w profilu inundacyjnym Biały i Dunajca z wyjątkiem miejsc, gdzie to sadzenie jest bezwzględnie koniecznem dla ubezpieczenia brzegów i ustalenia odsypisk. Miejsca te, które mają być oznaczone w sposób łatwy do poznania dla ogółu, wskaże w profilu inundacyjnym Dunajca Namiestnictwo, na Białe zaś Wydział krajowy.

Gdzie wały narażone są na uszkodzenie przez lody, ma być wyjątkowo zasadzony szereg drzew w odległości przynajmniej pięciu metrów od stopy wałów. Przestrzenie te oznaczy Namie-

stnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 9.

Roboty wykonane na podstawie niniejszej ustawy wymagają tylko wówczas pozwolenia przewidzianego w §. 11. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875. Cz. u. kraj. Nr. 38., jeżeli zostaną podniesione zarzuty ze strony osób trzecich; postępowanie wodnoprawne nie może jednak w razie nagłości wstrzymać rozpoczęcia, lub dalszego prowadzenia robót.

§. 10.

Pozwolenie na spławy drzewa na rzece Biale może być udzielone przez Namiestnictwo za zgodą Wydziału krajowego wówczas, jeżeli spław uznany zostanie za nieszkodliwy dla budowli regulacyjnych, a nadto złożoną zostanie odpowiednia kaucya na wynagrodzenie ewentualnych uszkodzeń.

§. 11.

W razie zagrożenia wałów ochronnych przez wielką wodę obowiązane są gminy i obszary dworskie położone w terenie narażonym na zalew, na wezwanie inspektorów wałowych, których ustanowi Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, dostarczyć bezzwłocznie potrzebnych sił roboczych i pociągowych, oraz materyałów i narzędzi do obrony wałów

Siły robocze i pociągowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materyały zaś otrzymają strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Dalsze postanowienia mające na celu obronę wałów w czasie powodzi, zarówno jak i ochronę wykonanych budowli regulacyjnych wydane zostaną w osobnem rozporządzeniu wykonawczem przez namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwom rolnictwa i robót publicznych do zatwierdzenia.

§. 12.

Przekroczenie niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według postanowień krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kraj. Nr. 38, oraz ustawy z dnia 4. stycznia 1903, Dz. u. kraj. Nr. 12.

§. 13.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o podwyższenie wałów ochronnych rzeki Łęgu w powiecie Tarnobrzeskim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Podwyższenie wałów ochronnych rzęki Łęgu od Zaleszan do Krawców w powiecie Tarnobrzeskim ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tego obwałowania służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1909, który preliminuje koszta robót na 1,200.000 koron.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent prelimtnowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4. bezwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) zawiązana na podstawie ustawy z dnia 1. lipca 1886, Dz. u. kraj. Nr. 65. spółka wodna datkiem w wysokości dziesięciu procent kosztów.

Datek konkurencyjny uiścić ma spółka wodna w dwunastu równych ratach rocznych po ukończeniu robót, w czasie zaś budowy ma być ten datek pokryty zaliczkowo z funduszu krajowego.

§. 4.

Czas budowy, tudzież wysokość i termina płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólie z administracyą państwa.

§. 5.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowy obejmuje Wydział krajowy.

Administracya państwa, podobnie jak i spółce wodnej zastrzega się odpowiedni wpływ na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywieraoia tego wpływu. oraz co do sposobobu wykonania przedsiębiorstwa określa instrukcya techniczno-administracyjna z dnia 18. listopada 1887 r. Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 68.

§. 6.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Kurowiec, Bojko, Maryewski, Witos, Sodomora, Pawlewski, Winniczuk, Starzyński, Myroniuk-Zajaczuk.

Przemawia p. Kurowiec i wnosi następujące rezolucye:

1. Wzywa się Wydział krajowy, ażeby w preliminarzu budżetowym na rok 1911 uwzględnił pomnożenie sił technicznych melioracyjnych a w szczególności w etacie biura dla budowy wodociągów, zaopatrzenie ludności w zdrową wodę i kanalizacyi miast, miasteczek i gmin wiejskich.

2. Wzywa się Wydział krajowy do i intenzywniejszego wykonania robót melioracyjnych w wschodniej Galicy.

3. Wzywa się Wydział krajowy, ażeby w popularny sposób pouczył zwierzchności gminne o korzyściach i warunkach melioracyj gruntów chłopskich, stok i pastwisk gminnych.

Izba oddzielnie popiera każdą z tych rezolucyj p. Kurowca, po odczytaniu ich przez Marszałka.

Marszałek wzywa do zdania sprawy z wyniku skrutynium wyboru 3 członków i 25 zastępców członków komisyi reformy wyborczej.

P. Starowieyski zdaje spawę z wyniku skrutynium tego wyboru.

Głosowało 92 posłów. Absolutna większość 47.

Po 92 głosów otrzymali na członków komisyi reformy wyborczej pp. Ja-

worski, Krzeczunowicz, Wereszczyński — zaś po 92 głosów otrzymali na zastępców członków komisyi reformy wyborczej pp.:

Tertil (zastępca Battaglii),

Raciborski (zastępca Cieńskiego T.),

St. H. Badeni (zastępca Jaworskiego),

Adam (zastępca Głąbińskiego),

Skołyszewski (zastępca Jampolskiego),

Schnell (zastępca Jędrzejowicza),

Krynicki (zastępca Korola),

Starowieyski (zastępca Laskowskiego),

Rutowski (zastępca Lea),

Kurowiec (zastępca Lewickiego),

Sare (zastępca Loewensteina),

Bandrowski (zastępca Maryewskiego),

L. Cieński (zastępca Milewskiego),

Horodyski (zastępca Krzeczunowicza),

Styła (zastępca Myjaka),

Makuch (zastępca Oleśnickiego),

Halban (zastępca Paygerta),

Piniński (zastępca Wereszczyńskiego),

Marszałkowicz (zastępca Sobolewskiego),

Hupka (zastępca Stadnickiego),

Wasung (zastępca Stapińskiego),

Kraiński Winc. (zastępca Starzyńskiego),

Vivien (zastępca Urbańskiego),

Jedynak (zastępca Witosa),

Mycielski St. (zastępca Wodzickiego).

Marszałek stwierdza ten wynik wyboru.

Izba przystępuje w dalszym ciągu do rozprawy ogólnej nad sprawozdaniem komisyi gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego o melioracyach.

Przemawia p. Bojko i wnosi następującą rezolucyę:

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przy dochodzeniach karnych w sprawie przekroczeń wodnych, nie delegował na miejsce przekroczenia komisarzy c. k. Starostwa, ale żeby do ocenienia ewentualnych szkód powoływani byli zaprzysiężeni taksatorowie sąsiednej gminy, a na podstawie tych orzeczeń merytoryczne załatwienie tych spraw, odbywało się w siedzibie c. k. Starostwa.

Przemawia p. Maryewski i wnosi następującą rezolucyę:

Wzywa się c. k. Rząd, aby projektem obejmującym obwałowanie prawego brzegu Wisły od pieców wapiennych do Podgórza, objął również obwałowanie Wilgi od jej ujścia wstecz.

Przemawia p. Witos.

Przemawia p. Pawlewski.

Przemawia p. Sodomora.

Przemawia p. Winniczuk.

Przemawia p. Starzyński.

Izba uchwala bez rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy ogólnej.

Na wezwanie Marszałka oznajmiają zapisani do głosu pp. Myroniuk-Zajaczuk, Tertil, Lewicki, że przemawiać będą „przeciw“, zaś pp. Styła, Kozłowski Kędzior, Stefczyk, Skołyszewski, Jedynak Wasung, że przemawiać będą „za“ wnioskami komisyi.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu posłów do wyboru mowców generalnych.

Przemawia generalny mowca „przeciw“ wnioskom komisyi p. Lewicki.

Przemawia generalny mowca „za“ wnioskami komisyi p. Kędzior i wnosi następujące rezolucye:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przyprowadził rokowania z c. k. Rządem w sprawie utworzenia osobnego zakładu ubezpieczenia robotników od wypadków dla robót publicznych przeprowadzanych przez kraj i powiaty po myśli §. 58. ustawy z 28. grudnia 1887 Dz. pp. Nr. 1. z r. 1888 i z wyniku rokowań przedłożył sprawozdanie na najbliższej sesyi.

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesyi przedłożył Sejmowi wniosek w sprawie ustanowienia instruktorów fachowych dla klutury torfowisk, a mianowicie dwóch instruktorów dla perymetrów osuszenia bagien Oleskich i Stojanowskich, tudzież regulacyi Pustej, Przegnojówki, potoku Dumnego, Raty, Błotni i Sołokiji, jednego zaś dla perymetra osuszenia bagien Rzemieńskich, regulacyi Krzemienicy, Trześniówki i Łęgu.

Przemawia p. Kurowiec dla sprostowania faktów.

Przemawia sprawozdawca p. Gorayski.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 31. sierpnia 1909 l. 89.070 Sejm przyjmuje do wiadomości.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek I.

Marszałek oznajmia, że wnioski II. g III. komisyi odpadają, zostały bowiem iuwzględnione w budżecie kraj. na r. 1910 uchwalonym.

Są to wnioski następujące:

II. Sejm przyznaje na popieranie mniejszych robót melioracyjnych w myśl uchwały swej z dnia 26. listopada 1889. w rubr. IX. poz. 16, wydatków na rok 1910 następujące zasiłki:

a) na konserwacyę ususzenia bagien Stojanowskich (do r. 1914) 1.200 K;

b) na konserwacyę osuszenia bagien Oleskich (do roku 1925) 1.000 K;

c) na drenowanie gruntów włościańskich X rata ostatnia) 20.000 K;

d) na regulacyę potoku Mikoszki w Rzeszowie, V rata (ostatnia) 6.432 K;

e) na osuszenie gruntów włościańskich w Małnowie (pow. Mościska), III rata ostatnia 6.478 K;

f) na regulacyę kanału Bucowskiego (pow. Przemyśl) II rata (z 3-lecia) 15.000 K;

g) na regulacyę Prutu pod Kołomyją, Diatkowcami, Sopowem i Werbiążem niżnym ($12^1/_2\%$ zasiłek) 11.250 K;

h) na lokalną regulacyę Czeremosza pod Kniażem i Załuczem 78.800 K;

i) na zabudowanie potoku Ubiadek (pow. Nowy Sącz) 15.000 K;

k) na regulacyę dopływów potoku Osy (pow. Tarnobrzeg) 13.333 K;

l) na osuszenie łąk w gminie Bełzec (pow. Rawa Ruska) 3.426 K;

m) na budowę kanału ulgi z potoku Czarnego w Kołomyi 18.000 K;

n) na oszuszenie gruntów w gminie Karłów (powiat Śniatyn) 17.500 K;

o) na oszuszenie gruntów w gminie Ciężkowice (powiat Chrzanów I rata (z 2-lecia) 3.900 K;

p) na budowę wodociągu w Makowie 8.333 K:

r) na budowę wodociągu w gminie Międzyhorce (pow. Stanisławów) 8.000 K;

s) na budowę wodociągu w Kamionce strumiłowej, I rata (z 3-lecia) 22.778 K;

t) na budowę wodociągu w Rozdole, I rata (z 3-leci) 23.333 K;

u) na budowę studzien w gm. św. Stanisław i Wołczków (pow. Stanisławów) 2.367 K;

w) na lokalną regulacyę Prutu w Kołomyi 3.050 K;

x) na ubezpieczenie prawego brzegu Białki w Komorowicach (pow. Biała) 5.500 K;

y) na ubezpieczenie prawego brzegu Białki pod Bestwiną (pow. Biała) 6.000 K;

z) do dyspozycyi Wydziału krajowego 75.000 K;

Ogółem 545. 680 K;

III. Sejm przyznaje na popieranie doświadczeń z kulturą torfowisk w rubr. IX. poz. 17. wydatków na r. 1910 następujące zasiłki:

1. w Chyszewicach, III rata (ostatnia) 250 K;

2. w Czyszkach, I rata (z 3-lecia 500 K;

3. w Dąbrowie 1.000 K;

4. w Rudnicy, I rata 500 K;

5. w Połoniczny, Hucie połonickiej, Czanyżu i Dmyrtowie, I rata (z 3-lecia) 1.500 K;

6. na nawozy mineralne na grunta torfowe włościańskie w perymetrze bagien Oleskich i Stojanowskich po 1.000 K, w perymetrze regulacyi Pustej 2.000 K, a w perymetrze bagien Rzemieńskich, tudzież regulacyi Błotni i górnej Trześniówki po 500 K, razem 5.500 K.

Ogółem 9.250 K.

Sprawozdawca czyta:

IV. Sejm powiększa personal techniczny krajowego biura melioracyjnego o dwóch etatowych starszych inżynierów, dwóch etatowych iużynierów I. klasy, czterech etatowych inżynierów II. klasy i czterech etatowych inżynierów adjunktów i upoważnia Wydział krajowy do obsadzenia tych posad z dniem 1. stycznia 1910.

Przemawia p. Tertil i wnosi następującą rezolucyę:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby wziął pod rozwagę, pomnożenie w krajowem biurze melioracyjnem sił fachowych do projektowania kanalizacyi i wodociągów w gminach miejskich i wiejskich.

Izba popiera tę rezolucyę p. Tertila.

Przemawia p. Sandulak.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i wnosi o przekazanie rezolucyi powyższej p. Tertila Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem p. sprawozdawcy przekazanie rezolucyi powyższej p. Tertila Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

Izba uchwala wniosek IV. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

V. Sejm uchwala załączone ·/. projekty ustaw:

1) o zabudowaniu potoku Leszcz w gminie Moszkowicach;

2) o zabudowaniu potoku Biczyczanki;

3) o zabudowaniu potoków Sudoł i Gródek;

4) o regulacyi rzeki Bugu do ujścia Raty do granicy państwa;

5) o regulacyi potoku Białego Stoku z dopływami;

6) o regulacyi potoku Siwki od jazu w Hołyniu do Kałusza;

7) o regulacyi rzeki Jasiołki z dopływami;

8) o obwałowaniu lewego brzegu Wisły do ujścia Przemszy do Bielan;

9) o obwałowaniu prawego brzegu Wisły od ujścia Przemszy do Bodzowa;

10) o obwałowaniu prawego brzegu Wisły od ujścia potoku Dańkówki do ujścia Przemszy;

11) o konserwacyi regulacyi rzeki Biały z dopływami i obwałowania prawego brzegu Dunajca.

12) o podwyższeniu wałów ochronnych rzeki Łęgu w powiecie tarobrzeskim.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zabudowaniu potoku Leszcz w gminie Maszkowicach.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Zabudowanie potoku Leszcz w dorzeczu Dunajca w gminie Maszkowicach ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi, służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowań potoków górskich z r. 1908, który preliminuje koszta robót w kwocie 128.800 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma w myśl §. 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4., fundusz krajowy 30 procentowym bezwrotnym zasiłkiem w kwocie 38.640 koron i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów, t. j. kwotą 90.160 koron.

§. 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i w pływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 6.

Ewentualnie oszczędności z sumy kosztorysowej oznaczonej w §. 2. mają być po ukończeniu robót zwrócone czynnikom kontrybującym w stosunku ich udziału w kosztach.

§. 7.

Koszta utrzymania robót wykonanych pokrywać będzie po ukończeniu budowy gmina Maszkowice.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zabudowaniu potoku Biczyczanki.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księ-

stwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Zabudowanie potoku Biczyczanki w gminach Chełmek polski, Chełmek niemiecki, Biczyce polskie i Biczyce niemieckie powiatu nowosądeckiego ma być wykonane po myśli §. 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1908, który preliminuje koszta robót w kwocie 183.000 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30 procentowym zasiłkiem w kwocie 54.900 koron i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia bezwrotnym zasiłkom w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów t. j. kwotą 128.100 kor.

§. 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą Państwa.

§. 6.

Ewentualne oszczędności uzyskane z sumy kosztorysowej oznaczonej w §. 2. zwrócone być mają czynnikom kontrybującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§. 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utrzymaną po myśli §. 45. ustawy krajowej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj Nr. 38. w drodze administracyjnej, spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu czy się na to zgodzą lub nie, a rokład datków na poszczególnych członków spółki ma być uskuteczniony według postanowień §. 66. powołanej ustawy.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . , o zabudowaniu potoków Sudoł i Gródek.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Zabudowanie potoków Sudoł i Gródek w dorzeczu Biały w powiecie grybowskim ma być wykonane po myśli §. 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4 jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt c. k. oddziału

leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich, który preliminuje koszta robót na 245.000 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30 procentowym zasiłkiem w kwocie 73.500 koron i państwowy fundusz melioracyjny, ten ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów t. j. kwotą 171.500 koron.

§. 4.

Oznaczone w §. 3. datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych, a to w stosunku jak 70 : 30.

§. 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 6.

Ewentualne oszczędności uzyskane ze sumy kosztorysowej oznaczonej w §. 2., zwrócone być mają po ukończeniu budowy czynnikom kontrybuującym, a to w stosunku procentowym i udziału w kosztach.

§. 7.

Koszta utrzymania wykonanych robót pokrywać ma po ukończeniu budowy, fundusz konserwacyjny regulacyi rzeki Biały, utworzyć się mający na podstawie §. 6. ustawy krajowej z dnia 1. września 1892. Dz. ust. kraj. Nr. 72.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . o regulacyi rzeki Bugu od Ujścia Raty do granicy państwa.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacya rzeki Bugu od ujścia Raty do granicy państwa wraz z regulacyą Raty od jazu w Sielcu do ujścia, ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć mają projekty Wydziału krajowego z roku 1900 i 1909, które preliminują koszta budowy 1,840.000 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta regulacyi włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Fundusz regulacyjny ma być utworzonym:

a) z datku funduszu krajowego w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) z datku państwowej dotacyi budowli wodnych z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

c) z datku państwowego funduszu melioracyjnego w myśl §. 7. ustawy z 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w wysokości dwudziestu procent preliminowanych kosztów.

Datki konkurencyjne, do których będą pociągnięci właściciele przyległych nieruchomości lub sąsiednich zakładów wodnych po myśli §. 51. ustawy wodnej z 14. marca 1875. Dz. u. kraj. Nr. 38., służyć mają na częściowe pokrycie 40-to procentowego datku funduszu krajowego, jednakże suma tych datków konkurencyjnych w myśl §. 7. ustawy z 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. nie może przekroczyć 30 procent kosztów budowy.

§. 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności corocznych rat datków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 5.

Wykonanie regulacyi, zarówno jak i zarząd funduszu regulacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracyą państwa, której przyznany zostaje wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z kwoty osiągniętej ze sprzedaży gruntów uzyskanych przez regulacyę, jako kapitału zakładowego,

2. z odsetek tej kwoty, jakie narosną w czasie budowy;

3. z dochodu uzyskanego ze sprzedaży wiklin.

Dalsze postanowienia co do pokrycia kosztów utrzymania administracyi funduszu konserwacyjnego i innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego po skończeniu budowy.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom robót publicznych rolnictwa skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o regulacyi potoku Białego Stoku z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księ- Krakostwem wskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacya potoku Białego Stoku od gminy Płowe do stawu w Komarowie wraz z dopływami w powiatach kamioneckim i sokalskim ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma projekt Wydziału krajo-

wego z roku 1909, który preliminuje koszta robót na 1,970.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy wraz z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które są położone w okręgu konkurencyjnym mającym się oznaczyć przez władze administracyjne, resztą preliminowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. kraj. ustawy wodnej z dn. 14. marca 1875. Dz. u. kraj. Nr. 38. według stosunku korzyści, których należy oczekiwać, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Do rozłożenia i ściągnięcia datków konkurencyjnych w §. 3 c) wymienionych, zawiązaną będzie na podstawie §. 45. kraj. ustawy wodnej z dnia 14 marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38. przez administracyę państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym przymusowa spółka wodna.

Bliższe szczegóły co do wyboru i liczby członków Wydziału tej spółki określi statut mający się ułożyć przez władzę polityczną.

§. 5.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1) z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia skarp potoku Biały Stok i dopływów;

2) z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12.

Dalsze postanowienia co do pokrycia kosztów utrzymania, administracyi funduszu konserwacyjnego, oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 7.

Zarząd budowy, oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracyą państwa, której podobnie jak i spółce wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co

do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 8.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a
z dnia . . . o regulacyi potoku Siwki od jazu w Hołyniu do Kałusza.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacya potoku Siwki od jazu w Hołyniu do Kałusza ma być wykonaną, jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1908, który preliminuje koszta robót na 1,340.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszty budowy wraz z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu, pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w myśl §. 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4., bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent;

c) interesowana w regulacyi Administracya salin z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia datkiem w wysokości dwudziestu procent.

§. 4.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności corocznych rat datków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Bliższe postanowienia, co do pokrycia kosztów konserwacyi i innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze osobnej ustawy krajowej po ukończeniu budowy.

§. 6.

Zarząd budowy oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracyą państwa, której przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o regulacyi rzeki Jasiołki z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacya rzeki Jasiołki od gminy Lipowicy do mostu na gościńcu państwowym w Jaśle ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1909, który preliminuje koszta budowy na 3,100.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta regulacyi włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się utworzyć w tym celu funduszu regulacyjnego.

Fundusz regulacyjny ma być utworzony:

a) z datku funduszu krajowego w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) z datku państwowej dotacyi budowli wodnych z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów.

c) z datku państwowego funduszu melioracyjnego w myśl §. 7. ustawy z 4. stycznia 1909 Dz. pr. p. Nr. 4. z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w wysokości dwudziestu procent preliminowanych kosztów.

Datki konkurencyjne, do których będą pociągnięci właściciele przyległych nieruchomości lub sąsiednich zakładów wodnych po myśli §. 51. ustawy wodnej z 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38 służyć mają na częściowe pokrycie 40 procentowego datku funduszu krajowego, jednakże suma tych datków konkurencyjnych w myśl §. 7. ustawy z 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4, nie może przekroczyć 30 prc. kosztów budowy.

§. 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności corocznych rat datków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 5.

Wykonanie regulacyi, zarówno jak i zarząd funduszu regulacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracyą państwa, której przyznany zostaje wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z administracyą państwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z kwoty osiągniętej ze sprzedaży gruntów uzyskanych przez regulacyę, jako kapitału zakładowego,

2. z odsetek tej kwoty, jakie narosną w czasie budowy,

3. z dochodu uzyskanego ze sprzedaży wiklin.

Dalsze postanowienia co do pokrycia kosztów utrzymania administracyi funduszu konserwacyjnego i innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego po skończeniu budowy.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom robót publicznych, rolnictwa. i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . o obwałowaniu lewego brzegu Wisły, od ujścia Przemszy do Bielan.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwe Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Obwałowanie lewego brzegu Wisły od ujścia Przemszy do Bielan wraz z korekcyą i obwałowaniem lewych dopływów Wisły na tej przestrzeni w powiatach Chrzanowskim i Krakowskim ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tego obwałowania służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1900, któzy preliminuje koszta robót na 9,000.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7. ustawy z 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości piędziesięciu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) interesowane powiaty datkiem konkurencyjnym w wysokości dziesięciu procent kosztów, a mianowicie: powiat Chrzanowski w kwocie 439.000 K, powiat zaś Krakowski w kwocie 461.000 koron.

Datki konkurencyjne uiścić mają interesowane powiaty w dwudziestu równych ratach rocznych po ukończeniu robót, w czasie zaś budowy mają być te datki pokryte zaliczkowo z funduszu krajowego.

Interesowane powiaty obowiązane są ponieść koszta wykupna gruntów i odszkodowań za grunta za wynagrodzeniem mającem się oznaczyć po cenach zatwierdzonego kosztorysu.

Powiatom konkurującym zastrzega się prawo ściągnięcia przypadających na nie datków z właścicieli interesowanych nieruchomości i zakładów, a to po myśli § 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38. według wartości tych nieruchomości i zakładów, które od wylewu mają być ochronione.

§. 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności corocznych rat datków kraju, państwa i powiatów oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 5.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia osobnej pożyczki umarzalnej na pokrycie datków kraju, państwa i powiatów w §. 3. wyszczególnionych.

Poszczególne raty anuitetowe tej pożyczki mają być spłacane na podstawie planu umorzenia, mającego się ułożyć przez Wydział krajowy i Administracyę państwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1) z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia wałów ochronnych, potoków, szkarp i rowów materyałowych;

2) z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl artykułu I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903. Dz. u. kr. Nr. 12.

Dalsze postanowienia co do pokrycia kosztów utrzymania, administracyi funduszu konserwacyjnego, organizacyi obrony grobel i innych zarządzeń potrzebnych do utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 7.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowlanego i konserwacyjnego obejmuje Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu podobnie jak reprezentacyom interesowanych powiatów przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 8.

Datki konkurencyjne powiatów interesowanych mają być ściągane jako dodatki do podatków bezpośrednich wraz z państwowymi dodatkami przez właściwe urzędy podatkowe w ten sam sposób, jak podatki i wpłacane do kasy Wydziału krajowego.

§. 9.

Wysokość procentu dodatków, jakie uiszczać mają corocznie po skończeniu budowy interesowane powiaty w myśl §. 3. tej ustawy, ustanowi Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem.

§. 10.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków wymienionych w §. 8. tej ustawy może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§. 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o obwałowaniu prawego brzegu Wisły od ujścia Przemszy do Bodzowa.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Obwałowanie prawego brzegu Wisły od ujścia Przemszy do Bodzowa wraz z obwałowaniem wstecznem rzek

Soły i Skawy. tudzież korekcyą i obwałowaniem prawych dopływów Wisły na tej przestrzeni w powiatach Bialskim Wadowickim i Wielickim (Podgórskim) ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tego obwałowania służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1909, który preliminuje koszta robót na 11,200.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu, pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 7. ustawy z 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) interesowane powiaty datkiem konkurencyjnym w wysokości dziesięciu procent kosztów, a mianowicie: powiat Bialski w kwocie 259.200 K, powiat wadowicki w kwocie 539.300 K, powiat zaś Wielicki (Podgórski) w kwocie 321.500 K.

Datki konkurencyjne uiścić mają interesowane powiaty w dwudziestu równych ratach rocznych po ukończeniu robót w czasie zaś budowy mają być te datki pokryte zaliczkowo z funduszu krajowego.

Interesowane powiaty obowiązane są ponieść koszta wykupna gruntów i odszkodowania za grunta za wynagrodzeniem, mającem się oznaczyć po cenach zatwierdzonego kosztorysu.

Powiatom konkurującym zastrzega się prawo ściągnięcia przypadających na nie datków z właścicieli interesowanych nieruchomości i zakładów, a to po myśli §. 66 krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kr. Nr. 38 według wartości tych nieruchomości i zakładów, które od wylewu mają być uchronione.

§. 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności corocznych rat datków kraju, państwa i powiatów oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 5.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia osobnej pożyczki umarzalnej na pokrycie datków kraju, państwa i powiatów w §. 3. wyszczególnionych.

Poszczególne raty anuitetowe tej pożyczki mają być spłacane na podstawie planu umorzenia mającego się ułożyć przez Wydział krajowy i Administracyę państwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1) z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia wałów ochronnych, szkarp, potoków i rowów materyałowych;

2) z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsię-

biorstwie w myśl artykułu I. ustawy z dnia 4 stycznia 1903. Dz. u. kr. Nr. 12.

Dalsze postanowienia co do pokrycia kosztów utrzymania, administracyi funduszu konserwacyjnego organizacyi obrony grobel i innych zarządzeń potrzebnych do utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 7.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowlanego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu podobnie jak reprezentacyom interesowanych powiatów przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 8.

Datki konkurencyjne powiatów interesowanych mają być ściągane jako dodatki do podatków bezpośrednich wraz z państwowymi dodatkami przez właściwe Urzędy podatkowe w ten sam sposób, jak podatki i wpłacane do kasy Wydziału krajowego.

§. 9.

Wysokość procentu dodatków, jakie uiszczać mają corocznie po skończeniu budowy interesowane powiaty w myśl §. 3. tej ustawy, ustanowi Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem.

§. 10.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków wymienionych w §. 8. tej ustawy może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§. 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . o obwałowaniu prawego brzegu Wisły od ujścia potoku Dańkówki do ujścia Przemszy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje.

§. 1.

Obwałowanie prawego brzegu Wisły od ujścia potoku Dańkówki do ujścia Przemszy w powiecie bialskim ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tego obwałowania służyć ma projekt opracowany w r. 1909 przez organa państwowe, który preliminuje koszta ogólne na 1,160.000 koron.

Administracya państwa jest jednak upoważnioną do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Wydziałem krajowym w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 7. ustawy z 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4 bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) interesowany powiat Bialski datkiem konkurencyjnym w wysokości dziesięciu procent kosztów.

Datek konkurencyjny uiścić ma powiat Bialski w dziesięciu równych ratach rocznych po ukończeniu robót, w czasie zaś budowy ma być ten datek pokryty zaliczkowo z funduszu krajowego.

Interesowany powiat Bialski obowiązany jest ponieść koszta wykupna gruntów i odszkodowań za grunta za wynagrodzeniem mającem się oznaczyć po cenach zatwierdzonego kosztorysu.

Powiatowi Bialskiemu zastrzega się prawo ściągnięcia datku konkurencyjnego z właścicieli interesowanych nieruchomości i zakładów, a to po myśli §. 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38. według wartości tych nieruchomości i zakładów, które od wylewu mają być ochronione.

§. 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności datków kraju, państwa i powiatu oznaczy „Administracya państwa wspólnie z Wydziałem krajowym.

§. 5.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia osobnej pożyczki umarzalnej na pokrycie datków kraju, państwa i powiatu w §. 3. wyszczególnionych.

Poszczególne raty anuitetowe tej pożyczki mają być spłacane na podstawie planu umorzenia mającego się ułożyć przez Wydział krajowy i Administracyę państwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1) Z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia wałów ochronnych;

2) Z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl artykułu I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12.

Dalsze postanowienia co do pokrycia kosztów utrzymania, administracyi funduszu konserwacyjnego organizacyi obrony grobel i innych zarządzeń potrzebnych do utrzymania wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 7.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowy obejmie Administracya państwa.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Administracya państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym, któremu podobnie jak reprezentacyi powiatu bialskiego przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania krajowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które wyda Administracya państwa wspólnie z Wydziałem krajowym.

§. 8.

Datki konkurencyjne powiatu Bialskiego mają być ściągane jako dodatki do podatków bezpośrednich wraz z państwowymi podatkami przez właściwe Urzędy podatkowe w ten sam sposób, jak podatki i wpłacane do kasy Wydziału krajowego.

§. 9.

Wysokość procentu dodatków, jakie mają być uiszczane corocznie po skończeniu budowy przez powiat Bialski w myśl §. 3. tej ustawy, ustanowi Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem.

§. 10.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków wymienionych w §. 8. tej ustawy może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§. 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych, spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a.

z dnia . . . o konserwacyi regulacyi rzeki Biały z dopływami i obwałowania prawego brzegu Dunajca.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam na podstawie § 6. ustawy z dnia 1. września 1892 Dz. u. kraj. Nr. 72, co następuje:

§. 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania regulacyi rzeki Biały z dopływami i obwałowania prawego brzegu Dunajca mają być pokrywane z funduszu konserwacyjnego utworzonego w myśl §. 6 ustawy z dnia 1. września 1892 Dz. u. u. ukr. Nr. 72.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia wałów ochronnych i ze sprzedaży wikliny;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tych budowlach w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903, Dz. ustaw kraj. Nr. 12.

3. z całorocznych datków kraju i państwowego funduszu melioracyjnego.

Koszta zarządu technicznego pokryte będą wyłącznie tylko z funduszu krajowego.

§. 2.

Wysokość carocznych datków kraju i państwowego funduszu melioracyjnego wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach od roku 1910 do r. 1912 46.000 K, z czego fundusz krajowy pokrywa połowę w kwocie 23.000 K, państwowy zaś fundusz melioracyjny w myśl §. 17. ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4. drugo połowę w kwocie 23.000 K z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

Wysokość corocznych datków kraju i państwowego funduszu melioracyjnego w latach następuych wynosić sumę, jaka wypadnie z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach.

§. 3.

Pozostałe z końcem roku 1909 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów po myśli §. 6. ustawy z dnia 1. września 1892, Dz. u. kraj. Nr. 72 nie mniej też nieużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§. 1. i 2. mają być odpowiednio frutyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie wynikłych z powodu szkód elementarnych, lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§. 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie brakująca reszta rozłożona zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w §. 2. ustanowionych po połowie na kraj i państwowy fundusz meloracyjny.

§. 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych i zarząd funduszu konserwacyjnego, zarówno jak i naczelny nadzór nad wykonanemi robotami prowadzić będzie Wydział krajowy.

Coroczne preliminarze wydatków i zamknięcie rachunkowe funduszu konserwacyjnego mają być przedkładane Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia.

Administracyi państwa służy prawo przekonywać się każdego czasu o postępie i sposobie wykonania robót konserwacyjnych za pośrednictwem własnych organów technicznych.

Koszta kontroli pokrywa skarb państwa.

§. 6.

Datki kraju i państwa na utrzymanie wpływać mają do kasy krajowej w półrocznych ratach z góry w styczniu i lipcu każdego roku.

§. 7.

Wszelkie uszkodzenia budowli regulacyjnych, sadzonek, wałów, potoków, rowów, szluz, przepustów, ramp i innych urządzeń jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez uregulowanie łożyska Białej i jej dopływów, tudzież przez wały i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, żwiru, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych:

c) skopywanie brzegów Biały, potoków i rowów, tudzież skopywanie, przebijanie, zasadzanie drzewami i wiklinami i wogóle jakiekolwiek uszkodzenia wałów ochronnych, ramp i ogrodzeń ku ochronie wałów służących:

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na szkarpach Biały, potoków i rowów, tudzież na wałach ochronnych.

§. 8.

Ze względów bezpieczeństwa publicznego zostaje wzbronione:

a) wnoszenie budynków, wałów poprzecznych i jakichkolwiek budowli tamujących przepływ wody, tudzież sadzenie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. d) w profilu inundacyjnym Biały i Dunajca;

b) kopanie dołów dla dobowania piasku, gliny i t. p., zbiorników wody i studzien w odległości do dwudziestu metrów włącznie od wałów;

c) oranie ziemi bliżej aniżeli dwa metry po obu stronach wałów i potoków, a na pół metra od rowów;

d) sadzenie wikliny w profilu inundacyjnym Biały i Dunajca z wyjątkiem miejsc, gdzie to sadzenie jest bezwzględnie koniecznem dla ubezpieczenia brzegów i ustalenia odsypisk. Miejsca te, które mają być oznaczone w sposób łatwy do poznania dla ogółu, wskaże w profilu inundacyjnym Dunajca Namiestnictwo, na Biale zaś Wydział krajowy.

Gdzie wały narażone są na uszkodzenie przez lody, ma być wyjątkowo zasadzony szereg drzew w odległości przynajmniej pięciu metrów od stopy wałów. Przestrzenie te oznaczy Namie-

stnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 9.

Roboty wykonane na podstawie niniejszej ustawy wymagają tylko wówczas pozwolenia brzewidzianego w §. 11. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875. Cz. u. kraj. Nr. 38., jeżeli zostaną podniesione zarzuty ze strony osób trzecich; postępowanie wodnoprawne nie może jednak w razie nagłości wstrzymać rozpoczęcia, lub dalszego prowadzenia robót.

§. 10.

Pozwolenie na spławy drzewa na rzece Biale może być udzielone przez Namiestnictwo za zgodą Wydziału krajowego wówczas, jeżeli spław uznany zostanie za nieszkodliwy dla budowli regulacyjnych, a nadto złożoną zostanie odpowiednia kaucya na wynagrodzenie ewentualnych uszkodzeń.

§. 11.

W razie zagrożenia wałów ochronnych przez wielką wodę obowiązane są gminy i obszary dworskie położone w terenie narażonym na zalew, na wezwanie inspektorów wałowych, których ustanowi Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, dostarczyć bezzwłocznie potrzebnych sił roboczych i pociągowych, oraz materyałów i narzędzi do obrony wałów.

Siły robocze i pociągowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materyały zaś otrzymają strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Dalsze postanowienia mające na celu obronę wałów w czasie powodzi, zarówno jak i ochronę wykonanych budowii regulacyjnych wydane zostaną w osobnem rozporządzeniu wykonawczem przez namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwom rolnictwa i robót publicznych do zatwierdzenia.

§. 12.

Przekroczenie niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według postanowień krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kraj. Nr. 38, oraz ustawy z dnia 4. stycznia 1903, Dz. u. kraj. Nr. 12.

§. 13.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . o podwyższeniu wałów ochronnych rzeki Łęgu w powiecie Tarnobrzeskim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Podwyższenie wałów ochronnych rzęki Łęgu od Zaleszan do Krawców w powiecie Tarnobrzeskim ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tego obwałowania służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1909, który preliminuje koszta robót na 1,200.000 koron.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent prelimtnowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4. bezwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia:

c) zawiązana na podstawie ustawy z dnia 1. lipca 1886, Dz. u. kraj. Nr. 65. spółka wodna datkiem w wysokości dziesięciu procent kosztów.

Datek konkurencyjny uiścić ma spółka wodna w dwunastu równych ratach rocznych po ukończeniu robót, w czasie zaś budowy ma być ten datek pokryty zaliczkowo z funduszu krajowego.

§. 4.

Czas budowy, tudzież wysokość i termina płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólie z administracyą państwa.

§. 5.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowy obejmuje Wydział krajowy.

Administracya państwa, podobnie jak i spółce wodnej zastrzega się odpowiedni wpływ na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywieraoia tego wpływu, oraz co do sposobobu wykonania przedsiębiorstwa określa instrukcya techniczno-administracyjna z dnia 18. listopada 1887 r. Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 68.

§. 6.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nad powyższemi ustawami nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie wszystkich tych ustaw en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższych ustaw en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala projekty tych ustaw en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższe projekty ustaw w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że Komisya cofnęła wniosek VI. t. j. wniosek następujący:

VI. Sejm uchwala załączone projekty ustaw zmieniających postanowienia następujących ustaw konserwacyjnych:

1) ustawy z dnia 30. kwietnia 1895. Dz. u. kraj. Nr. 45. o konserwacyi robót regulacyjnych na rzecze Trześniówce;

2) ustawy z dnia 26. sierpnia 1899. Dz. u. kraj. Nr. 110. o konserwacyi rowów regulacyjnych na rzece Łęgu;

3) ustawy z dnia 4. listopada 1900. Dz. u. kraj. Nr. 8. z r. 1901. o konserwacyi robót regulacyjnych na potoku Przegnojówce z dopływami;

4) ustawy z dnia 28. lutego 1904. Dz. u. kraj. Nr. 37. o konserwacyi robót regulacyjnych na potokach Krze-

mienicy i Babulówce z dopływami, oraz na potoku Trześni;

5) ustawy z dnia 13. czerwca 1906. Dz. u. kraj. Nr. 90. o konserwacyi obwałowania lewego brzegu Dunajca od ujścia potoku Więckówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach;

6) ustawy z dnia 13. czerwca 1906. Dz. u. kraj. Nr. 91. o konserwacyi obwałowania lewego brzegu Dunajca od mostu kolejowego w Bogumiłowicach do Biskupic radłowskich;

7) ustawy z dnia 13. czerwca 1906 Dz. u. kraj. Nr. 92. o konserwacyi robót regulacyjnych na rzece Złotej Lipie;

8) ustawy z dnia 13. czerwca 1906. Dz. u. kraj. Nr. 93. o konserwacyi obwałowania Wisły i Sanu w powiecie tarnobrzeskim;

9) ustawy z dnia 13. czerwca 1906. Dz. u. kr. Nr. 94. o konserwacyi robót regulacyjnych na potoku Dumnym;

10) ustawy z dnia 13. czerwca 1906. Dz. u. kraj. Nr. 95. o konserwacyi robót regulacyjnych na górnej sekcyi rzeki Gniłej Lipy;

11) ustawy z dnia 20. grudnia 1907. Dz. u. kraj. Nr. 4. z r. 1908. o konserwacyi obwałowania Wisły i Wisłoki w powiecie Mieleckim.

Sprawozdawca czyta:

VII. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot preliminowanych w dziale B) rub. IX. na rok 1910 do końca lutego 1912 r.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

VIII. Petycye l. s. 3.698 gminy Czerniawy o regulacyę Wiszni, l. s. 4.194 Jana i Maryi Adamczyków w Słupcu l. s. 4.195 Antoniego, Jana i Wiktoryi Adamczyków w Maniowie o podwyższenie wynagrodzenia za stary wał nadwiślański, — l. s. 4.375 gm. Młynne o zabudowanie potoków górskich l. s. 4.382 gminy Podegrodzie o zezwolenie na używanie skarp Gniłej Lipy, — l. s. 4.567 gminy Filipowice o regulacyę Rudzanki, — l. s. 4.820 gminy Zalipie o zezwolenie na koszenie skarp Gniłej Lipy, — l. s. 4.833 Wydziału powiatowego w Stryju o zabudowanie potoku Stynawki, — 5.324, 5.325, 5.326 mieszkańców gmin Świdnika, Roztoki, Łukawicy o regulacyę potoku „Łukawicka rzeka“, l. s. 5.821, 5.822 gminy Filipowic i Rudy kameralnej o zabudowanie potoku Rudawki, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

S p r a w o z d a n i e

komisyi gospodarstwa krajowego o petycyi gminy Młynne L. 4990 o zabudowanie trzech potoków górskich.

Wysoki Sejmie!

Sprawa ta już w r. 1908 była badana i pertraktacye z c. k. Rządem były przeprowadzone, skutkiem których c. k. Ministerstwo rolnictwa reskryptem z 29. grudnia 1909 l. 12567 przyznało w zasadzie zasiłek 70 prc. z funduszu melioracyjnego i poleciło sekcyi samborskiej opracować projekt szczegółowy, Przybliżony koszt zabudowania tych trzech górskich potoków ma wynosić około 139.500 kor.

Komisya gospodarstwa krajowego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę l. 4.990 gminy Młynne odstępuje się Wydziałowi krajowemu do dalszego załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek Komisyi.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Kurowca:

1. Wzywa się Wydział krajowy, ażeby w preliminarzu budżetowym na rok 1911 uwzględnił pomnożenie sił technicznych melioracyjnych a w szczególności w etacie biura dla budowy wodociągów, zaopatrzenie ludności w zdrową wodę i kanalizacyi miast, miasteczek i gmin wiejskich.

Marszałek oznajmia, że identyczna rezolucya p. Tertila została odesłaną do Wydziału krajowego do zbadania i sprawozdania i zapytuje p. Kurowca, czy zgadza się, aby i jego powyższą rezolucyę przekazano Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

P. Kurowiec oznajmia, że zgadza się na to.

Izba uchwala odesłanie tej rezolucyi p. Kurowca do Wydziału krajowego do zbadania i sprawozdania.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Kurowca.

2. Wzywa się Wydział krajowy do intenzywniejszego wykonania robót melioracyjnych w wschodniej Galicyi.

Izba bez rozprawy uchwala tę rezolucyę p. Kurowca:

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Kurowca:

3. Wzywa się Wydział krajowy, ażeby w popularny sposób pouczył zwierzchności gminne o korzyściach i warunkach melioracyj gruntów chłopskich, stok i pastwisk gminnych.

Izba bez rozprawy uchwala tę rezolucyę p. Kurowca.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Bojki:

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przy dochodzeniach karnych w sprawie przekroczeń wodnych, nie delegował na miejsce przekroczenia komisarzy c. k. Starostwa, ale żeby do oceniania ewentualnych szkód powoływani byli zaprzysiężeni taksatorowie sąsiednej gminy, a na podstawie tych orzeczeń merytoryczne załatwienie tych spraw, odbywało się w siedzibie c. k. Starostwa.

Przemawia p. Merunowicz i wnosi o odesłanie tej rezolucyi do Wydziału krajowego do zbadania i sprawozdania.

Izba uchwala wniosek formalny p. Merunowicza, tj. odesłanie powyższej rezolucyi p. Bojki do Wydziału krajowego do zbadania i sprawozdania.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Maryewskiego:

Wzywa się c. k. Rząd, aby projektem obejmującym obwałowanie prawego brzegu Wisły od pieców wapiennych do Podgórza, objął również obwałowanie Wilgi od jej ujścia wstecz.

Izba uchwala bez rozprawy tę rezolucyę p. Maryewskiego.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Kędziora:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przeprowadził rokowania z c. k. Rządem w sprawie utworzenia osobnego zakładu ubezpieczenia robotniów od wypadków dla robót publicznych przeprowadzanych przez kraj i powiaty po myśli §. 58. ustawy z 28. grudnia 1887 Dz. p. p. Nr. 1. z r. 1888 i z wyniku rokowań przedłożył sprawozdanie na najbliższej sesyi.

Izba bez rozprawy uchwala tę rezolucyę p. Kędziora.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę drugą p. Kędziora:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesyi przedłożył Sejmowi wniosek w sprawie ustanowienia instruktorów fachowych dla kultury torfowisk, a mianowicie dwóch

nstruktorów dla perymetrów osuszenia bagien Oleskich i Stojanowskich, tudzież regulacyi Pustej, Przegnojówki, potoku Dumnego, Raty, Błotni i Sołokiji, jednego zaś dla perymetra osuszenia bagien Rzemieńskich, regulacyi Krzemienicy, Trześniówki i Lęgu.

Izba bez rozprawy uchwala tę rezolucyę p. Kędziora.

Marszałek odracza posiedzenie do godz. 8 wiecz.

Przerwa posiedzenia godz. 2 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 4. lutego 1910.

Marszałek o godz. 8 min. 35 wiecz. otwiera napowrót odroczone posiedzenie skonstatowawszy komplet w Izbie.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie zezwolenia Radzie powiatowej w Pilźnie na zaciągnięcie pożyczki 150.000 K.

Sprawozdawca p. Górski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

dołączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Pilźnie na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 150.000 K.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Pilźnie zezwala się w myśl §. 21. ustawy o Reprezentacyi powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 150.000 K. na pokrycie kosztów opracowania projektu budowy kolei z Dębicy do Jasła i budowy mostu na rzece Wisłoce pod Przeczycą.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Ministrowi skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi prawniczej o sprawozdaniu z czynności departamentu VI Wydziału krajowego za czas od 1 maja 1908 do 30. czerwca 1909.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności departamentu VI, za czas od 1. maja 1908 do 30. czerwca 1909 do wiadomości.

2. Sejm ponawia uchwały swoje z lat poprzednich, dotyczące otwarcia nowych sądów obwodowych i powiatowych i wzywa c. k. Rząd, aby

a) zarządził bezzwłocznie otwarcie c. k. Sądu obwodowego w Czortkowie,

b) otworzył jak najspieszniej sądy obwodowe w Białej, Bochni, Nowym Targu, Mielcu i Żółkwi, tudzież sądy powiatowe w Baranowie, Majdanie, Jagielnicy, Jezierzanach, Podkamieniu, Strzeliskach nowych, Uścierykach, Zawałowie, Jaryczowie, Kozłowie i Magierowie.

3. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, aby wniósł projekt zmiany dotychczasowej ustawy o kwaterunkach c. k. żandarmeryi w tym duchu, aby koszta tego kwaterunku ponoszone były przez skarb państwa.

4. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przy zakupnie przedmiotów dla żandarmeryi potrzebnych uwzględniał wyłącznie przemysł krajowy.

5. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby wprowadził język polski w urzędowaniu c. k. żandarmeryi w kraju.

6. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd ażeby jak najspieszniej przedłożył Radzie państwa projekt ustawy, mocą której kasy sieroce zbiorowe przekazywały by krajom na cele wychowania dzieci bez opieki, zaniedbanych i na zaniedbanie narażonych, całkowitą sumę nadwyżek z obrotu, jakie wypadną z końcem roku 1910 i lat następnych, zatrzymując tylko odpowiednią rezerwę.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Skwarko i wnosi następujące rezolucye:

1) Sejm wzywa c. k. Rząd do wydania rozporządzenia, aby przy wszystkich sądach urządzono ogrzewane w zimie i w ławki zaopatrzone poczekalnie dla stron.

2) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby tenże dla dogodności tak stron jakoteż i personalu sądowego wprowadził we wszystkich sądach jednorazowe dziennie urzędowanie lub, aby w razie niemożliwości wykonania tegoż jak najenergiczniej zarządził, iżby sprawy załatwiano 4 sądach bezwzględnie w porządku wskazanym większem oddaleniem miejsca zamieszkania stron od siedziby sądu.

3) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby tenże celem rozporządzenia stronom wielkich kosztów i całą usilnością i energią ograniczał ilość komisyi sądowych przy działach gruntowych spadkowych i przy przeprowadzaniu zgodności stanu tabularnego ze stanem faktycznym i aby jak najenergiczniej zarządził, iżby sądy zaniechały nakładania na strony grzywien za nieuporządkowanie stanu tabularnego w takich razach, gdy do uporządkowania tego brakuje tylko pomiarów c. k. geometryi ewidencyjnego i przedłożenia przez niego szkicu z map katastralnych.

4) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby jak najrychlej utworzył urzędy c. k. geometrów ewidencyjnych w siedzibie tych sądów powiatowych, gdzie ich dotychczas nie ma.

5) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby tenże celem zaoszczędzenia ludności kosztów komisyi sędziowskich zarządził, iżby spisywanie aktów spadkowych odbywało się w siedzibie sądów.

6) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przy pertraktacyach włościańskich spadków stosownie do przepisów §. 102 patentu ces. z 9 sierpnia 1851 Nr. 208 Dz. p. p. wypośrodkowywano wartość spadku po myśli rozporządzenia Minister. z 8|6 1890 Nr. 27. Dz. p. p. i aby przy wymiarze należytości spadkowych od tych spadków za podstawę wymiaru brano wartość tę wypośrodkowaną przez Sąd przy pertraktacyi i aby władze skarbowe zaniechały dowolnego podnoszenia wartości majątku spadkowego.

7) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby tenże celem zaoszczędzenia ludności kosztów procesowych przy pomocy organów sądowych i gminnych pouczył jak najszersze masy społeczeństwa o postanowieniach §. 433 procedury cywilnej i aby wezwał Sądy do podjęcia jak najenergiczniejszej inicyatywy w kierunku stosowania powyższych postanowień.

8) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby tenże postarał się o wydanie noweli do ordynacyi egzekucyjnej i ewentualnie do ustawy hipotecznej w tym kierunku, iżby egzekucyjne podania o intabulacyę prawa zastawu wnoszono do Sądu egzekucyjnego zawsze przez Sąd hipoteczny dotyczącej nieruchomości, któryby przez hipoteczną plombaturę w księgach hipotecznych zabezpieczał prawo pierszeństwa dla dotyczącej pretensyi.

9) Wzywa się c. k. Rząd, ady w drodze ustawodawczej zapobiegł spekulacyom i handlowi niewydzielonemi częściami zagród włościańskich pociągając interesa takie pod sankcyę ustawy karnej o lichwie.

10) Sejm wzywa c. k. Rząd o wydanie energicznego zarządzenia, aby we wszystkich sądach wschodniej Galicyi znajdywały się urzędowe stampile i pieczątki w ruskim języku i aby dla oryentowania stron wszystkie oddziały, kancelarye i biura sądów i sądowych referentów były oznaczone ruskimi napisami.

Przemawia p. T. Staruch.

Przemawia p. Schätzel i wnosi następującą rezolucyę:

Wzywa się c. k. Rząd, aby załatwił rezolucye objęte uchwałą sejmową z dnia 4. listopada 1904 mające na celu bądź to przeprowadzenie zmian niektórych ustaw podatkowych w drodze ustawodawczej, bądź usunięcie rozmaitych wadliwości przy wykonywaniu administracyi podatkowej.

Izba popiera tę rezolucyę p. Schätzla, po odczytaniu jej przez Marszałka.

Przemawia p. Wodzicki.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są p. p. Kurowiec i Bojko, oraz, że dalszy ciąg rozprawy ogólnej odracza do następnego posiedzenia.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosku nagłego.

Następuje wniosek nagły p. Starucha i tow. w sprawie niewydawania na stacyach kolejowych biletów z ruskim tekstem, lekceważenia przez organa kolejowe ruskiej mowy, prześladowanie ruskich pasażerów i pociągnięcia do odpowiedzialności organów, które zawiniły.

Wniosek ten opiewa:

Wniosek nagły.

p. T. Starucha i tow. w sprawie niewydawania na stacyach kolejowych biletów z ruskim tekstem, lekceważenia przez organa kolejowe ruskiej mowy, prześladowania ruskich pasażerów i pociągnięcia do odpowiedzialności organów, które zawiniły.

Mimo nagłego wniosku w jesiennej sesyi sejmowej, mimo przyrzeczeń władz, że 1. stycznia będą sprowadzone na kolejach bilety z ruskim tekstem — na kolejach takich biletów nie ma, poświadczeń z ruskim tekstem nie wydają, a co więcej ze stronami, które żądają ruskich biletów lub poświadczeń — obchodzą się brutalnie, aresztują i obkładają karami.

Z tego powodu podpisani stawiają wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić w drodze nagłości:

Wzywa się c. k. Rząd, aby bezzwłocznie zarządził co potrzeba, ażeby na wszystkich stacyach kolejowych były

bilety z ruskim tekstem i ażeby pociągnął do odpowiedzialności organy, które zawiniły — za brutalne obchodzenie się z ruskiemi stronami — po myśli wniesionych skarg.

Wnioskodawca:
T. Staruch.

Krynicki, Lewicki, Kiweluk, Kurowiec, Winniczuk, Hanczakowski. Tracz. Sandulak, Dumka, Sodomora, Makuch, Krysowaty, Skwarko, A. Staruch.

Przemawia p. T. Staruch, uzasadniając nagłość tego wniosku.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku.

Przemawia p. Komisarz rządowy c. k. radca namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. Michałowski.

Przemawia p. Piniński.

Przemawia p. Makuch

Izba bez rozprawy uchwala na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy nad nagłością tego wniosku.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są p. p. Starzyński, Vivien, Kiweluk, Stojałowski.

Przemawia zapisany do głosu p. Starzyński.

Marszałek wzywa, by nie przerywano mowcy.

Przemawia dalej p. Starzyński.

Przemawia zapisany do głosu p. Vivien.

Przemawia zapisany do głosu p. Kiweluk.

Przemawia zapisany do głosu p. Stojałowski.

Marszałek wzywa by nie przerywano mowcy.

Przemawia zapisany do głosu p. Stojałowski.

Marszałek wzywa, p. Stojałowskiego, by przemawiał zwrócony do Marszałka, a posłów, by nie przeszkadzali mowcy.

Przemawia zapisany do głosu p. Stojałowski.

Marszałek wzywa, by nie przerywano mowcy.

Przemawia dalej zapisany do głosu p. Stojałowski.

Przemawia p. T. Staruch dla sprostowania faktów.

Izba odrzuca nagłość wniosku p. T. Starucha.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 5. lutego 1910 roku godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12 minut 35 po północy.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
St. Henryk Badeni *w. r.*
Zachariasz Skwarko *w. r.*

Protokół

75. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 5. lutego 1910.

Początek o godzinie 10. minut 35. przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 116.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. dr. Michał Bobrzyński, c. k. wiceprezydent namiestnictwa dr. Juliusz Kleeberg i c. k. radca Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 73. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 74. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 5. lutego 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 5935, 5936, 5939.

Komisyi szkolnej L. s. 5937, 5938, 5941, 5942.

Komisyi petycyjnej L. s. 5933, 5934.

Komisyi administracyjnej L. s. 5943.

Komisyi gosp. kraj. L. s. 5931.

Komisyi drogowej L. s. 5932.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5932 mieszkańców powiatu żydaczowskiego o przyspieszenie budowy mostu na Dniestrze i Brzezinie, przemawia p. Senyk, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku.

Sekretarz p. Urbański odczytuje zgłoszony wniosek, który opiewa:

W n i o s e k

posła Battaglii i towarzyszy, dotyczący uzupełnienia ustawy z dnia 22. lipca 1906 dz. u. kr. Nr. 124 o uwolnieniu zakładów przemysłowych od dodatków do podatków.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

U s t a w a

z dnia . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, a zawierająca uzupełnienia ustawy z dnia 22. lipca 1906 dz.

u. kr. Nr. 124 o uwolnieniu zakładów przemysłowych, spółek surowcowych, magazynowych i produkcyjnych oraz akcyjnych towarzystw przemysłowych od dodatków do podatków.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Paragraf 1. ustawy z dnia 22. lipca 1906 dz. u. kraj. Nr. 124 brzmi, jak następuje.

Od wszelkich dodatków do podatków, z wyjątkiem państwowych, uwolnione będą wszelkie w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w ciągu lat 5 przed wejściem w życie niniejszej ustawy i w ciągu lat 15 po jej wejściu w życie nałożone:

A) zakłady przemysłowe, mające na celu wyrób przedmiotów w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Księstwem Krakowskiem nie wyrabianych;

B) zakłady przemysłowe z gałęzi przemysłu w kraju istniejących:

1) jeżeli dana gałąź istniejącego w kraju przemysłu nie zaspakaja potrzeb konsumcyi krajowej, ma warunki powstania i rozwoju w kraju ze względu na surowy materyał, robotników lub siły motoryczne, a ze względu na rozmiary swego rozwoju warunki konkurencyjne, potrzebuje pomocy kraju, ażeby się mogła rozwinąć;

2) jeżeli będą urządzone według nowoczesnego stanu techniki;

3) jeżeli będą obliczone na większy przerób surowego materyału, względnie półfabrykatu;

4) jeżeli będą zatrudniać większą liczbę robotników lub będą wyposażone w motory i maszyny robocze, zdolne podnieść produkcyę.

Wydział krajowy orzeka w każdym poszczególnym wypadku według własnego uznania, czy i o ile zachodzą wyszczególnione w ustępie B) 1—4 warunki.

Uwolnienie powyższe obejmuje także wszelkie dodatki do podatków z wyjątkiem państwowych, przypadające od całości lub części budynków, będących własnością przedsiębiorstwa przemysłowego, o ile one mieszczą mieszkania urzędników i robotników, zatrudnionych w danem przedsiębiorstwie, niemniej jak biura i inne ubikacye pomocnicze przedsiębiorstwa.

Art. II.

Paragraf 2. ustawy z dnia 22. lipca 1906 dz. ust. kraj. Nr. 124 brzmi, jak następuje:

Zakłady przemysłowe już istniejące, jeżeli w ciągu 5 lat przed wejściem w życie niniejszej ustawy i w ciągu 15 lat po jej wyjściu w życie zaprowadzą udoskonalone urządzenia techniczne według wymagań nowoczesnego stanu techniki i rozszerzą przedsiębiorstwo tak, że będą zdolne przerabiać większą ilość surowego materyału lub półfabrykatu i zatrudniać większą ilość robotników, oraz jeżeli według uznania Wydziału krajowego będą miały cechy określone pod 2, 3 i 4 w ustępie B) §. 1., zostaną uwolnione od całej nadwyżki wszelkich dodatków do podatków, z wyjątkiem państwowych, jakaby przypadła do zapłaty wskutek przypisania podatków wyższych niż w roku kalendarzowym, poprzedzającym przeprowadzenie powiększenia przedsiębiorstwa, a to bez względu na towarzyszącą owemu powiększeniu przemianę podmiotu prawnego przedsiębiorstwa na taki, który w myśl obowiązujących ustaw podpada pod wyższą lub inaczej wymierzaną stopę podatkową.

Art. III.

Paragraf 4. ustawy z dnia 22. lipca 1906 dz. ust. kraj. Nr. 124 brzmi, jak następuje:

Uwolnione będą od wszelkich dodatków do podatków, z wyjątkiem państwowych, następujące spółki na podstawie ustawy z dnia 9. kwietnia 1873 dz. u. p. Nr. 70 zawiązane:

a) spółki surowcowe, mające na celu nabywanie surowych materyałów lub półfabrykatów wyłącznie na użytek należących do spółki rzemieślników i przemysłowców, którzy tych materyałów do swoich wyrobów potrzebują:

b) spółki magazynowe, założone celem sprzedaży we wspólnym lokalu wyrobów przemysłowych, wyłącznie tylko przez członków spółki wyrabianych:

c) spółki produkcyjne, których członkowie pracują we wspólnym warsztacie, używają wspólnych maszyn, tudzież takie, które członkom spółki rozdają roboty do domu, o ile wspomniane uwolnienie, nie może być przyznane już na mocy samych postanowień §§. 1. i 2. tej ustawy.

Nadto uwolnione będą od wszelkich dodatków do podatków, z wyjątkiem państwowych, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, zawiązane w ciągu 15 lat od wejścia tej ustawy w życie na podstawie ustawy z dnia 6. marca 1906 dz. u. p. Nr. 58., o ile prowadzą przedsiębiorstwo przemysłowe, oraz o ile wspomniane uwolnienie nie może być przyznane już na mocy samych postanowień §§. 1. i 2. tej ustawy.

Wreszcie uwolnione będą od wszelkich dodatków do podatków, z wyjątkiem państwowych przedsiębiorstwa przemysłowe nakładcze, założone w ciągu 15 lat od wejścia tej ustawy w życie, o ile w obszarze tej ustawy zatrudniają znaczniejszą liczbę robotników sposobem przemysłu domowego i przyczyniają się do poprawy ich zarobków oraz do ulepszenia i zwiększenia wytwórczości.

Art. IV.

Paragraf 5. ustawy z dnia 22. lipca 1906 dz. u. kr. Nr. 124 brzmi, jak następuje:

Uwolnione będą od wszelkich dodatków do podatków, z wyjątkiem państwowych, przedsiębiorstwa przemysłowe, zakładane i prowadzone przez Towarzystwo akcyjne w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, które zostaną założone w przeciągu 15 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli będą miały urzędową swą siedzibę w kraju, jeżeli ich wpłacony kapitał wynosić będzie najmniej 500.000 koron, zatrudniać będą najmniej 60 robotników, a zakład swój przemysłowy urządzą odpowiednio do wymagań nowoczesnego stanu techniki, a to o tyle, o ile uwolnienie nie może być przyznane już na mocy samych postanowień §§. 1. i 2. tej ustawy.

W razie jednak, jeżeli akcyjne Towarzystwo założy rafineryę spirytusu, browar, parowy młyn, tartak drzewny lub destylarnię nafty, kapitał zakładowy nie może być mniejszy od 1,000.000 koron.

Uwolnienie to nie odnosi się jednak do gorzelń.

Art. V.

Paragraf 6. ustawy z dnia 22. lipca 1906 dz. u. kr. Nr. 124 brzmi, jak następuje:

W razie gdyby w ciągu 15 lat po wejściu tej ustawy w życie jakiekolwiek istniejące przedsiębiorstwo przemysłowe zmieniło się w towarzystwo akcyjne lub spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością na podstawie ustawy z 6. marca 1906 dz. u. p. Nr. 58 albo gdyby towarzystwo akcyjne lub taka spółka z ograniczoną odpowiedzialnością objęła istniejący zakład przemysłowy, to o tyle, o ile uwolnienie nie może być przyznane już na mocy samych postanowień §§. 1. i 2. tej ustawy, przedsiębiorstwo takie będzie uwolnione od wszelkich dodatków do podatków, z wyjątkiem państwowych, jeżeli zakład przemysłowy zostanie udo-

skonalony pod względem urządzeń technicznych i podniesiony do znacznie większej zdolności produkcyjnej. W żadnym razie kapitał akcyjny nie może być niższy od przewidzianego w §. 5.

Art. VI.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom skarbu i spraw wewnętrznych.

Uwaga: Uzupełnienia, które obecny projekt dodaje do ustawy z 24. lipca 1906 dz. u. kr. Nr. 124, uwidocznione są rozstrzelonym drukiem.

Wnioskodawca:

Battaglia.

Loewenstein, Lewakowski, Weiser, A. Lubomirski, Zamoyski, Tertil, Skarbek, Haempel, Michałowski, Ciuchciński, Jabłoński, Głąbiński, Doliński, Kleski, Kolischer, Adam, Sala, Merunowicz, Jul. Brunicki, Maryewski, Rittel, E. Mycielski, Götz, Rutowski, Federowicz, Lazarski, Bednarski, Leo, Bandrowski, Maiss, Pawlewski.

Marszałek oznajmia, że odczytany wniosek umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi prawniczej o sprawozdaniu z czynności departamentu VI. Wydziału krajowego za czas od 1. maja 1908 do 30. czerwca 1909.

Marszałek oznajmia, że rozprawa ogólna została zamkniętą, a do głosu zapisani są pp. Kurowiec i Bojko.

Przemawia zapisany do głosu p. Kurowiec i wnosi rezolucyę następującą:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w interesie publicznego bezpieczeństwa wybudował i wyposażył c. k. rządowy Zakład dla umysłowo chorych — nieuleczalnych — a dla społeczeństwa niebezpiecznych.

Przemawia zapisany do głosu p. Bojko i wnosi rezolucyę następującą:

Wzywa się c. k. Rząd, aby co rychlej zamianował dla sądu powiatowego w Żabnie geometrę ewidencyjnego.

Izba popiera tę rezolucyę p. Bojki, po odczytaniu jej przez Marszałka.

Przemawia sprawozdawca p. Maiss.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności departamentu VI, za czas od 1. maja 1908 do 30. czerwca 1909 do wiadomości.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm ponawia uchwały swoje z lat poprzednich, dotyczące otwarcia nowych sądów obwodowych i powiatowych i wzywa c. k. Rząd, aby

a) zarządził bezzwłocznie otwarcie c. k. Sądu obwodowego w Czortkowie,

b) otworzył jak najspieszniej sądy obwodowe w Białej, Bochni, Nowym Targu, Mielcu i Żółkwi, tudzież sądy powiatowe w Baranowie, Majdanie, Jagielnicy, Jezierzanach, Podkamieniu, Strzeliskach nowych, Uścierykach, Zawałowie, Jaryczowie, Kozłowie i Magierowie.

Przemawia p. Sodomora.

Przemawia p. Kurowiec i wnosi poprawkę:

we wniosku 2 b) komisyi na końcu dodać słowa „i w Krasnem“.

Przemawia p. Lewicki i wnosi poprawkę do wniosku 2 b) komisyi dodać „i sąd powiatowy w Bukaczowcach".

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Maiss i wnosi o przekazanie tych poprawek pp. Kurowca i Lewickiego Wydziałowi krajowemu.

Izba uchwala wniosek 2 komisyi.

Marszałek oznajmia, że regulamin nie pozwala na poddanie pod uchwałę wniosku formalnego p. sprawozdawcy, aby poprawki pp. Kurowca i Lewickiego odesłać do Wydziału krajowego: może to być uczynione w formie rezolucyi.

Pp. Kurowiec i Lewicki zgadzają się na tę formę.

Marszałek oznajmia, że poprawki pp. Kurowca i Lewickiego podda na końcu w formie rezolucyi pod uchwałę Izby.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, aby wniósł projekt zmiany dotychczasowej ustawy o kwaterunkach c. k. żandarmeryi w tym duchu, aby koszta tego kwaterunku ponoszone były przez skarb państwa.

Przemawia p. Lewicki.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala wniosek 3 komisyi, po odczytaniu go przez Marszałka.

Sprawozdawca czyta:

4. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przy zakupnie przedmiotów dla żandarmeryi potrzebnych uwzględniał wyłącznie przemysł krajowy.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek 4 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

5. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby wprowadził język polski w urzędowaniu c. k. żandarmeryi w kraju.

Przemawia p. Sodomora i wnosi poprawkę: po słowie „polski" dodać „i ruski".

Przemawia p. Makuch.

Przemawia p. T. Staruch.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. Hanczakowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Maiss.

Izba uchwala wniosek 5 komisyi, a oddzielnie odrzuca poprawkę p. Sodomory, po odczytaniu ich przez Marszałka.

Sprawozdawca czyta:

6. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, ażeby jak najspieszniej przedłożył Radzie państwa projekt ustawy, mocą której kasy sieroce zbiorowe przekazywałyby krajom na cele wychowania dzieci bez opieki, zaniedbanych i na zaniedbanie narażonych, całkowitą sumę nadwyżek z obrotu, jakie wypadną z końcem roku 1910 i lat następnych, zatrzymując tylko odpowiednią rezerwę.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek 6 komisyi.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Skwarki:

1) Sejm wzywa c. k. Rząd do wydania rozporządzenia, aby przy wszystkich sądach urządzano ogrzewane w zimie i w ławki zaopatrzone poczekalnie dla stron.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Maiss i przyjmuje tę rezolucyę p. Skwarki.

Izba uchwala tę rezolucyę p. Skwarki.

Marszałek odczytuje następującą drugą rezolucyę p. Skwarki:

2) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby tenże dla dogodności tak stron jakoteż i per-

sonalu sądowego wprowadził we wszystkich sądach jednorazowe dziennie urzędowanie lub aby w razie niemożliwości wykonania tegoż jak najenergiczniej zarządził, iżby sprawy załatwiano w sądach bezwzględnie w porządku, wskazanym większem oddaleniem miejsca zamieszkania stron od siedziby sądu.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Maiss.

Izba odrzuca tę rezolucyę posła Skwarki.

Marszałek odczytuje następującą trzecią rezolucyę p. Skwarki:

3) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby tenże celem zaoszczędzenia stronom wielkich kosztów, z całą usilnością i energią ograniczał ilość komisyi sądowych przy działach gruntowych, spadkowych i przy przeprowadzaniu zgodności stanu tabularnego ze stanem faktycznym i aby jak najenergiczniej zarządził, iżby sądy zaniechały nakładania na strony grzywien za nieuporządkowanie stanu tabularnego w takich razach, gdy do uporządkowania tego brakuje tylko pomiarów c. k. geometry ewidencyjnego i przedłożenia przez niego szkicu z map katastralnych.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Maiss.

Izba odrzuca tę rezolucyę trzecią p. Skwarki.

Marszałek odczytuje następującą czwartą rezolucyę p. Skwarki:

4) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby jak najrychlej utworzył urzędy c. k. geometrów ewidencyjnych w siedzibie tych sądów powiatowych, gdzie ich dotychczas nie ma.

Przemawia p. Makuch.

Przemawia p. Dumka.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy nad tą rezolucyą na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu „za“ rezolucyą p. Skwarki pp. Winniczuka, Myroniuka-Zajaczuka i Tracza, oraz zapisanych do głosu „przeciw“ rezolucyi p. Skwarki pp. Hanczako wskiego i Kolischera do wyboru mowców generalnych.

Przemawia generalny mowca „przeciw“ rezolucyi p. Skwarki, p. Hanczakowski.

Przemawia generalny mowca „za“ rezolucyą p. Skwarki, p. Tracz i wnosi poprawkę następującą do rezolucyi p. Skwarki:

Wzywa się c. k. Rząd, aby następnie dążył do tego, by przy Sądach powiatowych ustanowiono osobnych geometrów, którzyby:

a) z urzędu wykonywali dla stron potrzebne do aktów prawnych pomiary gruntów;

b) byli pomocni sądom w utrzymywaniu zgodności stanu faktycznego posiadania ze stanem hipotecznym;

c) byli znawcami swego fachu w sprawach sądowych.

Przemawia sprawozdawca p. Maiss i przyjmuje rezolucyę pp. Skwarki i Tracza.

Izba uchwala rezolucyę czwartą p. Skwarki, a oddzielnie uchwala poprawkę powyższą p. Tracza, jako dodatek do tej rezolucyi p. Skwarki, po odczytaniu ich przez Marszałka.

Marszałek odczytuje następującą piątą rezolucyę p. Skwarki:

5) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby tenże celem zaoszczędzenia ludności kosztów komisyi sędziowskich zarządził, iżby spisywanie aktów spadkowych odbywało się w siedzibie sądów.

Przemawia p. Makuch.

Po zamknięciu rozprawy, p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala tę rezolucyę posła Skwarki.

Marszałek odczytawszy następujące rezolucye 6, 7 i 8 p. Skwarki oznajmia, że uznaje je za samoistne wnioski w myśl postanowień regulaminu:

6) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przy pertraktacyach włościańskich spadków stosownie do przepisów §. 102 patentu ces. z 9. sierpnia 1854 Nr. 208 Dz. p. p. wypośrodkowywano wartość spadku po myśli rozporządzenia Minister. z 8. lipca 1890 Nr. 27 Dz. p. p. i aby przy wymiarze należytości spadkowych od tych spadków za podstawę wymiaru brano wartość tę wypośrodkowaną przez Sąd przy pertraktacyi i aby władze skarbowe zaniechały dowolnego podnoszenia wartości majątku spadkowego.

7) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby tenże celem zaoszczędzenia ludności kosztów procesowych przy pomocy organów sądowych i gminnych pouczył jak najszersze masy społeczeństwa o postanowieniach §. 433 procedury cywilnej i aby wezwał Sądy do podjęcia jak najenergiczniejszej inicyatywy w kierunku stosowania powyższych postanowień.

8) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby tenże postarał się o wydanie noweli do ordynacyi egzekucyjnej i ewentualnie do ustawy hipotecznej w tym kierunku, iżby egzekucyjne podania o intabulacyę prawa zastawu wnoszono do Sądu egzekucyjnego zawsze przez Sąd hipoteczny dotyczącej nieruchomości, któryby przez hipoteczną plombaturę w księgach hipotecznych zabezpieczał prawo pierwszeństwa dla dotyczącej pretensyi.

Marszałek odczytuje następującą dziewiątą rezolucyę p. Skwarki:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w drodze ustawodawczej zapobiegł spekulacyom i handlowi niewydzielonemi częściami zagród włościańskich, pociągając interesa takie pod sankcyę ustawy karnej o lichwie.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca tę rezolucyę p. Skwarki.

Marszałek odczytuje następującą dziesiątą rezolucyę p. Skwarki:

Sejm wzywa c. k. Rząd o wydanie energicznego zarządzenia, aby we wszystkich sądach wschodniej Galicyi znajdywały się urzędowe stampile i pieczątki w ruskim języku i aby dla oryentowania stron wszystkie oddziały, kancelarye i biura sądów i sądowych referentów były oznaczone ruskimi napisami.

Przemawia p. Skwarko.

Przemawia p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Maiss i wnosi o przekazanie tej rezolucyi komisyi administracyjnej.

Izba uchwala wniosek p. sprawozdawcy, t. j. przekazanie tej rezolucyi komisyi administracyjnej.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Bojki:

Wzywa się c. k. Rząd, aby co rychlej zamianował dla sądu powiatowego w Żabnie geometrę ewidencyjnego.

Po zamknięciu rozprawy, p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala tę rezolucyę p. Bojki.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Kurowca:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w interesie publicznego bezpieczeństwa wybudował i wyposażył c. k. rządowy Zakład dla umysłowo chorych — nieuleczalnych — a dla społeczeństwa niebezpiecznych.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala tę rezolucyę p. Kurowca.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. T. Starucha:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w szkołach c. k. żandarmeryi, uczono na równi z językiem niemieckim i polskim także języka ruskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Maiss i przyjmuje tę rezolucyę p. T. Starucha.

Izba uchwala tę rezolucyę p. T. Starucha, przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę, w miejsce poprawek pp. Kurowca i Lewickiego:

„Wzywa się c. k. Rząd, aby otworzył c. k. sąd powiatowy w Krasnem i Bukaczowcach“

Marszałek oznajmia, że p. sprawozdawca wnosi o przekazanie tej rezolucyi pp. Kurowca i Lewickiego Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek p. sprawozdawcy, t. j. uchwala przekazanie tej rezolucyi pp. Kurowca i Lewickiego Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Schätzla:

Wzywa się c. k. Rząd, aby załatwił rezolucye objęte uchwałą sejmową z dnia 4. listopada 1904 mające na celu bądźto przeprowadzenie zmian niektórych ustaw podatkowych w drodze ustawodawczej, bądź usunięcie rozmaitych wadliwości przy wykonywaniu administracyi podatkowej.

Izba bez rozprawy uchwala tę rezolucyę p. Schätzla.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o wniosku posła Myroniuka-Zajaczuka w sprawie regulacyi Prutu i posła Tracza w sprawie regulacyi Rybnicy i Pistynki.

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, przemawia i odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd:

1. aby w preliminarzu na r. 1910 z nadzwyczajnej dotacyi wyznaczył na regulacyę Prutu co najmniej 400.000 K, a na regulacyę Czeremosza co najmniej 200.000 koron i tak samo w następnych latach;

2. aby wyposażył biuro regulacyi Czeremosza w Kutach co najmniej w cztery siły techniczne;

3. aby projekta ustaw dotyczących regulacyi Prutu i Czeremosza obejmowały także regulacyę Rybnicy i Pistynki, niemniej zabudowanie potoków górskich, będących w związku z regulacyą rzeczonych rzek.

Przemawia p. Myroniuk-Zajaczuk i wnosi poprawkę do wniosku 3 komisyi dodać słowa: „Luczki i Sopówki“.

Przemawia p. Sandulak.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że „przeciw“ wnioskom komisyi jest zapisany do głosu p. Winniczuk, zaś „za“ wnioskami komisyi pp. Tracz i Moysa.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu posłów „za“ wnioskami komisyi pp. Tracza i Moysę do wyboru mowcy generalnego.

Przemawia p. Winniczuk.

Przemawia generalny mowca „za“ wnioskami komisyi p. Tracz.

Przemawia sprawozdawca p. Krzysztofowicz i przyjmuje poprawkę p. Myroniuka-Zajaczuka.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. aby w preliminarzu na r. 1910 z nadzwyczajnej dotacyi wyznaczył na regulacyę Prutu co najmniej 400.000 K. a na regulacyę Czeremosza co najmniej 200.000 koron i tak samo w następnych latach;

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. aby wyposażył biuro regulacyi Czeremosza w Kutach co najmniej w cztery siły techniczne.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek 2. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

3. aby projekta ustaw dotyczących regulacyi Prutu i Czeremosza obejmowały także regulacyę Rybnicy i Pistynki, niemniej zabudowanie potoków górskich, będących w związku z regulacyą rzeczonych rzek.

Marszałek odczytuje następującą poprawkę p. Myroniuka-Zajaczuka, a mianowicie do wniosku 3 komisyi dodać słowa: „Luczki i Sopówki".

Marszałek oznajmia, że p. sprawozdawca przyjął tę poprawkę.

Izba po zamknięciu rozprawy uchwala wniosek 3 komisyi wraz z poprawką p. Myroniuka-Zajaczuka.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2 popołudniu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 5. lutego 1910.

Marszałek o godzinie 8 minut 30 wieczorem otwiera napowrót odroczone posiedzenie, skonstatowawszy komplet w Izbie.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi wodnej z petycyi w sprawie zmiany §. 47. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr.

Marszałek oznajmia, że komisarzem rządowym dla tej sprawy jest p. wiceprezydent c. k. Namiestnictwa dr. Juliusz Kleeberg.

Sprawozdawca p. Kozłowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi, sprostowawszy pomyłkę druku, a mianowicie w §. 47 a) we wierszu drugim z dołu ustępu 1-go, zamiast słowa „przedsiębiorca" ma być „przedsiębiorstwo", a następnie dodać:

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, sprawiedliwości, spraw wewnętrznych, handlu i robót publicznych.

Wreszcie przemawia:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ⁄. projekt ustawy.

Uchwałą rzeczoną załatwiła Komisya petycye L. 1.979|1.479 gminy Dolnej Wsi, 1.980/1.478 Osieczany, 2.526|1.894 Uścia Zielonego i Łuki, 714|456 Wieleckiego Zarządu powiatowego Kółek rolniczych, 1.337/968 oraz Franciszka Dudy z Targoszyny.

U s t a w a

z dnia . . . uzupełniająca postanowienia §. 47. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §. 47. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kr. Nr. 38. zostają uchylone w dotychczasowem brzmieniu i mają opiewać, jak następuje:

§. 47.

Grunt uzyskany wskutek budowli regulacyjnych w obrębie regulacyjnym (w łożyskach wód), przypada tym, którzy ponoszą koszta przedsiębiorstwa.

Granicę między łożyskiem wody a gruntami przyległymi ustalić ma władza polityczna z przyzwaniem stron interesowanych przed rozpoczęciem robót regulacyjnych w postępowaniu mającem się przeprowadzić według postanowień 6. rozdziału ustawy wodnej. Jeżeli zachodzą wątpliwości co do położenia granicy, należy uważać za granicę linię brzegu przy normalnym, t. j. najdłużej w ciągu roku trwającym stanie wody.

To oznaczenie i ustalenie granicy łożyska wody nie przesądza dochodzeniu prawa opartego na tytule prawno-prywatnym do łożyska wody lub gruntów, uzyskanych przez budowle regulacyjne w zwykłej drodze prawa.

§. 47 a.

Skoro cel regulacyi został osiągnięty — najpóźniej jednak po upływie 12 lat począwszy od ukończenia robót regulacyjnych na wodach w nizinach, a po 8 latach na wodach górskich — musi być grunt uzyskany wskutek budowli regulacyjnych odstąpiony właścicielom przyległych gruntów na ich żądanie za zwrotem wartości, jeżeli go przedsiębiorstwo nie potrzebuje celem lepszego ubezpieczenia lub umocnienia brzegu.

Przy oznaczeniu wartości należy się starać przedewszystkiem po myśli §. 84. ustawy wodnej o dobrowolne porozumienie ze stronami interesowanemi. Jeżeli to porozumienie do skutku nie przyjdzie, ma być wartość gruntu zbadaną i postanowioną przez władzę polityczną, a jeżeli się tem interesowani nie zadowolnią, ma być oznaczoną przez sądowe orzeczenie według zasad postępowania o wywłaszczeniu, do którego obie strony powołać należy.

Właściciele gruntów przyległych, którzy w ciągu 8 lat przed rozpoczęciem robót regulacyjnych albo w czasie ich trwania wskutek działania wody utracili możność fizycznego rozporządzania swymi gruntami mogącymi nieść dochód, mogą żądać, aby im w terminie unormowanym w ustępie 1. odstąpiony był grunt uzyskany znowu w dawnym obrębie zerwanych gruntów za zwrotem odszkodowania w wymiarze połowy ustalonej wartości.

Jeżeli jednak po wydaniu orzeczenia wodno-prawnego co do regulacyi gruntu, które ani nie leżą wewnątrz łożyska, ustalonego według §. 47., ani też wewnątrz łożyska projektowanego lub przez regulacyę wytworzonego, przez wodę będą zerwane i jeżeli władza polityczna ze względu na przedsiębiorstwo regulacyi nie udzieliła właścicielowi pozwolenia na umocnienie swego brzegu własnym kosztem przeciw zerwaniu, wtedy ma przedsiębiorstwo po ukończeniu robót regulacyjnych oddać poszkodowanemu bezpłatnie ten ewentualnie znowu uzyskany grunt, a o ile tego gruntu napowrót nie uzyskano, uiścić wynagrodzenie szkody odpowiadające wymiarowi brakującego gruntu.

Jeżeli względy publiczne tego wymagają, może władza polityczna przepisać nabywcom gruntów uzyskanych przez regulacyę sposób ich użytkowania.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, sprawiedliwości, spraw wewnętrznych, handlu i robót publicznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. Krzeczunowicz i wnosi następującą poprawkę do §. 47 a dodać:

1) Gdyby przedsiębiorstwo w ciągu 6 miesięcy, licząc od dnia wniesienia pisemnego żądania nie dało umotywowanej odmownej odpowiedzi właścicielowi gruntu, żądającemu odstąpienia gruntu odzyskanego, uważać się ma, że grunt ten nie jest mu już potrzebny i że na jego odstąpienie milcząco się godzi.

2) Gdyby władza polityczna nie przeprowadziła ugody między stronami, lub nie oznaczyła wartości gruntu w ciągu 6 miesięcy, strona bez dalszego wyczekiwania może żądać od sądu wydania orzeczenia co do wartości gruntu.

3) Gdyby przedsiębiorstwo dało odmowną odpowiedź na żądanie odstąpienia gruntu, wolno będzie stronie prowadzić dowód sądowy, że przedsiębiorstwo gruntu nie potrzebuje, a sąd ma równocześnie z wydaniem orzeczenia ustalić i wartość danego gruntu".

Przemawia p. Kolischer.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Kozłowski.

Marszałek odczytuje następującą poprawkę p. Krzeczunowicza:

1) Gdyby przedsiębiorstwo w ciągu 6 miesięcy, licząc od dnia wniesienia pisemnego żądania nie dało umotywowanej odmownej odpowiedzi właścicielowi gruntu, żądającemu odstąpienia gruntu odzyskanego, uważać się ma, że grunt ten nie jest mu już potrzebny i że na jego odstąpienie milcząco się godzi.

2) Gdyby władza polityczna nie przeprowadziła ugody między stronami, lub nie oznaczyła wartości gruntu w ciągu 6 miesięcy, strona bez dalszego wyczekiwania może żądać od sądu wydania orzeczenia co do wartości gruntu.

3) Gdyby przedsiębiorstwo dało odmowną odpowiedź na żądanie odstąpienia gruntu, wolno będzie stronie prowadzić dowód sądowy, że przedsiębiorstwo gruntu nie potrzebuje, a sąd ma równocześnie z wydaniem orzeczenia ustalić i wartość danego gruntu".

Izba nie popiera tej poprawki p. Krzeczunowicza.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

P. T. Staruch żąda skonstatowania kompletu Izby.

Marszałek stwierdza komplet Izby.

Przemawia ponownie p. T. Staruch w sprawie kompletu Izby.

Marszałek stwierdza ponownie komplet Izby.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Postanowienia §. 47. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kr. Nr. 38, zostają uchylone w dotychczasowem brzmieniu i mają opiewać, jak następuje:

§. 47.

Grunt uzyskany wskutek budowli regulacyjnych w obrębie regulacyjnym (w łożyskach wód) przypada tym, którzy ponoszą koszta przedsiębiorstwa.

Granicę między łożyskiem wody a gruntami przyległymi ustalić ma władza polityczna z przyzwaniem stron interesowanych przed rozpoczęciem robót regulacyjnych w postępowaniu mającem się przeprowadzić według postanowień 6. rozdziału ustawy wodnej. Jeżeli za-

chodzą wątpliwości co do położenia granicy, należy uważać za granicę linię brzegu przy normalnym, t. j. najdłużej w ciągu roku trwającym stanie wody.

To oznaczenie i ustalenie granicy ożyska wody nie przesądza dochodzeniu prawa opartego na tytule prawnoprywatnym do łożyska wody lub gruntów, uzyskanych przez budowle regulacyjne w zwykłej drodze prawa.

Izba bez rozprawy i łącznie uchwala Art. I. §. 47. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 47 a.

Skoro cel regulacyi został osiągnięty — najpóźniej jednak po upływie 12 lat począwszy od ukończenia robót regulacyjnych na wodach w nizinach, a po 8 latach na wodach górskich — musi być grunt uzyskany wskutek budowli regulacyjnych odstąpiony właścicielom przyległych gruntów na ich żądanie za zwrotem wartości, jeżeli go przedsiębiorstwo nie potrzebuje celem lepszego ubezpieczenia lub umocnienia brzegu.

Przy oznaczeniu wartości należy się starać przedewszystkiem po myśli §. 84. ustawy wodnej o dobrowolne porozumienie ze stronami interesowanemi. Jeżeli to porozumienie do skutku nie przyjdzie, ma być wartość gruntu zbadaną i postanowioną przez władzę polityczną, a jeżeli się tem interesowani nie zadowolnią, ma być oznaczoną przez sądowe orzeczenie według zasad postępowania o wywłaszczeniu, do którego obie strony powołać należy.

Właściciele gruntów przyległych, którzy w ciągu 8 lat przed rozpoczęciem robót regulacyjnych albo w czasie ich trwania wskutek działania wody utracili możność fizycznego rozporządzania swymi gruntami mogącymi nieść dochód, mogą żądać, aby im w terminie unormowanym w ustępie 1. odstąpiony był grunt uzyskany znowu w dawnym obrębie zerwanych gruntów za zwrotem odszkodowania w wymiarze połowy ustalonej wartości.

Jeżeli jednak po wydaniu orzeczenia wodno-prawnego co do regulacyi grunta, które ani nie leżą wewnątrz łożyska, ustalonego według §. 47., ani też wewnątrz łożyska projektowanego lub przez regulacyę wytworzonego, przez wodę będą zerwane i jeżeli władza polityczna ze względu na przedsiębiorstwo regulacyi nie udzieliła właścicielowi pozwolenia na umocnienie swego brzegu własnym kosztem przeciw zerwaniu, wtedy ma przedsiębiorstwo po ukończeniu robót regulacyjnych oddać poszkodowanemu bezpłatnie ten ewentualnie znowu uzyskany grunt, a o ile tego gruntu napowrót nie uzyskano, uiścić wynagrodzenie szkody, odpowiadające wymiarowi brakującego gruntu.

Jeżeli względy publiczne tego wymagają, może władza polityczna przepisać nabywcom gruntów uzyskanych przez regulacyę sposób ich użytkowania.

Przemawia p. komisarz rządowy c. k. wiceprezydent namiestnictwa dr. Juliusz Kleeberg.

Przemawia p. Krzeczunowicz i wnosi następującą poprawkę:

Stronom interesowanym wolno będzie bez wyczekiwania orzeczenia władz politycznych prosić sąd o ustalenie wynagrodzenia i stwierdzenie, iż przedsiębiorstwo nie potrzebuje gruntów spornych do lepszego ubezpieczenia i ustalenia brzegu.

Izba popiera tę poprawkę p. Krzeczunowicza.

Przemawia p. Lewicki i wnosi poprawkę następującą:

Do 1-go ustępu §. 47 a) opuścić „jeżeli go przedsiębiorca nie potrzebuje ce-

lem lepszego ubezpieczenia, lub umocnienia brzegu", ewentualnie wstawić „jeżeli na gruncie tym nie są już przez przedsiębiorstwo urządzone budowle regulacyjne, których trwałe utrzymanie dla ubezpieczenia lub umocnienia brzegu jest koniecznem".

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Kozłowski.

Marszałek odczytuje następującą poprawkę p. Lewickiego:

Do 1-go ustępu §. 47 a) opuścić „jeżeli go przedsiębiorca nie potrzebuje celem lepszego ubezpieczenia, lub umocnienia brzegu", ewentualnie wstawić „jeżeli na gruncie tym nie są już przez przedsiębiorstwo urządzone budowle regulacyjne, których trwałe utrzymanie dla ubezpieczenia lub umocnienia brzegu jest koniecznem".

Izba popiera tę poprawkę p. Lewickiego.

Izba uchwala §. 47 a) zgodnie z wnioskiem komisyi z opuszczeniem słów, których opuszczenia żąda p. Lewicki w swej powyższej poprawce, oddzielnie uchwala zgodnie z wnioskiem komisyi te słowa, a mianowicie „jeżeli go przedsiębiorstwo nie potrzebuje celem lepszego ubezpieczenia lub umocnienia brzegu", oddzielnie odrzuca ewentualną poprawkę p. Lewickiego, w końcu odrzuca poprawkę p. Krzeczunowicza, po odczytaniu tych poprawek przez Marszałka.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Izba bez rozprawy uchwala Art. II. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, sprawiedliwości, spraw wewnętrznych, handlu i robót publicznych.

Izba bez rozprawy uchwala art. III. zgodnie z wnioskiem komisyi,

Sprawozdawca czyta:

Ustawa

z dnia . . . uzupełniająca postanowienia §. 47. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875. Dz. u. kr. Nr. 38.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba bez rozprawy uchwala tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwala Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi kolejowej co do czynności Departamentu IV. w sprawach kolejowych za czas od 1. kwietnia 1908 do 30. czerwca 1909.

Marszałek udziela głosu p. T. Staruchowi do porządku dziennego.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi o zamknięcie posiedzenia z powodu znużenia posłów.

Marszałek odpowiada p. T. Staruchowi, a następnie Izba odrzuca bez rozprawy ten wniosek p. T. Starucha.

Sprawozdawca p. Kolischer uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego, c czynności Departamentu IV. w sprawach kolejowych za czas od 1. kwietnia 1908 do 30. czerwca 1909 r.

2. Sejm uważa kwotę, którą podług rzedłożenia rządowego Nr. 783 załączników do stenograficznego protokołu Izby poselskiej Rady Państwa XIX. sesyi, Rząd zamierza przyczynić się do urzeczywistnienia projektowanej kolei Złoczów-Usznia, za niedostateczną i wzywa Rząd, by zmienił odnośne przedłożenie rządowe tak, żeby kolej ta mogła być urzeczywistnioną bez dalszego podwyższenia przyczynienia się kraju.

3. Wzywa się Rząd, by zmienił przedłożenie rządowe Nr. 783 załączników do stenograficznego protokołu Izby poselskiej Rady Państwa XIX. sesyi w ten sposób, żeby bez dalszego przyczynienia się funduszu krajowego galicyjskiego, w jak najkrótszym czasie zapewnić umożliwienie wybudowania tej kolei Buczkowice-Łodygowice.

4. Poleca się Wydziałowi krajowemu wypracowanie projektu szczegółowego, na podstawie wyniku odbyć się mającej rewizyi trasy dla kolei Rzeszów-Kolbuszowa-Nisko i upoważnia zaliczyć potrzebny fundusz z funduszu krajowego kolejowego, z zastrzeżeniem zwrotu zaliczonego kapitału z ustanowić się mającego przyszłego funduszu budowy tej kolei.

5. Sejm uznaje kolej Kołomyja-Kosów-Kuty-Uście ryki za użyteczną i potrzebną w interesie kraju.

6. Sejm wzywa c. k. Rząd. aby przystąpił do budowy kolei Kołomyja-Kosów-Kuty-Uście ryki jako państwowej ze względu na jej ogólne znaczenie i umieścił powyższą kolej na jednem z najbliższych przedłożeń budowy kolei, przyczem wyraża Sejm przekonanie, że jednostronne połączenie Kosowa z Kutami jest dla interesu kraju nie pożądane. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w tym celu przeprowadzić z c. k. Rządem odpowiednie układy.

7. Wzywa się Rząd do poparcia regularnego ruchu automobilowego na przestrzeni Lisko-Baligród.

8. Kolej lokalną z Żółkwi do Krystynopola uważa się ze względu na ogólne interesa kraju za potrzebną i pożyteczną i upoważnia się Wydział krajowy do zrobienia projektu generalnego i zaliczkowania kosztów na ten cel z funduszu krajowego kolejowego.

9. Przedłożenie rządowe Nr. 783 załączników do stenograficznego protokołu Izby poselskiej Rady Państwa XIX. sesyi, co do zabezpieczenia budowy niektórych kolei żelaznych nie uwzględnia żywotnego interesu kraju co do rozszerzenia kolei żelaznych i jest w stosunku do innych krajów koronnych wielce dla Galicyi krzywdzące. Sejm wzywa tedy Rząd do poprawienia tego przedłożenia przez zabezpieczenie dalszych szlaków kolei przy pomocy państwa w najbliższym czasie.

10. Sejm wzywa c. k. Rząd, by wdrożył we właściwej drodze starania o to, by linie Lwów-Bełzec-Tomaszów, oraz Kraków-Kocmyrzów, dalej Dębica-Nadbrzezie, Lwów-Stojanów otrzymały jak najrychlej przedłużenia na terytoryum państwa rosyjskiego.

11. Wzywa się Wydział krajowy. aby kontrolę aktywno-techniczną prowadził na kolejach lokalnych tak samo jak prowadzi kontrolę techniczno-rachunkową.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną,

Przemawia p. Senyk.

Przemawia p. Starzyński i wnosi następującą rezolucyę:

Sejm wzywa Rząd, ażeby nie zwlekał dalej z konieczną przebudową dworca towarowego we Lwowie i z wyznaczeniem środków pieniężnych koniecznych dla utrzymania ruchu kolejowego na liniach położonych w obrębie Dyrekcyi lwowskiej w należytym stanie.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 7. lutego 1910 roku, godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 11 minut 35 w nocy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*

St. Henryk Badeni *w. r.*

Protokół

76. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 7. lutego 1910.

Początek o godzinie 10-ej minut 40. przedpołud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 124.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik J. E. dr. Michał Bobrzyński, i c. k. Radca Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 74 posiedzenia uważa za przyjęty gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 75 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 7. lutego 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 5947, 5953, 5954.

Komisyi szkolnej L. s. 5946, 5955.

Komisyi gosp. kraj. L. s. 5948, 5950.

Komisyi reformy wyborczej L. s. 5949.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p. p. St. H. hr. Badeni a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k.

posła A. Krężla i tow. w przedmiocie obłożenia przez c. k. Rząd wyłącznościami górniczemi terenów kryjących skarby podziemne w Galicyi.

Wysoki Sejmie!

Z uwagi, że w kraju naszym zagraniczni przemysłowcy obłożyli już tak zwanemi wyłącznościami górniczemi rozległe tereny kryjące we wnętrzu swym skarby podziemne, zabezpieczając się tym sposobem na przyszłość co do wyłącznego prawa wydobywania skarbów tych i wydobywania z tego źródła olbrzymich korzyści z niezmiernie wielką szkodą dla naszego kraju i jego ludności — i ażeby zapobiedz dalszemu obkładaniu przez obcych temi wyłącznościami

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby obłożył wyłącznościami górniczemi wszyst-

kie tereny kryjące skarby podziemne w Galicyi.

Wnioskodawca:
Krężel.

Ptak, Skołyszewski, Wasung, Bojko, Styła, Żardecki, Myjak, Bis, Jampolski, Jedynak, Kędzior, Cipser, Cieluch, Witos, Stefczyk, Szwed.

Interpelacya do c. k. Komisarza Rządowego

w sprawie zaniechania wysyłania wozów kolejowych osobowych idących wprost ze Lwowa przez Stanisławów do Czortkowa.

Przez całe lato kursowały wozy osobowe wprost ze Lwowa do Czortkowa, bez przesiadania w Stanisławowie. Z nastaniem zimy takie wozy już nie kursują i publiczność musi się w Stanisławowie przesiadać, co oczywiście połączone jest z wielkimi niedogodnościami, szczególnie w nocnej porze. Liczne a słuszne narzekania w tej mierze dają się słyszeć tych, którzy muszą odbyć podróż.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd:

1) Czy wiadomo jest c. k. Rządowi, że stanisławowska dyrekcya kolei państwowej zniosła w sezonie zimowym wozy osobowe, kursujące wprost ze Lwowa do Czortkowa via Stanisławów.

2) Czy skłonnym jest wydać odpowiednie zarządzenie, aby przywrócono napowrót kursowanie tych wozów.

Interpelant:
L. Cieński.

Czarkowski-Golejewski, A. Theodorowicz, Sozański, A. Raciborski, I. Korytowski, Milewski, Krzysztofowicz, W. Kraiński, Wasung, Laskowski, Abrahamowicz, Piniński, Starzyński, Moysa, Vivien.

Wniosek

posła Winniczuka i towarzyszy w sprawie powiększenia funduszu przeznaczonego na pożyczki, celem udzielania pożyczek bezprocentowych na ogniotrwałe krycie dachów.

Wysoki Sejmie!

W roku 1908 uchwalił Wysoki Sejm kredyt $1^1/_2$ miliona koron na cele ogniotrwałego krycia dachów. Kredyt ten rozdzielił Wydział krajowy między powiaty a powiaty rozpożyczyły włościanom uboższym. Obecnie kredyt jest już wyczerpany.

Ustawa budowlana nie pozwala pokrywać dachów słomą, a włościanin, który jest właścicielem 3 lub 4 morgów pola, nie ma kredytu, aby mógł pożyczyć w Banku, lecz musi zaciągnąć dług lichwiarski albo mieszkać pod gołem niebem. W interesie kraju leży, aby wprowadzono w życie przepisy ustawy budowlanej o ogniotrwałem kryciu dachów, przeto stawiam wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:
Udziela się Wydziałowi krajowemu upoważnienia do utworzenia dalszego kredytu półtora ($1^1/_2$) miliona koron celem udzielania za pośrednictwem Wydziałów i Rad powiatowych pożyczek niezamożnym włościanom na ogniotrwałe krycie domów po wsiach.

Wnioskodawca:
Łazarz Winniczuk.

Sodomora Krysowaty, Dumka, T. Staruch, A. Staruch, Sandulak, Kurowiec, Lewicki, Kiwełuk, Makuch, Skwarko, Tracz, Hanczakowski, Oleśnicki.

Wniosek

posła Winniczuka i towarzyszy w sprawie szkód gminy Opryszowce powiat stanisławowski, spowodowanych Bystrzycą.

Wysoki Sejmie!

Obok samej wsi Opryszowce płynie rzeka Bystrzyca nadwórniańska i ma odnogę Młynówkę, która płynie przez wieś, miejscami na 7 metrów szeroko i tak głęboko, że trudno przejechać. W roku 1909 Bystrzyca zmieniła częściowo koryto, zabrała we wsi drogę a nawet jeszcze za drogą w jednem miejscu 35 metrów, a w jednem 75 metrów gruntu, tak że włościanie a mianowicie Mikołaj Dawidów, Oleksa Dawidów i Iwan Kuroniak musieli chałupy swe przenosić.

Nadomiar utworzył się stromy wysoki brzeg, tak że przejazd ponad Bystrzycą w tem miejscu jest niemożliwy, ponieważ brzeg każdej chwili zawalić się może. Za młynówką leżą grunta gospodarskie, do których trudno się dostać przez młynówkę, przez co uprawa ich jest bardzo utrudniona.

Opryszowce, wieś uboga, w roku 1909 nawiedził ją grad 3 razy i wszystko zniszczył, gmina a nawet powiat nie są w stanie własnemi siłami naprawić tej szkody i zapobiedz dalszej szkodzie jak również nie są w stanie zbudować mostu na młynówce.

Z tych powodów podpisani wnoszą

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem przyszedł z pomocą gminie Opryszowce przed dalszemi szkodami powodowanemi przez Bystrzycę oraz w celu utworzenia komunikacyi przez Młynówkę.

Wnioskodawca:
Lazarz Winniczuk.

Dumka, Makuch, Kiweluk, Krysowaty, Korol, Kurowiec, Lewicki, Oleśnicki, Skwarko, Sodomora, Sandulak, A. Staruch, T. Staruch, Tracz.

Interpelacya

p. Korola i tow. do c. k. komisarza rządowego w sprawie budowy parafialnego domu mieszkalnego w Sarnach powiatu Jaworowskiego.

Orzeczeniem z 12. września 1903 l. 17.371 zatwierdziło c. k. starostwo w Jaworowie uchwałę komitetu parafialnego w Sarnach, uznającą konieczność budowy domu parafialnego, orzekając, że strony konkurencyjne obowiązane są ponieść koszta budowy.

Na tej podstawie rozpoczął komitet parafialny budowę mieszkalnego domu parafialnego w jesieni 1903 r., która to budowa została ukończoną dnia 1. lipca 1904 r. i tego dnia dotyczący budynek oddany został do użytku miejscowemu proboszczowi.

Przeciw konkurencyjnemu orzeczeniu c. k. Starostwa w Jaworowie wniosła rekurs właścicielka Sarn Tauba Kleines. Reskryptem z dnia 9. listopada 1904 l. 157.105 zniosło c. k. Namiestnictwo orzeczenie c. k. Starostwa i poleciło przeprowadzić ponowną rozprawę konkurencyjną. W międzyczasie zmienili się właściciele majątku „Sarny", bo Sarny część I. przeszły na podstawie wyroku sądowego na własność Zofii Łuckiej, a Sarny część II. dostały się w drodze kupna Abrahamowi Wolmanowi.

Nowa rozprawa konkurencyjna odbyła się w c. k. Starostwie w Jaworowie dnia 27. czerwca 1905, na której zapadła uchwała uznająca konieczność budowy parafialnego domu mieszkalnego wszystkimi głosami, przeciw głosowi pełnomocnika Zofii Łuckiej a c. k. Starostwo w Jaworowie uchwaliło d. 28. września 1905 l. 19.107 zatwierdziło dotyczącą uchwałę.

Przeciw temu orzeczeniu wniesiono ze strony patronu Zofii Łuckiej i Abrahama Wolmana rekurs, na którego załatwienie interesowane strony nadarmo czekają do dziś dzień.

Mieszkańcy gminy złożyli swe datki konkurencyjne, a gmina Sarny na po-

krycie reszty kosztów budowy zaciągnęła pożyczkę, na której spłatę nie ma żadnych środków, bo z powodu niezałatwienia rekursu patronów przez (5) pięć lat nie można ściągnąć datków konkurencyjnych od miejscowych patronów, przez co odsetki od zaciągniętej na pokrycie kosztów budowy domu parafialnego pożyczki rosną a na pokrycie tychże nie ma żadnych funduszów.

Wobec tego podpisani zapytują:

Czy usprawiedliwi c. k. Rząd zwłokę w załatwieniu rekursu właścicieli majątku Sarny, przeciw konkurencyjnemu orzeczeniu c. k. Starostwa w Jaworowie z dnia 28. września 1905 l. 19.107 ze strony c. k. Namiestnictwa?

Interpelant:
Korol.

Lewicki, Kurowiec, Tracz, Skwarko, Sodomora, Sandulak, Winniczuk, Hanczakowski, Krysowaty, Krynicki, Makuch, Kiweluk, Dumka, T. Staruch, A. Staruch.

Interpelacya

p. T. Starucha i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego w sprawie gospodarki zwierzchności gminnej w Muszkatówce, powiatu borszczowskiego.

Szarańcza, Turcy, Tatarzy mniej wyrządzili szkód ludziom jak licha i złoczynna gospodarka zwierzchności gminnej w Muszkatówce.

Tamci szkodzili tylko materyalnie, a gospodarka zwierzchności w Muszkatówce niszczy także moralnie gminę.

Wójt Wojciech Posyniak, radny Hipolit Witwicki i pisarz Józef Walcharz, który jest zarazem urzędnikiem Wydziału powiatowego w Borszczowie, to egipska plaga ludności Muszkatówki. Wystarczy wspomnieć, że we wsi tej wyrywa się ściany i kradnie się listy wyborcze, jakby jakie drogocenne rzeczy, że wszystkie księgi gminne a specyalnie kasowe poginęły tak, że nawet skradziono księgi kasowe za 1909 r., a wszystko to celem pokrycia nadużyć wspomnianego wójta.

Lecz pominąwszy dawniejszą gospodarkę, dla wyświetlenia sprawy, trzeba naprowadzić kilka przynajmniej faktów z ostatnich czasów i tak:

Pokrywanie nieistniejących wydatków fałszywymi kwitami to rzecz zwyczajna n. p. na ceber, którego Piotr Semczuk nigdy nie sporządzał ani nie brał pieniędzy, wystawili kwit z podpisami. — Wartę odbywają wieśniacy po kolei, pomimo, że w budżecie jest na to 120 K. Kto je bierze, o tem wie chyba wójt. — Dla oglądacza jest w budżecie 400 K, ten jednak oglądacz Bazyli Powożnin powiada, że tych pieniędzy nigdy nie widział i nie brał. — Ani ludzie, którzy jeździli na wiec do powiatu, ani też wyborcy sejmowi centa nie widzieli, pomimo, że w rachunkach zapisano, że dla nich wydano 8 K i 8 K Za jazdę z reklamantami wyjskowymi i furę dla komisarza wpisarza 10 K i 4 K, takich jednak wydatków nie było.

Faktów podobnych spisanoby na wołowej skórze i nie wszystkie one są znane uczciwym mieszkańcom gminy.

Deputacye do Namiestnika, do Wydziału krajowego — Starosty, Marszałka powiatowego, ażeby gminę ratować i nie dopuścić jej zagłady, nic nie pomagają.

Może ta interpelacya pomoże, dlatego zapytujemy:

Czy gotów jest Wysoki Wydział krajowy w porozumieniu z właściwymi czynnikami jak najprędzej zarządzić, co trzeba, ażeby mieszkańców Muszkatówki uwolnić od wójta Wójciecha Posyniaka i jego towarzyszy Hipolita Witwickiego i Józefa Walcharza?

Interpelant:
T. Staruch.

Lewicki, Oleśnicki, Korol, A. Staruch. Sandulak, Winniczuk, Kurowiec, Skwarko, Makuch Sodomora, Krysowaty, Dumka, Tracz, Hanczakowski.

Interpelacya

p. Sodomory i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego w sprawie pisarza gminnego w gminie Bogdanówce, powiat Skałat.

C. k. Starostwo w Skałacie rozporządzeniem z dnia 2. czerwca 1909 L. 10981 usunęło pisarza Bogdanówki Jana Palija, a c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym 28. listopada 1909 l. III 1025/1 to rozporządzenie zatwierdziło.

Dochodzenia w tej sprawie przeprowadzał Wydział powiatowy w Skałacie, mianowicie jego lustrator. Dochodzenia te były prowadzone jednostronnie i tendencyjnie a nawet zeznania spisywano fałszywie.

Przewinienia Jana Palija są według tego dochodzenia następujące:

1) Że on samowolnie bez wiadomości i wbrew woli naczelnika gminy rozpoczął spór z miejscowym urzędem pocztowym i do tego sporu wciągnął urząd gminny.

2) Że w czasie tego sporu bez wiadomości naczelnika gminy dwa razy wnosił podania do urzędu pocztowego imieniem gminy — w tonie conajmniej niewłaściwym, — na których nieprawnie podpisywał naczelnika gminy

3) Wkońcu, że Jan Palij wniósł w imieniu gminy przeciw miejcowemu poczmistrzowi Oprzędkiewiczowi zażalenie do c. k. Dyrekcyi poczt i telegrafów we Lwowie, a chcąc temu zażaleniu nadać charakter urzędowy, w sposób podstępny, a to informując naczelnika gminy, że chodzi o pismo do c. k. Starostwa, wymógł on od niego umieszczenie gminnej pieczątki na zażaleniu.

Przedewszystkiem podnosi się, że do prowadzenia dyscyplinarnego postępowania przeciw pisarzowi powołana jest zwierzchność gminna — a nie Rada powiatowa, również ma go ukarać zwierzchność gminna. Kiedy c. k. Starostwo uważało, że pisarz zawinił powinno było w najlepszym razie przeprowadzić dyscyplinarkę — w tym jednak wypadku kto inny przeprowadzał dyscyplinarkę a kto inny ferował wyrok. — Jest to monstrum proceduralne.

Cała wina pisarza polega w tem, że on w ruskiej gminie urzędował po rusku i lustrator oświadczył jemu, że włos mu z głowy nie spadnie za jego przewinienia, jeżeli zamiast po rusku będzie urzędował po polsku.

Że Jan Palij w niczem nie zawinił, świadczy załączony odpis protokołu dyscyplinarnego śledztwa przeprowadzonego przeciw niemu.

Wobec tego podpisani zapytują Wysoki Wydział krajowy:

1) Czy Wysoki Wydział krajowy jako władza nadzorcza nad Radą powiatową gotów jest pociągnąć do odpowiedzialności lustratora Rady powiatowej w Skałacie za fałszywe i tendencyjne spisywanie protokołów w sprawie Jana Palija?

2) Czy Wysoki Wydział krajowy skłonny jest wobec wykazanej niewinności Jana Palija wpłynąć we właściwej drodze, ażeby rozporządzenie, usuwające Palija z posady gminnego, było zniesione?

Interpelant
Sodomora.

Lewicki, Oleśnicki, Skwarko, Kurowiec, Korol, Tracz, Hanczakowski, Makuch, A. Staruch, T. Staruch, Sandulak, Winniczuk, Dumka, Krysowaty.

Protokół

spisany w kancelaryi gminnej na posiedzeniu pełnej Rady gminy Bogda-

nówki dnia 2. lutego 1910 z miejscowym naczelnikiem gminy p. Janem Weresiukiem, w sprawie zasuspendowania i wydalenia z posady miejscowego pisarza p. Jana Palija. rozporządzeniem c. k. Starostwa w Skałacie z dnia 2. czerwca 1909 L. 10981 za rzekome nadużycie władzy i wprowadzenie w błąd miejscowej Zwierzchności gminnejw sporze z miejscowym pocztmistrzem p. Oprządkiewiczem o napis miesiąca „Mareć“ czy „Marzec“ w książce pocztowej. Przewodnictwo na tem posiedzeniu Rady gm. obejmuje zastępca naczelnika gminy p. Stefan Szkolniak i na podstawie motywów wyżej naprowadzonego aktu c. k. Starostwa stawia p. Janowi Weresiukowi następujące pytania:

I. Czy Wy p. naczelniku gm. wiedzieli o tem, jak w marcu 1908 r. miejscowy pocztmistrz p. Oprzędkiewicz rozpoczął walkę o ruski napis w książce pocztowej, (na którą odbiera się pisma urzędowe z poczty) przekreśliwszy napis „Mareć“ i napisawszy po polsku „Marzec“?

Spór o napis miesiąca w książce pocztowej rozpoczął sam pocztmistrz. przekreśliwszy napis ruski w książce poczt. Dowiedziałem się o tem zaraz, bo pisarz rozpowiedział mi tę sprawę.

II. Czy uważaliście ten spór o napis w książce poczt. jako prywatny z pisarzem, czy prowadzony przeciw Zwierzchności gminnej?

Spór ten uważałem nie jako prywatny, lecz zaprowadzony przeciw Zwierzchności gm.. bo takie przemazywanie w książce pocztowej, która jest własnością gminną, uważałem za znieważenie Zwierzchności gminnej.

III. Czy więc za waszą wiadomością pisał pisarz Jan Palij 2 kartki do poczmistrza z uwagami, ażeby więcej nie przymazywał ponowionego ruskiego napisu „Mareć“ i czy upoważniliście Jana Palija podpisać Was na tych kartkach?

W czasie tego sporu nie chciał poczmistrz wydać posłańcowi gminnemu poczty, dlatego kazałem pisarzowi Janowi Palijowi napisać do niego kartkę, na której nawet przybiłem pieczątkę, ażeby wydał pocztę.

IV. Czy kazaliście Janowi Palijowi pisać zażalenie do c. k. Dyrekcyi poczt. na tego pocztmistrza za znieważające postępowznie ze Zwierzchnością gm. i za nieprawne skonfiskowanie książki pocztowej; czy wiedzieliście treść tego zażalenia, czy podpisaliście je i własnoręcznie przybili pieczątkę?

Kiedy ten spór nie ustawał, lecz bardziej jeszcze zaostrzył się przez to, że poczmistrz skonfiskował naszą książkę pocztową, kazałem pisarzowi napisać zażalenie na pocztmistrza do c. k. Dyrekcyi poczt. Kiedy pisarz przeczytał to zażalenie, kazałem siebie podpisać i własnoręcznie przybiłem pieczątkę.

Tak zeznałem i bez zarzutu podpisałem:

Jan Weresiuk.

Zgodność tego protokołu z księgą uchwał stwierdzamy naszymi podpisami:

Wasyl Atamaniuk, Stefan Szkolniak, Jan Szkolniak, Jan Muła
podpis nieczytelny

Pieczątka urzędu gminnego w Bogdanówce.

Interpelacya

p. Sodomory i tow. do c. k. Rządu w sprawie pisarza gminnego w gminie Bogdanówce pow. Skałat.

C. k. Starostwo w Skałacie rozporządzeniem z dnia 2. czerwca 1909 l. 10981 usunęło z posady pisarza gminy Bogdanówka Jana Palija a c. k. Na-

miestnictwo w porozumieniu z Wydziałem kraj. 28. listopada 1909 do l. 10251 to rozporządzenie potwierdziło. Dochodzenia w tej sprawie przeprowadził Wydział powiatowy w Skałacie a względnie jego lustrator. Otóż dochodzenia te były prowadzone jednostronnie i tendencyjnie, ba nawet fałszywie spisywano zeznania.

Przestępstwa Jana Palija według tego rozporządzenia są następujące:

1) Że on samowolnie bez wiadomości i przeciw woli naczelnika gminy rozpoczął spór z miejscowym urzędem pocztowym i do tego sporu wciągnął urząd gminny.

2) Że w czasie tego sporu bez wiadomości naczelnika gminy dwa razy wnosił podania do urzędu powiatowego imieniem gminy w tonie co najmniej niewłaściwym, na których nieprawnie podpisywał naczelnika gminy.

3) Wkońcu, że Iwan Palij wniósł w imieniu przeciw miejscowemu poczmistrzowi Oprzędkiewiczowi skargę do c. k. Dyrekcyi poczt i telegrafów we Lwowie, a chcąc tej skardze nadać urzędowy charakter — podstępnym sposobem a to informując naczelnika gminy — że chodzi o pismo c. k. Starostwa — wyłudził od niego umieszczenie gminnej pieczęci na tej skardze.

Przedewszystkiem podnosi się, że do prowadzenia dyscyplinarnego dochodzenia przeciw pisarzowi — jest powołana zwierzchność gminna, a nie Rada powiatowa, że karać ma go zwierzchność gminna.

Gdy c. k. Starostwo uważało, że pisarz zawinił, miało ono w najlepszym razie przeprowadzić dyscyplinarkę a w tym wypadku kto inny przeprowadzał dyscyplinarkę, a kto inny ferował wyrok. Jest to monstrum proceduralne.

Całą winą pisarza jest to, że on po rusku w ruskiej gminie urzędował i lustrator objawił mu, że włos mu z głowy nie spadnie za jego przewinienia jeżeli on zamiast po rusku będzie urzędować po polsku.

Że Iwan Palij w niczem nie jest winnym świadczy przeprowadzone przeciw niemu dnia 2. lutego 1910 na posiedzeniu Rady gm. w Bogdanówce śledztwo dyscyplinarne, które wykazało bezpodstawność poczynionych Palijowi zarzutów i tendencyjność w prowadzeniu śledztwa.

Z powodu tego podpisani zapytują c. k. Rząd:

1) Czy c. k. Rząd jest skłonny z powodu wyszedłszych na wierzch faktów stwierdzonych protokołem posiedzenia Rady gminnej w Bogdanówce z dnia 2. lutego 1910 nakazać c. k. Starostwu w Skałacie — wznowienia postępowania przeciw Iwanowi Palijowi i w drodze tego wznowienia zapadło orzeczenie usunięcia jego z posady pisarza?

Interpelant:
Sodomora.

Skwarko, Lewicki, Ołeśnicki, Korol, Tracz, Krysowaty, Winniczuk, Makuch, T. Staruch, A. Staruch, Dumka, Kiweluk, Sandulak, Kurowiec.

Interpelacya

p. Winniczuka i tow. do c. k. Rządu w sprawie szkód w gminie Opryszowce powiat stanisławowski, wyrządzonych Bystrzycą.

Koło samej wsi Opryszowce płynie rzeka Bystrzyca nadwórniańska i ma odnogę Młynówkę, która płynie przez wieś, miejscami na 7 m szeroko i tak głęboko, że nie można przyjechać. W r. 1909 Bystrzyca zniszczyła w części koryto i zabrała we wsi drogę a nawet za drogą w jednym miejscu 35 m trów a w jednym miejscu 70 m gruntu, tak, że mieszkańcy a mianowicie: Mikołaj Dawydów, Oleksa Dawy-

dów i Jan Kuroniak musieli swe chaty przenosić. Do tego utworzył się stromy brzeg, tak, że przejazd ponad Bystrzycą w tem miejscu niemożliwy, bo brzeg każdej chwili może się zawalić. — Za Młynówką leżą grunta gospodarskie, do których trudno się dostać przez Młynówkę i przez to uprawa jest bardzo utrudniona. Opryszowce, wieś bardzo biedna, w r. 1909 grad nawiedził ją 3 razy i wszystko zniszczył, gmina a i powiat nie mogą własnymi siłami naprawić tej szkody i zapobiedz dalszej szkodzie, jak również nie jest już w sile pobudować mostu na Młynówce.

Z tych powodów zapytują podpisani:

Czy skłonny c. k. Rząd poczynić zarządzenia aby przyjść z pomocą mieszkańcom wsi Opryszowce, i ochronić ich przed dalszą katastrofą.

Interpelant:
Winniczuk.

Lewicki, Oleśnicki, Swarko, Sodomora, Sandulak, A. Staruch, T. Staruch, Kiweluk, Dumka, Makuch, Krysowaty, Król, Kurowiec, Tracz.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Bisa i tow. o założenie szkoły gimnazyalnej w Nisku.

Przemawia p. Bis, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje: Pierwsze czytanie wniosku p. Bisa i tow. w sprawie przeprowadzenia nowej klasyfikacyi gruntów w Narcie Starym i w Narcie Nowym.

Przemawia p. Bis, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

P. T. Staruch żąda skonstatowania kompletu w Izbie.

Marszałek oznajmia, iż Izba jest w komplecie.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje: Pierwsze czytanie wniosku p. Bisa i tow. w sprawie utworzenia c. k. Sądu obwodowego w Nisku w powiecie niżańskim.

Przemawia p. Bis, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad sprawozdaniem Komisyi kolejowej co do czynności Departamentu IV. w sprawach kolejowych za czas od 1. kwietnia 1908 do 30. czerwca 1909.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi następującą rezolucyę:

Wzywa się c. k. Rząd, by zniżkę dla przejazdu robotników do robót, istniejącą dotychczas dla partyi robotniczych z 10 ludzi, rozszerzył na partye, złożone z 5 ludzi.

Wzywa się c. k. Rząd, aby wydał zarządzenie celem przyznania uczniom szkół średnich i studentom szkół wyższych stałego opustu połowy cen jazdy na kolejach państwowych.

Przemawia p. Skołyszewski i wnosi następujące rezolucye:

1) Wzywa się c. k. Rząd, aby w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ilości pociągów osobowych i pospiesznych nie zmiejszał, a to ze względu na znaczny ruch osobowy i znaczną rentowność tych kolei.

2) Wzywa się c. k. Rząd, aby budynki na stacyach kolejowych oraz wagony kolejowe utrzymywał w lepszym stanie i większym porządku.

3) Wzywa się c. k. Rząd, o poczynienie skutecznych kroków w celu pomnożenia ilości wagonów III. kl. na wszystkich liniach kolejowych Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w miesiącach lutym, marcu i kwietniu, t. j. w czasie wychodźctwa robotników galicyjskich na roboty sezonowe do Prus, oraz w miesiącach październiku, listopadzie i grudniu, t. j. w czasie powrotu robotników z robót sezonowych.

4) Wzywa się c. k. Rząd, aby przy wszystkich pociągach osobowych, na wszystkich liniach kolejowych Król. Galicyi wraz W. Ks. Krakowskiem zaprowadził IV. kl. jazdy.

Izba popiera te rezolucye p. Skołyszewskiego, po ich odczytaniu przez Marszałka.

Przemawia p. Tracz.

Przemawia p. Witos i wnosi następującą rezolucyę:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w sposób właściwy spowodował w jak najkrótszym czasie otworzenie przystanku kolejowego dla ruchu towarowego i osobowego we Woli rzędzińskiej.

Izba uchwala na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu posłów „przeciw“ wnioskom komisyi pp. Dumkę, Sodomorę, Winniczuka, A. Starucha, Lewickiego, Myroniuka-Zajaczuka, niemniej posłów zapisanych „za“ wnioskami komisyi pp. Jedynaka, Stojałowskiego, Stapińskiego, E. Mycielskiego, Cipsera, Pawlewskiego do wyboru mowców generalnych.

Przemawia generalny mowca „przeciw“ wnioskom komisyi p. Lewicki.

Przemawia generalny mowca „za“ wnioskami komisyi p. Stapiński i wnosi następującą rezolucyę:

Sejm wzywa Wydział krajowy do przeprowadzenia potrzebnych badań i zdania sprawy na najbliższej sesyi sejmowej, czy nie byłoby wskazanem ze względu na ogólne interesy kraju i w szczególności ze względu na interesy okolic Krosna i Brzozowa, aby mająca się budować kolej z Przemyśla przez Brzozów miała połączenie z koleją transwersalną w Krośnie, zamiast w Rymanowie.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenie godzina 2 minut 30 popołudniu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 7. lutego 1910.

Marszałek o godzinie 8 minut 30 wieczorem skonstatowawszy komplet otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad sprawozdaniem komisyi kolejowej co do czynności Departamentu IV. w sprawach kolejowych za czas od 1. kwietnia 1908 do 30. czerwcaa 1909.

Przemawia sprawozdawca p. Kolischer i wnosi następujące rezolucye:

Sejm wyraża ubolewanie, że na galicyjskich kolejach istnieje ogromne przepełnienie pociągów osobowych, przedewszystkiem w wagonach III. klasy, że wagony są w wielkiej części w nadzwyczajnie złym stanie i że takowe, jakoteż budynki stacyjne nie są dostatecznie czysto utrzymane.

Sejm wyraża ubolewanie, że przez brak dostatecznej ilości lokomotyw chyżość pociągów na wielu szlakach galicyjskich jest niedostateczna.

Sejm wyraża ubolewanie, że dworce kolejowe a w szczególności dworce kolejowe towarowe są torami kolejowymi (Geleis-Anlage) niedostatecznie wyposażone — przez co normalny ruch pociągów nie może się normalnie odbywać i wzywa się Rząd do uchylenia tego stanu rzeczy przez wycudowanie odpowiednich stacyi kolejowych szczególnie na większych stacyach i ulepszenie tym sposobem odnośnych stosunków.

2) wyposażyć linie galicyjskie przez większą ilość normalnie fungujących lokomotyw;

3) wzywa się Rząd do usunięcia ogromnego przepełnienia pociągów na kolejach galicyjskich przez wstawienie znaczniejszego taboru wozów osobowych, szczególnie III. klasy i utrzymanie większej czystości na stacyach, jakoteż w pociągach kolejowych.

4) wzywa się Rząd do uchylenia skarg co do nędznego oświetlenia wagonów przedewszystkiem III. klasy.

5) dalej wzywa się Rząd, ażeby w intenzywniejszy sposób przysparzał w najbliższym czasie roboty dla krajowych fabryk maszyn i wagonów i uchylił klęskę bezrobocia w krajowych fabrykach maszyn — a w szczególności we fabryce w Sanoku;

6) wzywa się Rząd, żeby stosując nową teryfę towarową, uwzględnił niekorzystną konjunkturę i w odpowiedni sposób umożliwił wywóz krajowych produktów, tam gdzie one byłyby przez bezwzględne stosowanie nowej taryfy kolejowej zachwiane, albo zagrożone.

7) Sejm wzywa Rząd, żeby pomny zaniedbań Rządu na polu budowy kolei państwowych w Galicyi i pomny, że zaniedbania te kraj z funduszów budżetu krajowego uchylić nie jest w stanie, w intenzywniejszy sposób zajął się budowaniem kolei państwowych w Galicyi, szczególnie w częściach kraju, w których jest brak wszelkiej komunikacyi kolejowej;

8) Sejm wzywa Rząd, ażeby rozważył, które koleje lokalne w Galicyi przy pomocy kraju wybudowzne nie mają charakteru kolei lokalnych i wziął pod rozwagę w interesie ogólnego ekonomicznego rozwoju kraju, upaństwowienie takowych; wcielenie takowych do ogólnej sieci kolei państwowych.

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby zaprowadził ruch pociągów pospiesznych na przestrzeni kolei państwowej Tarnów-Orłów.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Departamentu IV. w sprawach kolejowych za czas od 1. kwietnia do 30. czerwca 1909 r.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek 1 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2) Sejm uważa kwotę, którą podług przedłożenia rządowego Nr. 783 załączników do stenograficznego protokołu Izby poselskiej Rady państwa XIX. sesyi, Rząd zamierza przyczynić się do urzeczywistnienia projektowanej kolei Złoczów-Usznia, za niedostateczną i wzywa Rząd, by zmienił odnośne przedło-

żenie rządowe tak, żeby kolej ta mogła być urzeczywistnioną bez dalszego podwyższenia przyczynienia się kraju.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 2 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

3) Wzywa się Rząd by zmienił przedłożenie rządowe Nr. 783 załączników do stenograficznego protokołu Izby poselskiej Rady państwa XIX. sesyi w ten sposób, żeby bez dalszego przyczynienia się funduszu krajowego galicyjskiego, w jak najkrótszym czasie zapewnić umożliwienie wybudowania tej kolei Buczkowice-Łodygowice.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 3 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

4) Poleca się Wydziałowi krajowej mu wypracowanie projektu szczegółowego, na podstawie wyniku odbyć się mającej rewizyi trasy dla kolei Rzeszów-Kolbuszowa-Nisuo i upoważnia zaliczyć potrzebny fundusz z funduszu krajowej go kolejowego, z zastrzeżeniem zwrotu zaliczkowego kapitału z ustanowić się mającego przyszłego funduszu budowy tej kolei.

Przemawia p. Słojałowski.

P. Doliński prosi o głos.

Marszałek oznajmia, że przedmiotem rozprawy jest wniosek 4 komisyi.

P. Doliński oznajmia, że zamierza przemawiać o kolei Brzozów-Rymanów.

Marszałek wyjaśnia, że można to uczynić w formie osobnej rezolucyi po wnioskach komisyi, z których obecnie jest wniosek IV.

Izba po zamknięciu rozprawy uchwala wniosek 4 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

5) Sejm uznaje kolej Kołomyja-Kuty-Uścierzyki za użyteczną i potrzebną w interesie kraju.

Przemawia p. Myroniuk-Zajaczuk.

Izba po zamknięciu rozprawy uchwala wniosek 5 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

6. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przystąpił do budowy kolei Kołomyja-Kosów-Kuty-Uścierki jako państwowej ze względu na jej ogólne znaczenie i umieścił powyższą kolej na jednem z najbliższych przedłożeń budowy kolei, przyczem wyraża Sejm przekonanie, że jednostronne połączenie Kosowa z Kutami jest dla interesu kraju nie pożądane. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w tym celu przeprowadził z c. k. Rządem odpowiednie układy.

Izpa uchwala bez rozprawy wniosek 6 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

7. Wzywa się Rząd do poparcia regularnego ruchu automobilowego na przestrzeni Lisko-Baligród.

Przemawia p. A. Staruch i wnosi następującą poprawkę:

W miejsce wniosku 7. komisyi:

Wzywa się Rząd aby objął na swój rachunek regularny ruch automobilowy na przestrzeni Lisko-Baligród.

Izba popiera tę poprawkę p. A Starucha.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Kolischer.

Marszałek odczytuje poprawkę p. A. Starucha w miejsce wniosku 7 komisyi:

Wzywa się Rząd aby objął na swój rachunek regularny ruch automobilowy na przestrzeni Lisko-Baligród.

Izba poprawkę p. A. Starucha odrzuca, a oddzielnie uchwala wniosek 7 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

8. Kolej lokalną z Żółkwi do Krystynopola uważa się ze względu na ogólne interesa kraju za potrzebną i pożyteczną i upoważnia się Wydział krajowy do zrobienia projektu generalnego i zaliczkowania kosztów na ten cel z funduszu krajowego kolejowego.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 8 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

9. Przedłożenie rządowe Nr. 783 załączników do stenograficznego protokołu Izby poselskiej Rady Państwa XIX. sesyi, co do zabezpieczenia budowy niektórych kolei żelaznych nie uwzględnia żywotnego interesu kraju co do rozszerzenia kolei żelaznych i jest w stosunku do innych krajów koronnych wielce dla Galicyi krzywdzące. Sejm wzywa tedy Rząd do poprawienia tego przedłożenia przez zabezpieczenie dalszych szlaków kolei przy pomocy państwa w najbliższym czasie.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 9 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

10. Sejm wzywa c. k. Rząd, by wdrożył we właściwej drodze starania o to, by linie Lwów-Bełzec-Tomaszów, oraz Kraków-Kocmyrzów, dalej Dębica Nadbrzeże, Lwów-Stojanów otrzymały jak najrychlej przedłożenia na terytoryum państwa rosyjskiego.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 10 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

11. Wzywa się Wydział krajowy, aby kontrolę aktywno techniczną prowadził na kolejach lokalnych tak samo, jak prowadzi kontrolę techniczno-rachunkową.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 11 komisyi.

Izba w oddzielnych głosowaniach uchwala następujące dodatkowe rezolucye komisyi po poprzedniem odczytaniu ich przez p. sprawozdawcę:

Sejm wyraża ubolewanie, że na galicyjskich kolejach istnieje ogromne przepełnienie pociągów osobowych, przedewszystkiem w wagonach III. klasy, że wagony są w wielkiej części w nadzwyczajnie złym stanie i że takowe, jakoteż budynki stacyjne nie są dostatecznie czysto utrzymane.

Sejm wyraża ubolewanie, że przez brak dostatecznej ilości lokomotyw chyżość pociągów na wielu szlakach galicyjskich jest niedostateczna.

Sejm wyraża ubolewanie, że dworce kolejowe, a w szczególności dworce kolejowe towarowe są torami kolejowymi (Geleis-Anlage) niedostatecznie wyposażone — przez co normalny ruch pociągów nie może się normalnie odbywać i wzywa się Rząd do uchylenia tego stanu rzeczy przez wybudowanie odpowiednich stacyi kolejowych szczególnie na większych stacyach i ulepszenia tym sposobem odnośnych stosunków

2) wyposażyć linie galicyjskie przez większą ilość normalnie fungujących lokomotyw;

3) wzywa się Rząd do usunięcia ogromnego przepełnienia pociągów na kolejach galicyjskich przez wstawienie znaczniejszego taboru wozów osobowych, szczególnie III klasy i utrzymanie większej czystości na stacyach, jakoteż w pociągach kolejowych;

4) wzywa się Rząd do uchylenia skarg co do nędznego oświetlenia wagonów przedewszystkiem III. klasy;

5) dalej wzywa się Rząd, żeby w intenzywniejszy sposób przysparzał w najbliższym czasie roboty dla krajowych fabryk maszyn i wagonów i uchylił klęskę bezrobocia w krajowych fabrykach

masyn, a w szczególności we fabryce w Sanoku.

6) wzywa się Rząd, żeby stosując nową taryfę towarową, uwzględnił niekorzystną konjunkturę i w odpowiedni sposób umożliwił wywóz krajowych produktów, tam gdzie one były przez bezwzględne stosowanie nowej taryfy kolejowej zachwiane, albo zagrożone.

7) Sejm wzywa Rząd, żeby pomny zaniedbań Rządu na polu budowy kolei państwowych w Galicyi i pomny, że zaniedbanie te kraj z funduszów budżetu krajowego uchylić nie jest w stanie, w intenzywniejszy sposób zajął się budowaniem kolei państwowych w Galicyi, szczególnie w częściach kraju, w których jest brak wszelkiej komunikacyi kolejowej;

8) Sejm wzywa Rząd, żeby rozważył, które koleje lokalne w Galicyi przy pomocy kraju wybudowane nie mają charakteru kolei lokalnych i wziął pod rozwagę w interesie ogólnego ekonomicznego rozwoju kraju, upaństwowienie takowych do ogólnej sieci kolei państwowych.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Tertila, przyjętą przez p. sprawozdawcę:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby zaprowadził ruch pociągów posposznych na przestrzeni kolei państwowej Tarnów-Orłów.

Izba uchwala bez rozprawy tę rezolucyę p. Tertila.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. T. Starucha i otwiera nad nią rozprawę:

„Wzywa się c. k. Rząd, aby wydał zarządzenia celem przyznania uczniom szkół średnich i studentom szkół wyższych stałego opustu połowy cen jazdy na kolejach państwowych“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Kolischer i wnosi o przekazanie tej rezolucyi p. T. Starucha Wydziałowi krajowemu do możliwie przychylnego traktowania.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem sprawozdawcy p. Kolischera przekazanie tej rezolucyi p. T. Starucha Wydziałowi krajowemu do możliwie przychylnego traktowania.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. T. Starucha i otwiera nad nią rozprawę:

„Wzywa się c. k. Rząd by zniżkę dla przejazdu robotników do robót, istniejącą dotychczas dla partyi robotniczych z 10 ludzi, rozszerzył na partye, złożone z 5 ludzi“.

Przemawia p. Makuch.

Przemawia p. Stojałowski

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Kolischer i przyjmuje tę rezolucyę.

Izba uchwala tę rezolucyę:

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Witosa i otwiera nad nią rozprawę:

„Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w sposób właściwy spowodował w jak najkrótszym czasie otworzenie przystanku kolejowego dla ruchu towarowego i osobowego we Woli rzędzińskiej“.

Izba bez rozprawy uchwala tę rezolucyę p. Witosa.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Starzyńskiego i otwiera nad nią rozprawę:

„Sejm wzywa Rząd, ażeby nie zwlekał dalej z konieczną przebudową dworca towarowego we Lwowie i z wyznaczeniem środków pieniężnych koniecznych dla utrzymania ruchu kole-

jowego na liniach położonych w Obrębie Dyrekcyi lwowskiej w należytym stanie".

Izba bez rozprawy uchwala tę rezolucyę.

Marszałek odczytuje następującą 1 rezolucyę p. Skołyszewskiego i otwiera nad nią rozprawę:

1) Wzywa się c. k. Rząd, aby w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ilości pociągów osobowych i pospiesznych nie zmniejszał, a to ze względu na znaczny ruch osobowy i znaczną rentowność tych kolei.

Izba bez rozprawy uchwala tę rezolucyę.

Marszałek odczytuje następującą 2 rezolucyę p. Skołyszewskiego i otwiera nad nią rozprawę:

2) „Wzywa się c. k. Rząd aby budynki na stacyach kolejowych oraz wagony kolejowe utrzymywał w lepszym stanie i większym porządku".

Izba bez rozprawy uchwala tę rezolucyę.

Marszałek odczytuje następującą 3 rezolucyę p. Skołyszewskiego i otwiera nad nią rozprawę:

3. „Wzywa się c. k. Rząd o poczynienie skutecznych kroków w celu pomnożenia ilości wagonów III. kl. na wszystkich liniach kolejowych Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w miesiącach lutym, marcu i kwietniu, t. j. w czasie wychodźctwa robotników galicyjskich na roboty sezonowe do Prus, oraz w miesiącach październiku, listopadzie i grudniu, t. j. w czasie powrotu robotników z robót sesonowych".

Izba bez rozprawy uchwala tę rezolucyę.

Marszałek odczytuje następującą 4 rezolucyę p. Skołyszewskiego i otwiera nad nią rozprawę:

4. „Wzywa się c. k. Rząd, aby przy wszystkich pociągach osobowych na wszystkich liniach kolejowych Król. Galicyi wraz W. Ks. Krakowskiem zaprowadził IV. kl. jazdy".

Izba bez rozprawy uchwala tę rezolucyę.

Marszałek odczytuje następującą 1. rezolucyę p. Lewickiego i otwiera nad nią rozprawę:

„Wzywa się c. k. Rząd, aby wziął pod rozwagę budowę kolei Tłumacz-Horodenka i Kołomyja-Żabie".

Przemawia p. Lewicki.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca p. Kolischer zrzeka się głosu.

Izba uchwala tę rezolucyę p. Lewickiego.

Marszałek odczytuje następującą 2. rezolucyę p. Lewickiego i otwiera nad nią rozprawę:

„Wzywa się c. k. Rząd, aby do służby przy kolejach przyjmował kandydatów bez względu na narodowość traktując na równi Polaków i Rusinów".

Przemawia p. Lewicki.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca p. Kolischer zrzeka się głosu.

Izba uchwala tę rezolucyę.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Kurowca i otwiera nad nią rozprawę:

„Wzywa się c. k. Rząd, ażeby jak najrychlej na przestrzeniach Lwów-Stryj a dalej Stryj-Stanisławów i Stryj-Drohobycz-Borysław wprowadził ruch pociągami pospiesznymi".

Przemawia p. Julian Brunicki.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca p. Kolischer zrzeka się głosu.

Izba uchwala tę rezolucyę.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Stefczyka i otwiera nad nią rozprawę:

„Sejm powołując się na swe uchwały z 4. lipca 1901, z 12. marca 1907 i z 2. listopada 1908 wzywa ponownie c. k. Rząd, aby nie zwlekał dłużej z przedłożeniem Radzie państwa projektu ustawy, upoważniającej do wybudowania normalnotorowej kolei z Dębicy do Jasła, jako linii kolei państwowych i aby wyjednał jak najrychlej potrzebne w tym celu środki".

Przemawia p. Stefczyk.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca p. Kolischer zrzeka się głosu.

Izba uchwala tę rezolucyę.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. E. Mycielskiego i otwiera nad nią rozprawę:

„Wzywa się ponownie c. k. Rząd do rychłego upaństwowienia kolei lokalnych Trzebinia-Skawce i Piła-Jaworzno".

Przemawia p. E. Mycielski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Kolischer.

Izba uchwala tę rezolucyę.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Stapińskiego i otwiera nad nią rozprawę:

„Sejm wzywa Wydział krajowy do przeprowadzenia potrzebnych badań i zdania sprawy na najbliższej sesyi sejmowej, czy nie byłoby wskazanem ze względu na ogólne interesy kraju i w szczególności ze względu na interesy okolic Krosna i Brzozowa, aby mająca się budować kolej z Przemyśla przez Brzozów miała połączenie z koleją transwersalną w Krośnie, zamiast w Rymanowie".

Przemawia p. Urbański.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Dąmbski.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Urbański dla sprostowania faktów.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Kolischer.

Izba uchwala tę rezolucyę p. Stapińskiego.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Jedynaka i otwiera nad nią rozprawę:

Sejm wzywa c. k. Rząd do wydania energicznych zarządzeń, by organa kolejowe uskuteczniały zamówienia na wagony, odważenie i ekspedycyę wagonów ze solą jak najspieszniej dając im na równi z artykułami żywności ulegającemi zepsuciu pierwszeństwo przed wysyłką wagonów z innymi towarami".

Przemawia p. Jedynak.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Kolischer i zrzeka się głosu.

Izba uchwala tę rezolucyę.

Marszałek odczytuje następującą 1. rezolucyę p. Stojałowskiego i otwiera nad nią rozprawę:

1. „Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w jak najkrótszym czasie przyłączył część kolei północnej od Krakowa do Bogumina — do dyrekcyi kolejowej w Krakowie".

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala tę rezolucyę.

Marszałek odczytuje następującą 2. rezolucyę p. Stojałowskiego i otwiera nad nią rozprawę:

2. „Sejm wyraża ubolewanie, że c. k. Rząd już po raz drugi podwyższył znacznie ceny biletów kolejowych w drodze administracyjnej — a tem samem obciążył opłatami, które dotykają najuboższą ludność".

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba bez rozprawy uchwala tę rezolucyę.

Marszałek odczytuje następującą 3. rezolucyę p. Stojałowskiego i otwiera nad nią rozprawę:

3. Sejm wzywa Wydział krajowy ażeby wdrożył rokowania z Rządem w spr. przyznania posłom sejmowym zniżenia ceny rocznych biletów kolejowych w obrębie krajowych dyrekcyj kolejowych.

Izba bez rozprawy uchwala tę rezolucyę.

Marszałek odczytuje następującą 1. rezolucyę p. Dolińskiego i otwiera nad nią rozprawę:

„Wysoki Sejm uchwala potrzebę przyspieszenia budowy kolei Przemyśl, Dynów, Brzozów.

Izba bez rozprawy uchwala tę rezolucyę.

Marszałek odczytuje następującą 2. rezolucyę p. Dolińskiego i otwiera nad nią rozprawę:

„Wzywa się c. k. Rząd, aby wobec zatwierdzonego już projektu budowy kolei Przemyśl, Dynów Brzozów, dalsze kroki w celu przyspieszenia i zrealizowania budowy tej kolei jak najspieszniej przedsięwziął".

Izba bez rozprawy uchwala tę rezolucyę.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi kolejowej o wniosku posła Stanisława Henryka hr. Badeniego w sprawie połączenia linii kolejowej Lwów-Podhajce z linią Stanisławów-Husiatyn w stacyi Buczacz

Sprawozdawca p. Vivien uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm uchwalić raczy

Wzywa się c. k. Rząd, aby gwarantowaną przez Państwo linię kolejową Lwów-Podhajce przedłużył do Buczacza dla połączenia jej w możliwie najkrótszym czasie z koleją transwersalną Stanisławów-Husiatyn.

Przemawia p. Makuch i wnosi następującą rezolucyę:

Wzywa się c. k. Rząd, aby gwarantowaną przez Państwo linię kolejową Lwów-Podhajce przedłużył do Czortkowa-Wygnanki celem połączenia jej ze wschodnio-galicyjskiemi kolejami lokalnemi".

Przemawia p. Schätzel.

Przemawia p. St. H. hr. Badeni.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Vivien.

Izba przystępuje do głosowania.

P. Dumka żąda skonstatowania kompletu w Izbie.

Marszałek stwierdza, że Izba nie jest w komplecie i odracza głosowanie w tej sprawie do następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 8. lutego 1910 roku, godzina 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 11 minut 40 w nocy.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
St. Henryk Badeni *w. r.*

Protokół

77. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 8. lutego 1910.

Początek o godzinie 10 minut 10 przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 131.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik J. E. dr. Michał Bobrzyński, i c. k. radca namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 75. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 76. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 8. lutego 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 5966, 5973, 5975, 5976.

Komisyi szkolnej L. s. 5967, 5968, 5970, 5971, 5972.

Komisyi administracyjnej L. s. 5974.

Komisyi gosp. kraj. L. s. 5977.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5976 Zw. gm. w Suchej woli o przyjęcie kosztów leczenia Z. Modły w szpitalu kraj. we Lwowie na fundusz krajowy, przemawia p. T. Staruch popierając tę petycyę.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 5977 gminy Ślemienia i Gilowic pow. żywieckiego o regulacyę Potoku Łękawska zwanego w dorzeczu rzeki Soły położonego, przemawia p. Szwed popierając tę petycyę.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p. p. St. H. hr. Badeni a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Miasteczko Jaryczów nowy w powiecie lwowskim należy do rzędu tych

gmin, które dotychczas były właścicielkami prawa propinacyi w obrębie swoich granic. Gdy zaś ten przywilej z końcem bieżącego roku wygasa, przeto starają się wszystkie gminy, zagrożone z tego powodu dotkliwym ubytkiem dochodów, zapewnić sobie nadal jako ekwiwalent dochodów z propinacyi, prawo poboru odpowiednich opłat od napojów spirytusowych, do miejscowej konsumcyi przeznaczonych. Według takiej samej miary jak innym gminom miejskim, które dotychczas były właścicielkami prawa propinacyi, należy się także gminie Jaryczów nowy odpowiedni równoważnik dochodów po wygaśnięciu prawa propinacyi.

Podpisani wnoszą przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

załączony */. projekt ustawy.

Wnioskodawca:
Merunowicz.

Rutowski, Maryewski, Bednarski, Jabłoński, Michałowski, Doliński, Weiser, Schätzel, Adam, Tertil, Łazarski, Maiss, Kleski, Pawlewski, Landau, Leo.

U s t a w a

z dnia . . . o zezwoleniu gminie Jaryczów nowy na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasteczka Jaryczów nowy zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1) Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h, czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 koron.

2) Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h, czyli od jednego hektolitra po 40 koron.

3) Od jednego hektolitra piwa po 6 koron.

4) Od jednego hektolitra miodu po 20 koron.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Jaryczów nowy.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi, ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódką w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120. cześć II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911.

Art. VII.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

I n t e r p e l a c y a

do JE. Pana c. k. Namiestnika w sprawie bezprawnego zawieszenia w urzędowaniu naczelnika gminy Hadyńkowce powiatu husiatyńskiego Antoniego Węgra.

Wybory nowej Rady gminnej w Hadyńkowcach przeprowadzono 4. razy, a to w dniach 20. września 1904, 9. lutego 1906, 13. listopada 1907, 20. lipca 1908, a każdym razem c. k. Namiestnictwo unieważniło akt wyborów, podając za powód tego unieważnienia okoliczność, iż obwieszczeń o terminie wyborów przez mieszkańców gminy umyślnie zdzieranych nie zastąpiono nowemi plakatami.

Zdaniem c. k. Namiestnictwa wina powyższego stanu rzeczy cięży na naczelniku gminy a c. k. Starostwo w Husiatynie wykonując polecenie c. k. Namiestnictwa odniosło się odezwą swą z dnia 9. stycznia 1909 L. 512. do Wydziału powiatowego w Husiatynie o oświadczenie się, czy Wydział powiatowy zgadza się na zawieszenie naczelnika gminy Hadyńkowce, Antoniego Węgra w urzędowaniu na zasadzie §. 102. ust. gm. z roku 1866.

Na skutek tej odezwy postanowił Wydział powiatowy, uchwałą swą z dnia 23. stycznia 1909 przeprowadzić przeciwko powyższemu naczelnikowi gminy dochodzenie dyscyplinarne, które też w dniu 3. lutego rzeczywiście przeprowadzono.

Ponieważ jednak rezultat tych dochodzeń nie tylko w najmniejszej mierze nie dostarczył obciążających wyników naczelnika gminy, ale owszem dowiódł, że tenże naczelnik gminy wszystkim obowiązkom, jakie nań ustawa gminna względnie ordynacya wyborcza gminna nakłada w zupełności zadość uczynił, przeto Wydział powiatowy uchwałą swą z dnia 18. lutego 1909 przyjął rezultat dochodzenia dyscyplinarnego do zatwierdzającej wiadomości i nie zgodził się na zawieszenia tegoż naczelnika w urzędowaniu, o czem Starostwo w Husiatynie odezwą z dnia 1-go marca 1909 L. 168. zawiadomił.

Pomimo tego rozporządzeniem swem z dnia 21. kwietnia 1909 L. III. 672|4a działając w porozumieniu z Wydziałem krajowym, zawiesiło c. k. Namiestnictwo naczelnika tejże gminy w urzędowaniu uzasadniając to zawieszenie twierdzeniem, jakoby Antoni Węgier rozmyślnie utrudniał przeprowadzenie wyborów, czego miałaby dowodzić okoliczność, że czterokrotnie przeprowadzone wybory zostały przez c. k. Namiestnictwo unieważnione, a to zawsze z tego samego powodu, a mianowicie, że rzeczony naczelnik gminy po zdarciu ogłoszeń wyborczych nie zastąpił ich nowemi.

Zdaniem c. k. Namiestnictwa, które widocznie i Wydział krajowy podziela, okoliczności powyższe stanowią tak ciężkie przekroczenie obowiązków służbowych naczelnika gminy, że uzasadniają w myśl §. 102. ust. gm. zawieszenie go w urzędowaniu.

O treści powyższego orzeczenia c. k. Namiestnictwa zawiadomiło c. k. Starostwo pismami swemi z dnia 2. maja 1909 L. 103.12 naczelnika gminy w Hadyńkowcach Antoniego Węgra, tudzież Zwierzchność gminną tamże i Wydział powiatowy w Husiatynie, polecając pierwszemu natychmiast oddać urzędowanie swemu zastępcy.

Wobec tego zapytują podpisani JE Pana Namiestnika:

1) Na jakiej podstawie zawieszono Antoniego Węgra naczelnika gminy w Hadyńkowcach w urzędowaniu, skoro przeprowadzono przez Wydział powiatowy śledztwo nie wykryło najmniejszej winy tegoż, Wydział powiatowy na zawieszenie tegoż się nie zgodził, a inne

dochodzenia w tej sprawie nie zostały przeprowadzone.

2) Czy JE. Pan Namiestnik skłonnym jest zarządzić w tej sprawie przeprowadzenie dokładnych dochodzeń, a w miarę wyniku tychże zarządzić wprowadzenie zawieszonego naczelnika gminy napowrót w urzędowanie względnie inne stanowcze załatwienie.

We Lwowie dnia 5. lutego 1910.

Interpelant:
Horodyski.

Raciborski, A. Theodorowicz, J. Brunicki, Krzysztofowicz, Brykczyński, Żardecki, Komorowski, Paygert, Schnell, Gołuchowski, Cielecki, Czarkowski-Golejewski, J. Korytowski, Cienski, L. Sozański, Kozłowski, Krzeczunowicz, Vivien, Starzyński.

Interpelacya

do Wydziału krajowego w sprawie bezprawnego zawieszenia w urzędowaniu naczelnika gminy Hadyńkowce powiatu husiatyńskiego Antoniego Węgra.

Wybory nowej Rady gminnej w Hadyńkowcach przeprowadzono 4 razy, a to w dniach 20. września 1904, 9. lutego 1906, 13. listopada 1907, 20. lipca 1908, a każdym razem c. k. Namiestnictwo unieważniło akt wyborów podając za powód tego unieważnienia okoliczność, iż obwieszczeń w terminie wyborów przez mieszkańców gminy umyślnie zdzieranych nie zastąpiono nowemi plakatami.

Zdaniem c. k. Namiestnictwa wina powyższego stanu rzeczy ciąży na naczelniku gminy a c. k. Starostwo w Husiatynie, wykonując polecenie c. k. Namiestnictwa odniosło się odezwą swą z dnia 9. stycznia 1909 L. 512. do Wydziału powiatowego w Husiatynie o oświadczenie się, czy Wydział powiatowy zgadza się na zawieszenie naczelnika gminy Hadyńkowce Antoniego Węgra w urzędowaniu na zasadzie §. 102. ust. gm. z roku 1866.

Na skutek tej odezwy postanowił Wydział powiatowy z dnia 23. stycznia 1909 przeprowadzić powyższemu naczelnikowi gminy dochodzenie dyscyplinarne, które też w dniu 3. lutego rzeczywiście przeprowadzono.

Ponieważ jednak rezultat tych dochodzeń nie tylko w najmniejszej mierze nie dostarczył obciążających wyników naczelnika gminy, ale owszem dowiódł, że tenże naczelnik gminy wszystkim obowiązkom, jakie nań ustawa gminna względnie ordynacya wyborcza gminna nakłada w zupełności zadość uczynił, przeto Wydział powiatowy uchwałą swą z dnia 18. lutego 1909 przyjął rezultat dochodzenia dyscyplinarnego do zatwierdzającej wiadomości i nie zgodził się na zawieszenia tegoż naczelnika w urzędowaniu, o czem c. k. Starostwo w Husiatynie odezwą z dnia 1-go marca 1909 L. 168. zawiadomił.

Pomimo tego, rozporządzeniem swem z dnia 21. kwietnia 1909 L. III. 672 ta działając w porozumieniu z Wydziałem krajowym zawiesiło c. k. Namiestnictwo naczelnika tejże gminy w urzędowaniu uzasadniając to zawieszenie twierdzeniem jakoby Antoni Węgier rozmyślnie utrudniał przeprowadzenie wyborów, czego miałaby dowodzić okoliczność, że czterokrotnie przeprowadzone wybory zostały przez c. k. Namiestnictwo unieważnione, a to zawsze z tego samego powodu, a mianowicie, że rzeczony naczelnik gminy po zdarciu ogłoszeń wyborczych nie zastąpił ich nowemi.

Zdaniem c. k. Namiestnictwa, które widocznie i Wydział krajowy podziela, okoliczności powyższe stanowią tak ciężkie przekroczenie obowiązków służbowych naczelnika gminy, że uzasadniają w myśl §. 102. ust. gm. zawieszenie go w urzędowaniu.

O treści powyższego orzeczenia c. k. Namiestnictwa zawiadomiło c. k. Starostwo pismami swemi z dnia 2-go maja 1909 L. 10312 naczelnika gminy w Hadyńkowcach Antoniego Węgra, tudzież Zwierzchność gminną tamże i Wydział powiatowy w Husiatynie, polecając pierwszemu natychmiast oddać urzędowanie swemu zastępcy.

Wobec tego zapytują podpisani Wydział krajowy:

Na jakiej podstawie mógł Wydział krajowy, nie rządawszy aktów od Wydziału powiatowego ani nie przeprowadziwszy ze swej strony żadnego dochodzenia, zgodzić się z ukróceniem swej władzy autonomicznej na zawieszenie Antoniego Węgra naczelnika gminy Hadyńkowce w urzędowaniu i jaki zamierza Wydział krajowy wprowadzić sposób postępowania urzędowego w podobnych wypadkach, aby nie polegać ślepo na twierdzeniach c. k. Rządu.

We Lwowie, dnia 5. lutego 1910.

Interpelant:
Horodyski.

Raciborski, A. Theodorowicz, J. Brunicki, Krzysztofowicz, Brykczyński, Żardecki, Komorowski, Paygert, Schnell, Gołuchowski, Cielecki, Czarkowski-Golejewski, J. Korytowski, Cieński L., Sozański, Kozłowski, Krzeczunowicz, Vivien, Starzyński.

Wniosek nagły

posła Kiweluka i tow. w sprawie ruskich szkół ludowych we Lwowie.

Wysoki Sejmie!

Według konskrypcyi z 1900 r. jest we Lwowie na 159.877 mieszkańców 29.327 obrządku ruskiego a więc Rusisinów. Dla tej ruskiej ludności miasta Lwowa jest tylko jedna czteroklasowa zwyczajna szkoła męska im. Szaszkiewicza a przy niej teraz 3 klasy żeńskie, tak jak do niedawna szkoła ta na wstyd stolicy kraju była mieszaną.

Jedyna ta szkoła ludowa z frekwencyą 300 dzieci — nie jest w stanie zaspokoić potrzeb ruskiej ludności Lwowa, bo trudno jest, ażeby w tak wielkiem mieście jak Lwów, rodzice daleko mieszkający na przedmieściach, posyłali dzieci do szkoły w śródmieściu, i te warunki zmuszają rodziców Rusinów, posyłać swoje dzieci do polskich szkół. Zmusza rodziców Rusinów unikać ile możności tejże jedynej szkoły ruskiej, jeszcze i wzgląd na zdrowie i moralność dzieci, bo szkoła ta umieszczona w najgorszym budynku przy alarmie pożarowym, wypróżnianie tej szkoły trwało ponad 15 minut, a do tego dziewczęta mają tylko naukę popołudniu w salach nieprzewietrzanych a w zimie muszą wracać do domu późną porą.

Statystyka ruskiej dziatwy w polskich szkołach we Lwowie jest następująca:

Wszystkich chłopców Rusinów w polskich ludowych szkołach Lwowa jest 1297 a dziewcząt 1065 — więc razem 2362.

Z tego na samem przedmieściu grodeckiem w polskich ludowych szkołach im. Konarskiego, Kordeckiego, Sienkiewicza, Żółkiewskiego św. Magdaleny, św. Anny i Kolejowej jest chłopców Rusinów 668 a dziewcząt Rusinek 502, więc razem na grodeckiem przedmieściu jest dziatwy szkolnej ruskiej, która zmuszona jest uczęszczać do polskich szkół 1170.

Rada szkolna okręgowa dla miasta Lwowa i Rada miejska — są głuche na przedstawienia Rusinów i dlatego nie chcą złemu zaradzić.

Zła wola Rady miasta Lwowa widoczną będzie, ze zestawienia cyfr budżetu miasta Lwowa na ludowe szkol-

nictwo. — bo gdy ogólny budżet na ten cel wynosi 1,947.317 K (rok 1909) a z tego na jedyną ruską szkołę przypada 17.380 K a więc 112 część, kiedy stosunkowo dla ruskiej ludności należałoby się blizko $^1/_5$ część.

To macosze traktowanie Rusinów nie będzie dziwnem, kiedy zważymy że w Radzie miasta Lwowa nie zasiada ani jeden Rusin.

Ten bezprawny stan, odbierający ruskiej ludności Lwowa możność oświaty w rodzinnej mowie, nie może i nie powinien dłużej trwać i jest obowiązkiem c. k. Rządu wziąć w obronę, równoprawną ruską ludność miasta Lwowa przed nie przychylnością lwowskiej rady miejskiej, czego dopominały się też liczne wiece, które odbyły w ostatnich czasach we Lwowie w tej sprawie.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm uznając tę sprawę za nagłą, raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby jak najprędzej poczyniła potrzebne kroki, celem zaspokojenia potrzeb ruskiej ludności miasta Lwowa na polu ludowego szkolnictwa; z osobna, ażeby szkoła im. Szaszkiewicza dostała odpowiedne, osobne przymieszczenie dla wszystkich klas, a dalej ażeby w środku dzielnicy grodeckiej założono ruską szkołę ludową z osobna dla chłopców i dziewcząt.

Interpelant:
Kiweluk.

Lewicki, Skwarko, Korol, Oleśnicki, Krysowaty, Hanczakowski, Tracz, Kurowiec, Makuch, Winniczuk, Dumka, Sandulak, Sodomora, A. Staruch, T. Staruch.

Interpelacya

p. Lewickiego i tow. do J. E. dra M. Bobrzyńskiego jako c. k. Namiestnika w spr. wyborów do Rady gminnej w gminie Kniażdrów pow. Peczeniżyn i kierowania tą gminą przez naczelnika gminy Jana Diaków.

W r. 1901 wybrano radę gminną we wsi Kniażdrów, której czas urzędowania skończył się w r. 1907. W jesieni 1908 rozpisano wybory do Rady gminnej i wybory te przeprowadzono ale znalazła się garstka ludzi, która utworzyła klikę, pokładła sobie za obowiązek nie dopuścić, ażeby ster kierowania gminą odebrano z jej rąk, tak jak obsadziwszy wszystkie urzędy gminne swoimi ludźmi ze sobą pokrewnieni gospodarują według własnego upodobania.

Z osobna w r. 1908 przeprowadzano wybory 3 razy ale bez skutku, tak jak wskutek protestu własne stronnictwo teraz urzędującego naczelnika gminy Jana Diakowa, unieważniono wybory i rozpisano nowe w r. 1909.

To samo spotkało i wybory w r. 1909, tak jak znowu ta partya upadła przy wyborach i wniosła protest wskutek którego unieważniono wybory i przeprowadzono na nowo 24. stycznia 1910.

Wybory te przy współudziale delegata c. k. Starostwa przeprowadzono legalnie, ale z powodu tego, że stronnictwo Jana Diakowa znowu upadło przy wyborach, przeto wniosło protest i spodziewa się dalszych wyborów.

Te bezustanne nowe wybory wytworzyły wielkie rozdrażnienie mieszkańców, bo znalazło u nich podejrzenie, że to bezprawie wyborcze dzieje się za pośrednią pomocą władzy administracyjnej, tak jak urzędujący przy wyborach komisarz starostwa nie starał się dopilnować ustawą przepisanych formalności, ale przeciwnie patrzył przez palce na to, jak Jan Diaków nie dotrzymywał formalności, ażeby umo-

żliwić swemu stronnictwu unieważnienia wyborów.

W ten sposób utrzymuje się Jan Diaków już trzeci rok przy kierownictwie gminą i prowadzi kierownictwo w ten sposób, że prowadzi ludność wielkiej gminy do moralnego i materyalnego upadku.

Z osobna prowadzi Jan Diaków kasowość bez wszelkiej kontroli, jak również sam rozporządza dochodami gminy i nie prowadzi żadnych ksiąg.

Pobiera opłaty od sąsiednich gmin za przejazd przez tłokę do solnych źródel i opłaty z gminnej tłoki i zamiast używać tych opłat na utrzymanie w dobrym stanie dróg gminnych i urządzeń przy źródłach solnych, używa tych opłat na cele bliżej nie znane mieszkańcom.

Gmina Kniażdrów liczy zwyż 3000 ludności i dlatego koniecznem jest utrzymywanie policyi bezpieczeństwa, ale Jan Diaków zamiast dbać o bezpieczeństwo majątku i zdrowia gminy, pozwala na całoroczne pijatyki po karczmach, gdzie i sam bierze żywy udział i dlatego nie istnieje w gminie bezpieczeństwo majątku i zdrowia, ale dzieją się co dnia awantury, połączone z pobiciem mieszkańców i uszkodzeniem ich majątku.

Te stosunki tolerowane przez władze nadzorcze wyjawiają konieczność ażeby czemprędzej położyć koniec tej gospodarce teraźniejszego naczelnika gminy i doprowadzić już raz do objęcia gminy przez nowo wybraną radę gminną.

Z tego powodu zapytują p. Lewicki i tow.

Czy c. k. Rząd wie o rujnującej gminę Kniażdrów gospodarce naczelnika gminy Jana Diaków, i jakich środków użyje c. k. Namiestnictwo, ażeby jak najprędzej doprowadzić do wprowadzenia w urzędowanie nowo wybranej 24. stycznia 1910 rady gminnej w gminie Kniażdrów pow. Peczeniżyn?

Interpelant:
Lewicki.

Skwarko, Korol, Oleśnicki, Krysowaty, Hanczakowski, Tracz, Kurowiec, Makuch, Dumka, Sandulak, Winniczuk, Kiweluk, Sodomora, A. Staruch, T. Staruch.

Interpelacya

p. Kurowca i tow. do c. k. Rządu w sprawie niszczenia drzew śliwowych przez szkodników Scolytus pruni i Scolytus rugulosus w pow. kałuskim.

W jesiennej sesyi 1909 Sejmu krajowego postawiłem rezolucyę w Sejmie w sprawie zupełnego zniszczenia śliwowych sadów w kałuskim powiecie przez nieznanego mi szkodnika roślinnego i żądałem, żeby c. k. Rząd wyśledził szkodnika przez fachowego eksperta i podano skutki niszczenia tego szkodnika. Sejm uchwalił rezolucyę na wniosek komisyi gospodarstwa krajowego a c. k. Namiestnictwo zamiast wysłać eksperta fachowego, zażądało od c. k. Starostwa kałuskiego sprawozdania. C. k. Starostwo kałuskie pomogło sobie w ten sposób, że zaprzeczyło istnieniu szkodników i orzekło, że szkody w drzewach pochodzą od nadzwyczajnych mrozów, jakich w kałuskim powiecie od jakich 12 lat nie było.

Ponieważ skutek ten poczynił nadzwyczajne szkody w m. Kałuszu i okolicy, nie mogąc się doczekać pomocy od c. k. Rządu, wysłał poseł Kurowiec kilka nadciętych kawałków drzewa śliwowego do zbadania do c. k. gospodarsko-bakteryologicznego instytutu (k. k. Landwirtschaftl. bakteriologische und Pflanzenschutz Station in Wien) we Wiedniu, do zbadania. Wyż wspomniany instytut zbadał i orzekł, że przyczyną choroby drzew i ich upadku są

szkodniki Scolytus pruni Ratus i Scolytus rugulosus.

Ponieważ orzeczeniem instytucyi naukowej państwowej zostało skonstatowane, że przyczyną rzeczywiście jest szkodnik i to aż podróżny, i że zachodzi obawa, że ludność wiejska nie znając obchodzenia się z drzewami owocowemi, będzie narażona na ekonomiczną stratę przez upadek sadów i pewnego dochodu gospodarstwa.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, jakie poczyni kroki w celu niszczenia szkodników roślinnych w kałuskim powiecie?

Interpelant:
Kurowiec.

Lewicki, Skwarko, Korol, Oleśnicki, Krysowaty, Hanczakowski, Tracz, Kiweluk, Dumka, Makuch, Sandulak, Winniczuk, Sodomora, A. Staruch, T. Staruch.

Interpelacya

p. Skwarki i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego w przedmiocie krzywdzenia wieśniaków przy dostawach przez Radę powiatową w Starym Samborze.

W r. 1907 Maksym Łysejko, drożnik powiatowy w Leninie małej z upoważnienie Rady powiatowej w Starym Samborze mianowicie na przykaz drogomistrza powiatowego p. Iwańskiego zgodził dwóch gospodarzy z Grązіowej: Fedzia Firycza i Mikołaja Pikusa dostawić 40 metrów kubicznych kamienia do murowania tam i mostu na rzece w Grązіowej za cenę 160 K. Zgodzeni gospodarze dostawili wszystkie 40 metrów kamienia w oznaczonym czasie i wymaganej jakości, ze zgodzonej jednak należytości otrzymali wszystkiego 80 K, t. j. połowę. Drugiej części pomimo nieustannych chodzeń i żądań dzisiejszego dnia nie mogą otrzymać. Udawali się do marszałka powiatowego p. Sozańskiego, do drogomistrza p. Iwańskiego i do drożnika Łysejka, lecz wszystko na darmo, jeden na drugiego składa, a niema komu zapłacić.

Co do kamienia nie zarzucają, że był zły albo nie na czas oznaczony dostawiony, tylko, że nie potrzeba tyle było. Tymczasem drożnik powiada, że w radzie powiatowej kazano mu zgodzić 40 metrów, a drogomistrz Iwański mówi, że nikt nie winien, że wystarczyło 20 metrów a on nie mógł wiedzieć, ile będzie trzeba kamienia.

W r. 1909, z pozostałego i niezapłaconego kamienia Rada powiatowa znowu wzięła kilka metrów kubicznych do naprawy uszkodzonego mostu i drogi, ale nikt za niego nie zapłacił ani halerza. Nie tylko jednak za dostawiony kamień nikt w Radzie powiatowej zapłacić nie chce, lecz kiedy dostawcy przyjdą upominać się o zapłatę, to doznają jeszcze zniewagi. W sierpniu 1909 r. poszedł był Fed Firycz do kancelaryi drogomistrza Iwańskiego prosić o swą należytość. Skoro jednak wspomniał tylko o pieniądzach, drogomistrz rzucił się do niego z krzykiem i chciał go wyrzucić za drzwi, lecz Firycz wyrzucić się nie dał i spokojnie wyszedł. Poświadczą to: Andrzej Staśkowicz i kuźma Sawczak, obaj gospodarze w Grązіowej. Dostawcy stracili już nadzieję otrzymania zapłaty za swą ciężką pracę i jeszcze w tej drodze wołają o sprawiedliwość.

Wobec tego zapytujemy Wysoki Wydział krajowy jako władzę nadzorczą podwładnej jej Rady powiatowej, czy skłonny jest wydać zarządzenia we właściwej drodze, ażeby wyżej naprowadzone krzywdy wieśniaków — Rada powiatowa w Starym Samborze usunęła, ażeby pociągnęła winnych do odpowiedzialności i ażeby na przyszłość podobne fakty nie powtarzały się?

Interpelant:
Skwarko.

Lewicki, T. Staruch, Sodomora, Sandulak, Hanczakowski, Tracz, Korol, Krysowaty, Kurowiec, Makuch, A. Staruch, Dumka, Winniczuk, Kurowiec.

I n t e r p e l a c y a

p. Dr. Korola i tow. do c. k. komisarza rządowego w sprawie nieustawowego odebrania przez gminę Żółkiew połowy ogrodu od szkoły ludowej w Winnikach.

Kiedy przed 10 laty gmina Winniki w drodze dobrowolnej ugody została przyłączona do miasta Żółkwi, zobowiązała się ta ostatnia gmina utrzymywać po wszystkie czasy własnym kosztem szkołę ludową w Winnikach.

W winnikach była wówczas stara szkoła z małym ogrodem, w miejsce której przed 30 laty odstąpiła gmina Żółkiew osobny budynek z jednomorgowym ogrodem parcela l. kat. 4471/1 na szkołę.

Na tej parceli, zostającej od 30 lat w posiadaniu szkoły w Winnikach, założono szkółkę owocową i dziś istnieje tam cudowny sad, owoc 30-letniej pracy miejscowego nauczyciela i młodzieży szkolnej.

Dawny budynek szkolny wraz z ogrodem podarowała gmina Żółkiew czytelni w Winnikach.

Tak się rzecz miała aż do tego roku.

W tym roku wybudowała gmina na wyżej wspomnianej parceli nowy budynek szkolny, bardzo nędzny, za który zabrała szkole $^1/_2$ morga ogrodu, zostawiając dla szkoły tylko $^1/_2$ morga.

Dodać należy, że szkoła w Winnikach jest niższegotypu, a jednomorgowy ogród należy się tej zkole w myśl przepisów szkolnych

Takie samowolne zabranie szkole w Winnikach $^1/_2$ morga ogrodu przez miasto Żółkiew jest jawnem naruszeniem dobrze nabytych praw tejże szkoły jest skrzywdzeniem dawnej gminy Winniki, dla której obowiązane jest miasto Żółkiew utrzymywać szkołę, a miejscowe władze szkolne nie uważały za odpowiedź stanąć w obronie szkoły w Winnikach.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy wiadomy ten fakt c. k. Rządowi, względnie c. k. Radzie szkolnej krajowej?

2) Czy i jakie kroki zamyśla poczynić c. k. Rada szkolna krajowa celem salwowania prawa własności szkoły w Winnikach do zabranego nieprawnie przez gminę Żółkiew $^1/_2$ morga ogrodu szkolnego?

Interpelant:
Korol.

Hanczakowski, Tracz, Krysowaty, Kiweluk, Lewicki, Dumka, Kurowiec, Makuch, Sandulak, A. Staruch, T. Staruch, Sodomora, Krynicki, Skwarko.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Głosowanie nad wnioskiem Komisyi kolejowej o wniosku posła Stanisława Henryka hr. Badeniego w sprawie połączenia linii kolejowej Lwów-Podhajce z linią Stanisławów-Husiatyn w stacyi Buczacz.

Marszałek oznajmia, że w miejscu następującego wniosku Komisyi

„Wzywa się c. k. Rząd, aby gwarantowaną przez Państwo linię kolejową Lwów-Podhajce przedłużył do Buczacza dla połączenia jej w możliwie najkrótszym czasie z koleją transwersalną Stanisławów-Husiatyn“.

P. Makuch wnosi następującą rezolucyę:

„Wzywa się c. k. Rząd, aby gwarantowaną przez Państwo linię kolejową Lwów-Podhajce przedłużył do Czortkowa-Wygnanki celem połączenia jej ze wschodnio-galicyjskiemi kolejami lokalnemi".

Izba w oddzielnych głosowaniach odrzuca tę rezolucyę p. Makucha, a uchwala powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi kolejowej o petycyi Wydziału Rady powiatowej w Skałacie w sprawie budowy linii kolejowej z Grzymałowa do Kałaharówki i połączenia dworca kolejowego w Grzymałowie z stacyą w Chorostkowie.

Sprowozdawca p. Vivien uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by wdrożył badania projektowanej linii kolejowej Grzymałów-Kałaharówka i połączenia linii Borki wielkie-Grzymałów z stacyą Chorostków pod względem komercyalnym i spodziewanej rentowności i aby zdał Sejmowi sprawę na następnej sesyi.

Powyższą uchwałą załatwioną zostaje petycya miasta Grzymałowa do L. 5176.

Przemawia p. Dumka.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala ten wniosek komisyi.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisyi kolejowej o wniosku p. Juliana Brunickiego i tow. w sprawie przemiany przystanku osobowego Martynów na stacyę osobowo-towarową.

Sprawozdawca p. Vivien uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w przystanku osobowym Martynów wybudowaną została i odpowiednio urządzoną i utrzymywaną zamknięta poczekalnia dla podróżnych i aby w przystanku tym zatrzymywały się wszystkie pociągi osobowe kursujące między Lwowem a Stanisławowem.

Przemawia p. Kurowiec i wnosi w miejsce wniosku komisyi następujący wniosek:

Wzywa się c. k. Rząd, by jak najprędzej przestanek osobowy Martynów przeistoczył na stacyę osobowo-towarową.

Przemawia p. Winniczuk.

Przemawia T. Staruch.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. J. Brunicki i wnosi ewentualny wniosek:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w odpowiedni sposób spowodował rekonstrukcyę drogi gminnej, z Martynowa starego przez Tenetniki do stacyi kolei Bukaczowie, prowadzącej i odsyła się ten wniosek do komisyi drogowej.

Marszałek oznajmia, że wniosku tego nie może poddać pod uchwałę. Izby, albowiem wniosek ten nie stoi w związku ze sprawozdaniem i wnioskiem komisyi.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Vivien

Izba w oddzielnych głosowaniach odrzuca wniosek p. Kurowca, a uchwala wniosek komisyi, po odczytaniu tych wniosków przez Marszałka.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi kolejowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w celu finansowego poparcia przez kraj projektowanej kolei lokalnej z Wieliczki na Myślenice do Mszany dolnej.

P. Czecz w zastępstwie sprawozdawcy p. Skołyszewskiego uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy do objęcia imieniem kraju akcyi pierwszeństwa przyszłego Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Wieliczka-Myślenice-Mszana dolna w sumie nie wyższej niż koron 2.263.800 słowami dwóch milionów dwieście sześćdziesiąt trzy tysięcy ośmset koron, przez wpłatę za nie pełnej imiennej wartości z zasobów krajowego funduszu kolejowego a to pod warunkami:

1) że wpłata na akcye pierwszeństwa które kraj obejmie, nastąpi wtenczas, gdy interesenci miejscowi uiszczą gotówką wpłatę na akcye zakładowe, a od gwarantujących ciał autonomicznych ich zobowiązania gwarancyjne oprocentowania i umorzenia pewnej części zakładowego kapitału akcyjnego będą prawnie zabezpieczone;

2) że warunki koncesyjne i postanowienia statutu przyszłego Towarzystwa akcyjnego co do porządku użycia dochodów kolei, ułożone będą w porozumieniu i przy współudziale Wydziału krajowego;

3) że Wydziałowi krajowemu będzie zapewniony odpowiedni udział w zarządzie Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Wieliczka-Myślenice-Mszana dolna i

4) że budowa tej kolei, jako też dostawy dla tej kolei i t. p. będą rozdane o ile możności w porozumieniu z Wydziałem krajowym i o ile możności z uwzględnieniem sił i dostawców krajowych, a w szczególności budowa kolei przeprowadzoną będzie na zasadzie ograniczonego lub publicznego zaproszenia do złożenia ofert.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia imieniem kraju z koncesyonaryuszem kolei lokalnej Wieliczka-Myślenice-Mszana dolna umowy spółkowej, w której będą zastrzeżone wszystkie powyżej wymienione warunki udziału kraju w kapitale budowy tej kolei i w której będzie ustanowiony sposób i termina wpłaty tego udziału.

III. O ileby według uznania Wydziału krajowego zachodziła potrzeba zamiast w płaty przez ciała autonomiczne na akcye zakładowe, przyjąć ich gwarancyę oprocentowania i umorzenia pewnej części kapitału akcyjnego zakładowego, upoważnia Sejm Wydział krajowy do objęcia zrealizowania tej gwarancyi i pokrycia tem spowodowanego wydatku z zasobów krajowego funduszu kolejowego lub z funduszów uzyskanych przez zaciągnięcie na ten cel pożyczki. Dla zabezpieczenia funduszu krajowego od wszelkich strat z tego powodu, zawsze wprzód Wydział krajowy stosowne umowy z gwarantujące mi ciałami autonomicznemi.

Przemawia p. Styla.

Po zamknięciu rozprawy Izba bez rozprawy uchwala wniosek sprawozdawcy przyjęcia en bloc wniosków Komisyi poczem oddzielnie uchwala bez rozprawy i en bloc wnioski I-III komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi kolejowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie udzielania Towarzystwu akcyjnemu kolei żelaznej Chabówka-Zakopane pożyczki w kwocie 100.000 koron.

Sprawozdawca p. Czecz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielenia z zapasów krajowego funduszu kolejowego Towarzystwu akcyjnemu „Kolej żelazna Chabówka-Zakopane“ pożyczki gotówkowej p 4% oprocentowanej, spłacalnej w półrocznych ratach do końca r. 1968 w sumie 100.000 koron słowami: sto tysięcy koron pod warunkami, jakie ułoży Wydział krajowy, a w szczególności z uwzględnieniem następujących postanowień:

1. fundusze uzyskane z tej pożyczki użyte będą na inwestycye, urządzenia i cele, jakie uzna Wydział krajowy za wskazane i potrzebne, i pod bezpośrednią ingerencyą Wydziału krajowego.

2) Towarzystwo kolejowe zezna skrypt dłużny według wzoru, jaki udzieli Wydział krajowy, aktem notaryalnem z prawem egzekucyi z §. 3. ustawy z 25. lipca 1871 Dz. u. p. Nr. 75.

3. Na pokrycie rat oprocentowania i umorzenia tej pożyczki gotówkowej w kwocie 100.000 K i ewentualnych zaległości z tego tytułu będzie służyć po myśli §. 49. ustęp do I. punkt 2. statutu Towarzystwa akcyjnego „Kolej żelazna Chabówka-Zakopane“ dochód pozostający do dyspozycyi po pokryciu dwóch trzecich kosztów zarządu Towarzystwa akcyjnego i równomiernie z ratami oprocentowania i umorzenia pożyczki pierwszeństwa zaciągniętej po myśli §. 8. statutu tego Towarzystwa w sumie 2,260.000 koron.

Przemawia p. T. Staruch.

Przemawia p. Bednarski i wnosi następującą rezolucyę:

1) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przez swe organa zbadał braki urządzeń stacyjnych na dworcu kolejowym w Nowym-Targu i poczynił odpowiednie adeptacye.

2) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby zbadał przyczyny niedomagania ruchu i rozkładu pociągów na kolei Chabówka-Zakopane, starał się je usunąć jak najrychlej oraz poczynił odpowiednie kroki celem upaństwowienia tej kolei.

Przemawia p. Federowicz i wnosi następującą rezolucyę:

1) Wzywa się c. k. Rząd o przywrócenie wydawania kart powrotnych z Krakowa do Zakopanego, z 50% względnie 30% zniżką, ewentualnie na imię i nazwisko podróżującego opiewających.

2) Wzywa się c. k. Rząd o przyznanie powyższych ulg członkom Kraj. Związku turystycznego oraz towarzystwa Tatrzańskiego, na podstawie legitymacyi Związku, opatrzonej fotografią, zaś wycieczkom zbiorowym za okazaniem urzędowego poświadczenia krajowego Związku turystycznego lub Towarzystwa Tatrzańskiego, stwierdzającego ilość osób, ich nazwiska, cel wycieczki i czas jej trwania.

Przemawia p. Leo.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Dąmbski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Czecz.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek p. sprawozdawcy o przyjęcie en bloc tych wniosków komisyi, a oddzielnie i en bloc uchwala wnioski komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek p. sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek odczytuje następujące rezolucye p. Bednarskiego i otwiera nad niemi rozprawę:

1) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przez swe organa zbadał braki urządzeń stacyjnych na dworcu

kolejowym w Nowym-Targu i poczynił odpowiednie adaptacye.

2) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby zbadał przyczyny niedomagania ruchu i rozkładu pociągów na kolei Chabówka-Zakopane, starał się je usunąć jak najrychlej, oraz poczynił odpowiednie kroki celem upaństwowienia tej kolei.

Izba bez rozprawy uchwaliwszy wniosek sprawozdawcy o przyjęcie en bloc tych rezolucyj p. Bednarskiego uchwala oddzielnie i en bloc te rezolucye p. Bednarskiego.

Marszałek odczytuje następujące rezolucye p. Federowicza i otwiera nad niemi rozprawę:

1) Wzywa się c. k. Rząd o przywrócenie wydawania kart powrotnych z Krakowa do Zakopanego, z 5 prc. względnie 30 prc. zniżką, ewentualnie na imię i nazwisko podróżującego opiewających.

2) Wzywa się c. k. Rząd o przyznanie powyższych ulg członkom Kraj. Związku turystycznego, oraz towarzystwa tatrzańskiego, na podstawie legitymacyi Związku, opatrzonej fotografią, zaś wycieczkom zbiorowym za okazaniem urzędowego poświadczenia krajowego Związku turystycznego lub Towarzystwa tatrzańskiego, stwierdzającego ilość osób, ich nazwiska, cel wycieczki i czas jej trwania.

Izba bez rozprawy uchwaliwszy wniosek p. sprawozdawcy o przyjęcie en bloc tych rezolucyj p. Federowicza, uchwala oddzielnie i en bloc te rezolucye p. Federowicza.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi kolejowej o wniosku posłów Andrzeja Lubomirskiego, Starzyńskiego i towarzyszy o przerachowanie baremu taryfowego ck. kolei państwowych przez kolej Lwów-Bełzec i ulepszenia rozkładu jazdy na tej ostatniej.

Sprawozdawca p. Battaglia uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić

Wzywa się c. k. Rząd:

1) aby na liniach Lwów-Bełzec i Jarosław-Sokal ulepszył ruch pociągów osobowych zarówno co do pełnego wyzyskania chyżości, jak i co do stworzenia dobrych bezpośrednich połączeń ze Lwowem;

2) aby przez kolej Lwów-Bełzec przerachował całkowicie osobowy i towarowy barem taryfowy c. k. kolei państwowych.

Przemawia p. Starzyński i wnosi następującą poprawkę do wniosku 1 komisyi dodać — „jak i przez pomnożenie liczby osobowych pociągów, oraz powiększenie parku przewozowego tak osobowego jak towarowego".

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Battaglia.

Izba bez rozprawy uchwaliwszy wniosek p. sprawozdawcy o przyjęcie en bloc wniosków komisyi, uchwala oddzielnie i en bloc powyższe wnioski komisyi.

Marszałek odczytuje następującą poprawkę p. Starzyńskiego: do wniosku 1 komisyi dodać — „jak i przez pomnożenie liczby osobowych pociągów, oraz powiększenie parku przewozowego tak osobowego jak towarowego".

Izba bez rozprawy uchwala tę poprawkę p. Starzyńskiego.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi drogowej o wniosku p. Szweda i towarzyszy w sprawie podwyższenia subwencyi na drogę

I. kl. w powiecie żywieckim Juraszów-Rajcza-Ujsoły-granica węgierska.

Sprawozdawca p. Jędrzejowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. St. H. hr. Badeniego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do wyższenia w miarę potrzeby subwencyi krajowej na budowę drogi gminnej I. kl. Juraszów Rajcza-Ujsoły z 50 prc. aż do wysokości 60 prc. rzeczywistych kosztów budowy pod warunkiem, że rada powiatowa w Żywcu zabezpieczy pokrycie z funduszów powiatowych resztę rzeczywistych kosztów budowy niepokrytych subwencyę państwową i krajową.

Przemawia p. Szwed.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala ten wniosek komisyi.

Następuje

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 22. października 1908 l. 169.433/1909 w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Myślenicach na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 70.000 K na pokrycie kosztów dokończenia budowy dróg.

P. Maiss w zastępstwie sprawozdawcy p. Schätzla uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony pod /. projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Myślenicach na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 70.000 K.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Myślenicach zezwala się w myśl §. 24. ustawy o Reprezentacyi powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 70.000 K na pokrycie kosztów dokończenia budowy dróg.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Ministrowi Skarbu.

Przemawia p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Myślenicach zezwala się w myśl §. 24. ustawy o Reprezentacyi powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 70.000 K na pokrycie kosztów dokończenia budowy dróg.

Izba bez rozprawy uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Izba bez rozprawy uchwala art. II. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek wzywa p. sprawozdawcę do odczytania łącznie art. III. tytułu i wstępu ustawy.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Ministrowi Skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Myślenicach na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 70.000 K.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba bez rozprawy i łącznie uchwala art. III. tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwala Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o petycyi miasta Krakowa w przedmiocie podwyższenia opłat gminnych od spirytusu, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie na str. 4. w §. 2. w drugim wierszu z góry ustępu a skreślić przecinek", po słowie „państwowy", nadto w §. 9. w ustępie ostatnim w drugim wierszu zamiast „Opłaty" ma być „kwoty" i zamiast „dotychczasową" ma być „dotychczas niszczoną"

Wysoki Sejm uchwalić raczy załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . 19 . . nadająca stoł. król miastu Krakowowi prawo poboru samoistnych opłat gminnych od rozpalających napojów spirytusowych wina, piwa i miodu.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Wysokość opłat.

§. 1.

Z obrębie gminy miasta Krakowa podlega konsumcya poniżej wymienionych napojów do miasta wprowadzanych, lub w mieście wyrabianych następującym opłatom gminnym:

I. a) od rozpalających napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu przepisanym alkoholomierzem dá się oznaczyć, przy zawartości alkoholu mierzonego zapomocą stu nego alkoholomierza przy temperaturze+12° R.

1.	nie więcej jak	30	stopni	opłaca się	21	K
2.	„	„	„	40	„	„	„	28	„
3.	„	„	„	50	„	„	„	35	„
4.	„	„	„	70	„	„	„	49	„
5.	„	„	„	90	„	„	„	63	„
6.	więcej niż	90	„	„	„	70	„

od jednego hektolitra:

b) od rozpalających napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu przepisanym alkoholomierzem nie da się oznaczyć, 55 K od hektolitra płynu bez względu na zawartość alkoholu.

Spirytus wolny od państwowego podatku jest także wolny od opłaty gminnej.

Od spirytusu, który wprowadzono z zastrzeżeniem uiszczenia państwowego podatku spożywczego, opłata gminna może być pobraną dopiero w chwili uiszczenia podatku państwowego.

II. a) od wina i moszczu winnego w beczkach 12 K;

b) od wina we flaszkach 24 K;

c) od wina musującego, tak zwanego szampańskiego 60 K od hektolitra:

III. od moszczu owocowego 3 K od hektolitra.

IV. a) od piwa jakiegokolwiek gatunku z wyłączeniem porteru i piwa angielskiego 7 K;

b) od porteru i piwa angielskiego 10 K od hektolitra.

V. od miodu:

a) przy produkcyi 13 K od 100 klg miodu praśnego użytego do wyrobu;

b) wprowadzonego w obręb miasta Krakowa 11 K od hektolitra.

A) Pobór opłat gminnych od trunków w obrębie linii akcyzowej zamkniętego miasta Krakowa.

§. 2.

Ustanowione w §. 1. opłaty gminne od trunków pobiera się:

a) przy wyrobie, o ile od nich pobiera się podatek państwowy, za pośrednictwem organów państwowych w przeciwnym razie przez organa gminne. W obu wypadkach pobór odbywa się w sposób rozporządzeniem wykonawczem wskazany;

b) przy wprowadzeniu w obręb linii akcyzowej przez te same organa, które pobierają liniowy podatek spożywczy.

§. 3.

W razie wywozu poza linię akcyzową trunków w §. 1. ustęp I., IV. i V. oznaczonych przyznaje się zwrot uiszczonej opłaty gminnej, pod warunkami w przepisach wykonawczych oznaczyć się mającymi, w następującym wymiarze:

a) za spirytus, którego zawartość alkoholu studzielnym alkoholomierzem da się oznaczyć, 70 h. od jednego litra czystego alkoholu w spirytusie się znajdującego;

b) za rozpalające napoje spirytusowe, których stopień siły studzielnym alkoholomierzem nie da się oznaczyć, po 21 K od hektolitra;

c) za piwo wszelkiego rodzaju zdatne do spożycia po 7 K od hektolitra;

d) za miód zdatny do spożycia po 1 K od hektolitra.

Postanowienia dotyczące pozwolenia na utrzymywanie prywatnych transitowych składów win w obrębie linii akcyzowej mają mieć zastosowanie co do opłaty gminnej od wina.

§. 4.

Napoje rozpalające podlegające opłacie gminnej przeznaczone do przewozu przez okręg zamkniętego miasta Krakowa i jako takie w urzędzie liniowym zgłoszone, wolne są od opłaty gminnej pod warunkami unormowanymi w przepisach obowiązujących w tym względzie co do państwowego podatku spożywczego.

B) Pobór opłat gminnych od trunków na terytoryum miasta Krakowa, położonem zewnątrz linii akcyzowej.

§. 5.

Opłaty gminne w §. 1. oznaczone pobierać może gmina miasta Krakowa na terytoryum miasta leżącem poza linią akcyzową albo we własnym zarządzie, albo w drodze ugód, albo wreszcie przez wydzierżawienie.

Bliższe postanowienia w tym względzie będą zawierać przepisy wykonawcze.

§. 6.

Trunki sprowadzone z terytoryum położonego w obrębie linii akcyzowej m. Krakowa i tam przy wyrobie lub wprowadzeniu opłacone, jeśli wywóz ich nastąpił bez zwrotu opłaty gminnej według postanowień §. 3., nie podlegają ponownemu opodatkowaniu na terytoryum miasta Krakowa, położonem poza linią akcyzową.

Postanowienie karne.

§. 7.

Czyny lub zaniechania sprzeczne z postanowieniami niniejszej ustawy podlegają dochodzeniu i ukaraniu przez Magistrat miasta Krakowa jako władzę polityczną I. instancyi, w myśl przepisów o postępowaniu władz politycznych w sprawach dotyczących przekroczeń.

Przekroczenia, przez które opłata uszczuploną lub na uszczuplenie narażoną była, karze się grzywnami w wysokości dwu- do czterokrotnej a przy szczególnie obciążających okolicznościach cztero- do ośmiokrotnej opłaty ukróconej lub na ukróceniu narażonej, a w razie niemożliwości ściągnięcia grzywny odpowiednią karą aresztu. Za jeden dzień aresztu liczy się 10 koron grzywny. Kara aresztu nie może przekraczać trzech miesięcy.

Oprócz kary należy dodatkowo wymierzyć i pobrać ukróconą opłatę.

Tok instancyi.

§. 8.

Co do odwołania się od orzeczeń i zarządzeń Magistratu miasta Krakowa dotyczących wymiaru, poboru, tudzież zwrotu opłat gminnych od trunków, obowiązują odnośne postanowienia statutu miejskiego.

Co do odwołania się od orzeczeń i zarządzeń karnych Magistratu, obowiązują przepisy roz. min. z 3. kwietnia 1855 Dz. u. p. Nr. 61.

Przepisy przejściowe.

§. 9.

Wszystkie osoby, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy posiadają w obrębie m. Krakowa zapasy przewyższają 25 litrów rozpalających napojów spirytusowych, a 100 litrów wina lub piwa, są obowiązane donieść o tem pisemnie pod rygorem kary oznaczonej w §. 7. najpóźniej w 3 dni po wejściu w życie niniejszej ustawy organom, które w drodze przepisów wykonawczych do tego będą przeznaczone, podając równocześnie ilość tych trunków i miejsce ich przechowania, a to celem urzędowego dochodzenia, oraz zezwolić organom do tego powołanym na skontrolowanie dokładności doniesienie przez całkowite lub próbne zbadania zapasów i dostarczyć pomocy przy ich badaniu.

Opłatę gminną oznaczoną w §. 1. a przypadającą od zapasów przewyższających 25 litrów rozpalających napojów spirytusowych, a 100 litrów wina i piwa należy uiścić do 8 dni po dokonanym przypisie.

Przy wymierzeniu tej dodatkowej opłaty gminnej należy od kwoty, przypadającej według postanowień niniejszej ustawy, potrącić całą dotychczas uiszczoną opłatę.

Postanowienia końcowe.

§. 10.

Przez czas ważności tej ustawy nie można pobierać dodatków gminnych do państwowego podatku spożywczego od wina, piwa i miodu.

§. 11.

Ustawa niniejsza obowiązuje od 1. stycznia 1911 r. do 31. grudnia 1917 r.

Postanowienia ustawy krajowej z 1. grudnia 1903 Dz. u. kr. Nr. 129. przestają obowiązywać z dniem 31. grudnia 1910.

§. 12.

Rozporządzenie wykonawcze do niniejszej ustawy wyda c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z c. k. krajową Dyrekcyą skarbu i Wydziałem krajowym.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Dumka.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o petycyi gminy król. stoł. miasta Lwowa w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy krajowej z 18. grudnia 1881 Dz. u. kr. Nr. 48 ex 1883 o zniesieniu prawa propinacyjnego w mieście Lwowie.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony tj. projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . zmieniająca postanowienia Art. III. i VI. ustawy z dnia 18. grudnia 1881. Dz. ust. kraj. Nr. 18. ex 1883 o zniesieniu propinacyi i zaprowadzeniu miejskich opłat konsumcyjnych i policyjnych w król. stoł. mieście Lwowie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Art. III. i VI. ustawy krajowej z 18. grudnia 1881. Dz. ust. kraj. Nr. 18. z roku 1883 znosi się w brzmieniu dotychczasowem i mają odtąd opiewać, jak następuje:

Art. III.

Gminie król. stoł. miasta Lwowa przysłuża prawo pobierać następujące miejskie opłaty konsumcyjne:

1. Od araku, koniaku, ponczowej esencyi, likierów, rozolisów i innych słodzonych napojów spirytusowych, przy wprowadzaniu po 60 kor. (1) jeden hektolitr.

2. Od wódki, rumu i spirytusu tak przy wyrobie jak przy wprowadzaniu 56 hal. za jeden stopień hektolitrowy t. j. za każdy w jednym hektolitrze według skali 100-dzielnego alkoholometru przy temperaturze + 12° R. odmierzony stopień.

Opłacie tej podlegają przy imporcie także inne płyny, w których spirytus stanowi główną część składową.

Spirytus należycie według istniejących w tej mierze postanowień denaturowany tudzież spirytus używany do celów przemysłowych wolny od podatku państwowego, wolny jest od tej opłaty.

3. Od piwa a to:

a) przy wyrobie 31 halerzy za jeden hektolitr, od każdego stopnia sacharometru brzeczki piwnej przy temperaturze + 14° R;

b) przy wprowadzeniu 3 kor. 60 h. za 1 hektolitr (100 litrów) piwa importowanego, bez względu na jakość napoju.

4. Od miodowych napojów t. j. miodu pitnego, wiśniaku, maliniaku, lipniaku i dereniaku:

a) przy wprowadzeniu 13 kor. za jeden hektolitr (100 litrów);

b) przy wyrobie miodu pitnego 35 kor. za każdy cetnar metryczny (100 kilogramów) miodu praśnego, patoki użytego do warzenia czyli wyrobu napoju.

Art. VI.

Przemysłowcom miejscowym, trudniącym się wyrobem, przetwarzaniem lub przerabianiem, tudzież handlem wymienionych w art. III. niniejszej ustawy napojów, jeżeli one bądź przy wyrobie, bądź przy wprowadzeniu według postanowień powołanego artykułu opłacone zostały, należy się przy wywozie tych napojów z obrębu położonego wewnątrz linii akcyzowej zwrot miejskiej opłaty konsumcyjnej w wysokości następującej:

1. Za arak, koniak, rozolisy, likwory i esencyę ponczową, jeżeli takowe zawierają najmniej 30 procent alkoholu przy eksporcie w ilości co najmniej 25 litrów w jednem naczyniu lub we flaszkach jednolitych ćwierć, pół lub całolitrowych 25 kor. za jeden hektolitr.

2. Za rum, wódkę i spirytus przy eksporcie w ilości co najmniej 25 litrów po 56 hal. za jeden stopień hektolitrowy t. j. za każdy w jednym hektolitrze według skali 100-dzielnego alkoholometru odmierzony stopień.

Za inne napoje spirytusowe, tak mało osłodzone i zaprawione, że okaż na 100-dzielnym alkoholometrze więcej jak 30 stopni, po 25 kor. za każdy hektolitr.

3. Za piwo niezepsute, które przy próbie po wydzieleniu kwasu węglowego wskaże najmniej $2^1/^2$ stopnia sacharometru, przy eksporcie w ilości najmniej pół hektolitra (50 litrów) 3 K 20 h. za jeden hektolitr (100 litrów).

4. Za miód pitny niezepsuty przy eksporcie w ilości najmniej 25 litrów 9 koron za jeden hektolitr (100 litrów).

Przewóz podlegających miejskie, opłacie konsumcyjnej napojów gorących przez poborowy okręg miasta Lwowa (transito) jest wolnym od opłaty i ma być unormowany w myśl przepisów obowiązujących co do rządowego konsumcyjnego podatku rogatkowego.

Ar. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrzych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. Ciuchciński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Maiss.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 9. lutego 1910 o godzinie 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 1 popołudniu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

St. Henryk hr. Badeni *w. r.*

Zacharyasz Skwarko *w. r.*

Protokół

78. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 9. lutego 1910.

Początek o godz. 10. minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 137.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński, i c. k. radca namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 76 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 77 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 9. lutego 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 5990.

Komisyi szkolnej L. s. 5987, 5988.

Komisyi gminnej L. s. 5991.

Komisyi petycyjnej L. s. 5986.

Komisyi drogowej L. s. 5989.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Skwarko odczytuje zgłoszone interpelacye, które opiewają:

Interpelacya

p. Sodomory i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie niezatwierdzenia wyboru zwierzchności gminnej w Hołhoczach przez c. k. Starostwo w Podhajcach.

Rada gminna w Hołhoczach, pow. podhajeckiego, urzęduje od sierpnia 1899 r. i po różnych protestach doczekała się wkońcu, że c. k. Namiestnictwo nakazało przeprowadzić wybór dwóch radnych z II koła i ten wybór został przeprowadzony daia 30. czerwca 1909 w ten sposób, że ci sami ludzie, których wybór był unieważniony, zostali znów jednogłośnie wybrani. Zwierzchność gmlnna zawiadomiając w 8 dni o tem c. k. Starostwo w Podhajcach, dodała, że przeciw przeprowadzonym wyborom nie wpłynął żaden protest — więc w ostatnich dniach lipca 1909 ta zwierzchność, na żądanie najstarszego wiekiem radnego, zawiadomiła c. k. Sta-

rostwo, że wybór zwierzchności gminnej odbędzie d. 7|8 909, co się też stało w obecności komisarza c. k. Starostwa p. Towarnickiego. Wójtem został wybrany M głosami Prokop Szczur a 13 głosów oddanych było na Jakóba Ciurpitę.

Przeciw ukonstytuowaniu zwierzchności gminnej wpłynął protest, podpisany niewybranym kandydatem Jakóbem Ciurpitą i jeszcze jednym, który odpiera się podpisu, protest motywowany małoważnemi przyczynami: że zwołał radę najstarszy wiekiem. że w sali wyborczej była agitacya, czemu c. k. komisarz zaraz zaprzeczył, że gmina żąda sobie mieć wójtem jego a nie Prokopa Szczura, że on t. j. Jakób Ciurpita będzie lepszym wójtem jak Prokop Szczur, — a tylko jeden punkt urwał komisarz ważnym a mianowicie: dlaczego nie załatwiono protestu wniesionego przeciw dopełniającym wyborom z d. 30|6 909, chociaż deputacya radnych między innymi ks. Jan Nawrocki i Andruch Szczur zwracali uwagę komisarza, że zwierzchność gminna zawiadomiła c. k. Starostwo w 8 dni po wyborach — a to doniesienie leżało na stoliku p. Komisarza — że niema protestu a przecież ten protest nieważny, bo miał być przedłożony c. k. Starostwu do 3 dni nata bene jeżeli był przedłożony zwierzchności gminnej do 8|7 909 — lecz Starostwo zażądało przedłożenia sobie tego protestu, co też zwierzchność gminna uczyniła i 23|9 909 wniosła. blizko 3 miesiące po wyborach. Nasuwa się podejrzenie, że ten protest był zredagowany daleko później, aniżeli ustawa nakazuje, bo obecnie urzędujący zastępca wójta Jan Mychajłyszyn chce jak najdłużej utrzymać się przy urzędowaniu, czem się przechwala.

Większość radnych ,nie mogąc się doczekać zatwierdzenia zwierzchności gminnej, wybranej d. 7|8 909, chodziła prawie co tygodnia do Starostwa, kierownik zaś c. k. Starostwa p. Trosiewicz zawsze odsyłał ich do komisarza p. Towarnickiego a ten znów do kierownika. W październiku 1909 była deputacya u JE. P. Namiestnika i zdaje się na rozkaz z góry, c. k. Starostwo przeprowadziło dochodzenie w sprawie protestu.

Spodziewając się, że załatwienie tego protestu potrwa dłuższy czas większość radnych wysłała d. 6|12 telegram do JE. p. Namiestnika, że Starostwo nie powołuje wybranego w 1908 r. Maksyma Kupratego jako wójta do przysięgi, bo teraźniejszy wójt Jan Mychajłyszyn jest zastępcą i jako taki urzęduje od śmierci wójta Jana Kliszcza i chociaż wiadomo, że c. k. Namiestnictwo nakazało c. k. Starostwu oddać urzędowanie Maksymowi Kupratemu, do dziś jeszcze to nie nastąpiło.

Wkońcu przyszło orzeczenie c. k. Namiestnictwa w sprawie dopełniających wyborów z 30|6 909, którem odrzucono wniesiony protest i wybory przyznano ważnymi, mimo to jednak nie można doczekać się końca, bo w Starostwie obiecują, że za kilka dni będzie oddane urzędowanie nowej starszyźnie, jednak nie można się tego doczekać.

Przyczyna tego zwlekania wyjawiła się d. 17. stycznia 1910 a mianowicie: Delegacyi radnych powiedział c. k. Starosta p. Torosiewicz, ażeby poszła do komisarza, komisarz zaś p. Towarnicki zaczął namawiać, ażeby radni zgodzili się na nowe wybory starszyzny gminnej i ażeby wybrali przynajmniej zastępcą wójta Jakóba Ciurpitę a Jana Mychajłyszyna asesorem, a więc tych dwóch utórzy robili i dotychczas robią zamęt w gminie — a wtedy wszystko będzie dobrze, wszystkiemu będzie koniec! Byli wtedy u p. komisarza i poświadczą to: Jan Kirkiewicz, Łuć Rebedach, Łuć Kozłyk, Pańko Jaszczyk, Stach Adamów, Andrzej Szczur, Stach Szczur, Wawro Szczur, Prokop, Szczur, Żmund, Leńków, Dmytro Maksymyszyn i Mikołaj Maksy-

myszyn: ciradni tłumaczyli, że wybory należą do radnych a nie do komisarza ani do Starostwa, że komisarz nie powinien mieszać się do tego i forytować miłych jemu a nie gminie ludzi i prosili o oddanie urzędowania zwierzchności gminnej wybranej d. 7|8 909. Dnia 25|1 910 już i p. starosta i p. komisarz obiecali znów deputacyi, że za dwa dni wydadzą orzeczenie zatwierdzające wybór zwierzchności gminnej z d. 7|8 909, jednak za tych dwa dni 27|1 powiedział p. komisarz, że będą nowe wybory, bo w czasie wyboru zwierzchność d. 7|8 809, wybór dwóch radnych był zaprotestowany, chociaż c. k. Namiestnictwo ten protest odrzuciło jako bezpodstawny. Z tego wszystkiego widać, że c. k. Starostwo podhajeckie drwi sobie z orzeczeń c. k. Namiestnictwa, drwi sobie z ustawy.

Wobec tego podpisani zapytują:

1) Co myśli zarządzić Wysoki c. k. Rząd, ażeby jego orzeczenia nie były iguorowane przez c. k. Starostwo?

2) Co myśli Wysoki c. k. Rząd zarządzić, ażeby c. k. Starostwo podhajeckie już raz zatwierdziło wybór zwierzchności gminnej w Hołhoczach.

Interpelant:
Sodomora.

Lewicki, Kurowiec, Kiweluk, A. Staruch, T. Staruch, Korol, Hanczakowski, Tracz, Krysowaty, Dumka, Makuch, Sandułak, Skwarko, Winniczuk.

Interpelacya

p. Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie dyscyplinarnego ukarania nauczyciela Siarkiewicza w Sokołówce, za pobicie ruskich dzieci.

Po wiadomej interpelacyi w Sejmie w sprawie ruskiej „Wrześni“ i po przeprowadzeniu dochodzenia dyscyplinarnego z ramienia Rady szkolnej krajowej pod przewodnictwem inspektora krajowego p. Kaweckiego, można było spodziewać się, że nauczyciela p. Siarkiewicza za to, że bił w Sokołówce ruskie dzieci za ruską modlitwę na prawdę pokarzą, jak to przedstawił w Sejmie p. wiceprezydent Dembowski, i przeniosą gdzieś na Mazury, żeby dalej nie drażniła go ruska modlitwa i to na jakąś gorszą posadę, jak była Sokołówka. Ale nie tak się stało! Ażeby jeszcze więcej dokuczyć mieszkańcom Sokołówki, przeniesiono tego pobijacza ruskich dzieci — jak się dowiadujemy — do najbliższego miasta Oleska, z awanzem, ażeby Sokołowianie, przychodząc za swoimi sprawami do Oleska, mogli raz w raz oglądać tego pana i zaniego nie zapomnią. Przeniesiono go z ruskiej miejscowości do takiej samej przeważnie ruskiej miejscowości. Pana Siarkiewicza przeniesiona tak blizko dlatego, ażeby nawet nie odczuł kosztów podróży, bo z Sokołówki, do Oleska jest wszystkiego godzina chodu. Do tego, z Sokołówki, gdzie niema żadnych urzędów, poszedł on do Oleska, gdzie oprócz Starostwa są wszystkie urzędy: sąd powiatowy (nie trzeba będzie jeździć na terminy z ruskimi mieszkańcami), notaryat, urząd podatkowy (nie trzeba posyłać na pierwszego posłańca po pensyę), jest poczta i urząd telegraficzny w miejscu (będzie dogodniej prenumerować Słowo Polskie), do stacyi kolejowej blizko, nie tak jak ze Sokołówki. Z miejscowości IV. rangi płacy poszedł pobijacz ruskich dzieci do miejscowości III. rangi t. j. podniosę mu jeszcze pensyę o kilkaset koron; — przeniesiono go z jednoklasówki do szkoły, gdzie jest nauka 4 klasowej szkoły. Zamiast dać go pod rękę jakiegoś starszego taktownego kierownika, przydzielono wu w Olesku naukę w filii eksponowanej tej czteroklasowej szkoły, gdzie będzie teraz sam panem sytuacyi. A że nauczyciel Siarkiewicz nie jest jeszcze stabilizowany to skutkiem tej dyscyplinarki po 3 latach zupełnie się annuluje. Oto kara za katowanie ruskich dzieci,

które nie chciały modlić się mową obcych pobijaczy. Ciesz się gmino sokołowska, to jest tobie satysfakcya od polskiej Rady szkolnej krajowej za poniżenie twych poczuć narodowych i religijnych. Ciesz się i ty przeważnie ruska gmino Oleska, żeś dostała taką perłę nauczycielstwa, takiego pojętnego ucznia intencyi Rady szkolnej krajowej — a wy ruskie dzieci drzyjcie i z daleka przygotowuje się na operacye polskiego pedagoga. Ten fakt chyba nie potrzebuje żadnych komentarzy: on demaskuje polską eksterminacyjną robotę i p. Dembowskiego lepiej, niż całe tomy przemów i tabel statystycznych! Ale gdy polska komisya edukacyjna sprowadza metodę kazania tych, którzy katują ruskiedzieci — przez odznaczenie i awanzy to niechaj potem nikt się nie dziwuje, jak chłopi ruscy, mieszczanie i robotnicy użyją w takim polskim pedagogom swojej metody.

Z uwagi na to zapytują podpisani:

1) Czy wiadoma ta sprawa, do ostateczności znieważająca religijne i nacyonalne poczucia ruskiej ludności w Galicyi?

2) Co myśli c. k. Rząd uczynić, ażeby na przyszłość nie powtarzało się nagradzanie nauczycieli, katujących ruskie dzieci za ruskie modlitwy, bo to może doprowadzić do dla nikogo niepożądanych skutków?

Interpelant:
Makuch.

Lewicki, Kurowiec, Sandulak, Skwarko Korol, Hanczakowski, Krysowaty, Oleśnicki, Kiweluk, Winniczuk, Dumka, Sodomora, A. Staruch, T. Staruch.

Interpelacya

p. Kurowca i tow. do c. k. Rządu w sprawie uchylania się c. k. Dyrekcyi domen od obowiązku przyczyniania się do utrzymania dróg i mostów w powiecie kałuskim.

Rada powiatowa w Kałuszu zrekonstruowała część drogi z Zawoja do Kałusza kosztem ponad 7000 K.

Przy rekonstrukcyi tej ubezpieczono między innymi na przestrzeni około 200 m brzeg rzeki Łukwy, stanowiący własność kamery i w ten sposób zabezpieczono ten brzeg przed dalszem usuwaniem się wskutek powodzi, co przed tem co roku miało miejsce.

Dalej kosztem 750 k. naprawiono most na Łukwi, który łączy rządowy tartak z tą częścią drogi i z gminą Grabówką. Most ten był całkowicie zniszczony furami, które do tartaku i z tartaku wożą drzewo.

Rada powiatowa w Kałuszu, nie mając funduszów, zapożyczyła się, ażeby tę przez zarząd domen żądaną rekonstrukcyę przeprowadzić.

Jednak pomimo dokonanej rekonstrukcyi i przepisu §. 17. ust. drog. z dnia 10|12 1907 N. 155. Dz. p. lcz., jak świadczy dołączone pod ·| pismo c. k. Dyrekcyi lasów i dome nie poczuwa się do obowiązku przyczynić się w części do kosztów dokonanej rekonstrukcyi chociaż prawo i słuszność przemawiają za tem.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd:

Czy znane jest jemu postępowanie c. k. Dyrekcyi lasów i domen we wspomnianej sprawie?

Czy skłonny jest c. k. Rząd polecić c. k. Dyrekcyi lasów i domen, ażeby po myśli żądania Wydziału powiatowego w Kałuszu przyczyniła się 1/3 częścią do kosztów wyżej wspomnianej rekonstrukcyi drogi i przebudowania mostu.

Interpelant:
Kurowiec.

Lewicki, Oleśnicki, A. Staruch, T. Staruch, Sandulak, Krysowaty, Hanczako-

wski, Kiweluk, Dumka, Korol, Winniczuk, Sodomora, Skwarko, Makuch.

Odpis. C. k. galicyjska Dyrekcya lasów i dóbr państwowych we Lwowie dnia 31. VIII. 1908. L. 15390|08.

Do Wydziału powiatowego w Kałuszu.

Z powołaniem się na §. 23. ustawy z 10. XII. 1907. Dz. u. kr. Nr. 155. uprasza się Wydział powiatowy o rychłe zadośćuczynienie wystosowanej tam odezwie c. k. Zarządu lasów i dóbr państwowych Rypianka w Wisłowej z 4. VIII. 1908 l. 564. w sprawie naprawy zniszczonej przez rzekę Łukwę części drogi powiatowej, prowadzącej z Zawoja do Kałusza i zarządzenie jak najspieszniejszego przeprowadzenia potrzebnych robót celem ochronienia c. k. Skarbu Państwa przed dalszą szkolną Hirsch m. p.

Odpis. Wydział powiatowy, Kałusz, dnia 7. lutego 1910. L. 3052|08.

Do c. k. Dyrekcyi lasów i dóbr państwowych we Lwowie.

Odnośnie do tamtejszej odezwy z d. 31. VIII. 1908. l. 15390. Donosimy uprzejmie, że w grudniu 1909. wykończoną została budowa części drogi, prowadzącej z Zasoja do Kałusza (obok tartaku) zniszczonej swego czasu przez wylew rzeki Łukwy, i równocześnie budowa mostku nowego nad potokiem do rzeki Łukwy tamże spadającym i rekonstrukcyą dużego mostu drewnianego nad rzeką Łukwą, łączącego w tem miejscu powyższą drogę z tartakiem będącym własnością c. k. Skarbu państwa. Koszta wyż nadmienionych robót przenoszą kwotę 7000 koron, którą to kwotę z braku odpowiednich funduszów zmuszony był Wydział pow. dopiero w drodze pożyczki pokryć. Charakter rzeki Łukwy wymagał przeprowadzenia w tem miejscu formalnej tejże regulacyi a to w celu umożliwienia spokojnego odpływu wody. Wyż nadmieniona część drogi zbudowano na silnej tamie podłużnej stanowi granicę własności gruntów kameralnych na przestrzeni około 200. metrów i tworzy równocześnie zabezpieczenie brzegu Łukwy, z czego wynika, że grunta kameralne, które dotychczas z braku zabezpieczenia brzegu i odpowiedniej regulacyi tej części rzeki narażone były na ustawiczne obrywanie, co się też de facto dotychczas działo — zostały wskutek wykonania wyż nadmienionych robót raz na zawsze zabezpieczone od podobnych uszkodzeń a nawet od wylewu rzeki Łukwy. Wobec tego słuszną wydaje się rzeczą by i c. k. Skarb państwa jak strona interesowana przyczynił się przynajmniej w jednej trzeciej części do poniesionych przez Wydział pow. kosztów, a to tem więcej że Wydział pow. wskutek wykonania tych robót, na pokrycie których nie miał do dyspozycyi żadnych ustawowych funduszów a pokrzywdził gminę Uhrynów średni, która nadaremnie od r. 1906. na naprawę (przywrócenie komunikacyi) drogi rzeka, zniszczonej przez rzekę Bereźniczkę na przestrzeni około $1^1/_2$ km. Specyalnie co do rekonstrukcyi, dużego mostu, łączącego tartak państwowy z tą częścią drogi z jednej — zaś z gminą Grabówką z drugiej strony, to zechce c. k. Dyrekcya, uwzględnić, że most ten wiele lat bywał zwykle używany a w dalszym następstwie zniszczony, wskutek dowozu materyału surowego z okolicznych lasów państwowych do tartaku i wywozu obrobionego materyału z tartaku na miejsce przeznaczenia, że zatem po myśli §. 17. nowy ustawy drogowej z r. 1907 Nr. 155. dz. u. kr. zobowiązany jest odnośny przedsiębiorca, w tym wypadku pośrednio takież c. k. Skarb Państwa przecież do przyczynienia się do poniesionych wskutek rekonstrukcyi tego mostu kosztów, który to most właśnie wskutek funkcyonowania tartaku stał się do publicznego użytku niezdatnym. Koszta

rekonstrukcyi samego tylko mostu wynoszą 750 koron. Groblewski m. p.

O d p i s.

Wydział powiatowy w Kałuszu, dnia 7. II. 1910. L. . . . . Do c. k. Dyrekcyi lasów i dóbr państwowych we Lwowie. Na podstawie §. 17. nowej ustawy drogowej z dnia 10. XII. 1907. Nr. 155. dz. u. kr. zobowiązany jest odnośny przedsiębiorca, który przy eksploatacyi lasów wskutek wywozu zakupionego materyału drzewnego niezwykle zużywa lub psuje drogi powiatowe lub gminne — do osobnych datków na rzecz tych dróg. — Jak jednak dotychczasowe wieloletnie doświadczenie stwierdza, każdy przedsiębiorca z zasady stara się uchylić od powyższego zobowiązania. Dotyczące spory przeciągają się latami całemi i obijają się o Wydział krajowy i c. k. Namiestnictwo. Nie prowadzę te spory jednak nigdy do pozytywnego rezultatu, albowiem wmiędzyczasie dotyczący przedsiębiorca już dawno swój materyał drzewny z lasów rządowych wywiózł i znikł bez śladu, a nie rzadko też i umiera. By temu stanowi rzeczy raz położyć koniec i uchronić drogi naszego powiatu od podobnego systematycznego niszczenia — byłoby wskazanem by c. k. Dyrekcya przy zawieraniu umowy (kontraktu z przedsiębiorcami, zwracała tychże uwagę na postanowienia wyż nadmienionego paragrafu nowej ustawy drogowej i stawiała przedsiębiorcom tym jako formalny warunek do zawarcia umowy, by się wobec c. k. Dyrekcyi wprzód wylegitymowali, że sprawę odszkodowania za niezwykłe zużywanie i niszczenie dróg w Wydziałem powiatowym uregulowali. Równocześnie prosimy uprzejmie, by c. k. Dyrekcya wydała w tym kierunku swym pojedynczym c. k. Zarządom lasów i dóbr państwowych tutejszego powiatu odpowiednie zarządzenie.

Interpelant:

Groblewski m. p.

I n t e r p e l a c y a

p. Kurowca i tow. do c. k. Rządu w spr. nadużyć urzędowych c. k. Starosty w Kałuszu.

C. k. Starosta w Kałuszu, jako człowiek słabego charakteru dał się opanować różnym ludziom jak: adwokatowi Wisenbergowi Dr. Wurscjowi i c. k. Sekretarzowi Tokarzowi; popełnia codziennie różne nadużycia, które wychodzą na szkodę ludności powiatu kałuskiego i tak:

1) Dr. Wisenberg, jako instruktor c. k. Starosty, opanowawszy go zupełnie, kieruje wszystkimi wyborami do Rad gminnych w powiecie i powodowuje przez to anarchię w powiecie, jak to dzieje się w Kałuszu, Chotyniu, Zawoju, Petrance, Tużyłowie i t. d., to samo czyni teraz co do wyborów do Rady powiatowej.

2) Dalej opanował c. k. Starostę jego sekretarz p. Tokarz. C. k. Starosta w sprawach urzędowych zamiast poradzić się ze swymi referentami, urzędnikami konceptowymi, słucha manipulacyjnego urzędnika a jego wolę każe referentom konceptowym przeprowadzać.

Dość tego — faktem jest, że prawdziwym starostą w Kałuszu jest Dr. Wiesenberg, a wicestarostą sekretarz Tokarz. Sekretarz Tokarz opanowawszy Starostę prowadzi się samowolnie i wykorzystuje materyalnie swoją pozycyę.

Sekretarz Tokarz jako komisarz rządowy kasy chorych w Kałuszu od lipca 1909 kieruje kasą za płacą 90 K. miesięcznie, zamiast uporządkowawszy ją, zarządzić nowe wybory — na tem cierpi interes robotników. — Dalej prowadzi tenże sekretarz wszystkie agendy wojskowe faktycznie, chociaż nominalnie prowadzi je konceptowy praktykant Grobajewski — on ma wszystkie komisye wojskowe reklamacyjne o uwolnienie od służby wojskowej, przeniesienia

do uzupełniającej służby, pozwolenie na żeniaczkę przed 24 latami, do tej służby ma on do pomocy Icka Spaca karczmarza z Chotynia. Za protekcyą Tokarza dostał Icyk Spac rewiry rybołostwa, które potem odnajął pachciarzom bez pozwolenia starostwa, za co pobiera Icyk Spac kilkaset koron rocznie. Icek Spac serdeczny przyjaciel Tokarza (a ten c. k. Starosty) dostawia konie asenterunkowe i wszystko wie w swój czas via Tokarz. C. k. Sekretarz Tokarz jeździ jako komisarz na wszystkie dochodzenia lasowe do Kopanek, Bolechowa Kadłubnej, Petranki, Wisznowej, Zawoja, daje kilkaset zawezwań a za każde zawezwanie tytułem kosztów pobiera po 50 hl, załatwia wszystko w jednym dniu a zachowuje 3 dni, przy tej sposobności załatwia reklamacye wojskowe albo tak zwane bankówki.

3) C. k. Starosta na rozkaz wszechpolskiej kliki proteguje p. Rausza, człowieka dekadenta wiecznie pijanego, wyprawiającego awantury w stanie pijanym, napada nawet cudzych ludzi zajezdnych, spokojnych, za co spotkało go publicznie wyrzucenie i pobicie po twarzy w publicznych lokalach, jak to miało miejsce w sklepie Zacharjasiewicza — a ten protegowany przez c. k. Starostę dokazuje różnych nadużyć, prowokacyj i tak sprowokował on w pijanym stanie w biurze, posła Dr. Kurowca, gdy ten przyszedł do biura, ażeby wręczyć rekurs przeciw wymiarowi podatku, — mówiąc, że rekurs nic nie pomoże, chyba jak jemu na dłoni wyrosną włosy.

4) Starosta zamiast oddać do prokuratoryi państwa oficyanta przy inspektoracie podatkowym p. Mieczysława Welca za popełnione oszustwa, a to sfałszowanie weksli na kilkaset koron, pozostawił go dalej w służbie, a, żeby wynagrodzić szkodę tym panom których podpisał na wekslach, kazał p. M. Welcowi wnieść podanie do c. k. kraj. Dyrekcyi skarbu o większą zapomogę, którą jedno arkuszową odezwą gorąco poparł, podniósłszy jego zasługi dla c. k. Starostwa w służbie wywiadowczej, otóż c. k. Starosta poparł defraudanta i oszusta. Potwierdzi ten fakt c. k. notaryusz Grobajewski na okoliczność, że weksel został sfałszowany. — Dalej c. k. Komisarz Lewicki, Hieronin teraz w c. k. Namiestnictwie — kierownik regulacyi Łomnicy p. Rybczyński.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, czy zarządzi śledztwo i ukróci bezprawie w politycznej administracyi powiatu kałuskiego — czy pozostawi dalej w kierownictwie c. k. Starostwa wyżej wspomnianych urzędników?

Interpelant:

Kurowiec.

Lewicki, Oleśnicki, Tracz, Korol, Winniczuk, Hanczakowski, T. Staruch, Krysowaty, Sandulak, Sodomora, Dumka, A. Staruch, Kiweluk, Makuch.

Marszałek oznajmia, że odczytane interpelacye odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie komisyi bankowej w porozumieniu z komisyą budżetową o powołaniu do życia Banku akcyjnego dla popierania przemysłu.

Sprawozdawca p. Loewenstein, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi: sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie na str. 13 w ustępie 4 we wierszu czwartym z góry po słowie „przemysłowych“ dodać słowa: „współudział w reorganizacyi“, i w załączniku 1 opuścić początkowe słowa: „odnośnie do ogłoszonej w dziennikach oferty“.

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie z Wydziału krajowego z dnia 7. grudnia 1909 L. 136.466|909 i powyższe sprawozdanie Komisyi bankowej i budżetowej.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy.

a) a do zawarcia z Dolno-austryackiem Towarzystwem eskontowem umowy o powołanie do życia akcyjnego Banku przemysłowego dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem na podstawie zasad zawartych w sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 7. grudnia 1909 i pod warunkami niniejszem sprawozdaniem objętymi;

b) do subskrybowania i wpłacenia połowy kapitału zakładowego t. j. 5 milionów koron w gotówce;

c) do zaciągnięcia w tym celu imieniem kraju pożyczki umarzalnej do wysokości 5 milionów koron w gotówce.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by w czasie możliwie najkrótszym postarał się o otwarcie Filii Banku przemysłowego w Krakowie z zakresem działania, odpowiadającym znaczeniu zakładów przemysłowych w Zagłębiu krakowskiem.

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył wnioski w sprawie organizacyi kredytu rękodzielniczego w kraju.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Jahl.

Przemawia p. A. Lubomirski i wnosi następującą rezolucyę:

„Dolno-austryackie Towarzystwo eskontowe nie tylko jako akcyonaryusz i współpracownik Akcyjnego banku przemysłowego dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, lecz również jako instytucya finansowa, stojąca poza nim, zobowiązuje się wszelkimi środkami, jakimi rozporządza, popierać działalność Akcyjnego banku przemysłowego, skierowaną w myśl statutu do podniesienia sprawności gospodarczej Galicyi na wszelkich polach przemysłu. Z poparcia tego mają korzystać przedewszystkiem te czynności Akcyjnego banku przemysłowego, które mieć będą za zadanie przez wzmacnianie i rozszerzanie już istniejących i powoływanie do życia, o ile to będzie ekonomicznie wskazanem, nowych przedsiębiorstw przemysłowych doprowadzić przemysł galicyjski do takiego stopnia rozwoju, iżby mógł dostarczać wytworów przemysłowych w takiej ilości i jakości, jakiej Galicya potrzebuje, wyzyskując równocześnie krajowe skarby i siły natury, otwierając coraz szersze i korzystniejsze pola zarobku dla miejscowej pracy ludzkiej i krajowego kapitału. W szczególności dokładane mają być starania w tym kierunku, aby import wytworów zagranicznych uczynić zbytecznym. W myśl powyższych zasad Dolno-austryackie Towarzystwo eskontowe zobowiązuje się w szczególności:

1. Wydawane przez Akcyjny bank przemysłowy dla Galicyi bankowe zapisy długu (obligacye) przejmować na siebie po kursie dnia, lub pośredniczyć w ich sprzedaży; przy ich sprzedaży, jak również przy sprzedaży akcyi Towarzystw akcyjnych, finansowych przez tenże bank, dawać prawo pierwszeństwa kapitałom galicyjskim.

2. Popierać w finansowych przez akcyjny bank przemysłowy dla Galicyi przedsiębiorstwach obsadzanie posad fachowemi siłami galicyjskiemi, jak również pomagać temuż bankowi w dążeniach do przygotowania i wyszkolenia nowych sił fachowych z pośród krajowej ludności.

3. Wpływem swoim na przemysł austryacki i innymi środkami, którymi rozporządza, ochraniać galicyjskie przedsiębiorstwa przemysłowe, stojące pod opieką Akcyjnego banku przemysłowego dla Galicyi od nielojalnej konkurencyi i pomagać im w zdobyciu sobie słusznie im należnego i odpowiedniego udziału w korzyściach, które zapewniają swym członkom austryackie związki i organizacye całego przemysłu, lub poszczególnych jego odłamów".

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są „przeciw" wnioskom komisyi pp. Korol, Adam, Lewicki, T. Cieński, Skwarko, Stojałowski, zaś „za" wnioskami komisyi pp. Ciuchciński, Rutowski, Zamoyski, Długosz, Maryewski, Piniński, Leo, Battaglia, Starzyński, Męciński.

Przemawia p. Korol.

Przemawia p. Ciuchciński.

Przemawia p. Adam.

Marszałek wzywa dwukrotnie, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia dalej p. Adam.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 1 minut 50 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 9. lutego 1910.

Marszałek o godzinie 8 minut 30 wieczorem otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad sprawozdaniem komisyi bankowej w porozumieniu z komisyą budżetową o powołaniu do życia Banku akcyjnego dla popierania przemysłu.

Przemawia p. Rutowski.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. Zamoyski.

Przemawia p. T. Cieński i wnosi:

Sejm, widząc, że można i powinno się uzyskać jeszcze korzystniejsze warunki, jak te, które dziś może komisya bankowa przedłożyć dla utworzenia Banku przemysłowego — poleca Wydziałowi krajowemu zająć się najgorliwiej tą sprawą tak, ażeby na najbliższej sesyi sejmowej Bank przemysłowy do życia powołać.

Przemawia p. Długosz.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosku nagłego p. Kiweluka i tow. w sprawie ruskich szkół ludowych we Lwowie.

Przemawia p. Kiweluk i uprasza o odroczenie tej sprawy z powodu spóźnionej pory.

Marszałek przychyla się do tego żynia p. Kiweluka.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 10. lutego 1910 roku godz. 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12 minut 15 po północy.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
St. Henryk Badeni *w. r.*
Zacharyasz Skwarko *w. r.*

Protokół

79. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 10. lutego 1910.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 135.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński, i c. k. radca Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 77. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 78. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 10. lutego 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 6004

Komisyi szkolnej L. s. 6001—6003, 6006, 6011, 6012.

Komisyi administracyjnej L. s. 600.

Komisyi solnej L. s. 6005.

Komisyi reformy wyborczej L. s. 6007, 6008.

Komisyi reform agrarnych L. s. 6009, 6010

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Skwarko odczytuje zgłoszone wnioski i interpelacye, które

opiewają:

W n i o s e k

posła Z. Skwarki i tow. w sprawie urządzenia w Mościskach i Sądowej Wiszni składów drzewa materyałowego i opałowego z lasów kameralnych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k, Rząd:

1) aby jak najrychlej urządził w Mościskach i w Sądowej Wiszni składy drzewa budulcowego i opałowego z lasów kameralnych;

2) aby zniżył taryfę przewozową na kolejach państwowych — dla transportu drzewa z lasów kameralnych do tych składów.

Wnioskodawca:
Skwarko.

T. Staruch, Kiweluk, Makuch Dumka, A. Staruch, Sodomora, Winniczuk, Krysowaty, Lewicki, Korol, Hanczakowski, Tracz, Krynicki, Kurowiec.

W n i o s e k n a g ł y

p. Dr. Kurowca i tow. w sprawie zbliżających się wyborów do Rady powiatowej w Kałuszu.

C. k. Starostwo z niewiadomej przyczyny fałszywie rozdzieliło koła wyborcze i ażeby pozbawić małą posiadłość swych praw, a tem samem wprowadzić nie gospodarskie elementa do gospodarki do Rady powiatowej z grupy małej posiadłości, wpisano do listy wizylnych głosów z kałuskiego i wojniłowskiego sądowego powiatu 72. rzekomych wizylistów, którzy przeważnie nie mają żadnego prawa i tak wpisano wszystkich kupców żydów i bogatych mieszczan, chociaż nie posiadają tabularn j własności, a spłacają tylko zarobkowy albo osobisto – dochodowy podatek. — Ponieważ ten procedens c. k. Starostwa w Kałuszu może wywołać w powiecie zamieszanie między uprawnionymi do głosowania w grupie wiejskiej i narazić całą grupę na pozbawienie swych praw podpisani wnoszą i proszą, Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa sie c. k. Rząd o zbadanie list wyborczych do Rady powiatowej i o ułożenie sprawiedliwej listy wizylnej i o sprawiedliwe rozłożenie kół wyborczych do Rady powiatowej według sprawiedliwego klucza podatków bezpośrednich.

Wnioskodawca:
Dr. Kurowiec.

Lewicki, Winniczuk, Makuch, Sandulak, Dumka, Sodomora, Oleśnicki, Kiweluk, T. Staruch, A. Staruch, Skwarko, Korol, Krynicki, Krysowaty, Tracz, Hanczakowski.

W n i o s e k

posła Skwarki i Towarzyszy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przy pertraktacyach włościańskich spadków stosownie do przepisów §. 102. patentu ces. z 9. sierpnia 1854 Nr. 208. Dz. p. p. wypośrodkowywano wartość spadku po myśli rozporządzenia ministeryalnego z 8. czerwca 1890 Nr. 27. Dz. p. p. i aby przy wymiarze należytości spadkowych od tych spadków za podstawę wymiaru brano wartość tę wypośrodkowaną przez Sąd przy pertraktacyi i aby władze skarbowe zaniechały dowolnego podnoszenia wartości majątku spadkowego.

Wnioskodawca:
Skwarko.

Lewicki, Sodomora, A. Staruch, T. Staruch Dumka, Krysowaty, Tracz, Korol, Krynicki, Hanczakowski, Makuch, Kiweluk, Kurowiec, Winniczuk.

W n i o s e k

posła Skwarki i towarzyszy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby tenże celem zaoszczędzenia ludności kosztów procesowych przy pomocy organów sądowych i gminnych pouczył jak najszersze masy społeczeństwa o postanowieniach §. 433 procedury cywilnej i aby wezwał sądy do podjęcia jak najenergiczniejszej inicyatywy w kierunku stosowania powyższych postanowień.

Wnioskodawca:
Skwarko.

Lewicki, Sodomora, A. Staruch, T. Staruch, Dumka, Krysowaty, Tracz, Korol, Krynicki, Hanczakowski, Makuch, Kiweluk, Kurowiec, Winniczuk.

W n i o s e k

posła Skwarki i towarzyszy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby tenże posłarał się o wydanie noweli do ordy-

nacyi egzekucyjnej i ewentualnie do ustawy hipotecznej w tym kierunku, iżby egzekucyjne podania o intabulacyę prawa zastawu wnoszono do Sądu egzekucyjnego zawsze przez Sąd hipoteczny dotyczącej nieruchomości, któryby przez hipoteczną plombaturę w księgach hipotecznych zabezpieczał prawo pierwszeństwa dla dotyczącej pretensyi.

Wnioskodawca:
Skwarko.

Lewicki, Sodomora, A. Staruch, T. Staruch, Dumka, Krysowaty, Tracz, Korol, Krynicki, Hanczakowski, Makuch, Kiweluk, Kurowiec, Winniczuk.

Interpelacya

p. T. Starucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie założenia apteki w Jabłonowie, pow. Peczeniżyn.

Jabłonów, peczeniżańskiego powiatu, miasteczko, w którym mieści się c. k. Sąd powiatowy, do którego należy 14 gmin, c. k. Urząd podatkowy i c. k. zarząd kameralny. Mieszka w tym miasteczku 2 lekarzy, ale publicznej apteki nie ma i tylko jeden z lekarzy ma podręczną aptekę domową. Z tego wynika, że lekarze zapisują tylko te nieliczne medykamenty, które znachodzą się w tej podręcznej aptece, a jeżeli kto chce dostać innego, rzadziej zapisywanego i droższego medykamentu, to musi posyłać do apteki w Peczyniżynie lub Kołomyi, t. j. do miast nad 14, względnie 17 kilometrów oddalonych od Jabłonowa. — Zresztą do tej podręcznej apteki w nocy nie można się dostać, co jest zupełnie zrozumiałe. Taki stan rzeczy jest po prostu szydzenie z ludności tego sądowego powiatu, w którym niektóre gminy i po 20 kilometrów są od najbliższej apteki oddalone.

Podpisani zapytują przeto c. k. Rząd:

Czy raczy on ten stan rzeczy jak najprędzej usunąć i postarać się o bezwłoczne utworzenie apteki w Jabłonowie.

Interpelant:
T. Staruch.

Lewicki, Korol, Kiweluk, Krynicki, Tracz, Kurowiec, Skwarko, A. Staruch, Dumka, Winniczuk, Sodomora, Makuch, Szwed, Sandulak, Krysowaty, Hanczakowski.

Interpelacya

p. Kurowca i tow. do Wydziału krajowego w spr. nieustawowego ułożenia listy wirylnych głosów w grupie wiejskiej zbliżających się wyborów do Rady powiatowej przez c. k. Starostwo w Kałuszu.

C. k. Starostwo w Kałuszu fałszywie rozdzieliło koła wyborcze, a żeby pozbawić małą posiadłość swych praw w zastępstwie w Radzie powiatowej, wpisano do listy wyborczej 72 rzekomych wizylistów którzy do tego nie mają żadnego prawa, bo nie mają tabularnej własności i nie opłacają 50—200 K bezpośredniego podatku od tabularnej własności. Rzekomi ci wizyliści, przeważnie, bo około 65 są kupcy, przemysłowcy, właściciele reąlności, emeryty z Kałusza, którzy opłacają wyłącznie podatek zarobkowy albo osobisto — dochodowy.

Ponieważ lista ta przedłożona przez c. k. Starostwo w Kałuszu, aprobowana przez c. k. Namiestnictwo znajduje się w Wydziale kraj. i może być w pospiechu zatwierdzona, a zachodzi słuszna obawa pokrzywdzenia wiejskiej grupy w ich prawach, bo przez nieprawne dodanie 72 głosów wizylnych nie gospodarzy a kupców, rzemieślników, wejść mogą z grupy wiejskiej do Rady powiatowej elementa miejskie, nie znające stosunków i interesów włościan.

Podpisani zapytują przeto Wydział krajowy, co zarządzi, żeby grupa wiejska do zbliżających się wyborów do

Rady powiatowej w Kałuszu nie była pokrzywdzona?

Interpelant: Kurowiec.

Sandulak, Makuch, Dumka, Sodomora, Lewicki, Oleśnicki, T. Staruch, A. Staruch, Winniczuk, Skwarko, Hanczakowski.

I n t e r p e l a c y a

p. Kurowca i tow. do c. k. Rządu w spr. nieustawowego ułożenia listy wirylnych głosów w grupie wiejskich gmin do zbliżających się wyborów do Rady powiatowej przez c. k. Starostwo w Kałuszu.

C. k. Starostwo w Kałuszu fałszywie rozdzieliło koła wyborcze, a, żeby pozbawić małą posiadłość swych praw w zastępstwie w Radzie powiatowej, wpisano do listy wizylnej 72 rzekomych wizylistów, którzy do tego nie mają żadnego prawa, bo nie mają tabularnej własności. — Rzekomi ci wiryliści przeważnie, bo około 65, są kupcy, przemysłowcy, właściciele realności w Kałuszu i okol. — opłacają wyłącznie podatek zarobkowy lub osobisto dochodowy. Ponieważ listę wizylistów c. k. Namiestnictwo zatwierdziło i wydało już do Wydziału kraj. — zachodzi słuszna obawa pokrzywdzenia wiejskiej grupy w ich prawach — bo przez nieprawne dodanie 72 wirylnych głosów, nie gospodarzy, a kupców i przemysłowców miejskich — wejdą do Rady powiatowej elementa tylko miejskie nie gospodarskie, nie znające wiejskich potrzeb.

Podpisani zapytują przeto c. k. Rząd:

1) Z jakiej przyczyny c. k. Starostwo zostawiło fałszywie listę wirylistów?

2) Co zamyśla zrobić c. k. Rząd, ażeby grupa wiejska do Rady powiatowej w Kałuszu nie była pozbawiona owych praw?

Interpelant Kurowiec.

Lewicki, Oleśnicki, Makuch, Korol, Krynicki, Tracz, Hanczakowski, Kiweluk, T. Staruch, A. Staruch, Winniczuk, Sandulak, Dumka, Sodomora, Skwarko, Krysowaty.

I n t e r p e l a c y a

p. Sodomory i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie nieustawowego utworzenia drugiej szkoły z polskim wykładowym w Bodnarowie powiatu stanisławowskiego.

Rozporządzeniem c. k. Rady szkolnej krajowej z d. 28/9 907. l. 44.490 ustanowiono stały ryczałt na rzeczowe potrzeby dwuklasowej ruskiej szkoły w Bodnarowie 425 K. Z tego przypada na gminę 223 K.

W r. 1908 podał zarząd szkoły o 3-cią siłę nadetatową. Rada szkolna okręgowa chętnie przychyliła się do tego żądania i z początkiem roku szkolnego 1908 otworzyła polską szkołę Towarzystwa Szkoły Ludowej jako eksponowaną z językiem wykładowym polskim. Do tej szkoły nie chcieli z początku rodzice posyłać dzieci, lecz w tę sprawę wmieszał się znany profesor ze Stanisławowa p. T. Markowski jako delegat Wydziału powiatowego do Rady szkolnej miejscowej i przy pomocy szkolnego inspektora obiecanką, że w nowej szkole będą się uczyć dzieci niemieckiego jezyka, ściągnięto do tej szkoły dostateczną liczbę dzieci. Chociaż później całkiem nie uczono dzieci po niemiecku, to jednak frekwencya utrzymuje się sztucznie w ten sposób, że p. Markowski zmusza ludzi, którzy życzą pieniędzy w kasie, w której on ma wielkie wpływy nawet w czasie szkolnego roku przepisywać dzieci ze szkoły ruskiej do polskiej.

Zaprowadzenie polskiej szkoły eksponowanej w Bodnarowie stało się nawet bez wiadomości tamtejszej rady gminnej a trzeba zauważyć, że w Bo-

dnarowie nie ma nawet 5% Polaków i ani żadna rodzina nie mówi po polsku.

Ze względu na to, że utrzymanie polskiej szkoły samowolnie narzucono gminie przez Radę szkolną okręgową, — rada gminna stanowczo zaprotestowała przeciw temu d. 17. stycznia 1910. a nawet kilka razy odnosiła się w tej sprawie do c. k. Rady szkolnej krajowej, ażeby wglądnęła w tę sprawę, jednak bezskutecznie.

Wobec tego podpisani zapytują:

1) Jak wytłumaczy c. k. Rząd takie nieustawowe zaprowadzenie polskiej szkoły w Bodnarowie przez Radę szkolną okręgową stanisławowską?

2) Co zamyśla c. k. Rząd uczynić, ażeby takie nieustawowe zaprowadzenie polskiej szkoły w Bodnarowie było zniesione?

Interpelant:
Sodomora.

Lewicki, Winniczuk, Skwarko, Korol, Krysowaty, Tracz, Hanczakowski, Kiweluk, Kurowiec, Dumka, T. Staruch, A. Staruch, Sandulak, Makuch.

Interpelacya

p. Sodomory i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego w sprawie nadużyć naczelnika gminy i rady gminnej w Strusowie, powiat Trembowla.

Rada gminna w Strusowie uchwaliła budżet na rok 1910, podług którego mieliby podatnicy płacić 109% dodatków gminnych. Przeciw temu wniosło protest 150 podatników Strusowa i przegłosowana mniejszość radnych. Jednak Wydział powiatowy protestu załatwia ani nie zawiadamia interesowanych.

Budżet przeforsował wójt Eugeniusz Gasrė, który jest zarazem dyrektorem kasy pożyczkowej a większość rady z nim głosowała — i korzysta z kredytu w tej kasie.

Między innemi pozycyami budżetu wstawiona jest płaca dla wójta Gaszė 600 K, chociaż poprzednio pobierał tylko 200 K, dwie lampy nowomodne 800 K, płaca drugiego policyanta 400 K, wbrew temu, że przyjmując tego policyanta w 1909 r. mówił Gasze, że znajdzie dla niego wynagrodzenie poza budżetem. A najciekawsze to, że Gasze sam przewodniczył uchwale ustanawiającej jemu płacę 600 K.

Rozumie się, że takie biedne miasteczko jak Strusów, którego jedynym dochodem — czynsz za kilka budek w rynku — nie może pozwolić sobie na taką gospodarkę, gdzie dodatki gminne miałyby wynosić 109%.

Wobec tego podpisani zapytują Wysoki Wydział krajowy:

1. Czy znana jest jemu ta rujnująca gospodarka naczelnika gminy Strusów i większości jej rady?

2. Co zamyśla Wydział krajowy jako władza nadzorca gospodarki gminnej — przedsięwziąć, celem ukrócenia tej gospodarki i zmuszenia Wydziału powiatowego w Trembowli, ażeby ze swej strony prawa nadzoru ściśle podług ustawy wykonywał i załatwił protest gminy Strusowa.

Interpelant:
Sodomora.

Lewicki, Winniczuk, Korol, Krysowaty, Tracz, Krynicki, Hanczakowski, Skwarko, Kurowiec, Sandulak, T. Staruch, A. Staruch, Makuch, Dumka.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najstępnych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszalek udziela głosu przed przystąpieniem do porządku dziennego p. Sękowskiemu.

Przemawia p. Sękowski, jako przewodniczący komisyi reform agrarnych i wnosi o przekazanie komisyi gospodarstwa krajowego przydzielonego komisyi reform agrarnych wniosku p. Skarbka i tow. w sprawie założenia krajowego Zakładu ubezpieczenia bydła od wypadków i zarazy L. s. 5304.

P. T. Staruch żąda skonstatowania kompletu w Izbie

Marszałek oznajmia, że Izba nie jest w komplecie, wskutek czego odracza na razie głosowanie.

Izba przystępuje do dalszego ciągu rozprawy nad sprawozdaniem komisyi bankowej w porozumieniu z komisyą budżetową o powołaniu do życia Banku akcyjnego dla popierania przemysłu, do rozpraw bowiem nie wymaga regulamin kompletu.

Przemawia P. T. Staruch w sprawie tego oświadczenia Marszałka.

Marszałek odpowiada w tej sprawie p. T. Staruchowi.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi bankowej w porozumieniu z komisyą budżetową o powołaniu do życia Banku akcyjnego dla popierania przemysłu.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Battaglia.

Przemawia p. Rayski i wnosi o zamknięcie rozprawy ogólnej.

Izba uchwala wniosek p. Rayskiego o zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu „przeciw“ pp. Skwarkę, Skarbka, T. Cieńskiego i „za“ wnioskami komisyi posłów Maryewskiego, Piniskiego, Leo, Starzyńskiego, Mecińskiego do wyboru mowców generalnych.

Przemawia generalny mowca „przeciw“ wnioskom komisyi p. Skwarko, o czem rozstrzygnął los.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do załatwienia wniosku nagłego p. Kiweluka i tow. w sprawie ruskich szkół ludowych we Lwowie.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k. n a g ł y

posła Kiweluka i tow. w sprawie ruskich szkół ludowych we Lwowie.

Wysoki Sejmie!

Według konskrypcyi z 1900 r. jest we Lwowie na 159.877 mieszkańców 29.327 obrządku ruskiego a więc Rusinów.

Dla tej ruskiej ludności miasta Lwowa jest tylko jedna czteroklasowa zwyczajna szkoła męska im. Szaszkiewicza a przy niej już teraz 3 klasy żeńskie, tak jak do niedawna szkoła ta na wstyd stylicy kraju była mieszaną.

Jedyna ta szkoła ludowa z frekwencyą 300 dzieci — nie jest w stanie zaspokoić potrzeb ruskiej ludności Lwowa, bo trudno jest, ażeby w tak wielkiem mieście jak Lwów rodzice, daleko mieszkający na przedmieściach, posyłali dzieci do szkoły w śródmieściu — i te warunki zmuszają rodziców Rusinów posyłać swoje dzieci do polskich szkół. Zmusza rodziców Rusinów unikać ile możności tej jedynej szkoły ruskiej, jeszcze i wzgląd na zdrowie i moralność dzieci, bo szkoła ta umieszbzona w najgorszym budynku — przy alarmie pożarowym wypróżnianie tej szkoły trwało ponad 15 minut, a do tego dziewczęmają tylko naukę popołudniu w salach nieprzewietrzanych, a w zimie muszą wracać do domu późną porą.

Statystyka ruskiej dziatwy w polskich szkołach we Lwowie jest następująca:

Wszystkich chłopców Rusinów w polskich ludowych szkołach Lwowa

jest 1297, a dziewcząt 1065 — więc razem 2362.

Z tego na samem przedmieściu grodeckiem w polskich ludowych szkołach im.: Konarskiego, Kordeckiego, Sienkiewicza, Żółkiewskiego, św. Magdaleny, św. Anny i Kolejowej jest chłopców Rusinów 668 a dziewcząt Rusinek 502, więc razem na grodeckiem przedmieściu jest dziatwy szkolnej ruskiej, która zmuszona jest uczęszczać do polskich szkół, 1170.

Rada szkolna okręgowa dla miasta Lwowa i rada miejska — są głuche na przedstawienia Rusinów i dlatego nie chcą złemu zarządzić.

Zła wola rady miasta Lwowa widoczną będzie z zestawienia cyfr budżetu miasta Lwowa na ludowe szkolnictwo, — bo gdy ogólny budżet na ten cel wynosi 1,947,317 K (rok 1909), to z tego na jedyną ruską szkołę przepada 17.380 K a względnie 112 część, kiedy stosunkowo do ruskiej ludności należałoby się blizko 1|5 część.

To macosze traktowanie Rusinów nie będzie dziwnem, kiedy zważymy, że w radzie miasta Lwowa nie zasiada ani jeden Rusin.

Ten bezprawny stan, odbierający ruskiej ludności Lwowa możność oświaty w rodzinnej mowie, nie może i nie powinien dłużej trwać i jest obowiązkiem c. k. Rządu wziąć w obronę równoprawną ruską ludność miasta Lwowa przed nieprzychylnością lwowskiej rady miejskiej, czego dopominały się też liczne wiece, które odbyły w ostatnich czasach we Lwowie w tej sprawie.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm uznając tę sprawę za nagłą, raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby jak najprędzej poczynił potrzebne kroki, celem zaspokojenia potrzeb ruskiej ludności miasta Lwowa na polu ludowego szkolnictwa, z osobna ażeby szkoła im. Szaszkowicza dostała odpowiedne, osobne przymieszczenia dla wszystkich klas a dalej ażeby w środku dzielnicy grodeckiej założono ruską szkołę ludową z osobna dla chłopców i dziewcząt.

Wnioskodawca:
Kiweluk.

Lewicki, Skwarko, Korol, Oleśnicki, Krysowaty, Hanczakowski, Tracz, Kurowiec, Makuch, Winniczuk, Dumka, Sandulak, Sodomora, A. Staruch, T. Staruch.

Przemawia p. Kiweluk, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi szkolnej.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku.

Przemawia p. Lewicki.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek oznajmia, że z powodu braku kompletu, odracza głosowanie nad nagłością tego wniosku do następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 11 lutego 1910 o godz. 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 20 popołudniu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sękretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Zacharyasz Skwarko *w. r.*

Protokół

80. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 11. lutego 1910.

Początek o godzinie 10 minut 35 przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 129.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. dr. Michał Bobrzyński, i c. k. radca namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 78. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 79. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 11. lutego 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 6029, 6030.

Komisyi szkolnej L. s. 6028.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacyj.

Sekretarze p. p. St. H. hr. Badeni, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które

opiewają:

W n i o s e k

Wysoki Sejmie:

Miasteczko Dobczyce posiada od r. 1820 przywilej na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu. Oprócz tego miasteczko to dzierżawiło prawo propinacyjne, które następnie razem z opłatami gminnemi poddzierżawiało. Z tego źródła posiada miasteczko znaczniejszy dochód umożliwiający mu spełnienie zadań samorządu lokalnego. Gdy zaś z końcem b. r. stosunki ulegną zasadniczej zmianie, gdy dochód z poddzierżawy odpadnie, miasteczko Dobczyce szukać musi innego źródła dochodu. Dochodem tym może być jedynie podniesienie istniejących opłat gminnych.

Podniesienie to nie będzie równoważne z podniesieniem cen napojów, ponieważ razem z projektowanem podniesieniem opłat gminnych, oraz z nowo zaprowadzonemi opłatami krajo-

wemi, napoje spirytusowe obciążone będą mniejszemi ciężarami, jak przy obecnej propinacyi.

Gmina Dobczyce wniosła w tej sprawie petycyę, która jednakże nie została przez komisyę administracyjną załatwioną, pomimo tego, że załatwione zostały analogiczne petycye gmin: Bełz, Lubaczów i wielu innych.

Wobec tego podpisani sami wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:
załączony projekt ustawy.

Wnioskodawca:
Skołyszewski.

Stapiński, Lewakowski, Jedynak, Witos, Styła, Krężel, Cieluch, Stojałowski, Bis, Żardecki, Jampolski, Myjak, Stefczyk, Maryewski.

Ustawa

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie Dobczyce na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasteczka Dobczyce zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1) Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h, czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 koron.

2) Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 koron.

3) Od jednego hektolitra piwa 6 koron.

4) Od jednego hektolitra miodu po 20 koron.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Dobczyce.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi, ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wodka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życia z dniem 1. stycznia 1911.

Art. VII.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Interpelacya

p. Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie wydawania surowicy dla podgórskich gmin.

Niedawno wydała c. k. kraj. Dyrekcya Skarbu we Lwowie okólnik, którym poleciła, ażeby ze źródlisk solnych wydawano gminom mającym pozwolenie poboru surowicy, tylko połowę tej

ilości, jaką dotychczas pobierali. Rozporządzenie to wywołało wielkie zaniepokojenie u ludności i może się odbić bardzo fatalnie na chowie bydła w dotyczących okolicach (osobliwie na kołomyjsko-kosowskim powiecie). Ludność nie może jeszcze przyjść do siebie po niedawnych klęskach elementarnych, a tu spada na nią tak i niesłychany zamach ze strony administracyi skarbowej.

Z tego powodu zapytujemy c. k. Rząd:

Czy raczy on bezzwłocznie zarządzić, ażeby wspomniane rozporządzenie odwołano i żeby surowicę wydawano dotyczącym gminom w takich ilościach jak dotychczas?

Interpelant:
Makuch.

Lewicki, Oleśnicki, Korol, Tracz, Krysowaty, A. Staruch, T. Staruch, Dumka, Sandulak, Sodomora, Skwarko, Winniczuk, Kurowiec, Kiweluk.

Interpelacya

p. Lewickiego i tow. do JE. c. k. Namiestnika kraju w sprawie nadużyć przy wyborach gminnych w gminie Dorożowie, pow. Sambor.

Od 14 lat wójtuje w gminie Dorożów, pow. samborskiego Niemiec Antoni Kotschy, który swoim prowadzeniem w urzędowaniu, zaniedbywaniem gminnych spraw, stronniczością i popieraniem korrupcyi dał się we znaki całej gminie, tak, że tylko niewielka grupa osób od niego zawisłych i związanych z nim osobistym interesem liczą się do jego stronników.

Dnia 14. maja 1909 odbyły się w Dorożowie wybory nowej gminnej Rady. Wspomniany Antoni Kotschy i jego tow. chcąc się utrzymać za wszelką cenę przy władzy i dyspozycyi majątkiem gminnym użyli najjaskrawszych nadużyć, ażeby swej nielicznej miejszości zapewnić zwycięstwo. W tym celu wstawiono na listę wyborców osoby zmarłe a za nich i za kilkunastu przebywających w Ameryce oddali kartki przy głosowaniu stronnicy Kotschego. Wielu ze stronników Kotschego oddawało po 3, 4, 5, 6 a nawet po 7 kartek. Bardzo wielu z opozycyi zupełnie nie spisano na listę a innych wpisanych nie dopuszczono do głosowania. Wybory odbywały się nielegalnie i dlatego, że Ant. Kotschy stojąc w drzwiach wyborczego lokalu odbierał od wszystkich mających głosować, kartki a odpowiednio do tego czy to był jego stronnik czy nie, wrzucał do urny lub poza urnę.

Przeciw tym wyborom wnieśli mieszkańcy protest. Mimo tego sprawa tych wyborów do dzisiejszego dnia nie jest załatwiona i śledztwo w tej przeprowadzone przez c. k. Starostwo w Samborze zwleka się i prowadzi w ten sposób, że świadków podanych w powyższym proteście, mimo kilkakrotnych żądań ze strony protestujących, nie przesłuchuje się, a natomiast przesłuchuje c. k. Starostwo tylko samych stronników A. Kotschego.

W tej sprawie byli delegaci protestujących mieszkańców trzy razy u JE. P. Namiestnika ze skargą i otrzymali uspokajającą odpowiedź i obietnicę wszechstronnego zbadania sprawy. To jednak nie stało się do dzisiaj, a na żądanie delegatów odpowiedziano im w Starostwie w Samborze, że Starostwo niema żadnego polecenia z Namiestnictwa, żeby przesłuchiwać świadków podanych w proteście.

Ponieważ takie postępowanie c. k. Starostwa w Samborze wskazuje na rzeczywistą tendencyę popierania i tuszowania nadużyć przy wyborach gminnych i popierania zdemoralizowanych jednostek na stanowisko wójta, ponieważ dalej takie postępowanie wbrew przyrzeczenia JE. P. Namiestnika pod-

kopuje wszelką powagę władzy i wiarę w siłę ustawy i publiczną moralność, dlatego podpisani zapytują:

Czy wiadomo JE. P. Namiestnikowi, że c. k. Starostwo w Samborze tendencyjnie na korzyść jednej strony prowadzi dochodzenia w sprawie nadużyć wyborczych przy wyborach gminnych w Dorożowie i co myśli JEksxcellencya w tej sprawie zarządzić, ażeby litera ustawy i obiecanki J Excellencyi były dotrzymane?

Interpelant:
Lewicki.

Korol, Tracz, Hanczakowski, Krynicki, Kiweluk, A. Staruch, Makuch, Dumka, Sandulak, Kurowiec, Sodomora, Winniczuk, Krysowaty.

Interpelacya

p. T. Starucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie pokrzywdzenia Jana Tanycza zamieszkałego w Krakowie przez urząd podatkowy w Borszczowie o nieprawne nałożenie podatku czynszowego w sumie 120 kor.

Jan Tanycz, mąjster (i urzędnik) telegraficzny obecnie w Krakowie, przed tym w Borszczowie i tam był właściciel małego domku, krytego słomą i kawałeczka ogrodu. Gdy został przeniesiony, wydzierżawił domek za 168 K, a ogród za 72 K. Od tego wymierzył mu urząd podatkowy w Borszczowie 120 K podatku czynszowego od kwoty 168 K — jak czynszowego, dodawszy i za wynajęcie ogrodu 72 K. Pokrzywdzony, mieszkając sam w chacie, płacił podatku gruntowego i osobisto-dochodowego, razem 7 K rocznie.

Podpisani zapytują c. k. Rząd:

Czy c. k. Rząd zarządzi usunięcie okropnego nadużycia, równocześnie zarządzi zbadania tegoż i czy gotów c. k. Rząd winnych ukarać?

Interpelant:
T. Staruch.

Krysowaty, Hanczakowski, Lewicki, Kurowiec, Skwarko, Makuch, Sodomora, Sandulak, Kiweluk, Tracz, Krynicki, A. Staruch, Dumka, Winniczuk.

Interpelacya

p. T. Starucha i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego w sprawie niewypłacenia zapomogi gimnazyalnej „Ruskiej Bursie“ w Brzeżanach.

Ruska Bursa w Brzeżanach, jedna z najstarszych naszych instytucyj otrzymywała co roku od 1885 r. do 1908 po 200—250 K subwencyi z Wydziału krajowego. Tego roku jednak z nieznanych przyczyn odmówiono jej bez podania przyczyn subwencyi. Wspomniana bursa utrzymuje co roku do 70 uczniów, spełnia jak najpiękniej swój humanitarny cel, a tem samem zasługuje w zupełności na subwencyę z funduszów krajowych.

Wobec tego niżej podpisani zapytują:

Czy gotów Wysoki Wydział krajowy wypłacić tej bursie zapomogę, jakiej dotychczas udzielano?

Interpelant:
T. Staruch.

Lewicki, Kurowiec, Skwarko, Makuch, Korol, Krysowaty, Tracz, Krynicki, Hanczakowski, A. Staruch, Dumka, Winniczuk, Sodomora, Sandulak.

Interpelacya

p. T. Starucha i tow. do c. k. Rządu, w sprawie nieprawnego policzenia kosztów leczenia Władysława Koseckiego w szpitalu w Śniatynie

Władysław Kosecki pomocnik i robotnik piekarski nie posiadający żadnego mąjątku leczył się jakiś czas w szpitalu w Śniatynie, za co żądają od jego przybranego ojca Piotra Koseckiego, zamieszkałego w Śniatynie 72 K tytułem kosztów szpitalnych. Piotr Kosecki jest

nędzarzem, ojciec 6-ga dzieci i prócz $^1/_8$ części małej realności, na której ciąży dług w sumie zwyż 8000 K, nie posiada żadnego więcej majątku — a jako zarobnik może zaledwo wyżywić 6 dzieci. Przybrany jego syn Władysław Kosecki przed nabawieniem się choroby pracował w innych przedsiębiorstwach, był ubezpieczony w kasie chorych i kasa chorych jest obowiązana ponieść leczenia. W przeciwnym razie koszta jego leczenia jako nędzarza ma podnieść według ustawy kraj.

Dlatego podpisani zapytują:

1. Czy gotów jest c. k. Rząd tę sprawę rozpatrzyć, Piotra Koseckiego uwolnić od płacenia kosztów leczenia 72 K i należną sumę policzyć na koszt funduszu krajowego?

2. Czy gotów jest c. k. Rząd poczynione kroki sądowe przez Sąd powiatowy w Śniatynie przeciw Władysławowi Koseckiemu o zapłacenie 72 K jak najrychlej zastanowić?

Interpelant:
T. Staruch.

Lewicki, Kurowiec, Skwarko, A. Staruch, Dumka, Winniczuk, Sodomora, Kiweluk, Makuch, Sandulak, Korol, Tracz, Krysowaty, Hanczakowski, Krynicki.

Interpelacya

p. T. Starucha i tow. do c. k. Rządu, w sprawie ignorowania i lekceważenia ruskiej mowy przez funkcyonaryuszki c. k. centrali telefonicznej we Lwowie.

„Narodna Torhowla“ stow. zarejestrowana z ogr. p. we Lwowie jedna z największych firm kupieckich w Galicyi, jest od początku założenia sieci telefonicznej stałym abonentem — płaci należną taksę bardzo regularnie i jako centrala kupiecka potrzebuje a nawet, musi używać. Nieszczęście jednak w tem że, dzięki wynalazkowi tu we Lwowie „Narodna Torhowla“ nie może korzystać z tego światowego wynalazku. Kiedy proszą o połączenie jakiej stacyi, rozumie się w ruskiej mowie, otrzymują wcale niemoralne odpowiedzi jak: psia krew Ukrainiec, albo wcale nie otrzymują odpowiedzi. Albo pocałuj...

Zarząd „Narodnej Torhowli“ odnosił się z zażaleniem do c. k. prezydenta Seferowicza, jednak już na drugi dzień po napomnieniu powtórzyło się to samo.

Podpisani zapytują c. k. Rząd:

1) Czy gotów c. k. Rząd zarządzić śledztwo w sprawie niesłychanego nadużycia funkcyonarek c. k. centrali telefonicznej?

2) Czy gotów c. k. Rząd pociągnąć winnych do odpowiedzialności i zarządzić, ażeby niesłychane lekceważenie ruskiej mowy nie miało więcej miejsca w c. k. urzędzie?

3) Czy gotów c. k. Rząd natychmiast polecić przez zarząd funkcyonarkom obchodzić się ze stronami po ludzku?

Interpelant:
T. Staruch.

Lewicki, Skwarko, A. Staruch, Dumka, Winniczuk, Sodomora, Sandulak, Kiweluk, Kurowiec, Makuch, Korol, Tracz, Krynicki, Hanczakowski, Krysowaty.

Interpelacya

p. Sodomory i tow. do c. k. Rządu w sprawie niewłaściwego zapodawania do terna nauczycielek na stałe posady przy 4-kl. szkole żeńskiej w Kozowej, pow. brzeżańskiego przez c. k. Radę szk. okr. w Brzeżanach.

Przy 4-kl. żeńskiej szkole w Kozowej na 7 sił nauczycielskich niema ani jednej Rusinki. Przed dwoma laty c. k. Rada szkolna okręg. w Brzeżanach rozpisała konkurs na dwie stałe posady przy tej szkole. Na 12 petentek podały się 2 Rusinki. W tym czasie urzędował w brzeżańskim powiecie inspektor Wa-

syl Nawrocki, otóż na posiedzeniu Rady szk. okręg. w r. 1909 ułożone było następujące terno:

1) Jarosława Krupicka, Rusinka, żona kierownika męskiej szkoły w Kozowej, 14 lat służby.

2) Hładyłowiczówna, Rusinka, 23 lat służby.

3) Irkowska, Polka 10 lat służby.

Drugie terno:

1) Zofia Paulówna, Polka, siostra sekretarza Rady powiat. 6 lat służby.

2) Marynowiczówna, córka kierownika żeńskiej szkoły w Kozowej, Polka, $5^1/_2$ lat służby.

3) O. Kossakowa, żona stałego nauczyciela w Kozowej $5^1/_2$ lat służby.

Nie podobało się to łac. proboszczowi Kozowej ks. Konarskiemu, że podług ułożonych tem przyszło 2 Rusinki do żeńskiej szkoły, a tem więcej, że chodziło mu głównie o to, ażeby nie dopuścić, by nauczycielka kupiecka, do której on ma osobistą ansę, otrzymała stałą posadę w Kozowej (l. 5 Monitora z dnia 31. stycznia 1909 i sądowa rozprawa w Kozowej z dnia 7. sierpnia 1909 l. n. 1129|2|9). Otóż tak długo czynił ks. Konarski wszelkie zabiegi w c. k. Radzie szk. kraj., dokąd Rada szkolna kraj. przedłożonych ternie zwróciła. W tym czasie przeniesiono Wasyla Nawrockiego do Stanisławowa, a na jego miejsce nadano inspektora p. Piotra Raicherta, który idzie we wszystkim na rękę c. k. Starysty p. Bielawskiego.

W dniu 31. stycznia 1910 odbyło się posiedzenie c. k. Rady szk. okręg. w Brzeżanach, na którym ułożono nowe terna a mianowicie:

1) Zofia Paulówna,

2) N. Marynowiczówna,

3) Irkowska.

Drugie terno:

1) Marynowiczówna,

2) Irkowska,

3) (Niewiadome nazwisko).

Wszystkie Polki.

Z tego wynika, że bezprawnie usunięto obie Rusinki z obu tern. O. Kosakową, która chociażby z tej samej przyczyny, że jej mąż jest stałym nauczycielem w Kozowej, powinna była mieć pierwszeństwo przed Paulinówną i Marynowiczówną.

Co do nauczycielki Krupickiej, to trzeba nadmienić, że ona będąc stałą nauczycielką w Tarnowie z płacą 1200 K — w kwocie pobiera już przez 5 lat tylko po 1000 K, otóż jej już z tej samej przyczyny należało się pierwszeństwo przed wszystkiemi drugiemi kandydatkami, a tem więcej, że jej mąż, który jest kierownikiem szkoły męskiej w Kozowej, ma 29 lat uczciwej, nienagannej służby, a na polu szkolnictwa położył nie małe zasługi.

Przeciw temu podpisani zapytują:

1) Jak wytłumaczy c. k. Rząd takie bezprawne postępowanie c. k. Rady szkolnej kraj. i c. k. Rady szk. okręg. w Brzeżanach?

2) Kiedy położy c. k. Rząd koniec takim sekaturom ruskiego nauczycielstwa?

Interpelant;
Sodomora.

Lewicki, Kurowiec, Winniczuk, Skwarko, Korol, Oleśnicki, Krysowaty, Hanczakowski, Tracz, Kiweluk, Dumka Sandulak, A. Staruch, Makuch, T. Staruch.

Marszałek oznajmia, że odczytany wniosek umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek udziela głosu p. T. Staruchowi przed przystąpieniem do porządku dziennego.

Przemawia p. T Staruch i wystosowuje zapytanie do Marszałka w sprawie nieodroczenia względnie zamknięcia posiedzenia 79 z 10. lutego 1910, gdy okazał się brak kompletu w sprawie wniosku p. Sękowskiego o przekazanie komisyi gospodarstwa krajowego wniosku p. Skarbka o założenie kraj. Zakładu ubezpieczenia dla bydła od wypadków i zarazy.

Marszałek przytacza §. 37. regulaminu i stwierdza ponownie, że tylko przy głosowaniach i wyborach potrzeba kompletu, zaś na wczorajszem posiedzeniu w powyższej sprawie odroczył głosowanie, gdy okazał się brak kompletu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest,

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi bankowej w porozumieniu z komisyą budżetową o powołaniu do życia Banku akcyjnego dla popierania przemysłu.

Przemawia generalny mowca „za“ wnioskami komisyi p. Piniński.

Przemawia p. Sękowski dla sprostowania faktów

Przemawia sprawozdawca p. Leowenstein i przyjmuje deklaracyę Ks. Andrzeja Lubomirskiego.

Marszałek oznajmia, że są dwa wnioski odraczające, pierwszy p. T. Cieńskiego, wniosek ten opiewa:

Sejm, widząc, że można i powinno się uzyskać jeszcze korzystniejsze warunki jak te, które dziś może komisya bankowa przedłożyć dla utworzenia Banku przemysłowego — poleca Wydziałowi zająć się najgorliwiej tą sprawą tak, ażeby na najbliższej sesyi sejmowej Bank przemysłowy do życia powołać.

Wniosek drugi p. Lewickiego o przejście do porządku dziennego nad wnioskami komisyi.

Marszałek poddaje do poparcia Izby wniosek p. Stojałowskiego o imienne głosowanie.

Izba nie popiera tego wniosku p. Stojałowskiego, następnie Izba w oddzielnych głosowaniach odrzuca powyższy wniosek p. T. Cieńskiego, za którym to wnioskiem padło 13 głosów, wreszcie wniosek p. Lewickiego, za którym to wnioskiem oświadczyło się 11 głosów.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 7. grudnia 1909 L. 136.466|909 i powyższe sprawozdanie Komisyi bankowej i budżetowej.

Przemawia p. T. Cieński i wnosi o nieprzyjęcie sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 7. grudnia 1909 L. 136.466|909 i powyższego sprawozdania komisyi bankowej i budżetowej do wiadomości

Przemawia p. Hanczakowski.

Przemawia p. Kozłowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Leowenstein.

Marszałek oznajmia, że Izba przez głosowanie da wyraz, czy zgadza się z wnioskiem p. T. Cieńskiego. Poddania wniosku tego pod uchwałę nie dopuszcza bowiem regulamin.

Izba odrzuca wniosek p. T. Cieńskiego, za którym to wnioskiem głosowało 18 posłów, a oddzielnie Izba uchwala wniosek 1 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy:

a) do zawarcia z Dolno-austryackiem Towarzystwem eskontowem umowy o powołanie do życia akcyjnego Banku przemysłowego dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem na podstawie zasad zawartych w sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 7. grudnia 1909 i pod warunkami niniejszem sprawozdaniem objętymi;

b) do subskrybowania i wpłacenia połowy kapitału zakładowego t. j. 5 milionów koron w gotówce:

c) do zaciągnięcia w tym celu imieniem kraju pożyczki umarzalnej do wysokości 5 milionów koron w gotówce.

Przemawia p. St. Mycielski.

Przemawia p. Starzyński.

Przemawia p. T. Cieński i wnosi następującą poprawkę:

We wniosku 2 a) po słowach „Towarzystwem eskontowem“ dodać słowa; „lub ewentualnie z inną instytucyą finansową na warunkach korzystniejszych“.

Izba nie popiera tej poprawki p. T. Cieńskiego po odczytaniu jej przez Marszałka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Leowenstein.

Izba uchwala wniosek 2 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by w czasie możliwie najkrótszym postarał się o otwarcie Filii Banku przemysłowego w Krakowie z zakresem działania, odpowiadającym znaczeniu zakładów przemysłowych w Zagłębiu krakowskiem.

Przemawia p. Leo.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala wniosek 3 komisyi.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2 popołudniu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 11. lutego 1910.

Marszałek o godzinie 8 minut 35 wieczorem otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy szczegółowej nad sprawozdaniem komisyi bankowej w porozumieniu z Komisyą budżetową o powołanie do życia Banku akcyjnego dla popierania przemysłu.

Sprawozdawca czyta:

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył wnioski w sprawie organizacyi kredytu rękodzielniczego w kraju.

Przemawia p. Stefczyk i wnosi następującą poprawkę:

Po słowach: „przedłożył wnioski w sprawie“ wstawić słowa: „wydatnego poparcia rozwoju rzemiosł i przemysłu domowego a w szczególności“.

Przemawia p. Leo.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Loewenstein i przyjmuje poprawkę p. Stefczyka.

Izba uchwala wniosek 4 komisyi wraz poprawką p. Stefczyka, po odczytaniu tej poprawki przez Marszałka.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba tę uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o postępie czynności przygotowawczych w sprawie budowy pawilonu dla chorych zakaźnych przy szpitalu lwowskim.

P. Onyszkiewicz w zastępstwie sprawozdawcy p. Bernadzikowskiego wnosi o przekazanie tego przedłożenia Komisyi budżetowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Buczaczu na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 300.000 K na wybudowanie i urządzenie szpitala powszechnego w Buczaczu.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia Komisyi administracyjnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi bankowej o sprawozdania Wydziału krajowego dotyczącem wykonywania patronatu nad Spółkami oszczędności i pożyczek, jakoteż o Krajowej centralnej Kasie dla Spółek rolniczych.

Sprawozdawca p. Żardecki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o wykonywaniu Patronatu nad Spółkami oszczędności i pożyczek i nad innemi Spółkami rolniczemi łącznie ze sprawozdaniem o wprowadzeniu w życie krajowej Centralnej Kasy dla Spółek rolniczych.

II. W etacie Biura Patronatu ustanawia Sejm:

a) w miejsce dwóch trzy stałe posady młodszych lustratorów z płacą po 2.200 koron, dodatkiem aktywaloem po 768 kor. i innymi dodatkami jak dla urzędników X. rangi;

b) stałą posadę koncepisty extra sratum z poborami i uprawieniami urzędnika krajowego X. rangi.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w drodze właściwej postarał się o rozszerzenie ulg skarbowych dla Spółek oszczędności i pożyczek w tym kierunku, iżby zniesione zostały zupełnie należytości bezpośrednio od wpłaconych i zwróconych udziałów oraz wypłacanej dywidenty, a skrypta dłużne na pożyczki ze spłatą w ciągu lat czterech uwolnione zostały od należytości stemplowej.

IV. Sejm uchwala zmienić brzmienie §§. 7. i 8. statutu Krajowej Centralnej Kasy dla Spółek rolniczych w ten sposób, że

a) §. 7. zmienia się i ma opiewać: „Kraj gwarantuje dopełnienie zobowiązań Krajowej Centralnej Kasy względem Banku krajowego. wynikających z zaliczek pieniężnych Banku w rachunku bieżącym aż do kwoty, o jaką kapitał zakładowy, utworzony w sposób określony w §. 1 i §. 24. statutu jest każdocześnie niższym od sumy dwóch milionów koron“;

b) §. 8. zmienia się i ma opiewać: „Kraj gwarantuje aż do wysokości 5 milionów koron za zobowiązania centralnej Kasy, przyjęte celem zasilenia jej funduszów obrotowych za wyraźnem zezwoleniem Wydziału krajowego“.

Przemawia p. Krzeczunowicz i wnosi następującą rezolucyę:

Z uwagi na coraz częściej powtarzające się wypadki obchodzenia ustawy z dnia z 28. maja 1881 d. p. p.

Nr. 47 o środkach zaradczych przeciw nierzetelnemu postępowaniu w czynnościach kredytowych, praktykowane także przy niektórych kredytowych (zaliczkowych) stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych w sposób taki, że sama operacya kredytowa nie ma znamion §. 1. cytowanej ustawy, ale wraz z opłatami obocznemi, jakie biorący kredyt różnym osobom pod różnymi tytułami (j. n. p. faktorne, prezent za poręczenie i t. p.) świadczyć musi, może spowodować efekt w cytowanym paragrafie określony: Sejm wzywa Rząd, aby wnosząc w parlamencie nowelę do rzeczowej ustawy wniósł, by uznano za występek także i takie udzielenie kredytu, które samo w sobie nie miało zamion występku, przy którym jednak udzielający kredytu mógł wiedzieć iż używający kredytu narażony był na uboczne wydatki, które doliczono do kosztów kredytu samego powodowałyby winę występku i by uznano za występek wszelką pomoc nie bezinteresowną w udzielaniu kredytu, jeżeli pomagający mógł wiedzieć, iż suma kosztów kredytu wraz z ubocznemi opłatami osobom trzecim świadczonemi powodowały zastosowanie §. 1. cytowanej ustawy.

Przemawia p. Sodomora.

Przemawia p. Skwarko.

Przemawia p. Stefczyk.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia dalej p. Stefczyk.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia sprawozdawca p. Żardecki.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne, z powodu świąt według obrządku gr.-kat. na dzień 16. lutego 1910 roku godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12 minut 45 po północy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

St. Henryk Badeni *w. r.*

Zacharyasz Skwarko *w. r.*

Protokół

81. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 16. lutego 1910.

Początek o godz. 10. minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 123.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński, i c. k. radca namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 79 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 80 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopu do końca sesyi sejmowej pp. Adamowi i J. Szeptyckiemu z powodu choroby.

Sekretarz Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 16. lutego 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 6074, 6083.

Komisyi szkolnej L. s. 6042, 6073, 6075.

Komisyi administracyjnej L. s. 6080.

Komisyi drogowej L. s. 6041.

Komisyi kolejowej L. s. 6082.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarze pp. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

Wniosek nagły

w sprawie zapomogi dla dotkniętych nędzą wskutek klęski gradowej mieszkańców gminy Bobrówka z przysiółkiem Horayskie.

Wskutek klęski gradowej, która 3. sierpnia nawiedziła gminy Bobrówka i przysiółek Horayskie wyrządziła w niej straszne spustoszenie, przepadły w powyższych miejscowościach doszczętnie plony. a oprócz tego same budynki ucierpiały, bo bryły lodu strzechy przebijały. Wsie wymienione były już w poprzednich latach klęskami nawiedzione, tak, że obecnie nędza dochodzi do ostateczności, a wieśniacy obdłużeni żadnej pożyczki uzyskać nie mogą, czy to na zasiewy, czy na najlichsze pożywienie. Stan ten okropny pobudza ich do wychodźtwa i zmusić może do wysprzedania osad.

Z tego powodu podpisani wnoszą:

1) Wzywa się c. k. Rzad do udzielenia dotkniętym gradem mieszkańcom gminy Bobrówka i przysiółka Horayskie zasiłku na zasiewy wiosenne.

2) Sejm poleca Komisyi budżetowej przedłużenie jeszcze w tym okresie sesyi sejmowej wniosków w celu wyznaczenia zasiłku krajowego dla gminy Bobrówka i przysiółka Horayskie.

Lwów, dnia 16. lutego 1910.

Interpelant:
Kozłowski.

Wodzicki, Brykczyński, Szwed, St. H Badeni, Jędrzejowicz, Bojko, Czecz, Bednarski, Pastor, Rittel. Wrześniowski, Witos, Ptak, Z. Tarnowski, Hupka, Garapich, Wereszczyński, Czartoryski.

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że przy wprowadzeniu nowej ustawy drogowej w wielu powiatach przychodzi z wiosną trudność wypłaty gotówkowej robotnika przy poprawie dróg, a to z powodu, że podatki wpływają później przeważnie dopiero jesienią;

zważywszy, że mniej zasobne powiaty nie mają po temu koniecznych zasobów kasowych,

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby do budżetu na rok 1911 przeznaczył wyższą dotacyę na fundusz pożyczkowy drogowy i przedłożył prejekt krótko-terminowych bezprocentowych pożyczek, których wyłącznym celem będzie zasilenie chwilowe funduszów rad powiatowych przy wiosennych robotach, zwłaszcza na drogach II. klasy.

Wnioskodawca:
Jędrzejowicz.

Czecz, Czartoryski, Sękowski, Skarbek, Urbański, Witos, Hupka, Gorayski. Bojko, Górski, Kozłowski, Wodzicki, Brykczyński, Żardecki, St. H. Badeni, Sala.

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego c. k. Rządu o ochronę ptactwa.

Ustawę z dnia 21. grudnia 1874 L. 10. Dz. u. kr. zakazane jest chwytanie, zabijanie, sprzedawanie, tudzież niszczenie jaj i gniazd wszystkich ptaków dziko żyjących a nieszkodliwych.

Gdy nad wykonaniem tych przepisów obecnie zgoła nikt nie czuwa i ptactwo polne pożyteczne, przez zuchwałe dzieci wiejskie w różny sposób niszczone bywa — a to jest powodem, że teraz mnoży się więcej szkodliwych owadów, które użyteczne drzewa owocowe po sadach i ogrodach zbytecznie niszczą.

Zapytują przeto podpisani:

Czyli Wysoki c. k. Rząd, celem powstrzymania niszczenia pożytecznych ptaków, byłby skłonny zarządzić obszerniejsze obostrzenia przepisów — a mianowicie:

1. Żandarmerya, straż myśliwska, straż lasowa i policya gminna, obowiązaną była nad wykonaniem tych przepisów energicznie czuwać, i o każdem przekroczeniu do c. k. władzy politycznej donieść.

2) Ażeby nie tylko sami niszczyciele ptaków, ale także ich rodzice, a względnie opiekunowie i chlebodawcy do surowej odpowiedzialności pociągani byli — nakoniec.

3) Aby i Nauczyciele szkół ludowych otrzymali polecenie wpływać na młodzież szkolną pod względem ochrony ptactwa.

Lwów, dnia 13. lutego 1910.

Interpelant:
Szwed.

Lewicki, Ptak, Myjak, Stefczyk. Makuch, Korol, Bojko, Krężel, Kurowiec, Winniczuk, Krysowaty, Dumka, Skwarko, Kiweluk.

Interpelacya

do JW. Pana komisarza Rządowego.

Rzeka Soła podczas ulewnych deszczów robi w gminie Rycerce dolnej — powiatu żywieckiego — wielkie szkody, zrywa brzegi, wylewa na przyległe grunta i wyrządza wielkie spustoszenia, a roboty regulacyjne około tej rzeki prowadzone są w tych miejscowościach, które na wylewy wody i uszkodzenia mniej są narażone.

Zapytują przeto podpisani:

Czyli Wysoki c. k. Rząd byłby skłonny polecić dotyczącym organom, aby roboty regulacyjne rzeki Soły w gminie Rycerka dolna z początkiem roku 1910 rozpoczęte zostały?

Interpelant:
Szwed.

Lewicki, Ptak, Myjak, Stefczyk, Makuch, Bojko, Krężel, Kurowiec, Winniczuk, Krysowaty, Dumka, Skwarko, Kiweluk, Korol.

Wniosek

posła Michała Myroniuka-Zajaczuka i tow. w sprawie sprzedaży przez c. k. kierownictwo lasów kameralnych uschłego na pniu drzewa.

Wysoki Sejmie!

Ogólnie wiadoma u nas w kraju, nawet w okolicach, gdzie jeszcze nie wyniszczone lasy drożyzna a nawet niedostatek paliwa; skutkiem tego cierpi najbardziej ludność wiejska. Wobec jej ubóstwa, nie jest już w stanie kupować drogiego opału w sągach, lecz i za takiem drzewem przychodzi się włościanom jechać daleko, często w sąsiednie powiaty i co jeszcze gorzej trafiła się wracać bez drzewa.

Prawda, w okolicach, gdzie są lasy kameralne, przysługuje włościanom prawo pobierania z lasów kameralnych tak zwanej „zbieraniny“ to jest suchego gałęzia, grubości do 1 cali wiedeńskich. Grubszych gałęzi i drzew wiatrem złamanych, leżących na ziemi, chociażby i zgniłych, zbierać nie wolno.

„Zbierania“, której znajduje się mało, paliwo liche, bo materyał najczęściej strupipszały i zgniły, ale i jego nie łatwo dostać w zimie, gdyż ziemia pokręta gęstą warstwą śniegu.

Brakowi paliwa i biedzi wiejskiej ludności możnaby zaradzić, jeśliby c. k. kierownictwo lasów państwowych odstąpiło od przepisów co do drzew uschłych.

Po myśli tych przepisów każde drzewo uschłe w kameralnych lasach zostaje tak na pniu, dokąd nie strupieszeje, nie zgnije i samo nie padnie, lub burza i wiatr go złamie i nie zwali na ziemię. Wówczas zgniłe kłody, które się nazywają „leżaniną“, wolno sprzedawać,

Ale o ile większą korzyść przyniosłyby uschłe na pniu drzewo i skarbowi państwa i potrzebującym paliwa jeśliby wolno było drzewa uschłe tak zwane „stojaki“ sprzedawać na pniu, póki jeszcze zdrowsze, wiejskiej ludności tego samego powiatu.

To ochroniłoby ją i od wielu nieprzyjemności, kar, aresztów i kryminału, gdyż zdarza się, iż biedny włościanin, wyjechawszy do lasu, często kilka mil oddalonego i nie znalazłszy w lesie zbieraniny, potrzebując koniecznie paliwa i by nie wracać próżno, bierze i „leżaninę“ to jest kłody grubsze jak 4 cale, albo zrąbie suchą drzewinę, schwytany zaś na tem, nie tylko, że płaci za uschłe drzewo jak za zdrowe, lecz i podpada jeszcze karze.

Wiele też zaoszczędziłoby się takim sposobem pracy i kłopotów c. k. kierownictwom lasów państwowych.

Wobec tego wnosimy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd o zarządzenie, aby c. k. kierownictwo lasów państwowych mogły sprzedawać uschłe na pniu drzewa wiejskiej ludności jako paliwo za nizką opłatą.

Wnioskodawca:

Michał Myroniuk-Zajaczuk.

Senyk, Dudykiewicz, Hanczakowski, T. Staruch, Krynicki, Długosz, Korol, Tracz, Kurowiec, Skwarko, Sodomora, Lewicki, Krężel, Makuch, Dumka, Sandulak, Kiweluk, A. Staruch, Stapiński, Jedynak, Bis, Skołyszewki, Cieluch, Ptak, Witos.

I n t e r p e l a c y a

p. Kurowca i tow. do c. k. Rządu, w sprawie przeszkód w sprzedaży drzewa opałowego i odpadków lasowych przez c. k. zarząd dóbr skarbowy w Kałuszu, włościanom gmin Tużyłowa i Hołynia, pow. kałuskiego.

Gmina Tużyłów i Hołyń nie mają własnego lasu ani prawa serwitutu w skarbowych lasach, a prywatnych w okolicy nie ma — więc dotychczas mieszkańcy tych gmin zaopatrywali się w drzewo z lasów kameralnych, należących do c. k. zarządu dóbr w Kałuszu. Do tego roku c. k. zarząd nie czynił przeszkód w sprzedaży — aż teraz nie wiedzieć z jakiej przyczyny odmówił i objawił zgłaszającym się mieszkańcom Hołynia i Tużyłowa, że dla tych gmin drzewa nie ma.

Mieszkańcy tych gmin odnieśli się z prośbą do Namiestnika jako prezydenta c. k. kraj. Dyrekcyi domen i lasów o interwencyę. Temi dniami otrzymały zwierzchności gminne z Tużyłowa i Hołynia odpowiedź, że drzewa ani odpadków lasowych w lasach należących do c. k. zarządu w Kałuszu nie ma — natomiast mogą dostać drzewo za zniżoną cenę w zarządzie dóbr skarbowych w Wistowej. Wspomniane gminy nie mogą jednak korzystać z tego dobrodziejstwa, ponieważ lasy należące do zarządu w Wistowej są oddalone od gmin Tużyłowa i Hołynia około 40 km. to jest około 5 mil — wygląda to więc na czystą ironię.

Natomiast, gdy dla gmin Tużyłowa i Hołynia niema drzewa i odpadków lasowych w c. k. zarządzie dóbr w Kałuszu, to jest go dość dla spekulantów żydów jak Lajrow, Fingerhut i Herszko Ziring z Hołynia, którzy przed kilku dniami w c. k. zarządzie w Kałuszu zakupili drzewo opałowe i odpadki i za drogie pieniądze odstępują włościanom i ich wyzyskują. Fakt ten poświadczy Bazyli Jaciów, Jan Konyk i Michał Żurakowski z Tużyłowa.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, czemu c. k. zarząd w Kałuszu nie sprzedaje drzewa opałowego i odpadków lasowych mieszkańcom Tużyłowa i Hołynia a równocześnie sprzedaje spekulantom żydom, którzy w niemożliwy sposób wyzyskują włościan.

Interpelant:

Kurowiec.

Kiweluk, Korol, Krynicki, Tracz, Sodomora, Makuch, Skwarko, Lewicki, Oleśnicki, Hanczakowski, Myroniuk-Zajaczuk, Sandulak, Winniczuk, A. Staruch T. Staruch.

I n t e r p e l a c y a

p. Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieprawidłowego postępowania c. k. starosty w Złoczowie przeciw Michałowi Kowalowi i Janowi Berezie, za domową naukę szkolną.

Jan Bereza i Michał Kowal, gospodarze w Kułkorzu pow. złoczowskiego chcąc przygotować swe dzieci do V. kl. miejskiej szkoły, rozpoczęli uczyć je w domu, zamiast posyłać do publicznej szkoły wiejskiego typu i w tym celu wzięli sobie instruktora domowego Izydora Brzozę.

Chociaż rodzicom wolno według ustawy szkolnej uczyć dzieci w domu, mimo tego c. k. Starosta w Złoczowie po kilkurasowych wezwaniach, ażeby dzieci posyłać do publicznej szkoły, zagroził obu gospodarzom, że wyśle posłańca karnego na ich koszt, który będzie siedzieć w Kutkorzu, aż oba gospodarze nie poszlą dzieci do szkoły.

Rodzice przedstawili sprawę c. k. Starostwu, że uczą swe dzieci w domu, jednak to nie pomogło.

Z powodu tego zapytują podpisani:

Czy c. k. Rząd wie o nieprawnem zarządzeniu c. k. Starosty w Złoczowie przez zagrożenie włościanom karą posłańca na koszt Michała Kowala i Jana Berezig z Kutkorza za nieposyłanie dzieci do publicznej szkoły, chociaż wykazano, że dzieci pobierają prywatną naukę w domu i czy zechce zarządzić cofnięcie tego zarządzenia.

Interpelant:
Makuch.

Lewicki, Kurowiec, Oleśnicki, Kiweluk, Sodomora, Dumka, Sandulak, T. Staruch, A. Staruch, Skwarko, Winniczuk, Hanczakowski, Tracz, Krysowaty.

Interpelacya

p. Skwarki i tow. do c. k. Rządu, w sprawie ubliżającego obchodzenia się p. Mikołaja Pokińskiego, c. k. Starosty w Rudkach przeciw stronom, w urzędowym lokalu.

Rozporządzeniem c. k. Starostwa w Rudkach, zatwierdzonym reskryptem c. k. Namiestnictwa z dnia 18. grudnia 1909 L. XVII. 1058/3 zostało zasądzonych kilkunastu mieszkańców Podhorzec na grzywnę po 10 K za przekroczenie §. 12. ust. z dnia 7. września 1905 dz. u. p. Nr. 163. Ponieważ po myśli §. 8. powyższej ustawy, odmówiło im c. k. Namiestnictwo odszkodowania za pobite świnie, poszli poszkodowani: Michał Smolek, Piotr Szweć, Jura Łaszczyszyn, Piotr Gajewski i kilku innych do c. k. Starosty p. Pokińskiego w Rudkach z prośbą, ażeby im nałożoną na nich karę po 10 K, jako na ludzi ubogich, którzy ucierpieli znacznie przez stratę świń, — darował. — Pokiński, popadając w zwyczajny swój ton, począł powyższych mieszkańców bez żadnej przyczyny hańbić, słowami: „Wy pijaki, złodzieje, pijecie, kradniecie, a teraz przychodzicie, żeby Wam karę darować“!

Obrażeni mieszkańcy wnieśli do c. k. Sądu zażalenie przeciw p. Pokińskiemu o obrazę honoru.

Ponieważ za takie niekulturne, przeciwustawowe postępowanie c. k. Starosty, M. Pokiński stawał już przed sądowe kraty, ponieważ na kilkanaście interpelacyj wniesionych do c. k. Rządu z powodu jego postępowania przeciw stronom w urzędowym lokalu, tylko w kilku wypadkach przeprowadzono przeciw temu funkcyonaryuszowi dochodzenie dyscyplinarne z przesłuchaniem i konfrontacyą znieważonych stron, ponieważ c. k. Starosta M. Pokiński, mimo tego wszystkiego nie chce zmienić swego postępowania przeciw stronom, zapytują podpisani:

1) Czy zechce c. k. Rząd zbadać wyżej naprowadzony fakt przez przesłuchanie obrażonych osób i po skonstatowaniu pociągnąć do odpowiedzialności c. k. Starostę M. Pokińskiego za znieważające obchodzenie się ze stronami?

2) Jakie zamierza przedsięwziąć c. k. Rząd, żeby zmusić c. k. Starostę w Rudkach do ludzkiego obchodzenia się ze stronami?

Interpelant:
Skwarko.

Lewicki, Korol, Tracz, Krysowaty, Winniczuk, Kurowiec, Makuch, Dumka, Sandulak, Kiweluk, Sodomora, T. Staruch, A. Staruch.

Interpelacya

p. Dra Kurowca i tow. do c. k. Rządu, w sprawie zwłoki w ukonstytuowaniu rady gminnej w Chociniu, pow. kałuskiego.

Wybory do rady gminnej w Chociniu uznano ostatecznie za ważne orzeczeniem c. k. Namiestnictwa, jednakc. k. Sfarostwo w Kałuszu mimo wezwania c. k. Namiestnictwa i przyspieszenia tak ważnej sprawy dla gminy nie myśli wypełnić wezwania c. k. Namiestnictwa i dalej toleruje anarchię w gminie a to z tej przyczyny, że to leży w interesie starego wójta Zełenka i Icka Spatza, karczmarza z Chocina i faktora c. k. Starosty z Kałusza.

C. k. Starostwo w Kałuszu orzekło, że w gminie Chocin panuje tyfus plamisty i z powodu tej choroby zezwala się na odroczenie ukonstytuowania rady gminnej i to na nieograniczony czas — chorych ma być 2, w rzeczywistości niema żadnego.

Podług zdania wszystkich zdrowomyślących ludzi nawet gdyby było kilka wypadków zaraźliwej choroby, to kilkunastu radnych może się zejść na radę gminną, tem bardziej, że w rodzinie żadnego radnego nie ma wypadku choroby.

To postępowanie c. k. Starosty w Kałuszu jest drwinami z wszelkich ustaw i wezwań c. k. Namiestnictwa.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, jak usprawiedliwi to najnowsze zachowanie się c. k. Starosty w Kałuszu i co zarządzi, ażeby ustawy były szanowane przez c. k. Starostę w Kałuszu?

Interpelacya:
Dr. Kurowiec.

Lewicki, Kiweluk, Korol, Sandulak, A. Staruch, T. Staruch, Oleśnicki, Dumka, Krysowaty, Winniczuk, Skwarko, Szwed, Makuch, Sodomora.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek udziela głosu p. Skwarce przed przystąpieniem do porządku dziennego.

Przemawia p. Skwarko i wystosowuje do Marszałka zapytanie w sprawie zwołania w dniu 12 b. m., t. j. święto według obrządku gr. kat. i w niedzielę 13. b. m. posiedzenia komisyi dla reform agrarnych.

Marszałek udziela wyjaśnienia i oznajmia, że wobec tego iż §. 75. regulaminu zna zapytania do Marszałka tylko jak do przewodniczącego w Sejmie, może treść zapytania p. Skwarki zakomunikować przewodniczącemu komisyi reform agrarnych, wkońcu Marszałek wypowiada jako obywatel swe zapatrywanie w tej sprawie zwoływania komisyj w święta.

Marszałek udziela głosu p. Komisarzowi rządowemu.

Przemawia p. komisarz rządowy c. k. radca Namiestnictwa Stanisław Grodzicki i odpowiada na interpelacye:

1) pp. **Merunowicza** i tow. z 28. września 1909, w sprawie przerw w komunikacyi telefonicznej Lwowa z Wiedniem i ztego funkcyonowania telefonów we Lwowie:

2) pp. **Witosa** i tow. z 12. października 1909, w sprawie ubezpieczenia od wypadków młocarń konnych i sieczkarń konnych gospodarzy wiejskich:

3) pp. **Korola** i tow. z 7. października 1909, w sprawie wyborów gminnych w Batiatyczach:

4) pp. **Makucha** i tow. z 13. października 1909, w sprawie datku konkurencyjnego nałożonego w gminie Porszna;

5) pp. **Makucha** i tow. z 20. stycznia 1910, w sprawie kosztów delegowania urzędników do wyborów gminnych;

6) pp. **Jedynaka** i tow. z 2. października 1909, w sprawie konkurencyi kościelnej w Łączkach Kucharskich:

7) pp. **Oleśnickiego** i tow. z 20. października 1909, w sprawie rozwiązania Rady gminnej w Zawiszni:

8) pp. **Makucha** i tow. z 15. października 1909, w sprawie urzędowania naczelnika gminy w Dołhomościskach Mikołaja Kozaka;

9) pp. **Dumki** i tow. z 13. października 1909, w sprawie wystawienia w niewłaściwej formie na stacyi kolei w Berezowicy poświadczeń uczestnikom wycieczki, udającym się na wystawę w Stryju:

10) pp. **Witosa** i tow. z 4. października 1909 w sprawie zniesienia opłaty porta pocztowego od przesyłek pieniężnych Wydziałów powiatowych do delegatów dróg pow. i gminnych;

11) pp. **Wasunga** i tow. z 5. października 1909 w sprawie ukarania dyscyplinarnego nauczyciela Korola Notza w Ture i Maksymiliana Hawlickiego w Żarnowej.

Przemawia p. Makuch i wnosi o otwarcie rozprawy nad odpowiedzią p. komisarza rządowego na interpelacyę pp. Dumki i tow. z 13. października 1909, w sprawie wystawienia w niewłaściwej formie na stacyi kolei w Berezowicy poświadczeń uczestnikom wycieczki, udającym się na wystawę w Stryju.

Izba nie popiera powyższego wniosku p. Makucha.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Rozprawa szczegółowa nad sprawozdaniem komisyi bankowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego dotyczącem wykonywanie patronatu nad Spółkami oszczędności i pożyczek, jako też o krajowej centralnej Kasie dla Spółek rolniczych.

Sprawozdawca p. Żardecki czyta:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o wykonywaniu Patronatu nad Spółkami oszczędności i pożyczek i nad innemi Spółkami rolniczemi łącznie ze sprawozdaniem o wprowadzeniu w życie krajowej Centralnej Kasy dla Spółek rolniczych.

Przemawia p. Skwarko.

Przemawia p. Makuch.

Przemawia p. T. Staruch.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek sekretarza p. Urbańskiego, o zamknięciu rozprawy nad I. wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Dumka, Stefczyk i Lewicki.

Przemawia p. Dumka.

Przemawia p. Stefczyk.

Podczas przemówienia p. Stefczyka obejmuje przewodnictwo obrad JE. Ks. Metropolita Szeptycki.

Przy końcu przemówienia p. Stefczyka obejmuje przewodnictwo JE. Marszałek krajowy.

Przemawia p. Lewicki.

Sprawozdawca p. Żardecki przemawia.

Izba uchwala wniosek I. komisyi.

P. T. Staruch żąda głosu do wniosku I. komisyi.

Marszałek oznajmia, że wniosek I. komisyi został już uchwalony.

Sprawozdawca czyta:

II. W etacie Biura Patronatu ustanawia Sejm:

a) w miejsce dwóch trzy stałe posady młodszych lustratorów z placą po

2.200 kor., dodatkiem aktywalnym po 768 koron i innymi dodatkami jak dla urzędników X. rangi;

b) stałą posadę koncepisty extra statum z poborami i uprawieniami urzędnika krajowego X. rangi.

Przemawia p. T. Staruch i uprasza o odroczenie posiedzenia i udzielenie mu głosu w dalszym ciągu na posiedzeniu wieczornem.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar obecnie skończyć rozprawę nad II. wnioskiem komisyi.

Przemawia dalej p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala wniosek II. komisyi.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 8. wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 16. lutego 1910 r.

Marszałek o godzinie 8 minut 50 wieczorem otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy szczegółowej nad sprawozdaniem komisyi bankowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego dotyczącem wykonywania Patronatu nad Spółkami oszczędności i pożyczek, jakoteż o krajowej centralnej kasie dla Spółek rolniczych.

Sprawozdawca p. Żardecki czyta:

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w drodze właściwej postarał się o rozszerzenie ulg skarbowych dla Spółek oszczędności i pożyczek w tym kierunku, iżby zniesione zostały zupełnie należytości bezpośrednie od wpłaconych i zwróconych udziałów oraz wypłacanej dywidendy, a skrypty dłużne na pożyczki ze spłatą w ciągu lat czterech uwolnione zostały od należytości stemplowej.

Przemawia p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała wniosek III. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

IV. Sejm uchwala zmienić brzmienie §§. 7. i 8. statutu Krajowej Centralnej Kasy dla Spółek rolniczych w ten sposób, że

a) §. 7. zmienia się i ma opiewać: „Kraj gwarantuje dopełnienie zobowiązań Krajowej Centralnej Kasy względem Banku krajowego, wynikających z zaliczek pieniężnych Banku w rachunku bieżącym aż do kwoty, o jaką kapitał zakładowy, utworzony w sposób określony w §. 1. i §. 24. statutu jest każdocześnie niższym od sumy dwóch milionów koron“;

b) §. 8. zmienia się i ma opiewać: „Kraj gwarantuje aż do wysokości 5 milionów koron za zobowiązania centralnej Kasy, przyjęte celem zasilenia jej funduszów obrotowych za wyraźnem zezwoleniem Wydziału krajowego“.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. Witos.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala wniosek IV. komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania powyższej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek odczytuje następującą re-

zolucyę p. Krzeczunowicza i otwiera nad nią rozprawę:

Z uwagi na coraz częściej powtarzające się wypadki obchodzenia ustawy z 28. maja 1881 Dz. p. p. Nr. 17 o środkach zaradczych przeciw nierzetelnemu postępowaniu w czynnościach kredytowych, praktykowane także przy niektórych kredytowych (zaliczkowych) stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych w sposób taki, że sama operacya kredytowa nie ma znamion §. 1. cytowanej ustawy, ale wraz z opłatami ubocznemi, jakie biorący kredyt różnym osobom pod różnymi tytułami (j. n. p. faktorne, prezent za poręczenie i t. p.) świadczyć musi, może spowodować efekt w cytowanym paragrafie określony.

Sejm wzywa Rząd:

aby wnosząc w parlamencie nowelę do rzeczonej ustawy wniósł, by uznano za występek także i takie udzielanie kredytu, które samo w sobie nie miało znamion występku, przy którem jednak udzielający kredytu mógł wiedzieć, iż używający kredytu narażony był na uboczne wydatki, które doliczone do kosztów kredytu samego powodowałyby winę występku i by uznano za występek wszelką pomoc nie bezinteresowną w udzielaniu kredytu jeżeli pomagający mógł wiedzieć, iż suma kosztów kredytu wraz z ubocznemi opłatami osobom trzecim świadczonemi powodowały zastosowanie §. 1. cytowanej ustawy.

Przemawia sprawozdawca p. Żardecki i wnosi o przekazanie tej rozolucyi p. Krzeczunowicza komisyi bankowej.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi o uchwalenie tej rezolucyi p. Krzeczunowicza.

Izba po zamknięciu rozprawy zgodnie z wnioskiem p. sprawozdawcy uchwala przekazać tę rezolucyę p. Krzeczunowicza komisyi bankowej.

Następuje

S p r a w o z d a n i e

Komisyi budżetowej o sprawozdaniu Wydz. kraj. w przedmiocie uwolnienia dochodów Krajowej Centralnej Kasy dla Spółek rolniczych od wszystkich dodatków do podatków z wyjątkiem państwowych.

Sprawozdawca p. Żardecki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, o uwolnieniu wszystkich dochodów Krajowej Centralnej Kasy dla Spółek rolniczych we Lwowie od wszelkich dodatków do podatków, z wyjątkiem państwowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Wszystkie dochody Krajowej Centralnej Kasy dla Spółek rolniczych we Lwowie wolne są od opłaty wszelkich dodatków do podatków z wyjątkiem państwowych, a to na lat dziesięć, od 1. stycznia 1910 do 31. grudnia 1919 roku.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom skarbu i spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia P. Makuch.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Wszystkie dochody Krajowej Centralnej Kasy dla Spółek rolniczych we Lwowie wolne są od opłaty wszelkich dodatków do podatków z wyjątkiem państwowych, a to na lat dziesięć, od 1. stycznia 1910 do 31. grudnia 1019 roku.

Izba bez rozprawy uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta na wezwanie Marszałka:

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom skarbu i spraw wewnętrznych.

U s t a w a

z dnia . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, o uwolnieniu wszystkich dochodów Krajowej Centralnej Kasy dla Spółek rolniczych we Lwowie od wszelkich dodatków do podatków, z wyjątkiem państwowych.

Izba bez rozprawy i łącznie uchwala art. II. tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Wybór uzupełniający jednego członka komisyi reformy wyborczej (w miejsce p. Jampolskiego), jednego członka komisyi gminnej (w miejsce p. Skołyszewskiego), jednego członka komisyi prawniczej (w miejsce p. Stapińskiego), jednego członka komisyi gospodarstwa krajowego (w miejsce p. Kurowca).

Ewentualny wybór jednego zastępcy członka komisyi reformy wyborczej.

Marszałek zaprasza do komisyi skrutacyjnej p. p. Raciborskiego, Tracza i Ptaka, wzywa posłów do oddawania kartek, komisyę do przeprowadzenia skrutynium wyboru, a tymczasem Izba przystępuje do dalszego punktu dziennego.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisyi gminnej w sprawie przyłączenia gminy Ludwinów, obszaru dworskiego Ludwinów, oraz gminy Dąbie do król. stoł. miasta Krakowa.

Sprawozdawca p. Wodzicki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

.|· dołączony .|· projekt ustawy — i następujące rezolucye:

1. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby podania sądowe i uchwały hipoteczne w sprawie przeniesienia nieruchomego majątku wymienionych w niniejszej ustawie gmin na rzecz gminy miasta Krakowa uwolnił od należytości skarbowych.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby utrzymał dzisiejszy wymiar podatku domowo-czynszowego w gminach Dąbie i Ludwinów i na obszarze dworskim Ludwinów do miasta Krakowa przyłączyć się mających, w uwzględnieniu okoliczności, że na dzisiejszem terytoryum miasta Krakowa podatek domowo-czynszowy został po myśli ustawy z dnia 10. sierpnia 1905 Nr. 133 Dz. p. p. stopniowo obniżony do poziomu stopy podatku domowo-czynszowego w gminach podmiejskich.

3. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przy reformie podatku liniowego w król. stoł. mieście Krakowie uwolnił od podatku artykuły koniecznej konsumcyi.

1. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby przy akcyi ukrajowienia dróg powiatowych w powiatach krakowskim i wielickim, uwzględnił oprócz względów ogólnych, także trudne położenie finansowe tych powiatów, stworzone przez wyłączenie z powiatu krakowskiego w całości lub częściowo ośmiu gmin i dwóch obszarów dworskich, a z powiatu wielickiego dwóch gmin i trzech obszarów dworskich — i aby również przy rozdziale subwencyi krajowych na cele drogowe uwzględnić zechciał powiat krakowski, który z powodu bliskości wielkiego miasta zmuszony jest wielkimi nakładami drogi w wyjątkowo dobrym utrzymywać stanie — i aby zechciał w możliwie najkrótszym czasie przyprowadzić ukrajowienia drogi Liszki-Czernichów, oraz drogi Wrocławskiej.

U s t a w a

z dnia . . . . . w przedmiocie przyłączenia do miasta Krakowa gminy Dąbie z Beszczem i Głębinowem, tudzież gminy Ludwinów i obszaru dworskiego Ludwinów— wyłączenia tychże gmin i obszaru dworskiego z okręgów Rad powiatowych Krakowskiej i Wielickiej oraz w przedmiocie zmiany §. 18. i §. 53. ust. 1). statutu stoł. król. miasta Krakowa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Dąbie z Beszczem i Głębinowem, położona w autonomicznym powiecie Krakowskim, oraz gmina Ludwinów i obszar dworski Ludwinów położone w autonomicznym powiecie Wielickim, zostają połączone z miastem Krakowem w jedną gminę miejscową pod wspólną nazwą stołeczne, królewskie miasto Kraków.

Art. II.

Wskutek tego połączenia przestają w art. I. niniejszej ustawy wymienione gminy i obszar dworski istnieć jako samodzielne jednostki administracyjne.

Art. III.

Równocześnie z przyłączeniem do Krakowa zostają wymienione w art. I. niniejszej ustawy gminy i obszar dworski wyłączone z odnośnych okręgów Rad powiatowych Krakowskiej i Wielickiej.

Ar. IV.

Gmina miasta Krakowa przejmuje prawa i obowiązki gmin w art. I. niniejszej ustawy wymienionych, z wyjątkiem praw i obowiązków, wypływających z takich umów, które potrzebują do ważności swej zatwierdzenia przez władze przełożone, a które zatwierdzenia tego do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy jeszcze nie uzyskały.

Art. V.

Gmina miasta Krakowa obowiązaną jest ściśle dopełnić zobowiązań przyjętych mocą zawartych z wymienionemi w art. I. niniejszej ustawy gminami i obszarem dworskim umów, zatwierdzonych uchwałą Rady miasta Krakowa z dnia 19. września 1907.

Nad ścisłem dopełnieniem powyższych zobowiązań czuwać będzie Wydział krajowy, któremu w tym celu służy prawo zarządzić stosowne środki zaradcze.

Gdyby Rada miejska nie wstawiła we właściwym czasie w swój budżet kwoty, potrzebnej na pokrycie wydatków, połączonych z wypełnieniem takiego zobowiązania, będzie miał Wydział krajowy prawo kwotę tę wstawić do budżetu miejskiego.

Art. VI.

Oprócz wymienionych w art. VII. ust. b) ustawy z dnia 13. listopada 1909

*

r. Nr. 148. Dz. u. kr. świadczeń na rzecz Rady powiatowej w Wieliczce obowiązaną jest gmina miasta Krakowa uiścić tejże Radzie powiatowej:

a) W pierwszych 20 latach po przejściu gminy Ludwinów i obszaru dworskiego Ludwinów pod Zarząd Rady miejskiej i Magistratu stoł. król. miasta Krakowa corocznie sumę 1282 koron;

b) w pierwszym roku po przejściu gminy Ludwinów i obszaru dworskiego Ludwinów pod zarząd Rady miejskiej i Magistratu miasta Krakowa jednorazowo sumę 17.124 koron.

Art. VII.

Z dniem wcielenia do stoł. król. miasta Krakowa wymienionych w art. I. niniejszej ustawy gmin i obszaru dworskiego (art. XIII.) przechodzi na gminę miasta Krakowa obowiązek utrzymywania, znajdujących się na wcielonym do miasta Krakowa obszarze, dróg gminnych i powiatowych, jako dróg miejskich.

Art. VIII.

Prawo propinacyjne na terytoryach gmin i obszaru dworskiego do miasta Krakowa tą ustawą przyłączonych pozostaje niezmienione do końca roku 1910.

Po roku 1910 terytorya te podlegać będą przepisom obowiązującym dla miasta Krakowa (art. I. ustawy krajowej z dnia 20. grudnia 1905, Dz. u. kr. Nr. 11 ex 1906).

Art. IX.

Ustawy krajowe, obowiązujące w mieście Krakowie, mają obowiązywać także i w powstałem przez przyłączenie sąsiednich gmin i obszarów dworskich powiększonem terytoryum miasta Krakowa, o ile tą ustawą dla tego terytoryum osobne przepisy nie zostały wydane.

W sprawie przepisów budowlanych dla terytoryów przyłączonych do miasta Krakowa gmin i obszarów dworskich wydane zostaną w drodze ustawy krajowej osobne postanowienia z uwzględnieniem zawartych umów (art. V.) i stosunków miejscowych.

Do czasu ustawodawczego uregulowania powyższych stosunków obowiązywać będzie w przyłączonych terytoryach ustawa budownicza dla miasta Krakowa z dnia 18. lipca 1883. Dz. u. kr. Nr. 63, zmieniona częściowo ustawą z dnia 28. marca 1905, Dz. u. kr. Nr. 56. z następującymi wyjątkami:

1. Istniejące dotąd na całym obszarze, do miasta Krakowa niniejszą ustawą przyłączonym, nieogniotrwałe pokrycia dachów, winny być w ciągu lat 15, licząc od dnia wejścia w życie tej ustawy, zamienione na ogniotrwałe.

2. Rada miasta Krakowa jest upoważnioną do wydania z uwzględnieniem zawartych umów (Art. V.) i miejscowych stosunków, przejściowych przepisów co do urządzenia, względnie przerobienia dołów kloacznych i gnojowisk, oraz co do przebudowy istniejących budynków mieszkalnych i gospodarczych.

Art. X.

Postanowienia art. XI. §. 18 i §. 53. ust. 1) ustawy z dnia 13. listopada 1909 r. Nr. 148 Dz. u. kr. znosi się w ich dotychczasowem brzmieniu, a natomiast opiewać mają, jak następuje:

§. 18.

Rada miejska składa się z 85 członków (radców miejskich).

Z powyższej ilości członków Rady miejskiej wybierają wyborcy zamieszkali na terytoryum Krakowa, jakie istniało przed obecnie dokonanem przyłączeniem sąsiednich gmin i obszarów dworskich, 72 radców, a wyborcy zamieszkali na terytoryach, przyłączonych obecnie do Krakowa gmin i obszarów dworskich 13 radców. W szczególności zaś wybierają wyborcy zamieszkali na

terytoryum dotychczasowej gminy: Ludwinów 1 radcę, Zakrzówek z Kapelanką 1 radcę, Dębniki 1 radcę, Półwsie Zwierzynieckie 1 radcę, Zwierzyniec 1 radcę, Czarna wieś z Kawiorami 1 radcę, Nowa wieś Narodowa 1 radcę, Łobzów 1 radcę, Krowodrza 2 radców, część Prądnika Białego oraz część Prądnika Czerwonego i Olszy 1 radcę, Grzegórzki-Piaski 1 radcę, Dąbie z Beszczem i Głębinowem 1 radcę.

Wyborcy zamieszkali na przyłączonych do Krakowa obszarach dworskich będą wykonywali czynne prawo wyborcze razem z wyborcami tej gminy, z którą obszar dworski wspólną nosi nazwę.

Członków Rady miejskiej wybierają członkowie gminy, prawo głosowanik mający. Gdyba powyższa liczba radców miejskich pomiędzy jednym a drugim wyborem przez śmierć lub rezygnacyę lub utratę urzędów się zmniejszyła, wtedy Rada miejska do pełnienia obowiązków radców przyzwie tych, którzy przy odnośnym wyborze po wybranych w kole, oddziale lub okręgu wyborczym, do którego ubyły radca należał, największą liczbę głosów otrzymali. Radcy, przez Radę miejską przybrani, tylko do najbliższych wyborów obowiązki pełnić będą (§. 45).

§. 53.

Ustęp 1. W razie rozwiązania Rady miejskiej przez polityczną władzę krajową mają być najdalej do sześciu tygodni ogłoszone i rozpisane nowe wybory 85 członków Rady.

Art. XI.

Czas trwania mandatu członków Rady miasta, wybranych z terytoryum Krakowa, jakie istniało przed obecnem przyłączeniem dwóch sąsiednich gmin i jednego obszaru dworskiego, nie doznaje zmiany przez obecne rozszerzenie granic miasta Krakowa.

Art. XII.

Wybór członków Rady miasta Krakowa z okręgów utworzonych z powodu przyłączenia do miasta Krakowa gmin Dąbie z Beszczem i Głębinowem Ludwinów i obszaru dworskiego Ludwinów, nastąpi po myśli przepisów tego statutu zaraz po faktycznem przejęciu tych gmin i obszarów dworskich pod zarząd gminy miasta Krakowa.

Wybrani z powyższych okręgów nowi członkowi Rady miasta pełnić będą swe funkcye aż do najbliższych wyborów do Rady miasta, poczem nastąpią tak na terytoryum miasta Krakowa, jakie istniało przed obecnem przyłączeniem sąsiednich gmin i obszaru dworskiego, jako też i na terytoryum Krakowa, powstałem przez przyłączenie tychże gmin i obszaru dworskiego, nowe wybory po myśli przepisów, zawartych w art. X. tejże ustawy i w odnośnych paragrafach obowiązującego w Krakowie statutu miejskiego.

Art. XIII.

Termin, w którym wymienione w art. I. tejże ustawy gminy i obszar dworski przejdą pod zarząd Rady miejskiej i Magistratu stoł. król. miasta Krakowa, wyznaczy c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Z dniem tym przestaną na przyłączonych obecnie do miasta Krakowa terytoryach obowiązywać ustawy krajowe, którym one jako gminy wiejskie względnie obszar dworski i składowe części autonomicznych powiatów podlegały, a natomiast zaczną obowiązywać ustawy krajowe (art. IX.), którym podlega miasto Kraków.

Z dniem powyższym zostaną rozwiązane Rady gminne w gminach, przyłączonych tą ustawą do miasta Krakowa.

Do terminu w niniejszym artykule oznaczonego pozostanie w terytoryach

do miasta Krakowa przyłączonych nadal w mocy urzędowa działalność c. k. Władz państwowych i administracyjnych.

Art. XIV.

Od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy, zarządy gmin tą ustawą przyłączonych, nie mogą bez zgody Prezydenta m. Krakowa zaciągnąć nowych zobowiązań ani też zawierać umów, względnie przedsiębrać czynności, któreby pociągały za sobą zmiany w stanie posiadania, obciążenia lub używania majątku i dobra gminnego, oraz nie mogą czynić wydatków budżetem gminnym nieprzewidzianych. Budżety uchwalone w powyższym czasie przejściowym na rok następny przez Rady powyższych gmin, muszą być zatwierdzone przez Prezydenta m. Krakowa.

Przeciw odmowie Prezydenta m. Krakowa przysługuje jednak Radom gminnym prawo wniesienia zażalenia do Wydziału krajowego, który rozstrzyga ostatecznie.

C. k. Namiestnictwo i Wydział krajowy zarządzą, aby działalność urzędów państwowych i autonomicznych, o ile ona dotyczy przyłączonych niniejszą ustawą gmin i obszaru dworskiego, jak najspieszniej przekazaną została gminie m. Krakowa w zakresie, statutem tejże gminy określonym.

C. k. Namiestnictwo zarządzi również, aby w miejsce c. k. Władz państwowych, właściwych dotychczas dla gmin i obszaru dworskiego, do miasta Krakowa niniejszą ustawą przyłączonych, czynności odnośne objęły c. k. Władze państwowe właściwe dla miasta Krakowa.

Wydział krajowy wyda odpowiednie zarządzenia, aby majątek i dobro gminne przez gminy tą ustawą do miasta Krakowa przyłączone, temuż miastu inwentarycznie oddane zostały.

Art. XV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. XVI.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych,

Marszałek otwiera rozpawę ogólną.

Przemawia p. Czecz i wnosi następującą rezolucyę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę mieszkańców gminy Ludwinów o przyłączenie do miasta Krakowa, przekazuje się dla należytego uwzględnienia zasady praw ciał autonomicznych wynikających z „Ustawy o reprezentacyi powiatowej" Wydziałowi krajowemu dla osiągnięcia opinii Rady powiatowej w Wieliczce.

Przemawia p. Dumka.

Przemawia p. Ptak i wnosi:

Wnioski komisyi gminnej co do przyłączenia gminy Dąbie do miasta Krakowa jak i petycyę gminy Dąbie w tejże sprawie odstępuje Sejm Wydziałowi Krajowemu, celem ponownego zbadania, porozumienia się z interesowanymi czynnikami i przedłożenia na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba uchwala wniosek sekretarza p. Urbańskiego o zamknięcie sprawy ogólnej.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu „przeciw" wnioskom Komisyi pp. Maryewskiego i Skołyszewskiego do wyboru mowcy generalnego, zaś oznajmia, że p. Leo zapisany jest „za" wnioskami komisyi.

Przemawia generalny mowca „przeciw" wnioskom komisyi p. Maryewski.

Przemawia p. Leo.

Przemawia sprawozdawca p. Wodzicki.

Przemawia p. Ptak dla sprostowania faktów.

Marszałek odczytuje wniosek p. Czecza:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę mieszkańców gminy Ludwinów o przyłączenie do miasta Krakowa, przekazuje się dla należytego uwzględnienia zasady praw ciał autonomicznych wynikających z „Ustawy o reprezentacyi powiatowej" Wydziałowi krajowemu dla osiągnięcia opinii Rady powiatowej w Wieliczce.

Marszałek odczytuje następujący wniosek p. Ptaka:

Wnioski komisyi gminnej co do przyłączenia gminy Dąbie do miasta Krakowa jak i petycyę gminy Dąbie w tejże sprawie odstępuje Sejm Wydziałowi Krajowemu, celem ponownego zbadania, porozumienia się z interesowanymi czynnikami i przedłożenia sprawozdania na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba odrzuca wniosek p. Czecza, a oddzielnie również odrzuca wniosek p. Ptaka.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt utawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek p. sprawozdawcy o przyjęcie wniosków 1—4 komisyi en bloc, poczem oddzielnie uchwala en bloc te wnioski 1—4 komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gminnej o petycyi gminy król. stoł. miasta Krakowa w sprawie noweli §§. 1. i 16. ustawy budowniczej dla król. stoł. miasta Krakowa z dnia 18. lipca 1883 r. L. 63. Dz. ust. i rozp. kraj.

Sprawozdawca p. Leo uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Załączony pod 1) projekt ustawy w przedmiocie częściowej zmiany i uzupełnienia ustawy budowniczej dla stoł. król. miasta Krakowa z dnia 18. lipca 1883 r. L. 63. Dz. u. i rozp. kraj.

Tem samem załatwione zostają petycye do L. 5.799. i 5.800.

U s t a w a

z dnia . . . w przedmiocie częściowe zmiany i uzupełnienia postanowień ustawy budowniczej dla stoł. król. miasta Krakowa z dnia 18. lipca 1883 L. 63. Dz. u. i rozp. kraj.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia ustępu 3. i 4. §. 1., oraz §. 16. ustawy z 18. lipca 1883 L. 63. Dz. u. i rozp. kraj. znosi się. Natomiast §. 16. tejże ustawy ma opiewać, jak następuje:

Linia regulacyjna.

§. 16. Jeżeli dla uregulowania ulicy zajdzie potrzeba cofnąć budowę poza dotychczasową linię albo też naprzód wysunąć, natenczas strony porozumieją się względem wynagrodzenia za grunt zajęty.

Jeżeli ze względu na linię regulacyjną ulicy zajdzie potrzeba przymusowego wywłaszczenia prywatnej lub publicznej własności, władze polityczne po-

stąpią wedle istniejących w tym względzie przepisów.

Gdyby przy nowej budowie, przebudowaniu lub przybudowaniu, celem zastosowania się do ustanowionej przez właściwą władzę linii uregulowania ulicy, zaszła potrzeba cofnąć się poza granicę własności budującego, lub też przed nią wysunąć, wtedy gmina budującego, a względnie budujący gminę stosownie wynagrodzić winien.

Co do wysokości tego wynagrodzenia starać się należy przeprowadzić ugodę dobrowolną, gdyby jednak ugoda ta do skutku nie przyszła, stronę wywłaszczoną odesłać należy z żądaniem wynagrodzenia na drogę sądową.

W tym jednak wypadku prowadzenie budowy dozwolone być może, skoro w sądzie właściwym złożoną zostanie kaucya, odpowiadająca wartości wywłaszczonego gruntu, jaką władza dozwalająca budowy, po wysłuchaniu dwóch biegłych oznaczy.

Koszta budowy, urządzenia i regulacyi ulic publicznych.

§. 16. *a)* Na opędzenie kosztów budowy projektowanych przez gminę nowych ulic publicznych, lub kosztów regulacyi i urządzenia już istniejących ulic publicznych, służy gminie miasta Krakowa prawo poboru jednorazowych należytości od właścicieli realności przyległych do tychże ulic. Przy placach publicznych uważać należy za ulicę tor jezdny z chodnikami.

Jako koszta budowy lub regulacyi i urządzenia ulic uważa się:

1. Koszta nabycia potrzebnego gruntu pod budowę lub regulacyę ulicy;

2. wartość gruntu, będącego własnością gminy, a użytego pod budowę lub regulacyę ulicy;

3. koszta budowy toru jezdnego jakoteż krawężników, przyczem szerokość, materyał i sposób wykonania będzie oznaczony przez Radę miejską wedle swobodnego jej uznania;

4. koszta kanalizacyi.

Sumę kosztów od 1—4 dzieli się przez połowę i rozlicza od metra długości linii frontu przyległych do ulicy realności.

Właściciele realności przyległych obowiązani będą do wyłącznego zwrotu kosztów budowy lub regulacyi i urządzenia ulic, nie szerszych jak na 20 metrów. Przy ulicach szerszych nadwyżkę kosztów poniesie gmina.

Powyższe koszta mają być uiszczone w terminie, ustanowionym w nakazie zapłaty. Wolno jednak Radzie miejskiej według uznania termin zapłaty odroczyć lub też zezwolić na spłatę ratalną, w takim razie zaś zwrot tych kosztów ma być zapewniony przez odpowiednie zabezpieczenie hipoteczne lub kaucyjne, a nadto właściciel obowiązany będzie uiścić 5% odsetek zwłoki, licząc od dnia, następującego po terminie zapłaty.

W każdym razie zapłata z góry lub zabezpieczenie zwrotu tych kosztów jest warunkiem udzielenia konsensu na budowę domu.

Jeżeli w terminie dni 14 po prawomocności nakazu zapłaty należytość nie będzie uiszczona, Magistrat ściągnie wraz z 5% odsetkami zwłoki, liczonemi od dnia następującego po terminie zapłaty, w drodze egzekucyi politycznej.

Chodniki.

§. 16. *b)* Wzdłuż wszystkich zabudowanych i niezabudowanych realności, położonych przy publicznych powierzchniach komunikacyjnych, mają być ułożone chodniki.

Wykonaniem chodników zajmą się organa miejskie na koszt odnośnych właścicieli realności.

O szerokości, materyale, sposobie i czasie wykonania chodników decyduje Rada miejska bez odwołania.

Właściciel obowiązany jest do wyłącznego zwrotu kosztów budowy chodnika najwyżej trzy metry szerokiego. W razie uchwalenia chodnika szerszego nadwyżkę kosztów ponosi gmina.

Powyższe postanowienia odnoszą się także do zmian, które uchwali Rada miejska co do istniejących już chodników, z tem ograniczeniem, że w tym wypadku właściciel i Gmina ponoszą koszta po połowie. Rada miejska może jednak przyznać właścicielom realności przy ulicach o słabym ruchu komunikacyjnym pewne ulgi w ponoszeniu kosztów za zmiany chodników.

O tem, czy istniejące urządzenie dla komunikacyi pieszej obok realności ma być uważane za chodnik w znaczeniu niniejszej ustawy, rozstrzyga nieodwołalnie Rada miejska.

Jeżeli Rada miejska uzna potrzebę ułożenia lub rozszerzenia chodników albo zastąpienia dotychczasowych nowemi, obowiązani będą odnośni właściciele realności złożyć w zakreślonym terminie wymierzoną im należytość w kasie miejskiej.

Co do spłaty tej należytości mają zastosowanie przepisy ostatnich trzech ustępów §. 16 *a)* tej ustawy.

Budowy przy ulicach nieotwartych.

§. 16 *c)*. O ile ulica nie jest otwarta jeszcze i oddana do użytku publicznego, nie może być z reguły wydane zezwolenie na wykonanie budynków stałych przy tejże ulicy.

Parcelacya.

§. 16 *d)*. Parcele budowlane muszą mieć taki kształt, wielkość i położenie aby na nich można było stawiać budynki, odpowiadające przepisom ustawy, w szczególności co do dopływu światła i powietrza, oraz dające się należycie odwodnić.

Z tego powodu przed uzyskaniem zezwolenia na stawianie poszczególnych budynków otrzymać należy przedewszystkiem zezwolenie Magistratu na otwarcie ulicy oraz na podział gruntów na parcele budowlane albo na zmianę kształtu lub wielkości parcel. Jako najmniejsze dozwolone wymiary dla nowopowstających parcel przyjmuje się z reguły:

a) dla parcel zwykłych front 12 *m*, głębokość 25 *m*;

b) dla parcel narożnych krótszy front 12 *m*, powierzchnię 350 *qm*,

Linie graniczne między nowo powstającemi parcelami będą przeprowadzone o ile możności pod kątem prostym najmniej do 15 *m*, głębokości.

Przy projektowaniu ulic baczyć należy aby

1. ulice te były odpowiednio połączone z istniejącą siecią ulic,

2. miały szerokość, odpowiadającą potrzebom komunikacyi i hygieny, oznaczoną wedle swobodnego uznania przez Radę miejską, a w każdym razie niemniejszą jak 14 *m*,

3. powstające wskutek projektowanych ulic bloki domów miały odpowiednie rozmiary, najmniej 10 tysięcy m^2 powierzchni.

Rada miejska wydać może dla pewnych dzielnic i ulic, z wyłączeniem jednak terytoryum miasta Krakowa, istniejącego przed wejściem w życie ustawy krajowej z dnia 13. listopada 1909 r. L. 148 Dz. u. i rozp. kraj., odmienne przepisy co do wielkości bloków, sposobu zabudowania jako to: odległości budynków od linii regulacyjnej i od sąsiednich zabudowań, co do wysokości budynków, liczby piąter, rozmiarów dziedzińców i parcel.

Przy oznaczaniu ilości piąter przestrzegać jednak należy przepisów końcowego ustępu §. 18. ustawy budowniczej dla miasta Krakowa.

Dla ulic, przy których domy stawiane będą w pewnej odległości od linii regulacyjnej, może Rada miejska oznaczyć szerokość mniejszą niż 14 m., lecz w każdym razie nie poniżej jak 10 m.

§. 16 *e)*. Do prośby o zezwolenie na otwarcie ulic względnie o zezwolenie na parcelacyę gruntów dołączyć należy:

a) najnowszy wierzytelny wyciąg hipoteczny;

b) plan sytuacyjny w dwóch egzemplarzach, zdjęty na gruncie przez rządownie upoważnionego geometrę lub inżyniera cywilnego, określający położenie gruntu wobec sąsiednich realności z oznaczeniem liczb wykazu hipotecznego i parcel katastralnych, zawierający plan regulacyi ulicy i projektowanego podziału gruntu w podziałce 1 : 500 z podaniem dokładnych wymiarów całego gruntu oraz wymiarów i granic projektowanych ulic i parcel;

c) profil podłużny przez oś ulicy w podziałce długości 1 : 500, w wysokości 1 : 50, z uwidocznieniem istniejącego terenu i projektowanej niwelety;

d) normalny przekrój poprzeczny ulicy w podziałce 1 : 100.

Wysokości należy odnieść do niwelacyi znaków miejskich.

§. 16. *f)*. Na wniesione podanie o udzielenie zezwolenia na otwarcie ulicy względnie podział gruntu zarządzi Magistrat dochodzenie komisyjne, co do którego zastosować należy analogicznie przepisu §. 7. ustawy budowniczej dla miasta Krakowa.

W szczególności toczyć się będą dochodzenia w następujących kierunkach:

a) co do zdatności gruntu pod budowę pod względem zdrowotnym, a zatem pod względem jakości poglebia, wysokości normalnego i najniższego zwierciadła wód gruntowych, dalej pod względem dostępu, możności zaopatrzenia w wodę z rurociągu miejskiego i odwodnienia, pod względem kształtu, wielkości i wogóle warunków, przewidzianych w §. 16. *d)* niniejszej ustawy;

b) co do zgodności położenia ulicy z planem regulacyjnym miasta;

c) co do potrzeby otwarcia z powodu parcelacyi nowych ulic i placów i przygotowania miejsca pod budynki publiczne i plantacye.

§. 16. *g)*. Wnoszący prośbę o zezwolenie na otwarcie lub uregulowanie ulicy oraz podział gruntów winien odstąpić gminie bezpłatnie i w stanie wolnym od wszelkich długów i ciężarów hipotecznych przestrzenie, potrzebne do utworzenia nowych ulic i placów, względnie do uregulowania istniejących, a to w razie otwarcia nowej ulicy lub placu do szerokości 20 m., w razie zaś regulacyi istniejących ulic i placów pas gruntu co najwyżej 10 *m* szeroki z każdej strony ulicy, licząc od granicy istniejącej ulicy do nowej linii regulacyjnej.

Oprócz tego parcelujący ma nowoutworzoną lub uregulowaną ulicę (plac) swoim kosztem dla publicznego użytku urządzić (al. 4.), czyścić, oświetlać i utrzymywać w stanie należytym aż do objęcia przez Gminę.

Objęcie ulicy przez Gminę nastąpi po całkowitem urządzeniu ulicy, zaintabulowaniu jej kosztem parcelującego na rzecz Gminy i z chwilą zabudowania przynajmniej 50% długości obustronnych frontów ulicy.

Do urządzenia ulicy należą następujące roboty:

1. doprowadzenie gruntu do oznaczonego przez Magistrat poziomu;

2. wykonanie toru jezdnego jako też krawężników (§. 16. *a)* (3);

3. wykonanie kanalizacyi i osuszenie gruntu.

Jeżeli kanalizacya okaże się na razie niemożliwą, winien parcelujący zaprowadzić urządzenie do odprowadzenia wód gospodarskich i nieczystości kloacznych w sposób, przez Magistrat określony. Po wybudowaniu kanału ulicznego obowiązani będą właściciele realności te prowizoryczne urządzenia znieść, wykonać kanał domowy i połączyć własnym kosztem z kanałem ulicznym.

Wszystkie wyżej wymienione roboty ma wykonać parcelujący w czasie przez Magistrat oznaczonym i pod kontrolą budownictwa miejskiego. Aby zabezpieczyć dopełnienie nałożonych na parcelującego obowiązków, może Magistrat zażądać od niego złożenia w kasie miejskiej odpowiedniej kaucyi.

W razie niedopełnienia tych zobowiązań może Magistrat zakazać wykonywania budowli przy omawianych ulicach lub placach, a zaniedbanie przez parcelującego roboty wykonać na jego koszt. Na opędzenie wynikłych stąd wydatków może Magistrat użyć kaucyi, którą następnie parcelujący uzupełnić ma do pierwotnej wysokości.

Magistrat może jednak z góry postanowić, że urządzenie ulicy w terminie oznaczonym nastąpi przez organa gminne na koszt parcelującego, który obliczone przez Magistrat koszta winien złożyć w Kasie miejskiej przed uzyskaniem zezwolenia na podział gruntu i otwarcia ulicy.

§. 16. *h)*. Na podstawie wyników dochodzenia komisyjnego wyda Magistrat w terminie dni 60 po odbyciu komisyi orzeczenie, czy zezwolenie na otwarcie ulicy względnie podział gruntu może być udzielone. Jeżeli jednak z powodu parcelacyi lub otwarcia ulic miałyby wyniknąć jakiekolwiek zobowiązania dla Gminy, przedłoży Magistrat sprawęRadzie miejskiej do decyzyi.

W razie gdyby sąsiedzi lub inni interesowani podnieśli podczas dochodzenia zarzuty z tytułu prawa prywatnego przeciw projektowanemu podziałowi gruntów lub otwarciu ulicy, natenczas komisya ma dążyć do załatwienia sprawy w drodze dobrowolnej ugody.

Gdyby mimo tego porozumienia nie osiągnięto, odeśle Magistrat spór na zwykłą drogę prawa, lecz w każdym razie orzeknie, czy i o ile podział gruntów i otwarcie nowych ulic są technicznie możliwe i dopuszczalne ze względów publicznych.

Przy udzielaniu zezwolenia należy parcelującemu zwrócić uwagę na jego obowiązki, określone w §. 16 *b*), 16 *f*) i 16 *g*).

Oba egzemplarze planów ulicy i podziału gruntu, z którego pierwszy pozostanie w archiwum budownictwa miejskiego, a drugi zwróci do rąk parcelującego, będą zaopatrzone w klauzulę zatwierdzającą.

§. 16 *i*). Zezwolenie na otwarcie ulicy względnie na podział gruntu traci moc, gdy od chwili prawomocności orzeczenia zezwalającego upłynęły 3 lata i w tymże terminie nie przystąpiono do otwarcia ulicy oraz zabudowania gruntów i rozpoczętej budowy domów nie kontynuowano lub gdy do końca trzeciego roku parcelujący nie dopełnił względnie nie zabezpieczył swych zobowiązań z §. 16 *d*), 16 *f*), i 16 *g*).

Termin powyższy może Rada miejska odroczyć w przypadkach, na uwzględnienie zasługujących.

Koszta komisyjne.

§. 16 *k*). Koszta komisyjnych dochodzeń, przewidzianych w niniejszej ustawie, ponoszą strony interesowane we-

dle taryfy, ustanowionej przez Radę miejską. Koszta te złożyć należy w Kasie miejskiej przed odbyciem Komisyi.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi robót publicznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania

Marszałek wzywa p. Raciborskiego do zdania sprawy z wyniku skrutynium wyboru.

P. Raciborski zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru.

Głosowało 89 posłów. Absolutna większość 45. Na członka komisyi dla reformy wyborczej otrzymał p. Skolyszewski 82, p. Krężel 89 głosów na zastępcę członka tej komisyi; na członka komisyi gminnej p. Szwed 89, Komisyi prawniczej. Jampolski 65; komisyi gospodarstwa krajowego p. Lewicki 82 głosów.

Marszałek stwierdza ten rezultat wyboru.

Następuje

Sprawozdanie komisyi gminnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie uwolnienia nowych i przebudowanych domów w mieście Białej od gminnych dodatków do podatków.

Sprawozdawca p. Merunowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . o czasowem uwolnieniu nowych i przebudowanych domów w m. Białej od dodatków gminnych do państwowego podatku domowo-czynszowego i do 5% podatku dochodu z budynków uwolnionych czasowo od podatku domowego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje:

Art. I.

Nowe i przebudowane domy w mieście Białej, którym na mocy §. 1. lit. a) lub b) ustawy państwowej z 25. marca 1880 Dz. p. p. Nr. 39, przysługuje czasowe uwolnienie od podatku domowego, — uwalnia się na taki sam okres czasu, na jaki te domy uzyskają uwolnienie od państwowego podatku domowego, także od dodatków gminnych do państwowego podatku domowo-czynszowego i do 5% podatku od dochodu z budynków uwolnionych czasowo od podatku domowego, a to pod następującymi warunkami.

Art. II.

Uwolnienie przysługuje jedynie domom mieszkalnym, za takie uważa się

domy, które są przeznaczone przeważnie na zamieszkanie.

Budowa, względnie przebudowa, musi być w czasie od 1. kwietnia 1910 do końca marca 1915 rozpoczętą i zupełnie wykonaną.

Art. III.

To uwolnienie nie tyczy się opłat gminnych czynszowych, wodociągowych, drogowych, kościelnych i t. p. innych opłat.

Art. IV.

Podanie o uwolnienie ma być wniesione do Magistratu w nieprzekraczalnym terminie dni 45 od dnia doręczenia orzeczenia, przyznającego uwolnienie od podatku państwowego.

W razie wniesienia podania w powyższym terminie, uwolnienie od dodatków gminnych rozciąga się na cały czas trwania uwolnienia od państwowego podatku domowego w myśl ustawy z 25. marca 1880, dz. p. p. Nr. 39, w razie zaś wniesienia podania w czasie późniejszym, uwolnienie od dodatków gminnych rozpoczyna się dopiero od następnego miesiąca po wniesieniu podania.

Art. V.

Ta ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VI.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.

Przemawia p. Lewicki.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar przerwać porządek dzienny, a przystąpić do załatwienia wniosków nagłych.

Marszałek oznajmia, że Izba przedewszystkiem przystępuje do głosowania nad nagłym wnioskiem p. Kiweluka w sprawie ruskich szkół ludowych we Lwowie.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y

posła Kiweluka i tow. w sprawie ruskich szkół ludowych we Lwowie.

Wysoki Sejmie!

Według konskrypcyi z 1900 r. jest we Lwowie na 159.877 mieszkańców 29.327 obrządku ruskiego a więc Rusinów. Dla tej ruskiej ludności miasta Lwowa jest tylko jedna czteroklasowa zwyczajna szkoła męska im. Szaszkiewicza a przy niej już teraz 3 klasy żeńskie, tak jak do niedawna szkoła ta na wstyd stolicy kraju była mieszaną.

Jedyna ta szkoła ludowa z frekwencyą 300 dzieci, nie jest w stanie zaspokoić potrzeb ruskiej ludności Lwowa, bo trudno jest, ażeby w tak wielkiem mieście jak Lwów rodzice, daleko mieszkający na przedmieściach, posyłali dzieci do szkoły w śródmieściu i te warunki zmuszają rodziców Rusinów posyłać swoje dzieci do polskich szkół. Zmusza rodziców Rusinów unikać ile możności tej jedynej szkoły ruskiej jeszcze i wzgląd na zdrowie i moralność dzieci, bo szkoła ta umieszczona w naj-

gorszym budynku, przy alarmie pożarowym wypróżniane tej szkoły trwało ponad 15 minut, a do tego dziewczęta mają tylko naukę po południu w salach nieprzewietrzanych a w zimie muszą wracać do domu późną porą.

Statystyka ruskiej dziatwy w polskich szkołach we Lwowie jest następująca:

Wszystkich chłopców Rusinów w polskich ludowych szkołach Lwowa jest 1297 a dziewcząt 1065 — więc razem 2362.

Z tego na samem przedmieściu grodeckiem w polskich ludowych szkołach im.: Konarskiego Kordeckiego, Sienkiewicza. Żółkiewskiego, św. Magdaleny, św. Anny i Kolejowej jest chłopców Rusinów 668 a dziewcząt Rusinek 502, więc razem na grodeckiem przedmieściu jest dziatwy szkolnej ruskiej, która zmuszona jest uczęszczać do polskich szkół, 1170.

Rada szkolna okręgowa dla miasta Lwowa i rada miejska — są głuche na przedstawienia Rusinów i dlatego nie chcą złemu zaradzić.

Zła wola rady miasta Lwowa widoczną będzie z zestawienia cyfr budżetu miasta Lwowa na ludowe szkolnictwo, — bo gdy ogólny budżet na ten cel wynosi 1,947,317 K. (rok 1909), to z tego na jedyną ruską szkołę przypada 17.380 K a że 112 część, kiedy stosunkowo do ruskiej ludności należałoby się blizko $^1/_5$ część.

To macosze traktowanie Rusinów nie będzie dziwnem, kiedy zważymy, że w radzie miasta Lwowa nie zasiada ani jeden Rusin.

Ten bezprawny stan, odbierający ruskiej ludności Lwowa możność oświaty w rodzinnej mowie nie może i nie powinien dłużej trwać i jest obowiązkiem c. k. Rządu wziąć w obronę równoprawną ruską ludność miasta Lwowa przed nieprzychylnością lwowskiej rady miejskiej, czego dopominały się też liczne wiece, które odbyły się w ostatnich czasach we Lwowie po tej sprawie.

Wysoki Sejm uznając tę sprawę za nagłą, raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby jak najprędzej poczynił potrzebne kroki, celem zaspokojenia potrzeb ruskiej ludności miasta Lwowa na polu ludowego szkolnictwa; z osobna ażeby szkoła im. Szaszkiewicza dostała odpowiedne, osobne przymieszczenie dla wszystkich klas a dalej ażeby w środku dzielnicy grodeckiej założono ruską szkołę ludową z osobna dla chłopców i dziewcząt.

Wnioskodawca:

Kiweluk.

Lewicki, Skwarko, Korol, Oleśnicki, Krysowaty, Hanczakowski, Tracz, Kurowiec, Makuch, Winniczuk, Dumka, Sandulak Sodomora, A. Staruch, T. Staruch,

Izba odrzuca nagłość tego wniosku.

Następuje:

Wniosek nagły.

p. Dr. Kurowca i tow. w sprawie zbliżających się wyborów do Rady powiatowej w Kałuszu.

C. k. Starostwo z niewiadomej przyczyny fałszywie rozdzieliło koła wyborcze i ażeby pozbawić małą posiadłość swych praw, a tem samem wprowadzić nie gospodarskie elementa do gospodarki do Rady powiatowej z grupy małej posiadłości, wpisano do listy wirylnych głosów z kałuskiego i wojniłowskiego sądowego powiatu 72 rzekomych wirylistów, którzy przeważnie nie mają żadnego prawa i tak wpisano wszystkich kupców żydów i bogatych mieszczan, chociaż nie posiadają tabularnej własności, a spłacają tylko zarobkowy albo osobisto-dochodowy podatek. — Ponie-

waż ten precedens c. k. Starostwa w Kałuszu może wywołać w powiecie zamieszanie między uprawnionymi do głosowanie w grupie wiejskiej i narazić całą grupę na pozbawienie swych praw — podpisani wnoszą i proszą, Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd o zbadanie list wyborczych do Rady powiatowej i o ułożenie sprawiedliwej listy wirylnej i o sprawiedliwe rozłożenie kół wyborczych do Rady powiatowej według sprawiedliwego klucza podatków bezpośrednich.

Wnioskodawca:

Dr. Kurowiec.

Lewicki, Winniczuk, Makuch, Sandulak, Dumka, Sodomora, Oleśnicki, Kiweluk, T. Staruch, A. Staruch, Skwarko, Korol, Krynicki, Krysowaty, Tracz, Hanczakowski.

Przemawia p. Kurowiec uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu jako komisyi.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku.

Przemawia p. T. Staruch.

Izba uchwala wniosek sekretarza p. Urbańskiego o zamknięcie rozprawy nad nagłością tego wniosku.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu posłów a mianowicie „przeciw“ nagłości pp. Lewickiego i Skwarkę, oraz „za“ nagłością pp. Skołyszewskiego i Makucha do wyboru mowców generlanych.

Przemawia p. Lewicki jako generalny mowca „przeciw“ nagłości tego wniosku p. Kurowca.

Przemawia p. Skołyszewski jako generalny mowca „za“ nagłością tego wniosku p. Kurowca.

Izba uchwala nagłość tego wniosku a oddzielnie uchwala przekazanie tego nagłego wniosku p. Kurowca, Wydziałowi krajowemu jako komisyi.

Następuje:

Wniosek nagły

w sprawie zapomogi dla dotkniętych nędzą wskutek klęski gradowej mieszkańców gminy Bobrówka z przysiółkiem Horayskie.

Wskutek klęski gradowej, która 3. sierpnia nawiedziła gminy Bobrówka i przysiółek Horayskie i wyrządziła w niej straszne spustoszenie, przepadły w powyższych miejscowościach doszczętnie plony, a oprócz tego same budynki ucierpiały, bo bryły lodu strzechy przebijały. Wsie wymienione, były już w poprzednich latach klęskami nawiedzione tak że obecnie nędza dochodzi do ostateczności, a wieśniacy już obdłużeni żadnej pożyczki uzyskać nie mogą, czyto na zasiewy czy na najlichsze pożywienie. Stan ten okropny pobudza ich do wychodźtwa i zmusić może do wysprzedania osad.

Z tego powodu podpisani wnoszą:

1) Wzywa się c. k. Rząd do udzielenia dotniętym gradem mieszkańców gminy Bobrówka i przysiółka Horayskie zasiłku na zasiewy wiosenne.

2) Sejm poleca komisyi budżetowej przedłożenie jeszcze w tym okresie sesyi sejmowej wniosków w celu wyznaczenia zasiłku krajowego dla gminy Bobrówka i przysiółka Horayskie.

Lwów, dnia 16 lutego 1910.

Wnioskodawca:

Kozłowski.

Wodzicki, Brykczyński, Szwed, St. H. Badeni, Jędrzejowicz, Bojko, Czecz, Bednarski, Pastor, Rittel, Wrześniowski, Wi-

tos, Ptak, Z. Tarnowski, Hupka, Garapich, Wereszczyński, Czartoryski.

Przemawia p. Kozłowski uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o uchwalenie bezzwłoczne 1 części wniosku i o przekazanie 2-ej części wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala 1 część wniosku, a mianowicie:

1) Wzywa się c. k. Rząd do udzielenia dotkniętym gradem mieszkańców gminy Bobrówka i przysiółka Horayskie zasiłku na zasiewy wiosenne,—drugą zaś część wniosku.

2) Sejm poleca komisyi budżetowej przedłożenie jeszcze w tym okresie sesyi sejmowej wniosków w celu wyznaczenia zasiłku krajowego dla gminy Bobrówka i przysiółka Horayskie — uchwala Izba odesłać do komisyi budżetowej.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 17. lutego 1910 roku godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 11 minut 30 w nocy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*

St. Henryk Badeni *w. r.*

Protokół

82. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 17. lutego 1910.

Początek o godzinie 10-ej miut 40 przedpołud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 121.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik J. E. dr. Michał Bobrzyński, i c. k. Radca Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 80 posiedzenia uważa za przyjęty gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 81 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 17. lutego 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 6095, 6101, 6108, 6111, 6113, 6116, 6121.

Komisyi szkolnej L. s. 6096, 6099, 6100, 6109, 6119.

Komisyi gminnej L. s. 6114, 6116, 6117.

Komisyi petycyjnej L. s. 6097, 6110.

Komisyi administracyjnej L. s. 6104, 6105—6107, 6112, 6118.

Komisyi prawniczej L. s. 6098, 6122.

Komisyi gosp. kraj. L. s. 6102.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6095 Wydz. pow. w Wadowicach z petycyą gminy Spytkowice o zasiłek na wiosenne zasiewy, przemawia p. Styła popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przedzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6098 gminy Stanimirz o wyłączenie z okręgu sądu pow. w Glinianach o przyłączenie do Przemyślan, przemawia p. Lewicki popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6102 Filii Tow. „Silskij Hospodar“ w Kołomyi i t. d. w sprawie projektu Rady

kultury krajowej, przemawia p. Lewicki popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 6115. Wydz. pow. w Kossowie o subwencyę na drogi, przemawia p. Tracz popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przedzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacyj.

Sekretarze p. p. Urbański a następnie Skwarko odczytują zgłoszony wniosek i interpelacye, które

opiewają:

I n t e r p e l a c y a

p. A. Krężla i tow. do c. k. Rady szkolnej krajowej, w sprawie wyborów do Rady szkolnej miejscowej w Mokrem (pow. Pilzno).

W styczniu b. r. przeprowadzono wybory do Rady szkolnej miejscowej w Mokrem. Między innymi wybrano członkami Rsm. Józefa Czerwca oglądacza bydła i Antoniego Krzystyniaka pisarza gminnego — a zatem dwóch płatnych z kasy gminnej sług gminy. Obowiązująca przy wyborach do Rady szkolnej miejscowej, ordynacya wyborcza gminna, §. 10. wyklucza od wyboru między innemi także i sługi gminy.

Wybór zatem wzmiankowanych osób jest jaskrawem bezprawiem, pogwałceniem ustawy przeciw któremu większa część tamtejszej ludności postanowiła najenergiczniej zaprotestować już przy akcie wyborczym — jednak protestu tego słuchano i wybór przeprowadzono.

Wobec tego rozgoryczenie pomiędzy ludnością jest wielkie i niezadowolenie zwyniku wyboru.

Podpisani zapytują c. k. Radę szkolną krajową, czy bezprawie to jest jej znane?

Czy zechce natychmiast zarządzić co potrzeba, ażeby wybór osób wyżej wymienionych unieważniono a wybrano w miejsce ich ludzi mających ustawowe warunki?

Lwów, dnia 15. lutego 1910.

Interpelant:
Krężel.

Cieluch, Bojko, Stefczyk, Żardecki, Myjak, Ptak, Szwed, Lewakowski, Witos, Bernadzikowski, Styła, Jampolski, Cipser, Jedynak, Bis.

I n t e r p e l a c y a

posła A. Krężla i tow. do c. k. Rządu w sprawie zapomogi dla ludności włościańskiej, dotkniętej klęskami elementarnemi.

W znacznej części naszego kraju, w ostatnich dwóch latach, klęski elementarne zadały bardzo ciężki cios ludności włościańskiej, przed którą staje widmo głodu i nędzy.

W gminach nawiedzionych klęską gradobicia jest ogólny brak chleba, a ludność żywi się wyłącznie ziemniakami i kapustą.

Przewidywany z góry brak paszy dla bydła był powodem, że włościanie wysprzedali część potrzebnego im do gospodarstwa inwentarza żywego w pozostałej reszty w najbliższym już czasie nie będzie czem żywić.

Za zaliczkę pożyczoną na wysoki procent, lub uzyskane ze sprzedaży inwentarza nie zdołano zakupić dostatecznej ilości zboża do siewu w ubiegłej jesieni, obecnie nasuwa się pytanie za co kupić zboże do siewu na nadchodzącą wiosnę?

Pomoc ze strony c. k. Rządu jest konieczna, przez dostarczenie ludności zboża i paszy dla bydła, bo nie dość jest sprawować nad społeczeństwem władzę przez rządy, sądy, potworzone więzienia, urzędy podatkowe, posterunki żandarmeryi i t. p., ale obok tych narzędzi do ściągania podatków, rekruta, wymierzania kar i rządzenia należy dać ludowi w nieszczęściu pomoc i opiekę, i dbać o jego interesa gospodarcze, zdrowie, oświatę i kulturę.

W ostatnich dniach, rozdzieloną była zapomoga pod postacią soli na poprawę paszy dla bydła, lecz to nie była sól, ale jak włościanie utrzymują były to kawałki ziemi z domieszką soli, a znaczną część włościan z korzystania z tej zapomogi zrezygnowała obawiając się tego, by masą tą zamiast paszę poprawić jej nie popsuto i tem zdrowiu bydła nie zaszkodzono. Fakt ten wywołał niezmierne rozgoryczenie pomiędzy włościaństwem — które uważa to za kpiny z jego nędzy i nieszczęścia.

Sprawdzić to można w gminach dotkniętych gradobiciem w powiecie pilzneńskim.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd czy fakta powyższe są mu znane?

Czy zechce i w jaki sposób przyjść na prawdę z pomocą ludności nawiedzionej klęskami elementarnemi?

Lwów, dnia 15. lutego 1910.

Interpelant:
Krężel.

Cieluch, Bojko, Stefczyk, Żardecki, Myjak, Ptak, Jedynak, Szwed, Lewakowski, Witos, Styła, Cipser, Bis, Jampolski, Bernadzikowski.

W n i o s e k n a g ł y

p. Dra K. Lewickiego i tow. w sprawie bezprawnych uchwał rady szkolnej miejscowej i rady gminnej w Zamarstynowie.

Rada szkolna miejscowa w Zamarstynowie na posiedzeniu z 13. stycznia 1910 r. uchwaliła:

1) zabronić dzieciom szkolnym odmawiać w szkole ruskie modlitwy,

2) zabronić nauczycielom i nauczycielkom rozmawiać pomiędzy sobą po rusku w szkole, — a nawet na korytarzach,

3) zabronić nauczycielom i nauczycielkom mówić po rusku do ruskich dzieci szkolnych.

Rada gminna w Zamarstynowie ten krok aprobowała, a nawet wybrała z pomiędzy siebie komisyę, która ma to dzieło przeprowadzić i doglądać.

W szkole w Zamarstynowie jest ponad 300 dzieci ruskich. Wobec takiego bezprawnego postępowania władz podpisani stawiają:

N a g ł y w n i o s e k:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby natychmiast zarządził rozśledzenie tej sprawy, t. j. naprowadzonych uchwał rady szkolnej miejscowej i gminnej w gminie Zamarstynowie i bezprawne uchwały w sprawie używania ruskiej mowy w szkole zniósł.

Wnioskodawca:
Dr. K. Lewicki

Kiweluk, Skwarko, A. Staruch, T. Staruch, Oleśnicki, Sandulak, Kurowiec, Makuch, Tracz, Sodomora, Krysowaty, Dumka, Winniczuk, Korol, Hanczakowski.

I n t e r p e l a c y a

p. Korola i tow. do c. k. rządowego komisarza w sprawie zwlekania z rozpisaniem wyborów do Rady miejskiej w Żółkwi i w sprawie marnotrawnej gospodarki Rady miejskiej i Magistratu tamże.

l. Jeszcze w miesiącu wrześniu 1909 skończył się peryod wyborczy po-

łowy Rady miejskiej w Żółkwi, jak też 6-miesięczny peryod wyborczy całego Magistratu, wobec czego należało już w miesiącu wrześniu 1909. rozpisać i przeprowadzić wybory połowy radnych, a później dokonać nowego ukonstytuowania przez nowy wybór burmistrza i całego magistratu.

Magistrat ułożył listę wyborczą w ten sposób, że wpisał takich, którzy albo dawno już poumierali, albo żadnego nie płacą i nigdy nie płacili podatku a wkońcu karanych za przestępstwa, a więc ludzi, którzy prawa wyborczego nie mają, przeciwnie opuścił około 500 takich uprawnionych, o których wiedział, że są przeciwnikami wprost niemożliwej gospodarki urzędującego Magistratu i Rady miejskiej i tem samem nie będą przy wyborach głosować na listę magistracką.

Wszystko to uczyniono w tym celu, ażeby zabezpieczyć większość magistrackiej klice a tem samem nie dopuścić do Rady miejskiej nowych ludzi, którzyby gospodarkę miejską na inne poprowadzili tory.

Wskutek wniesionych reklamacyj, które powołana przez Magistrat komisya reklamacyjna prawie w całości odrzuciła sprostowało c. k. Starostwo listy wyborcze, zwróciło je Magistratowi i poleciło natychmiast rozpisać nowe wybory.

Jednak Magistrat miasta Żółkwi nie spieszy się z rozpisaniem nowych wyborów, bo wie, że znaczna większość w mieście jest przeciwną marnotrawnej gospodarce Magistratu i Rady miejskiej, gotowa więc wystąpić przeciw magistrackiej klice i wprowadzić do nowej Rady miejskiej nowych ludzi, którzy przy ukonstytuowaniu nowej Rady miejskiej gotowi wyrzucić dotychczasowych gospodarzy miasta, dlatego do dzisiejszego dnia nie rozpisuje wyborów, pomimo urgensów ze strony c. k. Starostwa.

II. Że pospiech w rozpisaniu wyborów jest koniecznym, dowodzi tego chociażby pobieżne rzucenie okiem na gospodarkę miejską, która prowadzi miasto wprost do ruiny. I tak dla przykładu pozwalamy sobie naprowadzić:

1) że w czasie gospodarki teraźniejszego magistratu zniżono arendatorom prawa propinacyi roczny czynsz z 63.200 K. na 46.500 K;

2) że za pobór 100 procent dodatku konsumcyjnego od mięsa zniżono arendarzowi tegoż roczny czynsz z 18 na 15.000 K. pomimo, że dodano do tego dochód z rzeźni wartości 8.000 K.

3) że spółce arendy kopytkowego na 5 zaporach zniżono czynsz z 10.200 K. na 8.600 K;

4) że bez wszelkich przyczyn pozwolono arendującym miejskiej propinacyi przed upływem czasu wynajmu opuścić lokal miejski i bez wszelkiego odszkodowania przeprowadzić się do lokalu radnego i asesora miejskiego Federa. Przez to straciła gmina 1.000 K. rocznie;

5) że przez niewłaściwe stanowisko magistratu w procesie Patrontascha o ograniczenie go w swobodnem wykonaniu koncesyonowanego szynkarstwa przez gminę na rzecz miejskiego prawa propinacyi zmuszona była gmina niepotrzebnie i z oczywistą stratą i szkodą miasta wypłacić temu Patrontaschowi odszkodowanie w kwocie 16.000 K;

6) że gminnych funduszów drogowych dochodzących rocznej kwoty 20.000 K. nie używa Magistrat ani na cele drogowe, bo te są całkiem zaniedbane, ani na drugie cele produktywne;

7) że deficyt gminny przewyższający rocznie sumę 25.000 K. ukrywa się sztucznie w budżetach gminnych;

8) że prachodzącemu do służby rządowej dotychczasowemu burmistrzo-

wotowała Rada gminna honorowy dar 1.000 K.;

9) że dotychczas nie uchwalono jeszcze budżetu na rok 1910.

Podając to wszystko do wiadomości c. k. Rządu, podpisani zapytują:

1) Czy gotów c. k. Rząd zmusić teraźniejszy zarząd miasta Żółkwi bez zwłoki rozpisać wybory połowy Rady miejskiej?

2) Czy wglądnie w tę bezprzykładną, prowadzącą miasto Żółkiew do ruiny gospodarkę teraźniejszego zarządu i czy nie będzie uważał za potrzebne i wskazane interesami miasta rozwiązanie Rady gminnej i wprowadzenie komisarza rządowego celem salwowania całości majątku gminy miasta Żółkwi?

Interpelant:
Korol.

Lewicki, Makuch, Winniczuk, T. Staruch, A. Staruch, Skwarko, Kiweluk, Sandulak, Hanczakowski, Tracz, Krynicki, Krysowaty, Kurowiec, Sodomora, Dumka.

Interpelacya

p. Korola i tow. do Wydziału krajowego w sprawie marnotrawnej gospodarki Magistratu i Rady gminnej w Żółkwi. Od całego szeregu lat stoją na czele miasta Żółkwi ludzie, którzy swą gospodarką prowadzą miasto do ruiny.

Dla illustracyi pozwolimy sobie zaprowadzić następujące fakty:

1) W czasie gospodarki teraźniejszego magistratu zniżono arendującym prawa propinacyi roczny czynsz z 63.200 K.

2) za pobór 100 procentowego dodatku konsumcyjnego od mięsa zniżono arendującym tegoż roczny czynsz z 18 na 15.000 K, pomimo że dodano im dochód z rzeźni wartości około 8.000 K;

3) Spółce arendy kopytkowego na 5 zaporach zniżono czynsz z 10, 200 na 8.000 K. Zauważyć należy że tak ludność jak konsumcya rośnie, ponieważ w Żółkwi zbudowano wielki tartak i otworzono gimnazyum;

4) pozwolono arendującym miejskiej propinacyi bez wszelkich przyczyn przed upływem czasu wynajmu opuścić miejski lokal i bez najmniejszego odszkodowania gminy przenieść propinacyę do nowowybudowanego przez radnego i asesora Federa lokalu, przez gmina poniosła rolzna stratę 1.000 K, ponieważ lokal gminy stoi bez użytku;

5) przez niewłaściwe stanowisko magistratu w procesie Patrontasza ograniczenie go w swobodnem wykonywaniu koncesyonowanego szynkarstwa przez gminę na rzecz miejskiego prawa propinacyi, była zmuszona gmina niepotrzebuje, że stratą i szkodą gminy wypłacać temuż Patrontaszowi odszkodowanie w sumie 16.000 K. rocznie;

6) gminnych funduszów drogowych dotyczących rocznie sumy 20.000 K używa się na wszelkie inne cele, tylko nie na cele drogowe, bo drogi są pod wszelką krytyką;

7) deficyt w budzecie przewyższa rocznie sumą 25.000 K, ukrywa się sztucznie w budzetach gminnych z roku na rok;

8) przechodzącemu do służby rządowej dotychczasowem burmistrzowi wotowano i wpłacono konszowy dar 1.000 K, chociaż kasa gminna świeci pustkami;

9) Dotyczas nie uchwalono jeszcze budżetu miejskiego na r. 1910.

Wydział powiatowy jest wobec tego wszystkiego bezradnym, ponieważ burmistrz i jego zastępca są szłonkami Rady powiatowej względnie Wydziału

a lustrator powiatowy jest zarazem członkiem Rady gminnej.

Wobec takiego stanu rzeczy ingerencya Wydziału krajowego jest konieczną, a przoprowadzona z ramienia Wydziału krajowego lustracya gospodarki gminnej w Żółkwi wykryje wiele innych nieprawiedliwości i sławarzy oczy tym, którzy powołani są do strzeżenia majątku gminego.

Peryod wyborczy magistratu i połowy Rady miejskiej skończył się jeszcze we wrześniu 1909, jednak magistrat umyślnie nie rozpisuje wyborów, ażeby jak najdłużej utrzymąć się przy władzy.

Potrzebna tu jek najrychlejsze pomoc, ponieważ dalsze panowanie terazniejszego magistratu sprowadzi ruirę miasta.

Podając to wszystko do wiadomości Wydziału krajowego, podpisani zapytują:

1) Czy gotów jest Wydział przeprowadzić jak najrychlej lustracyę gospodarki miejskiej w Żółkwi?

2) Czy i jakie zarządzi środki, ażeby przedłożyć koniec marnowaniu ze strony magistratu majątku gminy Żółkwi i ochronić miasto przed ruiną?

3) Czy wybór Wydział krajowy wziąść pod rozwagę, czy nie leżałoay w interesie miasta postawić wniosek na rozwiązanie Rady gminnej i sprowadzenie komisarza rządowego.

Interpelaut:
Koroł.

Lewicki, T. Staruch, A. Staruch, Makuch, Winniczuk, Sodomora, Kurowiec, Skwarko, Dumka, Sandulak, Krynicki, Hanczakowski, Tracz, Krysowaty,

Interpelacya

p. Makucha i tow. do JEkscelencyi p. Namiestnika w sprawie prześladowania wieśniaków przez horodeńskie starostwo.

C. k. Starostwo w Horodence zaczęło od jakiegoś czasu prześladować w niesłychany sposób ruskich wieśniaków.

Z praktyk tego Starorostwa naprowadzimy następujące dwa wypadki na dowód masowego karania ostremi karami ludzi, którzy niczem nie przewinili się.

I. Około 1. lutego chodzili żandarmi po wsiach obertyńskiego sądowego powiatu i zapisywali sobie wszystkich ludzi, których spotkali wieczorem na drodze.

Skutkiem tego było to, że kilkaset ludzi otrzymało z c. k. Starostwa w Horodence wezwanie, podpisane przez kancelistę Namiestnictwa Wygodę, w którem nakazywano stawić się pod karą 20 K dnia 10. lutego w urzędzie gminnym w Obertynie

Na ten dzień przyjechał do Obertyna wspomniany p. Wygoda, a kiedy przed nim stanęło około 340 ludzi, przemówił do nich ten pan temi słowy

draby, zbóje włóczycie się po nocach macie za to po 10 d. aresztu i po 2 K kosztów na zapłacenie kosztów mej podróży. To była cała rozprawa, nikogo więcej p. Wygoda nie pytał, a tych którzy chcieli coś powiedzieć na swoje usprawiedliwienie, kazał policyantom wyprowadzić za drzwi. Kiedy np. Fed Szczewata chciał na obronę swego 16 letniego syna Dmytra powiedzieć, że tego krytycznego dnia o godz. 6½ posłał go do swego brata Jacka z prośbą ażeby mu na drugi dzień pojechał do lasu to p. Wygoda krzyknął do niego: milcz bo zaraz i ciebie ukarzę i kazał policyantowi wyprowadzić go za drzwi.

Nikt z wezwanych nie wie dotychczas, za co go ukarano i czy przyjdzie wyrok na piśmie, bo p. Wygoda powiedział, że żaden rekurs nie pomoże i rozpędził wszystkich ludzi, pogrozi-

wszy im na drogę, że jeszcze przyjedzie i ostrzej będzie karał.

II. Tego samego dnia (10/2 t. r.) urzędował p. Wygoda w Nieźwiskach w urzędzie gminnym, gdzie również po karą 20 K zwołał kilkudziesięciu ludzi z Nieźwisk i Woronowa i po takiem samem skróconem postępowaniu zasądził każdenago 5 d. aresztu albo po 10 K. grzywny. Podstawą tego wyrok było doniesienie żandarmeryi, że podsądni, nie jawili się przy ogniu, jaki powstał 19 stycznia t. r. u posesora Moszka Weismana w Woronowie.

Między zasądzonymi była większość takich, którzy całą noc gasili ogień i rzeczywiście zlokalizowali go jedną stodołę ratując w ten sposób resztę budynków zapasy zboża i paszy.

Za ten ratunek wyraził ks. Bąkowski imieniem właścicielki Woronowa p. Repsyny Zacharjasiewiczowej podziękowanie, tak samo też dziękował woronowskim ludziom za ratunek dziedzic z Olejowej Wielowiejski.

Wobec tego ludzie podawali żandarmowi swe nazwiska wtej nadziei że dostaną nagrodę, a tymczasem przyszła ostra kara, bo p. Wygoda umie tylko karać i ściągać dla siebie dyety i koszta podróży.

Podpisani nie wiedzą, za co w obu wypadkach ukarano ludzi i dlatego zapytują:

1) Czy te masowe prześladowania ruskich wieśniaków z horodeńskim powiecie dzieją się za wiadomością Waszej Ekscelencyi?

2) Na jakiej podstawie ukarano ludzi z Harasymowa, Nieźwisk, Woranora i sąsiednich gmin?

3) Jakiem prawem kancelista Wygoda wykonuje władzę sędziowską, gdy do niego należy manipulacyjna praca?

4) Kto go nauczył „skróconego“ postępowania, odbierającego możność wszelkiej obrony?

5) Czy raczy wasza Ekscelencya pociągnąć p. Wygodę do karno sądowej odpowiedzialności za nadużycie urzędowej władzy i za brutalne obejście się ze stronami, a tych, którzy wysłali tego pana przykładnie ukarać w drodze dyscyplinarnej?

6) Czy raczy wasza Ekscelencya skasować wydane wyroki przez p. Wygodę jako bezprawne?

Interpelant:
Makuch.

Lewicki, Korol, Oleśnicki, Kiweluk, Hanczakowski, Kurowiec, Sodomora, A. Staruch, T. Staruch, Dumka, Krysowaty, Skwarko, Winniczuk, Sandulak.

Interpelacya

p. Dumki i tow. do c. k. Rządu w sprawie zwłoki z załatwieniem protestu wyborów gminnych w Chodaczkowie małym, pow. tarnopolskiego przez c. k. Starostwo tamże.

Dnia 4. października 1909 r. odbyły się wybory do Rady gminnej w Chodaczkowie małym całkiem legalnie. Jednak strona przeciwna wniosła protest, który ugrzązł w pulpicie Starostwa, nie mogąc się doczekać załatwienia, wprowadzając przez to w zaniepokojenie mieszkańców gminy i powodując rozstrój w gospodarce gminnej:

Wobec tego podpisani zapytują.

Czy gotów c. k. Rząd polecić pod władnym organom rychlejsze załatwienie sprawy i usunąć niepokój mieszkańców?

Interpelant:
Dumka.

Lewicki, Winniczuk, Korol, Sodomora, T. Staruch, A. Staruch, Oleśnicki, Krynicki, Kiweluk, Makuch, Skwarko, Sandulak, Kurowiec, Krysowaty.

Interpelacya

p. Dumki i tow. do c. k. Rządu w spr. nieustawowego nadużywania władzy nad nauczycielami przez c. k. Radę szk. okr w Tarnopolu.

I. C. k. Rada szk. okr. w Tarnopolu uwolniła nauczyciela Maślankę w Kurowcach z nauczycielstwa bez najmniejszych powodów, wypędzając go wśród zimy na nędzę, zamykając mu pensyę

II. Również nauczyciele Feszczuka z Denysowa za to, że poprawił błędy za nauczycielką polką na ruskich zadaniach dzieci — bo nauczycielka nie umiała ortografii i nie umiała po rusku. A że tę jej nieumiętność wyniosły dzieci poza mury szkolne i pani ta zamiast nieumiejętność swą naprawić, czuła się tem obrażona, zanosząc skargę do inspektora który w tej chwili przeniósł nauczyciela Feszczuka z kilkuletniej jego tamże posady.

Z tego powodu zapytują podpisani i

Czy gotów jest c. k. Rząd zarządzić odpowiednie kroki w celu wstrzymania c. k. Rady szkolnej okręgowej od przerzucania nauczycieli Rusinów.

Interpelant:
Dumka.

Krynicki, Lewicki, Winniczuk, Sodomora, Korol, T. Staruch, A. Staruch, Skwarko, Sandulak, Oleśnicki, Krysowaty, Kurowiec, Kiweluk, Makuch.

Interpelacya

p. Dumki i tow. do c. k. Rządu w spr. gminy Romanówka pow. tarnopolski o nieustawowe postępowanie i lekceważenie praw przez wójta Pawła Cebrowskiego.

We wsi Romanówka pow. Tarnopol wójt Paweł Cebrowski zestawiając listę wyborczą gminną, wpisał bezpodstawnie p. Adelę Stopczyńską właścicielkę dóbr na podstawie sfingowanego podatku zarobkowego w kwocie 453 K 75 h. na listę wyborczą do rady gminnej i przeciw temu wnieśli Koszt Hnatyszyn i tow. reklamacyę do c. k. Starostwa w Tarnopolu jako II. instancyi odwołującej, a Starostwo załatwiając tę sprawę, uwzględniło reklamacyę i wójtowi już więcej jak miesiąc doręczyło, lecz wójt nie chce uwiadomić reklamujących o tem i doręczyć tej uchwały, maltretując tem, że bądź to ze strony Starostwa nie otrzymał, chociaż komisarz w c. k. Starostwie powiedział reklamującym, że już dawno wójtowi doręczył i w aktach jest zanotowane.

Z powodu tego podpisani zapytują:

Czy gotów c. k. Rząd zarządzić i dać odpowiednie upomnienie za nieustawowe postępowanie i lekceważenie praw włościańskich, temu wójtowi i polecić mu wydanie stronom aktu reklamacyjnego i rozporządzenia c. k. Starostwa?

Interpelant:
Dumka.

Lewicki, Korol, Sodomora, Krynicki, Oleśnicki, Kiweluk, Makuch, Skwarko, Sandulak, Kurowiec, Krysowaty, Winniczuk, T. Staruch, A. Staruch.

Interpelacya

p. Sandulaka i tow. do c. k. Rządu w spr. nieustawowego postępowania c. k. Rady szk. okr. w Kosowie.

C. k. Rada szkolna okr. w Kosowie poleciła Radzie gminnej w Rzeczce, ażeby co do wyboru placu pod budowę szkoły na przysiółku Snidarce powzięła uchwałę Rady gminnej. Rada gminna załatwiając sprawę uhwaliła plac jak najwygodniejszy i najprzystępniejszy dla dzieci, i odesłałą tę nchwałę do c. k. Rady szk. w Kosowie do zatwierdzenia Z tą uchwałą Rady gmin. zgadzają się wszyscy mieszkańcy tak Rzeczki jak i przysiółka Snidarki. Jednak c. k. Rada szk. our. w Kosowie ignowując tę uchwałę poleniła kupić zwierzchności gmin. plac w kącie zwanym Młaki, zupełnie bagnisty, gdzie niema konmnikacyi, położony wśród śniegów widcznych i wia-

trów, nieprzystępny nie tylko dla dzieci, lecz i dla dorosłych.

Z powodu tego zapytujemy c. k. Rząd, jak usprawiedliwi przystępowanie Rady szk. okr. w Kosowie i czy skłonny jest uchwałę Rady gm. zatwierdzić, jako jedynie dla szkoły i ludności korzystną.

Interpelant:
Sandulak.

Lewicki, Oleśnicki, T. Staruch, Kiweluk, Makuch, Skwarko, Krysowaty, Dumka, A. Staruch, Kurowiec, Sodomora, Korol, Hanczakowski.

Interpelacya

p. Makucha i tow. do c. k. Rządu w spr. budowy ludowej szkoły w Popielach, drohobyckiego powiatu.

Gmina Popiele w pow. drohobyckim położona wniosła jeszcze w r. 1907. prośbę do c. k. Rady szk. kraj. o pozwolenie na budowę nowego budynku szkolnego w Popielach. ponieważ dotychczasowy budynek z powodu starości chyli się do upadku, i grozi nie tylko zdrowi uczącej się dziatwy ale wprost niebezpieczny jest dla jej życia, a prócz tego, wskutek silnej frekwencyi szkolnej młodzieży budynek ten składający się z dwóch małych pokoików, nie wystarcza dla 335 szkolnych dzieci które z nim codziennie pobierają naukę.

Swago czasu objawili nawet rodzice uczącej się młodzieży, że do tego budynku dzieci swych nie poszlą, ponieważ obawiają się nie tylko o ich zdrowie ale i o życie.

I rzeczywiście stan budynku tego jest taki, że zwierzchność gminna już kilkakrotnie zamierzała zapieczętować budynek szkolny i zabronić dalszej w nim nauki.

W r. 1908 złożyła gmina Popiele przypadającą na nią 120% opłatę na budowę szkoły gotówką do c. k. Starostwa w Drohobyczu a zarazem włożyła tą dekleracyę, którą zobowiązał się miejscowy obszar dworski złożyć zaraz po rozpoczęciu budowy nowej szkoły, przypadającą na niego sumę.

Od tego czasu sprawa budowy szkoły, dla gminy Popiele bardzo piekąca, ugrzązła u władz kompetentnych i mimo tego że gmina kilkakrotnie odnosiła się drzez swoich delegatów do c. k. Rady szk. i c. k. Starostwa w Drohobyczu a prócz tego wysłała nawet deputacyę do c. k. Namiestnictwa we Lwowie — sprawa budowy szkoły nie postąpiła ani krok naprzód — przeciwnie c, k. Rada szk. okr, zbywa wysłanych deleghtów krótkiem „czekajcie“.

Tymczasem dajo się bardzo odczuwać brak odpowiedniej szkoły, względnie budynku szkolnego w Popielach a równocześnie potęgują się wydati gminy na opłacenie czynszu najmu za wynajęty pod jedną klasę lokal i za ustawiczną reperacyę i podpieranie walącego się starego budynku szkolnego a nadto wprost lekomyślne wykorzystuje się dwie miejscowe siły nauczycielskie które dla spełniania swych obowiązków przypisanych im planem naukowym dzielą uczącą się dziatwę na 3 lub 4 części i tym grupom jednej po drugiej przez cały dzień do późnej nocy udzielają naukę.

Przeto zapytujemy P. c. k. Namiestnika czy są mu znane te stosunki, w których znajduje się gmina Popiele z budową nowego obszernego i sanitarnym wymogom odpowiadającego budynku szkolnego, jak również czy znana mu jest niedbałość c. k. Rady szk. okręg. i jej obojętność w spr. budowy szkoły w Popielach — w końcu — czy i w jaki sposób myśli P. Namiestnik przyspieszyć sprawę budowy szkoły w Popielach i na przyszłość położyć koniec takim anormalnościom.

Interpelant:
Makuch.

Lewicki, Oleśnicki, T. Staruch, A. Staruch Winniczuk, Korol, Krysowaty, Tracz. Kurowiec, Kiweluk, Dumka Sandulak. Skwarko, Sodomora.

I n t e r p e l a c y a

p. Hanczakowskiego i tow. do c. k. Namiestnika JE. Dr. Bobrzyńskiego w spr. zaopatrzenia rodziny zabitego dnia 2|4 1909 w Jabłonce niż. robotnika przy tartaku parowym, Ignaca Kuzia.

Dnia 2. kwietnia 1909 został zabity w czasie robót przy tartaku parowym w Jabłonce niż. pow. Turka śp. Ignac Kuzio, ojciec rodziny składającej się z żony Katarzyny i 2 dzieci, z których starsze liczy 2 lata. Do tego czasu właściciel względnie rarządca tartaku nie zrobił doniesienia do c. k. Starostwa w Turce o tym nieszczęśliwym wypadku, wskutek czego wdowa z dziećmi znajduje się w ostatniej nędzy, a Zakład ubezpieczenia robotników od wypadków dla Galicyi i Bukowiny nie mając aktów c. k. Starostwa odmawia wdowie wszelkiej ustawowej pomocy materyalnej. C. k. Starostwo w Turce, chociaż zostało zawiadomione przez interesowanych o śmierci wspomnianego robotnika przy parowym tartaku, nie chce zmusić zarządcy tartaku w Jabłonce niż. do doniesienia o nieszczęśliwym wypadku i wogóle w sprawie tej nie urzęduje — wskutek czego wdowa po zabitym i 2 dzieci żyją o żebranym chlebie.

Podpisani dołączając pod 1) pismo Zakładu ubezpieczeń z 13|7 1909 l. 78717, zapytują JE. Namiestnika:

Co zamierza przedsięwziąć w celu ustawowego traktowania wspomnianej sprawy przez c. k. Starostwo w Turce i w celu umożliwienia wdowie po zabitym Ignacym Kuzio, i jego 2 dzieciom stosownego zaopatrzenia.

Interpelant:
Hanczakowski.

Lewicki, Skwarko, T. Staruch, A. Staruch, Kiweluk, Makuch, Sandulak, Krysowaty, Krynicki, Korol, Tracz, Dumka, Sodomora, Kurowiec.

O d p i s

Zakład ubezpieczenia robotników od wypadków dla Galicyi i Bukowiny we Lwowie ul. Brajerowska l. 16 (Nr. rachunku czekowego c. k. urzędu pocztowych kas oszczędności 19.990). — L. 78717|909. Lwów, dnia 13. lipca 1909. 1) W pismach tyczących się sprawy niniejszej należy powołać powyższą liczbę. — 2) Przesyłki pieniężne i listy winien nadawca spłacić, a żądając od Zakładu odpowiedzi załączyć markę. pocztową Do pani Katarzyny Kuziowej wdowy po śp. Ignacie Kuziu w Jabłonce niżnej.

W załatwieniu prośby z dnia 29. czerwca 1909 zawiadamiamy, że Zakład nie posiada żadnej egzekutywy celem zniewolnienia przedsiębiorcy do doniesienia o wypadku zaszłym w jego przedsiębiorstwie. Powołaną do tego władzą jest właściwe c. k. Starostwo jako władza polityczna I. instancyi, dokąd z ewentualnem zażaleniem należy się zwrócić. Zakład ubezpieczenia robotników od wypadków dla Galicyi i Bukowiny we Lwowie.

Dyrektor: podpis nieczytelny.

I n t e r p e l a c y a

p. Winniczuka i tow. do c. k. Rządu w spr. przygotowawczej klasy przy ruskiem gimnazyum w Stanisławowie.

Uczniowie ruskiego gimn. w Stanisławowie, są wyłącznie dziećmi włościańskimi. Po wsiach jest inny typ szkół niż po miastach, zwykle są szkoły dwuklasowe. Po ukończeniu nauki w takiej szkole, dziecko choćby najzdolniejsze, a nawet przy pomocy nauki w domu, nie jest w stanie przygotować się do gimnazyum ażeby zdać wstępny egzamin. Jeżeli nawet zda ten egzamin, to z początku musi silnie pracować nad sobą, co znowu odbija się na zdrowiu. Z tego względu kurs przygotowawczy do ru-

skiego gimnazyum jest korzystny, wskazany i konieczny. Domagali się tego w swych petycyach fila ruskiego Tow. pedagog. w Stanisławowie urząd gminny w Jezupolu, Józef Karapowicz radca sądowy w Stanisławowie i tow. — Potrzeba tej przygotowawczej klasy jest konieczna i wiadoma c. k. Radzie szk. kraj., ale mimo tego ona nie spieszy się z założeniem tej klasy przygotow.

Podpisani zapytują przeto c. k. Rząd czy skłonny on przystąpić jak najprędzej do założenia przygotow. klasy przy gimnazyum ruskiem w Stanisławowie.

Interpelant:
Winniczuk.

Lewicki, Oleśnicki, Korol, Hanczakowski, Tracz, Kiweluk, Sodomora, Dumka, T. Staruch, A. Staruch, Krysowaty, Sandulak, Makuch, Kurowiec.

Interpelacya

p. Kurowca i tow. do Wydziału krajowego w sprawie urzędowania spółki wodnej dla kolmatacyi bagien nadniestrzańskich w Samborze.

Przed kilku laty utworzyła się w Samborze Spółka wodna dla kolmatacyi bagien nadniestrzańskich, która ma na celu przeprowadzić osuszenie bagien między Hordynią pow. samborskiego a Terszakowem pow. rudeckiego. Działalność tej spółki jest tajemniczą, bo chociaż już kilka lat istnieje to z konkurujących członków mało kto wie o istnieniu komisyi. Powszechne zebrania roczne odbywają się zawsze w ruskie święta i to w godzinach przedpołudniowych, tak ażeby ludność ruska nie mogła brać udziału w powszechnych zebraniach. Najlepiej świadczyć o tem może zaproszenie na powszechne zgromadzenie na dzień 22. grudnia 1908 t. j. na dzień świąteczny N. Pocz. N. M. P. spółka zaś założona jest dla interesów ludności i ruskiej, dlatego podpisani zapytują Wysoki Wydział krajowy:

Czy zarządzi, ażeby na przyszłość spółka wodna w Samborze zawiadamiała interesowane strony w czas i ażeby powszechne zgromadzenia odbywały się w dnie nie świąteczne?

Interpelant:
Dr. Kurowiec.

Lewicki, Oleśnicki, Winniczuk, T. Staruch, Skwarko, Korol, Tracz, Sodomora, Krysowaty, Kiweluk, Sandulak, Dumka, A. Staruch, Makuch, Krynicki, Hanczakowski.

Interpelacya

p. Kurowca i tow. do c. k. Rządu w sprawie prześladowania Romana Lewickiego gospodarza w Jasieniu pow. kałuskiego przez c. k. zarząd dóbr skarbowych w Jasieniu.

Goopodarz Roman Lewicki z Jasienia został dotknięty klęską ognia w lecie t. r., ażeby więc odbudować się, prosił c. k. Dyrekcyę dom. we Lwowie o sprzedanie 60 cm. drzewa materyałowego. Dyrekcya reskryptem z d. 3. grudnia 1909. l. 559/09 i 26. stycznia 1910. l. 46/910 zgodziła się na sprzedaż. Odpowiednio do wezwania złożył p. Roman Lewicki 50 K. do urzędu podatkowego jako kaucyę na zabezpieczenie warunków kupna 30 cm drzewa materyałowego, jednak c. k. Zarząd drzewa wydać nie chce a względnie, ażeby jemu dokuczyć za jego polityczną działalność, kazał szukać za drzewem w zrębie. który przed 8 laty wyrębano. Poświadczyć mogą: Grzegorz Hoszowski i Marcin Jurczyszyn, którzy z leśniczym chodzili na miejsce. Leśniczy wyznaczył 8. letnie zgniłe zrębane kawałki drzewa, które jako materyał budowlany całkiem się nie nadają.

Podpisani zapytują c. k. Rząd: jak się da usprawiedliwić takie postępowanie c. k. Zarządu dóbr skarbowych i czy nakłoni ten zarząd, ażeby interesowany gospodarz Roman Lewi-

cki mógł odpowiednie drzewo na budowę za pieniądze otrzymać?

Interpelant:
Kurowiec.

Lewicki, Oleśnicki, Winniczuk: T Staruch, A. Staruch, Sandulak, Skwarko, Krynicki, Hanczakowski, Sodomora, Krysowaty, Kiweluk, Dumka, Makuch, Korol, Tracz.

Interpelacya

p. A. Starucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie bitego gościńca z Liska na Baligród do Ciasnej na Węgrzech.

Gościniec państwowy, który prowadzi z Liska na Baligród do Ciasnej na Węgrzech znajduje się w jak najgorszym stanie, pełno na nim karkołomnych jam i złych mostów, tak że jazda jest niemożliwa. Jeżeli się czasem jakąś małą część rekonstruje, to szutru się nie wałuje a małe mostki buduje się miesiącami tak, że komunikacya jest strasznie utrudniona.

Nadto gościniec ten jest na dzisiejsze stosunki za wązki, bo przy ruchu automobilowym fury nie mogą się mijać i wywracają się w rowy.

Wobec tego podpisani zapytują:

Czy skłonny jest Wysoki c. k. Rząd polecić jak najrychlejszą, i gruntowną rekonstrukcyę i rozszerzenie gościńca z Liska na Baligród do Ciasnej?

Interpelant:
A. Staruch.

Kiweluk, Lewicki, Makuch, Sandulak, Korol, Tracz, T. Staruch, Sodomora, Hanczakowski, Kurowiec, Skwarko, Winniczuk, Dumka, Krysowaty.

Marszałek oznajmia, że z odczytanym nagłym wnioskiem postąpi regulaminowo; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek udziela głosu p. T. Staruchowi.

P. T. Staruch wystosowuje zapytanie do Marszałka w sprawie zarządzenia głosowania nad nagłością wniosku p. Kiweluka i tow. w przedmiocie ruskich szkół ludowych we Lwowie dopiero w dniu 16. bm.

Marszałek oznajmia, że nie mógł tego uczynić wcześniej, ponieważ przy końcu posiedzenia z 11. i 12. bm. nie było kompletu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Merunowicza i tow. w przedmiocie zezwolenia gminie Jaryczów nowy na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Przemawia p. Merunowicz uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi drogowej w przedmiocie petycyi L. s. 5.348/10 Wydziału powiatowego we Lwowie o podwyższenie subwencyi krajowej na budowę drogi gminnej I. kl. Krasów-Wybranówka z 50% na 75%.

P. Męciński w zastępstwie sprawozdawcy p. Moysy uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Powiatowi lwowskiemu na budowę drogi gminnej I. klasy Krasów-Polana Sejm podwyższa subwencyę krajową z 50% na 60% rzeczywistych kosztów budowy prowadzonej, począwszy od 1. stycznia 1910.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przemawia zapisany do głosu p. Dumka.

Przemawia p. Męciński w zastępstwie p. sprawozdawcy.

Izba uchwala wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi drogowej o petycyi L. s. 5.673/1910 Wydziału powiatowego w Rawie ruskiej o podwyższenie subwencyi krajowej na budowę drogi gm. I. kl. Rawa-Wulka mazowiecka-Mosty wielkie z 40% na 75%.

P. Męciński, w zastępstwie sprawozdawcy p. Moysy uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na ukończenie budowy drogi gminnej I. klasy Rawa-Wulka mazowiecka Mosty wielkie w terytoryum powiatu rawskiego, Sejm podwyższa tamtejszemu powiatowi subwencyę krajową z 40% na 65% rzeczywistych kosztów budowy, a to począwszy od r. 1910.

Przemawia p. Kurowiec.

Przemawia p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przemawia zapisany do głosu p. Kołpaczkiewicz.

Przemawia zapisany do głosu p. Winniczuk.

Sprawozdawca p. Męciński zrzeka się głosu.

Izba uchwala wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi kolejowej o petycyach reprezentacyi powiatowej w Cieszanowie i Towarzystwa kolei lokalnej Lwów (Kleparów) Jaworów w sprawie budowy kolei lokalnej z Jaworowa na Lubaczów, Cieszanów do granicy rosyjskiej koło Płazowa.

Sprawozdawca p. Władysław Kraiński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm uznaje kolej lokalną z Jaworowa na Lubaczów, Cieszanów do granicy rosyjskiej koło Płazowa ze względu na ogólne interesa kraju za użyteczną i potrzebną.

2. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby w dalszem wykonaniu polecenia udzielonego uchwałą sejmową z 8. października 1908 przeprowadził rokowania z c. k. Rządem o utworzenie urzędów cłowych austryackiego i rosyjskiego na wypadek wybudowania kolei lokalnej z Jaworowa na Lubaczów, Cieszanów do granicy rosyjskiej koło Płazowa w nadgranicznej stacyi tej kolei lokalnej.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w chwili, gdy według ocenienia Wydziału krajowego zupełne pokrycie reszty kapitału budowy będzie zapewnione, przedstawił Sejmowi wniosek objęcia akcyi zakładowych projektowanej kolei lokalnej z Jaworowa na Lubaczów, Cieszanów do granicy rosyjskiej koło Płazowa w sumie nie wyższej niż jednego miliona koron i aby w tym razie przedstawił równocześnie Sejmowi wniosek uchylenia ustawy sejmowej z 8. marca 1907 w sprawie subwencyonowania przez kraj budowy kolei lokalnej z Jaworowa do Bobrówki.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. T. Staruch.

Izba uchwala wniosek sekretarza p. Urbańskiego o zamknięcie rozprawy ogólnej.

Przemawia zapisany po głosu p. Skwarko.

Przemawia zapisany do głosu p. Jampolski.

Przemawia sprawozdawca p. Wł. Kraiński.

P. T. Staruch żąda skonstatowania kompletu Izby.

Marszałek stwierdza, że Izba jest w komplecie.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej. Izba uchwala oddzielnie, oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1—3 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi kolejowej o wniosku posła Żardeckiego i towarzyszy w przedmiocie przemiany kolei wąskotorowej Przeworsk-Dynów na normalnotorową.

Sprawozdawca p. Battaglia uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu aby pod względem technicznym i komercyalnym zbadał sprawę przebudowania wąskotorowej kolei Przeworsk-Dynów na kolej normalnotorową i z wykonania tego polecenia zdał Sejmowi sprawę jak najrychlej.

Przemawia p. Skwarko.

Przemawia p. Winniczuk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Battaglia.

Izba uchwala wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi wodnej z wniosku p. Kozłowskiego w sprawie wydania rozporządzenia wykonawczego do ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Nr. 38. Dz. u. kr.

Marszałek oznajmia, że z powodu nieobecności w Izbie p. sprawozdawcy usuwa na razie tę sprawę.

Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi gospodarstwa krajowego o wniosku p. ks. Senyka w przedmiocie obwałowania Dniestru od gminy Uście do gminy Brzezina w powiecie Żydaczowskim.

Sprawozdawca p. Kędzior uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał potrzebę obwałowania rzeki Dniestru od ujścia Tyśmienicy w dół, a po wysłuchaniu żądań interesowanych gmin i obszarów dworskich zarządził w jak najkrótszym czasie opracowanie projektu obwałowania i przedłożył Sejmowi projekt ustawy zapewniającej wykonanie robót przy pomocy państwowego funduszu melioracyjnego.

Przemawia p. Winniczuk.

Po zamknięciu rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przemawia zapisany do głosu p. Sandulak.

Przemawia sprawozdawca p. Kędzior.

Izba uchwala wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o petycyach gmin miejskich Bełza, Bochni, Brodów, Dobromila, Grybowa, Drohobycza, Jarosławia, Jasła, Kołomyi, Krosna, Lubaczowa, Myślenic, Nowego Targu, Pilzna, Podgó-

rza, Przemyśla, Rzeszowa, Sambora, Sanoka, Starego Sącza, Skawiny, Sokala, Starego Sambora, Stryja, Tarnopola, Tarnowa, Wieliczki, Żółkwi, Złoczowa, Wadowic, Jaworowa, Rohatyna, Brzeżan, Gorlic i Gródka Jagiellońskiego w przedmiocie nadania im prawa poboru dodatków od spirytusu, wódek, miodu i piwa.

Sprawozdawca p. Maiss, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi, sprostowawszy poprzednio pomyłkę druku, a mianowicie: we wszystkich ustawach między V. a VI. dodać nowy art. VI. tej treści

„Art. VI. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia; art. VI. będzie art. VII.; następnie w art. I. ustawy o zezwoleniu gm. m. Brzeżany na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu w ustępie pierwszym zamiast „22 h.“ ma być „40 h.“, zamiast „22 K“ ma być „40 K“; w ustępie drugim zamiast „11 h.“ ma być „40 h.“, a zamiast „11 K“ ma być „40 K“; w ustępie 3 zamiast „3 K 40 h.“ ma być „6 K“, wreszcie w ustępie 4-ym zamiast „3 K 40 h.“ ma być „20 K“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączone od 2—36 projekty ustaw.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasta Bełz na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Bełz zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h, czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rosolisu i t. p. po 40 hal., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Bełz.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasta Bochni na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Bochni zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h, czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h, czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 1 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina miasta Bochni.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899. Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911., względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie miasta Brody na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Brody zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem, jako to:

araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.;

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Brody.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasta Dobromil na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Dobromil zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do 1. stycznia 1921 roku opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Dobromil.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasta Drohobycz na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Drohobycz zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Drohobycz.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasta Gorlice na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Gorlice zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stu-

stopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu itp. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Gorlice.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasta Grybów na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Grybów zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej aryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu itp. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Grybów.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze ad-

ministracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminy miasta Jarosławia na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Jarosław zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Jarosław.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie miasta Jasło na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Jasło zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu, i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Jasło.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną est od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasta Kołomyja na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Kołomyja zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem, jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Kołomyja.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca

1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie miasta Krosno na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Krosno zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem, jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Krosno.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie miasta Lubaczowa na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Lubaczów zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 50 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 50 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 50 h., czyli od jednego hektolitra po 50 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Lubaczów.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . o zezwoleniu gminie miasta Myślenice na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowychpi wa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Myślenice zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 roku opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 hal. czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Myślenice.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli § 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120, część II, wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie Nowy Targ na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Nowy Targ zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 roku opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h.: czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Nowy Targ.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi, ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911 względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie Pilzno na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Pilzno zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1) Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h, czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 koron.

2) Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h. czyli od jednego hektolitra po 40 koron.

3) Od jednego hektolitra piwa po 6 koron.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Pilzno.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej uchwały poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasta Podgórza na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Podgórza zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 roku opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 56 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 56 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 56 h.: czyli od jednego hektolitra po 56 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Podgórze.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi, ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911 względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasta Przemyśla na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Przemyśl zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Przemyśl.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca

1899 Dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie miasta Rzeszowa na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Rzeszów zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 56 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 56 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu, i t. p. po 20 h., czyli od jednego hektolitra po 20 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Rzeszów.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną est od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy, poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie miasta Sambor na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Sambor zezwala się pobierać od wejścia w życie niniej-

szej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem, jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Sambor.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120, część II, wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasta Stary Sącz na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Stary Sącz zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem, jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 20 h., czyli od jednego hektolitra po 20 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Stary Sącz.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasta Sanok na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Sanok zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu itp. po 20 h., czyli od jednego hektolitra po 20 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Sanok.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasta Skawina na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Skawinie zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Skawina.

Art. III.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911. względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasta Sokal na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Sokal zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu itp. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

1. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Sokal.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnicjwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasta Stary Sambor na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Stary Sambor zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Stary Sambor.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie miasta Stryj na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Stryj zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 roku opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 hal. czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Stryj.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli § 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasta Tarnopol na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Tarnopol zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do 1. stycznia 1921 roku opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h.,

czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Tarnopol.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasta Tarnów na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Tarnów zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h, czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 19 h, czyli od jednego hektolitra po 19 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina miasta Tarnów.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze

administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie miasta Wieliczka na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Wieliczka zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 45·33 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 45 K. 33 h.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem, jako to araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 20 h., czyli od jednego hektolitra po 20 K.;

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Wieliczka.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolna wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899. Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911., względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasta Żółkiew na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Żółkiew zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h, czyl od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rosolisu i t. p. po 40 hal., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Żółkiew.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasta Wadowice na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Wadowice zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu, i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 40 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Wadowice.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną est od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasta Jaworów na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Jaworów zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 22 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 22 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 11 h., czyli od jednego hektolitra po 11 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 3 K. 40 h.

3. Od jednego hektolitra miodu po 11 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Jaworów.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasta Rohatyn na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Rohatyn zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsum-

cyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu itp. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Rohatyn.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasta Brzeżany na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Brzeżany zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h.: czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Brzeżany, wraz z przedmieściami: Adamówka, Miasteczko, Siółko i Chatki i przysiółkami: Zamostowy folwark, Kasztelanówka, Maretlin i Zwierzyniec.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi, ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasta Złoczów na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Złoczów zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem, jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Złoczów.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120, część II, wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911, względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . o zezwoleniu gminie Gródek Jagiellońskí na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Gródek Jagielloński zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych, według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem, jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Gródek Jagielloński.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911 względnie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Makuch i wnosi o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem komisyi.

Przemawia p. T. Staruch.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy i nie ożywiano rozpraw.

Przemawia dalej p. T. Staruch i uprasza Marszałka o odroczenie posiedzenia i udzielenie mu głosu na wieczornem posiedzeniu.

Marszałek oznajmia, że przedewszystkiem podaje pod uchwałę Izby wniosek sekretarza p. Urbańskiego o zamknięcie rozprawy ogólnej.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek, t. j. zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek wzywa zapisanych „za“ wnioskiem Komisyi posłów pp. Lewickiego, Myroniuka-Zajaczuka, Dolińskiego, Maryewskiego, Jabłońskiego, Kleskiego, Merunowicza, Schätzla, Landaua, oraz posłów zapisanych „przeciw“ wnioskowi Komisyi pp. Dumkę i Sandulaka do wyboru mowców generalnych, oznajmiając, że niezależnie od tego udzieli w dalszym ciągu głosu p. T. Staruchowi.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 7. wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2. popołudniu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 17. lutego 1910 r.

Marszałek o godzinie 7. minut 28 wieczorem otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad sprawozdaniem Komisyi administracyjnej o petycyach gmin miejskich miast Bełza, Bochni, Brodów, Dobromila, Grybowa, Drohobycza, Jarosławia, Jasła, Kołomyi, Krosna, Lubaczowa, Myślenic, Nowego Targu, Pilzna, Podgórza, Przemyśla, Rzeszowa, Sambora, Sanoka, Starego Sącza, Skawiny, Sokala, Starego Sambora, Stryja, Tarnopola, Tarnowa, Wieliczki, Żółkwi, Złoczowa, Wadowic, Jaworowa, Rohatyna, Brzeżan, Gorlic i Gródka Jagiellońskiego w przedmiocie nadania im prawa poboru dodatków od spirytusu, wódek, miodu i piwa.

Przemawia p. T. Staruch.

Przemawia generalny mowca „przeciw“ wnioskowi Komisyi p. Sandulak.

Marszałek wzywa mowcę, by trzymał się przedmiotu.

Przemawia dalej p. Sandulak.

Przemawia generalny mowca „za“ wnioskiem Komisyi p. Doliński.

Przemawia sprawozdawca p. Maiss i wnosi, by Izba łącznie załatwiła wniosek p. Merunowicza, o zezwolenie gminie Jaryczów nowy na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych.

Przemawia p. Makuch i sprzeciwia się temu wnioskowi p. sprawozdawcy.

Marszałek oznajmia, że nie może tego wniosku p. sprawozdawcy poddać pod uchwałę Izby, ponieważ wniosek p. Merunowicza przekazany został Komisyi, która nie przedłożyła sprawozdania, a to nie zostało rozdane w Izbie. W końcu Marszałek oznajmia, że życzeniu p. Merunowicza może stać się zadość, jeżeli w formie wniosku nagłego by to uczynił.

Izba odrzuca wniosek p. Makucha o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem Komisyi.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Marszałek odczytuje następującą poprawkę p. Sodomory: „we wszystkich ustawach zmienić do art. I. od 1 litra spirytusu zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. „20 K.“, ad 2. od 1 litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. „20 K.“, ad 3. od 1 hl. piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“, ad 4. skreślić od „1 hl. miodu po 20 K.“.

Izba popiera tę poprawkę p. Sodomory.

Marszałek oznajmia, iż Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Bełz.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. 1.

Gminie miasta Bełz zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art. I. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad. 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“.

ad 4. skreślić „od 1 hektolitra miodu po 20 K.“.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Przemawia p. Sodomora.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę. Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII, tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Bochni.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie miasta Bochni zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu itp. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 4 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p, Sodomory, a mianowicie:

Do art. I. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hektolitra 20 K.

ad. 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“.

ad. 4. skreślić „od 1 hl. miodu po 20 K.“.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy, Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a oddzietnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII, tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Brody.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie miasta Brody zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“.

ad 4. skreślić „od 1 hl. miodu po 20 K.“.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy, Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII, tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Dobromil.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie miasta Dobromil zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 roku opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 hal. czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art. I. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad. 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy, Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc, resztę artykułów II—VII, tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Drohobycz.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie miasta Drohobycz zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1) Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h, czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 koron.

2) Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h. czyli od jednego hektolitra po 40 koron.

3) Od jednego hektolitra piwa po 6 koron.

4) Od jednego hektolitra miodu po 20 K.“.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art. I. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „40 h.“. ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h.“. ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.„ ma być „3 K.“.

ad 4. skreślić „od 1 hl. miodu po 20 K.“.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Przemawia p. Makuch.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczenia się głosu przez p. Sprawozdawcę Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a opdzielnie uchwala art I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę ar- II—VII., tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Gorlic.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Gminie miasta Gorlice zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do 1. stycznia 1921 roku opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h.,

czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rosolisu i t. d. po 40 hal., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory a mianowicie:

Do art. I. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“ czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h.“ ma być „20 h.“ czyli od 1 hl. 20 K.

ad 3. od jednego hektolitra piwa samiast „6 K“ ma być „3 K.“.

ad 4. skreślić „od 1 hektolitra miodu po 20 K.“.

Marszałek otwiera rozdrawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory. a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII. tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia. że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Grybów.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie miasta Grybów zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1924 roku opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spiryiusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40, czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spiryiusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrdm jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rosolisu i t. p. po 40 hal., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art. I. 1, od jednego litra spirytusu zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. od jednego litra słodsonych napojów spirytusowych zamiast „40 h“., ma być „20 h.“. czyli od 1 hl. 20 K.

ad 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“.

ad 4. skreślić „od 1 hl. miodu po 20 K.“

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII. tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje oo rozprawy szczegótowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych oh napojów spirytusowych piwa i miogu gm. m. Jarosław.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gmina miasta Jarosław zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. optaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy.

1. Od jednego litra stnstopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h, czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rosolisu i t. p. po 40 hal., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p, Sodomory, a mianowicie:

Do art I. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „10 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 1. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“.

ad 4. skreślić „od 1 hl. miodu po 20“.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie resztę artykułów. tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII. tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napzjów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Jasło.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie miasta Jasło zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. opłaty gmninne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy.

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h, czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rosolisu i t. p. po 40 hal., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art. I. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. ad jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 3. jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“

ad 4. skreślić „od 1 hl. miodu po 20 K“

Marszałek roztwiera rozprawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a dodzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykółów II—VII. tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Kołomyja.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie miasta Kołomyja zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy.

1. Od jeonego litra stustopniowo spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h, kzyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rosolisu i t. p. po 40 hal., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art. I 1. od jednego litra spirytusu zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“. czyli oo 1 hl. 20 K.

ad. 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“.

ad 4. skreślić „od 1 hl. miodu po 20 K.“.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory. a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII. tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem konisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad

ustawą, o zezwoleniu na pobór opłat gminnybh od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Krosno.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie miasta Krosno zezwala się pobierać od weśjcia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. opłatÁ gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 10 h, czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 10 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rosolisu i t. p. po 10 hal., czyli od jednego hektolitra po 10 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory a mianowicie:

Do art. I. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „10 h“. ma być „20 h“, czyli od 1 hl. 20.

ad 2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „10 h“, ma być „20 h.“, czyli od hl. 20 K.

ad 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“

ad 4. skreślić „od 1 hl. miodu po 20 K“.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca te poprawkę p. Sodomory, a oddzielnie uchwala art I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca p. wnosi o przyjęcie reszty artpkułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwalawniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII. tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Lubaczów.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie miasta Lubaczów zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopntowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art. I. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 3. od 1 hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“.

ad 4. skreślić „od 1 hl. miodu po 20 K.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy, Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a oddzielnie uchwala art. I, zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII, tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Myślenice.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie m. Myślenice zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie

Do art. I. 1. od litra spirytusu zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“.

ad 4. skreślić „od 1 hl. miodu po 20 K.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozpawy, Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII, tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwolenie na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Nowy Targ.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie miasta Nowy Targ zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art. 1. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“.

ad 4. skreślić „od 1 hl. miodu po 20 K.“.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy, Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory. a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII, tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Pilzno.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie miasta Pilzno zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 roku opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h, czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art. I. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“„ czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h.“ ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad. 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką p. Sodomory. — Izba po zamknięciu rozprawy odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Podgórze.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie miasta Podgórze zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej tarfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 56 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 56 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 56 h., czyli od jednego hektolitra po 56 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art. I. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „56 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. od jednego litra słodzonych napojów syirytusowych zamiast „56 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy, Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Przemyśl.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie miasta Przemyśl zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. oyłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawar-

tość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art. I. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 3. skreślić „od 1 hektolitra miodu po 20 K“.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Przemawia p. Makuch.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę, Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wioskiem Komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII, tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Rzeszów.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie Rzeszów zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 roku opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkohometrem po 56 h, czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 56 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu, i t. p. po 20 h.: czyli od jednego hektolitra po 20 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art. I. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „56 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“.

ad 4. skreślić „od 1 hl. miodu po 20 K.“.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy, Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Spawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu do tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII, tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Sambor.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie miasta Sambor zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu itp. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p, Sodomory, a mianowicie:

Do art. I. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hektolitra 20 K.

ad. 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“.

ad. 4. skreślić „od 1 hl. miodu po 20 K.“.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy, Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a oddzietnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII, tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Stary Sącz.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie miasta Stary Sącz zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 20 h., czyli od jednego hektolitra po 20 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“

ad 4. skreślić „od 1 hl. miodu po 20 K.“.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy, Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII, tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Sanok.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie miasta Sanok zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 roku opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 hal. czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 20 h., czyli od jednego hektolitra po 20 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art. I. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad. 3 od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“

ad 4. skreślić od 1 hl. miodu po 20 K.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy, Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc, resztę artykułów II—VII, tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Skawina.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gmini miasta Skawina zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1 stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejsco-

wej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1) Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h, czyli od ednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 koron.

2) Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h. czyli od jednego hektolitra po 40 koron.

3) Od jednego hektolitra piwa po 6 koron.

4) Od jednego hektolitra miodu po 20 K.".

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art. I. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „40 h.", ma być „20 h.", czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h.", ma być „20 h.", czyli od 1 hl. 20 K.

ad 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.„ ma być „3 K.".

ad 4. skreślić „od 1 hl. miodu po 20 K.".

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę art. II.–VII., tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Sokal.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Gminie miasta Sokal zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do 1. stycznia 1921 roku opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rosolisu i t. d. po 40 hal., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory a mianowicie:

Do art. I. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „40 h.", ma być „20 h." czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h." ma być „20 h." czyli od 1 hl. 20 K

ad 3. od jednego hektolitra piwa samiast „6 K" ma być „3 K.".

ad 4. skreślić „od 1 hektolitra miodu po 20 K.".

Marszałek otwiera rozdrawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory. a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII. tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia. że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Stary Sambor.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie miasta Stary Sambor zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 roku opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spiryiusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40, czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spiryjusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrdm jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rosolisu i t. p. po 40 hal., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art. I. 1, od jednego litra spirytusu zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. od jednego litra słodsonych napojów spirytusowych zamiast „40 h“., ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“. ma być „3 K.“.

ad 4. skreślić „od 1 hl. miodu po 20 K.“.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc ręsztę artykułów 11—VII. tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje oo rozprawy szczegótowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych oh napojów spirytusowych piwa i miogu gm. m. Stryj.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gmina miasta Stryj zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. optaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy.

1. Od jednego litra stnstopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h, czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rosolisu i t. p. po 40 hal., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art I. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „10 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 1. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“.

ad 4. skreślić „od 1 hl. miodu po 20“.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie resztę artykułów. tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII. tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Tarnopol.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie miasta Tarnopol zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy.

1. Od jednego litra stustopniowego spiryfusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h, czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rosolisu i t. p. po 40 hal., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art. I. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. ad jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h.“, ma być „20 h. , czyli od 1 hl. 20 K.

ad 3. jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“

ad 4 skreślić „od 1 hl. miodu po 20 K“

Marszałek roztwiera rozprawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a dodzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII. tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Tarnów.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie miasta Tarnów zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy.

1. Od jeonego litra stustopniowo spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h, kzyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rosolisu i t. p. po 40 hal., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art. I 1. od jednego litra spiry-'usu zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“. czyli oo 1 hl. 20 K.

ad. 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“.

ad 4. skreślić „od 1 hl. miodu po 20 K.“.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII. tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem konisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą, o zezwoleniu na pobór opłat gminnybh od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Wiełiczka.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie miasta Wieliczka zezwala się pobierać od weśjcia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. opłatA gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 45·33 h, czyli od jednego hektolitra stustopniowe go spirytusu po 45 K. 33 h.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rosolisu i t. p. po 20 hal., czyli od jednego hektolitra po 20 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory a mianowicie:

Do art. I. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „40 h“, ma być „20 h“, czyli od 1 hl. 20.

ad 2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h“, ma być „20 h.“, czyli od hl. 20 K.

ad 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“

ad 4. skreślić „od 1 hl. miodu po 20 K“.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca te poprawkę p. Sodomory, a oddzielnie uchwala art I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca p. wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII. tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Żółkiew.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie miasta Żółkiew zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie

Do art. I. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 3. od 1 hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“.

ad 4. skreślić „od 1 hl. miodu po 20 K.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Przemawia p. Makuch.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczenia się głosu przez p. Sprawozdawcę Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a opdzielnie uchwala art I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII, tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Wadowice.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie m. Wadowice zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art. I. 1. od litra spirytusu zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h.“, ma być „20 h“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“.

ad 4. skreślić „od 1 hl. miodu po 20 K.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozpawy, Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII, tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwolenie na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Jaworów.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie miasta Jaworów zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 22 h.: czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 22 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem, jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 11 h., czyli od jednego hektolitra po 11 K.:

3. Od jednego hektolitra piwa po 3 K. 40 h.

4. Od jednego hektolitra miodu po 11 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art. I. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad. 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“.

ad 4. skreślić „od 1 hektolitra miodu po 20 K.“.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Przemawia p. Makuch.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę. Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII, tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Rohatyn.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie miasta Rohatyn zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h, czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 .K

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rosolisu i t. p. po 40 hal., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art. I. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „40 h“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamłast „40 h“, ma być „20 h.“, czyli od jednego hektolitra 20 K.

ad 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K“, ma być „3 K.“.

ad 4 skreślić „od 1 hl. miodu po 20 K“.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca tę porawkę p. Sodomory, a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII, tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą, o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Brzeżany.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Gminie miasta Brzeżany zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu, i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art. I. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, bzyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h“, ma być „20 h.“, czyli od jednego hektolitra 20 K.

ad 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K“, ma byc „3 K“.

ad 4. skreślić „od 1 hł. miodu po 20 K“.

Marszałek roztwiera rozprawę nad tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstętej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu gm. m. Złoczów.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. I.

Gminie miasta Złoczów zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych, według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem, jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art. I. 1. od jednego litra spirytnsu zamiast „40 h“., ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. 20 K.

ad 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“

4. skreślić „od jednego hl. miodu po 20 K.“.

Marszałek otwiera rozprawę nąd tą poprawką.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII, tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia,że Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa i miodu gm. m. Gródek Jagielloński.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Art. 1.

Gminie Gródek Jagielloński zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 r. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 K.

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śliwowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 K.

3. Od jednego hektolitra piwa po 6 K.

4. Od jednego hektolitra miodu po 20 K.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Sodomory, a mianowicie:

Do art. I. 1. od jednego litra spirytusu zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. „20 K.“

ad 2. od 1 litra słodzonych napojów spirytusowych zamiast „40 h.“, ma być „20 h.“, czyli od 1 hl. „20 K.“,

ad 3. od jednego hektolitra piwa zamiast „6 K.“, ma być „3 K.“

ad 4. skreślić od „1 hl. miodu po 20 K.“.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą porawką.

Po zamknięciu rozprawy Izba odrzuca tę poprawkę p. Sodomory, a oddzielnie uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi,

Sprawozdawca p. Maiss wnosi o przyjęcie reszty artykułów, tytułu i wstępu tej ustawy en bloc.

Izba uchwala wniosek powyższy, a oddzielnie uchwala en bloc resztę artykułów II—VII, tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Uchwaliwszy następnie wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektów powyższych ustaw en bloc i bez czytania, uchwala Izba en bloc powyższe ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisyi administracyjnej o wniosku nagłym posła Skołyszewskiego w przedmiocie uchwalenia projektu ustawy o zezwoleniu gminom wiejskim i miejskim na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . o prawie gmin nakładania opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Art. I.

Do zaprowadzenia opłat w gminach miejskich i wiejskich od konsumcyi palonych napojów spirytusowych, piwa, miodu pitnego i nalewek miodowych na czas najwyżej lat 10, jak również do podwyższenia istniejącyc opłat tego rodzaju na ten sam okres czasu potrzebnem jest zezwolenie Wydziału krajowego i zgoda c. k. Namiestnictwa.

Art. II.

Do zaprowadzenia albo podwyższenia takich opłat na czas dłuższy niż lat 10, dalej do zaprowadzenia innych opłat nie należących do kategoryi dodatków do podatków bezpośrednich lub do podatku konsumcyjnego, jakoteż do podwyższenia istniejących już opłat tego rodzaju potrzebna jest ustawa krajowa.

Pobór taks gminnych za pojedyncze przez Reprezentacyę gminną w zakresie jej kompeten cyi udzielane uprawnienia, tudzież za używanie zakładów gminnych i za inne w interesie stron przez organa gminne podejmowane czynności urzędowe, dozwolony być może przez Wydział krajowy za zgodą z polityczną Władzą krajową, jednak bez naruszenia już dawniej dla poszczególnych poborów tego rodzaju istniejących postanowień prawnych.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i skarbu.

Majszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Skołyszewski.

Przemawia p. Męciński i wnosi o odesłanie powyższego sprawozdania komisyi do Wydziału krajowego celem zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesyi sejmowej.

Przemawia p. T. Staruch.

Izba uchwala wniosek sekretarza p. Urbańskiego o zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu „za“ wnioskiem komisyi pp. Myroniuka-Zajaczuka, Witosa i Skołyszewskiego do wyboru mowcy generalnego, zaś udziela głosu p. Lewickiemu, zapisanemu „przeciw“ wnioskowi Komisyi.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia generalny mowca „za“ wnioskiem komisyi p. Witos.

Przemawia sprawozdawca p. Maiss.

Izba odrzuca wniosek p. Męcińskiego o zwrócenie sprawozdania komisyi do Wydziału krajowego celem zbadania i zdania sprawa na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Do zaprowadzenia opłat w gminach miejskich i wiejskich od konsumcyi palonych napojów spirytusowych, piwa, miodu pitnego i nalewek miodowych na czas najwyżej 10 lat, jak również do podwyższenia istniejących opłat tego rodzaju na ten sam okres czasu potrzeb-

nem jest zezwolenie Wydziału krajowego i zgoda c. k. Namiestnictwa.

Izba bez rozprawy uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Do zaprowadzenia, albo podwyższenie takich opłat na czas dłuższy niż lat 10, dalej do zaprowadzenia innych opłat nie należących do kategoryi dodatków do podatków bezpośrednich lub do podatku konsumcyjnego, jakoteż do podwyższenia istniejących już opłat tego rodzaju potrzebna jest ustawa krajowa.

Pobór taks gminnych na pojedyncze przez Reprezentacyę gminną w zakresie jej kompetencyi udzielane uprawnienia, tudzież za używanie zakładów gminnych i za inne w interesie stron przez organa gminne podejmowane czynności urzędowe, dozwolony być może przez Wydział krajowy za zgodą z polityczną Władzą krajową, jednak bez naruszenia już dawniej dla poszczególnych poborów tego rodzaju istniejących postanowień prawnych.

Izba uchwala bez rozprawy art. II. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Izba uchwala art. III. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i skarbu.

Izba uchwala bez rozprawy art IV. zgodnie z zwnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . o prawie gmin nakładania opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Izba bez rozprawy uchwala tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwala Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że poddaje pod uchwałę Izby wniosek p. Sękowskiego o przekazanie komisyi gospodarstwa krajowego przydzielonego komisyi reform agrarnych wniosku p. Skarbka i w przedmiocie założenia krajowego Zakładu ubezpieczenia bydła Ls. 5304.

Wniosku tego p. Sękowskiego z braku kompletu na 79 posiedzeniu z 10 lutego br. nie można było poddać wówczas pod głosowanie.

Izba bez rozprawy uchwala przekazanie komisyi gospodarstwa krajowego przydzielonego komisyi reform agrarnych wniosku p. Skarbka i tow. w przedmiocie założenia krajowego Zakładu ubezpieczenia bydła Ls. 5304.

Marszałek zamyka posiedzenie, zaznaczając następne na dzień 18. lutego 1910 godz. 10 przed południem i odczyporządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godz. 10 min. 40 wieczorem.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*

St. Henryk Badeni *w. r.*

Protokół

83. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 18. lutego 1910.

Początek o godzinie 11. przedpołud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 118.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński, i c. k. radca namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 81. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 82. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że wpłynęło pismo c. k. Sądu pow. w Rohatynie z 16. lutego 1910 L. Ns. 52/5/10 o zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. Krzeczunowicza z powodu przekroczenia obrazy czci, i udziela w tej sprawie głosu sekretarzowi p. Urbańskiemu.

Sekretarz p. Urbański wnosi o przekazanie tego pisma sądu pow. w Rohatynie, komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek formalny sekretarza p. Urbańskiego o odesłanie powyższego pisma c. k. Sądu pow. w Rohatynie do komisyi prawniczej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 18. lutego 1910 roku które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 6148, 6150.

Komisyi szkolnej L. s. 6145—6147.

Komisyi gosp. kraj. L. s. 6151, 6152, 6153.

Komisyi drogowej L. s. 6149.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p. p. Urbański, a następnie Skwarko, odczytują zgłoszone wnioski i interpelacye, które opiewają:

W n i o s e k n a g ł y

p. Bojki i tow. w sprawie szkód elementarnych w kilku gminach powiatu dąbrowskiego.

W drugiej połowie czerwca r. 1909, gminy: Wola żelichowska, Zalipie, Zasternicze, część gminy Lubiezka i Że-

lichowa, zostały nawiedzione gradem, który zniszczył plony, będące w pełnym rozwoju, tak, że musiano je przeorać i zbiory rolnikom prawie zupełnie przepadły.

Aby przyjść ciężko dotkniętym z jaką taką pomocą ze strony kraju, podpisani wnoszą!

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Gminom wyżej wymienionym udziela się z funduszów krajowych odpowiednią subwencyę.

Wnioskodawca:

Bojko.

Czaykowski, Górski, Schätzel, Skrzyński, Bis, Myjak, Lewakowski, Gniewosz, Długosz, Styła, Ptak, Witos, Cieluch, Szwed, Krężel, Jedynak, Jampolski, Cipser, Kędzior, Wrześniowski.

W n i o s e k

posła Jedynaka i tow. w sprawie założenia krajowej szkoły koszykarskiej w powiecie ropczyckim.

Wysoki Sejmie!

Powiat ropczycki jest jednym z tych powiatów, w którym niema żadnego przemysłu, niema żadnej szkoły rękodzielniczej, a jednak szkoła koszykarska miałaby dobre powodzenie. Obok rzeki Wisłoki na przestrzeni $2^1/_2$ mili, które Wisłoka przepływa przez powiat ropczycki, jest podostatkiem wikliny zdolnej do wyrobów koszykarskich. Oprócz wiklin znajdujących się na brzegach Wisłoki jest wikła wzdłuż potoku Wielopolka, wiklinę tę, gdyby była szkoła koszykarska w powiecie, możnaby z dobrym skutkiem zużytkować. Zważywszy, że szkoła koszykarska miałaby zapewnioną frekwencyę, że przemysł koszykarski dałby ludności zajęcia i zarobek, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w jak najkrótszym czasie przystąpił do założenia szkoły koszykarskiej w powiecie ropczyckim.

Wnioskodawca:

Jedynak.

Stefczyk, Bojko, Witos, Szwed, Jampolski, Skołyszewski, Myjak, Ptak, Styła, Krężel, Bis, Cieluch, Kędzior, Cipser.

I n t e r p e l a c y a

posła A. Krężla i tow. do C. k. Rządu w sprawie propinacyjnej.

W ostatnich czasach coraz częściej pojawiają się znaki, dowodzące, że ze strony królików propinacyjnych nie brak usiłowań aby niewolę propinacyjną, której koniec miał nastąpić z rokiem 1910, pod nową formą przedłużyć na dalsze lata.

Oto właściciele browarów i gorzelń a zarazem możni po powiatach panowie, sprytnie zarzucają sieci na szynkarzy, aby utrzymać ich nadal w zupełnej od siebie zależności i w tym celu obiecując im wyrobienie koncesyi, wzamian żądając od nich podpisania kontraktu, którym zobowiążą się na dłuższy przeciąg czasu wyłącznie z ich gorzelń i browarów pobierać wódkę czy piwo.

Typowym jest w tym względzie kontrakt, przedłożony przez zarząd dóbr Dzików do podpisu wszystkim szynkarzom w tych dobrach na wypadek otrzymania za możną protekcyą p. hrabiego (a może i bez niej?) koncesyi na szynkarstwo p. r. 1910.

Kontraktem tym zobowiązuje się niewolnik szynkarski począwszy od 1 stycznia 1911 do 31. grudnia 1920, kupować wszelkie trunki, bez ograniczenia, jakie tylko będą mu potrzebne do wyszynku i sprzedaży, a to spirytus, wódki, wszelkie rozolisy i likiery wyłącznie z rafineryi i fabryki wódek na Wymysłowie, a piwo z browaru w Dzikowie.

Za wyjątkowem zezwoleniem zarządu dóbr Dzików, może sprzedawać tyl-

ko piwo okocimskie, z tem jednak zastrzeżeniem, że najwyższa cena piwa dzikowskiego, może być tylko taka, żeby była niższa na jednym hektolitrze o dwie korony od piwa okocimskiego tego samego gatunku i nazwy.

Na uwagę zasługuje następujący punkt kontraktu, który dozwala zarządowi dóbr Dzików eksploatować wedle swej woli całe powiaty.

Punkt ten (3) opiewa:

Ceny pobierane tak za piwo jak i za wszelkie spirytualia zobowiązuje się płacić takie, jak również ceny przy sprzedaży od odbiorców drobnych i wyszynku od konsumentów zobowiązuję się i będę pobierał takie, jakie ustanowi zarząd dóbr każdocześnie na pewien okres czasu dla innych szynkarzy, skontraktowanych z zarządem dóbr a wykonujących swój przemysł w najbliższem sąsiedztwie mojej siedziby przemysłowej, jak również zgadzam się już teraz na te zmiany w cenach trunków, jakie zarząd zaprowadzi dóbr każdocześnie dla innych szynkarzy skontraktowanych z zarządem dóbr, z powodu podrożenia kosztów produkcyi lub walki konkurencyjnej, albo wogóle, gdy to z nieprzewidzianych powodów stanie się koniecznem.

Następuje szczegółowe omówienie cen i warunków sprzedaży wszystkich spirytualiów, przyczem kontrakt wyraźnie orzeka, że decyzye „na reklamacyę" wnoszone w tym interesie, lub na [illegible] z yznanie jakichkolwiek odszkodowań, rabatów lub bonifikacyi, wydawane będą według swobodnej oceny zarządu dóbr Dzików.

Wreszcie zawiera kontrakt szereg punktów, tak charakterystycznych dla jego twórców i dla stosunku iście niewolniczego, jakie ma na tem tle powstać, że niepodobna powstrzymać się od przytoczenia ich w dosłownem brzmieniu.

Najważniejsze z nich opiewają:

Potrącenie jakichkolwiek wzajemnych pretensyi kupującego w rachunku za pobierane trunki, jest bezwarunkowo niedopuszczalnem.

Za szkody podczas transportu powstałe zarząd dóbr nie odpowiada.

Kupujący poddaje się kontroli, a zarządowi dóbr przysługuje pełne prawo wykonywania kontroli wszechstronnej, że trunków obcych nie sprowadza.

Zrzekam się rozszczeń, z powodu pokrzywdzenia ponad połowę wartości innej lub prawnej przyczyny.

Jeśliby od interesu, na warunkach tej oferty prowadzonego, wymierzoną została należytość prawna, jak od kontraktu, pojedyncza lub z podwyżką, to zobowiązuję się ją zapłacić w całości bez regresu, do zarządu dóbr w Dzikowie.

W razie wynikłego sporu między mną a zarządem browaru, poddaję się bezwzględnie ostatecznemu wyrokowi, wydanemu przez JWPana hrabiego, bez apelacyi.

Na dotrzymanie wszystkich powyżej przytoczonych warunków, składam kaucyę 10.000 koron wekslami, a ponadto gwarantuję całem moim majątkiem.

W razie użycia części kaucyi na pokrycie opłat wyżej powiedzianych, winien będę uzupełnić ją do pierwotnej wysokości w 14. dniach, pod rygorem utraty reszty kaucyi, rozwiązaniem stosunku wyżej określonego i zwrotu wszelkich kosztów, strat i odszkodowań stąd wynikłych.

Wszystkie w niniejszem piśmie wymienione warunki, uznaję za główne i mnie obowiązujące, a gdybym któregokolwiek nie dopełnił na ten wypadek tracę w zupełności złożoną kaucyę, a ponadto zobowiązuję się zapłacić zarządowi dóbr wszelkie wynikłe straty i

odszkodowania w takiej wysokości, w jakiej je Zarząd dóbr w Dzikowie polikwiduje, zrzekając się z góry czynienia z tego tytułu sprzeciwu lub dochodzenia pretensyi na drodze sądowej".

To samo robi dzierżawca browaru w Dolnej Wsi w powiecie Myślenickim.

Doprawdy, wierzyć się nie chce, iż coś podobnego, nawet w naszych osławionych stosunkach galicyjskich jest jeszcze możliwe w XX. wieku. Wszakże to poprostu nowa forma niewolnictwa, tem wstrętniejsza, że osłonięta pozorami legalności, ujęta w formuły prawnego kontraktu. Czy istotnie prawnego — ośmielamy się wątpić. Lecz wątpliwości te powinny przedewszystkiem osunąć się powołanymi do tego władzom, a to tem bardziej, że z całą pewnością mamy tu do czynienia bynajmniej nie z odosobnionym wypadkiem, ale z jednym z tych typowych objawów anarchii, na wyżynach społeczeństwa — anarchii, dążącej świadomie do unicestwienia ustawy i jej stosunków. Bez względu na to, skąd takie zamachy pochodzą, władze powinny zdobyć się na odpowiednią energię, aby je udaremniać.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd czy fakt powyższy jest mu znany?

Co zamierza uczynić, ażeby tej nowej formie niewoli propinacyi skutecznie zapobiedz?

Interpelant:

Krężel.

Jedynak, Makuch, Bojko, Styla, Cieluch, Ptak, Myjak, Witos, Jampolski, Szwed, Sodomora, Dumka, Sandulak, Lewicki, Skwarko, Kurowiec.

Interpelacya

p. Korola i tow. do c. k. komisarza rządowego w sprawie obrażającego traktowania ruskiego narodu w urzędowej Gazecie Lwowskiej.

W Nr. 33. urzędowej Gazety Lwowskiej z 12 lutego 1910, której redaktorem jest c. k. urzędnik państwowy, opłacany funduszem państwowym, zamieszczono następującą notatkę:

„Jego król. Wysokość książę Maksymilian Saski, brat króla saskiego, który bawił przez miesiąc we Lwowie w gościnie u JE. ks. Metropolity Szeptyckiego, wyjechał onegdaj z powrotem do Fryburga. Na dworcu pożegnał go ks. Metropolita Szeptycki z kilku członkami kapituły gr. kat., rektorat seminaryum gr. kat., OO. Bazylianie i kilku reprezentantów lwowskiej kolonii ruskiej".

W notatce tej w niesłychany i dotychczas niepraktykowany sposób obrażono i poniżono naród ruski, nazywając jego członków, zamieszkałych we Lwowie wzgardliwie „kolonistami". Takiej ciężkiej obrazy całego narodu ruskiego, który przecież osiadł i zamieszkał tutaj o wiele prędzej jak naród polski, nie dopuściła się dotychczas żadna z najbardziej szowinistycznych gazet polskich, odważyła się zaś na to urzędowa gazeta, wydawana kosztem rządu, która powinna stać zdala od wszelkiego, a tem bardziej narodowego szowinizmu.

Podając ten niesłychany fakt do wiadomości c. k. Rządu, zapytują podpisani:

Jakich środków zamierza użyć c. k. Rząd w celu uniemożliwienia tak obrażającego traktowania narodowości ruskiej ze strony urzędowej Gazety Lwowskiej.

Interpelant:

Korol.

Lewicki, Winniczuk, Skwarko, Sodomora, Dumka, Sandulak, Makuch, Tracz, Hanczakowski, Krysowaty, Kurowiec, A. Staruch, T. Staruch, Krynicki.

Interpelacya

p. Sodomory i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie odmawiania dopełnienia kongruy wiejskim księżom wskutek klęsk elementarnych.

Na podstawie §. 10. minist. rozporządzenia z d. 16/11 1898. Dz. p. p. Nr.

205. należy się każdemu proboszczowi na wypadek elementarnej szkody na gruntach erekcyonalnych dopełnienie kongruy odpowiednio do opustu podatkowego od gruntów (nawiedzonych czy to gradem, czy myszami itp.) przyznanego władzą podatkową. Dopełnienie takie należy się proboszczowi całkiem słusznie dlatego, że dochód z gruntów erekcyonalnych wliczony jest każdemu proboszczowi do jego kongruy. Podanie takie o dopełnienie kongruy należy wnosić do c. k. Namiestnictwa — a to, skonstatowawszy faktyczną szkodę, winnoby według jasnego rozporządzenia minister., asygnować zaraz z funduszu religijnego odpowiednie dopełnienie kongruy.

Na żal jednak c. k. Namiestnictwo we Lwowie, z zasady podania takie zwraca, mając już nawet gotowe druki do odnośnej odpowiedzi. — Poszkodowani proboszczowie rekursują do Ministerstwa wyznań i oświaty — a Ministerstwo znów z zasady załatwia wszystkie rekursy korzystnie dla poszkodowanych. Takie rekursy wygrali już niektórzy po dwa i trzy razy w Ministerstwie jak np. w powiecie podhajeckim: ks. Grz. Sodomora proboszcz w Nowosiółce z Kątem, ks. M. Winnicki w Nowosiółce z Łęczówką, ks. B. Tomowicz w Mozołówce, ks. An. Lotocki w Trościańcu — mimo to jednak nowe podania w tej samej sprawie niektórych proboszczów c. k. Namiestnictwo odrzuca. Co więcej — nawet po korzystnie załatwionym we Wiedniu rekursie, c. k. Namiestnictwo czyni różne „badania“ po dwa i trzy lata, zanim wyasygnuje należne proboszczowi dopełnienie kongruy. Faktem jest, że ks. Nawrocki z Hołhocz do dziś nie może doczekać się dopełnienia kongruy za r. 1904., a ks. G. Sodomora otrzymał dopełnienie kongruy za r. 1904. aż po 5. latach t. j. w 1909 r.

Wobec tego podpisani zapytują:

Czy rozporządzenia minist. z d. 16. listopada 1898. Dz. p. p. L. 205. obowiązują c. k. Namiestnictwo?

Jeżeli tak — to czy zechce Jego Ekscelencya p. Namiestnik pouczyć dotyczących referentów, że ich interpretacya §. 4. ustawy z d. 19. września 1898. Dz. p. p. Nr. 176. i rozporządzenia minist. z 16/11. 1898. Dz. p. p. Nr. 205., na których oni swe odmowne orzeczenia opierają, — jest zdaje się mylną, jeżeli Ministerstwo wyznań i oświaty ich orzeczenia przy rekursach należycie wniesionych — kasuje?!

Interpelant:

Sodomora.

Lewicki, Oleśnicki, Kiweluk, Korol, Tracz, Dumka, Kurowiec, Sandulak, A. Staruch, T. Staruch, Winniczuk, Skwarko, Makuch, Krysowaty.

Interpelacya

p. Dr. K. Lewickiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nadużycia władzy przez starostów wschodniej Galicyi z powodu zakazu wydawania książek robotniczych — polnym robotnikom.

W powiatach wschodniej Galicyi c. k. Starostwa nie wydają urzędom gminnym książek robotniczych dla polnych robotników, albo zabraniają tym urzędom wydawać robotnikom książki robotnicze.

Urząd gminny w Koniuchach, pow. Brzeżany, nie wydał robotnikom polnym z Koniuch: Hryńkowi Leszczyszynowi, Stefanowi Swolakowi, Józefowi Gruntowskiemu, Wasylowi Gruntowskiemu, Aleksandrowi Leszczyszynowi, Aleksandrowi Singalewiczowi, Janowi Kozakowi, Piotrowi Dziajle, Hryńkowi Saranczukowi, Stefanowi Gołębiowskiemu książek robotniczych, dodając przy odmowie: „Wy nie jesteście rzemieślnikami, a tylko rzemieślnicy mają mieć książki robotnicze“.

Michałowi Wiszniewskiemu i tow. robotnikom z Białoskórki pow. Tarno-

pol, którzy już otrzymali kontrakty na robotę w Prusach, urząd gminny w Białoskórce nie wydał książek robotniczych, bo „wójt powiada, że niema książek robotniczych tylko służbowe" a robotnicy obawiają się, że „książka służbowa nie jest zdolna, bo w Neuberunie nie przyjmie".

Robotnik Jan Szeremeta z Kopytowa, pow. Sokal, który postanowił jechać na robotę do Niemiec, zmienił swój zamiar przez to: u nich urząd gminny nie wydaje robotniczych książek, tylko pisarz wystawia t. z. „druki" a ponieważ wójt nie chce przybić pieczątki, więc nie można jechać do Prus.

Robotnikom z Oserdowa, pow. Sokal, parafianom ks. Mirona Łazoryszczaka, nie wydaje urząd gminny książek robotniczych, bo sokalskie Starostwo nie pozwala wójtom dawać książki robotnicze i jakiekolwiek legitymacye a niemając tych muszą płacić cały bilet kolejowy.

W Chorobrowie, pow. Sokal, nie wydają książek robotniczych, bo Starostwo nic wydaje, względnie zabrania urzędom gminnym wydawać książki robotnicze. Na kolejach nie dostają oni zniżki, chociaż zbiera się ich odpowiednia liczba. Za tamtejszych robotników Omelan Wiura. Robotnikowi Jerzemu Mykietiukowi w Filipach, pow. Kołomyja, wójt i pisarz robili przeszkody co do potrzebnych papierów, we wsi Nazórna, pow. Kołomyja, nie chcą wydawać nawet służbowych książek, jak tylko kto jedzie na zarobek.

Robotnik Roman Zagórski, który umyślnie jeździł po książkę robotniczą ze Lwowa do miejsca stałego swego pobytu w Luczyńcach, pow. Rohatyn, otrzymał w urzędzie gminnym dnia 12. stycznia 1910. zamiast żądanej książki żądanej książki robotniczej, książkę służbową l. 379.

W Hatowicach, pow. Sokal, robotnikom, którzy chcą jechać za zarobkiem do Pzus, przeszkadzają w ten sposób, że nie chcą im wydawać poświadczenia książek robotniczych z urzędu gminnego, a ze wsi tej wyjeżdża rocznie ponad 30. robotników. Robotnikami tymi są: Józef Markiewicz, Wicko Prochyra, Antoni Krych, Michał Andrejczuk, Jacko Olijnyk, Fabian Godziński, Myron Iwanyszyn, Paweł Iwanyszyn, Jan Dyszkant, Andrzej Jandzio, Wojtek Jandzio, Jan Dżos, Jan Waszczuk, Andrzej Goreluk, i i. Podobnie dzieje się w powiatach Śniatyn, Husiatyn, Tarnopol, Brody, Bóbrka, Skałat, Złoczów i w całej prawie wschodniej Galicyi.

Urzędy gminne nie wydają robotnikom książek robotniczych, ponieważ Starostwa nie wydają, albo zakazują wydawać takie książki tym urzędom.

Wobec takiego postępowania starostów nie tylko pokrzywdzonymi są tysiące robotników, ale też wójtowie się skarzą. Ze wsi Hutar, pow. Stryj, donosi naczelnik gminy: Z naszej wsi wyjeżdża co roku wiele ludzi do Prus na robotę. Ci, którzy wyjeżdżają do Prus na robotę, żądają u mnie jako naczelnika gminy książek robotniczych do podróży. Starostwo stryjskie nie chce mnie takich książek wydać, bo mówi, że te książki są dla rzemieślników. Dlatego proszę mnie dać radę, jakiego mam użyć środka, ażeby dostać ze starostwa robotnicze książki, ponieważ przez to nie można zrobić emigrantom wygody. To potwierdza naczelnik gminy swym podpisem i pieczątką gminną.

Takie bezprawne postępowanie władz politycznych we wschodniej Galicyi pociąga za sobą daleko idące, złe następstwa dla ruskich robotników.

1) Bez książki robotniczej trudno albo wcale nie można np. w fabrykach, kopalniach itd. dostać naszemu robotnikowi zajęcia w kraju i za granicą.

2) Nawet jeżeli robotnik otrzyma książkę służbową, to już posiadaniem

tej książki narażony jest na cięższe warunki zarobkowania, aniżeliby miał książkę robotniczą.

3) Zakaz starostów wydawać książki robotnicze daje sposobność niektórym niesumiennym wójtom wyzyskiwać robotników w ten sposób, że każą sobie płacić robotnikowi za „potajemne“ wydanie książki robotniczej po 1 K., jak to np. ma miejsce w Koniuchach, pow. Brzeżany, chociaż ustawa przemysłowa wyraźnie powiada, że robotnik ma tylko zwrócić koszta sporządzenia książki a te wynoszą wszystkiego 22 h.

4) Najważniejszem jednak w tej sprawie jest to, że nasi robotnicy z braku książek robotniczych nie dostają zniżek na bilety. Według ustawy mogą robotnicy, jeżeli jadą w grupie 10 ludzi dalej jak 100 km. i wykażą się robotniczemi książkami, otrzymać na kolejach zniżkę, do połowy ceny biletu. Kiedy więc przypuścimy, że przy tak masowej emigracyi ruskich robotników, przez niewydawanie książek robotniczych najmniej 1000 robotników będzie musiało płacić cały bilet kolejowy tam i nazad, to uczyni to przy przeciętnej drodze Lwów-Oświęcim rubrykę 143 tysięcy koron i najmniej tę kwotę będą musieli zapłacić rusey emigranci z powodu złej interpretacyi ustawy przez starostów.

Wysoki Sejm w swej niedawno uchwalonej rezolucyi w sprawie zniżek biletów kolejowych oświadczył się za dalszemi ulgami w wystawianiu tych zniżek a równocześnie c. k. Starostowie wkładają samowolnie na ruski naród nowe ciężary.

Ta demoralizacya i materyalne rujnowanie ruskich robotników wytwarza u nich świadomość, że postępuje się z nimi nielegalnie, a w ten sposób zabija się u nich poczucie praw, co może jest największem złem.

Wobec tego podpisani zapytują:

1) Czy c. k. Namiestnictwo wydało c. k. Starostwom zakaz wydawania robotnikom polnym książek robotniczych?

2) Jeżeli nie, to czy wiadomo jest c. k. Namiestnikowi, że c. k. Starostwa wbrew ustawie nie wydają — względnie nie pozwalają wydawać robotnikom książek robotniczych?

3) Co zamyśla c. k. Namiestnictwo uczynić, ażeby c. k. Starostwa wydawały urzędom gminnym, a te robotnikom książki robotnicze, tak jak tego ustawa wymaga i to w najkrótszym czasie?

4) Czy nie uważa JEkscelencya p. Namiestnik za wskazane wydać okólnik do wszystkich c. k. Starostw wschodniej Galicyi z pouczeniem, że odmowa książek robotniczych jest pośredniem wprowadzeniem średniowiecznej instytucyi nie pańszczyzn, lecz przywiązania do ziemi?

Interpelant:
Dr. K. Lewicki.

Kiweluk, Skwarko, Dumka, Makuch, Kurowiec, Sandulak, Winniczuk, Krysowały, T. Staruch, A. Staruch, Korol, Tracz, Krynicki, Hanczakowski.

Interpelacya

p. Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie bezprawnego postępowania c. k. rady szkolnej okręgowej w Sanoku względem szkół ludowych w Olchowcu i Bykowcach.

Gminy Olchowce i Bykowce miały wspólną szkołę. Już więcej jak 10 lat ciągnie się sprawa nowego budynku dla szkoły w Olchowcach i pomimo, że gmina ze swej strony wszystko uczyniła, czego rada szkolna okręgowa od niej żądała— sprawa budowy nie postąpiła naprzód i rada szkolna okręgowa tą sprawą wcale się nie interesuje. Natomiast wbrew ustawie, nie pytając rady gminnej w Olchowcach, rada szkolna okręgowa w Sanoku narzuciła gminie Bykowcom szkołę założoną polskiem To-

warzystwem szkoły ludowej, rozumie się z językiem wykładowym polskim, chociaż podług konskrypcyi z r. 1900 jest tam 285 gr. kat. a tylko 102 rz. kat. a więc dwa razy więcej rusinów jak łacinników i mimo sprzeciwiania się rusinów — mieszkańców Bykowiec. Całą sprawę przeprowadzono z największym pospiechem — gdy Olchowce latami czekają na załatwienie sprawy budowy szkoły u nich.

Bykowce odłączono od Olchowiec 1. września 1909 r., prestacye więc szkolne za rok 1908 i 1909, które wynoszą 188 K. 19 h., powinne być zwrócone gminie Olchowce przez gminę i obszar dworski w Bykowcach; a jest to tylko część.

Władza jednak, pomimo, że rada szkolna miejscowa w Olchowcu domaga się ściągnięcia tej kwoty, żądanie to milczeniem zbywa.

Z przedstawionego tu stanu rzeczy jasno wychodzi działalność władzy szkolnej na szkodę gminy Olchowce i rusinów gminy Bykowiec, bo pierwszym czyni się przeszkody w budowie szkoły nie ściąga się prestacyj szkolnych, a drugim narzuca się szkołę z językiem wykładowym polskim, chociaż oni stanowią większość w gminie.

Wobec tego zapytujemy c. k. Rząd:

1) Co zamyśla polecić, ażeby w gminie Olchowcach jak najrychlej wybudowano nowy budynek szkolny?

2) Czy skłonny jest nakazać podwładnym organom ażeby ściągnęły z obszaru dworskiego i gminy Bykowiec prestacye szkolne za rok 1908 i 1909 na rzecz gminy Olchowce?

3) Jak usprawiedliwi przejęcie w Bykowcach szkoły T-wa szkoły ludowej na etat szkolny i wprowadzenie w gminie, z przeważającem ruskiem zaludnieniem, wykładowego języka polskiego w szkole?

Interpelant:
Makuch.
Lewicki, Korol, Kryński, Sodomora, T. Staruch, Sandulak, Tracz, Skwarko, Kiweluk, Hanczakowski, Kurowiec, Dumka, Winniczuk, Krysowaty.

Interpelacya

p. Makucha i tow. do JEkscelencyi p. Namiestnika jako prezydenta c. k. Rady szkolnej krajowej w przedmiocie języka wykładowego w szkole ludowej w Bratkowicach pow. Gródek.

Przed 5. laty założono w Bratkowicach szkołę ludową jedno klasową. Przy zakładaniu nie było mowy o języku wykładowym, ponieważ samo przez się rozumie się, że we wsi, gdzie według konskrypcyi jest 583 Rusinów a 199 łacinników — wszyscy zaś używają mowy ruskiej — miał być wykładowy język ruski.

Mimo to iure caduco wprowadzono język wykładowy polski wbrew uchwale rady gminnej, wbrew okoliczności, że na 100 dzieci ruskich jest 36 dzieci rz. kat., ten bezprawny stan trwa dotychczas.

Cztery lata temu rada gminna w Bratkowicach uchwaliła, że językiem wykładowym ma być język ruski, zawiadomiła o tem Radę szkolną okręgową, dotychczas jednak niema żadnego zozstrzygnięcia. Pogłoska tylko jest, że rada szkolna miejscowa – czynnik niekompetentny — miała się temu sprzeciwić.

Wobec tego gwałtu dokonywanego na gminie Bratkowicach, zapytujemy JEksc. p. Namiestnika:

Czy znana jemu ta sprawa samowolnego zaprowadzenia języka wykładowego polskiego w szkole ludowej w Bratkowicach, pomimo, że ludność jest ruska i pomimo uchwały rady gminnej?

Czy skłonny jest polecić, ażeby żądanie rady gminnej w Bratkowicach

co do języka wykładowego w ich szkole zostało zgodnie z ustawami jak najrychlej załatwione?

Interpelant:
Makuch.

Lewicki, Korol, Krynicki, T. Staruch, Skwarko, Tracz, Sodomora, Sandulak, Winniczuk, Kiweluk, Hanczakowski, Kurowiec, Dumka, Krysowaty.

Interpelacya

p. Kiweluka i tow. do c. k. Rządu w sprawie zakazu wydanego przez c. k. Starostę w Husiatynie, odbywać prywatną naukę w czytelni „Proświta“ w Chorostkowie.

Ponieważ szkoła w Chorostkowie źle przygotowuje dzieci do szkół średnich a nadto język polski jest wykładowym, przeto rodzice, którzy chcą swoje dzieci posyłać do szkół średnich z własną materyalną szkodą zmuszeni są utrzymywać domowego nauczyciela. Kilkoro dzieci, których ojcowie są członkami czytelni „Proświta“ w Chorostkowie, schodzą się razem do sali czytelni i tam się uczą. Sala czytelni jest jedynie na naukę przydatna i w powszedni dzień nikt tam nie przychodzi, bo członkowie czytelni schodzą się tylko w niedziele i święta wieczorem.

Lecz c. k. Starosta Zawadzki w Husiatynie — zamiast takie dążności popierać — zabronił przewodniczącemu czytelni udzielać lokalu czytelni na tę naukę — a uczynił to reskryptem z 11. stycznia 1910. l. 344.

Reskrypt ten można uważać za nieuwagę i przeoczenie ze strony p. Starosty, ponieważ w kulturnym kraju coś podobnego jest niemożliwem.

Wobec tego zapytujemy c. k. Rząd, czy gotów jest polecić c. k. Staroście w Husiatynie, ażeby cofnął swój zakaz odbywania nauki w lokalu czytelni „Proświta“ w Chorostkowie?

Interpelant:
Kiweluk.

Makuch, Lewicki, Korol, Tracz, Krynicki, T. Staruch, Skwarko, Hanczakowski, Kurowiec, Sodomora, Dumka, Sandulak, Winniczuk, Krysowaty.

Interpelacya

p. Winniczuka i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie bezprawnego pobudowania przez Zarząd kolejowy rezerwoarów naftowych w pobliżu mieszkalnych domów i w sprawie bezprawnego postępowania c. k. Starostwa w Stanisławowie w sprawie Knihynin Górka, wsi.

Dworzec kolejowy w Stanisławowie stoi na gruntach Knihynina Górki. Zarząd kolejowy wbrew ustawie budowlanej pobudował rezerwoary naftowe, które grożą gminie niebezpieczeństwem eksplozyi: przeciw temu wniosła gmina Knihinin Górka wieś zażalenie.

Ponieważ dworzec kolejowy znajduje się na gruntach Knihynina Górki wsi, to jemu a nie miastu Stanisławowi, przysługuje prawo policyi na dworcu kolejowym. Pomimo to jednak c. k. Starostwo w Stanisławowie zarządziło, że na dworcu kolejowym ma pełnić służbę policya stanisławowska, a nie Knihynina wsi. Na to gmina Knihynina Górka wieś, użalała się. Pomimo jednak upływu długiego czasu zażalenia te nie są załatwione.

Wobec tego podpisani zapytują:

Czy i kiedy zamyśla c. k. Rząd załatwić tak naglące dla gminy Knihynina Górki wsi sprawy?

Interpelant:
Winniczuk.

Lewicki, Makuch, Kiweluk, Korol, Krynicki, A. Staruch, T. Staruch, Dumka, Sandulak, Hanczakowski, Krysowaty, Kurowiec, Sodomora, Skwarko.

Marszałek oznajmia że z odczytanymi wnioskami postąpi regulaminowo interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi, rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej w przedmiocie petycyi Maurycego Madurowicza konceptowego praktykanta Wydziału krajowego o „veniam studiosum".

Sprawozdawca p. Michałowski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem.

Panu Maurycemu Modurowiczowi praktykantowi konceptowemu Wydziału krajowego udziela się „veniam studiorum" a mianowicie uwolnienie od obowiązku złożenia trzeciego egzaminu ścisłego, a to celem umożliwienia Mu pozostania w służbie krajowej".

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje: Sprawozdanie komisyi petycyjnej w przedmiocie petycyi Adolfa Kamienobrodzkiego inżyniera architekty Wydziału krajowego o uznanie lat służby od 15|5. 1899 do 21|11. 1908 i o przyznanie I. dodatku pięcioletniego.

Sprawozdawca p. Michałowski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Panu Adolfowi Kamienobrodzkiemu przyznaje się lata służby od 15. maja 1899 do 21. listopada 1908 jako policzalne do emerytury a sprawę przyznania I. dodatku pięcioletniego pozostawia się decyzyi Wydziału krajowego".

Przemawia p. Skwarko.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala ten wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o zamknięciu funduszu budowy krajowego Zakładu dla umysłowo chorych w Kulparkowie.

Sprawozdawca p. Lewicki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego o zamknięciu funduszu budowy krajowego Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie do wiadomości.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia w Banku krajowym pożyczki w gotówce w kwocie 416.000 K. na pokrycie niedoboru funduszu budowy Zakładu kulparkowskiego, oraz do wstawiania rat potrzebnych na spłatę tej pożyczki do budżetu krajowego Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek p. sprawozdawcy o przyjęcie tych wniosków komisyi en bloc, a oddzielnie uchwala en bloc powyższe wnioski komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek spawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania powyższej uchwały ad 2) bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę ad 2 w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że zamierza otworzyć jedną rozprawę ogólną nad sprawozdaniami Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyom powiatowym na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich, zawartymi pod punktem 4 do 33 włącznie porządku dziennego. Następnie toczyć się będzie rozprawa szczegółowa nad każdem sprawozdaniem z osobna.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad następnemi sprawozdaniami:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Brzesku na pobór

w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

5. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Kolbuszowej na pobór w roku 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

6. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Bochni na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

7. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Dąbrowie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

8. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Pilźnie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

9. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Wadowicach na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

10. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Żywcu na pobór w roku 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

11. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Rezentacyi powiatowej w Brzozowie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

12. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Łańcucie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

13. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Mielcu na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

14. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Tarnobrzegu na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

15. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Rezentacyi powiatowej w Kamionce strumiłowej na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

16. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Turce na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

17. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Zaleszczykach na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

18. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Podhajcach na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatoych do podatków bezpośrednich.

19. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Starym Samborze na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

20. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Kołomyi na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

21. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Kosowie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

22. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Złoczowie na pobór w r. 1919 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

23. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Dobromilu na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

24. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Dolinie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

25. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Tłumaczu na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

26. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Brzeżanach na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

27. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Gródku na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

28. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Nisku na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

29. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Czortkowie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

30. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

31. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Gorlicach na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

32. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Krośnie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

33. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Cieszanowie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Przemawia p. T. Staruch.

Przemawia p. Starzyński.

Marszałek wzywa p. T. Starucha, by nieprzerywał mowcy.

Przemawia dalej p. Starzyński.

Przemawia p. Dumka.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Jampolski.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek [wzywa] zapisanych do głosu posłów „przeciw“ wnioskom Wydziału krajowego pp. Makucha, T. i A. Starucha, Dumkę, Myroniuka - Zajaczuka, Sodomorę i Winniczuka, oraz posłów zapisanych „za“ wnioskami Wydziału krajowego pp. Merunowicza, Bojkę, Sękowskiego i Jędrzejowicza, do wyboru mowców generalnych.

Przemawia generalny mowca, „przeciw“ wnioskom Wydziału krajowego p. Makuch.

Przemawia generalny mowca „za“ wnioskami Wydziału krajowego p. Bojko.

Przemawia p. St. H. hr. Badeni dla sprostowania faktów.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 7 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 18. lutego 1910 r.

Marszałek o godzinie 7 minut 40 wieczorem konstatuje, że Izba jest w komplecie i otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad sprawozdaniami Wydziału kraj. umieszczonymi w punkcie 4—33 włącznie porządku dziennego w przedmiocie zezwolenia kilkudziesięciu. Reprez. pow. na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Przemawia sprawozdawca p. Onyszkiewicz.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Brzesku na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Brzesku zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17 czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910. dodatki powiatowe w wysokości 54% (pięćdziesiąt cztery) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe przepisanego §-fem. 12. ustawy z dnia 10-go grudnia 1907 dz. u. kraj. Nr. 155.

Przemawia p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

P. T. Staruch żąda skonstatowania kompletu.

Marszałek stwierdza, iż Izba jest w komplecie.

Izba uchwala powyższy wniosek Wydz. krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek Wydz. kraj. w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego

czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Kolbuszowej na pobór w roku 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Kolbuszowej zezwala się w myśl postanowień § u. 23. ustawy z 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 53% (pięćdziesiąt trzy) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-em 12. ustawy z 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Przemawia p. Winniczuk i wnosi poprawkę, aby zamiast „71%“ umieścić „50%“.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka zię głosu.

Izba uchwala powyższy wniosek Wydziału, przez co odpada głosowanie nad mniejszą cyfrę, zawartą w poprawce p. Winniczuka.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje.

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Bochni na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Bochni zezwala się w myśl postanowień § 23 ust. z 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910. dodatki powiatowe w wysokości 50% (pięćdziesiąt) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-u 12. ust. z 10|12 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Przemawia p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala powyższy wniosek Wydziału krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania, a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie ten wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezenta-

cyi powiatowej w Dąbrowie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Dąbrowie zezwala się pobierać w r. 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 56% (pięćdziesiąt sześć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-m 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Przemawia p. T. Staruch.

Po zamknięciu p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala powyższy wniosek Wydziału krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Pilźnie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Pilźnie zezwala się w myśl postanowień §-u 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 16% (czterdzieści sześć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-em 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Wadowicach na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Wadowicach zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 44% (czterdzieści cztery) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych, z wy-

łączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok. 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12. ustawy z dnia 10 grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izbą przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Żywcu na pobór w roku 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Żywcu zezwala się pobierać w r. 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 52% (pięćdziesiąt dwa) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania, a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Brzozowie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Brzozowie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51 pobierać w r. 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 50% (pięćdziesiąt) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-m 12. ustawy z 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Przemawia p. Kurowiec.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala powyższy wniosek Wydziału krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego

czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Łańcucie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Łańcucie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 60% (sześćdziesiąt) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Mielcu na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych od podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Mielcu zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874, dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 51% (pięćdziesiąt jeden) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §. 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907, dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Tarnobrzegu na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Tarnobrzegu zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 59% (pięćdziesiąt dziewięć)

od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Kamionce strumiłowej na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Kamionce strum. zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910 dodatki powiatowe w wysokości 18% (czterdzieści ośm) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przypisanego §-em 12. ust. z 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Turce na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Turce zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 90% (dziewięćdziesiąt) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatków osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §. 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Przemawia p. A. Staruch i wnosi o zniżenie we wniosku cyfry „90“ na „70“.

Przemawia p. T. Staruch.

Przemawia p. Hanczakowski.

Przemawia p. Merunowicz.

Przemawia p. T. Staruch.

Marszałek wzywa, by p. T. Staruch przemawiał spokojnie.

Przemawia dalej p. T. Staruch.

Przemawia p. Skwarko.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala wniosek Wydz. kraj.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Zaleszczykach na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Zaleszczykach zezwala się w myśl postanowień §. 23. ust. z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910 dodatki powiatowe w wysokości 18% (czterdzieści osiem) od państwowych podatków bezpośrednich w pow. przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §. 12. ust. z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Przemawia p. Makuch.

Przemawia p. T. Cieński.

Przemawia p. Makuch.

Marszałek wzywa, by nie przerywano mowcy.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala powyższy wniosek Wydz. krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Podhajcach na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Podhajcach zezwala się w myśl § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 51% (pięćdziesiąt jeden) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §. 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Przemawia p. Sodomora.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala powyższy wniosek Wydz. krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w

oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Starym Samborze na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Starym Samborze zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 47% (czterdzieści siedem) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907. Dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Kołomyi na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Kołomyi zezwala się w myśl postanowień §. 23. ust. z 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 45% (czterdzieści pięć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto - dochodowego, przepisanego §-em 12. ust. z 10. grundnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Przemawia p. Makuch.

Przemawia p. Myroniuk-Zajaczuk.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala powyższy wniosek Wydz. krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Kosowie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Kosowie zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910. dodatki powiatowe w wysokości 46% (słownie: czterdzieści sześć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Złoczowie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Złoczowie zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1910 na cele powiatu „dodatki powiatowe w wysokości 45% (czterdzieści pięć %) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku, na cele drogowe, przepisanego §. 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Dobromilu na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Dobromilu zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 44% (czterdzieści cztery) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fu 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907, dz. u. kr. Nr 155.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Dolinie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Dolinie zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 50% (pięćdziesiąt) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-em 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Przemawia p. Kurowiec i wnosi o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem Wydz. krajowego.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Marszałek oznajmia, że w myśl regulaminu nie może w rozprawie szczegółowej poddać pod uchwałę Izby wniosku powyższego p. Kurowca.

Izba uchwala powyższy wniosek Wydz. krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Tłumaczu na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi państwowej w Tłumaczu zezwala się w myśl postanowień §-fu 23. ustawy z d. 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910 dodatki powiatowe w wysokości 49% (czterdzieści dziewięć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Przemawia p. Makuch.

Przemawia p. Skwarko.

Marszałek przerywa mowcy i wzywa go, by trzymał się przedmiotu.

Przemawia dalej p. Skwarko.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala powyższy wniosek Wydziału krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Brzeżanach na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Brzeżanach zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z dnia 17-go czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 46% (czterdzieści sześć %) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18% dodatku na cele drogowe przepisanego § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Przemawia p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala powyższy wniosek Wydz. krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

P. T. Staruch żąda skonstatowania kompletu Izby.

Marszałek oznajmia, iż już stwierdził, że wniosek Wydz. kraj. Izba uchwaliła.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Gródku na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bespośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Grodku jagiellońskim, zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 52% (pięćdziesiąt dwa) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Wydz. krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Nisku na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Nisku zezwala się w myśl postanowień § 23-go ustawy z dnia 17 czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 56% (pięćdziesiąt sześć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12. ustawy z dnia 10-go grudnia 1909. dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Wydz. kraj.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Czortkowie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Czortkowie zezwala się w myśl postanowień §-fu 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51 pobierać w r. 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 66% (sześćdziesiąt sześć) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12. ustawy z dn. 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Wydz. kraj.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawczy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozpawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 64% (sześćdziesiąt cztery) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku oso-

bisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala bez rozprawy powyż-wniosek Wydz. krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytaniu.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Gorlicach na pobór w roku 1910. wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Gorlicach zezwala się w myśl postanowień §-fu 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 46% (czterdzieści sześć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% podatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12. ustawy z dnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Wydziału krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Krośnie, na pobór w r. 1910. wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Krośnie zezwala się w myśl postanowień §-u 23. ustawy z 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 48% (czterdzieści ośm) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-em 12. ustawy z 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 158.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Wydziału krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezenta-

cyi powiatowej w Cieszanowie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Cieszanowie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1871 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości $72^1/_2\%$ (siedmdziesiąt dwa i pół) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-em 12. ustawy z dnia 10-go grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Wydziału krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi wodnej z wniosku p. Kozłowskiego w sprawie wydania rozporządzenia wykonawczego do ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Nr. 38 Dz. u. kr.

Sprawozdawca p. Kozłowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przy rozmaitych sposobnościach wydane okólniki c. k. Namiestnictwa, rozporządzenia poszczególnych Ministerstw oraz orzeczenia Trybunału administracyjnego, Najwyższego sądu i Ministerstwa rolnictwa, o ile orzeczenia rzeczone mają znaczenie sięgające poza granice poszczególnego wypadku, po dokładnem ich rozpatrzeniu zebrał i ogłosił w systematycznej instrukcyi pouczającej władze, w jaki sposób poszczególne postanowienia ustawy wodnej pojmować i wykonywać należy.

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby zapobiegł w ten sposób sprzeciwiającej się niektórym postanowieniom ustawy praktyce, oraz przypomniał w dokładnie wypracowanej instrukcyi właściwą interpretacyę postanowień ustawy wodnej.

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w wypracować się mającej instrukcyi objaśnił i przypomniał następujące zasady obecnie obowiązującej ustawy:

A) Sprawa dochodzeń wodno-prawnych. Polityczne orzeczenia. Prawne postępowanie w celu wywłaszczenia.

1. Według §. 41., 78. i 81. ust. wodnej przed rozpoczęciem robót regulacyjnych należy przeprowadzić postępowanie wodno-prawne i wysłuchać życzeń stron interesowanych.

2. Według §. 78. tejże ustawy i okólnika c. k. Namiestnictwa gal. z 28. sierpnia 1908. l. 13676.:

a) Rozstrzygnięcie spraw wodno-prawnych na podstawie ustawy wodnej nie leży w ręku władz technicznych, ale władz politycznych.

b) Tak wykaz parcel, podlegających wywłaszczeniu, jak i plan sytuacyjny i wykazy katastralne należy złożyć w terminie prawem przepisanym w urzędach gminnych i umożliwić przez to stronom interesowanym zbadanie ich.

c) Operata, dotyczące wywłaszczenia, muszą obejmować wszystkie grunta w celach regulacyi dla przedsiębiorstwa potrzebne i to bez żadnych luk, mianowicie z planem geometrycznym, tudzież z wykazem właścicieli i kultur.

d) Według §. 78. i 84. gal. ustawy wodnej i według okólnika gal. Namiestnictwa z 23. maja 1906 l. 17.838. przed rozpoczęciem robót a względnie postępowania prawnego w celu wywłaszczenia, albo też przed wprowadzeniem punktów spornych na drogę sądową, starać się należy zapomocą wszystkich władzom politycznym przystępnych środków a to w duchu §. 37. i 84. ustawy wodnej o dobrowolne uchylenie podniesionych zarzutów i o przyjście do skutku porozumienia.

e) Z należytem obostrzeniem odpowiedzialności odnośnych organów w tym kierunku należy zarówno władzom technicznym jak i prawnym, około regulacyi zatrudnionym, przypomnieć, że mają obowiązek w sposób prawdziwy i na słusznej interpretacyi przepisów polegający, dostarczyć stronom interesowanym informacyi o postanowieniach ustaw i o wypływających z nich prawach stron.

3. Według okólnika c. k. Namiestnictwa z 23. maja 1906. l. 17.828. porozumienia ze stronami szukać również należy przed zatwierdzeniem planów regulacyjnych, a w celu umożliwienia go należy dozwolić stronom przejrzenia i zbadania planów, po zbadaniu ich zaś przez strony interesowane władze mają obowiązek życzenia stron przyjąć do wiadomości, a o ile one dadzą się pogodzić z celem regulacyi i nie wymagają nadmiernych nakładów, powinny również władze życzenia odnośne uwzględnić.

4. Według §. 11., 78., 81. i 87. gal. ustawy wodnej przepisane orzeczenia władz politycznych należy wydać natychmiast po przeprowadzeniu wodno-prawnego dochodzenia, z załatwieniem wniesionych w sprawach wodno-prawnych rekursów zaś tem bardziej zwlekać nie należy, ileże ostateczne uregulowanie stosunków wodno-prawnych leży w interesie wszystkich stron, a w razie długiego trwania prawnego sporu zmieniony stan rzeczy słuszne ocenienie jej często utrudnia.

5. W duchu okólnika c. k. gal. Namiestnictwa z 5. lutego 1900 l. 1.561 tak podczas postępowania wodno-prawnego, jak i po każdym wyroku sądowym odgraniczyć i ustalić należy łożysko rzeki; przed przeprowadzeniem wodno-prawnego dochodzenia ma kierownictwo budowy przed terminem komisyi wytyczyć na miejscu i opalikować tak naturalne łożysko rzeki, jak i zamierzoną trasę. Po ustaleniu granicy należy również w sposób łatwo dostrzegalny i niedający się zniszczyć, dokładnie wyznaczyć granicę pomiędzy stanowiącem na rzekach publicznych własność publiczną łożyskiem rzeki płynącej i bądźto w drodze ugody, bądźto wskutek wywłaszczenia nabytymi gruntami funduszu regulacyjnego z jednej, a własnością prywatną z drugiej strony; należy również ciągle czuwać nad tem, ażeby znaków granicznych samowolnie nie usuwano.

6. W wypadkach, w których bądźto przed już dokonaną albo rozpoczętą regulacyą rzek nie przeprowadzono postępowania wodno-prawnego, nie wydano orzeczenia władz politycznych i nie uwidoczniono zmiany własności w księgach gruntowych, wobec nieuregulowanych dotychczas stosunków własności wogóle i nie ustalonej granicy pomiędzy własnością prywatną a publiczną, należy jak najprędzej pierwotne łożysko rzeki dokładnie odgraniczyć, oraz tam, gdzie dotychczas jest niepewność posiadania i gdzie są spory; należy się postarać o dokładne odgraniczenie nabytych przez fundusz regula-

cyjny przed rozpoczęciem budowy lub w ciągu jej gruntów od własności prywatnej.

7. Wobec regulacyi tych rzek, albo tych części rzek, które według §. 2. i 3. państwowej ustawy wodnej z 30. maja 1869. Dz. u. p. 390. i według §. 2. ustawy wodnej z 14. marca 1875. Dz. u. kr. nr. 38, mają na poszczególnych, używanych do żeglugi statkami, albo spławu tratew przestrzeniach, prawem przypisane przymioty wody publicznej, należy obostrzyć wykonanie postanowień zawartych w okólnikach Namiestnictwa w Galicyi z 25. lutego 1900 l. 159, z 4. sierpnia 1904 l. 96.091, z 13. maja 1906. l. 47.838. i 28. sierpnia 1908 l. 13.676 z uwzględnieniem rozstrzygnięcia c. k. Ministerstwa rolnictwa z 21. lipca 1881 l. 66.615 i przypomnieć władzom, że według powyższych postanowień i słusznej ich interpretacyi, jedynie tylko w czasie średniego, normalnego i najdłużej w roku trwającego stanu wody, pokryte nią przestrzenie łożyska wolno funduszowi regulacyjnemu bezpłatnie zająć jako własność publiczną.

8. Należy zwrócić uwagę władz na to, iż niektóre z nich w mylny zupełnie sposób interpretują drugą część orzeczenia Ministerstwa rolnictwa z 21. lipca 1881 l. 66.615, że też wyjątek od postanowień §. 47. ze względu na prawo własności gruntów, pokrytych plantacyami łoziny albo też w inny sposób zakulturowanych, dotyczy jedynie tylko gruntów, leżących w pokrytem wodą podczas średniego, normalnego, przez największą część roku się powtarzającego stanu wody łożyska rzekl, że przeto jest zupełnie mylnem i z powyższem orzeczeniem niezgodnem wyprowadzać z zawartej w orzeczeniu z 21. lipca 1881 l. 66.615 interpretacyi ustawy jakiekolwiek pretensye skarbu państwa do leżących poza średnim, normalnym stanem wody, szutrowisk, pokładów kamienia, porosłych niezakulturowanemi roślinami lądowemi gruntów oraz gruntów nieproduktywnych wogóle.

9. Należy przypomnieć władzom iż żadna austryacka ustawa, ani żadne rozporządzenie wykonawcze nie czyni różnicy pomiędzy produktywnymi, a nieproduktywnymi gruntami na brzegach rzek, że zatem byłoby bezprawiem ze strony władz, gdyby nieproduktywne albo niezakulturowanemi roślinami lądowemi porosłe grunta uważały za integralną część łożyska rzeki i gdyby z tego powodu nie stosowały przy zawłaszczeniu tychże gruntów przepisów obowiązujących dla wywłaszczenia wszystkich gruntów wogóle; grunta te są bowiem jedynie tylko wtedy przynależnością łożyska publicznej przestrzeni rzek, jeżeli pokrywa je woda przy średnim, normalnym, najdłużej w roku trwającym stanie wody.

10. W wypadkach, w których albo cała rzeka, albo poszczególne jej przestrzenie nie mają przepisanych w §§. 2. i 3. państwowej i w równobrzmiących §§. 2. i 3. galic. ustawy wodnej prawnych przymiotów rzeki publicznej, a przeto bądźto cała rzeka bądźto poszczególne jej przestrzenie nie mogą być poczytane za części rzeki publicznej używanej do żeglugi statkami i spławu tratew, należy potrzebną do celów przedsiębiorstwa regulacyjnego część łożyska i brzegów rzeki, albo w myśl zaleconego §. 84. dobrowolnego porozumienia albo według §. 365. ust. cywilnej w drodze wywłaszczenia wykupić od stron i po przeobrażeniu własności prywatnej w ograniczoną myśl §. 47. własność publiczną, prawo tej własności zabezpieczyć.

Tam gdzie chodzi o rozróżnienie własności prywatnej od publicznej, władze mają uznać tak wykazany w księgach gruntowych i w wyciągach katastralnych, jak i dowodnie na podstawie faktycznie wykonywanej własności stwierdzony stan posiadania.

B) Wykonanie §. 47. w sprawie ograniczonej własności gruntów, uzyskanych wskutek regulacyi.

1. W duchu orzeczenia trybunału administracyjnego nr. 1561. z 17. listopada 1882. l. 3471 oraz motywów orzeczenia c. k. ministerstwa rolnictwa z 12. listopada 1890. l. 10.837, należy jedynie tylko wtedy uważać grunt za uzyskany wskutek budowli regulacyjnych, jeżeli grunt ten leży w obrębie regulacyi i w granicach przy średnim normalnym, najdłużej w roku trwającym stanie wody, wodą pokrytego łożyska rzeki; a zatem fundusz regulacyjny ma jedynie tylko prawo do ograniczonej własności tych przestrzeni, których zalądowanie nastąpiło wskutek ścieśnienia łożyska rzeki.

2. Alluwio natomiast czyli przymulenie, pod którą §. 411. ust. cyw. rozumie ziemię, wskutek działania wody nieznacznie do brzegów przymuloną, należy do właścicieli brzegu; do państwa zaś jedynie tylko wtedy, gdy państwowy fundusz regulacyjny albo w drodze dobrowolnego porozumienia albo na podstawie wywłaszczenia stał się właścicielem gruntów nadbrzeżnych, do których woda kawał ziemi przymuliła.

3. W analogicznem zastosowaniu dekretu z 28. grudnia 1842. l. 608, zb. ust. sąd. żadna zmiana własności, przez regulacyę rzek wywołana, nie może nastąpić bez formalnego objęcia w posiadanie, czy to przez skarb państwa, czy to przez strony prywatne: a zatem przed każdem objęciem w posiadanie bądźto gruntów nowo powstałych, bądźto takich, których konfiguracya uległa zmianie, należy przyprowadzić wodno-prawne dochodzenie i wysłuchać strony.

4. Nie może być poczytanym za grunt uzyskany wskutek regulacyi taki grunt, który jedynie tylko czasowo z powodu wylewu pozostawał pod wodą. Grunt tego rodzaju według §. 408. ust. cywilnej pozostaje własnością poprzedniego właściciela; a przeto §. 47. gal. ustawy wodnej ustanawia jedynie tylko technicznymi względami uzasadniony wyjątek od postanowień powszechnej ustawy cywilnej.

5. Zalądowania należy tak w duchu orzeczenia trybunału administracyjnego nr. 1561 l. 2371 z 17. listopada 1882 jak i orzeczenia ministerstwa rolnictwa z 12. listopada 1890 l. 10.837, jedynie tylko wtedy uważać za grunt uzyskany wskutek regulacyi rzek, jeżeli rzeczone zalądowania przedstawiają się w samej rzeczy, jako zamierzony, w obrębie budowli regulacyjnych leżący i planem regulacyjnym przewidziany skutek regulacyi rzek i jeżeli zalądowania powstały nie bez nakładów funduszu regulacyjnego, a skarb państwa podczas wodno-prawnego dochodzenia dowiódł, że istnieje związek przyczynowy pomiędzy regulacyą odnośnej przestrzeni rzeki a utworzeniem zalądowania.

6. Do wodno-prawnych dochodzeń przy budowlach wodnych prowadzonych przez państwo, należy w sprawach spornych większej wagi powołać oprócz urzędowych rzeczoznawców, także z uwzględnieniem orzeczenia trybunału administracyjnego z dnia 3. marca 1900 L. 921. od władz politycznych niezawisłych rzeczoznawców i należy zażądać od nich wydania fachowej opinii w przedmiotach spornych.

7. Przy wykonaniu §. 47. starać się należy o przyjście do skutku dobrowolnego porozumienia ze stronami z równoczesnem przedmiotowem pouczeniem stron, jakie prawa na podstawie ustawy cywilnej i ustawy wodnej posiadają. W razie, jeżeli porozumienie nie dojdzie do skutku, sprawa może być rozstrzygniętą przez orzeczenie władz politycznych. Orzeczenie takie jednak ma jedynie tylko prowizoryczną moc obo-

wiązującą, albowiem według licznych orzeczeń najwyższego trybunału sądowego, do ostatecznego rozstrzygania w wypadkach, których powód jedynie tylko jest publiczno-prawnej natury, a których właściwy przedmiot należy do prawa prywatnego, są powołane władze sądowe.

C) Odstąpienie uzyskanych na podstawie §. 47. gruntów właścicielom gruntów nadbrzeżnych.

1. W postępowaniu, którego przedmiotem jest odstąpienie gruntów, uzyskanych wskutek regulacyi rzek właścicielom gruntów nadbrzeżnych, należy w duchu §. 84. gal. ustawy wodnej przedewszystkiem starać się o przyjście do skutku dobrowolnego porozumienia. Ze względu na to bowiem, że mogąca być przedmiotem skargi sądowej prawnie uzasadniona pretensya nadbrzeżnych właścicieli do odstąpienia rzeczonych gruntów, ogranicza również i skarb państwa w wykonaniu prawa własności rzeczonych gruntów, grunta te mają zupełnie odmienną od innych przedmiotów własności państwowej naturę prawną.

Oznaczenie ceny za grunta właścicielom nadbrzeżnych gruntów odstąpić się mające, ma władza polityczna bez współudziału władz skarbowych, przeprowadzić według szczególnych norm, a nie na podstawie tych ogólnych przepisów i praktyk, których dla innych rodzajów własności państwowej trzyma się c. k. Ministerstwo skarbu i c. k. krajowe dyrekcye skarbowe.

2. Tak według brzmienia §. 47. gal. ustawy wodnej, jak i według okólnika gal. namiestnictwa z 5. lutego 1900 l. 1561 w każdym wypadku, w którym właściciele gruntów nabrzeżnych zgłosili pretensyę do gruntu uzyskanego przez regulacyę rzeki, należy w drodze wodno-prawnego dochodzenia po wysłuchaniu stron, przeprowadzić zbadanie pytania, czyli przedsiębiorstwo nie potrzebuje gruntu do lepszego zabezpieczenia i wzmocnienie brzegu.

3. Należy do dochodzeń wodno-prawnych w spornych sprawach większej wagi odstąpienia gruntów właścicielom gruntów nadbrzeżnych dotyczących powoływać niezawisłych od władz politycznych i bezstronnych rzeczoznawców; należy również dopuścić właścicieli gruntów nadbrzeżnych, jako też ich prawnych technicznych doradców do przeprowadzenia zwróconego przeciwko zdaniu władz technicznych i politycznych, technicznie uzasadnionego przeciwdowodu; jedynie tylko po wyczerpującem zbadaniu rzeczy przysługuje władzom politycznym prawo wydania prowizorycznego orzeczenia.

4. Należy polecić władzom technicznym, ażeby o ile możności jak najspieszniej sporządziły wykaz gruntów, uzyskanych wskutek regulacyi tych rzek, albo przestrzeni rzek, na których roboty już ukończono i aby w osobnym wykazie władze uwidoczniły te wskutek już ukończonych regulacyj uzyskane grunta, których przedsiębiorstwo do lepszego zabezpieczenia i wzmocnienia brzegu nie potrzebuje.

5. Także i przy tych regulacyach rzek, przy których roboty są w ciągu, należy corocznie uwidocznić w wykazie wszystkie dojrzałe załądowania, a obok nich zarówno te grunta, na których zawieszono roboty prowadzone w celu załądowania, jak i te, na których fundusz regulacyjny z przysługujących mu na podstawie §. 47. praw nigdy nie korzystał; ewidencyę tych poszczególnych kategoryi gruntów należy ciągle utrzymywać. Także i podczas regulacyi rzek powinien skarb państwa odstąpić właścicielom gruntów nadbrzeżnych te uzyskane wskutek regulacyi, albo zakupione grunta, których w celu lepszego zabezpieczenia i wzmocnienia brzegu nie potrzebuje.

II) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w celu przyspieszenia odgraniczeń pomiędzy łożyskiem rzeki, a jej brzegami i pomiędzy własnością publiczną a prywatną na rzekach już uregulowanych w tych wypadkach, w których odgraniczenia z powodu zaniedbania władz, albo z powodu braku odnośnych organów dotychczas nie przeprowadzono, jak również i w tych poszczególnych wypadkach, w których przed r. 1901 zabierano grunta bez dochodzenia wodno-prawnego i orzeczenia władz politycznych, — wstawił do preliminarza budżetu na r. 1910 ze względu na naglącą naturę sprawy w drodze kredytu dodatkowego osobną pozycyę na odnośne wydatki przeznaczoną, albowiem ryczałt na ogólne wydatki starostów żadną miarą na ich pokrycie wystarczyć nie może.

III) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby jak najprędzej przeprowadził znaczne powiększenie tak technicznych i prawniczych sił jak i geometrów ewidencyjnych przy c. k. Namiestnictwie, starostwach i poszczególnych przedsiębiorstwach budowy i odnośne wydatki, o ile dotyczą rzek państwowych, wstawił do preliminarza budżetu na r. 1911.

IV) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przez polepszenie materyalnego bytu urzędników technicznych i przez wstawienie osobnej pozycyi budżetowej przeznaczonej na stypendya dla uzdolnionych słuchaczów akademii technicznych, z kontraktowo zabezpieczonym warunkiem, że się poświęcą służbie państwowej — postarał się w duchu wielokrotnych rezolucyj galicyjskiego Sejmu o umożliwienie w przyszłości wydatniejszego zwiększenia sił technicznych i geometrów ewidencyjnych, które ze względu na interesa publiczne, nawet z czysto fiskalnego punktu widzenia jest naglące potrzebnem.

V) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w duchu §. 20. rozporządzenia wykonawczego do gal. ustawy o regulacyi rzek z 18. września 1901 Dz. u. kraj. nr. 103. ustanowił specyalnych komisarzy dla spraw wodnych, przyspieszył wydanie instrukcyi dla tych komisarzy, ustanowił szczególne posady hydrotechników, jako fachowych doradców władz politycznych i technologów chemicznych, a odnośne wydatki, o ile dotyczą rzek państwowych a nie polegają na podstawie ustawy z 18. września 1901 o regulacyi rzek, wstawił do preliminarza budżetu na r. 1911.

VI) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby ze względu na okoliczność, że w kraju tak wielkim, jakim jest Galicya, odpowiadające celowi załatwienie spraw za pośrednictwem wysyłanych przez Namiestnictwo, stale we Lwowie urzędujących sił urzędowych, jest niepodobieństwem, albowiem wobec wielkości kraju i różnorodności rozwoju i jego warunków, urzędnik dokładnej znajomości tak miejscowych jak i rolniczych stosunków w całym kraju mieć nie może, postarał się o przydzielenie przeznaczonych do załatwiania spraw wodnych technicznych i prawniczych sił do c. k. starostw w Galicyi.

VII) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby polecił odnośnym siłom, przed rozpoczęciem urzędowania zapoznać się z rolniczymi stosunkami wogóle, a z miejscowemi stosunkami dotyczącego starostwa w szczególności.

VIII) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w obustronnym interesie skarbu państwa i stron wydawaniem nieuzasadnionych orzeczań, nie zmuszał strony do wchodzenia na drogę sądową, ale ażeby tam, gdzie wejście na nią jest nieuniknionem ze względu na niewątpliwą kompetencyę władz sądowych w sprawach wodnych z prawem własności lub posiadania związek mających, ani przy rozpoczęciu ani w czasie trwania postępowania sądowego zarzutem niedopuszczalności drogi sądowej nie utru-

dniał właścicielom gruntów nadbrzeżnych prawnej obrony przed sądem.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Kurowiec.

Przemawia p. Hanczakowski.

Po zamknięciu zozprawy premawia sprawozdawca p. Kozłowski i wnosi o przyjęcie en bloc wniosków komisyi.

Izba uchwala wniosek p. sprawozdawcy o przyjęcie en bloc wniosków komisyi, a oddzielnie uchwala en bloc powyższe wnioski komisyi.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosków nagłych, a mianowicie wniosku p. Dra K. Lewickiego i tow. w sprawie bezprawnych uchwał rady szkolnej miejscowej i rady gminnej w Zamarstynowie.

Wnłosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y

p. Dra K. Lewickiego i tow. w sprawie bezprawnych uchwał rady szkolnej miejscowej i rady gminnej w Zamarstynowie.

Rada szkolna miejscowa w Zamarstynowie na posiedzeniu z 13. stycznia 1910 r. uchwaliła:

1) zabronić dzieciom szkolnym odmawiać w szkole ruskie modlitwy,

2) zabronić nauczycielom i nauczycielkom rozmawiać pomiędzy sobą po rusku w szkole, — a nawet na korytarzach,

3) zabronić nauczycielom i nauczycielkom mówić po rusku do ruskich dzieci szkolnych.

Rada gminna w Zamarstynowie ten krok aprobowała, a nawet wybrała z pomiędzy siebie komisyę, która ma to dzieło przeprowadzić i doglądać.

W szkole w Zamarstynowie jest ponad 300 dzieci ruskich.

Wobec takiego bezprawnego postępowania władz podpisani stawiają:

N a g ł y w n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby natychmiast zarządził rozśledzenie tej sprawy, t. j. naprowadzonych uchwał rady szkolnej miejscowej i gminnej w gminie Zamarstynowie i bezprawne uchwały w sprawie używania ruskiej mowy w szkole zniósł.

Wnioskodawca:
Dr. K. Lewicki.

Kiweluk, Skwarko, A. Staruch, T. Staruch, Oleśnicki, Sandulak, Kurowiec, Makuch, Tracz, Sodomora, Krysowaty, Dumka, Winniczuk, Korol, Hanczakowski.

Przemawia p. Lewicki uzasadniając nagłość wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku komisyi szkolnej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y:

p. Bojki i tow. w sprawie szkód elementarnych w kilku gminach powiatu dąbrowskiego.

W drugiej połowie czerwca r. 1909 gminy: Wola żelichowska, Zalipie, Zapasternicze, część gminy Lubiczka, i Żelichowa, zostały nawiedzone gradem, który zniszczył plony będące w pełnym rozwoju, tak, że musiano je przeorać i zbiory rolnikom prawie zupełnie przepadły.

Aby przyjść ciężko dotkniętym z jaką taką pomocą ze strony kraju, podpisani wnoszą

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Gminom wyżej wymienionym udziela się z funduszów krajowych odpowiednią subwencyę.

Wnioskodawca:

Bojko.

Czaykowski, Górski, Schatzel, Skrzyński, Bis, Myjak, Lewakowski, Gniewosz, Długosz, Styła, Ptak, Witos, Cieluch, Szwed, Krężel, Jedynak, Jampolski, Cipser, Kędzior, Wrześniowski.

Przemawia p. Bojko uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu jako komisyi.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego Wydziałowi krajowemu jako komisyi.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie i wzywa sekretarza p. Urbańskiego do odczytania porządku dziennego następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 19. lutego 1910 godz. 10. przedpołudniem.

Koniec posiedzenia godzina 11 m. 45 w nocy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*

St. Henryk Badeni *w. r.*

Protokół

84. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 19. lutego 1910.

Początek o godzinie 10. minut 40. przedpołud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 127.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik J. E. dr. Michał Bobrzyński, i c. k. Radca Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 82 posiedzenia uważa za przyjęty gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 83 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 19. lutego 1910 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 6170—6172.

Komisyi szkolnej L. s. 6169, 6178.

Komisyi drogowej L. s. 6177.

Komisyi reform agrarnych L. s. 6173—6176.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze pp. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszony wniosek i interpelacye, które opiewają

Interpelacya

posła ks. Stanisława Stojałowskiego i tow. do Jaśnie WPana Komisarza c. k. Rządu w sprawie nadużyć firmy „Augenblick", posiadającej kantor wymiany pieniędzy na dworcu kolejowym w Oświęcimiu, popełnianych na szkodę emigrantów i sezonowych robotników rolnych.

W miesiącu wrześniu 1909 r. wydała c. k. Dyrekcya kolei północnej w Wiedniu firmie Augenblick prawo wymiany pieniędzy na dworcu kolejowym w Oświęcimiu. Kantor wymiany mieści się na terytoryum kolejowem w baraku specyalnie na ten cel wybudowanym, znajdującym się w bezpośredniem sąsiedztwie dworca kolejowego. Za prawo wymiany obcych pieniędzy na walutę austryacką i odwrotnie, jak również za wynajęcie lokalu opłaca firma Augenblick skarbowi kolejowemu stały czynsz roczny. W myśl dotyczącego kontraktu powinna firma wymieniać pieniądze według kursu dziennego, notowanego na giełdzie wiedeńskiej, a na żądanie klienta wydać kartkę z uwidocznieniem dotyczącego obrachunku. Wbrew atoli tym

warunkom, przeprowadza firma wymianę według kursu samowolnie przez nią ustanowionego, a kartek obrachunkowych nikomu z reguły wystawić nie chce. Manipulacya taka krzywdzi bardzo wychodźców naszych, zwłaszcza sezonowych robotników rolnych, jadących za zarobkiem do Prus lub wracających do domu, a wymieniających pieniądze w kantorze tejże firmy. Dotychczasowe skargi wnoszone przez pokrzywdzonych bądźto do Dyrekcyi kolei północnej w Wiedniu, bądźto do c. k. ekspozytury policyi na dworcu oświęcimskim niezdołały dotychczas skłonić dyrekcyę wiedeńską do interwencyi w tej sprawie, pomimo sądowego stwierdzenia oszukańczych manipulacyj, praktykowanych przez funkcyonaryuszów firmy Augenblick. Dowodem nielegalnego postępowania firmy jest fakt zasądzenia (w grudniu 1909 r.) kasyera tejże firmy, Mordki Reitera, przez sąd oświęcimski na 7 dni ścisłego aresztu, za oszustwo popełnione z krzywdą biednej kobiety, udającej się za zarobkiem do Prus. Pomimo potępiającego wyroku sądowego, pozostaje kasyer Reiter nadal w służbie firmy i cieszy się jej zaufaniem.

Podpisani zapytują, czy Wysokiemu Rządowi znane są powyższe fakta i co zamyśla zarządzić, by ochronić na przyszłość wychodźców naszych przed oszukańczym wyzyskiem przy wymianie ciężko zapracowanego grosza?

Interpelant:

Stojałowski.

Bojko, Ptak, Lewicki, Kiweluk, Skwarko, Cipser, Dudykiewicz, Krysowaty, Myjak, Bis, Krężel, Witos, Styła, Cieluch, Jampolski, Kurowiec.

W n i o s e k

posła Skwarki i tow. w sprawie Rady kultury krajowej.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

załączony pod |. projekt Rady kultury krajowej.

Wnioskodawca:

Skwarko.

Makuch, Kiweluk, Kurowiec, Winniczuk, Sandulak, Sodomora, T. Staruch, A. Staruch, Dumka, Krysowaty, Hanczakowski, Tracz, Lewicki, Oleśnicki, Krynicki, Korol.

Rada kultury krajowej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

I. Organizacya Rady kultury krajowej.

§. 1.

Siedziba i skład Rady kultury krajowej.

Rada kultury krajowej jest instytucyą krajową, ma swą siedzibę we Lwowie i składa się:

1. z sekcyi polskiej,

2. z sekcyi ruskiej,

3. z centralnego Wydziału dla spraw wspólnych.

§. 2.

Sekcye.

Sekcye (§. 1.) tworzą się w ten sposób, iż wszystkie, do wyboru uprawnione Towarzystwa (ewentualnie Stowarzyszenia, Spółki) każdego powiatu sądowego, wybierają wspólnie jednego delegata do tej sekcyi, która odpowiada narodowości okręgu. Jeżeli w okręgu mieszanym istnieje więcej Towarzystw obu narodowości do wyboru uprawnionych, wówczas wolno każdej grupie wybrać jednego delegata do sekcyi, która odpowiada jej narodowości.

Jeżeli działalność Towarzystwa uprawnionego do wyboru rozciąga się według jego statutu na dwa albo więcej powiatów sądowych, wówczas może Towarzystwo wykonywać swe prawo wyborcze według ogólnej liczby swych członków lub w okręgu swojej siedziby,

oznaczonego statutami, albo wybierać we wszystkich powiatach, w których ma odpowiednią (§. 3.) liczbę członków wspólnie z innemi Towarzystwami, do wyboru uprawnionemi.

W myśl niniejszej ustawy należy rozumieć jako Towarzystwa takie spółki włościańskie (stowarzyszenia), które według swoich statutów mają na celu popieranie rolnictwa wogóle lub tylko jednej jego gałęzi.

§. 3.

Prawo do wyboru w myśl §. 2. mają te Towarzystwa, które według statutów swoich powołane są do popierania rolnictwa lub jego jakiejś gałęzi, jakiegokolwiekbądź gospodarczego przemysłu, a liczy przynajmniej trzydziestu członków.

Wykonanie tego prawa wyborczego uregulowane będzie osobnymi przepisami wyborczymi, które na pierwszy peryod wyborczy wyda c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym, a na dalsze wyborcze peryody centralny Wydział Rady kultury krajowej, po wysłuchaniu opinii obu sekcyj. Przepisy te zatwierdza c. k. Rząd, w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 4.

Wybieralnym w myśl §. 2. jest każdy własnowolny członek Towarzystwa uprawnionego do wyboru, który na mocy gminnej ordynacyi wyborczej nie jest wykluczonym od biernego prawa wyborczego.

§. 5.

Każda sekcya wykonuje zadanie swe samodzielnie i odrębnie, stosownie do postanowień niniejszej ustawy i regulaminu. Organami jej są:

1. Walne zgromadzenie delegatów wysłanych do sekcyi, według §. 2., ewentualnie §. 11.

W tem zgromadzeniu mają też prawo udziału i głosowania członkowie Wydziału dotyczącej sekcyi, oznaczeni §. 6. pod liczbą 1., 2., 3. i 4.

2. Wydział sekcyi.

§. 6.

Wydział każdej sekcyi składa się:

1. z zastępcy c. k. Rządu mianowanego przez Namiestnika,

2. z członka Wydziału krajowego, mianowanego przez Wydział krajowy,

3. z fachowego znawcy, mianowanego przez Ministerstwo rolnictwa,

4. z jednego fachowego znawcy, mianowanego przez Wydział krajowy,

5. z piętnastu członków, których wybiorą delegaci odnośnej sekcyi.

Prezydent Rady kultury krajowej, a na wypadek jego przeszkody wiceprezydent, mają prawo być obecnymi na posiedzeniach Wydziału sekcyi.

Pod 1, 2, 3, 4 wyszczególnieni reprezentanci rządu i Wydziału krajowego należeć muszą do narodowości dotyczącej sekcyi.

§. 7.

Członkowie Wydziału sekcyi, wybrani delegatami na Walnem zgromadzeniu (§. 5.) wybierają z pośród siebie przewodniczącego sekcyi i tegoż zastępcę.

Wybór ten podlega zatwierdzeniu Cesarza.

§. 8.

Wydział centralny.

Wydział centralny składa się:

1. Z prezydenta i wiceprezydenta, mianowanych przez Cesarza, z których jeden i to naprzemian prezydent albo wiceprezydent ma być narodowości ruskiej.

2. Z obu przewodniczących sekcyj i ich zastępców (§. 7).

3. Z obu zastępców c. k. Rządu krajowego (§. 6. ust. 1).

4. Z obu zastępców Wydziału krajowego, przydzielonych przez Wydział krajowy do sekcyi (§. 6. ust. 2. i 4).

5. Z ośmiu członków, wybranych po połowie przez obie sekcye.

§. 9.

Walnemu zgromadzeniu delegatów, Wydziałowi centralnemu i wspólnym posiedzeniom sekcyj (§. 2.) przewodniczy prezydent Rady kultury krajowej, a na wypadek jego przeszkody wiceprezydent. W Wydziałach sekcyj przewodniczy przewodniczący dotyczącej sekcyi, a na wypadek przeszkody jego zastępca.

§. 10.

Osobne zastępstwo poszczególnych Towarzystw w Radzie kultury krajowej.

Towarzystwom, które według swoich statutów powołane są do popierania gospodarstwa, przemysłu rolniczego lub poszczególnych jego gałęzi, a swą działalność rozciągają na cały kraj albo na znaczną część jego, oraz które rozwijają stale skuteczną działalność, może Ministerstwo rolnictwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym po wysłuchaniu przychylnej opinii Wydziału sekcyi lub obu sekcyj, udzielić prawa delegowania osobnego zastępcy do odnośnego ogólnego zboru delegatów, ewentualnie do obu ogólnych zborów delegatów.

Towarzystwo takie nie ma jednak prawa wyborczego do Wydziału sekcyi po myśli §§. 2. i 3.

§. 11.

Peryody wyborcze.

Wybory, które po myśli niniejszej ustawy mają się odbywać do sekcyj Rady kultury krajowej (§. 2.) do Wydziału sekcyj (§. 6.) i do Centralnego Wydziału (§. 8.), oraz wybory przewodniczących sekcyj i ich zastępców są prawomocne na jeden peryod wyborczy, który trwa trzy lata.

Po przeprowadzonych wyborach urzędują stare Wydziały i przewodniczący sekcyj, tak długo, dokąd nowowybrani przewodniczący sekcyj nie będą zatwierdzeni.

Delegaci poszczególnych Towarzystw. wysłani na podstawie §. 10 pełnią swe czynności przez taki sam czas, jak inni wybrani delegaci pod warunkiem, że Towarzystwo, które ich wysłało, nie przestało istnieć.

Delegaci wybrani na wypadek potrzeby przy wyborach uzupełniających dzierżą swe mandaty tylko do końca bieżącego peryodu wyborczego.

§. 12.

Czas trwania urzędowania członków Rady kultury krajowej, którzy nie pochodzą z wyboru.

Prezydent Rady kultury krajowej i jego zastępca, oraz znawcy fachowi, powołani przez c. k. Rząd i Wydział krajowy, urzędują przez lat sześć.

Zastępcy c. k. Rządu i Wydziału krajowego urzędują aż do ich odwołania przez dotyczące władze.

§. 13.

Rozwiązanie Rady kultury krajowej.

Rada kultury krajowej albo poszczególne jej sekcye mogą być rozwiązane rozporządzeniem cesarskiem.

W tym wypadku do trzech miesięcy mają być wybrani nowi delegaci, oraz mają być powołani i mianowani inni członkowie Rady kultury krajowej, ewentualnie sekcyi na całe trzechlecie (§. 11.) ewentualnie na sześciolecie (§. 11.) peryodu wyborczego.

Na wypadek rozwiązania Rady kultury krajowej urzęduje Wydział centralny nadal tak długo, dokad się nowy Wydział centralny nie ukonstytuuje. Na wypadek rozwiązania tylko jednej sekcyi pełnią swój urząd w Wydziale centralnym nadal członkowie tego Wydziału podług §. 8. ust. 3 i członkowie podług §. 8. ust. 6. aż do ukonstytuowania się nowej sekcyi względnie aż do nowych wyborów podług §. 8. ust. 6. i załatwiają z prezydentem Rady kultury krajowej i jego zastępcą sprawy rozwiązanej sekcyi aż do ukonstytuowania się nowej sekcyi.

II. Zakres działania i urzędowania Rady kultury krajowej.

§. 14.

Zakres działania Rady kultury krajowej w ogólności.

Zadaniem Rady kultury krajowej jest zastępywać, popierać i bronić interesów rolnictwa oraz przemysłu rolniczego w Królestwie Galicyi i Lodomeryi i t. d.

Do Rady kultury krajowej należy przeto:

1. w sprawach wyżej naprowadzonych:

a) udzielanie c. k. Rządowi i Wydziałowi krajowemu swej opinii:

b) stawianie samodzielnego wniosku c. k. Rządowi i Wydziałowi krajowemu:

2. wspieranie c. k. Rządu i Wydziału krajowego we wszystkich zarządzeniach, jakie wychodzą na pożytek rolnictwa krajowego;

3. wspieranie działalności spółek gospodarczych i Towarzystw, które według swoich statutów, mają za zadanie popierać i pielęgnować rolnictwo wogóle, poszczególne jego gałęzie lub przemysł gospodarczy:

4. prowadzenie spraw szkolnictwa rolniczego, o ile wchodzą one w zakres jej kompetencyi;

5. doglądanie względnie kierowanie zakładami jej przydzielonymi;

6. współdziałanie przy rozdziale subwencyj udzielonych przez państwo lub kraj stosownie do celów, na które zostały przyznane, jak również kontrola ich użycia. Rozdział ten odbywa się na podstawach naprowadzonych w §. 17. 3.

§. 15.

Zadania owe wykonuje Rada kultury krajowej:

1. przez Wydział centralny.

2. przez obie sekcye.

§. 16.

Zakres działania Wydziału centralnego.

Wydział centralny załatwia sprawy wspólne według szczegółowych postanowień regulaminu, bądź to kolegialnie na zasadzie obrad i powziętych uchwał, bądź to prezydyalnie.

Posiedzenia Wydziału centralnego zwołuje według potrzeby Prezydent Rady kultury krajowej.

Wydział centralny tylko wówczas może powziąć prawomocne uchwały, jeśli obecnym jest przewodniczący i co najmniej połowa członków centralnego Wydziału.

Uchwały Wydziału centralnego zapadają absolutną większością głosów wszystkich obecnych. Przy równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

Prezydent Rady kultury krajowej ma prawo powoływać do obrad Wydziału centralnego, fachowych znawców dla udzielenia wyjaśnień i opinii oraz przydzielać im referaty do wypracowania.

Wydział centralny ma własne biuro, mianuje jego urzędników oraz wy-

konuje nad nimi władzę dyscyplinarną.

Biuro to podlega prezydentowi Rady kultury krajowej.

§. 17.

Sprawy wspólne, należące do kompetencyi Wydziału centralnego.

1. Zastępywanie Rady kultury krajowej na zewnątrz.

2. Układanie preliminarzy dla centralnego Wydziału jako takiego oraz jego biura, tudzież ustalanie preliminarzy dla obu sekcyj na podstawie ich przedłożenia (§. 27).

3. Rozdzielanie subwencyj krajowych i państwowych pomiędzy obie sekcye, uwzględniając liczebny stosunek ludności obu narodowości i wysokość opłacanego gruntowego i domowo-klasowego podatku, przyczem podatków z dóbr tabularnych nie wlicza się; subwencye przeznaczone bezpośrednio lub pośrednio na popieranie chowu i zbytu bydła rozdzielać według stanu bydła obu narodowości; o ile chodzić będzie o subwencye przeznaczone dla osobnych gałęzi gospodarczych, które tylko w niektórych okolicach kraju prowadzi się, to rozdział tych subwencyj następuje według wyżej naprowadzonych zasad, jednak za podstawę bierze się tylko liczbę ludności i jej podatkowej siły w tych powiatach sądowych, w których istnieją te gałęzie produkcyi i dla których są przeznaczone subwencye wspomniane;

4. Prowadzenie kasy;

5. Doglądanie, względnie kierowanie zakładami przydzielonymi bezpośrednio Wydziałowi centralnemu;

6. Pośrednictwo w stosunkach między c. k. Rządem i Wydziałem krajowym, oraz obiema sekcyami;

7. Popieranie Ministerstwa rolnictwa w sprawach krajowego chowu koni;

8. Udzielanie opinii i dawanie inicyatywy w sprawach odnoszących się do kultury krajowej;

9. Wysyłanie delegatów i zastępców we wszystkich tych wypadkach, gdzie się rozchodzi o zastępstwo Rady kultury krajowej tylko przez jednego zastępcę;

10. Kontrola użycia przez sekcye państwowych i krajowych subwencyj.

§. 18.

Zakres działania sekcyj.

Każda z obu sekcyj załatwia samodzielnie i odrębnie swe sprawy, należące do Rady kultury krajowej według §. 14., o ile one jako sprawy wspólne po myśli §. 17. nie należą do zakresu działania Wydziału centralnego.

Opinie, jakich by zażądano od całej Rady kultury krajowej lub od obu Wydziałów sekcyj, mają obie sekcye względnie ich Wydziały wydać z osobna i przedłożyć je Prezydyum Rady kultury krajowej. Prezydyum Rady kultury krajowej pozostawia się do woli przedłożenie tej opinii Wydziałowi centralnemu.

Przedłożenie to ma jednak nastąpić wówczas, gdy przynajmniej trzech członków Wydziału centralnego tego zażąda.

Sprawy szkół rolniczych, przedewszystkiem mianowanie delegatów do ich kuratoryów, wykonuje się przez polską albo ruską sekcyę zależnie od tego, w jakim języku odbywa się nauka.

§. 19.

Bez względu na to, czy centralny Wydział wydaje własną opinię, czy jej nie wydaje, mają być opinie sekcyj przez Prezydyum Rady kultury krajowej bez zmiany dalej podane.

§. 20.

Każda sekcya ma swoją własną kancelaryę oddzielnie od kancelaryi drugiej

sekcyi, mianuje swoich urzędników i nauczycieli wędrownych, oraz wykonuje nad nimi władzę dyscyplinarną.

Kancelarya jest podwładną dotyczącemu przewodniczącemu sekcyi.

§. 21.

Prezydent Rady kultury krajowej czuwa nad urzędowaniem sekcyj, nie naruszając ich samodzielności, uregulowanej niniejszą ustawą; bliżej unormuje to regulamin (§. 33.).

§. 22.

Sprawy, należące do Walnego Zgromadzenia delegatów.

Walne Zgromadzenie delegatów sekcyi załatwia:

1. Sprawy, jakie c. k. Rząd, albo Wydział krajowy wyłącznie Walnemu Zgromadzeniu delegatów do załatwienia przedłoży;

2. Sprawy, jakie Wydział sekcyi dla ich doniosłości dla kultury krajowej Walnemu Zgromadzeniu delegatów przedłożyć postanowił;

3. Sprawy, jakie przez poszczególnych delegatów albo przez poszczególne towarzystwa, uprawnione do wyboru w czasie przez regulamin przepisanym (§. 33.). Wydziałowi sekcyi do przedłożenia zgromadzeniu delegatów podane zostaną a Wydział uzna, że one pod obrady tego zgromadzenia się nadają.

§. 23.

Zwyczajne i nadzwyczajne Walne Zgromadzenie delegatów.

Zwyczajne Walne zgromadzenie delegatów odbywa się raz w rok. Zwołanie zgromadzenia ma być przez odnośnego przewodniczącego sekcyi w porozumieniu z prezydentem Rady krajowej kultury ogłoszone.

W razie potrzeby załatwienia jakiej ważnej a nagłej sprawy może być Walne zgromadzenie delegatów przez przewodniczącego sekcyi z prezydentem Rady krajowej kultury, lub przez samego prezydenta Rady krajowej kultury zwołane.

Nadzwyczajne Walne zgromadzenie ma być także wtedy zwołane, gdy tego zażąda przynajmniej połowa delegatów odnośnej sekcyi dla obrad nad sprawami oznaczonemi §. 22. ust. 3. Program Walnego zgromadzenia delegatów układa przewodniczący sekcyi z prezydentem Rady krajowej kultury ewentualnie prezydent.

§. 24.

Prawomocność postanowień Walnego zgromadzenia delegatów.

Postanowienia Walnego zgromadzenia delegatów są wtedy prawomocne, gdy jest obecnym przewodniczący i przynajmniej połowa delegatów odnośnej sekcyi.

Postanowienia zapadają większością głosów. Resztę innych postanowień unormuje regulamin.

Wybory Wydziału sekcyjnego odbywają się absolutną większością głosów. Resztę postanawia regulamin.

§. 25.

Wspólne zgromadzenie członków Rady krajowej kultury.

W razie zgodnego życzenia obu Wydziałów sekcyi mogą być zwołani wszyscy członkowie Rady krajowej kultury na wspólne posiedzenie.

Zgromadzenie to zwołuja i program ich układają obaj przewodniczący sekcyi z prezydentem Rady krajowej kultury.

Zgromadzeniu takiemu przewodzi prezydent ewentualnie wiceprezydent Rady krajowej kultury.

Uchwały wspólnych obrad zapadają podług postanowień paragrafu 24.

§. 26.

Zakres działania Wydziałów sekcyi.

Wszystkie sprawy sekcyi, nie należące podług §. 22-go Walnego zgromadzenia, należą bezpośrednio do zakresu działania Wydziału sekcyi.

Tu przedewszystkiem należą:

1. Utrzymywanie urzędowych i zawodowych stosunków z Towarzystwami zastąpionemi w odnośnych sekcyach;

2. Kwestye i sprawy, odnoszące się do rolniczych szkół a przedewszystkiem mianowanie członków ich kuratorów;

3. Współudział w przeprowadzeniu zabiegów przedsięwziętych w celu podniesienia rolnictwa krajowego w miarę żądań c. k. Rządu lub Wydziału krajowego a przedewszystkiem kontrola użytych subwencyj państwowych i krajowych;

4. Współudział przy załatwianiu spraw Wydziałowi centralnemu zastrzeżonych, o ile tego Wydział centralny zażąda;

5. Inicyatywa wniosków w sprawie kultury krajowej;

6. Załatwianie spraw personalu biura sekcyjnego.

§. 27.

Do zakresu działania sekcyi, należy układanie na rok następny preliminarzy subwencyj państwowych i krajowych, które przez Wydział krajowy uważane są za potrzebne w celu popierania poszczególnych gałęzi kultury krajowej.

Nadto układać winien Wydział sekcyi preliminarz kosztów z jego własnemi i jego biura czynnościami połączonych.

Obydwa projekty preliminarza mają być przedkładane Wydziałowi centralnemu.

§. 28.

Wydział sekcyjny może w celu wyjaśnienia poszczególnych kwestyj zawodowych wysłuchiwać rzeczoznawców zawodowych, może ich zapraszać na swoje posiedzenia z głosem doradczym, może składać ze swych członków i mężów zaufania komitety dla załatwienia pewnych oznacznych spraw, może ustanawiać mężów zaufania jako stałych referentów dla ważniejszych spraw kultury krajowej.

Zastępców rządu i Wydziału krajowego wolno delegować w celu informacyi na obrady sekcyjne wydziałów zawodowych rzeczoznawców z pomiędzy urzędników państwowych lub krajowych. Wydział sekcyi jest uprawniony do zasięgania informacyi oraz wyjaśnień od towarzystw zastąpionych w sekcyi w sprawach zakresu swego działania a ewentualnie do zainicyowania, ażeby c. k. Namiestnictwo zbierało takie wiadomości od Władz politycznych a Wydział krajowy od autonomicznych.

§. 29.

Oznaczenie dokładniejsze spraw, mających się przedkładać do załatwienia Wydziałowi sekcyjnemu, a które tylko przez jego przewodniczącego prezydyalnie załatwiane być mają, normuje regulamin sekcyami uchwalony, a przez Wydział centralny przyjęty.

§. 30.

Posiedzenie Wydziałów sekcyj.

Posiedzenia Wydziałów sekcyj odbywają się prawidłowo co trzy miesiące, wedle potrzeby jednak mogą być i częściej zwoływane.

Bezwarunkowo musi posiedzenie Wydziału sekcyj być zwołane, gdy tego zażąda połowa członków Wydziału.

Posiedzenie Wydziału sekcyj zwołuje i porządek dzienny układa przewo-

dniczący w porozumieniu z prezydentem Rady kultury krajowej.

§. 31.

Prawomocność uchwał Wydziału sekcyj.

Uchwały Wydziału sekcyj stają się prawomocnemi, gdy są obecni przewodniczący i połowa członków Wydziału.

Sprawy rozstrzyga się analogicznie do postanowień §. 16.

Wybory przeprowadza się w sposób przepisany w §. 21.

§. 32.

Wspólne posiedzenie obu Wydziałów sekcyjnych.

Obie sekcye w razie zgodnego życzenia obydwu sekcyj mogą zebrać się na wspólne posiedzenie.

Posiedzenie takie zwołują i program jego układają obaj przewodniczący sekcyj z prezydentem Rady kultury krajowej. Na posiedzeniu takiem przewodniczy prezydent Rady kultury krajowej lub jego zastępca. Uchwały wspólnego posiedzenia zapadają po myśli postanowień §. 31.

§. 33.

Język urzędowy Rady kultury krajowej.

W Wydziale centralnym na wspólnych posiedzeniach i zgromadzeniach mają obydwa języki krajowe we wszystkich obradach i urzędowaniu zewnętrznem i wewnętrznem równe prawa.

W sekcyi polskiej jest li tylko język polski, w ruskiej język ruski językiem rozpraw i urzędowania tak wewnętrznego jak zewnętrznego.

§. 34.

Regulamin Rady kultury krajowej.

Prócz postanowień wyrażonych w §§. 16., 21., 22., dalej §. 24. i 29. niniejszej ustawy, dokładniejsze przepisy dotyczące prawidłowego urzędowania Rady kultury krajowej oznaczone zostaną przez osobny regulamin sporządzony w ramach i po myśli niniejszej ustawy.

Regulamin ustanawia się przez Wydział centralny Rady kultury krajowej w porozumieniu z obiema sekcyami, a zatwierdza go w porozumieniu z Wydziałem krajowym c. k. Rząd.

§. 35.

Koszta Rady kultury krajowej.

Członkowie Rady kultury krajowej spełniają swoje czynności jak na zgromadzeniu delegatów, tak i na posiedzeniach Wydziałów sekcyjnych i Wydziału centralnego bezpłatnie; jest to urząd honorowy.

Członkowie jednak Wydziałów sekcyjnych i Wydziału centralnego mają prawo domagania się zwrotu kosztów z wykonywaniem ich urzędowania połączonych.

Postanowienia bliższe w tym kierunku wyda Wydział krajowy.

§. 36.

Administracyjne koszta urzędowania Rady kultury krajowej pokrywa fundusz krajowy.

Preliminarze (§. 17. ust. 2.) i zamknięcia roczne wydatków mają być corocznie w odpowiednim czasie Wydziałowi krajowemu przedłożone, aby tenże był w stanie poddać sejmowej uchwale.

Prawo ostatecznego zatwierdzenia preliminarzy, przyjęcia do wiadomości rachunkowego zamknięcia i systemizowanie personalu urzędniczego Rady kultury krajowej, przysługuje Sejmowi krajowemu.

§. 37.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa i spraw wewnętrznych.

I n t e r p e l a c y a

p. Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie nadużyć c. k. Rady szkolnej okręgowej w Nadwórnej.

C. k. Rada szkolna okręgowa w Nadwórnej za 7 lat służby nauczyciela Stefana Muszaluka, przeniosła go 6 razy, a zawsze znalazły się jakieś „względy służbowe".

Ostatnie przeniesienie, jak świadczy dekret pod */. z 15. października 1909 L. 1806 R. S. O. ciekawe jest jeszcze i tem, że w dekrecie, który zarządza przeniesienie, jest końcowy ustęp, gdzie pomimo, że Muszaluk nie miał żadnej dyscyplinarki i że tylko „względy służbowe" wpłynęły na jego przeniesienie, wprost gani się tego nauczyciela i grozi się mu. — Jest to zdaje się nawet w Galicyi jedyny rodzaj dekretów z naganami.

Wobec tego zapytujemy c. k. Rząd:

1) Czy pouczy c. k. Radę szkolną okręgową w Nadwórnej, że dekrety nominacyjne i na przeniesienia nie są odpowiednie na pisanie paszkwilów?

2) Czy wezwie c. k. Radę szkolną okręgową, ażeby nie nadużywała „względów służbowych" do przenoszenia, a temsamem rujnowania nauczycieli?

3) Czy poleci Radzie szkolnej okręgowej wystosować dla Muszaluka dekret na przeniesienie bez wszelkich ujemnych uwag?

Interpelant:
Makuch.

Lewicki, Kiweluk, Tracz, Skwarko, Korol, T. Staruch, A. Staruch, Sodomora, Dumka, Kurowiec, Winniczuk, Krysowaty, Hanczakowski, Sandulak.

L. 1806.

Nadwórna, dnia 15. paźdź. 1909.

Do Pana Stefana Muszaluka
nadetatowego nauczyciela szkoły 2-kl.
w Zarzeczu.

Na podstawie plenarnej uchwały, zapadłej na posiedzeniu dnia 30. września b. r. przenosi Pana c. k. Rada szk. okręg. od dnia 1. listopada 1909 ze względów służbowych na posadę nadetatowego nauczyciela szkoły 1-klasowej w Krasnej i przyznaje Mu wynagrodzenie roczne 900 K oraz dodatek na mieszkanie roczny 90 K.

Wzywa się Pana, ażebyś dnia 1. listopada 1909 zgłosił się u kierownika szkoły w Krasnej, który wprowadzi Pana w urzędowanie.

C. k. Rada szkolna okręgowa wyraża nadzieję, że Pan na tej nowej posadzie swem zachowaniem się i aplikacyą służbową nie da powodów do ujemnych spostrzeżeń, w przeciwnym bowiem razie c. k. Rada szkolna okręgowa byłaby zniewoloną zastosować do Pana środki przewidziane ustawą z 11. czerwca 1905 Dz. u. p. Nr. 73.

Przewodniczący c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Kierownik c. k. Starostwa:
(podpis nieczytelny).

I n t e r p e l a c y a

p. Kiweluka i tow. do JEkscelencyi p. Namiestnika jako prezydenta c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie bezprawnego wprowadzenia polskiego języka wykładowego w szkole ludowej w Mołczanówce, pow. Skałat.

We wsi Mołczanówce, pow. Skałat zorganizowano w r. 1909 szkołę ludową. Pomimo, że we wsi większość ludności ruska, pomimo, że w szkole jest więcej dzieci obrz. gr.-kat. aniżeli rz.-kat., że wszyscy mieszkańcy używają tylko języka ruskiego, w końcu — wbrew uchwale rady gminnej, wprowadzono w tej szkole język wykładowy polski.

Wobec takiej bezprawności, która staje się wprost normą w Radzie szkolnej krajowej, zapytujemy Waszą Ekscelencyę c. k. Namiestnika

Czy zarządzi natychmiast, co potrzeba, ażeby w szkole Mołczanówce wprowadzono język wykładowy ruski?

Interpelant:
Kiweluk.

Korol, Makuch, A. Staruch, T. Staruch, Tracz, Krysowaty, Kurowiec, Hanczakowski, Lewicki, Sodomora, Dumka, Skwarko, Sandulak, Winniczuk.

Interpelacya

p. Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieporządków szkolnych w ludowej szkole w Putiatyńcach, pow. Rohatyn i prześladowań ze strony c. k. żandarmeryi.

W Putiatyńcach, wsi ruskiej w ludowej dwuklasowej szkole niema żadnej ruskiej siły nauczycielskiej, uczą zaś polskie mateczki, — nie dziw więc, że wbrew ustawie zamiast wydawać świadectwa szkolne po rusku, wydaje się tylko polskie, a gdy rodzice zażądali ruskich świadectw, to mateczki odpowiedziały, że dadzą ruskie świadectwa, jeżeli ci przyniosą ruskie druki. Za to, że Rusini odważyli się upominać o swoje prawa, teraz łazi po wsi kilku żandarmów i prześladują ludność, zapisując na karę np. tych, którzy wożą gnój w pole, a nie mają dzwonków.

Wobec tego zapytujemy Wysoki c. k. Rząd:

1) Czy wiadomo mu, że w szkole ruskiej w Putiatyńcach niema kwalifikowanych sił do uczenia w ruskim języku?

2) Czy wiadome są nadużycia kierowniczki szkoły Teofili Mandowicz, która nie chce wydawać ruskich świadectw i chce, ażeby jej przynoszono druki?

3) Czy wiadomo mu, że za to, że rusini domagali się swych praw, władze nasyłają na nich żandarmów?

Co myśli zarządzić, ażeby te nadużycia usunąć?

Interpelant:
Makuch.

Lewicki, Kiweluk, Tracz, Skwarko, Korol, A. Staruch, T. Staruch, Sodomora, Dumka, Kurowiec, Winniczuk, Krysowaty, Hanczakowski, Sandulak.

Interpelacya

p. Dumki i tow. do c. k. Rządu w sprawie ograniczenia poboru surowicy gminie Stare Kuty, pow. Kosów.

Gmina Stare Kuty pobierała od dawnych lat surowicę z c. k. salin na poprawę paszy dla swego bydła a mianowicie miesięcznie po 6 l. dla sztuk dorosłych, a po 3 dla cieląt. Jednak w tym roku obniżono do połowy i tak na dorosłą sztukę po 3 l., a niedorosłą 1½ l., w czem gmina bardzo została skrzywdzona.

Ponieważ sianożęcia bagniste liche wydają trawy, a do tego wylew wody rokrocznie je zamula, dlatego pasza bez soli staje się prawie bez użytku, a przez to i utrzymywanie bydła niemożliwe. Wskutek tego mieszkańcy tej gminy są narażeni na zniszczenie swego bydła i na niechybną ruinę.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy gotów jest c. k. Rząd usunąć przeszkodę w pobieraniu surowicy, pokarmu bydła i ochronić mieszkańców tej gminy od grożącej im ruiny i zarządzić wydawanie surowicy ludziom ze Starych Kut w dotychczasowej wysokości a to: dla sztuk dorosłych po 6 l., a dla niedorosłych po 3 l. — miesięcznie.

Interpelant:
Dumka.

Lewicki, Oleśnicki, Tracz, Makuch, Sodomora, T. Staruch, Krysowaty, A. Staruch, Kiweluk, Kurowiec, Sandulak, Skwarko, Winniczuk, Krynicki.

Interpelacya

p. Lewickiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie wykładowej mowy w ludo-

wej szkole w Narajowie wsi, powiatu Brzeżańskiego.

W Narajowie-wsi, powiatu brzeżańskiego zorganizowano w 1900 r. szkołę z językiem wykładowym polskim, pomimo, że gmina czysto ruska, a we wsi jest wszystkiego sześć rodzin ruskich łacińskiego obrządku, którzy również mówią tylko po rusku. Rada gminna w czasie organizowania szkoły nie powzięła żadnej uchwały co do języka wykładowego, myśląc, że w rdzennie ruskiej wsi mogą zaprowadzić tylko ruski wykładowy język. Stało się jednak całkiem przeciwnie, ponieważ zaprowadzono polski język wykładowy, a miejscowi ludzie zaraz zobaczyli, że ludność żadnej niema korzyści ze szkoły z językiem wykładowym polskim. Rada gminna, zebrana w komplecie na posiedzeniu d. 4. października 1908 r. uchwaliła jednogłośnie, że językiem wykładowym w szkole ludowej w Narajowie-wsi ma być język ruski. Tę uchwałę, zaopatrzoną podpisami siedemnastu radnych przedłożyła Rada gminna krajowej Radzie szkolnej przez Radę szkolną okręgową w Brzeżanach d. 8. października 1908 r. L. 377.

Nie mogąc doczekać się zatwierdzenia, urgowano c. k. Radę szkolną krajową poleconem pismem z d. 11. grudnia 1908 r. L. 480.

Do dziś jednak sprawa ta nie została załatwiona, a na ustne zapytania ludzi, jak stoi sprawa z uchwałą, odpowiedział c. k. starosta w Brzeżanach Bielawski: „jaki dyabeł tłucze wami za tą ruską szkołą“.

Wobec tego zapytują podpisani:

Dlaczego władze szkolne nie załatwiają słusznych domagań mieszkańców gminy Narajowa?

Jak długo będzie trwał bezprawny stan w ludowej szkole w Narajowie i kiedy będą tam przywrócone prawa ruskiego języka?

Interpelant:

Lewicki.

Kiweluk, Sodomora, Skwarko, Kurowiec, Dumka, Winniczuk, Janczakowski, Tracz, Makuch, Sandu[illegible]k, T. Staruch, A. Staruch, Krysowaty Korol.

Marszałek oznajmia, że odczytany wniosek umieści na porządku dziennym jednego z następnych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek udziela głosu p. Komisarzowi rządowemu celem odpowiedzi na interpelacye.

Przemawia p. komisarz rządowy c. k. Rada Namiestnictwa Stanisław Grodzicki i odpowiada na interpelacye:

1) pp. Jedynaka i tow. z 21. stycznia 1910 w sprawie rzekomej dewastacyi lasów erekcyonalnych w Małej;

2) pp. Lewickiego i tow. z dnia 15. października 1909 w sprawie regulacyi Świcy w gminie Sulatycze;

3) pp. Oleśnickiego i tow. z dnia 31. października 1908 i 12. października 1909 w sprawie wyborów do Rady gm. w Skolem.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Limanowej na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 25.000 K. na dokończenie budowy drogi I. kl. z Młynnego do Ujanowic.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia Komisyi administracyjnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Z. Skwarki i tow. w sprawie urządzenia

w Mościskach i Sądowej Wiszni składów drzewa materyałowego i opałowego z lasów kameralnych.

Przemawia p. Skwarko, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej w przedmiocie petycyi dr. Hieronima Potoka lekarza okręgowego w Głogowie o udzielenie „veniam aetatis".

Sprawozdawca p. Michałowski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Drowi Hieronimowi Potokowi, lekarzowi okręgowemu w Głogowie, udziela się po myśli §. 2. ustawy z dnia 12. maja 1909 Nr. 68. Dz. u. kr. „veniam aetatis" celem nabycia praw do emerytury z tej ustawy wypływających.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej w przedmiocie petycyi dr. Czesława Waligórskiego, lekarza okręgowego w Śmietnicy o udzielenie „veniam aetatis".

Sprawozdawca p. Michałowski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Drowi Czesławowi Waligórskiemu, lekarzowi okręgowemu w Śmietnicy udziela się po myśli §. 2. ustawy z dnia 12. maja 1909 Nr. 68. Dz. u. kr. „veniam aetatis" celem nabycia praw do emerytury z tej ustawy wypływających".

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej w przedmiocie petycyi dra Stanisława Grzybczyka lekarza okręgowego w Szczurowej o udzielenie „veniam aetatis".

Sprawozdawca p. Michałowski odczytuje sprawozdanie komisyi zakończone następującym wnioskiem:

Drowi Stanisławowi Grzybczykowi, lekarzowi okręgowemu w Szczurowej udziela się „veniam aetatis" a to celem umożliwienia mu korzystania z praw wypływających z postanowień ustawy z dnia 12. maja 1909 Nr. 68. Dz. u. kr.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej w przedmiocie petycyi dra Władysława Jasieńskiego, lekarza okręgowego w Jodłowej o udzielenie „veniam aetatis".

Sprawozdawca p. Michałowski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Drowi Władysławowi Jasieńskiemu, lekarzowi okręgowemu w Jodłowej udziela się po myśli §. 2. ustawy z dnia 12. maja 1909 Nr. 68. Dz. u. kr. „veniam aetatis" celem nabycia praw do emerytury z tej ustawy wypływających.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej w przedmiocie petycyi dra Czesława Sędzimira lekarza okręgowego w Wilamowicach o udzielenie „veniam aetatis".

Sprawozdawca p. Michałowski odczytuje sprawozdanie, zakończone następującym wnioskiem:

Drowi Czesławowi Sędzimirowi, lekarzowi w Wilamowicach udziela się „veniam aetatis", a to celem umożliwie-

nia mu korzystania z praw wypływających z postanowień ustawy z dnia 12. maja 1909 Nr. 68. Dz. u. kr.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej w przedmiocie petycyi dra Wiktora Łodzińskiego lekarza okręgowego w Dolnej Wsi o „veniam aetatis".

Sprawozdawca p. Michałowski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Drowi Wiktorowi Łodzińskiemu udziela się „veniam aetatis", a to celem umożliwienia mu nabycia praw, wypływających z ustawy emerytalnej z dnia 12. maja 1909 Nr. 68. Dz. u. kr.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej w przedmiocie petycyi dra Majera Sokala, lekarza okręgowego w Jazłowcu o udzielenie mu „veniam aetatis".

Sprawozdawca p. Michałowski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Majerowi Sokalowi, lekarzowi okręgowemu w Jazłowcu udziela się „veniam aetatis" a to celem umożliwienia mu nabycia praw do emerytury, wypływających z postanowień §. 2. i 21. ustawy z dnia 12. maja 1909 Nr. 68. Dz. u. kr.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej w przedmiocie petycyi dra Franciszka Gąsiorka, lekarza okręgowego w Łapanowie o „veniam aetatis".

Sprawozdawca p. Michałowski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Drowi Franciszkowi Gąsiorkowi, lekarzowi okręgowemu w Łapanowie udziela się „veniam aetatis" — a to celem umożliwienia mu nabycia praw do emerytury, wypływających z postanowień §. 2. i 21. ustawy z dnia 12. maja 1909 Nr. 68. Dz. u. kr.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej w przedmiocie petycyi dra Leonarda Chołowieckiego lekarza okręgowego w Jezupolu o udzielenie mu „veniam aetatis".

Sprawozdawca p. Michałowski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Drowi Leonardowi Chołowieckiemu, lekarzowi okręgowemu w Jezupolu, udziela się po myśli §. 2. ustawy emerytalnej z dnia 12. maja 1909 Nr. 68. Dz. u. kr. „veniam aetatis" — a to celem umożliwienia mu korzystania z praw z tej ustawy wypływających.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej w przedmiocie petycyi dra Stanisława Feliksa Glicksmana, lekarza okręgowego w Wiśniowczyku o udzielenie mu „veniam aetatis".

Sprawozdawca p. Michałowski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Drowi Stanisławowi Feliksowi Gliksmanowi udziela się po myśli §. 2. ustawy emerytalnej z dnia 12. maja 1909 Nr. 68. Dz. u. kr. „veniam aetatis" — a

to celem umożliwienia mu korzystania z praw z tej ustawy wypływających.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej w przedmiocie petycyi dra Adolfa Schmetterlinga, lek. okręg. w Uściu zielonem i dra Jakóba Newestiuka lek. okr. w Żabiu o udzielenie im „veniam aetatis".

Sprawozdawca p. Michałowski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Drowi Adolfowi Schmetterlingowi, lekarzowi okręg. w Uściu zielonem i dr. Jakóbowi Newestiukowi lekarzowi okręgowemu w Żabiu udziela się po myśli §. 2. ust. emerytalnej z dnia 12. maja 1909 Nr. 68. Dz. u. kr. „veniam aetatis" a to celem umożliwienia im korzystania z praw z tej ustawy wypływających.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej w przedmiocie petycyi Dra Adama Rawskiego lekarza okreg. w Lutowiskach o udzielenie mu „veniam aetatis".

Sprawozdawca p. Michałowski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Dr. Adamowi Rawskiemu, lekarzowi okręgowemu w Lutowiskach udziela się po myśli §. 2. ustawy emerytalnej z dnia 12|5 1909 Nr. 68 dz. u. kr. veniam aetatis — a to celem umożliwienia mu korzystania z praw z tej ustawy wypływających.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej w przedmiocie petycyi Dr. Jana Nikliborca lekarza okręgowego w Kalwaryi o udzielenie mu veniam aetatis.

Sprawozdawca p. Michałowski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującem wnioskiem:

Dr. Janowi Nikliborcowi, lekarzowi okręgowemu w Kalwaryi udziela się po myśli §. 2. ustawy emerytalnej z dnia 12|5 1909 Nr. 68 dz. u. kr. veniam aetatis — a to celem umożliwienia mu korzystania z praw, z tej ustawy wypływających.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej w przedmiocie petycyi Dr. Maryana Bilgorajskiego lekarza okręg. w Radziechowie o veniam aetatis.

Sprawozdawca p. Michałowski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Dr. Maryanowi Bilgorajskiemu, lekarzowi okręgowemu w Radziechowie, udziela się veniam aetatis celem umożliwienia mu nabycia praw do emerytury wypływających z postanowień § .2. ustawy z dnia 12. maja 1909 Nr. 68 dz. u. kr.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej w przedmiocie petycyi Dr. Gustawa Drahokoupila lekarza okręg. w Horożannie o udzielenie veniam aetatis.

Sprawozdawca p. Michałowski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Dr. Gustawowi Drohokoupilowi, lekarzowi okręgowego w Horożannie

udziela się veniam aetatis a to celem umożliwienia mu korzystania z praw wypływających z postanowień ustawy z dnia 12. maja 1909 Nr. 68 dz. u. kr.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi petycyjnej w przedmiocie petycyi Dr. Juliana Daniela Jastrzębskiego lekarza okręgowego w Wojniłowie o udzieleniemu veniam aetatis.

Sprawozdawca p. Michałowski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem.

Dr. Julianowi Danielowi Jastrzębskiemu lekarzowi okręgowemu w Wojniłowie, udziela się veniam aetatis, celem umożliwienia petentowi korzystania z praw z ustawy z dnia 12 maja 1909. Nr. 68. dz. u. kr. wypływających.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie m. Buczacza na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie m. Buczacza na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie m. Buczaca zezwala się pobierać od wejsca w życie niniejszej ustawy do końca roku 1904. opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumcyi przeznaczonych w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzonych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1) od hektolitra spirytusu, przy którym zawartość alkocholowa da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 22 K.

2) od hektolitra słodzonych napojów spirytusowych, przy których zawartość alkoholowa da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 22 K.,

3) od hektolitra słodzonych napojów spirytusowych, przy których zawartość alkoholowa nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 11 K.,

4) od hektolitra piwa po 3 K. 40 h.

5) od hektolitra miodu po 12 K.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina m. Buczacza.

Art. III.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo

w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną po koniec r. 1910. z dzierżawą prawa propinacyi w m. Buczaczu, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina po koniec r. 1910. zgodnie porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawą prawa propinacyi w Buczaczu.

Art. VII.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy traci moc obowiązującą ustawa z dnia 4 października 1909. dz. u. kr. Nr. 139.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w odzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi gminnej w Mielcu na pobór w roku 1910 wyższych dodatków gminnych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi gminnej w Mielcu zezwala się w myśl, w §. 82. ustawy z dnia 13. stycznia 1909. dz. u. kr. Nr. 22 pobierać w roku 1910 dodatki na potrzeby ściśle gminne w wysokości 127% (stodwadzieścia siedm) od państwowych podatków bezpośrednich w gminie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 23% dodatku na potrzeby szkolne.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi szkolnej w sprawie petycyi nauczycieli i nauczycielek jako też gmin i Rad szkolnych miejscowych.

Sprawozdawca p. Wasung uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Petycye: L. s. 4919. — Sabiny Strzeleckiej, wdowy po nauczycielu o zapomogę, 4907. — Maryi Zasadnianki, sieroty po nauczycielu o zapomogę, 5514. Franciszki Wisłockiej, wdowy po nauczycielu o pensyę, 4909. — Maryi Foznagłowej, wdowy po nauczycielu o za-

pomogę stałą, 4933. — Józefy z Szrederów Zielińskiej, 4912. — Olgi Ochniczowej, wdowy po nauczycielu w Samborze o zapomogę, 4917. — Maryi Maciochowej w Korzyłowie o zapomogę jednorazową o 400 kor., 4908 i 3090. — Maryi Monicowej, o zapomogę stałą, 4780. — Pauliny Paniczewskiej, wdowy po nauczycielu o podwyższenie datku na wychowanie i zapomogę, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i uwzględnienia z ryczałtu w kwocie 2600 kor. przeznaczonego na zasiłki dla emerytów, wdów i sierót po nauczycielach.

II. Petycye: L. s. 4694. — Gminy Rosulna w sprawie organizacyi szkoły 4 klasowej i zapomogę na budowę szkoły, 2963. — Urzędu parafialnego w Brzostku o ustanowienie osobnego nauczyciela religii przy 6 szkołach parafii, 1278. — Nauczycielstwa gminy Dębniki o dodatki na mieszkanie, 1357. — Bogumiły Tchórzewskiej, o zapłatę należytości za mieszkanie, 282. — Stefana Cześnikiewicza, o reaktywowanie na posadzie nauczycielskiej, 5352. — Ludmiły Kurkowej, o odprawę jednorazową zamiast pobieranej dotychczas pensyi wdowiej, 4175. — Jana Przybysia, nauczyciela w Klęczanach o wypłatę remuneracyi za udzielanie nauki religii, 5166. — Jana Krupy, emerytowanego nauczyciela o podwyższenie emerytury i zapomogę, 5216. — Tomasza Kondratowicza, 5186. — Emilii Kondratowiczównej przekazuje się Radzie szkolnej krajowej.

III. Petycye: L. s. 2670. — Maryi Czechowej o wypłatę kwartału pozgonnego po mężu ś. p. Mikołaju Czechu, nauczycielu w Hermanowie, 882. — Leona Kozankiewicza o przyznanie dodatku pięcioletniego w drodze łaski, 916. Jana Lisienieckiego, emeryt. nauczyciela w Podzameczku o podwyższenie emerytury, 1439. — Wincentego Momuta, emer. nauczyciela w Śniatynie o drugi dodatek 5 letni i wymierzenie wyższej emerytury, 1214. — Leona Herasimowicza, emer. nauczyciela w Łyścu o wyższy wymiar emerytury, 1505. — Józefa Stiasnego, emer. nauczyciela w Buczaczu o wyższy wymiar emerytury, 859. — Leona Łotockiego, nauczyciela w Szumlanach o IV. dodatek i policzenie lat służby, 3103. — Józefa Witwickiego, emer. nauczyciela w Kurzanach o wyższy wymiar emerytury, 2703. — Franciszka Bobińskiego, nauczyciela w Kołomyi o zniesienie w drodze łaski skutków kar dyscyplinarnych, 1503. — Michała Sicińskiego nauczyciela we Lwowie o przyznanie w drodze łaski kwoty 821 K 67 h, który straciłprzez przy dzieleniena inną posadę, 4360. — ks. Cypryana Chotynieckiego, o zwrot wkładek emerytalnych, 2572. — Jana Łukawskiego, kierownika szkoły w Babinie o zaliczkę na placę, ewentualnie zapomogę, 4127. — Teodora Sawickiego, emer. nauczyciela we Lwowie o wypłatę emerytury.

Petycye: L. s. 3004. — Gminy Jankowej o zmianę orzeczenia z dnia 19|XII 1895 l. 21.480 co do organizacyi szkoły, 2930. — Gminy Niżankowice o odpisanie spłat do funduszu szkoln. kraj. od majątku zarodowego gminy, 4551. — Gminy Stara Sól o zniesienie orzeczenia w sprawie organizacyi szkoły z dnia 8. 1 1896 l. 31.572, 1926. — Starszyzny Zboru ewangielickiego w Lednicy niemieckiej o subwencyę na utrzymanie szkoły ewangielickiej, 5529. — Gminy Josephsberg o zapomogę na odbudowę spalonego budynku szkolnego, 1437. — Rusinów, mieszkańców miasta Lwowa o założenie szkoły z językiem wykł. ruskim we Lwowie na przedmieściu grodeckim i pomieszczenie odpowiednie dla klas żeńskich szkoły im. Szaszkiewicza, 4239. — Kierowników dopełniających kursów rolniczych i ogrodniczych, 1848. — Kraj. Związku nauczycielstwa ludowego w Galicyi o zasiłki bezpro-

centowe na budowę tanich mieszkań nauczycielskich w większych miastach, miejscowościach fabrycznych i miejscowościach fabrycznych i kąpielowych, 1843. — Kraj. Związku nauczycielstwa ludowego w Galicyi o zniesienie wakacyjnych kursów dla nieukwalifikowanych nauczycielek, 1530. — Tow. Wzajemna pomoc galicyjskich i bukowińskich nauczycieli i nauczycielek o zniesienie wakacyjnych kursów dla nieukwalifikowanych nauczycielek, 1594. — Ruskiego Tow. Pedagogicznego we Lwowie o zniesienie wakacyjnych kursów dla nieukwalifikowanych nauczycielek, 1532. — Tow. wzaj. pomocy galicyjskich i bukowińskich nauczycieli i nauczycielek w sprawie pragmatyki służbowej dla nauczycielstwa ludowego, 2238. — Zarządu głównego Tow. nauczycielek szkół wyższych w sprawie pragmatyki służbowej nauczycieli szkół średnich, 5294. — Heleny Kaplińskiej o subwencyę na Liceum żeńskie w Krakowie przekazuje się Wydziałowi krajowemu, by rozpatrzył je w porozumieniu z Radą szkolną krajową i przedłożył na najbliższej sesyi sprawozdanie wraz z odpowiednimi wnioskami.

IV. Nad petycyami: L. s. 4815. — Idy Schätzlowej o przywrócenie petentce posady, którą utraciła przez odmówienie przysięgi służbowej, 4354. — Stanisława Gergovicha, w sprawie obniżenia dodatku za kierownictwo, 1622. — Stanisława Hostynka, o przyznanie w drodze łaski 6-go dodatku 5-letniego.

Nad petycyami: L. s. 1920. — Stanisława Jaronia, nauczyciela w Jarosławiu o subwencyę na założenie szkółki drzew owocowych, 5289. — Grona nauczycielskiego w Perehińsku o dodatek drożyźniany, 1237. — 1411. — 2111. — 5126. — 5408. Waleryana Janiszewskiego o reaktywowanie w zawodzie nauczycielskim przechodzi się do porządku dziennego.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuja więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie wniosków komisyi en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższych wniosków komisyi en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala wnioski I—IV komisyi en bloc.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisyi dla reformy wyborczej o wniosku posła Starzyńskiego i tow. w przedmiocie ustanowienia drugiego zastępcy marszałka krajowego dla kierowania obradami sejmowemi (§§ 4 i 6 statutu krajowego).

Sprawozdawca p. Starzyński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony ./. projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . zmieniająca §§ 4 i 6 statutu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskiem z dnia 26. lutego 1861 Dz. ust państw.

Nr. 20.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Paragrafy 4 i 6 statutu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskiem z dnia 26. lutego 1861. Dz. ust. państw. Nr. 20. tracą moc obowiązującą w dzisiejszem swem brzmieniu i mają odtąd opiewać jak następuje:

§ 4. Cesarz mianuje dla kierownictwa Sejmem Marszałka krajowego, jego

pierwszego zastępcę i jego drugiego zastępcę z grona Sejmu.

§ 6. Czas trwania funkcyi Marszałka krajowego, jego obu zastępców, tudzież wybranych członków Sejmu krajowego (peryod sejmowy) oznacza się na lat sześć.

Art. II.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Korol.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. T. Staruch.

Przemawia p. Ciucheiński.

Przemawia p. Dembowski.

Przemawia p. Lewicki.

Przemawia p. Kołpaczkiewicz.

Przemawia p. Skwarko i żąda przy głosowaniu skonstatowania kwalifikowanej większości ilości głosów.

Marszałek odpowiada, że uczyni to z mocy swego obowiązku urzędowego, niezależnie od życzenia p. Skwarki.

Po zamknięciu rozprawy ogolnej przemawia sprawozdawca p. Starzyński.

Marszałek zarządza obliczenie obecnych w Izbie posłów; poczem oznajmia, że w Izbie jest 106 posłów, wobec czego nie można przystąpić do uchwał z braku przepisanego w § 38 statutu krajowego kompletu.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisyi prawniczej o wniosku p. Bernadzikowskiego i tow. względem utworzenia c. k. Sądu powiatowego w Szczurowej w powiecie brzeskim.

Sprawozdawca p. Tertil uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Wniosek p. Bernadzikowskiego i tow. względem utworzenia c. k. Sądu powiatowego w Szczurowej w powiecie brzeskim odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i do zdania sprawy w najbliższym czasie.

Tem samem załatwiono petycyę Ls. 3.148/08.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka „Kielanówka" ze związku gminy administracyjnej „Racławówka" i utworzenia z niego samodzielnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. L. Cieński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm uchwalić raczy załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . o utworzenia z przysiołka Kielanówka, należącego do związku gminy Racławówka powiatu rzeszowskiego samoistnej gminy administracyjnej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakow. rozporządzam co następuje:

Art. I.

Przysiółek Kielanówka, o ile tworzy zwarte terytoryum, wyłącza się w

tem zwartem terytoryum ze związku gminy Racławówka, powiatu Rzeszów, i tworzy się z niego samoistną gminę administracyjną pod nazwą Kielanówka.

Art. II.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, ma być Rada gminna w Racławówce rozwiązana, a natomiast mają być zarządzone i przeprowadzone wybory do Rady gminnej w Racławówce i Kielanówce.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. L. Cieński.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisyi budżetowej o wniosku p. Marsa w sprawie rozpoczęcia budowy klinik w Uniwersytecie lwowskim.

Sprawozdawca p. Jabłoński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu rozpoczęcie budowy brakujących klinik w uniwersytecie lwowskim z nadchodzącą wiosną b. r., a to przez rozpoczęcie budowy kliniki dermatologicznej.

Sejm wzywa Wydział krajowy do najrychlejszego przyspieszenia budowy klinik chorób oczu, krtani i gardła, chorób nerwowych i umysłowych, celem dopełnienia Wydziału lekarskiego brakującemi klinikami.

Sejm wzywa Wydział krajowy do przedłożenia mu na najbliższej sesyi sprawozdania z wykonania powyższych uchwał.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia członek Wydziału kraj. p. Bernadzikowski.

Przemawia p. Piniński.

Przemawia p. Mars.

Przemawia p. Wasung i wnosi poprawkę, aby we wniosku 1 komisyi dodać po słowach „z nadchodzącą wiosną b. r." słowa „o ile możności".

Izba popiera tę poprawkę p. Wasunga.

Przemawia członek Wydziału kraj. p. Bernadzikowski.

Marszałek odracza posiedzenie do godz. 7 wiecz.

Przerwa posiedzenia godz. 2 min. 15 po poł.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 19. lutego 1910.

Marszałek o godz. 7 min. 50 wieczorem konstatuje, że Izba jest w komplecie i otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad sprawozdaniem Komisyi budżetowej o wniosku p. Marsa w sprawie rozpoczęcia budowy klinik w uniwersytecie lwowskim.

Przemawia p. Mars i wnosi poprawkę do wniosku 1, aby zamiast słów „z nadchodzącą wiosną br.“ umieścić słowa „w ciągu bieżącego roku“.

Izba popiera tę poprawkę p. Marsa.

Przemawia p. Kurowiec.

Przemawia p. Makuch.

Przemawia p. Starzyński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Jabłoński i przyjmuje poprawkę p. Marsa.

P. Wasung oznajmia, że cofa swą poprawkę.

Marszałek oznajmia, że p. Wasung cofnął swą poprawkę, wobec czego wniosek I. komisyi zgodnie z poprawką p. Marsa, przyjętą przez p. sprawozdawcę opiewa:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu rozpoczęcie budowy brakujących klinik w Uniwersytecie lwowskim w ciągu bieżącego roku, a to przez rozpoczęcie budowy kliniki dermatologicznej.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielenie oraz bez rozprawy powyższe wnioski komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi bankowej o wniosku p. Landaua i tow. oraz petycyi Związku ekonomicznego urzędników, profesorów i nauczycieli w Krakowie w sprawie akcyi zmierzającej do zwalczenia drożyzny mieszkaniowej w miastach.

Sprawozdawca p. Leo uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi: sprostowawszy poprzednio pomyłkę druku, a mianowicie o wniosku I. 3) zamiast we Lwowie i w Podgórzu ma być „we Lwowie, Podgórzu i Przemyślu“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Wzywa się c. k. Rząd:

1) aby do przyszłorocznego budżetu państwowego wstawił odpowiednią kwotę na poparcie akcyi budowy tanich mieszkań w miastach galicyjskich i aby bezzwłocznie przystąpił do budowy na szeroką skalę budynków na pomieszczenie władz, instytucyi i zakładów rządowych, oraz mieszkań dla funkcyonaryuszy państwowych, zwłaszcza w tych miastach, gdzie stale przebywa znaczna liczba funkcyonaryuszy państwowych i robotników urzędów poczty, kolei i t. p.;

2) aby przystąpił bezzwłocznie do reformy przestarzałego a wygórowanego podatku domowo-czynszowego, oraz poddał stosownej rewizyi przepisy ustawy o ulgach podatkowych dla domów robotniczych;

3) aby po wysłuchaniu opinii odnośnych zarządów miejskich przystąpiono bezzwłocznie do usunięcia lub przeniesienia na dalszą odległość istniejących rejonów fortecznych, prochowni, magazynów amunicyi przedewszystkiem w Krakowie, we Lwowie, Podgórzu i w Przemyślu.

II. Wzywa się Wydział krajowy, aby w porozumieniu z Bankiem krajowym

przedłożył na najbliższej sesyi sejmowej wnioski w kierunku przyjścia z pomocą Stowarzyszeniom budowlanym i gminom, które zajmują się budową zdrowych i tanich mieszkań dla mniej zamożnych warstw ludności miejskiej, czy to przez przystąpienie z większemi udziałami do tych Stowarzyszeń, czy też przez udzielenie Stowarzyszeniom i gminom taniego i wydatnego kredytu i to równo na budowę domów mieszkalnych i warsztatów rękodzielniczych, jak na podjęcie przez gminy skutecznej akcyi w dziedzinie nabywania terenów budowlanych, kamieniołomów, budowy własnych cegielni, wapienników i t.p.;

wzywa się wreszcie Wydział krajowy, aby zwołał bezzwłocznie ankietę w sprawie zmodernizowania i podniesienia przemysłu budowlanego w kraju i przedłożył Sejmowi na najbliższej sesyi sprawozdanie w tej sprawie z odpowiednimi wnioskami.

Marszałek otwiera rozpawę ogólną.

Przemawia p. Landau i wnosi następującą poprawkę:

We wniosku I. 1) komisyi po słowach: „w miastach galicyjskich" dodać słowa: „w szczególności aby znacznie podwyższył dotacye roczne przeznaczone na cele funduszu mieszkaniowego".

Przemawia p. Maryewski.

Przemawia p. Krzeczunowicz i wnosi poprawkę następującą do wniosku I. 2) komisyi: po słowach „domowoczynszowego" dodać słowa: „a w szczególności także w kierunku uznania wszystkich autonomicznych dodatków do podatków za pozycye potrącalne i podwyższenia dla m. Lwowa potrącić na amortyzacyę budynków do wysokości takich potrąceń, w reszcie kraju".

Izba popiera tę poprawkę p. Krzeczunowicza, po poprzedniem odczytaniu jej przez Marszałka.

Przemawia p. Halban.

Przemawia p Lewicki.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia sprawozdawca p. Leo i przyjmuje poprawki pp. Landaua i Krzeczunowicza.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielenie oraz bez rozprawy powyższe wnioski I. i II. komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje wraz z poprawkami pp. Landaua i Krzeczunowicza, przyjętemi przez p. sprawozdawcę.

Następuje

Sprawozdanie komisyi przemysłowej o petycyi gminy kr. st. m. Lwowa w sprawie gwarancyi kraju dla fundacyi jubileuszowej „Funduszu na założenie i utrzymywanie domów warsztatowych i mieszkań ludowych we Lwowie".

Sprawozdawca p. Rutowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi i przemawia:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

Sejm przyznaje gwarancyę kraju jubileuszowej fundacyi „Funduszu domów warsztatowych i mieszkań ludowych" we Lwowie, co do pokrycia ewentualnych niedoborów tego funduszu, pod warunkiem, że takąż gwarancyę przyzna tejże fundacyi c. k. Skarb państwa, oraz że w statucie, który ma zatwierdzić c. k. Ministerstwo robót publicznych, będzie zapewniony krajowi udział w Kuratoryi fundacyi, a to przez równorzędną delegacyę Wydziału krajowego obok delegatów gminy miasta Lwowa i c. k. Ministerstwa robót publicznych.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wykształcenia kobiet w zakresie gospodarstwa wiejskiego i domowego.

Sprawozdawca p. A. Teodorowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi, oznajmiwszy, że wniosek 2. komisyi został już w budżecie uchwalony, przeto odpada:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie wykształcenia kobiet w zakresie gospodarstwa wiejskiego i domowego do wiadomości.

3) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową zajął się energicznie w dalszym ciągu sprawą urządzenia kursów gospodarstwa domowego i wiejskiego w publicznych szkołach ludowych, tak by choć w jednem seminaryum nauczycielskiem, z początkiem roku szkolnego 1910/11 naukę gosp. domowego wprowadzono i aby przedłożył Sejmowi sprawozdanie i wnioski w tym przedmiocie.

Petycye do L. 1.193 odstępuje się Wydz. kraj. do załatwienia zaś petycya do L. 3.697 załatwiona jest tem sprawozdaniem.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Sodomora.

Przemawia p. Cielecki.

Przemawia p. Witos.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Theodorowicz.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1. i 3. komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gminnej o petycyi kolonistów, osiadłych na gruntach rozparcelowanych obszaru dworskiego w Lubieni pow. Jaworów, o uznanie ich za samoistną gminę.

Sprawozdawca p. Merunowicz odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem.

Petycyę tę L. s. 4653/09 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania poruszonej w niej sprawy i do przedłożenia o wyniku dochodzeń sprawozdania.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi p. Antoniego Dominikowskiego o zwrot 1.000 koron, nadpłaconych szpitalowi św. Łazarza w Krakowie.

Sprawozdawca p. Jabłoński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm upoważnia Wydział krajowy do wypłacenia z funduszu szpitala św. Łazarza w Krakowie p. Antoniemu Dominikowskiemu 1.000 K jako zapomogi, udzielonej w drodze łaski na pokrycie szkody, wyrządzonej temuż p. Dominikowskiemu przez Konstantego Charzewskiego, byłego oficyała powyższego szpitala.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do wstawienia na cel powyższy kredytu nadzwyczajnego 1.000 K do rubr. XIII. budżetu szpitala św. Łazarza na rok 1910 i do wypłacenia z zapasów kasowych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek udziela głosu JE. p. Namiestnikowi Dr. Michałowi Bobrzyńskiemu.

Przemawia c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński i odracza z mocy Najwyższego upoważnienia I. sesyę IX. peryodu Sejmu krajowego i uprasza Marszałka krajowego o zarządzenie regulaminem przepisanych formalności.

Marszałek oznajmia, że protokół 83. posiedzenia uważa za przyjęty, ponieważ nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów i wzywa sekretarza do odczytania protokołu 84. posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje protokół 84. posiedzenia, który Izba bez rozprawy zatwierdza.

Przemawia Marszałek i wznosi okrzyk na cześć Najj. Pana, który to okrzyk Izba trzykrotnie powtarza.

Przemawia p. Gorayski.

Przemawia Marszałek dziękując w imieniu JE. p. Namiestnika i we własnem imieniu za zwrócone do nich serdeczne i przyjazne słowa, następnie zamyka posiedzenie.

Koniec posiedzenia godzina 9.ˊminut 50. wieczorem.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*

St. Henryk Badeni *w. r.*

BIBLIOTHECA VNIV. IAGELL.